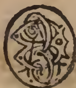
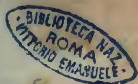
Tabula diffinitionum Tertia in ordine. et diuisionum Quarta.

¶ Hieronymi de bonis Augurijs Tiburtini ad lectorem Epigramma.

Qui cupis oı̄modas Rerum dignoscere metas:
  Hunc lege: preclaras nam docet Arte vias.
Que nobis Scotus perplexo Dognate solers
  Edidit hec Fantis clarius edocuit.
Diffinit primum: variaqꝫ Indagine formas
  Diuidit. hac serie Dogmata aperta leges.
Hac Jouis eterni Celiqꝫ archana recludes.
  Hac demum vnigeni Numina iura Dei.
Nec minus Anfractus boium Callesqꝫ Sophiste
  Sentibus amotis omne patebit Iter.
Adde ꝙ hic Calami vitio mendosa legebas
  Plurima: restituit Dextera Fantis opus.

Collegij [illegible] · Soci. [illegible] Cat. [illegible]

B. S.

Jspositis in priori Sectione conclusionib⁹ q̄ ad q̄onū decidendarū
mās attinere videbātur: dicē dū mō arbitramur Lector Solertis
sime qb⁹ Disciplinar̄ methodis (q̄s Auerroes doctrine ꝛ ma-
neries appellitat) Subtilissim⁹ Scot⁹ altissimarū q̄onū decisio
nē fuerit adept⁹: nec q̄cq̄ absq̄ magno Ingenioꝝ artificiosa Ida
gine Doctorē sensisse q̄spiā recēseret. Nā quū rōnalis aīa tripli
ci cognoscēdi serie ad itelligēda conuertat: pmū vez Diffōne deide diuisiōe: demū-
q̄ argumētatiōe a notiorib⁹ ad ignotiora pficiscēte: quo Uerbū ipm oi ex pte
pfectū a cognoscēte ꝛ cognito. Auctore Augustino pcreet: q̄s in abditissima-
rū rerū perscrutatiōe Doctorē Subtilē hos Disciplinar̄ calles neglexisse pu
tabit: q̄n q̄dē in inuestigādis rerū Penetralib⁹ Ipse vigilātissim⁹ innumerabi
les Entiū Diffōnes earūq̄ Diuisiōes suis in Uoluminib⁹ explicuerit: tanq̄
proptissima Doctrinar̄ pmordia ad ipsas potiores Demōstratōes ex illis de
ducēdas. Quābrē quom oē cognitiōis exordiū a Diffōne pficiscat. hac ideir
co tertia [illegible] Sectiōe quascūq̄ Scibiliū Diffinitiōes a Subtilissimo Doctore p-
tate [illegible] annotauim⁹: tātā studio [illegible] frugē allaturas: vt facillim⁹ earū
lo pateat adit⁹ ad oēs [illegible] plinas capescēdas: tū ad oia Orthodo
scrutāda mysteriaq̄ ad per[illegible]teticas Phoꝝ cōtēplatiōes Aristotelis
[illegible] ꝛ sui Cōmētatoris Auerrois. Neq̄ a rōne alienū esse existimes q̄ se-
Scot⁹ ipse Phi ꝛ Auerrois opinionē detestet: q̄n q̄dē minim⁹ Chri
ligionis Igniculus ꝛ Scintilla maioris esse debeat Certitudinis et
ares quecūq̄ Phoꝝ peritia solo Sēsuū opificio elucubrata. Amic⁹
eteri (pūerbio) Socrates amic⁹ Plato maior amica Ueritas: Neq̄ pu
a est maior hōis demētia q̄ hoc in seculo pp̄ijs Ingenij virib⁹ adipiscē-
i sperare Felicitatē absq̄ supernaturali diuini Luminis illustratiōe veluti
ana extitit Auempace credulitas: posse archana deitatis mysteria spirituali
ntiū a sensibilib⁹ abstractiōe ptingere: nec min⁹ potis Intellectuū excogi-
tata Copulatio more Dedali Auerroem fefellit. Nos ꝛ eīn sub hac nāe lege
creator eē voluit: vt sensuū opa mūdanoꝝ Latitudinē rō penetraret: admira
bili xp̄o Fidei suffragio Prie supcelestis archana cōseq̄ret: q̄r sane olim exquisi
tior Indago p̄cipuas Entiū Diffōnes expostulat: āplissimā quaꝝ Cepiā hac
in tertia Sectiōe collocauim⁹: illis annectētes in q̄rta cōiti pticula Subtilissi
mas rerū Diuisiōes ab ipso Doctore digestas p diluēdis Opponētiū Cauil
lis: ipa nāq̄ distinguēdi Solertia rādēs est Clipe⁹ munitissim⁹ ad euitādas
Oppositoꝝ fugas ꝛ sophisticas coꝝ iportunitates: neq̄ imerito Scot⁹ agno
mē Subtilitatis vēdicauit. q̄n q̄dē plimi Scotice opiniōi aduersantes nōnul
lis (vt aiūt) Achillis Funicul⁹ Doctorē captiuare putāt: ipm q̄ isupabili Disti
ctionū suaꝝ vigore vīcula subterlabētē pspiciūt ꝛ deludūt. Neq̄ i me quēpiā
succēsere velīz: ipās reꝝ Diffōnes ac Distictiōes ad Cōclonū decisionē ptinē
tes his i posteriorib⁹ Tabule ptib⁹ disposuisse. q̄n q̄dez diuersa sit Discipline
tradite pcessus Ordo ab ipsa peritie cōpatiōe: nō eīn Scoticas ūitates his in
Sectiōib⁹ pbare nitimur: sz q̄b⁹ Doctrinar̄ methodis ac principijs Doctor
abūdauerit ad Cōclones decisas ostēdim⁹: q̄ quom pēsitāti aīo lectitaueris: i-
fallibiles ipsi⁹ ppōnes ꝛ certissima Theoremata clari⁹ assequeris. Uale.

Bstractio vltimata est quādo rō formalis alicui⁹ ɔsiderat̄ ƀm se p̄ter quodlibet qḋ non includitur per se in illa.5.di.p:imi.q.1.infra.B

Abiectio propter peccata transeuntia est reprobatio vel repulsio in volūtate diuina:ꝛ in petōe est relatio rōnis vt abiecti vel reprobati:ad talē vel talem penam ordinati.14.di. quarti.q.1.G

Acceptatio ꝑpter merita transeūtia nihil est realiter nisi actus diuine volūtatis.ꝛ in isto est tm̄ relatio rōnis sicut i obiecto volito.ibidem.

Actus vltimus est cui nō aduenit alius actus dans esse simpliciter.9.q.quol.infra.L

Adoptare est aliquē ad heredi tatem optare per nouum velle.10.di.tertij.q.vnica.D

Affectio iustitie ē qua volūtas p actū amicitie tendit in deuꝫ immediate vt est bonuꝫ in se. 26.di.tertij.infra.M

Affectio cōmodi est qua voluntas p actū ɔcupiscentie tendit in deū vt bonū huic.ibidem.

Affinitas est vinculū q̄ddā persone ad ꝑsonā aliquam ex carnali copula cuꝫ persona alteri cōsanguinea cōtractū.41.dis. quarti.q.1.A

Agilitas est habilitas i aliquo toto ad prompte mouendum se scḋm locū ex ꝑfectione virtutis motiue anime ꝛ cōgrua dispositione corporis.49.dis. quarti.q.14.infra.B

Amicitia est virtus qua quis vult seipm ꝑrimo quātū pōt seipsum dare ꝛ inquantum pōt ꝑximus cuꝫ habere.34.distin. tertij.L

Ars est habitus cuꝫ recta rōne factiu⁹.38.di.p:imi.q.vni.F

Aureola ṽginitatis est gaudiū accidentale de sua innocētia idest de nūq̄ꝫ cecidisse in illud pctm̄:ad quod cōiter natura prona est maxime in adolescētia.1.di.quarti.q.6.C

Auersio est inordinatio volūtatis circa aliqḋ ordinatū ad finē ex precepto diuino circa qḋ deberet ordinari.37.di. secundi.q.vnica.E

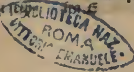
Auersio actualis a fine vltio est actualis nolitio illi⁹ finis.18. q.quol.Cc

Auersio ṽtualis est acceptatio aliqua volūtatis incompossibilis volitiōi finis saltem efficaci vel ɔsecutiōi finis ibidē.

Babtismus ē ablutio corporis exterior: scđm sub forma ṽboꝝ p:escripta.3.dist.quarti.q.1.in exordio ꝛ aliter sic.

Baptism⁹ est ablutio hominis aliqualiter consentientis facta ab alio in aqua simul verba certa cum intentione debita proferente significans efficaciter ex institutione diuina ablutionem anime a peccato ibidem.E.ꝛ aliter.

Baptism⁹ est sacramentū ablutionis anime a peccato consistens in ablutione hominis aliqualiter consentientis facta in aqua ab alio abluente et inverbis certis simul ab eodem abluente cum debita intentione prolatis .ibidem.et 6.distinc.quarti.q.11.D.et in fra.E

Btitudo est bonū sufficiens ex cludēs defectū vł indigētiā: ꝛ est bonū pfectū excludās ipfectionē seu diminutionē ꝛ est bonū vltimatū excludēs tēdē tiā ꝛ ordinabilitatē ad aliō cō pletius bonū et est bonū quo habito bñ est habēti. 49. dis. quarti.q.2.Y

Beatitudo simplr est pfectio se cūda immediate ꝯiūgens obō siue extrinseco perfectiuo no bilissimo ibidem.A

Beatitudo ſm qd est pfectio se cūda ꝯiūgens obō minus no bili perfectiuo ibidem.

Bōitas moralis ē act⁹ ītegritas oīm ꝯditionū l actu ꝛ circūstā tiaꝝ ꝛ hoc pcipue vt ille ꝯditio nes dictant a recta rōne debe re inesse actui.17. dist. prima q.2.ꝛ.3.aliter sic.

Bōitas moral' act⁹ ē ītegritas oīm coꝝ q̄ recta rō opantis in dicat debere ipsi actui ꝯueni re vel ipsi agēti in suo actu cō uenire:18.q.quol' C.

Causa p se est q̄ ſm nām ꝑpriā ꝛ nō ſm ali qō sibi accidens causat.Cāve ro per accidens est econuerso 2.di.primi.q.2.J

Charitas est hñs eā hꝫ deū cha rum.27.dist.scōi.q.vnica.A.ꝛ 28.di.tertij.q.vnica.A.

Charitas est virt⁹ effectiua pfi ciens voluntatē inquātuꝫ hꝫ affectionem iustitie.27.di.ter tij.q.vnica.infra.A.

Charitas ē amicitia dei vt in se bonū.31.di.tertij.q.vnica.E.

Clauis regni celoꝝ ē ptās illa q̄ est in sentētiāte q̄ est imme diate pncipiū vel instrm sentē tiandi:que quidem snia dicit apertio.19.di.quarti. A.

Cōcupiscibile est illō qō ē natū ex se eē ꝯueniēs vel disconue niēs ita q̄ nllo alio posito cir ca ipm nisi sola apphēsiōe scā nat⁹ est seq̄ actus delectandi vel tristandi siue prosequendi vel fugiendi q̄tū est ex parte eius.34.dist.tertij.F.

Cognatio spūalis legalis ē q̄d dā vinculū ꝯtū ex dispēsatio ne sacroꝝ specialr baptismi ꝛ confirmationis.42.dist.quar ti.q.1.A.

Cognitio perfecta obi est illa q̄ obm attingit sub pfecta rōne sue cognoscibilitatis ꝛ distin cta.14.q.quol.C.

Cognitio iperfecta est illa qua obm per accñs attingitur vel tm̄ in aliquo ꝯceptu commu ni ꝛ confuso:ibidem.

Cognitio distincta immediata est qua obm nō mediāte alio obō intelligitur per quod vel in quo intelligat ita q̄ hic ex cluditur medium cognitū nō autem medium cognoscendi. ibidem.

Cognitio obi in se est illa q̄ na ta est hri de obō ſm q̄ est na tū manifestare se intellectui p portionato.3.q.prol.A.

Cognitio obiecti in nobis est il la que nata est haberi in intel lectu nostro de illo obiecto in tellecto.ibidem.

Cognitio intuitiua est obi vt obm est presens in existentia actuali ꝛ hoc in se vel in alio eminenter ꝯtinēte totā entita tem ipsius.2.di.primi.q.7. in fra.ff.ꝛ.3.di.scōi.q.9.C.ꝛ.10. di.quarti.q.8.B.

Cognitio ſm spēꝫ est notitia il lius rei que cognoscitur in se. 50.dist.quarti.q.3.B.

Cognitio abstractiua ē notitia ipsi⁹ q̄ditatis ſm ꝙ abſtrahit ab actuali exiſtentia et nō exiſtentia.ibidem.

Commutatio iconomica eſt q̄ commutans intēdit rem accipe ꝓ qua cōmutat:vt.nō mercetur ea ſed vt ea vtatur.15.diſt.quarti.q.2.R.

Contractus eſt trāſlatio nō mere liberalis alicui⁹ trāſferētis expectātis ſibi reddi aliquid equiualens ei ꝙ transfert.15.diſt.quarti.q.2.infra.R.

Cōmutare quale q̄d in hoc aliq̄d eſt nihil aliō q̄ ex vi illationis interpretari illud hr̄e rationē huius alicuius qō habet rationē quālis cuius.2.diſt.primi.q.7.infra.Ji.

Cōceptus ſimplr̄ ſimplex eſt q̄ nō eſt reſolubilis ī aliquos cōceptus ſimplices quoꝝ q̄libet poſſit concipi ab alio.3 diſtin.primi.q.2.infra.R.

Creare eſt aliq̄d de nihilo ꝓducere ī effectu.1.di.ſcōi.q.2.B.

Creatio eſt actio nō cōcurrente alia cā alicui⁹ generis niſi tm̄ primo efficiente ꝛ primo fine.2.diſtin.ſecundi.q.2.D.

Creatura eſt res ab alio creata poſſibilis ꝛ finita.1.q.q.B. actu ſimplici diſtincte cognoſci.2.diſ.primi.q.2.D.idem.3.diſtin.primi.q.1.infra.k.

Cōcept⁹ vniuocus eſt ille q̄ ita eſt vnus ꝙ ei⁹ vnitas ſufficit ad cōtradictionē affirmando et negando ipſum de eodē.3.diſtin.primi.q.2.B.

Conceptus ſimplex ſed nō ſimpliciter ſimplex eſt poteſt cōcipi ab intellectu actu ſimplicis itelligētie lȝ poſſit reſolui in plures conceptus ſeorſum conceptibiles.ibidem.

Cōfirmatio ſeu ſacr̄m cōfirmatiōis eſt vnctio hois viatoris aliq̄n ātr ꝯſentiētis vel libero arbitrio nūq̄ vſi facta in fronte in figura crucis cū criſmate ſctificato ꝛ hoc a miniſtro idoneo ſimul cū intētione debita iniungēte ꝛ verba certa ꝓferēte ſignificās efficaciter ex iſtitutione diuina vnctionē aie ꝑ gratiam roborantem ad cōfitendū cum cōſtantia fidē chriſti.5.diſt.quarti.q.1.B.

Cōſanguinitas eſt vinculū pſonarū ab eadem pſona carnali propagatione deſcendentiū.40.diſtin.quarti.q.1.B.

Cōpoſitio medij ex extremis ē ꝯuenientia q̄dā nālis medij cū extremis q̄ non eſt extremi ad extremū nō ita ꝙ media qualitas habeat extrema ptes ſui 15.diſt.ſecundi.q.vnica.B.

Cōtinere primo virtualr̄ eſt ab alijs nō depēdere in cōtinēdo ſed alia ab illo.3.q.prol.ſ.B.

Cōtingēter cāturn nō eſt qōcūq̄ nō ſempiternum vel nō neceſſariū ſed cuius oppoſitum poteſt fieri quādo illud fit.2.diſt.primi.q.2.infra.R.

Cōtinuū eſt illud cuius motus eſt vnus ſm ſe.20.q.quol.F.

Conueniēs aptitudinaliter eſt qō conuenit alicui ex ſe ꝛ q̄tū eſt natura rei.1.diſt.primi.q.4.circa finem.q.

Corruptibile potētia remota ē qō hȝ in ſe vn̄ poſſit dici corruptibile nō tn̄ pōt exire in actū niſi ꝑus fiāt in potētia ꝓpinqua.22.diſt.tertij.q.vnica.G.

Corruptibile potētia ꝓpinqua eſt qō hȝ materiam contractā pro eſſe exiſtentie.ibidem.

Depēdētia aptitudinalis est illa q̄ quātū est de se semp eēt in actu nisi esset ipedita quo mō graue aptū natū est esse in centro vbi semper esse quātū est de se nisi impediret.1.dist. tertij.q.1.E

Depēdentia potētialis est illa in qua nulla est ipossibilitas ex repugnātia vel incōpassibilitate terminorum ibidem.

Dependētia nature ad v̄bū est depēdentia nature vt cōicabilis ad psonā ppriā alteri⁹ nature vt terminantē eius dependentiā.19.q.quol.Cc

Dispēsatio est iuris reuocatio vel iuris declaratio.33.distin. quarti.q.1.C

Distinctio realis actualis est differētia rerū ⁊ in actu existētium.2.dist.primi.q.7.§.Gg

Dolor carnis est tantummodo offensio anime ex carne ⁊ q̄dā ab eius passione dissensio tertia di.tertij.q.vnica.infra.B.⁊ 44.dist.quarti.q.2.B

Dolor animi:qui tristitia dr:est animi dissensio ab his reb⁹ q̄ nobis nolētibus accidūt ibidem.⁊.14.dist.quarti.q.1.§.O

Dos claritatis in btis est refulgentia lucis ⁊ non tm̄ coloris vltra perfectionē sue cōplexionis.49.distin.quarti.q.15.B

Ducere est dominari sue actioni duci vero est nō dominari: et ideo bruta ducuntur.17.di. primi.q.2.infra.T

Effectus in maiori pte est ille qui h̄z causam determinatā ad suū euentum que vt in pluribus producit effectum.2.dist.primi.q.7.S

Effect⁹ raro eueniēs est q̄ nō h̄z certā cāmdeterminatā ad suū euentū:sed tantū prouenit ab aliqua causa ordinata ad aliū effectū impedita tn̄ ab illo effectu ad quē ordinatur:et tamen ex tali impeditione prouenit istud raro.ibidem.

Electio ppriē dicta ē volitio efficax obiecti q̄ est ad inquirēdū mediū:p qd obiectū possit attingi.6.dist.scdi.q.1.§.D

Ens reale qd distinguit cōtra ens ratiōis est illud qd h̄z esse circunscripto omni opere intellectus vt intellectus est.8. distin.primi.q.4.infra.F

Ens infinitū est qd excedit q̄dcūq3 ens finitū nō sm aliquā determinatam pportionem sed vltra omnem proportionē determinatā vel determinabilem.5.q.quol.B

Ens in potentia obiectiua est illud qd ab agente post eius nō esse extrahitur ad actū.12. dist.secundi.q.1.G

Ens in potentia subiectiua est illud quod extrahit de potentia materie preexistentis ab agente.ibidem.

Epiciclus ē puus orbis i determinata pte orbiū circūdantiū terrā situatus:nō aūt circundans terram:14.dis.scdi.q.2.

Esse ante omnē actū intellect⁹ est quādo alidd est: si nullus intellectus cōsideraret.2.distin.primi.q.7.Ff

Eternitas est intermediabilis vite tota simul ⁊ perfecta possessio.6.q.quol.R

Eucharistia est sacrm̄ corporis xp̄i ⁊ sanguis veraciter cōtēti sub specieb⁹ panis ⁊ vini post cōsecrationē factā a sacerdo=

te sub verbis certis cū debita intētione prolatis ex institutione diuina veraciter significans corp⁹ christi ꝛ sanguinē sub eis realiter cōtineri. 8. di. quarti. q. 1. B

Excōicatio simplr̄ q̄ sola est maior est alicui⁹ exclusio a cōione fideliū nō q̄dē exclusio corporalis q̄ fit in icarceratiōe vel exclusiōe ab alijs: s3 excludēdo p̄ ꝓhibitiōe3 nec cōicet cū alijs: nec q̄ alij cū ipo. 19. di. q̄rti. q. 1. j. L

Fama est status illese dignitatis quātū ad vitā ꝛ mores. 25. di. q̄rti. q. 1. C

Fides est substātia rerū sperandarū argumētū nō apparētiū 31. di. tertij. q. vnica. B

Fictus est ille q̄ aliud p̄tēdit exteri⁹ ꝛ aliud interi⁹ habet. 4. di. quarti. q. 5. B

Filiatio ꝓprie dicta est habitudo ꝓducti nāliter similis ꝓducenti in natura intellectuali. 8. di. tertij. q. vnica. C

Filiatio cōiter dicta est habitudo producti naturaliter similis ꝓducēdi in natura intellectuali vel sensitiua. ibidem.

Filius adoptiu⁹ est q̄ nō est naturaliter genit⁹ ab aliquo: nec hūs ex naturali gñatione ius succedēdi in hereditate: sed ex gratia p̄ordinatur vt habeat ius succedēdi. 10. distin. tertij. q. vnica. B

Formaliter includere est includere aliq̄d in rōne sua essentiali: ita q̄ si diffinitio includētis assignaret inclusum esset diffinitio vel pars diffinitionis. 8. di. primi. q. 4. R

Forma nāl̄s ē illa q̄ ex natura sua necessario inclinat ad materiam vt sit actus ei⁹ siue sit substātialis siue sit accidentalis. 1. di. quarti. q. 1. Hh

Fortuna est cā per accidens eorum que eueniunt in minori parte actione agētis a proposito. 21. q. quol. B

Forus in ecclesia secretissimus est ille in quo idē est accusator ꝛ reus. 19 dis. quarti. q. 1. R

Fruitio ordinata est illa q̄ nata est esse recta: q̄ñ s. ordinat̄ ṡm circūstantias debitas. 1. dist. primi. q. 1. B

Fruitio in cōi est que habet illas circūstantias siue non habeat. ibidem.

Fruitio est actus pfectus volūtatis volentis bonum ꝓpter se. ibidem. q. 3. infra. R

Gradus cōsanguinitatis est determinata propinq̄tas psone ad psonā ṡm ꝯsanguinitatē. 40. dis. quarti. q. 1. infra. B

Gratia est ꝓpter quā de⁹ acceptat hñs vt dignū beatitudīe dignitate que est in correspondentia meritis ad premiū. 27 dist. secūdi. q. vnica. B

Genitū ꝓprie est illud qd̄ p̄ generationē ꝓducit̄ vt primus terminus: sed extēdēdo: genitum ad quodcūq̄ per generationem cōmunicatū tā q̄ terminus formalis generatiōis. 28. dist. primi. q. 1. B

Habitus est q̄ q̄s ī vtit cū voluerit. 42. dist. secūdi. q. 1. prope. D

Habere simpliciter esse est ent3 cui primo cōuenit esse sic q̄ nō sit alicui alteri ratio essendi illo esse. 9 q. quol. t. infra. L

Idea ē rō eterna i mēte diuina ṡm quā aliq̄d ē formabile extra: vt ṡm ꝓpriā

rōnē ei⁹.35.di.pmi.q.vnica.J.
Idētitas formalis est qñ illud qd sic est idē includit illud cui sic est idē in primo modo dicē di p se.2.di.primi.q.7.J.Hh.
Illuminatio in angelo est qdā locutio de vero psectiua intel lectus in actu secūdo.9.dist.se cūdi.q.2.R.
Intellectio absoluta ē cognitio alicuius obiecti simplicis con tenti sub obiecto intellectus. 6.dist. secūdi.q.1.E.
Intellectio cōparatiua est cogni tio alicui⁹obiecti qualitercūq cōparati siue ad possibile siue ad impossibile.ibidem.
Infamia est status lese dignita tis q̄tum ad vitā ⁊ mores.25. dist.quarti.q.1.C.
Infinitū est cuius q̄titatem ac cipiētibus.i. q̄tūcūq accipiē tibus semper restat aliqd acci pere.5.q. quoli.A.
Infinitū in entitate est illd cui nihil entitatis deest.eo modo quo pōt est illud haberi i ali quo vno.5.q.quoli.B.
Infinitū est illud qd aliqd fini tū datū fz nullā habitudinē fi nitā pcise excedit sz vltra oēm assignabilē habitudinē illud excedit.2.di.pmi.q.2.J.B.
Imputabile est illud qd ē i libe ra ptāte agētis.18.q.ql.D.
Intēdere est in aliud tēdere.38. dist.secūdi.A.
Intēdere actualr est qñ quis hz actū elicitū respectu ei⁹ qd in tēdit.6.dis.quarti.q.6.A.
Intēdere habitualr est qñ quis hz habitum inclinatum ipsuz ad talem actum.ibidem.
Intēdere vtualr est qñ qs vtua te alicuius intētionis pu⁹ ha bite actualr facit oia que facit ex illa tāq ex radice:ita q illa intentio actualis fuit pūnci pium ordinatum ad oēs istos actus.⁊ hz in se virtualier in tētionē ppriam cuilibet istoꝝ actuum.ibidem.
Intētio est illud in qd nō soluz tēdit sensus sed est rō tēdendi in alterū cui⁹ est ppria situa do.13.di.scdi.q.1.C.
Interdictum est arctatio a qui busdā actib⁹ ecclīasticis exer cēdis vl ab assistēdo qbusdaz talibus.25.dist.quarti.q.1.G.
Inuolūtarium simplr est illud q̄ qd voluntas simplr remur murat.14.dist. quarti.q.1. O.
Irasci est appetere vindictā fm rōnē aparētē pp̄ter apparen [illegible] paruipensio[illegible] 34. di stin.tertij.F.
Judicium proprie sumptū est cōpleta ⁊ autētica determina tio reddendi alicui fm merita sua.47.di.quarti.q.1.C.⁊.48 dist.eiusdem.q.1.infra.B.
Judiciū cōiter sumptū est certa apprehēsio de aliquo p aliud. ibidem.infra.A. Aliter sic.
Judiciū est cōpleta determina tio qd reddendū est alicui pro meritis:que quidē determina tio includit perfectū dictamē rōnis de hoc ⁊ psectū velle vo luntatis nō qualecūq sz effi cax.48.di.quarti.q.1.D.
Juramētū est assertio dicti hu mani q ipm sit verū ⁊ hoc vlti mate.39.dis.tertij.q.vnica.B.
Juramentum assertoriū est qñ obligatur iurās ad dicēdū ve rum ex quo talem testez indu cit ad assertionem dicti sui.ibi dem. infra.J.
Juramētum pmissorium est qñ qs obligatur vt illud verū esse

faciat ibidem.
Iuramētuȝ incautum est aliqñ qñ.s.trāsit sup aliq̄ materiaȝ que de se esset licita.sȝ non est materia iuramenti licita sicut abiurando opa perfectionis. ibidem.M
Iustitia est rectitudo volūtatis ꝓpter se seruata.46.dis.quarti.q.1.B

Linea ꝯsanguinitatis est ordo ꝑsonaꝝ consanguinitate ꝯiunctaruȝ.40.dist.quarti.q.1.B
Linea ꝯsanguinitatis dscēdēs est a ꝑsona ꝓpagāte ad ꝓpagatas.ibidem.
Linea ascēdēs est que a ꝓpagato ad ꝓpagantes ꝓcedit a q̄bus descēdit.ibid.
Linea trāsuersalis est qñ ambe ꝑsone descēdunt ad eādē ꝑsonā ⁊ neutra ab altera.ibid.
Locus est vltimū corporis continentis immobile primuȝ.2.dist.scdi.q.6.D

Matrimonium est vinculū indissolubile inter marē ⁊ feminā ex mutua trāslatione ptātis corporū suoruȝ in se inuicem facta ad ꝓcreandam ꝓlem ⁊ debite educandā 26.di.quarti.q.1.P.
Mendaciū perniciosuȝ est illud qd ex se est nociuum vel nocet cui mētitor: vel de quo mētitor. 38.di.tertij.q.vnica.B
Mēdaciuȝ officiosum est quod nulli nocet ⁊ alicui est vtile ibidem.infra.C
Mendaciū iocosuȝ est qñ aliqs iocando intendit decipe ita q deceptus vere decipit nō tñ i aliquo in quo sibi magnū nocumentū inferat.ibidē.
Mēsurare ē q̄titatē ignotā ꝑ q̄titatē magᵉnotā certificare 2.di.scdi.q.2.G.⁊.13.q.qli.M
Mensurari actualr est actualr ab aliquo depēdere in cognosci.13.q.quol.infra.M
Meritū est aliqd acceptatū vel acceptādum in alio ꝓ quo ab acceptāte est aliqd retribuendum illi in quo est quasi debitum illi pro illo merito: vel alteri pro quo meruit.18.di.tertij.q.vnica.B
Miraculum est quicqd arduuȝ aut insolitum supra spē vl facultatem mirantis apparet.2 q.prol.C
Misericordia in nobis est habitus vel qualitercūq dicat forma qua nolumus miseriā alterius.46.di.quarti.q.2.B
Miseria cōpleta est indigentia firmata: ⁊ carētia ꝑfectiōis se cūde ⁊ exclusio boni qd ꝓpter se amaret: si haberet: ⁊ tādem misero complete male est.49 di.quarti.q.2.Y.
Modestus est ille q modū debitū tꝫ in agendo.34.di.tertij.q. vnica.infra.P
Mūditia cordis est immunitas volūtatis ab oi inordinata affectione vl delectatione tā rōne sui q̄ rōne appetitū.sensitiuoꝝ q̄bus ꝯiūgit.34.di.tertij.q.vnica.infra.M

Natura est pncipiū motus ⁊ qetis ei i quo est ꝑ se ⁊ nō ꝑm accñs. 2. di.scdi.q.10.infra.F
Necessariū simplr est illd cuiᵉ oppositū simplr includit ꝯdictionē.12.di.quarti.q.1.E
Nihil ꝓprie dr illud qd icludit ꝯdictionē.3.q.quol.B
Nolle est actus positiuus volū

eiusdē.q.vnica.B.et idē alr.J. B.7 alr.43.di.eiusdē.q.1.A
Peccatū originale ē formalr ca rētia iustitie originalis debite 7 nō qualrcūq debite:sed debite,q2 accepte in pmo parēte et in ipso amisse.32.distin.secundi.q.vnica.infra.B
Perfectio formalis ē illa q̄ i qlibet ente melius est esse q̄ nō esse.1.di.primi.q.2.R.7 alr sic.
Perfectio simplr est meli9 quocūq sibi incopossibili in quolibet supposito absolute cōsiderato.2.di.primi.q.7.J.Dd.
Permissio ppie dicta in nobis est nolitio remissa alicui9 mali qd scitur esse malum.47.dis. primi.q.vnica.B
Periuriū dolosuz ē qn iurās aliqd se eē facturū in ipo actu iurādi intēdit oppositū 7 nō intendit se obligare ad illud qd iurat.39.di.tertij.q.vnica.R.
Persona est itellectualis nature incōicabilis existētia.23.di. primi.infra.B
Praxis ad quā cognitio practica extendit est actus alterius potētie q̄ intelts naturalr posterior intellectiōe natus elici conformiter rōni recte ad hoc q fit rectus.4.q.prol.A.
Predestinatio ppie sumpta ē act9 diuine volūtatis eligētis 7 ordinantis rōnalē creaturā ad gratiā 7 gloriā.40.di.primi.A.7.7.dist.tertij.q.3.A
Possibile logicū est modus cōpositiōis formate ab itellectu illius quidē cuius termini nō includunt ɔdictionē.2.di.primi.q.7.J.J.7.20.dis. eiusdē.q. vnica.B.7.39.di.eiusdem.G
Possibile reale ē qd accipit ab aliq potētia in re sicut a potētia iherēte alicui vel terminata ad illd sic ad terminū.ibidē
Possibile est illud cuius ɔtrium non est de necessitate verū.7. di.primi.q.vnica.L
Potētia ordiata ē illa q̄ ē pncipiū exequēdi aliq cōformiter legi recte fm ordinē pfixū ab illa lege s3 potētia absoluta ē qn est principiū exequēdi aliq supra illā legē vel ɔ illā.44. dist.primi.q.vnica.A.7.7.dis. scdi.q.vnica.infra.R
Potētia essentialis ē qn ad hoc q exeat in actū necessario preexigit aliq forma p quā exeat in actum.3.di.primi.q.6.Q
Proles pfecta memorie ē actualis notitia tāta illi9 obiecti q̄ta pt ɔpetere tali itellui respectu talis obi et tūc illa notitia dr adequata itellectui respcū talis obiecti.2.di.pmi.q.7.C
Proportio geometrica ē qua cōtinēs excedit ɔtentū in aliquo certo gradu finito.49.distin. quarti.q.11.C
Propositio p se nota est q̄ ex terminis ppijs q sunt aliqd ei9 vt sunt ei9 h3 veritatē euidētem:7 nō pter aliquid aliud extra terminos pprios h3 euidentiā scda.di.primi.q.2.B
Proprietarius dr ille q in habēdo rem nullo mō depēdet ab alio.s3 vsuarius est ille qui in vtendo re depēdet:ab alio.12. dist.primi.q.2.infra.B
Proximus est ille cui9 amicitia est gratia dilecto vt.s.ab eo diligat.28.di.tertij.q.vnica.F
Pulueres mortuor dicunt que cūq corpa in qb9 est vltimate fcā resolō.43.dist.qrti.q.5.M.
Punitio est pceptibilis carētia boni.ɔuenietis in nā intelle-

ctuali vel pceptibilis pñentia mali disconuenientis in eadẽ. 49.dist.quarti.q.4.B.
Penitere ẽ vindicare petm̃ a se cõmissuz.14.di.quarti.q.1.S.
Penitere est detestari vel odire petm̃ a se cõmissuz.ibidẽ.J.S.
Penitere est penã inflictã pro peccato suo cõmisso gratãter acceptare.ibidem.infra.T.
Penitere ẽ penã inflictã ꝓ petõ suo patiẽter sufferre.ibidem.
Penitẽtia ẽ absolutio hois penitẽtis facta certis ṽbis cũ debita intẽtione ꝓlatis a sacerdote iurisditionẽ hñte ex institutione diuina efficaciter significantibꝰ absolutionẽ aĩe a peccato.14.dist.quarti.q.4.B.

Radius rectus est qui diffundit a corpore luminoso in medio; eiusdem diaphaneitatis quãtum durat virtus corporis luminosi.13.dist.secundi.D.
Radius reflexus est q̃ occurrẽte opaco anteq̃ termineẽ virtus actiua luminosi diffundit in partẽ oppositã nõ ex electiõe sed qꝛ naturale agẽs cuiꝰ virtus actiua nõ totaliter est exhausta in directũ agit quãtũ potest ꝛ qđ non põt in directũ agit in obliquum.ibidem.
Radius fracꝰ ẽ q̃ occurrẽte medio alteriꝰ diaphaneitatis nõ tñ oĩno opaco multiplicat in illo medio sꝫ nõ ẽm lineã rectã sed incidit ibi angelus.ibidẽ.
Ratio obiecti est forma ẽm quã obiectũ est motiuũ illius potentie.3.dist.primi.q.3.E.
Ratio seminalis ẽ forma substãtialis seminis in q̃tũ semẽ est: vl̃ qualitas necessario ꝯñs formam substãtialẽ seminis.18.
dist.secundi.q.vnica.L.
Ratio in se falsa est q̃ hꝫ partes contradictionis repugnantiã includentes.14.q.quol.J.E.
Recedere primo a nõ esse est habere aliquã entitatẽ extra intellectum et extra potentiam sue cause.9.q.quoli.L.
Recordatio est cognitio seu cogitatio actus alicuius pteriti ipsius recordantis.45.distin. quarti.q.3.C.
Repugnãtia formalis est oppositio illoꝝ q̃ ẽm suos effectꝰ repugnant ꝛ opponunt: vt albũ ꝛ nig.49.dist.quarti.q.16.B.
Resurrectio ẽ scđa eius qđ cecidit ꝛ dissolutum est surrectio. 43.dist.quarti.q.3.A.
Respectꝰ intrinsecꝰ adueniẽs ẽ ille q̃ necessario ꝯsequit ambo extrema in actu posita.13.dist. quarti.q.1.D.ꝛ.11.q.quol.K.
Respectus extrinsecꝰ aduenĩẽs est q̃ non necessario sequit extrema simul actu posita.ibiđ.

Sacramentum est signum sensibile gratiã dei vel effectũ dei gratuitũ ex institutiõe diuina efficaciter significãs ordinatũ ad salutẽ hoĩs viatoris.1.di.quarti.q.2.W.
Sacramentũ matrimonij ẽ expressio certoꝝ verboꝝ maris ꝛ femine ad se inuicẽ signantiũ traditionẽ mutue ptãtis corporũ ad prolẽ debite ꝓcreãdã ex institutiõe diuina efficaciter significãs gratiã cõferendam mutuo ꝯsentibꝰ ad cõiunctionẽ mutuã animoꝝ gratiosaꝫ 26.dist.quarti.q.1.D.
Sacramẽtũ noue legis ẽ signũ gratie collate in eo qui recipit sacrm̃.8.dist.quarti.q.1.E.

Satisfactio est volūtaria redditio equiualētis alias idebiti. 15.di.quarti.q.1.infra.A.
Satisfactio ē opatio exterior laboriosa vel penalis volūtarie assūpta ad puniēdū pctm̄ cōmissum a se: & hoc ad placādū diuinā offensam.ibidem.L.
Semen est corpus imperfectū cui⁹ forma nō est intēta ꝓpter se: sꝫ ꝓpter aliō.s.vt ex illo aliqd generet̄ sile generanti. 18. di.secundi.q.vnica.F.
Spēs itelligibilis est forma impressa intellectui repraesentās obm̄ pcedens in potentia intellectiua actū intelligendi.3. dist.primi.q.6.infra.N.
Sēsibile [illegible] potētia remota est illō qō hꝫ formā sufficientē nō tñ sub mō cōuenienti sub quo opꝫ eam haberi ad hoc vt sentiatur.12.dist.quarti.q.2.B.
Sēsibile in potentia ꝓpinq̄ est illō qō hꝫ formā sub mō cōuenienti vt statiꝫ cessanti impedimēto possit sequi actus. ibiō.
Stat⁹ est stabilis pmanētia legib⁹ diuine sapiētie firmata. 3.dist.primi.q.3.G.
Stipes i ꝯsanguinitate est persona a qua plures carnali propagatione descendūt.40.dis. quarti.q.1.A.
Suspensio est ꝓhibitio ab aliq̄ alias ꝯueniente & hoc ad tps 25.dist.quarti.q.1.D.
Sciētia est cognitio certa de cognito necessario causata a cā euidēte intellectui applicata ad cognitū p discursum syllogisticū.4.q.laterali.pl.A.
Sbm primū sciētie est illud qō est primo virtualr ꝯtinēs oēs veritates illius habitus cui⁹ est subm.1.q.lateralis.pl.B.
Sbm primū pme ꝟitatis ꝯtingētis est illō qō visuꝫ: vt talē: natū est primo videri cōiungi cū illo pdicato.3.q.pl.lītra.N.

Trāsubstantia-

tio est trāsitio totalis subē in substam.11.di.quarti.q.1.A.
Translatio rei fm actū mere liberalē est qñ transferens nullā expectat redditioneꝫ.15.di. quarti.q.2.I
Trāslatio rei fm actū liberalē fm quid est qñ transferens ꝓ eo qō transfert expectat aliqd sibi reddi.ibidem.
Theologia i se ē talis cognitio qlē natū est facere obm theologicū in intellectu sibi ꝓportionato.2.q.lateral.pl.f.A.
Theologia i nobis est talis cognitio qualē intellcs nr̄ nat⁹ est habere de illo obō. ibideꝫ

Uelle est actus volūtatis acceptantis aliqō

obiectum cōueniens. 9.dis.secundi.q.2.A.
Uelle efficax est illō quo nō tm̄ cōplacet esse voliti volūtati: sꝫ si posset statim ponere volitū in esse statim poneret . 47 . di.primi.q.vnica.A.
Uelle remissū est qñ plꝫ volitū: nō tñ volūtas illō ponit in eē lꝫ posset illud ponere. ibideꝫ.
Uelle volūtate bñplaciti dei ē vltima determinatio q̄ pōt poni ex pte volūtatis ipsi⁹ oipotētis volētis ponere effectuꝫ in esse.46.di.primi.q. vnica. A.
Uerbū est actus intelligētie ꝓductus a memoria pfecta nō habēs esse sine actuali intellectiōe repñtans verbū diuinū. 27.dist.primi.q.3.E.
Uermis pctōꝛis est remorsus

de peccato cõmisso.7.Di.scdi. q.vnica.I.P.

Vestigiũ ẽ similitudo illus partis naturalis a qua imprimit in aliquid sibi cedens.3.Dist. primi.q.5.B.

Violentũ est illud cuius principium q̃ ab extra nõ conferẽte vim passo.29.Dis quarti. q.1. B.7.43.Di. quarti.q.5.C.

Uniuocatio cõpleta est qñ similitudo i forma 7 in mõ essendi forme:s3vniuocatio diminuta est qñ est similitudo in forma: l3 habeat alium modũ essendi veluti domus extra ẽ a domo in mente.5.q.prol.I.Gg.

Uniuocũ est cui⁹ rõ ẽ in se vna sine illa rõ sit ratio subiecti siue denominet subiectũ siue p accidẽsdicatur de subiecto.8. Dis.primi.q.2.P.

Uniuocũ p̃dicatũ est illud cui⁹ cõceptus est in se vnus.7.dis. tertij.q.1.C.

Uniuoce predicari est quãdo rõ predicati p se includit in rõne subiecti.ibidem

Uniuersali⁹ pfectione est illud cuius pfectio est maior in se 7 est perfectionũ pluriũ cõtentiuum.1.Dis.quarti.q.1.C.

Verum p se notũ in illud qδ ex rationibus terminorũ3est per se notum.7.q.quol.D.

Unctio extrema est vnctio hois infirmi penitẽtis facta i determinatis partibus corporis cũ oleo ɔsecrato ab ẽpo ministrata a sacerdote simul verba certa cum intẽtione debita ɔferẽte:ex institutione diuina efficaciter significãs curationẽ finalem peccatoꝝ venialiũ.24.Di. quarti.q.vnica.B.

Uirtus est habilitas, ex actib⁹ freqnenter elicitis generata i clinãs ad similes act⁹.33. dis. tertij.q.vnica.B.

Uirtus est habitus electiuus immediate existens quo ad nos determinata rõne 7 vt vtiq3 sapiens determinabit.39.distin tertij.I.Z.

Uolendum ꝑpter se ẽ illud cui repugnat ex natura eius q̃ uis ꝑpter aliud volendũ.49. dis. quarti.q.2.R.

Uolitio absoluta est illa q̃ est ali cui⁹ obiecti simplicis cõtenti sub obiecto primo voli bili. 6. dist.secundi.q.1.I.E.

Uolitio cõparatiua est illa q̃ est respectu cuiuscũq3 comparati siue possibilis siue impossibilis.eodem.

Uotum solẽne est illud,qδ fit interueniente aliqua solẽnitate vt p susceptionẽ sacri, ordinis 38.dist.quarti.q.1.B.

Uotum p̃sumptũ est qñ qs recipit habitũ ꝓfessoꝝ vbi ẽ distinctio inter habitũ ꝓfessoꝝ 7 nouitioꝝ 7 etiã qñ vltra annũ morat i monasterio absq3 ꝓtestatione de nõ ꝓfitẽdo.ibidẽ.B.

Uolitio simplex est quedã complacentia obiecti volũtatis.33. dist.tertij.L.

Uolitio efficax ẽ qua volẽs ꝓsequitur ad habendũ volitu3.si nõ impediatur.ibidem.

Usus ẽ actus impfectus volũtatis volentis bonũ pp aliud.1. dist.primi.q.3.infra.B.

Uti ẽ obiectum volitu3 ordinare ad aliud vt ad finem.17.q. quoli.infra.B

¶Explicit Tabula Tertia diffinitionum de mente Doctoris Subtilis.

Ablatiuꝰ pt duobꝰ modis cõstrui i rõne pnci piij vł ꝓximi vel remoti.13.distin. quarti.q.1.infra.P

Ab hoc põt intelligi duobꝰ mo dis.13.di. quarti.q.1.L

Accñs pt accipi dupłr.s.ꝓ sicto eꝰꝓ denominato ꝛ ꝓ denoiato adhuc dupłr.s absoluto vel re spectiuo.12.di.quarti.q.1.A'

Accidẽtis ad subiectũ ẽ duplex habitudo.altera est iform ãtis ad infoꝛmatũ altera ꝑo est.ꝓo steꝛioꝛis nãlis ad pri' nãłr.1. dist.tertij.q.1.A

Actio dupłr sumił.3.di ... 6.Aa.ꝛ.6.dist.primi.D

Actio põt intelligi ꝯuenire acci denti tribus modis.12.dis.qr ti.q.3.B

Actio multipłr accipił.13.dis. quarti.q.1.H.ꝛ.infra.R

Actio ꝓprie sumpta tres hꝫ' ꝓ prietates.3.dist.primi.q.6.3.

Actus põt in diuinis tripłr cõsi derari.12.dist. primi.q.2.A

Actus põt dupłr sumi.26.di.ꝓ mi.I.M.ꝛ.11.dis.quarti.q.3.D

Actus intellꝰs respectu obiecto rum q̃ nõ sunt pñtia i se q̃ mõ nãłr cognoscimus est duplex. 3.dist.primi.q.8.D

Actꝰ volũtatis põt tripłr ꝯside rari.17.dist.primi.q.2.Ji.

Accidẽtale dupłr sumił.2.dist. primi.q.7.L1.

Actus volũtatis i nobis.in cõi ẽ duplex.s.velle ꝛ nolle.47.di. primi.A.ꝛ.6.dist.scdi.q.2.A.ꝛ 21.dist.eiusdem.q.2.A

Actus voiẽdi est duplex.6.dist. secundi.q.1.B

Actus volũtatis est duplex.s.cõ placentia ꝛ cõcupiscentia.42 dist.secundi.q.4.R

Actus assentiẽdi alicui vero cõ pleto duplex est in itellectu.1. distin.primi.q.3.B

Actus sup quez fit reflexio põt significare dupłr nominałr.s. ꝟbałr.28.dist.tertij.infra.B.

Actus ex charitate põt in finez vltimũ referri tribꝰ modis.41 dis.secundi.B

Actus nõ refert in finẽ vltimuz põt etiã tripliciter itelligi ibi dem.B

Actus i peccato ꝯcurrẽs est du plex materialis.s.ꝛ formał.37 dist.secundi.Q

Actũ humanũ reqniri ad dele tionẽ peccati põt intelligi du płr.s.vel vt p̃uiũ dispositio nem vel vt concomitantem.14 dist.quarti.q.2.M

Actꝰ recordãdi hꝫ duplex obie ctum.s.primũ ꝛ remotum.45 dist.quarti.q.3.B

Actus intellꝰs in prima opatio ne eius est duplex q̃dã est rei existẽtis vt existẽtis ꝛ q̃dã est rei indifferẽter se habẽtis ad existentiã ꝛ nõ existentiã.6.q quoli.F.ꝛ 13 q.quoł.J

Actus dilectiõis nãlis põt.itel ligi dupłr vno mõ qꝛ sit elicitꝰ a volũtate ẽm nãlẽ inclinatio nẽ.alio mõ q: nõ est actus sup nãlis qꝛ volũtas actu nãli põt hꝛe.lꝫ nõ sit ẽm nãlẽ inclina tionẽ.17.q.quoli.A

Adequatio est duplex.1.dist.ꝓ mi.q.1.B

Adultus põt tribus modis ꝯsi derati ꝛ etiã nõ volẽs.4.dis. quarti.q.4.A

Adultus nõ cõsentiens põt du płr intelligi.s.positiue.ꝛ nega tiue ibidem.C

⁊ quedā laudis.14.dist.quarti.q.4.l.G

Cōuersionē fieri ī pexistens pōtest intelligi duobus modis: vno mō ī id qđ aliqñ fuit ⁊ nō manet: alio mō in id qđ fuit et mō manet.10.q.quol.G.⁊ scđʒ adhuc dupliciter ibidem.

Cōpositio pōt itelligi duplr.3.dist.secundi.q.6.L

Cōmunicabilitas forme dupliciter dicitur.7.dist.pmi.T

Cōicabile duplr đr.2.di.pm.q.7.Dd.⁊.3.di.C.⁊.19.q.q.Cc.

Cōicabile alicui tanq̃ pricipiū essendi pt itelligi duplr.ibidē.

Concupiscentia pōt duplr accipi.32.dist [illegible]

[illegible] nta albū p[illegible] intelligi duplr vel p forma vel pro subiecto.12.dist.quarti.q.1.T

Cōditiones de quib⁹ est nobis necessaria certitudo quatuor sunt.3.dis.pmi.q.4.B

Cōtract⁹ ē triplex: q̄dā.s. vtilis p vtili: q̄dā vtilis p numismate: ⁊ q̄dam numismatis p numismate.15.dist.quarti.q.2.R

Cōtenta in aliquo sunt duob⁹ modis.16.dist.secundi.Ir

Cōtinens extrinsecū pōt corrūpere ɔtentū duplr: vel directe ⁊ p se: vel indirecte.s.phibēdo aliđ qđ est vite necessariū.19.dist.secundi.E

Corpus christi pōt duplr accipi 8.dist.quarti.q.1.l.B

Corp⁹ xp̄i moueri pōt intelligi multipliciter tam fm motū q̄ fm virtutem mouentē.10.dist quarti.q.6.l.A.⁊.B

Corruptibile duplr đr: vno mō potentia ppinqua: alio mō potentia remota.22.di.tertij.G

Datio ē duplex quedam nō liberalis expectās reditionē futurā: ⁊ q̄dam est exigēs dationē pñtem cōcomitantē.30.dist.quarti.q.1.E

Dare esse simplr potest itelligi duobus modis: vl put distinguitur ɔ nihil: vl prout distinguitur cōtra fm quid.11.Dis.quarti.q.3.y.⁊.l.Dd.

Dicere đr in diuinis q̄tuor modis.32.dist.pmi.q.2.l.B

De pōt capi multipliciter.1.di.secundi.q.2.A

Debere vl licere pōt duob⁹ modis intelligi.s.regulr vel in casu aliquo.8.dis.quarti.q.3.D

Demōstratio est duplex: q̄dam quia ⁊ quedam ppter quid.7.q.quoli.A

[illegible] dētia eē[illegible] alis ē duplex quedam ex vtroq̄ extremo et quedam ex altero puta fundamento.ibidem.

Dependētia nature est triplex actualis scʒ potētialis ⁊ aptitudinalis.1.dist.tertij.q.1.E

Depēdētia pōt duplr accipi scʒ formalr ⁊ materialr ⁊ hoc dupliciter vel in eodē ordine vel in alio.19.q.quol.E

Determinatū p hāc prepositionem p cum suo casuali potest dupliciter comparari.12.Dis.pmi.q.2.C

Determinatio est duplex.28.distin.pmi.Lr

Determinatio ī obiecto potest esse duobus modis.3.dist.secundi.q.9.M

Differentia sumit ab aliquo dupliciter.3.dist.pmi.q.3.O

Differētia specifica siue ētitas a qua sumitur differētia specifica pōt comparari tripliciter 3.dist.secūdi.q.6.F

Diffamatio pōt fieri tribus modis.15.dist.quarti.q.4.A

Finis pōt dupl'r appeti vel sub rōne boni honesti:vel cōmodi 49.dist.quarti.q.10.L.
Forme dupliciter esse habēt.3. dist.primi.q.9.O.
Formā per se esse tripliciter intelligitur.7.dist.primi.3.
Formā eē impotētia ɔtradictionis pōt intelligi duob⁹ modis 25.dist.secūdi.infra.V
Forus in ecclesia ē duplex q̃dā est secretissim⁹ ⁊ q̃dā ē public⁹ 19.dist.quarti.q.1.R

Gradus

Gradus intellectus est triplex.4.q. prol.Ee
Gradus vniuersalitatis sermo dis dicūt. [illegible].q.7.Hh
Gradus pōt dici eminēs dupliter vł pp vniuersalitatē actuū quos respicit vel ,pter nobilitatem actus quē respicit.24. dist.quarti.q.vnica.C
Gratia pōt duob⁹ modis accipi vel ,p gratuita dei volūtate vł pro habitu creato informāte. 2.dist.tertij.q.2.R
Graue adherēs cētro ē quadruplex.1.dist.primi.q.5.A.
Grauitas peccati dupliciter cōcludit vel q: magis opponit intēse bonitati:vel q: bonitas opposita est magis necessaria 21.dist.secūdi.q.2.D.
Generatio in creaturis duas hz rōnes.5.dist.primi.q.2.E
Genitū ex visue gn̄atiōis in diuinis ꝙ sit notitia actualis: dupliciter potest intelligi primitas.dis.13.primi.T

Habitū

Habitū ab habito pati pōt itelligi duobus modis.2.di.scdi.q.12.G.
Habit⁹ vt est gn̄s de p̄dicamēto q̄litatis multipliciter accipit̄ ⁊ distinguitur.34.dist.tertij.D
Habēs qd̄ qd̄ est pōt itelligi dupliciter.3.dist.secūdi.q.6.R

Idētitas

Idētitas in diuis duobus modis accipit̄.31.di.primi.E
Ieiuniū est duplex nature ⁊ ecclesie.8.dist.quarti.q.3.C
Ignis est obiectū discōueniēs angelo malo dupl'r:p̄mo inq̄tū3 detinet diffinitiue:scd̄o vt immutat spiritum obiectiue. 44.dist.quarti.q.2.C
Ignis circa corp⁹ aiatū pōt hr̄e duplicē actionē vnā realē ⁊ vniuocā ⁊ aliā intētionalē ⁊ equiuocam.44.dist.quarti.q.3.B
Illapsus pōt dupliciter accipi. 1.dist.tertij.q.1.infra.M
[illegible] pōt dupliciter accipi.3. dist.secūdi.q.9.N
Imago dupliciter pōt assignari.3.dist.primi.q.9.F
Immateriale pōt intelligi trib⁹ modis.43.dist.quarti.q.2.E
Immediatū dupl'r dr̄ vno mō excludēdo mediū eiusdē ordinis:alio modo excludēdo medium alterius ordinis.49.distin.quarti.q.3 B
Immediatū pōt itelligi eē duobus modis.2. dist.scdi.q.9.S
Impossibilitas recipiēdi aliqd i subiecto preexistēte pōt esse ex duob⁹ vel ex pte agētis vel ex pte passi ⁊ ex pte passi dupliciter vel simpl'r vel s̄m q̃d. 49.dist. quarti.q.12.A
Imputabile dr̄ dupl'r : vno mō ppe ,p eo qd̄ est imediate i potestate volūtatis: alio mō cōiter ,p quocūq̄ qd̄ est simpliciter in potestate volūtatis licet mediate.18.q.quol.infra.O
Impossibilitas ɔferēdi gr̄a3 ex parte dei potest dupliciter intelligi.7.di.secūdi.infra.L

Impotētia act⁹ carnalis est duplex q̄dā est nālis ꝛ quedā est casualis.34.dist.quarti.B
Imperfectū dupliciter dr.2.di. primi.q.3.f.D.
Impuritas in q̄ pōt itelligi dupliciter.3.dist.quarti.q.3.F
Inclinatio alicui⁹ ad aliō ē duplex.17.dist.p̄mi.q.2.C.ꝛ alr.
Inclinatio naturalis ē duplex altera est ad cōmodū ꝛ altera est ad iustum.15.di.tertij.f.E
Inclinatio naturalis ē duplex quedā est ad actū primum et quedā est ad actū secundum. 43.dist.quarti.q.2.G
Incipit dupliciter exponi et similiter desinit.10.q.quol.M
Indetermin[illegible]tio [illegible] tētie dupliciter dr.7.di.primi.q.[illegible].L
Indeterminatio cause ad effectum est duplex.3.di.primi.q. 7.Bb.ꝛ.8.di.q.5.infra.3
Indistinctio est duplex.3.dist. primi.q.2.L
Inductio dupliciē accipit vno mō vt est species argumentationis:alio mō p̄ sensitiua cognitione.24.dist.tertij.R
Infinitū pōt duob⁹ modis accipi vno mō p̄ excedēte simplr q̄tūcunq̄ finitū in infinitum alio modo pro indeterminato.1.dist.quarti.q.1.G
Infinitas potest intelligi in diuinis duplex quedā formalis ꝛ quedā fundamētalis.13.distin.quarti.q.1.Aa
Ingenitū in diui nis p̄t q̄drupliciter accipi.28.dist.primi.D
Inimicus pōt duplr cōsiderari vno modo per se alio modo p̄ accidens.30.di.tertij.A
Instrumētū pōt multiplr accipi.1.distin.quarti.q.5.F
Intellect⁹ tripliciter cōparari potest.2.dist.primi.q.7.f.X.
Intellectus pōt duob⁹ modis accipi.25.dist.secundi.T
Intellectus h̄z duplicē opatione quedā est intelligētia simplicium ꝛ quedā est cognitio cōpositorum.14.q.quol.D
Intellectio ꝛ volitio est duplex absoluta.f.ꝛ comparatiua.6. dist.secundi.q.1.infra.E
Intellectionē eē opatōez i mālē pōt itelligi triplr.8.q.quol.D
Intellectio q̄ ē opatio imanēs pōt p̄ se cōuenire alicui dupliciter vno modo sicut proximo susceptiuo alio modo sicut remoto.9.q.quol.I
Intēdere est duob⁹ modis.38. dist.[illegible]di.A
Intentio est tripler actualis.f. habitualis ꝛ virtualis.6.dist. quarti.q.6.A
In obiectiue quadruplr accipitur.3.dist.primi.q.4.P
Ioānē baptizasse pōt intelligi tripliciter.2.dis.quarti.q.2.A
Iudiciū multipliciter accipit. 47.dist.quarti.q.1.B
Iurām est duplex.f.assertoriū et promissorium.39.dist.tertij.I
Iuramētū p̄missoriū vel obligatorium potest esse quadruplex.f.dolosum in cautū:coactum et absolutum ibidē.R
Iuramēdtū incautū potest esse duplex ibidem.L
Iustitia debita pōt duob⁹ modis intelligi.32.dist.secūdi.D
Iustitia ē duplex q̄dā ē vniuersalis ad alterꝫ puta ad legislatorē et legē:q̄ dr legalis ꝛ q̄dā est particularis et hec est duplex.46.di.quarti.q.1.f.A
Iustitia est duplex acq̄sita.f.et infusa.5.dist.secundi.q.2.G.ꝛ 6.dist.eiusdem.q.2.G

Justitia q̃ est ad alterũ ẽ duplex quedã est cõmutatiua et q̃dã est distributiua.ibidẽ.§.B
Justitia p̃t accipi dupl'r vno mõ p rectitudie habituali sine ha bitu volũtatis alio mõ p recti tudine actuali.13.q.quol.A
Latria põt accipi tripl'r 9.dist.tertij.B
Linea ɔsanguinitatis:est triplex ascẽdẽs descẽdẽs ⁊ trãsuersa lis.40.dist.quarti.infra.B
Magnitudo d'r du pliciter.19.dist.p̃mi.q.1.G
Malitia excecat itellectũ dupli citer vno mõ positiue alio mõ p̃uatiue.36 [illegible] q. vni.G
[illegible] triplex opposita tri plici bonitati morali quarũ q̃li bet accipit dupl'r ɔ̃rie.s.⁊ pri uatiue.7.dist.scd̃i.q.vnica.F.
Malũ põt intelligi duob' mo dis.37.dist. secundi.infra.Ba
Materia dupl'r capit.2.di.p̃mi q.7.S.1;alr.2.q.quol.D
Materia dupliciter accipit.22. dist.tertij.F
Malitia põt esse ministri dupl'r cõsideranda.4. dist.4.q.4.K
Malitia in actu põt accipi du pliciter scilicet cõtrarie et pri uatiue.18.q.quol.infra.I.
Mediũ iter aliq̃ extrema dupl'r dicit.7.dist.p̃mi.q.vnica.E
Mediũ iter agẽs ⁊ actũ p̃t duo bus modis intelligi vel vt q̃d vel [illegible]o.2.di.tertij.q.2.B
Mediũ põt itelligi dupl'r vel po sitiuũ ⁊ actuale vel priuatiuũ et potentiale.11.q.quol.F
Mediũ in cognitione põt intel ligi dupliciter vł mediũ cogni tum vel mediũ ꝙ sit rõ cogno scendi.14.q.quol.Hh
Mediatio cãe p̃t itelligi dupl'r vel p mediũ cãm vel p mediũ effectum.7.q.quol.L
Medicina dupl'r d'r.4.q.p̃l.Ff
Mendaciũ est triplex perniocio sum.s.officiosum et iocosum. 38.dist.tertij.B
Meritoriũ ɔnotat vł p̃exigit du plicẽ habitudinẽ alterã.s. ad volũtatẽ eliciẽtẽ actũ vel ipe rantẽ:alterã vero ipsi' actus ad formã supnaturalẽ qua ac ceptat ipsa psona.17.q.q̃l.D
Mẽsurati p q̃ntitatẽ põt fieri trib' modis.2.dist.scd̃i.q.2.G
Minister intẽdẽs põt ad duo cõ parari vł ad actũ quẽ exercet: vel ad finẽ pp quẽ act' est exer cendus.6.dist.quarti.q.5.B
[illegible] ministrare euchari stia p̃t itelligi dupl'r.s.absolu te ⁊ ordinate.13.di.q̃rti.q.2.B
Miseria est duplex.5.dist.secũ di.q.2.B
Missio est duplex intra.s.et ex tra.10.dist.secundi.B
Mobile põt cõsiderari triplici ter.2.dist.secundi.q.2.E
Moderatio passiõis p̃t itelligi dupliciter vel inexistentis vel future.33.di.tertij.q.vnica.F.
Moderatio passiõis inexistẽtis potest dici dupliciter ibidem.
More ãgelorũ possunt multipl'r assignari.5.di.secundi.q.1.§.C
Motus põt accipi dupliciter. 10.dist.quarti.q.6.B
Motus in corpe aĩaliũ est du plex.vn' s̃m exigẽtiã elemẽti predominãtis s̃m q̃tãtitatẽ: alius ratione qua animatum est.49.dist.quarti.q.14.§.B
Mouẽs motũ põt intelligi duo bus modis.3.dist.scd̃i.q.8.E
Mutatiões i g̃natiõe duplices cõcurrunt.2.dist.p̃mi.q.7.§.K
Mutabilitas in aĩa põt itelligi

duplex.3.dist.primi.q.4.L
Mutatio i creatione gratie vel charitatis est duplex.17.dist. primi.q.6.in fine.
Mutatio de loco ad locū potest intelligi duobus modis.2.di. scdi.q.11.C
Mutatio manente eucharistia potest esse quadruplex.12.dis. quarti.q.4.E
Natura in diuinis dicitur quadrupliciter.10.dist.primi.B
Natura duplr accipit.1.q.plo. Q.2.18.di.secundi.B
Naturale dr multis modis et equoce.43.dis.quarti.q.4.A
Necessitas cōuersionis intellectus ad ph[illegible] est [illegible]plex.3.di[s]t.primi.q.5.S
Necessariū pōt ipoztare duplicē necessitatē.39.dist.primi.I
Necessitas est duplex qdā leni tabilitatis ⁊ quedā immutabilitatis.16.q.quol.infra.H
Necessitas potest determinare actum vt egreditur a volūtate dupliciter:idem.M
Negatio ē duplex.28.di.pmi.C
Negatio tripliciter inest alicui 36.dist.primi.q.vnica.L
Negatio depēdētie vt cōicabili tatꝫ pōt eē triplr.10.q.quol.V
Nomīari ab aliq̄ pt itelligi duplr.22.di.pmi.ibi.S.de pmo.
Numerus est triplex.22.dist. primi.q.vnica.infra.
Obiectū nāle duplr. dr.1.q.plo.x
Obiectū esse primū pōt itelligi duobus modis.3.dist.secundi q.11.B.⁊ aliter.9.dist. eiusdē. q.2.T.⁊.5.q.q.R
Obiectū esse p se pōt dupliciter intelligi.ibidem.E
Obiectū potētie ē duplex forma le.s.⁊ materiale.24.di.scdi.E
Obiectū primū et naturale pōt duplr intelligi vno mō ad qd potētia naturalr iclinat alio modo ad qd pōt potētia naturaliter attīgere.14.q.quol.O
Oīpotēs pt duob⁹ modis itelligi.42.di.pmi.B.⁊.7.q.ql.ſ.B
Oīpotētia pt capi duplr vno mō pro potētia cātiua ois cābilis alio mō pro potētia pductiua ois pducibilis.7.q.quol.Bb
Oratio pōt intelligi valere alicui sine pro aliquo in triplici gradu.20.q.quol.B
Ordo intelligibiliū est triplex. 3.dist.primi.q.2.R
Ordo in [illegible] duplex est.1. dist.secundi.q.1.H
Ordo in cāndo pōt itelligi duobus modis vel vt actio respicit pducens vel vt respicit productum.9.q.quol.Q
Ordo sumit duob⁹ modus cōmuniter.s.et appropriate.24. dist.quarti.q.vnica.B
Organizatio pt duplr itelligi vl vltia iductio forme disponētꝫ imediate ad aiaꝫ itellectiuā vl pt itelligi trāsmutatio pcedēs vltimā iductionē forme organice disponētis ad aiam intellectiuam.2.dist.tertij.q.3.B
Passio ordinata in itellectu possibili est duplex pma est receptio spēi itelligibilis a phātasmate p pmā actionē itellect⁹ agētꝫ scda vero est receptio intellectiōis per secundā actionē intellectus agentis.15.q.quol.O
Pars capitur tripliciter.8.dist. primi.q.2.F
Pars est duplex quedā fm formam ⁊ quedā fm materiā.2. dist.secundi.q.9.C

Explicit Tabula Quarta Diuisionu de mente doctoris Subtilis.

Explicit Tabula Prima Materierum Disputatarum a Subtilissimo Doctore Joan.Scoto ordinis minorum.

Sectio quinta Scientia lium Regularũ ac Theore matum. cui annectitur no tabilium prepositionuz Tabula Sexta de mente docto/ ris Sub/ tilis.

✠

¶ Marci Antonij Grandi Veneti liberalium artium cultoris ad Lectorem Epigramma.

Qui sacra magniloq speculatis dogmata Scoti:
Que modo Syderibus splendidiora micant.
Scito ea sub miseris dudum latuisse tenebris:
Et graue Plebeum sustinuisse Jugum.
Atq nisi adriaca fulsisset Fantis in Ora:
Lethęis Scotus obrutus esset Aquis.
Affuit ipse Animo Sortem miseratus iniquam:
Nec tulit Authoris Funera tanta sui.
Restituit Studij veterem preclarus Alumnum:
Egregium cuius Liuor edebat Opus.
Edidit et mirum perfusa Luce volumen:
Candida vbi argutis dat Monumẽta Viris:
Inuenies istic magni Penetralia Scoti:
Humanis Lumen en dedit Ingenijs.
Ecce potes triplici Lector fulgere Minerua:
Et vacuos omni Flore replere Sinus.

Ad Lectorem.

Ristoteles vniuersam disciplinarū pfectionē scrutatus lector studiosissime quacꝫ cognoscēdi serie mortaliū ingenia bonarū artiū studiis erudiri opepciū sit: vt brevi mos vtutū fruct⁹ tācꝫ supmū bonū a pmo rerū omnium opifice collatū degustare valeāt: oē denicꝫ ipsaꝝ robur ⁊ veri cognitionē ab ipsis sciarum theorematib⁹ ⁊ noctiorib⁹ ɔclonū ploquiis depēdere posteriorū pmo testat⁹ est. Alterā altericꝫ tātomagis eē certitudine pferēdā quātomagis origena causarū resolone pncipiisꝫ veriorib⁹ abūdauerit. Quā ob cāʒ ⁊ ipe Aristo. pipateticoꝝ merito pnceps oib⁹ de rerū natura disserētib⁹ lōge pstare videt ac summope celebrād⁹. quom nihil Auerroe teste sine forti rōne suis i voluminib⁹ psenserit: ipsiusꝫ admirabilis pitia ꝗcūcꝫ ɔ̄dictiōis abiūcta caligine hūc vscꝫ i diē effulserit: necꝫ sane laudādos hoies eē crediderim q̄ in exarādis studioꝝ suoꝝ lucubratioinib⁹ plurima fere tēpoꝝ lustra ɔtriuisse visi sunt: qñqdē vl' solis phoꝝ in cortice notis auctoritarib⁹ vl' ifirmis qbusdā disciplinarū vmbraculis adeo leniter adheserint: vt facillimo⁊ aduersarioꝝ catullo⁊ minime patiant: qn poti⁹ tenuissimis eoꝝ iaculis elucubrate vigilie tācꝫ araneaꝝ tēdicula corruāt. ⁊ ipsoꝝ volumina i publicis dearticulata ɔciliis sepissime reprobent. verū cmuero eos dūtaxat innumeris laudib⁹ efferēdos: ⁊ imortali gl'ia dignos arbitror: q̄ dogmatica speculationū suarū monumēta fortissimis adeo rōnib⁹ munita ediderit: vt nulla hostiū tella: ꝗuis excutissima sint: primescāt. imo nullis vncꝫ sophistarū repagulis deuincibiles vbicꝫ serenā frōtē ostētare valeāt: q̄lē inter oēs q̄ de reb⁹ altissimis ac diuinis mysteririis disserētes sua posteris monumēta tradiderūt: ipm Joānē Scotū merito subtilē appellitatū nemo ābigit extollēdū: qñqdē sol⁹ ipe vniuersa itellectibiliū penetralia mira itelligētie subtilitate fuerit pscrutat⁹: decisasꝫ opinionū suaꝝ ɔclones validissimis adeo pncipiis corroborauerit: vt quāta sit irrefragabiliū ɔclonū suarū vētilata subtilitas: ⁊ Scotice subtilitatiʒ approbata vitas ab his etiā q̄ alienas pfitent eruditiōes facillimū sit fere iudiciū: q̄ assiduis studioꝝ labořib⁹ suos nō solū auctores imitari studēt: verū etiā ab eoꝝ opinionib⁹ dissentiētes acutiorib⁹ (vt pñt) offendicul' refellere conant: quoꝝ fame dictu mirabile hūc vscꝫ i diē nemo extitit ꝗtocūcꝫ igenio ⁊ eruditiōe pdit⁹. q̄ tm̄ vtrū vlla ex pte vel refellere vel irretire valuerit: necꝫ sane defuerūt Pēthei munitātes: nō defuerūt voracissimi Lycaones: nō defuerūt denicꝫ Titanes imanissimi. q̄ Scoticā sapiaʒ euertere veluti lunarē globū pugno vibrare tētauerit: verū oēs hi munitissimis doctoris subtil' erudimētis ⁊ isupabili ei⁹ minerua Typhei more pterriti succubuerūt quā ob rē declaratur⁹ origenā viri hui⁹ pitiā ⁊ subtilissima speculationū suaꝝ p gymnasmata pter ea q̄ i supiorib⁹ idicis hui⁹ portionib⁹ digesta sūt dicēdū mō arbitror lector igenue qb⁹ disciplinaꝝ

regulis ac pcipuis theorematib⁹ i qnta sectiõe ac notabilib⁹ i sexta
ppõnib⁹ ãnotatis abũdauerit: p decidẽdis inũerabiliũ disputata
ru3 materiex ꝯclusiõib⁹ q̄ ad oẽs disciplinas capescẽdas siue diui
nit⁹ ispiratas siue hũanit⁹ inuẽtas ptinere videt: q̄ quoin eq̄ aio ꝯce
perstriplicẽ ex his frugẽ facile reportabis. pmã sane qñqdẽ admi-
rabiles ex his. rex oim ppetates: ꝛ occulta tã creatorꝫ q̄3 creatura
rũ mysteria cognouerꝫ. nã recõdit⁹ ẽ i his pciosissim⁹ vtriusq3 por-
tiõis aie thesaur⁹ oimq3 disciplinax efficacia. Scdaz vo qm mirã
Scotice disciplie pfunditatẽ ꝛ oẽm subtilitatꝫ energiã summa cũ
igenij dexteritate vẽdicabꝫ. nã qs abditissimũ Scotice speculatiõi
apicẽ ptinget: qs vo e solutã doctoris intẽtionẽ pcipiet: qñqdẽ scia
liũ theorematũ ꝛ famosax ppõnũ cognitiõe caruerit: hic sane plt
mox error i dies emergit: q doctoris volumina lectitãtes p⁹ fere i-
gressu totũ viri hui⁹ opinionẽ delibasse pfitent. quũ vo illos i pho
rũ coronis differere ꝯtigit: ad inumerãs ꝯdictiões facile deducũt
ob subtilissimax speculationũ doctorꝫ latẽtiã: q nõ nisi theorema
tũ ꝛ notabiliũ ploqox cognitiõe ꝯparant. Tertiã deniq3 frugẽ se
ctiões he pstabũt: qñqdẽ tãtã ex his oib⁹ i disciplinis disputãdi so
lertiã assequris: vt [illegible]uscũq3 ppositꝫ m[illegible]ijs ꝛ difficilib⁹ q̄sitis vel
approbãdis vel refellẽdis oigena mediox facultate mirũ i modũ
abũdabis: neq3 hoc i Scotica dũtaxat pvicia itelligẽdũ duxerim:
vex oib⁹ i disciplinis siue pipateticis pblematib⁹ decidẽdis siue
dogmaticꝫ theologox enodãdis mysterijs imortalẽ rõcinãdi glo
riã tibi ꝯpabis: nõ solis phox auctoritatib⁹: vt scioli assolẽt: initẽ-
do: q sola virox famositate ꝯfidẽtes vt exẽplari argnẽdi simitudine
rõcinãtes auditꝫ aduersariox negatiõib⁹ adeo pterrent ac penit⁹
obmutescũt: vt pmis fere dialectice studijs idigere videãt: q si p-
grãdẽ pncipiox efficaciã sibi vidicarẽt: oẽs aduersariox funiclos
abrũperẽt: ꝛ sophistax metas facile deuitarẽt. qx sane olm copiã
sectioib⁹ his lrãria serie p cõi studiosox vtilitate ãnotauim⁹ solã
doctoris subtilis iducẽtes allegationẽ vt q i loco voluminũ repo
sita sint facile cogscerẽt: aduẽtitias vl theologox vl phox allega
tiões ptermittẽtes: ne allegationũ varietas lectitãtis igeniũ de-
terreret: eaq3 de cã factũ puta: vt magꝫ ipi vitati ꝯparãde studiosi
videãt idulgere q̄3 curiose hoi3 famositate astipulari. nã qs ẽt dia-
lectice vl phie tirũcul⁹ pfectã effectuũ notitiã absq3 cãrũ pcogni-
tiõe ꝯparãdã putabit: q̄3 vl posteriox vl Physicox p⁹ id nũq̄3 p
tulisset Arist. qs ẽt i diuinis psonax originib⁹ eãdẽ sese psonã p-
ducere opinabit: qñqdẽ nihil ẽ qd seipz gignat. 5. d tri. Aug. tace-
ret auctas. totꝫ igr al virib⁹ enitẽdũ ẽ lector solertissime vt nudã
clarã sincerãq3 vitatẽ ab ipis nãe pncipijs dpẽdẽtẽ scrutari valeas
vt vtraq3 more pipatetico rex cognitõe pq̄sita ab effectib⁹ pmũ ad
ipox cãs pgrediẽs: distictiori cognitõis ordie sr eosdẽ regrediarꝫ
a cãis: q mirificã vniuersi ꝯpaginẽ ad vnicũ rex oi3 exẽplar ꝛ pnci
piũ ꝯuertas. ois etem mortaliũ opa ꝛ studiox labor i btificã sũmi
bõi fruitõe3 dirigẽd⁹ ẽ: vt feliciori scto dicatũ finẽ assequãt. vale.

Blatiu⁹ cū ꝟbo sīgt pncipiū agēdi. sed cū adiectiuo noīe vl ɔcreto sīgt principium formale concernens.7.di.1.q.vnica.A

Ablatiu⁹ qn̄ ɔstruiť cū ꝟbo substātiuo ɔstruiť cū eo l rōne pn cipij formalis essendi. s3 qn̄ cōstruiť cū ꝟbo adiectiuo ɔstruitur cū eo vel in rōne principij actiui.vel in rōne actiōis ꝛ fieri.18.di.primi.q.vnica.R

Abstractū notās pncipiu3 act⁹ ɔstructū cū gerūdino est principiū act⁹ vt egrediētis ab illo supposito:ꝛ si est pot̄ētia cū gerūdino f3 potētiā ꝑpinquā 49.di.quarti.q.6.ĵ.Z

Act⁹ hn̄s primū obm a q̄ essentialr depēdet ꝛ obm scd̄m a q̄ essentialr nō depēdet: s3 tēdit in illud ꝟtute primi obi:l3 nō possit manere idē act⁹:nisi habeat habitudinē ad pm̄ū ob3. pōt tn̄ manere idē sine habitudine ad scd̄m obm a quo non dependet.1.di.1.q.1.ĵ.C

Act⁹ qn̄ repugnat actui l3 possibilitas ad illū actū stet cū illo ꝛ magis cū possibilitate ad illū: tn̄ possibilitas ad istū non stat cū necessitate illi⁹ q2 si ille est necessarius iste est ipossibilis q2 necessariu3 est ipossibili repugnās.49.di.q̄rti.q.13.R

Act⁹ quāto eliciť cū maiori conatu tāto d3 hr̄e maiorē rectitudinē:ꝛ p ɔn̄s tāto magis d3 ordinare ad maius premium 50.di.quarti.q.6.O

Agens qn̄ pōt agere f̄m legem et p̄ter vel cōtra illā legē:tunc est distinguere potentiā ordinatam ꝛ absolutam.44.dist. primi.q.vnica.B

Appetit⁹ liber tūc ē rect⁹ qn̄ est ɔformis regule diuine ꝛ huic appetitui naturali hui⁹ suppositi.50.di.quarti.q.6.B

Causa qn̄ est pfecta ꝛ idepēdēs naturalr l cāndor agit naturalr vl posse ꝑducere immediatiora sibi pfectiora q2 ꝑducit scd̄3 vltimū sue potētie.36.di.primi.B

Cā nata hr̄e effect⁹ ordinatos nō est in potētia ꝑpinqua ad effectū remotiorē ꝑducēdū nisi propinquiori iā ꝑducto.12.di.quarti.q.3.ĵ.Y

Cā qn̄ est illimitata ex pfectiōe sua ad plres effect⁹ in se est ex se l pfectissima ꝛ determinatissima determinatōe excludēte ɔdictionē vl indifferētiā ad ɔdictoria ad q̄dcūq3 illoꝝ pluriu3 50.di.quarti.q.3.ĵ.A

Cōmutās qn̄ cōmutat nō d3 cōmutare vel vēdere tp̄s: q2 tp̄s nō est suū.15.di.q̄rti.q.2.P

Cōmutās nō d3 ponere se l tuto de lucrādo ꝛ illū cū quo cōmutat de dāno.ibidem.

Cuicūq3 repugnat eē ptē: vl excedi realr ab aliq̄ ei repugnat esse finitum.5.q.quoli.Aa

Cuiuscūq3 ē ɔsiderare passionē in cōi de s̄bo in cōi vl̄r eiusde3 est cognoscere eandē passionē in summo de eodem⁹ subiecto particulariter.3.q.ꝑl.ĵ.T

Debitor ex cui⁹ nō solutione creditor notabilr dānificať teneť d̄ iustitia satisfacere creditori d̄ interesse.15.di.q̄rti.q.2.ĵ.O

Esse nō pdicat tertiu3: nisi qn̄ tertiū adiacet sibi tanq̄3 pdicatum.qn̄ ꝟo nullu3

sibi tertiū adiacet pdicat esse proprium qd est predicari fm accidens.2.dis.primi.q.2.j.D

Excellētia qñ q̄rit vni⁹ ad aliud nō dʒ cōparari optimū ad infimū sʒ optimū ad optimū vel simplr ad simplr.q.4.plo.F

Extrema qñ sunt imediata tāta est pcise eorū distantia quātū est extremū alterū maius 1.di.quarti.q.1.F

Ex maiori de lege nature ꝛ minori de lege positiua nō sequitur cōclusio nisi iuris positiui 17.di.quarti.Y

Ex negatiua exponente antecedens non sequit negatiua expones cōsequēs.21.di.pmi.D

Fieri quādo predicat fm adiacēs pdicat fieri simplr eius de quo dr:ꝛ sic nō ɔiūgit aliqd oppositū ipi subiecto.11.dist.quarti.q.5.B

Forma quecūqȝ ad hoc vt recipiat in suo passiuo reqrit aliā prius recipi in quocūqȝ nūqȝ actiuū forme scde ē in potētia accidētali ad agēdū in receptiuū illius nisi forma prior iā sit inducta.3.dist.primi.q.7.j.B

Habitus qñ est in aliquo intellu hñs euidentiā ex obiecto:tūc primū obiectū vt ē illi⁹:nō tm virtualr continet illū habitū: sʒ vt notū illi itellectui cōtinet illū hitū:ita q notitia obi in illo intellectu ɔtinet euidētiā habit⁹:vt in illo intellectu :qz intellect⁹ cognoscens tale obiectū pōt elicere oēm cōclusionem illius habitus.3.q.pl.L

Habit⁹ qñ nō hʒ euidētiā ex obiecto sed aliūde causatā qȝ ab obiecto noto:nō hʒ obiectum secundū virtualē continentiā habitus ab obiecto.ibidem.

In effectibus ordinatis quasi eiusdē rōnis quorū vterqȝ nat⁹ ē gigni a cā equoca nō opȝ priorē esse cām posterioris sʒ vtrūqȝ cāri ab eadē cā equoca.9.dist.scdi.q.2.D

In linea recta cōsanguinitatis tot sunt grad⁹ quot sunt psone vna dēmpta.40.di.quarti.B

In linea transuersali cōputant gradus fm magis remotū a stipite.ibidem.

In linea descēdēte gradus efficacior est qȝ in linea transuersali.ibidem.C

In nō euidētib⁹ ex terminis nec ex pncipiis euidētiā hñtib⁹ nō ɔsonāt firmiter ꝛ ifallibilr intrī diuersimode dispositi nisi a cā supiori intellc eor iclinent ad assensum.2.q.plo.A

Impossibile est aliqd extremū respicere aliud extremū quacūqȝ necessitate:qn tata necessitate respiciat qdcūqȝ mediū necessario reqsitū iter illa extrema alioquin necessariū dependeret necessario a nō necessario.1.di.primi.q.4.p totā.q.

In quocūqȝ itellectu pōt haberi cōceptus simplex virtualr includēs veritatē imediatā et vlteri⁹ mediatā:in illo intellu hri pōt notitia pꝑter qd veritatis mediate.7.q.quol.E

In quocūqȝ est principium aliquod qd ex rōne sua est principiū pductiuū illud erit in eo principiū pducēdi si est in eo sine imperfectione: et non intelligat prehabere aliquod productū sibi simpliciter adequatum.10.dist. primi.q.vnica.infra.A

Negatio per tot media pt de aliq pp qd cōcludi qt pht eē in ipo cāe repugnantie ad affirmationē oppositā et si aliqd vnū sit cā adequata repugnātie illd erit mediū adeqtū ad ondendū talem negationē.7.q.quol. Mn
Nihil dr cōpetere fm.a.si.a.sit ratio transcēdēs.z hoc siue sit ratio formalis siue fundamētalis.6.q.q.Gg
Nomē abstractū significās pn cipiū agēdi cōstructū cū gerūdiuo significāte aliquā actionē natū est haberi a supposito vt sit illi principium agēdi illa actione.3.q.quol.R
Nō opz qp pdicatū eo mō ... at determinatiōi q ɔuenit alicui intellecto sub tali determinatione.qn illa determinatio nō notat esse rō inherētie predicati ad subiectū.3.q.quoli.M
Non opz qp si ad aliqd ans seqt aliqd ɔns qp ad distictionē ancedētis seqt distictio ɔntisnisi qn illd ɔns distiguit i ancedētib9 sicut distinguit genus in speciebus.12.di.primi.q.1.T
Nō pt ɔcludi aliq idētitas extremorū iter se.nisi fm illā idētitatē q sunt eadē medio tmediū i se sic sit idē.2.di.1.q.7.Ji
Nō pōt maior idētitas cōcludi in ɔclusiōe extremorp qp sit idētitas eorū ad mediū in pmissis.5.q.quol.D
Nullū mediū pōt esse:pper qd respectu passiōis nisi que virtualiter includitur in ratione illius medij.1.q.prolo.S
Omnis inqsitio methaphysica de deo pcedit ɔsiderādo formalē rōnē alicuius z anterēdo ab illa formali rōne qnācūqz ipfectionē quā hz in creaturis z reseruādo illā formalē rōnē z attribuēdo sibi oino summā perfectionē z attribuēdo illud ipsi deo.3.di.primi.q.2.J.C
Oē receptiuū formarp alicui9 generis qd nō ē ex se determinatū ad aliquā vnā illarp formarū nec ē illimitatū ad illas pt moueri siue mutari ab vna illarum formarū ad aliā.2.dist. secūdi.q.9.ad solutionē.1.q.
Oē mobile ineqli tpe magis ptrāsiēs de spacio veloci9 mouetur.17.di.scdi.q.2.J.B
Oē qd ē ideterminatū ad plura indeterminatiōe potētie actiue ex se est sufficiēs ad qdlibet illorp pducēdū nec idiget aliq determināte vel actuante.7. dist.primi.q.vnica.J.F
Precepta qn sūt ɔria illd qd ē superi9 magis ligat z obligat:z iō firmi9 ē seruādū:nec seruās illud z ptermittēs aliud peccat.21.di.quarti.q.2.J.M
Predicato stāte cōfuse tm nō lz sub ipso descēdere.1.q.plo.U
Perfectio act9 qn ē a duob9.s.a potētia z obiecto:qn variat p pria rō istorū vel alterius eorp in se:vel cōiūctione cū reliq cā vel fm approximationē ad reliquā cāz variabit tūc pfectio illius actus.31.dist.tertij.J.C
Permutatio nō lz nisi fm idem fm qd pus pfuit pportio vel fm aliqd inq pportionē eē includit in pma pportione.45. dist.quarti.q.2.P
Principiū actiuuz naturalr qn concurrit cū cā libera agente. tunc causa libera agente opz qp illud principium naturali-

ter coagat iqua ntu3 potest.17 di.primi.q.2.j.G

Pricipiũ actiuũ qđ est ideterminatũ ad aliqs duos effect⁹ nõ ex ꝗ ſ3 ꝑm ordinẽ naturalẽ ex ſe ſufficiẽter ẽ determiatũ ad ꝑmũ illoꝝ ⁊ poſito p° eſt dterminatum ad ſecundũ.7.di.ꝑmi.q.vnica.G

Principio productiuo illđ gñaliter ꝓducit cui⁹ tale ꝑncipiũ ẽ ꝓductiuũ vł i eo i ꝗ ẽ:ſi natũ eſt illđ recipe vł i alio vł i nullo ſi i nullo.q: nihil eſt aptum natũ recipe illu3.tũc ꝓducit ꝑ ſe ſubſiſtẽs ſi potentia ꝓductiua ſit perfecta reſpectu ſubſiſtentis.10.di.1.q.vnica.Q

Potẽtia qñcũqꝫ nõ determinat ad actũ ordinatũ ex ſe:act⁹ ei⁹ in cõi vniuerſalioꝛ eſt actu ei⁹ ordinato.1.di.ꝑmi.q.1.A

Propoſitio đ poſi ẽ falſa cuius illa de ineſſe ẽ impoſſis.11.di.quarti.q.5.C

Quãdocũqꝫ aliqđ agens agit i aliqđ paſſum:ꝑt qđlibet agẽs eiuſdẽ rõnis in qđlibet paſſum eiuſdẽ rõnis agere.3.q.pl.D

Qñcũqꝫ aliqđ alicui ꝯuenit ſub rõne alicui⁹ nõ neceſſario ſibi inherẽtis:nõ cõuenit illi neceſſario.ibidem.J

Quãdocũqꝫ aliqđ ẽ pꝛio tale cõiunctũ cũ alio poſterioꝛi: ſi ꝑt ab illo ſeparari adhuc eſt tale.4.q.pl.j.B

Qñcũqꝫ alicuius dilectio pꝛicipalr intẽdit extra gen⁹ cognitiõis:ci⁹ cognitio, pꝛincipalr intẽdit intra gen⁹ cognitiõis. ibidem.3.q.pl.R

Quandocunqꝫ aliqđ cõe diuiditur pꝛimo per differentias oppoſitas ipoſſibile ẽ vtrãqꝫ differẽtiã i aliqđ vno ſub illo ꝯmuni cõtẽto reperiri.ibi.j.M

Quãdocũqꝫ aliqd conuenit ſeu natũ eſt cõuenire alicui pꝛeciſe ꝑm aliquã rõnẽ:cuicũqꝫ cõuenit eſſentialr ꝑm illã rõne3 conuenit ei ſimplr ẽ eſſentialiter.3.di.ſcđi.q.4.E

Qñcũqꝫ aliq duo ꝯſtituũt aliqꝫ tertiũ per ſe:neutrũ illoꝛu3 ꝗ ab altero illã cõditionẽ:ꝗ ẽ ꝓpꝛia ſibi inquãtũ conſtituit:ſ3 vtrũqꝫ h3 ex ſe pꝛio.26.di.pꝛimi.q.vnica.F

Qñcũqꝫ aliqd determinatur ad aliud ex ſe:vbicũqꝫ h3 illđ.28. pꝛimi.q.3.C

Q[illegible] aliqua duo ꝯparãt ad aliqđ tertiũ qđ ẽ illimitatũ:eo mõ quo illa duo nõ ſũt illimitata:nõ opꝫ illđ tertiũ cõdiſtigui in eis.26.di.pꝛimi.q.vnica.P

Quãdocũqꝫ aliqđ ẽ illimitatu3 in aliqua rõe cauſe:ita ꝗ ſibi plura coꝛreſpõdent in altero extremo vel aliqđ vnum plura cõtinẽs:ſi inter illa plura ẽ aliqs ordo vel abſolute vel in ſe hñdo ad illđ illimitatũ: tũc nõ ẽ idẽ pꝛimũ reſpectu talis illimitati.⁊ hoc loquẽdo eſt ꝑmitate adequationis ⁊ pꝛimo pꝛimitate immediatiõis.28. di.pꝛimi.q.3.H

Qñcũqꝫ aliq potẽtie ſunt ordinate nãlitas potẽtie ſupioꝛis ẽ maioꝛ ꝗ potẽtie inferioꝛis. 49.di.quarti.q.14.K

Quandocũqꝫ aliqua ꝑm pꝛius ⁊ poſterius concurrunt ad aliquã actionẽ illud qđ eſt pꝛi⁹ pꝛincipalius concurrit ad illam actionem.10.di.pꝛimi.q.vnica.C

Quādocūqꝫ ad productionem alicui⁹ effectus ꝯcurrunt acti uū ⁊ passiuū prior est naturaliter respectus actiui ad passiuū ꝙ sit respectus vtriusqꝫ ad productū.5.di.primi.q.2.B

Qñcūqꝫ aliqđ cōtinet in se plures pfectiones cōicabiles:cōicās illud vnū cōicat oēs perfectiones in illo:eo ordine q̄ natæ sunt esse in illo vno.13.dist. primi.q.vnica.T

Qñcūqꝫ aliquid est de se esset et nō tm̄ capax illius eē: tūc etiā est de se habēs quālibet cōditionez necessario requisitā ad esse.8.dist.primi.q.3.Bb

Qñcūqꝫ aliqua realitas intelligit cū suo modo intrinseco:ille cōceptus nō est ita simpliciter simplex q̄n possit itelligi illa realitas absqꝫ modo illo: sꝫ tūc est cōceptus impfectus illius rei pōt etiā cōcipi sub illo modo et tūc est cōceptuz perfectusillius rei.ibidē.J.y

Qñcunqꝫ aliqua duo agētia cōcurrunt ad aliquē vnū effectū quāto vnū illoꝝ pōt plus supplere vicē alterius tāto minor perfectio reqrit̄ ī altero: qñqꝫ sūt nulla:si illud supplex totā vicē ei⁹.3.dist.primi.q.3.D

Quādocūqꝫ aliqua existētia est indifferēs ad duos modos sicut simpliciter haberi pōt sub vno modo ita⁊ sub alio.10.di. quarti.q.4.J.C

Quādocūqꝫ aliquā formā in cōmuni sequitur aliqua operatio in vniuersali quālibet formā singularē sub illa ꝯsequit̄ aliqua opatio singularis eiusdē rōnis:nisi aliqua forma singularis sit imperfecta.7.di.p̄mi.q.vnica.J.T

Qñcūqꝫ aliqua passio conuenit alicui ꝑm aliquā rōnē cuicūqꝫ cōuenit equaliter ꝑm illā3 rationē eidē cōuenit simplr eqliter.2.di.scđi.q.9.D

Qñcūqꝫ aliquid est in aliquo vltimate tale:non pōt illud manere in ipso nisi ipm habēs illud sit in ipso tale.8.distin.tertij.q.vnica.J.B

Quādocūqꝫ aliquod fundamētū est potentiale ad relationē pri⁹ naturaliter informat̄ fundamentū relatione ꝙ supposstū.26.di.primi.q.vnica.R

Qñcūqꝫ aliq̄ ꝓpositio affirmatiua est falsa ex repugnātia extremoꝝ:q̄cunqꝫ determinatio vel reduplicatio addita: q̄ nō tollit repugnātia eoꝝ:nō tollit rōnē falsitatis illius.11.dis. tertij.q.2.B

Qñcūqꝫ aliq̄ ordinā̄t essentialr sicut dispō ⁊ forma ad quā est dispō:lꝫ dispositio possit eē sine forma nō tn̄ econuerso.36. dist.tertij.q.vnica.M

Qñcūqꝫ aliq̄ forma est indeterminata ꝑm virtutē actiuā ad plura:illud qđ precise respicit vnā actionē determinatā nō perficit eā inq̄ꝫtū est indeterminata:sed inquātū est potētia determinata respectu illi⁹ actōis.26.di.scđi.q.vnica.J.B

Qñcūqꝫ aliqua ꝑm totū genus suū habēt aliquē ordinē ad inuicē:quodlibet vni⁹ habet similē ordinē ad q̄dlibet alteri⁹ 1.di.quarti.q.1.Jij

Qñcūqꝫ aliq̄d ab aliquo hꝫ eandem entitatem non est ibi dependētia:potest tamē esse pre exigentia si vnū suppositū habeat illud ab altero.2.di. primi.q.7.R

Quādocūq̄ aliqua duo cōcur- rūt ḟm diuersas regulas: sem per illud qd̄ est ḟm regulā su- periorē est eligēdum ⁊ facien- dum.50.di.quarti.q.2.E

Qñcūq̄ aliqua cōiūgūtur preci se p actū volūtatis cōtingēter se habētis ad illā cōiūctionē: si vnum illoꝝ ḟm se sit mobile oīno improportionatū alicui mouenti ⁊ reliquū sit ꝓportio natū: ipm nō pōt vtrūq̄ illorū cōiūctoꝝ mouere eadē motio ne.10.di.quarti.q.6.E

Qñcūq̄ aliqd includit vel p̄sup ponit aliud: illa pñt cōparari vel ḟz illud quod p̄cise ptinet ad vtrūq̄: vel ḟm illō qd̄ scdm ponit p̄mo p̄supposito ⁊ scda quidē cōparatio nō est p se: qꝛ sic vniuersaliter scdm excedit primū sicut duo bona excedūt alterū eoꝝ: sz p̄ma est p se: qꝛ est ḟm precisas rōnes cōpara- toꝝ.7.dist.quarti.q.3.B

Qñcunq̄ aliqua quocūq̄ mō di stincta constituūt aliqd tertiū nō constituūt illud nisi vt aliq̄ mō se habēt adinuicē: vel aliq̄ mō vniūtur.3.q.q̄libe.D

Qñcūq̄ aliqd cōuenit alicui sic q̄ oīmoda cōtradictio sit illud esse sine illo: illud est idē reali- ter illi.⁊ per oppositū vbi non est omnimoda cōtradictio nō oportet esse illud omnino idē illi.ibidem.J.P

Quando principium elicitiuū non necessario elicit: habēs il lud principium nō necessario agit.1.dist.primi.q.4.

Qñcūq̄ i aliq̄ eodē sunt duo p̄n cipia ordīnate actiua: illud ñ est i potētia prima ad agēdū principio secūdo: nisi preintel ligitur in actu primi principij 12.di.primi.q.1.T

Quandocūq̄ inter aliqua extre ma cōmunia est ꝓportio vt in ter prima extrema illius ꝓpor tionis: tūc ipa etiā est inter q̄- cunq̄ cōtēta sub altero extre- moꝝ.13.di.tertij.q.4.G

Qñcūq̄ iter aliq̄ extrema nulla est media distātia: sz ipa p̄cise dicunt̄ distare rōne extremoꝝ iter se: tāta ē distātia quāta ē mai⁹ extremū.2.di.p̄mi.q.2.3.

Qñcūq̄ i aliq̄ re sunt plures ꝓ- prietates rōne q̄rū plura pñt sibi iesse: et i vna alia re ē vna istaꝝ ꝓprietatū rōne cui⁹ dicā tur illa plura debere eidē in- esse: cōcomittit̄ nō cā: vt cā.25 ...di.q.vnica.G

Qñcūq̄ in cōcretis ē p̄dicatio p se p̄mo modo sequit̄ q̄ abstr- ctū predicat̄ de abstracto p se primo modo reseruata concer nentia quiditatis ad supposi- tū vel infinitate.13.q.quol.G

Qñcūq̄ simul cōcurrūt plures mutationes diuersoꝝ generū negatio non est p se terminus vni⁹ vt includit̄ in termino al teri⁹.11.di.quarti.q.4.F

Qñcūq̄ in primo cōcurrūt plu- res pfectiōes qualitercūq̄ di- stincte vel disperate illō ē sim pliciter pfecti⁹ qd̄ ē p̄mo ꝓpin quius.12.di.quarti.q.2.J.E

Qñcūq̄ obiectū determinat in tellectū ad cognitionē rectitu dinis prius nāt̄r q̄ voluntas velit: ⁊ volūtas sit aliq̄ mō re- gulabilis aliūde: nō tm̄ appre hēsio p̄cidit praxim: sz ēt app̄- hēsio cōformis: qd̄ accidit qñ- cūq̄ determiata rectitudo pra xis ē cognoscibile necessariuꝫ vt p̄ncipiū p itellectū vel ꝯclu sio p sciētiā.4.q.plo.J.Z

Quandocūqʒ cōtingit errare in praxi ⁊ recte agere ibi est necessaria cognitio practica ad dirigendum.4.q.prolo.R
Qñcūqʒ optimū est nobili⁹ optimo:⁊ gen⁹ genere:est spēs specie.tota em̄ species vna est superior quacūqʒ alia specie tota.49.dist.quarti.q.4.ā.O
Qñcūqʒ nō credit aliqd eē possibile alicui:aut ip̄m non vult: aut tenuiter vult.4.q.pl.j.L
Qñcūqʒ ꝯcurrūt in aliquo rō cōmunioris ⁊ min⁹ cōis qcqd in illo seqtur ꝑ se rōnē cōioris sequitur etiā eā vbicūqʒ inuenitur absqʒ rōne minus cōis.9.dist.primi.q.vnica.B
Qñcūqʒ sunt due nature [illegible] liter sic se habētes ꝙ ꝑor essentialiter nō depēdet a posteriori:tūc talis natura ꝑor ꝑt esse sine posteriori absqʒ cōditiōe.1.dist.primi.q.4.⁊.16.q.qli.B
Qñcūqʒ sunt due forme q naturaliter inclināt ad actū in eodē operāte.vtraqʒ qnātū ē de se necessario ⁊ semꝑ iclinat ad actū.⁊ ideo qñcūqʒ actus elicitur:elicitur ꝭm inclinationem vtriusqʒ.14.q.quoli.j.G
Qñcūqʒ sunt due cause ordinate cōcurrētes ad agēdū:vna illarū.s.secūda nō est in potētia ꝓpinqua nisi alia.s.prima cōcurrēte.15.q.quoli.R
Qñcūqʒ sunt duo precepta ordinata tūc ꝑceptū superioris magis ligat.8.dist.quarti.q.3.E
Qñcūqʒ sunt aliqua duo eq volibilia ⁊ ordinabilia ad aliquē finē:⁊ ex parte sui habēt rōnē illā ꝓpter quā sunt volēda ab aliqua volūtate: volūtas preacceptās aliquod vnū illoꝝ alteri ad illum finem peccat ꝭm acceptationeʒ personarū.41.dist.primi.q.vnica.E
Qñcūqʒ sunt duo agētia essentialiter ordinata aut scd̄m accipit esse a primo: aut scd̄m lʒ nō capiat esse a primo tñ accipit aliquā influentiā:aut tertio mō ambo attigūt eūdē effectu īmediate:sʒ ordine quodā primū.s.principalius ⁊ secūdū minus principaliter tñ eūdeʒ effectū attingit.7.q.qli.Ji
Qñcūqʒ sunt duo mala in eligēdo min⁹ malū est fugere magis malū:qꝛ ibi vnū habet rationeʒ boni respectu alterius 50.di.qrti.q.2.D
Qñcunqʒ sunt in aliquo plures ꝑfectiones partiales: idē ꝑfectibile pōt esse simpliciter ꝑfectū ꝭm vnā ꝑfectionē in summo ⁊ simplr̄ īpfectū ꝭm aliā 36.dist.tertij.q.vnica.B
Qñcunqʒ sunt aliq ordines alterius rōnis:quoꝝ vn⁹ nō icludit aliū:neqʒ coexigit neqʒ preexigit necessario illū: pōt esse iste sine illo:imo cū simultate opposita illi ordini.4.q.qli.B
Qñcūqʒ sunt duo extrema opposita ꝙtū aliqd recedit ab vno opposito tātū accedit ad aliō.4.q.plo.j.Ee
Qñcunqʒ due cause cōcurrunt ad aliquem effectum:vna sola nō potest in ita perfectū effectum sicut ambe simul.17.di.primi.q.2.Z
Qñcunqʒ due cause cōcurrunt ad cōstituendū aliqđ tertium posterior non dat priori aliqd pertinēs ad ꝓpriam cāsalitatem eius.13.di.tertij.q.4.L
Quandocūqʒ due cause partiales cōcurrunt ad effectū cōem ambarū:potest eē defectus in

pductione effectus ex defectu vni⁹ cāe cōcurrētis ꝛ nō alterius.37.dist.scdi.q.vnica.T

Qñcūqꝫ duarū causarū ordinatarū altera est indeterminata ad plures effect⁹ et quasi illimitata:altera vero quasi ſm vltimū sue virtutis determinata ad certū effectū:illa que est illimitatior et vniuersalior vr esse principalior et pfectior.3.dist.1.q.8.B

Quādocūqꝫ duo cōparant ſm ordinē ad idē primū: potētia propinqua nō est ad secundū nisi primo posito.7.di.primi q.vnica.j.T

Qñcūqꝫ aliqd hꝫ duas regulas si vt cōparatur ad regulā superiorē est ei cōforme tūc simpliciter est rectū:sed si cōparatur ad regulā inferiorē: est ei cōforme vt rectū ſm quid.50.dist.quarti.q.6.B

Qñcūqꝫ alicuius itellectus est aliqđ primū obiectū primitate virtutis:per illud quodlibet aliud obiectū intelligitur ſm ordinem: quē vnūquodqꝫ obiectum habet ad illud primum.5.q.quol.S

Qñcūqꝫ alicuius intell's est aliquod primū obiectū primitate virtutis imediatius intelligitur virtute eius illud qđ est per se idē illi ꝙ illud qđ est illi per accidens idem.ibidem.

Qñcūqꝫ aliqd ab aliquo depēdet aliqua depēdētia si illa sit sufficiēter terminata nō depēdet ab eo alia depēdētia eiusdem rationis.12.q.quol.B

Quando aliqd determinat sibi alterū oppositorū:alterū non potest sibi inesse neqꝫ p se neqꝫ per accidens.49.dist.quarti q.14.G.

Qñ aliqd ordiat ad duos fines principalē.s.ꝛ minus pncipalem.rationabile est vti illo.eo mō quo magis valet ad finē principalē:lꝫ per hoc aliqd detrahatur fini minus principali.33.dist.quarti.q.1.D

Quādo aliqua forma actiua inest alicui subiecto:actio ſm illam formā per accidēs cōpetit eidem.15.q.quol.T

Qñ aliqua duo sunt simul natura:quocūqꝫ alterū illorū est prius natura est reliquū.28.dist.primi.q.3.B

Quādo ab eodē principio vnū simplr necessario producit, et [illegible] cōtingēter:nō pōt pducere illud ad qđ contingenter se habet:nisi prius pducto illo ad qđ necessario se habet.et maxime quando eadē est necessitas producti ꝛ producentis.8.q.quol.j.Z

Qñ cause per se sufficientes alicuius effect⁹ sunt eiusdē speciei etiā effectus est eiusdem speciei.49.dist.quarti.q.5.D

Qñ aliqđ pdicatū natū est inesse toti p aliquā partē: qꝛ.s.pcise sibi inest rōne illius.tunc ex hoc ꝙ denominat partē sequitur ꝙ denoiat totū:qꝛ denominat ipm sicut natū est ipm denominare.11.di.tertij.q.2.C

Quando a formalibus cōstitutiuis aliquorū potest abstrahi aliqđ cōmune prime intentionis: pari ratione vel maiori potest abstrahi aliquod cōmune a cōstitutis per illa.23.dist. primi.q.vnica.B

Qñ aliqs effectus precedit aliū effectū ordine nature nō potest causa exire in actum cau-

sandi effectū posteriorē nō cā-
to prius effectu priori illa prio-
ritate.25.di.scd'i.q.vnica.O
Quāto aliqd simul pōt esse can
sa pluriū tāto est pfectius.z si
pōt esse simul infinitorū est in
finitum.14.di.tertij.q.2.J
Qñ ratio alicuius obiecti deter
minare cognoscēdi aliqua po
test eē aliqd limitatū ad illud
eiusdē pōt esse aliqd illumita-
tū ad illud z ad aliud.35.dist.
primi.q.vnica.B
Quāto aliqs tenet pluribꝰ obli
gationibus ad aliqd.tanto si
transgredit grauiꝰ peccat.22.
dist.quarti.q.vnica.M
Quanto aliqd mediū magis re-
cedit ab vno extremo.tanto
magis nō solū accedit ad alte
rum sed dicit habere rationē
alterius.8.q.quol.F
Quādo alique forme habēt or-
dinē essentialē.ita q vna reci-
pit mediante alia in eodē siue
sit natura siue sit potentia et
hoc siue ab eodē agēte siue ab
alio:dato etiam q sit ratio re-
cipiendi alteram: nunq̄ scda
potest induci ab agēte in suo
receptiuo nisi prior sit inducta
3.dist.primi.q.7.B
Quando ex positione alicuius
conditionis simplr nolite ali-
quis vult aliquid:nō vult sim
pliciter illud s3 magis respuit
30.dist.tertij.q.vnica.D
Qñcūq negatio termini a quo
mutationis p se saluat in ter-
mino ad quē alteriꝰ:op3 illas
mutatiões eē eiusdē generis
q2 a termino a quo z ad quem
oppositos.11.dis.q̄rti.q.4.F
Qñcūq predicatum nō couenit
cōi nisi pro aliquo supposito:
non cōuenit ei primo nec vere
nisi q2 dicit de aliquo inferio-
ri:z ita op3 esse aliquā causa3
verificantē illam ppositionē.
7.dist.tertij.q.1.B
Qualis est ordo realis inter ali
qua distincta realr.talis ē or-
do cognoscibilitatis inter ea-
dē q̄litercūq distincta in esse
cognoscibili.7.q.quol.J.D
Qualis esset ordo per se realis
inter aliq̄ si eēnt distincta rea-
liter:talis p se ordo ē inter il-
la correspōdens illi distinctioni:
quā hñt.vtpote rōnis si rōne
distinguant et hoc siue ratiōe
sumpta ex parte rei siue mere
causata per actū intellectus.
1.q.quol.P.z.6.q.quol.Aa
Quādocūq effectꝰ sunt icōpos-
sibiles:z cāe eorū sunt incom-
possibiles i causando.24.dis.
tertij.q.vnica.M
Qñ lex diuina vel ecclesiastica
nō ligat psonā.sequēda est rō
nālis.16.dist.quarti.q.2.Ee
Qñ lex recta fm quā agēdū est
ordinate nō est in ptāte agen-
tis.tūc potētia eiꝰ absoluta nō
pōt excedere potētiā eius or-
dinatā circa aliq̄ obiecta: nisi
circa illa agat iordinate.44.
dist.primi.q.vnica.B
Qñcūq p se ɔñtia aliq̄ sunt in-
cōpossibilia:z illa ad que cōse
quunt illa sunt incōpossibilia
z multo magis si illa q̄ sunt de
essentiali rōne illoꝝ sunt incō
possibilia.2.di.scdi.q.9.J.D
Quātū deberet alicui ministro
rei publice legislator iustus z
bonus retribuere tantū pōt
ipse si nō adsit legislator de re
publica nō extorquēdo recipe
15.dist.quarti.q.2.T.
Qñcūq in antecedēte includū-
tur duo opposita z infert cōse

ad certũ numerũ suppositorũ p aliud a se quãtũ ẽ de se potest esse in infinitis ⁊ si est necesse esse: est de facto in infinitis.2.di.primi.q.7.Aa

Quicqd necessario ⁊ oino cõsequit aliquid sicut existẽs sine ẽm existẽtiam consequit illud vt existẽs.ita illud vt itellectũ necessario cõsequit ipm vt intellectũ.6.q.quol.Mn

Quicqd dependet ab illo qd est alicui ratio essendi.dependet vlterius ab illo cui ipsum ẽ rõ essendi.19.q.quol.P

Quicqd reale cõuenit alicui cõsiderabili ẽm se ⁊ ẽm aliquã hltudinẽ rõis si dicat sibi cõpetere: vt tale.s.vt proprietas ... dria nõ destruit p se rõ illius qd subest illi habitudini.neqꝫ illa habitudo est ratio formalis alicuius pdicati realr inherentis: sed tm̃mõ est ratio sub qua illi qd subest cõpetit tale predicatũ.4.q.quol.R

Quod nõ sequit ad antecedens nõ sequit ad cõñs.2.dist.pmi.q.2.I.3.

Quoto gradu cõsanguinitatis aliqs distat ab alio toto gradu affinitatis distat ab eodeꝫ illa persona que ẽ ab illo carnaliter cognita.41.dist.quarti.q.vnica.B

Relatiuum qñ construitur cũ aliquo in tali habitudie in qua aliquid est natũ terminare illã relationem vt correlatiuũ eius tunc cõstruitur cum illo precise vt cum correlatiuo 5.dist.primi.q.2.X

Respectus qñ necessario sequit fundamẽtuꝫ lꝫ nõ sit pars vel aliquid fundamẽti: tñ nõ põt esse fundamẽtũ sine illo sicut nec respectus sine fundamẽto 23.di.scdi.q.vnica.I.F

Si aliqd predicatuꝫ p se primo mõ inest alicui inerit sibi eodem mõ p se: siue illud subiectũ sit res distincta a quocũqꝫ qd est extra ratione eius: siue contineat per idẽtitatem in aliquo qd est extra ratione eius.2.distin.primi.q.7.Ll.

Subiectũ receptiuũ accidentis cõueniẽtis habẽtis gradus qd nõ determinat ex se ad aliquẽ gradum põt quantuꝫ est ex se recipere illud accidẽs ẽm quẽ cũqꝫ istorum graduum.13.dis.tertii.q.4.F

Sũmã in superiori nunqꝫ sequitur ad summũ in inferiori nisi illud inferius sit nobilissimuꝫ cõtẽtũ sub illo superiore.8.di.primi.q.3.R

Suppositũ nõ tribuit aliquã rõnem causalitatis ipsi rõni formali agẽdi sed ipsum hꝫ rõnẽ formalẽ cause agentis pcise p hoc qꝫ hꝫ rõnẽ formalẽ agendi.8.q.quol.D

Termini subiecti distributi qñ accipiunt p oibus nõ accipiũtur nisi respectu termiorũ pdicatorũ q̃ sunt cõissimi ⁊ p cõñs virtute taliũ principiorũ non sciunt de inferiorib' nisi pdicata cõissima.1.q.prolo.T

Totũ qñ ẽ imediatũ susceptiuũ alicuius forme non vna pars mediante alia; tunc impossibile est qꝫ illa forma recipiatur in alterã partẽ.non aũt sic est quãdo totũ recipit mediante altera parte.46.disti.quarti q.14.D

Ubi est ordo essentialis ibi nō pōt aliqd eē proximū imperfectissimo nisi ipsū sit aliqualiter imperfectum. 7.q.quol.j.M

Ubicūq; ceciderit lignū ibi erit 7.di.secundi.j.N

Ubicūq; est ordo accidētalis in generalibus op3 dare extra totū illū ordinē aliquā causam essentialr perfectiorem.12.di. quarti.q.3.F

Ubicunq; est totalis productio non de aliquo passo seu potētiali ibi deficit illud qd requiritur ad actionē ppriē dictam 13.di.quarti.q.1.N

Ubicūq; est necessaria cōnexio extremorū est etiā necessaria cōnexio omnium medioꝝ necessario requisitorum ad vnionē extremorū alioquin necessarium depēderet a cōtingenti.1.di.primi.q.4.j.D

Explicit tabula quinta Sciētialiū Theorematum de mente Doctoris Subtilis.

Absoluto

ꝛ pfectiori ñ magis repugnat p se eē q̄ꝫ absoluto ꝛ imperfectiori.12.di.quarti.q.2.j.C
Absolutū qd̄ est rō recipiēdi aliquam formā si p se est p se pōt recipe.14.di.tertij.q.2.j.B
Ab vltimis distinctiuis ꝛ cōstitutiuis aliquoꝝ nō pōt abstrahi aliqd̄ cōe dictū de eis in qd̄. 26.di.primi.q.vnica.G
Actio ꝛ passio sunt alicuius termini accipiētis esse p ipsas.3. di.di.primi.q.6.j.U
Actio sufficiēti ꝛ passiuo sufficiēter approximatis potest se qui effectus:ꝛ si agens sit naturaliter agens sequit effect⁹ 45.di.quarti.q.2.C
Actus actiuoꝝ sūt i patiēte bñ dispositio.12.di.q̄rti.q.3.M
Actus natural'r elicitus ꝯb aliq̄ forma equat in pfectione illi forme.13.di. tertij.q.3.A
Act⁹ essentialis nō p̄t eē alicui⁹ suppositi mediāte aliq̄ pncipio vt q̄ nisi illd̄ sit tali pncipiū essēdi formale.32.di.p̄mi.q.2.C
Act⁹ cōprehēsiu⁹ obiecti infiniti ē ifinit⁹ intēsiue:q2 ē ita pfect⁹ in rōne act⁹ sicut obiectū i rōne obiecti: ꝛ iō ē simpl'r adequat⁹.22.di. primi.q.vnica.C
Act⁹ opatiu⁹ nō hʒ terminū ꝓductū sed est vltimus termin⁹ 1.q.quoli.j.U
Actus productiuus semper est alicuius termini p se qui accipit esse per ipsum ibidem.
Ad idē gen⁹ f̄m praxim vel speculationē ptinēt principia et cōclusiones.4.q.prol.K
Ad qd̄cūq3 d3 relatiuū iferi⁹ ad idē d3 ꝛ relatiuū supi⁹ lʒ non primo.25.di.primi.q.vnica.B
Ad terminū oīo imutabilē sup fūdamētū oīno imutabilē nō pōt fundari rel'o nisi simpl'r imutabilis ꝛ etiā necessario inherēs.6.dis.quarti.q.10.D
Ad simpl'r impossibile nō ē aliquid in potētia actiua.49.di. quarti.q.16.F
Ad formā absolutā nouā p̄t eē per se mutatio.13.q. quol.j.G
Agēs nāle nō intēdit p se corruptionē termini a q̄ lʒ tm̄ p accidēs q2 est incōpossibilis termino ad quē:quē intēdit ꝓducere.10.di.quarti.q.2.B
Agēs p̄ncipale quocūq3 posito in secūdario:necessario agens ex p̄ncipio actiuo p̄ncipali necessitat.1.dist.primi.q.4.E
Agēs pfectius circa idē passuꝫ forti⁹ agit ꝛ ipedit min⁹,ꝛ impfectū.42.dis.scdi.q.4.j.C
Agēs qd̄ ē diuersaꝝ opationūꝛ actionū si circa vnū ꝛ idē agit forti⁹ agit ꝛ pfecti⁹ q̄ꝫ si simul agat circa dispata q2 virt⁹ vnita fortior ē ꝛ pfectior.ibidē.G
Agēs iferi⁹ pfecti⁹ agit' cōcurrēte agēte supiori:lʒ nō necessario req̄sito.ibidē.j.G
Agēs sub ea rōne respicit passum sub q̄ iducit i eo terminū actionis.11.dis.q̄rti.q.3.K
Agēs ē simpl'r pfecti⁹ suo effectu forali.43.di.q̄rti.q.3.j.O
Agēs actiōe de gñe actiōis nūq̄ꝫ est simpl'r pfecti⁹ per illam immo ex perfectione sua complete agit cōicando alteri pfectionē.13.q.quol.j.Bb
Agēs oīno imutabile nō potest imediate cāre aliqd̄ nouū alterius rōnis nulla posita diuersitate i medijs causis actiui vel receptiuis.21.q. quol.Q8

Aptitudo

Aptitudo nõ cõuenit vni natu=re ⁊ repugnat alteri nisi ꝓpẽ aliquod absolutũ in tali natu ra:q2 eni hec natura est talis: ideo sibi talis aptitudo cõue=nit.4.q.ꝓlo.infra.D

Aptitudo naturalis in quoli=bet idiuiduo est ad ꝑfectionẽ summã possibilẽ in illa specie: 50.distin. quarti.q.6.s.A

Approximatio diuersa patiẽtis ad agẽs nõ causat necessitatẽ: sed tãtum intẽtiõẽ actionẽ.1. dist.primi.q.4.infra.G

Attributio essentialis nõ ẽ nisi ad aliquid prius essentialiter 3.q. ꝓlo.O

Beatitudo

includit d{e}tatio nẽ naturalis appetit⁹ in q̃li=bet btõ.50.di.quarti.q.6.s.B

Bonitas essentialis q̃ua vna species est melior alia nõ ẽ res addita essentie.6.q.q̃li.ifra.L

Causa

naturalis agit ad effectũ ſm vltimũ sue potẽtie qñ nõ est impedita 3.di.primi.q.2.M

Causa naturalis non agit nisi ſm naturã illã qua est actu.3. dist. primi.q.7.E

Causa effectiua quãto est supe rior tãto est ꝑfectior in causa=litate.7.q.quoli.infra.T

Causa finalis nõ causat nisi q2 metaphorice mouet ipsu3 effi ciẽs ad agẽdũ:q2 non alio mõ depẽdet ab ipso entitas finiti vt a p̃ori.2.di.p̃mi.q.2.ifra.L

Causa prior cui ſm vltimũ sue causalitatis cã scda addit ali=quid ꝑfectiõis in causando nõ vr̃ sola posse causare sine scda ita ꝑfectũ effectũ sicut ipsa cũ scda:q2 causalitas p̃oris est,di minuta respectu causalitatis ambarũ.2.di.p̃mi.q.2.Aa

Causa p̃or pri⁹ naturaliter sim pliciter respicit effectũ suũ q̃ cã posterior.39.di.pri.q.1.s.C

Causa prior nõ solũ nõ h3 esse a cã posteriori:s3 neq3 ad actum suũ p̃supponit actũ cãe poste=rioris.42.di.scdi.q. 4.j.C

Cã p̃or naturalr̃ pri⁹ naturalr̃ causat.37.di.scdi.q.vnica.j.R

Causa p̃or essentialr̃ necessario req̃sita incõtum distincta con cludit distinctionẽ in causato. 14.dis.tertij.q.2.j.E

Causa p̃or nõ determinatur ad agẽdũ:neq3 ꝑ ꝯhs necessitat ꝑ causa3 scdam:s3 ecõuerso.49. dis. quarti.q. 6.j.D

Causa nõ libera nõ põt produ=cere vt in pluribus effectũ ad cuius oppositũ ordinatur:vel ad quem ex forma sua nõ ordi natur.3.dis.primi.q.4.E

Causa totalis nõ alr̃ causat nisi ipsa ſm q̃ cã alr̃ se habeat:et hoc qñ nõ ponit aliqua diuer=sitas ex pte passi:vel aliquoꝝ impedimẽtoꝝ extrinsecoꝝ.7. dist.scdi.q.vnica.A

Causa sufficiẽs duoꝝ quorum neutrũ est pri⁹ naturalr̃ alio: põt vtrũq3 sine altero causare 9. dist.scdi.q.2.B

Cã supior si necessario agit ea=dẽ necessitate mouet cãs infe=riores ad agẽdũ suas actiões sue actioni necessitas.49.dis. quarti.q.10.j.D

Causa vniusca h3 effectũ vnius cũ ꝓ termino adeq̃to sue potẽ tie.12.dist.quarti.q.3.j.G

Circulũ eẽ i p̃oritate ẽentiali ẽ impossibile.28.di. p̃mi. q.3.E ⁊.30.disti.eiusdẽ.q.vnica.j.G

Cõparãdo actiuũ ad actiuũ sim pliciter ꝑfecti⁹ ſm entitatẽ est

Depēdētia vel ē formalr imperfectio vel oino hȝ imperfectionē annexā.19.q.q̄li.J.D
Desideriū nāle est in intellectu cognoscente effectū ad cognoscēdū cām:ꝛ i cognoscēte cām in vlī est desideriū nāle ad cognoscēdū illā in particulari ꝛ distincte.3.di.pⁱmi.q.3.J.A
Deꝰ nūq̄ ꝯseruat neq̄ rē cōseruare pt̄ absq̄ suis essentialibꝰ pncipijs.49.di.q̄rti.q.16.E
Differentia rōnis non est sufficiēs pro ordine nature.10.dis. pⁱmi.q.vnica.J.R
Differētia rōnis in causa nō est ꝓpria rō distinctiōis realis in effectu.13 di.pmi.q.vnica.D
Dignificāda est natura quātū apparentia permittunt.2.di. secundi.q.12.D.
Distinctio prioris naturalr̄ cōcludit distinctionem posterioris.8.di.tertij.q.vnica.J.B
Dispositio ad formā nūq̄ est in posteriori susceptiuo forme.6 dist.quarti.q.11.Z.A
Diuersa eiusdē spēi idiuidua ſ̄ necio reqrūt i causis ali[illegible]te rius spēi.49.di.quarti.q.5.E
Due cāe eminētissime ſ̄ pñt eē in vniuerso.2.di.pmi.q.2.J.Q
Due cause totales eiusdeȝ effectus nō pñt esse in eodē ordine cause.ibidem.q.3.B
Eadē essentia nūero non pōt esse magna pluribꝰ magnitudinibꝰ eiusdem spēi vel rōnis.6.q.quoli.P
Eadem potentia circa idē obm non pōt habere actus oppositos quoꝝ aliter sit in summo. 15.dist.tertij.q.vnica.S
Effectꝰ equocus nō pōt excedere in ꝑfectione cām equiuocā ſȝ necio deficit ab ea.3.di.pⁱmi.q.7.J.H.ꝛ.15.q.quol.B
Effectus adequatꝰ potētie ꝑfectiori nullo mō pt̄ esse a potētia ipfectiori.12.di.q̄rti.q.3.H
Ens p accn̄s inquātū ens p accidēs nullꝰ recipit pdicationem p se.3.di.scdi.q.4.E
Ens copletū in gn̄e nulli alteri vnit̄ vt faciat p se vnū cuȝ eo. 22.dist.tertij.q.vnica.J.A
Essentialis distictio nō ē ab eo qd̄ nō ē cā.3.di.pmi.q.7.J.R
Eidē ꝟtuti cōpetit discursus ꝛ cognitio,terminās discursum 45.dist.quarti.q.3.J.F
Eminentissimo ipote est aliq̄d ꝑfectiꝰ.2.di.pmi.q.2.Bb
Eodē existe agēte principali et instro sufficiēti sequit̄ eadem actio.1.dist.quarti.q.5.J.B
Eodē pncipio tēdit aliq̄dvl̄ mouet̄ in terminū ꝛ q̄escit in termino.7.di.scdi.q.vnica.J.D.ꝛ 26.dist.tertij.q.vnica.J.A
Expositiōe possibilis in esse nō seq̄tur ipossibilitas neq̄ noua incōpossibilitas alicui necessario.8.di.pⁱmi.q.5.H
Ex duobus actibus quoꝝ vnꝰ nō est potētia respectu alteriꝰ non pōt fieri p se vnū.11.dist. quarti.q.3.J.T
Ex puris naturalibus possibile est concludi esse vnū summuȝ bonū ex quibus tñ nō cognoscet homo deum:vt trinus est 1.dist.pⁱmi.q.2.A
Forma nō est principiū agēdi nisi inq̄tum agēs est in actu p ipsam. 7.di.pⁱmi.q.vnica.C.ꝛ.1.dis. secundi.q.1.A
Forme eiusdē rōnis hñt eandē rōnē pficiēdi ꝛ nō pficiēdi materiā.1.di.secūdi.q.6.Z.A

prius i alio realr differēte ab illo in q̄ ēt reciperet si eēt sepa tū ab illo.16.di.2.q.vnica.J.P
Illa forma est principiū actiōis q̄ tale pncipiū assimilandi sibi passum.12.di.quarti.q.3.L
Ille act⁹ nō est ꝓpria cognitio alicui⁹ obiecti q̄ pt stare in intellectu ꝛ tñ illd obiectū oīno nō esse cognitū.15.q.quoli.J.U
Ille q̄ ē i termino simplr nō pōt mereri.18.di.tertij.q. vnica.C
In ente omnis gradus possibi lis est.3.di.scdi.q.11.J
In eodē genere nō aduenit forma forme nisi vt pfecti⁹ cōstituat i illo gñe:i alio aūt qcqd aduenit.J.vt accñs iperfecti⁹ ē qcūqꝫ forma substātiali psup posita.11.di.qrti.q.3.Aa
In eodē ē respect⁹ ꝛ fundamētum.13.dist.quarti.q.1.J.D
In argumētatiōe ducēte ad im possibile cōclusio dꝫ eē vl' ma gis eē impossibilis ꝙ pmissa. 3.di.primi.q.5.infra.G
Indepēdēs tali depēdētia pōt alicui⁹ dependētis talē depēdentiā terminare vel priorem et hoc vel immediate vel saltē mediate.19.q.quol.F
Indepēdēs simplr pōt cuiuscūqꝫ dependētis vel saltē alicuius depēdētis aliquā depēdētiam terminare:ibidem.
In effectu pōt eē pfectio aliqua nō solū a prima cā sed etiam a scda.50.di.quarti.q.6.J.F
In cōseruādo pri⁹ ꝛ magis necessariū nō reqrit tāqꝫ mediū aliqd minus necessariū cōseruari.11.q.quoli.infra.D
In oī genere ē vnū primū qd est metrū ꝛ mēsura oīm q̄ sunt illius generis.3.dis.scdi.q.13.A
In nullo gñe pōt p accidēs esse primū.2.dis.primi.q.2.J.M
In oī genere principij ꝓducti ui nō includētis aliquā iperfectionē possibile est stare ad aliqd primū simpliciter perfectum.ibidem.q.7.S.F
In oī eo qd aliquo modo hꝫ eē ab aliq̄ pter illud qd dat sibi esse est aliqd rōne cui⁹ recipit esse.26.di.primi.q.vnica.M
In oī ordie eēntiali negatio ordinis ad pri⁹ vl' immediatius cōseq̄ ipm primū ꝙ ordo eius ad scdm.26.di.primi.q.2.R
In oī ordine essentiali cū vnitate pōris eēntialr pōt stare pluritas posterioris naturaliter nō p se neqꝫ adequate inherētis pori.8.dis.tertij.q.vnica.B
In oī ordie essentiali destructo primo destruitur omne posterius.49.di.quarti.q.2.G
In oī eo qd formā recipit necesse est dare potentiā receptiuā ipsius forme ēt si recipiēs nō pcedat duratione receptionē forme ipsi⁹.3.dis.scdi.q.11.J.B
In oī dpēdētia eēntiali vnū depēdēs nō dpēdet pcise nisi ad vnū qd totalē terminat eius dependentiā.1.di.tertij.q.2.B
Intellect⁹ pōt habere obiectū actu vl'e pfecte sibi phsin rōne obiecti pri⁹ nāl'r ꝙ actu intelligat.3.di.primi.q.6.A
Intellectus elicit intellectionē vt est prior naturalr intellectione.14.di.tertij.q.2.M
Intellect⁹ se hñs ad itelligibilia sicut ipa sunt in se intelligibilia pri⁹ itelligit illud qd ē pri⁹ itelligibile i se ꝛ p ꝯñs illd est pri⁹ in se ens.qr vnūqdqꝫ sicut se hꝫ ad entitatē ita ꝛ ad veritatē.12.di.quarti.q.8.D
Intellect⁹ potēs hr̄e ꝯceptū vir

tualr icludētē oēs vitates de ipo necias ordiatas imediati⁹ s. ⁊ mediati⁹ pt de illo obiecto hr̄e sciētiā cōpletā.7.q.q̄li.B

Infinitū vt infinitū in pfectione nō pōt esse inequale.50.di. quarti.q.5.C.

Infinitū obiectū vt infinitū cōprehendi nō pōt aliq̄ actu nisi infinito vt infinito.1.q.q̄li.s.L

Incōicabilitas psupponit singularitatē.26.dis.1.q.vni.s.E

In quacūq3 distinctiōe illd ē rō pncipalis distinguēdi hoc qd est rō principalis essendi i illo esse.31.di.pmi.q.vnica.M

In q̄cūq3 coordiatōe pdtiali sūt oia ptinētia ad illā coordinatione circūscripto q̄cunq3 alio q̄ nō ē aliqd illi⁹ coordinationis eēntialr.3.di.scdi.q.4.D

In quocūq3 genere illd qd ē in potētia tale nō est nisi sm qd tale.30.di.pmi.q.2.C

In q̄cūq3 ē pncipiū pductiuū p fectū priusq3 termin⁹ pducat illud pt tali pncipio terminū pducere.10.dist.1.q.vnica.s.I

In q̄cūq3 nō ē principiū priusq3 termin⁹ pducat illud nō pōt producere terminū ibidem.

In quocūq3 signo nature vl origiuis est principiū pductiuū perfectum in se ⁊ in supposito cōueniēte actioni in illo signo pōt esse tali supposito rō pducēdi.12.di.pmi.q.1.F.⁊.13.dis. eiusdem.q.vnica.F

In quocūq3 ē aliqua forma illd est simpliciter tale sm illā formam.13.di.quarti.q.1.E

In quocūq3 ē illd qd ē rō formalis terminādi aliquā depēdētiā ⁊ hoc pri⁹ naturalr q̄ depēdētia sit determiata ad ip3 depēdet depēdēs.19.q.quol.s.B

In tot pductiōes pōt aliqd supppositū ad quot se extēdit principiū pductiuum.2.q.quol.R

In cui⁹ ptāte nō ē tēdere vl nō tēdere in ei⁹ ptāte nō ē remisse tēdere.49.di.q̄rti.q.16.s.B

In cui⁹ substātia ē relo illd nō est aliqd absolutū.13.q.q̄li.B

In vnoquoq3 ordie cāe op3 ponere respectu vni⁹ effect⁹ vnā p se cām et vnā p se rationem causandi.3.di.pmi.q.7.M

Impfecti⁹ nō ē cā sufficiēs actiua perfectioris.18.dist.scdi.q. vnica.infra.G

Impole est eandē potentiā cōprehēdere duo obiecta adeq̄ta infinita.7.q.s.quoli.Ff

Impole ē aliqua eē distincta in rōne superioris ⁊ nō eē distincta in rōne iferioris.1.q.pl.S

Impole ē eūdē cōceptū eē priorē ⁊ posteriorē hr̄i et nō hr̄i de eadem re.2.dist.1.q.2.s.B

Impole ē agēs cōicare terminum formalē pductionis nisi agat forma eque pfecta si agit vniuoce vel perfectiori si agit equoce.7.di.pmi.q.vnica.O

Impole ē itelligere relonē ⁊ nō eē ad aliquē terminū et correlatiuū.25.di.pmi.q.vnica.B

Impossibile est fundamētū esse nouū ⁊ resolutionē esse eternā sm illud fundamentū.30.dis. primi.q.2.B

Impole ē aliqd depēdēs a posteriori naturalr eē idē priori naturalr q2 tūc eēt prius ⁊ nō prius.3.di.secūdi.q.4.F

Impole ē hoc eē ⁊ illud nō esse qn̄ est vera ⁊ realis idētitas l3 nō sit formalis:q2 tūc idē esset et non esset.ibidem.

Impole ē q̄ aliqd sit repsentatiuū alicui⁹ scdario nisi pmū

obiectū repręsentatū determi
nes ad illud.3. di.scdi.q.8.J.B
Impole est aliquā cognitionē
intuitiuā eē p aliquā rōnē q
sit in eadē dispōne & eodē mō
repręsentās remanēte & etiaz
nō manēte.3.di.scdi.q.11.F
Impossibile est esse duos fines
primos vel duos efficiētes pri
mos alteri⁹ & alterius rōnis.
14.di.scdi.q.1.J.A
Impole est absolutū cū relone
facere p se vnū.3.q.plo.J.&.16
dist.scdi.q.vnica.G
Impossibile est voluntatē velle
aliqd actu nisi sit actualis in-
tellectio eiusdez in intellectu.
42.di.scdi.q.4.J.D
Impole ē idē cātuz hre plures
cās totales in eodem gñe cau
sandi a qb⁹ depēdeat.1.di.ter-
tij.q.2.J.A.&.7.q.ql.Dd
Impole est agētia quātūcūqz di
uersa q iducāt regulr eādem
formā post corruptionē eius-
dē corrupti.12.di.qrti.q.4.A
Impossibile est illd qd inest ali
cui p accñs esse imutabili⁹ eo
cui iest.49.di.quarti.q.6.J.R
Illd qd ē tm sensibile p se nō p-
mo nō pt agere sine illo qd est
sensibile prio.12.di.qr.q.3.Cc
Illd qd est eēntialis rō terminā
di depēdētiā alteri⁹ nō pōt ad
illud depēdere.ibidē.q.6 J.A
Illud nō dz virt⁹ acqsita ad cu-
ius cognitionē reqrit aliqd su
pernaturale.14.dist.qr.q.3.C
Illd magis diligit simplr ppt
cui⁹ salutē eē alteri⁹ ɔtēnit vl
negligit.43.di.qrti.q.2.P
Illud qd nō locat aliqd effecti-
ue nec impedit ipsum amoue
ri ab hoc loco nō detinet ipm.
44.di.quarti.q.2.D
Illud ē simplr pncipali⁹ respe-
ctu.a.qd quocūqz alio p possi-
bile vel impossibile circūscri-
pto eodē mō se haberet ad.a.
49.dist.quarti.q.2.L
Illud est magis volēdū volun-
tate libera qd appetitu natu-
rali naturaliter est magis ap
petēdum.ibidē.q.4.B
Illd ē meli⁹ qd sine alio eēt ma
gis eligibile.ibidē.q.4.J.M
Illd qd nō ɔiūgit meliori se nō
pt beatificari neqz simplr bea
tificatur.ibidem.q.8.D
Illd nullo mō ē purificabile in
diuinis qd nō pōt aliq mō de-
terminari ad aliquā certā plu
ralitatē.2.q.quoli.J.R
Illd ē pcisa cā alicui⁹:quo posi
to:circūscripto vel variato q-
cūqz alio sequit effect⁹.1.q.pl.
M.&.43.di. quarti.q.4.D
Illud fm ppriā rōnem vr esse
actualius in se cui magis re-
pugnat cōicabilitas ad plura
ad extra.3.q. prolo.J.H
Illd qd est rō agēdi alicui actio
ne nō manēte i agēte nō pficit
illa actione.1.dist.scdi.q.1.B
Illud qd si esset distictū ab aliq
esset posterius eo naturaliter
necessario est idem illi si incō-
possibile est illd aliud esse sine
eo.2.di.scdi.q.2.A
Illud qd est pfectiōis in inferio
ri intellectu nō est negādum
ab intellectu superiori & pfe-
ctiori.9.dist.scdi.q.2.N
Illud qd est nō cā forme inesse
sed tm in fieri nō videt esse cā
necessaria forme quātum ad
actum eius secūdum.11.dist.
secūdi.q.vnica.D
Illud quo aliqd pōt simplr age
re.est potentia.1.dist.primi.q.
4.J.H.&.17.dist.eiusdē.q.2.E
&.49.dist.quarti.q.6.J.D

Illud quo producens producit si non est eiusdem rationis cũ forma producti cõtinet eã vir tualiter & est perfectius ea.7.dist.primi.q.vnica.infra.M

Illud nõ est cõtingẽs ꝓpter habitudinẽ sui ad aliquã causaz ad cui⁹ euẽtũ causa supior est determinata cui⁹ cause determinationẽ necessario sequit determinatio oim causarũ infeiorꝫ.37.di.scdi.q.vnica.M

Illud est causa totalis alicui⁹: quod si esset: omni alio per ĩpossibile circũscripto perfecte causaret illud ibidem.N

Illud qđ est rõ cõtinẽdi multas pfectiões virtualr̃ & quãtũ[]est de se ĩfinitas op3 ꝙ sit pfectio simplr̃.1.dist.tertij.q.1.C

Illud qđ est alicuius in se: ꝑus est eius ꝙ quod est eius p accidẽs.2.dist.tertij.q.2.B

Illud cui⁹ essentia est incausata ẽm se:ipm est incausatũ ẽ3 se.22.dist.tertij.q.vnica.A

Illud cui⁹ eẽntia est icausata a causis itrinsecis: est icausatũ a causis intrinsecis.ibidẽ.

Illud qđ nullo mõ est in gñe:vl̃ nihil est vel ẽ de⁹.22.distĩ.tertij.q.vnica.infra.B

Illud qđ ex propria rõne sui nõ depẽdet essentialr̃ a volũtate: nõ dependet essentialr̃ ab aliquo eẽntialr̃ depẽdẽte a volũtate.24.di.tertij.q.vnica.B

Illud nõ est cã sine q̃ ab alio ꝑ⁹ nãlr̃ causatũ h3 totaliter esse.12.dist.quarti.q.1.G

Illud est per se subiectũ alicui⁹ accidẽtis de quo illud accidẽs predicat per se secũdo mõ ibidem.q.2.B

Illđ quo aliqđ ens h3 entitatẽ eo tãꝙ fundamẽta ꝓimo vnitatis est vnũ vnitate correspõdẽte tali entitati:& p ꝯñs distĩctũ:a quocũq; ente nõ habẽte illã vnitatẽ.3.q.quoli.F

Illud qđ de seipo formalr̃ est incõicabile seipo formalr̃ a q̃cũq; cõicabili est distictũ.ibidẽ.

Illđ ẽ verũ demõstrabile ĩ se p qđ p aliđ verũ ꝓ⁹ gñaliter qđ ex termĩs suis h3 ꝙ sic posset demõstrari.7.q.q̃libe.D

Illđ ꝙ ẽ verũ necessariũ ex terminis suis mediatũ:ex terminis etiã h3 ꝙ ĩ se sit demõstrabile ꝓpter q̃d.ibiđ.infra.D

Illđ agẽs põt eq̃ quẽcũq; terminũ in quẽcũq; totalr̃ ꝯuertere ꝙ ĩ ṽtute sua actiua h3 vtrũq; terminũ eq̃ totalr̃ q̃tũ ad eẽ & nõ eẽ:& ẽt q̃dlibet necessario cõcomitãs vtrũq; terminũ ĩ eẽndo.10.q.quoli..A

Illud qđ exit de potẽtia accidẽtali ad actũ ñ recipit aliq̃ formã põrẽ ipa opatõe:q: nõ fuisset pri⁹ ĩ potẽtia accidẽtali sed essentiali.13.q.q̃li.E

Illud qđ h3 relationẽ actualẽ ad terminũ existẽtẽ et q̃tũ est ex parte sui semp vniformiter se h3 ad illũ:h3 relationẽ aptitudinalẽ ad illũ terminũ qñ ñ est existẽs.13.q.q̃li.infra.O

Illđ nõ põt sciri de cã p effectũ demõstratiõe q::quo circũscripto remanet in cã q̃cq̃d est necessariũ ad causandũ.14.q.q̃li.L

Illud ꝙ ẽ alicui principiũ operãdi operatione immanẽte et producendi ꝓductũ distinctũ q̃dãmodo est prius principiũ operãdi.14.q.q̃li.infra.Q

Illud videtur eẽ principiũ actiuũ per qđ reducitur aliq̃d de potentia essentiali ad accidẽ-

talem.15.q.quoli.infra.E
Illud qd est intrinseca rõ ipsi⁹ potētie necessario agendi erit etiā rõ semp necessario agēdi quātū est ex pte potētie: et ita ꝯtinuādi quātū ipa potentia pōt cōtinuare.16.p.quoli.j.C
Instrumentū nō agit nisi in ꝟtute principalis agētis.1.dist. quarti.q.5.infra.M

Licet detinere rē alienā qñ ille cuius est de betvelle eā rationabiliter detineri.15.di.quarti.q.2.Ee

Mēsura est nā rei alid est ab ipo mēsurato.2.di.scdi.q.2.D

Minor virt⁹ actiua nō pōt maiorē ꝟtutē īpedire a sua actione.9.dist.scdi.q.2.infra.E
Mod⁹ accidētalis p se obiecti nō impedit cognitionē illi⁹ obiecti.10.dist.quarti.q.8.E
Modus obiecti beatifici vt obiectū est beatificū est i re ex nā rei.9.q.quoli.F

Nihil habet a se pncipiū pductiuū nisi habeat illud sine ipfectiōe ꝛ etiā nō cōicatū p pductionē adeq tā cōpetentē tali principio.2. dis.primi.q.7.infra.B
Nihil habēs pfectius eē i aliq gñe ad illd qd hꝫ min⁹ pfectū esse gñe tali, depēdet.35. dist. pmi.q.vnica.L
Nihil habet limitate i aliq nisi habeat ab aliq agēte determināte illud ad certū gradū. 7.q.quoli.y
Nihil essentialiter depēdet ab aliquo quo nō existēte nihilo minus eēt.2.di.pmi.q.3.j.B
Nihil est in potestate cognoscē tis nisi act⁹ elicit⁹ vel iperat⁹ ipsi⁹ volūtatis.4.q.plo.j.B
Nihil est p se notū de cōceptu nō simplr simplici nisi sit p se notū partes illi⁹ cōcept⁹ vnici.2.dist.primi q.2.j.C
Nihil eēntialr ordinat ad aliquā operationē ad cui⁹ principiū se habet in potētia contra dictionis sicut ad accidēs per accidēs.ibidē.q.7.D
Nihil est cā totalis ꝛ pfecta et nālis effectiua alicuius quin ipm approximatū totali receptiuo ꝛ non impeditū causet illud.ibidem.Ɑ
Nihil est oipotēscū oipotentia reqrat potētiā infinitā nisi habeat infinitā essentiā.20.dist. pmi.q.vnica.j.F
Nihil est qd nō habeat determinatū gradū pfectiōis iter entia.31.di.pmi.q.vnica.j.B
Nihil est idē realiter a fine q a pōt esse realiter sine ꝯdictiōe. 1.di scdi.q.5.S.B
Nihil est compositū sine vniōe partiū cōponentiū ita ꝙ partibus separatis nō manet cōpositū.1.di.scdi.q.5.C
Nihil est principiū nālr mouēdi alicui nisi inquantuꝫ est p se ꝛ primo in eo qd mouet. 2. di.scdi.q.10.j.F
Nihil est rō cognoscēdi alteꝝ p fecte nisi sit ꝓpria rō eius vel cōtineat ꝓpriā rōnē ei⁹ cognoscēdi.3.di.scdi.q.10.C
Nihil est obiectum adequatuꝫ intellect⁹ nisi in quo saluatur ratio illius ad qd pōt se extendere ibidem.q.11.B
Nihil est formale pncipiū pducēdi aliquid perfectus seipo. 1.di.quarti.q.1.M.ꝛ infra.LI
Nihil est de essentia alicui⁹ nisi qd ptinet intrinsece ad quiditatē ei⁹.12.di.quarti.q.1.F

Nihil pōt eē rō cognoscēdi plura alterius rōnis nō eminēter contineat in se oia illa ꝯm cognoscibilitatē ꝛ ꝑ ꝯsequēs ꝯm entitatem.1.di.quarti.q.1.Y

Nihil pt ꝯuerti necvt termin⁹ a q̄ nec vt termin⁹ ad quē nisi cuius eē ꝛ nō eē totalr̄ subest virtuti ꝯuertēt̄s.11.di.q̄rti.q.2.B

Nihil pt oīno ꝺtermīari ad certā pluralitatē inferioꝝ eiusdē rōnis qꝺ nō necessario ꝑexigit aliqua plura alterius rōnis ꝑ que determinet̄ ad certā pluralitatē.2.q.quol.J.R

Nihil pt eē ꝯpositū cōe:ꝛ eiusdē rōnis i diuersis:q̄n q̄dlibet qꝺ ē ꝺe eēntia ei.possit eē eiusdē rōnis cū eis.3.di.scꝺi.q.5.i op.

Nihil ꝓhibet effectū ꝓduci ab agēte sine illo:quo p̄nte virt⁹ agētis magis debilitat̄ ꝙ fortificet̄.12.di.p̄rimi.q.1.B

Nihil qꝺ icludit̄ i multis pōt eē ꝑfecti⁹ quocūq̧ illoꝝ in q̄bus includit̄.1.di.quarti.q.1.J.C

Nihil qꝺ imediate conseruat̄ a deo pōt corrūpi ab agēte creato.12.di.quarti.q.4.G

Nihil proprie mutat̄ nisi aliqꝺ nouum sibi formaliter inhereat.49.di.quarti.q.2.B

Nihil ꝓhibet q̄rūdā nec̄ioꝝ eē alteras causas.7.q.quo.J.Rk

Nihil eēntialr̄ depēdet ab aliq̄ ꝙ nō est cā ei⁹ vel nō ē de eēntia eius.10.di.quarti.q.4.D

Nihil vnius rōnis pōt plura cōtinere nō formalr̄ eadē perfectiue ꝙ vnitiue vel identice.46.dist.quarti.q.3.E

Nihil sufficiēter natū ē gignet̄ notitiā actualē nisi ip̄m h̄eat obm pri⁹ nālr̄ ꝙ actū p̄ns sibi in se vel in aliquo representāte ipsum.3.di.p̄rimi.q.6.P

Nō h̄ns pri⁹ nullo priori se ē posterius.2.di.p̄rimi.q.2.J.R

Nō est trāsit⁹ a ꝯdictorio in cōtradictoriū sine aliqua mutatione.16.di.quarti.q.2.F

Nō est ꝑ se vnū ex q̄buscūq̧ distinctis nisi vnū sit sicut actus et reliquū sit sicut potentia.1.q.quolib.D

Non tm̄ a cā efficiēte dependet idētitas effect⁹ sed etiā a materia.43.dist.quarti.q.3.C

Non minoris est virtutis vel actionis aliquid cōuertere in ꝑexistens ꝙ in nō ꝑexistēs.13.dist.quarti.q.1.B

Nō vr̄ ꝓbabile ꝙ oppositū imꝑfectū sit in entib⁹ ex nā rei ꝛ nō possit ibi esse oppositū ꝑfectū ex natura rei.9.q.quol.Ll

Nō p̄nt eē plura forālr̄ īfinita ꝛ realr̄ distincta.4.q.quo.J.F

Notitia ei⁹ qꝺ ē ꝓpr̄issimū sub iecto nō ꝯtinet̄ virtualr̄ prio ꝛ euidēter nisi in ꝑ se ꝛ ꝓprio cōceptu subiecti vel i ipso subiecto sic concepto.14.q.quo.M

Nulla aīa ꝺz peccatrix ꝑcise ab illo qꝺ terminus immediate actiōis diuie.14.di.q̄r.q.1.J.C

Nulla aptitudo ē rō terminādi actū ꝑfectū ꝑfecte nisi rōne nature cuius est talis aptitudo.27.dist.tertij.q.vnica.B

Nulla cā est adeq̄ta respectu effect⁹ nisi primo virtualr̄ cōtineat totū effectū.3.q.plo.J.B

Nulla cā depēdet essentialr̄ in causando a causa eiusdē rationis.2.dist.p̄rimi.q.2.J

Nulla cā pōt destruere aliqꝺ ens ꝓpter repugnātiā sui effectus ad illud nisi suo effectui det ꝑfectus ꝛ intensius esse ꝙ sit esse alterius destructibilis.2.dist.p̄rimi.q.2.infra.Q

Nulla cā scđa causat nisi p̄ma cā cāнte cātū ei⁹ et hoc prius naturalr̄ q̄ ipa cā prima cau set.8.di.primi.q.5.Bb

Nulla cā scđa p̄t eē cā p̄ncipal cāe agendi opposito mō illi q̄ ꝯuenit principali agēti ex sua cālitate.7.di.scđi.q.vnica.I.B

Nulla hitudo adueniēs cuicūq; siue absoluto siue respectiuo siue ēt illa hitudo sit real siue rōnis destruit illud cui aduenit s; poti⁹ p̄supponit.3.q.ql.E

Nulla mãe dispō ē pfectior neq; eq perfecta cū forma actiua agentis.27.di.pri.q.3.B

Nulla natura h; itrisece ad opposita disiūcta necessitatē qn hēat necessitatē ad aliqđ vnū illorū.10.di.quarti.q.1.I.M

Nulla nā vl aptitudo nālis hr̄ a fine vt finis est:nisi vt amato ⁊ desiderato et sic mouente efficiens.4.q.prolo.I.G.

Nulla nā est btificabilis nisi q̄ pōt attingere obiectū immateriale.49.di.quarti.q.8.D

Nulla creatura pōt animā rōnalē btificare neq; simplr neq; ad tēpus.2.q.prolo.D

Nulla creatura repñtat deū nisi fm ꝯcept⁹ oēs ⁊ nō fm ꝯceptus spāles.3.dist.p̄mi.q.5.B

Nulla electio volūtatis ē recta nisi sit a rōe recta ⁊ habitu virtutis.4.q.prol.infra.R

Nulla entitas formalr infinita simplr pfectior termio formali pductionis habet p pductionem.5.dist.primi.q.2.s.A

Nulla ētitas vna ⁊ signata p̄t eē ex animā qn sit vl formalr ad se vl formalr ad alteꝝ.4.q.ql.I

Nulla negatio est ppria alicui subiecto nisi p aliquā affirmationē ppriā ei quā sequit tal is negatio.28.dis.primi.q.I.L.et.4.q.quol.I.D

Nulla negatio pōt esse eadē alicui primo sicut ipsum est ipm primo.4.q.quol.I.E

Nulla negatione ꝯstituit formaliter aliqđ i entitate pfectiori q̄ sit illa entitas p̄supposita negationi.5.dis.scđi q.3.B

Nulla psona ꝯstituit formalr duab⁹ relationib⁹ distinctis.18.dist.primi.q.vnica.D

Nulla veritas ptinet p se ad aliquā sciam nisi sit de subiecto p̄mo vel de ei⁹ pte subiectiua vel itegrali vel eēntiali vel de aliquo essentialr ad subiectū attributo.3.q.prol.O

Nulla certitudo ē obi alicuius qñ illud obm cognoscit ⁊ alio mō se h;.3.di.primi.q.4.s.A

Nulla pfectio itriseca ē btitudo nisi p q̄to imediate ꝯiūgit pfectiuo extriseco:qđ est obm btificū.49.di.quarti.q.2.Bb

Nulla pfectio simplr ē icōpossibilis alteri pfectiori simplr.5.q.ql.G

Nulla relo vr esse rō inherētie alicui⁹ pfectiōis simplr.35.di.primi.q.vnica.I.C

Nulla relatio est cognoscibilis nisi cognito extremo.3.di.primi.q.4.O

Nulla relatio est perfectio simpliciter.8.di.primi.q.4.L

Nulla relatio rōnis pōt esse infinita.ibidem.I.M

Nulla relo rōnis p̄t eē rō formalis q̄ aliqđ pōt producere ens reale.8.di.tertij.q.vnica.H

Nulla pfectio simplr est formalr incōicabilis.5.q.quol.I.M

Nulla sensatio p̄t eē distictiua p̄mi obi sensibil.i.cōissimi ab eo qđ ñ ē tale q; ñ p̄t eē vtriusq; extremi.43.di.q̄rti.q.2.I.F

Nulla spēs plurificabil' in indiuiduis dterminat' ex se ad certū nūez̄ idiuiduoꝝ:ſ3 quātu3 eſt ex ſe ꝯpatit' infinitatē indiuiduoꝝ.2.di.p:imi.q.3.ſ.B

Nulla ſpēs eadē.ꝛ eiuſdē rōnis eſt ꝑ ſe repñtatiua obiecti ſub oppoſitis rōnibus repſentabilis.3.diſt.p:imi.q.q.6.infra.A

Nulla impfectio eſt rō agēdi ſ3 ē magis impedimētū actiōis 7.q.quoli.infra.D

Nulla ipfectio' ponēda.ē in aliq̄ nā:niſi neceſſitas appareat in tali natura.3.diſ.p:imi.q.6.F

Nulla circūſtātia fac̄ ꝙ ē pctm̄ veniale i vno eē mo:tale i alio niſi ille ali⁹ necio obligat' ad illud ad ꝙ nō eſt obligat⁹ alter 38.di.tertij.q.vnica.D

Nulla diſtinctio realis i effectu dependet a ret̄one rōnis in cā 46.diſt.quarti.q.3.C

Nulla ſcia p:ia p̄t eē de ꝯceptu vno ꝑ accidēs.3.q.p:olo.J

Nulla ſcia alicuius cōclusionis depēdet niſi ex euidētia p̄ncipioꝝ.ꝛ ex euidētia ſylogiſtice illatiōis.3.di.p:imi.q.4.A

Nulla diſtinctio p̄cedēs rōnem p̄mi diſtinctiui eſt ꝑ tale diſtinctiuū.8.diſt.p:imi.q.4.O

Nullauiſio beatifica h3 aliq̄d creatu3 p:o obiecto imediato 27.di.p:imi.q.infra.A

Nulla cognitio alicui⁹ in vl'i in ſīl'i tm̄ ē cognitio pfectiſſima ꝛ intuitiua ipſi⁹ rei in ſe.2.di.p:imi.q.3.infra.B

Nulla ꝯtīgētia p̄t eē i cātōe alicui⁹cāe reſpctū ſui effect⁹ niſi p̄ma cā ꝯtingenter ſe h̄eat ad cām p̄rimā ſibi vl' ad ſuū effectū.39.di.p:imi.q.1.ſ.B

Nulla operatio vere realis cōpetit p̄ciſē alicui enti ſ3 q̄d virtute ſui:ſed.ſī aliquo mō! competit ſibi: hoc op3 eſſe virtute alicui⁹ cui cōpetit eſſe ſimpl'r. 3.diſt.p:imi.q.4.Q

Nulla fo:a ꝯplet totū appetitū mãe ſue reſpectu] alteri⁹ fo:e niſi det actū oppoſitū p̄uatiōi illi⁹fo:me.14.di.ſcdi.q.1.B

Nulla fo:a ꝯdat actū oppoſitū ꝑ uatiōi cuiuſcūq3 fo:e niſi in ſe ꝯtieat oēs fo:as ſaltē virtual'r ibidē ꝛ.46.di.q̄rti.q.6.C

Nulla fo:a abſoluta diſtiguit' ſpē ab alia ꝑ ſolā ret̄one3 ſ3 ꝑ aliq̄3 differētiā abſolutā eiuſdē generis.17.q.q̄l.ſ.F

Nulla fo:ma agit in p̄p:iā materiā quā info:mat.25.di.ſcdi q.vnica.ſ.J

Nulla fo:a eadē nūero p̄t ſimul ifo:mare duas materias q̄rū vtraq3 erit ſufficiēs' receptiuū ꝛ totale ei⁹.11.di.q̄rti.q.3.ſ.J

Nulla fo:a dterminata ad aliq̄d receptiuū pōt aliq̄ mō pficere aliō paſſu3.12.di.q̄rti.q.9.A

Nulla fo:ma d genere po:i poteſt pficere ſuſceptiuū de gñe poſterio:i.ibidem.

Nulla fo:a pficiēs ſuſceptiuu3 inquātū idifferēs ad plura p̄ciſe pficit ip3 i o:die ad vnū illoꝝ.46.di.q̄rti.q.2.ſ.F

Nulla fo:ma pficit aliq̄d inq̄tū illimitatū vel idifferēs:q̄ p̄ciſe pficeret ipm ſi eēt determinatū ad vnum illo:um.ibidē.

Nulla p̄ductio pfecta ꝑ memoriā pfectā pōt eē pfecta niſi ſit notitie adeq̄te illi memo:ie ſiue illi intellectui reſpectu tal' obi.2.diſ.p:imi.q.7.B

Nulla p̄ductione aliq̄d accipit eſſe q̄ ꝑ impoſſibile circūſcripta non minus haberet eē.11 di.p:imi.q.2.D

Nulla potētia hȝ ꝑ obō btifico ꝛquietatiuo illō q̄ quo circūscri pto nihil minus quietaret̄ et beatificaretur.5.q.quol.j.R
Nulla potētia manēs eadē pōt hr̄e actū,circa aliqd qd nō ꝯti netur sub suo p̄imo obo.3.di stin.p̄imi.q.3.A
Nulla potētia respiciens aliqd obȝ ꝑ se essentialr̄ necessario respicit illa q̄ no hr̄t ordinē es sentialē sȝ accidētalē ad illud p̄imum.8.di.p̄imi.q.5.L
Nulla potētia infinita agēs sȝ vltimū sue potētie pōt agere i tp̄e.8.dist.p̄imi.q.5.U
Nulla potētia eligit hoc pp illd nisi velit vtrūq̧ extremū.sicut nlla potētia cognitiua cogno scit ꝯclōnē pp p̄ncipiū nisi ea dē cognoscat p̄ncipia ꝛ cōclu= siōes.10.di.p̄imi.q.vnica.M
Nulla potētia opatiua pōt pfe ctissime quietari in obō inclu dēte summā pfectionē possibi lē obo adequato ipsi⁹potētie. 22.di.p̄imi.q.vnica.B.et.50. dist.quarti.q.6.C
Nulla potētia respiciens aliqd obȝ cōe siue i rōe motiui siue i rōe termiatiui p̄t pfectissime quietari nisi in eo solo in q̄ est pfectissima rō obiecti adequa ti.27.di.tertij.q.vnica.j.C
Nulla potētia pōt hr̄e aliquē actū circa illud in quo nō sal= uat̄ rō sui p̄imi obiecti.33.di. tertij.q.vnica.C
Nulla potētia pōt cog̃scere ali= qd sub rōne vl'iori rōne sui p̄i mi obi.43.di.quarti.q.2.F.et 49.di.quarti.q.8.j.B
Nulla potētia hȝ suū p̄mū eē ꝑ operationē suā.1.q.quoli.j.L
Nlla mutatio ē real̄ nisi sit iter terminū realē positiuū vl' p̄ua tionē realē.16.di.q̄rti.q.2.E
Nulli creature pōt esse notuȝ ꝑ rōnē nālē illud qd ꝯtingenter dependet a volūtate diuina. 49.di.quarti.q.6.Q
Nulli tāq̄ p̄ncipio dȝ attribui cāsitas alicui⁹ nisi tal cāsitas sit euidēs ex nā rei vel cāe vel cāti.nulli ēt cāe negāda est ꝑ= fecta cāsitas nisi māifeste ap= pareat impfectio cāsitatis in ea.17.dist.p̄imi.q.2.M
Nlli p̄ncipio ꝓductiuo ex se tol lit̄ aliqd ꝓducere vt ē i aliq̄ ni si itelligat̄ illd p̄ncipiū ꝓduce re vel ꝓduxisse aliq̄ ꝓductiōe adeq̄ta ꝟtuti talis p̄ncipij ꝓ= ductiui.2.di.p̄imi.q.7.G
Nulli⁹ intelligētis creati volū tas p̄⁹ determiat rectitudinē ꝯueniētē p̄xari.4.q.plo.j.R
Nulli ꝯmittit̄ ptās arbitrādi i cā aliq̄ cui⁹ arbitriū nūq̄ erit ratū pp quācūq̧ diligētiā pos sibilē adhiberi ab ip̄o sȝ tm̄ a casu vel ꝑ miraculū spāle.19. dist.quarti.q.vnica.j.B
Null⁹ sbe finis p̄prie cog̃scit̄ a nob nisi ex actib⁹ ei⁹ nob ma= nifestȝ:ex qb⁹ ōndit̄:q̧ talis sit ꝯueniēs tali nāe.1.q.pl.B
Nlli p̄petati hypostatice ꝯuēit eē pfectiōeȝ neq̧ i creaturȝ ne q̧ i alijs.26.di.p̄.q.vnica.j.O
Null⁹act⁹ali⁹ab actu volūtatȝ elicito vl' i pato ē eēntialr̄ po= sterior intellectiōe.4.q.pl.B
Null⁹ act⁹ potentie inferioris est finis actus itell's.:q: nihil ignobilius est per se finis no= bilioris.4.q.prolo.j.E
Null⁹act⁹alicuius potētie pōt hr̄e duo obiecta adequata si= mul.2.di.p̄imi.q.3.j.A
Nll⁹act⁹nec io auferta potētia aliq̄ nisi pp determiatiōnē ei⁹

ad oppositū.49.di.q̄r.q.10.F
Nullus habit⁹ simplex pficere potest duas potētias.24.dis. scdi.q.vnica.C
Nullus habitus est principiū totale eliciriuū actus.49.dis. quarti.q.10.E
Nullus habit⁹ eleuās potētiā pt hr̄e obm qd trāscēdat pmū obiectū potētie.14.q.ql.P
Null⁹ effect⁹ aliqd a cā recipit actualr̄:q̄z illa cā sit nata care nisi et actualr̄ cāet.4.q. pl.E
Nullus effect⁹ pōt eē regl'r idē a q̄buscūq₃ ꝛ q̄tūcūq₃ diuersis agentib⁹.11.di.quarti.q.3.I.R
Nullus respectus ad creaturā est ꝓprietas psone diuie neq₃ p se intrinsece includit in aliq̄ ꝓprietate psone diuine.27.di stin.primi.q.3.I.I
Nullus respect⁹ pōt esse magis necessarius aliquo extremo qz vtrūq₃ extremū psupponit.32. dist.tertij.q.vnica.I.C
Nullus termin⁹ a quo dat effectui ꝓducto aliquā ꝓprietatē 37.dist.scdi.q.vnica.I
Null⁹ termin⁹ formalis actionis pt eē pfectior formali pnci pio agēdi.1.di.q̄rti.q.1.N
Nullus invia est incorrigibilis 36.di.tertij.q.vnica.F
Nullus intell'⁹ hz eē actuale p priūs pmū itell'⁹ p aliquē actū intelligēdi ꝯuenientē sibi vel supposito fm ipm.1.q.ql.I.R
Nullus intell'⁹ neq₃ et volūtas in aliq̄ obiecto pfecte q̄etatur nisi sit in eo tota plenitudo pri mi obiecti quātū.I. est ꝯpossibilis pmo obo.6.q.quol.I
Nullus ꝯcept⁹ cōis de deo cōti net virtualr̄ oēs v̄tutes ꝓpe theologicas ad psonaꝝ plura litatē ptinētes.3.q.pl.N
Nullus ꝯcept⁹ realis cātur in intellectu viatoris nālr nisi ab his q̄ sunt nālr motiua itell'⁹ nostri.3.dist.primi.q.1.I.B
Nullus ꝯcept⁹ hn̄s indifferētiā ad aliq̄ ad q̄ nō pōt conceptus gn̄is esse cōis pōt esse ꝯcept⁹ generis.8.dist.pmi.q.3.G
Null⁹ respect⁹ ad extra vr̄ deo necessario cōuenire.3.q.pl.I.I
Null⁹ pōt decipi circa aliqd pn cipiū pmū credēdo se intellige re illud cum nō intelligat tale principiū.2.q.plo.I.C
Nullus pōt recta rōne appetere non esse ad fugiēdū iustū et bonū.50.dist.quarti.q.2.B
Null⁹ pt s̄z rectā rōez aliqd ap petere ꝯ nālē iclatiōez:qȝ illa ꝯsonat diuine volūtati.ibidē.
Nullū agēs supi⁹ i cui⁹ ptāte ē actio iferior pt ab iferiori agē te necitari.33.di.tertij q.vni.O
Nullū agēs nāle pōt eē p se cā cōtrarioꝝ circa idē passum.25 di.scdi.q.vnica.B
Nullū agēs hz i ptāte sua actū nisi i ptāte ei⁹ sit totū illud qd necessario reqrit ex pte ei⁹ ad talē actū.2.dist.tertij.q.1.B
Nullū hn̄s formā aliquā actiuā sibi pdominātē pt mouerl ꝯ inclinationē illi⁹ forme pdo minātis.17.di.pmi.q.2.I.F
Nullū cātū ab alio ē eiusdē rōnis cū eo qd est a se.7.q.q̄.Rk
Nullū ens absolutū qd est ex se necessariū pfecte q̄tū pt cogitari aliqd esse necessariū pōt nō esse quocūq₃ alio a se nō existente.8.di.primi.q.5.O
Nullū ens absolutū dfinit eē i aliq̄ pp nouū r̄spectū extrisec⁹ aduenietē.10.di.q̄rti.q.5.B
Nullū gen⁹ p̄dicat i qd de aliq̄ dr̄ia.inferiori neq₃ de illa que

sumit a forma neq de illa q̄ su mitur ab vltima realitate for me.3.di.primi.q.3.infra.O
Nullū gen⁹ pōt esse indifferēs ad finitū ꝛ infinitum.8.di. pri mi.q.3.H
Nullū depēdens a plurib⁹ pōt esse pfectioris ꝯditiōis quocū ꝙ illoꝝ.14.q.quol.infra.I
Nullū pdicatū dꝛ p se ieē alicui rōne inherētie alicui⁹ qd acci dit sibi.15.di.tertij.q.vnica.A
Nullū receptiuū formaꝝ plu riū imediate det̄at nisi qñ hꝫ p fectissimā formā cui⁹ ē capax. 14.dist.tertij.q.2.infra.A
Nullū p se subsistēs pōt eē for a iformās aliquā māꝫ.9.q.ql.A
Nullū indiuiduū idē nūero pt nāli actiōe semel corruptū re dire.3. di.scdi.q.4.infra.F
Nullū idiuiduū eiusdē spēi ne cessario reqrit cām alteri⁹ spēi ab illa quā reqrit aliō indiui duū.49.dist.quarti.q.5.E
Nullū īfinitū pōt esse possibile non necessariū.10. dist.primi. q.vnica.F
Nulluꝫ diuisibile hꝫ actualissi mā entitatē sine actualissimā exñtiā anteꝙ intelligat̄ i ali quibus illoꝝ:in que diuiditur 2.dist.primi.q.7. infra.Dm
Nullū miraculū est respectu cō tradictorioꝝ ad q̄ nulla est po tētia.3.dist.scdi.q.4.B
Nullū pncipiū naturale vnifor me pōt esse pncipiū actiuū dif formitatꝭ nisi passiuū pncipiū sit difforē.18.di.2.q.vnica.J.I
Nullū obiectū facit ꝯceptū sim plicē ꝛ pꝓriū sui in aliquo in tellr̄u ꝛ cōceptū pꝓriū ꝛ simpli cē alteri⁹ obiecti nisi cōtineat illō aliud obiectū essentialiter vł virtualr.3.dist.pmi.q.2.J.C
Nullū obiectū habit⁹ naturaliter precedit obiectū potētie. 3.di.primi.q.3.B
Nullū obm facit notitiā distin ctā alteri⁹ obiecti nisi inclu dat in se virtualiter aliud ob iectū. di.scdi.q.9.A
Nullum corpus vt locās est lo cato discōueniens nisi q: illud corpus est sibi cōueniēs.44. dist.quarti.q.2.C
Nullū ordinatum ad aliud vt prius origine cōtineat ipsum eminenter vel virtualiter. 6. dist.quarti. q.11.A
Nullū pducēs hñs pductū sibi adeqatū pōt aliud pducere. 2.dis.primi.q.7.D
Nullū summe dispositū ad reci piēdū indiget aliquo faciliāte q: iā nō esset summe dispositū.3.di. primi.7. infra.E
Nullū vłe sm totā suā indiffe rētiā pt cognosci in iferiori ne ꝙ tāꝙ in obo neꝙ tāꝙ in re presentatiuo.3.dis. pmi.6.J.R
Nullū suppositū accipiens for mā p pductionē adeqatam illi forme.pōt p illā formā pro ducere.2.q.q.Q

Obiectū pmū ē illō qd hꝫ p se rōnem mouēdi potētiā.9.di.2.q.2.T
Obm p se ꝛ nō pmū ē illō qd nō habet ꝙ moueat: sed tm̄ cum alio mouet ibidem.
Obligatio nō est ad impossibile solui. 20.q.quol.infra.X
Omne absolutū pri⁹ ꝛ realr di stictū a posteriori pt eē sine il lo absꝙ ꝯdictiōe.12.dis.scdi.q. 2.A.ꝛ.48. dist.quarti.q.J.B
Omne agēs qd pt sufficiēter in actionē suā sine actōe alteri⁹ꝛ in terminū actiōis pt iforma re,passuꝫ illa forma sine actiōe alterius

alterius.11. dist.quarti.q.3.S
Omne agēs potēs in aliquam trāsmutationē pōt ī terminū illius si hȝ susceptiuū nō magis repugnās termino ꝙ motui.12.dist.quarti.q.6.B
Om̄e agēs habēs virtutē:ꝗ quātū est de se posset in infinita simul:lȝ icōpossibilitas effectuū impediat illa simul poni:ē īfinite ꝟtutis.2.dis.p̄mi.q.2.J.X
Om̄e agēs ex necessitate nature necessario agit nisi impediatur vel ab alio depēdeat ī agēdo.2.dist. primi.q.7.J.B
Omne agēs necessario agēs p̄ducit effectū suū in susceptiuo quātum potest produci in eo. 8.dist.primi.q.5.S
Om̄e agēs necessario agēs agit ꝟm vltimū potētie sue:qꝛ sicut nō est in potestate sua agere ꝛ nō agere ita nec intēse neqꝫ remisse agere. ibidem.
Om̄e agēs oīno sufficiēs hoc est a nullo depēdēs ꝛ p̄ducēs per modū nature hȝ p̄ductionem sibi coeuā:ꝛ etiā hȝ p̄ductum perfectū:si nō agit ꝑ motū.9. dist.primi.q.vnica.A
Oē agēs naturale potēs in aliquē totū effectū de necessitate p̄ducit eū si nō ꝓhibeat.12.distin.scōi.q.1.A.ꝛ 12. dist.quarti.q.4.J.C.ꝛ ibidem.H
Oē agēs qđ hȝ ī virtute sua formā pfectiorē hȝ etiā imperfectiorē eiusdē rōnis.18. dist.secūdi.q. vnica.S.A
Omne agēs creatū requirit aliquid in agēdo vt cōcausam efficientem:vel saltē vt p̄ncipiū materiale.ibidem.A
Oē agēs equocū totale est nobilius effectu.25.dist.scōi.q.vnica.B.ꝛ.49.dist.q̄rti.q.4.J.N
Oē agēs nō impeditū qđ necessitat ad agendū de necessitate remouet oē ꝓhibēs actionē:si potest.1.dist.primi.q.4.
Oē agēs pōt in aliquē terminū qđ pōt habere in virtute actiua terminū illum. 49. distin. quarti.q.14.J.B
Om̄e effectibile habet aliquā causam essentialiter ordinatā 2.dist.primi.q.2.J.O
Omne ens plus diligit naturaliter esse suū:ꝙ esse alteri⁹ cui⁹ nihil est vt pars vel effectus. 2.dist.primi.q.3.J.A
Oē depēdēs depēdet ab aliquo oīno ꝛ simplr̄ independēte:qꝛ tūc nūꝙ terminaret ei⁹ depēdētia.12.di.primi.q.vnica.J.X
Oē generās inquātū est generās circūscripto oī alio distinguit a genito.3.di.scōi.q.4.R
Omne pmanens ꝛ sempiternū ad quodcūqꝫ aliud pmanēs ꝛ sempiternū semp ꝛ necessario habet eandē habitudinē.48. di.quarti.q.2.B
Oē p se intelligibile aut includit p se rōnē entis ꝛ essentialr̄ vel cōtinet virtualr̄ vel essentialiter in includēte essentialr̄ rōnē entis.3. dist.primi.q.3.J
Ois sensatio est cognitio organica.43.dist.quarti. q.2.J.C
Oē factibile excedit a fine ī bonitate:ꝛ p cōsequēs in pfectione.2.dist.primi.q.2.J.O
Oē intelligibile finitū determinatur ad certū intelligibile vl̄ ad aliqua certa intelligibilia ita ꝙ sibi ex se repugnat.q⁹ sit aliorꝫ ab illis vel ab illo.1. dis. quarti.q.1.X
Omne imperfectum reducitur ad pfectū sicut ad pri⁹ se essentialiter.8.dist. primi.q.1.C

Oē idiuiſibile de gñe q̄titatis ꝑ ſe vel ē ꝑs diſcreti vel terminus ꝯtinui.2.di.ſcđi.q.2.j.C

Oē principiū ꝓductiuū ꝙ nō reducit ad aliqđ ꝑncipiū pri⁹ natū eſt hr̄e ꝓductionē ſibi adeq̄tā.2.diſt.primi.q.7.M

Oē obiectū ſiue relucēs in phātaſmate ſiue i ſpē intelligibili cū itellectu agēte vel poſſibili cooperāte ſm vltimū virtutis ſiue facit ſicut effectū ſibi adeq̄tū ſuū ꝯceptū ꝓpriū ꝛ q̇ditatiuū.3.diſt.primi.q.2.C

Oē obiectū quod ꝑ ſe cognoſcit a potētia cognitiua vel ei⁹ obiectū primū vel ꝯtinet ſub illo obiecto ꝑ°.3.di.ꝑmi.q.3.j.A

Oē obiectū ꝙ imutat itellectū ꝑ ſuā ꝑſentia abſentia, illi⁹ pōt nālr cognoſci ab itellectu qñ nō immutat.ibiđ.R

Oē obꝫ iquātū obm ē pri⁹ nālr ipō actu.3.di.ſcđi.q.1.ſupra.A

Oē obiectū cognoſcibile ab iferiori potētia pōt eē cognoſcibile a ſupiori eq̄ ꝑfecte vel ꝑfectius.9.di.ſcđi.q.2.D

Oē obiectū inquātū hꝫ eē intellectu nō hꝫ rē reale ſꝫ intētionale.3.di.primi.q.4.j.D

Oē organū determinat ad certū genus ſenſibiliū.43.di.q̄rti.q.2.j.C

Oē cōponibile pōt eē ꝑs alicui⁹ toti⁹ ꝯpoſiti: qđ ē ex ipō ꝛ alio cōponibili.8.diſt.ꝑmi.q. G

Oē ꝯponibile caret ꝑfectōe illi⁹ cū q̄ cōponit: ita ꝙ illđ ali⁹ cōponibile nō hꝫ i ſe oēꝫ ꝑfectionē et oīmodā idētitatē cū illo: quia tūc nō poſſet cū illo componi.ibidem.

Oē cōpoſitū neceſſario preexigit partes et partiū vnionem 26.di.ꝑmi.q.vnica.ſupra.B

Oē formale ꝯſtitutiuū diſtiguit ꝯſtitutū ab oī alio: ēt ſi ꝑ impoſſibile q̇dcūq₃ aliđ ab illo circūſcribat.11.di.ꝑmi.q.2.C

Oē notionale ē actio ꝓductiua ſm aliquā potētiā i nā diuina vel ꝑſuppōnēs illā.1.q.q̇li.R

Oē ꝓꝑū ꝑfectibile ab agēte ſufficiēte pōt ꝑfici ꝓpria ꝑfectiōe circūſcripto q̇cūq₃ agēte alio ꝛ ꝑfectione alia maxime ab agēte n ōdepēdēte in agendo ab actione alicuius alterius agētis.11.di.q̄rti.q.3.T

Oē qđ q̇etat ꝑ° in aliq̇ obiecto q̇etat in illo in q̇cūq₃ ē ſm illū modū.1.di.ꝑmi.q.2.F

Oē ꝙ ē ex ſe neceſſitatū ad agēdū nūq₃ ꝓhibetur niſi ꝑ aliq̇d repugnās vincēs virtutē eius actiuam ibidem.

Oē qđ repugnat alicui ex parte ſui nō pōt ei nō repugnare ꝯſtāte nā ei⁹.3.di.ꝑmi.q.5.ſ.G

Oē qđ ꝯuenit oīb⁹ iferiorib⁹ alicui⁹ ſpēi cōſeq̄tur nām ſpecificā.3.di.ꝑmi.q.4.B

Oē qđ ē ꝑfectiōis i iferior ē eminēti⁹ i ſupiori eiuſdē rōnis et gñis.3.diſt.ꝑmi.q.6.j.Q

Omne quod arguit independētiāꝫ eſt ꝑfectius.ibiđ.

Oē qđ recipit recipit ꝑ modū recipiētis ꝛ non ꝑ modū rei recepte.ibidē.ꝛ.45.di.q̄rti.q.3.P

Oē ꝙ icludit eēntialr i cōceptu alicui⁹ ſicut pars cōcept⁹ nō pōt ab eo excludi ſub q̇cunq₃ mō ꝯcipiat.5.di.ꝑmi.q.1.R

Omne qđ hꝫ genus pōt habere differētiā ꝛ diffinitionē.8.di.primi.q.3.j.S

Omne qđ hꝫ aliqđ eē diſtinguitur diſtinctiōe ꝯueniēte illi eē a q̇cūq₃ alio ꝑ aliq̇d qđ eſt de rōne eius inquātū hꝫ tale eē.

ri.dist.pmi.q.2.J.B
Oē qδ formalr in esse ꝯstituit p aliqd eodē distinguit: q2 eodē est aliqd ens ⁊ vnū.ibidem.B
Oē qδ causat veꝝ ens oꝫ ꝙ habeat aliqδ eē exñtie inqñtuꝫ est cā.13.di.pmi.q.vnica.J.D
Oē qδ nō mouet aliud nisi pri⁹ naturalr ab alio motū:ab eodem hꝫ ꝙ moueat ⁊ ꝙ sit motum.2.di.secundi.q.10.J.C
Oē qδ hꝫ potētiā actiuā respectu alicui⁹ forme pōt eā causare in q̄cūꝗ passo ꝓportionato et approximato.ibidem.D
Oē qδ aggregat in se res diuersoꝝ generū est ens ꝑ accidēs.5.dist.secundi.q.4.E
Oē qδ est inferi⁹ icludit aliqd i se ꝙ nō includit in Itellectu superioris.3.dist.scδi.q.6.B
Oē qδ est pfectiōis i potētia iferiori vř eminēti⁹ eē i supiori q̄ est eiusdē gñis.ibidē.q.9.B
Omne qδ est rō cognoscendi distincte plura hꝫ vnū obiectuꝫ in quo pfecte ꝯtinent illa plura.3.dist.secundi.q.10.B
Oē qδ est sufficiēter i actu p° respectu alicui⁹ effect⁹.pt illū cāre in receptiuo ꝓportionato approriato.9.di.scδi.q.2.J.B
Oē qδ determiat sibi aliqδ genus determiat sibi aliquā spēciē in gñe illo:⁊ oē qδ determinat sibi aliquā spēm determinat sibi eē i aliq̄ idiuiduo illi⁹ speciei.12.dist.scδi.q.2.J.B
Oē qδ ē p se receptiuū vel de se rō recipiēdi formā subalēꝫ est de substantia compositi.16.distin.secundi.q.vnica.D
Oē qδ ab alio determiatur ad aliqd nō hꝫ illud pfecte in sua ptāte.37.di.scδi.q.vnica.D
Oē qδ hꝫ pfecte effectū i ptāte sua: vel pōt ex se solo in illud: vel causatio cuiuscūꝗ ꝯcurrētis est in ptāte eius.s.ꝙ illud causet vel non causet.ibidem.
Oē qδ est susceptiuū alicui⁹ forme hⁿētis gradus cui null⁹ repugnat pōt quēlibet recipere.13.dist.tertij.q.4.J.F
Oē qδ hꝫ actū pmū pfectū ⁊ obiectū p̄sens in rōne obi si nō īpediatur ⁊ nō sit actus ei⁹ secūdus successiuus sꝫ ꝑmanēs pōt agere ꝑ quocūꝗ instanti.18.dist.tertij.q.vnica.E
Oē qδ est instrm vel agēs I virtute alteri⁹aut attigit effectū pncipalē vel disponit ad pncipalē terminū.1.dis.q̄rti.q.1.O
Oē qδ pt eē sine aliqb⁹ ꝯiūctis quoꝝ ꝯiūctio est ꝯtingēs:pōt esse sine altero illoꝛꝫ precise.10.dist.quarti.q.4.J.M
Oē qδ magis ꝯuenit cū pfectione simplr est simpliciter pfectius.12.dist.quarti.q.2.J.D
Oē qδ est simplr pfectiōis i aliquo genere si cōpetit inferiori in illo gñe cōpetit ⁊ superiori.49.dist.quarti.q.8.C
Oē qδ pōt esse sine alio sine cōtradictione ⁊ non ecōuerso est prius illo.2.q.quoli.J.B
Omne qδ cōuenit huic ⁊ repugnat alij eiusdē speciei nō cōuenit huic p se ꝑm illud quod est cōe istis vel saltem p̄exigit distinctionē in istis necessario scꝫ huius ab illo.2.q.quoli.C
Oē qδ est veꝝ necessariū nō euidēs ex terminis hñs tñ cōnexionē necessariā ⁊ euidētē ad aliud vt necessariū euidēs ex terminis pōt demōstrari p illud verū euidēs.q.quoli.B
Omne qδ est actiuū per ꝓprias formā ⁊ virtutē hꝫ virtualiter

intuitiua ē aliquo mō impfecta.2.dist.primi.q.7.§.ff
Ois intellect⁹ cert⁹ de vno cōceptu ē dubi⁹ de diuersis h3 ɔceptū de q̄ ē cert⁹ aliū a ɔceptib⁹ de qb⁹ ē dubi⁹.3.di.pri.q.1.B
Ois intellect⁹ passiu⁹ q̄ nō pt in se hr̄e totā pfectiōe3 obiecti d̄pēdet ab obiecto circa qd̄ opatur ꝛ pportionabilr̄ s̄m pportionem obiecti.9.di.2.q.2.P
Omnis d̄ria differētiū reducit ad aliqua primo diuersa alioquin nō esset status in differētibus.3.di.scd̄i.q.6.§.C
Omnis discursus presupponit aliquē cōceptū de termino ad quē est.3.di.primi.q.2.3
Omnis diuersitas numeralis inquantū numeralis est equalis.3.dist.scd̄i.q.1.D
Omnis finis aliq̄d quietans in virtute alterius finis nō q̄etat illud vt vltimus finis.1.primi q.1.infra.B
Omnis quiditas subiecti i quocūq3 lumine videatur cōtinet virtualiter veritas quas pōt facere notas intellectui passiuo a tali obiecto.4.q.pl.§.A
Ois q̄ditas iquātū q̄ditas ē cōmunicabilis plurib⁹ ꝛ ēt q̄ditas diuina.3.di.scd̄i.q.7.A
Omnis virt⁹ actiua finita pōt habere aliquē effectū adequatū intēsiue ꝛ extēsiue.14.dist. tertij.q.2.infra.M
Ois virtus q̄ cognoscit actū vt ē obiecti aliquo mō cognoscit obiectū.45.dist. quarti.q.3.F
Ois ɔcept⁹ ē prie intētiōis q̄ natus est fieri imediate a re sine opere vl̄ actu intellect⁹ negociātis.23.di.primi.q. vnica.G
Omnis doctrina cōclusiōes ppprias resoluit in pncipia ppria nisi sit subalternata alicui superiori cui⁹ cōclusiones habet p principijs.8.q.q.§.E
Ois forma q̄ aliquo mō est illimitata in pficiēdo materiā sine sui diuisiōe ꝛ extēsiōe qualicūq3 pt sil̄ pficere plures partes materie.2.dist.pri.q.7.Ee
Ois forma absoluta cu3 sit terminus actionis h3 aliqd̄ pncipiū effectiuū p qd̄ accipit esse 15.q.quoli.infra.A
Ois forma q̄ pōt intelligi vt in subiecto pōt ēt intelligi vt in abstracto ꝛ in se sine subiecto 3.dist.primi.q.4.D
Ois forma q̄ ē principiū totale agēdi vt ē in subiecto si p se ē pōt p se opari.17.di pri.q.2.F
Ois forma inferior intellectiua si h3 operationē h3 precise respectu obiecti sub rōnib⁹ oppositis vniuersalitati.43. dis. quarti.q.2.infra.G
Omnis potētie actuabilis a diuersis obiectis p se virtute ppria eoꝝ primū obiectū est aliquod cōe eis.3.q.prol.§.x
Omnis potētia operatiua perfecta pōt esse principiū operādi circa qdcūq3 obiectū natū respici a tali potētia.45.dist. primi.q.vnica.A
Ois potētia appetitiua ɔn̄s in actu suo actū apprehēsiue primo appetit delectabile cōuenietissimū sue cognitiue vl̄ delectationē i tali delectabili qr i tali appetibili potētia maxime quietat.6.di.scd̄i.q.2.§.D
Omnis potentia actiua corporea req̄rit passum in qd̄ agat approximatum sibi localiter. 10.distin.quarti.q.7.B.
Omnis potentia mere passiua est potētia cōtradictionis.12.

dist.quarti.q.3.J.D
Ois potētia habēs vnū obiectū primū adequatum potest per se in quolibet cōtentū sub illo 49.dist.quarti.q.8.B
Ois potentia vna sicut hz vnū primū obiectū sic hz vnū modum operandi respectu primi obiecti.1.dist.primi.q.4.G
Ois potētia pfecta pt tēdere in oē illō qō ē natū eē obiectū talis potētie.39.di.primi.q.1.E
Omnipotētie passiue correspōdet aliqua potētia actiua vel intrinseca vel extrinseca.49.dist.quarti.q.13.infra.B
Ois potētia operās circa vnū obiectū nō absolute sz I ordie ad aliō eadē est opatiua circa vtrūqʒ obiectū.16.q.quoli.L
Ois potētia ponēs differētiā inter vnū obiectū et aliud nata est cognoscere vtrūqʒ obiectū in se.ibidem.
Ois volūtas in qua nō necessario cōiūgunt appetere cōmodū et recte appetere pōt recte appetere ⁊ nō recte.23.dist.secundi.q.vnica.C
Ois volūtas q̄ nō ē sua regula neqʒ necessario conformis est sue regule potest deficere in rectitudine.ibidem.D
Omnis volūtas q̄ in appetēdo nō ē satiata neqʒ qetata nec pt sibi dimissa qetari nisi I obiecto infinito qō nō hz presens ⁊ p ɔñs nō tēdit actualr in illud: talis inqʒ volūtas pōt appetere aliqō nō in ordine ad illud vel tēdere in bonū apparens ex quo nō est immobilitata in bono infinito.ibidem.
Omnis volūtas non necessario carēs pfectione cōueniēte volūtati pōt hr̄e quācūqʒ perfectionem voluntatis.33.di.tertij.q.vnica.infra.J
Omnis vnio realis ē ad terminum realē et scdm qō est realis.2.di.tertij.q.1.E
Ois pluralitas necessario finita vel ē alteri⁹ rōn:s vel si nō est alteri⁹ rōis necessario pexigit aliquā alteri⁹ rōis p quā determinat.2.q.q.J.L.⁊.9.q.q.J.Ba
Ordo scientiarū fm eminentiā stat ad aliquod vnū tantū qꝛ nō possunt esse due sciētie simpliciter prime.4.q.pro.J.M
Ordo nature siue essentialis necessario includit imperfectionem in altero extremorū.s.in posteriori.4.q.q.infra.B
Ordo cāsitatis nō concludit qꝛ cā superior possit causare effectum sine inferiori in quē pōt cum inferiori.7.q.q.infra.M

Particulare

qō nō intelligitur nisi in aliquo cōi nō pōt esse obiectū primū intellectus sed magis illud cōmune.3.di.primi.q.3.infra.D
Passiuum naturale nō magis determinatur ad patiendū q̄ agēs naturale ad agēdum.9.di.secundi.q.2.infra.J
Passum receptiuū forme fm eē reale nō ē receptiuū eiusdē fz eē intētionale.12.di.q̄r.q.3.D
Per omnē cōditionē effect⁹ pōt demōstrari de causa: q: ē: quā impossibile est inesse effectui nisi causa sit.3.q.prol.V
Per nullā mutationē hr̄ p se illud qō est posterius suo per se termino.10.dist.quarti.q.1.B
Perfectio virtutis actiue in habēdo effectū totalr nō limitat ipsum respectu productibiliū 2.q.q.infra.F

Predicatio in abstrato nõ ē predicatio in q̄li vel determinatiua.8.dist.primi.q.3.J.T
Predicatio nūq̄ est negāda i diuinis p idētitatē abstracti de abstracto nisi q: neutrū extremū ē formalr īfinitū.5.q.q.Q
Primū cōstitutiuū suppositi in aliq̄ nō vr facere p se vnū cū illa nā.26.di.p̄mi.q.vnica.J.G
Primū obiectū habitus cōtinet virtualiter oēs veritates illi⁹ habitus cuius est primū obiectum.3.q.prolo.F
Principiare aliquod verū ens in quocūq̄ gñe principij nō cōuenit alicui nisi realiter enti.5.dist.primi.q.2.B
Principiū effectiuū inq̄ātum effectiuum nullā ponit impfectionē.2.di.primi.q.2.M
Principiū pductiuū vnis rōis in diuinis nō pt habere duas productiōes vni⁹ rōnis.6.di.primi.q.vnica.M
Principiū productiuū pfectum pōt dare pducto oēm pfectionē que sibi nō repugnat.10.distin.primi.vnica.F
Principiū pductiuū vni⁹ rōnis nō determinat se ad certā pluralitatē productionū eiusdem rationis.2.q.q.R
Priuatio forme p̄erigit p̄ncipiationē pducēti sicut de cā formali ⁊ efficiēte.28.di.1.q.3.J.C
Priuatio q̄ nata ē iesse determinato subo nō ppe manet sine illo subo.22.di.q̄rti.q.1.J.B
Prius natura nō op3 multiplicari posteriori natura: s3 posterius priori ⁊ simul ei cū quo ē simul.10.di.quarti.q.2.J.C
Prius inq̄ātū prius essentialiter nō variat ppt variationē posterioris.11.di.quarti.q.3.J
Pri⁹ nālr n̄ corrūpit p aliqd posteri⁹ nālr.11.dist.quar.q.3.O
Prius naturaliter ⁊ presuppositum alteri nō solum acquirit p hoc qd acquirit posteri⁹ naturaliter immo prius presupponitur iā acquisitum.12.dis.quarti.q.4.E
Prius essentialiter nō pōt depēdere ab aliqua cā a qua nō dependeat posteri⁹ essentialiter 49.dist.quarti.q.2.J.Ee
Productio ponitur in genere vt in specie ex suo termino formali 5.di.primi.q.2.S.B
Producētis ⁊ forme q̄ pducens pducit eadē est relo ad pductū.2.dis.primi.q.vnica.B
Potētia que inclinatur ad multa obiecta p se non quietatur in aliquo vno perfecte nisi illō includat oīa p se obiecta quātum possunt includi in aliquo vno.1.dis.primi.q.1.B
Potētia nō quietat nisi vbi est obiectū suū perfectissime ⁊ in summo ibidem.
Potētia nō potens habere actū nisi circa obiectū sibi presens si nō pōt habere illud presens nisi p aliquā aliā potētiā cui cōtingēter cōiungitur dependet in opatione sua a tali potentia sibi contingenter cōiūcta ⁊ ita est imperfecta.3.dist.primi.q.6.F
Potētia necessario respiciēs aliquod obiectum primū ad nullum aliud necessario se h3 nisi illud primū obiectū sit rō necessaria tendēdi in illud aliud 8.dist.primi.q.5.M
Posita cā totali efficatius operāte sequit actio perfectior.3.dis.primi.q.7.J.R
Possibile fm q̄ est termin⁹ vel

Quecũq; sibijnuicez repugnãt circa idẽ mutuo se expellũt:cir ca;illud.1.dist.quarti.q.6.B
Quecũq; hñt vniformẽ modũz manẽdi dũ manẽt habẽt men surã eiusdẽ rõnis i manẽdo lz vna diutius maneat q̃ altera 2.di.scdi.q.4.A
Quecũq; formalr ex se habent repugnantiã essendi simul in quodlibet repugnabunt eẽ si mul.1.di.tertij.q.4.C
Quecũq; nõ formalr repugnãt z pñt successiue;recipi in aliq̃ absoluta potentia diuina pñt recipi i eod.47.di.q̃rti.q.1.G
Quecũq; forme quãtũcũq; sũt ꝯtrarie si sunt in diuersis sub iectis nõ repugnant.49.dis. q̃rti.q.16.I.F
Quecũq; forma ẽ pncipiũ agẽ di vt est in plurib⁹ eodẽ modo est pncipiũ agẽdi vnicuiq; eo rũ sicut si esset in vno tãtũ.20. di.pzimi.q.vnica.A
Quẽadmodũ in ptãte volũtatz est velle z nõ velle:ita i ptãte ei⁹ est modus volẽdi.s.referre z nõ referre:qz i ptãte cuiuscũ q; agẽtis est agere z mod⁹agẽ di.1.di.pzimi.q.1.D
Quecũq; sit sunt in potẽtia acti ua agẽtz nec iter se repugnãt illa possunt simul esse in effe ctu.2.q.q̃li.infra.A
Quecũq; potẽtia vn⁹ rõis ipor tat ꝯsitem habitudinẽ potẽtie ad obiectũ.27.di. pmi.q.3.A
Quecũq; potẽtia passiua i spẽ ẽ ad pfectionẽ totã eãdẽ in spe cie absolut⁹ i q̃cũq; idiuiduo. 50.di.q̃rti.q.6.D
Quecũq; potẽtia pt hñe opatio nẽ pfectã z nõ limitaẽ ad ali quã opationẽ rectã pt hñe ip sam nõ rectã.5.di.scdi.q.2.I.L
Quelibet cã.causans in virtute alteri⁹ ẽ impfecte causans.2. di.pzimi.q.2.I.R
Quelibet cã scda causat inq̃tũ mouetur a pzima.2.di.pzimi. q.2.infra.R
Quelibet cã actiua hñs virtutẽ respectu alicui⁹ effect⁹ z nõ p uẽta ab aliq̃ totalr causante il lũ effectũ in eo istãti in quo p duciẽ põt agere ad pductionẽ ei⁹.4.di.tertij.q.vnica.D
Quelibet relatio saltẽ persona lis est seipsa formaliter incõi cabilis.3.q.q̃li.F
Quicũq; cogitur ad aliquid qd nõ põt esse sine alio absq; pec cato mortali cogiẽ ad illd alid accipiendo coactionẽ silr hic inde.29.di.q̃rti.q.vnica.A
Quicũq; cõcept⁹de deo causat⁹ ex sensibilib⁹ ẽ impfectioz eis q̃ actus cognitiõis sensitiue. 49.di.q̃rti.q.8.I.B
Quilibet ozdiate volẽs post vo litionẽ finis imediatevult illd qd ẽ imediati⁹ vel ppinquius fini.20.di.scdi.q.2.A
Quilibet actus acceptat⁹ a deo tãq; act⁹ laudabilis z bon⁹ p quo de⁹ velit aliqd retribuere illi cuius actũ acceptat vel al teri p quo fit est meritozi⁹.18. di.tertij.q.vnica.I.D
Quilibet appetit⁹ ozganicus d terminaẽ ad certũ gen⁹appeti biliũ sibi cõueniẽs:ita q illud apphẽsum nõ põt nõ ꝯuenire neq; appetitus nõ appzobare 43.di.q̃rti.q.2.H
Quilibet mozaliter perfect⁹ in diget oĩbus habitib⁹respectu passionũ que nate sunt esse di minute vlexcessiue.26.di. ter tij.q.vnica.I.D
Quilibet de lege nature teneẽ

seruare fidelitatē primo suo: quā vellet & deberet sibi serua ri.21.dis.quarti.q.2.E
Quilibet ex lege nāe tenet⁊ seruare promissuʒ licitū.ibidem.
Quilibet xpianus tenet⁊ nō dare alteri occasionem.qua reuocetur a lege christi.ibidem. F
Quilibet habēdus est verax de quo nō habet⁊ euidēs signum oppositi.27.dist.q̄rti.q.2.J.A
Quicq̄d est aptū causari ab aliq̄ causa nō p̄t ab alia cā cāri nisi virtualiter ꝯtineat pfectionē illi⁹ cāe.39.dist.scdi.q. 2.A
Quicq̄d nō impeditū necessario agit necessario tollit ipedimē tū si pōt.1.dist.primi.q. 4.E
Quicq̄d necio agit posita aliq̄ pnia actiōe necessario dterminat se ad illā pniā si pōt idē.
Quicquid circa obm pn̄s necio agit necio dterminat se ad ei⁹ presentiam si potest.ibidem.
Quicūq; appetit⁹ necessario tēdit in obiectū cognitū necessario se determinat ad cognitionem eius si potest.ibidem.
Quicūq; appetitus in solū obiectū summū & pfectissimuʒ apprehēsum necessario tēdit necessario determinat se ad eius apprehēsionē si potest. ibidē.
Quicq̄d p̄mo & imediate conuenit alicui de quolibet qd est in eo siue sibi superiori siue inferiori vel de passione pōt demōstrari pp̄ter q̄d p illud cui p̄rio cōuenit.2.dist. primi.q.2.C
Quicq̄d hʒ simul in v̄tute isfinitū effectū est infinitū ibidē.J.X
Quicq̄d ex rōne sua formail est p̄ncipiū p̄ductiuū sufficiēs.illud in quocūq; est a se & sine iperfectione in eo est principiū productiuum ibidē.q.7.A

Quicq̄d euenit vt i p̄rib⁹ ab ali q̄ cā nō libera est effect⁹ nāli illi⁹ cause.3.dist.primi.q.4.E
Quicq̄d est ens & caret aliq̄ pfectione entis est simpl'r possibile & terminus potētie simpl'r.8. di.primi.q.2. B
Quicq̄d est pfectiōis simpl'r in creaturis principalius est in deo & nō ex respectu aliquo ad extra.8.dist.primi.q.4.J.A
Quicq̄d est in essentia vt est existens eēt in ea si p impossē nō eēt intell'ns negotiās circa ipaʒ 13.dis.primi.q.vnica.E
Quicq̄d hʒ ordinē ad aliq̄d hʒ cōsimilē ordinē ad quodlibet aliud ad qd illud hʒ ordinem talem.19.dis.primi.q.2.J
Quicq̄d cōstituit formaliter aliq̄d in aliq̄ esse & in vnitate correspōdēte tali esse se toto repugnat distictiōi opposite illi vnitati & eē.26.di.p̄mi.q. vni.J.E
Quicq̄d cātur a diuersis causis scdis p̄exigit i eis debitā p̄portiōeʒ & approximationē ab hoc q; cāet⁊ ab eis.1.dis. scdi.q.5.A
Quicq̄d est idē rei est reale.1.distin.primi.q.5.M
Quicq̄d est rō regredi terminū depēdēter est rō habēdi depēdētiā illā.1.dist.scdi.q.5.M
Quicq̄d pōt esse in vno eq̄li pōt esse in altero si sibi non repugnat si rō aliq̄ hʒ quā vnū distinguit⁊ ab alio.2.dis.scdi.q.6.J.J
Quicq̄d cāt aliq̄ v̄tus i mēsura diuisibili maior v̄t' p̄t h̄ cāre i mēsura miori.2 di.2.q.11.J.D
Quicq̄d ē rō diuisibilitatis inest formaliter illi qd est diuisibile illa diuisiōe.3.dist.scdi.q.4.G
Quicq̄d p̄t cāri ab aliq̄ diminute tali in aliq̄ esse v̄tute alicui⁹ simpl'r talis: pōt ab illo sim-

pl̃r tali cãri.3.di.ſcdi.q.8.ſ.C

Quicq̃d abſolutũ de⁹ imediate fac̃ i creatur; mediãte cã ſcda pōt facere ſine illa cã ſcda.12.di.ſcdi.q.2.ſ.A.ꝛ.14.diſ.3.q.2.ſ.A.ꝛ.24.di.eiuſdẽ.q.vni.G

Quicq̃d deus imediate creat imediate cõſeruat;vel pōt cõſeruare.ibidem.B

Quicq̃d ꝯtingẽter ſe h3 ad q̃dlibet cuiuſlibet gñis abſoluti h3 ſe cõtingẽter ad illud gen⁹ abſolutum.12.diſt.ſcdi.q.2.C

Quicq̃d eſt ꝑ ſe i cauſato inquãtum eſt cauſatũ ꝑ ſe a cã eius 37.di.ſcdi.q.vnica.I

Quicq̃d p̃t eẽ termin⁹ alicuius mutationis pōt eſſe termin⁹ creationis.11.di.tertij.q.1.D

Quicq̃d cõtinet ꝑfecte ꝛ formaliter aliquã formã ꝯtinẽtẽ formaliter aliã formã cõtinet ẽt illã aliã.11.di.quarti.q.3.R

Quicq̃d ẽ incõpoſſibile ſimpl̃r icludit negationẽ ſui incõpoſſibilis ꝛ nullo mō affirmationem niſi rõne ſubiecti cõmunis.12.diſt.quarti.q.4.D

Quicq̃d ꝑ ſe ꝛ p̃mo ineſt ſuperiori ꝑ ſe l3 non primo ineſt inferiori.13.diſt.quarti.q.1.ſ.Bb

Quicq̃d eſt actu itellectuale ſiue viuens vita intellectuali ꝛ hoc inere ex natura rei habet actu vel pōt habere actu itellectũ vt intellectũ ꝛ intelligere vt intelligere.1.q.q ſ.L

Quicquid non repugnat priori natural̃r niſi ꝑ illud qd eſt poſterius naturaliter ſimpl̃r ſibi nō repugnat.2.q.q.G

Quicq̃d eſt plurificabile eiuſdẽ rõnis vel ad plura eiuſdẽ rõnis ſe hñs nō determinat̃ ex ſe ad certã pluralitatẽ.2.q.q.I

Quicq̃d in diuis nō ꝑexigit pluralitatẽ alteri⁹ rõnis illud eſt de ſe hoc.2.q.q.Q

Quicq̃d p̃t real̃r eſſe idẽ ſimpl̃r ꝑfecto.ip̃m nō pōt aliquo mō eẽ ipfectũ:ꝛ tñ nō op3 ꝙ q̃dcũq; tale ẞ3 rõnẽ ſuã formalẽ ſit ſimpliciter perfectũ.19.q.q.L

Quicq̃d p̄cedit actũ volũtat; ẽ mere nãle.39.di.p̃mi.q.1.ſ.A

Quicũq; p̃t obiectũ abſens cognoſcere abſtractiue pōt illd p̃ñs in exiſtẽtia ſua cognoſcere itnitiue.3.di.primi.q.3.ſ.R

Qdlibet agẽs phyſicũ i agẽdo repatit̃ ꝛ in repatiẽdo debilitatur.19.di.ſcdi.q.vnica.A

Qdlibet eſt tenẽdũ eẽ deo poſſe qd nec ex terminis manifeſtũ impoſſe nec ex eo ipoſſibilitas vel cõtradictio euidẽter cõcluditur.10.diſt.quarti.q.2.C

Qdlibet obiectũ ſcie pōt eẽ cognitum ſimpl̃r diſtinctiſſima cognitiõe abſtractiua obiecti circa intuitiuam.7.q.q.G

Qd ẽ ſola cã mãlis reſpectu alicuius nō h3 neceſſitatẽ reſpectu eius.3.diſt.primi.q.7.ſ.S

Qd eſt ꝑfectionis in p̃ncipio ꝓductiuo nō tollit ab illo rationem productiui.7.diſt.primi q.vnica.infra.M.

Qd eſt cãliter ab alio eſt ex ſe nō ens ꝛ de ſe eſt poſſe.al̃r impoſſe caret.8.di.primi.q.5.B

Qd in ſe nihil ẽ null⁹ pōt eẽ modus realis.1.di.ſcdi.q.5.B

Qd p̃ſupponit coordinationẽ ꝛ diſtinctionẽ alteri⁹ nō eſt prla rō diſtinguẽdi ip̃m vel determinãdi ip̃m.3.di.ſcdi.q.3.A

Qd cõgruit toti nature ſpecifice nō ꝯuenit vni idiuiduo mediante alio.20.diſt.ſcdi.q.1.D

Qd nō eſt forma actiua nō eſt p̃ncipiũ formale iducẽdi aliquã

formam.3.dis primi.q.6.J.V
Qd nō est,in se & p se vnū nō est alicui⁹ p se suppositum & sicut nec in reb⁹ ita nec in pceptib⁹ 29.di.primi.q.vnica.J.3.
Qd nō est ex se distictū & determinatū nō pōt esse primū distingnēs vel determinās aliđ 3.di.secundi.q.3.A
Qd nō est nō pōt esse principiū productiuum substantie.18.di.secundi.q.vnica.J.G
Qd non est possibile nisi ex suppositione impossibilis non est simpliciter possibile.12.di.tertij.q.vnica.C
Qd nullo modo hꝫ virtutē motiuaꝫ super aliud: qñ illud est p se:non mouet illud p accñs qñ est cum alio cum quo non facit vnū sicut actus cū potentia.10.di.quarti.q.6.J.D

Ratio formalis cuiuslibet termini ꝑmi producti non est necessario respectus.3.di.primi.q.5.I
Ratio singularis & rō vl'is sunt opposite rōnes in cognoscibili & repñtabili.ibidē.q.6.B
Ratio intelligendi:vt est rō : pcedit nāliter intellectionē.35.dist.primi.q.vnica.D
Rōnes cognoscēdi termios alicuius cōplexiōis nō cānt sufficiēter notitiā illi⁹cōplexionis nisi illa nata sit cog̃sci ex terminis.39.dist.q.1.A
Rō per se alicuius nō variat̃ ex aliquo per accidens concurrēte.11.dist.quarti.q.4.C
Rō recta nō dictat actui debere cōuenire quod impossibile est sibi conuenire.18.q.q.R
Realis & actual' exñtia accñtis ordine nāe p̄supponit exñtiaꝫ subiecti.2.di.tertij.q.2.J.G
Receptiuū ꝭm ꝓpriā rōnē receptiui nō est in se perfectius q̃ sit in actu ꝭm suas potentias q̃ si sit in potētia respectu actus.14.di.tertij.q.2.L
Relo nō est pncipiū actiuū neq; aliqđ includēs essentialr relationem.17.di.primi.q.2.D
Relatio pñs extrema necessario nō hꝫ causam propriam aliaꝫ ab extremis.ibidem.P
Relo realis itrinsec⁹ adueniēs nectio p̄sequit̃ extremoꝝ positionem.14.di.quarti.q.1 J.B
Relōnes q̃ fundant̃ in aliq̃ fundamento vt ipm est vnum:nō magis requirunt distinctionē eius q̃ ille que fundant̃ in aliquo nō vt est vnū.& hoc loquēdo hinc inde equaliter.s.quātum ad illud quod est esse relationem realem.6.q.q.Dd
Relatio realis actualis requirit per se terminū realem actualem.13.q.q.O
Relatio non potest habere verius esse q̃ terminus ad queꝫ est.ibidem.P
Relatio natural'r cognosci non pōt:nisi natural'r vtrūq; extremum cognoscatur.vel possit cognosci.14.q.q.J.Ee
Relatio rōnis non est formalis ratio primi obiecti intell'e vel volūtatis.49.di.q̃rti.q.4.J
Repñsentatiuū ꝭm totā suā virtutē repñtans obm aliqđ sub vna rōne non pōt sit̃ repñtare idē vel aliđ sub eadē rōne obiecti.3.di.primi.q.6.J.C
Repugnātia q̃libet extremorū est ex rōe sua formali & p se essentiali circūscripto quocunq; alio positiuo vel negatiuo ad q̃dcūq; aliđ respectu vtriusq; extremi.43.di.primi.q.vni.A

Resolutio nō stat i cognoscibilibus nisi ad pfectissimū cognoscibile nec d eodē nisi ad seipz vt perfectissime cognitum.4.q.prolo.E
Res ab illo depēdet eēntialiter in essendo qd est sibi ratio habendi esset.12.q.quo.B
Secundum
quēcūqꝫ modū est obiectū in aliqua potentia fm eūdē modū sunt oīa q̄ virtualiter ptinent in obiecto 3.dist.primi.q.9.j.D
Spēcies sub illa rōne repñtat obiectū:qua mensurat ab obiecto.3.di.primi.q.6.B
Spēs sensibilis nō ē simplr eadē ⁊ eiusdē speciei cū suo obiecto.44.di.quarti.q.2.A
Sensus nō pōt moueri ad cognoscēdū aliqd nisi qd includit in obiecto sensibili vt sensibile ē.43.dist.quarti.q.2.j.F
Sensus est existētis vt existens est ibidem.
Si agēs idē ⁊ mā eadē effectus erit idē.43.dis. quarti.q.3.j.D
Si alterū incōpossibilium repugnat alteruz necessario inest.16.q.quol.j.E
Si paucitas sufficit ad saluādū apparētia:semp est i nā ponēda.1.di.quarti.q.5.j.A
Scis,non depēdet essentialr ab aliquo nisi a potētia ⁊ obiecto in se vel in specie sua.24.dis. tertij.q.vnica.A
Sicut qdlibz ponēdū ē pole cuius nō appet ipoltas ita ⁊ cō possibile,cui⁹ nō appet icōpossibilitas.2.di.pmi.q.2.j.Bb
Sicut nulla relatio ita nec vlla actio de genere actionis neqꝫ passio de genere passionis est perfectio vltima agentis vel operantis.13.q.quo.j.Aa
Simultas opposita ordini eēntiali sufficit ad simultatē correlatiuoꝶ.4.q.q.j.B
Singulare ⁊ vle includunt eandem rōnē motiuā:ita qꝫ singulare includit illā quā ⁊ vle.9.dist.scdi.q.j.C.
Si potētia pncipal necio opat circa obz pns in ipsa potētia ē rō qꝫtū est ex se si pt vel qñcūqꝫ pōt necessario agendi circa illud.1.dist.primi.q.4.E
Si extremi ē simplr necessitas vel quantū est de se ad extremū similis erit ei⁹ necessitas ad qdcunqꝫ mediuz simplr necessarium.ibidem.
Si poltas adest via tutissima ē eligenda.3.di.quarti.q.2.L
Si possibilitas,ñ adest vie tutissime,pxima est tenēda.ibidē.
Si impoltas cessauerit cāte eē supplendū qd impossibilitas phibeat.ibidem.
Sola itellectio cōprehēsiua dei repugnat itellectui creato.22.dist.primi.q.vnica. C
Sola cognitio ituitiua diuine essentie est illa q̄ ponit hoiem eē statū vie:si simplr simplr: si q̄ ad tps quo ad tps.7.q.q.G
Sola potētia imalr pōt p opationē suā attingere pfectū bonū in quo solo vt in obo est beatitudo.49.di.q̄rti.q.4.B
Solū illud est perfectio simplr qd pōt eē aliqua mō infinitū ⁊ solū illud erit in aliquo melius ipm qꝫ non ipsus.6.di.primi.q.vnica.O
Suba pfectissima nō caret aliq qd cōpetit substātie,siue illud sit pfectio eius intrinseca:siue cōicatio pfectiōis eius ad extra.48.dist.quarti.q.2.j.A.

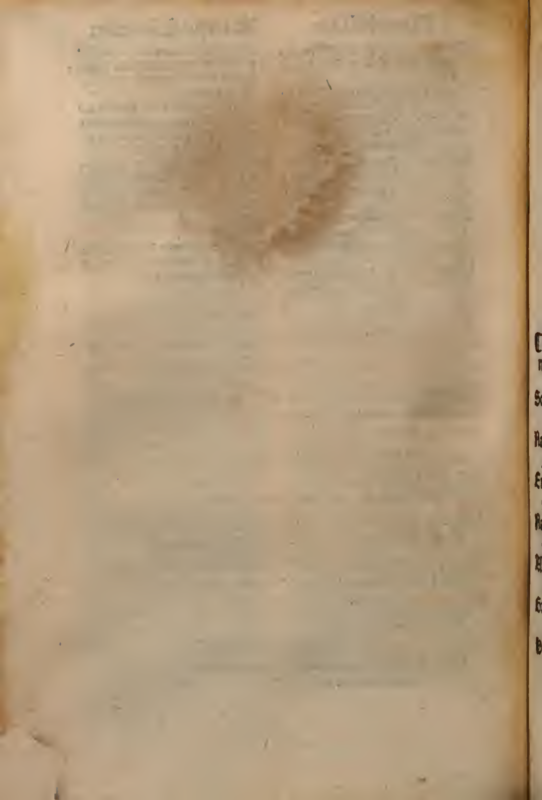
Successio nõ est in inductione alicuius forme nisi penes partes mobilis vel penes partes ipsi⁹ forme.1.di.quarti.q.5.A
Subiectũ vt subiectũ est prius nã passione.3.pl.j.O
Subiectũ nõ aliter se hȝ i recipiendo accñs pp variationẽ ei⁹ qd nõ ẽ rõ recipiẽdi illud nec aliq̃ mõ necessariũ in recipiendo illud.45.di.quarti.q.1.B
Susceptiuũ qd ordinat̃ ad multas formas ordinatas maxie ordinat̃ ad perfectissimã.46.di.quarti.q.11.j.E
Suppositis eiusdem rõnis ꝛ nature nõ repugnat habere proprietates hypostaticas q̃ sint simul natura.4.q.q.A
Supposita eiusdẽ nature nõ habẽt inter se prioritatẽ nãe:sue prioritatẽ essentialẽ.ibidem

Terminus relonis nãlr pre intelligit̃ relõni sicut ꝛ fundamẽtũ.8.di.primi.q.3.j.A
Terminus mutationis inquantũ ẽ termin⁹ icludit nõ eẽ alteri⁹ termini.11.di.q̃rti.q.4.B.
Termin⁹ posterior,nõ est rõ none incõpossibilitatis ad aliqd prius naturalr.ibidẽ.J.

Unaqueq; res est talis i se q̃lis est in perfecto genere illo: nõ aũt i impfecto.4.q.pl.j.U
Una mutatio nõ est ad formam positiuã nisi a ppria priuatiõe eius.19.di.quarti.q.2.j.B
Uelle peccare mortalr est:peccare mortalr.39.distin.tertij.q.vnica.D
Ubicũq; pncipiũ est eiusdem rõnis ꝛ terminus formalis eiusdẽ rõnis ibi est productio eiusdẽ rõnis.3.q.j.M
Ubicũq; ẽ sõfalis incõpassibilitas i creatura vnũ illoꝝ nõ expellit aliud actiue sed tñ formalr.1.di.quarti.q.j.F
Ubicũq; manet prima p se ratio ordinis eadẽ:ibidẽ manet idẽ per se ordo.1.q.q.j.S
Uirtus moralis semp sequit̃ ordine nature aliquã prudẽtiaȝ 36.di.tertij.q.vnica.J
Uirt⁹ potens cognoscere obm dũ ẽ pñs intuitiue: põt cognoscere ei⁹ absentiã dũ ẽ absens.10.dist.quarti.q.8.F
Uirtus actiua cuiuscũq; cãe secũde eminẽti⁹ est in pma cã ꝛ in pmo agente q̃ in ipsa cã secunda.7.q.q.D
Uniuersale i actu: cognoscitur sub tãta indifferẽtia sub quãta ipsum sic cognitum est simul dicibile.43.distin.quarti q.2.F
Uniuersali in actu repugnat eẽ existẽs vt exñs est.ibidem.
Uniuersale non est nisi obiectũ intellectus vel,consequẽs actum intellectus.49.dis. quarti.q.10.j.B.
Uniuersalitas nunq̃ apprehenditur inquantum ad suam indifferentiam totam qñ apprehenditur in suo inferiori.3.di.primi.q.6.j.E
Unicũ obiectũ infinitum intensiue adequatur vnice cõprehẽsioni.5.q.q.j.S
Unius actiõis sensus ẽ vnũ obiectũ sm aliquã vnitatẽ realẽ 3.dist.scdi.q.1.C
Uni⁹ act⁹ p se est vna potẽtia p se ꝛ vnũ per se receptiuũ.14.dist.tertij.q.2.B
Unius cãe in vno ordine cãndi est vna per se ratio causandi.13.di.primi.q.vnica.F.

Unius mutatiõis p se est vnus terminus per se.10.dist.quarti.q.1.J.B
Unũquodq; dicitur tale:quãdo potest in operationem sibi debitam:quod autem nõ potest non dicitur tale nisi equiuoce 17.dist.secundi.q.1.
Ununquodq; qd est extra causam suã et intellectũ sicut habet entitatẽ propriã ita et proprium esse.12.di.quarti.q.1.8.A
Unum correlatiuum nõ est causa alterius correlatiui:q2 sunt simul natura.13.distinj.quar.q.1.infra.A
Uoluntas non est princip iũ necessarium producẽdi aliquem amorẽ alicuius obiecti nisi sit necessarium principiũ amãdi illud obiectum.10.dist.primi.q.vnica.G
Uoluntas ĩfinita nõ potest nõ esse recta:neq; potest non esse in actu recto:quia tũc esset potentialis.ibidem.M
Uolũtas volens ordinate finem et ea que sunt ad finem prius vult finem q̃ aliquid aliud ordinatum ad finem.41.di.primi.q.vnica.A

Explicit tabula secta Notabiliũ Propositionum de mente doctoris subtilis.

Sectio Septima Expositarũ Auctoritatũ Theologicarũ ac Peripateticarũ a Doctore Subtili duas in Partes distributa. qb⁹ clariori Tabule Serie aduersantes doctori Subtili Propões Lectoribus elucescunt.

¶ Vincẽtij Diedi liberaliũ Disciplinarũ Cultoris Dñi Aloysij filij ad Lectorem Epigramma.

Scotus erat veluti flexis Moeander in vndis:
Et labyrinthea Doedalus Arce latens.
Namq3 videbantur contraria Dogmata passim
Et sese magnis opposuisse Sophis.
En nitet astrigero Scotus modo clarior Orbe
Quae non Oedipus solueret ecce patent.
Namq3 stagyrei clarent Enigmata: necnon
Quicquid Auicenna scripsit z Auerroes
Abdita panduntur non tantum dicta Sophoru3:
Sed quicquid sancti iam cecinere Patres:
Grandia Dona dedit Superum collata Fauore:
Egregium Fantis quum dedit vnus Opus,
Haec Monuméta legas qcunq3 archana recenses
Noscere Aristotelis: et sacra Sensa Jouis.

¶Ad lectorem.

Ostq̈ in prioribus Judicis huius sectionibus que cunq̈ ad scibilium q̄ones pro dilucidatione scotice Subtilitatis more peripatetico digessimus. e quibus primū pertractatas a Doctore Subtili materias: earūq̈ decisiones: q̇busq̈ Doctrine principijs abūdauerit: apertissime licet vnicuiq̈ intitueri. Dis serenti modo arbitramur Lector solertissime qualiter innumera biles Theologoꝝ ac Phoꝝ ꝓpositiones et Auctoritates ancipites ac prima fronte Scotice Cōtemplationi aduersantes dilucidentur. miroq̈ Jngenio ab ipso. Doctore exponātur: quo irrefragabilis Doctoris peritia in medio super candelabrū exposita oībus elucesceret. ⁊ infinita pene litigantiū ⁊ obloquentiū Ora cōpescerētur. Tanta est etenim nonnulloꝝ temeritas ⁊ crasse cuiuspiam minerue Liuor: vt palam ꝓfiteri minime erubescant scoticam Sapientiā ab Aristotelico dogmate penitus alienā existere immo ⁊ Aristoteli: Auerroi: Themistio: ceterisq̈ peripateticis oīno repugnare. neq̈ in his tm̄. Uirū momordisse satis putant. qn̄ quidem etiā sacratissimis orthodoxe fidei Patribus Augustino: Ambrosio: Hylario: Damasceno: Gregorio ceterisq̈ sacris Luminis expositorib⁹ scoticam Disciplinā esse dissentaneam ꝓfiteant̄ obducētes innumeras vtriusq̈ Achademie ancipites enūciationes ⁊ Auctoritates. Uerū quia veluti Solem eclypsari p̄ter naturam est: neq̈ humane vires suppetunt. ita subtilissimū Doctoris peritiam leuib⁹ Oppositoꝝ cauillis ⁊ argutiolis obnubilari posse q̇s putabit? qn̄quidē admirabilē Scoti sapientiā nemo hec adusq̈ tpa dearticulare vel minima in parte refellere potuerit.: quo igitur oī ex parte viriq̈ Sapientū achademie Theologorū. s. ac Phoꝝ Doctoris Subtilis intentio ꝯsentanea videretur: p̄ter ea q̄ vel Sacre fidei aduersari vel manifesta reprehēsione digna esse tenentur. immo validissima fundamēta ⁊ munitissima fueveritatis Propugnacula Doctorē sumpsisse nō solum ab ipsis orthodoxe fidei Patribus Augustino: Hieronymo: Ambrosio et reliquis Theologizantib⁹: verū etiā ab Aristotele Auerroe ceterisq̈ peripateticis nemo ambigeret: qn̄quidē tāta sit ipse Jngenij subtilitate preditus: vt in decidēdis materierū ꝯclusionib⁹ difficiliores Theologorū ac Phoꝝ Auctoritate aliqua ex parte aduersantes mira claritate exposuerit. ⁊ quo facilius Oppositoꝝ litigia e medio tollerentur. hanc Judicis sectionē septimā duas in partes diuisimus: alterāq̈ Theologicis ꝓpositionibus exponēdis primū dedicauim⁹: alteram vero Aristotelis ⁊ aliorū Phorū auctoritatibus postremo enucleādis: quo singula inuentu faciliora studiosis occurrerent. eaq̈ p̄sertim de causa: q̄ plerīq̈ nostre tempestatis sacratissimis potius fidei Mysterijs q̄ tumultuarijs Phorū disciplinis inuigilant: nonnulli vero ipsa philosophoꝝ magis q̄

theologizantium dogmata ex quoplam rationis abuſu ⁊ nature
ſeruitute cōparare ſtudent:vt celebriores in populares auras ef-
ferātur:maiori gloria ieſe arbitrātes:quum intellectus Unitatē
mundiꝫ Eternitatem in publicis Phorum coronis ſuſtentare tē-
tauerint.ex Ariſtotelis ⁊ Auerrois intentione ꝙ oppoſita theo-
logice profiteri quo igitur omnigena Literatoꝝ copia ſuis diſci-
plinarum ſtudijs vota ꝯſequeretur:eorumꝫ preſertim:qui ſubti
liorem mineruā Doctoris ꝓſequuntur:hunc vtriuſꝫ ꝓfeſſionis
Judicem literaria ſerie diſpoſitum ac diſtinctū lectitabunt:quo
ſubtiliores Theologoꝝ auctoritates a Doctore Subtili expoſi-
tas cōperient:qui altiſſima intellectus humani obiecta ſup na-
turali fidei Lumine perſcrutantur:qui vero Ariſtoteli ⁊ Phorū
opinionibus operam dederint:difficiliores eorum cognitu ꝓpo-
ſitiones mira Intelligētia dilucidari cognoſcet.quibus ad inue
ſtigāda Sapientū prologquia facilior aditus pateret maximāꝫ
frugem ex illarum dilucidatione ſtudioſi reportarent nam ꝙ pre
clara Doctoris monumenta ꝓſequuntur innumeras Oppoſito
rum obiectiones euitabunt:qui eis Theologoꝝ vel Phorum au
ctoritatibus aduerſabuntur.qui vero alienam profeſſionem ꝓ-
palabunt cognita Doctoris expoſitione ſpiculis harundineis in
Scotum facilius curſitabunt quod ſane laudandum ſummope-
re arbitror.nam veluti rerum varietate veteri Adagio natura de
coratur ita celebranda Phie ſtudia ex opinantiū diuerſitate ma-
ximum crementum ſumpſerunt vt inquit Phs in prohemio.c.2.
prime phie.periucundaꝫ vnicuiꝫ opinio ꝓpria eſſe ſolet.ac vnuſ
quiſꝫ(quod quidem mirabile eſt)rem ipſā certiſſima Cognitio
ne tenere putat:⁊ ſi ſepiſſe decipiatur veluti diuerſarum Legum
credentibus accidit.neꝫ in me ſuccenſere quempiam velim:quā
doquidem ſolas in hac Sectione propoſitiones annotari perle-
gerit hac allegatione.Lege prima Diſ.primi vel ſecundi ⁊c.nam
ſatis eſſe cenſui propoſitionem Loca tetigiſſe quibus vnuſquiſ-
ꝫ illarum expoſitionem intelliget.quia maximum volumen ex-
poſtulaſſent ſingularum Auctoritatum Expoſitiones veluti et
Doctoris diuiſiones in quarta Sectione diſpoſite ſunt. Uerum
quo clarior Studioſis additus ad capeſcendam ſcoticam Sapiē
tiam preſtaretur non ſola concluſionum deciſione ſed etiam du
biorum ſolutione ſatis eſſe duximus vniuerſas ex Uoluminibus
Doctoris Theologorum ⁊ Philoſophorum Auctoritates ⁊ anci
pites Propoſitiones hac in ſectione Cultoribus aperuiſſe ⁊ mon
ſtraſſe locum quarum ſane cognitione in argumentationibꝰ eua
dent acutiores ⁊ in dubiorum Solutione ſolertiores habebūtur:
veteri namꝫ Prouerbio.dici ſolitum eſt.Spicula viſa minus le-
dere ſepe ſolent.quibus expeditis mox ad vlteriorem intelligen-
tiam Scoti Epithomatis in octaua Sectione diſpoſiti conuertē
tur vbi precipuas Doctoris Subtilis ſpeculationes omnibus in
Diſciplinis facile comparabunt. Uale.

Incipit Theologicarum Propositionū Expositarū Septime Sectionis Portio prima de mente Doctoris Subtilis.

Abraam nescivit nos ⁊ isrł ignoravit nos. Esa.63. sup qđ dicit Augu. ꝙ mortui nesciunt: imo sancti qd agunt vivi qualiter intelligitur L.45.di.quarti.q.4.H

A xp̄i vulnere sacramēta manarūt qb⁹ credētes initiant Au. 15.de ci.dei.c.26.qualr itelligit.L.2.dist.quarti.q.1.J.M

Accipio te i meā si dn̄s pmiserit qualr fiat Scr⁹ p ista v̄ba.L. 29.distin.quarti.q. vnica.J.E

Actio naturalis in eodē p̄cedit actionē nō naturalē qualr sit vera ꝑpositio.L.14.q.q.J.R

Adā ⁊ Eua rapere voluerūt divinitatē ⁊ pdiderūt felicitatem Au.in glo.sup psal.78.qualr intelligit.l.21.di.secūdi.q.2.J

Adā peccavit ꝰm portionē superiorē igit ꝰm illā satisfecit xp̄s q2 satisfactio dȝ eē ꝰm illā ꝰm quod peccat Sap.11.qualiter intelligitur.l.15.dist. tertij.q.vnica.infra.Aa

Aer nō est fact⁹ lucid⁹ a sole sȝ sit lucid⁹ Aug.11.sup Genc.c. 19.qualr itelligit.l.12.q.q.J.C

A legislatore nihil ē ordinādū qđ sit occasio trāsgrediēdi legē ⁊ p̄cipue mltis qualr itelligit.l.20. di.quarti.q. vnica.F

Ad oīa q̄ fide tenemus nō solū habemus rōnes naturales sȝ necessarias Ri.1.de tri.c.3.q̄liter intelligitur.l.42.distinc. primi.q.vnica.J.C

Ad pfectionē apprehēsoris cōcurrūt essentialr actus pfecti correspōdētes trib⁹ virtutib⁹ theologicis q̄ reqrūt tētionē ⁊ securitatē q̄lr intelligit.l.49. dist.quarti.q.6.J.V

Ad sacramētum nihil pertinet nisi sit vel pars vel tres sacramenti.qualiter intelligit.l.6. distin.quarti.q.5.G

Ad v̄itatē eucharistie nihil reqrit nisi verū signū ⁊ verū signatum. qualiter intelligitur.11. distin.quarti.q.3.F

Agēs est p̄stantius effectu ⁊ est prestātius patiēte Augu.12. sup Gen.c.28.⁊.29. qualr intelligitur.l.3.di.primi.q.7.P. ⁊.l.3.distin.secūdi.q.11.H.⁊.9. distinc.eiusdē.q.2.J.S.⁊.44. distin.quarti.q.2.P.

Agēs eqvocū ē nobili⁹ effectu vel pducēs eqvocū est nobili⁹ pducto qualiter sit vera.l.25. dist.secundi.q.vnica.Q

Alie q̄dē p̄dicatiōes in divinis quasi rem monstrāt alie vero quasi circunstātiam rei Boe. primo de tri.c.10.qualiter intelligitur.l.3.q.q.J.B

Angel⁹ ⁊ aia sunt natura pares sed officio ipares Au.li.tertio de libero arbi.qualr intelligit l.1.dist.secundi.q.6.J.G

Angeli boni fuerūt in gr̄a i primo instāti sue creatiōis Aug. de ci.dei.c.9. qualiter intelligitur.l.5.dist.secundi.q.2.Q

Angel⁹ est imago dei Au.15.de tri.qualiter intelligit.l.3.dist. secundi.q.9.P

Angeli mali ab initio fuerūt miseri Au.sup Ge.li.15.c.8.⁊ Jo. 8.ille homicida erat ab initio ⁊ in v̄itate nō stetit.qualr intelligit.l.5.di.secūdi.q.2.J.Q

Angeli mittunt et sunt oēs administratorū spiritus ad hebreos primo qualr intelligit. l.10.dist.secūdi.q.vnica.J.A
Angeli nō ꝯgregāt diuinas illuminatiōes vel notitiā diuinā ex rebus sensibilibꝫ Dyon.de ange.hierar.c.7.qualiter intelligitur.l.3.di.scdi.q.11.J.H
Angeli supiores habēt vniuersaliorem scientiā ꝙ inferiores Dyon.inde ange.hierar.c.17.qualiter intelligitur.l.3.dist.secundi.q.10.infra.M
Anima xp̄i fuit omni sciēs et poterat scire se custodire et pseruare a morte qualiter intelligitur.l.16.dist.tertij.q.2.J.E
Aia xp̄i videt oīa habitualr.nō tn̄ actualiter qualiter intelligitur.l.14.dist.tertij.q.2.O
Anima et corpus i morte xp̄i nō erāt in ꝓpria hypostasi Da.li.3.c.73.qualiter intelligitur.l.2.dist.tertij.q.2.infra.J
Aia inficit a carne et istud pctm̄ cōtraximus inquātum fuimꝰ in Adā ꝫm rationē seminalē Au.4.sup Geñ.qualr intelligitur.l.32.dist.secūdi.q.vnica in responsione ar.3.qōnis.E
Anima itellectiua nō hꝫ in materia repugnantiā qualr itelligitur.l.11.dist.quarti.q.3.Ji
Anima mediat inter carnem et verbū qualiter.intelligitur.l.2.dist.tertij.q.2.J.B
Anima nostra sicut hꝫ nolle felicitatē ita et nolle iniquitatē semp habitura est Au.i ench.86.qualiter intelligit.l.49.dist.quarti.q.6.H
Anima hoīs hꝫ duplicē potentiam motiuā organicam et nō organicā:qualiter intelligit.l.10.dist.quarti.q.7.D
Anima separata dicitur imperfecta in essendo qualiter intelligitur.l.9.q.q.
Aia sola prima ꝟitate formatꝫ ꝓpter hoc ꝙdē nihil supiꝰ est aia Aug.de libero arb.qualr itelligitur.l.1.dist.scdi.q.6.J.G
A pctō nō absoluit nisi colūba i.xp̄s vel mēbra colūbe Aug.de bapt.cōtra donatistas.lib.5.qualiter intelligitur.l.19.distin.quarti.q.vnica.M
Appetitꝰinhiātis fit amor fruētis Au.9.de tri.c.vlt.qualr intelligit.l.49.di.quarti.q.5.B
A principio ꝯiūxit deus masculum et feminam ꝯtractu matrimonij vt patet exverbo Ade:et infert xp̄s qđ ergo deus cōiūxit:homo nō separet Mat.19.qualiter intelligitur.l.33.dist.quarti.q.3.J.B.
Apud deū nō est impossibile oē verbum Luce.1.qualiter intelligitur.l.10.q.q.J.J.
Arūdinē quassatam nō cōfringet et lignū fumigans non extinguet Esa.42.qualiter intelligitur.l.15.distin.quarti.q.1.infra.M.

Baptismus est ablutio hominis viatoꝝ ꝯsentiētis etc. qualiter intelligit.l.6.distin.quarti.q.11.J.D.
Baptisinꝰ est sacrm̄ noue legis necessariū ad salutē qualr itelligitur.l.5.dist.quarti.q.1.D.
Baptismꝰ ordie qđā hꝫ plures effectꝰ ordinatos s.cāre grām et remittere fomitē qualr sitve rū.l.4.distin.quarti.q.7.F.A
Baptismꝰ ꝑfidi nō mūdat sꝫ polluit.1.q.1.qualiter intelligit.l.5.distin.quarti.q.1.B.
Baptismꝰ receptꝰ a iustificato

frustra recipit cū nō habeat effectū q̄ ē ablutio anime a peccato qualiter sit verū.l.4.dist. quarti.q.6.infra.C
Bti nō volūt penas dānatoꝝ q2 alr eēnt crudeles qualr ē falsa ꝓpositio.l.50.dist.q̄rti.q.1.j.F
Beati oēs esse volum⁹ qđ semꝑ est verū siue de btitudine actu cogitem⁹ siue nō Au.13.de tri. c.4.ꝛ.8. q̄lr intelligit.l.13.qq. j.C.ꝛ.49. dist.4.q.10.j.L
Beati quoꝝ remisse sunt iniq̄tates ꝛ quoꝝ tecta sunt peccata.Psal.31. q̄liter itelligitur.l. 14.dis.q̄rti.q.1.j.E
Beati rapient ab angelis in nubibus celi obuiam xp̄o.Apl's. qualr intelligitur.l.49. dist. quarti.q.14.j.M
Beati ꝑm merita sua erūt in determinata approximatiōe ad Christū ꝛ ideo nō mouebunt ab eo q̄liter intelligit.l.49.di. quarti.q.14.j.M
Beatitudo cōsistit in quocūqꝫ ꝑ qđ distinguit ꝑ se beat⁹ a non beato q̄liter sit ꝓpositio falsa l.49.dist.q̄rti.q.3.j.G
Beatitudo est status oīm bonorū aggregatōe ꝑfect⁹.Boe.tertio cōsola.q̄liter intelligitur.l. 49.q̄rti.q.2.j.Cc
Beatitudo est vltima ꝑfectio excludēs a subiecto oēꝫ priuationē oppositā q̄liter intelligitur.l.49.di.q̄rti.q.6.j.T
Beatitudo est vt cognoscāt te. Jo.17.q̄liter intelligitur.l.48 di.q̄rti.4.1.j.C.ꝛ.49. di.eiusdē.q.4.in solu.arg.ad primū.
Beatituto est vita eterna Boetius tertio cōso.q̄lr intelligit. l.49.di.q̄rti.q.6.j.R
Btitudo nālr ꝯcupiscit. Au.13. de tri.c.5. q̄lr intelligit.l.26. dist.tertij.q.vnica.j.R
Beatitudo req̄rit totā capacitatem nature satiari q̄liter intelligitur.l.1.di.secūdi.q.6.P
Beat⁹ est q̄ hꝫ q̄cq̄d vult ꝛ nihil mali vult Aug.13.de tri.c.5 q̄liter intelligit.l.1. dis.ꝑmi.q. 4.infra.M.ꝛ.13.di.tertij.q.4. M.ꝛ.45.di.q̄rti.q.3. R.ꝛ. 49. dist.eiusdē.q.1.in sol.arg.ꝑne q.Cc.ꝛ.q.3.G.ꝛ.q.6.j. C.ꝛ.M.
Beat⁹ Laurenti⁹ sanguinē xp̄i dispēsauit vt ptꝫ ex v̄bis eius ad Sixtū cui cōmisisti ꝛ di.93. diaconi.8.presente presbytero Diaconus eucharistiā corpis xp̄i si necessitas cogit iussus eroget qualiter intelligitur.l. 13.dist.quarti.q.2.infra.R
Beatus nullā patiet miseriam neqꝫ recordationē peccatorū. Esa.65.Grego.super idē qualiter intelligit.45. dist.quarti q.3. P.
Beatus orās deū ꝑ peccatore non videt deū neqꝫ velle neqꝫ nolle exaudire qualiter intelligitur.l.45.dist.quarti.q.4.G
Beat⁹ vir q̄ in sapiētia morabit Sap.1. q̄liter intelligit.l. 34. dist.tertij.q.vnica.infra.O
Bona o pa mortificata ꝑ peccatū mortale post in resurgēte a pctō reuiuiscūt Aug. de peni. di.scda q̄liter intelligitur.l.22 di.quarti.q.vnica.infra.F
Bonitas moralis actus est integritas oīm eorum que recta ratio operantis iudicat debere ipsi actui vel ipsi agenti in suo actu cōuenire qualiter intelligitur.l.18.q.q.C
Bonū est ex vna ꝛ tota cā: malū aūt ex pticularib⁹ defectibus Dyon.de di.no.parte.4.qualiter intelligit.l.18.q.q.ifra.R

Bonum si p se cōcipit concipit deus ⁊ in illo beatificat intelligens. Aug. 8. de trini. c. 4. qualiter intelligitur. l. 8. dist. primi. q. 3. F

Bonū spūale pportionatur spiritu ⁊ spūs est vbiq; tot⁹ et nō per partes cōicatur. qualiter intelligitur. l. 20. q q. E

Cessante actu cogitandi nihil manet in intelligētia: sꝫ postq̄ cōuersa est ad memoriā recipit ab ea. Aug. 11. de tri. c. 3. ⁊ Aui. 6. naturaliū pte. 4. cap. 5. spēs nō manet sine actu intelligendi. qualr intelligit. l. 45. disti. quarti. q. 1. infra. B

Character est dispositio ad gratiā. qualiter intelligit. l. 6. distin. quarti. 1. q. 10. Q

Charitas que deseri pōt nunq̄ vera fuit. Aug. in sermone de opibus misericordie. qualiter intelligitur. l. 36. dist. tertij. q. vnica. infra. D

Christ⁹ apparebit in forma gloriosa. qualr intelligit. l. 48. distin. quarti. q. 1. infra. G

Christus aperit ⁊ nemo claudit ⁊ nemo apit. Apoc. tertio. qualiter intelligit. l. 19. dist. quarti. q. vnica. in so. ad ōmū. J. M

Christ⁹ assumpsit passiōes nature vinētis: q2 totū hoiem et oia que sunt hois assumpsit pter pctm̄. s. esuriē: sitim: labores: dolores: lachrymas: corruptionē mortis agoniā: timorē ⁊ talia que vniuersaliter isunt homini. Dam. li. 3. c. 19. qualr intelligit. l. 21. dist. tertij. qōne vnica. infra. C. ⁊. E

Christus clamore valido emisit spiritū. Matth. 27. ⁊ Mar. 15. qualr fuerit verificandū. l. 16. di. tertij. q. 2. infra. J

Christus deus pfectus ⁊ hō pfectus quē adoram⁹ cū patre et spiritusancto vna adoratione cū incōmutabili carne ei⁹ nō i adorabilē carnem ei⁹ dicētes Dam. c. 54. qualr intelligitur l. 9. dist. tertij. q. vnica. J. D.

Christus est hō. est ppositio vera p se. qualr intelligit. L. 22. di. tertij. q. vnica. J. M

Christ⁹ naturalr timuit nolēte aia diuidi a corpe. Dam. li. 3. c. 22. qualr intelligit. L. 15. dist. tertij. q. vnica. Bb

Christus nō descēdit ex parētibus fm rōnē seminalē. Aug. 10. sup gen. c. 5. qualr intelligitur. L. 4. di. tertij. q. vnica. J. L

Christus nō doluit neq; tristatus est. Hylari⁹ in litera. qualiter intelligit. L. 15. dis. tertij. q. vnica. infra. Aa

Christus nō totus est de⁹. Dama. li. 3. c. 7. ⁊. 53. qualr intelligitur. l. 6. di. tertij. q. 2. J. D

Christ⁹ nō venisset vt redēptor nisi hō cecidisset. qualr intelligitur. L. 7. di. tertij. q. 3. B

Christus post cenā discipulis suis prāsis dedit eucharistiā qualr intelligitur. L. 8. distin. quarti. q. 2. in sol. J. H

Christus fm q̄ deus est: viuificat aias ⁊ fili⁹ quos vult viuificat suscitat corpora nō pater sꝫ fili⁹ fm humilitatē in qua est minor patre. Aug. li. 3. ⁊ ponit in lr̄a sup illud Jo. 5. qualr intelligit. l. 48. di. quar. q. 1. G

Christ⁹ tāq̄ redēptor vr̄is aperuit ianuā oibus. qualr intelligitur. L. 3. dist. tertij. q. 1. J. G

Christus vere dolores nr̄os ipse portauit. Esa. 53. qualr intelligit. L. 15. di. tertij. q. vnic. J. Aa

Creatura nulla eẽ ẽt nisi per ip sum ꝑ qð oia facta sunt.s.ꝟbũ Aug.83.q.q.46.qualr intelli git.L.8.q.q.J.L
Circũcisio Abrahe nihil interi' sibi ꝯtulit qualr intelligit.L. 1.di.q̃rti.q.6.M
Circũcisio fuit data Abrahe in sedus sempiternũ.geñ.17.q̃li ter intelligit.L.3.di.quarti.q. 4.J.Q
Circũcisio nõ aperiebat ianuã Ber.sup Luc.3.qualr intelligi tur.L.1.di.q̃rti.q.6.M
Circũcisio nõ fuit añ xp̃m reuo cata qualr intelligit.L.3.dist. quarti.q.4.M
Ciuitas in quadro posita ẽ su ꝑ illð Apoc.21.q̃lr itelligit.L 36.di.tertij.q.vnic.J.D
Clericus excõicatus celebrãs i currit notã irregl'aritatis.eẽ̃;de cle.excõ.q̃lr itelligit.L.25.di. q̃rti.q.1.infra.E
Cognitio ei' qð est deũ eẽ est ol bus nãlr inserta.Dam.li.1.c. 1.ꝛ.3.qualr exponit.L.2.dist. primi.q.2.infra.E
Cognitio naturalis de deo ꝛ co gnitio fidei isuse sunt act' dif ferentes specie ꝙ sit ꝓpositio falsa.L.17.q.q.L
Confessio facienda est ꝓprio sa cerdoti.qualr intelligit.L.17 di.quarti.q.vnica.S
Cõis est animi ꝯceptio incorpa lia nõ eẽ in loco Boe.de ebdo ꝛ Aug.83.q.q.20.qualr.L.2. dist.scði.q.6.P
Cõuersio vniuersi ꝯsistit i hocꝙ supremũ inferioris ꝯiũgit cuꝫ infimo supioris.Dyon.de di uinis no.c.7.qualr intelligi tur.L.3.di.scði.q.10.L
Cõstitutiuũ ꝑsone dat esse sub sistere.Aug.7.de tri.c.6.qua liter intelligit.L.4.q.q.M
Cõsumatũ est Jo.19.q̃lr itelligi tur.L.3.di.quarti.q.4.J.M
Cõtingẽtia relata ad diuinã sci entiã sũt necessaria Boe.ð tri. qualiter intelligit.L.39.dist. primi.in fine.3
Cõtradictoria distãt in isinitũ. qualr exponit.L.2.dist.primi q.2.infra.3
Cõtritio vt ꝯtritio seq̃t delectio oẽ peccati.q̃liter intelligit.L. 14.di.q̃rti.q.2.Q
Cõueniens delectat ꝛ discõue niẽs tristat q̃liter intelligit.L 15.di.tertij.q.vnica.J.C
Corpus xp̃i desinẽs esse sub mõ nãli nõ desinit eẽ sub modo sa crali q̃liter intelligit.L.10.di. q̃rti.q.4.F.ꝛ.q.6.G
Corpus xp̃i sursum est:ꝛ in vno loco esse opꝫ Aug.ꝛ ponit.de ꝯse.di.2.prima heresis.q̃liter intelligit.L.10.di.quarti.q.5. in sol.ad primum.J.B
Corpus ꝓpter pctm̃ ẽ mortuũ i.hñt necessitatẽ moriẽdi.ad Ro.8.ꝛ geñ.2.in quacũꝙ die comederitꝭ de pomo moriemi ni.q̃liter intelligit.L.16.di.ter tij.q.2.in sol.primi.in fra.D
Corrũpi necesse est qð palpat. Greg.sup illð Jo.c.20.Infer digitũ tuũ.qualr intelligit.L 49.di.quarti.q.13.in sol.arg. ad primũ.J.G
Cui plus dimittit plus diligit dimittẽtẽ.q̃liter sit propositio ꝟa.L.22.di.q̃rti.q.vnica.J.O
Cuicũꝙ nature ẽstat.vt pecca re nõ possit:nõ est hoc nature ꝓprie sꝫ dei gr̃e.Aug.3.de tri. c.13.q̃liter intelligit.L.46.di quarti.q.6.B
Cũctis dieb' terre estas ꝛ hyẽs dies ꝛ nox nõ req̃escent.geñ.8

qualiter intelligit. L. 48. di. qrti. q. 2. N

Cũ odio habuerĩ vxorẽ, dimitte eã: dicit dñs deus israel. Malachi. 2. qr itelligit. l. 33. di. qrti. q. 3. i so. ar. in oppositũ. i. C

Cũ punit de⁹ pctõres malũ suũ nõ infert sʒ suis malis: vel malos relinquit Augu. sup psal. 5. ver. 4. qualr intelligit. l. 46 di. quarti. q. 4. j. F

Decalogus

nõ obligat pro oĩ statu qr sit. vex. l. 37. Dis. tertij. q. vnica. j. G

Determinatio volũtatis a cã superiori nõ min⁹ tollit idifferẽtiam q̃ determinatio ei⁹ a cã inferiori. qualr sit verũ. l. 49. di. quarti. q. 6. R

Deitas diuis pficit essentiã p illapsum ei⁹ q̃ potẽtiã qꝫ sit ppositio falsa. l. 49. dis. quarti. q. 2. j. D

De auctore nemo fit deterior. Aug. 83. q. q. 3. qualr itelligit L. 22. di. qrti. q. vnica. B

De⁹ agit pꝑter finẽ ⁊ supioris agentis est supior finis qualr intelligit. l. 1. di. primi. q. 5. j. D

Deus est veritas: qñ audis noli querere qd est ditas. qꝛ stati obijciũt se phãtasmata. Aug. 8. de tri. c. 2. qualr intelligit. l. 3. dis. primi. q. 3. R

Deus est existẽtia icircũscripta ⁊ ẽ cuũ enoꝝ Dyo. de di. no. c. 5. qualr intelligit. l. 6. q. q. j. S

Deus est respectu cui⁹ oĩs nã creata est quasi accñs qr intelligit. l. 19. q. q. j. N

De⁹ innocẽti nihil donat ⁊ pctõri mlta donat qr itelligit. l. 22 dis. qrti. q. vnic. O

De⁹ in hac vita mortali põt îmediate a viatore cognosci ⁊ dili gi ⁊ tñ nõ erit viator beat⁹. qualiter sit ppositio vera. l. 46. di. qrti. q. 12. j. G

Deus mouet creaturã corporalẽ p tps Aug. sup geñ. li. 4. c. 2 qr. exponit. l. 2. di. scdi. q. 4. M

Deitas nõ assumpsit passiones circa patiẽs corp⁹ neqꝫ tristitiã circa aiaꝫ turbatã ⁊ mala. Dama. li. 3. c. 22. qr intelligit. l. 15 di. tertij. q. vnica. j. Bb

De⁹ nõ põt eẽ cã nõ essendi res Aug. 83. q. q. 21. qr itelligit. l. 11. di. qrti. q. 4. N

Deus nõ põt de nõ virgine facere virginẽ ⁊ tñ a pncipio põt creare virginẽ. Hyer. qr itelligit. l. 12. dis. quarti. q. 6. C

Deus nõ põt facere angelũ nõ fuisse falsum est. ⁊ qualr intelligit. l. 2. dis. scdi. q. 1. j. F

De⁹ nulli ẽ debitor. qr itelligit l. 46. di. qrti. q. 1. j. M

Deus pcepit filijs israel vt spoliarent egyptios. Exo. 11. ⁊ 12. qualr intelligit. l. 37. di. tertij. q. vnica. J

Deus vult oẽs hoĩes saluos fieri. pma ad Thi. 2. qualr exponit. l. 76. di. pmi. q. vnica. B.

Diabolus nõ potuit videre virginitatẽ virginis. Amb. qr intelligit. l. 30. di. quarti. q. 2. B.

Dies dñi sicut fur ita î nocte veniet. Mat. 25. ⁊ 1. ad Thesal. 5. qr intelligit. l. 43. di. quarti. q. 5. j. O

Dies illi sex nõ erãt in successione tpis: sʒ in cognitiõe angelica creaturaꝝ Aug. 4. sup geñ. 23. qualr intelligit. l. 3. dis. scdi q. 9. j. F

Differẽtiã i numero diuersitas accidentiũ facit. Boe. de tri. pmo qr itelligit. l. 3. dist. scdi. q. 4. N. ⁊ 49. di. quarti. q. 16. A

Dilectio est mot⁹ aie ad res.qli ter exponit.l.3.di.pmi q.3.J.R
Diliges primū tnū sicut te ipm Mat.22.qualr intelligit.l.37 di.tertiū.q.vnica.F.
Diligam⁹ nos iuicē.Jo.c.4.qlr itelligit.l.4.d.tertij q.vni.J.E
Diuersus modus causandi nō variat causatū formalr Ambrosius de incarnatione vbi. qlr intelligit.l.1.di.scdi.q.3.4
Diuidētia pfectiora cōcomitātur se.qliter intelligit.l.8.dist. primi.q.5.Aa
Diximus mētē noscere semetipsam nihil em̄ tā nouit mens qȝ illud qd sibi psto est:nec mēti magis quicqȝ psto est qȝ ipa sibi.Aug.14.de tri.c.4.z.9. qli ter intelligit.l.14.q.q.J. Ec.
Doceremulierē nō pmitto.apls 1.ad Thimo.2.qualiter intelligit.l.25.distin.quarti.q.2.D
Dos est aliqd intrinsecū ei cui⁹ est qliter intelligit.l. 49. dist. quarti.q.13.E
Duo fecisti dñe alterū ppe te et alterū ppe nihil.Aug.12.pfessionū.c.32.qualr intelligit.L. 12.dist.scdi.q.2.J.E
Duo gña manet i diuinis.z duo modi pdicādi.Boe.li.1.de tri. c.6.qualiter sit verū.l.8.di.primi.q.3.U.z.4.Bb.

Eadem potētia nō pōt esse organica: z nō organica qualr intelligit.l. 49.di.quarti.q.14.D.
Eadē rē nō posse aliū alio plus itelligere nō est dubitādū. qz quisqs aliqā rē alr qȝ illa res ē:itelligit fallit. Aug.83. q.q. 32.qualr intelligit.l.14.di.tertij.q.2.D.
Effect⁹ baptismi magis dpēdet a cōferente qȝ a suscipiēte.qualiter sit vez.l.4.di.qrti.q.7.G
Ego ptātē habeo ponēdi aiā meā z iterū ego pono aiā meā in me ipo z nemo tollet eam a me.Jo.10. qualiter itelligit.l. 16.di.tertiū.q.2.3.
Ego z puer illuc vsqȝ pperātes postqȝ adorauerimus reuertemur ad vos.inqt Abraā gene. 22.qliter itelligit q nō dixerit mēdaciū.l.38.di. tertij.q.v.G.
Eiusdē obi pmi accepti fz totā suā indriam ad potētiāqȝ prio respicit acceptā fm totā indifferētiā ē idē mod⁹ se hndi i mouēdo.s.naturalr vel nō nāliter qliter intelligit.l.14.q.q.U.
Eo simplex est de⁹ q ē qcqd hz. Aug.11.dci.dei.c.10.qliter itelligit.l.46.d.quarti.q.3.J.E.
Errans circa aliquē articulū fidei si i illo errore morit dānat qz sine fide impossibile ē placere deo hebre.11.qliter sit vez. l.5.di.quarti.q.1.C.
Essentia diuina est i prē pater est in essentia diuina:z paternitas est i deitate.qliter intelligit.l.5.di.primi.q.2.D
Essētia diuina ē pncipiū forale z termin⁹ formalis vtriusqȝ pductōis.qlr itelligit.l.2.qq.O
Essentia diuia iproportiōabilr excedit intelligibilitatē itelles creati.qliter intelligit.L.49. di.quarti.q.11.C.
Essentia diuina est pelgus oim pfectionū z infinite substātie. Dam.li.1.c.4.qliter intelligit l.8.di.primi.q.4.S.z.13.di.qrti.q.1.Aa.
Essentia diuia nō repñtat oia vt disticta qz ipa ē ideterminata qliter sit propō falsa z qliter intelligit.l.50.di.quarti.q.3. F
Eēntia lapidis dpēdētz n reqrit

terminū nisi pp respectū: q̄lr intelligit.l.12.di.q̄rti.q.1.J.M
Esse vbiq̄ ē ppriū deo.q̄lr itelligit.l.10.dist.quarti.q.2.J.R
Est oīno btissimū ita sp foze certissimū. aug.13.de tri.c.7.q̄lr intelligit.l.49.di.q̄rti.q.6.T
Est q̄dā imago ipsa mēs ꝛ noticia eius q̄ est ples eius ac de seipsa verbū ei⁹ ꝛ amoꝛ terti⁹ Aug.9.de tri.c.vlt.qualiter intelligitur.l.14.q.quol.Bb
Eternitas ē iterminabilis vite tota simul et pfecta possessio. Boe.de conso.pfa.6.qualiter intelligitur.l.6.q.quol.R
Eternitas est modus existētie diuine sicut infinitas est modus essentie.q̄ sit ppositio falsa.l.6.q.quoli.S
Exitio adeo est absoluta natiuitasq̄ pfni nois ꝯsecuta ē cōfessio.Hyla 9.de tri.c.15.qualiter intelligit.l.4.q.q.J.S
Ex diffōne sacri fit dria iter sacra noue legis ꝛ veteris.q̄lr itelligit.l.1.dist.quarti.q.5.J
Ex hoc dꝫ attēdi grauitas pene ex q̄ grauitas culpe:qualr intelligit.l.50.di.q̄rti.q.6.J.S
Extrema vnctio ē vnctio hoīs firmi penitētis fcā ī determinatis ptib⁹ corpoꝛis ꝛc.qualr itelligit.l.23.di.q̄rti.q.vni.B
Extremū inꝗtū extremū terminat qualr itelligit.l.6.q.q̄l.Ff

Facilius est cadere q̄ resurgere: q̄liter intelligit.l.21.di.quarti.q.1.in sol.argu.infra.G
Fateri me necesse est q̄ p tota creatura nihil deberet facere ꝯ volūtatē dei:sꝫ poti⁹ annihilari eligendum esset. Ans.cur deus hō lib.1.c.21.qualiter itelligit.l.50.dis.quarti.q.2.in sol.argu.pzime.q.infra.E
Fiāt luminaria vt sint ī tēpoꝛa signa dies ꝛ annos.Geñ.1.q̄lr intelligit.l.48.di.q̄rti.q.2.M
Fides ē habit⁹ necessari⁹ viatori cui succedit visio.Augu.15.de tri.qualr intelligit.l.10.di.quarti.q.8.in sol.ar.opi.J.M
Fidei succedit visio.Aug.83.q.q.48.qualiter intelligit.l.31.distin.tertij.q.vnica.H
Fili⁹ est ars pr̄is plena oīm rōnum viuētiū.Aug.9.de tri.c.vlt.qualiter itelligit.l.27.dis.pzimi.q.3.R.ꝛ.38.dist.eiusdē q.vnica.F.ꝛ.i.q.q.infra.T
Filius est fili⁹ essentie pr̄is.Augu.15.de tri.c.19.qualiter intelligitur.L.ibidem.x
Filius est de substātia patris: qualiter intelligitur.L.5.dis.pzimi.q.2.G
Filius in diuinis semp nascit: qualiter intelligit.l.9.distin.pzimi.q.vnica.infra.D
Filij obedite parētib⁹.Paulus ad Ephe.6.qualr.intelligit.l.26.dist.quarti.q.vnica.H
Firmissime tene ꝛ nullaten⁹ dubites q̄ sine sacro baptismatꝭ de hoc sclo trāseūt:eē no ignis supplicio eē puniēdos. Aug. in enchi.23.qualiter itelligit.l.33.dist.scdi.q.vnica.J.C
Foꝛma xp̄i fuit pfectissima ꝛ iō abstulit oēm priuationē a materia:qualiter sit verū.l.16.di.tertij.q.2.infra.E
Foꝛma inꝗtū generās ꝛ genitū assimilant ſi hꝫ vnitatē nisi rōnis.Dam.1.li.c 8.qualr itelligit.l.7.di.pzimi.q.vnica.in fi.
Foꝛma simplex subiectum esse nō pōt.Gilbert⁹ ī pꝛhemio sex pnci.et Boetius.li.de tri.c.3.qualr intelligit.l.12.di.quarti

q.5.in sol.ar.ſ.B.2.3.q.prol.R
Fortasse nihil aliō casū vocam⁹ nisi cui⁹ rō secreta est. Aug.de achade.qōnibus l prin. qualr intelligitur. L.21.q.q.ſ.C
Fruendū est bonis inuisibilib⁹ Aug.80.qq.30.qualr exponit L.1.dist.primi.q.1.ſ.E.
Frui qualz corporali voluptate existimant ꝛ bestie. Aug.83.q. q.30.qualr exponit. L.ibið.G
Fundamētū relatiōis ē ꝑm illð esse qð fundat relationē qualr intelligitur. L.39.dist.primi.q. vnica.F

Generatio.

in diuinis est i cōphēsibilis nisi ab intellectu īfinito et ꝑ ꝯñs est īfinita Esa. 53.gñatione ei⁹ qs enarrabit. qualiter intelligit. L.5.q. q.G
Genitricē xp̄i neq̄quā dicimus beatam virginē. Dama.c.58. qualiter itelligitur. L.4.dist. tertij.q.vnica.ſ.3.
Glorioſius est habere p̄miū pro merito q̄ sine merito. qualr i telligit. L.18.di.tertij.q.vni.G
Glorioſi⁹ habet qð est ꝑm natu rā q̄ qð aliter hr. Ric. de tri. qualr intelligit. L.15.d.q.ſ.O
Gratia reqrit ad meritū: qualr itelligit. L.13.di.tertij.q. 4.S
Grauitas cl̄pa accipit extēsiōez in pctō ꝑm infinitatē qualr in telligit. L.50.di.q̄rti.q.6.T.

Habēs

principiū pfectū pōt ꝑ illud pdu cere.qualr itellr. L.2.q.q.ſ. R
Habit⁹ supnaturalis dat ad ꝑ fectionē recipiētis: qualr intel ligit. L.6.dist.quarti.q.10.P.
Hoc ē eīn corpus meū.qualr in telligit L.8.dist.quarti.q.2.in sol.ad primū.2.ſ.Y.
Hō cū itererit nō resurget: po-

nec atteret celū nō euigilabit Job.14.qualiter intelligit. L. 43.dist. quarti.q.1.D
Hō fides nā tz firmissima sciētia ꝛ certissima: tā q̄ in seuidet cla maq̄ ꝯscientia: qz rerū absen tiū fides est pñor rerū qua fo ris sunt intus est fides: ꝛ re p̄q̄ nō vident vt fides. Aug.13.de tri.c.1.qualr itelligit. L. 23.di stin.tertij.q.vnica.Lr

Idee

sunt rōnes ꝑm quas format oē formabile Aug.83.q.q.46.qualr intelli git. L di.83.primi.q. vnica.G
Idē est deo eē ꝛ magnū eē Aug. 5.de trin.c.10. qualr intelligit L.6.q.q.ſ.Lr.
Idē ē patrē eē ꝛ genitorē. Aug. 5.de tri.c.7.qualr intelligitur L.3.dist.quarti.q.2.R
Jesus pficiebat etate ꝛ sapiētia corā deo ꝛ hoībus. Lu.2.qua liter intelligit. L. 14.di.tertij q.3.in rñsione ad primū.ſ.C.
Ignis est instrm dei cruciando qualiter intelligit. L.44.dis. quarti.q.2.ſ.B.
Illa relo nō iest ex natura rei q̄ eque inesset si lesset ex sola cō sideratiōe intellrs circūscripta existentia reali.qualr intelligi tur. L.6.q.q.ſ.Mn.
Illa sunt accidentia in his ad q̄ dr deus. Aug.5.de tri.c.16.q̄lr intelligit L.1.di.scði.q.5.ſ.P
Illud ē substātia cui repugnat inherere alteri: qualiter itelli gitur. L.3.q.q.S
Illud naturalr desideraf qð ap prehensum statim actu elicito desideratꝫ qualiter iteiligitur L. 43 dist quarti.q.2.ſ.Y.
Illud qð ademit plus de bono vt maius bonū est maius ma lum: qualiter sit ꝑpositio talis

L.50.di.quarti.q.2.J.B
Illud qd est cā repugnātie cuiusque imperfectiōis est pfectū vł pfectio simpliciter.q sit ppositio falsa.L.19.q.q.j.R
Illud qd dat esse simplr nō psupponit eē simplr in eodē.qualr intelligitur.L.19.q.q.j.Ee
Illud qd dicitur sm subam in psonis nō numeratur in eis. Aug.5.de trini.qualiter itelligitur.L.6.q.q.j.Ff
Illud qd fuit semē i vno p multas trāsmutatōes ptz fieri semē in alio qualr sit ppositio falsa L.44.dist.quarti.q.1.j.R.
Illud qd est icōprehēsibile ē infinitū.qualr itelłr.l.5.q.q.j.T
Illuminatōes bonoꝝ angeloꝝ fiunt ordinate. Dyo.de ange. hierar. qualiter itelligitur.L. 14.dist.tertij.q.2.O.
Imago corpis: q2 est i spū q est prestātior corpe idē est pstātior imago corpis i spū q ipm corpus in sua suba nec sane putandū est facere corp9 aliqd in spū tanq spūs corpori faciēti materie vice subdat Augu.12. sup gen.c.28.z aia cōuoluit et rapit imagies corpoꝝ factas in semetipsa et de semetipsa z ex.10.de trini.c.5.qualiter intelligitur.L.3.dist.pmi.q.7. O.et.P.et.15.q.q.j.L2.
Imago est i portiōe supiori aia nō autē in inferiori Aug.12.de tri.c.4.qualiter itelligitur.L. 24.dist.secundi.q.vnica.R.
Imago trinitatis cōsistit i aia q ad act9 pmos z scdos.Aug.6. de tri.c.4.z.10.c.10.qualr itelligit.l.3.dist.pmi.q.9.D.z.16. dist.secundi.q.vnica.z.15.q.q.
In aq ad hoc vt sit materia conueniens opz vt sit aliqua virt9 supnaturalis.Ambro.de cōse. dist.4.qualiter intelligitur.L. 5.dist.quarti.q.1.J.B.
In baptismo nō ē necessaria aq consecrata.qualiter intelligit L.7.dist.quarti.q.1.J.C.
In bōis opib9 dei bona sūt ista punitiua lz sint mala punitis q2 discōueniūt eis aug. p° retra.c.25.z.26.qualr itelligit.l. 37.dist.secundi.q.vnica.J.Ee.
Incarnatio terminat ad psonā filij.qualiter intelligitur.L.11 dist.quarti.q.2.D.
In xpo nō fuit passio:sz ppassio magister.15.dist. tertij.z hier. qualiter intelligitur.L.15.dist. tertij.q.vnica.J.U.
Incōicabile fmināns depēdētiā nature extrinsece opz esse isformabile a tali natura:sicut sba informat accidēte.qualiter sit propositio vera.l.19.q.q.M.
Incōueniēs ex q qs ꝯsequat veniā sine amore dei.aug. de va et falsa pnia.qualiter intelligitur.l.14.dist.quarti.q.2.Y.
Indepēdēs ad hoc vt depēdētiā terminet reqrit q sit pri9 essentialiter depēdente.qualiter intelligitur.l.19.q.q.J.
Indepēdēs depēdētia tali pōt dependentiā cuiuscūq depēdentis terminare. z idepēdēs tali depēdentia pōt alicui9 dependentis talē dependētiam terminare vel priorē z hoc immediate vł saltē mediate q istarū propositionū sit va.l.12.q.q.F
In diuis nō manēt nisi tm duo gñā.s.substātia z relatio. Boetius lib.pmo de tri.c.6.z aug. 5.de tri.cap.10.qualiter intelligitur.l.13.dist.quarti. q.1.J. A.
In ecclesia pmitiua tm videtur fuisse duo ordies s. sacerdotiū

et diaconat⁹.q̃lr est verum.L.24.dist.quarti.q.vnica.J.R

In elemētis hui⁹ mūdi sunt po nēde rōnes seminales.Aug.3. de tri.c.9.q̃liter itelligitur.L 18.dist.secūdi.q.vnica.J.R

In eucharistia corpis xpi hʒ p tem extra partē.qualiter intel ligitur.l.10.di.quarti.q.1.J.F

In eucharistia pascimur et pota mur pane et vino: q: ista sunt cōsuetus potus et cibus huma nus.Dama.lib.4.c.6.qualr intelligitur.L.11.dist.quarti.q.3.in sol.ad scdm.infra.Rk.

In eucharistia qōlibet accidēs caret subiecto qualr intelligit L.12.dist.quarti.q.2.R

Infinitas intellect⁹diuini ē pp idētitatē ei⁹ ad essentiā.q̃lr sit verū.l.5.q.q.X

Informatio sensus q̄ visio d: a solo imprimit corpore:qd vide tur.Aug.11.de tri.c.2.qualiter intelligitur.l.15.q.q.J.F

Ingeneratio est ppietas psonalis pris.Dama.c.8.q̃lr itel ligit.L.26.di.pmi.q.vnica.L

In hoc xps mortu⁹ est et resurre xit:vt et viuoꝝ et mortuoꝝ do minet Ro.17.q̃lr itelligitur.l.48.dist.quarti.q.1.J.F

Initiū male volūtatis in ange lis q̄d potuit esse nisi supbia: quia initiū ois pctī est supbia. Aug.14.de ciui.dei.c.13.q̃lr itelligit.l.6.dist.scdi.q.2.R

In loco sacro nō tenet q̄s redde re debitū vxori:q: maius ma lū seqtur q̄ vitet.l.interdictū loci.qualiter intelligitur.l.32.dist.quarti.q.vnica.infra.D

Impfectu⁹ nōi pōt corrūpere p fectius:qualiter sit verū.L.12 dist.quarti.q.3.X

Impletio pmissi sicut fidelitas est de lege nature.q̃lr intelligitur.l.28.di.q̃rti.q.vnica.C

In oib⁹ citra deū differūt q̄ est et qd est.Boe.de hebd.q̃lr itelligit.l.12.di.quarti.q.3.J.Bb

In oib⁹ creatnris hypostasum diuersis q̄dē re considerat:co pulatio vo et cōitas ab ipso in tellectu pcedit.Dama.c.8.q̃lr intelligit.l.3.dist.scdi.q.1.J.I

In ptāte volūtatis ē q ipsa nō habeat actū circa aliqd obie ctum determinatum.qualiter intelligitur.l.16.q.q.D

In qb⁹ ē ordo eēntialis sic se ha bēt q illd qd ē imediati⁹ vltio imediate attigit ipʒ et alia me diate illo et iō hō mediāte āge lo btificat.q̃lr itellr l.49.dis. quarti.q.8.in sol.ad pmū.J.E

In reb⁹ creatis illd qd fʒ subaʒ nō dr.restat vt fm accidēs di cat.Aug.5.de tri.c.5.q̃lr intelligit.l.1.dist.scdi.q.5.J.P

In receptione sacramētoꝝ qd dat nō est iterādū:sed si aliqd omittat caute ē supplēdū.ex tra de clerico p saltū pmoto.c. vnico.et d sacris ñ iterādis.c.1. q̃lr intellr.l.2.dist.q̃rti.q.2.C

Intellectualitas est de rōne for mali eēntie diuine.Aug.15.de tri.c.5.q̃lr intelligit.l.q.q.J.I

Intellect⁹ diuin⁹ pri⁹ apprehē dit agibile q̄ volūtas illd velit et volūtas non pōt discordare ab intellectu apprehendente. qualiter intelligitur.L.46. dist.quarti.q.1.J.Y

Intellectus habēs vnum intel ligere hʒ vnū dicere.qualiter intelligitur.l.2.q.q.J.E

Intētio facit bonū op⁹.Aug.5 mēdaciū i lrā:q̃liter intelligit l.4.dist.secūdi.q.vnica.J.B

Joseph accepit i vxorē Asenech

filiā Phutifaris:q̄ erat in fide lis:ꝛ ipse fidelis.Gen.41.qualiter intelligit.l.39.di. q̄rti.q. vnica.infra.F

Joseph dixit fratrib⁹ suis ꝑ sa lute pharaonis exploratores estis ꝛ tn̄ sciebāt oppositū esse verū.Gen.42.qualiter nō dixerit mēdaciū.l.38.di.tertij.q. vnica.i.G.idē vid de Raab et obstetricib⁹ ꝛ Jud.ibidē.H

Jte maledicti in ignē eternū. Mat.25.qualiter intelligit.l. 49.di.q̄rti.q.6.infra.k

Judiciū sine misericordia fiet ei q̄ nō fecerit misericordiā.Jac. 2.qualr intelligit.l.46. di.q̄r ti.q.4.i.Q

Jurauit angelus ꝙ post hoc nō erit amplius tp̄s.Apoc.10.q̄li ter intelligitur.l.48.di.quarti.q.2.infra.C

Justitia ꝛ iniustitia nō ē nata eē nisi i volūtate.Ansel.de cō. virgi.lib.1.c.27.qualiter intel ligitur.l.18.q.q.infra.X

Justitia nō pōt eē in aliq̄ volūtate nisi inclinet ꝯcorditer dictamini prudētia. qualr intel ligit.l.46.di.quarti.q.1.Z

Lachryme lauāt delictū qd voce pudor.est ꝯfiteri.lachrymas.Petri lego satisfactionē non lego.Amb.sup Luce.22. qualiter intelligitur.l.17. di. q̄rti.q.vnica.i.X

Lamech accepit duas vxores ꝛ peccant mortalr ꝛ duxit adul teriū Gen.25.qualiter intelligitur.l.33.di.quarti.q.1.i.G.

Lazarus p⁹ fuit suscitat⁹ q̄ de monumento adductus.Aug. sup illud Jo.11.qualr itelligitur.l.14.di.q̄rti.q.4.Z

Lex noua multa sup addidit le

si veteri.Mat.5.dictū est anti quis nō occidēs ꝛc. qualr itel ligit.l.40.di.tertij.q.vnica in sol.ad primū infra.H

Licet permutārē ꝛ vendētē pē sare dānū suū nō aūt ꝯmodū ipsius iminētis sine cū quo ꝑ mutat in cari⁹vēdēdo vl ꝑmu tando qualiter intelligit.l.15. di.q̄rti.q.2.infra.M

Magna mia dei ē ꝙ ad solā ꝑmissionē dimittit pctm̄.Cass. sup illud psal.31.Dixi ꝯfitebor qualiter intelligitur.17.q̄rti.q. vnic.in fra.X

Magi pharaonis fecerūt ranas Augu.3.de tri.c.5.qualr verifi cat.l.18.di.secūdi.q.vnica. L

Magis dꝫ q̄lꝫ se diligere q̄ pxi mū:ꝛ ꝑ ꝯns magis vitā corpa lē q̄ vitam ꝓximi.qualr intel ligit.l.25.di.q̄rti.q.2.Kk.

Maledicā bn̄dictionib⁹ vestris idest q̄cq̄d a vobis bn̄dicetur Malach. scd̄o q̄lr intelligit.l. 13.di.q̄rti.q.2.P

Malū in pctō corrūpit illud bo num cui nocet.Aug.11.de ciu. dei ca.6. qualiter intelligit.l. 37.di.secūdi.q.vnica.i.G

Mādatū accipi a patre.s.ponere aiam meā.Jo.10. qualr intelligit.l.16.di.tertij.q.2.i.Z

Maria fuit in pctō originali cō cepta.Ber.in de ꝯceptu virgi. qualiter exponit.l.3.disti.tertij.q.1.infra.H

Maria indiguit xp̄o vt redēptore qualiter itelligit.l.3. distin. tertij.q.1.i.D

Maria p⁹ fuit filia ade q̄ iusti ficata qualr intelligit.l.3. di. tertij.q.1.F

Mr̄imoniū pōt eē cū sterili vbi nō pt eē bonū ꝓlis q̄lr intelligit.l.

git.l.31.di.quarti.q.vnica.j.F.
Melius fuisset homini illi si na
tus nō fuisset.Matt.26.de iu-
da:qualr intelligitur.l.50.di.
quart.q.2.in sol.arg.prime qō
nis.ad primū.j.E
Melius interptat logos grece
latine verbū ꝙ p illō qō est rō
vt significet nō solū ad patrē
respectus:s3 etiā illa q̄ pverbū
facta sunt operatiua potētia.
Aug.83.q.q.62.qualr intelli
gitur.l.27.dist.primi.q.3.j.L2
t.8.q.q.j.R
Mēs meminit sui.au.14.d tri.
c.8. qualr intelligitur.l.16.di.
secundi.q.vnica.M
Mens notitia et amor faciunt in
aia imaginē trinitatis . Aug.
9.d tri.c.4.qualr intelligit.l.
3.dist.primi.q.9.F
Meritū est involūtate:qualiter
intelligitur.l.15.distin.tertij.q
vnica.j.Aa
Miles coronād9s timet.2. Pau
lus.t dux.s. dñs timet corona
tur9:aug. sup ps.21.ibi clama
bo p diē exaudies me.qualr i-
tellr.l.15.di.tertij.q.vnica.j. U
Mimus ī theatro dixit se scire ꝙ
oēs ibi exñtes volūt esse beati
Aug.15.de tri.c.3.qualr intelli
git.l.1.dist.primi.q.4.M
Misericordia ē ɔpassio de malo
alieno. Dam.lib.2.c.13.qualr
intelligit.l.46.di.quarti.q.2.
in sol.ad primum.
Misericordia t iustitia sūt due
res in vijs semp adiūcte.Cass.
sup psal.50.qualr intelligit.l.
46.distin. quarti.q.3.i sol.ad
primum.j.B
Mittet angelos suos fili9 hois
cū tuba t voce magna t ɔgrega
būt electos ei9 a q̄tuor vētis a
summis celorū vsq ad termios
eorū.Matth.24.qualr intelli-
git.l.43.dis. q̄rti. q.5.A.2.j.N
Moyses accepit filiā ietro infi-
delem.Exo.2.qualr intelligit
fuisse licitu3.L.39.dist.quarti
q.vnica.G
Moyses pmisit ad duritiā cor-
dis vr̄i dimittere vxores vr̄as
hoc autē ab initio non fuit sic.
Matth.19.qualiter intelligit.
L.33.dis.quarti.q.3.j.B
Mortui q̄ in xp̄o sunt resurgent
primi dinde nos q̄ viuimus.1.
ad thessal.quarto qualr intel-
ligit.L.43.dist.quarti. q.5.Q
Mulier d3 laborare ꝙtū pōt ad
hoc ꝙ hereditas reddat vero
heredi ꝙtū in se est: qualr itel
ligit.L.15.di.quarti.q.2.Ll
Mulieres dēbēt nubere viris sue
trib9. Numerorū.c.vlt.q̄riter i
telligit.L.30.di.q̄rti.q.2.j.E
Nature eiusdē rōnis cō petit vnis rō de
pēdendi t ad' similē terminu3
vel ad eundē terminū:qn non
est nisi vnicū natū termiare ta
le3 dependentiā qualiter sitve
rum.L.19.q.q.Gg'
Natura magis dedit hoi requi
sita ad acqrendā pfectioē ē in-
tells ꝙ sensus. q: pfectio: ē in
tells.qualiter itelligit.L.49.
dist.quarti .11.j.3
Natura substātialis; ē nata, da
re supposito eē simplr nō pre
supponit eē simplr qualiter sit
verū.L.19.q.q.j.Ee
Necesse esse non diuidit in plu
ra.qualiter exponit.L.a.dist.
primi.q.7.Mm
Negatio nō est rō terminādi de
pendentiā.qualiter intelligit.
L.9.q.q.Q
Nemo ad seipsum ppie chari-
tate habere d: s3 dilectio ip al

ferũ tenditvt charitasdici:pos sit.Greg.in hom.sup Lu.qua liter itelligit.L.29.dist.tertij q.vnica.B

Nihil aliud ẽ summo spũi dice re ꝙ quasi cogitando intueri. Ans.mono.63.qualr exponit L.32.di.primi.q.2.D

Nihil ẽoꝝ que plantauit i nra natura deus verbũ a pricipio psalmãs nos defecit s3 oia assumpsit:totus eñ totivnit⁹ ẽ mihi: vt totũ toti tribuat:qđ eñ est inassumptibile ẽ icurabile.Dam.c.55.qualr intelligi tur.L.19.q.q.J.T

Nihil est sub sole nouũ.Ecclia stes pmo : qualiter intelligit. L.43.dis.quarti.q.3.B

Nihil ẽ ta3 i ptãte volũtatis ꝙ ipsavolũtas.Aug.pmo retrac. c.22.qualr intelligit.L.7.dis. secũdi .q.vnica.J.P.z.28.q.q. J.C.z.18.q.q.J.O

Nihil põt aliqđ eẽ alibi manẽs in suo loco priori nisi per ꝯuer sionem vlterius in illud.ꝙ sit propositio falsa.L.10.distinc. quarti.q.4.L

Nihil ꝓ fuit inde egisse penitẽ tiam ꝑ quã scelus emẽdare nõ potuit.Hiero.de peniten.dist. 3.qualiter.intelligit.L.14.di. quarti.q.J.Y

Nolite timere eos q̃ occidunt corpus ꝛ postea nõ habẽt amplius quid faciant.Matt.10. qualiter intelligitur.L.30.di. tertij.q.vnica.J.D

Nolumus expoliari s3 supuesti ri adCor.5.qualr intelligitur L.43.dist.quarti. q.2.J.Aa. ꝛ 49.di.einsdẽ.q.12.J.G

Nõdabis sanctũ tuũ videre cor ruptione.psal.15.qualr intelli git.L.21.di.tertij.q.vnica.J.E

Nõ deficiũt demõstrationes de trinitate probãds.Ric.de tri. qualiter intelligit.L.24.disti. tertij.q.vnica.J.L

Nõ diceremus aliqđ esse meli⁹ alio:cũvere indicam⁹nisi esset nobis impssa notio ipsius boni.Aug.8.ð tri.c.3.de magnis ꝛ.8.de paruis.qualiter intelli gitur.L.3.di.primi.q.3.J.J

Nõ est idẽ dicere hoc ingenitũ qđ est dicere patrẽ:qꝛ ꝛ si filiũ nõ genuisset nihil prohiberet ipsum esse ingenitũ.Aug.5.de trini.c.6.qualiter intelligitur L.4.q.q.J.D

Nõ est maius peccatu3 simula tio inverbis ꝙ in factis:quali ter intelligit ꝛ de simulatione Jehu:ꝛ de Dauid primo regũ qui simulabat se furere.4.re gum Jehu simulabat se celere Baal.L.38.distin.tertij.q.vni ca.L.ꝛ.L

Non erit ibi ampli⁹ sol ad lucẽ dum ꝑ diẽ neqꝫ luna ꝑ noctem Esa.60.qualr itelligit.L.4.8. dist.quarti.q.2.J.C

Nõ legitur de apostolis neqꝫ de beata virgine ꝙ fuerint bapti 3ati qualiter sit verũ. L.4.di. quarti.q.6.B

Nõ oẽs cognoscũt beatitudinẽ ꝛ per cõsequens nõ appetunt illa3:qualiter intelligit.L.49. dist.quarti.q.10.J.G

Nõ põt arbor bona malos fructus facere.Matt.7.ꝛ glo.ibi nihil dubiũ est quin cã bõi sit bona ꝛ mali mala:qualr intel ligit.L.37.dist.scđi.q. vnica.in rñsione arg.prime.q.J.U

Nõ potest filius a se facere qc ꝙ nisi quod viderit patrem fa cientem.Jo.5.qualiter intelli gitur.L.8,q.q.N

Nō psumim⁹ q͞ hinc bñ erit in extremis peniteñs. Aug. i quodā sermone q̄lr intelligitur. l. 20. di. q̄rti. q. 1. i sol. ad. 1. s. D
Nō puniet dn̄s bis in idipsu3. Nau. p̄lo. c. primo. ⁊ Aug. ad exitiū. in quo quē iuenerit vltim⁹ ei⁹ dies in eo inueniet eū vltim⁹ seculi dies ex quib⁹. hr̄ q͞ iudiciū vnius cuiusq͞ est qñ morit ⁊ nullū aliō iudiciū expectetur q̄liter intelligit. l. 45 dist. quarti. q. 1. Z
Nō qd̄ volo. bonū hoc facio. ad Ro. 7. q̄lr intelligitur. l. 42. distin. secundi. q. 4. infra. R
Nō resurgēt impij in iudicium psal. p̄mo. q̄liter intelligit. l. 47. di. quarti. q. 1. infra. R
Non sic vt fides i corde in q͞ est ab eo cui⁹ ē s3 eā t3 certissima scia: clamatq͞ ɔscietia: et illud qd̄ credere iubemur videre nō possumus ipsam tñ fidē qñ est in nobis, videmus in nobis. Aug. 13. de tri. c. 1. qualiter intelligitur. l. 14. q. q. infra. R
Nō timeo ebriosum in actu baptizādi. Aug. sup Jo. Homel. 5. qualiter intelligitur. l. 6. di. quarti. q. 5. infra. G
Nō veni soluere legē s3 adimplere Mat. 5. q̄lr intelligit. l. 3. di. quarti. q. 4. in sol. p̄mi. O
Notū est naturali rōne hoiem posse ɔsequi finē suū in aliquo indiuiduo. q̄liter intelligitur. l. 43. di. quarti. q. 2. Cc
Noua relonū aduenit alieni si ne nono fundamēto. q͞ sit ppō falsa. l. 1. di. q̄rti. q. 5. s. R
Nulla pfectio tollit a cāto ppt̄ modum perfectiorē causandi ipsius cause. qualiter intelligitur. l. 8. di. p̄mi. q. 5. infra. Aa
Nulli dimittit peccm̄ mortale nisi p aliquā penā tēporalem correspondentem pctō. qualiter intelligitur. l. 20. dist. quarti. q. vnica. infra. G
Nullo mō pōt corp⁹ in spm̄ conuerti. Boetius lib. de duabus naturis et vna persona xpi. c. 7. qualiter intelligitur. l. 11. distin. quarti. q. 2. infra. E
Nullo hoīe sapiente auctore fit homo deterior. aug. 83. q. q. 3. qualiter intelligitur. l. 37. dis. secūdi. q. vnica. s. U. ⁊. 46. dis. quarti. q. 4. O
Null⁹ intells creat⁹ pōt cognoscere futurū cōtingens. q̄liter intelligitur. l. 10. distin. quarti. q. 8. infra. M
Null⁹ peccat i eo qd̄ vitare non pōt Aug. de lib. ar. 3. q̄lr intelligitur. l. 28. di. scdi. q. vnica in responsione ad arg. s. B. ⁊. 32. di. eiusdem. q. vnica. P
Nullus pōt seipm̄ licētiare neq͞ sibi l3 ex actu suo pprio qd̄ prius nō licuit. qualiter intelligit. l. 32. di. q̄rti. q. vnica. s. P
Null⁹ tenet ɔfiteri nisi semel i anno. vt p3 extra ois vtriusq͞ sexus. qualiter itelligitur. l. 9. dist. quarti. q. 1. E
Nullū donū ē isto dono dei excellēti⁹ qd̄ est charitas. Aug. 15. de tri. c. 18. q̄liter intelligit. l. 17. dist. p̄imi. q. 2. s. Nn

Obiectum creatū naturaliter monet q̄liter sit vera ppositio L. 14. q. q. infra. U
Obm̄ pōt cognosci p illd̄ qd̄ est naturalis eius imago. l3 non cognoscat ratō imaginis. q̄lr intelligitur. l. 14. q. q. s. P
Obm̄ reqrit determinatā distātiā ad potētia3 fm̄ quātitatē q̄lr sit ppositio metaphorica.

l.49.dist.quarti.q.11.D.
Omne cognitū p fidē excedit qđ cunq3 cognitu3 naturaliter qꝫ sit propositio falsa.l.10.distin. quarti.q.8.L
Omne corpus in oē corp⁹ posse mutari nō defuerūt qui assere rēt corp⁹ aūt mutari in aiam fieri naturam incorporeā nec quemꝗ sensisse scio neqꝫ fides habet Augustin⁹.7.super ge. c.4.ꝛ.c.10.ꝛ.24. et Boeti⁹ de duabus naturis cōtra euticē idem sensit.qualiter intelligit l.10.q.q.B.ꝛ.j.C
Omne dependens hꝫ intrinsece aliquid qđ est sibi ratio depēdendi qualiter intelligitur l.19.q.q.j.Ee
Omē donū dei datū hoi aut est gratū faciēs vel gratis datu3 qualiter intelligitur.l.6. dist. quarti.q.9.G
Oēs fideles p man⁹ impositionem epōrum post baptismu3 spmſctm̄ suscipere debent vt pleni xpiani ineniant de cōse. di.5.qualiter intelligitur.l.7. dist.quarti.q.2.ſ.B
Oēs i Adā peccauerūt. Ad Ro. 5.ꝛ Au.đ fide ad petrū firmissime tene ꝛ nullaten⁹ dubites oēm hoiem q̄ pꝯcubitū viri ꝛ mulieris concipitur nasci cu3 peccato originali q̄liter intelligitur.l.3.dist.tertij.q.1.j.D
Omē pctm̄ qđ est in mūdo aut est ꝯcupiscētia carnis aut ꝯcupiscētia oculoꝝ aut supꝰbia vite Jo.in cañ.qualr itelligit.l.6. dist.secundi.q.2.j.R
Oēs prudētie sunt vn⁹ habitus qualiter intelligitur.l.36. dis. tertij.q.vnica.j.L
Oē qđ est ad se de diuinis dictū dr de tribus Augus.5.de tri.c. 10.qualiter itelligitur.l.7.di. tertij.q.1.j.G
Oē qđ est in deo est de⁹ Aug.11. de ci.dei.c.10.qualiter intelligitur.l.39.primi.q.1.x
Omne quod fit ei a quo fit par esse nō potest Augu.83.q.q.2. qualiter intelligitur.l.43.dis. quarti.q.3.O
Omne quod refertur est aliqđ excepto relatiuo Au.de tri.6. qualiter exponitur.l. 26. dist. primi.q.vnica.S
Omne vinculū vel ꝯctus ad qđ licite pōt sequi carnalis copula est mr̄imoniū vel ꝯct⁹ matrimonij qualiter intelligit. l. 28.dist.quarti.q.vnica.in fol. ad primum.j.A
Oia q̄ hꝫ pr̄ filij sunt p̄ter i gñatione q̄ nō sigt differētiā subē sed modum existentie Dama. ca.9.qualiter intelligitur. L. 4.q.q.infra.D
Omnia sunt deo penitētia Au. 8.de tri.ꝛ Anse. mono. qualiter intelligitur.l.39.di.primi. q.1.infra.y
Ois actio adequata principio ꝛ termino infinito est infinita q̄liter sit verum.l.5.q.q.j.T
Ois effectus coeuus cause secūde est a cā prima. qualiter intelligitur.l.18.distin.tertij.q. vnica.infra.J
Ois forma gñabilis ꝛ corruptibilis si nō immediate creatur accipit esse p mutationem sui subiecti qualiter intelligitur. l.2.dist.tertij.q.3.j.E
Ois mutatio hꝫ pro per se termino forma3 absolutam: qualiter sit propositio falsa.l.19.q q.infra.Ff
Ois pena est inuolūtaria qualr intelligit.l.14.disti. quarti.q.

1.infra.Q.
Omnis res in qua differt hypostasis ab eiusdē spēi hypostasi & aduētitia dria & charactiristica ppuetas & qlitas hypostatica hoc aūt est accidēs velut hō differt ab altero hoie qm h quidem longus est hic aūt breuis Dama.in elemētario.c.5. qualiter itelligitur.l.3. distin. secundi.q.4.infra.D.
Ois res ad se subsistit qūto magis de Au.7.de tri.c.6.qualr intelligitur.l.4.q.q. infra.M
Omnis res q̄cūq cognoscimus cōgenerat in nobis notitiā sui Au.9.de tri.c.vlti.qualiter intelligitur.l.14.q.q.j.Bb
Omnis respect dei ad creaturam hz p fundamēto pmo aliqd cōmune tribus qualiter intelligitur.l.8.q.q.Q
Oim erit par gaudiū & par btitudo Augu.sup Joan.homel. 66.qualiter intelligitur.l.50. dist.quarti.q.6.L
Opatio est vltia pfectio inquātum cōnectit cū obiecto qualiter intelligitur.l.13.q.q.Q
Oportet accedentē ad deū credere q est.ad Hebre.11.qualiter intelligitur.l.37.dist.tertij q.vnica.G
Ordo pncipiorum est por ordie terminorū qualiter sit vera pposisitio.l.14.q.q.j.R
Ostēde nobis patrem & sufficit nobis Jo.14.qualiter intelligitur.l.49.di.quarti.q.4.P

Partis aie memoria q̄ sit manifestū est qm & cui phātasia est illius ēt memoria est & Dama.li.2.ca. 20.scribit memoria ē imaginatio derelicta a sensu sm actū qualiter intelligitur.l.45. di. quarti.q.3.H
Paruuli habebūt virtutes morales in pria Au.in.2.de patiētia qualiter intelligit.l.36.di. tertij.q.vnica.P
Passio xpi fuit violenta qualiter intelligitur.l.16.dist.tertij q.2.H
Pater dicit verbo & ēt spūs sanct & pater & fili diligūt se spiritu sancto Augu.7.de trini.cap. 1.&.2.14.de tri.c.8.qualiter intelligit.l.32.distin.primi.q.2. infra B.&.D.&.32.distinc.tertij.q.vnica.E
Pater est quo est ei fili Au.qnto de tri.c.6.qualiter exponitur.l.7.di.primi.q. vnica.j.G
Pater est equalis filio sm substantiā nō smrelationē Aug. 5.de tri.c.7.qualiter intelligitur.l.6.q.q.infra.Ff
Paternitas cōparata ad essentiā est res ad alterū qualiter sit verum.l.3.q.q.infra.M
Paucorū est peruenire mentis acie ad rationes itelligibiles Augu.12.de tri.c.14.& nō nisi pure aie ad illas ptingūt.83. q.q.46. qualiter intelligit.l. 3.dist.primi.q.4.T
Paul restitit petro i antiochia q reprehēsibilis erat Gala.2. qualiter intelligitur.l.3. dist. quarti.q.4.R
Peccator est formatr inimicus dei qualiter intelligit.l.1.dist. quarti.q.1.infra.Qq.
Peccat mortalr q se expōit piculo mortis di.7.quar itelligit.l.29.di.quarti.q. vnica.E
Peccatū est adeo voluntariū q si nō est voluntarium non est peccatū Au.de vera relig.qualiter intelligitur.L.32.dist.secundi.q.vnica.G.&.4.distinc.

quarti.q.1.J.A
Pctm est corruptio rectitudis in actu scdo nō aūt naturalis necꝫ cuiuscūꝫ habitualis qualiter intelligit.l.37.distinc.secundi.q.vnica.B
Pctm est dictū vel factū vel cōcubitū ꝫ legē dei Aug.25.contra Faustū qualiter intelligit l.37.dist.scdi.q.vnica.G
Peccatū est volūtas cōsequēdi vel retinēdi qd iustitia vetat ꝫ a quo liberū est abstinere Au. li.de duab' aiab' cōtra mani. qualiter intelligit.l.37.disti. secundi.q.vnica.J.B
Pctm id est malū:qꝫ admit bonū Aug.in enchi.qualr intelligit.l.21.dist.scdi.q.2.in rñsione ad primum.J.G.ꝫ.16.disti. quarti.q.2.D
Peccatū nō est nisi in volūtate Aug.de duab' animabus q̄liter intelligitur.L.42.distinc. secundi.q.4.M
Pctm mortale ꝫ veniale sūt eiusdem gñis naturevel forte eiusdem rōnis in malitia moris q̄liter intelligitur. L.21.distin. quarti.q.1.J.H
Pctm mortale post baptismuꝫ nō delet nisi p pnīaꝫ Au.de vera pnīa qualr itelligitur.l.4. dist.quarti.q.5.J.D
Pena debita pctō mortali ē infinita qualiter itelligitur.l.19 dist.tertij.q.vnica.H
Perfecte diligēs vult dictū con diligi qualiter itelligit.li.37. dist.tertij.q.vnica.J.E
Perfectio simplr est illa q̄ meli' est in q̄libet ꝙ nō ipm Ansel. mono.c.15.qualiter exponit.l. 2.distin.primi.q.7.J.Dd.ꝫ.8. distin.eiusdeꝫ.q.1.Z.ꝫ.1.q.q.J. H.ꝫ.5.q.q.J.M
Perfectio simplr est realiter eadē cuicūꝫ cōpossibili sibi ꝫ eodem supposito qualiter intelligitur.l.5.q.q.O
Permisit moyses nō de' diuortiū Glosa qualiter intelligit.l. 33.dist.quarti.q.3.J.C
Per nullā virtutē pōt idē corp' esse vbiꝫ necꝫ habere omnia vbi ꝙ sit propositio falsa.l.10. dist.quarti.q.2.J.Z
Per quas causas aliq̄d nascit p eadē dissoluit extra de reg.iu. qualiter exponit.l.33.dist.q̄rti q.3.in sol.ar.in oppositū ad secundum circa fi.
Plures psone eūdē hoīeꝫ assumere oino nequeūt Ansel.de incar. verbi.c.7.ꝫ.2.cur deus hō.c.9. qualiter intelligit.l.1. dist.tertij.q.2.J.D
Portio iferior in xpo fuit simpliciter in termino qualr itelligitur.l.18.dist.tertij.q.vnica.D
Posse peccare nō ē libertas necꝫ ps libertatis fm Ansel. de li.ar.c.10.q̄liter intelligit.l.7. dist.scdi.q.vnica. T.ꝫ.23.dist. eiusdē.q.vnica.F.ꝫ.44.disti. eiusdē.q.vnica.C
Potētia phabēs origine termini nū adequatū anteꝙ sit in alio nō est illi pncipiū pducēdi q̄liter intelligitur.l.1.dist.secundi.q.1.R
Potētie aie quāuis nō sunt substātie tñ nō sūt oino nihil Ansel.de casu diaboli.c.8.q̄liter itelligit.l.16. distinctione secūdi.q.vnica.J.Q
Potētie aie suscipiūt magis et minus Aug.15.de tri.c.13. q̄liter intelligitur.l.16.dist. secūdi.q.vnica.J.Q
Potētia motiua i hoīe nō organica est frustra si nō hꝫ opatio

nem in viatore qđ sit falsum.l. di.quarti.q.7.E
Preceptū superioris plus obligat ꝙ̄ pceptū iferioris q̄liter intelligitur.l.5.dist.quarti.q.2.f.A
Preteribit figura hui⁹ mūdi et celi calore soluent. Corin.7.ꝛ petrus in cano. sua. q̄liter intelligit.L.43.di.quarti.q.1.P
Prima.i.pfecta assecutio obiecti pcedit detationē i obiecto. q̄liter sit ppositio falsa.L.46 di.quarti.q.4.infra.G
Prima pluralitas necessario fi nita est alterius rōnis. q̄liter intelligit.L.2.q.q.infra.R
Primus actus intelligēdi in diuinis est principiū ppriū producendi verbū. ꝙ sit ppositio falsa.L.1.q.q.U
Principiū naturale nō pōt magis determinari ꝙ̄ ꝙ necessitur q̄liter itelligit.l.16.q.q.U
Productiōes sunt eiusdē rōnis cū pductis q̄liter intelligitur l.7.dist.primi.q.vnica.f.R.et 13.di.eiusdem.q.1.R
Propter vnionē naturaꝝ est cōicatio idiomatū Dam. in elemētario qualiter intelligit.l. 7.di.tertij.q.2.infra.E
Proximus est qui facit misericordiā cum inqt xp̄s pharisco. Luc.10. qualiter itelligitur.l. 30.distin.tertij.q.vnica.in sol. ad primū.f.F

Quadruplex est excellētia ꝛ dr̄ia eucharistie ab alijs sacramētis qualiter intelligitur.l.8.dist.quarti.q.1.D
Qualis est ordo iter aliq̄ vbi distinguunt̄ ƀm rē talis est ordo vbi distinguunt̄ ƀm rōnē q̄liter intelligit.l.1.q.q. infra.P
Quādo tota substātia ꝛ totalis terminꝰ ad quē pducitur illa pductio est creatio ꝙ sit ppositio falsa.l.11.distin.quarti.q. 4.infra.M
Quare aliq̄ dona euacuant̄ in patria est qꝛ sunt ex pte Apl'a ad Coꝝ.13.qualiter itelligit.l. 31.disti.tertij.q.vnica. in solu. ad primum infra.F
Quātū glorificauit se ꝛ fuit i delitijs tm̄ date ei tormētūꝛ luctū Apo.18.ꝛ iuxta mēsurā delicti erit ꝛ plagaꝝ modꝰ Deut.26 qualiter intelligit.l.15.di.q̄rti q.1.infra.S.ꝛ.46. dist.eiusdē q.4.infra.Q
Quecūqꝫ ꝯstituūt supposita alicuiꝰ nature sunt imediatiora ipsi nature ꝙ̄ illa q̄ sunt pprietates nature qualiter intelligitur.l.1.q.q.X
Quecūqꝫ ille.s.pr̄ fecerit hec ꝛ filius sīr facit Ioā.5. qualiter intelligitur.l. 8.q.q. infra.A
Que est virtꝰ ista aq̄ vt corpus tāgat ꝛ cor abluat Aug.super Ioā.homel.80.q̄liter intelligitur.l.1.distin. q̄rti.q.5. in solu. ad primum infra.P
Quedā sunt credibilia q̄ nunꝙ̄ sciunt̄ sed tm̄ credunt̄ sicut hystorie.s3 taliū quoꝝ nūc habet fides in via aliq̄ cognitio pōt haberi in p̄ria ꝛ non nisi fides Augu.83.q.q.48.q̄lr intelligitur.l.31.di.tertij.q.vnica.P
Quecūqꝫ sunt eadē in re simpliciter sunt eadē in terminādo relationē. qualiter sit ppositio vera.l.19.q.q.S
Quecūqꝫ vultis vt faciāt vobis hoies hec facite illis Matth. 7.qualiter intelligitur.l.21.distin.quarti.q.2.D
Quelibet dos hꝫ aliquē actum qđ sit ppositio falsa.l.49.dis.

quarti.q.16.J.E
Quibuscunqꝫ repugnat aliqua impfectio cuiusmodi est inhere vel depẽdere ad subiectũ eis repugnat ꝑ aliqd idẽipsis q̃liter sit ver͂.l.3.q.q.J.T
Quicũqꝫ diligit ꝓximũ ꝯñs est vt ipsam ꝓcipue dilectionẽ diligat.Aug.8.de tri.c.7.qualr̃ exponit.l.17.di.primi.q.1.J.N
Quicũqꝫ vxori debitũ reddit nõ põt agni carnes edere.Hiero.33.di.q.4.q̃liter intelligit.l.32 di.quarti.q.vnica.J.H
Quicq̃d de⁹ immediate agit circa creaturã:agit in instãti. q̃liter itelligit.l.3.di.tertij.q.1.B.
Quicq̃d est signũ est res.Aug. de doctria christiana li.1.c.1.q̃liter intelligit.l.13.dist.scdi.q. vnica.J.B
Quicq̃d scia cõprehendit sciẽtis cognitiõe finit.Aug.de ci. dei.li.13.c.18.qualr̃ itelligit.l. 14.di.tertij.q.2.F
Qui faciũt ⁊ q̃bus faciũt baptismũ nihil ꝓdest.sed ad iudiciũ est.Amb.de initiãdis rudibus qualiter intelligit.l.5.di.quarti.q.2.F
Qui nõ crediderit ꝯdẽnabitur. Matt.vlti.q̃lr̃ itelligit.l.4.di. quarti.q.1.J.A
Qui offendit in vno fact⁹est:ols re⁹.Jac.2.qualr̃.itelligit.l.22. di.quarti.q.vnica.J.S
Qui potuit trãsgredi nõ est trãsgressus.Ecclẽiastici.31.q̃liter itelligit.l.25.di.scdi.q.vnica.J. V.⁊.16.di.tertij.q.2.J.Z
Qui spez nõ posuerũt in baptismo.Joannis ⁊ patrẽ ⁊ filiũ et spiritũ sanctum credebãt non sunt postea baptizandi magister i l͂ra.c.vl.qualr̃.intelligit l.2.di.quarti.q.2.in sol.ad primum.infra.B
Qd agit apud nos aqua baptismi hoc egit apud veteres pro paruulis sola fides vel ꝑ maiorib⁹ v͂t⁹ sacrificiũ.Gregori⁹ moral.li.6.q̃liter intelligit.l.1. di.quarti.q.7.infra.B
Qd cõe est oib⁹ i eadẽ specie nulle est.Dam.li.3.c.14.q̃liter intelligit.l.43.di.q̃rti.q.4.i sol. ar.ad primũ.J.F
Qdcũqꝫ ꝑncipiũ ꝓductiuũ isuposito ꝑori intelligit habere terminũ adeq̃tũ:nõ põt eẽ ꝑncipiũ ꝓducẽdi i posteriori supposito.q̃liter intelligit.l.12.di. primi.q.2.B
Qd deus ꝯiũrit hõ nõ separet. Gen.2.q̃liter itelligit.l.26.di. q̃rti.q.vnica.infra.R
Qd est ãgelis casus hoc est hoi mors.Dam.li.2.c.4.q̃liter intelligit.l.21.dis.quarti.q.1.infra.H
Qd nihil est in se nihil est in altero qualr̃ intelligit.l.10.q̃rti. q.4.J
Qd nõ est ꝯcessum est ꝓhibitũ ex regulis iuris qualiter itelligitur.li.9.dis.quarti.q.vnica infra.L
Qd nõ est pctm̃ neqꝫ circũstãtia peccati licitũ est reuelare ꝙ sit ꝓpositio falsa.l.21.dist.q̃rti.q 2.infra.M
Quotquot i xp̃o baptizati estis xp̃m induistis.Gal.tertio qualiter intelligitur.l.4.di.quarti.q.5.H

Ratio suppositi vltra substantiã singularez nõ addit nisi negationẽ.qualr̃ intelligit.l.19.q.q.infra.P
Redire peccata dimissa vbi fraterna charitas nõ est apertissime dñs in euãgelio in illo ser-

no docet eoꝙ dimissum debitū seruo dñs repetijt: qꝛ ille cō seruo suo debitū nollet dimittere. Mat. 18. Augu. 3 donatistas. qualr intelligit. l. 24. di. quarti. v. vnica. S

Relatio originis ē q̄si relo eiusdē ad se. Boe. de tri. in fine q̄liter intelligit. l. 26. dis. primi. q vnica. J. Dd

Relatio vt cōparat ad essentiā est res qualr intelligit. L. 3. q. q. M. ꝛ. U

Relinquat hō patrē ꝛ matrē et adhereat vxori sue. Gen. 2. q̄lr intelligit. L. 40. di. quarti. q. vnica. D

Repleta est malis aīa mea. Au. in psal. 87. q̄lr itelligit. L. 15. di. tertij. q. vnica. J. T

Respectu grē nulla est cā meritorio: si eñ eēt ex merit; nō eēt grā. Ro. 9. qualr intelligit. L. 2. di. quarti. q. 1. M

Res pōt hře respectū ad deum creantē ꝛ tñ nūq̄ hřē respectū ad deū ꝯseruantē. q̄liter sit vera ꝓpositio. l. 12. q. q. N

Res reducūt in deū eo mō quo exeūt a deo. Dion. de cele. hierar. qualr intelligit. L. 26. di. scdi. q. vnica. infra. C

Resuscitat⁹ habebit eādē carnē quā habuit ħ viuus q̄liter itelligitur. L. 44. distinc. quarti q. 1. P

Restituere est act⁹ p̄cepti negatiui. s. nō tenere alienū ad qd̄q̄ libet tenet obseruādū semꝑ ꝛ ꝑ semꝑ. qualr intelligit. L. 15 di. quarti. q. 2. Ff

Reus est iudicādus. ꝛ null⁹ dꝫ esse iudex in cā ꝓpria sunt ꝓpositiones nāliter note qualiter sit verū. L. 17. di. quarti. q vnica. infra. D

Sacerdos cōis pōt sacramētū crismatis ꝯferre. iuxta illđ di. 95. peruenit. qualiter sit verū. L. di. q̄rti. q. 1. J. D

Sacramentū efficit qđ figurat. q̄liter intelligit. L. 8. di. q̄rti. q 1. F

Sacrm̄ ē signū grē itavt ei⁹ simitudinē gerāt ꝛ cā existat inagr 1. di. q̄r. q̄lr itellr. 1. di. 4. q. 5. J

Sacramētū est signū sensibile grām dei vel effectū gratuitū ex instōne diuina efficaciter significās ordiatū ad salutē hominis viatoris q̄liter itelligit L. 1. di. q̄rti. q. 2. M

Sacra noue legis hñt a passiōe xp̄i vt exhibita efficaciā q̄liter itelligit. L. 2. di. q̄rti. q. 1. L

Sacramēta veter; legis nō ꝯtulerunt grām. q̄lr intelligit. L. 1. di. q̄rti. q. 6. J. h

Sacramentū nō causat nisi qđ signat. q̄lr intelligit. l. 1. di. q̄rti. q. 6. infra. M

Salomon accepit filiā pharaonis: moabitidas: amonitidas idumeas: sidonias: ꝛ ceteras. 3 Regū. q̄lr fuerit illicitū ꝛ detestabil. l. 3. 39. di. q̄rti. q. vni. G

Sedet ad dexterā patris in symbolo. qualr intelligit. l. 49. di. quarti. 3. 14. J. L

Senex pōt ꝯhere matrimoniuꝫ qualr sit ꝓpositio vera. l. 34. di. quarti. q. vnica. G

Si añ baptismū cōiuge habuit q̄ habuit virū nō imputaret ei cui ꝓfsus nono nec supra nec ali⁹ q̄ añ fuerūt obsuunt. hiero ad occeanū ꝛ ponit. 26. di. c. 1. q̄liter intelligit. l. 33. di. quar. q. 2. infra. E

Si aliqđ nō appeteretur ꝓpter aliud tūc appeteret vt beatitu

do.qualiter intelligitur.l.49 di.quarti.q.10.j.O
Si cognouissent nunq̃ dñm glie crucifixissent.1.Cor.2.qualr intelligitur.l.20.dist.tertij.q. vnica.infra.F
Si diffiniat̃ illa necessitas esse ꝑm quã dicim⁹ necesse est: vt ita sit aliq̃d aut,ita fiat.nescio cur eã timeam⁹,ne nobis auferat libertatẽ volũtatis.neq3 eñ z vitã dei z prescientiã dei sub necessitate ponimus:si dicamus necesse est semp deum viuere z oia prescire. Augu.5. de ci.dei.c.10.q̃liter itelligit̃.l. 16.q.q.infra.U
Si essent duo oipotentes alter faceret alterũ nulli potentem Ric.12.de tri.c.vlti.q̃liter intelligitur.l.7.q.q.j.Cc
Si filius dei naturalis fact⁹ est filius hois igit̃ magis credibile est ꝙ filius hois naturalis fit gr̃a fili⁹ dei.Aug.13. de tri. c.9.q̃lr intelligit̃.l.2.dist.tertij q.1.j.F
Si ignis esset eternus hr̃et splẽdorẽ sibi coeuũ. Aug.6.de tri. c.1.q̃liter intelligit̃.l.9.dist.primi.q.vnica.B
Si in peccatis est remittunt̃ ei. Jac.5.q̃lr intelligit̃.l.23 .distí. quarti.q.vnica.j.B
Si paulisper p intelłm ammoneas:p3 ꝑmũ bonũ:tũc l3 alia sint bona nõ tñ i eo ꝙ sũt erũt bona. Boe.ð ebdo.q̃lr exponitur.l.3.di.ꝑmi.q.5.j.L
Si pr̃ nõ genuisset. nihil ꝓhibẽret eũ dici ingenitũ.Aug.5. de tri.c.6.q̃lr intelligit̃.l.28.di.ꝑmi.q.2.M
Si pr̃ nõ pt gñare filiũ vł nõ eq̃lẽ filiũ:nõ est ops.Aug. ꝯ maximinũ q̃lr intelligit̃.l.420 .di. primi.q.vnic.in fo.primi.a.7. q.q.j.Bb
Si pes fuisset i puluere ab eternũ vestigiũ fuisset eternũ.Au. 10.de ci.c.12.qualr intelligit̃. l.1.di.scði.q.3.j.C
Si primi parẽtes sic vixissent vt p⁹ tẽtati nõ peccassent.ita ꝯfirmati fuissent cũ oi ꝓgenie sua vltra peccare nõ posset . Ans. cur deus hõ.q̃lr itelligit̃.l.20. dis.scði.q.1.j.E
Si prim⁹ hõ erat peccabilis q̃ nõ erat de⁹.igit̃ ex ista vnione scðs hõ ex q̃ erat de⁹ erat ipeccabilis Ans. cur.de⁹ hõ.c.10. q̃lr itelligit̃.l.2.di.tertij.q.1.j.H
Si q̃s esurit domi manducet.1. Corin.2.q̃lr itelligit̃.l.8.distí. scði.q.2.j.sol.arg.j.M
Si q̃s vna ꝟtute pollere credit̃ tũc veraciter pollet cũ vitijsex alia pte ñ subiacẽt Gre.22.moraliũ.c.1.z li.21.c.3.vna virtus sine alia vel nõ est virt⁹ vł minima est quatr intelligit̃.l.36. dist.tertij.q.vnica.j.D
Sic de⁹ res quas ꝯdidit administrat vt eas ꝓprios motus agerẽ ꝑmittat.Augu.7.de ci. dei.ca.30.q̃lr itelligit̃.l.12.di. quarti.q.4.j.H
Sicut filio pr̃stat essentiã de pr̃ gñatio:ita spũi sancto de vtroꝙ ꝓcessio.Aug.15.de tri. c.7. q̃lr intelligit̃.l.2.q.q.
Sicut sacerdos legalis,ostendebat leprosos mũdatos sic sacerdos euãgelicus ońdit peccatores iustificatus Hiero.sup Mat.16.q̃lr intelligit̃.l.14.di. quarti.q.4.j.R
Silr se hñt mala ad punitionẽ z bona ad remunerationẽ.qualiter intelligit̃.l.22.di.quarti. q.vnica.G

Sine charitate in nobis nõ põt eẽ ṽa penitẽtia. Aug. de pnia vera ꝛ falsa. qualr intelligit. l. 14. dist. quarti. q. 2. infra. r

Singuli receperũt singlos denarios. Mat. 25. qualr intelligitur. l. 50. di. quarti. q. 6. j. 3

Scia nõ pollẽt plurimi fideles q̃uis polleãt ipa fine: aliõ em est scire tm̃modo q̄d hõ credere dz ꝓpter vitã eternã adipiscendã: aliud est scire queadmodũ hoc ipm ꝛ pijs opituletur ꝯ impios defendatur. quã ꝓprio appellare vocabulo sciaz vt apl's. 1. Coꝛ. 2. Augu. 14. de tri. c. 1. qualr intelligit. 24. di. tertij. q. vnica. infra. L

Species dicit totã essentiã idiuiduoꝝ. Boe. c. de spẽ. qualr i telligit. l. 3. di. scdi. q. 6. O

Spiritũ sanctũ dicim⁹ a pre ꝓcedentẽ ꝛ in filio quiescentẽ. ꝛ ex pre dicimus ꝛ nõ ex filio spiritũ sanctũ ꝓcedere. Dam. lib. 1. c. 2. ꝛ. 8. qualr intelligit. l. 11. dist. pꝛimi. q. 1. s. D

Spũs sanctus est nexus pris ꝛ filij. Augu. 6. de tri. c. 5. qualr intelligit. l 12. di. pꝛimi. q. 1. 3

Spũs sanctus non est de nihilo neq̧ filius. sz fili⁹ est de substãtia pris ꝛ spũs sanctus est de substãtia patris. ꝛ filij. Augu. ꝯ maximinũ lib. 3. c. 15. qlr itelligit. l. 5. di. ꝑmi. q. 2. j. G

Spũs sanctus spirat mutua dilectione. qualr intelligit. l. 12. di. pꝛimi. q. 1. U

Sol ꝛ luna in oꝛdine qni creati sunt stabũt. Isido. de sum. bo. qualr est falsum. l. 48. distinc. quarti. q. 2. D

Solus deus qui est pr: est deus qualr intelligit. l. 21. di. pꝛimi q. vnica. j. A. in sol. ad pꝛimũ.

Solus deus nouit secreta coꝛdiũ. 3. regũ. ꝛ. 2. parali. c. 6. qliter intelligit. l. 45. disti. quarti. q. 4. 3

Sub rõne impossibilis ꝛ vbi nõ est spes de cõsequendo aliquo vel oino nõ appetit vt tenuit. qualiter intelligit. l. 49. disti. quarti. q. 10. R

Superi⁹ hz nobilius eẽ in seq̧ in intellectu. inferi⁹ vero hz nobilius eẽ in intellectu q̃ in se. Aug. 9. de tri. c. 10. qualiter intelligit. l. 1. dist. quarti. q. 1. R

Tanta vis ponit in deis vt nisi eis intellectis sapiẽs eẽ nemo possit. ꝛ illarũ visiõe fit aĩa beata. Aug. 83. q. q. 46. qualiter intelligit l. 35. dist. pꝛimi. q. vnica. R

Tam ineffabili velocitate rediturũ antiquissimoꝛũ cadauerũ puluerẽ in mẽbꝛa sine fine victura ipe apostolus apertissime dicit. Aug. 20. de ci. dei. c. 20. qualiter intelligit. l. 43. distin. quarti. q. 5. j. Q

Tam potentẽ fecit aiam de⁹ vt ex ei⁹ plena felicitate redũdet in coꝛpus sanitas ꝑpetua ꝛ vigoꝛ incoꝛruptibilis. Augu. ad diosco. qualiter itelligit. l. 49. di. quarti. q. 13. j. E

Tm̃ est pctm̃ quãtus est ille in quẽ fit. Ans. cur de⁹ hõ. qualr itelligit. l. 19. di. tertij. q. 13. j. F

Theologia ẽ vna ps scie speculatiue cui⁹ subiectũ ẽ pꝛia substantia. Boe. 1. de tri. c. 1. qualiter exponit. l. 4. q. ꝓlo. Bb

Terminus annihilatiõis ẽ purũ nihil qualiter itelligit. l. 11. di. quarti. q. 4. D

Termin⁹ aialiũ passionũ. l. diffinitio ẽ ista. Passio ẽ mot⁹ appetitiue ṽtutis sensibilis i ima-

ginatiōe boni ꝛ mali. Dama. c.6.qualiter itelligit.l.15.dist. tertij.q.vnica.j.D.
Terminꝰ in cōuersione est hic eodē mō essendi q̄uo fuit hoc illud qđ cōuersum est.ꝙ sit ꝓpositio falsa.l.10.q.q.j.J
Tollat impius ne videat gloriā dei.Esa.26.qualr intelligit.l. 48.di.quarti.q.1.j.H.
Tolle bonū hoc ꝛ bonū illud vide ipm bonū si potes ꝛ ipm deū videbis.Aug.8.de tri.c.3. q̄liter itelligit.l.3.di. primi.q. 3.j.J.ꝛ.8.dist.eiusdē.q.3.j.E.ꝛ 3.di.secundi.q.9.M.
Tōsura ē ordo q2 est signū sacre rei.qualr sit propositio falsa.l. 24.di.quarti.q.vnica.L.
Totū reqrit vnionē ptiū ꝛ idez totū eandēvnionē:qualr intel ligitur.l.43.di.quarti.q.1.J
Trāsubstātiatio ētrāsitio totalis substātie i substātiā.qualr itelligit.l.17.di.quarti.q.1.A.
Tres tm̄ sunt characteres:qualiter intelligit.l.6.dist.quarti q.10.j.J
Trinitas sibi sola nota ꝛ homini assumpto.Isid.li.1.de sum. bo.c.3.qualiter itelligit.l. 14. dist.tertij.q.2.A.
Tūc graue pōdus a beatis auferetur.Aug.21.de ciui.dei.c. 10.qualiter intelligitur.l.49. dist.quarti.q.14.R.
Verbū assumpsit carnē mediāte aia.Dama.li.3.c.9.ꝛ Augu.de agone xp̄iano.c.6.qualr intelligitur l.2.dist.tertij.q.2.H.
Uerbū ē cū amore notitia.Aug. 15.de tri.c.10. qualr intelligit l 26.dist.primi.q.vnica.j.J.
Uerbuz est expressiuū omniū q̄ in essentia diuina quasi inolū te ꝯtinent.Aug.6.de tri.c.vlt. qualr intelligit.l.1.q.q.j.T
Uerbū est potētia opatiua pris qualiter intelligit.l.1. dis.tertij.q.1.j M
Uerbū est visio de visiōe. Aug. 15.de tri.c.13.qualr intelligit.l 2.distin.primi.q.7.infra.P.
Uerbū gignit de memoria ꝛ verbum gignit de sciētia quā memoria tenemꝰ.ꝛ verbū gignit de remota.Aug.15.de tri.c.10. qualr intelligit.l.3.dist.primi. q.6.j.M.et.15.q.q.J.
Uerbum habuit corpꝰ ꝛ animā sibi vnitā p quā posset.denominari.qualiter itelligit.l.22. dist.tertij.q.vnica.infra.O.
Uerbū nasci idē accipiamꝰ ac si dicatur sapiētia nata. aug.7. de tri.c.2.qualiter intelligitur l.5.dist.primi.q.1.infra.F.
Uerbuz qđ semel assumpsit nū quaz dimisit.Dama.li.3.c.26 qualiter intelligitur.l.16.dist. tertij.q.2.D.
Uere spūs operatio hec q̄ supnaturaz sunt operat.q nō potest capere nisi sola fides ꝙ si interrogas q̄lr panis sit corpꝰ xp̄i dico tibi spūs sctūs sic superuenit et facit hec que sunt.s.naturam ꝛ intellectū.Dama.lib. 4.c.5.qualiter intelligit.l.10. dist.quarti.q.8.infra.M.
Uerbum immutabile est supra mentē.qualiter exponitur.l.5. dist.primi.q.4.H.
Uidebūt in quem transfixerūt. Jo.19.qualiter itelligit.l. 48. dist.quarti.q.1.H.
Uidemꝰ nūc p speculū i enigmate tunc autez videbimus facie ad faciem.ad Cor.13.qualiter intelligitur.l.6. q.q.infra. H.
Uidete si est dolor similis sicut

dolor mens.tresi.1.qualiter in telligitur.L.15.distin.tertij.q. vnica.infra.Aa

Uirtutes morales sunt informes sine charitate & formantur per charitatem August. & Paulus ad Ro.qualiter intelligitur.l.37.dist.tertij.q.vnic. Q.&.17.q.q.I

Uirtus moralis potest obliquari circa alios fines si esset sola qualiter intelligitur.l.36.dis. tertij.q.vnica.infra.D

Uili velle vendere et caro velle vendere:reuera vitium est.augu.13.de tri.c.3.qualiter intelligitur.l.15.dist.quarti.q.2.infra.L

Uisio est tota merces.Aug.1.de tri.c.penul.qualiter intelligitur.l.49.dist.quarti.q.4.P

Uisio distincta non est sine intētione copulante.Augu. 11. de tri.c.2.qualiter intelligitur. l. 38.di.secundi.q.vnica.C

Uita beata non erit que nō erit amata ab habente.Augu. 13. de trin.c.8.qualiter intelligit. l.43.di.quarti.q.2.j.Bb

Uoluntas causat dolorē vel tristitiam.qualiter intelligitur.l. 14.dist.quarti.q.1.j.P

Uoluntas commoda non velle nequit Ansel.de cōcordia.26. &.44.qualiter intelligitur. l. 39.dist.secundi.q.2.in responsione ad arg.C.&.49.di.quarti.q.10.j.M

Uoluntas ex puris naturalib⁹ potest diligere deum sup omnia in statu nature institute. qualiter intelligitur.l.27.dis. tertij.q.vnica.j.L

Uoluntas libera erit recta quādo consonabit voluntati naturali.qualiter intelligitur.l.13. dist.tertij.q.4.j.M

Uoluntas necessario vult illud cui⁹ participatione vult quicquid vult. qualiter intelligit l.16.q.q.j.G

Uoluntas non potest non velle aliquid nisi in eo sit aliqua ratio mali vel defectus boni. qualiter sit propositio falsa. l. 49.di.quarti.q.10.j.F

Uoluntas semper malo remurmurat.Ansel.de concor.qualiter intelligitur.l.39.dist.secūdi.q.2.in responsione ad primum.infra.B

Uoluntas sufficienter perficit per virtutem Theologicam: qualiter intelligitur.l.33.dist. tertij.q.vnica.M

Uoluntas volens.A potest nō velle.A.qualiter intelligitur. l.39.di.primi.infra.G

Uouentibus non solum nubere sed velle nubere damnabile est di.17.q.1.sunt quedam. qualiter intelligitur.l.30.dist. quarti.q.2.j.C

Ubi aliquid est omissum caute est supplendum.extra de clerico per saltum promoto.c.vnico.qualiter intelligitur.l.2.distin.quarti.q.2.j.C

Ubi est vna auersio et vna libido ibi videtur esse vna ratio formalis peccati.Augu.82.q. q.36.qualiter intelligit. l.18. q.q.infra.Cc

Ubi non potest esse nisi vnicus actus intelligendi ibi non potest esse nisi vnicum verbum. qualiter intelligitur.l.2.q.q.E

Ubicunq ceciderit lignum ibi erit.Ecclesiastes.11.qualiter intelligitur.l.7.dist.secūdi.q. vnica.j.L

Unitas in christo est maxima

post illam que est in trinitate Ber. ad Eugenium papã. qualiter intelligitur. l. 6. dist. tertij. q. 1. F

Unitati est immediatior distinctio minor q̃ maior. qualiter intelligitur. l. 2. q. q. S

Una auersio voluntatis est in actu interiori et exteriori. qualiter intelligitur. l. 18. q. q. infra. Cc

Unus beatus nõ intelligit melius rem q̃ alius: quia qui aliter rem q̃ est intelligit fallit. Augu. 83. q. q. 32. qualiter intelligitur. l. 50. distinct. quarti q. 6. R

Unus est interitus hominum et iumentorum. Eccle. 3. qualiter intelligitur. l. 43. dis. quarti. q. 1. in sol. argu. ad primum infra. G

Usus rationis est maius bonũ q̃ actus virtutis: et per consequens agens contra usum rationis peccat mortaliter: qualiter intelligitur. l. 32. di. quarti. q. vnica. Y

Utens instrumento ad finem illum ad quem ordinatum non peccat sic vtendo: qualiter intelligitur. l. 42. dist. secũdi. q. 4. infra. M

Uxori leprose non debet sanus reddere debitum. extra de cõiu. lepro. c. 1. q; sit ꝓpositio falsa: et qualiter intelligitur. l. 32. dist. quarti. q. vnica. G

¶ Explicit Theologicarũ Propositionum expositarũ a Doctore Subtili Septime Sectionis portio prima.

Incipit peripateticarũ Propõnũ expositarũ de mẽte Doctoris Subtilis pars secunda septime Sectionis.

Absoluta distinguunt̃ p intrinseca q̃liter intelligit̃.l.13.q.q.Ji

Ab vno ic̃tũ vnũ nõ possũt plura p̃uenire.Aui. 9.met.c.4.q̃liter intelligit̃.L. 1.di.q̃rti.q.1.Bb

Accidẽs diffinit̃ p subiectũ respectũ quẽ h̃z ad subiectũ q̃lr sit verũ.l.12.di.q̃rti.q.1.L

Accidẽs nõ accidit accidẽti nisi q̃ambo accidũt eidẽ subiecto 4.met.tex.cõ.14.q̃lr intelligit̃ l.12.di.q̃rti.q.2.L

Accidẽs nõ põt eẽ sine subiecto p° phy.t.c.39.z in añ predicamentis.q̃liter intelligit̃.l.12.di.q̃rti.q.1.j.E

Accidẽtia nõ sũt entia nisi i eo q̃ entis.7.met.t.c.4.q̃liter intelligit̃.l.12.di.quarti.q.1.G

A p̃cretis ad abstracta valet p̃ñtia.4.thopi.c.15.qualr intelligitur.l.4.9.dist.quar.q.1.i sol. arg.prime.q.Cc

Acq̃rere cognitionẽ in p̃ncipio nõ ẽ generatio neq̃ alteratio hõ eñ fit sapiẽs z intelligens:q̃ñ aĩa eius q̃escit et firmatur.7. physi.te.cõ.20.qualiter intelligitur.l.13.q.q.j.R

Actio accidẽtiũ non solũ terminatur ad formã accidentalẽ sz ad substantialẽ q̃ sit p̃positio falsa.l.12.di.quarti.q.3.j.C

Actio ẽ op⁹ z finis actiui.3.phy si.tex.cõ.16.qualiter intelligit̃ l.13.di.quarti.q.1.J

Actio est tm̃ suppositi z actões sunt circa singularia.1.met.in prohe qualr sint p̃positiones vere.l.12.di.quarti.q.3.Aa. et quarta.q.q.j.F

Actio z passio sunt idẽ sicut via ab athenis ad thebas z econuerso.3.phy.t.cõ.21.q̃liter itelligit̃.l.13.di.quarti.q.1.ifra.L

Actio fundat̃ in motu.3.phy.t. cõ.19.qualiter intelligit̃.l.13. dist.q̃rti.q.1.Gg

Actiua z passiua s̃z potẽtiã actiuã z passiuaz dicunt̃ ad aliq̃d z actiões potẽtiarũ 5.met.t.c. 20.qualr intelligitur.l.13.disti. q̃rti.q.1.infra.U

Actiuũ z passiuũ h̃ntiã cõplete potẽtiã actiuã z passiuã statiz agũt.9.me.t.cõ.10.qualr itelligit̃.l.10.di.quarti.q.vnica.P

Actiuũ z passiuo sunt correlatiua mutuo.5.met.c.20.qual. itellr.l.4.di.tertij.q.vnica.R

Actus est formalis similitudo obiecti z actualior q̃ spẽs:qualr intelligit̃.l.14.q.q.infra.J

Act⁹ ẽ por simplr potẽtia tpe.9 met.t.cõ.1x qualiter intelligit̃ l.di.quarti.q.1.infra.Ji

Actus z potẽtia sunt opposita: neq̃ p̃nt eẽ in aliq̃ vno qualr intelligit̃.l.2.di.scd̃i.q.10.P

Actus illi differũt spẽ q̃ eliciũt a principijs differẽtibus spẽ: qualr intelligit̃.l.7.q.q.O

Actus p̃fectissim⁹ potẽtie d3 eẽ circa obm̃ simplr p̃3: qualiter

l.27.dist.tertij.q.vnica.P
Anima diuidit i suas potētias sicut pomū in odorē colorem et saporē Auerrois primo de aia cō.62. qualiter intelligitur.l.16.dis.scdi.q.vnica.Q
Anima est locus specierū nō tota sz intellectiua tertio de aia tex.cō.6.qualiter exponitur.l.3.dist.primi.q.6.M
Anima est quodāmō oia p sensum sensibilia et p sciētiā scibilia tertio de aia.t.cō.37.qlr exponit.l.3.dist.primi.q.6.M
Anima est substātia animati et qd qd erat esse et species.7.meta.tex.c.35.qualiter intelligit l.22.dis.tertij.q. vnica.R
Anima nō vnit corpori pptper pfectionē corpis qz forma nō est pptper naturā sed ecōuerso.2.phy.t cō.14.et p pñs vnit ppt pfectionē sui acqrēdā:qlr intelligit.l.45.dist.quarti.q.2.F
Anima p se intelligit et operat operatione immanente.qliter intelligitur.l.9.q.q.J
Anima speculat qd qdē ē i phātasmatibus: et phātasmata se hñt ad intellectū sicut sensibilia ad sensum et nihil intelligit aia sine phantasmate.3.de anima.tex.cō.11.et.39. qualiter exponitur.l.ibidem.
Appetibile est mouēs nō motū et appetitus est mouēs motuz scz ab obiecto.tex.c.64.qliter intelligitur.l.25.dist secūdi.q. vnica.in respōsione ad primū principale.U
A priuatiōe ad habitū impoßis est regressus i postpredicamētis.c.de oppositis:qliter intelligit.l.43.dist.qrti.q.3.D.et.F
A remotis prius videt corpus ꝙ animal.Auic.pmo sue physice qualiter intelligitur.l.8.distī.quarti.q.2.J.O
Ars vniuersalis est speculatiua et particularis ē practica. qualiter intelligatur.l.8.q.q.J.E
Artificialia differūt a naturalibus:qz naturalia hñt pncipiū intrinsecū mot⁹: et artificialia nō.2.phy.tex.cō.3. qualiter intelligitur.l.18.distin.secūdi.q.vnica.J.C

Balneū in mēte mouet vt efficiēs et vt extra mouet vt finis.Auer.12 met.c.36.qualiter intelligit.l.25.dist.secundi.q.vnica.J.Q
Beatitudo est finis oim desideriorū.10.ethi.10.qlr itelligit.l.46.dist.quarti.q.6.M
Bene dixerūt bonū esse qd oia appetūt hoc est beatitudo.primo ethi.c.1.qualiter intelligit l.46.dist.quarti.q.10.J.M
Bona fortuna pprie est illorū ꝗ sunt in ptāte nr̄a sicut et absolute fortuna.phs i de bona fortuna.qlr intelligit.l.21.q.q.E
Bonū diuturni⁹ est melius.3.thopi.c.1.qualiter intelligit.l.49.dist.quarti.q.2.J.Ff
Bonū hz rōnē finis.scdo met. tex.cō.8. qualiter intelligit.l.3.q. prolo.J.U

Calor est instrm aie in generādo carnē alatam.2.de aia.t.cō.75.qualiter intelligitur.l.1. dist. quarti.q.1.P.et.12.dist.eiusdem.q.3.C
Carentia mali est delectabilis. phs primo rethorice.c.2.qualiter intelligitur.l.50. distinc. quarti.q.2.in fol.arg.ad scōm prime questionis.J.E
Caro fm spēz augēt nō āt caro fm nām.caro ēt fm spēm manet.caro vo fm nām fluit et re

fluit.p°io de gene.t.c.35.q̃liter intelligit.l.44.dist.q̃rti.q.13

Causa actiua diuidit̃ i naturã ꝛ ꝓpositũ.2.phy.t.cõ.49.q̃liter intelligit̃.l.16.q.q.j.R

Causa cõis h₃ effectũ cõe₃ ꝛ ptl cularis particularẽ.5.met.t.c. 3.ꝛ scd̃o physi.te.c.38.qualiter exponit̃.l.7.dist.p°imi.q.1.X

Causa equiuoca ẽ nobilioꝛ effe ctu ꝓducto qualiter intelligit̃ l.17.dist.p°imi.q.2.j.U.ꝛ.49. distin.quarti.q.4.M

Cause mouẽtes sunt p°ius ipso cãto exñtes. forma ꝟo simul ẽ cum cãto.si aũt aliq̃d posteri⁹ manet pscrutãdũ est. in q̃bus dã eñ nihil ꝓhibet vt si aia ẽ tale nõ ois sed intellectiua. 12 met.tex.c.16.ꝛ.17.qualiter in telligit̃.l.43.dist.q̃rti.q.1.j.L

Causa per se p°ioꝛ q̃ cã p accñs scd̃o.phy.q̃liter intelligit̃.l.25. dist.secundi.q.vnica.R

Causa p°imaria pl⁹ influit i ef fectum ꝛ plus agit q̃ scd̃a ex p°ima propositione de causis qualiter exponitur.l.12.di.p°i mi.q.2.D

Causa q̃ dat esse iõ effect⁹ reci pit esse.qualiter itelligitur. l. 1.dist.secundi.q.2.E

Causa scd̃a plus.põt in virtute cause p°ime q̃ in ꝟtute ꝓp°ia alioqui nõ depẽderet essentia liter in causando a cã p°ima. nec esset oꝛdo essentialis i cau sando:qualiter intelligit̃.L.1. dist.quarti.q.1.Rr

Cause p̃me vniuersalissime coꝛ rñdet finis vniuersalissim⁹ q̃ liter intelligitur.l.46.distin. quarti.q.8.F

Causatũ est õ se nõ ens ꝛ ẽ de se possibile.Auicen.8. meta.c.4 q̃liter intelligitur.l.7.q.q.Ll

Celu₃ est in loco p cẽtrũ.Auer. quarto physi.c.43.q̃liter intel ligitur.l.11.q.q.j.C

Celũ est mobile adequatũ intel ligentie.2.celi.ter.cõ.71.q̃liter intelligitur.1.20.q.q.j.F

Cessante gñatiõe rerum frustra erit motus celi:q: necessaria ẽ latio solis in obliquo circulo vt sit gñatio ꝛ coꝛruptio istoꝝ inferioꝝ.scd̃o de gene.tex. cõ. 56.qualiter intelligitur.l.48. dist.quarti.q.2.j.C

Circa ide₃ obiectũ eadẽ natura semper h₃ eundẽ actu₃ specie: qualiter intelligitur.l.49.di: quarti.q.12.F

Cognitio õ₃ fieri p assimilatio nẽ₃.p°imo de anima.tex.cõ.35 qualiter intelligitur.l.3. disti. p°imi.q.3.j.C

Cognitio fit in nobis ex militis actibus ꝛ experientijs.secũdo poste.te.cõ.27.ꝛ in p̃he. met. qualiter intelligitur.l.14.dis. tertij.q.3.3.D

Cõpositũ est q̃õ p°imo genera tur.7.meta.t.cõ.26.27.ꝛ.32. qualiter intelligitur.l.5. disti. p°imi.q.1.G

Cõceptus denominatiuus nõ ẽ vniuocus.Arist.in antep°edi camẽtis.qualiter exponitur.l. 8.dist.p°imi.q.3.P

Continuũ q̃õ est eiusdẽ disposi tionis i parte ꝛ in toto; nõ põt mouere se:ꝛ naturalia h₃ p°in cipium itrinsecũ patiendi tñ respectu motus ꝛ non faciendi octauo physi.t.29.ꝛ.30. quali ter.exponiter.l.2.dist.secundi q.10.j.F

Cõtradictoꝛia: referunt̃ ad ide₃ nũc nõ solũ in oꝛdine duratio nis s₃ etiã nature ꝛ oꝛiginis.q̃ liter intelligitur.l.4.q.q.E

Contraria nata sunt fieri circa idē et p ꝯñs sibi succedere i eodem in pdicamentis.c.de oppositis.qualiter intelligitur. l.49.dist.quarti.q.13.B

Cōtraria nō pñt esse simul ꝓpt eoꝝ repugnātiā.quarto met. tex.cō.9.et.27.qliter itelligit l.1.dist.tertij.q.1.infra.L

Corp9 nō agit nisi p ꝯtctū primo de gen.t.c.43.et agēs et patiēs debēt esse simul:et nihil horuz est mediū.septimo phy.t.c.8. et qnto phy.t.c.22.qliter intel ligitur.l.44.dist.qrti.q.2.O et.45.di.eiusdem.q.infra.G

Corruptibile et icorruptibiledifferūt plusq̄ gñe.decimo met. t.c.26.qualiter intelligitur.l. 6.di.quarti.q.10.M

Cuius estvisus hoc est visibile. visibile est color.hoc aūt ſ3 se est visibile: ſm seipm aūt non rōne sed qm̄ i seipo h3 cām esse visibile.Aris.scdo de anima tex.con.66.qualiter intelligitur.l.8.q.q.j.H

Cū intell9 singula fiat vt sciēs dr q̄ ſm actū. hoc aūt ꝯfestim accidit cū possit opari p seip3. tertio de anima.t.c.8.qliter intelligitur.l.15.q.q.infra.B

Delectatio nō ē motio qr,ol3 motionū est ꝓprievelocitas et tarditas vel in se vel in ꝯparatione ad aliō decimo ethi.c.2. qliter intelligit.l.13.q.q.j. Gg

Delectatio est ꝯiunctio cuiusli bet vtutis cū ꝯueniēti.Aui.octauo.met.c.vlt.qliter itelligit l.15.dist.tertij.q.vnica.j.D

Delectatio vehemens expellit tristitiā nō tm̄ oppositā sed ēt ꝯtingētem.7.ethi.c.18.qualiter intelligitur.l.15.dist.tertij q.vnica.Y

De rōne btitudinis est q̄ insit ſm vitā perfectā.alioquin felix posset fieri miser.p1o ethi. et.8.et.13. qualiter intelligitur l.49.dist.quarti.q.6.U

Destructio priori dstruit posterius.quinto.met.qualiter intelligitur.l.12.di.quarti.q.3.Y

Deus est causa euentus fortuiti et impetus Arist. si voluerit in de bo.for.qualiter sit veruz l.21.q.q.infra.O

Differentia finalis est suba et diffinitio rei septimo meta.t. cō.43.qualiter intelligitur.l. 11.dist.quarti.q.3.infra.Cc

Dfie formales distinguūt spē qr forma spēs et actus sunt idem decimo met.t.c.25.qliter intelligitur.l.3.dist.secundi.q.7.F

Differētia iferior:icludit supiorē septimo met.t.c.43.qr firiopedis est pedalitas:qlr itelligitur.l.11.di.quarti.q.3.j.Cc

Differētia subalis h3 modum qualitatis quinto met.t.c.19. qualiter intelligitur.l.1.di.tertij.q.1.infra.D

Dimēsio ē formalis rō repugnādi duo corpa esse simul qr dimensiones solū faciūt,distare p se nō p passionē qrto phy.t. c.76.qualiter intelligitur.L. 49.di.quarti.q.16.A

Dispositio necessaria vel necessitas non manet absq̄ illo qd disponit necessario. qualr sit verū.l.11.di.quarti.q.3.j.Hh

Dñi ad seruū nulla est iustitia qr nulla est equalitas.!quinto ethi.ca.11.qualiter intelligit. l.46.di.quarti.q.1.j.L

Domus extra fit a domo i mēte septimo. met.t.c.22. qualr intelligit.l.1.di.quarti.q.1. Q

Due mutatiões eiusdē spēi nō pñt esse simul tertio phy.t.c. 19.qliter intelligitur.l.10. dis. quarti.q.2.j.M

Duo corpora nō pñt esse simul quarto phy. t.c.76. qliter intelligitur.l.10.q.q.L

Eadē potētia circa idē obiectū nō pt hre act⁹ oppositos:quorū alter sit in summo qualiter intelligitur. l.15.dist.tertij.q.vnica.U

Eadē pductiōe pducit̄ ꝯpositū ꝛ forma cōpositi septio met.t. c.22.ꝛ octauo met.te.c.3.qualiter intelligitur.l.17.dist. secundi.q.1.C

Ea q̄ sunt cōmunia omnib⁹ generib⁹ sunt ens ꝛ res Auic.1. meta.c.5.qualiter intelligitur l.3.q.q.j.B

Eadē sanitas numero nō redit qnto phy.t.c.36.qliter non sit vera propositio.l.43.di. quarti.q.3.j.E

Effect⁹ nō adequās v̄tutē agētis supioris pōt ab agēte inferiori pduci qualiter est ꝓpositio falsa.l.1.dist.qrti.q.1.j. Oo

Effectus perfectior manifestat maiorem perfectionē cause. qualiter intelligitur.l.1. disti. quarti.q.1.j.Oo

Effect⁹ vniuersaliores oꝫ reducere ad causasvniuersaliores qualiter intelligitur.l. 1.disti. quarti.q.1.C

Electio recta reqrit rōnē rectā ꝛ nō ē īpossibiliū qnto ꝛ. sexto ethic.qualiter intelligitur.l.6 dis.secundi.q.1.E

Elemēta manētī mixto p̄mo d̄ geñ.t.c.84.qliter intelligit̄.l. 15.dist.secundi.q.vnica.B

Elemētū est ex quo aliqd ꝯpōit̄ p̄mum inexistente indiuisibili spē in aliā speciē qnto meta.t. c.4.qualiter intelligitur.l.15. dist.secundi.q.vnica.J

Ens ꝫ de entib⁹ sicut logici dicunt nō scibile esse scibile qrto meta.t.c.2.ꝛseptio met.t.c.4. qlr intelligit̄.l.3.dist.p̄mi.q.3. Q.ꝛ.12.di.quarti.q.1.j.G

Ens dicitur multipliciter p̄mo phy.t. c. 13. qualiter exponit̄. L.ibidem.S

Ens est obm adequatū intellectus.3.de anima qualiter exponitur.l.1.q.prol.j.x

Ens imperfectū reducit̄ ad ꝑfectū ꝛ ens per participationeꝫ reducitur ad ens per essentiā qualiter exponitur.L. 2. dist. primi.q.3.D

Eque illuminant̄ p̄ra illuminabilia sicut vnum qliter intelligitur.l.20.q.q.j.G

Eq̄nitas ē tm̄ eq̄nitas nec ē vna nec p̄les nec vl'is nec pticularis Aui.5.me.c.1.qlr itelligit̄. l.3.di.primi.q.5.j.J.ꝛ.3.dis.secundi.q.1.infra.E

Equocatiões latent in gñe.7. phy.t.c.31.qliter exponitur.l. 3.dist.primi.q.3.Q

Esse aie est idē qd eē toti⁹:q̄ sit ꝓpositio falsa.l.9.q.q.infra.R

Esse diuinū est actualissimū includens vnitiue omnē perfectionē diuinam qliter intelligitur.l.46.di.quarti.q.3.D

Esse in nō cōstituit aliqd spāle gen⁹:qꝛ vnū esse in est oim nomē generū.Simplici⁹ sup predicamenta qualiter intelligit̄ l.12.dist.quarti.q.1.infra.D

Ex actu ꝛ actu nō fit vnū p se.8. meta.t.c.15.qliter intelligit̄. l. 12.di.secundi.q.1.infra.D

Excellēs sensibile corrūpit sensū.1.d̄ aia.t.c.64.qualr̄ itelli-

gitur.f.43.dist.quarti.q.2.L
Ex maiori de necessario & minori de inee fit syllogism⁹ for malis prlo prior.c.15.qualiter exponitur.l.39.dist.primi.q.5.y
Ex negatiua de pdicato finito sequit affirmatiua de pdicato infinito.2. perierme. qualiter itelligit.l.4.dist.primi q.1. E
Ex nō ente simpliciter non pōt aliquid fieri:primo de gen.t.c. 12.qualiter intelligit.f.11.dist. quarti.q.3.y
Fātasmata se hñt ad itellectū sicut sensibilia ad sensuz.3.de aia.t.c.30.&.39. qualr exponit l.3.dist.primi.q.2.G
Felicitas intelligētiaꝝ consistit i speculatōe veritatis.10.ethi. c.10.qualiter intelligit.l. 48. dist.quarti.q.2.J.B
Felix est dei amantissimus.10. ethi.c.10.qualiter exponit.l.4 q.prol.M
Finis speculatiue est vitas practice vo est opus.2.me.t.c.3.qualiter itelligit.l.4.q.prol.J. Dd
Finitū & infinitū quātitati congruūt pri.phy.t.c.15. qualiter intelligitur.l.5.q.q.J.Bb
Fluxus rerum adeo est duplex Auic.8.meta.c.vltimo.qualiter intelligitur.l.36.dis. primi q.vnica.N
Forma absoluta hz aliquā propriā operationē qualiter itelligitur.l.6.disti.quarti.q.10. in sol.argu.J.P
Forma corporeitatis est dispositio & necessitas anime rōnalis qualiter intelligit.l.43.di. quarti.q.3.P
Forma eiusdē rationis nō multiplicatur nisi sm materiā qliter intelligitur.l.2.q.q.J.B. et J.M
Forma & finis in eodē coincidūt scdo phy.t.c.70.qualiter exponitur.l.5.dist.primi.q.1.G
Forma est cōpositioni ɔtingēs simplici & inuariabili eēntia cōsistēs Gilbert⁹ in pphemio sex pnci. qualiter intelligit.l.17. dist.primi.q.3.yy
Forma est magis ens q̄ cōpositū.7.meta.t.c.7.qualiter itelligitur.l.9.q.q.J.H
Forme se hz sicut numeri.8.meta.t.c.10.qualiter intelligitur l.17.dist.primi.q.6.xx.&.3.dis. secundi.q.7.E.&.q.10.H
Forma substātialis dat eē simpliciter & accidētalis dat eē sz quid qualiter intelligitur.l.11. dist.quarti.q.3.J.y
Formale in actiōe sm q distinguetur a passione ē eē ab alio 3.phy.t.c.19.&.22.qualiter itelligit.l.13.dist.q̄rti.q.1.J.R
Formalis rō eēndi i loco ē quātitas.4. phy.t.c.76. qualr intelligit.f.10.di.quarti.q.3.C
Fortitudo & tēperātia dicūtur esse in irascibili & cōcupiscibili sexto ethi.ca.3.qualiter intelligitur.L.33.distin.tertij.q.vnica.J.M.
Fortis dz se exponere morti pro re publica tertio ethi.c.11.&.nono ethi.cap.9.qualiter intelligit.L.43. distinctione quarti.q.2.P
Fortunati adeo vecti sine rōne impetū habēt ad opari alidd Arist.in li. de bo.for. qualiter intelligit.l.21.q.q.J.Z
Frigus nō ē maioris vtutis nec magis actiuū p hoc q calor ē sine substātia q̄ si eēt cū substantia qualiter sit veruz.l.12. dist.quarti.q.3.J.x

Generās generat aliud ppt materiā septimo meta.t.c.28.q̄lr ter intelligitur.l.3. dist.secundi.q.4.J.R.z.q.6.S

Generās qd dat substantiā rei dat ēt accidētia cōsequētia rez qualiter intelligitur.l.18.dist. tertij.q.vnica.J.R

Generatio est mutatio toti9 in totū nullo sensibili remanēte pūo de gene.tex.cō.10.z.23.q̄liter itelligit.l.12.dist.secundi q.1.J.A.z.11.dist.quarti.q.1.A. z.10.q.q.J.B

Generatio z corruptio non pñt esse mutatiões continue octauo phyß.t.c.61. qualiter intelligitur.l.12.q.q.D

Gñatio est terminus alterationis q̄nto phy.qualiter intelligitur.l.12. dist.quarti.q.3.J. C

Generatio nō ē mor9 q̄nto physico.tex.cō.8.z ide z.oē qd mouetur est.qd aūt generat non est qualiter itelligitur.l.12.di. secundi.q.1.J.J.z.11.dist. quarti.q.3.Ee

Gñatio prius est distinctiua q̄ sit assimilatiua qualr itelligit l.7.dist.primi.q.vnica in fine.

Generatio vnius ē corruptio alteri9 pmo de geñ.tex.cōmē.17 qualiter exponit.L.1. distinc. secundi.q.3.L

Graue mouet ad cētrū z q̄etat in illo qualiter itelligit.l. 49. dist.quarti.q.8.J.E

Genus nihil est p̄ter eas q̄ sunt generis species septio meta. t.cō. 43. qualiter intelligit.l. 11.dist.quarti.q.3.Cc

Habēs formā nobiliorē non est natuz recipere formam minus nobilē qualiter sit propositio falsa.L 15.q.q.J.Y

Habēs potētiā ad opposita sic faciet vt faciēdi hz potētiā nō aūt vt potētiā hābeat faciēdi 9.meta. tex.cō.10.z.17. qualiter intelligitur.l.39.distin. primi.q.1.R

Habitus est eoꝝ q̄ sunt ad aliq̄d q̄nto meta.t. c.20.z in p̄dicamēto relationis qualiter exponitur.l.17.distin.primi.q.2. infra.R

Hoc solo p̄uat de9 facere igenita q̄ fcā sunt.6.eth.c.3.l approbatiōe agathonis qualr itelligitur.l.43.di.quarti.q.3.J.F

Homo hz naturale desiderium ad semp esse qualiter intelligitur.l.43.di.quarti.q.2.Y

Homo humanitate est hōz etiā anima rationali ē homo qualiter intelligit.l.12.dist.quarti q.3.J.Bb

Idea platonica nō pōt eē p̄ncipiū gñandi ppositū qz est forma tātum.7.me. t.c.28.qualiter intelligit.l.12. dist.quarti.q.3.Ee

Idē est p̄ncipalius respectu eēz cuiuscūq; pfectiōis ɔsequētis eē qualiter intelligitur.l.49. dist.quarti.q.2.J.R

Idē instās manet in toto tēpore ꝑ phs quarto phy.t.c.104. et 3.met.t.c.17.qualiter intelligitur.l.2.dist.secundi.q.2.D

Idem manēs idē semp est natū. facere idē scdo de gñatione.t. c.56.qualiter exponit.l.1.dist. secundi.q.2.F

Idem nō agit in seipm neq; idē est in actu z i potētia respectu eiusdē q̄nto z nono met.qualr intelligit.l.3.distinctione.pmi q.7.R.z.2.distin.secundi.q.16 z.15.q.q.Y

Intelligētia est ens formalr necessariū ꝛ causatū.6.meta.t.c 17.ꝛ.12.me.t.c.42.ꝛ idē qualiter intelligiť.l.8.di.primi.q.5 l.T.ꝛ.7.q.q.kk
Intelligētia est plena formis. Proculus in li.de causis qualiť exponiť.l.3.di.scdi.q.11.H
Intelligere in quodā pati ꝛ moueri ꝯsistit tertio de aīa.t.c. 2.ꝛ.5.ꝛ.14.qualr exponiť.l.3.di. primi.q.7.y.ꝛ.13.q.q.l.Ee
Intelligere sine phātasmate ē pfectius ꝙ intelligere cū phātasmate qꝛ ꝯuenit cū itellectione dei qualr intelligiť.l.45. dist.quarti.q.2.D.ꝛ.E
Intellectus agens est q̄ est oīa facere.tertio de aīa.t.c.18.q̄liter exponiť.l.1.q.pl.Q.ꝛ.15.q q.R
Intellect⁹ agēs hꝫ duas actiones ordinatas primā.s.facere de potētia intelligibili actu intelligibile.scdam vero d̄ potētia in tellecto actu intellectuꝫ Auer.tertio de aīa.c.18.qualr intelligiť.l.15.q.q.M
Intellectus circa simpliciaꝛ circa qd̄quid ē nō decipiť.9.meta.t.c.vlt.qualr exponiť.l.x.di. primi.q.3.L
Intellectus corrūpiť q̄dā interius corrupto.scdo de aīa.t.c. 21.ꝛ p⁹ de aīa.t.c.66.qualr intelligiť.l.45.di.q̄rti.q.1.I
Intellectus de foris aduenit solus in de gn̄a.aīaliū.c.3.qualiter sit verū in via phi ꝛ intelligiť esse sine creatione.l.43. di.q̄rti.q.2.M
Intellect⁹ distinguiť a sensu qꝛ vniuersaliū est intellectus singl'ariū āt est sensus.p⁹ post.t. 43.q̄lr itelligiť.l.13.q.q.l.I
Intellect⁹ est immixtusꝛ separat⁹ ꝛ nō est virt⁹ i corpe.2.de aīa.t.c.21.ꝛ.3.de aīa.t.c.4. q̄liter itelligiť.l.43.di.q̄rti.q.22.
Intellectus est pars aīe.3.d̄ aīa t.c.1.q̄lr intelligiť.l.16.di.scdi .q.vnica.M
Intellectus extēsione fit practicus ꝛdiffert a speculatiuo fine 3.de aīa.t.c.49.q̄lr exponiť.l. 4.q.pl.Dd.ꝛ.l.Ee
Intellectus impediť leso organo phātasie scdo d̄ aīa.t.c.63. q̄lr itelligitur.l.43.di.quarti. q.2.D
Intellect⁹ nullius ptis corporis est actus tertio de aīa.t.c.4.q̄liter intelligiť.l.9.q.q.l.D
Intellectus passiuus corrūpiť. 3.de aīa cō.20.inq̄t Auer.q̄lr itelligiť.l.45.di.q̄rti.1.l.B
Intellect⁹ possibilis est q̄ ē oīa fieri.3.de aīa.t.c.18.qualr exponiť.l.3.di.p̄mi.q.7.ifra.Cc
Intellect⁹ possibilis nihil ē eorū que sūt an̄ itelligere tertio de aīa.t.cū.5.q̄lr exponiť.l.3. di.primi.q.7.l.3.v.3.di.scdi.q. 8.R.ꝛ.16.di.scdi.q.vnica.C
In aduētu forme potentia destruitur: q̄lr itelligiť.l.43.di. quarti.q.3.I
In aīa nō sunt nisi tria.s.potentia habitus ꝛ passio.scdo ethi. c.5.qualr intelligiť.l.3.di. scdi q.10.R.
In ꝯceptis cū materia nō ē idē qd̄ q̄d est cum illo cuius est.7. met.t.c.34.ꝛ.35.qualiter itelligiť.l.22.di.tertij.q.vnica.I.et 2.q.q.M
In ꝯtrarijs tꝫ ꝯhtis i se ipsis secūdo thopi.c.20.qualr intelligiť.l.30.di.tertij.q.vnica.H
In corporibus celestibus est tātum vnum indiuiduum:sicut vnus sol.ꝛ vnus mūdus pzio

mo celi.t.c.92.q̄liter itelligit l.3.di.scdi.q.7.I

In diuidentibus ordinatis prima diuidētia sunt magis ordinata.scdo poste.qualiter itelligit.l.7.dist.tertij.q.1.F

In habentib⁹ qd qd est idē est qd quid est cū eo cuius est. 7.ma.t.c.35.& primo phy.t.c.80. qualr itelligit.l.22.dist.tertij. q.vnica.C

In his que sunt p se sicut maximū ad maximū: ita simplr ad simplr & ecōuerso.scdo thopi. c.29.qualr exponit.l3.di.primi.q.2.l.V

In his q̄ sunt sine materia idez est qdquid est cū eo cui⁹est.7. meta.t.c.20.qualr intelligi.l. 3.dist.scdi.q.6.R.&.q.7.C

In itellectu ꝯiuncto nō sufficit species intelligibilis: ad intellectionē sine phantasmate:qz opz ꝯuerti ad phantasmata. 3.de aia.t.c.39.qualr itelligit l.45.dist.quarti.q.1.F

In mutatiōe termini sunt incōpossibiles.quinto physico.t.c. 26.q̄liter intelligit.l.11.distic. quarti.q.1.in solu.ad tertium infra.F

In omni ordine essentiali negatio ordinis ad pri⁹ vr̄ imediatiua consequi ipsum:primū q̄ ordo eius ad secundum q̄liter intelligit l.28.dist.primi.q.2. infra.M

In p se causis eiusdē speciei nō pōt esse circulus.primo poste. t.c.9.q̄liter itelligit.l.42.dist. scdi.q.4.l.H

In qualitatib⁹prime speciei nō est alteratio.7.phy. t.20.qualiter intelligit..l.13.q.q.T

In relatiuis tertij modi relo ē in substātia alteri⁹ extremi.5. met.t.c.120. qualr intelligit.l. 13.q.q.V

In relationib⁹ pōt esse ꝓcessus in infinitū . qualr sit verū.l.6. dist.quarti.q.10.E

In sapiētia creatorisnō ē occultatio nisi s3 receptacula. Aui. 6.natu.par.4.c.2.qualr intelligit.l.14.di.tertij.q.2.l.O

Linea recta est cui⁹ mediū nō erit extrema. sexto thop.phs increpat. q̄lr itelligit.l.8.di.p̄mi.q.3.Q

Locus est vltimū corpis ꝯtinentis imobile primū.4. phy.t.c. 41.qualiter intelligit.l. 2.dis. scdi.q.9.D

Magis & minus sunt incōpossibilia qualiter intelligit.l.20.distin. quarti.q.4.l.B

Maius malū est magis fugiendū:& maius bonum est magis eligendū.primo ethi.qualiter intelligit.l.50.dis. quarti.q.2. A.l.A.&.q.6.l.H

Malus est impenitēs.7.ethi. c.10.&. 12. qualiter exponit.l. 7.di.scdi.q.vnica.l.P

Materia appetit formā sicut femina marē.primo phy.t.c.81. qualiter intelligit.l.49. dist. quarti.q.10.B

Materia cū alijs causis nō coīcidit.scdo phy.t.c.70.q̄lrexponit.l.3.q.pl.R.&.3.di.primi.q. 7.S.&.25.di.scdi.q.vni.R

Materia est:ens in potētia & nō est act⁹ neq3 i actu sine forma Auer.2.phy.cō.12.q̄liter itelligit.l.12.di.scdi.q.1.l.R

Materia & cōpositū ex materia & forma dimittendū est qz huius substātia posterior cādita terci.7.met.t.c.9. qualr itelligit.l.2.di.tertij.q.vni.l.R

Materia est qua res pōt esse et nō esse.7.met.t.c.22. qr̄ intelligit.l.22.di.tertij.q.vni.ſ. B. et.E.t.43.di.qrti.q.2.infra.O
Materia nō est quid nec quale nec quātū nec aliqd alioꝝ qb⁹ ens determinat.7. met.t.c.8. qualiter intelligitur.l.12.dist. secundi.q.1.P
Materia nō est scibilis nisi per analogiā ad formā.pmo phy. t.c.69.qualiter exponitur.l. 12.dist.secundi.q.1.infra.Z
Mediū ē eiusdē rōnis cū extremis.10.meta.t.c.22.qualr exponit.l.7.di.pmi.q.1.infra.x
Medium quāto magis recedit ab vno extremo tāto magꝭ accedit ad aliud.qualr sit ꝓpositio falsa.l.45.di.qrti.q.2.ſ.A
Memoria hꝫ actū post tps. Aristo.in libello de memo.et reminiqualiter intelligitur.l. 45. di.quarti.q.3.infra.C
Mensuratū nō pōt esse sine mēsura.5.met.t.c.20.qualr intelligit.l.48.di.quarti.q.2.Z
Mixtio est miscibiliū alteratoꝝ vnio.pmo de gnā.t.c.90.qualiter exponitur.l.15.dis.secundi.q.vnica.F
Mixtū mouet ſm naturam elemēti ꝑdominātis primo celi. t.c.7.et.8.qualiter intelligit.l. 15.di.secundi.q.vnica.G
Motus celi est prim⁹ motuum quo cessante ois ali⁹ dꝫ cessare.8.pho.t.c.73.qualiter intelligitur.l.49.di.quarti.q.13.G et.14.q.infra.D
Motū diuersoꝝ spē sūt diuersi termini spē.5.physi.t.c. 48. qualiter exponitur.l.2.di.primi.q.7.T.et.13.distin.eiusdeꝫ q.vnica.R
Motus duo eiusdē speciei sunt in cōpossibiles in eodē sbo.5. physi.t.c.19.qualiter intelligitur.l.2.di scdi.q.7.D
Motus est actus entis in potētia ſm q̄ i potētia.tertio phy. t.commen.9.qualiter intelligitur.l.3 q.q.P
Mouēs et motuꝫ sunt distincta sbo.tertio physi.t.c.17.qualiter intelligitur.l.25.di.secūdi. q.vnica. C. et in respōsione ad primum.D
Mouēs et motuꝫ sunt simul. 7. phy.t.c.8.et.9.qualiter intelligitur.l.9.di.scdi.q.2.infra.C
Multitudo indiuiduoꝝ nō est nisi ꝓpter saluationē specierū scdo de aia.t.c.34.et.35.qualr itelligit.l.3.di.scdi.q.7.ifra.P
Mutari est aliter se hr̄e nūc q̄ prius.quinto physi.qualr intelligitur.l.2.di.scdi.q.4.E

Natura determinat ad vnū.12.met.t. c.30.et scdo de ge.t.c.56.qualr intelligitur.l.21.q.q.F
Natura distinguit ꝫ intellectū et ꝫ agēs a ꝓposito.scdo phy. t.c.49.q̄liter intelligitur.l. 2. di.primi.q.7.x.et.25.di.secundi.q.vnica.T
Natura est principiū motus et quietis ei⁹ in quo est per se et nō p accidēs.scdo physi. t.c.3. qualiter intelligitur.l.18. dis. scdi.vnica.infra.C
Natura nihil ꝑducit vt statim nō sit.8.phy.t.c.65.et pmo celi.t.c.138.qualr intelligitur.l. 2.di.scdi.q.4.P.et.12.q.q.R
Natura non deficit in necessarijs scdo celi.t.c.50.qualiter exponitur.l.1.q.prol.Y
Nature q̄ indiget materia ad ei⁹ esse adueniūt accidētia et dispōnes extrinsece per quas

individuatur. Auic. 5. me. c. 3. qualiter intelligitur. l. 3. dis. scdi q. 4. infra. O

Nihil aliud est dicere alam tristari vl gaudere quam texere vel edificare. pmo de aia. t. c. 64. qualiter itelligitur. l. 44. dis. quarti. q. 2. infra. A

Nihil cognoscit nisi per hoc quod cognitum est in cognoscente. qualiter intelligitur. l. 49. di. quarti. q. 11. supra. A

Nihil est quantu primo et per se nisi aliquid sit quantum per se et non primo sz denominatiue. qualiter intelligitur. l. 26. dist. primi. q. vnica. S

Nihil existens virtualr tale vel mo eminentiori extra tale pot esse formalr tale: qz nihil est i actu et potetia respectu eiusdem. tertio et qnto phy. qualiter sit verum. l. 25. dist. scdi. q. vnica. G

Nihil phibet ide in pluribus generibus enumerari. phs in fine pnti qualitatis. qualiter intelligitur. l. 13. qq. infra. Nn

Nobiliori pfectioi correspdet nobilius pfectibile tanquam pprium qualiter intelligitur. l. 49. di. quarti. q. 2. O

Nobilioris pfectibilis nobilior est pfectio qualiter intelligit. l. 33. di. tertij. q. vnica. infra. L

No ptingit intelligere maiore distatia quam sit inter pdictoria qualiter intelligitur. l. 1. dist. quarti. q. 1. infra. G

No est accipere vltimu no esse ipsius corrupedi sz primuz in esse generadi: et cum hoc etiaz primuz in no esse corrupendi. 8. phy. t. c. 63. qualiter intelligitur. l. 12. q. q. L

No est alius habitus singulariu ab habitu vniuersaliu sz e ide 7. met. t. c. 53. qualr intelligit. l. 9. di. scdi. q. 2. x

No existente teperantia qualr erit iustitia. Commentator. 6. ethi. i pn. t. 6. ethi. c. 6. teperatia hoc appellam nole velut saluate prudentia: sorores ad inuicez sunt vtutes. qualiter intelligitur. l. 36. dist. tertij. q. vnica. infra. D

No manere eade rone ordinis non manet ide ordo. qualiter intelligitur. l. 1. q. q. infra. S

No opz quod instrm habeat actionem ppriam qz tuc in actione ppria no esset instrm sz agens principale. qualiter intelligit l. 6. di. quarti. q. 5. D

No pot aliquid esse ex se possibile et corruptibile et ab alio ppetuari pmo celi. t. c. 138. idez Auer. 12. met. co. 41. qualr intelligitur. l. 49. distin. quarti. q. 13. R

Nos sumus quodamodo finis oim scdo phy. t. c. 24. qlr itelligit. l. 48. di. quarti. q. 2. ifra. C

Notu est nali rone quod ois spes est de integritate vniuersi et e ppetua. qualr intelligitur. l. 45. dist. quarti. q. 2. infra. Cc

Notu est naturalr beatitudine esse finem hominis non soluz in vniuersali sz in speciali. pmo et 10. ethico. c. 10. qualiter intelligitur. l. 43. distin. quarti. q. 2. Bb.

Nullum accidens est subiectu accidetis: nisi qz ambo alicui accidut. 4. meta. t. c. 14. qualr intelligitur. l. 49. dist. quarti. q. 2. I. L. et. N

Nullu suppm formalr agit nisi sit actu p illud qd est sibi ro formalr agendi. qlr intelligit

l.8.q.q.infra.B.
Nullū violentū est ppetuū. secūdo celi.t.c.18.qualr non est necessaria Theologis ꝛ qualiter intelligitur.l.49.di.quarti.q.13.J
Nunc ignobilius est finis nobilioris qualr intelligit.l.48. dist.quarti.q.2.infra.C
Obiectum intellect⁹ est vniuersale.primo phy.t.c. 29.ꝛ scdo de ala.t.c.60.qualr intelligit l.45.di.quarti.q.3.infra.O
Obm mouet nō motū.3.de ala t.c.54.qualr exponit.l.3.dist. primi.q.8.infra.D
Offm intellect⁹ agētis est trāsferre obm de ordine ad ordinē.Auer.tertio de ala cōmen. 18.qualr intelligit.l.45.disti. quarti.q.1.l.B.ꝛ.15.q.q.M
Omne agēs agit ppter finē intētū.2.phy.t.c.49.ꝛ.81.qualiter intelligitur.l.30.di.scdi.q. vnica.infra.B
Oē ꝯueniens alicui primo fm causalitatē pcisam non remouet ab eo qz aliqd qd nō est illud pdicatū remouet ab aliq qd nō est ipm fbm qualr intelligitur.l.2.di.scdi.q.10.M
Omne ens oi enti cōparatū est idem vel diuersum equale vel inequale silēvel dissimile. 10. me.t.c.12.qualr exponit.l.19. di.primi.q.1.B
Omne ens omni enti cōparatū in quo est:est essentiale vel accidētale.qualr intelligit.l.2. dist.primi.q.7.L
Omne esse est a forma. Boeti⁹ de tri.c.3. ꝛ Auer. scdo phy. c. 12.qualiter intelligitur.l.12. di.scdi.q.2.infra.F
Omne indiuiduū est cōpositius natura ꝯbibili que est in illo. qualiter intelligitur.l.3.di.secundi.q.6.L
Oē locatū hꝫ situm.c.de quātitate qualiter intelligitur.l. 2. di.secundi.q.6.infra.P
Oē mobile pri⁹ pertrāsit equale sibi vel minus q̄ maius.6. phy.qualiter itelligitur.l.ibidem.q.9.x
Oē qd est qn̄ est necesse est esse. primo perierme.in fine qualr intelligit.l.39.di.primi.q.1.J. ꝛ.18.di.tertij.q.vnica.J
Oē qd mouet se diuidit in duo quoꝝ alterū est primo mouēs et alterū est primo motum.8. phy.t.c.30.qualr exponitur.l. 2.dist.scdi.q.10.H
Oē qd mouet ab alio mouetur 7.phy.t.c.1.qualiter exponit. l.2.dist.scdi.q.10.G
Oē qd mouet partim est in termino a quo ꝛ ptim est in termino ad quē.phs.6. phy. t.c. 32.ꝛ.87.qualiter exponitur.l. 2.dist.scdi.q.9.x
Omne sensitiuū pōt corrūpi ab excellēti sensibili. scdo de ala. t.c.123.ꝛ per ꝯñs brūs nō poterit aliqd sentire. qliter intelligit.l.49.di.quarti.q.13.H
Oēs potētie q̄ sunt in maio rōne quātitatis sunt vni⁹ potentie demōstrate vl determinate.Auer.3.phy.c.69.qualr intelligit.l.13.di.tertij.q. 4.l. E
Oia ꝯtinue moueri multū i manifestis est ambigere.8 . phy. t.c.23 . qualiter intelligitur.l. 2.di.scdi.q.9.infra.Q
Ois habitus disponit ad bene vel male agendū.scdo.ethi. c. 5.qualiter intelligitur.l.6.di. quarti.q.10.infra.P
Omnis natura cōis suppositis

absolutis distinguitur et plurificatur in illis qualiter itelligitur.l.26.di.pmi.q.vnica.J.D
Omnis numerus minor est ps maioris vel ptes.Eucli. li.7. pclusione.4.qualiter itelligitur l.5.q.q.J.Y
Ois passio facta magis abijcit a substātia.6.thop.c.9.qualr itelligitur.l.44.di.quart.q.3.R
Ois potētia est cū actu vel ante actū.qualit intelligitur.l.39. di. primi.q.1.J.J
Ois scia est de re nō pcise vt est existēs.7.met.t.c.53.qualiter intelligitur.l.7.q.q.infra.G
Ois substātia io corrūpit qr in ducit aliqs gradus incōpossibilis sue ppzie qualitati .qp sit ppositio falsa.l.12.di.quarti.q.3.J.U
Oim nā pstantium determinata est rō magnitudinis et augmenti scdode aia.t.c.41.qualiter exponitur.l.2.dist.secundi.q.9.M
Opz corpa celestia eē aīata scdo celi.t.c.91. qualiter itelligitur.l.14.di.scdi.q.1.J.B
Opz eē cōuenientiā inter recipiens et receptū.qualiter sit ppositio falsa.l.43.di.quarti.q 2.supra.B
Opz tot eē substātias sine magnitudine pter cās pdictas 12.met.t.c.43.qualiter intelligitur.l.7.q.q.Oo
Optim9 finis substātie separate est in causando lationē corporis celestis.12.meta.t.c.39. qliter intelligitur.l.48.di.quarti.q.2.J.A
Pars extra totū est impfecta qualiter intelligitur.l.43.di.quarti.q.2.R
Passiones nāles nō sunt diuisibiles in infinitū in de sensu et sen.c.7.qualiter itelligitur.l.2.di.scdi.q.9.M
Perfectio iferioris pōt ptineri i specie supiori . qualiter itelligitur.l.40.di.quarti.q.11.J.R
Perfectius est qd i sua pfectione min9 depēdet qr depēdere est impfectionis.qualiter itelligitur.l.49.di.quarti.q.4.J.M
Perfectū est vnūqdqz cū pōt pducere sibi sile.pmo meta.i p he.et.4.met.ad finē qualiter itelligitur.l.1.disti.quarti.q. 1. infra.Bb
Phantasmata se hñt ad intellectuz sicut sensibilia ad sensum 3.de aia.t.c.39.qualr itelligitur l.45.di.quarti.q.1.P
Pollēs mēte dz pšidere pollēs aūt viribus dz seruire. primo politi.c. 2.qualiter itelligitur.l.36.dist.quarti.q.1.J.B
Possibile est cōtinuū diuidi sm quodcūqz signum . qualiter.l.2.dist.scdi.q.9.J.J.et.L
Posteriora gnatione sunt priora pfectione.9. met.t.c.15. qlr intelligitur.l.49.dist.quarti.q.4.J.D.et.3.q.q.R
Potētia actiua ē principiū trāsmutādi aliud inqtum aliud. 5.meta.t.c.17.et.9.meta.t.c.2. qualiter intelligitur.l.25.di. scdi.q.vnica.J.U.et.10. distinc. quarti.q.7.G
Potētia et actus sunt eiusdē generis.9.met.t.c.13.qualr itelligitur.l.7.di.pmi.q.vnica.A.et 15.dist.scdi.q.vnica.A
Potētia infinita si esset in magnitudine maneret in instāti 8.phy.t.cō.78.et.79.qualiter intelligitur et qualiter phi cōsequētia valeat.l.2.distinc.primi.q. 2. Ee.et.8. dist.eiusdem

Prudētia ē cōcors appetitui recto.6.eth.c.3.qliter itelligit.l.36.dist.tertij.q.vnica.R

Prudētia est habitus actiu᷒ cū rōne vera.6.et h.c.6. qualr exponit.l.4.q.prol.Bb

Prudētia ē habit᷒ cōsiliatiuus. tertio ⁊ sexto ethi.qualr itelligit.l.36.di.tertij.q. vnica.J.I

Prudētia est nobilior virtus ceteris.sexto ethic.c.6. qualiter intelligitur.l.33. distl.tertij.q. vnica.M

Pueri primū appellant oēs viros patres ⁊ feminas matres primo phy.t.c.5.qualr exponitur.l.3.dis.primi.q.2.O

Punctus est semp in spacio sibi equali.qualr intelligit.l.2.di. secundi.q.9.Y

Qualis est pportio medij ad medium in subtilitate ⁊ densitate.talis est pportio motus ad motum i velocitate ⁊ tarditate.4.phy si.tex.c.71.qualr exponit.l. 2. di.scdi.q.9.Aa

Qualitas elemēti nō ē sine elemento.2.de ala.t.cō.113.qualr intelligit.l.15. disti.secundi.q. vnica.J.F

Qualitas generātis pcedit substantiā geniti vt cā effectuꝫ ꝙ sit pposítio falsa.l.1.dist. quarti.q.1.RR

Qñ a diuersis formis accipit pdicatio vel est pdicatio p accidens si forme nō sunt per se ordinate vel p se scdo mō si forme sunt ordinate. qualr sit verū.l.11.dist quarti.q.3.J.Ff

Qñ aliqua qualitas ē in subiecto pōt esse principiū agēdi ad aliqd incōpossibile forme substantiali.qualr intelligit.l.12 dist.quarti.q.3.R

Qñcunqꝫ sunt duo actus quoꝝ neuter includit aliū nō reducunt in idē principiū.2. de ala t.c.33.nā scribit phs ꝙ potētie distinguunt p actus sicut act᷒ p obiecta.qualr intelligit.l.13 di.quarti.q.1.Dd

Qñ entia nō habebūt actiones pprias nō habebūt eēntias pprias.Auer.9. met.c.7. qualr intelligitur.l.7.q.q.J.O

Quantā cōtingit accipere magnitudinē in potētia tantā cōtingit accipe in actu. Auer.3. phy.c.69. qualiter intelligit. l.2.dist.secundi.q.9.J.⁊.13.di. tertij.q.4.D

Quāto aliqua sunt magis vnū tāto sūt min᷒ sepabilia qualr intelligit.l.12.di.scdi.q.2.E

Quantū est illud qd est diuisibile in ea que insunt quoꝝ singulū natū est esse hoc aliqd.5. me.t.c.18.qualr intelligit.l.3. dist.scdi.q.4.J

Que corrūpunt ꝑm substantiā nō redeūt eadē numero sꝫ spē 2.de geñ.t.c.vlt.⁊.5.phy.te.cō. 36.qualr intelligit.l.43.disti. quarti.q.1.J.H

Quecūqꝫ in mathematicis sunt simul sunt vnū.Auer.1. phy.c. 22.qualiter itelligit.l.49.dis. quarti.q.16.J.D

Quecūqꝫ si essent meliora:videtur eē ponēda in entib᷒ ⁊ maxime i ente supremo.qualr in intelligit.l.2.dist.primi.q.3.E

Quecūqꝫ sunt eadē alicui tertio sunt eadē inter se.qlr exponit l.2.di. pmi.q.7.Ji.⁊.2.dis.scdi q.7.C.⁊.10.di.quarti.q.3.D

Quecunqꝫ sunt numero multa vnū aūt specie habēt materiā 12.met.t.c.49.qualiter intelligitur.l.2.q.q.M

Quecũq3 sunt oba p se ꝛ nõ primo nõ mouẽt nisi rõne eorũ q̃ sunt p se ꝛ ꝯmo oba sicut magnitudo ꝛfigura respcũvisus. 2.de aia.t.c.53.ꝛ.64.qualr intelligitur.l.9.dist.scdi.q.2.T

Quecũq3 sunt simul vt sunt simul nõ hñt ordinẽ.qualr intelligit.l.13.dist. quarti.q.1.T

Quelibet pars rarioris ẽ rarior sicut qlibet ps aucti est aucta. 1.de gen.t.c.32.qualiter itelligitur.l.12.di.quarti.q.4.f.B

Que sunt simul i intellu nullũ ordinẽ habẽt extra intellectũ: ꝙ sit propositio falsa.l.13.dist. quarti.q.1.infra.S

Quicqd includit i p se itellectu alicuius inquãtũ tale:est illd quo ipm formalr ẽ tale:qualr exponit.l.3.dist.primi.q.5.I

Quicqd multiplicat vel plurificatur in sua entitate est aliud realr ab illo qd non plurificat in sua entitate.qualr intelligitur.l.16.dist.quarti.q.2.f.O

Quidã sunt bñ reminiscitiui qdam vero male pter diuersitatẽ organi.Aristo.i libello de memo.ꝛ remi.qualiter intelligitur.l.45.dist.quarti.q.3.G

Quidã sunt respect9 itrinsecus aduenietes ꝛ qdã extrinsec9: qualiter intelligit.l.11.q.q.R

Quies est priuatio successionis ꝛ mensurat tpe per accidens. quinto physi.text.c.52.et.4. physi.t.c.118.qualiter exponitur.l.2.dist.scdi.q.4.C

Quilibet gradus alterationis est eiusdẽ rõnis:ꝛ p ꝯñs agẽs potẽs corrũpere aliquẽ illorũ poterit corrumpere quẽlibet: qualiter intelligitur.l.12.dist. quarti.q.3.infra.R

Quodcũq3 pmanẽs ꝛsempiternum ad quodcũq3 aliud pmanẽs ꝛ sempiternũ semp ꝛ necessario hz eãdẽ habitudinẽ. 8.phy.tex.cõ.15.ꝛ.2.celi.qualr itelligit.l.48.dis.qrti.q.2.f.P

Quod ẽ de se ideterminatũ ad aliqua ꝛ in potẽtia ꝯdictiõis nõ de se determinat ad vnum illoꝝ.qualiter intelligit.l.25. dist.secundi.q.vnica.infra.V

Qd est posterius in gñatiõe est prius corruptiõe:qliter intelligitur.l.12.dist.quarti.q.3.f.S

Qd mouet aliqd p se mouet p accidẽs quicqd est illo:qualr itelligit.l.10. di.quarti.q.6.F

Quod opponit magis bono est magis fugiẽdũ:qualr sit ppõ falsa.l.50.dist.quarti.q.2.G

Quod p se operat est p se subsistens.qualiter intelligitur.l. 9.q.q.infra.I

Quod prius est causatũ nõ põt posterius causari.qꝛ tũc idem bis causaret.qualiter intelligitur.l.8.q.q.infra.O

Quod qd est pncipiũ cognoscẽdi illud cui9 ẽ nõ sic m' qꝛ est ignota.1.phy.t.c.69.qliter in tellr.l.22.di.tertij.q. vnica.D

Quorũdam obliuisci vt turpiũ melius est ꝙ reminisci.3.tho. c.10.qualr intelligit.l.45.di. quarti.q.3.infra.P

Quoꝝ nõ ẽ aliqd aliud op9 pter actionẽ in istis existit actio vt visio in vidẽte ꝛ speculatio in speculãte.9.meta.t.c.16.qualiter intelligit.l.13.q.q.f.Ee

Ratio dominat appetitui iferiori pncipatu politico:ꝛ ciuili:ita ꝙ appetitus ille non põt ꝯ moueri.1. poli.c.3. qualiter intelligit.l. 33.dist.tertij.vnica.infra.M

Recipiẽs d3 esse denudatũ a nã

recipit. Auer.3.d aia.cõ.4.qͣli ter intelligiť.l.3.di.scdi.q.8.L
Relatiõe nihil pducit qͣliter itel ligitur.l.13.di.quarti.q.1.P
Relatio nõ ẽ p se vna nisi funda mentũ sit vnũ.qͣliter itelligiť. l.1.dist.quarti.q.2.O
Relatio nõ põt fundare relonẽ ꝙ sit ꝓpositio falsa.l.6.distin. quarti.q.10.D
Relões scdi modi fundãť sup actionẽ ⁊ passionẽ.3. met. tex. cõ.20.qͣliter intelligiť.l.13.dis. quarti.q.1.U.⁊.12.q.q.C
Relatio tertij modi ẽ mẽsurati ad mensurã.5.meta.t.cõ.20.⁊ 12.met.tex.cõ.4.qualiter in-telligiť.l.13.q.q.J.M
Resolutio nõ stat in cognoscibi libꝰ nisi ad pfectissimũ cogno scibile:nec de eodeȝ nisi ad se-ipm vt pfectissime cognitũ:qͣli ter intelligiť.l.3.q.p̄rol.J.E
Respectꝰ nõ pt eẽ sudm respectꝰ neqȝ fundamentũ:ꝙ sit propõ falsa.l.12.di.quarti.q.1.J.D

Sapiẽtia ẽ habitꝰ no bilissimꝰ.1. met.in prohe.⁊.6.eth.c.8. nul lus etiã actꝰ volũtatis ẽ nobi lioꝛ apud odm iustitia vł saltẽ amicitia.c.10.qualiter itelligi tur.l.49.dist.qͣrti.q.4.J.3
Sciẽtia digniꝰ ẽ vt sit de captꝰ ad aliquid ꝙ̃ de qͣlitate. Auer. 7.phyſi.c.20.qͣliter intelligiť. l.13.q.q.J.Mn
Sciẽtia nobilissima dȝ esse circa nobilissimũ genus.6.me.t.cõ. qͣliter exponiť.l.3.q.p̄rol.T
Sciẽtia q̃ est sui gr̃a nobilioꝛ ẽ ea q̃ est gr̃a alterius. qͣliter ex-ponitur.l.4.q.p̄rol.Cc
Sciẽtia speculatiua ẽ iuẽta pp fugã ignorãtie oibus necessa riis existẽtibꝰ ⁊ p̄sertim meta physica in phe.meta.qualiter exponitur.l.4.q.p̄rol.J.Cc
Sciens maxime ad aliqd est.5. met.ter.cõ.20.qͣliter intelligiť l.13.q.q.J.S
Sciẽtificũ distigniť a ratiocina tiuo penes necessariũ ⁊ contin gens.6.ethi.c.2.qͣliter exponi tur.l.4.q.p̄rol.J.Aa
Scdm hoc aliqd ẽ p se terminꝰ ad quẽ ƒȝ qd succedit termino a quo: ꝙ sit propositio falsa.l. 10.q.q.in sol.ad primũ.J.H
Semp agit solt astra ⁊ totũ celũ nõ aũt timendũ ẽ ne qñ stet:qꝛ nõ laboꝛãt hec agẽtia: qꝛ nllũ agẽs cessat moueř nisi fatigeť hec aũt agentia nõ laboꝛãt: qꝛ in eis nõ est potẽtia ꝯdictiõis nono meta.t.cõ.17.⁊ scdo celi tex.cõ.2.⁊.71. qͣliter nõ sit ve-rum.l.48.dist.quarti.q.2.J.M
Sẽsus cresceret i infinitũ si sen sibile diminuereť in infinitũ.l de sensu ⁊ sensato.qͣliter intelli giť.2.dist.secundi.q.9.M
Sensus si esset actiuus semper ageret:sicut si ꝯbustibile esset cõbustiuum semp ꝯbureret.2. de anima.t.c.52.qͣliter.exponi tur.l.3.dis.primi.q.7.Cc.⁊.25. dist.scdi.q.vnica.J.O
Separatio coꝛpoꝛis ab aia ẽ vio lenta:qꝛ est ꝯ naturalẽ iclina tioneȝ: qualiter intelligitur.l. 43.dist.qͣrti.q.2.S
Si alia scia esset de oibꝰ causis illa q̃ esset de fine esset nobilis-sima. Aui.9.meta.c.viii.qͣliter intelligiť.l.3.q.p̄rol.l.U
Si aliq̃ virtus põt mouere in in stanti tũc maioꝛ virtus potest mouere in minoꝛi ꝙ̃ in instãti 8.phy.t.c.89.⁊.90.qualr̃ intel ligiť.l.5.dist.scdi.q.2.B
Si deꝰ nõ est sua intelligẽtia sȝ

potentia nō est optima suba. 12.meta.te.cō.51.qliter intelligitur.l.13.q.q.infra.C
Si eēt vacuū nihil videreē.2.d ala.te.cō.74.qlr intelligitur. l.9.di.secundi.q.2.infra.C
Si intell's diceret ad intellectū ⁊ intelligentē:idē bis diceret. Auer.5.met.c.20.qliter intelligitur.l.13.q.q.infra.U
Si magnū fuerit habitū ab habito patiē.phs i d sen. ⁊ sensa. qlr itellr.l.2.di.scdi.q.12.G
Si mā esset sine forma qd nō esset in actu esset in actu. Auer. 2.phy.c.12.qliter intelligitur. l.11.dist.quarti.q.3.D
Silitudo est vnitas in qlitate. 5.meta.tex.cō.20.qliter intelligiē.l.6.dist.quarti.q.10.J.D
Si natura dedisset stellis motū pgressiuū dedisset eis instrm vel instra ad motū: qz natura nō ordinat aliqd ad aliquā pfectionē nisi prouideat illi de his qb⁹ pōt agere ⁊ attingere illā.2.celi.t.c.50.⁊.59. qlr intelligitur.l.1.q.prol.R.et.49. dist.quarti.q.11.infra.J
Si ptibile i infinitū est qd alteraē nō pp hoc ⁊ alteratio:sz velox fit sicut multoties dēsatio 8.phy.t.cō.52.qliter intelligiē l.2.di.scdi.q.9.infra.O.⁊.P
Si ptes essent celi plures eēnt primi motores.12.met.te.cō. 49.qliter intelligitur.l.3. dis. secundi.q.6.infra.Q
Si qlitatū nō est delectatio: nō ppē hoc neqz bonoꝝ: neqz eīn vtutes operatiōes sunt qlitates neqz felicitas.10.ethi.c.2. qlr intelligiē.l.13. q.q. itra. Ff
Si semp aliqd seqtur aliō et nō couertiē: difficile est separare qz nō sit genus:qrto tho. in fine:qualiter intelligitur.l.8.dist.primi.q.3.T
Si vnū oppositū est causa vni⁹ oppositi reliquū oppositū est cāuī oppositi:qlr intelligitur l.20.di.secundi.q.vnica.F
Sicut res se hz ad esse ita ad cognosci.2.me.t.c.4. qlr exponitur.l.3.di.primi.q.2.infra.U
Sicut se hz ocul⁹ noctue ad lucē solis sic intell's nr ad manifestissima in nā.2.me.t.c.2.qliter exponiē.l.3.dist.primi.q.1.
Sicut se hz primū ad tertiū:ita scdm ad qrtū p locū a cōmutata pportiōe:Euclides li.5.cōcłone.17.⁊.2.priorū.c.21. qliter itelligiē.l.36.di.pmi.q.vnica.J.R.⁊.43.di.quarti.q.3.J.F
Sicut se hz principiū i speculabilib⁹ sic finis in agibilib⁹. 2. phy.t.c.89.⁊.7.ethi.c.12. qualiter intelligitur.l.49.di. qrti q.10.M.⁊.16.q.q.F
Sole forme hoc est qditates se hnt sicut nūeri.8.met.t.cō.10. qliter intelligiē.l.19.q.q.R
Spēs est q pdicaē de pl'ib⁹ differētib⁹ numero in qd. Por.c. de spē.qliter intelligitur. l. 8. dist.primi.q.3.Dd
Spēs spālissima est athoma. i. indiuisibilis:qliter itelligiē. l. 3.dist.secundi.q.6.M
Sdm scie hz partes passiōes et pncipia.pmo poste.t.c.43. qliter exponitur.l.3.q.prol.S
Suba est prior qdlibet accidente tpe cognitiōe ⁊ diffinitione 7. meta.t.cō.4.qualiter intelligitur.l.1.dist.scdi.q.5.L.⁊.3. dist.eiusdem.q.4.infra.B
Suba est ppria vnicuiqz ⁊ non inest alteri:phs.7.met.t.c.73 qualiter intelligitur.l.3. disti. secundi.q.1.L

Substātia materialis est idiuiduata p aliqd positiuū intrinsecum sibi qualiter intelligit l.3.di.scdi.q.2.s.B

Substare nō competit accidēti qualiter intelligitur.l.12.dist. qrti.q.2.s.L

Successio in motu est ex resistētia mobilis ad motorē vel medij ad ipm mobile.4.physico. Auer.c.71.qliter exponit. l.2. di.scdi.q.9.s

Tale est agēs i actu qle est mobile in potētia.3. phy.t.cō.17.qlr itelligit. l.25. di.scdi.q.vnica.s.D

Tēpº est nūerº motº sm pº 7 posteriºqd nō pōt pcipi sine collatiōe posterioris ad pº.4. phy. t.c.101.qlr itelligit.l.45.di. qrti.q.3.s.E

Termini loci 7 locati sūt sil qlr itelligitur.l.10.dist.quarti.q.2 infra.M

Termini motus sūt incōpossibiles.3.ph.tex.c.5.7.26. qlr exponit.l.2.dist.scdi.q.7.E.7.10 dis.qrti.q.2.O.7.12.di.eiusdē q.4.B

Terminus formalis actiōis ē pstātior suo receptiuo:qualiter intelligitur.l.44. dist.qrti.q. 2.O

Totale causans effectiue nō pt eē ipfectiº suo causato:qr sit p positio certa 7 pba.l.12.di.qrti. q.3.s.I

Transposita noia 7 vba idē significāt.2.Perier.c.1.in fine:qliter intelligit.l.x.dist. quarti. q.2.s.R

Triplex ē mutatio a subiecto i nō subiectū a nō subiecto i subiectū 7 a subiecto i subiectū.5. phy.tex.c.7.qlr intelligit.l.11. di.qrti.q.1.F

Ubi ē aliō p se mediū ibi est alia p se distātia:qlr intelligitur.l.11.q.q.s.M

Ubi est idē agēs 7 passuz eiusdē spēi:erit effectº eiusdē spēi.qlr itelligitur.l.25.di. quarti.q.2. infra.D

Ubi est idē principiū actiuū est eadē actio.8.meta.t.c.11.7.12. qr si nā est vna.actio erit vna. Auer.3.celi.c.72. qualiter itelligitur.l.12.di.qrti.q.3.M

Violētū ē cuiº pncipiū est ab ex nō pferēte viz passo.3.ethi.c. 1. qliter intelligit.l.18.dis.scdi.q. vnica.D.7.29.di.qrti.q.vnica B.7.43.di.eiusdē.q.4.s.D

Uirtus est q habentē pficit 7 eiº opus bonū reddit. 2. ethi.c.5. qualiter exponit.l.17.dist.primi.q.2.Bb

Uirtus infinita nō agit in tpe.8 phy.tex.cō.79.qualiter intelligitur.l.12.q.q.s.I

Uirtus maior si mouet in tpe 7 maxia mouet in istāti.6.phy. tex.cō.29 .qualr exponit . l.2. di.secūdi.q.11.D

Uirtutes pficiūt hoiez mō hūano:dona pō pficiūt mō super hūano:7 beatitudo mō in humano.7.eth.c.1.qlr itelligit.l. 34.di.tertij.q.vnica.R

Uirtutes morales sūt i pte irrōnabili aie.pimo ethi.c.vlti.qliter intelligit.l.33.dist.tertij. q. vnica.in sol.ad primū.s.M

Uisus est tenebre perceptiuus.2 de anima.tex.cō.103. qualiter exponitur.l.3.distinctione pri mi.q.3.s.R

Uituperat amator sui.9.ethi.c. 10.qualr intelligitur.l.29.di. tertij.q.vnica.B

Uolitio reqrit necessario intellectionem priorē nāliter . qualr

intelligit.l.42.distin. secūdi. q.4.infra.D
Volūtas mala excecat intell'm. 3.ethi.c.3.& sapi.2.qual'r intelligit.l.36.di.tertij.q.vnic.j.D
Una potētia spē est ad vnā formā specie & potētie distinguūtur p actus.tertio phy.te.cō. 10.& Auer.12.met.c.11.ind'ꝫ numerus potentiaꝝ est in materia sm numerū specieꝝ qual'r itelligit.l.11.di.quarti.q.3.j.T
Unitas totius ꝯtinui est ꝯtinuitas eius qualiter intelligit.l. 10.di.quarti.q.3.E
Uni⁹ actiōis p se est vna cā actiua qualiter intelligit.l.17.di. primi.q.2.infra.T
Uniuersalia quodāmodo sunt i aīa vn̄ intelligere in ipa qdēꝫ est cū velit secūdo de aīa, tex. cō.60.qualiter intelligit.l.15. q.q.infra.E.&.J
Unum esse reqrit vnā formam. ꝙ sit ꝓpositio falsa.l.11.distin. quarti.q.3.Bb
Unum hꝫ rōneꝫ mēsure.10. meta.tex.cō.7. qualiter exponit. l.8.dist. primi.q.5.X
Utrum sit ponere vnā talē substātiā impassibilē & inalterabilē vel plures: vtiqꝫ plures: inquit Arist.12.meta.tex.cō.42. qualiter sit verū.l.7.q.q.Dm
Unū vni non repugnat nisi per vnā rōnē repugnātie. ꝙ sit ꝓpositio falsa.l.9.q.q.j.M

¶ Explicit Septima Sectio ꝓpositionum Expositarum de mente Doctoris Subtilis.

Octaua Sectio Tabule generalis in qua artificiosum epithoma scibiliũ ceu Mare magnũ Scoticarũ specula tionũ ex vniuersis suarũ Voluminibus Docto- ris Subtilis conge- stum continetur a clarissimo docto re Antonio de Fãtis Tar- uisino.

Joãnis Antonij de sancto Angelo in Vado ex ord. Ser. sacre Theologie professoris ad Lectorem Epigramma.

Juppiter Astrigeri Genitor laudetur Olympi:
  Qui pius Jngenijs munera larga dedit.
Abdita nam Tenebris latuere Volumina Scoti
  Hactenus: et quicquid scripserat ille sacrum.
Lucida Lector habes quae Fantis dogmata solers
  Edidit: et nullo tempora nota prius.
Ecce suis distincta locis archana refulgent:
  En Sophiale lumen grande Epithoma dabit:
Omnia nonne valent precio haec Epithomata magno:
  Uim mentis magnam cernis & Jngenij.
Cedat Erithraeo legitur que littore concha.
  Et quod in aeois colligit Jndus aquis.
Mirus homo vere est Antonius ille: solemus
  Dicere: q Phoenix vnica in Jtalia est.
Perlege nunc igitur lustrata Volumina Scoti
  Et quicquid Fantis edidit ipse. Uale.

Preclarũ Scoticarũ speculationũ Epithoma

ex quatuor snīarũ voluminib⁹ doctoris subtilis cõflatũ ab eximio doctore Antonio de Fãtis Taruisino fauste incipit.

Adam nõ corrupit naturaʒ hanc numero: sicut nec personaʒ hãc numero: sed corrupit se peccato personali: ꝛ in hoc demeritorie totam posterioritatem suam.32.dist.secundi.q.vnica.J.

¶ Adã nõ appetebat equalitatẽ dei directe et formalr: sed tm̃ interpretatiue: ꝛ sic ois peccãs fm ꝙ dicit Ans.de casu diaboli.vult rapere equalitatem dei: imo vult esse maior deo in eo ꝙ volũtatẽ suã vult preferri volũtati diuine nõ obediẽdo voluntati ei⁹:et hoc est solũ interp̃tatiue ꝛ nõ formalr appetere eq̃litatem dei:ꝛ sic tm̃ interpretatiue et nõ formaliter appetierũt tam homo ꝙ̃ angeli mali equalitatem dei.21.di.scđi.q.2.J.

¶ Adã peccauit ex electiõe ĩ eo ꝙ elegit sic cõplacere vxori: nõ tm̃ intelligẽdo electionẽ ꝓut est cõclusio syllogismi practici:potuit eñ qđ inordinate appetijt fuisse absolute app̃hẽsum app̃hẽsione simplici absq; aliq̃ erroneo iudicio p̄cedẽte:ꝛ hoc sufficit ad hoc ꝙ illud inordiate appeteret.22.di.scđi.q.vnica.J.C.

¶ Adã sciuit hoc esse ꝯtra precep̃tũ dei comedere de ligno: sed ignorãtia circũstantiarũ consequẽtiũ:vtpote ꝗ̃ tanta pena sequeret̃ bene potuit habere illã ignorãtiã ante pctm̃.Similiter ignorãtia potuit sequi pctm̃ primũ inquãtũ ex immoderato appetitu complacendi vxori sine peccãdo credidit oppositũʒ: scilicet esse veniale qđ erat mortale.22.di.secundi.q.vnica.C.

¶ Abraã fuit tanti meriti sicut aliq̃s xp̃ianus q̃ sit mõ.Sed nec Abraã nec aliq̃s ali⁹ antiquorũ patrũ:nec etiã btã ꝟgo potuit amouere obstaculũ quin omes trãsirẽt in limbũ.Sʒ q̃uis obstaculũ amoueat̃ per passioneʒ xp̃i:null⁹ tñ actu ingredit̃ in celũ nisi cooperet̃ ꝛ vtat̃ p̄ria grã quam sibi meruit xp̃s.Silr̃ patres cooperabãtur passioni xp̃i ꝓuise ad habitualẽ ingressuʒ vt amoto obstaculo ingredi possent.Nos aũt passioni exhibite et amoto obstaculo coop̃amur ad actualẽ igressum nisi ĩpotẽtia excuset:sicut in ꝑuulis q̃b⁹ de⁹ dat imediate introitũ in celũ:ꝛ iõ habent minimã gloriã.19.di.tertij.q.vnica.J.C.

¶ Abraã in imolatiõe Isaac nõ dixit ꝯ illud qđ habuit in mẽte.Nã sicut refert Ioseph⁹ in lib. antiquitatũ.dũ iret sol⁹ cũ filio relictis pueris iformauit eũ q̃liter fuerit miraculose ꝯceptus:ꝛ qualiter si esset immolat⁹ deus eum miraculose resuscitaret:et hoc credit̃ firmiter expectasse: q: non dubitauit de ꝓmissione dei.In Isaac vocabitur tibi semẽ.ipse igit̃ lʒ intẽderet imolare Isaac credebat tñ illũ miraculose resuscitando a deo et secũ reuersurũ ad pueros.vñ etiã cũ dixit reuertemur ad vos.dixit ꝙ habuit ĩ corde:nec est iponendũ faciliter mẽdaciũ aliq̃s

Abrae.cui⁹ vita fuit valde exemplaris.38.di.tertij.q.vnica.G.

¶Ab ipso cõceptu relatiuo icõicabili et ab illa forma absoluta incõicabili. forte posset abstrahi qdã concept⁹ indifferentior: hec.s.forma vel entitas incõicabilis:et illud in suo singulari ppio posset intelligi eẽ q̃ hui⁹ persone: lz nõ intelligat i singulari aliq̃ alicui⁹ concept⁹ inferioris:sicut intelligo aliqñ non solum ens:sz hoc ens:vel sub am hãc non determinate cõcipiendo in intellectu meo singulare alicui⁹ inferioris: puta hoc aial vel hũc lapidem:sicut qñ video a remotis pri⁹ apprehendo qđ est corpus ꝙ aial et aial ꝙ hoc aial:ɩ istũ cõceptũ indifferentẽ forme incõicabilis forte intellexit ille qui cõcepit suppositũ in diuinis non determinãdo in intellectu suo illud suppositũ esse absolutũ vel relatiuũ:ꝗuo opz dicere de phis:nisi ponatur ꝙ ois eoꝝ deo qđ cõcept⁹ ad extra sit falsus: qꝛ planũ est ꝙ nõ cõceperũt hoc suppositũ relatiuũ mouere celũ:ɩ tñ aliqđ hoc suppositum posuerunt mouere celũ:qꝛ actio non est nisi suppositi.si ergo non cõceperũt rõnez suppositi incõicabilis indifferentẽ ad suppositũ absolutũ et relatiuũ necessario conceperũt hoc suppositũ absolutũ mouere celũ.qđ est falsum.4.q.q.V.

¶Absolute pl⁹ ligat pceptũ legis nãe ptinẽs ad gtitudinẽ ꝙ obligatio noua ȝcta p ppriã pmissionẽ nisi forte isto pncipiũ vel pceptũ serua promissa. magis obliget ꝙ istud esto gratus bñfacienti fm gradũ ei⁹ in bñfaciẽdo.22.di.quarti.q.1.R.

¶Absoluta rẽ vo nõ pñt icludi in aliq̃ per se vno:sic p se qđ sit vni⁹ generis:ɩ ipsi⁹ sit pprius cõcept⁹ p se vn⁹:ɩ ꝙ ipm sit per se in vno genere: qꝛ sicut i reb⁹ non põt fieri vnũ per se ex distictis .. nisi illa se habeant sicut pprius actus ɩ propria potentia in eodẽ genere vt pz p phm t.c.15. 8.meta. sic non põt aliud esse habens per cõceptũ vnũ: ɩ cuz hoc per se includens distincta nisi conceptus vnius sit per se potentialis et alterius actualis per se determinans illuz potentialem.13.q.q.S.Y.

¶Abstrahẽtiũ nõ est mẽdaciũ: abstrahẽs enim non intelligit rem aliter ꝙ est licet intelligat rez aliter esse ꝙ est.ita qđ altetas in abstractiõe determinat suã intellectionẽ siue dicit modũ intelligẽdi.nõ aũt determinat obiectuz nec dicit modum obiecti.14.di.tertij.q.2.D.

¶Absurdũ videt ꝙ aliquid habeat in se naturam illã.vnde sit indiuiduũ vl posset esse idiuiduũ alicuius spẽi.ita ꝙ simplr non repugnat sibi posse esse indiuiduũ illius:ɩ sibi repugnet posse esse simplr ɩ hoc saltez đ illis q̃ nõ sunt accidentia loquimur enim modo de substãtijs homogeneis: q̃ nõ inherẽt essentialr 2.di.secundi.q.9.F.

¶Accedẽte sole ɩ alijs stell' calidis ad zenith alicui⁹ regionis. elementa superiora.s. ignis et aer augẽtur.et inferiora.s. terra ɩ aqua minuunt ɩ cõuertũtur in superiora et ecõuerso recedẽte sole ɩ accedẽtibus stellis effectiue frigidis. vt est saturn⁹ ɩ mercuri⁹.accidit generatio elementorũ aque et terre

14.di.scdi.q.3.B
¶Acceptatio potentie sufficit
ad acceptationē eēntie ꝛ nō ecō
uerso.sicut eñ si hō posset vide
re actum alterius diligendi pro
pter illum actū acceptaret totū
suppositū.ita deus primo acce
ptat actū libere elicitū a poten
tia nō quidē acceptatiōe gene=
rali q̄ acceptat omnē creaturaȝ
qi sic primo eēntia acceptat sed
acceptatione spāli q̄ ordinat ac
ceptū ad beatitudinē. Acceptat
aūt sic prio ꝛ principalr poten=
tiā q̄ est prio beatificabilis et p
illā ipam essentiā. ¶Et si obij=
citur de abel ꝛ muneribꝰ eiꝰ.di
co ꝙ actus exterior nō acceptat
nisi qꝛ interior nec interior nisi
qꝛ potētia illa cuiꝰ ē actꝰ vel eli
citus vel iperatꝰ acceptat sȝ nō
est vlteriꝰ resoluere illam acce=
ptationē istius potētie in acce=
ptationē alicuius prioris acce=
ptati.qꝛ nihil est priꝰ acceptabi
le acceptatione spāli nisi medi=
ante illa potētia.26.di.secundi
q.vnica.C
¶Accidēs bñ pōt eē pncipium
alicuius effectꝰ receptabilis in
suo subō:sicut spēs itelligibilis
est pncipiū intellectiōis rece=
pte in intellectu possibili: ꝛ ita
forma pōt esse principiū quo re
spectu transmutationis sui sub
iecti.17.di.primi.q 2.J.T
¶Accidēs nō pōt se vnire effe=
ctiue subiecto.vñ si deꝰ reduce=
ret substātiā panis.ꝛ nihil aliō
faceret: remaneret accñs sine
sbō sicut mō:nec vniret substan
tie panis tanꝗ forma per virtu
teȝ illius accñtis dico effectiue.
Et si arguas miraculum est ꝙ
nō inest.ergo cessante ipedime=
to inherentie.s. non existentia
subiecti cessabit miraculūꝛ tota
liter inerit. ¶Rñdeo aliq̄d posi
tuȝ in eē miraculose pmanet in
illo eē quousꝗ ab aliquo agēte
trāsmutet.12.di.q̄rti.q.1.J.Q
¶Accñtia qñ sūt istrumēta sub
stātie gñantis non attingūt ter
minū pncipalē sȝ tñ quādaȝ di
spositionē puiā vt ptȝ de q̄litati
bus alteratiuis.1.di.q̄r.q.1.J.Q
¶Accidit materie ꝙ forma pfi=
ciēs ipam educat de potētia eiꝰ
vel nō educatur:si eñ eēt possi=
bile aliquā formā esse in mate=
ria: ꝛ tñ non educi de potentia
eius:ipsa ita perfecte perficeret
materiā sicut si educeret de po
tentia eiꝰ.11.di.quarti.q.3.J.T.
¶Accidit spēi.inquātum est cā
partialis respectu actꝰ intellig
di cū intellectu:vt cū alia causa
partiali:ꝙ ipsa perficiat intelle
ctū.qꝛ ꝛ si perficiat eum:nō dat
tñ intellectui aliquā actualita=
tē ptinentē ad cālitateȝ intelle
ctus. ¶Exemplū potentia mo=
tiua in manu pōtvti cultello in
quātū acutꝰ est:ad diuidēdū ali
qō corpꝰ: ista acuties si esset in
manu vt in subiecto:posset ma
nus vti ea ad eandē opationeȝ
ꝛ tñ accideret manui:inquantū
in ea est potētia motiua: ꝙ i ea
acuties eēt ꝛ econuerso:qꝛ acu=
ties nullā pfectionē daret ma=
nui ptinētē ad potētiā motiuā
qō appetꝛ:qꝛ eq̄ pfecta est poten
tia motiua sine tali acutie:ꝛ ita
eodē mō,vtit ea qñ est i alio cō=
iuncto manui:vt cultello: sicut
vteret ea si esset in manu. Ita i
proposito:si spēs posset esse in=
exñs intellectui absꝗ inheren=
tia per modū forme:si isto mō
inexñs eēt sufficienter cōiuncta
intellectui possent iste due cāe

partiales intellect⁹ et spēs cō- iuncte sibi inuicē in eandē operationē in quam modo possunt qñ species informat intellectū qđ etiā appet ponēdo aliqđ intelligibile pħs sine specie: illud em̄ obiectū est cā ptialis: et nō īformat itellectū: q̄ est altera cā partialis: sꝫ iste due cause ptiales approximate: absq̧ informatione alterius ab altera per solam approximationē debitam causant vnum effectum cōmunem. 3. dist. primi. q. 7. J. M

¶ Accipiēs voluntatē ꝛ gratiā. sꝫ ei nō datur op⁹ meritoriū in se sine voluntate ꝯñte: datur tñ sibi in gr̄a in q̄ ē volūtate antecedēte ꝛ virtualr̄ ꝛ ꝑꝑ hoc accipiēs gratiā debitor est bonorū operū q̄ virtualiter cōtinent in gr̄a illa. ita ꝙ amittēs gratiam ꝛ frequēter peccans: nō tñ punitur ꝑ amissione gratie: qꝛ tūc q̄ plu ries ꝛ q̄ paucius peccarēt equaliter punirent. 32. distinc. secundi. q. vnica. J. C

¶ Accipiēdo substātiaꝝ mutationē ꝫm loquit̄ pħs de ea illa est indiuisibilis necessario concomitās indiuisibile terminās motū: ita ꝙ mutari est aliter se h̄re nunc ꝙ prius. aliter se h̄re nūc accipit̄ pro indiuisibili: sed ꝙ prius: accipit̄ pro diuisibili: primū igit̄ eē forme ꝑ se terminans fluxū ꝑ se primo mēsurat̄ instāti: ꝛ ad illud ꝓprie ē mutatio: sed ad primū esse forme: qđ nō est ꝑ se terminās fluxū: non est proprie mutatio et ꝑmo: sed quasi secūdario inquantū illud primū esse cōcomitat̄ mutationem proprie dictā ꝛ ideo primū esse substantie generabilis inquātum cōcomitat̄ mutationē proprie dictā mēsurat̄ instanti: sed nō esse habitū post illud instans mēsurat̄ tēpore: qꝛ in primo instāti cōparat̄ illud esse ad causam particularē generantē a qua est: ꝛ post illud instās nō habet depēdentiā ad illā particularē causam generantem: sed tñ ad primā causam cōseruantem ꝛ tunc habet habitudinem vniformē ad illā causam cōseruantem: sicut est inesse angeli: quod conseruatur in idētitate perfecta absq̧ varietate. 2. dist. secundi. q. 4. E

¶ Accipiēdo fidē prout dicit habitū generatum inclinātem in aliquid nō euidens ex se tanꝙ in verum: ꝛ hoc determinate. vt assentit illi tāꝙ vero. sic potest aliquis scire se habere fidē generaliter loquēdo de fide sicut pōt scire se habere scientiā arguēdo habitū esse in se ex ipsis actib⁹: sed ꝙ aliqs sciat vel scire possit se habere fidē certā determinate inclinantē in verū: ita ꝙ sciat fidē esse verā: et illud in qđ inclinat esse verū ita ꝙ facit assentire vero: ꝛ nō solū inclinat in aliqđ tanꝙ verū sic nullus scire pōt in hac vita: nisi reueletur sibi: probatio huius qꝛ non possum scire me assentire vero nisi prius scientiam esse verum illud cui assentio: scire aliquem articulū esse verum impossibile est ꝑ statu isto de lege cōmuni. Ideo sicut credo deū esse trinū ꝛ vnū: ꝛ nō scio nec scire possum illud pro statu isto sic credo me habere fidem infusam inclinātem in illud sicut verum quod est in se verum. 23. distin. tertij. q. vnica. J

¶ Accipiēdo regulā pro rectis-

cante in praxi: prima regula est finis vltimus qui virtualiter includit primo notitiaȝ omnis rectitudinis necessarie cuiuscũ ꝙ praxis sicut primuȝ subiectũ scientie speculatiue primo virtualiter includit notitiam omniũ veritatuȝ speculabiliũ: hec aũt pria regula q̃ est finis: ordinate rectificat intellectũ ꝛ volũtatem: sicut ipse potentie nate sunt agere ordinate: ita qḋ qua si prius gignit notitiam cõformet recte praxi: ꝙ rectificet praxim ꝛ ita potentia practicante alia erit potẽtia priori ꝛ prius recta.4.q.prol.Q

T.c.5. ¶ Accipiẽdo sciẽtiã proprie vt accipitur primo posteriorum requiruntur quatuor cõditiones in scientia prima ꝙ sit certa excludendo oẽm dubitationem ꝛ deceptionẽ scḋa ꝙ sit de cognito necessario tertia ꝙ sit ꝑ cãm euidẽtẽ in intellectu. quarta ꝙ sit per causam necessariam euidentem applicatam ad conclusionẽ ꝑ discursum syllogisticum 24.di.tertij.q.vnica.s.D

¶ Actio gnerantis terminaẗ ad eẽ ꝛ ꝙꝙ eẽ exñtie hui⁹ hoĩs nõ sit res alteri⁹ generis: ꝛ ꝑ tanto cum eo cuius est nõ faciat ens vere per accidens: tñ hic hõ abstrahit ab esse exñtie: ꝛ ideo nõ est de intellectu ei⁹ ꝑpter quod logici dicũt ꝙ faciũt vnũ conceptũ per accidens tunc realr loquẽdo hic hõ exñs corrũpiẗ ꝛ generatur ita ꝙ ꝙuis hic hõ possit dici generari: tñ non necessario cõcomitãte esse exñtie tanꝙ termino generationis.22. dist. tertij.q.vnica.F

¶ Actio abstrahẽdi q̃ est prima actio intellect⁹ agẽtis est magis propria sibi ꝙ scḋa q̃ est cãre intellectionem: qꝛ illa põt ꝯpetere alijs potentijs: nulla auteȝ alia transfert obiectũ suũ de ordine ad ordinem sic intelligendo: de ordine corporalium ad ordineȝ spiritualium immo voluntas lꝫ cãndo actũ suũ ẜm aliquod ꝑ hoc metaphorice transferat obiectum suũ de ordine intelligibilium ad ordinẽ appetibilium tñ ista trãslatio nõ reqrit volũtatẽ agẽtẽ sic intelligendo: hoc est ꝑparãtẽ obiectũ suum vt sit actu volibile: sicẽ itellect⁹ agẽs ꝑparat obiectũ suũ vt sit actu intelligibile qꝛ qñ obiectũ ẽ actu intellectũ est actu volibile: non igitur reqriẗ aliqua actio preparans obiectũ volũtati.15.q.q.P

¶ Actio in mediũ nõ ꝑcedit nãliter actionẽ in terminũ nisi duplici de cã aut qꝛ est eiusdeȝ rõnis mediũ ꝛ termin⁹ ꝛ tũc prius naturalr recipitur in medio sicut passum ꝑpinquius natura liter prius patitur ꝙ passum remotius: aut si est alterius rationis agent habet duas formas actiuam quarum vna est prior naturaliter reliqua et ẜm illam formam que est prior actiua natum est agere in medio: ꝛ secundum aliam in terminum exemplum primi est. vt quando sol illuminat partes medij exemplum secundi vt quando sol generat mineram in visceribus terre vel vermen in terra ꝛ illuminat medium interpositũ ꝛ iõ exclusa vtraꝗ harum cãrum. s. ꝙ nec medium sit receptiuum. eiusdẽ actionis cũ termino nec agens hꝫ aliã formã actiua realiter vel virtualr ꝑ quã sit natũ agere ĩ mediũ actionẽ alterius

rõnis ab actiõe in terminũ nul lo mõ ꝓcedit actio in medium actionẽ naturalẽ in terminũ:et ꝓpter hoc medium corporale qḋ est inter angelos distantes neqꝫ est natũ recipere actionẽ eiusdẽ rõnis cũ angelo distãte audiẽte: nec aliã alteri⁹ rõnis priorẽ illa:qꝛ angelus loquens nec hꝫ formã virtualr̃ nec formaliter actiuã actiõis prioris ad illam:que est locutio.9.dist in.secundi.q.2.J.B

¶Actio prima ꝓductiua siue ꝓductio prima vel originatio actiua est prima entitas incõicabilis in diuinis.qꝛ illã nihil precedit nisi memoria perfecta vel essentia:ꝛ totũ hoc est cõicabile ꝛ ideo primũ ꝓducere non põt cõicari:qꝛ tũc ꝓductum per illud ꝓduceret se:qḋ est impossibile.4.q.quoli.J.X

¶Actio ꝓprie sumpta tres hꝫ ꝓprietates.Una est ꝙ est in cõtinuo fieri:eque eni depẽdet ab agẽte in scḋo:ꝛ vltimo instãti: ꝛ tamẽ primo imo in quolibet quãtum durat.Scḋa ꝓprietas est:ꝙ est circa aliqḋ receptiuũ in conclusio est vt in subiecto: nã actio nõ est in agente:sed in passo. Tertia ꝓprietas ẽ:ꝙ est circa aliquẽ terminũ ad quem terminat:q̃ esse accipit ꝑ eã.idẽ intellige de passione. opatiões ergo immanentes assimilãtur actioni ꝛ passiõi:in pͥma ꝯditione ꝛ scḋa:;nõ aũt in tertia q̃ est cõpletiua.3.dist. primi.q.6 3.

¶Actualis depẽdẽtia vni⁹ nature vt assumat a ꝟbo nõ repugnat depẽdẽtie alteri⁹ nature: nec est repugnãtia ex pte verbi: qꝛ ꝑ hoc non ponẽtur in eo nisi plures relationes ratiõis, vel nulla relatio rõnis: sed tantũ ꝙ ipm terminet plures relationes reales ad ipsum.hoc autẽ nõ est impossibile.sicut tota trinitas terminat oẽs relationes reales creaturarum.nulla est igitur causa impossibilitatis vel incompossibilitatis assumptionis alterius nature etiam ista natura manente vnita.1.distin.tertij.q.ij. A

¶Actualis intellectio non est actio de gñe actõis:sꝫ est q̃litas nata terminare talẽ actionẽ: q̃ significat per hoc qḋ est dicere: vel in cõi per hoc qḋ est elicere verbũ:ꝛ ideo est aliq̃d ꝓductũ actione:q̃ est intellectio:qꝛ ipsa intellectio nõ est ꝓductiua alicuius:sed ipsa est ꝓducta actione que est de genere actionis. 37.dist.primi.q.vnica.J.H

¶Actus amicitie tendit in obiectũ vt est in se bonũ.actus autem cõcupiscẽtie tẽdit in illud vt est bonũ mihi:ꝛ ideo nobili⁹ est obiectũ in se q̃ꝫ vt ab aliquo habitũ:saltem illa habitio obiecti ad habẽtẽ q̃ est formalis rõ in obiecto vt ꝯcupito diminuit ab illa ꝑfectiõe obiectiua quã habet istud bonum vt in se.49 distin.quarti.q.5.J.C

¶Actus beatificusꝛ meritori⁹ sunt duo actus:qꝛ vnus respicit eternũ.ꝛ alius temporale in ordine ad finẽ vltimũ: nec opꝫ ꝙ vniuersaliter ois actus meritorius sit primo et immediate in executione circa deũ:sed sufficit ꝙ intẽtione.vñ in executione põt aliquid immediatius diligi ꝛ finaliter in deum redu ci.18.dist.tertij.q.vnica.H

¶Act⁹ beatific⁹ itellect⁹ nõ põt esse cognitio abstractiua:sꝫ ne

cessario intuitiua: quia abstracti-ua est eque existentis et non existentis et sic beatitudo posset esse in obiecto non existente: quod est impossibile: abstractiua posset haberi licet obiectum non attingatur in se: sed in similitudine. beatitudo autem numquam habetur nisi ipsum obiectum beatificum immediate in se attingatur: et hoc est quod aliqui vocant et bene ipsam intellectionem intuitiuam visionem facialem: et accipitur ab apostolo.1.ad Cor.13. Uidemus nunc per speculum et in enigmate: tunc autem videmus facie ad faciem.6.q.quoli.I.H

¶ Actus charitatis vltra rectitudinem hoc est conformitatem sui ad cognitionem directiuam habet propriam bonitatem ex hoc quod est secundum inclinationem charitatis: immo esse secundum illam inclinationem est habere propriam bonitatem charitatiuam: non sic de virtutibus moralibus.17.q.quoli.R

¶ Actum cognitionis de existente vt existens: et presens est habet angelus de se: non tantum enim intelligit Michael se eo modo quo intelligeret Gabrielem si Gabriel annihilaret intellectione.s.abstractiua: sed intelligit se vt existentem: et vt existentem eundem sibi: sic etiam intelligit suam intellectionem si reflectatur super eam non solum considerando intellectionem sicut quoddam obiectum abstractum ab existentia et non existentia: quia sic intelligit intellectionem alterius angeli si nulla intellectio eius esset: sed intelligit se intelligere hoc est intellectionem sibi inexistentem: et ista intellectio possibilis angelo est possibilis simpliciter intellectiue nostre: quia promittitur nobis quod erimus equales angelis ista inquam intellectio potest proprie dici intuitiua: quia ipsa est intellectio rei vt existentis et presentis.6.q.quli.H

¶ Actus concupiscentie non est nec esse pot primus actus voluntatis respectu finis: quia omne concupiscere est in virtute alicuius actus amicitie idest enim concupisco huic bonum: quia amo hunc cui concupisco: tum quia actus amicitie inest voluntati secundum quod habet affectionem iustitie: quia si solam affectionem commodi haberet non posset nisi sibi summe commoda velle secundum Ans.14.de casu diabo. Actus autem concupiscentie inest voluntati secundum quod habet affectionem comodi: quia necessario inest secundum illam etiam si sola illa esset nobilior autem secundum rationem est affectio iustitie affectione comodi: quia est regulatrix eius et moderatrix secundum Ansel. et propria voluntati inquantum libera est: cum affectio comodi esset eius etiam si voluntas libera non esset.49.dist.quarti.q.5.C

¶ Actus credendi est ab obiecto presente sicut ab efficiente actum. non sic autem est a voluntate alias si voluntas esset causa actus credendi: et proponeretur intellectui astra esse paria: nulla persuasione facta: posset voluntas imperare intellectui credere determinate astra esse paria: et hoc nihil est: sed oportet obiectum habere causalitatem super actum: nec voluntas mouet nisi moueat ab obiectum.25.di.tertij.q.2.A

¶ Actus credendi dependet ex duobus.s.ex habitu inclinante: presentia credibilis: quod non est presens, habitu, et ideo sine doctore et reuelatore non tenentur simplices quibus non erant tot credenda explicita tot credere: sicut Moyses: nec Moyses: forte sicut tenentur modo maiores in ecclesia: quia tot credibilia non erant sibi

reuelata opposito modo est de sciētia: qꝛ habēs habitū sciētie eo ꝙ generat ab obiecto sicut a partiali causa: habet obiectum sufficiēter presens ꝗuis non ex vi habit⁹: sꝫ ꝑ species q̄ manent ꝗdiu manet sciētia. iō pōt considerare qñ vult: ꝛ in ptāte eius est post sciētiā habitā ꝯsiderare quodcūqꝫ contētoꝝ in habitu: non sic est de fide patet nec sufficit quicunqꝫ occursus credibiliū ad intellectū ad hoc ꝙ habitus inclinet in actuꝫ firmiter eliciendūꝫ: sicut ptꝫ: de baptizato nunc: cui si statim occurrant phantasmata illoꝝ terminoꝝ mori ꝛ resurgere: ꝛ cōponat apō se mortui resurgent non, credet nisi prius sibi constiterit per aliquem ꝙ sit articulus credend⁹ ideo necessario requiritur cum fide infusa fides acquisita ex auditu. 25. dist. tertij. q. 1. Z

¶ Act⁹ credēdi depēdet ex duobus. s. habitu inclinante: et credibili presentato: nō quocūqꝫ sꝫ presentato tanq̄ credibile. ꝛ sic cōiter nō presentat nisi per doctrina: ꝛ adhuc si sic presentatur non necessario credit intellect⁹ vt sic credere precedit velle: qꝛ propositiones credibile intellectui non demonstrat ita vt cogat intellectum ad assentiendū ideo non credit nisi volēs ꝗuis autē voluntas sic habeat imperium sup actū credēdi. nō tñ habet imperiuꝫ sup oppositū actū stāte fide: vt intellectus dissentiat credibili, ꝓposito ꝑ imperiū voluntatis: sed solum pōt impedire intellectū ne exeat in actū suū credēdi elicitum circa credibilia proposita. 25. distin. tertij. q. 1. I. L

¶ Actus displicētie de peccato ad hoc ꝙ sit sufficiēs ad verā penitentiam siue intrinsecam solam: siue ad dignam susceptionem sacramēti penitētie requirit liberū vsum rōnis ꝛ voluntatis. 20. dist. quarti. q. 1. B

¶ Act⁹ distinguit eo mō quo est actu s: si est act⁹ accidētalis distinguit accidentalr̄ sicut actus essentialis distinguit essentialiter: ꝛ vltima distinctio in coordinatione predicamētali est distinctio indiuidualis: ꝛ illa est ꝑ vltimum actum per se pertinentem ad coordinationē pdicamētalē: ꝛ ad hanc coordinationem predicamentalē nō per se pertinet existentia actualis: actualis enim existentia est vltimus actus: sꝫ posterior tota coordinatione predicamentali, ꝛ ideo existētia distinguit vltimate: sꝫ distinctiue: que est extra totā ꝑ se coordinationē predicamentalem q̄ distinctio est aliquo modo accidētalis: sꝫ nō sit vere accidētalis: tñ sequtur totā distinctionē ꝺm esse q̄ditatiuū eo ergo mō quo est actus distinguit et in q̄ est vltimus act⁹ vltimate distinguit. 3. dist. scdi. q. 3. C

¶ Actus est. generatiuus habitus sicut forma aliq̄ est causa vt rō causandi aliam formā: sicut lumē solis in medio est rō gignēdi ibi calorē: nō est autem talis actus, gignitiuus: vt actio sed tali actione gignitur tā act⁹ ꝗ proprius habitus vt terminus talis actionis: ꝛ ad significandum gignitionem taleꝫ: que est actio de genere actionis: dicimus potētiā elicere actū intelligendi. 3. dist. primi. q. 9. Q

¶ Act⁹ est ītēsior a potētia ꝛ ha

bitu: q̄ a potentia sola: nō quidem q̄ potētia sit causa substātie actus. et habit⁹ sit causa intensionis: quasi duobus causatis correspondeant due cause: sed q̄ ambe cause cōcurrentes possunt ꝑducere effectū ꝑfectiorem q̄ altera sola: q̄ tamē effectus scdm se totum: et vt per se vnus est a duabus causis: sed in diuerso ordine causantibus. 17. dist. primi. q. 2. R

¶ Act⁹ est similitudo cognita: et talis nō sufficit ad cognoscēdū illud cui⁹ est act⁹: sicut species intelligibilis in vno intellectu visa: alij intellectui videri eam nō sufficeret ad ꝑfecte cognoscēdū obiectū cui⁹ est. 14. q. qli. Ji

¶ Act⁹ et si nō sit essentialr relatiu⁹: cū tñ sit ꝑ se mediū vniens potentiā tali obiecto: dicit̄ ꝑfectio ex maiori ꝑfectione obiecti: sed istā perfectionē non habet ab illo tanq̄ a principio intrinseco: sed sicut a cā extrinseca vel saltē ab aliquo extrinseco qd̄ terminat depēdentiā ei⁹ essentialem. 13. q. quoli. J. Ji

¶ Actus est simplr ꝑfectior habitu etiā in rōne ꝑfectiōis finalis: q: immediatius attingens obiectū finale: et in rōne etiā ꝑfectionis formalis: q: tota ꝑfectio non posset cōpetere habitui tali in summo quanta actui tali in summo. 49. distin. quarti. q. 2. infra. Ff

¶ Actus et potētia sunt opposita prout dicunt modos cuiuslibet entis. put. s. idē est ens i potentia anteq̄ actu sit: et ens in actu: qñ iā est. et isto modo nulli eidem cōueniūt: nec formaliter nec etiā denoiatiue: q̄. s. idē dicatur ens denoiatum simul ab aliquo in aliquo actu et ab eodē in potētia: vt tñ act⁹ accipit̄ pro ꝑncipio actiuo: et potētia ꝑ principio passiuo. q̄ cadūt ifra essentiam cuiuslibet diffinibilis vel diffiniti: sic nō sūt opposita. nec sic diuidūt ens. nec repugnant alicui eidē. 2. dist. scdi. q. 10. H

¶ Act⁹ eo mō q̄ dz hr̄e bonitatē maiorē siue in spē siue intēsionis in spē: eodē mō si caret bonitate debita est peior priuatiue et si habeat conditionē aliquam positiuā repugnātem est peior contrarie. 18. q. q. Aa

¶ Actus itellect⁹ nō est totalis cā actus volūtatis. sz partialis cā si est aliqua. nec ecōuerso voluntas est totalis cā itellectionis. 49. di. quarti. q. 4. J. L

¶ Act⁹ intell'ls vt ꝑcedit actū volūtatis nō hz deformitatem ab actu volūtatꝫ sequēte: sz in illo priori pñt aliqd̄ verū cōcipere. et hoc tā speculabile: puta deū eē trinū q̄ agibile: puta deū eē diligendū. 7. dist. scdi. q. vnica. S

¶ Act⁹ intellect⁹ est talis q̄ necessario est falsus ex eo q̄ ē falsi obiecti. actus autem volūtatis non est impurus. i. malus q: est obiecti mali nisi cōcomitanter. 49. dist. quarti. q. 4. J. M

¶ Act⁹ itelligēs vere manet in agēte: nō tñ i: supposito agēte: ita q̄ nō trāseat ex̄ suppositū: sz nec trāsit ex̄ parte intellectiuā in sensitiuā: nec ex̄ intellectiuā in appetitiuā: nec ex̄ principiō eius actiuū in aliā potentiam sed manet in parte intellectiua: que est causa partialis ei⁹. Non aūt opz actionē ꝑprie dictā manere in sua cā totali: sed sufficit q̄ maneat in sua cā partiali. 3. dist. primi. q. 7. Q

¶ Actus liberi arbitrij nõ subsunt necessario cãlitati celi. & p̃ ꝯñs illi nõ necessario redibunt idẽ. nec p̃ ꝯñs aliq̃ act⁹ necessario dependentes ex eis. & tñ illud exẽplum ponit Augu. de dicto phoꝝ ubi prius sicut inqt i hoc seculo plato & in scola q̃ achademica dicta est discipulos docuit ita p innumerabilia retro secula & idem plato et eadem ciuitas & eadẽ scola idemq̃ discipuli reperti. s; subdit. absit vt ista credamus inducẽs iprobationes ex scriptura pri⁹ adductas 43. di. quarti. q. 3. j. C

¶ Actus volũtatis in cõi ẽ duplex. s. velle & nolle: nolle em̃ est actus positiuus volũtatis quo fugit discõueniẽs seu resilit ab obiecto discõueniente: velle est act⁹ quo acceptat obiectũ aliqđ ꝯueniẽs & est ulteri⁹ duplex vel le qđ põt nominari amicitie et concupiscẽtie. & dicaƚ velle amicitie eẽ istius obiecti cuivolo bonũ: & velle cõcupiscẽtie eẽ istius obiecti qđ volo alicui alij amato. ¶ Istoꝝ aũt actuũ p; ordo quia oẽ nolle p̃supponit aliqđ velle a nullo em̃ refugio nisi q: non potest stare cum aliquo qđ accedo tanq̃ cõueniẽs. Et hoc dicit Anß. de casu dia. cap̃. 3. ponens exemplũ de auaro nũmo & pane. Et istoꝝ duoꝝ velle ip; ordo q: concupiscẽtia p̃supponit illud velle amicitie: cum em̃ amatũ sit respectu concupiti. q. finis cui volo bonum: nã p̃pter amatũ concupisco sibi bonũ. qđ sibi volo: & cum finis volũtatis habeat. primã rõnẽ obiecti voliti p; q̃ velle amicitie precedit velle ꝯcupiscẽtie. ¶ Et isto p̃bato sequiƚ ulterius q̃ sicis est p̃cessus in velle & nolle deordinatis. nullum enim nolle est primus act⁹ deordinat⁹ volũtatis q: nõ posset habere nolle nisi respectu vel in virtute alicuius velle. & si velle esset ordinatum acceptãdo obiectũ cũ circũstantijs debitis nolle qđ habeƚ consequẽter: sil'r esset sibi ordinatũ nam si ordinate amo ordinate odio nociua amati eode; mõ si velle amicitie esset ordinatũ vel le concupiscentie consequẽs ad illud esset ordinatum. nam si ordinate amo illud cuivolo bonũ ordinate cõcupisco sibi bonu;. 6. dist. scđi. q. 2. A. & 21. dist. scđi. 2. A. & 49. dist. q̃rti. q. 5. A

¶ Actus ipsius volũtatis sunt duo. s. cõplacẽtie & cõcupiscẽtie & actus cõplacentie prior est: q: prius cõplacet volũtati ex dilectione in illo cui concupiscit q̃ concupiscat aliquid sibi: voluntas igiƚ põt aliquid sibi inordinate cõcupiscere. & cõplacere in illo. & etiam potentijs interiori bus põt aliqđ inordinatum cõcupiscibile concupiscere & i hoc complacere in illo & eodem mõ põt quo ad actum intellectus. qñ igiƚ voluntas iperat cogitatione; alicuius illiciti: qua vult q̃ obiectum sit sibi presens ad cõtinuandũ delectationẽ & complacentiã in illo: si illud cogitatum sit illicitum in complacentiam plenã illo mõ predicto est peccatum mortale: & hoc non solum de carnalibus vt cogitare luxuriam: sed etiam in actibus intellectus respectu alioꝝ obiectoꝝ. vt imaginari & morari cum delectatione in cogitatione mortis inimicoꝝ. & sic p; q̃ cogitatio de obiecto illicito

pcedēs ex cōplacētia volūtatis in illo post deliberationem est peccatū mortale. sicut enim est peccatū mortale voluntati cōcupiscere sibi delectationem de obiecto illicito. & illaȝ etiam vel aliā concupiscere potētie interiori: sic ēt peccatū est ad hoc velle cogitationeȝ de isto obiecto. Hec est snia Aug. 12. de trini. c. 1. & magister allegat distin. 24. c. illo. Itaqȝ vt breuiter summā perstringaȝ &c. Et ꝙ Aug. ibi intelligat. ꝙ delectatio sine sensu in opus sit peccatū mortale. ptȝ per illud qđ dicit. si sola mulier cogitat de re illicita totus homo damnabit̄. nisi mediatoris gratia interueniente liberet̄ ꝙ si esset veniale posset sine gratia opposita liberari. 42. di. scđi. q. 4. R.

Singularis passus pluries moels tēs p̄sertim confessores.

¶ Act⁹ malus exterior addit ad miseriā culpe q̄ p̄fuit in actu interiori malo. 18. q. quol. I. Q

¶ Actus n̄aliter actus est cōuenire cāe sue efficienti obiecto fini & forme: tūc igitur bonus est n̄aliter qñ habet oia conuenientia quātū ad ista que nata sunt cōuenire sibi naturalr̄ & cōcurrere ad esse eius naturale. 40. di. scđi. q. vnica. I. A

¶ Actio nō expirat p̄ inopiā debitoris: s; sopit̄: vñ illud manis est actio quā inopia debitoris excludit. S; ius agendi manet sicut obligatio in debitorē l; sopita. 15. di. q̄rti. q. 2. G.

¶ Actus nō ẟ formal̄r rect⁹ vl' iustus ab illa iustitia habituali in voluntatē: q: stāte illa potest h̄ri actus peccati venialis: vel actus indifferens quoꝝ neuter est actus iustus nec rectus. sed opȝ ꝙ rectitudo qua formaliter actus ẟ rectus p̄cise insit dum act⁹ inest: imo forte nō inest immediate voluntati: s; ipsi actui et me diāte illo voluntati: q: voluntas nata est immediate recipe habitū & opationē: iustitia autē actualis neutrū hoꝝ est. s; tm̄ ē conditio q̄daȝ ipsi⁹ actus. puta conformitas eius ppria ad suā regulā. 18. q. q. I. U

¶ Act⁹ nō h̄ntes ordinē ad intellectum: cuiusmodi sunt act⁹ vegetatiui: aut actus naturalr̄ p̄cedētes intellectionē: vt actus sensitiui: non dicuntur praxes. nec dicit̄ ad eos extendi notitia practica: vt sunt priores intellectiōe. Similiter act⁹ appetitus potentie sensitiue: quatin⁹ precedūt actū intell'is: nō sunt praxes. hec em̄ mō. Cōes sunt nobis & b̄rutis: nec respectu istoꝝ actuū est cognitio practica: nisi vt aliq̄ mō est. Moderatiua istorū actuū: & isti act⁹ sequunt̄ intellectionē mōderatiuā: vt sunt per ipsaȝ moderati. 4. q. pl. I. A

¶ Actus pnie virtutis est iperare et hoc tanḡ de primo act⁹ causationis pene qui sunt respectu tristitie consideratio & nolitio alicuius obiecti. Ipsa auteȝ tristitia sequēs est effect⁹ remotus: et ista pōt bñ multiplicari stāte actu vno ipsi⁹ pnie virtutis: q: per vnū actum vindicādi siue imperādi punitionē p̄t. q̄s iperare oms punitiones corr̄ñdentes s̄m iustitiaȝ huic culpe 14. di. quarti. q. 3. P.

¶ Actus perfectissim⁹ cognitionis pōt elici a potentia sine habitu p̄cedente pōt em̄ intellect⁹ perfectissime cognoscere quiditates & terminos ante oēm actū intell'is cōplexū. & eos compone

re adinuicē.⁊ ex rōnibus; eorū cōcludere veritatē cōplexionis principij:q: ꝑm pħm primo posterio:ū. principia cognoscim⁹ inquātum terminos cognoscimus: ergo pfectissime assentit principio ex terminis ei⁹ ante oēs habitū genitū:ꝫ talē assensum sequat habit⁹ ille ⁊ habit⁹ est aliquo mō necessari⁹ ad pfectionē nāe nr̄e:q: in nobis non posset manere notitia principij aliquo mō cessante illo actu nisi maneret ille habit⁹ principij: ⁊ ita post intellectionē ꝑncipij esset aliqs adeo in potētia essentiali ad intellectionē sicut pri⁹. Silr pōt dici de sciētia ꝯclusionis q̄ est ex principijs itellectis si ꝯclusiōe illata ex eis per syllogismū pfectū q̄ ex se est euidēs: p illā diffinitionē syllogismi pfecti primo prioꝝ.qui.s.nullius eget vt appareat necessitas ei⁹ hoc est vt sit euidenter necessarius ex notitia ꝑncipioꝝ:⁊ euidentis illationis necessario assentit cōclusioni:ita ꝙ primum circa ipsam cōclusionē est ipm scire:⁊ ex hoc sequit sciētia q̄ est habit⁹ ꝯclusionis: ⁊ ita nō presupponit actui pfecto sed sequitur ipsum.14.di.tertij.q.2.F

¶Actus qui est meritū in ptāte mea supposita influētia gr̄a li si habeo vsum liberi arbitrij et gratiam:sed completio in rōne meriti non est in ptāte mea nisi dispositiue: tn̄ sic dispositiue ꝙ ex dispositiōe diuina semper sequitur illud completiuū ad agere meum.sicut semper sequitur animatio ad organizationē factam a causa naturali 17.di.primi.q.2.I.Kl

¶Act⁹ q̄ est cōplete circūstātionat⁹ ꝑm ꝟtutē moralē est potētiale respectu virtutis quam dicit meritoriū:imō est immediatius potētiale ꝙ act⁹ nālis: naturalis hoc est nature,unde vt ꝑsupponit virtuti morali. Est em̄ rōnabile vt act⁹ mere nālis p prius recipiat pfectionē illaꝫ que nō trāscendit totā facultatē nature cuiusmodi perfectio est ꝑm virtutem moralem:⁊ vlterius illa habita recipiat perfectionem simpliciter supernaturalem.17.q.q.D

¶Act⁹ q̄ est prior tpe,olpotētis nō est aliquis actus materialis sed est simplr immaterialis. I. di.quarti.q.1.I.Lkl

¶Actus recordandi hꝫ duplex obm.s.primū ⁊ remotū:pterito sūt qn̄ requirit in vtroqꝫ obiecto vt obiectum est: qn̄qꝫ in. altero tm̄.sensus autē q: non cognoscit obiectū suū:nisi ꝑm aliquā dispōnē quā hꝫ dū sentit iuxta illud.7.met.abeuntibus sensibilibus a sensu nō est palā vtrū sint an non:ideo pōt habere recordationē act⁹ sui vt pteriti:qn etiā habeat obiecti sensati vt pteriti q: vt tantummodo sic se hn̄tis sicut sentiebatur dū mansit actus sentiendi: intells autē nō requirit pteritionē in vtroqꝫ obiecto:sed tm̄ in primo q: em̄ act⁹ eius pōt esse alicui⁹ vt est necessariū sicut speculandi triangulū hr̄e tres. iō actus recordandi illū actū speculādi potest habere obiectū remotuꝫ nō vt pteritū:sed vt semper,vnisormiter se habēs:quātuꝫ ergo ad istā cōditionē respicere obiectum preteritū vt preteritū tam. s.remotum ꝙ propinquum ita ꝙ vtrūqꝫ cognoscat pcise et ne-

cessario vt preteritum memoria est necessario sensitiue: non autem necessario intellectiue licet non posset esse eius. 45. di. quarti. q. 1. E.

¶ Act⁹ supme sensitiue non potest pcipi ab aliquo sensu: nec ab interiori nec a superiori: ptz: nec a seipa qz non est potētia illa sup se nec sup actū suū cōuersiua. 45. di. qrti. q. 3. J. D.

¶ Act⁹ v̄tutū moraliū n̄ ordināt in finē nisi p act⁹ theologicas. vn̄ sicut qlibet tenet diligere deū pro oī statu si habuerit vsum rōnis. et hoc pro aliquādo. qn̄. s. circūstantie debite diligēdi deum cōcurrunt: ita eodē modo dicendū est de actu fidei. q habens vsum rationis pro omni statu tenetur credere in vnum deum factorem celi et terre. ⁊ hoc pro aliquando. 25. dist. tertij. q. 1. J. B

¶ Act⁹ volūtatis ɔtingēs ī p̄mo instāti. Cōtingēs em̄ nunq̄ est formalr̄ cōtingēs nisi qn̄ est. iō cōtingens qn̄ est. cōtingēter est non tn̄ loquor in sensu composi tiōis. Nō em̄ oē ens qd̄ est: necessariuz: volūtas ergo in p̄mo instāti vt prior natura suo actu: ita cōtingenter elicit actuz suū sicut si per diem precessisset actū elicituz. Unde sicut entia antequā sint: quedā sunt contingentia et qdā necessaria. sic et qn̄ sunt quedā sunt contingenter ⁊ quedaz necessario. 18. dist. tertij. q. vnica. J. D.

¶ Ad absolutū ī cā imediate seqtur absolutū in effectu: et in effectu primo cōsequit respectus ad cām: ⁊ tunc si aliquis est respectus cause ad effectum. ille respectus ad effectuz est vltim⁹ et aliqnando nullus. ⁊ arguatur q qz causa dat esse. ideo effectus recipit esse. et non econuerso. dico q si intendas per li: qz reduplicationem relationis in cā vel aliquā realitatem nouam in causa siue relatiuam siue absolutā. propositio est falsa si aūt intelligas reduplicare actū p̄mū cause: qui precedit naturaliter causatū illo modo propositio est vera: absolutum em̄ in causa p̄cedit naturaliter causatum. ¶ Et dicas, qd̄ non tantū qz est absolutum causat: qz sitr̄ tale est. s. absolutum quādo nō causat. Dico q in illo instāti in qua causat adhuc cāt. vt prius naturaliter ipsa causatione: et vt sic nihil intelligit nisi absolutum a quo ponitur ipsum causatum in esse. et ideo nihil pōt accipi cum hoc causa huius: quod est causari nisi illud sit prius. nec respectu huius instantis: nec respectu alterius. Fallit aūt imaginatio: qz semper videtur qd̄ causa sit indeterminata vsque ad illud instans: quādo causat: et tunc qd̄ aliqua relatio determinans ipsam ad effectum primo requiratur a parte eius: qd̄ falsum est illuz enim idē absolutum: q in causa precessit. taz natura q̄ duratione ipsum effectum productum vel causatū: est etiaz in ea in illo instanti prius naturalr̄ q̄ causet: et. s̄m illud absolutuz s̄m qd̄ prius fuit causatiuū est nunc causans: et non scđm aliquid additum neq absolutum neq respectiuum. 1. distin. secūdi. q. 2. J. D

¶ Ad actum meritoriū sufficiūt potentia que. potest mereri: et

dispō gratuita in potentia. scili cet grā: pñtia obiecti appzehēsi ⁊ visus potētie circa illud.18.di. tertij.q.vnica.J.F

¶Ad baptismū ptinēt aliq̄ tāq̄ intrinseca ⁊ aliq̄ vt extrinseca: ⁊ cōcedo qḋ nihil intrinsece pertinet ad ipm: vel ad fundamentū eius nisi sensibile.: tamen sicut causa efficiēs req̄rit necessario ad ipsū tanq̄ cā extrinseca ita illud qḋ est quasi principiū agēdi tali cause effectiue.9.di.quarti.q.5.G

¶Ad ɔtractū sufficit parētes cōtrahere pro filijs ⁊ sufficeret sine quibuscunq̄ verbis ɔctus p literas si quidem in alijs, cōtractibus emptionis ⁊ vēditionis firmioz contractus habet in literis: q̄ in verbis nudis.27.di. quarti.q.2.B

¶Ad dilectionē finis iclinat nō tātū charitas: sed amoz acquisitus habitualis: qui est virtus appetitiua: quia est habit⁹ appetitiuus cōsonus rationi recte. 4.q.prolo.J.R

¶Unio est illud esse: qz vnio est respectus ⁊ eē illud est absolutū sicut ad cātionē alicui⁹ effectus necessario pexigit ordo cāsarū efficiētiū: qñ sunt multe ordinate: ⁊ approximatio earum. et tñ ille ordo vel illa approximatio nō est eē ipsi⁹ effect⁹: qz ista sunt respect⁹ tm̄ hoc aūt est absolutū. Nec est incōueniens aliqḋ absolutū dependere vel preexigere vel saltē coexistere aliq̄ modo aliquem respectum vltr enim absolutum causatū a pluribus causis necessario preexigit vnionem ⁊ approximationē illarum causarū in causando. 2 dist.tertij.q.2.J.F

¶Ad formas supernālēs ⁊ ñ sit potētia aliq̄ in susceptiuo: nō tñ pprie aptitudo. qz illa non est pprie nisi ad formam naturaliter perfectiuam.19.q.q.

Ad hoc q̄ cognoscat aliqd eē verum de aliq̄ rōne vel ipsam, esse veram de aliquo opz cognoscere ipsam eē verā in se nō est autez rō in se vera: nisi ptes illius rōis sint vnite. et sicut opz scire quātū ad pdicationes q̄ditatiuas: q̄ ptes illius rōnis possint vniri q̄diditatiue: puta q̄ altera contrahat alteram formaliter ita quantum ad veritatē ppositionis enūciātis eē: opz cognoscere ptes. rōis subiecti vel pdicati vniri actualr. Exēplum queadmodum ista hō irrōnalis est aīal: nō est p se nota: loquendo de pdicatione q̄ditatiua: qz subiectū in se includit falsum ⁊ ita est ppō includens in se contradictoria ita ista hō albus est nō est per se nota: nisi p se notū sit hominem ⁊ album actu coniungi: qz si nō coniungunt actu hec est vera nihil est hō albus ⁊ per ɔñs sua cōuersa est vera nullus homo albus est aliquid ergo sua ɔtradictoria falsa homo albus est aliquid probatio minoris quecūq̄ conceptum cōcipimus siue boni siue veri si nō cōtrahit p aliqd: vt nō sit conceptus simpliciter simplex: vt dicēdo: summū bonū: vel infinitum bonum: vel increatū: vel immēsuz: ⁊ sic de alijs nullus talis est proprius deo voco autem conceptū simplr simplicem: qui nō est resolubilis in aliquos conceptus simplices: quorum quilibet possit actu simplici distincte cognosci.2.dist.pmi.q.2.J.4

¶Ad hoc

¶Ad hoc q̃ mot⁹ sit naturalis sufficit q̃ potētia passiua rei sit ad talē formā inclinata:nec requirit ibi p̄ncipiū actiuū intrinsecū:sed a quocūq̃ agente agatur erit qđ acquiritur simpliciter naturale solū ꝓpter illā inclinationem ex parte principij passiui. vñ graue:posito q̃ non habeat in se p̄ncipiū actiuū de scensus deorsum : a quocūq̃ tñ actiue descēdat mouet naturaliter.18.dist.scđi.q.vnica.C

¶Ad hoc q̃ displicētia valeat ꝛ sit ordinata opꝫ q̃ sit debite circūstātionata:ꝛ maxime circūstātia finis ꝛ principij actiui p̄ncipalis vt.s.sit voluntaria ꝓpter deū:sed difficile est tūc habere actū sic circūstantionatū:q: qui vsq̃ tūc fuit impenitēs nō videtur tunc extorquere a seipo displicētiā nouā nisi timore pene imminētis:presumitur eñ q̃ si remot⁹ esset a pena sicut prius nō extorqueret a seipso illā displicētiā sicut nec prius:tum q: saltē aliqđ simpliciter inuoluntariū videt causa istius displicētie.nā expectatio mortis videt causa istius displicētie.illa aūt est inuolūtaria:et qđ nō fit nisi ex suppositione cuiusdā inuolūtarij nō est simpliciter volūtariū:sicut nō omnino volūtarie proijcit quis merces in mari:si nō ꝓijcit nisi ex suppositiōe cuiusdā periclitationis quā nollet:saltē qđ nō est nisi sit voluntariū nō est multū acceptū alij nec multū videt ꝓpter amorēꝫ eius factum. Hāc rōnem tāgit Augu.in litera. oportet non solū timere iudicē sed diligere arbitrū eñ libertatē querit vt delere possit cōmissa nō necessitatē:charitatē nō timorē. nō igitur timeat penam qui penitet: sed anxietur ꝓ gloria.20.disti. quorti.q.1.infra.B

¶Ad hoc vt voluntas moueat intellectū ad credēdū credibile sufficit dispositio intellectus:ꝛ nō est necessariū supernaturalē dispositionē ꝓportionalē illi poni in volūtate:nec ad hoc q̃ difformiter operet ꝑ instrumētuꝫ requiritur talis dispositio proportionalis in voluntate qualis est in actu credēdi perfectiori ꝛ minus perfecto: sed sufficit proportionalis dispositio in intellectu differēs ẜm q̃ gradus differentes in perfectione sunt in actib⁹.25.dist.tertij.q.2.B

¶Ad intellectionē alicui⁹ tria vidētur cōcurrere:videlꝫ obiectū cognoscibile:intellect⁹ ipse et ratio cognoscendi. In intellectu aūt : vt potētia est:nō opꝫ ponere distinctionē ad hoc vt distincte itelligat:q: etiā intellectus noster:vt videtur omnino indistinctus ẜm rationē potētie:pōt plura intelligere.igitur si est distinctio:queratur in obiecto vel ratione cognoscēdi obiectū:vel in ipsa intellectiōe 35.distin.primi.q.vnica.A

¶Ad peccatū in spiritūsanctū reqrunt tria.s.q̃ sit ex certa malitia.q̃ sit cōtra preceptū prime tabule.ꝛ q̃ sit actus oppositus perfectissimo actui cōuersiuo. ꝛ hoc modo est peccatū in spiritumsanctum:ꝛ est finalis impenitētia:nō q: homo decedit sine penitētia:sed q: habet ꝓpositū de nunq̃ penitēdo:et oritur ex desperatione.ꝛ sic dicit Augu. de fide ad Petrum :.q̃ pessimi hoies incidunt in hoc peccatū.

vt patet de Cayn:q dixit Gen. 4. Maior est iniquitas mea q̄ vt veniam merear. credidit em̄ misericordiā dei esse minorem suo delicto. et misericordia dei est bonitas que appropriat spi rituisancto. et ideo dicitur peccatū in spiritūsanctū. vt patet in litera. 43. dist. scdi. q. 1. D

¶ Ad peccatū originale cōcurrūt duo. carētia iustitie. s. vt formale: et debitū habēdi eā vt materiale: sicut in alijs priuationibus cōcurrit priuatio et aptitudo ad habitū. Debitū istud est a deo statuēte legē istā. Do iustitiam tibi Ade et omnibus filijs tuis naturalibus do eadē datione quantum est ex parte mea. et ideo ex hac datione tenentur oēs eā habere: et ex patre propagante per cuius actionē iste est filius naturalis Ade ergo hoc debitū per nullas rimas ignotas intrat: sed p istas duas causas positiuas: illa autem carentia nō habet causam nisi negatiue. s. nō dātem iustitiam originalē. Cuius si queratur vlterius causa non est nisi demeritoria: q: scz Adam demeruit ne iustitia originalis daretur: negatiua nō dās deus est: demeritoria quare non dat est Adam peccans. 32. dist. secūdi. q. vnica. infra. H

¶ Ad personalitatē requirit vltima solitudo siue negatio depēdētie actualis et aptitudinalis ad personam alterius nature. 1. dist. tertij. q. 1. infra. M

Ad qditatē forme absolute non pertinet essentialiter aliqs respectꝰ: q: tunc illa qditas esset ad se et non esset ad se: nec etiaz pōt dici q relatio ponatur ibi tā q̄ genus: et non sit vere genꝰ: quia hoc modo in diffinitione accidentis ponitur subiectū. pz aūt q relatio non est subiectuz absoluti: nec etiā rō receptiua. 6. dist. quarti. q. 10. B

¶ Adducere deū tā q̄ testē fidē est facere irreuerētiam deo: vel adducere eū tā q̄ ignorātē veritatē: et ita nō omni sciētē: vel adducere eū tā q̄ volētē testificari: qd falsum est. vtroq autem modo fit irreuerentia deo immediate cōtra illud preceptū prime tabule. Nō accipies nomen dei tui in vanum. et ideo vtroq modo si ex deliberatiōe fiat est peccatum mortale. 39. dist. tertij. q. vnica. infra B

¶ Adultus est habēs vsum rationis et cognoscēs peccatū qd cōmisit per quē adultū nō intelligo tāte vel tante etatis: sed q habeat etatem ad cognoscēdū iustum vel iniustum cōtra legē dei. in multis em̄ ante etatē cōsuetam malitia supplet etatē et nō tantū in malis: vt debēt cōmunia verba: q: forte habet citius prudētiā ad malum. vnde dicit doli capax: sed etiā in bonis. iuxta illud in legenda sancte Agnetis fides non in annis cōputat. 17. dist. quarti. q. 1. R

¶ Ad resiliēdū meritorie requiritur aliquid aliud principium a volūtate: puta gratia: quā angelus malus nonq pōt ex se habere. et deus fm q deseruit ipm disposuit sibi eam non dare. 7. dist. scdi. q. vnica. infra. N

¶ Affectio cōmodi q̄ est cōcupiscentia presupponit affectionē amicitie: q: omnis concupiscēs bonū alicui: prius vult illi bene esse in se q̄ illi concupiscat.

ñ ergo aliqua inclinatio ad cõ
cupiscendũ concupitum potest
esse ratio necessaria tristādi de
opposito: multomagis inclina
tio ad amādũ illud cui bonum
concupiscit: põt esse rõ tristitie
de opposito boni ipius amati.
15.dist.tertij.q.vnica.I.Z

¶ Affinitas ꝯcta per copulam
cũ sorore vxoris ante matrimo
nium simpliciter impediret ma-
trimoniũ ꝓ futuro: sed post ma
tri moniũ cõtractũ affinitas su
perueniens nõ dirimit. et ratio
est: q2 multa impediũt nõdum
factũ que nõ destruunt iam fa
ctũ: priuatur tñ vir iure petēdi
propter illud crimē: ⁊ post mor
tē vxoris sine cõiugio ꝑmanet.
41.di.quarti. q.vnica.E

¶ Affirmatiua illa vera ē.s.ꝙ si
cut sacerdos legalis ostēdebat
leprosus mundatos: sic sacer-
dos euãgelicus ostēdit pecca-
tores iustificatos: s3 negatiua
sc3 ꝙ nõ aliter sacerdos euan-
gelicus se habeat ad leprosos
spiritualiter ꝙ̃ sacerdos lega-
lis ad leprosos corporalicus. s.
precise ostēdēdo mũditiã hinc
inde: falsa est. et ratio est: q2 nõ
dedit deꝰ in veteri lege aliquā
cerimoniā vł purificationē cui
ministrate a ministro idoneo as
sistat regulariter ad mũdandũ
lepram corporalē. dedit autem
in lege noua aliquod sacramē
tũ cui ex pacto regulariter as-
sistit ad mũdandũ spũaliter ni
si impediat ob ex cõtrarie volũ
tatis. 14. dis. quarti. q. 4. I. Lr

¶ Agēs creatũ ꝓpter duo req-
rit passum. s. propter se: q2 pas-
sum est cõcausa cũ agēte crea-
to: q2 habet virtutē limitatam
in agēdo: et ideo requirit cau-
sam aliã. s. materialē cõcurrētē
in fieri: ꝓpter effectũ etiã quod
est compositũ ex materia tanꝙ̃
parte preexistēte: ⁊ forma tãꝙ̃
parte adueniēte. ⁊ ideo nõ po-
neret agēs creatũ agere oino
sine materia vel in se vel in eq
ualente. 11. di. quarti. q. 4. I. N.

¶ Agēs ē immediatũ passo ꝓ
ximo: ⁊ hoc imediatione corrñ-
dēte tactui mathematico: quā
do mediũ est receptiuũ actiõis
eiusdē rõnis vel alterius ratio
nis respectu cuius agēs habet
formã vel immediatione corre
spõdēte tactui virtuali: q2 ita ē
agens presens distanti mathe
matice ad effectũ cãndũ in eo:
eo: sicut si esset presens sibi ꝟm
essentiã suã: ⁊ hoc mõ eē p̃sens
ꝑ potētiã suã est sic: nõ ꝙ potē
tia sua sit ibi: s3 ꝙ potētia sua
possit causare ibi effectu3 ꝗ: ac si
esset ibi: licet nec ipsum nec po
tentia sua sit ibi. 9. disti. secun-
di. q. 7. infra. C.

¶ Agēs inquãtũ est in actu for
mali vel virtuali est prestãtius
passo inquantũ est in potentia
ad illud. vñ illa ꝓpositio agens
est p̃stãtius passo. vera est quã
tũ ad hoc ꝙ patiens recipit ab
agente: ⁊ quantũ ad hoc nõ po
test se facere i actu per se: sicut
ꝟm id fit in actu per agens. sed
ex hoc nõ sequitur ꝙ sit prestã-
tius absolute natura illius qđ
est susceptiuũ: sicut nec de ter-
mino formali respectu eiusde3.
et ideo quãdo Augustinus in-
tendit concludere per illã pro-
positionem ꝙ corpus non agit
in spiritum: potest dici ꝙ est ve
ra de agēte equiuoco et totali
seu principali: aliter nõ. ⁊ si cõ-
clusio est vera: ⁊ ꝯcessum est ꝙ

ignis.nõ est agẽs principale in spũs sine in illa detentione: qꝛ in illa nõ agit: sed formalr̃ diffi nitiue cõtinet. sine in immutatione: qꝛ ibi nõ agit nisi vt istru mẽtũ dei: sicut phãtasma se hꝫ ad intellꝫm agentẽ. In causando antẽ tristitiã hoc mõ vel illo nõ est principale agẽs sed ipsa volũtas nolens illud obm magis eñ ex hoc ꝙ obm est nolitũ seqt̃ur tristitia ꝙ̃ ex rõne obi in se vel ipsa apprehẽsio euentus obi nolitĩ: quia obm non tantũ nolitum sed vt nolitum apprehensum esse vel fore contristat. 44. dist. quarti. q. 2. P

¶ Agẽs liberũ põt eadẽ volitione antiqua effectũ nouũ pducere pro tũc qñ vult effectũ nouũ esse. non eñ est necesse si sempiternaliter vult. ꝛ nõ põt de nouo velle. igitur vult p sempiter no. sicut nõ ẽ necessariũ in me. ꝙ si nũc volo aliqd ꝙ pro nunc velim illud: sꝫ possum velle illõ esse p cras ꝛ eadẽ volitiõe stante sine omni mutatione a parte volũtatis mee possum illud nouũ causare cras pro quo volo illud. 1. di. secundi. q. 2. D

¶ Agẽs liberũ nõ pducit ẽm totã suã potẽtiã actiuam: qꝛ non opꝫ agẽs agere ẽm totã virtutẽ suam quantũ posset ẽm illã virtutem producere qñ est agẽs liberet non necessitate nature. 1. dist. quarti. q. 1. Oo

¶ Agẽs naturale põt cũ cõi influẽtia sine spãli actione diuia in actionẽ suaꝫ ꝛ in terminum actionis q̃ est forma mixtionis. qõ eñ tũc in eodẽ instãti deus creat animã hoc nõ est pri⁹ naturaliter ꝙ̃ propagãs inducat formã mixtionis. immo est posterius naturaliter sicut formã ad quã dispositio sequitur dispositionem. Nec necessario simpliciter deus creat animã: imo mere ꝯtingẽter ꝛ iõ agẽs illud põt informare põt suũ passum p istam formã mixtionis absq; actione dei. ꝛ per ꝯñs nulla ꝯdictio est respectu agẽtis creati. ꝙ forma mixtiõis informet absq; aĩa intellectiua. non ergo est miraculũ. 11. di. quarti. q. 3. S

¶ Agẽs naturale si põt subito inducere formã inducit p mutationẽ: ꝛ si nõ põt necesse est vt agat in tpe. ꝛ ita motũ de⁹ antẽ ꝛ si posset inducere formã in instãti. tñ si nõ induceret in instãti põt inducere totã in tpe. ita ꝙ nõ partes ante partes: posse eñ agere in tpe nõ est imperfectionis in agente: lꝫ necessitas agendi in tpe sit imperfectio. 3. di. tertij. q. 1. C

¶ Agẽs naturale nõ põt agere de nouo nisi aliqõ ponat̃ nouũ vel in ipso vel in passo vel habitudo noua eoꝝ: hoc apparet qꝛ oib⁹ istis vniformiter se habentibus vniformis erit actio: cum tale agẽs agat ex necessitate nature. ꝛ iõ si aliqõ agẽs naturale hꝫ aliquã actionẽ nouã vel erit aliqua forma absoluta ãte istã actionẽ nouã in agẽte. vel alia noua in passo vel habitudo noua agentis ad passum. Sed nec primũ nec scõm est necessariũ. põt eñ ignis de nouo agere in lignũ absq; hoc ꝙ añ istaꝫ actionẽ ignis recipiat nouam formã vl̃ lignũ. qꝛ prima forma absoluta quã recipit lignuꝫ est p istã actionẽ ergo est noua habitudo ignis ad lignũ absq; of nouitate forme absolute. Hoc

pateterperimētaliter: q: actiuo eodē mō se hēte ſm potentiam actiuā ⁊ paſſiuo ſm potentiaʒ paſſiuā proximā ſi fuerit: aliqḋ impedimētū interpoſitū inter iſta nō aget iſtḋ agēs in paſſuʒ amoto aūt iſto impedimētovel obſtaculo aget. ergo eſt ibi noua habitudo agētis ad paſſum ſine noua forma abſoluta.6.diſtin.quarti.q.10.C

¶ Agens particulare ex forma ſua hʒ vñ aſſimilet ſibi paſſum ⁊ generās genitū: ⁊ ex mā hʒ ꝙ ſit diſtinctū a genito nō principaliter. lʒ tñ ſequaẗ neceſſario ꝙ diſtinguiẗ ꝑ materiā a genito q: materiā nō ſuā. ſʒ aliā ꝑficit ꝑ formā terminantē ḡnatio nem: ſua eñ materia iā perfecta eſt forma: ⁊ ex hoc ꝙ aſſimilat ꝑ formā ꝑficit aliā materiaʒ ꝙ̄ ſuā. ⁊ ita ſua alia eſt ab illa ꝙ priuaẗ forma tali: cuiuſcū᷑ aūt eſt alia materia ex quo materia eſt pars eſſentialis rei ipm eſt aliud ab eo.3.di.q.6.S

¶ Agēs potēs vti inſtrō nō poſitiue ꝑfectius agit ſi nōvtatur inſtrumēto: tñ actio ſine inſtrō poſſibile eſt ꝙ ſit ꝑfectioꝛ actione q̄ eſt cū inſtrō ita hic de phātaſmate qḋ eſt vt inſtrm̄ conce do ꝙ aliquā ꝯditioneʒ ꝑfectionis hʒ intellectio ſine phantaſmate quam non hʒ intellectio cū phātaſmate q: ſimilitudinē quandam cū intellectone ſimpliciter perfecta ſubſtātie ſeparate: ſed non ſequitur ex hoc ꝙ quecun᷑ talis ſit poſitiue perfectioꝛ quacun᷑ tali.45.diſt. quarti.q.1.intra.E

¶ Agēs pōt eſſe alicubi ꝑ cōtactum virtualeʒ: ⁊ hoc ſufficit ad agēdū ſicut ſi eſſet pñs ꝑ eſſentias vel mathematice: ⁊ ꝙ agat pri⁹ in mediū inter ipm ⁊ illud cui eſt ſic pñs nō requiriẗ abſolute ad hoc ꝙ agat in illud: ſed hoc eſt: quia medium eſt capax actionis eiuſdem rationis cuʒ termino.9.di.ſcḋi.q.2.C

¶ Agilitas nō pt eſſe ī aliq̄ toto ad faciī mouēdū ſe niſi ꝯcurrēte ꝟtute motiua et mobili. ⁊ iō ad rōnē agilitatis in ſpāli reqriẗ perfectiovirtutis motiue in aia: ⁊ cōgrua diſpoſitio nō repugnās iſti motui ex ꝑte corꝑis. Eſt ḡ i ſpāli agilitas habilitās in aliquo toto ad ꝓ̄pte mouē dū ſe ſm locū ex ꝑfectiōe virtutis motiue aīe ⁊ ꝯgrua diſpōne corꝑis.49.di.quarti.q.14.B

¶ Albedo itēſa nō hʒ aliqd qḋ accidit nature ſpēi: q: iſte gradus q̄ intelligiẗ addi ſcḋʒ ſe nature facit vnū ꝑ ſe cū natura ſicut q̄cū᷑ differētia indiuidualis addita nāe facit vnū ꝑ ſe cū natura.17.primi.q.3.infra.yy

¶ Alia ē amicitia ꝯſanguineorū alia ꝯiugū. illa ꝯſanguineoꝝ maxie in lignea recta eſt reuerētie quātū ad deſcēdentes reſpectu ſuperioꝝ ⁊ cuiuſdā regiminis ſeu ꝓ̄ſidentie. econuerſo amicitia cōiugū eſt ſine tali reuerētia imo eſt cū reuerētia intm̄ vt ſinceri⁹ diligēs ꝯſanguineā magis odiat in ea illā irreuerentiā nō ſolū a ſe ſʒ a q̄cū᷑ alio exhiberi ⁊ iō ꝯcedo ꝙ amicitia diſponit ad ꝯiugiū: ſʒ alteri⁹ rōnis oīno ab illa q̄ ē iter cō ſanguineos.40.di.q̄r.q.vni.F

¶ Alia eſt indeterminatio māe propter defectū act⁹. alia eſt indeterminatio agētis ꝓpter illimitationē virtutis actiue: ſicut ſol eſt indeterminatus ad mul

ra gñandū p2lo mō indeterminatū nō agit: nisi determinetur p aliquē actū q: alias nō est in actu sufficiēte s3 potētia: scdo mō idetermīatū nulla forma alia;a se dterminat s3 ex se determinat ad pducēdū quēcūq3 effectū: ad quē ex se est idetermīnatū: ⁊ hoc pñte passo receptiuo: sicut sol pñte passo generat qdlibet gñabile ex quo ipm natū est gñari. ⁊ hoc mō idetermīnatio intellc̄s nō est indeterminatio potētialitatis passiue in ordine cālitatis: s3 est idetermīnatio actualitatis q̄si illimitate. ⁊ iō nō determinat p formā: q̄ sibi sit rō determinate agēdi: s3 tm̄ mō p pñtiā obi circa qd determinatū nata eē est determinata intellc̄o. 3. dist. p2i. q. 7. Ob ⁊. 7. di. p2imi. q. vni. F

¶ Alia pt eē rō agēdi: et alia rō agētis: ⁊ singlaritas est ɔditio agētis nō rō agēdi: s3 rō agēdi est ipsa forma eristēs in singulari secūdū quā singulare agit. 3. di. p2imi. q. 6. infra. D

¶ Alio mō de per accñs loqtur metaphysic⁹ ⁊ alr logic⁹: metaphysic⁹ eī dicit esse ens p accidēs: qd includit in se res duoꝝ generū sicut p3. 5. metaphysice c. de ente ⁊ vno. logicus vero dicit ppōnē esse p accñs cui⁹ sbm nō includit rōne inherētie pdicati: ⁊ si ex duob⁹ talib⁹ fiat vn⁹ ɔceptus: quoꝝ neuter est p se determinatiuus alteri⁹ dicit illū ɔceptū esse vnū ɔceptū p accidēs. Exēplū nō est in creaturis de ɔceptu vno p accñs logico: nisi cui cor̄ndet vnū p accñs metaphysicū q: ⁊ si hec sit p accidens: rōnale est aial tñ iūgēdo vnū ɔceptū alteri: vnus est p se determinatiuus alteri⁹: ⁊ iō totus ɔceptus nō est vnus p accidēs. s3 tm̄ aliqs aggregās ɔceptus duoꝝ generū est vn⁹ p accidēs ⁊ ei semp cor̄ndet vnū p accñs apd metaphysicū. ⁊ ideo hec pōt ɔcedi p accñs: paternitas est deitas: q: sbm vt subijcitur nō includit rōnē inherētie pdicati vt pdicati q: sbm nō est formalr pdicatū. iūgēdo etiā ɔceptū sbi ɔceptui pdicati: sicut deus pater vn⁹ ɔceptus nō per se determinat alteꝝ. q: fm Damas. pprietates determināt hypostases nō naturā: iste igitur ɔceptus nō est in se ⁊ p se vnus et ita nō dicit ɔceptū per se suppositi respectu alicui⁹: qd enim nō est in se ⁊ per se vnū: non est alicui⁹ per se suppositū: ⁊ sicut nec in reb⁹ sic nec in ɔceptibus sic. igitur logice loquēdo posset concedi q̄ pater non est per se suppositum dei. 26. distin. p2imi. q. vnica. 3

¶ Aliqua est forma l potētia ɔdictiōis: vt scia q̄ est ɔrioꝝ ⁊ ista nō pōt se determinare ad alterū: q: est diminuta et iperfecta quātū ad hoc: vt respicit vtrūq3 ɔtrarioꝝ. vñ Arist. vult q̄ si ex se sine alio determināte pcederet ad actū. simul pduceret contraria. Alia est forma in potētia indeterminata: pfecta tñ ⁊ nō diminuta obo sibi p̄sentato cuiusmodi est volūtas: ⁊ ista pt se determinare ⁊ etiā alia. vñ Arist. 9. meta. q: dixerat q̄ sciētia est ɔtrarioꝝ. ⁊ tñ ad nullū illorum pōt se determinare: ideo subdit determinatū hoc autē dico appetitū vel proheresim. potētia igitur rationalis perfecta cuiusmodi est voluntas quamuis t. c. 3. ⁊ 10.

sit cõtradictoꝛiũ:poterit deter-minare se obiecto presente ad vnũ illoꝛũ.25.di.secundi.q.vnica in fine.

¶Aliqua est rela vltima sꝫ qua nõ põt fundari alia realis sicut aliqđ est accñs:ita vltimum in entibus qđ nõ põt vlterius eẽ subiectũ alicuiꝰ accidẽtis. ꝛ iõ nõ sequit:si accñs põt eẽ i accidẽte:qđ in accñtibꝰ est ꝓcessus in infinitũ.6.di.quarti.q.10.E

¶Aliq̃ denominatiua vel ꝯcreta predicant de aliquibꝰ primo modo per se aliqua de aliquo ꝑ se scđo modo siue per accidens: de ꝯposito quidẽ:ex susceptiuo ꝛ forma predicatur denominatiuum siue concretũ forme ꝑ se primo mõ spãliter si subiectuꝫ est ꝑ se vnũ quãtũ ad cõceptuꝫ: sicut hõ đr rõnalis siue animatus ꝑ se pꝛio mõ:.sꝫ corpꝰ qđ est altera pars cõpositi đr denolatiue animatũ ꝓpꝛie tñ siue per se secũdo mõ siue per accidens qꝛ illđ nõ est totũ includẽs formã sꝫ susceptiuũ recipiens formã vbicũqꝫ ꝫ est aliqua forma oportet dare p̃dicationem formalem de toto q̃ est per se pꝛio mõ.ẽt i creaturis opꝫ dare cõiter p̃dicationẽ q̇ sit ꝓpꝛie denominatiua forme de susceptiuo In diuinis pꝛia p̃dicatio nõ negat:nam pr̃ generat siue generãs pater est q̃si cõpositũ includẽs:quasi eẽntialr̃ formã illam q̃ de ipso p̃dicat:sꝫ denominatiuã p̃dicationeꝫ quasi forme.de quasi susceptiuo non opꝫ dare ibi.3.q.q.O

¶Aliqua natura hꝫ ꝓpꝛiũ ꝑ se suppositũ sicut est natura substantialis:ꝛ ibi est idẽtitas realis nature ꝛ suppositi: nec ẽ depẽdẽtia nature ad aliq̃đ extrinsecũ:vt eiꝰ suppositũ:ꝛ aliqua natura ꝓpter eiꝰ iperfectioneꝫ suppositũ ꝑ se hr̃e nõ p̃t:ꝛ per ꝯñs nõ põt sic intrinsece terminari:sꝫ req̃rit suppositũ extrinsecũ:sicut natura accidẽtis requirit suppositũ substantie ad qđ vltimate eiꝰ depẽdẽtia terminat tãq̃ suũ suppositum: et hoc ꝑ accñs:qꝛ suppositũ ꝑ se hr̃e nõ p̃t:tali autẽ supposito ꝑ accñs nõ ẽ natura ꝑ se eadẽ:qꝛ natura ꝛ tale suppositũ sunt alterius generis:sꝫ est ibi aliqua vnio supplẽs vt possibile est:vicẽ idẽtitatis:illa ẽ actualis depẽdẽtia nature:ꝛ ex ꝑte suppositi actualis sustentatio nature vel terminatio đpẽdẽtie eiꝰ:sic ꝙ illã naturã depẽdere ad illđ suppositũ ẽ ipãꝫ cõicari ipsi tãq̃ suo supposito sicut põt hr̃e suppositũ:qꝛ nõ põt ꝑ se hẽre suppositũ sicut substãtia sꝫ tãtum per accidẽs.19.q.q.M

¶Aliqua ꝑfectio inferioꝛis põt contineri in superioꝛi:aliq̃ vero nõ : qꝛ si fieret summa volũtas eodeꝫ mõ se hr̃et ad beatitudinẽ sicut infima:qꝛ vtraqꝫ eodeꝫ mõ se hꝫ ad suã beatitudinẽ:sꝫ illa sit maioꝛis beatitudinis capax:ꝛ tũc vt sic cõsiderãdo vtrãqꝫ p̃ter habitũ illũ tunc summa est simplr̃ magis iꝑfecta:qꝛ q̃to aliq̃đ est aptũ ad maioꝛẽ ꝑfectionẽ si ea careat tãto est iꝑfectius nec illa ꝑfectio ꝑ quam hoc debetur iferioꝛi, est ꝙ sit in summa vel in superioꝛi vnitiue qꝛ hoc est impoĩe:qꝛ illa voluntas infima non eẽt eius capax: 49.di.quarti.q.11.L

¶Aliq̃ sũt necessaria ad ꝑfectionẽ creaturarũ: q̃ tamẽ nõ dicũt

perfectionē simplr:ꝛ hoc est qꝛ creature de se imꝑfecte sunt: ꝛ sine illis nō pñt hr̄e ꝑfectā ꝑfectionē quāta ꝛ q̄lis est eis possibilis:ꝛ iō illa aliqualiter supplēt imperfectionē creaturarū. Ita dico ꝙ ꝑfectio limitata nō pōt eē tāta i vna natura limitata:sicut pōt eē in pluribꝰ naturis ordinatis .ꝛ iō ibi ordo nature:hoc est ꝑfectiōis inęq̄lis necessariꝰ est ad maximā ꝑfectionē eis cōpossibilē:nō aūt ē simpliciter necessariꝰ ad ꝑfectionē maximā:qꝛ illa pōt eē i natura ꝑfectissima illimiata sine ordine ꝑfectionis ineq̄lis. Et si arguas:ꝙ ordo est ꝑfectiōis:ꝛ ordo vr̄ req̄rere ieq̄litatē. R̄ndeo. dico ꝙ ordo originis stat cū ꝑfectiōe.ordo aūt ineq̄litatis nō stat cū ꝑfectione nō igit̄ ois ordo est ꝑfectiōis:sꝫ aliq̄d stat cū ꝑfectiōe i eādē natura:et aliqs nō.19.dist.primi.q.1.R

¶ Aliq̄ suntq̄ cōiter ꝑdicātur in ecclesia:ꝛ talia sūt necīa simplici ad credēdū explicite.s. ꝙ xp̄s natus est de virgine Maria .ꝙ fuit crucifixꝰ ꝓ redēptiōe gn̄is hūani:sꝫ si sit aliq̄d credēdū qđ tñ nō ꝑdicat̄ cōiter i ecclesia:sꝫ si predicat̄ specialr̄ in vno loco de nouo: nō est necessariū simplici credere illđ adherēdo illi firmiter tāꝙ vero:imo necessariū est magis illi nō adherere quousqꝫ sciat illuđ credi ab ecclesia tāꝙ verū.ꝛ cū hoc sibi cōstiterit:tenet̄ illi firmiter adherere sicut i moralibꝰ qñ sunt altercationes de aliquo pctō qñ primo est mortale:vt si vnꝰ peritus in sciētia dicat ꝙ nō licet sic mercari . et alius dicat ꝙ licet :tutiꝰ est nō ꝓcedere sic nec sic:sed expectare quousqꝫ veritas pateat aliūde . Si enim ita esset ꝙ vnus doctor diceret aliquē peccare mortalr̄ nisi sic faceret:ꝛ aliꝰ ꝙ peccaret si sic faceret:tūc simplex foret ꝑplexꝰ: ideo bene videndū est in moralibus anteqꝫ aliquid asseratur. 25.dist.tertij.q.1.E

¶ Aliq̄ q̄litates cōsequunt̄ formā mixtionis:et in aliq̄ gradu sunt necessarie ad hoc vt itellectiua maneat:qꝛ q̄cq̄d ē necessariū ad dispositionē ē etiā necessariū ad formā ad quā dispōnit.sꝫ bñ pñt qualitates eē necessarie simplr̄ ad intellectiuaꝫ vt informātē:ꝛ hoc in gradu ꝑfectiori ꝙ̄ necessario req̄rat̄ ad formā mixti:possibile ei est formā ꝑfectiorē requrere illđ qđ imperfectior req̄rit: et nō tātū ꝰm gradū equalē:sꝫ ꝰm gradū ꝑfectiorē.corruptis ergo illis diu positionibꝰin gradu illo inquo necessario req̄rūtur ad intellectiuā nō manet intellectiua.et tñ illa alia forma disponēs ad eā pōt manere:qꝛ non sunt corrupte ꝰm gradū necessariū ad illaꝫ formā:sed illa alia etiā nō manet in eē ꝑfecto ꝛ q̄eto : qꝛ q̄litates ꝯseq̄ntes eā sunt corrupte ꝰm gradū ꝰm quem cōsequūtur eā in eē ꝑfecto et q̄eto: ꝛ iō nullū corpus aiabile hꝫ simpliciter eē ꝑfectū ꝛ q̄ctū recedēte aīa:imo statim est in ꝯtinua tēdētia ad resolutionē sui i elemēta.11.dist.q̄rti.q.3.infra. Ph

¶ Aliq̄ ꝓpositiōes cōtingētes pñt esse ꝑ se sicut ꝛ imediate si in subiectis includat̄ ꝓxima rō inherētie ꝑdicatoꝝ: sꝫ nō sit necessaria inherētia:qualis forte est ista volūtas vult:vel calidū.

talefacit.7.di.tertij.q.1.litra.C

¶Aliq̃ sunt vituperabil'r negociatores:vt.s.illi q̃ nec transferũt nec cõseruãt:nec eox industria meliorat res venalis: nec certificat aliqs ali⁹ simplex de valore rei emende:sed mõ emit vt statim sine oibus istis cõditionib⁹ vẽdat:z iste esset exterminãdus a repu.z exulãdus:z vocãt tales gallice regratiers: qz ꝓhibẽt immediatã cõmutationẽ volẽtiũ emere vel cõmutare iconomice.z p ꝯñs faciũt q̃d libet venale vel vsuale carius emẽti q̃ deberet eẽ:z vilius vẽdẽti.z sic dãnificãt vtrãq̃ partẽ 15.dist.quarti.q.2.U

¶Aliq̃ relatiões opposite sunt incõpossibiles in eadẽ natura z in eodẽ supposito: aliq̃ in codez supposito:sz nõ i eadẽ natura: aliq̃.nec in eadẽ natura: nec in eodẽ supposito:vñ ex rõne relationũ realiũ in cõi nõ põt concludi repugnãtia earũ i codez: Exẽpla p̃dictox.causa z causatũ in eadẽ natura sine supposito repugnãt:qz si nõ tũc idẽ dedẽderet a se ꝓducẽs z ꝓductũ: nõ repugnant in eadẽ natura. qz natura põt cõicari sine diuisione sui:qualis est natura diuina:repugnãt tñ in eodẽ supposito:mouẽs autẽ z motũ nec in eadẽ natura:nec in eodẽ supposito repugnãt: qz hm̃oi non ponitur depedẽtia essentialis: qualẽ ponũt relatiões cause et causati:nec p idẽ ponit': q̃d idẽ sit anteq̃ sit:quod ponere videtur ratio producti z producentis:sed tãtũ ponit hm̃oi: q̃ idẽ depẽdet a se:quãtũ ad actũ accidẽtalẽ:sicut motũ a mouente depẽdet:quãtũ ad actũ acciden talẽ:quẽ recipit ab eo.incõpossibilitatẽ igitur aliquarũ relationũ oportet reducere ad aliq̃ incõpossibilitatẽ priorem.z vbi ista prior nõ inenitur ibi nec illa incõpossibilitas relationum oppositarũ concludetur z ideo quicquid est in potẽtia ad aliquẽ actũ formaliter:z cum hoc habet eadẽ actualitatẽ virtualiter:sicut cum idẽ mouet se:est aliqualiter illimitatũ ponitur eñ non tantũ capax illius pfectionis:sz vt causans eã:ibi igitur ꝓpter illimitationẽ aliqualẽ bene cõpatiũtur seiste relationes opposite.3.di.ꝓmi.q.7. S.z.J.T.et.2.dist.primi.q.9.l. H.et.25.dist.scdi.q.vnica.

¶Aliq̃d est futuꝝ ad causas naturales si nõ ꝓhiberẽtur:sz dimitterentur sue causalitati: q̃d tñ nõ est futurum: nec euenire poterit ꝓpter causam superiorẽ prohibẽtẽ causas naturales inferiores suã causalitatẽ exercere. Et ideo simpliciter illd̃ dicendũ est esse futurũ q̃d est futurã ẽm causam superiorẽ vincẽtẽ.nõ aũt q̃d esset futurũ ẽm causas inferiores si sue causalitati relinquerentur.Exẽplũ de hoc ponit Esa.38.de Ezechia cui Esaias nunciauit mortẽ.et mortu⁹ fuisset naturaliter ẽm causas inferiores.sed tamẽ de⁹ ab eterno vidit orationẽ suã z deuotionẽ z lachrymas: iõ prohibuit causalitatẽ causarũ inferiox:z vltra terminũ naturalẽ addidit sibi.15.annos.21.di. tertij.q.vnica.S.B.in.prin.

¶Aliq̃d est imperfectũ ẽm perfectionẽ simpliciter:que nõ necessario habet imperfectionem cõcomitãtẽ:qz nõ includit in se

limitationem:vt hoc bonũ hoc verũ:hoc ens:ꝛ huiusmodi imperfectũ reducitur ad perfectũ eiusdẽ rationis.s.bonũ:ens: verũ:que importãt perfectionem simpliciter.aliquid aũt est imperfectũ ẜm perfectionẽ nõ simpliciter:sed ẜm perfectionem q̃ de rõne sui includit limitationẽ:ꝛ ideo necessario hꝫ imperfectionẽ annexã:vt hic hõ:ꝛ hic asinus. qđ igit imperfectũ est ꝑmo modo reducitur ad ꝑfectũ simpliciter ẜm perfectionẽ illiꝰ rõnis qꝛ aliquid ẜm illam rationẽ potest esse simpliciter perfectum. Qđ aũt est imperfectũ secundo modo:non reducitur ad aliq̃d perfectũ simpliciter ẜm ꝑfectionẽ eiusdẽ rationis.s.ad rationẽ specificã:qꝛ cum istã imperfectionẽ includit:ideo ẜm illã nõ põt eẽ aliquid perfectũ simpliciter ꝑpter limitationẽ:sꝫ reducitur ad aliq̃d ꝑfectũ simpliciter equocũ eminẽter includẽs illã ꝑfectionẽ:et ideo bonũ imperfectũ reducit ad ꝑfectũ bonũ:sed sic lapis:qui est imꝑfectus .nõ reducit ad lapidẽ ꝑfectũ simpliciter:sꝫ ad summũ ens:ꝛ ad summũ bonũ:que includũt virtualiter illam perfectionem.2.dis. primi.q.3.infra.D

¶Aliq̃d habet quiditatẽ per se ꝛ primo:ꝛ aliquid ꝑ se sed non primo:et aliquid per accidens: generaliter ergo in his que habent quiditatẽ ꝑ se et primo:qđ quis est:est per se primo idẽ cũ co cuius est:habenti aũt quiditatẽ per se non primo idẽ est ꝙ quid est per se nõ primo:habenti vero quiditatẽ per accidens solũ per accidẽs est idem quiditas.22.dist.tertij.q.vnica.Z

¶Aliq̃d est ita perfectũ ꝙ ꝑpter sui perfectionẽ nõ recipit vlteriorẽ perfectionẽ:sicut deus. et aliqua sunt ita imꝑfecta ꝙ ꝑpter sui imperfectionẽ non põt recipere perfectionẽ:sicut accidẽtia vltima vt respectus.Alia sunt entia media que cuꝫ perfectiõe sua sunt in potẽtia ad ꝑfectionẽ aliã:et talia sunt omnia entia absoluta citra deum. Cõcedo ergo ꝙ illud qđ mouetur est in potẽtia ad vlteriorẽ perfectionẽ vt ad terminũ motus: et quatenus caret illo est imꝑfectum:et ꝛ sic corpus gloriosum cũ nõ sit ens infinitũ aliquã imperfectionẽ habet ꝛ mouet ad terminũ:et per quẽ terminũ acquirit sibi aliqua ꝑfectio quatenus per motũ coniũgitur ad aliquod corpus circa qđ operatur:nũc circa vnum:nunc circa aliud:laudando beatitudinẽ ꝛ sapiẽtiam in deo. vnde cõcedo ꝙ ille motus sit alicuius quod est ẜm quid imperfectũ.49.dist. quarti.q.14.infra.M

¶Aliq̃d intelligitur ꝑ accidẽs sicut intelligitur homo intelligẽdo albũ vel risibile. vlterius aliquid intelligitur per se:sed in vniuersali vt intelligitur homo intelligendo animal.tertio intelligitur aliquid per se etiam in particulari:sed adhuc quodãmodo cõfuse: sicut intelligo hominẽ anteq̃ itelligã diffinitionẽ:ꝛ quocũq̃ gradus ponãtur.qꝛ licet primꝰ gradus posset distingui per absolutũ ꝛ respectiuum:vltimus tamẽ gradus cognoscendi aliquod incõplexũ cognitione sciẽtifica siue preuia sciẽtie est cognitio diffinitiua:quia ipsa est cognitio ꝑ

ke in particulari distinctissima: excedens etiã illã cõfusam cognitionẽ. de q̃ loquit̃ phs primo phy. sustinẽt aũt hec q̃ nomina ad rõnẽ ꝛc. Saltẽ in hac cognitione diffinitiua habet̃ cõcept⁹ euidenter ꝛ virtualiter includens oẽs veritates necessarias de tali obiecto. 7. q. q. F

T. c. 2

¶ Aliqd põt depẽdere a termino respect⁹: ꝛ tñ nõ dependere a respectu. si respectus est posterior eo. ita enim substantia lapidis non dependet a respectu lapidis ad deum. sed magis ecõuerso: si essent diuersa: ꝛ tamen lapis dependet essentialiter a deo q̃ est termin⁹ respectus. 12. di. quarti. q. 1. M

¶ Aliqd põt eẽ in se p̃⁹ alio nõ comparando illa ad tertiũ. sic partes nature mee sunt priores natura mea tota quo ad ordinem generationis vel executionis: nõ tñ in ꝯparatione ad personationem q: partes mee nõ prius personant̃ q̃ tota natura mea. ꝛ ita ẽt ẽ d̃ p̃sonatiõe in p̃sona extranea. ꝛ rõ est: q: in illo instãti nature in quo totuз est totum ipsum est personabile in se vel in alio. ꝛ ideo quicqd precedit ipsum naturaliter nõ precedit ipsum in personalitate: q: vt prius non est personabile. 2. distin. tertiũ. q. 2. H

¶ Aliqd simplex' ade. offerebat̃ sibi: ꝛ vt verũ bonũ potuit app̃hendi scз diligere vxorẽ: tñ non est visus. sicut apprehendit. vñ sciuit esse melius deo placere q̃ vxori: ꝛ vitio qua voluit vxori placere fuit peccatum: ꝛ ante illam non habuit errorẽ nisi improprie vocando errorem: et ideo prius peccauit q̃ errauit cuius probatio est: q: si aã peccatum errauit: bonum aliquid apparuit sibi quod nõ erat bonum sed apparebat. ꝛ tunc circa principium potuit esse error quia illud est principium quod apparet de se verum. 22. dist. secundi. q. vnica. infra. B

¶ Aliqs in ordine ad alterũ põt primo recte se hr̃e cõicando se illi quantuз põt se cõmunicare vel cõicando illi aliquid aliud ꝛ ideo virt⁹ inclinãs ad p̃mum est amicitia qua quis dat seipз primo quãtũ põt se dare: et in quantũ potest primus habere eum ꝛ hec est perfectissima virtus moralis: q: tota iustitia est perfectior his: que sunt ad seipsum: ꝛ est p̃fectissima iustitia si autẽ cõicet. sibi alterũ: aut igitur bona extrinseca: aut intrinseca pertinẽtia ad victũ humanuз. De bonis extrinsecis que indigent hoies cõmutare dicitur iustitia cõmutatiua: ꝛ hec frequẽter dr̃ iustitia pro tanto q: ea ei cõmutat̃ aliquid equiualens. Si aũt cõicet sibi aliud necessariũ adiunctum aut igit̃ regimen: et hoc cõuenit presidẽti. ꝛ hec species iustitie est innominata. posset tñ dici presidentia vel dominatio iusta: aut cõmunicat ei subiectionẽ iustam ꝛ hec denomiat̃ a subijci: et potest vocari obedientia. 34. dist. tertiũ. q. vnica. L

¶ Aliqs rapt⁹ vidẽs trãsitorie essentiã diuinã. cessante isto actu vidẽdi põt hr̃e memoriã obiecti. ꝛ hoc sub rõne distincta sub q̃ erat obiectũ visionis: licз nõ sub rõne p̃ñtis actualr̃ q: talis presentia non manet post actum in ratione cognoscibi-

lib.3.dist.scdi.q.9.infra.E
¶ Aliqd e pote ee tale.qd tn no est aptu natu esse tale.lapidem enim est possibile ferri sursum::z tn no est aptu natu esse sursum nec hz ad hoc aptitudine :corpus et neutru : qd nec de se est natu esse sursum nec deorsum vt corpus circulare possibile e deferri deorsum z sursum.18.distin.primi.q.vnica.H
¶ Alr vtunt coiter hoc noie essetiale phi z alr theologi spalr in diuinis.na i phia accipit coiter essentiale vt distiguit pseqnter accidetale:put accidentale continet sua se oe accides p acides.siue accides coe : z accns per se. siue propriu.vnde ibi essentiale dicit qd pse includit in essentia:quemadmodu in coposito reali materia z forma dicuntur sibi eentalia z in composito ronis vel in ipso diffinito:gen z dria dnr partes eentiales ronis siue rei diffinite. Theologi vero aliter vtunt hoc nois esse tiale in diuinis. Cum eni eentia sit olno primu : z silr est coe coitate reali:qz dicit de qlibet psona.z de olbus singulr:io qdcuqz et alid predicet simili mo i diuinis dicitur essentiale:quia sile essentie i mo pdicadi.siue i coitate reali.Et p oppositu notionale dr illud qd nec sic predicatur nec hz talem coitate .sed qd pertinet ad notitiam distinctionis personaru.sic ergo distinguit theologus essentiale z notionale.1.q.q.D
¶ Alid z alid fuit istitutu sacrz p tepore alterius z alterius legis.salte de illo sacro p qd fiebat pncipalis distinctio legis a lege.qz in illa debuerunt hoies eiusde legis z inter se conuenire z ab alijs alterius legis distingui.1.dist.quarti.q.3.L
¶ Aliud est depedere ad relatiuu vt correlatiuu z depedere ad ipsum verbum relatiuum. Na lz natura humana assumpta a verbo diuino depedeat ad ipm tanq ad verbum non tame dependet ad ipsum tanq correlatiuum.19.q.q. infra.S
¶ Aliud est dices aliqd esse pfectione simplr.z aliud aliqd esse perfectiois simplr.pmu importat q illud essentialr siue qditatiue sit pfectio simplr scdm importat no q essetialr sit pfectio s3 q oe tale denolatiue soli simplr pueniat. Ips ergo perfectionis simplr est qua reqrit in illo de quo predicatur denolatiue. z qua ostedit sibi inesse.vtpote qua vlr cosequit.z sic est perfectionis simplr triplici mo.s.preexigendo ostendendo siue manifestando.z perfectionem simpliciter psequedo.1.q.q. ifra.H
¶ Aliud est dicere xps i forma huana indicabit.aliud xps sm humanitate indicabit vera eni est ista q xps in forma humana creat animas . sed non ista: sm humanitatem creat. immo quicqd fecit verbu ex quo natu re humana assupsit qd faciens natura humana non deposuit hoc fecit in natura huana.48. dist. quarti.q.1. B
¶ Aliud est loq de posse peccare.aliud de potetia ad peccandu primu ordine ad actu difforme: Scdm dicit rone principij quo pot elici actus difformis: pmus ordo no est lib.arbi . nec aliquid eius:nec absolute a liquis ordo ad actu est aliqd pn-

cipiū actiuū vel pars eius. secū do mō dico q illud quo pōt pec care includit duo. quoꝝ alterū est posse aliud deficere. et illud quo pōt in illud est eius posse: qd posse est p se libertatis arbi trij ⁊ potētia. reliquū ꝟo nō est ei⁹ vn lib. ar. sed vñ tale. s. defe ctiuum. ita q sicut in cōi lib. ar. est quo qs pōt velle. ⁊ hoc acci piendo ita in cōi sicut Anſ. ac cipit. s. vt ꝯuenit deo ⁊ btis. ita li. ar. hoc. s. viatoris est. quo qs pōt velle defectibiliter tñ quan tum ad aliqd pōt poni dissimi le: qꝫ ad absolute velle tota en titas positiua lib. arb. ⁊ sola est principiū. ad illā aūt difformi tatem in actu nihil positiuū in lib. ar. est principium. 7. distin. secundi. q. vnica. T.

¶ Aliō est loq de veriori seu pfe ctiori eē simplr: ⁊ de veriori seu perfectiori esse hui⁹ lapis: enim in mēte diuina esse simplr veri⁹ et perfectius: q̄ lapis extra. qꝫ obiectū vt cognitū dꝫ hre illud esse qd hꝫ ipsa cognitio vnde fm Aug. super illud Jo. primo. qd factum est in ipso vita erat. res cognita est in ꝟbo vita crea trix: ⁊ hoc ideo qꝫ cognitio eius est realiter vita creatrix: qd em̄ de cognito dicit obiectiue hoc in ipsa cognitione opꝫ inueniri realiter. lapis tñ in intellectu diuino non hꝫ verius esse lapi dis q̄ lapis extra: alioquin aliquid intrinsecum realiter deo esset formaliter: ⁊ proprie lapis 1. di. quarti. q. 1. Q

¶ Aliud est mrimoniū: ⁊ aliud ꝯctus matrimonij. ⁊ aliō sacra mētum matrimonij. matrimo niū est illa obligatio mutua vel vinculū illud de quo dictuꝫ est in prima ꝯclusione principali. ꝯtractus aūt est ille actus mu tuus voluntatū de quo dictum est in scōa cōclusione principa li. sacrꝫ est signū efficax gr̄e cō comitās actū illū. de quo sacro dictū est in tertia ꝯclusione pn cipali. ⁊ pꝫ distinctio istoꝝ p se. primū em̄ est permanēs in aīa bus coniugū: ⁊ est relatio tātū realis extrinsecus adueniens. vel qd verius videt relatio rō nis qꝫ nihil est ibi nisi dominiū nouū ⁊ noua seruit⁹ p nouā cō mutationē. sꝫ dñiū tale vel ser uitus nihil reale ponit in dño vel seruo. scōm ēt tm̄ est in fieri ⁊ est actio vel passio interior vel exterior vel magis constās ex actib⁹ interiorib⁹ ⁊ exteriorib⁹ duarū psonarum. et hꝫ se istud ad mrimoniū primo mō dictuꝫ sicut cā in fierꝫ queadmodū ge neratio ad pr̄nitatē vel magis sicut baptizari vel ordinari ad characterē. Tertiū aūt sit⁹est i fieri. ⁊ simul est ⁊ nō est cum pri mo. ⁊ iō nō semper manet cum scōo. 26. dist. quarti. q. 1. O

¶ Aliud est pcipere ꝯctū illum et aliud percipere adhesionem perpetuā premisso primo cōtra ctu. primum bene expedit pci pi pro tpe illo pro quo esset ne cessitas propagationis ⁊ maxi me si homines essent difficiles ad hoc sine precepto. sed p alio tempore pro quo non est neces sitas non opꝫ precipi ⁊ hinc est q deus post lapsum bis dedit preceptum de cōtrahēdo. Gen. primo. et iterum deletis omni bus post diluuium preter octo animas. Sed preceptum scōm expedit dari pro semper. qꝫ il lā indissolubilitatē ostēsum est

esse cōsonā legi naturali in pri
ma cōclusione ⁊ minus seruare
tur nisi sup hoc esset pceptū di-
uinū sicut dictū est in scdo arti.
26.di.quarti.q.1.J.D

¶Aliud est relonē esse priorem
cognitiōe cāti cogniti p cām et
aliud ipam includi i cognitiōe
causati: lz em̄ pri⁹ lapis habeat
respectum ad deum q̄ lapis co
gnoscat. ⁊ iō nō cognoscit perfe
cte nisi cognito deo tn̄ lapis co
gnoscitur: nō cognito respectu
ad deū: ⁊ ex hoc sequitur q̄ ille
respect⁹ nō est de essentia lapi-
dis q: nihil pfecte cognoscit. ni
si cognito eo qd̄ est de essentia
sua.3.dist.primi.q.5.L

¶Aliud est singularitatē eē cō
ceptā. vt obm vel vt partē obi.
aliud est singularitatē esse pre-
cise modū cōcipiendi: siue sub q̄
ɔcipitur obm. ¶Exēplum cū di
co. plurale est singulare: obum
cōceptum est pluralitas. sz mo-
dus ɔcipiēdi. i. modus sub quo
ɔcipitur est singularitas in in-
tētionibus logicis: cū dico sin-
gulare est vl̄e: qd̄ concipitur est
singularitas sed modus conci-
piēdi sub quo cōcipitur est vni
uersalitas: quia qd̄ ɔcipitur: vt
cōcipitur: hz indifferentiam ad
plura. ⁊ ppter hoc essentia diui
na potest cōcipi vt singularis.
ita q̄ singularitas sit ɔcepta: vl̄
vt obiectū: vel vt pars obiecti.
nec tn̄ sequitur q̄ essentia pos-
sit cognosci vt singularis. ita q̄
singularitas sit modus ɔcepti.
cognoscere enim sic aliquid vt
singulare est cognoscere illud:
vt hoc sicut albū videt vt hoc: ⁊
hoc modo (vt predictū est) non
cognoscitur essentia diuina sub
ratione singularis.2.distin.pri
mi.q.3.C

¶Alterū fuit miraculū xpi. s. q̄
clamauit valide in hora mortis
⁊ ex potētia verbi: sz q̄ aīa fue-
rit separata p violētiam passio
nis hoc fuit naturale: supposi-
to miraculo primo de nō redū-
dātia glorie in corpus: nā oīa q̄
passus est fuerūt quodāmodo
miraculosa. lz naturalia: q: qd̄
nō pōt fieri nisi psupposito mi-
raculo. ⁊ si facto miraculo pos-
sit nālr fieri: in relatione tn̄ ad
miraculū necessario psupposi-
tū est aliquo mō miraculosum.
Sed qd̄ patit xps sm animā et
corp⁹ vel sm portionē inferiorē
rōnis hoc fuit ex miraculo pri-
mo quo gloria anime nō redun
dabat in corpus. ideo totuz qd̄
patitur fuit miraculosum. ⁊ tn̄
naturaliter patitur fctō illo mi
raculo: sicut cecus natus natu
raliter videt facta illuminatio-
ne miraculose.16.distinc.tertij
q.2.infra.J

¶Amor i nobis vt pduct⁹: hz
ad voluntatem vt pducentem
relationē secūdi modi ⁊ illa for
te est mutua. hz etiā aliā rela-
tionē ad obiectum pertinētem
ad tertiū modū relatiuoꝝ: ⁊ il-
la non est mutua: q: sicut scien-
tia refert ad scibile. ⁊ non econ
uerso ita amor ad amabile ⁊ nō
econuerso. ⁊ sicut amor hz for-
maliter habitudinē aliquaz ad
obm: ita illud qd̄ producit amo
rem posset denominari ab illa
habitudine si esset verbum im-
positum hoc significans actiue
32.dist.primi.q.2.E

¶Angeli ⁊ aīa itellectiua ⁊ grā:
⁊ qdā hmōi: q̄ de nihilo pducū
tur a primo efficiente dicuntur
creari.11.dist.tertij.q.1.J.A

¶Angeli cōcedunt loqui deo: et tñ nō pñt aliqd sibi facere manifestius ꝙ prius. nec etiā aliud vel alio modo manifestū ꝙ pri⁹ et tñ hec possunt esse in angelo: sed tñ ex liberalitate velle hoc eē patēs deo appetūt omno quātū possunt. ita ꝙ si possent causare in eo cōceptū illū causarēt et hoc loqui est deo: magis ergo necessaria est hec locutio. 9. dis. scdi. q. 2. infra. M

¶Angeli mali peccauerūt pluribꝰ peccatis diuerse spēi. et non habuerunt simul oēs actus illos sed habuerunt vnum post aliū. 5. dist. scdi. q. 1. I

¶Angelus hꝫ aliquā cognitionē quā non recipit a rebꝰ vt est cognitio vniuersaliū in qua differt ab aīa et aliquā in qua cum aīa cōuenit vt istā quā accipit a rebus. 3. dist. secūdi. q. 11. I

¶Angelus habet vnde cū aliis causis naturalibꝰ cooperātibꝰ possit suā perfectionē acquirere. s. omniū rerū cognitionem: dato qđ sibi nō essent concreate species. posset el cuiuscꝫ obiecti ex naturali virtute intellectus et obiecti habere intellectionē. nam actione intellectus et obiecti: vt causarum partialium potest habere speciem quiditatis cuiuscūcꝫ obiecti. et postea vti in illa specie ad intellectionem abstractiuam. 9. distin. secundi. q. 2. infra. P

¶Angelus mobilis est ꝯtinue, inquātū hꝫ quātitatē virtualē fm quam potest coexistere loco quanto. sicut corpus per quantitatem suam formalem potest coexistere loco quanto. 2. disti. secundi. q. 9. infra. Aa

¶Angelus nō pōt generare in se habitū ex actibꝰ: habitū dico qui sit alia res a specie: qꝛ habitus non generatur in naturalr inclinatis sine in summe determinatis ad vnū. sicut nō generaꝫ in graui ꝑ quotiēscūcꝫ descēdere rō descēsus nec generatur in violēter motis ꝑ quotiēscūcꝫ tale moueri aliq̄ rō vel habitus facilitās vel habilitans ad talē motū violētum. sicut pꝫ de lapide moto sursum: sꝫ gñaꝫ in potētiis de se indeterminatis ad actū ꝑ actum freqnenter elicitū. nō aūt est imperfectiōis aliquē intellectū creatū eē summe habilitatū ad intellectionē ꝙ si aliquis est talis erit angelicus. et ita in illo sicut i summe habitato ad actum non poterit generari habilitas aliqua que dicatur habitus illo modo. 3. distin. scdi. q. 10. infra. R

¶Angelus nō pōt naturalem formā inducere. sed tñ elementa actiua et passiua pōt cōueniēter simul adhibere et corporibꝰ celestibꝰ i situ cōueniēti approximare. vt inducaꝫ forma ꝑticularis q̄lis nata est a talibꝰ agētibus ꝑticularibus induci. Itacꝫ corpus qđ ita quasi subito formaꝫ et resoluiꝫ est mixtū imperfecta mixtione q̄lis pōt induci ab agētibꝰ naturalibꝰ: quasi subito facta approximatione elemētorꝫ: ita ꝙ magis tale corpꝰ assimilaꝫ impressioni q̄ est imꝑfecte mixta. et signū huiꝰ est: qꝛ qñ disparet tale corpus non remaneret aliquid talis corporis in qđ naturaliter esset immediate resolubile corpꝰ illud assumptū. si ꝑfecte fuisset mixtū. corpꝰ eñ humanū si esset ꝑfecte mixtū: non esset natum redire

nisi ad cadauer. sed tale spfecte mixtũ resoluit statim i elemẽta: sicut ex eis potuit statim gñari ꝓpter eoꝝ imperfectam mixtio nẽ. 8. dist. scdi. q. vnica. B

¶ Angelus nõ tñ odit detẽtio nẽ actiuã dei: ⁊ suã passiuam a deo sʒ odit detẽtionẽ formalẽ ꝑ petuam ab illo igne: nec tñ ap prehẽdit illã detentionẽ actiuã vel passiuã vt positã vel ꝯtinuã dam. sed illã detẽtionẽ forma lem. ⁊ ꝑ ꝯñs de illa determina tiõe formali tristat. obiectũ aũt instabile ꝓprie cã est ipsi⁹ tristi tie: q: nõ voluntas immediate. tunc eñi esset in ptãte eius im mediate tristari vel nõ tristari. qd nõ est verũ posita nolitione ⁊ apprehẽsione noliti: ita ꝙ de tẽtio illa formalis vel ignis ille detinens formaliter effectiue cõtristat. ⁊ sic vltra cum tristari sit formaliter cruciari eo modo quo possibile ẽ spiritũ cruciari: sequitur ꝙ ignis vt formaliter detinẽs spiritum effectiue cru ciat: ⁊ ẽm illum modum potest saluari dictum illud. quo modo ignis est instrumẽtũ dei cruciã do: q: principalius odit deten tionẽ actiuã dei: ⁊ suã passionẽ a deo: ꝙ̃ detẽtionẽ illã formalẽ ignis: quia secundam non odit nisi ordine ad primã: ⁊ ita ꝙ af fligit obiectiue in secundo affli git in virtute primi. ⁊ ita instru mentaliter. nec sequit: ignis nõ detinet effectiue: sed tãtum for maliter ergo nõ affligit effecti ue q: ipsum vt detinens forma liter est obiectum nolitum ⁊ ap prehensum vt positum. Et ideo effectiue infert tristitiã. 44. di. quarti. q. 2. G

¶ Angelus terminat dependẽ tiam cuiuscũqꝫ nãe inferioris. ⁊ hoc mediate vel immediate. illã quidẽ q̃ est ẽm ordinẽ essentia lem ꝗditatũ. ⁊ illa est quodãmõ prior dependẽtia illa que est ef fectus a causa efficiente: immo hec videt omnino prima. ⁊ hec põt assignari cõiter conuenire cuilibet independenti respectu illius respectu cuius dicitur in dependens. 19. q. q. P

¶ Angelus quãlibet ꝗditatem aliã a se ⁊ suã ⁊ seipsum põt co gnoscere per essentiam quãdo cognoscit cognitione intuitiua scʒ sub rõne qua ꝯñs est in exi stẽtia actuali. ⁊ põt cognoscere ꝑ speciẽ quãdo cognoscit eam cognitione abstractiua. 3. distĩ. secundi. q. 10. infra. G

¶ Ala ex nã sua põt reflecti suꝑ actũ beatificũ vt beatificus est. hoc posset negari. verũ quidem est ꝙ reflecti põt. sed nõ nisi vir tute illius virtute cui⁹ hʒ actũ rectũ. Nec plus ꝓbat auctori tas Augu. quia nõ dicit ꝙ pos sit semper ex sola natura. sed si habet actum rectuʒ põt reflecti super illum vel ex virtute natu re vel ex virtute illi⁹ per quod habet actum illum. ⁊ non sequi tur illd icõueniẽs de ꝓcessu in infinitũ: q: idem supernaturale sufficit ad actũ rectum: ⁊ ad oẽs reflexos. 14. q. q. Kk

¶ Anima est imediatũ ꝑncipiũ formale essendi. ⁊ imediatũ pn ciplũ operãdi. sed non siᵗr se hʒ ad causam formalem ⁊ ad effe ctiuã: nõ eñ opʒ ꝙ hñs formaʒ sit semper in actu scdo. 16. dist. scdi. q. vnica. B

¶ Ala mouet ab obiectʒ imagia bilib⁹: ⁊ eis cognitis põt ex eis cognoscere rõnes cões i mãlib⁹.

⁊ mãlibus

et materialibus:et ita reflectē-do cognoscit se sub rōne cōi si-bi ⁊ imaginabilibus.nō aūt po-test statum intelligere se nullo alio intellecto: qꝛ nō potest sta-tim moueri a se ꝓpter ordinē potētiarū eius necessariū ꝓ sta tu isto ad imaginabilia.3.dist. secundi.q.8.j.Z

¶Anima nō tātū vnit̄ vt opere tur circa corpus vt obiectū:sed vnitur vt totū cōpositū sit: cu-ius ipa est pars:ita ꝙ totū ope rās habet corpus:nō tantū pro obiecto:sed ꝓ parte operatio-nis:non sic autem angelus.9. dist.secundi.q.2.J.P

¶Animā posse summe frui pt̄ intelligi dupliciter.vel formali ter:vel effectiue: hoc est vel ꝙ̄ summa fruitio informet istā vo lūtatē a quocūqꝫ causetur: vel ꝙ ipsa voluntas eliciat summā fruitionē: et sit causa actiua re-spectu eius.primo modo possi-bile est summā fruitionē crea-bilē cōferri aie christi : quia ipa est.receptiua cuiuslibet accidē-tis cōueniētis sibi:et in summo qꝛ nō determinat sibi certū gra dū istius. sicut fuit ꝓbatum in prima.q.de gratia. ⁊ fruitio est quoddā accidens absolutū pos sibile creari a pmo causante im mediate sine actione volūtatis create.scdo modo videt̄ proba-bile ꝙ cū illa volūtas nō possit tātā vim actiuā habere.quātā volūtas creata alia pōt habere vt angelica nō pōt ita perfecte elicere fruitionē sicut alia volū-tas pōt:lꝫ cū pōt summā gra-tiā habere q̄ vt causa partialis respectu fruitionis eque causa ret fruitionē in ipsa ⁊ angelo si haberet eā : tñ alia causa ptia-lis erit inequalis vt voluntas: altera aūt cā partiali deficiēte deficiet effectus:lꝫ reliqua cau-sa ptialis sit equalis mō tñ de facto est maxima elicitiue:qꝛ li-cet nō sit volūtas ei⁹ ita pfecte actiua sicut volūtas angeli:tñ ipa cum summa grā vt alia cau sa partiali actiua pōt in pfectio rē fruitionē ꝙ̄ voluntas angeli cū minori grā: qꝛ excedētia grē excedit in ea efficiētiā volunta tis angeli. 15. di.tertij.q.4.j.Q

¶Aia separata dr̄ impfecta i eēn do:qꝛ eo mō quo ipfecta ē vnita pōt dici pfecta in essendo : non essentialr̄ ⁊ primarie: lꝫ partici patiue suo qdē ꝓprio esse est eq̄ pfecta separata ⁊ cōiūcta: sꝫ cō iūcta pfecta est esse toti⁹ partici patiue: lꝫ nō pmarie.et quantū ad hoc separata est impfecta:qꝛ caret ipso esse toti⁹:⁊ posset dici ꝙ ista impfectio est impfectio simplr̄:qꝛ caret illo esse qō ē pfe ctio simplr̄:lꝫ nō ꝓpria:imo ipa est maior pfectio ꝙ̄ esse ei⁹ pro priū:qꝛ includēs illud esse. Nō igit̄ dr̄ forma imperfecta ex hoc solo ꝙ non cōicat suā pfectionē alteri:sicut nec ipsa pficitur in hoc ꝙ cōicat sed dr̄ imperfecta ex carētia pfectionis esse toti⁹: que carentia cōcomitatur illud nō cōicare.9.q.quali.W

¶Aia mutabilis ē ab vno actu dispato ad aliū sm diuersitatē obiectoꝝ ⁊ suā illimitationē:et immaterialitatē:quia est respe ctu cuiuslibet entis: similr̄ ab actu in nō actū:qꝛ nō semp ē in actu: sed respectu primoꝝ prin cipioꝝ quoꝝ veritas nota est ex terminis:⁊ conclusionū euiden ter deductarū ex terminis non est mutabilis a cōtrario in con

rarium.f.a vero in falsum. Regule eni in lumine intellectus agentis intellectũ rectificant: et ipsa species intelligibilis termi noꝝ: licet in essendo sit mutabi lis: in representãdo tñ in lumi ne intellectus agentis immuta biliter representat: et per duas species intelligibiles cognoscũ tur termini primi pncipij: et ita illa vnio est vera et certa euiden ter.3.dist.primi.q.4.J.x

Anima quantũ ad illã actionez qua creatura dicitur illumina re creaturã põt illuminare an gelũ sicut ecõuerso: qꝛ in patria aie beatoꝝ habebũt eũdẽ modũ loquẽdi quem angeli. et ideo si alicui aie reueletur prius aliq̃ veritas in verbo q̃ angelo po terit illuminare angelum de il la veritate sicut angelus posset illuminare animam si prius es set reuelata angelo.14.distin. tertij.q.2.P

¶ Aia: qꝛ imaterialis est: est re ceptiua cuiuslibet intellectiõis ipsa etiam est actiua cuiuscũq; intellectionis obiecti alterius a se vt causa partialis: et actiua intellectionis de se: vt totalis causa: qꝛ vt cognoscens et vt co gnita ſm Aug.9.de tri.ca.vlti. sed talẽ intellectionẽ nõ habe mus p statu isto: sed ex imma terialitate eius nõ sequitur: q ipsa sit totalis causa cuiuscũq; intellectionis obiecti alterius ab ipsa.3.dist.primi.q.7.Dd

¶ Animal est pfectius musca p missiue: qꝛ rõ alalis permittit q alal saluetur in hoie musca autez est pfectius positiue: qꝛ queli bet species aliquã pfectionẽ po nit vltra genꝰ.45.di.q̃rti.q.1.E

¶ Appetitꝰ liber tũc est rectus qñ est consonus regule diuine et huic appetitui naturali huiꝰ suppositi. nõ ita est q qñ aliqd habet duas regulas si vt com paratur ad supiorẽ regulã est con forme et tunc simpliciter est re ctũ: si vt cõparatur ad inferiorem regulã est ei cõforme: est ſm qd rectũ. et iõ btũs nõ vult habere maiorẽ beatitudinẽ q̃ deꝰ vult eũ habere et hoc dico actu eli cito ergo tũc simpliciter appeti tus est rectus: nõ autẽ quãtum inclinat naturalis appetitus. et si conformaretur sibi in hoc nõ di uine regule: iã esset simpliciter malus.i.ſm qd rectus. ¶ Et si dicas q tũc appetitus natura lis esset malus: dico q non ap petitus eni nãlis est ad hoc ad qđ datus est nec pp hoc ma lus est appetitus eni naturalis tactiuus non est pp hoc ma lus q nõ põt non delectari in tã gibili cõuenienti. quia hoc non est in ptãte sua: sꝫ hoc in appeti tu libero esset malum: qꝛ est in potestate sua nõ delectari: et iõ appetitus naturalis in hoc nõ est rectꝰ: qꝛ appetit illud quod deus vult ipm appetere. nõ eni põt absolute appetere qđ deus vult sicut liber: nec tñ appetit cõ tra deum: qꝛ deus ordinat eũ sic appetere.50.di.quarti.q.6.B

¶ Appetitꝰ nãlis cuiuscũq; vo luntatis est ad summã gloriaz hoc est ista voluntas posset na turaliter pfici tanta gloria: nec tñ est ibi tãta iclinatio natura lis ad summaz: q oppositũ for me.i.nõ summa gloria vel potẽ tia isti violenter insit: sicut gra uẽ inclinatur naturaliter ad de orsum: ita q oppositũ eiꝰ.s.esse sursum vel nõ esse deorsum nõ

possit inesse nisi violēter: qꝛ ista inclinatio non hꝫ principiū intrinsecū necessitās ad illud ad qđ ipā est: ita ꝙ oppositū eius nō possit inesse nisi violēter. inclinatur eīn ad habēdū gratiā summā: ꝛ tñ pōt ꝗetari in minima. ratio est: qꝛ nō hꝫ principiū intrinsecū determinās eam ad aliquē graduꝫ determinatum.

¶ Sed si dicas ꝙ volūtas libera erit recta si cōsonet volūtati naturali: dico ꝙ nō semꝑ: sed tātū qñ cū hoc cōsonat volūtati suꝑiori. s. volūtati diuine: qñ vult ꝙ deus vult eā velle: quādoqꝫ aūt deus vult volūtatē liberē velle: ꝙ vult appetitū naturalē appetere velle: qñqꝫ autē nō: sed vult volūtatē liberā velle esse cōsonā volūtati sue: ꝛ dissonā appetitui naturali. ꝛ iō beatitudo recte appetitur libere: qꝛ deus vult naturalē appetitū hoc appetere: ꝛ volūtatē liberā esse sibi cōsonā: vult autē de⁹ volūtatē nō odire mortē in casu: ꝛ tñ vult appetitū naturalē esse ad oppositum mortis: et tūc nō vult volūtaten liberā sequi eū: sed volūtatē suā que est regula suꝑior: ita est hic: qꝛ ipē ex volūtare sua; q̄ est regula suprema prefixit cuilibet volūta-
Nota pūctū singu lare. ti create: vt ipsa non plus velit ꝙ̄ volūtas diuina sibi contulit et vult eam velle. 13. distin. tertij. q. 4. infra. M

¶ Appetit⁹ naturalis ad q̄cūqꝫ est in ordie ad perfectionē ipi⁹ appetētis. ꝓpter hoc eīn est datus appetitus aīalibus et reb⁹ vt ad ꝑfectionē suā inclinētur: sed deliberatiuus appetit⁹ non est talis quasi omne qđ vult velit ꝓpter beatitudineꝫ: pōt eīn velle aliquid non tamē propter beatitudinē negatiue. s. nō volēdo ipsum propter beatitudinem. potest etiā ipsum contrarie velle. Primū patet: quia potest non velle negatiue qđ est ad beatitudinē: quia intellect⁹ aliud potest intelligere vel cogitare ꝙ̄ beatitudinem quādo voluntas illud vult: ergo tunc nō vult ipsum propter beatitudinē. 49. dist. quarti. q. 10. M

¶ Appetit⁹ noster i quo cōuenimus cū brutis est liber et rōnalis ꝑ participationē. non aūt ꝑ actū suū: sed ꝑ actum alteri⁹ potētie. s. voluntatis cui subest. et ideo potest cōuerti ad bonum ꝛ auerti a bono. In brutis aūt lꝫ sit appetit⁹ sensitiuus. nō tñ est particeps rationis in eis sicut in nobis. 42. di. scđi. q. 4. J. R.

¶ Apostoli fuerūt baptizati qđ probabile est: qꝛ christus fecit eos sacerdotes conferēs eis in cena potestatē ꝯficiēdi corpus christi: dicēs. Quotiēscūqꝫ ꝛc. et conferēs eis post resurrectionē potestatem absoluēdi. Jo. 20. Quoꝝ remiseritis ꝛc. contulit eis etiā officiū baptizādi solemniter Mat. vlti. Eūtes baptizate ꝛc. Ordo aūt sacerdotij supponit baptismū saltem de congruo. 4. dist. quarti. q. 6. B

¶ Approbare vera ꝓ falsis ē nature lapse et nō institute. 22. distin. secūdi. q. vnica. B

¶ A pncipio creationis in pncipio potētiali sunt distincte potentie tot quot sunt forme receptibiles non tantum distincte specie: sed numero. non precise tot: sed ad eādē formā sunt tot quotiēs illa forma pōt induci. ex vnaqueqꝫ illarū potētiarum

desinit eē adueniēte suo ꝓprio actu. nec illa redit: et tñ eadem forma pōt redire: qꝛ ad illā non tm̄ erat vnica potentia: sed alia et alia ẜm qđ erat alias ꝛ alias inducibilis in idē pͥncipiū potentiale. 43. di. quarti. q. 3. R

¶ Aptitudo nō est pͥmo incōicabilis: nō em̄ videt aptitudo īcōicabilis nisi vel p fundamētū cuius est vel per terminum ad quē: si enim aptitudo vt aptitudo nō est pͥmū ſꝫ est alicuiꝰ entis cui aptitudo ꝯuenit nec eiꝰ vnitas siue incōicabilitas erit omnino prima: ſꝫ reducetur ad aliquā entitatem: q̄ si sit cōicabilis: etiā aptitudo ꝯñs est cōicabilis: sicut em̄ natura huma na cōicabilis est: ita aptitudo risibilis consequens est communicabilis. 4. q. q. D

¶ Aptitudo nō est rō terminandi actū perfectū perfecte nisi rōne nature cuiꝰ est talis aptitudo sicut nec vniuersaliter aptitudo est ꝑfectio: sed necessario cōplicat. s. cum naturā cui inest 27. di. tertij. q. vnica. B

¶ Aqua abluit coꝛ. i. animā nō quidē causando dispositionem mediā inter ipsam ꝛ gratiā absētē: ſꝫ abluit tanꝙ dispositio prima ꝛ immediata ad gratiā: eo mō quo dꝛ ꝙ meritū inducit beatitudinem: vel ꝙ sectio siue alia hmōi ꝑparatio inducit sanitatē: si em̄ càret dispōnem ad gratiā ꝛ sic diceret̄ abluere adhuc opoꝛteret illā dispōnē immediatiꝰ abluere. 1. di. q̄rti. q. 5. j. D

¶ Aque ille q̄ cōiter dicūtur artificiales sunt coꝛpoꝛa quedam mixta: ꝛ non dicūtur aque nisi equiuoce. 3. di. quarti. q. 3. D

¶ A quo aliqđ hꝫ pͥncipiū agēdi: ab eo hꝫ ꝛ agere. ꝛ per consequēs virtute illius agit: nō virtute eiꝰ tanꝙ cāe superioꝛis qꝛ non hꝫ virtutē distinctā ab eo: sed virtute illiꝰ tāꝙ pͥncipij cōmunicātis sibi causalitatē: ꝛ iō habētis auctoꝛitatē in ista causalitate in qua recipiens hꝫ sub auctoꝛitatem. 8. q. q. j. M

¶ Anteꝙ res creature ita nihil sicut si priꝰ fuisset creata ꝛ post annihilata: ꝛ tñ anteꝙ creetur nō est annihilata: ꝛ quare hoc? qꝛ nō succedit nihileitas eiꝰ esse suo. 11. dist. quarti. q. 4. G

¶ Anteꝙ modi creationē non est imaginādū vacuū infinitū. quasi ibi fuerit priꝰ pñs deꝰ ẜm essentiā anteꝙ produceret mūdū: immo nō vt alicubi pñs deꝰ ẜm essentiam fuit potēs facere mūdū. sicut igit̄ ibi pñtia inmēsitatis nō pͥerigebat̄ pñtie potētie sue: vt potētia est: imo potētia priꝰ habuit terminū suuꝫ ꝙ esset ꝑsentia ẜm essentiā. ita vt̄ mō: ꝙ non opoꝛteat ꝑintelligere deū l aliqua parte vniuersi: vt ibi aliqđ causet: sed magis quasi ecōuerso prius sit ibi ẜm potētiā vt ibi aliqđ causet ꝛ tūc licet per impossibile nō esset ibi priꝰ ẜm essentiā. posset tñ ibi cāre. 37. dist. primi. q. vnica. C

¶ Astrologi nō sciūt ꝑfecte q̄litates ꝛ v̄tutes celoꝝ ꝛ stellarū ꝯcurrētiū ad talē effectuꝫ: quas si cognoscerēt possent de his iudicare. et iō credo ꝙ angeli hn̄t harū ꝑfectā notitiā: ita ꝙ pñt ď his bn̄ iudicare: et q̄ ad tp̄s q̄n venturi sunt illi effectus: ꝛ quō ad qualitatem eoꝝ vel quantitatē: ꝛ etiā si talis effectꝰ sit ipedibilis per aliā stellam poterūt em̄ scire ꝙ non eleuabit̄ nisi tm̄

de materia.vel sic et pñt scire si erũt vẽt l dissipãtes:ꝛ in quo situ:ꝛ vbi dissipabũtur et cadent hec vero oĩa q: nõ plene nouerunt astrologi.iõ nec plene nec et pfecte nec secure de his pñt iudicare:tot em̃ causas opꝫ ibi cõcurrere ꝙ nimis ẽ difficile iudicare de talibus.14.dist.secũdi.q.3.F

¶A termino adorationis nõ dꝫ excludi natura humana quasi ipsam includẽdo nõ possit totã adorari. hoc dicit Dama.c.54. Christus deus pfectꝰ ꝛ hõ pfectus quẽ adoramus cũ patre ꝛ s.s vna adoratiõe cũ incõtaminabili carne eius nõ inadorabilem carnẽ eiꝰ dicẽtes. Adorantur em̃ in vna verbi hypostasi q̃ eius hypostasis facta est:ꝛ paulopost:vnã personam dei verbi duabus ipsis reductis naturis exẽplificat postea timeo lignũ tãgere ꝓpter ligno immixtũ ignem.In illa auctoritate Dama.li cũ accipit associatiue nõ aũt copulatiue vt sit sensꝰ:adoramus verbũ cũ carne.i.habẽs carnẽ sibi vnitã:nõ aũt cũ carne.hoc est carnẽ adoramꝰ q̃si sit ꝓpositio copulatiua eiꝰ:et hoc cõsiderãdo carnẽ vt caro ẽ:ꝛ nõ vt vnita diuinitati.sic ergo nõ dꝫ excludi a termino adorationis caro lꝫ ipsa nõ sit rõ adorãdi.9.dist.tertij vnica.I.D

¶Attributa nõ sunt ꝓprie pñcipata ab essentia diuina:licet essentia cõcedatur aliquo modo habere rationem perfectionis radicalis ꝛ fundamentalis respectu eorum.13.distinc. primi.q.vnica.O

¶Attributũ vt attributũ dicit intẽtionẽ secundã vel relationẽ aliquã rationis circa illud:de quo dicit.vnde etiã numerant ꝛ verum est dicere ꝙ bonitas et sapiẽtia sunt duo attributa.5.q.quoli.I.Q

¶Attributio sola nõ ponit vnitatẽ vniuocationis: q: vnitas attributiõis minor est vnitate vniuocationis:ꝛ minor vnitas nõ cõcludit maiorem tñ minor vnitas põt stare cũ maiore vnitate:sicut que sunt vnũ genere sunt vnũ spẽ lꝫ vnitas gñis sit minor q̃ vnitas speci.et iõ cõcedo ꝙ vnitas attributiõis nõ ponit vnitatẽ vniuocationis.põt tñ stare cũ ea:lꝫ hec formaliter nõ sit illa.Exẽplũ.spẽs eiusdem generis hñt essentialẽ ordinẽ sine attributionẽ ad primũ illiꝰ generis.ex.10.meta.ꝛ tñ cũ hoc stat vnitas vniuocationis rationis generis in ipsis speciebꝰ ita ꝛ multomagis opꝫ eẽ in rõne entis in qua est vnitas attributionis ꝙ attributa habeant vnitatẽ vniuocationis:q: nunq̃ aliqua cõparant vt mẽsurata ad mẽsurã vel excessa ad excedens:nisi in aliquo vno conueniãt sicut em̃ cõparatio simpliciter est in simplr vniuoco.7.physi.ita oĩs comparatio est in aliqualiter vniuoco.8.dist.primi.q.3.I.E T.c.x t.c.31.

¶A sensibilibꝰ sicut a cã p se et pñcipali nõ est expectãda sincera veritas:q: notitia sensus est circa aliquid per accidens:licet actus sensuũ aliquo sint certi ꝛ veri:sꝫ virtute intellectus agẽtis:qui est pticipatio lucis increate illustrãtis sup phantasmata cognoscitur quiditas rei et ex hoc habetur sincera veritas.3.dist.primi.q.4.I.X

¶ Assimilatiōis vel similitudi-nis pncipalis rō est ipsa forma liter generās ⁊ genitū.⁊ hoc nō sm vnitatē vel idētitatē indiui dualē inquātū ē forma hec: sed sm vnitatē vel idētitatē illam minorē inquātū forma est:⁊ sm hoc est rō gignēdi.forma aūt ē principalior rō distinctionis ꝗ̄ materia:qꝛ sicut forma est illud principali⁹ quo cōpositū est ꝗ̄ materia:ita ē pncipali⁹ quo cō-positū ē vnū:⁊ per ꝯñs in se in-distinctū ⁊ ab alio distinctū ap propriate tn̄ distīguēdo assimi-latiuū cōtra distinctiuum: for-ma ē assimilatiua:ita ꝙ nō ma-teria proprie:qꝛ nō est qualitas substantialis vel accidentialis materia aūt est distinctiua ap-propriate loquendo:qꝛ necessa-rio ex hoc ꝙ caret forma distin-guitur ab illa materia quē pre-habet formā:⁊ ita cōpositum a posito.Pōt ēt alio modo cōpo-sitū intelligi aliud propter ma-teriā:sicut pp cām alietatis pre existētem forma eīn geniti lꝫ sit cā alietatis ī ꝯposito pncipalior materia.nō tn̄ ē cā ꝑexistēs hu-ius alietatis sed materia.et hoc qꝛ ipsa ꝑexistit priuata.⁊ iō non pōt esse eadē cū materia infor-mata.3.dist.secundi.q.6.T

¶ Auctoritas cognoscēdi ⁊ si re quirat sciētiā vel discretionē cō comitantē rectū vsum ei⁹:quē-admodum requirit clauis po-testatis aliquā iustitiam ad re-ctum vsum sui.tamen sicut po-testas vel auctoritas cognoscē-di in aliqua causa potest esse si-ne discretione cognoscendi.19. dist.quarti.q.vnica.I.E

¶ Auctoritates oēs sanctorū ꝗ̄ videnť sonare oīa esse presentia eternitati intelligende sunt de presentia in ratione cognoscibi lis:⁊ nō tn̄ cognoscibilis quasi cognitiōe abstractiua:sicut ro-sa nō existēs est presens intelle-ctui meo p speciē sed de cogni-tione vera intuitiua:qꝛ nō al-ter cognoscit deus facta ꝗ̄ fie-da:et ita perfecte sunt ꝑsentia-liter cognita ab intellectu diui no fienda sicut facta.40.di. pri mi.q.vnica.B.3

¶ Aristoteles dicit habitū esse ad aliqd.qꝛ per idētitatē inclu-dit respectū ⁊ tn̄ nō ē tm̄ respe- 5. me.
ct⁹:sꝫ ē quedā absolutū et iō ꝑt t.c.29
sibi cōpetere actio tanꝗ̄ princi-pio agēdi.17.dist.ꝑmi.q.2.I.R

¶ Auerrois pessimus est nō tm̄ cōtra veritatē theologie.sed ēt ꝯ ꝟitatē phie:destruit eīn sciē-tiā:qꝛ oēs act⁹ intelligēdi vt di stinctos ab actibus sentiendi:⁊ oēs actus electionis vt distin-ctos ab actibus appetitiis sen-sitiui:⁊ ita oēs virtutes que nō generanť sine electionibus fa-ctis sm rōnē rectā:et per conse-quēs talis errans esset a cōita-te hominum ⁊ naturali ratione vtentiū exterminādus. 43. di. quarti.q.2.T

¶ A volūtate excludiť act⁹ voli tionis respectu miserie ⁊ actus nolitionis respectu beatitudi-nis:qꝛ miseria nō ē nata eē ob-iectū actus volitionis:nec bea-titudo obiectū act⁹ nolitionis sicut actus videndi disgregan-do excluditur a visu respectu ni gredinis:qꝛ nō est nata esse ob-iectū talis actus:⁊ iō voluntas non est capax talis actus respe ctu talis obiecti. Dico ergo ꝙ voluntas sic determinatur ad volēdū beatitudinē et ad nolē-

ꝺum miseriam: ꝙ si eliciat ali-quē actū circa ista obiecta ne-cessario ⁊ determinatum elicit actū volēdi respectu beatitudi nis ⁊ nolendi respectu miserie non tñ absolute determinatur ad vnū actum eliciēdū vel aliū 49.di.quarti.q.10.j.F

¶ Aufert auctoritas doctrine quā p̄dicat iuxta illud Aug. in ep̄la ad Hiero. Si ad scripturas sacras admissa fuerint quā tūcūꝗ iocosa mēdacia: nihil remanet in eis soliditatis. puta si prelatus predicans misceat mēdaciū iocosū: nihil solidita tis remanet in doctrina illa ꝑt eēt quilibet dubitare de quocū cūꝗ dicto ab eo sicut de mendacio. vel qua rōne non assenti ret illi mēdacio iocoso. pari ratione nec alij dicto ab eo: ⁊ ita peribit auctoritas doctorū in docēdo: ⁊ vtilitas populi audiē tis.38.di.tertij.q.vnica.j.D

Baptismus apuit ianuā nō aūt circūcisio nō quidem ex parte meritorum: q: quātūcūꝗ magna gratia collata fuisset in virtute passiōis xp̄i preuise nō cōferebat vt efficax ad finē grē sc3 ad beatitudinem nisi prius obsequiū illud esset solutū. minima aūt si cōferret tūc in virtute hui⁹ obseq̄j iā soluti. cōferret tñ vt sufficiēter disponēs ad beatitudinem. ¶ Exēplū in nobis maius bonū cōferimus ꝓpter obsequiū exhibitū ꝗ̄ speratū.2.dist.quarti.q.1.R

¶ Baptismus expellit oē peccatum nō q: in eodē instāti insit grā ⁊ pctm̄: s3 grā baptismalis expellit oē pctm̄ q̄d infuit vsꝗ tūc culpā aūtq̄ tunc inest actu vel q̄ actu tūc cōmittit: vl q: de illa nulla ꝯtritio inest nō expellit: q: inuenit obicē cōtrarie volūtatis.4.dist.quarti.q.5.P

¶ Baptism⁹ ḡnalr intēdit gratiā iā habitā vel inuētā. sed nō est ita in circūcisione. vñ abrae iam iustificato signaculū tātū fuit: nihil eīn sibi interi⁹ cōtulit q: grā abrae iā attigerat vel trāscēderat illū gradū: ad quez determinata fuerat circūcisio. ⁊ intelligo nihil ei intus ꝯtulit per modū sacri siue ꝟtute opis opati: s3 credo ꝙ ei cōtulerit ꝑ modum meriti siue ꝟtute opis opantis: q: credo ꝙ act⁹ circūci dēdi se ex obediētia dei ⁊ ex charitate ꝓcedēs ei fuit meritori⁹ sicut ⁊ immolatio isaac.1.dist. quarti.q.6.j.L

¶ Baptism⁹ Joā. erat sicut dispositio mere preparatiua ad baptismū xp̄i vt ꝑ illā ablutionē facili⁹ inclinaret̄ hoīes ad suscipiēdū ablutionē sibi salutarē: nec eēt molestū ipsis iā ad sic̄e exercitatis.2.dist.q̄rti.q.2.j.B

¶ Baptism⁹ nō est sacr̄m initerabile ꝓpter hoc q̄d imprimat effectū indelebilē sed ex ordinatione diuina.6.di.q̄rti.q.9.j.G

¶ Baptismus qñ priō fuit institutus dubiū est nō q̄dē qñ xp̄s baptizabat̄ a Joāne: q: ille nō fuit baptismus xp̄i.i. in forma xp̄i. s3 l forma Joānis: tñ xp̄s dedicauit tūc aquā tāꝗ māīm idoneam suo baptismo ex cōtactu sue mūdissime carnis q: legislatore cōfirmatus est visus aq̄.i. vt ministeriū.3.dist.q̄rti.q.4.B

¶ Baptizat⁹ baptismo sāgnis si postea ē nobiscū viator: tenet̄ affectu ⁊ ꝑ loco ⁊ tpe recipe effectu sacri.i.baptismū. fluīs: hoc

abr qd supponit est bn possibile:sicut de qbusdã legit:qr sunt facti bis pfessores:qr sustinuerũt bis penas p fide: pter qs tñ non sunt mortui. Si aũt baptism⁹ sanguinis sit cõplet⁹:qr sic baptizatus morit ꝛ nõ reinanet nobiscũ viator nõ est obligatus ad pceptũ viatoris sacra aũt nõ habent locũ nisi pro statu vie.4.di.quarti.q.6.C

¶Beata vgo habuit in via maiorẽ charitatẽ charitate alicui⁹ beati inferioris gradus:ꝛ tñ illa charitas non necessitauit eã ad fruendum etiã qñ cõtẽplabatur deũ.49.di.quarti.q.6.J.D

¶Beati habebũt colorẽ pfecte manifestatiuũ sui:qr qlibet habebit colorẽ pulchrũ ꝫm gradũ cõplexionis sue:qr non oẽs habebũt eũdẽ colorẽ: nec ꝫm eundẽ gradũ qui habẽt similẽ colorẽ:qr cõmensurationes colorꝝ sequũtur cõmixtiones propriarũ qualitatũ. et ideo ꝫm diuersas complexiones habebunt diuersos colores vnde et modo magis delectatur vnus in vno colore q̃ in alio:quia conueniens est complexioni sue.49.distin. quarti.q.15.J.B

¶Beati nõ habebũt omnẽ perfectionẽ accidẽtalẽ:ꝛ ideo p operationẽ suã poterũt eã acquirere ꝫm libertatẽ voluntatis sue. 49.dist.quarti.q.14.J.N

¶Beati oia vident in deo sicut in primo obiecto eoꝝ volito: et volũt qd de⁹ vult vidẽt aũt deũ velle penas dãnatoꝝ ꝛ intelligere eas iõ volũt eas intelligere vt deus:ꝛ velle vt deus vult eas:et ideo pena illa nõ est eis vt obiectũ nolitum: sed volitũ: tamen si placeret deo absolute nollent: nec tamen propter hoc est tristitia in eis:qr volũtas eorũ non est capax tristitie pter delectationẽ perfectã que impedit omnem tristitiã nõ solũ oppositã: sed quãcũqꝫ contingẽtẽ. nec est etiã ista nolitio: nisi conditionalis.s.si deus vellet: et iõ nõ sequitur tristitia: qr talis nolitio nõ est sufficiens causa tristitie.50.dist.quarti.q.3.E

¶Beati volũt penas dãnatoꝝ sꝫ non primo:qr volũt qcqd de⁹ vult.ꝛ si etiã illas penas volũt nõ tñ pter hoc sunt crudeles qr nolunt prima volitione: nec tñ pter hoc tristãtur:qr appetitus eoꝝ non est capax tristitie vt dictũ est:sed vultu diuino satiantur.50.dist.quarti.q.3.J.F

¶Beatus dimissus nãli cognitioni sue nõ sciret per actũ sensus hoc esse corpus xpi: sed tñ p intellectũ intuitiue videns illud corpus.10.dist.q̃rti.q.9.C

¶Beatus est q̃ habet quicquid ordinate põt velle:non tũ quicquid nunc actu vult tũc eñ aliquis viator posset esse beatus p tũc:quãdo de vno tãtũ ordinate habito cogitat põt aũt voluntas ordinate vel habere charitatem:qr potest velle nõ tantũ habere substãtiam actus fruẽdi: sed põt velle habere fruitionẽ deo acceptã ergo si non habet illud: non habet quicquid ordinate põt velle. ¶Qualiter autẽ charitas requiratur: non tantum pter gratificationẽ actus sed pter aliquem gradũ perfectionis intrinsecuꝫ actui de hoc inferius di.17.1.dist.primi.q.4

¶Beat⁹ habet qcquid vult de presenti:ꝛ de futuro de preterito autem quicquid vult hoc est

vel nõ fuisse nõ habet: nec hoc arguit miseriã. quia impossibile est preteritũ nõ fuisse. 45. distin. quarti. q. 3. R

¶ Beatus ideo nõ põt velle infelicitatẽ: non quia necessario habet nolle eam: sed qꝛ infelicitas nõ potest esse obiectũ act⁹ volẽdi: ex alia parte non sequit̃ ꝙ sic nũq̃ possit velle iniquitatem: quia iniquitas loquendo de illo qđ substernitur in pctõ põt esse obiectũ volũtatis create. 49. di: quarti. q. 6. j. H

¶ Beat⁹ nõ habet ṽbũ de deo: quia ⁊ si illa visio sit imago diuine essentie ipsam naturaliter representãs: nõ tamẽ est imago naturalis naturaliter ab ipsa procedẽs: sed illius essentie est tantũ vnicũ verbũ: ⁊ hoc in solo intellectu increato: in quo solo potest esse notitia ipsius obiecti naturaliter genita. 14. q. quoli. infra. Bb

¶ Beatitudo cõfertur tãq̃ premiũ ꝓ meritis ei⁹ quẽ deus acceptat tãq̃ dignũ tali premio. et per cõseqnẽs nulla naturali necessitate sequitur ad act⁹ nostros qualescũq̃: sed cõtingenter datur a deo actus aliq̃s in ordine ad ipm tãq̃ meritorios acceptãte. 1. q. prolo. j. C

¶ Beatitudo intellectus in obiectis creatis nõ trãscẽdit q̃ditates: seu illa quoꝝ essentia visa est necessaria ratio vidẽdi: tamẽ quia congruũ est beatũ esse coadiutorem dei in procurãdo salutẽ electi eo modo: quo hoc sibi põt cõpetere: ⁊ ad istud requiritur sibi reuelari oratiões nostras specialiter que sibi offerũtur: qꝛ ille specialiter innitũtur meritis eius: tãq̃ mediatoris perducẽtis ad salutẽ q̃ petitur. ideo probabile est ꝙ deus beatis reuelat de orationibus sibi vel deo in nomine ei⁹ oblatis. 45. di. quarti. q. 4. D

¶ Beatitudo in vniuersali est ex nãlib⁹ cõcupita ex affectiõe cõmodi. quia ſm Ansel. de con cor. c. 10. vel. 9. Cõmoda nolle nõ possum⁹ sꝫ beatitudo ĩ particulari nõ ẽ sufficiẽter ex naturalib⁹ cõcupita. sꝫ ẽt cũ spe acq̃sita. sed nec sic perfectissime et sufficiẽtissime sine spe ⁊ charitate infusis: quẽadmodũ dictum est de fide acquisita. qua nõ pfectissime assentit̃ sine fide infusa. 26. dis. tertij. q. vnica. j. R

¶ Beatitudo naturalis angeli excedit naturalẽ beatitudinem hois: etiã si fuisset in statu innocentie: tã angelus q̃ hõ p quãtũcũq̃ tps. 3. di. scdi. q. 9. j. E

¶ Beatitudo nõ cõsistit in pluribus potẽtijs eiusdẽ rõnis. nã si sit in intellectu simul ⁊ volũtate: nõ tñ est in duab⁹ intellectiuis potẽtijs vel in duab⁹ volitiuis: sꝫ tm̃ in vna itellectiua vel volitiua: qꝛ btitudo ſm oẽs phos est optimũ hois. iõ in vna virtute cõsistit eiusdẽ rõnis: sed beatitudo est portionis supioris rõnis hoc est manifestũ: ⁊ ẽt portionis iferioris rõnis. ꝓbo: qꝛ opꝫ ꝙ beatitudo sit isti⁹ potẽtie q est ꝑncipiũ merẽdi. hmõi est tota portio rõnis iferioris. si ergo tota intellectiua ⁊ supioris ⁊ inferioris portiõis est beatificabilis illa itellectiua vtriusq̃ portionis erit vna potentia. 24. di. secundi. q. vnica. S. C

¶ Beatitudo dei nõ req̃rit relationẽ rõnis inter operationẽ et obiectũ: qꝛ si possit intellectus

eius cōparare actū suū ad obiectū: tñ ista cōparatio siue relatio rōnis non includitur in ipa opatiōe: q̄ opatio fm se est beatifica. Nō em̄ videt rōnabile q̄ magis de⁹ sit beat⁹ formaliter aliqua opatione includēte relationē rōnis q̄ beatitudo angeli includat aliquā talē relationē. beatitudo tñ creata necessario reqrit relationē ad obiectū: sed realē: ꝛ hoc q: nō pōt habere maiorē vnitatē cū obiecto q̄ vnitatē relationis rōnis. opatio autē dei hȝ cū obiecto verā vnitatē ꝛ idētitatē: ꝛ ideo ibi nulla requirit relatio ad hoc vt ipsa sola ꝛ absoluta sit plene beatifica. In hoc patet vna excellētia beatitudinis diuine super creatā: q: illa vt absoluta est plene vltimū bonū ei⁹. btitudo creata nō est vltimū nisi cū relatiōe annexa. 13. q. quoli. J. Q

¶ Beatitudo nō ꝯsistit in actione de genere actiōis: q: illa nō est simpliciter pfectio agētis vt operatur. operatio aūt non est actio talis: sed actio equiuoce accepta. li. 1. dist. 3. q. vlti. ꝛ. 49. dist. quarti. q. 2. S. Ee

¶ Beatitudo nō pōt ꝯsistere in aliquo nolle. tñ q: nolle hȝ ꝑ ꝑ se obiecto malū: qđ non pōt esse obiectū beatificū. tū q: act⁹ beatificus est pri⁹ ꝛ immediatus respectu vltimi finis: ꝛ ita non habet virtute alicui⁹ actus voluntatis priori⁹. nolle aūt patet qđ nō est pri⁹ respectu finis vltimi: immo nec simpliciter pri⁹ inter act⁹ volūtatis. patet q: q̄ nō habet vel cōiter nō nisi ꝟtute alicui⁹ velle fm Anſ. 3. c. de casu diab. null⁹ deserit iustitiā nisi volēdo aliqd q̄ nō stat cum iustitia sicut exēplificat de auaro ꝛ nūmo ꝛ pane. scđo nō cōsistit beatitudo in actu concupiscentie. Tū q: licet ille posset eē bonus si sit debite circūstātionatus: tñ nō est bonus ex rōne sui vel obiecto etiam deo: quia potest esse immoderatus. 49. dist. quarti. q. 5. J. B

¶ Bene pōt agēs naturale habere effectū sibi coeuum ꝛ in se ipo: vt pȝ de ꝑpria passione cōsequēte subiectū vel in alio: vt pote si simul crearent sol ꝛ aer simul fieret aer lucid⁹ a sole: et tñ nō ꝑcessisset in aere opposituȝ luminis. 12. dis. quarti. q. 6. J. D

¶ Bene pōt de⁹ actū magnum charitatis acceptare ꝑ punitione debita vni culpe: lȝ em̄ nō sit ꝑpria punitio: ē tñ mai⁹ bonū: ꝛ magis deo reddēs honorem q̄ illa q̄ esset ꝑpria illius punitio. Sed regulariter sicut culpa ordinat p penā: ꝛ nō p aliquod alind magis bonū q̄ sit culpa: ita satisfactio isto mō dicta cōsistit in actionib⁹ vel passionib⁹ habētib⁹ rōnē pene. ꝛ hoc ē qđ dicit Augu. de vera ꝛ falsa penitētia. ꝛ ponit di. 16. c. 1. Sunt digni fruct⁹ virtutū q̄ nō sufficiūt penitētibus. penitētia em̄ grauiores fructus postulat vt dolore ꝛ gemitib⁹ mortuus impetret vitā. isti aūt actus penales vel passiones voluntarie in ghe reducūtur ad actū interiorē displicētie vel passionē tristitie: ꝛ ad actū exteriorē cōfitēdi ꝑpriū pctm̄ qđ est valde penale. vel passionē cōcomitātem. s. verecūdiā: ꝛ ad actū simplr exteriorē vel passionē. s. macerando carnem: ꝛ ois talis maceratio đʒ cōtineri vel reduci ad ie

tuniū vel eleuādo mentē in deū et hoc fit p orationē: vel sua tēporalia erogādo qđ fit p elemosynam.15.dist.quarti.q.1.F

¶Bona corporis vel exteriora nō sunt diligēda nisi i ordie ad bonū aīe ⁊ ad deū: hoc aūt non est nisi vt possint iuste cōpetere illi q̄ diligit. Et iō sicut ibi de dilectiōe vite ppie corporalis dixi ita dico hic de dilectione fame ppie: q̄ qlibet cui pōt iuste cōpetere in se fama: dꝫ magis diligere illā q̄ alteri: cui nō pt iuste cōpetere. Sed si sibi non pōt cōpetere nisi iniuste alteri autē iuste magis dꝫ diligere alteri cui iuste conuenit q̄ sibi cui iniuste.15.dist.quarti.q.4.I.B

¶Bona creata et si sint bona p pticipationē veri9 tñ sunt bona p participationē vltimi finis in pticulari: q̄ p pticipationē eius in vli. nō eīn participant illū in vli: nisi q2 participāt ipm i particulari cū participans habeat pticipatū pro cā vel mensura: a qua depēdet essentialr. ⁊ depēdentia entitatis realis non est: nisi ad ens reale. et ita ad aliqđ singulare.1.dist.primi.q.4.

¶Boni rapient obuiā xpo in aere: mali relinquent in terra. ⁊ boni nō erūt in valle Josaphat mala forte erūt ibi vel in circuitu in tāto loco quātus poterit eos capere. forte etiā cōijcit ab aliquo q̄ iudex descēdet inferi9 in aere: in quo fuit trāsfiguratiōe: vel in quo trāsfigurat9 est corā apostolis. i qua trāsfiguratione ostendit signū glorie future.47.dist.quarti.q.1.I.H

¶Bonitas moralis est in actu nō dicit nisi relationē: q2 actū ē circūstantionatū debitis circūstantijs nō est aliquid absolutū in actu. sꝫ tñ cōparatio debita actus ad illa: quib9 debet cōuenire.17.di primi.q.2.O

¶Bonū apparēs pōt esse obiectum volūtatis dei et btī. nō tñ quātum ad oēm actū volūtatis quē hꝫ circa illud viator vel dānatus q2 duplex est act9 volūtatis. s. velle ⁊ nolle ideo bonū apparens pōt esse obiectū dei voluntatis ⁊ beati. sed nō respectu cuiuscūq3 actus voluntatis.23. dist. scđi.q.vnica.B

¶Bonū morale est ens p accñs aggregans in se aliquē actū et circūstātias multas actui accidētes. ita q̄ totū rōne circūstantie vnius pōt concludi eligibile qua circūscripta rōne alterius circūstātie nō erit eligibile residuum.16.di.tertij.q.vnica.

¶Bonū qđ debet virtute sacrificij nō debet sacerdoti inquātū est celebrās. sed tñ ipse est nuncius offerēs petitionē ecclesie ⁊ bonū qđ virtute sacrificij debet nō sibi debet: q2 eadē esset virt9 sacrificij si ipse esset in mortali peccato.20.q.q.H

¶Bonū qđ ponit obiectū virtutis nō est difficile nisi habēti appetitū sensitiuū q̄ nat9 est ferri i oppositū illi9 boni: saltē quātum ad aliquā circūstātiā: et. ex hoc qđ appetitus sensitiuus sic inclinat: volūtas in eodē nata est sibi cōdelectari. et ex hoc difficile est voluntati tēdere in bonū debite circūstantionatū: voluntas aūt angeli: q2 nō est coniūcta appetitui sensitiuo nō est nata condelectari sibi: ⁊ ita sine difficultate tēdit in bonū morale. i. recte circunstantionatū.33. dist. tertij.q.vnica.I.K

¶ Bonū velle xp̄i vel passio ei⁹ ɔ̄siderata ſm̄ ſe ſoꝛalr̄ poſſet re cōpēſari p aliqͦ bonū finitū ſicut ipm̄ vel ipſa fuit nō niſi finitū in ſe.p̄miat tn̄ de⁹ vltra cōdignū:iō pōt rōne alieni⁹ bonitatis et pſone patiētis acceptare bonū velle xp̄i et ei⁹ paſſionē ꝓ infinitis:q: tm̄ ꝛ pro tot vȝ quātum ꝛ pro quot acceptat̄ a deo: ɋ̄uis aūt poſſet acceptare paſſionē illā ꝓ infinitis:nō tn̄ infinite:q: nō poteſt diligere aliqͦ creatū a pte diligibil̄ īfinite:q: nō ē īfinitū.de fcō tn̄ nō fuit accepta niſi ꝓ electis:q: ꝓ eis tm̄ fuit oblata a xp̄o efficaciter dico.19.diſt.tertij.q.vnica.ſ.D

¶ Bonū vno mō cōuertit̄ cum ente:ꝛiſto mō bonū pōt poni in ɋ̄libet gn̄e.ſȝ bonū:vt ſic nō hȝ rōnē obiecti fruibilis.ꝛ ideo nō opȝ ꝙ in quocūq; ſit bonū:hoc modo ſumptū ꝙ ſit ibi ꝓprie rō obi fruibilis.rō em̄ boni fruibilis nō eſt rō boni in cōi:ſed boni perfecti:qͦ eſt bonū non habens defectū vel ſaltē ſm̄ apparentiā eſt tale:vel ſm̄ p̄fixionem volūtatis:qualis nō eſt relatio.1.diſt.p̄imi.q.2.I

Calix dn̄i cum patena ſi nō ex auro oīno ex argēto fiat.ſi ɋs aūt tā pauper eſt ſaltē vt ſtāneū calicē hēat: de ere aūt aut auricalco nō fiat q: ob vini virtutē erugidēȝ vel rubiginē pariter et vomitū ꝓuocat.Nullus aūt in ligneo vel vitreo pſumat miſſas celebrare.de vitreo aūt rōnale eſt propter ei⁹ fragilitatē ne ſanguis dn̄i periculo exponat̄.de ligneo ꝓpter imbibitionem humoꝛis.13.diſt.quarti.q.2.L

¶ Character nō eſt gr̄a nec virtus aliq̄ infuſa:puta fides ſpes charitas:q: tales virtutes non ſemꝑ imprimunt̄ ſuſcipiēti ſacramentū non iterabile:vtpote ficto ſuſcipiēti oꝛdinē:vel cōfirmationē.character aūt ſemꝑ imprimit̄.hoc ēt apparet ex quadā alia cōditiōe quā cōiter loquētes attribuūt characteri.ſ. ꝙ eſt indelebilis:virtutes autē iſte ſunt delebiles:vt pȝ a peccāte moꝛtalr̄ i quo nō remanēt ille ꝟtutes.6.di.quarti.q.9.C

¶ Character nō ē diſpō ꝓxima ad fidē:vt fides eſt.ſed eſt diſpō ad illā pfectionē q̄ p̄ncipalr̄ cōfoꝛmat totā aīam deo:ꝛ hec eſt gr̄a q̄ eſt eadē cū charitate ꝛ in volūtate.6.di.quarti.q.11.ſ.B

¶ Characterē nō pōt aliqs degradās delere.nec cōcedit̄ ꝙ ſi ɋs pōt aliqd miniſtralr̄ cōferre qͦ ſic poſſit miniſtralr̄ auferre: q: de⁹ non ſic eū inſtituit miniſtrū i amotione ſicut in collatione:ꝛ tūc illa regula.facili⁹ eſt deſtruere:ɋ̄ cōſtruere.nō cōcedit̄ de miſtral̄r agēte in ſacris ꝓ q̄ adduci pōt illud Pauli ſcd̄a ad coꝛin.c.vlt.nō dedit nobis de⁹ ptātē in deſtructionē ſȝ in edificationem.13.di.quarti.q.2.C

¶ Charitas eſt in volūtate poꝛtionis ſupioꝛis qua de⁹ diligit̄. ꝛ eadē in volūtate poꝛtionis inferioꝛis qua diligit̄ ꝓxim⁹ q̄ eſt obiectū tpale.vna em̄ charitas extēdit ſe ad omnia diligibilia.24.diſt.ſcd̄i.q.vnica.ſ.C

¶ Charitas ex hoc ꝙ eſt principiū tēdendi i deū actu directo: eſt principiū reflectēdi ſuꝑ act⁹ illos quibus tendit̄ in deū.ꝛ in hoc eſt principiū volendi cuilibet potenti diligere deū ɋ̄ diligat ipm̄.inter oēs autem actus

eiusdē rōnis tēdētes in deū cha
ritas est pncipiū imediate refle
ctēdi super actū quē elicit hñs
charitatē:q̄ tēdit ⁊ diligit deū.
igitur post deū immediatissime
vult ds ex charitate se diligere
illud quo tendit in deū.s. se dili
gere deū. ⁊ hoc volendo diligit
se:quia diligit sibi bonum iusti
tie.igitur immediate post deū
tenetur se diligere ex charitate
29.di.tertij.q.vnica.A

¶Charitas dr̄: q̄ hñs eā hz deū
charū.ita ꝙ respicit deū non in
rōne diligētis sz in rōne diligi-
bilis.grā est qua de⁹ hz aliquē
gratum.ita ꝙ ipsa respicit deū
acceptantē siue diligētē:nō aūt
dilectū:nō aūt dr̄ grā quodcūq
ꝓpter qđ de⁹ diligit:qꝛ tūc essen
tia diuia in filio posset dici grā:
qꝛ ꝓpter eā diligit filiū.sz illud
pp qđ deus acceptat hñs: vt di
gnū btitudine:dignitate q̄ est i
corrñdētia ad meriti ad pmiuz:
illđ dr̄ grā ⁊ ita aliquā ipfectio-
ne icludit illđ qđ ē grā: qꝛ talis
dignitas aliquam imperfectio
nē ponit in digno qꝛ nō est p se
btūs.27.di.secūdi.q.vnica.A

¶Caro mr̄is in paruulo nō est
cā corruptiōis nisi mediata . ca
ro aūt ipsa paruuli est cā imme
diata loquēdo de corruptōe ori
ginali.stati em̄ cū aīa puuli ifor
mat carnē ei⁹ inficit illa corru-
ptiōe.4.di.q̄rti.q.3.ā . A.in pn.

¶Cecidit prio tot⁹ hō p sepatio
nē intellectiue a corpore ⁊ secū
dario cecidit illud corp⁹ mixtuz
per corruptionē in aliud vt alia
⁊ cōuersus sit ordo gñationis ⁊
corruptiōis : ac p hoc oporteat
pri⁹ ordine nāc corp⁹ repari q̄
animā reuniri.illā aūt repatio
nē corpis pcedit collectio ptiuz
mārie q̄ disperse erāt p resolōnez
corpis in diuersa statim vel cuz
mora.43 di.quarti.q.5.ā.A

¶Celū nō mouet pp aliquā p-
fectionē itrinsecā cōpletiuā sui
q̄ ꝯsistat in motu vel acq̄rat per
motū.sz stāte nō imꝑfectiōe ce-
li:qꝛ est i potētia neutra ad mo
ueri ⁊ ad quiescere perfectio tñ
vniuersi p statu isto magis req̄
rit celū moueri ꝓpter statū cor-
ruptibiliū.48.di.q̄rti.q.2.j. M

¶Ceteris parib⁹ maximū iniū
est iurare p deū : qꝛ p nihil aliđ
licite iuratur nisi inquātū in eo
spāli mō habitat de⁹ vel est:pu
ta p euāgeliū:qꝛ in eo spālr re-
lucet de⁹ p celū:qꝛ ibi spāli mō
habitat de⁹.p ecclīaz qꝛ ibi spā
li mō colitur de⁹.Cōsuetudo tñ
rōnabilis hoc exigit vt quedaz
iura fiāt cū maiori solēnitate q̄
alia:⁊ de factis cū solēnitate p-
sumit ꝙ nunq̄ fiāt sine delibe-
ratione . Statuit igit ecclīa ad
terrorē vt p hmōi nō iuret nisi
solēniter tm̄.⁊ p ꝯñs deliberate
et vbi veritas simplr est cōiter
asserenda.per deū aūt iurat cō-
muniter ⁊ leuiter freqnēter si-
ne deliberatiōe.Dico tñ ꝙ cete
ris parib⁹ grauissimū est iura-
re p deū.Sed posita indelibera
tiōe ex alia pte ⁊ plena delibe-
ratōe ex alia parte qualishr̄ qñ
iurat super euāgeliuz:ponitur
hoc esse peccatum mortale : nō
solū ꝓpter irreuerētiam illius
per qđ iurat. sed ꝓpter delibe-
rationē que ponitur hic et non
ibi.39.di.tertij.q.vnica.P

¶Certitudo de btitudine ē ma
xima btitudinis pars non pos-
se aūt peccare qđ sufficit tūc sci
bile a quolibet sicut et mō pos-
se peccare nobis est certū ergo

fuisset certitudo infallibilis de beatitudine hoc autē cōpetere pōt cōprehēsori soli: viator autē et cōprehensor distinguunt. sicut esse citra terminū et esse in termino.20.di.scdi.q.1.J.B

¶ Certū fuit Aristotelē ꝺm sua pͥncipia posuisse animā intellectiuā esse a deo immediate.⁊ad hoc attingere pōt rō naturalis cū sit immortalis.⁊ ita aliqd̄ vnum pōt immediate esse a deo: et tñ non cōtradicit sibi ꝺm sua principia.21.q.q.infra.Q

¶ Claritas corporis xp̄i nō potuit videri ab oculo nō glorificato ꝓpter infirmitatē visus ⁊ excellētiā claritatis ei⁹. ſ3 hoc nihil est.q2 oculus debilis virtutis pōt percipere q̄dcūq3 visibile.l3 nō apprehēdat illud: sicut potest videre solem licet non videat sicut aquila actu permanēte.potest tamen percipere oculo carnis:l3 reuerberetur.49.di.quarti.q.15.infra.C

¶ Clauis scie nō est aliqua scia sed est auctoritas noscendi hoc est inq̄rēdi ⁊ examinādi cā3 rei 19.di.quarti.q.vnica.M

¶ Clauis scie errat qn̄ nec bn̄ req̄runt nec examinant illa q̄ ꝑtinent ad iudiciū: vtpote si circūstantie aliq̄ fatue q̄ nec aggrauāt nec alleuiāt sed placēt auribus pruriētib⁹ cōfessoris: si etiā non requirit de attritione confitentis sed tantūmodo vt audiat eū: ac si narraret vnam narrationē vel fabulā. ⁊ in primo quidē l3 aliquid fiat qđ nō esset faciendū: si tñ nihil omittatur qđ esset faciendū: vtpote circunstantijs nō requirendis req̄sitis requirunt ille q̄ essent req̄rēde: pōt sequi rectū iudicium. sed in secundo omissa req̄sitione displicentie confitētis non potest sequi rectū iudicium nisi casualiter.19.di.quarti.q.vnica.J.E.pro.18.di.

¶ Cā efficiēs actus intelligēdi q̄ est ex parte intellectus vel habitus intellect⁹ naturalr̄ agit. non pōt difformiter agere ipsi obiecto.et ideo semꝑ recte agit nō sic voluntas semꝑ conformiter agit suo obiecto: q2 est causa libera non naturalis qn̄ igitur est rectitudo est parte principij mouentis totus actus est rect⁹ non sic hic ex parte finis.40.distin.secundi.q.vnica.C

¶ Cā efficacior non necessario ꝑducit effectum eque cito: sicut causa min⁹ efficax. si illa efficacior sit agens voluntarium qualе est de⁹ respectu beatitudinis 5.dist.secundi.q.2.J.P

¶ Cā eque determiata ad ꝑducēdū aliqđ ꝑductū quātū est ex pte sui pōt qn̄q3 ꝑducere. et qn̄q3 nō ꝑducere q2 sicut in naturalib⁹ cām determinari ex pte sui est ipam hr̄e formā qua causet.ita in liberis cām esse determinatā est ipsam hr̄e volitionē respectu volibilis.⁊ sicut ibi forma haberi potest anteq3 effect⁹ causetur.si tunc est impedimentum extra vel absentia passi.ita quoq3 hic potest volitio haberi anteq3 volibile habeatur ⁊ pri⁹ natura et duratione.1.distinct. secundi.q.2.J.E

¶ Causa equoca equiuoce assimilat ꝺm aliquid qđ h3 in se nō formalr̄ sed virtualr̄.et hoc mō obiectum qđ est nobile h3 in se tristitiam ⁊ ꝺm illam assimilat. 44.di.quarti.q.2.J.Q.

¶ Cā equoca totalr̄ est nobilior

suo effectu vel ꝓducēs equiuo-
cū est nobilius ꝓducto verū est
ꝙ est nobilius termino formali
ꝓductionis rōe cuius ꝓductuȝ
qđ est cōpositū vnum per accñs
dicit᷑ productum vñ volūtas est
nobilior volitione non tñ opor-
tet ꝙ sit nobilior voluntate sub
volitione formalr̃ existēte. imo
nobilior ē volūtas volēs actua
liter rōne bone volitionis ꝗ̄ vo
luntas solum volēs virtualiter
ponit᷑ exemplum: ꝙ nō opȝ pro
ducens eē nobilius ꝓducto sim
pliciter nisi.s.rōne termini for-
malis: de accidēte generato in
hoīe de nouo ab alio accidente:
qđ quidem accñs non genera-
tur: puta albedo: sȝ hō albus: et
tñ nō opȝ ꝙ generans albuȝ sit
nobilius homine albo.25.dis.se
cundi.q.vnica.Q

¶ Cā exēplaris nō est nisi qđdā
efficiēs efficiens eñ diuidit᷑ in
F.c.42 efficiens ꝑ intellm̃ siue ꝓpositū
⁊ efficiēs ꝑ naturam ꝭm phm.2
phy. sicut igitur naturalr̃ ꝓdu-
cēs nō est alia cā ab efficiente:
ita nec exēplaris nec exemplari
ter ꝓducēs ⁊ ita idē est effectuȝ
et exēplariter ꝓductū alicuius
intelligētis inquātū est intelli-
gens: ⁊ inquātū exēplās.35.dis.
primi.q.vnica.I.B

¶ Cā īfinita actiua ex necessita
te nāe nō cōpatit᷑ sibi aliqđ con
trarium: siue sit ei contrariū for
malr̃.s.ꝭm aliqđ qđ cōuenit si-
bi eēntialr̃: siue virtualr̃.s.ꝭȝ ra
tionem effectus sui quem vir-
tualiter includit vtroqȝ eñ mo-
do impediret qđlibet incōpossi
bile suo effectui.2.distin.primi.
q.2.Dd

¶ Cā nō causat inquātū ꝓcedit
effectū duratiōe: sȝ est cā inquā
tum precedit effectum nā: si igi
tur omnis cā pro illo instanti ꝑ
quo causat: necessario causat et
nulla contingenter omnis cā in
quantuȝ causat: necessario causat
o nulla contingenter.1.dist.
scđi.q.3.F

¶ Cā ꝑ se est prior cā ꝑ accidēs
vel natura vel perfectione: non
aūt semper origine vel natura
sicut amotio vel fractio trabis
est cā per accñs descensus gra-
uis est prior natura cū per se ip-
sius motus grauis cā ēt ꝑ acci-
dens reducit᷑ ad cām per se prio-
rem vel ad seipsaȝ: vt est cā per
se respectu alterius effectus si-
cut fodiens foditione est causa
per accidens inuentionis the-
sauri: ⁊ est cā inuentionis aque
per se et vt per accidens reduci
tur ad seipsam vt per se: vel re-
ducit᷑ ad aliam per se priorem
perfectione vt dictum est.25.di
stin.scđi.q.vnica.R

¶ Cā prior ⁊ posterior imediate
attingūt idem passuȝ: ita ꝙ neu
tra cā agēs in passuȝ est mediū
ꝑ qđ alia attingat illud cōe pas
sum tñ prior cā immediati⁹ attin
git: qꝛ intimi⁹ ⁊ ꝑfectius: qꝛ to-
ta attingētia posterioris est in
ꝟtute prioris iđ p̄mo mō cōceden
dū est ꝙ immediate taȝ intellꝰ
btificat ꝙ volūtas qꝛ immedia-
tius termin⁹ oꝑationis vtriuſ-
qȝ potētie est ipm obȝ: ita ꝙ neu
tra est media respectu alteri⁹ in
rōne obiecti nec i rōne attingen
di obm vt attingit᷑ ꝑ istū actum
et ita btitudo totalis extensiua
possibilis in nā intellectuali: qꝛ
est btitudo duarum potentiaꝝ
q̄rū vtraqȝ est suo mō btificabi-
lis ista inquā consistit in pluri-
bus operationibus ⁊ isto modo

si possent esse in nã itellectuali decẽ potẽtie: quarũ quelibet p opationẽ suã attigeret imediate decũ btitudo totalis extensiua cõsisteret in decẽ opationibus.49.dist.quarti.q.3.B

¶Cã scda hz formã ppriã i esse qeto q̃ est sibi rõ agẽdi in ordine suo: z hoc respectu einsdem effect⁹ respectu cui⁹ agit cã pn cipalis in suo ordine: ita q vtr. scda cã pprie accepta effectum pncipalis cãe p formã suã ppriã attingit in vtute tñ cãe pn cipalis agẽtz: qz subordinat illi: sz instrm ppe si ponit actiuũ vel nõ attigit effectũ pncipalis agẽtis: sz tñ aliquã dispõnẽ pauiã. qũo q̃litas alterãs dr istrz sube ad generandũ subam. hoc tñ nõ est q sit instrm in actione alterãdi. immo respectu alterationis est pfectũ pncipiũ. intm q si p se esset p se posset alterare. sed solũ pter hoc dr instrm respectu sube: qz agit ad aliquã formã q̃ est dispõ ad substãtiã: vñ ad substãtiã diceret magis agẽs disponẽs: vt diuidit 9 per ficiẽs q agẽs instrale diuisum 9 principale vel si ponat instrz actiuũ z tamẽ attingẽs terminũ principalis agẽtis. in hoc distinguit a cã scda: qz non hz in esse quieto formã que sit principium agendi in suo ordine. sed tñ in actuali motione. z recipit cã dũ actualr mouet. z de q̃cũq illorũ triũ. s. cã scda pprie dicta: z causa instrali dispositiua: et instrali actiua p formã receptã in actuali motiõe. falsuz ẽ q nõ hẽat intentionẽ ppriã eo mõ q̃ agẽs nãle hz intẽtionẽ nãlem: qz q̃dlz istorũ triũ hz formã propriam que est sibi propriũ principium agẽdi in ordine suo: z p 9ns ppriã intẽtionẽ: qz formã actiuã naturalẽ cõsequit intentio isto mõ.6.dis.quarti.q.5.D

¶Cã successiõis i quolz motu est resistẽtia mobilis ad motorẽ: nõ q̃dẽ talis q mouẽs nõ possit vincere mobile. tunc eñ nõ moueret ipm. sed nec ẽt talis q mobile reinclinet ad oppositũ qz sic est pcise l motu violẽto. sz talis resistẽtia q mobile semp est sub aliq̃: cui nõ põt imediate succedere termin⁹ intẽt⁹ a mouẽte. z ista resistẽtia mobilis ad motorẽ est pter defectũ vtutz mouẽtis. z cũ hoc pp resistẽtiã mediũ ad mouẽs z mobile: per qd mediũ põt itelligi oẽ illud: qd necessario pcedit iductionẽ termini intẽti: sed tale mediuz nõ est necio mediũ nisi vtuti limitate. Si eñ eẽt virt⁹ infinita posset statim ponere mobile in termio ad quẽ ita q nec pp formã oppositã termino a q̃: quã mobile iã hẽt: nec ppt media nãlr ordiata iter illã formã q hz mobile. z terminũ ad quẽ esset necessitas q tale mouens pus moueret p talia media q iduceret terminũ. poñitas igit successiõis est ex resistẽtia mediũ ad mobile z ad motorẽ. ita q hic est vna resistẽtia mobile. eñ inq̃tũ hz talẽ formã: inter quã z terminũ nata sunt esse talia media põt 9tinue moueri p illa ad terminũ: z p ista media q̃ resistũt mobili vt possit nõ statim eẽ in termino põt itelligi diuisibilitas partiũ mobilis vl diuisibilitas forẽ sm quã ẽ mot⁹ vel vtraq simul. necessitas tñ successiõis nũq est ex hac resistẽtia sz pcisse cõparãdo istã ad agens

agēs: cui mobile resistit ꝓpter
istā resistētiā medij ad ipm: ita
ꝙ sicut erat possibilitas ex so-
la resistentia medij ad mobile:
ita virt⁹ illa limitata nō posset
tollere istā resistētiam: ⁊ iō resi
stit illa resistētia agenti ne sta-
tim inducat terminū.2.dist.se-
cundi.q.9.Ƶ
¶ Cāe mouētes orbes sic sunt
sufficiētes ad mouēdū ꝑ tm̄ tē-
pus a pͥncipio mūdi vsqꝫ ad iu-
diciū: ita sunt potētes mouere
in infinitū.virt⁹ eñ illa infiniti
primi motoris sufficit ad mouē
dū ex se in ordine prime cause.
et alie virtutes sufficiūt ꝑ istud
sempiternū mouere i virtute il
lius.48.dist.quarti.q.2.J.D
¶ Cāe ꝑ se ⁊ essentialiter ordia
te lʒ simul cōcurrāt ad vnū effe
ctū causandū: sicut pʒ de sole ⁊
hoie in generādo hominē.cau-
se tñ accidētaliter ordinate non
reqrūt se in causando: sed licet
vna sit ad alia: ex quo tñ est. hʒ
et habere pōt ꝓpriā causalita
tē respectu alicuius effect⁹: nō
existēte causa a qua ē. sicut pʒ
de Platone generato a sor. qui
pōt generare Ciceronem sorte
nō existēte nec causante. vnaq̄
qꝫ igit causarū accidētaliter or
dinatarū agit ⁊ causat propria
virtute.18.di.scdi.q.vnica.D
¶ Cāe notitie intuitiue sufficiē
tes sunt obiectū in actuali exi-
stētia p̄sens: ⁊ intellect⁹ agēs: et
possibilis hec oīa p̄nt cōcurre-
re. ⁊ ita vt videt ꝓbat qd neces-
se est rē ip̄am imediate suffice-
re ad cognitionē intellectualē
habēdā de ip̄a: qꝛ solū phātas-
ma nō sufficit ad cognitionem
intuitiuā obiecti: qꝛ phātasma
rep̄sentat rē existētē vel nō exi
stentē: p̄sentē vel nō p̄sentē: ⁊ ꝑ
ↄn̄s ꝑ ipm nō pōt haberi cogni
tio de re vt existēte: et in ꝓpria
existētia p̄sente: talis aūt cogni
tio q̄ dꝛ intuitiua pōt eē intelle
ctiua: alioqn intellect⁹ nō esset
cert⁹ de aliqua existētia alicui⁹
obiecti: sed nec ista intuitio in-
tellectiua vel intellectio intui-
tiua haberi pōt ꝑ speciem p̄sen
tē: qꝛ illa rep̄sentat rē indifferē
ter existētē vel nō existētē: p̄sen
tē vel nō p̄sentē: ⁊ ꝑ hoc seqtur
ꝙ per solas species influxas a
deo vel angelis non est possibi-
lis intellectui separato vtraqꝫ
intellectio: qꝛ non scda: si ergo
illa est possibilis qꝛ et nunc est
possibilis: seqtur ꝙ erit de re in
se: nō ꝑ talē influxū. distātia ēt
imoderata obiecti ipedit illā in
tellectionē obiecti intuitiuā. qꝛ
ſm August. de cura ꝓ mortuis
agenda. aīe ille nesciūt que hic
agunt nisi ab angelis discant:
vel ab alijs aīabus de nouo ad
eas venietibus: qꝛ ille q̄ hic no-
uerūt p̄nt illis dicere: sicut ioā
nes baptista p̄dixit aīab⁹ sctis
in limbo xp̄m esse descēsurū. si-
cut exponit Grego. illā q̄stionē
ei⁹ in Mat. Tu es q̄ venturus
es.45.dis.quarti.q.2.D
¶ Causalitas ⁊ causatio cause fi
nalis est simplr̄ p̄ma ſm Auic.
6.meta. dicētem: ꝙ si de q̄libet
cā eēt scia: illa q̄ eēt de cā fina-
li esset nobilissima. ip̄a eñ quā
tū ad causalitatē p̄cedit cām ef
ficiētē: qꝛ mouet eā ad agēdū:
et iō causalitas p̄mi finis ⁊ ei⁹
causatio ē penitus icausabilis
ſm quālibet causationē in q̄li-
bet gn̄e cause. causalitas autē
p̄mi finis ē mouere efficiēs pri
mū: sicut amatū ab ipso: qd est

idē ꝙ primū efficiēs amare pri mū finē: qꝛ nihil aliud ē obiectū amari a volūtate: ꝙ voluntatē amare obiectū. 2. di. pmi. q. 2. S

¶ Cā q̄ ē ex pte angeli est suffi ciēs ad hoc qđ eēntia angeli sit sufficiēs rō itelligēdi seipam ēt ipa talis est ex pte ale: sꝫ in ala sunt impedimēta: i angelo nō. nō eñ intellect⁹ angeli hꝫ talē ordinē ad ima alabilia: sicut hꝫ intellect⁹ noster p statu isto: et pꝑter istā ipotētiā intelligēdi immediate itelligibilia in actu (q̄ ipotētia non est ex ipossibili tate itrinseca: sꝫ extrinseca: quā etiā experiebatur phs ꝛ nō ali quā possibilitatē) dixit ipe phs ꝙ intellect⁹ nō est aliqđ intelli gibiliū ante intelligere. i. nō est possibile itelligi a se ante itelli gere alioꝝ. 3. di. scđi. q. 8. L

¶ Causalitas cause extrīsece di cit pfectionē sine ipfectiōe: cau salitas aūt cause intrinsece ne cessario reqrit impfectionē an nexā: qꝛ causa itrinseca est pars causati. 2. dist. primi. q. 2. R

¶ Causalitatē cuiuscūqꝫ cause extrīsece respectu cuiuscūqꝫ cau sati pfecte supplere pōt prima cā: qꝛ hꝫ in se oēm talē causali tatē emīnentius ꝙ scđa causa. 12. dist. quarti. q. 1. E

¶ Causare dicit pductionem di uersi i eē: ꝛ ita ptingēt. naturalr aūt dicit modū causandi neces sariū: et ita respectu necessarij et iō non pt cōpetere deo ad ex tra. Et si dicas. nulla perfectio tollit a causato pꝑter modū p fectiorē causandi ipi⁹ cause: cō cedo. nec modus causandi vo lūtarie tollit aliquā pfectionē a causabili: sꝫ tollit a causabili necessitatē: q̄ est in se pfectio: sꝫ incōpossibilis causabili: et dat pfectionē causato cōpossibilē si bi: sicut volūtarie in causatiōe dicit modū cōpossibilem causa tioni. 8. di. pmi. q. 5. J. Ba

¶ Causatio sciēꝫ discursus a cā ad scitū icludit impfectionē ex parte sciētie. s. ꝙ sit effect⁹ equi uocus: ꝛ etiā potētialitatem ex parte intellectus recipiētis. 4. q. laterali plo. B

¶ Circūcisio ñ fuit āte mortē xpi reuocata. verū est tñ inutilis et illicita: sꝫ bene tñ relaxata vt iā nō esset necessaria: qꝛ cōsi liuꝫ de alio remedio relaxauit preceptū de priori. Et quo eñ scđm fuit remediū simplr ꝛ cō sulebat: licuit. immo laudabili ter licuit nō vt remedio priori circa idē. 3. dis. quarti. q. 4. N

¶ Circūscripto oi lib. ar. huma no āgelico ꝛ diuio oia euenirēt de necessitate: ꝛ nihil contingē ter eueniret: ꝛ nihil eēt i entib⁹ in potētia ad ꝯdictoria. Si eñ aliq̄ cā nata eēt eleuare vapo rem de necessitate gñaret plu uiā. Si uo fortior cā in opposi tū eueniret de necessitate impe diret. et hoc notū est angelo: et hn hoc qđ ex talibus causis euenit p illo istāti in quo eue nit: et in sensu diuisiōis nō eue nit cōtingēter: ita ꝙ possit non euenire. ¶ Sꝫ qđ de infirmita tibus: agūt ne ad hoc: dico qđ sic. habēt eñ aliquā actionem dispositiuā in remittēdo et intē dēdo qualitates: et hmōi. et sic est cōueniēs ꝛ necessariū ꝙ bo nus medic⁹ habeat sciam astro nomie. pñt eñ ppinare aliquo tempore medicinā: que interfi cit que tñ alio tēpore liberaret 14. dist. scđi. q. 3. J. R

¶ Christ⁹ apparebit in forma glo
riosa:qꝛ postquam semel glorifica-
tus est nunquam erit nō gloriosus
sicut postquam resurrexit immorta
lis.ad Rom. Mors vltra illi nō
nominabitur:ꝛ ita de aliis per
tinētibus ad gloriam corporis
48.dist.quarti.q.1.f.G
¶ Christ⁹ assūpsit passiōes nāe
vinētis : qꝛ illis nobis meruit:
sed nō nature mortue cuiusmo
di est putrefactio : nō qn posset
putrefieri si nō phiberet p no-
trū miraculū.sꝫ hoc phibet pro
pter cōmodū nostrū:qꝛ putrefa
ctio nihil nobis valuisset : nec
fuit decēs:immo fuisset cā erro
ris,ꝛ incredulitatis resurrectio
nis ei⁹.21.di.tertij.q.vnica.E
¶ Christū descēdisse ad inferna
nō docet in euāgelio:ꝛ tn̄ tenē-
dū est:sicut articul⁹ fidei:qꝛ po-
nit i symbolo aplōꝝ. ita multa
alia de sacramētis ecclesie non
sunt exp̄ssa in euāgelio:ꝛ th ec-
clesia tenet,illa esse tradita cer-
titudinaliter ab aplis.ꝛ pericu
losuꝫ esset errare circa illa: que
nō tm̄ ab apostolis descendunt
per scripta:sed etiā q̄ p cōsuetu
dinē vniuersalis ecclesie tenen
da sunt.11.dist.primi.q.1.D
¶ Christ⁹ dr genit⁹ ꝛ ɔcept⁹:qꝛ
ista nata sunt denotare totū rō
ne nāe:ita ꝙ respectu istoꝝ na-
tura est vt quo respectu totius:
nō sic aūt respectu hui⁹ p̄dicati
qd est eē creatura.oꝫ em̄ ꝙ ppa
denotatione diceret de supposi
to alia ab illa qua dr de nā aut
saltē cōpeteret supposito rōne
primi eē ei⁹.11.di.tertij.q.1.f. H
¶ Christ⁹ exp̄ssit ꝟba q sunt p̄n
cipalia i forma baptismi:ꝛ q̄ nō
p̄ncipalia.s.actū ꝛ suscipiētē : sꝫ
in ptāte ecclesie fuit determina
re quibus verbis prime vel ter
tie psone ꝛ indicatiui vel opta-
tiui modi exprimerentur susci-
piens et actus.et ecclesia latina
elegit exprimere suscipientē in
scda psona ꝛ actū indicatiue. et
rōnabiliter vt notaret ministrū
vere ɔferre sacr̄m. Ecclesia aūt
greca elegit aliter ꝛ rōnabiliter
pro tpe vt dictū est. vt auferret
scisma gloriātium de baptizāti
bus ministris.3.di.q̄rti.q.2.f.P
¶ Christ⁹ hñs naturā humanā
est summe diligēdus:lꝫ natura
humana nō sit ratio summe di
ligibilitatis:neqꝫ etiā vnio na-
ture humane ad ꝟbū q̄litercūqꝫ
sit.sicut trinitatē adoram⁹ vna
adoratiōe:ꝛ diligimus vna dile
ctiōe nō excludēdo ꝓprietates
psonales ab eēntia : q̄ th ꝓprie
tates nō sunt formalr infinite:
ita ēt totū est i adoratiōe nō ni
mis distinguere naturam illaꝫ
creatā a ꝟbo:sꝫ ꝟbū subsistēs i
duabus naturis adorare:et ita
verbū hñs naturaꝫ hūanā pōt
summe diligi:licet ipsa natura
summe nō diligat:neqꝫ ēt sum-
me diligat vnio nature ad ꝟbū
q̄ est creatura.nō em̄ vr̄ ꝙ aliqs
debeat velle peccare mortalr:
ne illa vnio nō esset: cū pro esse
nulli⁹ creati saluādo sit peccan
dum mortalr:neqꝫ em̄ illa vnio
p̄cise ɔsiderata beatificaret na-
turā intellectualē: sꝫ terminus
vnionis beatificaret : qꝛ est bo-
nū infinitū:ꝛ ita sup oia diligē
dū.9.dist.tertij.q.vnica.R
¶ Christus naturalr timuit: sꝫ
hoc non est timere sicut nec na
turaliter velle est velle:qm̄ sim
pliciter velle est velle elicitum:
nec opꝫ ꝙ velle elicitū sit cōfor
me velle naturali:quia Paulus

volitione elicita voluit dissolui & esse cũ xpo: tñ suũ velle naturale erat ad oppositũ: vnde voluit libere & actu elicito dissolui et esse cũ xpo fm regulas eternas: & non fm inclinationẽ naturalẽ: & iõ non timuit timore ꝑtinẽte ad partẽ intellectiuã: qꝛ tñ phãtasia habuit spẽm passionis: & mortis: iõ appꝛehẽdebat hoc & fm partẽ sensitiuam vere timuit. 15. di. tertij. q. vnica. Ab

¶ Christ⁹ nõ fuit baptizat⁹ baptismo christi. baptismus autẽ ioãnis nõ impꝛessit characterẽ nec fuit sacerdos sacerdotio. vt confertur in oꝛdine sacerdotali qꝛ nõ fuit ab aliq̃ oꝛdinat⁹: pari rõne nec cõfirmatus confirmatione sacrali. sequitur etiam q̃d sctĩ pꝛes & btã & virgo: qꝛ nõ habuerũt istd signũ nõ hñt illã ex cellẽtiã i glia. 6. di. qr. q. 9. I. F

¶ Christus nõ fuit filius nãlis ade. & iõ nõ erat debitoꝛ iustitie originalis: acceperũt enim illi soli iustitiam in adã: qui ab eo erãt descẽsuri ꝑ rõnẽ seminalẽ hoc est respectu quoꝝ adam habuit rõnẽ patris naturalis fm cõem pꝛopagationẽ. vñ sicut illis solũ potuit seruare iustitiã ita illis solũ potuit perdere illã & iõ si xps fuisset purus hõ & nõ deus: miraculose tñ nat⁹ de virgine fm eum nõ cõtraxisset originale pctm. ¶ Ista sentẽtia pz per Ansel. de cõceptu virginali c. 10. & deinceps. & expꝛesse. c. 19. vbi vult ꝙ innocẽtie xpi potest poni duplex ratio. s. sanctificatio virginis matris: & miraculosa foꝛmatio coꝛpoꝛis nõ per ꝓpagationem cõem & vtraqꝫ per se sufficeret vt christus innocẽs nasceretur. 3. di. tertij. q. 2. A

¶ Christ⁹ nõ meruit oib⁹ quantũ ad efficaciã: qꝛ ex intẽtione acceptantis & offerentis passionem seu bonũ velle xpi fuit accepta & oblata ꝓ electis & pꝛedestinatis tantum & non pꝛo aliis 19. di. tertij. q. vnica. I

¶ Christ⁹ nõ alligauit potẽtiã suã sacris. & ideo ipse siue in terris siue post ascensionem in celo existẽs: potuit ꝯfirmare apostolos sine tali materia & tali forma. Cũ aptis etiam in pꝛimitiua ecclesia potuit dispensare et maxime: quia in cõfirmatione ab eis collata erãt aliqua signa sensibilia: puta cõiter descẽsus spiritus. s. sup cõfirmatos & donum linguaꝝ: sed tñ cessantib⁹ talibus miraculis ministri debuerunt hanc materiã et hanc formã seruare. Supponit enim institutũ esse a deo lz tps & modus huius institutionis in scriptura nõ legatur forte qꝛ historiographi scripturã vsqꝫ ad tẽpus illud nõ ꝓduxerunt: nõ enĩ ꝓduxerunt vltra tps apostoloꝝ: nec etiã ad plures annos ante mortẽ eoꝝ. toto autem tpe aploꝝ forte mansit donum linguarum in sacro ꝯfirmationis: nec est impꝛobabile multa esse tradita auctoꝛitatiue a xpo ecclesie per aplos q̃ tñ in scriptura nõ legimus: vt dicit Dam. 4. lib. c. 4. vbi loquẽs de adoꝛatione imaginũ ait. Est autẽ nobis tradita ista traditio quẽadmodum opz ad oꝛientem adoꝛare crucem & alia plurima his similia. 7. dist. quarti. q. 1. C

¶ Christ⁹ noluit incipere ab iniuria legis ne daret occasionem iudei & herodi persequẽdi ipm cũ partus innupte legẽ dãnet:

ne etiã virginibus sine sinistra opinione viuentibus daretur velamẽ excusatiõis φ ipsa quoq; mater dñi infamata videret. 30.di.quarti.q.2.B.

¶Christus permisit diuortiũ a moyse institutum. idest intelligit φ moyses hoc non pcepit nec consuluit nec approbauit: sed tanq; ex quadã necessitate licitũ nõ prohibuit: nec est solũ permissio. sed dissimulatio cuiusdã illiciti. hoc em̃ nihil aliud ẽ dicere q; φ moyses pmitteret ire ad dãnationẽ: et nõ nunciaret eis φ ista esset via damnationis: immo magis insinuaret eis oppositũ qδ nullus iuste legislator põt etiã facere in legibus humanis q̃ multa mala dimittũt multa ſm Aug.1.de lib. arbi. ꝛ si em̃ legislator non puniat oẽ malũ ꝛ ita permittit q2 non punit. tñ nullo modo in lege sua illud concedit. Unde iniusta esset lex humana vel eius lator qui vel q̃ scriberet aliquid qδ esset contra illam legem. 33. dist. quarti. q.3.C

¶Christus post resurrectionẽ est filius marie eadẽ filiatione qua prius: q2 filiatio fundat sup existentia nature accepte p generationẽ absolute cui accidit iterruptio: dñ mõ exñtia sit eadẽ: ꝛtõ qñcũq; illa exñtia est eadẽ et aliud extremũ idẽ ꝛ filiatio ẽ eadẽ: ꝛ eadẽ actione q̃ fundamẽtũ redit idẽ ꝛ relatio redit eadem. 8. dist. tertij. vnica. B

¶Christ9 potuit discurrere ad conclusiones quarũ prius habuit cognitionem abstractiuã vel potuit addiscere cõclusionẽ scientificã: lz prehabeat omnẽ notitiã quiditatiuã terminorũ que dicitur scientia ſm Aristo: 8. Phys. ꝛ.2. de aia. licet proprie nõ sit habitus cõclusionis. 14. dist. tertij. q.3. J. D

¶Christ9 pmulgauit mrimoniũ p tpe legis sue. s. euãgelice: ita φ sicut ipse reduxit mrimoniũ eo mõ quo institutũ fuit in lege nature: vt. s. esset vnius cũ vna: cũ tñ in lege Mosayca esset licita bigamia: ita etiã reduxit matrimoniũ simplr perfectũ. s. indissolubile pro lege sua sicut institutũ fuerat in lege nature ꝛ ita irritauit p lege sua Ƶctum illũ q̃ licuit pro lege Mosayca q̃ erat accõmodatio corporum ad tp̃s ad pcreationẽ prolis: q̃usq; scz mulier esset gratiosa in oculis viri: sicut et multas alias iperfectiones licitas sub Moyse euacuauit xp̃s reducẽdo ea q̃ erãt pmẽsura ad pfectiones in lege sua. 33. dist. quarti. q.3. B

¶Christ9 voluit psonas vocari noibus psonarũ. ꝛ rõnabilr ſm illud qδ tactũ est in.1.li.di.22. vt sicut Judeus datum erat aliquod nomẽ significãs essentiã diuinã sub ppria rõne: qδ ipsi vocabãt nomẽ dei tetragrãmaton. ita xp̃s dedit ecclesie noia significãtia psonas sub pprijs rõnib9: si etiã nõ sic dederit: tñ bñ pbabile est in aliqua inuocatione nomẽ psone habere aliquã efficaciã: quã nõ hz nomen pprietatis psone. petẽdo enim aliqδ donũ ab aliquo p amore Joãnis citius impetraret q; si loco nois pprij poneret nomen significans proprietatẽ suppositi. 3. dist. quarti. q.2. J. H

¶Christ9 ſm naturã humanã non põt hr̃e tale velle respectu premij reddẽdi ipsi iudicato: q2

nō pōt hẽre imperiū principalis efficax ↄiūgēdi aliquā aīaȝ obiecto beatifico:qꝛ p̄ȝ Aug.de vidēdo deo.l ei⁹ ptāte est videri si vult videt.48.di.q̄rti.q.1.J.B

¶Christ⁹ vere qñ fuit mortuus aliquā entitatē nō habuit quā habuit viu⁹ nec tñ deposuit naturā quā assumpsit q̄tū ad partes essentiales illi⁹ nature:⁊ ita intelligit dam.p3 ibi.c.73.vbi.vult ꝙ aīa ⁊ corp⁹ in morte non erāt in ꝓpria hypostasi:sȝ i hypostasi verbi.2.di.tertiū.q.2.J.J

¶Christus vt homo habet potestatē cōmissariā:sed nō principalē:⁊ ita cōpetit sibi nō principaliter iudicare vt homo. 48. dist.quarti.q.1.J.F

¶Cognatio legalis īpedit matrimoniū de q̄ hẽ ex̄.de cogna. lega.c.vnico.si qua p adoptionē soror mihi esse ceperit q̄diu durat adoptio iter me et ipsam nuptie cōsistere non p̄nt.⁊ glos. sup illo.c.dicit ꝙ illud verū est siue cognatio legalis fit p arrogationē siue p adoptionē:dicimus aūt illū arrogare illū q̄ sui iuris est.⁊ p arrogationē trāsit in nostra potestate ⁊ fit arrogatio auctoritate principis: adoptio fit p quēlibet magistratuȝ nec adoptat⁹ trāsit i ptātē adoptātis:sȝ remanet in potestate sui patris:⁊ tā adoptati q̄ arrogati dicunt filij adoptiui.⁊ inter fratres adoptiuos ⁊ naturales impeditur matrimoniū q̄diu durat adoptio:vt auctoritates iste probant:⁊ auctoritates pro ⁊ cōtra solute sunt:qꝛ loquitur de cōditione precedēte matrimoniū.alia de sequente.42. dist.quarti.q.1.B

¶Cognitio dei ē acc̄ns ⁊ p ↄ̄ns nō excedit totū gen⁹ accidētis monētis intellectionē:eodē mō si loq̄mur de cognitione sub̄e et accidēte:pōt ē q̄ acc̄ns causare cognitionē sub̄e create: vel increate absq̧ huius ꝙ aliq̄d nobilius pfectiōe sua ꝓpria:sȝ nō sic si causaret substātiā:qꝛ quelibet ē simplr̄ pfectio: quocūq̧ accidēte.13.dist.quarti.q.1.E

¶Cognitio distinctissima p̄nia acrui sciētie siue cōceptus maxime euidēter includēs veritates principiorū ⁊ conclusionū q̄ pōt haberi citra visionē claram siue cognitionē intuitiuā eius obiecti sufficit ad habēdū sciētiam de tali obiecto.7.q.quoli. infra.F

¶Cognitio intuitiua visus nō est eiusdē rōnis i medio cū illa q̄ est in organo.⁊ si actio alteri⁹ rōnis fiat in medio q̄ in organo visus tñ accidit visiōi inq̄ū tū est effectus visibilis p hoc q̄ꝺ visibile ē natū gignere ⁊ spēm ⁊ visionē:sicut duos effectus ordinatos.hic igit̄ receptiuū remotum recipit aliq̄d: cui nihil eiusdē rōnis recipit in medio.sȝ receptū alteri⁹ rōnis recipit in medio:et hoc accidit:quia receptū in medio nō est causa recepti in termino:sȝ ē sicut effect⁹ prior illo cōparādo illā ad eandē cām.9.dist.secundi.q.2.J.C

¶Cognitio mere speculatiua ē illa q̄ nullo mō ē directiua i op⁹. Cognitio ꝟo mere practica est illa q̄ imediate est directiua in opus.q̄cūq̧ ergo cognitio media pro quanto magis recedit ab vno extremorū:tāto magis pōt dici contineri sub altero.Et idē cognitio artis vniuersalis nō ē imediate directiua i opus

qꝛ operatiões sunt circa singu
laria.1.met. Notitia autē artis
particularis est imediate dire-
ctiua ꝓ.tāto igr̄ notitia artꝫ vni
uersalis pōt dici speculatiua:ꝓ
quāto nō est immediate directi
ua in opus sicut est ꝑticularis
nec tñ est simplr̄ speculatiua:ſꝫ
directiua licet mediate: qꝛ par-
ticularis virtute ei⁹ est imme-
diate directiua.8.q.q.J.E

¶ Cognitio cū sit opatio vita-
lis nō est a non viuo:sic̄ a totali
cā: pōt tñ nō viuū eē cā partia-
lis alicuius viui vel effect⁹ vita
lis sicut sol nō viuus est cā par
tialis cū patre ad generādūꝫ fi
liū viuū.3.di primi.q.7.J.P

¶ Cognitio in intellectu nō im
mediate cātur ab obiecto vt ex
tra ſꝫ ab aliq̄ intra:qꝛ intelligi-
mus cū volum⁹:nō aūt sentim⁹
cū volum⁹.2.de aīa qꝛ ad itelli-
gendū habemus obiectū intra
ad sentiendū req̄ritur obiectuꝫ
extra.13.q.q.J.S

¶ Cognitio ꝑ discursuꝫ syllogi
sticū ꝑtinet ad solū intellectum
hmōi est cognitio reminiscētie:
nā reminiscēs discurrit a qui-
busdā notis ad illud qđ aliqua
liter decidit cuius vult recupe-
rare recordationem:ꝛ lꝫ non sit
ibi syllogism⁹ qꝛ semꝑ est ex pre
missis ad ꝯclusionē ꝓcedit̄ eñ
ibi a ꝯriis vel a silr̄ibus vel a q̄-
buscunq꜃ hñtib⁹ ordinē aliquē
in sentiri ad illud qđ q̄rim⁹.tñ
nec talis collatio pōt cōpetere
virtuti sensitiue vt vr̄.: eidē aūt
virtuti cōpetit discursus et co-
gnitio terminās discursum:re-
cordari āt terminat illū discur-
sum.45.di.quarti.q.3.J F

¶ Cognitio:q̄ vocat̄ cōissime co
gnitio matutina:est nālis ꝛ nō
precise beatifica: qꝛ ſm Augu:
iste ordo erat in cognitione an-
gelica creaturarum post creatu
ram.ꝙ pri⁹ nāliter precessit co-
gnitio angelica creaturaruꝫ in
verbo cognitionem eaꝝ in gñe
proprio:factis autem creaturis
in genere ꝓprio statim potuit
angelus cognitionē earum hr̄e
in gñe ꝓprio:igitur oēs iste co-
gnitiōes in verbo p̄cesserūt nā-
liter cognitionem creaturaruꝫ
in gñe ꝓprio:oēs igit̄ ſꝫ eū erāt
simul ꝓducte igit̄ cognitio ista
in verbo nāliter precessit produ
ctionem earū in genere ꝓprio
ſꝫ tūc erā ꝛ angeli in statu inno
cētie ꝛ nō beati.qꝛ aliq̄ morula
fuit inter creationeꝫ et lapsum
ei⁹ erat igit̄ aliq̄ cognitio ange
lorū matutina.ſ. creaturarū in
verbo exñtiū in nālibus:aut sal
tem nō beatorū:ꝛ ita vr̄ ꝙ opor
teat dare distinctam cognitio-
nem angeli stantis in cognitio
ne nāli vl̄ in gr̄a:q: alias in ip̄a
cā p̄cise cognita nō posset pri⁹
cognoscere creaturas ꝛ effect⁹
ordinatos q꜃ in gñe ꝓpo:nā rō
cognoscēdi rē confuse est rō co
gnoscēdi eā distincte ꝛ effectus
ordinatos.3.dist.scđi.q.9.J.F

¶ Cognitio q̄d est ꝛ si est ordia
te se hñt in cognitiōe nāq꜃ si est
ſm ꝙ p̄cedit cognitionē q̄d est:
nō intelligit̄ de actuali exñtia
alioq̄n demōstratio cui⁹ mediū
ē diffinitio:nō posset hr̄i de nō
exñte : cui⁹ oppositū vult phs.
1.poste.ꝛ.7.meta.sed intelligit̄
si ē de ente cui nō repugnat eē
in effectu.1.dist.quarti.q.2.J.K

¶ Cognitio hui⁹ āgeli ē pñs aliq̄
sic̄ eēntia sua:tñ locutio p̄t eē q̄
exp̄mit̄ ista cognitio vl̄ cogitatio
ñ ꝑꝑ hoc ꝙ sine tali exp̄ssiōe nō

possit videri:sed q2 sine expres-
sione nō cognosceret̄ cognitio-
ne illa que est auditio:et etiam
freqūēter sine auditione preuia
nō esset visio hui⁹ cognitionis.
9.dist.secundi.q.2.J.M

¶Collatio potestatis ɔsecrādi
nō fit pverba ptinētia ad conse
crationē:q2 ṽba ɔsecratiōis ma
teriā respiciūt:que cōsecrat̄ vel
terminū in que cōsecrat̄ verba
aūt potestatē conferentia respi
ciunt potestatē quā cōferūt ⁊ il
lum cui cōfert̄.8.di.q̄rti.q.2.C

¶Coexistētiā cōseruari sine po
sitione illa nō est aliud nisi vnā
relationē extrinsecā conseruari
sine alia relatione extrinseca:si
cut illa q̄ est vbi primo.est toti⁹
circūscripti ad totum circunscri
bens:s3 positio que dicta est ali
ud genus:superaddit respectū
partiu3 ad partes ⁊ q2 prima ne
cessario habeat secundam: non
est nisi q2 iste respectus sit talis
q2 includat diuisibilitatem par
tium ⁊ presentiam eaꝝ partib⁹
locantis: sed coexistētia alicui⁹
totius toti vel cuilibet parti ab
strahit ab ista positione: ꝓpter
quā vbi necessario habet posi-
tionē:ergo simpliciter possibile
est illā coexistentiā esse sine posi
tione.10.di. quarti.q.1.J.O

¶Cōcedi pōt de circūcisione q2
ibi imprimebat̄ character aliq̄s
sicut in baptismo.Ita enī erat p̄
ma ianua salutis i lege Mosay
ca:sicut baptismus in noua. 6.
dist.quarti.q.9.J.N

¶Cōcedi pōt q2 si angelus eēt
creatus in puris naturalib⁹ nō
habēs in volūtate virtutes mo
rales:possent generari in eo ex
multis rectis electionibus: nō
quidē circa passiones in appe-
titu sensitiuo sibi inexistentes:
nec etiā que insuerunt:vel ine-
rūt:vel possunt inesse:sed solu3
circa tales passiones in vniuer
sali ostēsas per itelligibilē: qua
ostēsione posita:⁊ dictato quid
esset eligendu3 si possibile esset
eas haberi ab eis:voluntas ei⁹
consona tali dictamini ex multi͛
electionibus posset habere ha-
bitum moralem rectum.33.dist.
tertij.q.vnica.J

¶Cōcedit magister ⁊ bn̄:q2 pa-
ter est sapiens sapientia ingenit
ta sicut formali ꝑncipio fili⁹ au
tē sapit sapiētia ingenita sicut
principio principatiuo.32.dist.
primi.q.2.infra.C

¶Cōcedo absolute q2 per bonū
velle potuit christus satisfecisse
sed tamen aliter voluit.Et cum
dicis q2 actus sunt laudabilio-
res passionibus:dico q2 verum
est loquendo de actu virtutis q̄
distinguitur cōtra passionē que
nō accidit ex virtute ⁊ sic loqui-
tur phs tamen passiones pena
les ⁊ maxime mors quando est
ex actu virtutis accepta et im-
perata est laudabilior q̄ actus
virtutis circa delectabile sepa-
ratim vnde actus virtutis cir-
ca tristabile est magis merito-
rius q̄ actus virtutis circa de-
lectabile:et passiones volunta-
rie cōcomitantes actū virtutis
simul accepte sunt magis meri
torie q̄ actus tm̄. Unā saluator
de Paulo dixit.Ostēdā ei quan
ta oporteat eum pati. non dixit
quanta oportuit eū agere . Qd
ergo christus voluit sic pati ꝓ-
cessit ex amore intenso finis et
nostri quo dilexit nos propter
deum.20.di.tertij.q.vnica.J.E

¶Cōcedo relationē eē actū ꝓso

nalē nō actū quiditatiuū: quia personaliter distingui: ⁊ nō quiditatiue. essentia aūt est actus quiditatiuus ⁊ quiditatiue distinguēs: actus aūt quiditatiuus est simpliciter pfectus: qꝛ infinitus: nō sic autē est actus personalis de se formaliter infinitus. 5. dist. pmi. q. 2. M

¶ Cōcedo em̄ ꝙ nō ordinat⁹ potest habere claues aliqs pertinētes ad forū extrinsecū: ⁊ ordinatus nō habere: tamē ad hoc ꝙ sit hierachia ecclesie. i. in pncipatu emiūēte oportet ꝙ habeat illas claues exteriores. ⁊ cum hoc psupponitur ꝙ habeat interiores. vnde nullus ordinatur episcopus nisi prius in sacerdotem fuerit ordinat⁹. 19. distin. quarti. q. vnica. J. M

¶ Cōceptus essentie: sub rōne entis est imperfectior cōceptu illius met essentie: vt hec eēntia est: et qꝛ impfectior est: ideo est inferior in intelligibilitate: contēplatio aūt de lege cōi stat in tali cōceptu cōmuni. ⁊ iō stat in aliquo cōceptu qui est minoris intelligibilitatis ꝙ̃ deus in se: vt hec essentia. ⁊ ideo debet intelligi ad aliqd qđ est sub deo: hoc est ad aliquid in rōne intelligibilis: cuius intelligibilitas est inferior intelligibilitate dei in se: vt hec essentia singularis 3. distin. pmi. q. 2. J. H

¶ Cōcept⁹ cōis deo ⁊ creature est finit⁹: hoc est: nō est de se infinitus positiue: ita ꝙ de se includat infinitatē: qꝛ si esset infinitus: nō esset cōis de se finito et infinito: nec est de se finitus positiue: ita ꝙ de se includat finitatē: qꝛ tūc nō cōpeteret infinito: sed est de se indifferēs ad finitū ⁊ infinitum. ⁊ ideo est finitus negatiue. i. nō ponēs infinitatē: ⁊ tali finitate est determinabilis per aliquem ꝯceptum. 8. distin. pmi. q. 3. J. 3.

¶ Cōceptus qditatiuus ſm se cōis speciebus est rō diuisibilitatis eius in species. sed nō est rō distinguēdi species abinuicē. sꝫ species vna ab alia distinguitur per differētiā: in quātitatiua aūt diuisione tota quātitas vt cōfuse cōtinēs oēs partes est rō diuisibilitatis in toto quāto. non sic aūt est rō distinctionis partiū adinuicē: sed hec quātitas inquātū distincta in actu non est illa in actu q̄ est in toto. 3. distin. scđi. q. 6. P

¶ Cōcept⁹ speciei nō est tm̄ cōceptus realitatis ⁊ modi intrinseci eiusdē realitatis: qꝛ tūc albedo posset esse genus: ⁊ grad⁹ intrinseci albedinis possent eē differētie specifice. ⁊ ideo illa p que cōe aliquod cōtrahitur ad deū ⁊ creaturā sunt finitum et infinitū: q̄ dicūt gradus intrinsecos ipsius. ergo ista cōtrahentia nō pñt esse vere differentie: nec cū cōtracto cōstituūt ita cōpositū cōceptū: sicut opꝫ cōceptū speciei esse cōpositū: immo cōceptus ex tali cōtracto ⁊ contrahente est simplicior ꝙ̃ possit esse conceptus speciei. 8. distin. pmi. q. 3. R

¶ Cōcept⁹ dict⁹ de deo ⁊ de creatura in qđ ꝯtrahitur p aliquos cōceptus dicēres qle contrahētes. Sed ipse cōceptus dict⁹ in qđ nō est cōceptus gñis: nec illi cōcept⁹ dicētes quale sunt concept⁹ differētiaꝝ: qꝛ iste ꝯcept⁹ qditatiu⁹ est cōis ad finitū ⁊ infinitū: q̄ cōitas nō pōt eē in cōce

ptu ghis. Isti etiã cõcept⁹ Jhẽs
tes dicũt modũ intrinsecũ ipsi⁹
cõtracti: ⁊ nõ aliquã realitatem
ꝑficiẽtẽ illã. differẽtie aũt nõ di
cũt modũ intrinsecũ realitatis
alicui⁹ ghis: qꝛ in quocũꝗ gra-
du intelligat̃ aialitas nõ ꝓpter
hoc inuenit̃ rõnalitas vel irra-
tionalitas esse modus intrinse
cus aialitatis: sꝫ adhuc intelli-
gitur aialitas i tali gradu vt ꝑ-
fectibilis a rõnalitate vel irra-
tionalitate. 8. dist. primi. q. 3. J. Y

¶ Cõcept⁹ simplr̃ simplex non
põt ſm aliq̃d cõcipi: ⁊ ſm aliq̃d
ignorari: sicut ptꝫ ꝑ phm̃. 9. me
ta. in fi. de cõceptib⁹ simplr̃ sim
plicib⁹: ꝙ nõ est circa eos dece-
ptio sicut est circa q̃ditatẽ cõple
xorũ: qð nõ est itelligẽdũ quasi
intellect⁹ simplex formalr̃ deci
piat̃ circa itellectionẽ q̃ditatis:
qꝛ in intellectione simplici non
est verũ vel falsum: sed circa q̃di
tatẽ cõpositã põt intellect⁹ sim
plex ṽtualr̃ decipi. si em̃ ista rõ
est in se falsa: tũc includeret vir
tualr̃ ꝓpositionẽ falsam: qð au
tẽ est simplr̃ simplex nõ icludit
virtualr̃: nec formalr̃ ꝓpositio-
nẽ falsam. ⁊ iõ circa ipm nõ est
deceptio. Uel em̃ totalr̃ attingi
tur vel nõ attingit̃: ⁊ tũc totalr̃
ignorat̃. de nullo igit̃ simplici-
ter simplici cõceptu põt esse cer
titudo ſm aliquid ei⁹: ⁊ dubita
tio ſm aliud. 3. dist. pmi. q. 3. L

¶ Cõcept⁹ simplex ꝑfectissim⁹
ad quẽ attingit metaphysicus
de deo nõ includit euidẽter ve-
ritates ordinatas ad istã: deus
est oĩpotẽs vtroꝗ modo: qꝛ phi
multi attingẽtes vt supponitur
ad ꝯcept⁹ ꝑfectissimos possibi-
les viatori ex naturalib⁹ de deo
ad notitiã hui⁹ ṽitatꝭ attingere
non potuerũt: qð tñ fuisset eis
possibile si talẽ cõceptũ simpli-
cem habuissent. imo fuisset eis
quasi necessariũ: qꝛ ex virtute il
lius vidissent illã veritatẽ q̃si i-
mediatã ⁊ vlterius applicãdo
per illã ex ista necessaria dedu-
ctione sciuissent veritatem illã
mediatã. 7. q. quoli. J. R

¶ Cõclusio lꝫ hꝫ veritatẽ a prin
cipio: tñ hꝫ ꝓpriã veritatẽ: qꝛ ꝓ
priũ cõformitatẽ ei⁹ qð affirma
tur ad existentiã rei: ⁊ ad ipsos
terminos ꝓprios ꝯclusiõis: nõ
em̃ cõclusio est vera formalr̃ ve
ritate pncipij: sꝫ est vera ṽitate
mediata ⁊ demõstrata. ⁊ ita hꝫ
veritatẽ demõstrabilẽ. Cõsimi-
liter multe cõclusiones sequẽ-
tes ordinate ex eodẽ principio
hñt ṽitates ꝓprias distinctas:
⁊ forte pos est verior ⁊ magis ne
cessaria: qꝛ in necessitate sua nõ
depẽdet a posteriori sed ecõuer
so. Cõsilr̃ cõclusiões false repu-
gnantes eidẽ vero hñt ꝓprias
falsitates: qꝛ ꝓprias disconue-
niẽtias ei⁹ qð enũciat̃ ad illud
qð est in re. Cõsimilr̃ de actib⁹
volũtatis nõ solus act⁹ volẽdi
nai⁹ est hr̃e cõueniẽtiã vel dis-
cõueniẽtiã propriã ad dictamẽ
rectũ: sed act⁹ imperat⁹ nat⁹ est
mediãte illo hr̃e cõueniẽtiã et
cõformitatẽ: ⁊ lꝫ idẽ sit cui dꝫ cõ
formari act⁹ iste ⁊ ille: tñ ea que
conformãtur sunt diuersa: et iõ
habẽt ex parte sui diuersas cõ-
formitates siue cõueniẽtias: li
cet ad idẽ. 8. q. quoli. T

¶ Cõclusio nõ est nisi q̃dã veri-
tas partialis pncipij qð habet
quasi totalẽ veritatẽ: sicut sin-
gulare est quedã veritas par-
tialis respectu vniuersalis. In
entib⁹ aũt ens causatũ non est

quedã entitas: q̃si ptialis cause sed est oĩno alia entitas depen dens ab entitate cause. et si er go aliqua cõclusione destructa destruatur principiũ: nõ tamen ita erit de entitate in causa et causato. 8. dist. p̃mi. q. 5. Q

¶ Cõferre p̃ modũ indicij est so lius intellect⁹ sicut et intellige re. vtẽdo aũt sine ordinãdo re ferre vnũ amabile ad aliud est volũtatis. sicut eñ volũtas est reflexiua q: immaterialis: ita et collatiua vel potens conferre suo modo vel referre. 38. distin. secundi. q. vnica. D

¶ Confessio facta layco põt esse mã verecũdie. q̃ est vna pena de bita peccato: et in hoc confitens soluit aliquã penã quã soluere ret si ꝯfiteret sacerdoti. lz q: ac cusatio ad hoc ex p̃cepto fit et nõ ad aliud vt sequat sñia: et lay cus nullã hz sentẽtiãdi auctem in isto foro: sequit ꝙ nullũ p̃ce ptũ est de accusando se layco: et forte vtilius esset non accusare se illi si posset equalẽ verecũdiã habere apud se recogitãdo ea dem peccata. et sic eque puniri. 17. dist. quarti. q. vnica. T

¶ Cõfessio nõ tñ est faciẽda in mortali infirmitate sed q̃ñ quis aggredit act⁹ arduos in q̃b⁹ sit verisimile q̃d mors iminẽat: vt in bello mortali in naufragio et huiusmodi: et ẽt q̃ñ vult exerce re actus aliquos q̃b⁹ debet re uerẽtia sp̃alis: vt q̃ñ vult cõica re q: sicut dictũ est supra di. 9. habita opportunitate confesso ris null⁹ dz sine cõfessione cõi care: et in similib⁹ simile est iudi cium. 17. di. quarti. q. vnica. D

¶ Cõfessor idiscrete ministrãs sacr̃m pnie tenet nõ statim cõ fiteri de facto suo indiscreto q̃ñ s. confessor suus poterit statim deuenire in notitiã p̃sone circa quam indiscrete exercuit vsum clauiũ: et hoc ad minus tenetur nõ in sp̃ali exprimere culpã cir ca quã et modũ quo indiscrete exercuit: sed vel p̃cise in v̄bi dicẽ do sic. mea culpa idiscrete et in debite ministraui sacr̃m pnie vel si vrget eũ ꝯsciẽtia de cõfessione faciẽda super hoc in sp̃ali: q: est pctm̃ mortale sp̃ale: et circũstan tie sp̃al'r aggrauãtes tenet ex pectare opportunitatẽ cõfitẽdi alicui q̃ ex tali ꝯfessiõe pcti et cir cũstãtiaꝝ nõ possit deuenire in notitiã p̃sone huic confesse. ꝙ si nũq̃ possit h̃ri talis cõfessor q̃n explicatiõe pcti et circũstãtiarũ posset deuenire i culpã et p̃sonã isti cõfessam. iste est in casu ipos sibilitatis ad cõfitẽdũ homini: q: plus tenet ad p̃ceptũ nõ p̃ce dendi culpã sibi cõfessam q̃ ad cõfitẽdũ explicite culpã suã q: ad primũ multipliciter ex lege nature. 21. dist. quarti. q. 2. M

¶ Cõfitẽs põt postea pctm̃ suũ extra cõfessione dicere: et si vt se cretũ adhuc licentia seq̃ns nõ absoluit cõfessorẽ a lege natu re: quin teneat celare. sed si di cit vt nõ habeat secretũ et maxi me apud aliã personã vel apud alias certas q̃b⁹ forte lz p̃pter aliquẽ bonũ finẽ q̃ põt sequi ex reuelatione illis f̃ca: vel illi tũc confessor põt dicere illud tanq̃ sibi publice dictũ extra oẽ secre tum. 21. dist. quarti. q. 2. l. K

¶ Cõgruũ est ponere circa dã natos ita pauca miracula sicut possibile ẽ: cũ nõ sit v̄isile ꝙ de velit circa eos tunc multipli care miracula vltra illud quod

teqrit ad punitionē corū iustā. sed ponendo actionē realē: et cū hoc vt necesse est intētionalem. vñ q opꝫ ponere circa eos plura miracula q̄ ponēdo solā intētionalē. ergo ⁊c. Probo minorem: lꝫ quecūq via hēat ponere q tūc nō corrūpunt a cā intrinseca. et hoc vel p cōseruationem diuinā miraculosam vel nō miraculosam sed iustam: qꝛ correspōdentē statui finali in quo iā illi sunt. tñ si ponat actio realis ibi est aliq cā corruptiua extrinseca. et miraculū videt si illud nō corrūpit: cum cā q̄ pōt inducere aliqd incōpossibile alicui possit ipm corrūpere. ille aūt ignis pt inducere calorē oīno icōpossibilē q̄litati mixti reqsite ad vitā. si g illū nō inducat in summo: et tñ agat realr miraculū est sicut fuit in camino vbi ignis nō habuit oēm actionē quā ex nā sua hre potuisset. si iterū iducat calorē in illo gradu miraculū ē q ille gradus stat cū vita. 44. distin. quarti. q. 3. l. D

¶ Cōgruū est effectū inuisibilē cāndū a deo ordinantē hominē ad salutē significari p aliqd signū sensibile: vt viator inqrens cognitionē ex sensibilibus effectū illū inuisibilē certiꝰ cognoscat. nec solū cōgruit esse signū huiꝰ effectꝰ q̄si speculatiuū per qd. s. possit hri ɔceptꝰ in intellu de illo signato: vt hō significat nām hūanā. sꝫ signū q̄si practicū. s. qd signat signatū eē vl fieri: nec adhuc signū practicū dubiū seu equocū vel incertū. qꝛ et si p tale signū duceret homo in cognitionē fieri huiꝰ effectꝰ nō tñ appeteret illd signū sibi adhiberi pp icertitudinē signi respectu fieri signati. g talē effectū signari p signū practicū certū et efficax fuit cōgruū vt et hō ex tali signo effectū cognoscat et in tali signo effectū ardenter querat. 1. di. quarti. q. 3. l. B

¶ Cōgruū fuit septē adiutoria cōferri obseruatoribꝰ legis euāgelice in quibꝰ esset pfectio nō tm intēsiua sꝫ et extēsiua et sufficiens ad oīa necessaria pro obseruantia hujus legis. hoc aūt sunt vt dicit magister l littera. baptismꝰ ptinēs ad generationē spiritualē eucharistia necessaria ad nutritionem: cōfirmatio ad roborationem. penitētia ad lapsi reparationē. extrema vnctio ad finalem preparationē matrimoniū ad multiplicationē inesse nature vel carnali et ordo ad multiplicationem in esse gratie vel spirituali. 2. dist. quarti. q. 1. C

¶ Coniunctio aīe christi cū deo p actū fruitiōis fuit tāta et tam excellēs q ad ipsam nō potuit pcedere meritū: et nobilius est habere actū ad quē nō pōt precedere meritum ex liberalitate dantis: q̄ hre actū debitorē cū multo merito pcedente. Et vr hoc rōnale: qꝛ sicut deus creauit inesse nature aliquā naturā: puta naturā angeli: ad quā creandam nō potuit cooperari causalitas cause secunde propter perfectionē talis nature: ita in genere moris creauit deꝰ aliquē actū beatificū ad quem nō pōt esse actus aliquis meritorius prior. et hmōi fuit actus beatificus aīe xpi. et hoc pter nobilitatē et excellentiā actus et modi hābēdi actū: qꝛ immediate anteq̄ haberet aliquē actū

circa ea que sunt ad finem, 18.
dist.tertij.q.vnica.G

¶ Cōmēsuratio actualis vr esse
posterior equalitate: qr vr īportare
coextēsionē ꝛ applicationē
aliquoꝝ equaliū: ꝛ modū talem
extēdendi siue habēdi quātitatē
ſm quā pñt coextēdi ꝛ applicari
ad hoc ꝙ sint cōmensurabilia.
vñ corpus xp̄i in eucharistia
nō est cōmensuratū alicui hñti
quātitatē sꝫ nec cōmensurabile
potentia ꝓpinq̄ sub eo mō q̄ hꝫ
ibi equalitatē: nō est ergo argm̄
aliquo mō a priori. non est realis
cōmēsuratio. ergo nō est realis
equalitas. 6.q.q.l.Dd

¶ Cōicās tenet se examiare ſꝫ
diligētiā sue fragilitati possibilem
anteꝙ̄ cōicet. Si aūt nō sit
negligentia crassa: puta qr p̄cessit
examinatio sufficiēs ꝛ nullū
occurrit pctm̄ de quo nō fuerit
vel sit cōtritus ꝛ cōfessus prius
nō peccat cōicando. lꝫ forte aliquid
lateat vel traditū fuerit
obliuioni. qd̄ ꝓbatur tū qr post
talē inquisitionē ꝯtritus ꝛ ꝯfessus
si moreret saluaret nō autē
reqrit maior examinatio ad cōicādū
ꝙ̄ ad secure moriendū: tū
qr alr̄ qlibet se exponeret periculo
cōicādo. 9.di.q̄rti.q.1.B

¶ Cōicare sic eē a ꝟbo nō ē idē
ꝙ eē diuinū informare formalr
nām humanā: nec etiā effectiue
cōicare: ꝙ.s. psona assumēs effectiue
det aliquod esse nature assumpte
ex hoc ꝙ assumēs est: sꝫ
istud cōicare est terminare dependentiā
existētie actualis nature
assumpte. et hoc non est ꝙ
existētia realis nature assumentis
sit ratio terminandi sed subsistentia.
i. incōicabilis existentia.
1.di.tertij.q.5.C

¶ Cōicatū inquātū ꝓductione
cōicatur: nō p̄supponit illd̄ cui
cōicet. nec econuerso: qr ista cōicatio
nō est alicui iam existēti:
sicut est in alteratione sꝫ est alicui
vt sit: ideo nec natura cōmunicatur
ante ꝓductionem suppositi:
qr tūc cōicaretur nō ꝓducto:
nec etiā ecōuerso suppositū
est anteꝙ̄ natura cōicetur: licet
absolute cōicatū sit pri' rōne ꝓpria
suppositi: prioritate perfectiōis.
ꝛ et prioritate essendi siue
inuicē in creaturis pl'e prioritati
correspondet hic: quia in
deo essentia est formaliter infinita.
relatio autem non. 5. dist.
primi.q.2.infra.R

¶ Cōparatio phi dꝫ itelligi ꝙ̄tū 3.de ala t.c.32.
ad primā motionem intellꝰ
ab obiecto. ibi em̄ phantasmata
cū intellectu agente habent
vicē primi obiecti mouētis: sed
nō dꝫ intelligi quātum ad oēm
sequentem motionē primā. pōt
enim intellect' abstrahere obiectum
inclusū in aliquo primo
mouēte: ꝛ considerare illud abstractū
nō cōsiderando illud a
quo abstrahit. ꝛ cōsiderando illud
sic abstractū cōsiderare cōe
sensibili ꝛ insensibili. ꝛ i illo ꝯsiderat
insensibile in vniuersali:
sicut ꝛ sensibile. Et pōt ꝯsiderare
istd̄ abstractū ꝛ aliud abstractū
cū quo fit ꝓpriū alteri. s. insensibili.
sꝫ sensus nō est abstractiu'
ꝛ ideo in omni actu tā primo
ꝙ̄ secūdo requirit aliquod
obiectum primum mouēs: quō
non se habet phantasma ad intellectum.
3.di.primi.q.2.G

¶ Cōplexio ꝯtingens nō est nata
cognosci ex terminis: qr tūc
nō tm̄ esset necessaria: sed etiaꝫ
prima ꝛ immediata. ergo rōnes

cognoscēdi terminoꝝ quātūcū
q̄ꝫ perfecte repꝛesentēt eos non
sunt sufficiētes cause cognoscē
di illam complexionem contin
gentem.39.di.pꝛimi.q 1.B
❡ Cōpositio rei ⁊ rei nō reqrit̄ i
ente in ḡne.sed requirit̄ cōposi-
tio realitatis ⁊ realitatis:quaꝝ
altera pꝛecise sumpta in pꝛimo
signo nature est in potentia ad
alterā ⁊ perfectibilis ꝑ alteraꝫ.
talis aūt compositio nō potest
esse realitatis infinite ad reali-
tatem infinitam.omnis autem
realitas in deo est infinita for-
maliter.8.di.pꝛimi.q.3.Y
❡ Cōpositio pōt intelligi ꝓpꝛie
ꝓut est ex re actuali ⁊ re poten-
tiali:vel minus ꝓpꝛie ꝓut est ex
realitate:et realitate actuali et
potentiali in eadē re.pꝛimo mō
non est indiuiduū cōpositiꝰ re-
spectu nature specifice:qꝛ nullā
rem addit::quia nec materiam
nec formā nec cōpositū. secūdo
mō est necessario compositiue:
qꝛ illa realitas a qua accipitur
differētia specifica potentialis
est respectu huiꝰ realitatis a q̄
accipit̄ differētia indiuidualis.
sicut si essent res ⁊ res: non eñ
realitas specifica ex se hꝫ vñ per
identitatē includat realitatē in
diuidualē: sed tñ aliqd̄ tertiuꝫ
includit ambo ista per identita
tem. Et hec est talis compositio
qualis nō pōt stare cū simplici-
tate diuina.illa eñ non tñ nō
cōpatit̄ cōpositionē rei ⁊ rei ac-
tualis ⁊ potētialis.sed nec rea-
litatis actualis cū realitate po
tentiali cōparando eñ quodcū
q̄ꝫ essentiale ad quodcūq̄ꝫ essen
tiale in diuinis est formalr̄ infi
nitū:⁊ iō ex se hꝫ:vñ ꝑ identita-
tem includat quodcūq̄ꝫ: qd̄ pōt

sectum esse.3.dist.scd̄i.q.6.L
❡ Cōcreta non plurificant̄ nisi
plurificent̄ tā forma q̄ȝ supposi
tum:sola eñ plurificatio forme
nō sufficit maxime vbi pl'es for
me sine eiusdē rōnis: sine eodē
nomine expꝛesse.vt hic possunt
esse in eodem: quēadmodū eos
nō est plures volentes: licet ha
beat plures volūtates ſm Da-
ma.⁊ ideo si arguatur filiatiōe
est filius:ergo alia filiatione est
alius filius:est fallacia ꝯsequen
tis a destructione antecedētis.
8.di.tertij.q.vnica.F
❡ Cōcretū nō numerat̄ ad solā
numerationē forme.sꝫ opꝫ ꝙ cū
hoc sit numeratio suppositi ha
bētis formam:nam corpus ha-
bens albedinē si ſm eā est simi
le multis multas hꝫ silitudies
quia silitudo numerat̄ termino
numerato : sꝫ tñ ipsum non est
multa similia:sed vnum simile
sicut habens multas scientias
est vnum sciens.11.q.q.J.P
❡ Cōcupiscibile respicit illd̄ qd̄
ex se natū est esse ꝯueniens vel
disconueniens.ita ꝙ nullo alio
posito circa ipm nisi sola appꝛe
hēsione facta natꝰ est scđ actus
delectandi vel tristādi sine ꝓse
quēdi vel fugiēdi quantū est ex
parte eiꝰ.talia nō respicit irasci
bilis:actus enim irascibilis est
irasci qd̄ ſm phm.2.rethoricoꝝ
est appetere vindictam ſm rō-
nem apparentē ꝓpter apparē-
tem paruipēsionē igit̄ obiectū
irascibilis est vindicare:vel ve-
rius si hoc est actus eius. vindi
cabile seu punibile quod posset
dici irascitiuū.vel vsitatiori mō
loquēdi offendēs : qd̄ offendēs
nō dꝛ statim discōueniens con-
cupiscibili sed qꝛ impedit illud

q8 est pmo ꝯueniens appetitui puta gustatiuo canis vt cibuz ideo cõcupiscit primo ꝓhibens aũt cibum ⁊ remouens offendit aial concupiscens obiectũ: igit irascibilis est tale offendẽs circa qđ irascibilis hꝫ qđdã nolle nõ quidẽ ꝓprie refugiẽtis sicut cõcupiscibilis nolẽs refugit: sꝫ magis respuẽtis siue repellentis: qꝛ irascibilis nolens repellit nõ eñ ꝯcupiscit tm̃ amouere illud impediẽs sed ẽt vltra punire quere supra di. 26. huius tñ eius actus est velle vlcisci vl nolle ⁊ obiectum nolitum non punitũ est adhuc phs iõ sempꝫ irasci est cũ tristitia non tm̃ concupiscibilis sed ẽt cum tristitia irascibilis ⁊ hoc nõ est nisi tunc qñ irascibilis habet actũ imperfectũ quãdo. s. desiderat vindicare sed nõ vindicat: qñ autem actu vindicat tunc actus eius perfectus assimilatur fruitioni ex parte concupiscibilis. ⁊ tunc irasci irascibilis est sine tristitia immo est cũ magna delectatione ꝓpria ꝭm Ar. 2. rheto. Jra vlcisci quasi mel. Sicut ergo concupiscibilis indiget ordinari circa ea que sunt nata primo appeti ne ea inordinate appetat: sꝫ ꝭm moderamẽ recte rõnis: ita etiã irascibilis indiget moderari ꝑ habitũ ne inmoderate velit ꝓpellere offendens: ⁊ vlcisci de illo: sed moderate velit ꝓpellere propellenda et non propellere propellenda. 34. distin. tertij. q. vnica. F

¶ Cõtinẽtia ꝟtualis q̃ est in termino ⁊ potentia obedientialis independẽter vel contento pertinet ad dependẽtiam causati ad cãm. 1. di. tertij. q. 5. A

¶ Cõtinẽtia vnitiua nõ est eorũ q̃ olo sunt idẽ: qꝛ illa nõ vniunt: nec est eorũ q̃ manent distincta illa distinctione q̃ fuerũt distincta ante vnionẽ. Sed que sunt vnũ realiter manẽt tñ distincta formalr: siue que sunt idẽ idẽtitate reali distincta tñ formalr. Huiusmodi autẽ contenta sunt in duplici differẽtia: qꝛ quedam sunt de nã cõtinẽtis vt quecũqꝫ sunt superiora ad cõtinẽs. Vbi gr̃a. Ab eadem re accipit rõ albedinis coloris qualitatis sensibilis ⁊ qualitatis et hec sunt superiora ad hanc albedinem: ⁊ ideo oĩa sunt de essentia eius. Alia sunt contenta in aliq̃ vnitiue quasi posteriora: qꝛ quasi passiones ꝯtinẽtis nec sunt res alie ab ipso cõtinẽte: isto modo ens continet multas passiones q̃ non sunt res alie ab ipso ente vt ꝓbat Arist. in prin. 4. meta. distinguunt tñ ab inuicẽ formaliter et q̃ditatiue. Et ẽt ab ente formalitate dico reali et q̃ditatiue aliter meta. concludens tales passiones de ente ⁊ illas cõsiderans nõ eẽt scia realis sicut ergo ens continet vnitiue rõnẽ vnius veri et boni aliorum: sic aĩa continet potentias suas vnitiue q̃uis formalr sint distincte. 16. di. scđi. q. vnica. R

¶ Cõtingẽtia relata ad diuinã scientiã sunt necessaria necessitate cõsequẽtie hoc est ista consequentia est necessaria si deus scit illa eẽ futura: illa erũt non tñ sunt necessaria necessitate absoluta: noc necessitate cõsequentis. 39. di. primi. q. vnica. 3.

¶ Cõtingẽtia nõ est tantũ pri[va]tio vel defectus entitatis: sicut est deformitas in actu; scđo q[ui]

est peccatū.imo contingētia est modus positiuꝰ entitatis.sicut necessitas est aliꝰ modus.et oē positiuū qđ est in effectu princi palius est a cā poꝛe.ꝛ iō non sicut deformitas est ipsius actus a cā scđa ꝛ nō a cā prima:ita est cōtingētia: imo cōtingētia per prius est a cā prima ꝙ secunda ꝓpter qđ nullum causatum esset formaliter contingēs nisi a causa prima ꝯtingēter causaretur.39.dist.primi.q.vnica.3.

❡Cōtingēs dū est cōtingēs.s. dū est in cā sua non pōt sciri ab intellectu creato: ꝫ quātūcūqꝫ aliquid cōtingēter sit in causa sua.postꝙ tñ ꝯtingēter positūꝫ est in esse.sicut iam hꝫ determinatam entitatē:ita iaꝫ pōt hr̄e determinatā cognoscibilitatē. ꝛ hoc in quocūqꝫ intellectu respiciēte totū ens. lꝫ ergo aliqͥs intellectus nō possit prescire ꝙ in ista hostia cōtinebit corpus christi.tñ ex quo istud factū est bene potest intellectus naturaliter inueniri corpus; ibi exñs. 10.dist.quarti.q.8.j.M

❡Cōsideratio attributoꝝ naturaliter a nobis intelligibiliū est consideratio metaphysica: nisi sint aliqua attributa ꝑ se: tanta cōueniētia huic essentie: vt hec:ꝛ non:vt a nobis nūc naturaliter intelligit̄ cōfuse.3.q. prolog.infra.R

❡Consimilis est oꝛdo originis patris ad filiū in habēdo itelligētiā ꝑfectā qualis est in habēdo memoriā perfectā: quia vtr eiusdem per se est habere intelligentiam perfectam:cuius est hr̄e memoriā perfectā.sicut ergo pater nō precise in filio nouit seipsum quasi ꝑ memoriaꝫ: sed per seipsum vt est prioꝛ filio ita ꝛ de notitia actuali per intelligētiā:ꝛ tūc vltra.sicut ergo actuali notitia sine intellectiōe per intelligentiam nouit pater seipsum priꝰ origine ꝙ in filio: ita actuali intellectiōe ꝑ itelligētiā ingenitā nouit oīa distincta in se priꝰ ꝙ ī filio.1.q.q.j.T

❡Cōsuetudo in ecclesia bona est ꝙ nullū adultum baptizat nisi r̄ndeat ꝓ seipso:ꝛ est cōsuetudo laudabilis ꝛ rōnabilis vt solū volēs ascribit̄ familie xp̄i: sed lꝫ nō r̄nderet.q2.s.nō vteret̄ rōne vt doꝛmiēs:posset sibi sacramentū cōferri dūtamē esset habitualr̄ ꝯsentiēs.sed hoc vt dictū est priꝰ nō expedit facere ꝫ expectare tp̄s quo actualiter ꝯsentiat.4.dist.quarti.q.4.L.

❡Consummatū est dico ꝙ hoc intelligit̄ de his q̄ scripta sunt de filio hoīs iuxta illud Luc.18 Ecce ascēdimꝰ hierosolymā et cōsummabunt̄ oīa q̄ scripta sūt ꝑ ꝓphas de filio hoīs.vel si illō referat̄ ad antiquam legē sic dꝫ intelligi.ꝯsummatū est ī causa. nā moꝛs xp̄i causa erat ꝯfirmatiōis legis euāgelice. ꝫ illa nō fuit confirmata tāꝙ necessaria ad obseruādū ante p̄dicationē eiꝰ publicā:q̄ nō incepit in passione.sed in pēthecoste.tp̄e em̄ intermedio sederūt ī cenaculo nemini solēniter vel publice p̄dicantes.3.dist.q̄rti.q.4.j.M

❡Cōtra falsa miracula ātichristi sibi posset obijci saltem de istis duobus hoc modo:. Si tu es deus fac me videre essentiaꝫ diuinam nude.ꝛ post visionem memoriam certam habere visionis. et certitudinem. ꝙ illa fuit visio essentie diuine.Et tūc credam

credã tibi. ¶ Itē si tu es deus:
dic mihi q̄d faciã: vel q̄d cogita
bo: vel appetã ꝓ tali hora: ⁊ hu
iusmodi vie efficaciã ex miracu
lis innuit saluator. Jo. 5. Opa q̄
ego facio ipa testimoniū perhi
bēt de me. si mihi nō vultꝫ crede
re opib⁹ saltē credite. 2. q. pl. D
¶ Cōtract⁹ in quib⁹ dñia trãs-
ferunt q̄dã sunt rei vtilis ꝓ re
vtili imediate sicut vini ꝓ blã-
do ⁊ hmōi. ⁊ dꝛ rerꝫ ꝑmutatio
do vt des vel do si desꝫ. Quidã
rei vtilis ꝓ numismate vel ecō
uerso: qꝛ enim difficile erat res
visuales immediate cōmutare.
Jō inuētū est mediū ꝑ qd̄ talis
cōmutatio faciꝉr fieret qd̄ voca
tur nūmisma. ⁊ dꝛ commutatio
nūmismatꝫ ꝓ re visuali emptio:
ecōuerso ṽo vēditio. Quidã ter
tio nūmismatis ꝓ nūmismate:
⁊ dꝛ mutui datio ⁊ mutui acce-
ptio. Sūt ḡ tres ꝯct⁹ in q̄b⁹ trãs
fertur dñiū q̄bus corñdēt aliꝫ
ꝯctus in q̄bus trãsfert̄ visus vel
ius vtēdi retēto dñioꝝ. Nã rerū
ꝑmutatiōi corñdet mutua vel
ꝑmutata accōmodatio: emptio
ni corñdet ꝯductio ⁊ vēditioni
locatio. mutationi nō corñdet
aliq̄d ꝓprie in trãslatione visus
rei. 15. distin. quarti. q. 2. S. R
¶ Cōtrahentes mr̄imoniū sub
aliqua ꝯditiōe repugnãte ali-
cui triū bonoꝝ nihil faciūt: pu-
ta ꝯ pmū accipio te in meã do-
nec occurrat magꝫ placēs ꝯtra
scd̄m accipio te in meã ita vt nō
tenear tibi ſuare fidē nec affir-
matiue ad reddēdū nisi qñ vo-
luero. nec negatiue q̄n possiꝫ ꝓ
libito meo alteri cōiungi. ꝯ ter-
tiū accipio te i meã: si ꝓcurraue
ris venena sterilitatis: vel ꝯsen
tias meū in ꝓcuratiōe taliū ve
nenoꝝ: ⁊ rō quare isti ꝯtractus
nō sunt mr̄imoniales est: qꝛ nō
tenēt nisi sub illa ꝯditiōe cū sint
ꝯditionales. sꝫ impoē ē q̄ sint
mr̄imoniales sub illa ꝯditione
qꝛ repugnat ꝯctui mr̄imoniali
imo nullus ꝯtract⁹ ē. qꝛ iste nō
pōt dare se ꝯtra ꝑceptū supioris
ꝓhibitio aūt supioris ē de trãs-
latione sub istis ꝯditionib⁹: qꝛ
ꝑcepit trãslationē q̄ dꝫ fieri sub
conditionib⁹ oppositis fieri: vñ
quicūq̄ attētauerint nō solum
peccãt mortaliter: sed obligant̄
ad recedendū ab omni visu mu
tuo virtute talis contractus. 31.
dist. quarti. q. vnica. E
¶ Cōtraria nō qꝛ diuersa id est
in nullo ꝯuenientia iō sunt incō-
possibilia: nam hoc mō diuersa
ghe sunt magis diuersa q̄ con
traria: sꝫ qꝛ i illis ē repugnãtia
lꝫ in multis cōueniãt qualis re
pugnãtia nō est in illis que in
nullo vel in paucis ꝯueniūt. na
tura igit̄ diuina ⁊ hūana: lꝫ sint
magis diuersa q̄ ꝯṙia: nō tamē
magis repugnãtia. exēplū. su
perficies ⁊ albedo magis sunt
diuersa q̄ albū ⁊ nigrū: ⁊ tñ su-
perficies pōt esse alba: nō tñ al
bū pōt esse nigrū. formaꝉr: vel
ecōuerso ꝓpt̄ eoꝝ repugnãtiã
formalē. 1. dist. tertij. q. 1. S. L
¶ Conuersio est necessaria ad
phãtasmata: nō sicut ad princi
piū itelligēdi: sꝫ sicut ad illud q̄
opꝫ potētiã inferiorem vti ad
hoc q̄ superior habeat opera-
tionē suam: ⁊ hoc ꝓpter ordinē
potētiarū in agēdo quas ad ꝑ-
fecte agendū opꝫ cōcurrere in
agendo circa idem obiectū. 45.
distin. quarti. q. r. S. H
¶ Cōuersio panis nō ē rō talis
ꝓñie nec ꝓpria mutatio ad tã-

lem pñtiã:sed sola virtus diuina p mutationē illã q̄ nō est cōuersio facit illud qd est alibi habere istã presentiã hic:τ hoc potest facere ita de pte corporis τ ppͥetatibus sicut de toto corpore.10.dist.quarti.q.4.L

¶Corpus xp̄i in celo est mixtū ꝗ est ibi cōtrarietas q̄ ante τ elemēta nata sunt eē in regionibꝰ ꝓpͥjs cū sint extra τ magis extra ꝙ priꝰ in corpe xp̄i.τ in corpore ſm se nō vt accipit ſm organa sensuū marie dnāt terra τ illa i celo exñs ē marie extra locū suū:iō marie faceret ad corruptionē appetēdo locū ꝓpͥū.16.distin.tertij.q.2.Z.B

¶Corpꝰ xp̄i in morte fuisset putrefactū quātū est ex pte causarum inferioꝝ naturaliū si non fuissent ꝓhibite:qꝛ habeat causam intrinsecā resolutiōis.s.calorē τ humorē τ extrinsecā sicut alia corpora.s.calorem frigus τ alia:quaꝝ causalitatē ꝓhibuit deus τ prehibuisset etiam si corpus illud nō fuisset viuificatū vsqꝫ ad gñalē resurrectionem:τ quia illud dicēdū est esse simplr futurū qd futurū est ſm causas superiores vincētes causalitatem inferiorū causarū quātum in eis esset:iō simplr dicēdū est ꝙ illud corpꝰ nūqꝫ fuisset putrefactū.τ ſm illā viā tenēdū est τ vere ꝙ etiā illa sunt simplr possibilia q̄ sunt possibilia ſm cām supiorē:nō aūt q̄ ſm inferiorez:nisi ſm qd.21.di.tertij.q.vnica.B

¶Corporale nō transmutatur in aliud nisi ꝑ alterationē que recipitur in corpali τ modo extenso:τ ita nec ꝓductū ꝓducit nisi vt extēsum τ habens modū extensi.10.q.q.C

¶Corpus mortuū efficit grauius:non qꝛ plus de quātitate aut materia apponatur:sed qꝛ spiritus vitales corrūpuntur τ humores grossi inducūtur.4.6 distin.quarti.q.14.J.M

¶Corrupta violēter:lꝫ delectaretur in volūtate ex delectatiōe appetitus sensitiui:non tamen peccaret:qꝛ delectatio τ delectabile posset esse nō volitū quātū ad omnē actū elicitū volūtatis ſm aūt aliā viā oporteret dicere ꝙ licet delectaretur ſꝫ tactū:nō tñ ſm volūtatē nisi obiectū esset libere volitum.15.distinc.tertij.q.vnica.infra.F

¶Creator non dicit aliquid rē pugnans nature vel huic suppositio sicut creatura.create eñ est dare esse prima causalitate post non esse.hoc xp̄o nō repugnat creari aūt est accipere esse primū a primo efficiēte post nō esse hoc christo repugnat.11.distin.tertij.q.1.G

¶Creatura genita non est de nihilo:quia aliquid eius preexistit vt materia igitur cum forma sit aliquid compositi τ aliquid eius perfectus ꝙ sit materia: si forma alicuius preexisteret:τ materia de nouo adueniret:τ informaretur illa forma preexistente ipsum productum nō esset de nihilo quia aliquid eiꝰ preextitisset:immo aliquid eiꝰ perfectius ꝙ materia que preexistit cōiter:τ ideo si filius non diceret esse de nihilo:qꝛ essentia eiꝰ ſm ordinē originis prefuit in patre:τ hoc si illa essentia eēt q̄si materia gñationis filij mltomagis nec filiꝰ:eēt de nihilo. si illa eēntia priꝰ origine existēs inpfe.sit q̄si forma

cōmunicata filio. scdm declaro f. qd istud. de sufficiat ad ronē filiatiōis qz in alatis vbi est paternitas et filiatio: videam⁹ qd sit ille act⁹ p quē generās dr formalr pater ille vtiqz est act⁹ decidēdi semen. et si esset pfectum agens: ita qz tunc: quādo decidit semen: posset imediate decidere prolē: vere esset pr et multo perfectius qz modo sit: vbi requirunt tot mutatiōes intermedie: sed nūc in isto actu decidēdi semē: illdqd erat substātia eius vel aliquo modo aliquid eius: non est materia: sz ē quasi terminus formalis productus sine cōicatus p istū actuz: sicut esset proles: si imediate decideret a patre: igit qz aliqd substātie generantis sit terminus actiōis sue: q̄ est pr: hoc vere salvat productū simile in natura esset de substātia ei⁹ sit qz ipm de vere sufficit ad rationē patris et filij: qz illud decisuz. vt termin⁹. sit materia sequētiū trāsmutationū hoc accidit ipsi: de: vt convenit patri et filio. 5. dist. primi. q. 2. S. H

¶ Creatura semp i eēndo eq̄ dependet a deo in esse: qz eque sp ab ipso per idez velle ipsius hz idē esse. et hoc mō posset dici: qd pductio persone divine semp est in fieri. qz nunqz ista psona pōt hre esse nisi accipiendo actualiter a pducente. et th esse psone est maxime permanēs hoc mō esse creature lz sit pmanēs: th respectu dei a cuius volitione actuali semp eque depēdet semp est quasi in fieri. hoc est actu depēdēs a cā dāte eē: et nūqz in facto esse. hoc est in actu separato. et indepēdēte a quocūqz alio nō th est in fieri nouo et nō no: sed p oppositū illi est in facto esse hoc est in esse completo accepto sine aliq̄ novitate addenda. 12. q. q. D.

¶ Creatura ē btā pportionalr aliquo mō illi modo quo deus est btūs sed deus non est btūs pcise p hoc qz est idē sibi: sz per hoc qz est intelligēs et volens se tanqz obiectū. aliodn ex hoc qd est btūs nō posset inferri qz est intelligens. qz si nō haberet intellectū adhuc eēt idē sibi sicut lapis est idem sibi. 46. dist. qrti q. 2. J. A

¶ Creatura non hz ex se nō eē: nec ex esse. nec qz simul sint i eadē esse et nō eē: quasi simt sint esse et nō eē: nec aliquo mō habet non esse qn est. sed quantū ex se hret non esse: nisi causa extrinseca suū non esse ipediret dādo sibi esse qz ex sola rōne creature non haberet eē: circūscripta omni causa extrinseca dāte eē: qz nullo mō haberet esse: nisi p cām extrinsecā pduceret in esse. ita qz magis pprie dicendūz est creaturaz non habere esse ex se formaliter qz habere nō eē ex se formalr: qz formaliter pront ex se affirmatur nec habet esse ex se nec nō esse. 1. distinc. secundi q. 2. J. A.

¶ Creature ad deum vt ad causaz efficientem non est nisi vna relatio: et coeua fundamēto immo eadē fundamento: vt pz. 2. lib. disti. 1. q. 5. et illa potest dici creatio passiva vel si hoc nomē creatio importat novitatē sine ordinem ad non esse precedens tūc oportet vti alio nomine nō importante novitatem: quia illa novitas non est coeua nec re.

lationi ad deum nec fundamen ta.13.di.quarti.q.1.J.x

¶Creari dicit quoddã fieri ita q vltra fieri addit aliqd et q̃tũ ad respectũ quẽ dt fieri ad cãm efficientem ⁊ quantũ ad illũ respectum quẽ dicit ad oppositũ p̃cedens quo ad primũ fieri respicit efficiens in cõi:s3 creari ꝓprie respicit primũ efficiẽs vt immediate ꝓducẽs ita q nihil dr ꝓprie creari nisi q a solo primo efficiẽte immediate ꝓducit̃ ad esse quo ad scdm fieri dat intelligere oppositum p̃cedens qualecunq3 siue positiuũ siue priuatiuũ;sed vltra hoc creari ꝓprie sumptum addit q oppositũ immediate p̃cedẽs sit ɔtradictoriũ puta negatio nõ in aliquo sbo ita q nec priuatio nec cõtrariũ Hoc mõ a creari stricte accepto illud dr stricte creatura qđ accipit esse a primo efficiẽte immediate:⁊ post omnino non esse:si ue post purum nihil.11.distinc. tertij.q.1.B

¶Creatio ẽ ꝓductio toti⁹ creati in esse non p̃supposita aliqua parte ei⁹ ita q l3 creatũ habeat duas partes quaꝝ altera naturaliter posset p̃cedere alteram ⁊ eam reciperet vt suã perfectionẽ tñ vt totũ creat̃.nõ videt̃ prim⁹ terminus creationis esse pᵒ aliqua sed totale esse aut saltem si loquamur de angelo creato ibi nihil est potẽtiale recipiens aliquod actuale sub cuius opposito p̃fuerit. Et tunc si dicat̃ mutuo habitudo potẽtialis ad actuale nouũ:ita q potẽtiale p̃fuerit in se:⁊ tñ sine illo actu.p3 q nulla creatio ẽ mutatio.q2 nullũ potẽtiale p̃eristebat.Si autẽ mutatio dicatur noua actuatio ipsi⁹ potentialis ita q illud potentiale non p̃fuit sub actu nec tamen oportet q in se p̃fuerit: nec sic creatio angeli est mutatio quia nullũ potentiale est in eo.tamen sic posset dici q creatio ignis est mutatio si ignis crearet̃.q2 in eo est potẽtiale et actuaret̃ p formã ⁊ aliter se haberet nũc q̃ pri⁹nõ q prius fuerat s3 q nõ sic se habuerit pri⁹sicut mõ.Et videt̃ q in diffinitione mutatiõis illđ aliter se habere nunc q̃ prius:non oporteat. q accipiatur positiue. q2 planũ est si non refertur ad subiectu3 sed ad terminu3 a quo termin⁹ aũt a quo mutationis ꝓprie nõ est aliquid positiuũ.s3 priuatio ẜm phm.5.phys.dico tũc q vel nulla creatio ẽ mutatio si oporteat semp potentiale in se p̃fuisse.⁊ nouiter actuari a forma recepta. q2 nullius creati potẽtiale p̃fuit.vel saltẽ creatio simplicis non est mutatio . si sufficiat potẽtiale nõ fuisse sub illo actu in quo nũc est et ita nouiter fuisse sub actu p mutationem.Sed quomodocũq3 sit rõnem illius ordinis immediati ad non esse. ꝓpter quem concessum est mutationem differre a forma concessum est etiã creationẽ nõ esse eandem realiter fundamẽto.q2 ille ordo immediat⁹ad non esse non est idem : si nõ maneat nisi in primo instanti:sicut ꝓpter illum eundem ordinẽ nõ manet creatio nisi in primo instanti cũ forma.1.di.secundi.q.5.J.T

¶Creatio non posset reparari eadem inquãtum dicit ordinem immediatum ad non esse . non autem inquantũ dicit respectũ ad causam vnde idẽ respectus

pōt reparı qꝛ eadē maternitas fuit ī matre christi ad ipm̄ post resurrectionem que ante fuit. 1. distin. secundi. q. 5. J. R

¶ Credere supnaturale est act⁹ vt elicit̄ ꝑm iclinationē fidei infuse. credere aūt nāle est actus elicit⁹ ꝑm certitudinē acceptā ab aliquo testificāte ⁊ pp hoc simul pōt qs vno ⁊ eodē actu credere ex testimonio asserentis et credere ꝑm iclinationē fidei infuse si inest. igit̄ idē est actus in se ⁊ ille vt est naturalis est potētialis ad illam pfectionem quā recipit a fide infusa ꝓpriū autē potentiale nō distinguit̄ specie a pfecto habente vltra illud potentiale propriam perfectionē 17. q. q. L

¶ Credibilia sunt in triplici differētia. Quedā em̄ sūt quoꝝ visio p se ptinet ad btitudinē sicut ē visio trinitat̄ ⁊ talia sunt scibilia extēdēdo scire ⁊ sunt visibilia extendendo videre. et de istis p se itelligendū est ꝙ fidei succedet visio. Alia sunt quorū visio aliquo mō ptinet ad beatitudinē. nō tn̄ essentialiter sꝫ cōcomitāter q̄ etiā nō sunt scibilia qꝛ sunt qdā fcā tpalia sicut sunt credibilia de icarnatiōe. et de talib⁹ cōcomitāter succedet fidei visio. nō tn̄ rei in se. qꝛ non videbit̄ in patria xp̄s in cruce. nec ī vtero virginis sed in ꝟbo. alia sunt nec vnꝙ visibilia nec scibilia. qꝛ facta temporalia nec ptinentia ad beatitudinē principaliter. nec concomitanter eiusmodi sunt aliqua vera ptinētia ad actus humanos. de talibus autem si quis viator habe ret fidem potest cōcedi ꝙ in illo potest manere fides. 31. distinc. tertij. q. vnica. D

¶ Credo ꝙ nunꝙ fuit nec erit vsqꝫ ad finē mūdi aliqd eque de veritate humane nature ī duobus suppositis ⁊ iō resurget ꝑfecte in vno in quo magis fuit de veritate magis inquā vel qꝛ in ipso purius vel qꝛ magis de intentione nature pars ei⁹. 44. dist. quarti. q. 1. J. Q

¶ Credo etiā ꝙ in corpalib⁹ nō necessario est verū ꝙ monēs et motū sint distīcta subiecto. falsē dico ꝙ in spiritib⁹ est simplr̄ falsa qꝛ de⁹ nō posset vnū angelū ita nudū in naturalib⁹ creare qn ille suis naturalib⁹ relict⁹ posset suā essentiā itelliger̄ ⁊ sic idē eēt mouēs ⁊ motū idistinctū subiecto. 25. di. scdi. q. vnica. D

¶ Credo ꝙ nō sunt aliq̄ in nouo testamēto q̄ non psit extrahi de veteri in aliquo sensu allegorico vel tropologico. vel anagogico. tn̄ nō oīa cōcipiunt̄ in sensu historie et littere. in ve. te. 25. dist. tertij. q. 1. J. R

¶ Cuilibet corpori ꝑter vltimū cui⁹ nō est aliō extra ptinēs. sex pueniūt. Primo esse in loco. Scdo esse in loco actuali. Tertio esse in loco determinato qꝛ equali. Quarto eē ī loca cōmēsuratiue Quinto esse in loco determiate hoc vel illo. Sexto eē in loco naturalr̄ vel violēter. quatuor prima pueniūt corpi inquātū quātū vel inquātū corpus quintū cōuenit sibi ab agente sextū vero a forma sua naturali sibi cōpetit. 2. dist. secundi. q. 6. C

¶ Cuilibet potētie passiue corrñdet actiua. verū est: nō tn̄ ī natura creata ē ꝑm ph̄m. vt pꝫ. qꝛ potentia receptiua est in corpe ad alam intellectiuā. et tn̄ tota

natura creata nō posset eā idu-
cere. ponit tñ phs aliter ꝙ nos
quo ad hoc ꝙ posuit potētiā in
natura deū.s. naturali necessita
te agentē: sed nos bñ ponimus
in toto ente cuilibet potētie pas
siue correspondere potentiam
actiuam: non tamen actiua illa
est naturalis sicut passiua. im-
mo nunꝗ est naturalis in pmo
ente ad extra. sed semper volū-
taria. 49. dist. quarti. q. 11. R
¶ Cuilibet vnice nature adeq̄te
corrñdet vnū singulare qđ sin-
gulare vel est incōicabile sicut
in creaturis vel cōicabile sicut
in deo. natura aūt diuina vni-
ca est oino implurificabilis ꝛ i-
numerabilis. ergo ei adequate
corrñdet vnū singlare qđ expri-
mit noie dei. qđ naturali itelli-
gentia itelligit. añ quācunꝗ p-
prietatē psonalē ꝛ si ↄsideret il-
lud singlare vt q̄ddā ens ad se:
cui cōueniūt oēs proprietates
essentiales et pfectiōes añ oēm
ppꝛietatē psonarū ꝙ q̄dē est ad
se ens ꝛ p se nullo mō plurifica
bile vel numerabile lꝫ cōmuni-
cabile. sit in suppositis pluribꝰ:
q̄ cōicatio intelligit p ppꝛieta-
tes notionales ꝛ sicut est illa ve
ra deus pr̄ filiꝰ ꝛ. s. s. ita ista hic
deus est pr̄ et fi. ꝛ s. s. Exēplū tā
tactū est qꝛ si esset vnꝰ color in
tribꝰ supficiebus: ille color pu-
ta albedo disgregaret et habe-
ret oēs pfectiōes albedini cōpe
tētes sed nō vt pꝛimo est in illa
vel in illa supficie: sꝫ ꝑm se. licet
illas haberet eristēs in illis su-
perficiebus: nō tñ pꝛimo sic aūt
est hic. 4. dist. pꝛimi. q. 2. C
¶ Cuiuscūꝗ spēi singulare for-
tius ꝛ pmo mouet sensum: eius
phātasma efficaciꝰ ipꝛimit ꝛ pꝛi
mo mouet intellectū ꝛ q̄ ad istū
pmū actū nō est in ptāte nr̄a q̄n
itelligamꝰ ꝑm Au. tertio delibe
ro arb. Nō est i ptāte nr̄a q̄n vi
sis tāgamur. Sed isto actu posi
to in potestate nr̄a est cognitio
actualis cuiuslibet habituali-
ter noti. de hoc di. 6. dicet. ꝙ si
dicas aut pōt mouere ista spēs
ad intellectionē. aut nō. dico ꝙ
potest. licet si alia spes fortius
mouet. ista impedit ne mō mo-
ueat. pōt aūt postea p iperiū vo
luntatis imperātis mouere ad
cognitionem istius ꝛ cuiuslibet
alteriꝰ obiecti habitualiter co-
gniti. 3. dist. pꝛimi. q. 6. L
¶ Cuiuscūꝗ totiꝰ forma nō est
nata esse p se. eiꝰ totius pōt esse
aliqua operatio ppꝛia q̄ nō pōt
esse forme sue. Sed p oppositū
cuius forma specifica nata est
p se esse illius totiꝰ non pōt esse
aliqua operatio pfecta que nō
possit esse forme vt operātis. qꝛ
opatio pfectissima nō potest in
esse nisi insit ꝑm formam perfe-
ctissimam et non potest esse ꝑm
formā possibilē p se esse nisi pos
sit illi p se inesse. qꝛ illud erit per
se immediatū receptiuū: ꝛ ita si
p se est. p se potest recipere. 45.
dist. quarti. q. 1. G
¶ Culpa q̄ manet post actum
trāseuntē nihil aliđ est. nisi rea-
tus ad penā debitā. iste aūt rea
tus venialis nō est nisi ad penā
tpalē ꝛ p cōsequēs soluta pena
tepoꝛali i purgatoꝛio p isto ve-
niali ex hoc ipo ipa culpa venia
lis remissa est. nō sic aūt de mor
tali. qꝛ pena debita et nō potest
esse totaliter soluta nisi pmo sit
eterna cōmutata in tēpoꝛalē et
ista cōmutatio vocatur rem in
culpe moꝛtalis. hec autem re-

missio non sit nisi per voluntariam displicentiam ordinatam qualis non habetur post mortē 21.dist.quarti.q.1.E

¶Cū cōceptus fiat instāti in intellectu post plationē orationis vel dictōis nō fit p illā:q illa nō est sed in fine prolationis cuiuscunq dictiōis p aliqd causatuȝ in phātasia a dictione dū fuit i prolatiōe intellectus causat in se cōceptū aliquē dictiōis vl' ad propositū magis p aliqua derelicta a singulis dictiōibus dum pferebant intellectus i vltimo instāti p collatiōeȝ suā causat i tellectū vel ɔceptū totius. Ideo aūt dixi de ɔceptu q causat per orationē q2 secus pōt esse de cōceptu illo signato qui nō causat p eā vt pote cōcept⁹ q est apud loquētē quē.s.intendit p orationem exprimere. Et si arguit cōtra istam ɔclusionē.q2,significatū toti⁹ ofonis ɔsistit ex significatis ptiū ⁊ ptes significāt qñ p ferant. Responsio significatio illa nō est rō formalis causandi illum cōceptū in audiente. sȝ est quedaȝ dispositio pāmbula ad quā p collationē intellectus sequit causatio totius conceptus ex conceptibus p partes causatis.8.dist.quarti.q.2.D

¶Cū in actione artificis sit ɔrius pcessus in exequendo ei q est in intendendo ⁊ deus pūsordine executionis vniuit sibi naturā humanam q̄ ɔtulerit sibi summā gratiā vel gloriā iō ecōuerso pōt poni in intēdendo. vt sic deus pmo voluit aliquā naturā:nō summā hr̄e summā gloriam ostēdēs q nō oporteret eā conferre gloriam ſm ordinem naturarū:⁊ p scōm voluit illaȝ naturā esse in psona verbi.⁊ sic angelus non subesset puro hoi 7.dist.tertij.q.3.C

¶Cū in creaturis gñatio sit naturalis ex inclinatiōe pincipij passiui nō aūt ex rōne pincipij actiui q2 si volūtas mea generaret ignē de materia illa generatio passiua eēt naturalis pter inclinationē potētie passiue ad formā lȝ pncipium actiuū esset liberū. Ita vr̄ si diuina essentia esset quasi subiectuȝ in diuinis respectu ppietatū psonalium eque naturalr̄ inclinaret essentia ad ppietatē spiritus sancti sicut ⁊ filij ⁊ p ɔñs pductio spūs sancti.s.passiua esset eque naturalis sicut ⁊ filij.lȝ ab alio pncipio actiuo esset hec pductio ⁊ illa pcise igit dicet illa gñatio naturalis q2 illa habitudo inter pducēs ⁊ productum est nālis et nālitas huius habitudinis est ex pte naturalitatis ipsius producentis quia producit principio naturaliter iclinatio ad agēdum ⁊ hoc modo non spirat pater.13.distinctione primi.q.vnica.s.D

¶Cū in subiecto sint plures potentie ad plures formas eiusdē speciei si nō iducat aliqs act⁹ cōtinēs oēs actus q possunt illi p fectibili inesse nō terminat tota potētia ipius susceptiui ⁊ iō nō est ɔtradictio q aliqua alia forma similis insit tn̄ de facto non inducit alia p agens naturale. q2 ipsum intendit formam preexistentem imperfectam pficere inducit enim aliquaȝ realitatē que nata est esse pars cum realitate preexistente ⁊ vnit eam realitati pexistenti. vt ptem pti ⁊ ita non inducit formam om=

dino alia: nō eſſet tñ repugnantia qđ ipſa eēt alia: ſubiecto nō ꝓpter hoc diuerſificato: qꝛ ſubiectum ꝯñs potētialitatē adplures formas eiuſdē ſpeciei eſt illimitatum ad illas ꝛ illimitatum ad aliqua nō opꝫ cōmultiplicari illis. 8. di. tertij. q. vnica. B

¶Cū neceſſitate dei ſtat: ꝙ illđ ad qđ imediate ſe hꝫ: ſit mutabile qꝛ imediate ab imutabili ē mutabile ſine mutatiōe imutabilis qꝛ ꝯtingens habitudo eſt imutabilis ad ꝓximū ſibi: ꝛ iđ extremū illiꝰ habitudinis eſt cōtingēs ꝛ mutabile: lꝫ fūdamētū ſit imutabile. 8. diſ. ꝑmi. q. 5. ʃ. 3.

¶Cū qđcunqꝫ meritū mereatur (vt credo) augmentū gr̄e: qꝛ aliquē determinatū gradū glorie ad quē requirit̄ vt diſpoſitio premio aliqđ gradus gr̄e: ꝛ nō ſempendeꝰ poſt quēcunqꝫ actū meritoriū augeat gr̄am ꝓportionatā merito vr̄ ꝙ augmentū debitū meritis remiſſis reſeruet vſqꝫ ad inſtans mortis. 21. diſt. quarti. q. 1. ʃ. F

¶Cū dico idē corpus ſimul eſſe localr̄ in diuerſis locis nihil dico ſup hoc corpꝰ niſi quēdā reſpectū extrinſecus aduenientem fundatū in vno quāto ad aliud ꝗtū circūſcribēs reſpectū autē talē plurificari ſup idem fundamentū ad diuerſos terminos: nō appet ꝯ aliqđ notū ꝑ rōnē qꝛ reſpectus intrinſecus aduenientes de qbus minꝰ vr̄ pñt plurificari fundamēto eodē manēte ad diuerſos terminos: vt ſup eandē albedinē pñt due ſimilitudines fundari ad duos terminos: vt ꝓbatū eſt. li. 3. diſt. 8. 10. diſt. quarti. q. 2. ʃ. F

¶Cū dꝫ ꝓpoſitio p ſe nota. li. p ſe: nō excludit quālibet cām: qꝛ nō excludit terminos ꝓpoſitionis nulla eñ ꝓpoſitio per ſe nota eſt excluſiua notitie terminorum: qꝛ principia pꝛima cognoſcimus: inꝗtum terminos cognoſcimus: ſꝫ excludit̄ quecūqꝫ cā ꝛ rō: ꝗ eſt extra p ſe: q cōceptum terminoꝝ ꝓpoſitionis p ſe note Dicitur igit̄ ꝓpoſitio p ſe nota ꝗ ex terminis ꝓpꝛijs: que ſunt aliqđ eiꝰ vt ſunt eiꝰ: hꝫ veritatē euidētē. Et nō ꝓpter aliqđ aliđ qđ ſit extra terminos ꝓpꝛios. hꝫ euidētiā ſꝫ ex ſe tm̄ vt oē totū ē maius ſua pte. 2. di. ꝑmi. q. 2. A

¶Cū duplr̄ ſit rō entitatis: qditatiue. ſ. ꝛ hypoſtatice ſicut quiditatiue eſt dare eſſe qꝛ ipſa eſt de ſe cōicabilis: ita hypoſtatice vt nō ſit actus dās eſſe: qꝛ de ſe eſt incōicabilis: vt quo ꝛ licet in creaturis ꝓꝓrietas indiuidualis det eē: qꝛ eſt alicuius gradꝰ entitatis poſitiue vltra entitatē qditatiuā nature: tñ vltra entitatē ſingularē ꝓꝓrietas ſuppoſiti nullā entitatē dat: immo nullū poſitiuū addit ex ꝑma. q. 3. li. ꝛ lꝫ illđ adderet tñ nō eēt rō dādi eē: qꝛ h̄ natura exiſtens in qua includent̄ natura ꝛ entitas ſingularitatis eſt rō totalis dādi eē ꝛ ita quicqđ intelligat̄ aduenire ſiue poſitiuū ſiue priuatiuū: ſiue abſolutum ſiue reſpectiuū nō dabit eē: qꝛ p illud qđ iā ꝑintelligit̄: dat̄ eē lꝫ igit̄ in diuinis nō ſit ꝓꝓrietas pſonalis tm̄ negatio: ſꝫ aliqua ꝓꝓrietas vel entitas poſitiua: tñ qꝛ natura diuina eſt de ſe hic p ſe exñs: ipſa habebit totā rōnē dādi eſſe: ſicut i creaturis: ꝛ lꝫ natura exiſtēs det totalr̄ eē nō ꝓpter hoc ꝓꝓrietas adueniēs eſt tm̄ nega

tio: immo si adueniret proprie-tas positiua: nihil tolleretur ab hac nã existentie ita nec diuinis tolleretur ab hac natura: que est de se existens: quin dabit totalr eẽ psone: lz in psona intelligatur pprietas psonalis positiua. 26 dist. primi. q. vnica. J. N.

¶ Cũ sint tres articuli respicientes distincte tres psonas possibile est aliquẽ errare in vno articulo et non in alio. et p pñs peccare actualr in vnã psonã et nõ in aliã: qz habita actuali cõsideratiõe de vna nõ opz q habeat de alia. In qualibet autẽ psona inuenit rõ vltimi finis qz rõ ois boni. igit illi vt sic põt fieri reuerẽtia et irreuerẽtia nõ habita cõsideratiõe ad alias psonas: et hoc vr facere ecclia vt pz in collectis in qbus includit in fine p dñm nrm Jesum xpm et c. primo eni pmittit pr ad quẽ oratio cõiter porrigit et in fine subnectit mediator in cuius noie petit et orat ecclia: vn si qs orãdo p. d. n. Jesum xpm et c. intẽderet petere in noie trinitatis nihil peteret: qz petit in noie mediatoris q xps est. 43. dist. scdi. q. prima. B

¶ Curat hõ salubrr i susceptione deuota sacrorũ veraciũ et reducit finalr in pceptione iocunda premiorũ celestiũ. Sacra. n. disponũt et pparant premia vero pficiunt et csumant. 1. distin. quarti. q. 1. B

Damnati cum hñt cognitionẽ de beatitudine et eã cõsiderant pñt hre volitionẽ sequentem appetitũ naturalem ei cformẽ: et pñt. actu elicito appetere beatitudinem: sicut et mali in via affectione tñ cõmodi imoderata: qz nõ moderata affectiõe iustitie: qd iusti appetunt vt commodũ eis et iõ immoderatius appetũt eaz qz iusti: et iõ cedo q dãnati velle elicito appetũt beatitudinez nõ eni credo q aliquis habitus possit dari q magis iclinaret voluntatem ad nõ appetendum et detestandũ beatitudinẽ qz corũ appetitus nãlis inclinat ad volendum eã: et iõ in eis nulli9 est habitus obstinationis vt magis actu elicito delectabilr inclinetur ad oppositũ beatitudinis qz scdm appetitum natr velit actu elicito beatitudinem. 49. disti. quarti. q. 10. J

¶ Dãnati marie volũt beatitudinẽ volitione simplici et cditionali vt bonũ cõmodũ: et forte intẽsius qz nos in via: lz ea apprehendãt vt impossibilẽ eis et marime delectarent: in csideratione illi9 obiecti si dimitterent: et in hoc forte hñt maximã penaz qz sic detinent ab igne in cõsideratiõe sua q nõ pmittunt csiderare deũ vt est obiectũ naturalis beatitudinis et etiaz seipsos in qbus marime delectarentur 49. dis. quarti. q. 10. J. R

¶ Dãnatio non vr bona nisi qz iusta. Mã scdm Au. 2. p gest. c. 24. Mõ pns est de9 vltor qz aliqs sit peccator: vr eni esse crudelitatis punire aliquem non pexistente in eo culpa igit a sili non vult deus prius aliquẽ punire qz videat aliquẽ esse peccatorẽ: non igit primus actus volũtatis diuine circa Judam est velle damnare Judam prout Judas offertur in puris naturalibus: quia tunc videret velle damnare sine culpa: sed vr q opz Judã offerri volũtati diuine sub rõne pec-

tatoris anteq̄ velit ipm damnare ergo cum reprobare sit vel le dānare reprobatio habebit ex pte obiecti rōnem aliquaz.s. pctm̄ finale preuisum.41.dist. primi.q.vnica.J.B

¶Dānatus cōtinue est in aliq̄ malo velle vt vr ꝓbabiliter. et vsq̄ ad terminum vie ꝑmansit impenitens ⁊ in via offendit la bendo in pctm̄.de quo non pōt euadere per se nisi tn̄modo disponēdo se meritorie de cōgruo et hoc ꝓ statu vie quē totū sine tali merito in fructuose ptransit.46.di.quarti.q.4.G

¶Dare bonū indebitū nō est ꝯ iustitiā:qꝛ est liberal tatis ⁊ act⁹ vnius virtutis nō repugnat alteri.sꝫ subtrahere bonū debitū est ꝯ iustitiā nūc aūt pari passu currunt ꝗtum ad iustitiā dare bonū:⁊ nō inferre malū ergo in ferre malū vltra debitū est ꝯ iustitiam.qꝛ subtrahere bonū debitum sed inferre malū citra debitum nō est ꝯ iustitiā sicut nec dare bonuz indebitum.46.di. quarti.q.4.K

¶Dare alicui eē formalr necesse ponit limitationē qꝛ sic dans eē nō includit ꝑ idētitatē illud. cui dat eē nec pōt separari a sic dare eē impfecto qꝛ nec limitatio nec ēt dependentia olmoda lꝫ eth̄ separaret ab eo depēdentia ad materiā: semꝑ tn̄ manet depēdentia ad efficiens virtute cuius forma informat materiā Et si instet de verbo qd̄ dat esse nature humane dico ꝙ non est dare esse formalr sicut patebit li.3.di.prima.8.di.primi.q.1.L

¶Dans occasionē peccādi mortaliter exequendo pceptum xp̄i peccat mortalr qꝛ pceptū qd̄ eēt debite exequēdū iste ꝗtum i se est facit indebite exequi.21dist. quarti q.2.J.F

¶Decipi ⁊ nō decipi nō ē a pte habitus nec a pte assensus quē facit sꝫ a pte obiecti ꝯm ꝙ obiectum cui assentit vere vel false phātatur habitui inclināti.23.distin.tertij.q.vnica.D

¶Descriptio potētie dꝫ intelligi ꝗtū est ex pte sui sꝫ mlta impedimenta pñt ꝓuenire vel ex pte hñtis vel ex pte obiecti vel mediū ꝓpter que nō pōt hñs illam potentiaz exire in actū.19. dist.quarti.q.7.G

¶Deus ab eterno itellexit lapidē ⁊ nō vt idē sibi ⁊ illa intellectio fuit metaphysica ⁊ realis. nō aūt logica nec tn̄ plus sequitur ex hoc de lapide ꝙ sit essentia ꝗ existētia:nec magis cōparando ad intellectū diuinū ꝗ meum. sequit̄ ꝗdem igit̄ res semꝑ fuit intellecta sꝫ arguēdo ergo res fuit in aliq̄ esse reali dico ꝙ est fallacia ꝯm qd ad simplr.36.di. primi.q.vnica.J.Z

¶Deus approbat solutionē et ligationē eccl̄ie factā in foro publico:ꝗ q̄ contēnit hñdus est sicut ethnicus ⁊ publicanus.In hoc foro clandit̄ eccl̄ia.i.cōio fideliū ꝑ excōicationez ⁊ aperit ꝑ absolutionē ab excōicatione seu recōciliationē.19.dis. quarti.q.vnica.J.R

¶De⁹ agere potest ꝯꝫ rectas leges:vt p̄fixe sunt ab eo dꝛ agere ꝯm potentiam ordinatā:vt aūt pōt agere multa: que non sunt ꝯm istas leges iā p̄fixas:sꝫ preter illas dꝛ eius potentia absoluta.qꝛ multa alia pōt agere ordinate:et multa alia posse fieri ordinate ab illis:que fiunt con

formiter istis legibus nō inclu dit ɔdictionem. q: rectitudo il lius legis ſm quā ds ō: recte z ordinate agere est i ptāte ipsi⁹ agētis. ideo sicut potest aliter agere ita pōt aliā legē statuere rectam. que si statueretur a deo recta esset. quia nulla lex est recta. nisi quatenus a voluntate diuina acceptaṫ. z tunc potētia eius absoluta nō se extendit ad aliqd aliud ꝙ ad illud quod ordinate fieret si fieret. non quidē fieret ordinate ſm istū ordinē. sed fieret ordinate scdm alium ordinē quem aliū ordinem ita posset voluntas diuina statuere. sicut aliter pōt agere. 44. dist. primi. q. vnica. C

¶ Deus aliquo mō est cā meriti. qūo nō est cā peccati. q: imediate causat in anima gratiam vel charitatem que per modū nature inclinat ad merendum. Et qñcunqȝ forma actiua p modum nature est ab aliquo agēte etiam actio forme illius est ab eo. Et ex hoc etiam pateret qūo effectus aliarum causarū aliter essent a deo ꝙ effect⁹ voluntatis. q: iste cause determinate acceperūt inclinationem a deo. et necessitatem ad tales effectus non sic voluntas. 37. distinc. scdi. q. vnica. O

¶ Deus dat bndictionē digne poscenti. etiā per ministrū indignū. qd probatur per Hieronymum sup illud Mat. 16. Tibi dabo claues regni celorum. Et per Augu. in lib. q. noui z veteris testamenti. q. ij. Uoluntas sacerdotis obesse vel prodesse non potest. sed meritū benedictionem poscentis. 19. di. quarti. q. vnica. M

¶ Deus est causa finalis oim z hoc nō aliter nisi sicut propter quem amate sunt res. deus eñ omnia producit ꝑpter seipsuȝ. z sic est finis immediatius oim vt propter se: z a se non ad se vt ad finem immediatium sed sic nō loquimur hic de fine sed secundo modo. scilicet de pfectione vltima ad quam res ordinatur. et hoc modo non est deus nisi causa finalis. non enim est deus beatitudo formaliter. lȝ propter se det beatitudinem. z ex hoc patet ꝙ ille circulus quē ponit Proculus qd omnia redeunt ad primum principium reditione cōpleta est congruus in arguendo. ergo variatur finis. potest tamen dici qd deus est finis inquantum terminat operationes creature beatificabilis. 49. distinc. quarti. q. 8. infra. F

¶ Deus ea volūtate qua disposuit eucharistiam esse in ecclesia disposuit. quod circa illas species presente actiuo naturali causaret talem transmutationem qualem in substantijs cōuersis causaret agens naturale. et hoc ne meritum fidei euacuaretur si videremus species intrāsmutabiles. 12. dist. quarti. q. 4. J. G

¶ Deus de potentia absoluta posset facere corpus gloriosum cū glorioso sicut nō glorioso. nō tamē deus disposuit z pro tanto dicitur qd potest facere gloriosum cum non glorioso. non autem cū glorioso. 49. distinc. quarti. q. 16. J. E

¶ De⁹ de potētia sua absoluta possȝ aliqd reuelaṫ āgelo iferiori qd nō eēt reuelatū vl notū su-

periori.⁊ tūc ille inferior posset
loqui aliquo modo supiori de
hoc q superiori ignoraret:⁊ illa
locutio esset aliquo mō illumi-
natio:tñ nō pōt hr̄e tantā effica
ciam sup intellectū superioris:
sicut sup intellectū inferioris:⁊
idō nō posset iste necessario face-
re superiorē audire:sicut econ-
uerso:q̄ꝛ si superior cōsideret ali
quid id ghe pp̄rio: iste inferior
nō faceret ipsū audire simplr̄:
simplr̄ autē superior pōt facere
inferiorē audire.⁊ pōt impedire
intellectionē eius de aliquo in-
telligibili:de facto tñ verisile ē
q deus ordinate distribuat suas
illuminationes:sicut distribuit
angelos in ordinibus suis primo
quidē superioribus:deinde in-
ferioribus.9.dist.scdi.q.L

¶Deus ⁊ creatura nō sunt pri
mo diuersa in cōceptibus:tamē
sunt primo diuersa in realitate:
quia in nulla realitate conue-
niunt.8.dist.primi.q.3.J.E

¶Deus ex sua imēsitate neces-
sario est vbiq̄.q̄ꝛ nullū pōt esse
vbi in quo non sit fm potētiam
pn̄tiā ⁊ essentiā.⁊ sic impossibi-
le est aliud a deo esse vbiq̄: sed
nō est incōueniēs aliqd aliud a
deo p eius potētiā esse in quocū-
q̄ vbi nec p hoc dꝫ dici p̄prie eē
vbiq̄ sicut deus:q̄ꝛ nō est immen
sum.10.dist.quarti.q.2.J.R

¶Deus hn̄s p̄uidētiam gn̄alē
de oibus regit res fm nate sunt
regi.fm q dr̄.7.de ciui.cap.30.
Sic deus res quas condidit ⁊c.
tū p̄ter istā generalē p̄uidentiā
hꝫ p̄uidentiā spālem ex quadā
electiōe fm quā p̄uidet vnicui-
q̄ hoim fm merita pn̄tia vel fu
tura ⁊ occulta nobis:tñ sibi pre
sentia.q̄ꝛ eius iudicia iusta sunt
semp lꝫ occulta:ita q aliqñ ad-
uersitas plus p̄ficit q̄ p̄speri-
tas fm Boetiū.4.de cōso.ita q
lꝫ ponamus aliquē bene fortu-
natū:tamē ex hoc nihil nouum
ponimus in deo.21.q.q.S

¶Deus hꝫ vnā cōicabilitatē:
aia aliā:diuinitas vtrāq̄:et ita
duplex ē incōicabilitas ptinēs
ad rōnē psone:p̄pter qd aia se-
parata lꝫ habeat primā icōica-
bilitatē:tñ nō est persona q̄ꝛ nō
hꝫ secundā:⁊ vtraq̄ incōicabili-
tas requirit ad rationē perso-
ne.23.dist.primi.q.vnica.C

¶Deus in p̄mo instāti itelligit
essentiā sub rōne mere absolu-
ta:in scdo instāti p̄ducit lapidē
inesse intelligibili.⁊ itelligit la-
pidē ita q ibi est relatio in lapi
de intellecto ad intellectionem
diuinā sꝫ nulla adhuc in intelle
ctiōe diuina ad lapidē.sꝫ intel-
lectio diuina terminat relatio-
nē lapidis intellecti ad ipsam.
In.tertio instāti forte intellcs di
uinus pōt cōparare suā intelle
ctionē ad q̄dcunq̄ intelligibile
ad qd nos possumus cōparare
et tunc cōparando se ad lapidē
intellectū pōt causare in se relo
nem rōnis.Et in quarto instāti
pōt quasi reflecti sup istā rela-
tionē causatā in tertio instāti:⁊
tunc illa relatio rōnis cognita
erit:sic igit nō ē relatio rōnis ne
cessaria ad intelligendū lapidē
tanq̄ prior lapide vt obm:imo
ipsa vt causata:ē posterior:q̄ꝛ in
tertio instāti:⁊ adhuc posterior
erit ipsa vt cognita:q̄ꝛ i. quarto
instāti.Et ista via vr̄ tenere istā
p̄positionē q̄ vr̄ p̄babilis.q re-
latio non naturaliter cognoscit
nisi cognito termino:sed nec in-
tellectus cōparat ad aliqd nisi

naturaliter pri⁹ cognito termi-
no.35.dist.primi.q.vnica.J.B
¶De⁹ in prio instāti nihil vult
Jude.sz tm̄ est ibi negatio voli-
tiōis glorie.et silr quasi in scdo
instanti nature qn̄ vult Petro
gr̄am adhuc nullus actus posi
tiuus volūtatis diuine est circa
Iudā:sz tm̄ negatiu⁹. In tertio
instāti qn̄ vult pmittere Petrū
esse de massa pditionis: siue di-
gnū pditiōe ⁊ hoc siue p̄ pctm̄
originale siue actuale: tūc vult
pmittere Judā sitī mō esse filiū
pditionis:⁊ hic est prim⁹ actus
positiuus vniformis q̄dez circa
petrū ⁊ Judā.sz ex isto actu est
istud verum. Judas erit finalr
peccator.positis illis negatiōi-
bus.s.q̄ nō vult sibi dare gr̄az:
nec gloriā. In q̄rto instāti offer
tur Judas vt pctōr finaliter vo
lūtati diuine.⁊ tunc ipse vult in
ste punire ⁊ reprobare Judam.
Nec mirū q̄ nō ponit sitis pro-
cessus p̄destinatiōis ⁊ reproba
tiōis: q2 bona oīa attribuūtur
principalr deo:mala aūt nobis
⁊ ita deū predestinare sine rōne
ↄgruit bonitati sue:sz ip̄m velle
dānare nō vr̄ sibi imediate pos
se attribui respectu obi vt co-
gniti in suis puris naturalib⁹:
sz tm̄ respectu obiecti vt cogni-
ti i pctō mortali finali. Pōt ↄfir
mari ista rn̄sio p̄ silr̄e ponamus
duos ex pte sui eque gratiosos
mihi:quo⁊ alterū diligo alterū
nō.et istum quē diligo p̄ordino
ad aliqō bonum p̄ quod possit
mihi placere. illum aūt quē nō
diligo nō preordino ad tale bo-
num si ita esset q̄ in ptāte mea
esset pmittere eos posse offende
re: possem velle permittere vtrū
q̄ offendere.⁊ ex quo illū perdo

cere nō volo ad illud per quod
posset mihi placere: prescirē of-
fensaz eius fore perpetuā: ⁊ ita
me iuste punire eum prescirem
aūt offensam alterius remitten
dam siue cōmutandā ad quod
vellem.41.di.primi.q.vnica.B
¶De⁹ in se peccare nō pōt: ptz
p̄ hoc q̄ non pōt a se auerti nec
formalr:q2 non pōt se nō dilige
re summe ⁊ ordinate ⁊ cum oī-
bus circūstātijs requisitis:alio
quin vel non posset se ordinate
diligere:vel posset mutari: quo
rum vtrūq3 est impossibile: nec
etiaz virtualr pōt a se auerti:q2
nihil aliud a se ē necessariū sibi
ad volēdū se:q̄dcunq3 em̄ aliud
a se est:q2 ab eo volitū:⁊ hoc mō
volitum ⁊ pro nunc ⁊ pro tūc et
hoc est sic ordinate volendum.
37.di.secundi.q.vnica.J.A
¶De⁹ istituit baptismū initera
bilē ne p̄pter plenā remissionē
que fit ibi taz culpe q̄3 pene da
retur occasio sepius delinquen
di.si baptismus posset sepi⁹ ite
rari.4.di.quarti.q.5.J.B
¶Deus naturā rōnalez quā fe
cit semper p̄ducit ad finē: si nō
fuerit ex parte illi⁹ impedimen
tum vel defectus.33.di.secundi
q.vnica.J.D
¶De⁹ nō obligauit hoīez ad i-
possibile:vel nimis difficile:cu-
iusmodi est non distrahi:q2 s̄m
Aug.3.De lib.ar.non est in ptā
te nr̄a quin visis tāgamur: nec
etiā plus obligauit ministrū in
illo actu q̄3 in exequendo actus
alio⁊ sacrorū:in cōficiendo aūt
eucharistiā que est excellentissi
mum sacr̄m nō obligauit hoīez
ad non distrahi.q2 prius inten
dēs celebrare:sz in p̄ferēdo ver
ba sacr̄alia distract⁹ sit vere t̄n

conficit.6.di. quarti.q. 6.J.C

¶ Deus nō simplr ē debitor nisi bonitati sue vt diligat eā: creature a qua est debitor ex liberalitate sua vt cōicet eis qd natura sua exigit: q̄ exigētia i eis ponitur quoddā iustū quasi scdariū obiectū istius iustitie: tn̄ fm veritatē nihil est determinate iustum ꝛ ex deū nisi fm qd .s.cum hac modificatiōe q̄tū est ex pte creature: sz simplr iustū tm̄ nō ē relatū ad pmā iustitiam q2.s.actualr a volitū a diuina volūtate. 46.di.quarti.q.1.J.M

¶ Deus nō istituit illa sensibilia quasi in eis sit.vel credet̄ aliqd numinis: sed instituit illa tāq̄ signa effectus sui creandi ex qbus cognitio et directio viatoris posset haberi ad querendā salutē.1.dist.quarti.q.3.J.R

¶ Deus nō dispēsauit filios israel ꝯ p̄ceptū de furto: q2 ipsi nō acceperūt simplr alienū: tuz q2 deus erat superior dn̄s ꝛ potuit trāsferre dn̄ium illarū rerum in eos etiā multis inferioribus dominis: ꝛ hoc modo nō peccauit xp̄s licentiās in porcos intrare demones qui statim precipitati sunt in mare. Nō em̄ iniuste ꝓnauit illos porcis suis. tuz etiā q2 filij israel seruiēdo egyptijs meruerāt tāta recipere: lz egyptij nollent ea reddere: et tunc per superiorez iudicē potuerūt cōpelli: de cuius licētia filij israel potuerūt iuste et licite accipere 37.dist.tertij.q.vnica.J

¶ Deus nulla actiōe positiua annihilat rē: sz sic positiue agēdo rem ꝯseruat: ita annihilare ē desinere creaturā ꝯseruare: et hoc pōt deus.31.dis.quarti.q.4. N

¶ Deus nūc de facto explicauit dilectionē p̄mi vltra illud qd includit in q̄tū sequit̄ ex p̄ncipijs legis nature: ita qd lz vt ꝯcludit ex p̄ncipijs legis nature nō contineat nisi velle p̄imo ip̄m diligere deuz in se: tn̄ vt explicatum est includit esse volendum bona illa: vel saltē esse nō volendum p̄imo mala opposita: vt iniuste sibi auferre vitā corporalem fidē ꝯiugij: bona tp̄alia ꝛc. Uerū est igit̄: q̄ diligens p̄imū leges impleuit eo mō.s.quo lex explicata ē debere seruari: lz nō eo mō quo dilectio p̄mi ꝯcluditur. ex p̄mis principijs legis nature: ꝛ a simili tota lex q̄tuz ad secūdā tabulaz: et prophete pendent ex hoc p̄cepto: diliges p̄imū tuū sicut teipsum intelligendo tale p̄ceptum: nō vt sequitur ex p̄imo principio practico legis nature: sz vt legislator intēdit debere illud seruare: put explicatur in preceptis scde tabule.37.di.tertij.q.vnica.F.

¶ Deus oīa acceptat acceptatiōe gnali diligēdo ea fz bonitatē suaz: ꝛ ordināndo ea ad seip̄m vt ad finē: sed actum meritoriū spāliter acceptat in ordinē ad aliqd bonū iuste reddendū pro eo. meritoriuz igit̄ addit supra actum duplicē relationē: vnaz ad voluntatē vt acceptantez. ꝛ aliam ad illud bonū ad qd voluntas acceptans illud ordinat: et huic relationi scde similis ē illa que importat̄ in hoc qd est vti: vti em̄ est obiectū volituz ordinare ad aliud vt ad finem sicut volūtas apud quam meret̄: q2 actuz istū meritoriū ordinat ad aliud vt ad premiū. Neutra aūt relatio importata p meritoriuz est realis. q2 nō cōpetit actui ex

natura alicuius realis in actu: sed tñ p actum volũtatis quo actus acceptat. Nõ solũ eñi intellectus põt cõparare obiectũ aliqua cõparatione q̃ nõ est ex natura rei. sed etiã volũtas põt hoc acceptãdo. sicut intellect⁹ cognoscẽdo. Et forte posse comparare obiectũ cõparatiõe que non est ex natura obiecti competit illis potentijs per rationem communem in eis scilicet propter immaterialitatem earum. 17. q. quolibet. B

¶ De⁹ ordinauit auersionẽ voluntatis in malũ semp manere: vt obstinatio sit signũ volũtatis male: tñ q2 actus dnz manet h3 quasi continue causam. q2 eius esse est quasi in cõtinuo causari sicut deus nõ põt esse causa mali inquantũ malũ in prima electione sui ita nec in esse suo continuato qđ est continue elici. ergo sola volũtas erit causa. a deo tñ est illa pena ignis qđ est malum puniens. Nec etiã obstinatio: vt dicit malitiam peccati in volũtate põt dici esse a deo non positiue volẽte eam: s3 deserente ⁊ nolẽte dare gratiã. sicut eñi illu3 gratificat: cui disposuit dare gratiã ita illum non gratificat siue derelinq̃t hoc est respectu gratificationis eius h3 nolle. 7. dist. secundi. q. vnica. J. M

¶ De⁹ p donũ suũ põt iustificare paruulum nõ natũ sicut fuit de Hieremia. Jo. baptista. ⁊ de virgine Maria. s3 non per istud sacrm̃ baptismi: q2 dũ. est in vtero matris capax non est huius sacramẽti. 4. di. quarti. q. 3. C

¶ Deus põt causare visionẽ in oculo nõ beato per qualitatem q̃ nõ est illius obiecti: et sic potuit causare visionem in oculis discipulorum de peregrino: ipso existente in claritate et colore proprio non habente in se illam formam aut colorem: nec tñ decipiebat: q2 deceptio non est nisi in via morũ: nec tamẽ etiam fuit illusio q2 certi erant ꝙ ipse fuerit talis in persona ostendit ergo se eis vt crederent ꝙ talis erat in psona: ⁊ melius hoc fuit ꝗ̃ si vidissent eum in claritate christi: solum eñ eis intẽdebat ostenderet personam suã. 49. di. quarti. q. 15. J. D

¶ Deus põt esse causa gñationis et requirit ad generationẽ nõ sicut causa vniuoca: s3 equiuoca. et hoc suprema in cuius virtute agit omnis alia causa tam vniuoca ꝗ̃ equiuoca. 7. q. q. infra. Q

¶ Deus posset creare aliq̃d sine omni tempore: dato etiã ꝙ creatio vel annihilatio diceretur eẽ mutatio: quo ad hoc quod est ibi successio forme post negationem eius: quia non est mutatio eo modo quo philosophus loquitur de mutatione: quia non est indiuisibile necessario terminans fluxu3 sui oppositi: nec vt primo fluentis: nec vt necessario concomitantis motũ mensuratum tempore. 2. dist. secũdi q. 4. J. F

¶ Deus posset immediate causare fruitionem in quacũq3 anima: et illa formaliter frueretur sine gratia habituali: non tamen posset aliqua anima actiue se habere ad fruitionem ꝑm ordinem causarum iam positum: nisi ipsa haberet gratiam vt causam secundam: non ergo ex vi vnionis posset compe-

tere ale xpi fruitio magis ꝙ al teri aie.qꝛ nõ ex vi vnionis com peteret sibi elicitiue ſm ordinẽ ꝑrum causarũ secundarũ. sed tñ si de⁹ suppleret actionẽ grẽ que nata eẽt esse cã scḋa respe ctu volũtatis in ꝑducendo istũ effectũ.et ita posset supplere in alia volũtatis posset etiam illa frui formalr̃. ꝫ deus immedia te cãret fruitionẽ in ea. sed hoc nõ esset ex vi vnionis.qꝛ ita im mediate posset causare fruitio nẽ in alia.nõ ergo istud ↄ̄dicit dictis alibi. neqꝫ ẽt illa fruitio si.tñ esset in volũtate vt in sub iecto causata a deo imediate: esset laudabilis.qꝛ nõ esset ĩ po testate volũtatis fruẽtis. qꝛ nõ est in ptãte cãe scḋe vti prima/. ſꝫ econuerso.ꝛ iõ tãl via ꝙ in pa tria ponit aliqua forma creata et volũtas possit vti illa forma in operãdo et sit in ptãte ei⁹ vt sic laudabiliter operet.13. dist. tertij.q.4.J.O

¶De⁹ posset infligere penã ali quã.que sit tñ p momentũ du raret.sufficiẽter tñ puniret pec catũ nec forte duratio pene ca dit sub demerito. sicut nec du ratio beatitudinis sub merito. sed ratione liberalitatis.50.di. quarti.q.6.J.S

¶De⁹ post lapsuꝫ generalr̃ licẽ tiauit oẽs ad talẽ cõmutationẽ nõ tñ ꝑpter primũ finẽ.ſ. pro pter officiũ ſꝫ etiã ꝑpter scḋm. ſcꝫ in remediũ.ꝛ tũc vtẽtes com mutatiõe ista.ꝫ nesciãt se licẽ tiatos. qꝛ ignorãt legẽ dei.non tñ peccat sicut in alijs licentijs ꝫ qͣ nesciat se licẽtiatuꝫ. dũ tñ nõ sciat illud ꝙ agit esse illicitũ nõ peccat. Probabile eñ est qḋ a principio ex virtute illi⁹ licen tie diuine vel precepti inoleuit vsus ↄ̄hendi matrimoniũ etiã apḋ infideles.qꝛ a patrib⁹ suis ſm quandã ↄ̄suetudinẽ deriua tã hoc acceperũt.ꝛ ꝫ primi infi deles nollẽt sed patres in fide que est ad deũ.tñ in isto imita ti sunt eos.nec mirũ qꝛ hoc est de lege nature scḋario. ꝛ iõ val de ↄ̄sonũ mentib⁹ singulorum esto ẽt ꝙ nullo mõ licite trãstu lissent. transtulerũt tñ ex quo dñs superioribus ↄ̄cessit trãsferre nõ tm̃ fidelib⁹.ſꝫ etiã infide lib⁹ igit ex pte dñi superioris erat forte trãslatio illa licita.ꝛ ad mi nus aliqua ꝛ ex pte ↄ̄hentiũ fir ma ꝛ iusta.ꝫ nõ cõpleta.tñ non iniusta si seruabãt conditiões quas seruãdas dictabat rõ na turalis.39.dist.quarti.q.1.B

¶De⁹ pt ḋ potẽtia absolutã ho minẽ creare ĩ puris naturalib⁹. sine culpa ꝛ sine grã. ꝛ post la psum talẽ reparare. ꝛ ita remit tere culpaꝫ sine infusione gra tie.16.di.quarti.q.2.B

¶De⁹ põt facere corp⁹ qḋ non põt de ordinari in suo motu de ordinatõe culpabili. qꝛ corpus tale nõ põt esse susceptibile pec cati vel culpe. sicut volũtas.ꝛ tñ nõ põt facere corp⁹ qḋ non pos set moueri, difformiter. nec cuꝫ repugnet necessario ex pricipio intrinseco difformiter moueri. si de⁹ velit illud sic mouere. Et p site voluntas q̃ ex natura sua creat libera nõ põt creari qn na ture sue dimissa posset se moue re sic ordinate.vel alr̃. vel quin possit sic moueri ꝛ ↄ̄trario mõ ꝙtũ est de se.nisi fingat vnus ange lus. sicut fingit Ans.ḋ casu dia boli ꝙ primo esset quedam na tura.deinde daret sibi affectio cõmodi

cōmodi sine rōne: tunc ista volū tas non esset capax peccati nisi dareẗ sibi plus sicut etiā in fre neticis ⁊ in habētibus vsum rō nis ppetuo impeditū: talis enī nō est capax peccati nec actus meritoꝝ cū illis circunstantijs 23. dist. scdi. q. vnica. E

¶De⁹ potuisset angelis dedisse beatitudinē in instanti creatio nis si voluisset: sꝫ gloriosius est eam habere ex merito: ⁊ ita dis posuit sua sapiētia: meritū aūt istud non potuit esse supposita liberalitate diuina: que creauit oēs equales: nisi ad minus dua bus moris pcedentibus ipsam beatitudinē. 5. di. scdi. q. 1. L

¶De⁹ pdestinauit diuersos ele ctos ad diuersos gradus grē ⁊ hoc ante determinationē hui⁹ signi ad tantū vel tantā gratiā conferendā: ⁊ ordinato ad ma iorem gloriā rōnabiliter potest cōferri maior gratia: posset de⁹ in determinando veritatē seu certitudinē huius signi dispo nere conferre alicui suscipienti precise illam gratiā: que requi ritur ad certiudinē signi: ⁊ ali cui maiorē quem predestinauit ad maiorē gloriā: sꝫ ille vlterior gradus nō conferretur virtute baptismi: sꝫ de spāli beniuolen tia diuina. pter hoc dici pōt ꝙ ex pte cause principalis effe ctus est regulr equalis simplr: qui datur ꝟtute baptismi: quia supponitur ꝙ de lege cōi prima grā nō datur maior absqꝫ omni differētia extra causā principa lem. 4. dist. quarti. q. 7. J. A

¶De⁹ prescit se cooperatuꝝ lu cifero ad substātiā illius actus qui erit peccatū hoc aūt pscit qꝛ vult cooperari illi si est pec catū cōmissionis: vel prescit se nō cooperaturū ad actum ali quem si nō vult ipsum. et hoc si iste actus primus est peccatum omissionis ⁊ sciēdo se coopera turū ad talem substantiā actus cum nō circūstātijs debitis vel nō cooperaturū ei ad actū ne cessarium: ⁊ p ꝯñs quē omittet sciet illum peccaturū. ita ꝙ scit hunc paccaturū nō solū ꝙ scit se permissurū: sꝫ etiam qꝛ scit se cooperaturū huic ad substan tiam actus nō circunstātionati et per ꝯñs iste cōmittet vel non cooperaturū ei ad actum neces sariū: ⁊ per ꝯñs iste omittet. 41. dist. primi. q. vnica. D

¶De⁹ p statu nature lapse nul li remittit culpam nisi cui dat grāꝫ nullū eñ liberat a pditiōe nisi quem ordinat ad hoc vt sit filius regni. 4. di. quarti. q. 2. A

¶De⁹ ꝗ se solum ⁊ pp seipsum diligit pōt aliquā formā deifor mem dare creature. quā habēs spāliter diligatur. ⁊ opus eius ad qđ ipsa inclinat pro quanto sit ꝟm ipsius inclinationē spā liter accepterur. 17. q. q. E

¶De⁹ qꝛ pi⁹ est nō pascitur cru ciatur: qꝛ iustus est ab iniquoꝝ vltione nō sedaẗ. ita multoma gis beato repugnat pasci cru ciatu et hoc attribuiẗ deo pcise pter iustitiam ꝗ iustitia qñqꝫ compellit iudicē advindicādū vbi alius nō iudex cōpatiẗ pu nito: sꝫ esto ꝙ modo sint confor mes diuine iustitie: iō letenẗ de punitione maloꝝ siue inde: nō ne magis letificarenẗ de ei⁹ glo rificatione si beatificareẗ: pꝫ ꝙ sic: nūc eñ petrus plus gaudet de beatitudine lini ꝙ de dam natione iude. Si autem iudas

beatificaret letaret de glorifica tione eius: sicut nūc de btitudi ne lini.46.di.quarti.q.4.§.M

¶De⁹ sub ppa rōne diuinitat; nō est phs alicui itellectui crea to nisi mere volūtarie. de pñtia reali p3 p illud Ambro.sup lu cam.in eius ptāte satis est vide ri cuius nature non est videri si vult videt: si nō vult nō vr opti me dicit q̄ eius nature nō ē vi deri: supple a creatura: q2 eius natura nō est cā naturalr acti ua huius visionis: nec etiā ali qua natura creata q̄ ē naturalr actiua pōt esse cā huius visio nis vel perfecte pñtie obiecti: q2 non pōt cōtinere in se perfecte essentiam illā s̄m entitatē suā: igitur nec s̄m suam intelligibi litatem.14.q.§.N

¶De⁹ vel angel⁹ posset collige re omnes ptes materie ipsius corrupti: ⁊ applicare eas agēti naturali in debita pportione: ⁊ sic rediret idem numero totu3 qd prius s̄m illam rōne;.43.di stin.quarti.q.3.§.F

¶De⁹ tunc nō faciet volūtate3 anime beati omnipotentē: et iō nec potentē facere quicquid vo let fieri: s3 sufficit sibi q̄ quicqd volet fieri fiet ⁊ sic corpus suu3 pfecte subdet volūtati sue: hoc est erit sicut volet. sicut ipa sub ditur deo. s3 ipa subditio corpo ris sui erit effectiue a voluntate diuina.49.di.quarti.q.13.§.F

¶De⁹ vlr non negat creaturis causalitatem que potest eis cō petere: immo et illam cōmuni cat: et ad eius actionem causis secundis assistit.19.dist.quarti q.vnica.D

¶De⁹ (vt hic essentia l se) nō co gnoscitur naturalr a nobis: q2 sub rōne talis cognoscibilis est obiectū voluntariū: ⁊ nō natu rale nisi respectu sui intellect⁹ tm̄. ⁊ iō a nullo intellectu crea to pōt sub rōne huius essentie (vt hec) naturalr cognosci: nec aliqua essentia naturaliter co gnoscibilis a nobis ostēdit suf ficienter hanc essentia3: vt hec: nec p similitudinē vniuocatio nis: nec imitatōis. Uniuocatio enim nō est nisi in generalibus rōnibus. imitatio etia3 deficit: q2 imperfecta est: quia creatu re imperfecte eam imitantur.3 dist.primi.q.1.§.D

¶Deitas est cōis oī subsistēti in natura diuina: et est aliquid subsistentis in natura diuina: ⁊ iō nō posset realr distingui ab aliquo nisi esset aliquo mō com ponibile cu3 isto: q2 nō est intel ligibile q̄ in aliquo subsistente sint plura: nisi vnum sit cōponi bile cum altero. psona aūt non est aliqd cuiuscūq3 subsistentis in natura ista. ⁊ ideo l3 persona sit in persona: non tm̄ oportet q̄ sit ipsa vel cōponibilis ipsi sicut oporteret dicere de deitate.19. dist.primi.q.2.G

¶Diuinitas nō minus excedit actiuā potentiā quācūq3 causa tiuam in rōne termini: q̄ vnum ens naturali excedit quācunq3 potentiā naturalē comparatu3 ad aliud ens naturale: pt3 hec propositio: quia cum diuinitas sit infinita ⁊ incausabilis: nullo modo pōt esse terminus poten tie causatiue: quodcunq3 aute3 creatū pōt esse terminus poten tie causatiue: ⁊ hoc non tm̄ ab solute: s3 cōparatū ad qdcunq3 alind ens creatum tan q̄ succe dens illi.10.q.q.D

¶Dies illi sex nõ erãt in succes sione tpis ẽm Aug.4.sup gen. c.23.sʒ in cognitione angelica creaturarũ ordinẽ naturalẽ habentiũ:ita q prius naturaliter nouit angel⁹ creaturã in vbo. scdo in gñe proprio ꝛ non stãdo ibi redijt in vbũ laudãs ipm ex opere suo:ꝛ in illo iterum vidit rõnẽ seqñtis creature naturalr ita q qñ de⁹ dixit. Fiat lux. vidit angelus se in verbo eterno cum facta est lux:ꝛ cũ factũ esset vespere. vidit se in gñe ꝓprio:ꝛ cũ factũ est vespe ꝛ mane dies vn⁹ ex se exsurrexit in laudeʒ dei in quo vidit scdam creaturã ita q ista visio erat terminus ꝓcedentis diei (inquãtũ ex cognitione creature prime in vbo surrexit in cognitionẽ vbi immo reqes oim creaturarũ in prio artifice et opifice. ita distinguit Augu. singulos dies vsq ad diẽ scdm cuius erat mane vltime creature in vbo.ꝛ nõ sequebat vespere ꝛ erat ꝓncipiũ seqñtis diei inquantũ vidit illã creaturam in gñe ꝓprio. Et lʒ ipse illã cognitionẽ rerum in verbo posuerit cognitionẽ beatificam sicut apparet ibi in principio. 22.c. Cũ sctĩ angeli semꝑ videãt faciem dei:verboq ei⁹ vnigenito sicut patri equalis est perfruãtur.in ipso verbo dei prius nouerunt creaturã vniuersam.in qua ipsi principaliter sunt conditi.3. di. secundi.q.9.J.F

¶Dñia specifica siue entitas a qua sumitur differẽtia specifica põt cõparari ad illud qđ est infra se.vel ad illđ qđ est supra se: vel ad illđ quod est iuxta se. primo mõ differẽtie specifice ꝛ illi entitati specifice repugnat ꝑ se diuidi in plura essentialiter spẽ vel natura:ꝛ per hoc repugnat toti cui⁹ illa entitas est ꝑ se ꝑs. et ita huic entitati indiuiduali repugnat primo diuidi in quas cũq partes subiectiuas.ꝛ ꝑ ipsam repugnat talis diuisio ꝑ se toti:cui⁹ illa entitas est pars.ꝛ tñmodo est differantia in hoc: quia illa vnitas nature specifice minor est ista vnitate: ꝛ propter hoc illa nõ excludit omnẽ diuisionẽ q̃ est ẽm partes subiectiuas:sed tñ illã diuisionẽ: q̃ est partiũ essentialiũ.ista aũt excludit omnẽ. Et ex hoc cõfirmatur satis ꝓpositũ:qꝛ ex quo quecũq vnitas minor vnitate ista hʒ entitatẽ ꝓpriam.per quã se ꝯsequit. nõ vr ꝓbabile isti vnitati pfectissime negare ꝓpriam entitatẽ quã cõsequit. Cõparãdo aũt ad illđ qđ est supra se dico q illa realitas a q̃ sumit differẽtia specifica est actualis respectu illi⁹ realitatis a qua sumit gen⁹ vel rõ gñis.ita q hec realitas nõ est formalr illa:alioquin in diffinitiõe esset nugatio: ꝛ solũ gen⁹ sufficienter diffiniret:qꝛ indicaret totaʒ entitatẽ diffiniti sine differentia. qñq tñ illud ꝯtens est aliud a forma a qua sumit rõ gñis qñ.s.spẽs addit rẽ aliquam super nãm gñis. qñq aũt nõ est res alia.sʒ tñ alia formalitas vel alius ꝯceptus realis eiusdeʒ rei. ꝛ ẽm hoc aliqua dñia specifica hʒ cõceptum nõ simplr simplicem. puta q̃ sumit a forma aliq̃ hʒ cõceptũ simplr simplicem:q̃ scʒ sumit ab vltima abstractiõe forme de qua distinctione differentiarũ specierũ dictũ est di.3.primi.li. qualr aliq̃ differentie specifice includunt

nis ꝛ aliquẽ nõ: quo ad hoc ista realitas idiuidui est sĩlis realitati specifice ꝙ est q̃si actus determinãs illã realitatẽ spẽi q̃si possibilẽ ꝛ potẽtialẽ: sed quo ad hoc dissimilis: qꝛ ista nũꝗ̃ sumitur a forma addita sed ꝓcise ab vltima realitate forme quo ad aliud ẽt est dissimile qꝛ illa realitas specifica ↄstituit cõpm̃ cuiꝰ est ps in esse quiditatiuo qꝛ ipsa est entitas q̃daꝫ q̃ditatiua ista aũt entitas idiuidui est pꝛio diuersa ab oĩ entitate q̃ditatiua: qđ ꝓbaƚ ex hoc. qꝛ intelligendo quãcunꝗ̃ entitatẽ q̃ditatiuã loquẽdo de q̃ditatiua entitate limitata nõ habeƚ in q̃ditate intellecta. vñ ipsa sit hec. ergo illa entitas q̃ đ se est hec est alia entitas a q̃ditate vel ab entitate q̃ditatiua nõ põt ergo ↄstituere totũ cuiꝰ est pars in esse q̃ditatiuo sed in esse alteriꝰ rõnis. Et qꝛ apud ph̃m q̃ditas đꝛ forma freq̃ẽter. vt pꝫ. 5. meta. c. de cã ꝛ in. 7. c. de partibꝰ diffinitiõis ꝙ in q̃buscunꝗ̃ nõ est materia. ideꝫ est qđ quid est cũ eo cuius est sicut exponiƚ loquẽdo đ materia ꝛ forma. qꝛ mã apđ eũ vocatur quodlibet habẽs q̃ditatẽ cõtractam ꝛ Boe. vult ꝙ nulla forma põt esse subiectũ accidentis in lib. 2. de tri. qꝛ forma đꝛ in quid de quocũꝗ̃ alio. ꝛ si humanitas sit subiectum hoc nõ ↄuenit ei inquãtũ est forma humanitas quidẽ nõ est forma alteriꝰ partis cõpositi vt forme vel materie. sed totius cõpositi habentis q̃ditatẽ ↄtractã siue in quo est quiditas ↄtracta. iõ oĩs realitas specifica ↄstituit ĩ esse materiali. qꝛ in esse q̃ditatiuo. ꝛ realitas indiuidui ↄstituit ꝓcise in esse materiali hoc est ĩ esse Ꝫcto ꝛ ex hoc sequiƚ illa distinctio logicalis ꝙ ista entitas essentialiter ẽ formalis ꝛ illa materialis qꝛ ista ↄstituit in rõne subiicibilis ꝛ illa in rõne ꝑdicabilis ꝑcise. predicatũ aũt formale hꝫ rõnem forme ꝛ subiicitur hꝫ rõnẽ materie. Cõparando vero ad illud qđ est iuxta se. s. differentiã specificam. licet q̃nꝗ̃ posset esse nõ pꝛimo diuersa ab alia sicut est illa entitas q̃ sumitur a forma. tñ vltima differẽtia specifica est pꝛimo diuersa ab alia illa. s. que hꝫ conceptuꝫ simpliciter simplicem ꝛ quo ad hoc dico ꝙ differẽtia indiuidualis assimilatur đfie specifice vltimo sumpte qꝛ oĩs entitas indiuidualis est ꝑmo diuersa a quocũꝗ̃ alio. 3. dist. secundi. q. 6. F

¶ Dfie specifice nõ sunt a se effectiue ꝛ tñ sunt seipsis ꝑmo distincte formalr ab eo tñ sunt distincte effectiue, a quo hñt esse effectiue distingui aũt pꝛio formaliter nõ est distingui ꝑ aliqđ inclusum in vno aliquo. ꝛ in aliquo ↄuenire. sed se toto formaliter distingui. etiã si per impoĩe omni aliud a rõne sua circũscribaƚ. Ita dico ꝙ si differẽtie vltime opposite essent. se totis distinguerentur. et se totis essent pꝛimo vniuerse formaliter. 13. dist. pꝛimi. q. vnica. ꝓ. O

¶ Differt imago a vestigio. qꝛ imago repñtat ꝑ modũ totiꝰ ꝑmo vestigiũ aũt ꝑmo repñsentat partẽ lꝫ arguitiue repñtat totũ vt patet de pede in puluere trinitas aũt ĩ diuinis est quasi q̃dam totũ numerale ꝛ iõ qđ repñsentat ipsam totã diciƚ imago sꝫ quod repꝛesentat quasi ꝑtes

& vestigiũ: ala aũt repsentat totam trinitatẽ inquãtũ eñ esse vna essentia habẽs intellectũ & voluntatem representat diuinã essentiã nõ sic aũt tres psonas: qꝛ essentia & intellectꝰ & volũtas sunt in qualibet psona repsentat aũt tres psonas vt potentie sue sunt sub actibꝰ suis: qꝛ vnꝰ actus est ab alio p modũ originis sicut psone iter se originant sicut eñ a patre verbum: et ab vtroqꝫ spiritussancti. sic quodã modo a memoria actus intellectus & velle ab vtroqꝫ originat. 16. dist. secundi. q. vnica. N

¶ Diffinitio est distincta cognitio diffiniti ẽm oẽs eius partes essentiales distincta aũt cognitio põt eẽ alicuius. lꝫ ipm nõ sit ens ratũ non eñ opꝫ nisi ꝙ ens ratũ terminet cognitionẽ diffinitiuã. & nõ sequit ens ratũ diffinitiue intelligit. ergo ens ratũ est. 36. dist. primi. q. vnica. I. 3

¶ Diffinitio huius nois sacrm probari non põt: sed opꝫ supponere ex vsu loquentiũ de sacramento. sicut oportet supponere signata vocabulorum ex vsu. 1. dist. quarti. q. 2. infra. F

¶ Diffinitio prudẽtie dꝫ itelligi de habitu actiuo primo qualis est habitus acquisitꝰ ex actibꝰ vnde sicut circa factibilia ars se hꝫ ad habitum experti. ita circa agibilia se hꝫ sciẽtia moralis ad habitum prudentie. quia habitus artis & sciẽtie moralis quasi sunt remoti ad dirigẽdum qꝛ vniuersales. sed habitus prudẽtie & experti. quia generati sunt ex actibus sunt particulares et propinqui ad dirigẽdum. 4. q. prolo. Bb

¶ Diffinitio subiecti est mediũ in demonstratione potissima et qꝛ singulare nõ hꝫ diffinitionẽ ppriã. sed tñ diffinitionẽ speciei. ideo nõ est de ipso demõstratio ppria. sed tñ demonstratio que est de specie non eñ hꝫ aliquã passionẽ propriã. sed tantũ passionẽ speciei. 3. distin. secundi. q. 6. I. M

¶ Difficile est videre nisi p ispectionẽ corpis. si deficiat aliqua dispositio necessaria requisita in parte illa ad actũ mrimonij vel p indiciũ medicoꝝ quãtum ad frigiditatem si aliqua signa manifeste ostendãt ipm esse talis cõplexionis. Si vero nec sic nec sic & tñ simpliciter impedit presumendũ est ꝙ sit maleficiũ. 34. dist. quarti. q. vnica. F

¶ Difficile vr saluari ꝙ christꝰ meruerit. cũ fuerit beatus et pfecte cõiunctus fini ẽm volũtatẽ in primo instãti. vñ si in pmo vel aliquo alio potuit mereri videt ꝙ alij beati mereant vel mereri possint in infinitũ & ita coꝝ premium nunꝗ perfecte habetur. 18. dist. tertij. q. vnica. B

¶ Difficilius vr sustinere originẽ q̃ ponit extrema tñ esse relatiua formaliter ꝗ q̃ ponit ea eẽ absoluta nã si tñ sint relatiua. nihil aliđ erit psonã origĩare psonã ꝗ relatiuũ habere correlatiuũ. sed relatiuũ positũ sine ol actione alia videt habere correlatiuũ si aũt ponantur absoluta non videt tanta difficultas. quõ vnũ suppositũ gignat ab alio cũ in creaturis sint supposita absoluta & tñ nõ negat originatio vnius ab alio. 26. dist. primi. q. vnica. Q

¶ Difficultas i ope virtuoso nõ est p se ex pte operãtis. sꝫ ex pte

operis. Difficilius em est auaro dare vnū nummū q̄ liberali decē et tñ nō virtuosius. nec q̄liscūq̄ difficultas ex parte opis arguit maiorē virtuositatē. Sȝ illa q̄ p se includit excellētiā obiecti: qd p se attingit per operationē talis aūt difficultas stat cū maiori leuitate nā lenius est attingere amando obiectū excellētius q̄ obiectū minus excellēs. ⁊ talia opa excellētia immediate respiciētia deū plura sunt explicita in lege noua. Multi em̄ act⁹ dilectionis dei imediate magis explicant christianis q̄ iudeis nec mirū. q2 illa dr̄ esse lex timoris hec autē amoris. amor autē ⁊ precipue finis si ille querat in omnibus. facit omnia onera leuia vt verū sit qd̄ dixit saluator Matth. 11. Uenite ad me. et sequitur. Iugū em̄ meū suaue est ⁊ onus meum leue. Cui sit laus honor ⁊ gloria. 40. dist. tertij. q. vnica. I

¶ Discamus in terris quoꝝ nobis scientia remanebit in celis ait Hieronymus in prol. biblie. valde em̄ indignū esse tm̄ laborare circa sciētiam ⁊ virtutes si desinerent esse in morte ⁊ valde irratiōabile est q̄ maneāt quin eoꝝ actus possint haberi. 45. dist. quarti. q. 1. ℐ. B

¶ Discursus nō reqrit successionem tpis; nec ordinē ipsius sed ordinē nature scilicet q̄ principium discursus sit naturaliter prius notum et vt sic: sit causatiuum alterius extremi discursus. 4. q. prolo. B

¶ Discretio reqrit̄ sacerdotē vt nō iponat alicui penā nimis sibi discōuenietē. sȝ aliquā q̄ magis sibi cōuenit ⁊ quā forte melius ad iplebit vt pote pauper nec elemosynas potest dare nec orare sed opȝ eū cōtinue laborare p victu suo necessario. nec ieiunare q2 tūc nō sufficeret ad laborē necessariū p victu necessario cōtinue acqrere. Quia ergo ipse labor continuus est sibi ieiunium cōtinuū: quia continuꝰ maceratio carnis: tātūmodo inducēdus est vt illū laborē subeat in remissionē peccatoꝝ intēdens illum ad hūc finē referre saltē quotiēs occurrat sibi oportunitas soluendi aliquam aliā satisfactionē ⁊ aliqua alia possunt ei ita tēperate ⁊ diminute iponi vt sint sibi possibilia. 15. dist. quarti. q. 1. ℐ. M

¶ Distinctio actionis in trāseūtē ⁊ imminentē non est generis in species sȝ vocis i significationes nā actio transiens est vera actio de gn̄e actionis: actio imanens est qualitas: sed equiuoce dicitur actio ppter cōditiones predictas. 13. q. q. ℰ. Ee

¶ Distributio attributoꝝ fundamentū est respectu distictionis emanationum personaliuȝ quia filius procedit naturaliter nascendo tanquā verbuȝ conceptum in intellectu spiritus sanctus procedit libere spirando: tanquaȝ amor conceptus in voluntate: ⁊ non vt verbum quod non potest esse: nisi esset aliqua distinctio intellectus et voluntatis ad intra. sed productio psonarum ad nihil extra necessario comparatur. 8. distin. primi q. 4. D

¶ Distictio de nāli ꝑm q̄ quantum ⁊ ꝑm q̄ naturale si pōt hr̄e aliquā veritatē dȝ intelligi affirmādo ⁊ negādo rōnē formalē di

diuisibilitat; ita φ illa respōsio q̄
dicit φ diuidit̃ inq̄tū quātū di-
cit φ diuidit̃ p rōnē quātitatis
tāq̄ p rōnē formalē diuisionis
⁊ illa q̄ dicit φ nō diuidit̃ inquā
tū naturale negat naturalitatē
esse rōnē formalē huius diuisio
nis sicut si diceret̃ φ aial inquā
tum hʒ oculos videt nō inquan
tum hʒ manus. Iste intellectus
verus est sed ex hoc nō sequit̃ φ
simplr rei non conueniat qđ cō
uenit ei ꝫm quantitatē nō em̄ p
naturalitatē concurrentē impe
ditur illud qđ conuenit nāliter
quātitati sicut nec p manus cō
currentes in aiali tollit̃ illud φ
conuenit ei simpliciter ꝫm ocu-
los ita igit̃ absolute est oē natu
rale diuisibile in semper diuisi-
bilia in infinitum sicut si illa q̄
titas q̄ est cū forma naturali eēt
per se sine omni forma naturali
⁊ ita oēs rōnes que procedunt
de quātitate absolute ꝫm ratio
nem quātitatis concludunt de
ea vt est in naturalibus q: diui
sibilitas est passio naturalis ei⁹
⁊ ex consequenti dicitur de nāli
cuius est hec passio. 2. dist. secū
di. q. 9. E

¶ Distictio q̄ ponit̃ cōiter inter
cognitionē itellectiuā ⁊ sensiti-
uā ex pte obiecti puta φ itelligi
mus vniuersale sentim⁹ singu-
lare ⁊ q̄cūq̄ distictio alia isti cor
respondēs non dʒ intelligi tāq̄
inter potētias disperatas ex eq̄
sicut est distinctio visus in vidē
do colores ob auditu in audien
do sonos sed dʒ intelligi distin-
ctio intellectus a sensu sicut po
tentie supioris cognitiue ab ali
qua cognitiua subordinata sibi
⁊ p ɔ̄ns φ potētia supior pōt co
gnoscere aliqđ obiectuʒ vel sub
aliqua rōne qđ obiectū vel sub
qua rōe potētia inferior nō pōt
cognoscere nō tn̄ opʒ ecōuerso
φ inferior possit aliqđ obiectuʒ
vel sub aliqua rōe cognoscere
q̄n superior possit etiā pfectio-
ri modo obiectum illud cogno-
scere. ⁊ sub eadē ratione cogno-
scibilitatis ex parte obiecti. 13.
q. q. j. R

¶ Distictio relatiua ⁊ si nō cāet
distinctionē absoluti fundātis
relationē pōt tn̄ causare distin-
ctione absoluti sequentis natu
raliter relationem ⁊ dependen-
tis ab ea quia distinctio prioris
sufficit ad causanduʒ distinctio
nem posterioris. 1. distin. tertij.
q. 2. j. F

¶ Distractū respectu distrahē-
tis nō est distractū sed respectu
tertij ad qđ comparatur. sub rō
ne distrahentis q: ꝫm phm. 2.
periermenias predicādo de ali C. 2.
quo hoc qđ est homo mortuus
est oppositū in adiecto ad qđ se
quit̃ ɔtradictio: ergo cōparādo
precise determinabile ad deter
minationē determinabile nō ē
distractū respectu determiatio
nis sed nec includit contradi-
ctionem ad ipsum sed respectu
tertij de quo dꝫ mortuum est de
terminatio distrahēs ⁊ illđ qđ de
terminat̃ per ipm distrahit̃ ita
φ illud aliud non dꝫ nisi ꝫm qđ
de isto ita dico φ diminutū re-
spectu diminuentis non est di
minutum sed respectu tertij ad
quod comparatur ipm sub de-
terminatiōe diminuēte sicut cū
dico iste est albus ꝫm dētes nō
diminuit̃ albū sʒ accipit̃ ꝓ albo
simplr respectu huius determi
nationis alioquin esse nugatio
vt aūt accipit̃ sua ista determi-

natione 7 de tertio.f.de ethlope tãq̃ diminutũ.36.di. pⁱmi. q.vnica.E

¶Distinctissimus 9ceptus sub iecti theologie qd est deꝰpõt haberi citra cognitionẽ intuitiuã et ille 9ceptus et virtualr̃ 7 eminẽter 9tinet oẽs veritates necessarias de subiecto.Contingentes aũt nõ põt includere:qꝛ ille nõ sunt nate includi in rõne alicuius subiecti:quecunq̃ eñ veritas includit̃ sufficienter in aliquo simplici 9ceptu est necessaria.Tñ de 9tingentibus sunt q̃dam veritates necessarie nõ q̃dem de actu eoꝝ:ſꝫ de possibilitate:7 ille etiam mõ p̃dicto sciri pñt vtpote deus est potẽs creare:potens resuscitare potẽs beatificare.7 sic de alijs articulis fidei respicientibus contingentium. nec vltra istud verum necessarium de eo qd est deuꝫ posse est alidd ꝑpⁱe scientifice cognoscibile q̃tum ad tale ꝑposi tum.Esset ergo viatoꝛ perfecte scientifice theologus q per 9ceptuꝫ distinctissimũ diuinitatis possibilẽ haberi citra cognitionẽ intuitiuã cognosceret oꝛdinate veritates oẽs necessarias siue illas que sunt de intrinsecis que necessario insunt siue illas que sunt de possibili comparando ad extrinseca.7.q.q.J.N

¶Diuisibile ẜm illã dimẽsionẽ ẜm quã est diuisibile non p̃t immediate esse applicatũ alicui vt cõtinẽs ipsum ſꝫ p̃cisum 9tinẽs alicuiꝰ est indiuisibile nihil aũt indiuisibile de gñe q̃titatis per se existit.ſꝫ in aliquo diuisibile 7 iõ sequit̃ illud p̃cisum 9tinẽs esse vltimũ alicuiꝰ diuisibilis cõtinẽtis.7 ꝑꝑ hoc vltimitas non est de rõne loci sicut est de rõne cõtinẽtis p̃cise qꝛ si posset indiuisibile ꝑ se eẽ et nulliꝰ diuisibilis vltimũ illud indiuisibile vere manẽs ꝑ se posset eẽ p̃cisum continens.2.dist.scdi.q.6.D

¶Diuisio actiõis quedã est immanẽs q̃dã transiẽs.vno mõ est eq̃uoci siue vocis in sua significata alio mõ vniuoci siue gñeris in suas sp̃es . si eñ accipiat̃ actio transiẽs 7 operatio immanens que est intelligere velle videre 7 hmõi significata sũt vniꝰvocia tñ.f. actionis et nullius vniuoci si autẽ dicat̃ actio quedã est trãsiens q̃dã immanens vt elicitio intellectionis que immanet sicut et ipsa intellectio. tunc est diuisio vniuoci in suas sp̃es.3.dist.pⁱmi.q.6.Aa

¶Diuiso toto q̃to homogeneo hꝫ ꝑ q̃titatem diuisio tñ ista diuisio nõ est pⁱma diuisio idiuiduoꝝ ſꝫ hic substantiaꝛ illa hꝫt diuisionẽ abinuicẽ 7 distictionẽ inq̃tũ hic 7 hec prioꝛ est naturalr̃ distinctiõe inq̃tũ.erãt partes distincti quãti ꝑ accñs accidebat eñ.eis eẽ ptes tñ facta diuisione ẜꝫ partes q̃titatiuas ꝑ accñs fit diuisio ẜm partes subiectiuas.3.dist.scdi.q.6.J.P

¶Debitoꝛ ex cuiꝰ nõ solutione creditoꝛ notabilr̃ dãnificat̃ tenet̃ de iustitia satisfacere creditoꝛi de interesse.Et lꝫ ille creditoꝛ nõ possꝫ hr̃e 9 eũ actionẽ in foꝛo exterioꝛi vtpote qꝛ nõ sunt pacta vl̃ iuramẽta.tñ in foꝛo cõsciẽtie debitoꝛ tenet̃ vltra sortẽ ad interesse.15.di.q̃rti.q.2.J.O

¶Delectatio q̃etat volũtatẽ vt ẽ susceptiua passionũ sicut beatitudo ꝑficit voluntatẽ vt est susceptiua opationum securitas

aūt passionū est in virtute con cupiscibili ⁊ est in virtute concupiscibili; q: cōsequitur spe3. 49.dist.quarti.q.7.§.B

¶Denoiatiua ꝓprie dicunt̄ q̄ differūt cadētia ab alio.pt3 in predicamentis. Casus aūt iste pōt esse.vel sicut accidentis ad subiectū vel sicut forme ad suppositū eiusdē nature.⁊ ꝯm hoc est duplex ꝑdicatio denoiatiua vna accidētis denominātis subiectū: alia forme nō accepte in abstracto.nec ꝯm rōnē quiditatis absolute:sed quasi in cōcepto ꝑ cadētiā forme ad suppositum nature ꝓprie ꝯm q̄ dicim⁹ hō est aīat⁹.nō hō est aīa.⁊ isto mō oīa supiora dicūtur de suis inferiorib⁹ vt soꝛ. est hō.homo est animal.nō hō ē animalitas vel soꝛ.est humanitas.⁊hoc modo dr̄ q̄ materia est formata.nō tamen q̄ materia sit forma.12. distin.scōi.q.1.Z

¶Depēdentia essentialis ⁊ necessaria nō est cā q̄ termin⁹ depēdentie addatur in diffinitiōe fundamenti dependentis. tūc em̄ deus magis poneret̄ in diffinitione cuiuscūq̄ creati:quaз substātia in diffinitione accidētis.s3 cā est: q: nulla forma pōt habere cōceptū ꝑfectū quietatiuum : nisi cointelligatur illud cui⁹ est forma.diffinitio aūt exprimit ꝯceptū perfectum diffiniti.⁊ ideo quātūcūq̄ essentialia forme exprimerent̄ sine illo cuius est forma.ꝑuis quiditas eius indicaret̄.tn̄ non esset ꝯceptus ꝑfectus quietans intellectum. ⁊ iō nec diffinitiuus.sed causatū qđ est in se quoddā cōpositū subsistēs si ꝯcipiat̄ in se intellect⁹ ibi quiescit nō requirens aliud cointelligere. 12.distin.quarti.q.1.L

¶Deridet auctoritas Isidori qđ sol ⁊ luna stabūt ne dānati sub terra habeāt aliqđ lumen. nō em̄ sic sūt sub terra sicut aliq̄ imaginant̄ antipodes:quasi in superficie opposita nostre terre habitabili.sed sunt sub terra.i. in centro terre.vel ꝯcauo terre. ⁊ sic nō magis haberent lumē si sol circūferret̄ q̄ꝫ si sol semper staret in vna parte. similr̄ alia pars illius auctoritatis sol ⁊ luna in oꝛdine in quo creati sunt stabūt. vr̄ em̄ satis irrōnabile. tum q: ex quo recesserūt semel ab illo situ nō redeūt iteꝝ ad eū dē infra spatiū trigintasex milliū annoꝝ.ergo opoꝛteret iudiciū vsq̄ ad hunc terminū differri post creationē mūdi. qđ non est ꝓbabile.Silr̄ creata erāt in situ maxime ꝯuenienti noue ꝓductioni rerū.stabūt aūt in situ maxime cōuenienti ꝯseruationi rerū sine noua productione. 48.dist.quarti.q.2.L

¶Detētio formalis que est ꝯm diffinitionē formalē equalis est in dānatis.s3 nolle nō est equale.immo intēsiuus in his q̄ magis peccauerūt.⁊ ideo maioꝛ tristitia.44.dist.quarti.q.2.§.M

¶Desideriū naturale non causat tristitiā nisi sit electiuū:sed hoc nō vr̄ ponere ꝑ se istū magis punitū q̄ꝫ illū. q: sicut non est ꝑ se ꝓmiū intellectui cognoscere creaturā sed deū.ita nō vr̄ ꝑ se pena damni intellectui nō cognoscere creaturā.s3 ꝑ se pena est visione dei priuari.⁊ quo ad hoc sunt isti equales.33.dis. secūdi.q.vnica.§.D

¶Desperās desiderat dēsiderio

conditionato q2 vellet si posset: nō āt desiderat absoluta :q2 ad absolute desiderare p̄supponit̄ pceptio intellectus: ostendēs si bi desideratū sicut pote desiderāti: quicqd em̄ ostēditur volūtati tā𝔮 impossibile vel voluntas oino nō vult illud: vl' si vult illud tenuiter vult ꝛ hoc modo forte verū est qd dictū est in secūdo li. qd āgelus voluit equalitatē dei: nō absolute qd appeteret hoc tā𝔮 possibile: sed velle cōdionato: in quo sufficiēter est rō meriti: ꝛ etiā peccati: ꝛ etiam rō gaudij ꝛ tristitie de opposito 26. distin. tertij. q. vnica. J

¶ Determinatio obiecti est prima determinatio q̄ pertinet ad genus moris: nō tā𝔮 differentia determinās ad aliqd in illo genere: s3 tā𝔮 potētiale recepti uum determinatiōis moralis: q2 qn̄ actus est hn̄s obiectū conueniēs agēti ꝛ actioni: tunc est capax determinatiōis moralis b̄m circūstātias ordinatas: pp̄t qd d̄r ex obiecto act⁹ habere bonitatē ex gn̄e q2 sicut genus est potētiale respectu differētiarū sic bonitas ex obiecto est prima in gn̄e moris presupponēs solū bonitatē nature: ꝛ capax ōis bonitatis specifice in genere moris. 18. q. q. G

¶ Determinatio nō est intrinseca potētie nec de se: nec p spēm: sed est ad determinatū obiectū: ꝛ hoc mō intellect⁹ d: uin⁹ ē ad determinatū singulare: ꝛ nō est incōueniēs intellectū pfectiorē esse determinatū: ꝛ determinabilē respectu obiecti: qn̄o intellect⁹ impfectior nō est determinat⁹ vel determinabilis respectu eiusdē. 9. di. scd̄i. q. 2. J. A

¶ De aliquo habēte verā idēritatē: s3 nō tm̄ vnicā realitatē formalē: necesse est idē rōne vnius realitatis vere predicari formaliter de illa realitate: ꝛ de alia realitate formali formaliter nō p̄dicari: sicut albedo rōne alicuius realitatis: quā h3 in se: ꝯuenit cū nigredine: ꝛ rōne alteri⁹ nō realiter ꝯuenit: s3 differt: nec affirmatio ꝛ negatio de eodem rōne eiusdē realitatis formal'r dn̄r: ita hic pr̄ rōne entie est idē quiditatiue filio: ꝛ rōne p̄prietatis nō est idē formal'r: nec hypostatice filio: nec dn̄r affirmatio ꝛ negatio de eodē respectu eiusdē. 2. di. primi. q. 7. J. Ji

¶ De xp̄o d2 p̄prietas ꝯn̄s humanā naturā, est em̄ naturalis fili⁹ Marie: est etiā iustus ꝛ gratus deo: s3 esse adoptatū nō dicit p̄prietatē nature create b̄m quā xp̄s nū𝔮 fuit extrane⁹ ab hr̄ditate paterna sed nature depranate. 10. dis. tij. q. vnica. J. D

¶ De facto deus resuscitās nō reducet eadē mutationē nume ro: q2 resuscitatio nō erit eadē mutatio cū gn̄atiōe: tamē eadē forma numero reducet̄: vn̄ fallacia ꝯn̄tis est ex distinctiōe mutationū inferre distinctionē terminoꝝ. ecōuerso em̄ bn̄ sequit̄: 𝔮 si alia forma acqrit̄ 𝔮 sit alia mutatio: s3 eadē pōt bene acqri diuersis mutationibus: sicut ꝛ idem vbi specie pōt acquiri diuersis motib⁹ localib⁹ specie: vt pote motu circulari ꝛ motu recto q̄ adeo sunt alteri⁹ rationis vt nō sunt cōparabiles. 7. phy. Aug. etiā tertio de tri. c. 9. vult 𝔮 idē specie possit generari equiuoce ꝛ vniuoce: ꝛ tn̄ mutatiōes sunt alterius rōnis. 43. di. quar t. c. 31.

ti.q.1.D

¶De facto nulli daṫ gr̃a: nisi p aliquã cãm meritoriã que mereṫ cõiũctionẽ eius primã cum deo: ꝛ hec cã meritoria est xp̃s: ſʒ pter istã nõ opʒ dare aliã intrinsecã in recipiẽte: qua cõiungaṫ deo anteꝙ̃ recipiat gr̃aʒ.4. dist.quarti.q.2.C

¶De mõ eẽndi.ſ.nõ ꝙ̃titatiue vel nõ dimẽſiue vł locałr nõ video ſi põt fieri: idẽ in pluribꝰ locis nõ ſub mõ naturali quin ẽt poſſit fieri mõ naturali cũ ĩ primo ſint duo miracula ĩ ſcdo tm̃ vnũ.In primo quideʒ ſunt duo miracula.vnũ.ſ.id cauſando p̃ſentiã corporis hic:ꝛ aliud in ſeparando ipm̃ a ſuo mõ naturali ſic ergo põt eſſe modo naturali ſicut ſub ſacṫo.10.diſ. quarti. q.3.B

¶De neceſſitate miniſtri adminus in eccl'ia latina ẽ hodie cõſidere in azimo.Et forte ẽt grauiter peccãt greci q̃ nõ ſe cõformãt eccleſie petri.maxime cum hic habeaṫ fundamentũ ſolidũ ꝙ ſic xp̃s inſtituit iſtud ſacramentũ celebrandũ:ad minus lʒ nõ neceſſario quin alr̃ fieri poſſet.tñ ſic magis ꝯgrue celebraṫ. 11.diſt.quarti.q.6.ſ.C

¶De potẽtia abſoluta bñ poſſet dari pria gratia ſine merito paſſionis xp̃i.qõ pbaṫ: qꝛ ſũma gr̃a data creature data eſt aie xp̃i ꝛ ſine omni merito:nullo.n. mõ paſſio eiꝰ nec exhibita nec p̃uiſa erat meritũ reſpcũ gr̃e ſibi cõferende.15.di.quarti.q.1.C

¶De potẽtia actiua ſiue factiua nõ ẽ incõueniẽs ꝙ eadẽ exñs ſit organica:qꝛ illa potẽtia non cauſat actũ informanteʒ ſe: ſed effectũ in alio.iõ nõ ſequiṫ ꝯdictio ꝙ ſit organica agendo mediante aliquo organo:ꝛ non organica agendo imediate p propriã virtutẽ ſine aliquo organo. 49.di.quarti.q.14.E

¶De p̃ceptis prime tabule eſt notandũ ꝙ illa imediate reſpiciũt deũ p obiecto.duo q̃deʒ prima ſi intelligaṫ eẽ tm̃ negatiua. Primum nõ habebis deos alienos.Scd̃m nõ aſſumes nomẽ dei tui in vanũ.i.non facies deo tuo irreuerẽtiã. iſta ſũt ſtricta de lege nature qꝛ ſeqṫ neceſſario ſi eſt deus:eſt amãdus vt deꝰ:ꝛ qõ nihil aliud eſt collẽdũ tanꝙ̃ deꝰ: nec deo eſt faciẽda irreuerẽtia:ꝛ p ꝯñs in iſtis nõ põt deus diſpenſare:vt aliqs poſſit licite facere oppoſitũ talis phibiti. Tertiũ preceptũ qõ eſt de ſabbato eſt affirmatiuuʒ.tanꝙ̃ ad aliquẽ cultũ exhibendũ deo determinato tp̃e.ꝛ ꝙ̃tuʒ ad determinationẽ huius tp̃is vel illius non eſt de lege nature ſtricte loquendo:ſil'r nec ad parteʒ negatiuã que includiṫ.qua.ſ.p hibetur actus ſeruilis p tp̃e determinato prohibens a cultu tunc exhibendo deo. ille enim actus non prohibetur niſi quia impediens vel retrahẽs ab iſto cultu qui precipiṫ.37.diſt.tertij q.vnica.ſ.C

¶De pnomine ego in baptiʒ te verum eſt quod non eſt ſimpliciter de neceſſitate forme.ne ꝗ expreſſum neꝗ vt implicituʒ in verbo prime perſone:ſʒ quãtum ad eccleſiam latinã ad minus poſt tempus Alexandri neceſſe ẽ miniſtro exprimere.ego et gloſa. illa ſi quis cum probatione ſua retulerunt.poteſt intelligi p tempore precedere ſi-

iam cōstitutionem Alex.tertij. si quis.3.dist.quarti.q.2.§.Q

¶De re pñte non tm̄ relinquit spēs sensibilia i phātasia sz aliq̄ in potentia memoratiua:et ille potētie cognoscunt obiectū sub alia et alia rōne:nā vna cognoscit obiectum scdm se absolute apprehēdendo q̄ditatē ei⁹: alia apprehēdit obiectū vt i pterito apprehēsum.ita q apprehēsio pteriti ē imediatū obiectū.⁊ obiectū imediatū illius apprehēsionis pterite est obm mediatū recordationis:ita etiā pñte aliq̄ sensibili sensui pōt ɥtute illius causari in intellectu duplex cognitio.vna abstractiua qua intellect⁹ agēs abstrahit spēm q̄ditatis vt q̄ditas ē a spe in phātasmate:q̄ repñtat obiectū absolute nō vt existit nūc vel tūc ⁊ hic:et alia pōt esse in intellectu cognitio intuitiua q̄ cooperaē intellectui:⁊ ab hac pōt derelinqui habitualis cognitio intuitiua importata in memoria itellectiua q̄ sit nō q̄ditatis absolute: sicut fuit alia.sz cogniti vt erāt qñ in pterito apprehēdebaē vt pterijt:⁊ hoc mō xps p experiētiā didicisse dr multa.hoc est p cognitiones intuitiuas.i.illorū cognitoꝝ q̄tum ad existentiā ⁊ per memorias derelictas ab eis 14.dist.tertij.q.3.C

¶De ratione verbi nō est gigni amore obiecti cogniti:sz nec ēt gigni amore notitie:q̄ ē verbū: th̄ cōcomitaē pfectū verbū duplex act⁹voluntatis.vn⁹ preuius quo imperaē actus ille:⁊ inq̄sitio p̄uia:sine qua non pueniret ad ɥbū pfectū:sicut pz.9.de trini.vlti.c.⁊ ali⁹ quo intell'ꝰ quiescit in intellectuali notitia iam habita sine quo nō permaneret intell'ꝰ in notitia iā habita.nō igiē actus volūtatis ē de essentia ɥbi:nec formalr:nec vt cā:sz cōcomitaē necessario ad gñatio nem ei⁹ in nobis pp̄ter inq̄sitio nem eius p̄uiā:⁊ ad cōtinuatio nem ei⁹ sitr:pp̄ter hoc q si itellectio volūtati nō cōplaceret in ista notitia intell'ꝰ nō pmaneret in ea:⁊ ita ista notitia nō haberet rōnē verbi pmanētis.ista tñ pmanentia nō est de rōne pfecti ɥbi intēsiue:q: nō minus pfecta est albedo vnius diei q̄ vnius anni:volūtas aūt respiciēs obiectū cuius est verbū nō ptinet ad rationē verbi:nisi stricte sumēdo verbū quo mō Augu.ptractat cap.pal.Nemo pt dicere dñs Jesus nisi in spiritu sancto.hoc dicere includit acceptationem obiecti dicti:⁊ addit aliquid vltra rationē verbi absolute.27.dist.pmi.q.3.§.D Ca.2.

¶De rōne nūeri sunt tria.pmū est q vnitates q̄ sunt ptes nūeri sunt vnius rōnis ⁊ nō tm̄ cōceptus vn⁹ sz singularia ei⁹ hinc ⁊ inde sunt vni⁹rōnis sm q vna sunt distincta:ita q sic vnū non includat sic vnū:iō vnitas nature non facit numerū cū vnitate suppositi:nec cū vnitate formalitatis:q: natura i vno includit ⁊ aliud includit. Tertio requiriē q i vtraq vnitate vel vtroq nūero sit potentialitas ptis ad totum.24.di.pmi.q.vnica.D

¶De bonis inq̄ntū pdestinat nō ē indiciū:neq de facto i existentia:neq q̄si in psciētia diuina.indiciū em̄ est de aliquo facto vel p̄uiso.sed de malis lz nō sit indiciū de facto q: nō peccauerūt.potest tñ condēnatio dici

iudiciū de eis in pscientia dei: vbi dicunt mali: & tūc inscrutabilitas iudicioꝝ pōt referri ad malos ex parte quoꝝ ponit aliqua rō lʒ ille rōnes ex parte diuersoꝝ ꝑpter quas q̄ſi ex parte eoꝝ ferunt iudicia sint inscrutabiles: & ꝑ hoc iudicia inscrutabilia.41.di.primi.q.vnica.B

¶Detinēs rē alienā aut est i extrema necessitate: & ille cui⁹ est res nō: sʒ hʒ aliquā citra extremā necessitatē. & tunc dicēdum ꝙ ista res fit istius detinētis iure poli. quo in extreme necessitatis articulo ad ꝓuidendū sustentationi nature via oib⁹ extrema necessitate detētis est cōcessa: extra de ꝟbo. signifi. Exijt q̄ seminat: & est hodie in. 6. de re. Si aūt ambo detinens. s. et cui⁹ res detinetur sunt in extrema necessitate. si prius deuenit dñs ad illam extremā necessitatem dʒ reddi dño duplici iure: tum qꝛ prius suū: tum qꝛ iam ex ista necessitate factū est suuʒ: si vero prius deuenit detinēs factum est suū. & tūc dño post deueniēti ad istam necessitatē nō dʒ reddi. qꝛ cessauit dominium eius in re ista. & factum est alterius iure poli. Si aūt ambo simul deueniāt. dico ꝙ dʒ reddi dño: qꝛ nūꝙ̄ cecidit a dominio. Et si arguas ꝙ magis dʒ quilibet se diligere ꝙ̄ proximū: & per ꝯñs magis vitā suam corporalem ꝙ̄ vitaʒ proximi. & per ꝯñs istaʒ rem simpl'r necessariā sibi magis retinere ꝙ̄ dare primo. Rñdeo magis dʒ diligere vitaʒ suam ordinate vt est diligibilis ad vitam eternam: & ita magis conseruationē iustam vite sue ꝙ̄ conseruationem iustam vite primi: sed nō magis ꝯseruationem iniustā vite sue ꝙ̄ cōseruationeʒ iustā vite primi. Sic enī magis dʒ latro sustinere suspēdium ꝙ̄ occidere suspēdentem vt euadat: cuius rō est: qꝛ dilectio vite corporalis iniuste custodite nō est dilectio ordinata: qꝛ nō est ad dilectionem anime nec dei. Istius aūt detinētis in casu vltimo custoditio vite de re aliena est iniusta: & cū hoc est ēt homicida: qꝛ iiuste occidit aliū qui subtrahit sibi necessariū qđ sibi debet. 15. di. quarti. q. 2. Ji

¶Detētio in ꝯsideratiōe ignis intēsa & perpetua & cōtra volun tatem angeli est effectiue a deo principal'r: & ab igne vt actiue: sed min⁹ principal'r. Et pōt poni exemplū sicut intell's agēs et phātasma se habēt ad mouēdum intellectū possibilē in nobis. sic in ꝓposito deus hʒ similem modū intellectui agenti: et ignis phātasmati: & esset omnino simile si in nobis i̇tellectus agēs esset formaliter volens et possibilis similis: et agens per volūtatē suā determinaret aliquod certum phātasma ad mouendū efficacissime intellectuʒ possibilem ꝯ volūtatē eius: nec obstat ꝙ principale agens & instrumentū nō sunt in eodē supposito hic sicut ibi intell's agēs & phantasma: qꝛ ordo agētium illoꝝ nō requirit identitateʒ suppositi. 44. di. quarti. q. 2. K

¶Dictio exclusiua alio mō excludit addita subiecto: alio mō addita pdicato. quia addita subiecto precise excludit respectu pdicati omne illud de quo vere nō dr subiectū neꝙ̄ per se: neꝙ̄ ꝑ accidens. puta solū albū

currit sortem currere: vel musicum currere nõ excludit: sed nigrum currere: lz sor. vel music⁹ nõ dicatur de albo nisi per accidens: sed ex parte predicati excludit respectu subiecti quicqd non formalr vel essentialiter dr de predicato nec econuerso: et maxime eiusdem generis: puta hoc est solũmodo album potest excludi q̃ huic sbo nulla qualitas inhereat nisi albedo. et hoc modo accipitur in diuinis cũz negatur ista christus est solus homo vel solus deus hec enim falsa est: non quia aliquid dicatur de christo de quo non dicatur deus: sed qz nõ omne dictũ de christo est formalr vel essentialiter de⁹: quia homo dicitur de christo: ⁊ tamen non est formaliter deus vel dictuz de deo. 6. dist. tertij. q. 2. D

¶ Dictũ philippi ostẽde nobis patrem ⁊ sufficit nobis intelligendũ est quantũ ad instructionem fidei de trinitate: hanc eñ tunc nõ complẽte intellexerat: frequenter eñ audierat sermonem de patre. et ideo cõcepit q̃ patre sibi ostenso sufficiẽter caperet ⁊ alij cũ eo veritatez fidei de trinitate. non autẽ loquebat de visione beata quasi illa per se sufficeret sine dilectiõe: sicut apparet per responsionẽ christi tanto tpe vobiscũ sum ⁊c. philippe qui videt me quasi dicat si iã me ꝑm veritatem vidistis etiaz perfecta visione fidei. ⁊ patrem meum simili visione vidistis: nõ autẽ intellexit q̃ apli vidissent eum visione beatifica. iaz enim supponeret eos fuisse beatos. 49. dist. quarti. q. 4. P

¶ Diuisio pncipij actiui diuersis nob⁹ exprimitur non soluz apud diuersos: sed etiam apud Aristotelem. vt ptz ex. 2. physic. Te. C. 49. vbi premisit ꝑm ꝓpositũ: ⁊ non ꝑm propositũ ⁊ subdit ab intellectu ⁊ natura: ⁊ in. 9. meta. rationales ⁊ irrationales potentias per ista tria nõ ꝑm proposi tum: ⁊ a natura ⁊ potentie irrationalis: intelligit principium actiuũ. quod cõiter dicimus naturam: per alia vero tria intelligit illud aliud principium actiuum in quo ↄcurrunt respectu actus extrinseci ⁊ intellectus ⁊ volũtas: sed vtrũq; istorum per se acceptum hz suum' propriuz modũ principiandi intellectus quidez per modũ nature vnde ad suum ꝓpriũ actũ comparatus natura est sicut filius in diuinis ꝓducitur per modũ nature: licet eius principiũ productiuum sit memoria: volũtas autẽ semper hz suum modũ causandi ꝓpriũ. s. libere: ⁊ iõ quãdo concurrit cum intellectu vt in productione artificialiũ: totum dicitur ꝓduci libere et a ꝓposito: quia ꝓpositum est principale ⁊ immediatũ principiũ illius ꝓductionis extrinsece. si autez quandoq; ↄcurrat potentia naturaliter actiua cum ipsa volũtate. sicut est de potentijs inferioribus quibus vtimur ad agẽdum. lz actio ꝓprie vt est huius principij fit per moduz nature: tamẽ quia totum subiacet volũtati. ideo libere vtimur et dicimur libere agere a principali agẽte: ⁊ hoc modo loquitur. 9. meta. vbi vult q̃ vltra intellectum requiritur aliquod determinãs vt appetitus ⁊ pro hẽresis. alioquin simul faceret con- t. c. 10.

traria nam ipsa scientia simul contraria ostendit: et ipsa quantum est ex parte sui esset principium per modū nature: et necessario quātū est ex parte sui causaret quodlibet respectu cuius est in potentia. Ille inquit contrariorum quare simul faciēt ꝯtria hoc ē impossibile: necessariū est igitur alterū adesse qđ propositum est hoc est determināns ad vnum oppositorum. et subdit dico aūt hoc appetitum. 16. q. q. I. R

¶ Dolor sicut et delectatio sensitiua est passio causata in appetitu sensitiuo ab obiecto apprehenso per sensum: sicut ergo aliquod obiectū inquantū obiectum hoc est intētionaliter motiuū est cōuenientēs: ita causat posita sensatione delectationem in appetitu sensitiuo: vñ non est facile in omni delectatione saltē visus et auditus fingere imutationē aliquā realem ad salutē ipsius sup positi. Eodem mō lʒ imutationem intentionalē obiecti discōuenientis cōcomitatur alia imutatio realis discōueniēs nature qđ forte non est verū in visu et auditu: sed qđ dolor cātus ab illo obº sensato vt sensato in appetitu sensitiuo. 44. di. q̄rti. q. 3. C

¶ Dño male et inordinate volēte statim rehabere suū: et p ꝯñs inordinate nō volente proximū suū illud tenere non est tenēs iniustus: quia etiam depositum de cuius redditione est lex strictissima potest teneri licite dño inuito volūtate inordinata. 15. di. quarti. q. 2. Ff

¶ Domus extra dr̃ fieri a domo in mente: quia fit a cognitione domus in mente: tanꝗ a principio formali: et illa cognitio domus est simplr̃ pfectior domo extra ipsa etiā domus intra pquāto participat esse cognitionis perfectior est seipsa extra. Et si dicitur ꝙ est ens diminutum et domus extra est ens reale. Dico ꝙ cognitio eius est ens reale et pfectius ens ꝙ̄ domus extra. domus etiam in mēte participat nobilius esse reale ꝙ̄ sit illud esse extra. Et sic intelligendum est illud Aug. 9. de tri. 10. vel. 11. c. ꝙ superius hʒ nobilius esse in se ꝙ̄ in intellectu ecōuersa aūt inferius hʒ nobilius esse in intellectu ꝙ̄ in seipso: hoc intelligendū est de illo esse qđ sor maliter est ipsius cognitionis et participatiue ipsius cogniti: verum est tñ ꝙ domus ex̄ hʒ verius sēē domus ꝙ̄ domus in intellectu cuiuscūꝗ sʒ hoc est esse ꝫ quid i. esse tale limitatū: nobiliº aūt simpliciter esse habet in intellectu maxime diuino. 1. di. quarti. q. 1. Q

¶ Domus nō est nata habere ratione obiecti respectu sue cognitionis quantū ad istas ꝯditiones causare. s. notitiā vt mēsurare qr intellectus ꝗ mouetur ab ente vel quiditate in sensibilibº nō mouetur ab artificiali: vt artificiale est. quia sic nō est ens nec hʒ quid sed tm̄ domus est obiectū quantū ad illam cōditionē que est terminare actū et ista conditio obiecti nō ostendit maiorem perfectionem in obiecto q̄ȝ in actu. 1. di. quarti. q. 1. S

¶ Duarū pductionū cōpletarum in esse substantiali non pōt esse eadē substātia primus terminº qr tunc vtraꝗ acciperet pfectū esse substātiale ex ꝗ vtraꝗ ē cō-

pleta. ⁊ ita idē bis pduceretur cōplere.3.dist.scdi.q.4.I.B

¶Dubiū est qd phs circa imortalitatē aie sensit.varie eni loqt in diuersis locis.⁊ habuit diuersa pncipia. ex quoꝝ aliqbus vr seq vnū oppositū.ex aliis aliud vn pbabile est ꝙ in illa cōclusione semp fuerit dubius.et nunc magis accedere ad vnā ptem. nūc ad aliā.iuxta hoc ꝙ tractabat materiā cōsonam vni parti magis ꝙ̄ alteri.43.distin.quarti.q.2.I

¶Due ɔditiōes ɔcurrūt in obiecto amabili.s.vnitas ⁊ bonitas.⁊ lꝫ vnitas vni⁹ obiecti qñꝙ superet vnitatē alteri⁹ obiecti tñ bonitas ex alia pte recōpēsat.27.di.tertij.q. vnica.I.Q

¶Due sunt rōnes qre xps non cōtraxit pctm originale.quarū vna per se sufficeret sine altera. vna.qꝛ purgata fuit caro eius in beata ꝟgine.scda qꝛ nō erat fili⁹ naturalis ade:⁊ iō nō obligatur in adam.32.distin.secundi.q.vnica.B

¶Due grē sunt i aiab⁹ ɔtrahētiū ⁊ hoc nisi sit obex pcti mortalis hinc ⁊ inde.nō eni sufficit ad grām pcipiēdā ꝙ ɔtrahens nō sit fictus respectus sacramēti.sꝫ opꝫ prius penituerit.quia istud sacramētū nō dat primaꝫ grām.Secūdus effect⁹ est vnio aiarum cōtrahētiū.sed primus effectus totalis est vnus.s.gratiosa cōiunctio animarum.20. distin.quarti.q.1.M

¶Duo actus pfecti nō pñt esse in eadē potētia.aut saltē si pñt nō videt ꝙ vnus illoꝝ possit eē aliquo mō actiuū respectu alterius.17.distin.primi.q.2.L

¶Duo amores fecerūt duas ciuitates.ciuitatem dei amor dei vsꝙ ad cōtēptū sui.⁊ ciuitatem diaboli amor sui vsꝙ ad cōtemptū dei.Prima igit radix ciuitatis diaboli fuit iordinat⁹ amor amicitie sui q̄ radix germinauit vsꝙ ad contēptū dei.in quo est consummata ista malitia.6.distin.secundi.q.2.I.C

¶Duo effect⁹ cōparati ad vnā cām cōem eorū pñt hr̄e ordinē mutuū ad se inuicē in rōne cāe ptialis.sicut spēs itelligibilis ⁊ intelligere cōparādo ad intellectū agētem ⁊ possibilē. qꝛ respectu intellectionis ptialis cā est spēs.⁊ posset poni intellectio eē aliqua cā speciei p quāto intēdit eam.17.dist.primi.q.2.I.Q

¶Duo fines vltimi si essent hēberēt duas coordinationes entiū ad se.ita ꝙ ista entia ad illa nullū ordinē haberēt.qꝛ nec ad finē illoꝝ. nā q̄ ordinarent ad vnū finē vltimū.nō possent ordinari ad aliū.qꝛ eiusdē causati duas esse cās totales. vel pfectas in eodē ordine est impossibile.tunc qñ esset aliqd in aliq ordine p se cā quo nō posito nihil min⁹ eēt id pfecte causatū. ordinata:ergo ad vnū finē nullo mō ordinant ad aliū.nec per ɔñs ad illa q̄ ordinant ad aliū. ⁊ ita ex his ⁊ illis nōꝫ fieret vnū vniuersum.2.dist.pmi.q.2.I.Q

¶Duo ordines pñt intelligi in diuinis.s.ordo nature⁊ ordo originis qui sunt alterius rōnis.⁊ in quocūꝙ gradu vni⁹ ordinis potest tot⁹ alius ordo alligari. Exemplum in creatura vbi est ordo nature: ordo originis: et ordo durationis:qui sunt alterius:⁊ alterius rationis: ⁊ tot⁹ vnus ordo potest assignari in

vno

vno gradu alterius ordinis: accipiatur enim vnum instans duratiouis: in illo instanti possunt assignari oia ordinata secundum originem et naturam: accipiatur etiam vnum instans nature in eo possunt assignari omnia ordinata secundum originem. Simpliciter tamen in diuinis ordo nature primus est ita quod simpliciter procedendo in primo instanti nature debet assignari totus primus ordo originis: et si in secundo instanti nature assignetur ordo originis: non est primus ordo originis: sed secundus: quod intelligo sic. Ordo nature accipitur comparando obiecta ad intellectum et voluntatem diuinam: quia comparando essentiam suam ad intellectum et voluntatem eius: que est primum obiectum intellectus sui et voluntatis sue est primum instans nature et comparando alia obiecta: que sunt secundaria ad intellectum et voluntatem diuinam que non sunt ex se obiecta sed producta per intellectum et voluntatem in esse obiecti: est secundum instans nature. In primo igitur instanti nature stando in illo habetur persona perfecta habens memoriam perfectam essentie diuine. i. habens intellectum cui essentia diuina est presens in ratione obiecti: actu intelligibilis: et ista persona ista memoria essentie diuine potest formaliter operari et formaliter producere: et prius aliquo modo intelligitur ista persona operari ista memoria quam producere: et in illo priori intelligitur ista persona in se perfecta et vere beata in actu intellectus intelligendo essentiam diuinam sicut obiectum suum: eadem etiam persona producendo ista memoria producit notitiam adequatam huic obiecto. et cum hoc obiectum sit infinitum producit personam formaliter infinitam per se subsistentem illi autem persone communicatur voluntas: vt actus primus: non habens adhuc terminum adequatum productum ista vna voluntate persona prima et secunda operantur circa essentiam diuinam tanquam obiectum amando eam infinite: et tunc sunt in se perfecte et vere beate in essentia diuina: preter hoc autem ista eadem voluntate vna in eis iste persone producunt amorem adequatum huic obiecto cognito sub ratione amabilis: et ita producunt amorem infinitum: et ita spirant personam diuinam: quia nihil est formaliter infinitum nisi quod per identitatem est deus. Stando igitur precise in primo instanti nature comparando essentiam diuinam ad intellectum et voluntatem habetur totus ordo originis primus: quia scilicet due persone perfecte originantur. et tota perfectio diuinarum personarum ad intra in intellectu diuino et voluntate habetur in primo instanti nature. vt sunt potentie operatiue: circa illam essentiam: quia tota perfectio simpliciter cuiuslibet persone est in intelligendo et volendo essentiam diuinam: quia in intelligendo et volendo eam sunt beate formaliter. Hoc ergo quantum ad primum instans nature. Sequitur secundum instans nature in quo comparatur intellectus et voluntas diuina ad aliud obiectum secundarium: et quia in illo instanti obiectum illud non est ex se actu intelligibile: sed fit actu intelligibile per intellectum: ideo non habet esse

in memoria diuina vt memoria est. sed producit actu intelligentie in tali esse obiecti sicut i nobis intentiones secunde producuntur per intellectum et non sunt in memoria: vt memoria est: et siue poneret quod haberet esse per memoriam. siue quod producerentur per intelligentiam in esse cognito: saltem prius natura quam habeant esse in memoria vel in intelligentia tam memoria quam intelligentia est in tribus personis: et ita in quantum memoria vel intelligentia est in istis tribus personis erit ratio producendi ista in esse: non igitur verbum prima productione producitur de lapide: vt est in memoria patris: quia vel lapis non habet esse in memoria patris: vt memoria est principium producendi verbum: vel si habet esse in memoria: non tamen prius naturaliter quam ipsa intelligatur in tribus. In secundo tamen instanti nature potest assignari quidam ordo originis: quia prius origine pater intelligit lapidem quam filius: quia pater intelligit a se filius non a se: sed hoc habet a patre et s. s. a patre et filio. Sed iste secundus ordo originis non est originatio simpliciter: qua s. persone diuine producuntur in esse nature diuine simpliciter: sed est quasi originatio secundum quid siue consequens personas iam productas. Exemplum huius in creaturis si sit origo sortis a platone per se secundum humanitatem: ordo originis in istis in habendo humanitatem est primus ordo originis simpliciter. ordo autem eorum in habendo resibilitatem est alius ordo originis quasi secundum quid: quia sicut in primo instanti nature sortes habet humanitatem a platone: ita in secundo habet risibilitatem ab eo. et si prius naturaliter ambo haberent humanitatem quam risibilitas produceretur ambo causarent simul risibilitatem: et tamen quod hoc causarent vnus haberet ab alio. Ita dico in proposito quod verbum esse notitiam infinitam genitam est ipsum esse infinitam notitiam infinite essentie: et hoc per originationem ipsius a patre: in primo instanti nature: sed verbum esse notitiam lapidis vel habere notitiam lapidis a patre gignente: hoc est quasi originare verbum secundum quid siue secundum aliquid adueniens verbo enti simpliciter. hoc enim non est ipsum gigni simpliciter sub ratione persone diuine: quia nec sub ratione notitie simpliciter infinite: et formaliter infinite essentie vt obiecti per se: sed enim concomitanter notitia illa infinita: que est infinite essentie vt obiecti per se fit notitia lapidis. quatenus tamen est lapidis non habet a lapide formaliter infinitatem. Et sicut dictum est de producto in esse intellecto consimiliter dici potest de esse volito. i. dist. secundi. q. i. j. H. et. 14. qq.

¶ Duo que concurrunt in principio. s. in memoria perfecta essentia et intellectus et in voluntate perfecta voluntas et obiectum diligibile presens non se habent per accidens. nec sicut remotum principium et propinquum. sed totum hoc intellectus infinitus habens obiectum infinitum intelligibile sibi presens est per se vnum principium. ita quod alterum sine altero non est principium productiui. et ideo est vnicum principium simpliciter productiuum non distinctum in duo principia productiua. consimilier de voluntate et obiecto respectu spirationis. et consimiliter de terminis re-

spectu pductionuz. Si queras q̄re nō pōt essentia sola vt distinguit ꝫ voluntatē ꝛ intellectū esse principiū cōicandi se? Respondeo essentia mere intellectualis nō est principiū alicui⁹ pductionis nisi vt coincidit cū memoria ꝛ voluntate. 2. q. q. P

¶ Duplex est actus intell'ꝰ respectu obiectoꝝ. q̄ nō sunt phn̄tia in se. qualia sunt illa. q̄ modo naturaliter intelligim⁹. primus actus est spēs qua obm̄ est presens vt obm̄ actu intelligibile. Scd̄s actus est ipsa intellectio actualis. ꝛ ad vtrunqꝫ agit intell'ꝰ nō motus ab eo qd̄ est cā partialis secū ꝯcurrens ad illam actionē. lꝫ vnū actum intellectus precedat motio eius ad aliū actū. Ad primū aūt actum agit intell'ꝰ agēs cū phātasmate. ꝛ ibi intell'ꝰ agēs est principalior cā ꝙ phātasma et ambo integrāt vnam totalem cām respectu speciei intelligibilis. ad scd̄m aūt actū agit pars intellectiua: siue intell'ꝰ agēs siue possibilis. nō curo modo. ꝛ spēs intelligibilis sicut due partiales cāe. ꝛ ibi agit pars intellectiua nō mota a specie. ſꝫ prius mouens. s. agēs vt spēs sibi coagat. Qd̄ si dicat obm̄ mouet nō motum. Dico ꝙ in vtraqꝫ motione obm̄ est mouēs scd̄arium lꝫ nō sit motū. i. aliqd recipiēs in se a principali siue priori mouente. Cū dicis ꝙ intell'ꝰ nō mouet nisi motus. Dico ꝙ nō mouet secūda motiōe nisi motus priori motione. hec igit̄ est cōparatio duarū motionū intell'ꝰ. nō aūt duarū causarū partialiū cōcurrentiū in vna motione. Si aūt cōpares causas partiales ĩtra ꝙ motione. Dico ꝙ intellectus vtrobiqꝫ mouet nō motus a cā partiali cōcurrente in eadē motione. 3. di. primi. q. 8. D.

¶ Duplex est īpotētia ī gn̄e cōtingēs in m̄rimonio naturalis ꝛ casualis. naturalis in viro est frigiditas vł mutilatio ꝑtis necessario. in muliere aretatio. casualis est ꝑ maleficiū. īpossibilitas prima satis ꝑꝫ. scd̄a fit ꝑ malignos sp̄us q̄ hn̄tes pactiones cū hoib⁹ seruāt ꝑmissa nō q̄ veraces. sed vt alij eis adhereant. q: si nulla pacta seruarēt nulli eis seruirēt. ꝛ vt illi quibus seruant ꝑmissa eos colant naꝫ ex superbia sua precipue appetūt honores diuinos. de⁹ etiā permittit eos exercere ptātem suā ad impediendū aliquos ab aliquib⁹ actibus in quos possent si nō essent impediti. et hoc vel ꝑpter pctā eoꝝ vel propter aliquā aliā causam occultā. ꝛ hoc modo Maga habens pactū cū demone procurat ab eo vt istuꝫ impediat a tali actu cū tali muliere ꝙdiu tale maleficiū perseuerāt. puta actus curuata ꝛ aliqua huiusmodi. 34. dist. quarti q. vnica. B

¶ Duplex ē necessitas ꝯuersionis intell'ꝰ ad phātasmata vna est conformitas actionū potentie intellectiue. ꝛ phantasie. q: quicquid intelligamus in vniuersali. illud idem phantasiamur in suo singulari. ꝛ simł necessario. ex quo accidit. ꝙ impedita opatione phantasie impeditur intell'ꝰ sicut simul operatio sensus cōmunis. ꝛ particularis. ꝛ impedita operatiōe. sensus particularis. impedit̄ opatio sensus cōis. Quo autem ad

eãm scðam vel necessitatẽ est itelligẽdũ ꝙ spẽs itelligibilis abstrahit a phãtasmate vt actu ꝑ ipm phantasiat obm particulare phantasia anteꝙ igr intell's habeat spẽm nectio opʒ ipm cõuerti ad phãtasmata sicut propriũ passiuũ ꝯuertit ad suũ propriũ actiuũ a quo simul:ab itellectu agẽte recipit spẽʒ itelligibilẽ ⁊ si eã hʒ recipit itẽsionẽ actus qꝛ clarius videt obm stante eñ volũtate ad hoc et phãtasia nõ fatigata quãto ipa ẽ magis in actu ordiato intell's intẽsius videt obm suũ ꝓpriũ. Sʒ dices si actus est intẽsior quãto plus phãtasia est in actu:ḡ vr ꝙ non habeat terminũ:cui⁹ falsitas pʒ in patria. Dicẽdũ ꝙ gñaliter in his que suscipiũt magis et minus sicut in habitib⁹ nõ ꝗlibet actus auget habitũ vel saltẽ ille actus ꝗ nõ virtualiter continet ipm gñatũ vñ aquã calidã non facit calidiorẽ modic⁹ ignis vel modicus calor:puta tepidũ:sed calor intẽsior puta calor qui virtute est talis. ii aũt forme tales habent terminũ nõ amplius illi actus intẽdunt habitum ita est in proposito.3.distinc.primi q.6.infra.S

¶ Duplex est tristitia de positiuo.discõueniẽte vna.de detẽtiõe ignis ꝑpetua tãꝗ diffinitiue locãtis alia de detẽtiõe intelligẽtie in ꝯsideratiõe intẽsa ignis vt obi:ꝗ duo positiua.s.due detentiões sũt nolita ⁊ iõ discõueniẽtia:nõ sic ꝙ destruãt nãm potẽtie cui insunt:sʒ sicut est disconueniẽs graui esse sursũ ⁊ esset sibi triste si esset ab eo ꝑceptuʒ ⁊ ille due tristitie de duplici detẽtiõe phĩt sic noiari pena incarceratiõis pᵃ pena excecationis scða vt sit ꝯstructio trãsitiua accipiẽdo penã ꝓ tristitia ⁊ illud additũ in gtõ ꝓ obo contristante.46.dist.quarti.q.4.C.

¶ Duplici rõne nõ poterat costa ade eẽ semẽ nec i ea rõ seminalis pᵒ qꝛ vt dictũ est.semẽ est ꝓpinquũ ꝯuertẽdũ in genitum cuiusmodi non fuit costa illa secũdo qꝛ ꝑ quãcũꝙ trãsmutatiõnẽ nõ potuit transmutari costa in totũ corp⁹ Eue:qð fuit perfecta quãtitate formatũ sine materie additiõe nec ẽt aliqd illi⁹ corpis fieri potuit ex ista costa naturalr nisi ꝑ multas trãsmutatiões.18.dist.scði.q.vnica.R

¶ Duplr vel triplr eodẽ de⁹ est sapiẽs ⁊ magn⁹ ⁊ tñ nõ sic eodẽ est deus pater.vno mõ qꝛ sapia et magnitudo sunt ꝑfectiones eiusdẽ rõnis hoc est ꝗditatiue. qꝛ ꝗcqd perficit istis perfectiõibus perficit nõ vt rõnib⁹ suppositi sed vt rõnib⁹ quiditatiuis: nõ sic autẽ paternitas ⁊ deitas sunt eiusdẽ rõnis. Sũt etiã alio mõ eiusdẽ rõnis sapientia ⁊ bonitas qꝛ ꝑfectiones simplr non sic aũt paternitas ⁊ deitas scðo mõ.qꝛ magnitudo est eadẽ deitati in quolibet.paternitas nõ sed tñ in vno supposito tertio mõ.qꝛ bonitas ⁊ magnitudo ⁊c. hmõi sunt eadem quasi idẽtitate mutua qꝛ vtrũꝙ est formalr infinitũ.ꝓpter quã infinitateʒ vtrũꝙ est idẽ alteri sed paternitas ⁊ deitas nõ sunt eadem sic mutuo.qꝛ vnũ eoꝝ non est formaliter infinitũ.sed tñ deitas est formaliter infinita. et ꝓpter istam infinitatem paternitas est sibi idem.non econuerso sic. 8.dist.primi.q.4.infra.y

Eadē rō intelligendi illimitata pōt esse ppria rō intelligēdi qdcūqꝫ eorū ad q̄ est illimitata sicut si eēt limitata ad aliqꝺ solū ꝛ maxime respectu isti⁹ act⁹ q̄ est itelligere. in quo nō semꝑ reqrit̄ vnio ca rō vel assimilatio cū cognito. aliodn nihil posset cognosci ꝑ cām nec ꝯclō ꝑ principiū sꝫ sufficit rō eminētior ꝯtinēs ꝑfecte similitudinem virtualem cogniti. 35. dist. primi. q. vnica. N

¶Ecclīa illegitimauit vouētē religionē ꝛ hoc fuit rōnabile. qꝛ ipse posuit se in ptāte ecclie quātū ad oppositū ei⁹ ad qꝺ est ꝯtractus matrimonij. vouentez aūt priuate nō illegitimauit qꝛ nō sic se posuit in eius ptāte. sꝫ qꝛ se posuit i mān dei ad oppm̄ seruādū. ꝛ ꝯsuluit ale sue apud deū ne trāsgrediatur ideo ecclesia reliqt eū iudicio diuino. 38. dist. quarti. q. vnica. infra. D

¶Ecclesia nō ita stricte p̄cepit suscipientē esse ieiunū ꝓhibēdo nō ieiunū suscipere sicut ꝓhibꝫ diuisionē sacri. immo ipsa diuisio ꝓhibet̄ a xpō ex prima institutione sacri nec etiā ita stricte ꝓhibet non ieiunū percipere si cui precipit ꝯsecrantem percipere ergo ex vna parte hꝫ iste p̄ceptum xpi ad sic ꝯsecrandū ꝛ post consecrationē strictissimū p̄ceptū ecclesie de percipiēdo ex alia parte nō hꝫ nisi p̄ceptū ecclesie leue comparatiue de ieiuno. nō eñ ibi ponit̄ ꝙ suscipiēs nō ieiunus sit reus dominici sacramēti. neqꝫ ꝙ ibi sit sacrilegiū neqꝫ repellitur a cōmunione ꝑ annū sicut hic. simplr eñ ecclesia nō intēdebat ligare i isto casu ad ieiunium. immo cum alia duo p̄cepta tum virtute xpi tuꝫ virtute ecclesie fortius magis obligent. potius intēdit in tali casu obligari ad illa. Nō est ergo iste perplexus. quia seruādo p̄ceptū superioris ꝛ p̄ceptū strictius ecclesie bene facit ꝛ si non suaret peccaret mortalr. Omitēdo aūt aliud p̄ceptū min⁹ strictum nō peccat nouo pctō. qꝛ in isto casu non tenetur seruare. nec ecclīa voluit ligare ad hoc preceptū in hoc casu. sed magis ad oppm̄. 8. dist. quarti. q. 3. F

¶Eccl̄a nō punit oia mala nec sic ea ꝓhibet vt ꝑpterea penas ecclesiasticas iniungat. 38. dist. quarti. q. vnica. infra. D

¶Ecclesia tenet ꝙ heresis est dicere legalia currere cum lege euāgelica vt habet̄ extra de baptismo ꝛ eius effec. c. maiores. vbi dicit Inno. Absit vt in illaꝫ dānatam heresim incidamusqꝫ perperam affirmabat legē cum euāgelio ꝛ circūcisionē cum baptismo seruandam. Non aūt videtur ꝙ ecclesia hoc iudicaret heresim ex sola omissiōe iudeorum quadā necessitate dispersionis seu hmōi nō seruantium legem. sed videtur ꝙ hoc fuit ꝑpter aliquam reuocationeꝫ simpliciter factam a deo. 3. distinc. quarti. q. 4. infra. M

¶Ecclīa nō hꝫ nisi septē sacra que etiaꝫ oia non sunt omnib⁹ christianis necessaria non eniꝫ oēs recipiūt ordines nec omnes matrimoniū contrahūt. sꝫ necessarius est baptism⁹ ꝛ post baptismū in pctm̄ mortale recidiuidādo penitētia. ita ꝙ difficili⁹ qꝺ est in ecclesia videt̄ esse cōfessio. Difficile eñ videt̄ alicui peccata sua priuata soli deo

ꝛ sibi nota reuelare alicui hoīs: sꝫ ibi apposita sunt remedia ita ꝙ ꝓpter reuelationē talem: nō opꝫ timere ꝯfessionē obligatur eñ audiēs ad maximum sigillū secreti. Alia sacra a baptismo ꝛ penitētia forte non sunt necessaria: aut si sunt: sunt satis facilia: puta confirmatio eucharistia et extrema vnctio. 40. dist. tertij. q. vnica. D

¶ Effect⁹ gr̄e tā i circūcisiōe ꝙ̄ in baptismo ꝓprius est ablutio anime a pctō: sꝫ ꝯcomitet alius scꝫ acceptatio ad vitā eternam 1. dist. quarti. q. 6. infra. N

¶ Effect⁹ prim⁹ cāe equoce ſm spēm in q̄libet indiuiduo cātur ab aliquo idiuiduo cāe equoce rō est qꝛ idiuidua eiusdē speciei nō necio requirūt aliā ꝛ aliam cām spē. possibile eñ est eādem naturā specificā in isto ꝓduci a cā eiusdē rōnis a qua pōt ꝓduci eadē natura in alio idiuiduo qꝛ ad eūdē terminuꝫ formalem sufficit idē principiū formale in ductiuū. illud autem hoc ꝛ hoc qđ habet illud eundē terminuꝫ formalē nō requirit necessario productiuum alterius ratiōis. 12. dist. quarti. q. 3. T

¶ Electio vno mō ṗcise ðt volitionē ꝯñtem planā appꝛehēsionem. alio mō volitionē efficacē sequētē syllogismū pꝛacticū pꝛimo mō pōt esse cuiuscūqꝫ. cui ṗsupponit notitia pfecta obiecti scđo mō nō pōt esse alicui⁹ nisi ad cui⁹ esse opat volūtas quantuꝫ pōt. qꝛ nihil vult efficaciter nisi ad qđ disponit media per q̄ pt deduci ꝛ talis volitio efficax nunꝙ̄ est alicuius impossibilis nullus eñ ꝯsiliatur de impossibilibus. nec pꝛecipit intellectui pꝛactico ad inquirendū media ad illud. ꝛ hoc modo hꝫ intelligi ðbū phi. Electio nō est ipossibiliū hoc ēt mō angeli nō peccauerūt ex electiōe hoc est ex volitiōe efficaci p quā vellēt niti ad ꝯsequēdū ꝓpm̄ in pugnando. ꝛ surripiēdo sibi eminentiaꝫ dei. potuerūt tamen peccare ex electione. hoc est ex non surreptione. sed ex perfecta volitione illius equalitatis. 6. distin. secundi. q. 1. E

¶ Ens cābile nō pōt hr̄e ðrias istas necessariū et possibile esse sed omne ens causabile est tm̄ possibile ꝛ ideo nō est imperfectionis in cā non posse causare istas differētias qꝛ ad ipoꝛe nulla ē potētia. 8. di. pmi. q. 5. I. Aa

¶ Ens est vniuocū oībus. sꝫ cōceptibus nō simplr̄ simplicib⁹ est vniuocū i qđ dictū de eis sꝫ simplr̄ simplicib⁹ est vniuocus vt determinabilis. vel vt denominabilis. nō aūt vt dictū ē de eis in qđ. qꝛ hoc includit ꝯtradictionem. ex his apparet quō in ente ꝯcurrat duplex pꝛimitas. s. pꝛimitas cōitatis i qđ ad oēs ꝯceptus non simpliciter simplices ꝛ pꝛimitas virtualitatis in se vel in suis inferioꝛib⁹ ad oēs ꝯceptus in se simplr̄ simplices ꝛ ꝙ ista duo duplex pꝛimitas cōcurrens sufficiat ad hoc ꝙ ipm̄ sit pꝛimū oīm intellect⁹. lꝫ neutrā habeat ṗcise ad oīa p se intelligibilia. hoc declaro per exēplum. qꝛ si visus esset per se cognoscitiuus oīs coloꝛis et oīm passionū ꝛ differentiarum coloris in cōi. ꝛ oīm spērū. ꝛ indiuiduoꝝ ꝛ tñ coloꝛ non includeret q̄ditatiue in differētijs ꝛ passionibus coloꝛis. adhuc visus ha-

deret idē obiectū pmū q mō hz quia discurrendo per oīa: nihil aliud eēt sibi adequatū igr tūc non includeret pmū obiectū in oībus p se obiectis qditatiue sz quodlibet per se obiectū. vel includeret ipsum essentialiter vl includeret inaliquo eētialr vl virtualr icludēte ipm z ita i ipo concurreret duplex pmitas. scz communitatis ex pte sui. z pmitas virtutis in se. vel in suis iferioribus. z iste duplex primitas sufficiet ad rationem primi obiecti talis potentie. 3. distin. primi. q. 3. M

¶ Ens i cōi non tm diuidit per actū z potētiā sz ēt qdcūq gen9 entis z qcūq spēs z idiuiduum q: sic eadē albedo est i potētia z post, es i actu z hoc mō ad idem gen9 ptinēt act9 et potētia hoc modo pprie loquēdo nō est potentia gnandi in diuinis pprie s. que opponat actui. q: illa generatio est simplr in actu z necessaria z ideo nō est in potētia vt potentia repugnat actui sed hic est sermo de potentia. vt est pncipium. z hoc modo ista ppositio est falsa q dicit q potentia est eiusdē generis cum actu potest enim forma substātial: e eē pncipiū actōis de genere actionis z actiōis de genere qualitatis sicut tactū est supra dist. 3. q de notitia genita q subiectū ē per se causa ppria passionis. 7 dist. pmi. q. vnica. Y

¶ Ens nō vnū p se q nō sit diffinibile pōt intelligi, duob9 modis. s. vel vt q 9sistat ex entib9 eiusdē generis vel alterius q tm nō sunt nata 9stituere p se vnū prmū tenet nomē entis aggregati vt cumulus vl aceru9 scdz dr ppie ens p accidēs pz. 5. meta. c. de ente z de vno. neutrū āt t. c. 13 horū est ppie diffinibile pmuz t. c. 7. nō pz. 8. met. c. 10. nec scdz, vt pz t. c. 15. 7. me. c. 2. 1. dist qu arti. q. 2. G

¶ Ens nō pōt 9cipi nisi distīcte q: hz 9ceptū simplr simplicē & pōt cōcipi distincte sine aliis et alii nō sine eo distīcte 9cepto & ens est pm9 9cept9 distincte cōceptibilis ex hoc seqtur q ea q sunt sibi ppinqora sunt pora q: cognoscere distīcte hr p diffinitionē q inqrit p viā diuisiōis incipiēdo ab ente vsq ad 9ceptū diffiniti in diuisione aūt pus occurrūt 9cept9 9muniores deinde gnera z differentie in qbus cōcipit distincte 9cept9 iferior 3. dist. primi. q. 2. infra. N

¶ Ens pus diuidit in ifinitū et finitū q in decē gnā: q: alteruz istoz. s. ens finitū ē cōe ad decē genera ergo qcūq 9ueniūt enti vt est idifferēs ad finitū z ifinitū vl vt est ppriū enti ifinito cōueniūt sibi. non vt determinat ad gen9 sz vt pus z p pns vt est trāscēdens z extra oē genus q cunq sunt 9munia deo z creature sunt talia. q 9ueniunt enti vt est idifferēs ad finitū z infinitum vt eni 9ueniunt deo sūt infinita. vt creature sunt finita ergo illa per pus 9ueniunt enti q ens diuidat in decē genera. p 9ns qdcunq tale est transcēdens. 8. dist. primi. q. 3. N

¶ Ens sufficiēter diuidit tāq i illa que includunt quiditatiue ipsum. in ens increatum z in decē genera z in partes essentiales. 10. denerum saltem nō videtur habere plure diuidētia quiditatiue quin sint i istis igitur si vnū vel veruz includat quidi

tatiue ens vt erit aliqđ decē generū vel continebit sub aliquo istoꝝ:sꝫ nō est aliqđ decē generū.pꝫ nec ex se est ens increatū qꝛ cōuenit entibus creatis. igr̄ esset spēs in aliquo genere : vel principiū essentiale alicui⁹ generis:sed hoc est falsum:qꝛ oīs pars essentialis in quocūqꝫ genere:et oīs species cuiuscunqꝫ generis includit limitationē: ꝛ ita qđcunqꝫ trāscendens eēt de se finitū ꝛ ꝑ ꝯñs repugnaret enti infinito:nec posset dici de ipso formalr̄:qđ est falsum :qꝛ oīa trāscendētia dicunt̄ ꝑfectiones simplr̄:ꝛ cōueniunt deo in summo.3.dist.primi.q.3.M

¶Entitas quā addit singulare sup spēm nō est entitas quiditatiua:iō dico ꝙ tota q̇ditas q̄ est in indiuiduo:est entitas speciei:et ita spēs ꝓicit totū esse in diuiduoꝝ:nō sic aūt genus dicit totū eē speciei qꝛ species superaddit entitatē quiditatiuaꝫ 3.di.scđi.q.6.infra.O

¶Entitas ꝯpositi est a suis causis et causalr̄ est ab eis ꝛ nō ab aliīs. ꝛ quare tales cāe causent ꝛ ꝯstituāt entitatē tertiā aliā a se q̄ sit ꝑ se vna ꝛ alie nō ꝯstituunt nō ē rō nisi qꝛ iste entitates cāꝝ sunt tales:ꝛ alie sunt alterī⁹rōnis:qđ phs innuit.8.met. vbi rn̄dens ad.q.de vnitate cōpositi quō fiat vnū ꝑ se ex materia ꝛ forma:assignat ꝓ cā: quia hoc ꝑ se est actus:illud ꝑ se potentia:ꝛ sicut hoc est actus per se:ita hoc totū est vnū ꝑ se: ꝛ sicut hoc est actus ꝑ accidens et illud potentia per accidens ita hoc totū ꝯstitutuꝫ est vnū ꝑ accidēs:quare aūt est antitas est ꝑ se actus respectu vni⁹:et alia tm̄ per accidens respectu alterius:non est rō:nisi qꝛ hec entitas est hec entitas:qꝛ sicut iter calidum ꝛ calefacere nō est mediū in gn̄e cāe efficiētis :ita nec inter istaꝫ formā.ꝛ sic informare est aliqđ mediū i gn̄e cāe formalis Sicut e calidū:qꝛ calidū calefacit:et nō ꝓpter aliqđ aliđ ita aīa: inꝯtum aīa sic ꝑficit et sic ꝯstituit.2.di.tertij.q.2.L.E

¶Eodē modo sunt idee possibiliū nō futuroꝝ:sicut futuroꝝ: qꝛ differentia ista possibiliū nō futuroꝝ a futuris nō est nisi ꝑ actū volūtatis diuine et iō idea futuri possibilis nō magis rep̄sentat ipsuꝫ futurū esse q̄ꝫ idea possibilis non futuri.39.di.primi.q.1.B

¶Eo spiritu exposite sunt scripture q̄ ꝯdite.ꝛ ita supponēdū est ꝙ ecclesia catholica eo spiritu exposuit:quo tradita est nobis fides spiritu sancto veritatis edocta.ꝛ ideo hunc intellectum eligit in eucharistia ꝙ accidētia sint sine subiecto:qꝛ verus est. Non em̄ in ptāte ecclesie fuit facere istud verū vel nō veꝝ:sꝫ dei institutētis:sꝫ intellectū a deo traditū ecclia explicauit directa l hoc vt credit̄ spū veritatis.11.di.quarti.q.3.G

¶Eq̄litas aliquoꝝ attēdit̄ ꝓprie ꝑm aliqđ eis intrinsecuꝫ ꝛ ad se.ex ꝯñti tn̄ eq̄litas attendi pōt in cōparatione ad extrinseca. Vn̄ ex ꝯñti ex hoc ꝙ aliqua formā aliquā hꝫt in equali gradu:sequit̄ ꝙ ꝑm eā pꝫt equalr̄ agere incōparatione ad extrinseca:equalitas ergo ptātis ꝓprie nō est in alia ab equalitate magnitudinis ꝛ hoc ex equo distincta.sed est quasi explicās

quandã equalitatẽ magnitudinis que .s. magnitudo est forme actiue: sicut in creaturis q̄ hñt equale magnitudinem caloris hñt potentiã equalẽ calefaciendi .6.q.q. infra. B

¶ Equalitas nõ eq̄ distiguit ab idẽtitate et silitudine sicut ista duo distinguunt inter se. sed q equalitas dicat modũ ꝓprium vtriusq relonis ad hoc .s. q taz idẽtitas q̄ silitudo sit perfecta Si eñ p impossibile pater haberet diuinitatem maiorẽ ⁊ filius minorẽ: esset quedãm idẽtitas ibidẽ. sz qr fundamentũ nõ haberet eandem magnitudinẽ nõ esset ibi pfecta idẽtitas: qr non cũ eq̄litate. Consilr duo hñtes sciam maiorẽ ⁊ minorẽ sunt aliquo mõ siles sz nõ pfecte siles: qr nõ equales i scia i q̄ assimilãtur magnitudo igit eadẽ cuiuslibꝫ fundamẽti siue idẽtitatis siue silitudinis dat cuiuscunqꝫ idẽtitati ⁊ silitudini q ipa sit pfecta equalitas ergo dicit modũ silitudinis: q ipsa sit pfecta ⁊ modũ idẽtitatis: qr q ipsa sit pfecta: sicut magnitudo eadem dicit modũ fundamẽti .s. q ipm sit pfectum .6.q.q. M

¶ Eq̄nitas est tm̄ equinitas vt inquit Auic. 5. met. c. 5. nec ẽ ex se vna nec plures nec vniuersalis nec pticularis intellige non est ex se vna vnitate nũerali nec plures pluralitate opposita illi vnitati nec vniuersalis actu eo mõ quo aliqd est vniuersale in actu factũ ab intellectu. non vt obiectũ intellꝰs. nec est pticularis de se. lz em̄ nunq̄ sit realiter sine aliquo istorũ nõ tñ est de se aliqd istorũ sed est prior naturalr oibus istis ⁊ ẽm istaz prioritatẽ naturalẽ est qđ quid est ⁊ p se obiectum intellectus ⁊ p se vt sic ꝯsideratr a metaphysico ⁊ exprimit p diffinitionez ⁊ ꝓpositiones vere primo modo sunt vere rõne quiditatis sic accepte. qr nihil dr de q̄ditate per se primo mõ nisi qđ includit in ea essentialr inq̄tuz ipa abstrahit ab oibus istis que sunt posteriora ipsa naturalr nõ soluz aũt ipa natura est indifferẽs ad esse in intellectu et in pticulari ac p hoc ad eẽ vniuersale et singulare sz et ipa hñs esse intellectũ nõ hz primo ex se vniuersalitatẽ lz em̄ ipa intelligat sub vniuersalitate et sub modo intelligẽdi ipam. tñ vniuersalitas nõ est pars ꝯceptus eius primi qr nõ ꝯceptꝰ metaphysici sz logici logicus em̄ considerat scđas intẽtiones applicatas primis ẽz ipm Aui. prima ergo itellectio est nature. vt ei nõ cointelligit aliqs modus. neqꝫ q̄ est eiꝰ in itellẽu. neqꝫ qui est eius extra itellm̄ lz illius itellecti modus itelligẽdi sit vlitas. sz nõ modꝰ intellectus. et sicut ẽm illud eẽ nõ; est natura de se vlis. sz quasi vlitas accidit illi nature ẽm primã rõnẽ eiꝰ ẽm quã est obm ita ẽt in re extra vbi natura est cũ singularitate. nõ est natura illa de se determinata ad singularitatẽ. sz est prior naturalr illa rõne ꝯhente ipam ad singularitatẽ illã. ⁊ inq̄tum est prior naturalr ipso ꝯhente nõ repugnat sibi eẽ sine illo ꝯhente. et sicut obiectũ in intellectu ẽm illã entitatẽ eiꝰ ⁊ vniuersalitatẽ hz vere esse itelligibile: ita etiã in rerũ natura ẽm illã entitatẽ hz verũ esse extra anima realez

& sȝ illā entitatē hȝ vnitatē sibi ꝓportionabilē q̄ est indifferens ad singularitatē: ita ꝙ nō repugnat illi vnitati desse ꝙ cū qua cūꝗ vnitate singularitatis ponat. Hoc ergo mō itelligo naturā hr̄e vnitatē realē minorē vnitate numerali. & lȝ nō hēat eam de se ita ꝙ sit intra rōnē nature: qꝛ equinitas est tm̄ eq̄nitas tm̄ illa vnitas est passio propria nature sȝ suā entitatē ꝑmā. & ꝑ ꝯn̄s nec est ex se hec intranee: nec ꝑm entitatē ꝓpꝛiā necessario inclusam in ipa natura ꝑm primā entitatē suā. 3. di. primi. q. 1. F. & 3. di. scdi. q. 1. I. E

¶ Equocū non numerat in eq̄uocatis. Nō eīn dn̄r piscis & sydus duo canes: qꝛ nūeratio alicuius in aliq̄bus req̄rit vninocationē eius in eis. 25. dist. primi. q. vnica. B

¶ Erat sed⁹ sempiternū iter deum & abraā: & specialr ei⁹ semē: qꝛ nūꝗ̄ fuit aliđ signū spālē inter deū & illud genus. & tm̄ futurū erat aliqđ signū federis iter deū & totū genus humanum. & meli⁹ erat semini abrae transire in illud fedus cōe q̄ꝫ remanere sub signo federis spālie. quia melius est ptem esse in toto cui simplr bn̄ sit q̄ꝫ esse distinctū a ceteris ptibus vt sibi aliqualr bn̄ sit & alijs male. 3. di. quarti. q. 4. infra. Q

¶ Erroꝛ ꝯditionis ꝯoris īpedit cōmutanem recipe tm̄ ꝓ quāto intēdit cōmutare. sȝ ignorātia melioris ꝯditionis vel equalis nō impedit ꝓpter ꝯ̄riam rōnē 39. di. quarti. q. 1. infra. G

¶ Essentia diuina anꝗ̄ itelligatur cōicata ꝑ ꝓductionē. vt i aliquo intelligi non cōicata actu. vt in prima ꝑsona ꝓpter primitatē eius nō quidē nō cōicabilis quia nō est non cōmunicabilis. sed nō actu cōicata. quia nō vr̄ posse cōicari alicui quasi passiue. nisi ꝑhabeatur in aliq̄ non cōicata sibi quasi passiue. & hoc mō in isto primo signo. in q̄ tm̄ intelligit essentia in aliquo. et ista negatio nō cōicata actu. videtur haberi intellectus alicuius incōicabilis. si enim essentia. vt nō cōicata actu nō esset icōicabilis. igr̄ ipsa (vt nō cōicata) posset esse in pluribus. & tūc possent esse plures ingeniti et plures prime persone. inquib⁹ eque primo esset essentia. & non esset eius status in aliquo primo sȝ si habet aliq̄s incōicabilis subsistens in natura diuina tūc habet ꝑsonā primā. ergo añ oēm intellectū ꝓprietatis positiue intelligēdo solā essentiam et ingenitū. hoc est nō cōicatū ꝑ gn̄ationē habet alius subsistens incōicabilis in natura diuina. q̄ est ingenit⁹. accipiendo ingenitū ꝓprie sicut pōt accipi in diuinis. 28. di. primi. q. 2. I

¶ Essentia diuina iō est primū obiectū itell'ᵉ diuini. qꝛ ipa sola monet intellm̄ diuinū. & ad cognoscendū se & oīa alia cognoscibilia ab ipso intellectu. & propter hoc nō pōt poni primū obiectū intellect⁹ nostri substātia in cōi. ꝓpter attributionē oīm accidentiū ad substantiā. qꝛ accidētia hn̄t proprīā virtutē motuā intellect⁹. ergo substantia nō mouet ad se. & ad oīa alia cognoscibilia. 3. dist. primi. q. 3. E

¶ Essētia diuia nō hȝ aliꝗ̄ subsistentiā vnā ꝑmā. i. adequatā sibi. qꝛ tunc nō posset eē in alia

sed sic adequant tres subsisten tie illi nature q̄ tñ in istis trib⁹ est ordo in habēdo naturā.⁊ iō essentia vna ꝑmitate .s .imedia tionis respicit primū illoꝝ ordi natorū.ita q̄ sicut essentia ex se primo esset in tribus. si esset in eis sine ordine.⁊ hoc taꝫ primi tate adequationis q̄ꝫ primita te immediationis . ita nūc ex se est in trib⁹ primitate adequatio nis.sꝫ nō primitate ordinis im mediatiōis.sed prius in pͥo il loꝝ ⁊ virtute illius in alijs qui bus cōicatur ab illo primo. Q̄ꝺ si queras p qd est essentia in pri ma ꝑsona? dico q̄ ex se.et si ad huc velis dicere q̄ nō.sꝫ p pro prietatē determinantē.eadē qō esset per quid determinaret ad ꝓprietatē determinantē sine p qd primo pullulat in essentia il la ꝓprietas.⁊ tūc vel opꝫ proce dere in infinitū.vel opꝫ stare q̄ essentia que de se esset primo.i. adequate in tribus.⁊ eēt de se i mediate in tribus si non habe ret ordinē. q̄ ipā est de se imme diate in primo istoꝝ triū haben tiū ordinē. Et si queras : vñ de terminat essentia ad primā ꝑso nā? ⁊ si ex se determinat. ḡ non pōt eē in alia. R̄ñdeo determi natio duplex est opposita dupli ci indeterminationi.vna inde terminatio est ad opposita cō tradictione.sic materia est inde terminata ad formam ⁊ ad pri uationē.alia est diuersa positi ua.que tamen stat cum deter minatione ad alteram partem vtriusq̄ cōtradictionis. Exem plū huius scd̄i . sicut sol est in determinatus ad ꝓducendum vermē ⁊ plantā tanq̄ꝫ ad diuer sa positiua cum tamen ex se sit determinatus ad alteram par tem contradictionis tam hui⁹ q̄ꝫ illius.sicut si esset agens ꝑti culare tantum natum produce re vnicum illorum tantum.di co tūc in ꝓposito q̄ essentia de se determinatur ad primā ꝑso nam determinatione opposita indeterminationi prime .que ē ad ꝯtradictoria.non tamen de terminatione opposita scd̄e in determinationi.qꝛ illa non sta ret.cum illimitatione ad plura Et per hoc. pꝫ si arguat.si ex se determinat ad istā.igit nō pōt esse in alia ꝯñtia tꝫ loquēdo de determinatione scd̄a que oppo nitur illimitationi ad plura.et hoc modo nō determinatur es sentia ad vnā : sed ad tres sub sistentias.qꝛ illa determinatio est ad ꝑmū adequatū nō tamē tꝫ ꝯñtia loquendo de determi natione primo modo.qꝛ illa est ad primum immediatū nō ade quatum.⁊ stat cum illimitatio ne indeterminati ad plura.28. dis.primi.q.3.L

¶ Essentia est exēplar illimita tum.⁊ ista est prima ratio in eē cognito.non autem alia ratio que prius dat esse cognitum.⁊ hec magis determinate repre sentat quam aliquid limitatuꝫ nedum extra existens . Immo quam aliquid intra. Illo modo loquebatur Augustinus quia ipse loquebatur de ideis sicut. Plato . Plato autem ponebat eas in mente diuina sicut per se entia . 50 . distinc.quar ti.q.3.D

¶ Essentia est principiū forma le et terminus formalis vtri usq̄ productionis . Non ta men sic totale .quin aliquid in

cludat p se ⁊ in principio forma li ⁊ in termino. in pncipio qdez formali qd est in memoria pfecta ⁊ volūtas pfecta: includitur essentia: ⁊ i termino formali qd est vbū pfectū: ⁊ spūs sanctus pfectus includit etiā essentia. Et forte vtrobiq₃ tā in pncipio q̄ in termino essentia h₃ rōnez principalis ⁊ hoc respectu illi⁹ qd ꝯcurrit cū eadē. s. itellꝰs vel notitie: volūtatis vel amoris: ppt ꝗ idētitatē essentie idē est quo pducēs pducit ⁊ termin⁹ formalis: pter aūt distinctionē ꝯcurrētis cū essentia vtpote intelꝰs ⁊ volūtatis in pncipio pductiuo: sufficit pncipiū hoc ⁊ illud ad pductiones alterius rōnis: ⁊ ad terminos quodāmō alteri⁹ rōnis: ⁊ sic in principio habemus essentiā ⁊ intellectū: essentiā ⁊ volūtatē: in termino aūt habem⁹ essentiā ⁊ notitiā essentiā ⁊ amorē: ⁊ rōne ei⁹ qd idē est in principio formali cōicatiuo sit idē in termino formali cōicatū: ⁊ rōne eius qd distinctum est in principio sit formalis rō pductionis distincta: et illud qd cōcurrit in termino sit formaliter distinctū. 2. q. q. O.

¶ Essentia non h₃ rōnē motiui ad visionē sui ab itellectu creato: nisi inquātū presupponitur ipsaz mouisse intellectū diuinū ad visionē q̄ psupponit ipsi vel le diuino motiuo itellꝰs creati: nō igit se hn̄t essentia ⁊ voluntas vt mouēs superi⁹ ⁊ inferi⁹ pprie loqnēdo sic intelligendo q̄ vtrūq₃ attīgit ipsum motū: s₃ tm̄ volūtas attingat intelltm creatū: tm̄ psupponit motionē intelꝰs diuini ab ipa essentia si ne qua ipsa volūtas nō hēret illud velle q̄ mouet. 14. q. q. Y

¶ Essentia nō h₃ idētitatē talē vnicā. s. subsistentie: put psone vel psonalis: vt extrema vniūt in essentia: ⁊ idō non pōt cōcludi idētitas subsistētis vel subsistē tie p rōnem idētitatis eorū₃ in essentia: vt i medio. Per hoc p₃ ad talia sophismata. hic de⁹ est pater. filius ē hic de⁹. ꝗ fili⁹ est pater: qd ꝯfirmat: q₂ medio existente hoc aliqd necesse ē extrema coniungi. Rn̄deo q̄ sicut in creaturis cōe se h₃ vt quale qd. singulare vt hoc aliqd. ita hic essentia cōis personis h₃ rōnez qualis cuius: ⁊ psona h₃ rōnē huius alicuius. mediū ꝗ hic est quale qd: ⁊ nō hoc aliquid concludit autē idētitas extremoꝝ in cōclōne: ac si medium fuisset hoc aliqd. Simr ibi vr̄ esse fallacia accn̄tis: ⁊ ꝯtis: q₂ li de⁹ accipit in pmissis p alio: ⁊ alio supposito. ⁊ simr fallacia ē figure dictionis cōmutādo quale qd in hoc aliqd. 2. di. primi. q. 7. I. Ii

¶ Essentia ſm se ⁊ nō vt his accepta ſm intellectū fundat distinctas relatiōes reales originis p tāto vt vr̄ q₂ ipsa vt secūda in rōne pncipij cōicatiui et termini cōicabilis est infinita formalr: s₃ ipsa vt q̄ta virtualr est infinita formalr: imo ipa est q̄titas infinita. ꝗ pari rōne ipa vt sic quāta pōt fundare relōnes cōes oppositas reales ⁊ nō tm̄ vt his accepta p cōsideratio nem intellectus. 6. q. q. I. Dd

¶ Essentia nō pdicat p se primō de patre: neq₃ formalr. q̄ si pbas: q₂ nō p accidens: dico q̄ (sicut in creaturis) nō ōis predicatio est p se vel per accidēs: accipiendo accidens pprie: vt

q̄n accidens predicat de subo: nō eñ genus per se pdicatur de differentia: nec sic per accñs: qꝛ neutrũ neutri accidit: nec ambo tertio: sꝫ est ibi mediũ extra neũ siue inferius ꝯtinens aliud qđ inferius pōt dei accñs superiori. i. extraneũ sꝫ nō ꝓpꝛie accidēs: in diuinis aũt nō omnia sunt per se eadē. i. formalr: nec tñ: vt est aliqd idem alicui p accidens ꝓpꝛie: sed aliqd est idez alicui absoluta idētitate: absqꝫ formali idētitate: ꝛ ita est in ꝓposito. 5. dist. pꝛimi. q. 1. j. D

¶ Essentia: vt qd: est rō cōicādi essentiā. nec solum hoc sed cum hoc essentia vt est intellꝰ: et vt est voluntas est pꝛincipiũ ꝓductiuum persone: ꝛ cōicatiuũ essentie. Nunc aũt sicut essentia intelligit pꝛius rō cōicandi se: q̄ intelligitur esse quanta vel qualis: ita etiaꝫ intelligitur rō operādi pꝛius q̄ quātavel qualis: non eñ posterius conuenit essentie esse pꝛincipiũ opatiuũ respectu operationũ ꝓpꝛiarum tali nature q̄ sibi cōueniat esse pꝛincipiũ actiuũ. ꝛ hoc siue ꝓductiuũ respectu pꝛoducibiliũ in illa natura: siue cōicatiuum ipsius nature: essentia aũt diuina est pꝛincipiũ operationũ ꝓpꝛiarũ tali nature inquantũ natura est intellꝰ ꝛ volũtas: quia intelligere ꝛ velle sunt pꝛopꝛie operatiōes illius nature: ideo pꝛius est essentia non tm̄ essentia: sꝫ etiā intellꝰ ꝛ voluntas q̄ sit quāta vel qualis: q̄nis igit ꝓductio nō ꝯueniat soli eentie: vt essentia est: tāq̄ pꝛincipio ꝓductiuo. sꝫ etiā intellectui ꝛ voluntati tanq̄ pꝛincipio pꝛoductiuo cum essentia: inquantum essentia: adhuc stat q̄ relatio ꝓducentis ꝛ pꝛoducti pꝛius pullulat in essentia q̄ relatio equalitatis vel similitudinis. 26. di. pꝛimi. q. vnica. infra. Cc

¶ Essentiale est rō formalr terminādi actũ amādi vt pp quaꝫ sꝫ persone terminãt: vt q̄ amantur. Nō aũt sufficit ad rectitudinem actus: qđ habeat rōnē formalem cōuenientē in obiecto: sꝫ etiā requirit q̄ habeat obm ꝯueniens: in quo sit talis ratio formalis: pꝛer igitur istam notitiam rectitudinis: quã includit essentiale in actu amandi deuꝫ personalia includunt pꝛopꝛiaꝫ notitiam vlteriorē rectitudinis requisite. 4. q. pꝛolo. P

¶ Essentiale i creaturis distinguit ꝯ accidētale: sꝫ in diuinis nō distinguitur ꝯ accidentale: sed ꝯtra relatiuũ ad intra q̄. s. dicit relationē persone ad personam: ꝛ per ꝯñs pertinet ad distinctam notitiã persone a persona. 1. q. q. infra. E

¶ Esse defectibile. i. eē ꝺtibile: nihil cōsequit oēm creaturam: qꝛ est ex nihilo: sed esse sic defectibile. s. peccādo est pꝛopꝛium huic nature create: ꝛ ꝯsequitur eam rōne qua hic natura specifica: q̄ pōt esse pꝛincipiũ oppositoꝝ agendo. s. ꝛ deficiēdo. 44. dist. secundi. q. vnica. B

¶ Esse exñtie nō hꝫ ꝓpꝛias differētias aliasa differentijs esse essentie: qꝛ tũc opoꝛteret ponere ꝓpꝛiã coordinationē existentiarũ aliã a coordinatiōe essentiarum. 3. dist. secundi. q. 3. A

¶ Esse forme ꝛ modus essendi: agere ꝛ modꝰ agēdi sũt imediata. iō sicut non est alia rō: quare hoc hꝫ talem modum essendi

nisi qꝛ est tale ens sic nō est aliq̄ rō quare hoc hȝ talē modū agē di. puta libere vel naturalr̄ nisi qꝛ est tale principiū actiuū. s. liberū vel naturale. 16. q. q. J. U

¶ Esse hūanū est simplr̄ eē xp̄i vel istius hoīs: non aūt est esse verbi simplr̄: qꝛ lȝ de v̄bo dicat esse simplr̄: qꝛ esse subē: non tñ est esse simplr̄ v̄bi: qꝛ respectu v̄bi est eē quasi aduētitiū: ꝛ q̄si eē accn̄tis respectu subiecti nō aūt est ita aduētitiū esse respectu xp̄i vel respectu istius hoīs. 11. di. tertij. q. vnica. D

¶ Esse po͛te non est nisi esse s̄m q̄d: qꝛ hoc esse nō est simplr̄ esse creature: sicut nec esse hominē mortuū est esse hoīs: nec plꝰ ponit ista possibilitas in re q̄ ceci tas in oculo: ꝛ iō ad ipsum non est aliqua relatio simplr̄ sed s̄ȝ quid. 30. di. primi. q. 2. M

¶ Esse practicū d̄t aliq̄d xtrinsecum notitie: sicut respectꝰ aptitudinalis est intrinsecus funda mēto: et ꝙ notitia aliqua sic sit apta nata referri hoc ē p̱ naturam intrinsecā notitie: quā na turā hȝ ab obō: vt a cā extrinseca. dico ꝙ ꝙ habitus est practicus per intrinsecū: vt p̱ cām formale: ꝛ p̱ obm̄: vt p̱ causam efficientem. 4. q. prol. G g

¶ Esse primū alicuiꝰ dupl͛r pōt intelligi: vel illud quo totuȝ ē primo ens: hoc est adequate sicut humanitas ē primū eē corporis organici animati: qꝛ hoc totū esse qđ cōsurgit ex vnione istarū partiū est esse adequatū totius. Alio mō esse primū alicuiꝰ pōt dici esse prime ptis alicuius in illo toto. puta si corpꝰ organicum p̄cederet duratione aīationē primū eē hoīs hoc mō esset eē corporis organici: q̄cūq̄ ꝙ creatura accipit esse primum altero istoꝝ duoꝝ modoꝝ post nō eē: vel totale vel ptiale p̄me partis: ꝛ iō si corpus organicuȝ fuisset ab eterno inanimatū: et in tp̄e animaret: totus hō diceretur creatura: lȝ nō accepisset totū eē post nō esse: qꝛ esse alterius ptis est eternū. sȝ primū eē totale: xp̄s autē nullo mō accepit primū eē sui post nō esse: qꝛ neq̄ primū esse totale qđ resultaret ex natura diuina ꝛ huma na: qꝛ nullū tale est s̄m Dama. c. 49. Qꝛ tunc nō manerent ibi iste nature nisi confuse: sȝ sicut sunt due distincte nāe: ita duo esse distincta: neq̄ primū eē par tiale: vt esse v̄bi qꝛ illud est eternuȝ. deficit ꝙ sibi habitudo illa quaȝ dicit necessario creatura ad oppm̄ p̄cedens q̄ est ꝙ post nō esse sequat͛ esse vel primū p̱tiale si nulluȝ hȝ totale: vel esse totale ipsius qđ creat͛: sic nō est in p̱posito. 11. di. tertij. q. 1. C

¶ Esse repati sequit͛ nō eē annihilati. ꝛ illud nō esse p̄cessit esse creati: ꝛ illud esse p̄cessit nō esse creabilis: ꝛ ita idē esse sequit͛ se ip̄m mediāte nō esse interrūpēte: nec sequit͛ ex hoc aliqua ꝯtinuatio i ip̄o eē si nō fuisset annihilatū: qꝛ mō nō est successio in aliquo vno: sȝ vniꝰ oppositi ad alterum. 2. di. scđi. q. 1. infra. G

¶ Est aliqua dr̄ia inter motuȝ lotalē et alios motus: qꝛ semp̱ totū ꝯtinuū s̄m se totū est mobile adequatū mouēti: ita ꝙ nō aliqua pars eiꝰ sine alia est mobile adequatū. In motu auteȝ alterationis aliqua pars ipsiꝰ mobilis potest esse mobile adequatum mouenti tante v̄tutis

sic q simul non monebitur nisi pars.20.q.q.infra.F

¶Est possibile aliquã animam habere tãtã gratiã in via: quã tunc hz in patria:lz nõ mõ possit habere ita pfectũ vsum ei⁹sicut habebit in patria.vnde idẽ habitus manebit ⁊ posset equalis manere.sed nõ idem actus.5.distin.secundi.q.1.B

¶Est tñ vnus vltim⁹ finis in se:tñ illud hz in se distinctas ratiões aliquas:q̃ nõ sunt formaliter rõnesvltimi finis.⁊ ita possibile est frui eo sub rõnevltimi finis formalr nõ fruẽdo illo sub illis rõnib⁹.1.dist.pmi.q.2.J.L

¶Eternitas est ppri⁹ modus existẽtie diuine sicut infinitas essentie diuine.hec est negãda: q: si per impossibile essentia diuina raptim trãsiret adhuc haberet tam essentia q̃ exñtia modũ intrinsecũ.s.infinitatẽ intẽsiuã:sz nõ hñet illa existẽtia eternitatẽ p quã intelligim⁹ infinitatem duratiuã: q̃ vltra infinitatem intensiuã non addit nisi negationẽ deficiẽdi vel relationẽ rõnis potẽtialitatis.s.coexistẽdi cuicũq possibili:q̃ relatio nõ est nisi rõnis:hoc pz hoc mõ: q: si angelus annihilaret cras nõ haberet aliũ modũ intrinsecum in natura sua q̃ si maneat ineternum sicut manebit:⁊ pm aliquos sine successione:q: illã negant de eno.nõ est g̃ possibilevltra infinitatẽ intẽsiuã essentievel existẽtie que infinitas dr magnitudo sine sit huius sine illius intelligere ibi aliquã q̃titatẽ q̃ sit ibi ex natura rei.: q.s. sit duratiõis ppetue: sz quicqd intelligit̃ supadditũ addit relõ nẽ rõnisvel negatiõis.Verũ est igit̃ q existia hz modũ sibi itrinsecũ sicut eẽntia: sz illud nõ est nisi ĩfinitas intẽsiua.eternitas aũt vt eternitas siue iterminabilis duratio vt iterminabilis.duratio nõ est infinitas.6.q.q.S

¶Eternũ nõ tñ est summũ iuste amãdũ:sed etiã summũ commodũ oĩs volũtatis vt est appetitus intellectiu⁹: circũscripta libertate ⁊ iustitia:⁊ iõ invtraq ordinatione naturali obiectorum est primum.15.dist.tertij. q.vnica. infra.P

¶Eniternũ simplr põt nõ esse: lz nõ tali potẽtia passiua intrinseca:qualis est in corruptibilibus.7.q.q.O

¶Eucharistia nõ pcise rõne rei cõtẽte plene acceptat̃: sz:opz q sit oblata sic nec plene acceptatur oblata nisi rõne bone volũtatis alicui⁹ offerẽtis:nõ aũt pcise rõnis ipsi⁹ volũtatis celebrãtis:q: hoc ptinet ad meritũ psonale nõ ad vtutẽ sacrificij: nec imediate rõne volũtatis ipsius xpi offerẽtis.q: xps ⁊ si hic offeratur vt cõtẽtus in sacrificio nõ tñ hic imediate offert sacrificiũ iuxta illud Hebreo.9. Neq vt sepe offerat semetipsuz.⁊ ibidẽ. Christus semel oblatus est sup ple a seipso offerẽte.alioquinvideretur q vnius misse celebratio equaleret passiõi xpi.si idem eẽt,offerẽs imediate ⁊ oblatus certũ est aũt q missa nõ equinalet passioni christi:lz specialius valeat p quãto ibi est specialior cõmemoratio oblationis quam christus obtulit in cruce.Juxta illud Luce.22.⁊ pma ad Cor. Hoc facite in meam cõmemorationẽ:q: fit missa tam representando illam oblationem in cru

te.ꝙ p eā obsecrādo vt.s.per eā deus acceptet sacrificiū ecclesie.obsecratio etiam cōiter fit p aliqd magis acceptū ei qui rogatur ꝙ sit sibi supplicatio obsecrantis.20.q.q.infra.O

¶Excellens sensibile corrūpit sensum per accidens.qꝛ corrūpit organū.qꝛ soluit illā mediā pportionē in qua cōsistit bona dispositio organi.ꝛ p oppositū intellect⁹.qꝛ nō h3 organū non corrūpit ab excellēti obiecto.s3 ex hoc nō seqꝛ ꝙ sit incorruptibilis nisi pbetur ꝙ nō dependeat in essendo a toto qd est corruptibile.43.dis.quarti.q.2.L

¶Excellēs sensibile vt excellēs sensibile natū est inferre dolorē.qꝛ est discōueniēs inꝙtū tale.ꝛ tn̄ inꝙtum excellēs sensibile nō immutat nisi intētionalr l3 eē alia immutatio realis cōcomitet qua dissoluit organū a media pportione in qua ꝯsistit tn̄ si sine illa actione esset obiectū discōueniēs sensatū sequeret dolor.44.di. quarti.q.3.B

¶Ex illo dicto saluatoris Math.24.Mittet fili⁹ hois angelos suos cū tuba ꝛ voce magna ꝛ cōgregabūt electos ei⁹ a quatuor vētis a summis celoꝝ vsqꝫ ad terminos eoꝝ habet expressum ꝙ quocūqꝫ disperse fuerit ptes materie corpis l elemēta siue in ignē siue in terrā a summis celoꝝ vsqꝫ ad terminos eorū siue in quodcūqꝫ corpus medium aqueū aereū vel imperfecte mixtū a quatuor vētis oēs materie ptes recolligent ꝛ reuniētur.43.dist.quarti.q.5.B

¶Ex maiori de lege nature ꝛ minori de lege positiua nō seqꝛ cōclusio nisi iuris positiui.17.ꝛ distinc.quarti.q.vnica.F

¶Existētia actualis primo cōuenit nature:vn̄ hec natura nō est exn̄s formalr qꝛ hic.s3 p nās illā sūt naturā vt existētē intuitiue cognoscit intells:ꝛ ista cognitio.exn̄tis vt existētis sufficit ad hoc ꝙ ei⁹ possit esse recordatio.45.di.quarti.q.3.I.O

¶Existētia creature pmanētis est eadē olno in creatione ꝯseruatione ꝛ ex pte termini est omno idē re ꝛ rōne.s.velle diuinū ꝛ habitudo nō solū ad creantē s3 ad ꝯseruātē est habitudo depēdentie essentialis ꝛ eiusdem rationis.12.q.q.B

¶Existētia ꝛ si sit rō intellecta l obiecto vel circa obiectū.tn̄ nō necessario requirit vt actualiter conueniens obiecto inquātum obiectu3 est scibile.7.q.q. infra.G

¶Existens in actu primo mouendi se seipso actiue ꝛ nō alio exit in actum scdm sicut habēs sciētiā in actu.primo non indiget aliquo effectiuo vel motiuo ducēte ipsum ad actū ꝯsiderādi nisi hn̄s actū primū deficiat in aliquo quod necessario reqritur ad hoc qd possit exire ad actum scdm.sicut ꝙuis oculus hominis qui nō pōt immutare mediū haberet actū primū videndi.non tamē posset videre remn̄ in tenebris.25.dist.scdi. q.vnica.P

¶Existēs in puris naturalib⁹ non est equalis ei qui peccauit existenti in iustitia.non qꝛ iste habeat aliquā curuitatē quam ille non habet.sed quia iste debitor est iustitie originalis quā accepit ille non.ideo iste est re⁹ ille non. ꝛ si neutri cōferatur visio

visio dei: vni tñ est carẽtia visio nis pena aliis nõ est: reus em̄ pri natur ea ꝓpter reatũ peccati: al ter vero priuat ex ꝯditione na ture. 29. dist. scdi. q. vnica. D

¶ Ex ꝑfectione nature diuine pñt esse aliqua principia ꝓpria alteri⁹ rõnis: cõicatiua tñ ipsi⁹ essentie: qd nõ cõtingit in aliq̃ natura imꝑfecta: ⁊ ꝓpter distin ctionẽ istoꝝ principioꝝ forma lium pñt esse ꝓductiones alte rius rõnis: ⁊ tñ ꝓducta vni⁹ ra tionis ꝓpter vnitatem termini formalis scꝫ nature q̃ cõicatur. 7. dist. primi. q. vnica. R

¶ Ex prima institutiõe nõ erat alius gradus in ecclesia q̃ sa cerdotij: tñ ꝓpter necessitatem postea multiplicati sunt sacer dotes ⁊ restricta ẽ potestas ab eis quãtũ ad aliqua: que reser nata sunt solis sacerdotib⁹ ma ioribus qui dicti sunt episcopi. ⁊ talis actus est confirmare. 7. distin. quarti q. 1 j. D

¶ Ex prima institutione ecclie nõ videnẽ fuisse distincti ꝓprij sacerdotes. qñ em̄ apostoli hinc ⁊ inde ibant predicãdo verbũ dei. nec fuit iste sacerdos istius gentis nec illius: ⁊ nec iste nec ille: sed postea sunt diœceses di stincte ⁊ parrochie: ⁊ sacerdo tes in parrochijs ꝑ tunc tamẽ possunt ⁊ poterant dici proprij sacerdotes quicunq̧ habentes iurisdictionẽ ordinariã vel cõ missariã vel soli habẽtes iuris dictionẽ ordinariã cõtra com missarios. vl' strictissime soli ha bentes immediatã iurisdictio nem ⁊ proximã ordinariã. 17. distin. quarti. q. vnica. j. R

¶ Extrema vnctio ẽ vnũ sacra mentũ vnitate integritatis sed nõ vnitate idiuisibilitatis: sicut effectus eius nõ est vnus indi uisibiliter: qꝛ nõ remissio vnius venialis: sed vnus vnitate ple narie remissionis omniũ venia lium vt omnibus remissis nihil remaneat retardãs a perceptio ne beatitudinis. 23. distin. quar ti. q. vnica. E

Faciens naturale pre supponit pas sum effectum: qd trãsmutat qd quidẽ est in potentia ad termi num. ⁊ per actionẽ eius fit actu tale. qd aũt transit de potentia ad actũ mutaẽ: sed agẽs supna turale in vnione nature nõ pre supponebat verbũ tãq̃ poten tiale ad istũ terminũ: neq̧ ter minũ induxit sicut actũ vel for mam verbi ꝑ inherẽtiã: sed tñ vniuit illum v̄bo sine inherẽn tia: ⁊ iõ ibi nullus fuit trãsitus a potẽtia ad actũ: equaliter aũt saluaẽ rõ factionis vtrobiq̧: qꝛ vtrobiq̧ ꝑ actionẽ faciẽtis ali quid est tale: quale pri⁹ nõ fuit ⁊ ita fit tale: accidit ergo q̃ illd qd fit tale mutetur. nisi qñ illd qd dr̃ tale est forma eius qd fit tale: ad quã illud fuit in poten tia: ⁊ ita cõiter accidit in factio nibus passiuis vbi agẽtia nãlia agũt q̃ faciũt aliqua eẽ talia in actu qualia pri⁹ fuerunt in po tentia. 7. dist. tertij. q. 2. j. B

Factio qñ predicat scdm adia cens dicit factionẽ simplr: quã do aũt p̃dicat tertiũ dicit factio nẽ sꝫ illd qd specificaẽ ꝑ tertiũ: sic etiã de esse qñ predicat scdm ⁊ tertiũ: sicut q̃ vere de eo enun ciaẽ fieri. qd ab aliquo faciente post non esse simplr accipit esse simplr. ita de eo vere enunciaẽ fieri. a. qd per actionẽ alicuius

agentis est. a. postq̄ nō fuit. a. 7.dist.tertij.q.2.B

¶ Falsa ē positio paganoꝝ ima ginātiū fortunā eē quandā deā cuiꝰtanq̄ cause p se attribuunt effectusquos videmus fortuite euenere. ꝛ forte pꝯ istū intelle ctuꝫ malū paganoꝝ repꝛhendit Aug. seipm.1.retracta.c.1. Nō mihi inqt plꝫ totiēs appellasse fortunā ꝛc.catholici āt potiꝰde bēt talia attribuere ꝓuidentie diuine saltē gñalit.21.q.q.j.B

¶ Fātasma qdē gignit spēꝫ sibi similē ꝛ repñtatiuā obiecti sitū tudine naturali. sꝫ nō sitūtudi ne determinatiōis vel indeter minatiōis.naꝫ ista sitūtudo pōt auferri rōne itelłs agētis ꝯcau santis qui pōt tribuere effectui maiorē indeterminationē quā potuit habere a solo phantas mate ita q̄ similitudo est natu re repñtate sine phantasma sit cā totalis siue ptialis:sꝫ de situ tudine determinationis vel in determinatiōis nō est oīno sitē concurrente agente potēte tri buere maiorē indeterminatio nem.9.dist.scđi.q.2.j.S

¶ Fecūditas itelłs ꝯstituit ipm patrē.non aūt fecunditas volū tatis.11.dist.pmi.q.1.j.C

¶ Frequent dimittit peccatū p aliquē motū attrionis tanq̄ p meritū de congruo ante susce ptionē sacri penitentie:sicut in adulto frequēter dimittit origi nale ante susceptionē baptismi nec tn̄ sequit qđ per sacrm non dimittat. q: si illa alia dimissio qñq̄ non assit:ista non deficit ꝛ illa minus reqrit.s. intentiōeꝫ suscipiēdi baptismū siue sacrm penitētie sine obice ꝯ effectum eius.14.di.quarti.q.4.G

¶ Fides acqsita ē sup opiniōe q̄ adheret vni parti ꝯdictionis cū formidine alteriꝰlꝫ sit infra sciē tiaꝫ q̄ est ex euidētia obiecti sci bilis.quare eñ nō dico mūduꝫ incepisse mecū:nō q: scio ipsum precessisse me:q: pteritoꝝ nō est sciētia fm Aug.nec opinor mū duꝫ pcessisse me: sꝫ adhereo fir miter huic mundū pcessisse me p fideꝫ acqsitā ex auditu alioꝝ quoꝝ veracitati credo firmiter: nec dubito mūdū pcessisse me ꝛ esse ptes mūdi quas nō vidi: q: nō dubito de vacitate narrātiū mihi talia ꝛ asserētiuꝫ vera esse. iō sicut nō dubito de veracitate eoꝝ q̄ est quasi principiū sic nec de dicto eoꝝ qđ est quasi cōcto seqnēs.23.dist.tertij.q.vnica.C

¶ Fides ꝛ spes infuse nō corrū punt p actū ifidelitatis ꝛ despa tiōis nisi demeritorie. ꝛ si velis hre aliqd qđ corrumpat p istos actus tanq̄ repugnās formalr: dico qđ illud non est nisi fides ꝛ spes acquisite:ꝛ bñ possibile est per actus nr̄os induci aliqd re pugnans formalr illis habitibꝰ acqsitis.1.di. quarti. q.1.j.Qq.

¶ Fides ifusa est pfectior habi tus simplr quocūq̄ habitu acq sito:eo q̄ rōne sue perfectionis non pōt causari nisi a deo in rō ne cause vt causat obiectuꝫ:vel per aliū modū supplēdo vicem obiecti qđ non est pfecte pñs in rōne obiecti respectu fidei.23. di.tertij.q.vnica.j.L

¶ Fides ifusa nō pōt inclinare ad aliquod falsum.inclinat aūt virtute luminis diuini cuius ē participatio : ꝛ ita non nisi ad illud quod est conforme illi lu mini diuino. actus igitur cre dendi inquantum innititur isti

fidei nō pōt tendere in aliquod falsum. Sꝫ fides acq̄sita cōiter innitit̄ assertioni alicuiꝰ testis q̄ posset deficere. et ideo illa fides non tribuit actui credendi inq̄ntū sibi innitit̄ qđ non possit sibi subesse falsum frequēter tn̄ nō sibi subest falsum. qñ. s. testis cuius testimonio innititur in testificando illud sit verax. ⁊ dixi cōiter q: deo immediate reuelanti posset quis credere credulitate acq̄sita. si aliđ nō sit verū reuelari a deo ꝙ actū credēdi vel noscēdi cāri immediate a deo i eo cui fit reuelatio. Et qñcūqꝫ ad idē inclinat fides infusa ⁊ acq̄sita: tūc necessario acq̄site non subest falsum: nō ꝙ hec necessitas sit ex ipsa fide acq̄sita. sꝫ ex infusa ꝯcurrente cū ipa ad eūdē actū. innitit̄ igit̄ actus credēdi fidei infuse tanq̄ regule. certe et oīno ifallibili a q̄ actꝰ hꝫ ꝙ nō possit esse falsus: sꝫ innitit̄ acq̄site tāq̄ regule minꝰ certe: q: nō per illam repugnaret. actui ꝙ esset falsus vel circa falsum obiectum. 14. q. q. Z

¶ Fides. i. fidelitas seruari pt sine fide qua credit̄ in deū. et hāc seruāt infideles fidelibꝰ in ꝯtractibus ⁊ ecōuerso. ⁊ hr̄: p Augustinū in epl̄a ad publicolā. nō eñ sequit̄ nō vult seruare fidē istā ad deū a qua dn̄r christiani fideles. ergo non vult seruare fideꝫ i. fidelitatem proximo. 39. disti. quarti. q. vnica. A

¶ Fides nō est habitꝰ speculatiuus nec credere ē actꝰ speculatiuus nec visio seq̄ns credere ē visio speculatiua. sꝫ practica. nata est eñ ista visio ꝯformis eē fruitiōi: ⁊ priꝰ naturalr̄ hr̄i i itelľu creato: vt fruitio recta illi cōformiter eliciatur. 4. q. prol. Aa

¶ Filiꝰ nō pducit̄ itelľu p̄ n̄o: vt actu itelligēs est. ita ꝙ actus lis intellectio sit formalis rō q̄ pr̄ gñat filiū. sicut oñsum est supra. di. 2. ergo a simili voluntas vt actu volēs. nō erit principiū pducendi spiritū sanctū. sed voluntas vt actus primus. 12. dis. primi. q. 1. D

¶ Filius nō quasi naturalr̄ vel coacte vult volūtate ista: quasi pr̄ volens pdeterminauit filiū ad volendū idē. ⁊ nō sit in ptāte filij idē velle: sicut erat in ptāte pr̄is. Sed in eodē instāti naturę pr̄ ⁊ filius intelligūt habere volūtatē. ⁊ eque libere q̄libet actū volēdi gr̄e. vt est illiꝰ obi. sicut si alius non haberet istā voluntatē. Est igit̄ illa forma cuilibet hn̄ti principiū vniformiter operandi: sicut esset si ille solus haberet eā. sed nō est alicui habenti principiū operandi ⁊ alij principium non operandi operatione. q̄ est eadē illi volūtati: sicut ista non est eadē volūtas ⁊ nō volūtas. vñ necessitas istius ꝯsequētie. si pater vult hoc filiꝰ vult hoc. non est contra libertatem volitiōis filij. sicut nec ecōtra libertatē volitionis mee est ista ꝯña si volo volo ita nec ibi si pr̄ vult. a. filius vult. a. q: ideꝫ velle est patris ⁊ filij. 20. distin. primi. q. vnica. D

¶ Finitū ⁊ ifinitū vt sūt passiones entis extēsiue loq̄ndo ꝯueniūt p̄cise enti in se hn̄ti quātitatē aliquā perfectionalē. talis aūt quantitas non ꝯuenit enti tali nisi q̄ pōt esse partialis vel totalis inter essentias. q̄titatē enim comparatam ad aliā statim oportet excedere vel excedi

et esse partiale vel totale: sicut hic loquimur de partiali ꝛ totali et propter hoc paternitas vt paternitas nō potest esse inter entitates totalis nec partialis quia nō est finita neqꝫ infinita. ʒ.q.q.infra.Bb

¶Formā esse in mā de necessitate arguit cōpm̄ esse ita ꝙ impossibile est ponere primū sine scdo sꝫ p aliquā trāsmutatiōeꝫ naturalē forma est ī materia vt p alteratiōeꝫ vł augmētatiōeꝫ. ꝫ p illā ꝛ ab eodē agēte cōpositū ex subo ꝛ accidēte hꝫ esse formale illi⁹ accidētis:sꝫ nō hꝫ eē formaliter illius subiecti: qꝛ illud prefuit ante mutationē.12. dist.quarti.q.1.Z.B

¶Forma est magis ens nec tñ est cā ꝯstituēs eē māle: sꝫ est cā ꝯcurrēs ad esse cōpositi ꝯstituēdi ꝛ iō pōt separari forma a mā sicut ecōuerso: ꝛ si arguas ꝙ iste forme essent spūales dico ꝙ nō opꝫ qꝛ sicut quātitas est forma eiusdē nature qñ separat̄ et qñ est in sbo sic etiā iste forme essent eiusdē nature si separent̄: sicut cū sunt ꝯiuncte siue informāt:mām nec essent itellectuales:quia hoc repugnāt eis ꝑm se.12.dist.secundi.q.1.D

¶Forma ī creaturꝭ hꝫ alidd ipfectiōis.s.qꝛ est forma ifor māns alidd ꝛ ps cōpositi alidd etiā hꝫ qđ non est imperfectiōis: sꝫ ꝯsequit̄ eā ꝑm suā rōnem essentiaꝫ siue formalē.s.ꝙ ipsa sit quo alidd est tale. Exēplū sapientia in nobis est accñs hoc est impfectiōis. sꝫ ꝙ ipsa sit quo alidd est sapiēs hoc nō est impfectionis sꝫ essentialis rōnis sapiētie In diuinis autē nihil est forma ꝑm illā duplicē rōnē impfectionis:qꝛ nec ifor mās nec ps est tñ ibi sapiētia incꝰtū est quo illud in quo ipa est: ē sapiēs ꝛ hoc nō p aliquā cōpōnē sapie ad alidd quasi sbm nec ꝙ sapiētia illa sit pars alicui⁹ cōpositi.sed pꝰ verā identitateꝫ qua sapiētia ꝓpter sui infinitatē perfectā perfecte est idē cuilibet cuꝫ quo nata est esse.8.dist.primi.q.4.r

¶Forma baptizādi nō fuit dispēsatiue tradita nisi ꝓ tpe ꝓ q̄ fuit dispēsandi rō.s.in ecclia primitiua vt nomē christi diuulgaretur ergo tpe illi⁹ dispensationis cessante forma illa sola manet q̄ fuit forma ex institutiōe. Quid ergo non audeo dicere ꝙ baptizatus hodie in noīe xp̄i esset baptizatus sꝫ nec audeo dicere ꝙ nō esset baptizat⁹: qꝛ nō lego vbi fuerit illa dispēsatio reuocata in hoc ergo casu reputo dubium an talis sit baptizatus 3.dist.quarti.q.2.D

¶Forma corporeitatis manet eadē siue aīa vniat̄ illi siue non vniat̄ qꝛ hec por est nāt'r saltē ī ifor mādo ipa aīa:ꝛ ī triduo mā sit aīa nō manēte ibi:ꝛ in triduo fuisset eadē res hui⁹ sacri si sacramētū tunc mā sisset qꝛ in illo triduo forma corporeitatis non fuit sepata a materia sua ī xp̄o ꝛ per ꝯns nec sepata a materia sua vt in eucharistia. Sicut eñ idē numero fuit res ista ꝑm se ī existētia naturali ita ēt idē cōpositū numero qđ est termin⁹ ꝯuersiōis prim⁹ mānsisset semꝑ in eucharistia: nec valet in ista idētitate saluāda fugere ad idētitateꝫ materie.seu hypostasis qꝛ ꝯtra pñt inesse eidē idēti:ate materie qñ succedūt sibījnuicē ꝛ si ēt verbū assumpsisset lapidē

fuisset lapis idē nature humane idētitate hypostasis.11.dist. quarti.q.3.I.Kk

¶ Forma toti⁹ respectu totius cōpositi.nō est q̄dē forma informans sed forma qua cōpositū est ens quiditatiue ⁊ hoc modo totū est ens formalr̄ forma totius sicut albū dr̄ albū albedine nō quidē q̄ forma totius sit quasi cā ipsius totius cū materia ⁊ forma partiali causans q̄si totū:sȝ est ipm totū p̄cise cōsideratū fm illū modū quo loquit̄ Aui.5.meta.equinitas est tantū eq̄nitas.2.dist.tertij.q.2.I.E

¶ Forma substātialis lȝ isit materie iformādo nō tn̄ inheret qr̄ inherere dicit nō p se informare qr̄ inherēs nec ē act⁹ simplr̄: sed actus fm quid.nec cum illo cui inheret facit p se vnū opposita conueniunt ei quod per se informat.9.q.q.I.A

¶ Forme eiusdē rōnis lȝ vna sit pfectior: alia vident̄ silr̄ se hr̄e ad agere in instāti vel in tp̄e:lȝ vna aliq̄d pfectius producat q̄ alia sicut pȝ de luce pfectiore ⁊ impfectiore:quarū vtraq̄ eque instantanee illuminat lȝ vna illuminet perfectius q̄ alia.4.dist.tertij.q.vnica.supra.B

¶ Forme materiales nō manēt in suo esse:corrupto toto.nō qr̄ esse earū nō fuerit aliud ab esse cōpositi corrupti:sed qr̄ ip̄e corrūpuntur p accidēs.hoc aūt est vel qr̄ agēs corrumpēs p p̄ncipiū suū actiuū cōtrariū illis attingat illas vt cōtraria:vel saltem attingit cōpositum corrūpēdo ipsum:et forme tales sunt inseparabiles a composito in essendo.9.q.q.I.R

¶ Forme p̄ores ip̄o vbi nō variant p̄p̄t variationē ipsi⁹ vbi. qr̄ p̄pter variationē posterioris nō variat̄ p̄us ex qua p̄positiōe habet̄ q̄ idē habēs duo vbi:nō p̄pter hoc variat̄ fm aliquā formā substantialē nec fm aliquā de genere quātitatis vel q̄litatis qr̄ forme istorū generū sunt simplr̄ p̄ores ipso vbi.10.q.q.R

¶ Formalis distictio relatiōis ab essentia sufficit ad hoc q̄ p̄prietas posset dici formalis termin⁹ vnionis realis ⁊ nō essentia tn̄ rō videt̄ efficax cōtra ponentes idētitatē realē ⁊ formalem essentie et proprietatis cōstituentis personam.19.q.q.S

¶ Formalr̄ itelligim⁹ itellectu inq̄ntū recipit itellectionē:qr̄ si causet eā actiue nō tn̄ dico intelligere itellectu inquātū causat sed inquātū hȝ itellectionē vt formā:hr̄e eni qualitatē est esse quale:⁊ ita itellectū hr̄e itellectionē siue recipe:qd̄ idem est ipm esse intelligentem.nos igit̄ intelligimus intellectu inquātum recipit intellectionē ideo philosophus loquēs sic de itellectu necesse habuit dicere eum esse passiuū:et q̄ intelligere est q̄ddā pati:hoc est q̄ intellectio inquātū est q̄ddā quo formaliter intelligimus est forma q̄dā recepta in intellectu:nō autem intelligimus ea inquātū est q̄d causatū ab intellectu si causat̄ ab eo.nam si deus eā causaret ⁊ eā in intellectu nostro imprimeret nō minus ea intelligeremus ⁊ sicut dixi de intelligētia actualiter:ita dico de scire habitualiter q̄ intellectus est quo scimus habitualr̄ inquātū recipit habitū nō inquātū istū causat ū illū causat⁊ p̄pter hoc oēs

auctoritates q̄ sonāt passibilitatez intellc possibilis possunt exponi de eo iquātū eo cognoscim⁹ habitualr vel inquātū cognoscimus actualr ꝛ isto mō cōcedo ꝙ est passiuus ꝛ si sit actiuus nō tñ ꝑm istā rōnē sed accidit ei ꝙ sit actiuus ꝑm istā rōnē 3.dist.primi.q.7.Y

¶Forte nō lz baptizāti ex offō ꝛ solēniter vti verbis cuiuslibet regule:sicut nec i ꝯfectōe eucha8ristie q: ordinauit ecclīa romana qd officia ecclesiastica dicantur ꝛ sacramēta ministrent i latino grāmatico ꝛ hoc rōnabilr q: istud distinctius pōt scribi ꝛ proferri.3.dist.quarti.q.2.D

¶Forte tenet qs velle vitā ꝓximi q̄ ad actū iteriorē ꝛ eā saluare simplr quo ad actū exteriorē si nō adsit ali⁹ ꝓximus q̄ possit eū iuuare:puta si qs moreret fame vl in fluuio ꝛ vn⁹ sol⁹ adessz q̄ posset liberare eū teneret forte nō tñ huic velle vitā:sz vt eā habeat pro viribus laborare vñ tamē probet ista tentio non videt manifestū ex scriptura nec ex rōne q: si tunc periclitaretur posito qd esset bonus pertingeret ad diligendū deū ꝑfecte in patria ꝛ saluatus ad vitā corporalez forte fuisset postea lapsus in peccatū ꝛ forte finaliter malus.pium tñ est laborare pro vita proximi saluanda q: supponendum est si est bonus qd erit melior ꝛ valebit sibi ꝛ aliis sua bonitas ꝛ si est malus suppōnēdū est ꝙ corrigetur hoc eñ est pie iudicare.scz interꝑtari semper melius qñ non est opposituꝫ manifestum.30.distin.tertij.q.vnica.J.F

¶Fortis politic⁹ ꝑz rectā rōnez dz se morti exponere pro bono rei.pu.pħs tñ non poneret talē habituruz aliquod ꝑmiuz post hanc vitā sicut pꝫ ex multis locis in quibus dubitat aīam esse immortalez ꝛ magis videt declinare ad partem negatiuam saltem si qlibet sequēdo rōnem naturalem dubitat de vita futura propter eā de qua dubitat nullus debet exponere se morti sed sī debet exponere se hoc ē quia in non exponēdo est certissima amissio boni ꝟtutis. ergo circū scripto omni ꝑmio futuro. hoc est cōsonum recte rōni vt fortis politicus velit se non esse ne pereat bonū reipu.ꝑm aūt rectam rōnem magis est diligendū bonū diuinū q̄ bonū alicuius particularis igit ꝑm rectam rōnez quilibet oportet velle se nō esse propter bonū diuinum.27.dis.tertij.q.vnica.J.G

¶Fundamentū remotū istarū relationū.s. equalitatis ꝛ simitudinis est res illius generis puta eq̄litatis fundamētū est res de genere q̄ntitatis similitudinis est res de genere qualitatis idētitatis est res de genere substantie proximum tñ fundamētum vel rō ꝓxima fundandi est vnitas talis rei q: sup res talis generis (vt diuersa est) fundant relationes disperate ꝛ nō cōes 19.dist.primi.q.1.J.B

¶Fundamētū relatiōis idētice nō est tñ relatio quā ꝯtinet per idētitatē sz ē ita absolutū sicut si relatio eēt sibi addita vel omnino nullam haberet relationē q: non est hoc ex imperfectione sua sed ex perfectiōe vel simplr vel aliqualiter q: continet illaz relationem per identitatem ita

ꝙ ipsa ꝯtinentia quasi preuenit ipsam accidētalitatē relatiōis ne ipsa possit esse accidens q2 ipsa perfecte ꝯtinetur in substantia que tamen relatio si non sic cōtineretur ex se: nō habere forte ꝙ esset per identitatem substantia.1.di.secundi.q.5.J.O

¶ Futura ꝯtingētia nō sunt nata cognosci siue in se.siue in verbo nisi intuitiue.14.dist. tertij. q.2.J.L

Gaudiū mai⁹ nō semp puenit ex volito magis bono sꝫ ex intēsiori actu volendi bonū volituꝫ.50.di. quarti.q.6.Z

¶ Grā equalet iustitie originali ꝗtum ad acceptationē diuinaꝫ vt ꝓpter hanc anime habēti gratiā nō insit peccatuꝫ originale potuit enim deus in pmo instāti illius anime infundere sibi gratiam tantā quātum alij anime in circūsione vel baptismo igit̃ in illo instāti anima nō habuisset peccatuꝫ originale si nec habuisset si postea fuissꝫ baptizata ⁊ si etiaꝫ infectio carnis fuit ibi in primo instāti nō fuit tñ necessaria causa infectionis anime sicut nec post baptismū qñ manet ſm multos ⁊ infectio anime nō manet aut potuit caro mundari añ infusionem anime vt in illo instanti non esset infecta.3.dist.tertij.q.1.A

¶ Grā est a solo deo p creationem ⁊ ab eo solo conseruat̃ ⁊ qñ destruit̃ annihilat̃ q2 cui⁹ ꝓductio est creatio eius destructio est annihilatio.37.dist.secundi q.vnica.A

¶ Grā in diffinitiōe sacri nō accipit̃ tm̄ p2o gratia accidentali sed p effectū dei gratuito.8.di. quarti.q.1.B

¶ Grā pcise nō pficit alaꝫ ad intellectionē ⁊ volitionē ita ꝙ intellectio pcedēs volitiōeꝫ nō est grāta nec meritoria sequēs ēt nō ē grata nisi q2 ē imperata a volitione grata.49.dist.qrti.q.2.J.F

¶ Grā reqrit̃ ad meritū q2 meritū formalr reqrit vt actus libere ⁊ actiue eliciat̃ a volūtate ⁊ ita habeat eū i ptāte sua ⁊ ita etiā gratia reqrit̃ ad fruitioneꝫ vt eliciēdā actiue a volūtate sꝫ ad habendum formaliter a deo hunc actū q̄ dr̄ meritū siue illū q̄ dr̄ fruitio nō reqrit̃ necessario gratia q2 gratia nō est rō recipiendi talē formā sed ipsamet volūtas ⁊ hoc de potētia dico absoluta.13.di.tertij.q.4.S

¶ Gradus eminēs i ecclesia dr̄ ordine ad actum ecclesiasticum eminentem non sic q̄deꝫ ꝙ gradus sit potestas exequēdi actū illum sed ꝙ gradus sic disponens de cōgruo vel simpliciter ad exequendum vel debite illū actū vt sic possit ordo vt hic loquimur de ordine dici gradus preeminēs in ecclesia disponēs ad actum aliquem ecclesiasticū eminentē. Et q2 specialiter act⁹ eminētes in ecclesia sunt actus respiciētes sacramenta ideo potest specialius dici ꝙ est grad⁹ disponens ad aliquem actum sacramentalem.24.di. quarti. q.vnica.B

¶ Gratie marie referēde sūt misericordie creatorie qui nos p fidem certissimos reddidit in his que pertinent ad finem nostrum ⁊ ad perpetuitatem sempiternaꝫ ad que ingeniosissimi ⁊ eruditissimi quasi nihil poterant attingere iuxta illud quod

adductus est de Augu.13.tri.9: in fine q vix pauci magno ꝑditi ingenio vacantes ocio ꝛc. Ad indagandā solius aie immortalitatē potuerūt peruenire s3 sisi deus adsit que. est in eis quibus dedit Iesus filios dei fieri nulla questio est q2 ipse suos credētes in hoc certissimos reddidit. 43.di.quarti.q.2.I.Cc

¶Graue se mouet effectiue sicut sciēs mouet se effectiue ad actū speculandi. ꝛ intelligo sic sicut hñs formā aliquā que nata est esse principiū alicuius actionis vniuoce pōt per illā formā agere in receptiuū approximatum ꝛ ꝓportionatū ita et hñs formā que nata est esse principiū actionis equiuoce pōt per ipsu3 agere equiuoce in passum approximatum et si ipsummet sit receptiuū illius actionis vel effect9 equiuoci et carēs eo ex quo est maxime approximatum ꝛ ꝓportionatū sibiꝑsi non solū poterit causare effectū illū i alio immo summe causabit istū effectū in seipso ita in ꝓposito lapis existens sursum est in potentia ad vbi deorsum grauitas autē respectu istius vbi est principium actiuū equiuocū sicut vniuersaliter respectu vbi nō op3 querere nisi principium equiuocū nō eñi mouens mouet mobile ad aliqd vbi:q2 formalr mouēs est in actu ꝯm illud vbi.s3 tm̄ q2 virtualiter q2 igit̄ ipsummet graue receptiuū est ipsius effectus equoci ꝛcaret eo causat in seipo ꝓmo istū effectū et in nullo alio nisi prius causando in se ita q causare istud est operatio grauis vt calidi calefacere s3 qcaullet hoc in se accidit ei accidit eñi sibi inq̄tum est actiuum respectu huius causationis vl respectu hui9 causabilis q ipm̄met sit receptiuu3 eiusdē effectus.2 dist.scōi.q.10.E

¶Generatio aliqua nō est ꝑ se ad respectū vt ad terminum ad quem nec etiā corruptio est a solo respectu vt termino a quo neq cāe absolute sunt solius respectiui cāe:neq propria passio ꝯsequitur totū precise inq̄tum respectiuū:neq propria operatio vel aliud accidens absolutū. 2. dist.tertij.q.2.I.D

¶Gñatio est gñatio ex formaliter minor q̄ est nā cōicata producto non autem ex indiuidua li siue incōicabili ꝓprietate producti sicut vniuersaliter ois motus recipit specie3 a formali termino motus.26.disti.pumi. q. vnica.U

¶Gñatio necessario includit in creaturis q sit mutatio iter terminos oppositos.s. ꝓuationē ꝛ formam ꝛ quidq̄d est inter opposita sibi succedētia nō pōt eē sempiternū.1.di.scōi.q.3.I.F

¶Gñatio diuina nata est prius itelligi ꝑ essentiā tanq̄ ꝑ primū obiectū tā ab intelľtu diuino q̄ beato:q2 essentia:vt essentia est primū obiectū tā illius q̄ isti9. ista aūt rō intelligēdi gñationē est in cōprehensibilis: et ita generatio posset dici incōprehensibilis principiatiue siue causalr posset etiā dici incomprehēsibilis concomitanter siue q̄tu3 ad illud qd includit:q2 gñatio icludit cōicationē essentie q̄ fit ꝑ ipsam essentiā ꝑsone ad ꝑsonam. Ista aūt cōicatio ꝑsuppositiue icludit infinitatē essentie:q2 ipsa nō posset sic cōicari pluribus

suppositis nisi eēt infinita:et iō ḡnatio est incōprehensibilis q̄tū ad p̄suppositū.s.cōicationem essentie que requirit esse infinitum.5.q.q.s.S

¶Gn̄erās vna h3 habitudines ad p̄mū terminū q̄d ē pductus siue genit⁹:z aliā habitudinez h3 ad formalē terminū:z i creaturis vtraq3 habitudo est realis:q2 vtraq3 habitudo h3 termi nos realr distinctos:z realis dependētia est vtriusq3 pducti ad ip̄m pducens in diuinis aūt pducens ad p̄mū pductū h3 relationē realē:q2 distinctionē realē z realē originē ad terminum aūt formalē in pducto: non h3 relōnē realē:q2 nō distinctionē realē:sine qua non est relo realis pducere igit̄ i diuinis dicit relōnē realē: cōicare autē dicit relōnē originis z quasi rōnis cōcomitātē illā realē q̄ si arguas q̄ iste sunt relōnes opposite.s. cōicare z cōicari.dico q̄ sunt relationes rōnis opposite s̄m ppzias rōnes suas: l3 necessario concomitent̄ aliq̄s relōnēs reales oppositas.s.pducere z pduci:s3 iste relones et ille nō sunt eorūdē relatoꝝ formalr.5.disti. primi.q.1.D

¶Gn̄alr ꝯstitutiuū est ꝯstituto rō differēdi vel:conueniendi nō aūt ip̄m vt cōueniens vel differens s3 s̄m se ꝯstituit,sicut rōnale s̄m se nō vt cōueniens nec vt differens cōstituit hoiem: l3 hō cōstitutus per rōnale p ip̄m distinguat̄ formalr vel conueniat distinctio ḡ vel ꝯuenientia ꝯuenit ꝯstituto p rōnē formalē ꝯstitutiuā nō aūt includit̄ in ip̄a rōne ꝯstitutiua.4.q.q.L

¶Generalr nunq̄ t3 pmutatio cōparando extrema ad inferi⁹ et superi⁹ imo est fallacia ꝯn̄tis q2 extrema duarū ꝯdictionū ad inuicē cōparata h̄nt pportionē ꝯuersam in inferēdo:z nō eādē. Oppositū eīn ꝯn̄tis infert oppositū antecedentis z nō ecōuerso z z iō arguētes ita inferēdo sicut primū ad tertium z ita scd̄m ad quartum faciunt fallaciā ꝯn̄tis s3 ecōuerso deberet argui sicut primum ad tertiū inferendo:ita quartū ad scd̄m:vt si oē ens est possibile:ergo omne impossibile est non ens:s3 nō ecōuerso: ergo omne nō ens est impossibile.36.di.primi.q.vnica.i.K

¶Gn̄alr verū est q̄ summū bonū ad qd̄ ordinat̄ meritū nō d3 cōferri an̄ meritū exhibitū z expletū.Summū aūt bonū ad qd̄ ordinat̄ meritū xp̄i respectu eorū p q̄bus meruit est ingressus eorū in paradisum.z ille nō dabat̄ actualr an̄ passionē exhibitā:s3 p passione p̄uisa remittere t̄ offensa z daret̄ gr̄a illis patribus credentibus passionē exhibēdam.Summū autē qd̄ angeli mereri p̄nt p merita sua est gloria z introitus actualis in regnū que gloria dari non debuit ante merita exhibita.Vn̄ q̄uis de⁹ dederit aliq̄d p merito p̄uiso nō exhibito: nō tn̄ summū q̄ sequit̄ meritū qd̄ ē apertio ianue paradisi.ad cui⁹ obstaculi amotionem nō potuit aliq̄s n̄rm cooperari:q̄uis ad introitū quilibet adultus cooperet̄.aliud. n. est aperire ianuā et aliud ingredi.et q̄nq3 difficilius est aperire ianuā q̄ apta porta introire: iō ad ingressum possumus cooperari:ad apertionē vero nec patres potuerūt nec nos possum⁹

ꝫ illius ꝑcisa cā fuit passio xp̄i 19 dist.tertij.q.vnica.§.E

¶Gñalius est obiectū p̄mum intellect⁹ vt est talis potētia: q̄ obiectū p̄mū motiuū ei⁹ p̄ sta tu isto et sub obiecto p̄mo nō accepto ꝯtinetur qđcunq̄ eius creatū: nō aūt sub obiecto scđo mō: r̄ rō est q̄ nūc determinate mouet a sensibilib⁹: vel ab his que abstrahūtur ab his ꝑpter ordinē immediatū ad phātasti cam virtutem que tunc nō erit 45.di.quarti.q.4.C

¶Gen⁹ sumit ab aliq̄ realitate q̄ ſm se est potētialis ad realita tē: a qua accipit differentia: sed nullū infinitū est potentiale ad aliqđ.8.di.p̄mi.q.3.J

¶Gerūdiuū ꝯstructū cū poten tia notat actū: vt egredientē ab eodē supposito: cui attribuit po tētia sitr est d̄ scia r volūtate: q̄ ꝯgruūt cū gerūdiuo: notāt actū vt egredientē: vel potentē egre di ab illo supposito cui attribui tur scia vel voluntas: ꝑpter qđ nō ita ꝯcederet ista: fili⁹ h̄z sciaȝ vel volūtātē ḡnandi quo mō cō cederet illa: fili⁹ scit ḡnationem p̄tis: vel vult eā imo v̄r ille ne gāde sicut iste fili⁹ scit ḡnare: et vult ḡnare: q̄ idē v̄r velle agere r h̄re volūtatē agēdi: ꝫ nō idem istis v̄r esse velle actionē: q̄ hec nō includit eā velle vt actioneȝ volūtatis: qđ aliavident signifi care.7.di.p̄mi.q.vnica.§.S

Habens esse simpl̄r si i cipit subalio mō manēs nō icipit nisi ſm qđ r simpl̄r manēs si desinit alicu bi sub alio modo nō desinit nisi ſm qđ.10.di.quarti.q.4.F

¶Habēs maȝ p̄tē sui nō cogno scitur nisi cognita materia nun q̄ eni hō haberet sciam de subā stātia cōposita nisi cognosceret materiā aīr ois cognitio scien tifica eē r̄ simplicīū r imateria liū ſm q̄ scia est de reb⁹: q̄uis ergo requirat cognitio materie ad hoc q̄ cognoscat substantia rei materialis aīr th̄ est cā co gnoscendi materia r aīr forma sicut eni cāe differūt i ꝑfectiōe r entitate et causalitate in cau sando entitatem cāti ita r i cau sando cognoscibilitatē ei⁹ sicut eni forma est magis ens q̄ ma teria: ita magis causat r entita tem r cognoscibilitatē. Sitr q̄ materia nō h̄z eē ꝑfectū in effe ctu nisi p̄ formā dantē esse tale vltimate i effectu: ita forma fa cit cognoscere et materiaȝ vtra q̄ iñ sunt vna cā integra cogno scendi ꝑfecte cōpositū. Est igit materia ignota: q̄ nō est ꝑfecta rō cognoscēdi illud cui⁹ est nec potissima.22.di.tertij.q.vni.M

¶Habēti bona merita in acce ptatiōe diuina: mortificata th̄ p̄ pctm̄ mortale: remanet totum ius qđ corr̄ndet illis meritis ad vitā eternā ꝫ nō remanet actio q̄diu ille est inimicus: r si ꝑpe tuo sit inimicus ꝑpetuo cessat il la, actio cessante auteȝ inimici tia ꝯcta p̄ nouuȝ pctm̄ mortale non reddit nouū ius ꝫ cōcepit actio ſm ius antiquū in morta li aūt remisso: nec ius remanet nec actio: q̄ nec de⁹ h̄z ius vin dicādi in istū: ita.n.ꝑfecte texit pctm̄ isti⁹ r remisit vt nec actio sibi remaneat ad vindicādū.22 di.quarti.q.vnica.F

¶Habitu existēte ꝑfecto v̄r in summo q̄rū pōt ꝑfici i tali sub iecto vel ſm terminū sibi p̄fixū a sapientia diuina omnes act⁹

sequentes nihil augēt: sꝫ tm̄ ꝓcedunt ex habitu iam generato: quēadmoduꝫ actus āgeli boni nō augēt habituꝫ charitatis ei⁹ nec effectiue nec meritorie: qꝛ ille est in termino: vel ꝺm natura habitus vel ꝺm capacitatē subiecti vel saltē ꝺm terminū sibi ꝓfixū a deo: sꝫ oēs illi actus procedūt ex plenitudine illius habitus sic ꝑfecti: ita etiā in dānatis ꝑfectio istius habitus est in termino ꝺꝫ regulā diuine sapiētie: que nō permittit eos crescere in malitia intēsiue: ⁊ ideo actus sequentes tm̄ se hn̄t sicut effectus habit⁹ mali: ⁊ nō sicut cāe agētes.7.di.scdi.q. vnica.Y

¶Habitus infusus nō dat facilitatē ad actū: vt ptꝫ de nouiter cōuerso cui nō est facile post cōuersionē actus bonos elicere: sꝫ difficile quousqꝫ ex frequentia actuū bonoꝝ acquirat aliquā virtutem acquisitam.6.distin. quarti.q.10.f.P

¶Habitudo nature ad suppositū prior est habitudine eius ad actū scd̄m qꝛ agere ꝓsupponit esse. ⁊ habitudo nature ad suppositū ꝑtinet ad esse: ⁊ formalr̄ talis habitudo nature ad suppositū est essentialis ⁊ in qd. illa aūt habitudo que est nature ad agere nō vr̄ ita essentialis. et iō natura diuina prius hꝫ esse in ꝑsonis ꝙ sit principiū ꝓductionis extrinsece.1.dist.scdi.q.1.E

¶Habit⁹ itellect⁹ practici dr̄ boni vel mali ꝓpter cōuenientiā eoꝝ ad voluntatē. sicut ecōuerso volūtas potest dici recta vel curua ꝓpter cōuenientiam eius ad actum rectum vel non rectū speculatiuum. qui est formaliter in itellectu. tm̄ bonitas est volūtatis sicut rectitudo intellect⁹. sed bonitas magis trāsumit ad intellectum practicū ꝙ speculatiuum.39.dist. secundi.q.2.D

¶Habit⁹ nō tm̄ ponunt i potētijs vt ꝑ eos potētie agāt recte sꝫ vt delectabilr̄ ⁊ ꝓmpte. qꝛ recte pōt agere qs sine habitu ꝓprie adqsito. sicut pꝫ i vitioso nouiter cōuerso ad bonū. cui si rō recta dictet aliqd oppositū vitio ꝯsueto esse eligendū. lꝫ istud eligat. nō tm̄ delectabilr̄. nō em̄ statim in primo actu corrupt⁹ est totus habitus vitiosus. imo vel nihil vel parū remissus. hoc pꝫ ꝑ experiētiā ꝙ talis difficulter eligit bonū honestum. ⁊ delectabile sibi esset eligere oppositū ꝺm malā cōsuetudinē precedentē. igit̄ ad hoc qꝺ volūtas delectabiliter agat dictatum a rōne requirit̄ habitus ad eliciēdum actū conformiter illi habitui.33.dist. tertij.q. vnica.B

¶Habitus partis ratiocinatiue est circa actū inꝯtū cōtingēter elicitur. sed habitus sciētificus vel sciētia est circa idem inquātum aliquid de eo necessario concludit̄.4.q. prolo.f.Aa

¶Hereticus baptizat paruulū in forma et intentione ecclesie nihil obest paruulo nec quātū ad sacramentum nec ꝙtum ad effectū. et si baptizat adultum. adhuc confert sibi sacramentū et effectū eius. si in adulto non est aliquis malus motus. puta assensus in heresim baptizātis vel intentio vt fiat discipulus eius.5.distin. quarti.q.1.B

¶Hec ꝓpositio nihil exn̄s virtualr̄ tale vel mō eminētiori exn̄s tale pt̄ eē formalr̄ tale. ē simplr̄

falsa ex terminis. Et si est vera nõ est vera nisi rõne materie in qua ē.pbatio sicut in exẽplo si pcisa cā est q̃ aliqd non põt recipere aliquā formam formaliter sic q: mõ eminẽtiori hʒ eam tũc oppositũ erit cā oppositi q̃.s.si nõ hʒ mõ eminẽtiori vel vĩtualr eā q̃ poterit eā recipere formaliter vel nõ minus eminẽti. Cũ igit saturnus nõ sit calidus virtualr poterit fieri formalr calidus.qđ est falsum. Nõ igit quare sol virtualr calidus non põt fieri formalr calidus non est:q: est virtualr calidus:sed q: caliditas est q̃litas sensibilis q̃ nõ ē nata recipi nisi i corpe mixto. corpus em̃ solis q: non est corpus sic mixtũ ⁊ cõpositum:non põt recipere formalr calorẽ.iõ sol virtualr calidus nõ põt esse formalr calidus vel causare in se caliditatẽ.sicut ignis q̃ si frigesceret subtracto infrigidãte: q: est virtualr calidus.fieri posset a seipso formalr calidus sicut patet de aqua fumine calefacta q̃ subtracto calefaciẽte reducit se ad frigiditatẽ:nõ ẽ rõne qua sol est calidus virtualr non põt nõ esse calidus formaliter. Nec etiā exemplũ de deo valet:q: nõ ex eo q̃ deus perfectiones oim virtualr hʒ ⁊ modo eminẽtiori:ideo nõ põt eas hr̃e formalr.sed ex eo q̃ est essentia simplicissima in qua nõ põt esse cõpositio rei et rei.vel q: perfectio dei est infinita.ideo nõ põt recipere aliā ⁊ aliā rem.propositis igit vlter intellecta est falsa.vnde credo q̃ vlter oẽ subiectum virtualr cõtinet passionẽ suam.⁊ tñ formalr recipit eā.et hec vr̃ sententia phi.7.met.vbi dicit q̃ ad hoc q̃ generet quātum ⁊ quale non opʒ precedere nec preexistere nisi substãtiam. 25.dist.scđi.q.vnica.I.G

¶Hieronym⁹ Angelicas ptãtes vel dignitates prefatũ dicit misteriũ incarnationis ad plenum nescisse.donec cõpleta eẽt passio christi ⁊ apostoloꝝ p̃dicatio fuisset gentibus dilatata qđ tñ vsq̃ tunc non latuit maiores fm glo.Aug.ibidẽ dicẽtis.constat aũt q̃ angelum missum ad beatā virginẽ ad hoc nũciandũ non latuit.ergo ille cui hoc patuit erat de superiorib⁹ ⁊ nõ de infimis quos latuit illud misterium.10.dist.scđi.q.vnica.I.A

Hoc interest inter cibũ corporalẽ ⁊ spiritualẽ.q: cibus corporalis couertitur in nutriendum. sed in nutritione spirituali cibatus conuertitur in cibum.8. dist.quarti.q.3.B

¶Hoc nomẽ potẽtia nõ est abstractũ vltimata abstractiõe:sʒ est concretũ cõcretione ad fundamentũ lʒ nõ concretione ad subiectũ.de qua multiplici abstractione in relatiuis.dictũ est supra distin.5.primi art.2.7.distin.primi.q.vnica.I.L

¶Hoc vr̃ nimis durũ.s.q̃ aliqs ex charitate ⁊ obediẽtia sit seruans dei preceptũ ⁊ nõ mereat hoc etiā videt irrationabiliter dictũ:q̃ deus alicui dederit preceptum nolẽs obseruantẽ preceptum mereri quãtũcunq̃ ex charitate ⁊ obediẽtia obseruaret.1.dist.quarti.q 6.I.3

¶Homo i statu seu stãte statu inocẽtie potuit mori.ista tñ potẽtia nõ fuisset reducta ad actũ ⁊ sic poterat nõ mori sicut si diceret de aliquo et vere q̃ potest

esse eps: qui tn nunq erit eps: vel cuius possibilitas nunq reducetur ad actu: et hoc pz in pposito p causas mortis post lapsuz q sunt due in gne. s. vel ab intrinseco vel ab aliquo extrinseco. prima e duplex: qz vel corrumpit ab intrinseco p actione mutua zriorum inter se z infra corpus. vel pter actione intensam vni intrinseci in aliud: vel corrumpit pp defectu alterius cotingente. s. ex substractioe nutrimeti vel hmoi.. primo modo accidit corruptio naturalis in animatis no pter actione elementi in elementu. vel pter aliqua qualitate elementare actiuaz vel passiua.. qz nec elemeta nec eorum qualitates manet in mixto. vt dictu est supra in. q. de mixtione elementoz. sed pter actione vnius partis organice in alia parte corrupendo ipsaz vt corpus fiat indispositu z inhabile ad animatione. 19. dist. secundi. q. vnica. B

¶ Homo i vli osteso amat amore amicitie: z pter illud amat hic homo. sicut etiaz iustitia in vli cocupiscit: z ita hec iustitia huic. 3. dis. primi. q. 3. j. R

¶ Homo intelligit vt aial ronale: vt substatia: vt mansuetu natura: vt nobilissimu animaliu. in primo intellectu intelligitur fm ronem quiditatiua pprium in scdo: in coi: in tertio per accidens. i. in ppria passione. in qrto in respectu ad aliud. Sz perfectissima notitia de hoie no pot esse in respectu ad aliud: qz ista psupponit notitia absoluti: nec de hoie sub rone passiois. qz notitia passiois psupponit notitia subiecti: nec de hoie in vli: qz illa est cofusa. & nobilissima cognitio de homine est fm ronez quiditatiuam. 3. q. prolo. G

¶ Homo tot cecidit i morte: z etiam ponedo formaz mixti ibi aliam ab anima intellectiua vt credo esse vez: illud mixtuz dissolutu est vel in morte: vel post morte necesse e ad resurrectionem: primo quide ordine nature illud mixtu reparari idem: z scdo illi mixto aiaz intellectiua eade reuniri vt sic resurgat ide homo. 43. dist. quarti. q. 3. A

¶ Homo tota vita sua exists i merito istati mortis no pot demereri: nec ponere obicez quin premiet. meruit em vt tuc daretur sibi impeccabilitas: ne tunc posset ponere obice: z io demerentibus p totam mora vic no pot dici q ille in instanti remunerationis ponat obicez. et ille no hoc em vr ponere q instans premij no sit terminus. sz q tuc sit in via. aut saltem ille qui pot ponere obicem est in via. z irrationabiliter vr ponere obicem. 5. dist. secundi. q. 1. j. D

¶ Hominis auersio a deo e ecntialis ro peccati cuiuscuq. sicut em formalis ro rectitudinis est ppria virtus in actu finis circa ens ad fine. z sic caretia rectitudinis talis est carentia proprie virtutis a fine: qz ppria auersio formalis ab eo q est necessariu ad fine: z hoc modo nihil aliud est auersio nisi inordinatio voluntatis circa aliquid ordinatu ad fine ex precepto diuino circa q deberet ordinari. 37. di. secundi. q. vnica. j. D

¶ Homini exposito multis tetatioib circa diuersas materias: imperfectio circa vna materia est

vna occasio imperfecte agendi circa aliā: et perfecta dispositio agendi circa vnā iuuat ad recte se habendū circa aliā. iuuant ꝙ se mutuo sicut sorores: sꝫ nulla est requisita ad pfectionē essentialem alterius: sicut pri⁹ nascitur vna soror ꝙ alia: ⁊ sitr virtutes nō possunt simul generari. 36. dist. tertiū. q. vnica. §. D

¶ Hūanitas in assumptiōe nō est rō primi subiecti: ad qđ stet resolutio: sed est q̄si passio prior medians inter primū subiectum istarū veritatū: qđ est verbū: et alias posteriores passiones: vt natus ⁊c. pꝫ eñ ꝙ hūanitas nō pōt esse rō subiecti respectu passionis prime: q̄ est esse incarnatum: q: illud dr de verbo nō pre intellecta humanitate in ipso: vt in subiecto. 3. q prolo. §. Q

Ianua fuit aperta marie per meritū passionis christi preuise ⁊ accepte specialiter in ordine ad hāc personam. vt pter illam passionem nunꝙ huic psone inesset peccatum: ⁊ ita nec aliquid pter qđ ianua clauderetur: cū tñ sibi ex origine competeret vnde ianua clauderetur sicut aliīs. 3. distin. tertiū. q. 1. §. G

¶ Idea platonis nō pōt eē pncipiū generādi subam compositam: quia nulla suba omino immaterialis pōt generare subaꝫ compositam nisi mediante corpore. Sed vnde est hec positio vera apud phm: dico qđ ex hoc quod ponit ordinem causarum in vniuerso esse simpl'r necessarium: ⁊ vidit substātias separatas ſm positionē suam mouere celos: vt per talem motū producant aliqua in istis inferiorib⁹: non aūt sic mouerent si possent immediate pducere ista: q: tūc ille ordo causarum nō esset necessarius: quod sibi est inconueniēs. Nec per hoc opꝫ imponere sibi trufas aliquoꝝ: ꝙ substātia separata non possit causare aliquid hic inferius pter aliquā imperfectionē vel tale aliquid vel tale in substātia separata vel pter improportionēꝫ simplicis ad cōpositum: sed tm̄ pter istum ordinem causarū: concessit eñ qđ substantia simplex causat celum motū: qđ est compositū per accidens: et quare nō ita compositū per se: cum ipsum agens nō magis habeat conuenientiam cuꝫ cōposito per accidēs nec toto: nec partibus: ꝙ cum cōposito p se: sed nō cōicamus cum pho in ista propositione ordo causaruꝫ naturaliū est simpliciter necessarius: ipse etiam diceret quod accñs simplex non posset producere subiectum quale: nō quia negaret accidens simplex q̄ñ est in subiecto esse totam rōnem agendi: ⁊ ita si posset per se esse posset p se agere: sed quia negaret illud posse per se esse pter necessitatem ordinis causarū apud eum 12. dist. quarti. q. 3. Ee

¶ Idee sunt cōeaeuilibet persone: lꝫ approprientur vbo pter modū pprīū emanatiōis eius: q: pcedit vt notitia actualis declaratiua omnis obiecti. quod quasi habitualiter cōtinetur in memoria paterna. 8. q. q. x

¶ Idee sunt oba scđaria cognita ſm q̄ fiunt aliqua extra: non tamen ipsa includunt aliquam notitiam dictatiuam de operādo vel de non operando: licet

ipsa representēt operabilia:sed
cognitio operabilis nō est scien
tia practica:nisi virtualiter in=
cludet principiū vel cōclusionē
practicam.sic nō est de ideis in
intellectu diuino.38.dis.primi.
q.vnica.G

¶Idem:actus pōt esse recte cir
cūstantionatus nō solū multis
circūstantijs particularib⁹ que
non sunt multe bonitates : sed
integrāt vnam bonitatem:sed
etiam pōt idem actus esse circū
stantionatus complete oībus
circūstantijs pertinentibus ad
vnam virtutē : ⁊ etiā omnibus
pertinētibus ad aliam virtutē
⁊ ita ſm dictamina diuersa per
fecta prudētie respectu multo=
rum finium propriorum.Exem
plum. vado ad ecclesiam ex iu=
stitia : q: teneor per obedientiā
vel ex voto : vado etiā ex chari=
tate ad deum.vt orē vel vt exhi
beam deo cultum latrie:⁊ vado
etiam ex charitate fraterna : vt
edificem proximuz.Et breuiter
in quocunq; actu siue bono tm̄
bonitate morali:siue vltra boni
tate meritoria quāto cōcurrūt
plura motiua ordinata tāto me
lior est.18.q.q.L

¶Idem ⁊ diuersum.nō sunt im
mediata circa quodcūq; predi=
catū:vt p se dictum de subiecto:
immo nec ꝯtradictoria sic sunt
immediata:nec eñ hō p se est al
bus:nec p se est nō alb⁹:tamen
inter ꝯtradictoria absolute sum
pta vel absolute dicta de quocū
q; nō est mediū : ita si ꝓprietas
est res.est res eadē vel alia:veꝝ
est ꝙ eadē:sz tūc nō valet ꝯñtia:
ꝙ sit per se eadem vel alia.2.di.
primi.q.7.j.Kk

¶Idē esse q̄ñq; imediate succe=
dit nō esse opposito:sicut in in=
stāti in res incipit esse:q̄ñq; aūt
nō immediate succedit ipsi non
esse:sz quasi eidē esse vt pri⁹ ha=
bito.ita intelligēdo ꝙ lz non sit
ista prioritas in ipso esse ſm se:
tñ dr̄ esse in ipso per cōparatio=
nem ad aliud prius secū coexi=
stens:primus respectus qui scz
est ipsius esse ad non esse prece=
dens nō est realis:q: non est ad
terminū positiuū.scd̄s aūt q̄ est
ipsi⁹ esse ad esse idē quasi preexi
stēs vel magis cū alio priori exi
stens nō est realis : ꝓ quāto est
est eiusdē ad idē.respectus aūt
ipsius esse ad cām a qua est: est
realis:igit̄ neuter illoꝝ dictoꝝ
respectuū est idē illi.12.q.q.E

¶Idē homo in numero nō solū
quo ad animā . sed etiā quo ad
corpus organicū potuit esse fi=
lius Ade ⁊ fili⁹ Abrae : ⁊ ex quo
cūq; istoꝝ duoꝝ fuisset:idem in
numero fuisset : q: si nihil sub=
stantie filij sit de substantia pa
tris:sz totū de mēstruo : vt vult
phs scd̄o de gene.animaliū vel
si ibi cōcurrat semē viri cuz isto
semine mulieris . Dico tamē ꝙ
eadē materia ex qua iste gene=
ratur:q̄ fuit ī statu nature lapse
sub forma alimēti talis potuit
esse in statu innocentie sub for
ma alia:puta pomi vl' hmōi.20
distin.scd̄i.q.2.B

¶Idē pōt se mouere:nō tm̄ mo
tione corporali:sz etiā spiritua=
li:⁊ etiā vl'r quecūq; actio vir=
tualis vniuoca pōt stare cū po=
tentia ad actū suū formalem:et
tunc q̄ño idem nō sit in potētia
⁊ in actu prout sunt differentie
entis opposite:neq; per se:neq;
denominatiue:⁊ tñ ide est in poten
tia hoc est principium passiuuz

⁊ in actu hoc est principiū actiuum eiusdem: hoc frequēter dictū est. 3. dist. scdi. q. 8. j. D

¶ Ignis semp manet in se pur⁹ puritate naturali. tñ q2 summe actiuus: ita ꝙ statim ɔuerteret ignis in se si qd extranee nature ascēderet ad regionē illā. tñ q2 nihil p actionē corpoꝝ celestiū eleuat ad illā regionē ignis puri vt sic fiat ignis impurus. spāliter aūt illa ipuritas de fumo sacrificioꝝ oblatoꝝ idolis ⁊ de infectione ex peccatis hominis nō ascēdit ad sperā ignis q2 nec fumus ille nec aliqua infectio quecūqꝫ ex actib⁹ immūdis vsqꝫ ad ignē pōt ascēdere. illa aūt depuratio ponit ꝓpter impuritatē aeris cōtractam ex actibus peccati humani. 47. dist. quarti. q. 2. C

¶ Illa aqua q̄ fluxit de latere saluatoris nō fuit flegma sꝫ vera aqua. qđ ꝓbat ex ṽbis euangeliste. Et q̄ vidit testimonium perhibuit veritati pfecto non aquā sed flegma dixisset si non fuisset aqua sꝫ flegma. Probat etiā posteriori p materiā sacri baptismi. nec in hoc inquit verꝫ regeneratiōis sacramētū fuisset ostēsum. cū per sacramētum baptismi nō regenerent in flegmate sꝫ in aqua. ꝓbat etiā per aquā miscendā in sacro eucharistie. probatur etiā quarto per figurā q̄ precessit sup hoc in veteri testamēto qñ Moyses percussit silicē. ⁊ ex ea nō flegma. sꝫ aqua manauit q̄ vel fuit ibi de nouo creata miraculose. vel de cōponētibus resoluta. Sꝫ qualitercūqꝫ dicat de aqua lateris xp̄i. q2 fluxit sicut sibi placuit. nō ꝓpter hoc ibi sacramēta susceperūt efficaciā vt supra dictū est: sed ꝓpter quādā siītudinē pfectiorē ad baptismū ⁊ eucharistiā. certū est tñ ꝙ baptismus nō pōt fieri nisi in aq̄ vsuali. q2 xp̄s hoc istituit. 3. di. q̄rti. q. 3. J

¶ Illa cognitio ex multis actibus ⁊ experimētis q̄tū ad aliqd est necessitatis i nobis et aliquo mō nō. quo ad cognitionē intuitiuā semp est necessitatis ⁊ quo ad hoc cōpetebat xp̄o. q2 fuit nobiscū viator q̄tū aūt ad cognitionē abstractiuā nō semper est necessari⁹ ille ꝓcessus. q2 hec pōt hri p spēs nō tm̄ abstractas sꝫ infusas qb⁹ habuit eā xp̄s ⁊ iō q̄ ad hoc nō fuit modus ille necessari⁹ in xp̄o sicut in nobis. 14. dist. tertij. q. 3. D

¶ Illa forma corpeitatis nō est dispositio necessaria vel necessitans ad intellectiuā ⁊ lꝫ statim sequat eā intellectiua in gn̄atione hoc nō est ꝓpter necessitatē inter eas sꝫ q2 agens superius hꝫ passum ꝓportionatū cōpositū q2 ex materia ⁊ forma mixtionis. ⁊ qñ hꝫ passum ꝓportionatū cōpositū statim inducit in illud illā formā cuius est capax. 11. dist. quarti. q. 3. j. hh

¶ Ista negatio cognitiōis singularium nō est in nobis. quia intellectui nostro cognoscem⁹: enim singularia sub proprijs rationibus in patria eodem intellectu quem modo habemus sed pro statu isto intellectus noster nihil cognoscit nisi qđ potest gignere phantasmata quia nō immutatur immediate nisi a phantasmate vel a phantasiabili. entitas autē singularis non est propria ratio gignendi phantasma. sed tm̄ entitas nature

ture pcedēs illā entitatē singularē. ipā aūt entitas singularis non est nata monere imediate aliquā potentiā cognitiuā nisi intellectū: & q nostrū nunc non moneat est ppter cōnexionem ei⁹ ad phātasiā. in patria vero nō ē talis cōnexio: iō ibi hoc vt hoc itelligēt. 14. di. tertij. q. 3. E
¶ Illa relatio q formalr ɔstituit suppositū p se, non est in aliquo subiecto: qz suppositū p se ens nō hȝ formale inherēs ppie loquēdo de inherēte. qlibet aūt relatio accidētalis est nō ɔstituēs suppositū: & p ɔñs sola illa que cōstituit suppositū est nō inherēs. 12. dist. quarti. q. 2. j. M
¶ Illa sola forma ḃz principiū operādi organice q. s. quodāmō illimitata in agēdo: pōt esse pncipiū difformiū actionū: q tñ nō pñt elici nisi mediātib⁹ partib⁹ dissimilib⁹. & iō reqrit q pfectibile a tali forma habeat partes dissimiles p quas opatiões ille organice exerceātur. & talis forma est ppie sola aīa que ppter sui pfectionē vltra formas inferiores pōt esse principium pluriū opationū p ipsam cōnenientiā iuo toti. & iō reqrit p suo pfectibili adequato corpus habēs partes maioris dissimilitudis que cōueniūt pluribus operationibus dissimilibus quarum pōt esse principiū. 9. q. quoli. E
¶ Illa tria in diffinitione eternitatis a Boetio posita. s. interminabilis qd excludit desitionē & tota sil' qd excludit successionē. & pfecta possessio. qd excludit depēdētiā & pticipationē nō videnf dicere vltra viā nisi relationē positiuā vel negatiuam. negatiuā qdē negatione termi natiōis: negatiōe successiōis: et negatione dependentie: & relationē positiuā potētialē vl aptitudinalē: qz interminabilis videt dicere posse per se coexistere cuicūq durationi vel existētie: tota simul sine variatione & successione posse coexistere cuicūq perfecta possessio a seipso existere & nō dependere in existendo. 6. q. quoli. j. R
¶ Ille act⁹ est de se malus cui⁹ obiecto repugnat eē bonū: sine cui⁹ obiectū repugnat actui et act⁹ agenti: & p oppositū ille est de se bon⁹ cui⁹ obiectū ē simplr bonū necessariū & perfectissime conueniens agēti. 26. dist. quarti. q. vnica. infra. C
¶ Ille bñ pñt esse obiectiões et subtilitates Bernardice: & qdē satis asinine timēdo ne asinus bibat sacramentū: qz aqua neq ante plationē vboꝝ: nec in plat̄ione: nec i vltimo instāti: neq breuiter vnq: neq sine vbis vel cū verbis est sacramētū. sed ipa ablutio in aqua & ad bibēdū illā nō pōt venire alids asinus nec ista simultas vltimi instantis plationis verboꝝ & ablutionis est necessaria. nā apostoli baptizātes tria millia vno die. Act. 7. nō semp cum vltima syllaba forme asperſerūt: ita q tūc aq tetigerit baptizatū. 6. dist. qrti. q. 3. B
¶ Ille intellect⁹ nō eodē formaliter nouit habitualiter plura q sine cōtradictione pōt nosse hic habitualiter & nō nosse illud: qz cōtradictio est q habeat idē formaliter & nō habeat: & q habeat aliqd quo sit formalr tale: & nō sit tale. 3. dis. scdi. q. 10. j. D
¶ Ille q vere est semel absolut⁹ a pctis oib⁹ penā exteriorē sibi

139

impositã pôt soluere vel in cha ritate vel in pctõ mortali.⁊ esto ꝙ in pctõ mortali soluat non te netur eã iterum soluere: nec hic nec in purgatorio: nec in infer no. Sed si aliqs nunq̃ vere ab soluatur ab isto pctõ: qꝛ qñ de bet absolui ponit obicẽ qualis est hypocrita q̃ ponit obicẽ tũc tenet soluere qualẽcunq̧ penã exteriorẽ soluat vel satisfaciat. Et rõ est: qꝛ pri⁹ opꝫ penã eter nã cõmutari in tẽporalẽ anteq̃ aliqua pena temporalis sit ali qua solutio ꝓ ista culpa. Quã do aũt ille hypocrita confitetur nõ est sibi cõmutata: qꝛ nec ab soluit ab ista culpa cõmutata. est aũt qñ iste semel vere peni tet:lꝫ qualitercunq̧ postea reci diuet.iste em̃ aliqñ vere fuit in stus ei non debitor pene eterne ꝓ prius cõmissis.sed ille hypo crita semꝑ manet debitor pene eterne ꝓ prius cõmissis: ⁊ etiã de nouo fit debitor noue pene pro nouo pctõ qd hic cõmittit. 17.dist.quarti.q.1.P

¶Ille q̃ ẽ simpliciter dissentiens oino nõ recipit sacramẽtum:et ideo cessante dissensu esset sim pliciter baptizãdus:q̃ vero sim pliciter ꝯsensit.lꝫ ẜm qd dissen tiat est baptizat⁹: ⁊ cessante dis sensu illo ẜm qd nõ est iterũ ba ptizãdus.4.dist.qrti.q.4.E

¶Illi q̃ iãpridẽ ad xp̃ianitatem coacti sunt:qꝛ iã cõstat sacramẽ tis diuinis associatos: opꝫ vt fi dẽ quã necessitate susceperunt tenere cogãtur: ne nomen dñi blasphemet:et fides quã susce perũt cõtẽptibilis habeat. Exẽ plũ hui⁹ qualiter aliqs põt con sentire i illã ablutionẽ suscipiẽ dã eo mõ quo cõfert.ab eccle sia:⁊ tñ nollet:si posset euade re tormẽta: qꝛ nõ credit eã ali quid valere sicut potest haberi de eo q̃ non credit verba incãta tionis posse habere aliquẽ effe ctũ: tñ cõcedit incãtãti ꝙ dicat illa verba suꝑ eũ ea intentione qua solet ea dicere dicẽdo i cor de suo: valeãt quãtũ valere po terunt, iste vere diceret incãta tus. et si talis incãtatio suꝑ ali quẽ diceret cõsecrato diabolo: ille esset diabolo consecratus. 4.dist.quari.q.4.E

¶Illd chaos ꝙ ponit a theolo gis attigisse vsq̧ ad celũ empy reũ: erat materia olm corpora liũ cõtentoꝝ a celo empyreo: et etiã ponetur materia ẜm se: et quãtũ est ex se.eiusdem rõnis in quocũq̧:⁊ ita habent ipi discor dare a pħo in hac propositione. celum est necessariũ ⁊ incorrupti bile quantum em̃ est ex natura sua esset simplr corruptibile.qꝛ sibi inesset illa potentia ad con trariũ:qꝛ tñ formaceli nõ hꝫ cõ trariũ potẽs vincere istam for mã. iõ nõ põt corrũpi ab agẽte naturali a quo recipit istam for mã vel etiã corrũpi in ignẽ vel aquã.14.dist.scdi.q.1.D

¶Illud denoiatiuũ qd natũ est denoiare gñaliter multa puta totũ ⁊ partẽ accidẽs ⁊ subiectũ nõ denominat totũ p partẽ: ne q̧ subiectũ p accidẽs sicut vnũ qd natum est dici de subiecto ⁊ accidẽte nõ denoiat formaliter subiectũ p accidẽs: nõ em̃ dicit sor.vnus vnitate accidentis vt albedinis:ita quod si albedo sit vna,et sor.erit vnus.et si albedi nes plures sor.plures:qꝛ sor.est tantũ vnus. ergo cũ hoc qd est creatura natũ sit dici generalis

ter de entibus tā de supposito ꝙ de natura: non denominabit suppositū rōne nature: nisi conueniat supposito ꝓpria denolatione: nullo autē modo cōuenit huic supposito nisi qꝛ denominat ipsam naturā: ꝛ ꝑ ipsam nō potest denolare suppositū. Et per hoc patet quare xp̄s dꝛ genitus tēporaliter ꝛ nō creatura qꝛ generari denominat naturā ꝛ mediante natura natū est denominare suppositū. creatura nata est denolare vtrūꝙ ꝓpria denominatione: ꝛ ita neutrum est ibi rō qua respectu alterius. ii. dist. tertij. q. i. F

¶ Illud dꝛ regulꝛ fieri quod fit ſm regulas determinatas a sapiētia diuina: quaꝝ hec est vna ꝙ pctm̄ cōmissum nō deleatur sine displicentia de pctō cōmisso: que apparet multū rationalis: quia sicut pctm̄ auertit a fine ꝛ cōuertit ad creaturam: ita rationale est ꝙ nō deleatur nisi per motū oppositū auertentē a pctō siue a creatura: vt circa illam fuit pctm̄ ꝛ cōuertentē ad deum. 14. dist. quarti. q. i. r

¶ Illud est simpl̄r volitum qđ quis vult quātū in ipso est: ꝛ illud ſm quid: qđ quis vult propter necessitatē presentem. puta simpliciter volūtariū est periclitanti nō ꝓijcere merces: ideo tristatur de proiectiōe: ꝛ proijcere est voluntarium ſm quid. 15. dist. tertij. q. vnica. ſ. S

¶ Illud est simpl̄r violentū qđ opponitur simpliciter naturali: ꝛ magis violētū qđ opponit perfectiori naturali et minꝰ qđ minus naturali. Exēplū: aquā esse sursum vt saluet plenum in vniuerso nō est simpliciter violentū: immo si tūc descēderet relicto vacuo superius esset simpliciter violentum: ꝛ ſm quid naturale: qꝛ natura totiꝰ vniuersi magis est principiū naturalitatis ꝙ natura ista particularis: et magis naturale est quod tali toti cōuenit ꝙ qđ ꝓprie huic parti. corpus aūt mixtū ꝛ maxime humanū ꝑfectius quoddaꝫ est naturale quocūꝙ elementorum: ꝛ iō qđ naturale est illi corpori hoc est simpl̄r magis naturale ꝙ qđ esset naturale vnicuiꝙ elemētoꝝ ſm se. magis ergo naturale est ꝙ conseruetur corpus hoīs ꝛ elemēta violēter in eo ꝙ ꝙ violenter dissoluatꝰ corpus hominis: ꝛ vnūquodꝙ elemētū sua naturalitate tēdat in suū propriū locū. Ista aūt ꝓpositio. nullū violentū perpetuuꝫ: non est necessaria theologis loquendo de violento contra naturam particularem huius: qꝛ deus pōt conseruare aliqđ particulare ꝑpetuo sub opposito eius ad qđ naturaliter inclinatur: sed apud Aristo. erat vera qꝛ oīpotētie passiue ponit in tota coordinatione causarū actiuarū correspondere aliquā causam que aliquando necessario reduceret eā ad actū. ergo illa potentia naturalis aliquando reducetur ad actū: ꝛ ita violentum sibi oppositum corrumpetur. 49. di. quarti. q. 13. J

¶ Illud est verū de iure naturali cuius veritas est nota ex terminis: ꝛ tale est principiū in lege nature: sicut ꝛ in speculabilibus principiū notū est ex terminis siue quod sequitur euidenter ex tali vero sic noto cuiusmodi est conclusio practica

demōstrata. ꝛ stricte loquendo nihil aliḋ est de lege nature nisi principiū vel cōclusio demō strata sic tñ extendendo qꝫ ḋr illud eē de lege nature quod est verū practicū cōsonū principijs ꝛ cōclusionib⁹ legis nature intantū ꝙ statim notū ē oibus illud conuenire tali legi.17.dist. quarti.q.vnica.A

¶Illud fūdamētū ꝯ motu octaue sphere que debeat redire ad idē punctū.36.milib⁹annorum acceptū a Ptholomeo īprobatꝛ per Thebit ꝗ probat celum stellatū non sic moueri ab occidente in orientē:qꝛ tūc aliqñ foret in principio cācri noni celi stella illa ꝗ alias fuit in principio capricorni noni celi:et ideo posuit motum octaui celi vel stellati esse in quibusdā paruis circulis descriptis sup pricipiū arietis ꝛ libre noni celi.et qḋ ille est quidā motus accessus et recessus ꝼm ꝙ principiū arietis mobilis in suo circulo ascēdit.et ꝑ suppositū caput libre mobilis in suo circulo descēdit: et alius ecōuerso capite arietis descendente caput libre ascendit:ꝛ sic mouenꝛ stelle in octauo celo.ꝼm longitudinē et latitudinē sit. si ergo ille motus probaretur in aliquo tpe cōpelli in quo tēpore nō possent oēs orbes inferiores redire ad eundē sitū quem hūerūt in principio illi⁹mot⁹ seqreꝛ ꝑpositū.43.di.4.q.3.I.B.

¶Illḋ nō hꝫ cōplete aliq̄ cātionē cuius oppositū vꝛ stare posita tali cātiōe.2.di.scdi.q.1. F

¶Illḋ nō termiat sufficiēt ꝺpēdentiā alicuius quo circūscripto sufficienter terminatur illa depēdētia:qꝛ tunc aliq̄d dependeret ab aliquo quo circunscripto nihil minus haberet a quo sufficiēter dependeret et ꝑ ꝯñs quo circunscripto adhuc posset remanere in suo esse: et ideo si plura in eodem ordine possent sufficiēter terminare dependentiam vno eorum circunscripto adhuc terminareꝛ dependētia cōplete ꝗ est ad alterū. ꝛ ita illḋ non terminat:ꝛ pari rōe de altero argueretꝛ. et sic neutrum vel vtrunqꝫ terminat.5.q.q.I.P

¶Illud qḋꝫ de rōne sua forma li ꝙ sit perficiens alterū ꝛ alterꝑ sit susceptiuum illi⁹. et de rōne sua est ꝑfectibile ab illo:hec inquātū hmōi sunt diuerse pꝛlo: intātū ꝙ impoꝛe est ꝙ vnū quātuncūqꝫ crescat in ꝑfectiōe substātiali ꝛ essentiali ī suo genere sit alterū essentialꝛ vel cōtineat illud vnitiue: sicut pꝫ de materia et forma substātiaꝛ ꝛ accidente. naꝫ stāte limitatiōe subiecti impoꝛe erit ip̄m includere perfectionē suā essentialꝛ ꝛ vnitiue: puta si potentia materie sit potētia receptiua forme quātuncunqꝫ crescat hmōi potentia in ꝑfectione talis potentie nunqꝫ cōtinebit vnitiue formam : nec subiectū siue substātia accidēs sꝫ quātūcunqꝫ crescerent hmōi ꝑfectibilia tñ crescerent in capacitate ꝛ potētia nisi poneretꝛ substātia creata formaꝛ infinita sicut deus: tunc eñ vnitiue cōtineret suas ꝑfectiones : et esset eadē eis sicut de⁹. qḋ est impoꝛe ipsam.s.esse infinitaꝫ ꝛ ꝑꝑ hoc quāuis charitas sit perfectio finita vel gratia tñ nullus grad⁹ entis siue substātie quātuncūqꝫ maxim⁹:ex quo tñ finitus est p̄t esse ī quo vnitiue ꝑfe

ctio charitatis cõtineatur. quã- tum igit̃ cresceret creatura rõ- nalis i entitate ꝛ nobilitate sub stantiali tñ cresceret in potẽtia vel capacitate: ꝛ nõ alr̃ quantũ cũq̃ etiã cõcrearetur grã alicui creature: semp̃ tñ grã esset gratia nec esset naturalis ita ꝙ de natura sua vel ꝯñs naturã ne- cessario. 23. di. scdi. q. vnica. G

¶ Illud qδ ẽ formalr̃ actus vo- lũtatis mee: quo. s. volũtas mea vult nõ est act⁹ volũtatis diui- ne sed effectus eius qꝛ volũtas diuina semp̃ ẽ ordinata ꝛ actus eius rectus ꝛ iste actus volun- tatis mee ẽ inordinatus qꝛ ca- ret rectitudine debita: iste autẽ actus a deo causante ẽ ordina- te volit⁹ sicut materiale respe- ctu causantis quẽadmodum in nobis actus noster materialr̃ est bonus qꝛ põt esse ex charita te elicit⁹ sequit̃ igit̃ ꝙ velle di- uinũ sit simplr̃ perfectum qꝛ ex charitate elicitũ. ꝛ hꝫ finẽ opti- mũ: ꝛ itẽ opus exteri⁹ istius vel le qδ est meũ velle est ordinatũ materialiter siue ẽm qd. inordi- natum aũt simpliciter inquan- tũ est actus quo formaliter vo- luntas mea vult. 37. dist. secũ- di. q. vnica. J. Bb

¶ Illud qδ est ꝓpriũ potẽtiale ad formã specificã nõ distingui tur specifice ab ipsa spẽ qꝛ ipm vt est potẽtiale non est cõplete in aliqua specie. 17. q. q. G

¶ Illud qδ põt eẽ pars integra- lis homogenea toti⁹ ꝛ si partici pet eẽ ei⁹ qñ est in toto et nõ p- ticipet qñ ẽ extra totũ tñ separa tũ nõ dꝛ imperfectum qꝛ hꝫ esse eque perfectũ cũ illo eẽ qδ põt participare. vnde non dꝛ ꝓprie ordinabile ad eẽ toti⁹ sicut illδ qδ natũ est esse pars essentialis per se ordinabilis ad esse illius cuius natũ est eẽ aliqd nec põt esse in se aliquod eiusdẽ ratio- nis cum illo. 9. q. q. J. D

¶ Illud qδ ꝑcise accipit̃ a for- ma priori ꝛ qδ ꝑcise accipit̃ a for ma posteriori sic se hñt ꝙ neu- trũ p̃ se includit̃ in altero: ideo nõ ẽ ꝑdicatio p̃ se sicut nec ecõ- uerso ꝛ iõ ponẽdo genus accipi a forma priori ꝛ differentiam a forma posteriori cõcludẽdũ est ꝙ nec genus per se ꝑdicabit̃ de differẽtia nec ecõuerso. qδ cõce- do: sed nõ sequit̃ ꝙ gen⁹ nõ pre- dicet̃ p̃ se de spẽ: qꝛ spẽs ꝛ si im- portat drĩam vltimã tãq̃ ꝑnci- palẽ in rõne sua: nõ tñ ꝑcise im- portat illud: sed cũ hoc rõnẽ ge- neris tanq̃ de per se conceptu eius 11. dist. quarti. q. 3. J. Ff

¶ Illud qδ significat̃ p̃ vocẽ ꝓ- prie est res: sunt tñ signa multa ordinata eiusdẽ significati. ita: vox: ꝛ cõceptus sicut sunt mul- ti effectus ordinati eiusdẽ cãe: quorũ null⁹ est cã alteri⁹: vt ptꝫ de sole illuminãte plures ptes mediĩ: ꝛ vbi est talis ordo cãtoꝝ absq̃ hoc ꝙ vnũ sit cã alterius ibi ẽ imediatio cuiuslibet respe ctu eiusdẽ cãe quorũ nullus est cã alteri⁹ excludẽdo aliud in rõ- ne cãe: nõ aũt excludẽdo aliud in ratione effectus imediatio- ris: et tũc posset concedi aliquo mõ effectũ ꝓpinquiorẽ eẽ cãm respectu effect⁹ remotioris non ꝓprie: sed ꝓpter prioritatẽ illã q̃ est inter tales effect⁹ ad cãm. ita põt cõcedi de multis signis eiusdem significati ordinatis ꝙ vnũ aliquo mõ ẽ signũ alteri⁹. qꝛ dat itelligere ipm: qꝛ remoti⁹ nõ significaret nisi pri⁹ aliquo

mō imediati⁹ significaret:et tñ ꝓpter hoc vnū ꝓpue nō ē signū alteri⁹ sicut ex alia pte de cā et causatis.27.dist.primi.q.3.j.D

¶Imago cōsistit in actib⁹ primis ⁊ scōis sic.⁊ hoc itelligo sic aīa hʒ ī se aliquā pfectionē ꝫm quā formaľr ē act⁹ prim⁹respectu notitie genite.⁊ hʒ in se aliā pfectionē ꝫm quā recipit formaliter notitiā genitam et hʒ in se aliā pfectionem ꝫm quā recipit formaľr volitionē.istetres pfectiones dicunť memoriā intelligētia ⁊ volūtas:vel aīa inquātū hʒ ipsas : aīa igiť inquātum habēs actū primū totalē respectu intellectionis.s.aīa vel aliquid aīe:⁊ obiectum sibi pñs in rōne intelligibilis dř memoria et hoc memoria pfecta. includēdo tā itellectū ꝙ illud.quo obiectū est sibi pñs:ipsa etiā eadē aīa inquātū recipit notitiā genitā dř intelligētia.⁊ intelligētia pfecta:vt est sub illa notitia genita.volūtas ēt dř pfecta inquātū est sub illo actu perfecto volendi.Accipiēdo igiť ista tria ex pte aīe.vt sunt sub trib⁹ actibus suis:in istis inquā tribus ē ɔsubstātialitas rōe illarū triū realitatū:q̄ sunt ex pte aīe : sed est distinctio ⁊ origo rōne istarū actualitatū receptarum in anima ꝫm istas realitates in anima.3.di. primi.q.9.E.⁊.16.dis. scōi.q.vnica.j.M.⁊.15.q.q.

¶Imago cōsistit in aīa nō ꝫm qd̄ totaľr ē vnū ens:qꝛ essentia aīe representat vnitatē ⁊ distinctionē.vnitatē respectu essentie distinctionē respectu potentiarum : vt sue potentie sunt sub actibus.qꝛ tūc consideratur ibi origo quasi vnius potentie ab alia vt dictū est dist.16.potētie autem anime possunt cōparari vel respectu tēporaliū vel respectu eternoꝝ.Et vt respectu eternorū habēt quādā spālē similitudinē rōne q̄ expressior imago in ipsis:vt sic ꝙ vt sub actibus respectu tēporaliū : minus eis repugnāt memoria intelligentia ⁊ volūtas create vt sunt respectu eternorū patri et filio et spūi scō eternis : ꝙ vt sunt respectu lapidis vel alteri⁹ obiecti tēporalis.⁊ qꝛ minus expresse representať imago ī aīa ꝓpt hmōi potētie aīe sunt sub actibus respectu temporaliū ꝙ qñ sunt sub actibus respecu eternorū.hinc ē ꝙ aug.dicit imaginē eē in portiōe supiori q̄ est respectu eternorū nō in portione īferiori q̄ est respectu tpaliū:nō ꝙ ibi nō sit imago in eisdē potētijs lʒ minus expressa:vt dictū est.24.dist.secūdi.q.vnica.D

¶Inequalitas itellectionis et itellect⁹ē ꝓpter limitationē extremoꝝ:ꝓpter quā vel sine qua alterum excedit alterū additū ex vtroqꝫ extremo additū autē infinitum vtriqꝫ extremo tollit ab vtroqꝫ extremo limitationē et ideo inequalitatē:⁊ ideo tūc nō sequiť ꝙ sint inequalia:immo eque pfectiōis est intellect⁹ infinitus:⁊ intelligere infinitū. Et si obījciatur cōtra hoc ꝙ infinitas nō tollit oēm inequalitatem qꝛ albedo infinita adhuc excederet in pfectione nigredinem infinitā. Dico ꝙ infinitas addita alicui limitato ex se est īfinitas ꝫm qd:qualis.s. potest cōpetere rōni talis limitati : qꝛ nō dicit infinitatē vel illimitationē:nisi rōne illius cui addiť

q: hoc non pōt eē formalr simpliciter infinitū. Infinitas autē addita alicui pfectioni simplr cui.s. nō repugnat infinitas simplr est īfinitas simplr in illa rōne r iō est simplr infinitas: itelligere aūt r itellect' sunt ex se pfectiones simplr formalr: nec ex se limitatione includunt r ideo infinitas addita vtriqꝫ dicit infinitatē simplr: non tñ in istis rōnibus: sꝫ cōcomitāter in entitate: veritate: r bonitate: et oī perfectione simplr vniuersalr quia oīs pfectio simplr mutuo r vnitiue se includit: r iō intelligere infinitū simpliciter equatur intellectui infinito et ecōuerso. 13. di. primi. q. vnica. J. 5

¶Inferiora ad verū lꝫ includāt ipsum essentialiter: nō tñ includunt oīa alia intelligibilia virtualiter vel eēntialiter: q: hoc verū: qđ est in lapide: non includit essentialr vel virtualiter lapidē: sꝫ ecōuerso illud ens quod est lapis includit veritatē: r ita de quibuscūqꝫ alijs entibus: et eorum veritatibus. 3. distin. primi. q. J. 3. B

¶Indefilitas suscipientis baptismū nō ē cā sufficiēs ꝙ oporteat eum altas baptizari dūtñ adsit intētio suscipiendi illud ꝙ cōfert. eccřa. 2. di. qr. q. 2. B

¶Infinitas extēsiua ad aliqȝ vt ad formas recipiēdas nō ꝯcludit infinitā entitatē receptiui. sicut pꝫ de materia si eēt receptiua infinitarum formaꝝ: immo magis concludit imperfectionē sꝫ infinitas extēsiua ad aliqua vt ad effectus simul cābiles cōcludit infinitatē intēsiuā eo ꝙ tales pluralitas concludit maiorē pfectionē in eo qđ ad plura se extēdit non ita de receptiuo. 14. di. tertij. q. 2. Q

¶Infinitas intēsiua est vna cā repugnātie ad habere magnitudinem: sed non adequata habere aūt intellectualitatē sine materia est rō adeqta. Ista aūt duo opꝫ cōiūgi. s. intellectualitatem r immaterialitatē ad habendum medium sufficiēs probandi ꝙ nullā intelligentia sit in magnitudine: q: sicut nō sufficit itellectualitas sola ꝑm mētem Aristo. sicut pꝫ in hoīe sic nec immaterialitas: sicut patꝫ in celo. 7. q. q. J. M n

¶Infinitas est ꝓpri' mod' voluntatis diuine: sic r cuiuscūqꝫ alterius pfectionis eēntialis. 10. di. primi. q. vnica. D

¶Infinitas nō est rō terminandi vnionē nature: sꝫ personalitas indepēdēs ex prima. q. hui' tertij sꝫ si dicas ꝙ infinitas pt eē alicui rō terminandi: q: pōt supplere vicē cuiuslibet suppositi creati. Hoc pōt negari si in termino reqrat incōicabilitas: nō eñ est idē formaliter infinitū r incōicabile: q: oē infinitū est formaliter cōmunicabile. 5. di tertij. q. 2. B

¶Infinitas nō ē spāle attributū sꝫ dicit modū itrinsecū cuiuslibet attributi: r pari rōne magnū qđ qsi dicit indistincte: qđ infinitū dicit distincte ergo magnitudo essentie nō distinguit ab eēntia nec ēt illa distinctiōe que est inter attributa: r p ꝯñs equalitas ꝑm illam magnitudinē nō distinguit ab idētitate: q est ꝑm eēntiam: similr magnitado sapientie nō distinguit a sapiētia illa distinctione q est inter attributa, ergo equalitas

ꝑm magnitudinem sapiẽtie nõ distinguit a similitudine ꝑm sapientiã: qꝛ aũt magnitudo est vel essentie ꝑm quã ꝓꝑe est idẽtitas: vel attribuit ꝑm quã alicuius est similitudo ergo nulla videtur proprie equalitas esse in diuinis distincta ab identitate et similitudine. 31. di. primi: q. vnica. l. E

¶ Infinitũ itẽsiue nõ ꝑt eẽ subordinatũ essentialr̃ alicui alteri: nec sicut ad finẽ: qꝛ bonũ infinitũ nõ est ꝓpter alterũ bonũ. bonũ aũt toti⁹ vniuersi vtroq; mõ se hꝫ ꝛ scꝫ in ordine entium inter se: ꝛ i ordine eoꝝ ad optimũ separatã: nec ĩfinitũ põt eẽ subordinatũ alteri vt ꝓncipali ori: qꝛ hꝫ virtutẽ actiuã infinitã. Et etiã ꝑm ipm̃ i fine. 12. meta. Entia non volũt male disponi. vn⁹ ẽ ꝓnceps. 7. q. q̃li. l. Gg

¶ Infinitũ nõ est cõponibile vt ꝑs qꝛ parte totũ est ꝑfectius: infinito nihil est ꝑfecti⁹. Infinitũ tñ est vnibile. i. potest terminare depẽdẽtiã alteri⁹ ad ipm̃. Et si arguas ꝙ infinito nõ põt fieri additio: igit̃ nec vnio. Respõdeo infinitũ nõ hꝫ in se q̃dcũq; ens formalr̃: sꝫ virtualr̃ vl̃ eminẽter: ꝛ ita verbũ eo mõ quo nõ hꝫ in se naturam humanã illa põt sibi addi: hoc est ꝙ formalr̃ talis natura depẽdeat ad verbũ: vt autẽ est in ṽbo eminẽter vel virtualr̃ non depẽdet sic ad verbũ: qꝛ sic nõ hꝫ entitatem depẽdẽtẽ. 3. di. tertĳ. q. 1. L

¶ Infinitũ nõ est q̃si attributũ vl̃ passio entis: siue ei⁹ de q̃ dꝛ: sꝫ dicit modũ intrinsecũ illi⁹ entitatis: ita ꝙ cũ dico ens infinitũ: nõ habeo conceptũ quasi ꝑ accidẽs: ex subiecto ꝛ passione: sed cõceptũ ꝑ se subiecti in certo gradu ꝑfectionis. s. infinitatis sicut albedo intẽsa nõ dicit cõceptũ per accidẽs sicut albedo visibilis: immo intẽsio dicit gradũ itrinsecũ albedinis in se et ita pꝫ simplicitas hui⁹ cõceptus. s. ens infinitũ. Perfectio aũt isti⁹ cõcept⁹ multiplr̃ ꝓbat̃ tũ: qꝛ iste cõcept⁹ inter oẽs a nobis conceptibiles: virtualr̃ plura includit sicut eñ ens icludit virtualr̃ bonũ et verũ in se: ita ens infinitũ includit veꝝ ĩfinitũ ꝛ bonũ ĩfinitũ ꝛ oẽm ꝑfectionẽ simplr̃ sub rõne infiniti tum qꝛ demõstratiõe qꝛ vltimo ꝯcludit eẽ de ente; infinito vel eẽ ĩfinitũ de aliq̃ ente: sicut apparet ex. q. 1. 2. di. illa aũt sunt perfectiora q̃ vltimo cognoscunt̃ demõstratione qꝛ ex creaturis. qꝛ ꝓpter eoꝝ remotionẽ a creaturis difficillimũ est eo ex creaturis cõcludere. Si autẽ dicis de summo bono: vl̃ de summo ente: ꝙ illud dicit modũ itrinsecũ entis: ꝛ includit virtualr̃ alios ꝯcept⁹? Rñdeo ꝙ si summũ intelligat̃ cõparatiue: sic dicit respectũ ad extra: sꝫ infinitũ dicit cõceptũ ad se si autẽ intelligat̃ absolute summũ: hoc est ꝙ ex natura rei nõ possit excedi: ꝑfectio illa exꝑssius ꝯcipit̃ in rõne infiniti entis nõ eñ summũ bonũ idicat i se: vtrũ sit finitũ vel ĩfinitũ. Ex hoc apparet ĩprobatio illi⁹ qd̃ dꝛ in ꝑcedenti opi. ꝙ ꝑfectissimũ qd̃ possum⁹ cognoscere de deo est cognoscere attributa reducendo illa in esse diuinum propter simplicitatẽ diuinã cognitio eñ esse diuini sub rõne infiniti est ꝑfectioꝛ cognitione eius sub rõne simplicita-

tis: quia simplicitas communicatur creaturis infinitas autem non secundum modum quo convenit deo. 3. di. primi q. 2. I. E

¶ Infinitum nullam perfectionem recipit quam informet ipsum: tamen sicut ista natura unitur sibi sine receptione passiva alicuius perfectionis in verbo: ita verbum ex tali unione est existens existentia huius naturae. 5. di. tertii q. 1. I. F

¶ Infinitum potentiale est ignotum quia unumquodque est cognoscibile in quantum est in actu: non tamen ita est ignotum quod repugnat sibi intelligi ab intellectu infinito: sed non potest infinitum cognosci ab aliquo intellectu cognoscente ipsum secundum modum suae infinitatis. Modus enim suae infinitatis est accipiendo alterum post alterum et intellectus qui cognosceret hoc modo alterum post alterum cognosceret semper aliquod finitum: et nunquam infinitum. intellectus tamen infinitus potest cognoscere totum illud simul: non partem post partem. 3. di. primi q. 2. P

¶ Inherentia est respectus quidam extrinsecus adveniens: et hoc ad minus cuicunque accidenti absoluto: quia dicit actualem unionem illius absoluti ad aliud absolutum omnis autem unio absoluti ad absolutum est respectus extrinsecus adveniens omnes autem talis respectus est illi cui inest accidens per accidens: quia non necessario consequitur illud etiam posito termino: tunc enim esset intrinsecus adveniens non enim potest aliquis respectus magis intrinsecus advenire: quam quod necessario consequatur fundamentum posito termino: si enim solum fundamentum positum sine termino consequeretur non esset respectus. 12. di. quarti q. 1. N

¶ Inherentia inheret albedini: quin albedo non esset formaliter inherens illa inherentia: et si quaeris de illa inherentia qua inherentia albedinis inheret albedini: dico quod illa est eadem inherentiae albedinis: et tamen ibi est status. Non huius patet li. 2. di. 1. q. 5. quia illa relatio est idem fundamento sine quo fundamentum esse includit contradictionem huiusmodi est ista inherentia inherentie: quia contradictio est inherentiam albedinis ad superficiem esse actu: et non inherere actu: vel non habere inherentiam: sicut impossibile est et contradictio est esse in aptitudine: quin et habeat in aptitudine. sed propter rationem oppositam nulla inherentia forme absolute est sibi eadem: quia non est simpliciter repugnantia illam formam simpliciter esse et non inesse. 12. di. quarti q. 1. I

¶ Iustitia actualis manere non potest cessante actu: quia illius subiectum primum est actus in anima sicut et rectitudinis sibi opposite non enim anima potest esse immediatum subiectum illius rectitudinis: sed tamen actus in anima adhuc tamen non manente actu non manet illa rectitudo nec eius obliquitas. 14. di. quarti q. 1. B

¶ Immiscere philosophiam scripture sacre sine dubio multum valet. et precipue metaphysicalia: ut veritas scripture de trinitate et intelligentiis et abstractis intelligatur. 24. di. tertii q. unica. I. E

¶ Immutabilitas agentis excludendo causas activas intermedias vel receptivas concludit secundum Aristo. quod non possit fieri aliquid novum alterius rationis sed si una conditio defecerit. scilicet quando cause intermedie active vel passive diversimode se habent in causando potest causare de novo aliquid alterius rationis. Si etiam effectus cau-

fandus sit eiusdem rationis pōt de⁹ ipm causare: imediate nulla posita nouitate i eo ꝓpter diuersitatē causarū receptiuarū: sicut sol imediate soluit glacies et coagulat lutum: nulla posita nouitate in eo ita ſm Aristotelem hoc corpore organizato deus necessitate immutabilitatis causat hāc aiam: ⁊ prius nō: q: materia nō erat disposita: sicut nec sol causat aliū ⁊ aliū radiū in aere ⁊ i aqua: nisi ꝓpter diuersitatē recipiētiū. sic in proposito de⁹ influit vniformiter in quolibet inquātū pōt ſm Aristo. ⁊ q: iste est disposit⁹: ille nō: ideo deus impellit istū ad tale ꝓpositū: ad qd cōsequit cōmodū. illū aūt nō impellit: q: nō inuenit i eo dispositionē illā quā dixim⁹ pri⁹. ⁊ ita positio Aristo. de bona fortuna stat cū positione sua. 8. phy. scʒ q de⁹ nō pōt causare nouū mūdū vel nouū celū: vel nouū motū ſm suā totalitatem. 21. quoli. R

Impedimentū ꝓ statu isto. s. ordo inter potentias inferiores subest causalitati dei: nō autem causalitati alicui⁹ creature: ⁊ iō cuilibet creature q̄ ṗsupponit istū ordinē: est impedimētū. nō aūt deo vel ad deū q̄ est sup istū ordinē. 11. dist. scdi. q. vnica. F

Imꝑfectio aliq̄ pōt repugnare alicui: vel q: includit ꝑfectionē simplr: vel q: includit imꝑfectionē illi imꝑfectioni repugnātē. siq̄dē sunt multe imꝑfectiones repugnātes inter se. verbi grā. repugnat deo eē albū: ⁊ nigro repugnat esse albū. deo aūt ꝓpter ꝑfectionē simplr: q̄ repugnat toti generi coloris: imo toti generi qualitatis: immo toti generi entis causari: nigro aūt repugnat albū ꝓpter ꝑfectionē suam limitatē sub genere coloris q̄ perfectio limitata necessario hʒ imꝑfectionem annexam: alia tn̄ ⁊ in alio gradu ꝑfectione albi. 3. q. quoli. T

Impossibile est aliquā speciē intelligibilē causari i aia ꝑ influxum ab angelo: q: nō credo q angel⁹ posset aliquā formā realē quā itelligo distictā ꝯtra vbi causare in istis inferiorib⁹: nec ꝑ ꝯñs speciē intelligibilē in aīa que est forma ⁊ ꝑfecta: lʒ dicat intrinseca respectu obiecti. qua eīn rōne posset istā imprimere: posset imprimere intellectionē in intellectu: q: ⁊ intellectio est forma q̄dā itētionalis respectu obiecti realis ex se posset imprimere volitionē qd nullus cōcedit. 45. di. quarti. q. 2. E

Impossibile est q̄litercūq aliquid esse hic realiter: qd pri⁹ nō fuit hic realr: q̄n sit aliqua mutatio realis vel in isto vel i illo cui est ꝓñs realr. nā nullo modo est trāsit⁹ a ꝯdictorio in ꝯdictoriū quātū ad aliqd ṗdicatum reale q̄n sit aliqua mutatio realis: q: si nihil mutat realr nō ē rō quare hec pars ꝯdictiōis est magis vera nunc q̄ prius: nec quare prius alia magis vera q̄ ista: ⁊ sic tā nūc q̄ prius vel ambo sunt simul vera: vel ambo simul falsa. 10. dis. quarti. q. 1. G

Impossibilitas in creatura ē ꝓpter formalē repugnātiā partiū. 43. dist. primi. q. vnica. J. B

Imınortalitas vt dictū fuit dist. 19. nō fuit īpossibilitas moriēdi etiā stāte isto statu: sʒ possibilitas non moriēdi: q̄ possibilitas conseruata fuisset in actu

non moriēdi ꝑ multa adiutoria q̄ dicta sunt ibi: puta ꝑ esum ligni vite: ꝑ custodiā angelorū: ꝑ protectionē diuinā: ꝛ bonum regimē intrinsecū. et cetera ibi dicta. 29. dist. scdi. q. vnica. ℭ

ℭImpossibile simpl'r icludit in cōpossibilia que ex rōnib⁹ suis formalib⁹ sunt incōpossibilia ꝛ ab eo sunt principiatiue incōpossibilia a quo ꝑncipiatiue habent suas rōnes formales. Est igit̄ iste processus: ꝙ sicut deus suo intellectu ꝓducit possibile in esse possibili. ita ꝓducit duo entia formal'r vtrūqꝫ in eē possibili. et illa producta seipsis formal'r sunt incōpossibilia: vt nō possint simul eē vnū neqꝫ aliqd tertiū ex eis. Hanc aūt incōpossibilitatem quā habēt formal'r. hñt ex se. et principiatiue ab eo quodāmodo qui ꝓduxit ea: et istā incōpossibilitatē istoꝝ sequtur ipossibilitas totius figmēti icludētis ea. ꝛ ex ista ipossibilitate figmēti in se ꝛ ex incōpossibilitate partiū suarū: sequitur impossibilitas ei⁹ respectu cuiuscūqꝫ agētis. ꝛ ex hoc hꝫ compleri totus ꝓcessus impossibilitatis rei quasi vltimus gradus impossibilitatis sit negatio respect⁹ ad q̄dcūqꝫ agēs: nec opꝫ hr̄e aliquē respectū negatiuum ex parte dei: nec ex parte cuiuscunqꝫ alteri⁹. nec est forte aliqs in nā rei: licet intellectus possit cōparare deum vel aliud agēs ad istud sub negatiōe respect⁹. Si igit̄ ipossibilitas prima est formal'r ex parte ipossibilitas. ꝛ principiatiue a deo. et si principiatiue reducat̄ ad aliquid. nō tm̄ reducit̄ ad negatiouē possibilitatis in deo: immo reducit̄ ꝑncipiatiue ad intellectū diuinū principiantē illud in illo eē: in quo partes ille formal'r repugnant: ꝓpter quā formalē repugnantiam totum ex eis simpl'r est impo'e. Et ex hoc apparet ꝙ falsa est imaginatio querentiū ipossibilitatē aliquoꝝ quasi in aliquo vno: quasi aliqd vnū vel intelligibile vel qualecūqꝫ ens sit ex se formaliter impo'e sicut deus ex se est necesse esse formaliter. nihil em̄ est tale primū in nō entitate: nec ēt entitatis opposite tali nō entitati est intellectus diuin⁹ rō possibilitatis: nec ēt intellect⁹ diuinus est ꝑcisa rō possibilitatis opposite nihilo: qꝛ tunc teneret illud argumētū de causis ꝑcisis i affirmatione ꝛ negatiōe: sed oē simpl'r nihil icludit in se rōnes pluriū: ita ꝙ ipsum nō est primo nihil ex rōne sui. sed ex rōnib⁹ illoꝝ. que intelligit̄ includere ꝓpter formalē repugnantiā illoꝝ inclusoꝝ plurium. ꝛ ista ratio repugnātie est ex rōnib⁹ formalibus eorum: quā repugnātiam primo habēt per intellectū diuinum. sed nō precise. 43. dist. primi. q. vnica. ℭ

ℭInceptio simpl'r requirit nō tm̄ ꝙ sit acceptio esse simpliciter eius qđ dicit̄ incipere. sed ꝙ sit ad primū esse eius. nunc autē fuit in incarnatione acceptio non tm̄ esse simpl'r corporis sed etiā primi esse tūc aūt fuisset inceptio esse simpl'r sub mō vno. non tamē primo qꝛ precessisset idem esse simpl'r sub alio modo. et ideo tunc fuisset inceptio ſm quid modo aūt simpliciter. 10. dist. quarti. q. 4. ℭ

ℭIncōicabile simpl'r qđ. s. im-

portat repugnãtiã ad posse de- pẽdere nõ ꝯuenit p̄lo negatiõi sine alicui rõne negationis:nec talis icõicabilitas est i creatura etiã in se p̄sonata:sed tñ incõi- cabilitas ẽm qd.s.repugnantia ad cõicari ⁊ hoc stãte illa nega- tiõe depẽdẽtie actualis ista aũt incõicabilitas ẽm qd nõ req̃rit entitatẽ positiuã simpl'r incõi- cabilẽ:sʒ tñ entitatẽ positiuã re ceptiuã negatiõis depẽdẽtie ac tualis sʒ incõicabilitas simpl'r si alicui negatiõi ꝯueniat h̄ nõ ẽ nisi q꞉ illa ꝯseq̄r entitatẽ positi- uã simpl'r icõicabilẽ.19.q.q.Aa

¶Inclinatio lapidis ad centrũ nõ ẽ aliqd absolutũ aliud a gra uitate ⁊ aliq̃ potẽtia qua lapis h̄eat aliquã opationẽ in cẽtrũ: sicut aliqui imaginant. Mira- bilis eñ esset illa opatio:cũ nõ esset dare terminũ illius:⁊ esset actio trãsiẽs:⁊ cũ centrũ sit sibi cõueniẽs nõ agit actionẽ corru ptiuã eius:nec ẽt saluatiuã:q꞉ nõ posset poni q̃lis eẽt illa opa- tio:vel qs terminus illius:ideo nãlis iclinatio lapidis nihil di- cit vltra grauitatẽ lapidis nisi relationẽ.nec põt poni aliqua operatio nisi forte respectu vbi cõseruãdo propriũ vbi:q꞉ forte suũ ꝓpriũ vbi i cẽtro ꝯtinue est in fieri.sicut lumẽ in medio:sed tũc actio illa nõ est in centrũ:q꞉ vbi nõ est in locãte:sʒ in locato et sic est de volũtate:q꞉ volũtas nãlis non est volũtas nec velle nãle est velle sed nãle distrahit ab vtroq̃ ⁊ nihil ẽ nisi re'o ꝯns potẽtiã respectu ꝓp̄ie p̄fectio- nis.vñ eadẽ potẽtia d꞉ volũtas nãlis cũ tali respectu necessario ꝯnte ipsam respectu ꝓp̄ie p̄fe- ctiõis.⁊ d꞉ libera ẽm rõnẽ ꝓp̄iã ⁊ intrinsecã q̄ est volũtas speci- fice.17.dist.tertij.q.vnica.C

¶Inclinatio nãlis duplex est vna ad actũ p̄mũ.⁊ est imp̄fecti ad p̄fectũ ⁊ cõcomitat potentiã essentialẽ.alia ad actũ scõm et est p̄fecti ad perfectionẽ cõican dã ⁊ cõcomitat potẽtiã accidẽ- talẽ.De p̄ma verũ est ꝙ opposi tũ eius est violẽtũ ⁊ nõ ꝑpetuũ: q꞉ ponit imperfectionẽ ꝑpetuã quã ph̄s habuit ꝓ incõuenĩẽti q꞉ ponit in vniuerso cãs ablati uas cuiuscũq̃ imperfectionis. Sed scõa inclinatio ⁊ si ꝑpetuo suspẽdat nullũ violẽtũ ꝓp̄ie d꞉ q꞉ nec imperfectio.nũc aũt incli- natio aĩe ad corpus tñ est scõo modo.43.dist.quarti.q.2.S

¶Inclinatio nãlis appetit⁹ nõ est aliqs act⁹ elicitus sed ẽ sicut p̄fectio p̄ma.⁊ hec nõ est imode rata.sicut nec natura cui⁹ ẽ cũ ita inclinet affectiõe cõmodi in obiectũ suum.ꝙ si haberet ex se actũ elicitũ nõ posset illũ mode rari q̄n eliceret summe quãtũ posset elici:sed volũtas vt h̄ns solã affectionẽ cõmodi natura- lem nõ est cã alicuius act⁹elici- ti:sed tñ vt libera.⁊ ideo vt eli- ciẽs actũ habet vnde moderet passionẽ.6.dist.primi.q.2.§.I

¶Indiuiduationi geniti p̄sup- ponit quãtitas corrupti:et oĩa accidẽtia corrupti ordine dura- tionis:q꞉ corruptũ p̄erisset cum oĩbus ptib⁹ suis.sʒ ex hoc nihil sequit ad.b.ꝙ.s.sit p̄oritas nãli ter quãtitatis ad ei⁹ indiuidua tionẽ:vel indiuiduationẽ sube illius in qua est quãtitas.nam ista accidẽtia corrupti q̄ prece- dũt tp̄e genitũ sequunt substã- tiã illã in qua sunt:⁊ etiã illã vt singularẽ:et eodẽ mõ accidẽtia

geniti sequuntur substantiam genitam.3.dist.secundi.q.4.L
¶ Indiuiduū icludit pfectionē aliquā:quā non includit cōe: ꝛ ppter illā pfectionē pōt forma liter includere infinitatē. et tñ cōe ex rōnē ɔcept⁹ cōis non includit illā:vt cōceptū inclusum sed est aliquo mō determinabi le p ipsam.8.di.primi.q.3.Cc
f.c.26 ¶ Indisciplinati est q̄rere oim demōstrationē ẜm phm:4.me. pncipioꝝ eñ demōstratiōis nō est demonstratio:ꝛ eodez mō in ɔtingētib⁹.alioqn esset pcessus in infinitū in cōtingētib⁹:qꝛ cō tingētia nō sequunƭ ex necessa riis.ꝛ iō ista volūtas dei q̄ vult hoc ꝛ pducit pro nūc:est imme diata ꝛ prima cā:cui⁹ nō est ali qua alia cā q̄ reddēda sit: sicut eñ nō est rō q̄re voluit naturaz humanā in hoc indiuiduo esse: ꝛ esse poƭe ꝛ ɔtingēs.ita non est rō q̄re hoc voluit nūc: ꝛ tūc esse. sed tñ qꝛ voluit hac esse. iō bonū fuit illud esse.ꝛ q̄rere huius ppōnis.lƺ ɔtigētis immediate cām:est q̄rere cām siue rōnem. cuius nō est rō querēda. ꝛ si arguas de expectare:veꝝ est ꝙ ipsa volūtas q̄ hƺ bonitatē ex ipo volibili:ipsa si est recta vult volitū statim esse.nisi sit aliqua rō ppter quā velit aliq̄d aliud eē: ꝛ tūc expectet illud aliō esse tpe opportuniori:sƺ volūtatē q̄ nullam hƺ bonitatē exvolito:sƺ ecō uerso: nec rōnem hƺ quare nūc vult aliquid:sicut nec absolute rōnē hƺ quare hoc velit.nō opƺ aliā opportunitatē in volito expectare.1.di.secundi.q.2.J.F
¶ Inductio nō sufficit ad sciaz. nec iō scitur vl'e:qꝛ ex particularibus deducit.vñ magis seq̄tur sciētifice. oē totū est maius sua parte igitur hoc totū ꝙ ecōuerso.s.hoc et illud totū.igiƭ oē. vñ euidētia principioꝝ in scientia nō dependet ex singularib⁹:sed si nullū singulare esset:cuz scia sit necessariorum: adhuc staret vera scientia.sed principia sunt nota ex terminis apprehensis ẜm ꝙ termini vltro se offerunt intellectui.ꝛ resolutio certitudinis stat in hoc ꝙ ille est talis intellectus ꝛ hi tales termini.24. dist.tertij.q.vnica.J.R
¶ Intellectio ab alia itellectōe distinguiƭ p obm:ab obo vero ꝛ potētia distinguitur p seipsam formaliter.ꝙ aūt ab eis distinguitur causaliter hƺ a causis extrinsecis: vt a potētia ꝛ ab obo: sicut radius habet causaliteria sole ꝙ ab eo distinguitur.3.dis. secundi.q.8.J.M
¶ Intellectiōis ad obm: inquātuz est motiuū intell'e:siue magis ppřie inc̄tū est causatiuuz intellectōis: est relatio ptinens ad scōm modū relatiuoꝝ: sicut filij ad patrē vel caloris geniti ad gignētē. relatio etiā intell's ad obm:vt mobilis ad motiuū pertinet ad scōm modum.sicut relatio calefactibilis ad calefactiuū.sƺ preter istas relationes scōi modi est alia relatio intellectionis ad obm vt terminati ad terminans. nō enim tantuz intellectio est ab obiecto: vt a cā efficiēte totali vel partiali:sƺ est ad ipm vt ad termināsisiue vt circa qđ ipsa est. Dña istarū relationū ptƺ qꝛ vtraqꝫ est sine alia.pria sine scōa in calore genito.scōa sine pria i intellectiōe lapidis: si fieret immediate a deo in me.pria non est idētica:

q: idē absolutum posset fieri ab alia cā. scđa vł idetica: q: null⁹ actus natus esse circa obm pos set eē idē: ꝛ nō terminari ad idē obm. scđa nō est ad aliquā cām q: positis oib⁹ causis: ꝑter hoc requirit i tali actu aliqd terminans. pꝫ etiā diuidēdo: non est forma: nec efficiēs: ptꝫ nō finis: q: obm vt est primū circa: qđ est act⁹: nō est ꝑpter ꝙ amatū elicitur actus: nec est mā circa quaꝫ siue i qua siue ex qua. Scđa potest poni tertiū modi: non q: sit relatio mēsurati. sed q: similis illi: q: nō mutua. Actus em̄ req̄rit esse circa qđ sit non ecōuerso nec sola relatio mēsurati est tertij modi. sed oīs ſſtis. s. non mutua qualis est terminati ad terminās modo predicto: tñ et hic concurrit inter eadem absoluta relatio mensurati ad mensuram: sed pōt poni formalr̄ alia ab ista relatiōe terminati. 3. di. primi. q. 7. ā. 3. ꝛ. 13. q. q.

¶ Intellectio alicui⁹ infiniti intēsiue nō concludit infinitatem actus: q: nō opꝫ actū habere talem modū qualē hꝫ obm: quia actus sub rōne finiti pōt esse ad obm sub rōne infiniti: nisi esset actus comprehensiuus. ꝛ cōcedo ꝙ talē actū circa obiectū infinitū nō habemus. nec est possibile. 3. di. primi. q. 2. ſ. H

¶ Intellectio ē simplr̄ pfectior phātasmate ꝛ quacūqꜫ tali pfectiōe q̄ est in pte sensitiua: q: intellectio est ꝑprie pfectio nature intellectualis vt intellectualis est. que inquātū talis nobilior est tota aia sensitiua et ita perfectior pfectione. 15. q. q. B

¶ Intellectiones hn̄t cām sufficiētē memoriā quo ad pfectōeꝫ quā illa pōt cāre. ipsa tñ eadem cā ꝯcurrēte cū supiori vel hñte ordinē essentialē circa illud: circa qđ agit ipa pfectius agit. ꝑp quē em̄ ordinem nate sunt iste potētie seinuicē ipedire: cū circa diuersa operant. iō circa idē se intēdunt. ꝛ tūc sequit opatio intēsior ꝛ pfectior: vnde qñ intellectus intelligeret aliquid: si esset operatio volūtatis circa idē ꝛ imaginatio circa idem imaginabile. ꝛ sensus circa idem particulare: puta ꝙ esset p̄sens perfectior esset intellectio quia potentie distincte circa diuersa remittuntur in actionibus suis. 42. di. secundi. q. 4. 3

¶ Intellectio q̄ est opatio imanēs i operāte pōt dici cōpetere ꝑ se alicui duplr̄. vno mō sicut ꝑximo susceptiuo. alio mō sicut remoto. Exēpluꝫ primo mō superficies ē alba. scđo mō non sed bene ē: hō est albus. sic anima dicitur per se intelligere tanqꜫ primū receptiuū itellectiōis. s; nō primū qñ est vnita q: qñ est vnita est rō s̄m quā intellectio ꝯuenit hoi tanqꜫ totiꝑsiformaꝫ. hō aūt ē per se intelligere. tāqꜫ receptiuū remotum q: non recipit intellectionem nisi per hoc ꝙ anima que est eius forma ꝑximus recipit eam. 9. q. q. ſ. 3

¶ Intellectualitas nō hꝫ rōneꝫ attributi quasi actus scđi aduenientis ipsi deo. sed rōnē perfectiōis oino intime. quemadmodū vita etiā in deo est act⁹ non attributus siue adueniens. sed oino intimus: et idem essentie. Ista etiaꝫ vita pfecta q̄ soli deo conuenit: cuiusmodi est vita intellectualis est idē essentialiter ipsi prime essentie. 1. q. q. ſ. 3

¶Intelligēs nō pri⁹ itelligēdo intelligit.pūa ꝗ itellectio nō est a rōne ostēdēte obiectū prīus.ꝗ est a casu quodāmō ſm Augu. li.3.de li.ar.nō est in ptāte nra ꝗn visis tāgamur.ꝛ iō illud est fortuitum ꝛ causale.21.q.q.j.L

¶Intelligere vnicū si esset infinitoꝝ obiectoꝝ disperatoꝝ icluderet in se eminēter pfectiones infinitaꝝ intellectionū ꝗ nate sunt hꝛi respectu illoꝝ obiectorū.nō aūt posset illa eminenter cōtinere in se nisi esset infinitū intēsiue:qđ ptꝫ.q: vbi ille intellectiōes essent ſm ꝓprias rōes ibi esset infinitas pfectiōis alterius rōnis ꝑ obiecta:ꝗ possita sunt infinita disperata.ꝗ vbi sunt modo eminentiori ibi opꝫ ꝙ sit aliqua infinitas nō extensiua:q: illā tollit vnitas huius in quo continet.ergo intensiua 1.di.quarti.q.1.j.U

¶Intelligit deitas non cōicari ꝗsi materia:ſꝫ rōnib⁹ subsistētib⁹.j. si psone ponant relatiue: cōicat deitas ꝑ modū forme nō informātis:sed qua relatio vel relatiuū subsistēs est deus:nec igit essentia informat relonēꝫ. nec ecōuerso:ſꝫ est pfecta idētitas.sed essentia hꝫ modū forme respectu relonis.sicut nā respectu suppositi inquātum ipa est qua relatio subsistēs est deus: econuerso aūt nullo mō relatio est act⁹ eēntie q: sic dicit Dam. relatio nō determinat nām:sed hypostasim.ita nō est actus nature.sed hypostasis. Sitr qñ relatio informat fundamētū:suppositū dr relatū ꝑ se scđo modo ſm illud fundamētū:sicut soz.ē sīlis ſm albedinē vel albedine. Pater aūt nō est pr deitate ſm Ange.7.de tri.c.4.ꝛ.6.igit hic nō est talis modus relonis ad fundamētū:qlis est in alijs.q: hic fundamētū non actuatur ꝑ relationē sed illa est tm̄ actus suppositi vel est suppositū.Dico igitur breuiter ꝙ relatio ꝛ essentia ita sunt in psona.ꝙ neutra est forma informās alterū. sed sunt pfecte idē:ſꝫ nō formaliter.vt tn̄ nō sunt formalr eadē relatio nullo mō pficit essentiā: nec est terminus formalis receptus in essentia ſꝫ essentia hoc modo est forma relationis: q: est ꝗ relatio est.ꝛ sitr ꝗ est deus essentia etiā est formalis terminus generatiōis sicut in creaturis:nā est formalis termin⁹ generationis non aūt actus indiuidualis.5.di.primi.q.2.Q

¶Intētio nō dr hic illud in qđ tēdit sensus q: hoc mō ipm obiectū eēt intētio sed intētio hic dr illud ꝑ qđ:tanꝗ ꝑ pncipium formale:i obiectū tendit sensus ꝛ sic quicquid est signuꝫ est res ſm Aug.de doct.christiana lꝫ nō ecōuerso ꝛ ideo in distinctione rei et signi:res accipitur pro illa re que non est signum:licet illa que est signum sit etiaꝫ res ita in distinctione rei ꝛ intentionis:lꝫ intētio sit res ꝛ forte sensibilis res in quā possit sensus tēdere tn̄ illa dr intentio: ꝗ non est tantū res in quā tendit sensus sed est rō tendendi in alteꝝ cuius est propria similitudo.13. di.scđi.q.vnica.j.B

¶Intells agēs pfectioz pōt statim ab obiecto sensibili causare spēm intelligibilem:in qua res hēat esse vt in actu intelligibile:virtus aūt impfectioz potest requirere eē imaginabile:sicut

dispōnē mediā ad esse intelligibile.9.dis.scdi.q.2.j.P

Intellect⁹ agēts est facere de nō vli vle:vel de intellecto i potētia itellectū in actu : sicut dnt
cō.18. auctoritates phi ꝛ Cōmē.vnde Cōmē.3.de aīa. dicit ꝙ si essentie rerum eēnt vles:sicut posuit Plato:nō indigerem⁹ ſm ipsuz intellectu agēte:cū aūt vle inꝗtum vle nihil sit in existētia.sed tñ sit in aliquo:vt representāte ipsum obiectū sub tali ratione. ideo indigemus eo. Ista verba nullum intellectum habet:nisi qꝛ intellectus agens facit aliqd representatiuum vlis de eo:qd fuit representatiuuz singularis qūocunqꝫ illud de.intelligatur materialr vel virtualr.hoc realiter est facere representatiuum sub rōne vlis qꝛ actio talis non terminat̄ nisi ad rep̄sentatiuuz obiecti sub rōne vniuersalis.ergo talis actio intellectus agentis terminat̄ ad formā aliquam realē in existentia q̄ formaliter representat vle inquātum vle: qꝛ alr nō posset terminari actio ei⁹ ad vniuersale sub rōne vlis. 3.distin.primi.q.6.D

Intellectus agēs ponit̄ vt p ipsum trāsserat̄ obiectū de ordine in ordinē.qd sic intelligi pōt. de ordine sensibiliū ad ordinem intelligibiliū.ꝛ p ꝯñs.de ordine corꝑaliū ad ordinē spiritualiū. ꝛ quare requirit̄ ibi aliqd trāsferēs ꝑꝓꝛiū:rō videt̄ eē:qꝛ agēs qd hꝫ esse corporale nō hꝫ rōnē agentis nisi in passum corporale:propter hoc qd tale agens requirit passuz approximatū sibi localiter:qꝛ si non esset localiter presens esse tali agēti quasi nō presens. igit̄ nunꝗ aliqd corporale pōt esse rō imediate causandi aliqd spūale.nec p ꝯñs transferēdi ab illo ordine ad illū ordinem.ꝛ ista vr̄ esse rō Aug.12.super Geñ.29. Sed qñ obiectū fit de actu intelligibili actu intellectum nō trāsfertur sic de ordine ad ordinem . igitur nō requiritur ibi intellectus agens.15. q.quoli.M

Intellect⁹ angeli determinatur perpetuo ad intēse cōsiderādū ignē in rōne obiecti.scdo apprehēdit istā determinationeꝫ ad talē considerationem.tertio odit.ꝛ sicut prius istud odiū oritur ex affectione cōmodi ex qua vult quodcūqꝫ obiectū ꝑut sibi delectabile fuerit ꝯsiderare nūc hoc ꝛ nunc illud.ꝛ promoueret̄ ex supbia ex qua vult vti intellectiua sua ſm imperiū volūtatis ꝓpꝛie : ꝛ cōsumat̄ ex inuidia ꝓpt̄ quā odit determinari a deo ad aliquā ꝯsiderationeꝫ vnicā. quarto seqtur apphēsio nō tm̄ nuda isti⁹ ꝯderatiōis sicut in secūdo.sed apprehensio certa de euētu isti⁹ ꝯsiderationis intēse ꝛperpetue quinto ex hoc seqtur tristitia.44.dist.quarti q.2.H

Intellectus anime xp̄i subordinatus est diuine veritati i dictando ꝛ maxime de illis de quibus non pōt esse certa dictatio nisi ex regulis determinatis a volūtate diuina cōtingenter se habēte ad eas.cuiusmodi sunt omnia q̄ spectāt ad beatitudinē ꝛ miseriā indicatoꝝ:volūtas etiā aīe ipsius est subordinata volūtati diuine recte volēdo:et ꝗtūcūqꝫ efficaciter velit aliqd imperādo illd efficaciter sic ꝙ p suū ipiū illd eueniat subordinatur:necio volūtati diuine.qꝛ illa volūtas

volũtas ale xpi nõ est oĩpotens. ergo impossibile est xpm ḃm naturã humanã pncipaliter iudicare. Breuiter em̃ tota natura creata simul non hȝ efficax imperiũ respectu hui⁹ qḋ est hanc animã videre deũ. Dico efficax ad qḋ imperiũ ex suo iperio in se non ab alia causa sequat effectus. nec illa volũtas xpi presumet pncipaliter iperare petrũ fore beatũ: sed tãtũmodo subauctẽtice imperare tanq̃ illud imperiũ fiat efficax ab alio superiore in virtute cuius imperat. 48. dis. quarti. q. 1. E

¶ Intellect⁹ apprehẽdit agibile anteq̃ volũtas illud velit: sȝ nõ apphẽdit determinate hoc esse agẽdũ qḋ apphẽdere dr̃ dictare: immo vt neutrũ est offert voluntati diuine: qua determinãte per volitionẽ suã illud esse agẽdum intellectus apprehendit tãq̃ verũ illud agẽdũ. 46. dist. quarti. q. j. J

¶ Intellect⁹ assẽtit vnicuiq̃ vero ḃm euidẽtiã ipsius rei: quã natũ est de se facere in intellectu: ⁊ ideo nõ est in ptãte intellectus firmius: vel min⁹ firmiter assentire vero: sȝ tñ ḃm proportionẽ ipsius veri mouentis intellectũ. in potestate aũt volũtatis est itẽsius assentire bono: vel nõ assentire: lȝ imperfectius viso. 1. dist. pmi. q. 1. j. G

¶ Intellect⁹ diuinus adq̃dcũq̃ cõparat essentiã suã in eternitate cõparat: lȝ nõ pro eternitate. vñ sicut in eternitate cõparat volũtatẽ suã vt creatiuã ad aiam antichristi: vt possibilẽ p aliquo tẽpore: ita comparat in eternitate volũtatũ suã vt creãtẽ: ad aiam antichristi vt actualiter existentẽ p illo nũc: p quo vult creare illã animã: ⁊ iste q̃dem sunt due relationes rationis: sicut duo extrema. sȝ vtraq̃ eterna: licet non pro eterno. 30. dist. primi. q. 2. j. D

¶ Intellect⁹ diuin⁹ ex necessitate nature est speculatiu⁹: et nõ est ad hoc formaliter libertas: sȝ nõ sit sine volũtate cõplacente. deus em̃ necessario est sciens nõ aũt volũtate est sciens pprie sicut necessitate nõ volũtate est deus. ꝙ si arguis si volũtas nõ possit nõ velle intellectũ speculari. ergo nõ est summe libera. nõ seqtur: q2 libertas eius non est ad intrinseca: que quasi precedũt actũ eius: sȝ libertas ei⁹ est ad oĩa factibilia. et iõ est necesse ponere primã determinationẽ in volũtate respectu factibiliũ: non sic aũt esset si intellectus practic⁹ predeterminaret: immo nec pprie libertas posset saluari in volũtate respectu factibiliũ: sed nec cõtingentia aliqua: q2 intellect⁹ necessario predeterminaret eã mera necessitate naturali: et voluntas necessario cõformaret se intellectui: qḋ aũt necessario etiaȝ necessitate cõsequẽtie est cõforme necessario: non põt esse cõtingẽs. 38. distin. primi. q. vnica. D

¶ Intellẽs diuin⁹ aut offert volũtati simplicia: quoꝝ vnio est cõtingens in re: aut si offert cõplexionẽ: offert eã sicut neutrã et volũtas eligens vnã partẽ. s. cõiũctionẽ istoꝝ p aliquo nunc in re: facit illḋ determinate esse verũ: hoc erit pro. a. hoc aũt existẽte determinate vero essentia est rõ intellectui diuino intelligendi istud verũ: et hoc natura

liter quantū est exparte eēntie: ita q sicut naturaliter itelligit oīa pncipia necessaria q̄si ante actū voluntatis diuine: q2 eoꝝ ꝟitas nō depēdet ab illo actu: et eēnt cognita ab intellectu diuino si per impossibile nō esset volēs: ita essentia diuina est rō cognoscēdi ea in illo priori instanti nature: q2 tūc sunt vera nō q̄dē q illa vera moueant intellectū diuinū. nec etiā termini eoꝝ ad apprehendendū talē veritatē: q2 tūc intellectus diuinus vilesceret: q2 pateretur ab alio ab eēntiā sua: sȝ sicut eēntia diuina est rō cognoscēdi simplicia: ita et cōplexa talia tūc antē non sunt vera cōtingentia: q2 nihil est tunc: per qđ habeāt veritatē determinatā: posita antē determinatione voluntatis diuine iā sunt vera: videlȝ p illo scđo instāti et idē erit rō intellectui diuino (qđ erat in primo) intelligendi ista q̄ sunt iā vera in scđo instāti: et fuissent cognita in primo instāti: si fuissent i pmo istāti. Exēplū si in oculo meo expotētia mea visiua eēt vn᷑ act᷑ videndi obiectū q̄ semp staret. tūc si ab aliq̄ p̄sentante nunc sit iste color p̄ns: nūc ille: oculus meus videbit nunc hoc: nūc illud et tñ per eandē visionē: et tantūmodo erit differētia in prioritate et posterioritate vidēdi ꝓpter obiectū prius et posteri᷑ presentatū et si vnus color fieret naturaliter p̄sens: et ali᷑ libere: nō esset differētia formalr in visiōe mea quin ex parte sua oculus videret naturalr vtrūq: tñ cōtingēter posset videre vnū: et necessario aliud. inquantū sibi vnū sit presens cōtingenter: et aliud necessario: ita vtraq istoꝝ modorum ponit intellectū diuinū cognoscere existētias rerū. Patet ꝫm vtrunq q est determinatio intellectus diuini ad illud existēs: ad qđ determinat volūtas diuina: et certitudo infallibilitatis: q2 nō pōt volūtas determinare: quin intellectus determinate apprehēdat illud qđ volūtas determinat et immutabiliter: q2 tā voluntas q̄ intellect᷑ sunt immutabiles: ex dist. g. primi. et tñ cū istis stat cōtingētia obiecti cogniti: q2 voluntas volēs hoc determinate: cōtingēter vult hoc. 39. di. pmi. q. 1. ꝫ. M.

¶ Intellect᷑ diuin᷑ inquātū aliquo modo prior est actu voluntatis diuine producit ista obiecta in eē intelligibili. et ita respectu istoꝝ vr̄ eē cā mere naturalis. q2 de᷑ nō est cā libera respectu alicuius: nisi qđ p̄supponit ante se aliquo mō volūtatē seu actū voluntatis: et sicut intellectus: vt prior actu voluntatis: ꝓducit obiecta in esse intelligibili: ita vt prior causa videt cooperari illis intelligibilibus ad eoꝝ effectū naturalē: vt. s. app̄hēsa et composita causent apprehēsionis ꝯformitatē ad se videt igitur q contradictionem includat aliquē intellectū talē cōpositionem formare: et cōpositionē nō eē cōformē terminis: sȝ possibile sit illos terminos non cōcipere: q2 licet de᷑ volūtarie coagat ad hoc q intellect᷑ terminos componat vel nō: tñ cū composuerit: vt illa cōpositio sit conformis terminis hoc videt necessario seq̄ rōnē terminoꝝ quā habēt ex intellectu dei causante illos terminos in esse intelli

sibili. Et ex isto apparet qualiter nō est necessaria specialis illustratio ad vidēdū in regulis eternis. quia Aug. non ponit in eis videri nisi vera q̄ sunt necessaria ex vi terminorū. et in talibus est maxima necessitas tam cause remote q̄ proxime respectu effectus: puta tā intellect⁹ diuini ad obiecta mouentia: q̄ illorū obiectorū ad veritatē cōplexionis de eis: et licet etiā non sit tanta necessitas ad pceptionē illi⁹ veritatis q̄ oppositū includat cōtradictionē: tñ necessitas est ex parte cause proxime coassistente sibi causa remota: q: termini apprehēsi et cōpositi nati sunt naturaliter causare euidentiā cōformitatis cōpositionis ad terminos: etiā si ponat q̄ de⁹ coagat terminis ad istuz effectū influētia generali: nō tñ necessitate naturali. Sz siue sit influētia generalis: siue (quod pl⁹ est) necessitas naturalis influēdi terminis ad hūc effectū: pz q̄ nō requiritur illustratio specialis. 3. dist. primi. q. 4. R

¶ Intellectus diuin⁹ nō btificatur in vidēdo volūtatē vt volūtas est: q: volūtas nō est primū obm intellectus sui: et nō beatificat nisi attingēdo primū obm quia cū volūtas sit quasi posterior ipsa natura: q: proprietas nō pōt esse principiuz causandi perfectā visionē essentie vt essentia est: q̄ quodāmodo est prior et perfectior. Iuxta illud Dam. c. 12. Totū inqt in seipso cōprehēdēs hz esse velut qddā pelagus sube infinitū. 14. q. qli. j. y

¶ Intell'o diuinus nō hz obm adequatū cōe per abstractionē ab oibus obiectis: sed cōe cōita te virtutis ad oia per se obiecta alias vilesceret eius intellect⁹: quia posset immutari ab obo finito. quod ergo est sibi primuz virtualiter est etiam primū adequatū. Et ideo intellectus diuinus precise cognoscit creaturā in essentia sua et non per illam creaturam vt obm immediatū. 5. q. quoli. L. et. 15. q. quoli. x

¶ Intell'o est formaliter ifinit⁹ propria ifinitate q̄ est modus itrinsec⁹ sue ppie entitatis. s. itellectualitatis vt itellectualitatis: et tñ paternitas nō sic est infinita: cuz hoc tñ paternitas est eadem realiter essentie aliquomō sicut intellectus. 5. q. quoli. j. T

¶ Intell'o ē imediatior q̄ dicere qd est pmū notionale: et ita p ɔñs quocūq̄ notionali: volūtas etiā imediatior est ipo spirare: et p ɔñs quocūq̄ ptinēte ad pcessionē spūssancti. 1. q. quoli. R

¶ Intell'o et volūtas vt sunt potētie operatiue: nō requirūt distinctū obm formale: immo illd idem: qd est primū obiectū formale intell'o diuini: est etiā primum obm et formale volūtatis diuine: ita q̄ vtraq̄ potētia beatificatur in eodē obiecto primo fm eandē rōnē formalez primi obiecti. nulla eñ pfectio quasi radicata in ipa essentia diuina est primo beatificatiua intellectus vel volūtatis diuine: sz ipsa essentia diuina sub oimoda prima rōne: vt. s. est fundamentū ois pfectionis in diuinis: et sicut nō reqritur distinctio formalis in obiectis potētiarū vt sunt potētie operatiue: ita nec in potētys vt sunt productiue. 13. dist. primi. q. vnica. j. R

¶ Intell'm esse nečio respectū

alicuius obiecti nõ ponit illud esse aliq̄d in entitate reali aliõ a primo obõ qꝛ esse cognitũ ab intellectu diuino nõ ponit illõ esse in se. sed in intellectu p̄sentialiter nõ sic esse volitũ: imo ponit tũc vel ↄ̄hr illõ hr̄e aliud esse a volũtate: ⁊ hoc loquendo de volitiõe efficaci: qꝛ qõ sic volitũ est a deo aliq̄n est ĩ effectu. nõ est igitur intellectus diuin⁹ ita se hñs ad intelligibilia alia a se: sicut volũtas ad alia volibilia. quia ille intellectus põt esse necessario oĩm intelligibilium quatenus sunt sibi p̄ntia nec p̄ hoc ponit aliq̄d aliud a deo formal̃r necessariũ in esse reali voluntas aũt nõ posset esse necessario aliquorum aliorũ volibiliũ nisi illa alia essent aliq̄n necessaria in aliquo esse reali alio ab esse diuino. 8. di. primi. q. 5. M

¶ Intell' s hꝫ actiuitatẽ suam p̄priam sine obõ p̄sente in se: siue in spẽ sua ↄcurrẽte secũ ad causandũ effectũ cõem amborũ. ita ꝙ sufficit vnio et approximatio istarũ partialiũ causarũ: nec tñ requiritur ꝙ altera alteram informet. quia neutra dat alteri actum pertinentem ad suã causalitatem partialem. 3. distinct. secundi. q. 8. I. D

¶ Intell's intelligẽs summum verũ de aliquo nõ summo vero errat. sicut intelligẽdo lapidem esse summũ verũ. nõ tñ errat intelligẽdo lapidem in se intellectiõe simplici: vel intellectione collatiua intelligẽdo illud cui ipm cõuenit: ita volũtas volendo primũ bonũ voluntate simplici cõplacẽdo nõ errat. nec volẽdo illud alicui: cui illud bonũ cõuenit nõ aũt cõgruit nisi ipsi soli: ⁊ iõ volendo illud cuicũꝙ a se quasi volitione collatiua errat. 6. di. secundi. q. 1. I

¶ Intell's inquantũ intelligit aliq̄d p̄cise qꝛ sensus cui coniungitur illud sentit dꝛ portio inferior. 15. di. tertij q. vnica. I. M

¶ Intell's nõ hꝫ sensus p̄ cã in cognitione sua: sꝫ tm̃ p̄ occasione: qꝛ intellectus nõ põt hr̄e notitiã simpliciũ: nisi acceptam a sensibus: illa tñ accepta: potest simplicia virtute sua componere: ⁊ si ex rõne taliũ simplicium fit cõplexio euidẽter vero intellectus virtute propria ⁊ terminoꝝ assentiet illi cõplexioni: nõ virtute sensus a quo accipit terminos exterius. Exẽplũ si rõ totius ⁊ rõ maioritatis accipiant a sensu: et intellectus cõponat istã. Oẽ totũ est mai⁹ sua p̄te intellectus virtute sui ⁊ istoꝝ terminorũ assentiet indubitanter isti cõpletioni: ⁊ non tm̃: quia vidit terminos ↄiunctos in re: sicut assentit isti. Sortes est alb⁹ qꝛ vidit termios in reuniri: imo dico: ꝙ si oẽs sensus essent falsi a q̄b⁹ accipiũt tales termini: vł qõ pl⁹ est ad deceptionẽ. aliqui sensus essent falsi ⁊ aliq̄ sensus veri. intellect⁹ circa talia principia nõ deciperet: qꝛ sp̄ hr̄et apõ se terminos q̄ eẽnt cã veritatis vtpote si alicui ceco nato essent impresse miraculose in somnijs spẽs albedinis ⁊ nigredinis: et ille remanerent post in vigilia. intellect⁹ abstrahẽs ab eis componeret istã. albũ nõ est nigrũ: ⁊ circa istã nõ deciperet intellectus: lꝫ termini accipiãtur sensu errãte: qꝛ rõ formalis terminoꝝ ad quã deuẽtũ ẽ: ẽ necẽa cã veritatis hui⁹ negatiue. 3. dis. p̄i

mi.q.4.infra.D

¶Intellect⁹ nõ posset recipere formas oim materialiũ vt obiectorũ:si esset virt⁹ materialis et organica:tñ hoc dato:q̃ sit non organica nõ opꝫ ipm eẽ nõ tale realr.q̃le illõ cui⁹ dꝫ eẽ receptiuus itellectualr nõ eñ opꝫ oppositã esse dispõne in receptiuo alicui⁹ realr ꝛ itellectualr supposito q̃ intellect⁹ nõ sit virtus organica:qð tñ reqreret si esset virtus organica. Idẽ eñ itellectus p̃t eẽ ipsemet realr ꝛ l actu p habitũ realr. et tñ receptiuus intellectualr:ꝛ sui:ꝛ habitus:et cuiuscũq; iformãtis eũ realr:et ẽ tota rõ:q2 talia sic recepta intellectualr nõ reqrũt in recipiẽte determinatã dispositionem oppositã enti intelligibili reali.3.dist.secundi.q.8.M

¶Intellect⁹ nõ hꝫ disticta adequata obiecta:q2 nõ põt i aliud obiectũ distinctũ ꝯ suũ obiectũ adequatũ:q2 tũc idẽ obiectum esset adequatũ ꝛ non adequatũ ꝛ tũc potẽtia excederet illud in operãdo circa aliud ex equo distinctũ:ꝛ ẽt nec potẽtia põt hr̃e plura obiecta p̃ma a p̃mitate virtutis:q̃ est scðs intellect⁹:q2 nõ põt esse q̃ virtute.a.intelligat quicq̃d intellexerit:ꝛ ita.b.et ex ꝟtute.b.intelligat q̃cq̃d intellexerit.ꝛ ita.a.q2 q̃.a.sit rõ intelligendi.b.et cõuerso est circulatio.ꝛ ista circulatio est impotis nec p̃t ẽt itellect⁹ summe q̃etari in duobus obiectis ex eq̃ distinctis:q2 nõ hꝫ ꝓ obiecto beatifico ꝛ quietatiuo illud quo circũscripto nihil min⁹ quietaret et beatificaret.sꝫ circũscripto vno adhuc esset in alio summe satiatus q̃etat⁹ ꝛ p̃fect⁹:ꝗ in illo nõ posset esse p̃fectus.pari ratione nec in alio.5.q.q.J.R

¶Intellect⁹ nõ ẽ in potẽtia eẽntiali q2 deficiat sibi aliq̃ rõ cãlitatis quãtũ est ex parte sui:sed intellect⁹ est in potẽtia essentiali:q̃n alia cã p̃tialis nõ ẽ sibi presens:quã opꝫ eẽ p̃ntem ad hoc q̃ sequat actio:ꝛ q̃n illa cã partialis est approximata est in potẽtia accidẽtali siue propinqua ad agẽdũ.5.di.primi.q.7.J.Y

¶Intellect⁹ nr̃ ꝓ statu isto nõ est natus moueri imediate.nisi ab aliquo imaginabili vel sensibili extra pri⁹ moueat. Et quare hoc? forte ꝓpter peccatũ:sicut vr̃ Aug.dicere.15.tri.c.vlti. Hoc tibi fecit infirmitas et q̃ cã infirmitatis? nisi iniq̃tas. Idẽ dicit Cõmẽtator.6.ethi.ꝛ Linco.ibidẽ.ꝛ super.1.poste.silr.vel forte est ista cã naturalis prout natura isto mõ instituta est nõ absolute naturalis : puta si ordo iste potẽtiarũ:de quo dictũ ẽ in primo diffuse necessario hoc requirat: q̃dcũq; vr̃e intellect⁹ nõ itelligat:opꝫ phãtasiã actu phantasiare singulare eiusdẽ: sꝫ hoc nõ est ex natura:nec ista cã est absolute naturalis:sꝫ est ex pctõ:ꝛ nõ solũ ex pctõ:sꝫ etiã ex nã potẽtiarũ ꝓ statu isto q̃cquid dicat Aug.3.di.2.q.8.J.Z

¶Intellect⁹ noster respectu genite notitie hꝫ potẽtiã receptiuam ꝛ ista potẽtialitas est iperfectionis:q2 ẽ potẽtialitas passiua.nihil aũt facit hoc per se ad rõnẽ principij ꝓductiui q2 nulla imp̃fectio formalr est de rõne principij productiui et maxime quãdo principiũ productiuum põt in se esse p̃fectũ:hꝫ ẽt intellectus noster ratione principij

productiui respectu notitie genite: et hoc est ex pfectione eius quatenus actus prim⁹ virtualiter continet illū actum secundum. 2. distin. primi. q. 7. I. D

¶ Intellectus noster nō statim hȝ pfectā notitiā obiecti q: fm T. c. 3. phm. 1. phy. innata ē nobis via procedendi a cōfuso ad distinctū: et ideo prius ordie originis imprimitur nobis notitia obiecti confusa q̄ distincta. et ideo necessaria est inq̄sitio ad hoc vt intellectus noster veniat ad distinctā notitiā: et ideo necessaria est inq̄sitio preuia verbo pfecto: q: nō est vbū pfectū nisi sit notitia actualis perfecta. Sic igit itelligēdū ē q cognito aliq̄ obiecto cōfuse sequit inquisitio per viā diuisionis differētiarū cōuenietiū illi et inuētis oibus illis differētiis cognitio diffinitiua illius obiecti est actualis cognitio perfecta: et pfecte declaratiua illius habitualis notitie: q̄ pmo erat in memoria: et ista distincta notitia pfecte declaratiua est pfectū verbū. hoc dicit Augu. 9. de tri. c. 10. Nam placet mihi q noui: et diffinito qd sit intēperātia. et hoc est verbū ei⁹. et ibidē pmisit in eodē. c. Aug. qd iam superi⁹ positū est q̄diu de memoria pferri et diffiniri pōt. i. distincte et diffinite actual'r cognosci virtute ei⁹ qd est in memoria. nō igit de rōne verbi est gigni post inq̄sitionē sȝ necessariū ē intellectui impfecto: q: non pōt statim habere notitiā diffinitiuam obiecti hȝ eni notitiā talē post inq̄sitionē et iō verbū pfectū nō est in nobis sine inq̄sitione: et tn̄ qn verbū pfectū sequit talē inq̄sitionē: illa inq̄sitio nō est generatio ipsius verbi formal'r: sed quasi puia adhoc vt generet verbum qd bn̄ innuit Aug. in auctoritate preallegata. lib. 15. de tri. c. 15. hac atq illa volubili quadam motione iactamus: cū a nobis nūc hoc: nūc illud: sicut inuentū fuerit: vel occurrerit: cogitatur et tūc fit verū verbū qn ad illud qd scim⁹ peruenit atq inde formatur verbū ei⁹ vbi vr̄ innuere q illa iactatio. i. inq̄sitio nō est gignitio verbi formal'r: sed eam sequit gignitio verbi de eo qd scim⁹. i. de obiecto in memoria habitualiter cognito. Et tūc isti obiiciat ad qd tūc inq̄sitio esset necessaria? Posset dici ad istud q mot⁹ est necessari⁹: ad hoc vt inducat forma pfecta q̄ nō posset statim in pncipio motus induci vel inductio multarū formarū ordinatarū ad inductionē vltime forme et absq illo ordine formarū nō posset vltima forma induci statim et sic fm hoc ponit iste ordo: ita q pmo ē habitualis notitia cōfusa. secūdo actualis intellectio cōfusa. tertio inq̄sitio et inq̄sitione multa verba de multis notitiis habitualib⁹ virtual'r cōtētis in memoria: quā inquisitionē sequit distincta et actualis notitia primi obiecti. cui⁹ cognitio inqrit q̄ notitia actualis distincta imprimit habitualem in memoria pfecta: et tūc ē pmo memoria pfecta et assimilat memorie i pre vltio ex memoria pfecta gignit verbū pfectū sine inquisitione mediante inter ipsam et verbū et illa gignitio assimilat gignitioni verbi diuini pfecti ex memoria paterna perfecta. nullū

igitur verbũ est pfecte represen tãs verbũ diuinũ qđ potissime inuestigat Aug. nisi illud quod signiſ de memoria pfecta sine inqsitione media inter talẽ memoriã ꝛ tale verbum: ſʒ nec illa memoria possit haberi i nobis ꝑpter impfectionẽ intellectus nostri nisi pcedat inquisitio. 27. dist. primi. q. 3. G

¶ Intellect⁹ noster ꝑ statu isto est passiuũ determinatũ: ad determinatũ actiuũ: vt ad phantasma ꝛ intellectũ agẽtẽ: ꝛ ideo impediſ ne possit recipere immediate imutationẽ ab aliquo actu itelligibili sine phãtasmate: qꝛ phãtasmata se hñt ꝑ statu isto ad itellectũ nostrũ: sicut sensibilia ad sensuʒ quo ad hoc scʒ vt sicut sensus nõ imutatur primo nisi a sensibili extra. sic nec intellectus noster pria immutatione imutaſ nisi a phantasmate: vñ aũt hoc sit tactũ est di. 3. primi. f. ex ordine potẽtiarũ q̃ ordo nõ ẽ mere ex nã hois: vñ hõ qꝛ tũc nõ eẽt ali⁹ ordo in beatitudine vel igiſ ex culpa vł ex isto statu ꝑpter aliq̃d ptinẽs ad culpã cuius cã queraſ alibi. 11. di. secũdi. q. vnica. ſ. A

¶ Intellect⁹ põt accipi vel p se ẽm ꝙ est q̃dã potentia opatiua tali opatiõe distincta ꝯ opationẽ volũtatꝭ. ꝛ sic ꝯtũ ẽ: de se naturalr agit vel ẽm ꝙ est potẽtia practica respcũ agibił extrahat ꝛ sic ꝑ eodẽ phs hʒ artẽ intellectũ ꝑpositũ electionẽ ꝛ appetitum. ꝛ isto mõ accipiẽdo itellectũ distinguit agẽs p intellectũ ꝯ agẽs p nãʒ ꝛ illo scđo mõ frequẽter loq̃tur de itellectu fere p totũ librũ ethicoꝝ. ꝛ. 9. met. et tertio de anima. ꝛ secũdo physicorum. de potẽtia rationali. ſʒ primo modo paruʒ loquiſ phs de intellectu. 15. disti. secũdi. q. vnica. infra. C

¶ Intellect⁹ põt cogi ad assentiẽdũ ita ꝙ nõ põt esse ita cec⁹ q̃n apprehẽdẽs aliquos terminos ex euidentia eoꝝ põt concipere eorũ veritatẽ cõplexionis composite ex eis. volũtas aũt nõ cogitur ex bonitate obiecti: ideo põt eẽ ita auersa: ꝙ quãtũcũqꝫ bonum sibi ostensum non mouet ipsam ad amandum ipsum saltem ordinate. 7 distinctione secũdi. q. vnica. Y

¶ Intellect⁹ põt ostẽdere aliq̃d obiectũ primũ volũtati. ꝛ in isto primo obiecto ostẽdere põt aliquod p se obiectũ: ſʒ nõ primũ. ꝛ vocaſ hic obiectũ primũ totum illđ: ad qđ terminaſ act⁹: ꝛ abiectũ p se qđ includiſ per se vniti ue in obiecto terminante pmo. Utraqꝫ aũt rõ ibi ostẽsa sufficit ad hoc ꝙ volũtas habeat actũ suum circa illud nõ eñi oportet qđ volũtas velit totum primũ ostẽsum ſʒ põt velle illđ: qđ ostẽdiſ in illo ostẽso: ꝛ etiã nõ velle. 1. di. primi. q. 2. infra. E

¶ Intellect⁹ simplex põt apprehẽdere equalitatem dei sine errore: ꝛ sufficit sola simplex apprehensio ad hoc quod appetitus appetat illud apprehensuʒ alteri: sicut intellect⁹ apprehendens albedinem et apprehendens coruum potest velle albedinem coruo: equalitas autem dei potest apprehendi sine errore quia in aliquo est sine errore: nam filius dei est equalis patri. ꝛ ille potest apprehendi. vel si nihil esset equale adhuc equalitas posset apprehendi.

absolute: nec in apprehēsione illa simplici ē error nec aliq̄ falsitas. & tñ illa apprehensio simpler sufficit ad volitionē illius simplicis cuiuscūq; intellecto et amato. ℞. di. secūdi. q. i. ß. ℞

¶Intēsa imaginatio facit aim ita distractū ab oī alia cogitatione cuiuscūq; actualis intellectionis q̄ videt ipm intellectualiter videre: & ɔcomitat̄ forte illā itēsam imaginationē aliquius rei intellectio illi⁹ imaginabilis: sꝫ nulla ē ibi itellectio alicuius mere intelligibilis nō imaginabilis: ita etiā oīs rapt⁹ ad quē pōt hō seipm disponere in hac vita per cōsuetudinē nō est ad aliquā visionē mere itellectualē: sꝫ imaginariā & intellectionē cōcomitātem illā imaginariā licꝫ forte talis q̄etatio in hoīe ab oīb⁹ extrinsecis p talē visionē q̄nq; disponat vt deus animū sic tranquillū rapiat ad visionem intellectualem. ii. di. secundi. q. vnica. ℞

¶Inter obm & potentiā nō opꝫ eē equalitatē sꝫ quādā ꝓportionem talia aūt iter q̄ reqrit̄ sola proportionalitas pñt eē maxime dissimilia. vt pꝫ de materia et forma sic de actiuo et passiuo sic est in cognitiōe dei respectu itellect⁹ creati nō eñ reqrit̄ inter obiectū & intellectū nisi ꝓportio motui ad mobile. obiectū eñ se hꝫ p modū mouentis potētiā: & inter talia magis reqrit̄ dissimilitudo q̄ similitudo. Potētia ei capax est opationis tñ respectu hui⁹ obiecti: & iō ꝓportionat̄ si potētia est ex se eliciua sic termin⁹ opationis et opatio nō sicut ꝓportiōe quātitatiua eq̄lia hoc sūr pꝫ in alijs. ens ordinatū ad finem suū ꝓximū hꝫ ꝓportionē imediatā ad illū et tñ distat in īfinitū a fine nec tamē impedit hoc ꝓportionē eius quod est ad finē & ad illud genus proportionis pertinet ꝓportio obiecti & actus. 49 di. q̄rti. q. ii. ℞

¶Inter itellectionē & volitionē est ordo ꝓpter duo vnū est propter p̄sentiā iā dictā aliud est ꝓpter istarū potētiarū ordinē in operādo: q: iste potentie tales sunt: q vna est naturaliter ordīnata prius operari q̄ alia prima rō nō est rō ꝓoritatis generatiōis ad spirationē: sꝫ scd̄a sicut eñ inquātum sunt potētie operatiue est aliq̄s ordo inter opatiōes earū: ita īquātū sunt potētie productiue est aliq̄s ordo ꝓductiōis earum: lꝫ nō sit ordo necessitatis ꝓpter p̄ntiā obiecti talē habēdā. Exēplū hui⁹ est si in igne calor & siccitas sint cause vel potentie actiue nate tñ ordinate elicere actus suos: ita q siccitas nō possit desiccare: nisi calor pri⁹ calefaciat: ista necessitas ordinis non est: q: p calefactionē sit obiectū desiccabile p̄ns sicco: vt desiccet: sꝫ propter naturā istarū potentiarū actiuarū & si in illo priori in quo calidū calore calefacit. cōicaret calefacto vl̄ ꝓduceret in calefacto: nō tñ calorē: sꝫ etiā siccitatem quā habuit: calefactū eadē siccitate desiccaret cū calefaciēte: q: in illo instāti nature in q̄ est desiccatio: vna siccitas est in calefaciēte & calefacto. Ita intelligēdū est hic: q i illo signo originis: in quo pr̄ ꝓducit actū volūtatis: ꝑncipiū ꝓductiuū idē ē in patre et filio et ideo fili⁹ ca-

dem productione producit spiritūsanctum cum patre.11.dist. primi.q.1.J.C

¶Inter pncipiū actiuū pfectū in supposito pfecto:z substātiā terminātem actionē nō necessario mediat aliquod accidēs secus aūt est de deo:cuius intellectio z volitio sunt essentia ei⁹: z ideo per intellectionē z volitionē potest substantiā producere: creatura autem non sic.1. dist.quarti.q.1.J.Gg

¶Inuidia nō solum est in subtrahēdo illa bona:q̄ pñt cōicari actu volūtatis immediate:sz q̄cūq̧ volēs potest cōicare:z nō cōicat.6.dist.pmi.q.vnica.J.D

¶Ista ppositio q̄cq̄d pōt cā effectiua pma cū cā scda pōt p se imediate:nō est nota ex terminis neq̧ rōne naturali:sed ē tm̄ credita:qz si ipā oipotentia ex q̄ depēdet.eēt nota rōe naturali facile eēt pbare ipis phīs multas veritates z ppositiones q̄s ipi negāt.z facile eēt eis pbare saltē possibilitatē multoꝝ:q̄ credim⁹:q̄ ipi negāt.Oipotētia tm̄ hoc mō sumpta:sz nō sufficienter demōstret pbabiliter tñ potest pbari sicut verū et necessariū:z pbabili⁹ q̄ q̄dā alia credita.qz nō est incōueniēs q̄dā credita esse euidētiora q̄ alia.42. dist.primi.q.vnica.C

¶Iste cui iminet met⁹ peti mortis vł carcerꝫ fm rectā rōnē debet dicere vba matrimonialia que exigunt ab eo:z ex ꝯsequenti dz cōsentire interi⁹ concordi ter verbis.nec tm̄ p istū consensum trāsfert ptāteꝫ sui corporis in illam:qz nullus cōsensus est translatiuus nisi mere libēr.29 dist.quarti.q.vnica.E

¶Iste differētie sunt accidentales potentie pductiue.s. actiua vł factiua vtr ei ois potētia ex se pductiua alicui⁹ receptibilis in aliq̄ i quodlibet receptiuo p portiōato z approximato pducit vel pōt pducere illud pducibile:q̄ si pducibile nō sit natū in aliq̄ recipi potētia pductiua pducit illō z nō i aliq̄:sz p se subsistēs si tm̄ sit potētia pductiua sufficiēs ad pducēdū nullo alio presupposito.z iō qz pr̄ hz noticiā genitā nō agēdo.i.nō pducēdo aliq̄d i se:nec faciēdo.i. pducēdo aliq̄d distinctū essentialiter extra se:sz qz pductū i nullo natū est recipi: z intellectus est pncipiū pductiuū sufficiēs qz infinitū iō pducit noticiā genitā in se subsistētē:q̄ est psona 2.dist.scdi.q 7.J.G

¶Iste fuit ordo i pūisiōe diuina pmo eñ de⁹ intellexit se sub rōne summi boni.in scdo signo intellexit oēs alias creaturas. in tertio predestinauit hos ad gloriā z gratiā:z circa alios habuit actū negatiuum nō pdestinādo in quarto pūidit illos casuros in Adā.in q̄nto pordinauit siue pūidit de remedio quō redimerētur p passionē filij:ita q̄ xps in carne sicut z oēs electi prius preuidebaẗ z predestinabaẗ ad gratiā z gloriā q̄ preuideretur passio xpi vt medicina cōtra lapsum: sicut medicus pri⁹ vult sanitatem hois q̄ ordinet de medicina ad sanādū. Sicut aūt pri⁹ predestinātur electi q̄ passio xpi pūideaẗ vt remediuꝫ contra lapsum eoꝝ ita tota trinitas pri⁹ pordinauit pdestinatos z electos ad gratiā et gloriā finalē q̄ntū ad efficaciā q̄

p̄cenideritr x̄pi passionē tāq̄ medicinā acceptādā p electis cadētib⁹ in Adā pri⁹ p̄destinatis ad gloriā finalē: ⁊ sicut verbuz p̄euidit passionē patri offerendā p predestinatis ⁊ electis: et sic eā efficaciter obtulit in effectū ita tota trinitas p eis passionē efficaciter acceptauit. ⁊ p nullis alijs fuit efficaciter oblata: nec ab eterno acceptata: ⁊ iō tm̄ meruit eis primā gratiā ordinātē ad gloriā ɔsumatā. hoc quātū ad efficaciā meriti. 19. distin. tertij q vnica. J. A

¶ Iste pductiones gñatio ⁊ spiratio sunt alteri⁹ rōnis: loquendo de pprijs rōnib⁹ earū: tamē pōt aliquod vnuz cōe abstrahi ab eis: ⁊ eorū modo de hoc cōi qd̄ est p̄ncipiū: ipm̄ pōt esse cōe vnius rōnis: lʒ illa de quib⁹ dicitur sint alterius rōnis loquēdo de pprijs rationibus eorū. 29. dist. primi. q. vnica. C

¶ Istud disiunctū necessarium vel possibile est passio entis circūloquēs passionē cōuertibilez cū ente: sicut sunt multa alia illimitata in entib⁹. passiōes aūt entis ɔuertibiles vt cōmunius immediate dicūtur de ente: qr ens hʒ ɔceptū simplr̄ simplicē. ⁊ iō nō pōt esse mediū inter ipʒ ⁊ suaʒ passionē: qr neutrius est diffinitio que possit esse mediū: si etiā sit aliqua passio entis nō prima difficile est videre p quā priorē: vt per medium possit cōcludi de ente: quia nec facile ē videre ordineʒ passionū entis: nec si ille ordo cognosceretur viderētur ppositiones assumpte ab eis p premissis esse multum euidētiores conclusionibus. in passionib⁹ aūt disiūctis: lʒ illud totū disiūctū nō possit demonstrari de ente: tn̄ cōiter sumpto illo extremo qd̄ est min⁹ nobile de aliq̄ ente: pōt ɔcludi aliud extremū qd̄ ē nobili⁹ de aliq̄ alio ente. sicut seq̄r. si aliqd̄ ens est finitū: ergo aliqd̄ ens est infinitū. ⁊ si aliqd̄ ens ē ɔtingēs: ergo aliquod ens ē necīū: qr i talib⁹ nō posset enti pticulariter inesse ipfecti⁹ extremū: nisi alicui enti inesset pfecti⁹ extremū: a quo depēderet. 39. dist. primi q 1. C

¶ Ita pfecte videret de⁹ cognosci quātū ad oēm cognitionem realē: vel ɔceptū realē vt cognoscitur sub attributo vno sicut si cognoscat sub rōne oīm attributoꝝ: qr cognitio pluriū relationū rōnis nō facit ad pfectionē cognitionē realē habēdā de aliquo. 8. dist. primi. q. 4. J. Q

¶ Iustitia actualis ⁊ si p̄maria sit p̄cise i actu volēdi tn̄ scd̄a vel scd̄aria pōt eē in actu iperato p actū volēdi: qr ⁊ ille hʒ rectitudinē ppriā lʒ depēdētē a rectitudine act⁹ volendi. 18. q̄. J. X

¶ Iustitia rōne cui⁹ debitor est hō vl̄ angel⁹ iustitie nō est nisi potētia nālis volūtatis moderādi iclinationē naturalē q̄ ē ɔ̄ institiā infundēdā: ⁊ illd̄ ē libertas q̄ nō ē aliq̄d supadditū volūtati: imo de p se rōne ei⁹. dico igit̄ q illā iustitiā naturaleʒ. s. potētiā q̄ potuit cōseruare iustitiā ifusam sibi recipit angel⁹: ⁊ p ɔ̄ns potuit peccare in prio. instanti. ⁊ iō debitor iustitie fuit. 5. dist. secundi. q. 2. H

¶ In disciplinis acq̄sitis assentitur vero cōplexo ppter euidētiā ex suis terminis: aliā autez euidētiā habet pprie principiū ex terminis suis: et aliam con-

clusio ex suis et alteri⁹ rōnis lʒ ista euidentia sit cāta ab illa.et iō pōt eē alius habit⁹ respectu huius et illi⁹ q̄ respicit formalē rōnem veritatis hic ⁊ ibi.sed in creditis nō assentit̄ ꝑpter euidētiā crediti.sed ꝑpter veritatem reuelantis cui assentit̄.⁊ illa est eadē respectu primoꝝ articulorū ⁊ respectu alioꝝ explicatoꝝ ex illis.⁊ ideo nō est alius habitus vnius et alterius q: est idē obiectū sub eadē rōne formali. 35.dist.tertij.q.vnica.B

¶In agentibus equiuoce.i.in illis agētib⁹ q̄ nō agūt p formā eiusdē rationis cū illa ad quam agūt ꝑpositio illa ꝙ nihil mouet se nō hʒ necessitatē nec probatio ei⁹.ꝙ aliq̄d sit in potētia et in actu respectu eiusdē aliq̄d cōcludit.nō eñ ibi agēs est tale formal̄r in actu quale passum est formal̄r in potētia sed agēs virtual̄r ē tale i actu:quale formal̄r est in potētia patiens:⁊ ꝙ idē sit virtual̄r tale i actu:⁊ formal̄r tale in potētia nulla ē cōtradictio.ista gl.de agētib⁹ vniuocis et eq̄uocis necessaria est q: ph̄s posuit motum:nō tñ in genere q̄litatis sʒ q̄ātitatis et vbi.in q̄ātitate aūt:⁊ vbi nullum est agēs vniuocū:q: in gñe q̄ātitatis:⁊ vbi nulla ē forma qua sit p̄ncipiū inducēdi similē formā:imo (vt gñal̄r dicat̄) quicūq; mot⁹ est ad formā nō actiuā:nō est ab agente vniuoco:q: ex quo forma talis terminans nō ē actiua.nulla eiusdē rōnis est principiū agēdi.sunt igitur apud ph̄m multi mot⁹ ab agēte nō vniuoco.sed equiuoco: et ibi agens est virtualiter tale in actu:quale patiens formal̄r in potentia.3.dist.primi.q.7.R

¶In angelo ⁊ hoie ipsa voluntas ꝭm affectionē iustitie et cōmodi est totale principium perfectum in esse primo respectu actus volendi.18.dist.tertij.q.vnica.J.R

¶In aīa est imago deiꝭm tres potētiales que deformate erāt p peccatū.ideo xp̄s reformādo sicut pfecit volūtatē p charitatem:sic intellectū p fidem:quānis volūtas poss̄t diligere deū clare visum ex parte obiecti.nō tamē eodē modo sine charitate ⁊ cū charitate.ideo nō solū propter actum primū dat charitatem sed ꝑpter secundū:vt sit pfectior ⁊ intensior actus diligēdi ex potentia ⁊ charitate ꝙ̄ ex potētia tm̄.sicut pʒ li.1.dist.17. et sil̄r de fide suo modo:q: sicut charitas facit scd̄m actū perfectiorē:sic fides.sed charitas vltra hoc facit acceptū actū suū ⁊ actū cuiuslibet alterius potētie.Unde sicut dictum fuit ibi si fieret vna volūtas pfectissima ⁊ nō haberet charitatem.tanto magis deficeret a ꝑpria perfectione in actu secūdo:quē posset hr̄e ꝭm ꝑportionē geometricam ꝑpter carentiā charitatis proportionate potentie: quāto magis excederet aliā volūtatē inferiorē in perfectione prima. perficit igit̄ has potentias per habitus supernaturales in esse quodā supernaturali sicut nate sunt etiā perfici naturaliter habitibus supernaturalib⁹.23. dist.tertij.q.vnica.J.F

¶In aīa pōt itelligi duplex mutabilitas.vna ab affirmatione in negationē ⁊ econuerso.puta ab ignorantia ad scientiā.vel a

nō intellectiōe ad itellectionē. alia q̄ñ a 3̄rio.in 3̄rium:puta a rectitudie ad deceptionē:ꝛ ecōuerso.aia aūt(quo ad quecunqꝫ obiecta)est mutabilis p̄ma mutabilitate.et ꝑ nihil formalr̄ in ea existēs tollit̄ ab ea talis mutabilitas sꝫ nō est mutabilis secūda mutabilitate.nisi circa illa cōplexa:q̄ nō h̄nt euidētiā ex termis.Circa illa ṽo q̄ sunt ex terminis euidētia mutari non p̄t scḋa mutabilitate qꝛ ipsi termini apprehensi sunt cā necessaria lcōformitatis cōpositionis ad ipsos terminos.igit̄ si aia est mutabilis a rectitudine in errorē absolute.nō sequit̄ ꝙ ꝑ nihil aliud a se pōt rectificari:qꝛ saltē rectificari potest circa illa obiecta.circa que nō potest intellectus errare apprehensis terminis.3.dist.p̄mi.q.4.L

¶In aliqb⁹ creaturis genus ꝛ d̄ria accipiunt̄ ab alia ꝛ alia re: sicut ponēdo plures formas in hoie aial accipitur a sensitiua.ꝛ rōnale ab intellectiua.Et tunc illa res a qua accipit̄ gen⁹ vere est potentialis et ꝑfectibilis ab illa re:a qua accipit̄ d̄ria.Aliqñ ibi nō sunt res sicut in accidentibus.saltē in vna re est aliqua p̄ma realitas a qua sumit̄ genus:ꝛ alia realitas a qua sumit̄ differētia.dicat̄ p̄ma.a.scḋa.b. a.ſm se est potētiale ad.b.ita ꝙ p̄cise intelligendo.a.ꝛ p̄cise intelligēdo.b.a.vt intelligit̄ in p̄mo instāti nature in quo p̄cise est:ip̄m est perfectibile per.b. sicut si esset res alia.Sed ꝙ non ꝑficit̄ realiter per.b.hoc est ꝓpter idētitatē.a.ꝛ.b.ad aliquod totū cui realiter p̄mo sunt eadem qḋ quidē totū p̄mo producit̄:et in ipso toto ambe iste realitates ꝓducunt̄.si tñ altera istarū sine altera ꝓduceret̄: vere esset potentialis ad eā ꝛ vere esset imperfecta sine alia.Ista aūt cōpositio realitatū potētialis et actualis minima est: que sufficit ad rōnē generis ꝛ differentie.Et ista non stat cū hoc ꝙ quelibet realitas in aliquo sit infinita:realitas em̄ si esset de se infinita:quantūcunqꝫ p̄cise sumpta:nō esset in potentia ad aliquā realitatē.igit̄ cū in deo quecūqꝫ realitas essentialis sit formaliter infinita: nulla est:a qua formalr̄ possit accipi ratio generis.8.dist.p̄mi.q.3.3.

¶In aptitudine ꝛ potētia ꝑfectiōis ē separi ab actu.i actu est imꝑfectiōis qḋ nō statim h̄ꝫ secū terminū:ꝛ ꝙ nō manet sed trāsit ꝛ in eo ꝙ q̄ñ cōsequit̄ actū suū sicut p̄ṙnitas ē imꝑfectiōis qḋ nō est semꝑ i summa actualitate cōicationis nāe.ꝑfectionis aūt est qḋ manet et h̄ꝫ secū correlariū coexñs.Ablatis ḡ imꝑfectionib⁹ ꝛ retentis his q̄ sunt ꝑfectiōis ḡnatio nō ē im̄ dispositiua ad terminū:sꝫ cōplete ꝓductiua termini: q̄ ꝗde ḡnatio ꝑfecta ꝛ ḡnatio cōpleta ꝛ ḡnatio nō trāsiēs sed semꝑ manēs includit totū qḋ requirit̄.p̄ṙnitas etiā q̄ nō sequit̄ actū ḡnandi q̄si dispositiuū ꝛ p̄uiū:ꝛ ita trāseūtē:ꝛ manet i sua actualitate cōpleta q̄ semꝑ est i cōpleta cōicatiōe nāe:ipsa icludit totū.ḡnatio ḡ ista cōpleta ꝛ eterna.ꝛ p̄ṙnitas illa ꝯpleto ꝛ eterna.ꝛ p̄ṙnitas illa ꝯplete ꝛ eterne actualitatis oīno idē d̄nt ex ꝑte rei:sꝫ vnā rōnē ꝑfectiōis q̄ est in creaturis magis importat hoc no=

men generatio & paternitas: et econuerso est de alia. 4. q. q. R
¶ In baptismo magis proprie est adoptio in filio quam matrimonium quia paruulus non potest dici proprie habere matrimonium cum non vtatur ratione: cuius vsus requiritur ad omnem contractum. in adoptione autem sufficit solus actus adoptantis. et si nullum habeat adoptatus. 4. dist. quarti. q. 4. L
¶ In baptismo Ioannis. nihil sacramenti baptismi conferebatur. ablutio enim exterior sine determinatis verbis et determinata intentione proferentis omnino nihil est sacramenti baptismi: sicut nec quacunque alia balneatio. 2. di. quarti. q. 2. C
¶ In baptismo soluitur debitum habendi illud donum licet commutatur in debitum habendi donum equiualens. s. gratiam. et istud debitum secundum semper ex tunc manet: nec primum redit: et qui caret secundo dono debito grauius peccat quam qui caret primo: nec tamen est peccator peccato originali: quia non reddit debitum habendi illam iustitiam 32. di. secundi. q. vnica. I. 3
¶ In bonis angelis erat inclinatio naturalis ad beatitudinem tanta quanta erat in malis: et maior si habebant meliora naturalia: quia inclinatio ista est secundum perfectionem naturalium: tamen boni in eliciendo actum non vtebantur voluntate secundum eius rationem imperfectam: in quantum. s. est tantum appetitus intellectiuus agendo. s. tali modo quo competeret appetitui intellectiuo agere: sed vtebantur voluntate secundum perfectam eius rationem que est libertas. agendo. s. secundum voluntatem eo modo quo congruit agere libere in quantum libere agit. hoc autem erat secundum regulam superioris voluntatis determinantis. et hoc iuste. 6. di. secundi. q. 2. L
¶ In bonitate specifica que dicitur bonitas ex circumstantia talis est processus. prima bonitas videtur esse circumstantia finis: quia ex natura agentis et actionis et obiecti statim concluditur quod talis actus non debet competere tali: nisi in ordine ad talem finem. et debet eligi et appeti propter finem talem. et ista circumstantia non est ipsius actus vt in esse reali positi vel non precise sic. sed ipsius actus vt voliti et per actum voluntatis ad talem finem relati: immo non minus est electio bona que fit propter finem debitum esto quod per actum illum elicitum ex non attingatur finis electionis quam si attingeretur. Post circumstantiam finis videtur sed circumstantia modi agendi que concluditur ex omnibus predictis vel aliquibus eorum talis vel talis debere esse. Postea concludi potest de tempore: quia tali agenti talis actio propter talem finem etiam talem habens modum non debet semper conuenire. sed pro tempore pro quo ordinabilis est ad talem finem: vel pro quo potest talem finem habere. Ultima autem omnium videtur circumstantia loci quamuis multi sunt actus quorum etiam bonitas completa moralis non determinat locum. 18. q. q. D
¶ In causis ordinatis est alia virtus causandi: et principalior in priore: non autem in principio. quod non est causa: quia ibi non est alia virtus principiandi: et ideo in diuinis personis non plus principiat primum principians quam secundum: sicut nec causa superior plus causaret quam causa secunda: si eadem virtute causatiua causaret cum causa secunda. 12. di. primi. q. 2. D
¶ In contingentibus est aliquid primum quod est immediatum. et tamen contingens quia non statur ad necessarium. non enim ex necessario sequitur contingens: et ideo in talibus oportet stare ad istam. voluntas dei vult hoc. que est contingens et tamen immediata: quia nulla

alia cū prior est rōne volūtatis: quare ipsa sit huius et non alterius.8.di.primi.q.5.I.3

¶In coordiatiōe pdicamētali sūt oia q̄ p se ptinēt ad illā coordinationē circūscripto acciūs: q nihil ē illius coordinatiōis: qz fm

t.c.35. ph3.1.post.stat9 est in qnolibet pdicamēto & i sursū & in deorsū.igit sicut invenit supmū in gne pcise cōsiderādo illud sub rōe essentie: & inueniunt gña intermedia.& spēs drie: ita inuenit et infimū.i.singulare absq oi existentia actuali: qd p3 cui dēter.qz hic hō nō plus icludit formalr existētiā actualē q̄ homo.3.di.scdi.q.3.I.B

¶In corporib9 beatorū erit color fm vltimā pfectōez ɔueniētē ɔplexionib9 suis. Si aūt corp9 beati sit capax lucis: & non tm coloris placet mihi q ponatur ibi talē aūt colorem.s. vltra pfectionē cōplexionis sue cūsreful gētia esse dotē claritatis, voco 49.di.quarti.q.15.B.

¶In creaturis nō ē aliqua vera pdicatio in abstracto p idētitatē: que nō sit formalr: & iō nun q̄ fuit tradita logica in creaturis de predicatione alia formaliter vera et alia p idētitatē.8.dist.primi.q.4.3

¶In creaturis nō tm reꝉones suppositiōis & superpositionis sūt reales vbi extrema differūt spē s3 ēt reꝉones cōes sunt reales i extremis vbi extrema differūt nūero.q̄ hic sufficit distinctio realis nūeralis in9 extremis ad realitatē relationū cōiū: sicut ad distinctionē relationū origi nis: que quasi specifice differūt 3.dis.primi.q.vnica.I.C.

¶In creaturis ordo gnatōis & ordo pfectiōis sunt ɔtrij: sicut p3 9.met.q illa q̄ sunt priora gnatione sunt posteriora pfectiōe. & rō est: qz creature pcedunt de potētia ad actū: & iō de impfecto ad pfectū: & iō prius ɔueniūt via gnationis ad impfectū q̄ ad perfectū. sed eūdo ad simpliciter primū op3 q idē sit simpliciter primū & origine & pfectione.etiā fm ph3 ibidē: qz totus ordo originis et pfectionis reducit ad aliqd primū perfectiōis: sicut ad primū originis totalis.In diuinis igit simul debent intelligi concurrere ordo generationis.& ordo perfectionis.5.di.primi.q.2.O.

¶In creaturis si cōparet cā ad duos effect9 ordinatos eēntialior ē ei9 cōparatio ad effectū vtrūq q̄ vni9 effect9 ad alterū. pp eni dependentiā eorū ad cām eadē ordinate depēdēt adinuicē: & nō ecōuerso pp depēdētiā vni9 ad alterū; depēdēt ordinate ad cām eandē. igit si p impoꝉe destruat ibi ordo effectuū inter se ordinatorū nō pp hoc adhuc est negādus ordo & dependētia vtrinsq ad cām: qz pp minus impoꝉe non est.cōcedendū maius impoꝉe: nec propter minus necessariū est negandū maius necessariū.1.dist.scdi.q.1.L.

¶In creaturis vbi nāe specifice sūt plurificate i suppositis nulla ē necessario determinata: qz a sola volūtate agentis sunt tot vel tot ita q non repugnat nāe esse in plurib9; : si q̄ talia plura eiusdem rōnis sunt imediate a deo: sunt tm finita i actu; qz volūtas diuina iponit eis finitatē s3 nō sūt necessario finita qz nihil est intrinsecū creaturis

cui 3dictioni repugnat maior vl minor pluralitas quecunq; antē pluralitas est potis in diuinis ipsa est oio finita.2.q.q.V

¶In dānatis est appetit⁹ nālis respectu btitudīs:q2 sicut supra dictū ē appetit⁹ nālis nō addit aliquā pfectionē sup nāz absolutā:s3 solū iclinationē ipsi⁹ nature ad suā pfectionē:z ideo manēte nā manet ille appetit⁹.Et si dicas q tūc ille appetit⁹ erit frustra:ita dicas q dānati frustra sunt hoies vl angeli:cū appetit⁹ nālis nō addat absolutū aliqd sup naturā eoz vñ dico q licet illud sit frustra qd caret pfectiōe sua z frustrat ea fm totā spēm nō tñ est frustra si caret illa in aliquo indiuiduo: vt p3 in orbatis z mōstruosis: sic aūt nō est i pposito:q2 aliq sunt bti q pficiunt fm appetitū eoz nāle3. alij aūt nō z io frustrat fm totā spēm.Illi aūt q ponūt oēs angelos differre spē hñt ponere appetitum fm spēm esse frustra : q2 ipoe est eis 3seq pfectionē suā 49.di.quarti.q.10.H

¶In deo est essentia sub cōpleta actualitate essentie:z hoc mete ex nā rei sic intelligēdo q nec essentia nec aliquid per se inclusum in illa vel actualitate eius sit sibi pcise ex cōsideratione cuiuscūq; intellc⁹.1.q.q.j.H

¶In deo nō ē ordo aliqz realitatū qz vna 3trahat aliā:q2 tūc non esset perfecte simplex z ista est rō quare de⁹ nō est in genere z propter hoc ēt nō est in eo aliq realitas a q sit hypostasis determinabilis a realitate a q est psona:immo nulla oio alia z alia est realitas s3 distictionē ex pte rei a q sit hypostasis z persona 2.di.tertij.q.1.E

¶In diuersitate organoz sola lib⁹ recurrēdū est ad ḟtutē diuinam:sicut z Auer.facit vt p3 in dissolutione illaz qōnū difficiliū.2.celi z mū.z Gal. ēt virtutes seminū vocat diuinas illa igit virt⁹ q facit diuersitatē organoz in corpe aialis op3 q sit agēs difforme z hmōi est difformis actio caloris vel corpis celestis q cōsona est virtuti diuine 18.di.scdi.q.vnica.j.Z

¶In diuis accipiēdo a p⁹signo nāe oino prio ocurrit essentia diuina vt est eē p se z de se qd non cōpetit alicui nature create q2 nulla nā creata h3 eē prius nāliter q in supposito ista autem essentia fm Aug.7.de tri.est q pr est z q filius est l3 nō sit: qua pr est pr: z qua filius est filius. isti igit essentie abstractissime cōsiderate vt priori oib⁹ psonalibus cōuenit esse p se:et in isto priori occurrit nō vt aliqd receptiuū alicuius pfectionis:s3 vt infinita pfectio potens in scdo signo nāe cōicari alicui: non vt forma informās materiam: sed vt quiditas cōicat supposito:ia q formaliter existenti per eam. z ita pullulant(vt quidam dñt) relatiōes ex ea z persone in ea z ex ea non quasi quedam forme dantes esse sibi vel quasi qdā supposita in quibus recipiat esse cum sit simpliciter ens sed qbus suppositis dat esse vt quo formaliter illa supposita sunt z quo sunt deus:z ita relatio illa pullalans : cum sit per se subsistens : ipsa pullulat non vt forma essentie.sed vt nata esse deus ipsa deitate formaliter : licet non vt informante ipsam

sed vt existēte eadē sibi pfectissima idētitate. nullo aūt modo ecōuerso relatio est eēntie: vt q formaltr essentia est determinata vel 9cta vel aliquo mō actuata p ipsam q: h oīa repugnāt infinitati eēntie: vt pmo occurrit sub rōne act⁹ infinit. cōcedo tñ q eēntia est fundamētū istarū relationū: sed nō fundamētum quasi potētiale recipiens istas sed fundamētum quasi per modū forme: in qua iste forme nate sunt subsistere. non qdē p informationē: sicut similitudo est in albedine. sed sicut subsistens dr esse in natura sicut sor. dicit subsistere i humanitate: q: sor. humanitate est hō nō enim ex rōne fundamēti h3 rōnem potētie: vel quasi potentialitatis essentia diuina. sed precise habet rationem forme. vt qua relatio fundata in ea simpliciter ē de⁹. 5. dist. primi. q. 2. J. O

¶In diuinis ad intra nullus pōt esse respect⁹ extrinsec⁹ adueniēs: q: quilibet summe necessario oritr ex natura fundamenti. nec ibi nec in creatiōe pōt eē respect⁹ passionis extrinsec⁹ adueniēs. q: pductum siue extra siue intra summe necessario refert ad pducētē de intra nō est dubiū. sed de extra pbo: q: impossibile est aliquā relationē magis intrinsece creature inesse q̄ illā que est ad creatorē: intātu3 q illa est idē realr fundamento vt ostensum est lib. 2. distin. 1.

q. 5. Est tñ tam ad intra q̄ ad extra in totali pductione actio aliq̄ diuina: accipiēdo actionē nō p aliquo de genere actionis: sed pro aliquo correspondente illi actioni de gñe actionis: sicut in producto nō est passio de genere passiōis sed d passio equiuoce dicta ad passionē correspondentem actioni de genere actiōis, 13. dist. quarti. q. 1. O

¶In diuinis equalitas est relo realis q: est habitudo ex nā rei τ stat cū simplicitate τ necessitate relati in se: q: nō refertur ad aliud qd est minus necessarium formaliter q̄ ipsum relatum. in creaturis est relatio realis ppt ipsam potētialitatem quā rorū relatoꝝ. cōparādo aūt illā quātitatem infinitā ad istam finitam vtraq ratio destruitur: q: iam tollit simplicitas τ necessitas in vno extremo τ tollit potentialitas τ limitatio in altero 30. dist. primi. q. 2. J. R

¶In diuinis aliqñ ē vera pdicatio p idētitatē in abstracto: τ tñ non est formalis. rō huius dr̄e est ista: vt puto: q: concipiendo abstractū vltima abstractione cōcipit quiditas absq habitudine ad qdcūq: qd est extra propriā rōnē3 quiditatis. sic igitur cōcipiēdo extrema nulla erit veritas vniendo ea: nisi precise qditas vnius extremi sit eadem quiditati alterius extremi. hoc aūt nō cōtingit in creaturis: q: ibi abstrahēdo illas realitates q̄ sunt in eodē: puta realitatem generis: τ dr̄e. τ considerando eas precisissime: vtraq ē finita: τ neutra est pfecte eade3 alteri nō eñ sunt mō eadem inter se: nisi pter tertiū: cui sunt eadē. τ iō si abstrahant a tertio: non remanet cā idētitatis eorum: et ideo nec cā veritatis ppositionis vniētis extrema illa. hic igitur est falsa. animalitas est rōnalitas τ econuerso. τ hoc quacūq

cuiq3 predicatione:qz non tm ex trema nō sunt formaliter eadē sed nec vere eadē. quiditas eni hic pcise est potentialis ad qditatē illā:z nō est eadē illi:nisi ppter identitatē ad tertiū a quo abstrahūtur. ergo abstractio illa tollit causam veritatis affirmatiue venientis ea. Oppositū est in deo: qz abstrahēdo sapiētiā a quocunq3: qd est extra rōnē sapiētie: z bonitatē similiter abstrahēdo a quocūq3: qd ē extra eius rōnē formaliter remanet vtraq3 qditas pcise sumpta formaliter infinita. z ex quo infinitas est rō idētitatis eoz facta tali abstractione pcisissima: remanet rō idētitatis extremoz. non eni hic erāt eadē precise ppter idētitatē eoz ad tertium a quo abstrahūtur: s3 ppter infinitatē formalē vtriusq3. z q ista sit ratio predicationis p idētitatē signū est ex hoc: q nō cōceditur ista. paternitas in diuinis ē spiratio actiua:neq3 vt vera formaliter: neq3 vt vera p idētitatē: neq3 paternitas est innascibilitas: z ecōuerso: sicut ista cōcedit. paternitas est deitas: et econuerso. z rō videt:qz abstrahēdo paternitatē et innascibilitatē ab essentia: siue a supposito neutrū est formaliter infinitū. et iō neutrū in sua ratiōe sic abstractū includit rōnē idētitatis eius ad alterū. et iō neutrū sic abstractū de altero vere pdicat. s3 sic abstrahēdo deitatē et paternitatem quātūcūq3:remanet adhuc alterū extremū formaliter infinitū: q̄ infinitas est rō sufficiēs idētitatis extremorum. z iō remanet rō idētitatis eoz:et p cōseqnēs rō veritatis compositionis affirmatiue. In ista autē deitas est bonitas remanet infinitas:nō tātū in vno extremo:sed in vtroq3. ideo est hic veritas ppter idētitatem inclusam virtualiter in vtroq3 extremo. 8. dist. primi. q. 4. 3

¶ In diuinis necessario est aliqua ētitas realis siue ex natura rei. et hoc in existentia actuali; aliodn nihil esset ibi reale i actu Illa entitas realis actualis siue ponat oino vnica siue ponatur aliquo mō distinctio rei vel ratiōis semp erit ibi ponere de necessitate aliquā entitatē realē primā vnicam que nō preexigat aliquā priorē. Si eni quelibet preexigeret priorē:nulla esset prima. z p cōsequens nec aliqua alia esset posterior. Illam etiā pmā entitatē op3 esse absolutā: siue ad se: qz fm Aug. 7. de trini. c. 1. vel. 3. ois essentia q relatiue dr est aliqd excepto relatiuo:et fm idē ibidē in principio tertij si non est aliquid ad se:non est omnino quod relatiue dicatur. 1. q. quoli. B

¶ In diuinis pōt itelligi quasi ifinitas extēsiua si itelligeretur quasi infinita multitudo perfectionū. alio modo infinitas intēsiua alicui9 perfectionis simpliciter: ita q illa perfectio fm propriā rōnē suā sit sine limitatione et termino:z hoc scdo mō adhuc aliqd pōt habere infinitatē nō tm formalē s3 etiā fundamētalē: aliquid aūt formalē intēsiuā s3 nō fundamētalē. Dico ergo q nihil vnius rationis formalis est infinitū primo modo. immo forte:nec absolute in deo est talis infinitas: forte eni sicut psone sunt finite loquēdo

de ista finitate ⁊ infinitate: ita ⁊ perfectiones simplr sunt finite numero seu sua multitudine: ⁊ relatiões: ⁊ notiões, ⁊ hic ⁊ illa simul iuncta sunt finita. sed infinitas intensiua formalis ⁊ fundamẽtalis simul est in essentia diuina vt essentia est. ⁊ ꝓ tanto a Dama. vocatur pelagus: formalis aũt tñ nõ fundamẽtalis est in qlibet alia pfectione simpliciter. quelibet eñi hꝫ suã perfectionẽ formalẽ ab ĩfinitate essentie tãq̃ a radice ⁊ fundamẽto. infinitas aũt neq̃ formalis neq̃ fundamentalis est in relationib' qbuscũq̃ in diuinis. vt osñsum est in. 1. li. dist. 13. q: patri meli' est nõ hr̃e filiationẽ q̃ habere. pfectio aũt simplr est illõ qõ meli' est quodlibet habere q̃ nõ hr̃e. ⁊ iõ lꝫ volũtas sit formalr infinita: tñ nõ includit in se formalr oẽs pfectiones itrinsecas: q: nec essentia nec aliqd aliud icludit sic eas oẽs. sed nec includit fundamẽtaliter oẽs: sꝫ sola essentia sic includit oẽs: iõ dr pelagus: volũtas tñ p idẽtitatem includit qualib; pfectionẽ simplr ⁊ qualibet relationẽ, 13. dist. quarti. q. 1. As

¶ In diuisione ↄtinui potentie multe nõ sunt partes vni' potẽtie demonstrate vel determinate. i. nõ est ibi aliqs vn' act' in quo cõtineanẽ oẽs actus terminãtes potẽtias ordinate reducibiles ad actũ. ⁊ ideo dicte sunt partes vni' potẽtie demonstrate: tñ valet sicut dicere in qbuscũq̃ actib' ordinatis quilibet act' ẽm quẽcũq̃ gradũ est pfactibilis: ibi supremũ l potẽtia põt simul eẽ l actu: q: vnica potẽtia põt reduci in actũ: in qb' aũt natis eẽ tñ l fieri sunt multe potẽtie ordinate: nõ põt aliquod vnũ summũ possibile dari in actu: quãtũ cõtingit esse in potẽtia. sed vltra quodlibet factibile l fieri põt fieri aliqd maius: lꝫ nõ vnica factione. 11. dist. tertij. q. 2. J. E

¶ In donatiõe nõ est iustitia si donãs nõ mere liberalr donat vel ↄ volũtatẽ alicui' a quo depẽdet l donãdo donat. sicut ptꝫ in illo casu de q̃ allegatũ est ibi extra de cẽsi. exigit. li. 6. Nõ aũt mere liberalr donat simul decep tus vel q̃si necessitate tractus donat: q: ignorãtia ⁊ aliqualr coactio excludũt volũtariũ simpliciter ex. 3. ethi. 15. di. q̃r. q. 2. F

¶ In eadẽ cogitatione põt esse pctm̃ ⁊ nõ eẽ: q: quãtũcũq̃ cogitatio sit delectabilis: cũ tñ obiectũ nõ sit delectabile: nõ ẽ peccatũ'. vñ vir sctũs põt delectari in cogitatiõe alicui' pctĩ qõ detestat delectari: tñ in cogitatiõe alicui' pcti q̃ten' obiectũ sit sibi p̃sens vt delectet in illo vt in obiecto est pctm̃. ⁊ hoc ptꝫ per Aug. 9. tri. c. 10. diffinire intẽperãtiã verbũq̃ ei' dicere ptinet ad artẽ moralẽ. eẽ aũt intẽperatũ ptinet ad illud qõ in illa arte culpat. sicut noscere ⁊ diffinire qd sit solecism' ptinet ad artẽ loquẽdi: facere aũt illud vitiũ est qõ in eadẽ arte rep̃hẽdit. sic ꝫ si cogitatio placet ⁊ cõtineat nõ pp cogitatũ: sed vt per eã qs ad finẽ debitũ deducat: non est pctm̃: sꝫ si pp obiectũ illicitũ vt in ip̃o delectet: sic ẽ pctm̃: et isto mõ scti viri detestant cogitationes illicitas. 4. 2. di. scði. q. 4. L

¶ In effectib' ordiatĩ qs eiusdẽ rõnis quoꝝ vterq̃ nat' ẽ gigni

a causa equiuoca nõ opȝ põrẽ esse eã̄m posterioris: sȝ vtrũq̄ causari ab eadẽ causa equiuoca. 9. dist. secundi. q. 2. D

¶In ẽtib⁹ naturalib⁹ista se habẽt ṡm quẽdam ordinẽ. Primo fluxus forme. Scdo forma ṡm quã est actualiter fluxus. ⁊ tertio forma ṡm quã põt esse flux⁹ partis post partẽ. ⁊ quarto permanẽs in quo nõ est natus esse fluxus partiũ: tñ necessario habet formã cõsequẽtẽ in qua natus est esse fluxus. quinto illud in quo nec põt esse flux⁹: nec in aliquo consequẽte ipm̃ naturaliter. Primũ essentialiter mẽsuraẽ tẽpore: qȝ contra rõnẽ eius formalẽ est pmanẽtia. vel q̄ aliqua pars eius maneat eadẽ: sȝ rõ eius requirit parteȝ eius succedere parti. Quintũ oino inuariabiliter manet idẽ dum maneret iõ nullo modo mẽsuraẽ tpe: nec ṡm se totũ: nec ṡm partem eius: nec etiã mẽsuraẽ tpe p accidẽs. Quartũ nõ mẽsuraẽ tpe per se nec ṡm ipsum est proprie quies: qȝ non est natũ moueri: quiescit tñ p accidẽs: qȝ quies est ṡm aliquam formã necessario nõ sequẽtẽ ipm̃. Scdm̃ ⁊ tertiũ est eadẽ forma: sȝ ṡm diuersam dispositionẽ accepta: ⁊ ṡm illam vno modo acceptam est actu motus: ⁊ ṡm aliũm modũ acceptam est actu quies. 2. distin. secundi. q. 4. B

¶In entib⁹ ẽ aliqua perfectio prima. aliqua scda vel quasi secũda. prima est qñ nihil deficit ptinẽs ad primũ esse rei. s. essentiale. scda quando nihil deficit pertinẽs ad esse scdm̃. hec etiã perfectio scda quedã est intrinseca nec coniũgit cũ perfectiuo extrinseco. quedã aũt illa est intrinseca q̄ in hoc pficit: qȝ cõiũgit pfectiuo extrinseco. nec mirũ q̄ aliquid perficiatur in extrinseco: qȝ attingẽdo extrinsecũ maxime si est perfectius se hȝ vlteriorẽ pfectionẽ q̄ꝫ posset habere in se et ad se. isto enim modo ignobiliora pficiũtur in nobilorib⁹ nõ essendo illa realiter: nec habendo illa formaliter inherentia: sed attingẽdo illa. et sic habẽdo modo sibi possibili habẽdi. vnde cuius appetit⁹ est respectu ignobilioris q̄ꝫ sit natura ipsa illud nõ perficitur i extrinseco nisi ṡm quid. in nobiliori etiã licet sit aliqua pfectio appetentis ignobilioris: nõ tñ suprema extrinseca. si autẽ in aliqua natura perficiatur in nobiliori se nõ suprema: necesse est dare aliquaȝ naturam que imediate pficiaẽ nõ nisi in sũmo pfectiuo extriseco: quia non est pcessus in infinitũ in pfectibilib⁹ ⁊ pfectionib⁹. suprema ergo salteȝ perfectibilis natura nõ pficiẽ nisi in sũmo pfectiuo extrinseco tota aũt natura intellectualis est ṡm illã rõnẽ supremã. sic ptȝ ex scda conclusione: nec opȝ ṡm ordinẽ naturarũ esse pfectiua extrinseca cõpletiue pficiẽtia. sȝ sufficit: q̄ pfectiões itrinsece scde cõiũgentes cũ pfectiuo extriseco correspõdeãt gradib⁹ pfectionũ primarũ: sȝ aũt in substãtijs perfectio pma sit simplr nobilior q̄cũq̄ pfectiõe scda intrinseca: tñ nõ est vltimata pfectio: qȝ ipsa habita adhuc expectaẽ ⁊ appetiẽ. vlterior pfectio. scda etiã et si non in se formaliter. tñ vt immediatius cõiungit: perfectiori

est quodamõ appetibilioꝛ perfectio ꝑfectione pꝛima. in quantum est immediatũ ad aliquid appetibile extrinsecum. qꝺ magis appetit̃ ꝙ̃ esse ꝓpꝛiũ intrinsecũ.ſpãlr̃ tñ istud est verũ de volũtate: qꝛ quicũꝙ̃ ali⁹ appetit⁹ appetit extrinsecũ ꝓpter naturam cui⁹ est appetitus. ideo nõ ꝯiungit alicui simpl'r appetibilioꝛi ꝙ̃ sit eẽ nature cui⁹ est. volũtas aũt amat aliqd nobilius se. ⁊ plus ꝙ̃ naturã illius cui⁹ est. ⁊ iõ ꝯiungit appetibilioꝛi ⁊ in se: ⁊ sibi ꝙ̃ sit natura cui⁹ est. 49. di. quarti. q. 2. U

¶ In eodẽ istãti tp̃is in ꝙ̃ charitas vel gr̃a creat̃: infundat̃ aie sꝫ in alio ⁊ alio instanti nature qꝛ pꝛius natura gr̃a vel charitas creat̃ ꝙ̃ aie infundat̃. lꝫ totũ sit in eodẽ instãti. tp̃is vnde duplex ẽ ibi mutatio: vna a nõ esse charitatis vel gr̃e ad eẽ gr̃e et h̃ est vere mutatio q̃ est creatio ⁊ nõ est mutatio pꝛopꝛie dicta qꝛ nihil ꝑ̃supponit nec naturam nec ſd̃m ei⁹ susceptiuũ alia est mutatio a subiecto nõ charo ad esse char̃ ⁊ sic mutat̃ anima a nõ esse charo ad esse charũ. et ista mutatio nõ est simpl'r creatio qꝛ ꝑ̃supponit susceptiuum ⁊ ideo hic mutatio ſm qꝺ põt dici gñatio. ⁊ totũ cõpositũ ſm qꝺ generat̃ tale ⁊ nõ simpliciter. qꝛ suba q̃ est terminus gñationis pꝛefuit vel pꝛesupponitur in infusione gratie generatur ſm esse gratum ⁊ accidentale. 17. di. pꝛimi. q. 4. ſ. Zꝫ

¶ In eodeꝫ instanti nãe in quo materia ꝑcedit totũ vel foꝛma neutrũ natũ est eẽ ꝑſona. qꝛ tũc ꝑmo. qñ ex istis vnitis est tota nã. tunc ip̃a tota est ꝑſona in se si non impediatur ab assumente. 2. di. tertij. q. 2. ſ. A

¶ Inesse accñtis nõ ẽ eẽntiale p̃ri⁹ ꝙ̃ agere in extrinsecum: loquendo de inesse alicui sube. qꝛ vtrunꝙ̃ ꝯuenit ꝯtingenter accidẽti: ⁊ posteri⁹ etiam ꝯtingẽter pꝛehabet pꝛius necessario quideꝫ ⁊ essentialiter actio ꝑ̃suppõnit esse ipsi⁹ foꝛme actiue. sed ꝙ̃ inesse ꝯcomitet̃ illud esse nõ est necessariũ: nec nec̃io ꝑ̃actum ad agere. qñ tñ vtercꝫ respectus ꝯuenit eidem foꝛme absolute. s. inesse ⁊ agere in extrinsecũ: licet vtercꝫ sit extrinsecus aduenies tñ pꝛimus nõ ita se hꝫ ꝯtingenter ad fundamentuꝫ sicut ſc̃ds. qꝛ si semꝑ fundamentum stãte oꝛdine causarũ naturaliuꝫ h̃ꝫt pꝛimũ respectum. nõ sic ſc̃dm: ⁊ p̃ht plura impedire ne ſc̃ds respectus insit ꝙ̃ ne pꝛimus: qꝛ si ꝯtrariũ impediens põt auferre isti foꝛme ne agat: sꝫ ne insit nihil potest auferre nisi deus. 12. dist. quarti. q. 3. ſ. Y

¶ In eternitate nõ sunt ꝯ̃dictoria vera de volũtate diuina neꝙ̃ ẽt volitio diuina est respectu ꝯtradictoꝛioꝛum. vt cõtradictoria sunt. 2. di. secundi. q. 1. A

¶ In eucharistia nõ ẽ talis vnitas inter sp̃es panis ⁊ vini q̃lis est in sacro baptismi. ille eñ nõ sunt p̃tes tales quarũ neutra significat sine altera. vere enim spes panis cõtinet coꝛpus xp̃i etiã sine cõsecratione sanguis: sed hec verba nihil sunt baptismi sine ablutione: nec econuerso. 6. di. quarti. q. 3. C

¶ In eucharistia sacerdos non bñdicit inquãtũ mal⁹: sꝫ inquãtũ hꝫ i bñdicẽdo ⁊ ꝯsecrãdo intẽtionem ecclesie. 3. di. q̃rti. q. 2. P

¶ In gñatione ꝛ corruptiõe na tura corruptũ non hꝫ vltimum sui esse: qꝛ tũc haberet qualitates cõuenie̅tes salte̅ in tali gradu in quo possent stare cũ forma illi⁹: ꝛ si sic: nõ subito abijceret: nec igit corrũpendũ subito corrũperet: et sicut corruptũ nõ habet vltimum sui inesse: sic hꝫ primũ in nõ eẽ: qꝛ cũ eẽ geniti cõcurrit nõ esse corrupti: genitũ aũt in instãti gñatiõis hꝫ eẽ qꝛ tũc forma ei⁹ est in materia ꝛ hꝫ tũc primũ esse: qꝛ tunc forma imediate succedit priuationi: et sicut genitũ hꝫ primũ inesse: sic corruptũ hꝫ primũ in nõ esse. sꝫ si aliq̃ virtute cõseruaret aliqđ ens inesse in aliquo instãti vltimo. ibi tũc nõ esset dare primũ nõ esse: sic eẽt de illa creatura ꝑ manẽte q̃ nõ hꝫet esse nisi ꝑ instans. Uniuersalr̃ aũt dico ꝙ in succedẽtib⁹ sibi inuice̅ siue sint opposita priuatiue, siue cõtradictorie siue q̃si cõtrarie: qꝛ ambo sunt positiua. nũꝗ̃ est dare vltimũ p̄cedẽtis ꝛ cũ hoc primũ ꝯñtis. qꝛ tũc opposita eẽnt i eodẽ instãti: vel duo instãtia imediata semꝑ tñ alterũ est dare. s. vel vltimũ prioris vel primum posterioris. qꝛ diuisibile nõ est imediatũ nisi indiuisibili: ꝛ succedẽtia sibi inuice̅ sunt opposita imediata. Cũ igit̃ illa q̃ accipiũt nõ esse post eẽ q̃dã sunt raptim trãseuntia q̃dã ꝑmanẽtia naturalr̃ genita vel corrupta. q̃dã aũt pñt esse entia ꝑmanentia virtute diuina producta vel corrupta. In primis. s. raptim trãseuntib⁹ ẽ dare tã vltimũ ꝗ̃ primũ inesse. qꝛ illđ istãs i quo solo hñt eẽ. ꝛ iõ nec est dare primũ nec. vltimũ in nõ esse: qꝛ tã in toto tp̃e terminato ad hóc instans ꝙ in toto tp̃e sequẽte hoc instãs hꝫ nõ esse. In scđis aute̅ est dare primũ inesse sed nõ vltimũ. ꝛ sir̃ in nõ esse est dare primũ ꝛ non vltimũ: sicut expositũ est pri⁹ ꝑ intẽtione phi. In alijs aũt q̃ ꝑ virtute̅ diuinã ꝓducũtur vel destruunt̃ põt eẽ vterq̧ istorũ modorũ. Et ẽt tertio mõ s. ꝙ sit ibi dare vltimũ ineẽ ꝛ nõ primũ in nõ eẽ: qꝛ illa virt⁹ põt in quẽcunq̧ modũ successionis vni⁹ ad alterũ q̃ nõ includit cõcludit contradictione̅. 12. q. q. R

¶ In gñatione forme mixti dñr elemẽta vniri ꝫm virtutem nõ ꝫm substantiã: ita ꝙ aliq̃ forma ꝓducat̃ ex illis q̃ cõtineat vnitiue q̃litates illorũ in virtute et nõ substãtias in actu manet ꝗ̃ in mixto sicut si diceret̃ ꝙ sensitiua ꝛ vegetatiua manet i intellectiua. 15. dis. scđi. q. vnica. I

¶ In gñationib⁹ ꝛ corruptionibus cõiter cõcurrit potẽtia obiectiua ꝛ subiectiua: ꝛ ex potentia obiectiua trahit agens ad actũ illud qđ est in tali potẽtia: puta totale̅ terminum generationis: q̃ includit formã et materiã dũ est in potẽtia obiectiua sicut q̃n est in actu hꝫ vtrũq̧: et hoc mõ agẽs nõ largit̃ multitudine̅ sed ꝑfectione̅ solũ. sicut eñi totus ignis est fact⁹ in actu sic totus fuit in potentia: ꝛ hec ẽ ꝓma extractio ei⁹ qđ fuit i potẽtia obiectiua. Scđa extractio ẽ ꝫm ꝙ agẽs de potẽtia materie p̄existẽtis: ꝛ q̃ in fine generationis est pars cõpositi: q̃ est altera pars compositi q̃ prius non fuit in actu nec in re extra sicut materia: ꝛ sic agẽs vel generã ꝫ largit̃ multitudine̅ loquẽdo ꝺ

multitudine in actu:sic igit ge-
nerãs largit pfectionē.put ac-
cipit totū terminū generatiōis
quod erat in potētia obiectiua.
Alio aūt mō accipiēdo potētiā
subiectiuā:vt.de q extrahit for-
mā.sic largit aliquā multitudi
nem actualē.12.dist. scdi.q.1.B
¶In gñationibus successiuorū
hoc ē pfectiōis l eis:q dū fiunt
sunt lperfectiōis est in eis q nō
manēt.sed hñt esse tm in fluxu
ptis post partē. In generatiōe
pmanētiū hac est pfectionis qd
manēt:z lperfectiōis q nō sunt
dū fiūt.qz hoc ponit impfectio-
nē in faciēte:qz nō est pfectū fa-
ciens:silr in facto q necessario
hz esse post nō eē.in diuisibilib⁹
successiuorū hoc est pfectiōis q
dū fiunt sunt.z tota simul sunt.
sz impfectionis:q raptim trās-
eunt.9.dist.primi.q.vnica.j.B
¶In gñe sunt tres cōditiones
q faciūt cōtractū esse nullū:due
ex parte psonarū.vna q hec p-
sona putet esse illa:alia q pso-
na serua credatur libera.tertia
cōditio est error sibi correspon-
dens ex pte cōtract⁹:puta si: cre
dat aliā psonā simili contractu
contrahere:cū tñ in rei veritate
nō cōtrahat qz nō intēdit dare
sicut alia intendit accipere.30.
dist.quarti.q.1.j.B
¶In gñe pt aliqd iuste nō red-
dere debitū coniugi dupl:r:vno
mō si cōiunx amisit ius petēdi:
vel nō hz ius petēdi p tūc. Alio
mō qñ obligat ad nō reddendū
vinculo fortiori:primū cōtingit
in fornicatione cōiugis.maxime
si alter tñ fuerit fornicat⁹.tunc
eñi innocēs post lapsum si sibi
publice consisterit repellere:et
amisit lapsus ius petēdi pro eo
q nō seruauit fidē:z iō nō est ne
cessario sibi fides seruāda saltē
affirmatiue si aūt vterq lapsus
sit.tūc paris crimina pari vindi
cta sunt delēda:sic nō hz ius pe
tendi statim post matrimoniū
ratū lz adhuc non amiserit.32.
dist.quarti.q.vnica.B
¶Ingenitū inqntū negat hre
genitorē dicit dignitatē psona-
lē pme psone l diuinis.qz sicut
dignitas est in scda psona hre
principiū.originās.ita est digni
tas in pma psona non hre:et tñ
ista dignitas non opz q sit di-
gnitas formalr alicui⁹ positiui
proprij cōnotati p hoc qd est in
genitū.vñ negatio pōt dici esse
dignitatis in aliq p quanto in-
dignitatis eēt si opposita affir-
matio poneret i eo sicut digni-
tatis est l rege,q nō sit celestis
vel mercator.27.di.pmi.q.3.C
¶In habēdo illud qd ē cōe tri-
bus psonis nō est aliqua distin
ctio nisi ptinēs ad originē:puta
q pma psona hz illud a nullo.
secūda ab vno.tertia a duob⁹.
Sed ista dña nō facit q vna p-
sona terminet depēdentiā na-
ture:et nō alia:qz illa dña esset
oino eadē et si nulla psona fuis
set lcarnata:siue qlibz:siue qcū-
q sola persona:puta si pr solus
fuisset incarnatus.19.q.q.j.B
¶In hñtib⁹ tñ ordinē natura-
lē:z simultatē realē efficaci⁹ ex-
cludit min⁹efficax:lz efficaci⁹sit
posteri⁹ nā.nec mirū qz ipedičo
sine phibēs qhq ē posteri⁹ na-
turalr.agēs tñ primū lpedit p
cōtractionē ei⁹.exēplū in gene-
ratiuo vni⁹ z alteratiuo ad cō-
trarium.44.dist.quarti.q.2.O
¶In duob⁹iuramētis.s.doloso
z incauto pz q iurās nō manet

obligat⁹ ad implendũ qđ iurat post iuramẽtũ:ſ3 in actu iurandi peccat mortaliter.39.di.tertij.q.vnica.ſ.M

¶In reflexione luminis primũ agẽs nõ eſt illa lux punctalis q̃ tãgit corp⁹ a q̃ fit inflexio ſi tñ lux pũctalis eẽt ibi:ſ3 ẽ ipm primũ obiectũ a q̃ multiplicatur illa lux. Idẽ eñ agit in viſiõe recta reflexa z fracta vñ pũctus tãgens ſuperficiẽ ſpeculi nõ multiplicat radium reflexum:ſ3 primum luminoſu3 qđ vſq ad ſpeculũ multiplicat lumẽ ſuũ illđ etiã immediate in rõe cãe multiplicat radiu3 reflexũ z rõ eſt: q3 agẽs naturale ex quo agit ẽ3 vltimũ ſue potẽtie qñ impedit agere ẽm illã lineã q̃ eſt maxie conueniẽs actioni nãli puta rectam q̃ eſt breuiſſima agit ẽm eã ẽm quã põt.ſ.ẽm lineam reflexã:z hec eſt rõ quare nõ vr in ſpeculo imago ipſa corpis multiplicata vſq ad ſpeculũ ſ3 ipm corpus cuius eſt imago.10.diſt quarti.q.9.D

¶In inſtãti corruptionis ſpẽr in eucharistia eſt ibi ſubſtãtia noua:ſ3 nõ panis :q3 illa nõ eẽt nata affici q̃litatib⁹ incõpoſſibilib⁹ pani iã inductis:ſ3 talis eſt illa ſubſtantia noua qualez nã generaret de pane corrupto ſi ſba panis ibi fuiſſ3.10.q.q.ſ.R

¶In priori ſigno originis ãteq intelligat.ſ.ſ.ſpirari pater z filius cognoſcũt ſpiritũ ſanctũ vt intuitiue:l3 nõ vt exiſtẽtẽ in ſe: q3 cognoſcunt eſſentiã diuina3 que eſt rõ cognoſcẽdi intuitiue quodcunq obiectũ intelligibile ſicut trinitas cognouit creaturam etiam intuitiue anteq producatur:q3 eẽntia ſua:qua3 intuet:eſt rõ pfectiſſime cognoſcendi oĩa alia z p ꝯñs eſt rõ cognoſcẽdi intuitiue qđlibet cognoſcibile:licet nullu3 exiſteret in ſe.10.di.primi.q.vnica.S

¶In inductiõe p terrores multũ eſt de inuolũtario z parũ de volũtario:ecõuerſo aũt ẽ in inductiõe p blãditias z delitias ibi eñ multũ eſt de volũtario:z parũ de inuolũtario: q3 in primo ſi volũtas dimittat ſibi ſtatim reſilit.in ſecundo aũt ſi iam allecta dimittat ſibi forſitã pſeqretur illud ad qđ allecta eſt:z iõ nõ ſic eſt inuoluntaria coactio p blãditias ſicut illa q̃ eſt p minas z terrores.z rõ eſt q3 freqnter voluntas concordat appetitui ſenſitiuo:q̃ ab aliquo magis cõueniẽti patiens magis z magis inclinat:z econuerſo patiẽs ab aliq̃ diſconueniente magis z magis fugit.29.di.q̃rti.q vnica.ſ.G

¶In inſtãti ꝯceptiõis nãe fuiſſet ſctificatio marie nõ a culpa q̃ tũc infuit:q3 nulla fuit : ſed a culpa q̃ tũc infuiſſ3 niſi tũc gr̃a illi aie fuiſſet infuſa. Et ſi arguatur ꝙ ibi fuit libido falſu3 eſt ẽ ꝯceptione nãrũ.l3 poſſet ꝯcedi fuiſſe in cõceptione z mixtiõe ſeminũ. Et dato ꝙ in ꝯceptiõe ſeminũ fuiſſet creatio aie tñ non fuiſſet aliqđ icõueniẽs gr̃a3 tũc fuiſſe infuſam aie p quã aĩa nõ ꝯtraxiſſet aliq infectionẽ a carne ne cũ libidine ſeminata:ſicut eñ poſt pmũ iſtãs baptiſmi potuit manere infectio corpis ꝯtracta p ppagationẽ cũ gr̃a in anima mundata:ita põt eſſe in primo inſtãti:ſi de⁹ tũc creauit gr̃am in anima Marie.3.diſtinctione tertij.q.1.I

¶In istāti resurrectiōis sic̄ fiēt
corpa gloriosa ⁊ habebūt dotez
agilitatis:sic ꝑ dotē illā rapien
tur obuiaz xp̄o. Et si portabunt
ab angelis vel rapient ī nubibꝰ
nō sequet aliq̄ impꝑfectio vl' vio
lētia in corporibꝰ hoc em̄ fiet ad
reuerētiā nō ad supplēdā īdigē
tiā vel impꝑfectionē ꝟtutismoti
ue ī eis.49.di.q̄rti.q.14.I.M
¶In entibꝰ īferioribꝰ q̄dlibet ī
diuiduū ꝑticipat naturā spē i:⁊
tn̄ illa natura pōt eē in vno sin-
gulari primꝰ terminꝰ ꝓductiōis:
⁊ in alio singulari principiuz ꝓ
ducendi. Si aūt ibi presuppona
tur materia hoc nō est ꝑꝑ nām
illam ꝑticipatā sz q: forma illa
q̄ est ps nature ꝑticipate est for
ma materialis.1.di.q̄rti.q.1.L
¶In obiecto vt volito est relo
alia ad volūtatē diuinā q̄ꝫ illa:
q̄ ī eo est vt itellecto ad itellectū
diuinū ⁊ ista alia relo nō ē relo
realis:nec tn̄ est rōnis loquēdo
stricte de relatiōe rōnis.s.intel-
lectꝰ:nec ista diuisio ē sufficiēs
ꝙ oīs relatio aut est realis aut
rōnis,accipiēdo relatiōnē rōis
stricte:q: oīs potētia q̄ pōt hr̄e
actū circa obiectum existēs vel
nō existens ⁊ illud obiectuz pōt
actu suo cōparare ad aliud ad
qd̄ tale obiectū non cōparat ex
natura rei:pōt in obiecto vt ob
iectū est:causare relonē ipiꝰ ad
aliō q̄ q̄dē relatio nō est realis
q: nō est ex natura obiecti in se
nec tn̄ est stricte rationis:q: nō
semꝑ illa potētia ꝯparās est rō
tn̄ siue potētia ,rocinatiua pōt
em̄ volūtas vtēs aliq̄ bono ad fi
nem causare in obiecto illo rela
tionē ad illū finē.et nec est illa
realis relatio:q: nō est ī aliq̄ ex
natura rei:sz ex coparatiōe vo-
luntatis ꝯferētis potest em̄ vti
deo ad creaturā nec est illa rela
tio rōnis:quia potētia ista cau-
sans istā cōparationē nō est rō
siue intellectꝰ: siue imaginatio
dicatur talis virtus collatiua si
ue quecunq̄ꝫ alia certū est em̄ ꝙ
volūtas est talis potētia colla-
tiua ⁊ comparatiua:ita bn̄ sicut
potētia intellectiua: ⁊ iō certuz
est ꝙ vtraq̄ꝫ istaꝝ potētiarū po-
test obiectum suū cōparare.⁊ in
obiecto suo causare relationem
nō realem : q: sic esset ibi in tali
ex natura rei sine oī cōparatio-
ne:nec relationē ratiōis stricte
sumptā ꝓ relatione causata ab
intellectu : sz eā q̄n̄q̄ꝫ cōcomitet
relato rōnis causata ab intelle-
ctu: sed voluntas diuina:⁊ etiā
volūtas oīs:q̄cq̄d sit de imagi-
natione:de qua nō nūc.pōt com
parare seip̄az ad obiectū in esse
volito ab eterno ⁊ ecōuerso ⁊ sic
potest ī obiecto causare relatio-
nem rationis ad ipsam.45.dis.
primi.q.vnica.C
¶In matrimonio nō tenet filiꝰ
obedire patri qd̄ autez adducit
de mr̄imonio spūalı nō est simi-
le:q: nō tātā auctoritatē hz pa-
ter corporalis suꝑ filiū ad mr̄i-
moniū carnale:quātā hz pater
spūalis suꝑ filium respectu mr̄i
moniȷ̄ spūalis ⁊ rō congrua est:
q: hic efficit ꝯhēs melioris ꝯdi
tionis:non sic autem ibi.29.di.
quarti.q.vnica.D
¶In lege euāgelica nō inuenit
a xp̄o alia ꝓhibitio in cōtractu
matrimoniȷ̄ gr̄a affinitatis seu
ꝓpinq̄tatis vltra ꝓhibitionē le
gis nature nec etiam explicite
cōfirmauit ꝓhibitionē suꝑ hoc
factā in lege Mosayca.sz eccle-
sia illegitimauit ꝑsonas aliq̄s

in gradu remotiori: postea i q̄r to gradu ꝛ rō illegitimationis fuit ꝑpter pacē ꝛ amicitiam ser uandā in ecclesia. vsq₃ eñ ad q̄r tū gradū manet amicitia rōne cōsanguinitatis. ꝛ ex tunc inci piunt esse quasi extranei ꝛ amo re cōtepescere. ꝛ iō congruū est tūc per vinculū coniugale tepe scentē amicitiā reuocare. 40. dist. quarti. q. vnica. E

¶ In lege veteri erāt moralia si ne legalia iudicialia ꝛ cerimo nialia: ꝛ quātum ad quodlibet istorū pōt intelligi verbū christi Nō veni soluere ꝛc. q: decalog⁹ simpliciter manet: sed ꝑfectius exponit q̄ Iudei intelligāt. vt pꝫ Mat. 5. Audistis q: dictū est antiquis. nō occides. Ego autē dico vobis. Quicūq₃ dixerit fra tri suo racha ꝛc. ꝛ nō mechabe ris ꝛc. Ego aūt dico vobis. Qui cūq₃ viderit mulierē ad concu piscendū eā ꝛc. Iudicialia aūt manēt: nō in se: sed: in equipol lenti quātū ad finē. Finis eñ iu dicialiū erat pacifica cohabita tio hoim. mores aūt euangelici plus valēt ad pacificā cōuersa tionem q̄ lex tallionis: magis eñ seruatur pax si non ꝑcutias percutiētē q̄ si oculus ꝑ oculo ꝛ dens pro dente reddatur. vn de breuiter nullum iudiciale il lius legis: q: illius legis ligat nunc: licet tñ bene principibus nūc statuere aliqua que erāt in lege Moysi. ꝛ illa ligāt auctori tate principis nūc statuētis nō auctoritate legis veteris. sicut lꝫ vni regi in regno suo statue re legē q̄ est in alio regno. sed il la nō ligat ibi: q: lex est alteri⁹ regni: sꝫ q: instituta hic ab isto rege. Cerimonialia aūt nō ma nent in se: sed in suis significa tis: q: vmbra transiit ꝛ veritas successit. Oēs eñ ille purifica tiones significabāt purificatio nē a pctō: ꝛ ille oblatiōes figu rabant oblationē ꝑfectā xpi. et actus quosdā latrie: fidei: spei: ꝛ charitatis in deū: ꝛ hec sunt cōpleta: hostia illa iā oblata. et per eā pctīs purgatis: ꝛ menti bus in cultū dei directis. Dico ergo q̄ nō venit soluere legem vel circūcisionem quātū ad fru ctū ad quē erat instituta immo perfecti eā copiosius remediū ꝛ longe perfectius instituendo 4. dist. quarti. q. 4. O

¶ In lege nature fuisset vincu lum cōiugū indissolubile: et tñ tunc nō fuisset ꝓprie sacramē tum annexū cōtractui mrimo nij: ꝛ xps potuisset istā indissolu bilitatē ꝑcepisse in mrimonio sue legis: lꝫ nullū sacrm adiun xisset: illi cōtractui: potuisset ēt sacramentū adiūgere cōtractui ex quo tñ cōtractu nō vellet na sci vinculum indissolubile: si vo luisset repudiū Mosaycum ap probare. est ergo ista indissolu bilitas a dño superiori determi nāte contractū debere fieri pro semꝑ. ꝛ obligationem debere se qui semper nisi ipsemet in ali quo casu dispēset: ad hoc etiam consonat rō naturalis recta. 31. dist. quarti. q. vnica. D

¶ In mrimonio rato etiā si cō trahēs intēdat non ꝯsentire in carnalē copulā: sꝫ statim ad re ligionē aduolare ante cōsuma tionē: nō est accōmodatio: sꝫ ꝑ mutatio ptātis non ad tps: sed ꝑ vsu ꝑpetuo: aliodn nō eēt ve re matrimonium noue legis: ꝛ ex datione ista oritur vinculū

indissolubile nisi p morte natu ralē alterius cōiugū :vel per re uocationē seu relaxationē illi⁹ qui statuit hoc esse sic indissolu bile christus aūt qui istā indis solubilitatē induxit Math.19. reprobans p lege sua repudiū Mosaycū ipe relaxauit istā in dissolubilitatē:qn̄ alter coniu gū cōuertit ad religionē vn̄ ec clesia nūq̄ attentasset post mr̄i monia rata nō cōsumata licen tiare alterū ad religionem alte ro manente in seculo nisi chri stus hoc instituisset.31.dist.q̄rti. q.vnica.C

¶In mēoria paterna:vt p̄cedit q̄si intelligētiā:lapis nō h̄z esse intelligibile nō em est pri⁹intel ligibile q̄ intellectū:s̄z tm̄ eēn tia diuina pri⁹est actu intelligi bilis:ꝛ ipsa quasi facit oīa alia intellecta nec pri⁹intelligibilia q̄ itellecta:qꝛ tūc ẜm aliquā di stinctionē p̄cederēt intelligere qđ est falsum igit̄ tm̄ sunt vir tualiter in mēoria qꝛ eēntia est ibi formaliter. Si dicat̄ q ipsa pri⁹relucēāt vt intelligibilia q̄ actu intelligantur hoc negādū est de relucere actu: solūmodo verū est de virtualiter relucere q̄si eēntia diuina actu relucet. 1.di.secūdi.q.1.G

¶In motu locali ē successio ex duplici cā:videlꝫ ex diuisibilita te mobilis: ꝛ ex diuisibilitate spatij.q̄rū vtraq̄ cā si eēt p se et precisa eēt sufficiēs rō successio nis.Nā quodlibet mobile pri⁹ ptrāsit vnā partē spatij q̄ aliā: et ita eēt successio ex parte spa tij cōparādo idē mobile ad di uersas partes eius quodcunq̄ etiā idē in spatio prius pertrā sit mobile ẜm primā partē sui mobilis:q̄ ẜm scđam:ꝛ ita esset successio ex parte mobilis com parādo ad quodcūq̄ idē in spa tio:ita etiam posset assignari in motu alteratiōis:ꝛ forte in mo tu augmētatiōis negat igitur phs ꝛ bn̄ q indiuisibile quātu3 est ex se possit moueri vel moue re ita q ex eius parte possit ac cipi cōtinuitas motus ita q sit mobile habēs in se rōnē cōple tā mobilis cōtinui : qꝛ nō h̄z in se q cōtinue moueat̄:nō.tn̄ ē il lud cui repugnat continue mo ueri vel mouere accipiendo ab alio cōtinuitatē motus.2. dist. secundi.q.9.U

¶In mutatione nāli vbi ē ma teria ꝛ forma agens:ꝛ cōpositū ex materia ꝛ forma sunt respe ctus multi:puta respect⁹ agen tis ad compositū pductū ꝛ ecō uerso respectus compositi pdu cti ad agēs:respect⁹materie ad formā ꝛ econuerso ꝛ vtriusq̄ re spect⁹ ad totū ꝛ econuerso et re spect⁹ cōpositi ꝛ forme presentꝫ ad oppositū precedēs:ꝛ nō solū ista absoluta.s.compositū ꝛ for mā precesserūt sua opposita. s3 etiā illos respectus materie ad formā ꝛ econuerso :ꝛ forme ad cōpositū ꝛ ecōuerso precesserūt opposita sua ꝛ iō pōt esse respe ctus oim istoꝝ respectuum ad opposita sua:nec hoc tm̄ s3 etiā oēs isti respec⁹ sunt ab agente ꝛ iō pōt eē respect⁹ istoꝝ respe ctuum ad agens: ita q de istis multis respectib⁹ accipiendo il los:q̄ sunt ad ppositū: materia habet respectū ad formā sicut pfectibile:ꝛ illud qđ pficit̄ ad p fectionē et ista coeua sunt exi stētie cōpositi iste etiā respect⁹ est ab agēte effectiue inducēte

formã.et perficiente materiam hac perfectione formali: ita ꝙ in respectu isto qui est materie ad formam vt receptiui ad perfectionẽ siue vt perfectibilis ad pfectionẽ fundaẗ respect⁹ passiui ad agens. Iste etiam respectus succedit suo opposito: qꝛ materia non prius fuit formata: istos tres respectus videtur dicere mutatio passiua.s.respectum materie ad formã.vt receptiui ad perfectionẽ siue vt pfectibilis ad pfectionẽ: et respectum passiui: siue producti ad agens siue producens: ꝛ respectum posterioris ad oppositum precedens. duo aũt istorum respectuum scꝫ primus ꝛ tertius videnẗ vniuersaľr cõcurrere ad mutationẽ absolute non comparando eam ad agẽs: ꝛ isti exprimunẗ per illã rõnẽ mutationis: qua dꝛ aliquid mutari: qꝛ aliqd aliter se hꝫ nunc ꝙ̃ prius: si hr̃e exprimat respectum materie ad formã: siue perfectibilis ad perfectionẽ ẜm quã sic se hꝫ: hoc est ꝙ actuaẗ illa perfectione: sed aliter ꝙ̃ prius. ecce alius respect⁹ fundatus in alio respectu materie ad formam siue perfectibilis ad perfectionẽ. Et si addaẗ ꝙ mutari est aliqd aliter se hr̃e nunc ꝙ̃ prius ab aliquo mutãte. ecce tertius respectus. Ad propositũ: ergo põt dici ꝙ mutatio accepta proprie non est eadẽ forme: qꝛ mutatio tunc maneret manente forma: nec est eadem respectu mãe ad formã nec ecõuerso: qꝛ tũc semper maneret dũ manet cõpositũ. sed est ordo mãe ad formam: vt nouus.i.imediatus ad talẽ ordinẽ: ꝛ neuter istorũ ordinum est dependentia essentialis ad aliquid ad qđ depẽdeat habẽs illum ordinẽ et ideo neuter est idem absoluto.1.distinc.secundi.q.5.infra.S

¶In natura humana ĩ xp̃o est vnitas aliq̃ realis minor vnitate numerali: ꝛ siľr vnitas realis in Maria: ꝛ ista vnitas est fundamentũ mutue equalitatis in christo ꝛ maria: si ponanẗ fuisse equales in natura humana.8. dist.tertij.q.vnica.J.I

¶In natura rei ẽ summa capacitas vel minima aň oĩm formã receptã: nec illa augeẗ vel minuiẗ quãcũꝗ formam recipiat: qꝛ posse hr̃e gratiã ẜm Augu. pmo de pdestinatione sanctorꝝ. c.4. inest homini a natura ita ꝙ ista potẽtialitas fundaẗ ĩ nã aie. vt ẽ talis eẽntia ita ꝙ nihil eã mutat.13. dist.tertij.q.4.J.L

¶In nobis nõ est tm̃ vnic⁹ act⁹ intelligendi: accipiendo actum de genere qualitatis. neꝗ vnicus actus gignendi: accipiẽdo actũ pro actione de gñe actionis: qꝛ si esset tantũ vnicus act⁹ iste. ꝛ tantũ vnicus ille: ꝛ ille et iste essent idem: tunc voluntas nr̃a nullã causalitatem hr̃et in rõne actus intelligendi: qui est de gñe qualitatis: neꝗ in rõne act⁹ gignẽdi: q̃ est de gñe actionis. in diuis igiẗ cũ nõ sit in pr̃e nisi vnic⁹ act⁹ intelligẽdi: respectu illi⁹ actus volũtas pr̃is nõ habebit aliquã rõnẽ pncipij vel cãe cũ etiã non sit nisi vnic⁹ actus dicẽdi respectu illius voluntas nõ habebit rõnem principij: qꝛ voluntas sicut operando: ita et producẽdo vel principiando sequiẗ aliquo mõ intellectũ. actus igiẗ dicẽdi precepit

oēm principiationē volūtatis. Et tn̄ volūtas vt cōplacēs: nō vt p̄ncipiās: hr̄e actū respectu illius genitionis: ex hoc ꝙ volūtas: vt operans in p̄re nō p̄supponit genitionē. sed tn̄mō itellectionē illā: q̄ pr̄ formalr̄ intelligit i nobis aūt vere sunt auctēs Aug. ꝙ volūtas mouet actē ad actū cognoscēdi ⁊ t3 eā l; cognitionē q2 posito primo actu nr̄o siue de gn̄e q̄litatis siue de gn̄e actiōis possum⁹ hr̄e alios act⁹ posteriores ex iperio volūtatis in p̄re aūt volūtas nō admonet intelligētiā p̄ris vt formandā a memoria p̄ris q2 in p̄re non est nisi vnica intellectio formalr̄ q̄ p̄cedit aliquo mō productionē verbi. nec admonet memoriā ipsi obiecto vt gignatur verbū. 6. dist. primi. q. 1. ſ. L.

¶ In nobis nō pōt esse similitudo imaginis ad p̄thotipū. notitia em̄ genita in imagie creata accidēs quoddā est cui nō cōmunicat fecunditas illa ad p̄ducēdū amorē qua formalr̄ eē aliqd productiuum dilectionis. accidens em̄ tale nō est natum esse formalr̄ intelligēs neq volens ⁊ ideo memoria gignēs notitiā actualē accipiendo memoriam vt est perfecte gignēs nō potest cōicare genito illā p̄fectā fecūditatē quā prius habuit: q2 nō cōicat sibi eandē naturā: sed p̄ducit eā equiuoce in alia nā. pr̄ aūt generās filiū cōicat ei eandē naturā: ⁊ eandē fecunditatē spirādi amorē: q̄ nō intelligit in gnatione filij hr̄e terminū adequatū. ⁊ ideo fili⁹ eādē fecūditatē hn̄s. pōt p̄ducere sicut pr̄. p3 igit rō: quare non pōt ista p̄ductio saluari in partib⁹ imaginis create sicut in p̄sonis trinitatis: q2 nō pōt esse eadē fecunditas in duab⁹ primis partib⁹ imaginis pōt esse autē et est. in duabus p̄sonis respectu tertie. Silr̄ si notitia genita eēt alicuius productiua aliquo mō hoc nō esset nisi per modū nature ⁊ nō libere. Est tn̄ hic aliq̄s ordo inter secundā partē imaginis ⁊ tertiā quia tertia presupponit secundam naturaliter l3 nō sit ab ea. 3. dist. primi. q. 9. J.

¶ In notitia p̄ducta nō ē aliqs respectus ad creabile qui non sit in notitia cōmuni tribus p̄sonis. 8. q. q. ſ. J.

¶ In nulla natura ponēdū ē ꝙ derogat ei⁹ dignitati nisi sit euidēs ex aliquo cōueniēti tali nature ꝙ pōt accipi a ph̄o. 2. de generatione. semp inquimus naturam desiderate id qđ melius est et sicut in toto vniuerso ita in q̄libet parte magis ponēdū est id qđ melius est sibi. si nō euidenter appareat sibi illud nō cōuenire. 45. dist. quarti. q. 2. S. B. t. c. 39 Idē. 8 physi. t. c. 56

¶ In nulla scia tradit ita distincta cognitio de aliquo alio qđ nō est subiectū eius primū sicut tradit in illa que esset de illo vt de subiecto ei⁹ primo. q2 in nulla scia tradit ita distincta cognitio de non per se subiecto. sicut de per se eius subiecto. tunc em̄ non esset ratio quare illud subiectum esset magis subiectum eius ꝙ̄ aliud. 3. q. prolo. ſ. F.

¶ In nullo ordine essentiali ex p̄pria rōne prioris ⁊ posterioris op3 ipsa cōmultiplicari sed potest stare multiplicatio posterioris sine multiplicatiōe prioris: sed nō ecōuerso. silr̄ qn̄cū aliqua duo cōparant ad aliqđ

tertiũ qđ est illimitatũ: eo mõ quo illa duo non sunt illimitata non opʒ condistingui in eis. Exẽplũ. aia intellectiua comparat ad ptes: q: quodãmõ est illimitata eo mõ quo ptes nõ sunt illimitate nõ opʒ animã distingui in distinctis partib⁹. 26. di. primi. q. vnica. P

¶ In nutritiõe est iuxta positio alicui⁹ q: ptib⁹ minimis q̃ proprie nõ nutriunt. sʒ nõ est iuxta positio illi qđ ꝓprie nutrit cui⁹ .1. alia pars fluxit. et postea alia ps noua restauraẽ. sʒ illi fit que dã ingñatio. i. itrinseca gñatio partis noue loco partis antiq̃ que fluxit. 44. di. quarti. q. 1. L

¶ In octo btitudinib⁹ due exprimunt virtutes appetitiue theologice et tres morales. fortitudo in se et tẽperantia in duab⁹ spẽb⁹ ꝛ iustitia in trib⁹ spẽbus. due aũt virtutes intellectuales vna acq̃sita vt prudẽtia et alia infusa vt fides q̃ nõ exprimũtur in se nec i suis spẽb⁹ satis dant intelligi p appetitiuas quia nõ est volũtas optie disposita sine virtute correspõdẽte in intellectu. 34. di. tertij. q. vnica. J. M

¶ In oib⁹ diuidẽtib⁹ ens nobilius diuidẽs ens est perfectio. s. simplr. si em̃ ens diuidat ꝑ volũtarium ꝛ nõ voluntariũ simplr perfectius diuidẽs est voluntarium. ergo est perfectio simplr. 32. di. tertij. q. vnica. J. B

¶ In oi gñe est inuenire mediũ eiusdẽ rõnis cũ extremis vt ptʒ ex. 10. met. ꝛ mediũ dr cõponi ex extremis vt rubor ex albo ꝛ nigro. et ista cõpositio non est nisi ꝯueniẽtia nãlis medij cũ extremis. que non est extremi ad extremũ. non ita ꝙ media q̃litas hẽat extrema partes sui imo est ita simplex sicut extremũ. et iõ sicut q̃litates extreme dñr manere vel hẽe esse in medio. ꝛ nõ dr ꝙ extremũ sit in extremo. ita dico de forma mixti ꝙ in mixto dñr manere forme subales elemẽtoꝝ ꝑ naturalẽ ꝯueniẽtiaʒ q̃ est forme mixti cũ elemẽtis q̃ nõ est vnius elemẽti ad aliud. Itẽ Arist. vult ꝙ forma gñati siue mixti est actualior et perfectior forma elementi. ita ꝙ forma elemẽti iferior ꝛ potẽtialior est. iõ dñr elemẽta virtualr manere in mixto. sicut imꝑfecta et inferiora manẽt in supiorib⁹ in quib⁹ nõ manẽt nisi virtualr. vñ Aristo. postq̃ dixit q̃ elementa manẽt in mixto, subdit, saluaẽ em̃ virtus eoꝛũ. 1. de gene. in fi. 15. di. secundi. q. vnica. B

¶ In oib⁹ doctris ordinatis tã speculatiuis q̃ practicis et hoc tã actiuis q̃ factiuis supior aliqd nouit eo mõ quo illđ nõ põt esse notũ inferiori. pʒ. 1. met. pri mo ethi. ꝛ p exẽpla manifesta: q: in speculatiuis supior nouit ꝑ q̃d. sed inferior tm̃: q: in practicis aut actiuis supior nouit finẽ supiorẽ sub ꝓpria rõne ꝛ illũ intẽdit. Inferior aũt non. sed tm̃ ꝓpriũ finẽ. Consilr in artib⁹ loquẽdo de finib⁹ artiũ subordinatarũ. ꝛ iõ veritates supnas speculatiuas nõ possum⁹ naturalr nosse. sed tm̃ ex reuelatiõe vt deũ eẽ trinũ. et vlr quascũq̃ veritates immediatas de deo. hoc h. pꝛio q̃ne. 1. ꝓlogi. ꝛ dist. 42. q. 1. Cõsilr in practicis non possum⁹ scire deũ sub ꝓpria rõne eẽ finẽ creature itellectualis. nisi p reuelationẽ. Consimilr si posset inueniri aliq̃ ars ita ex-

tellens cuius finis ꝑprius non esset nãlr cognoscibilis: oporte ret de fine eius hře cognitionē ꝑ reuelationē. In virtutib⁹ aūt alique sūt possibiles nature hu mane ordinabiles ad finē sub ratiōe superiori ꝙ̄ cognitio hu ius status se extendat vt pote ꝙ oīa sunt dimittēda ꝑpter xp̄m: ꝛ pro xp̄o ꝑlatis in oībus licitis obediendū ꝛ hm̄ōi. In talibus ergo regulas directiuas oportet eē cognitas ex reuelatiōe: ꝛ tales sunt vlr oēs regule virtu tū euangelicarū vt paupertatis: castitatis ꝛ hm̄ōi qꝛ ꝑncipia vel ꝯclusiones practice quib⁹ innituntur iste virtutes vt regulis non pñt naturalr esse nota. nec pp hoc ille min⁹ sunt virtutes: immo excellentiores ꝟtutes: tū qꝛ illa vera sunt excellētiora ve ra: pro quāto ad ea nō attingit lumē naturale viatoris: tum qꝛ illa vera sunt certiora ꝙ̄ multa alia ad que attingit lumē natu rale viatoris: qꝛ vera ab illa ve ritate q̄ nec fallere pōt nec falli. vñ hñti fidē ꝙ de⁹ inspirauit to tam sacrā scripturā: ꝛ ꝙ ipse est veritas infallibilis certi⁹ dꝫ eē q̄cq̄d ab ipso in scriptura est re uelatū ꝙ̄ illud ad qđ quicunq̄ intelŀs pōt naturali lumine attingere. 14. dist. quarti. q. 3. D

¶ In oī ordīe agētiū ꝑcipue vbi ꝑncipiū actiuū de se non est in perfectū est status ad aliqđ ꝑn cipiū actiuū simplr perfectū ꝙ s. agens agit ex plenitudine per fectionis. ꝛ ꝺꝫ agens ex liberali tate ꝟm Auic. 6. met. c. vltimo. Nullū aūt agens agit liberalr pp hoc: ꝙ ex actione sua expectat ꝑfici: sicut eciā in actib⁹ hu manis liberalis est ille: qui agit nō expectās redditionē: ita simplr agēs ꝺꝫ liberale: eo ꝙ nullo mō perficiť a ꝑductiōe vel ꝑdu cto. 2. di. primi. q. 7. I. E

¶ In oīb⁹ relatiuis eq̄parātie cōe ꝟm se acceptū: vt cōe est: nō refertur: qꝛ ex quo vt cōe est: ab strahiť ab oībus relatiuis siue termis relationū qꝛ relatio rea lis nō est nisi distincti ad distin ctū: sed si vt sic referreť: oporte ret ibi dare terminū sibi relatū distinctū. Et iō non referreť ad aliqd eiusdem rōnis cū relato: sed referreť ad aliqd alteri⁹ rō nis. referť igitur tale relatiuū tm̄ pro suo inferiori: sicut simi le nō referť pro simili in cōi ad simile: sed pro aliquo inferiori qđ pōt distingui a simili. ad qđ referť. ita ēt est de differēti. non eciā referť ad differēs in cōi: q̄si ad primū correlatiuū quasi essent duo extrema prima relatio nis ꝛ vtrūq̄ cōmunissimum ad omne differēs sed differens est differēs ab hoc differenti. Et si obĳcias ꝙ relatiuū dat primo intelligere suū correlatiuū cōe. Rñdeo nō est tale correlatiuū eius: vt cōe: nisi ip̄m vt sumptū pro aliquo inferiori: pro quo di stingui pōt a correlatiuo. Exē plū hui⁹ est in rebus: qꝛ si tota natura ignis eēt in vno indiui duo: illud indiuiduū nō posset gñare: qꝛ si sic: tūc gñaret alium ignem: in quo esset tota natura ignis: ꝛ eēnt quasi due species ignis: qđ est ipossibile. ꝛ tm̄ nūc in vno indiuiduo natura ignis est rō generādi: qꝛ hꝫ vnitatem sufficientē pro principio actiuo ꝛ distīctionē sufficiētē. Ita hec similitudo bene est ratio alicui referēdi vel terminādi relatio-

nē. sed nec refert nec terminat nisi accipiat pro distincto l quo sit: ita q nec vnitas nec distinctio est per accidens: sed vtrūq per se respectu talis relationis sicut dictum est in.q: de circū in cessione personarum.21.di.primi q.vnica.j.D

¶ In oī statu seruabūtur. et seruari debēt ista pcepta in btitudine qdē erit sūma obseruatio il lor affirmatiuor: nisi forte illius solius de honoratione parētū: nō quin tunc ibi sit volūtas honorādi: sed quia non erit necessitas impēdendi actum huius: saltē put honor ille extenditur ad sustētationē necessariā: quia ibi nullus indigebit auxilio: in statu aūt innocētie et ante legē scriptā tenebant oēs ad ista: qr erāt scripta interius in corde vel forte p aliquā doctrinā exterio rē datā a deo: quā discebāt parētes et deriuabāt in filios: nec oportuit ea scribi in libro qr potuerūt illa faciliter memorie cōmēdare et retinere: qr populus illius tpis erat lōgiorisvite et fuit meliorís dispōnis in naturalibus q populus tpis posterioris. quo tpe infirmitas populi requirebat legē dari et scribi.17 dist.tertij.q.vnica.H

¶ In periurio est q̄nq duplex petm̄.s.mēdaciū tāq mīale et assumptio nominis dei in vanū: hoc est nō solū includit mentiri sed etiā irreuerētiā. et primum pertinet ad secundā tabulā sed secūdu3 formaliter ad primā qr irreuerentia prohibetur ibi.39. dist.tertij.q.vnica.H

¶ In potestate eccl'ie fuit determinare qbus vbis prime vel tertie psone et indicatiui vel optatiui modi exprimerentur, suscipiens et actus in baptismo et ecclesia latina elegit exprimere su scipiētē in scda psona et actum indicatiue et rōnabiliter vt notaret ministrū vere conferre sacramētū. Ecclesia aūt greca elegit aliter et rōnabilr pro tpe vt dictū est vt auferret scisma gloriantiū de baptizantibus mini stris.3.dist.quarti.q.2.Q

¶ In pluribus h3 voluntas actū volēdi. sed nō necessario aliquē actū sed pōt se suspendere ab oī actu ostēsa btitudine. aliter eñ simplices qñ apprehēdūt aliqd qd pertinet ad finē vltimū. de q nesciūt an sit de rōne finis vltimi tenerent ad volēdum illud. vnde vnūqdq obiectū pōt volūtas velle et nolle et a qlibet actu in particulari potest se suspendere hoc vel illo. et hoc potest qli bet experiri in seipso cum quis offert sibi aliquod bonu3 et etiā offendit bonum vt bonū considerandum et volendu3 potest se ab hoc auertere. et nullum actū volūtatis circa hoc elicere.49. distin.quarti.q.10.G

¶ In punitione volūtaria conuenit multa ɔsiderare. Primo q dē velle punire qd est velle imperatiuū seu efficax ɔtīgēs cām primas ipsius punitiōis passiue. Et scdo nolle peccasse vel displicere qd est cā partialis prima pene. licet non intendat penā illā. Et tertio velle acceptare punitionē illā passiuā iā inflictam. Quarto patienter ferre punitionē. Et hec quatuor sic breuiter explicāt. Uindicare cōmissum. Detestari cōmissu3. Acceptare penā inflictā. Patiēter ferre penā inflictam. His qua-

multitudine in actu:sic igit generãs largit pfectionẽ.put accipit totũ terminũ generatiõis quod erat in potẽtia obiectiua. Alio aũt mõ accipiẽdo potẽtiã subiectiuã:vt de q̃ extrahit formã.sic largit aliquã multitudinem actualẽ.12.dist. scdi.q.1.B

¶In gñationibus successiuorũ hoc ẽ pfectiõis l eis:q dũ fiunt sunt lperfectiõis est in eis q nõ manẽt.sed hñt esse tm in fluxu ptis post partẽ. In generatiõe pmanẽtiũ hac est pfectionis qd manẽt:& lperfectiõis q nõ sunt dũ fiũt.qz hoc ponit impfectionẽ in faciẽte:qz nõ est pfectũ faciens:slr in facto q necessario hz esse post nõ eẽ.in diuisibilib' successiuorũ hoc est pfectiõis q dũ fiunt sunt.& tota simul sunt. sz impfectionis:q raptim trãseunt.9.dist.primi.q.vnica.j.B

¶In gñe sunt tres cõditiones q̃ faciũt cõtractũ esse nullũ:due ex parte psonarũ.vna q hec psona putet esse illa:alia q psona serua credatur libera.tertia cõditio est error sibi correspondens ex pte cõtract':puta si; credat aliã psonã simili contractu contrahere:cũ tñ in rei veritate nõ cõtrahat qz nõ intẽdit dare sicut alia intendit accipere.30. dist.quarti.q.1.j.B

¶In gñe pt aliqd iuste nõ reddere debitũ coniugi dupl'r:vno mõ si cõiunx amisit ius petẽdi: vel nõ hz ius petẽdi p tũc. Alio mõ qñ obligat ad nõ reddendũ vinculo fortiori:primũ cõtingit in fornicatione ↄiugis.maxime si alter tñ fuerit fornicat'.tunc em innocẽs post lapsum si sibi publice constiterit repellere:et amisit lapsus ius petẽdi pro eo q nõ seruauit fidẽ:& iõ nõ est necessario sibi fides seruãda saltẽ affirmatiue si aũt vterq lapsus sit.tũc paris crimina pari vindicta sunt delẽda:sic nõ hz ius petendi statim post matrimoniũ ratũ lz adhuc non amiserit.32. dist.quarti.q.vnica.B

¶Ingenitũ inquãtũ negat hñe genitorẽ dicit dignitatẽ psonalẽ pme psone l diuinis.qz sicut dignitas est in scda psona hñe principiũ.originãs.ita est dignitas in pma psona non hñe:et tñ ista dignitas non opz q sit dignitas formalr alicui' positiui proprij cõnotati p hoc qd est ingenitũ.vñ negatio põt dici esse dignitatis in aliq̃ p quanto indignitatis eẽt si opposita affirmatio poneret l eo sicut dignitatis est l rege,q nõ sit celestis vel mercator.27.di.pmi.q.3.E

¶In habẽdo illud qd ẽ cõe tribus psonis nõ est aliqua distinctio nisi ptinẽs ad originẽ:puta q pma psona hz illud a nullo. secũda ab vno.tertia a duob'. Sed ista dña nõ facit q vna psona terminet depẽdentiã nature:et nõ alia:qz illa dña esset olno eadẽ ẽt si nulla psona fuisset icarnata:siue q̃libz:siue q̃cũq sola persona:puta si pr solus fuisset incarnatus.19.q.q.j.B

¶In hñtib' tm ordinẽ naturalẽ:& simultatẽ realẽ efficaci' excludit min' efficax:lz efficaci' sit posteri' nã.nec mirũ qz ipediẽs siue phibẽs qñq ẽ posteri' naturalr.agẽs tñ primũ ipedit p cõtractionẽ ei'.exẽplũ in generatiuo vni' & alteratiuo ad cõtrarium.44.dist.quarti.q.2.O

¶In duob' iuramẽtis.s.doloso & incauto pz q iurãs nõ manet

obligat⁹ ad implendū qđ iurat post iuramētū:ſ3 in actu iurandi peccat mortaliter.39.di.tertij.q.vnica.l.M

¶In reflexione luminis primū agēs nō eſt illa lux punctalis q̄ tāgit corp⁹ a q̄ fit inflexio ſi tñ lux pūctalis eēt ibi:ſ3 ē ip̄m primū obiectū a q̄ multiplicatur illa lux.Idē em̄ agit in viſiōe recta reflexa ꝛ fracta vñ pūctus tāgens ſuperficiē ſpeculi nō multiplicat radium reflexum:ſ3 primum luminoſu3 qđ vſq ad ſpeculū multiplicat lumē ſuū illđ etiā immediate in rōe cāe multiplicat radiu3 reflexū ꝛ rō eſt: q: agēs naturale ex quo agit ꝑ3 vltimū ſue potētie qñ impedit agere ꝑm illā lineā q̄ eſt marie conueniēs actioni nāli puta rectam q̄ eſt breuiſſima agit ꝑm eā ꝑm quā pōt.ſ.ꝑm lineam reflexā:ꝛ hec eſt rō quare nō vr in ſpeculo imago ipſa corpis multiplicata vſq ad ſpeculū ſ3 ip̄m corpus cuius eſt imago.10.diſt quarti.q.9.D

¶In inſtāti corruptionis ſpēꝝ in eucharistia eſt ibi ſubſtātia noua:ſ3 nō panis :q: illa nō eēt nata affici q̄litatib⁹ incōpoſſibilib⁹pani iā inductis:ſ3 talis eſt illa ſubſtantia noua quale3 nā generaret de pane corrupto ſi ſba panis ibi fuiſſ3.10.q.q.l.R

¶In poſi ſigno originis āteꝗ intelligat.ſ.ſ.ſpirari pater ꝛ filius cognoſcūt ſpiritū ſanctū vt intuitiue:l3 nō vt exiſtētē in ſe: q: cognoſcunt eſſentiā diuina3 que eſt rō cognoſcēdi intuitiue quodcunq obiectū intelligibile ſicut trinitas cognouit creaturam etiam intuitiue anteꝗ producatur:q: eēntia ſua:qua3 intuet:eſt rō pfectiſſime cognoſcendi oia alia ꝛ p ꝯñs eſt rō cognoſcēdi intuitiue qđlibet cognoſcibile:licet nullu3 exiſteret in ſe.10.di.primi.q.vnica.S

¶In inductiōe p terrores:mul tū eſt de inuolūtario ꝛ parū de volūtario:ecōuerſo aūt ē in inductiōe p blāditias ꝛ delitias ibi em̄ multū eſt de volūtario:ꝛ parū de inuolūtario : q: in prio ſi volūtas dimittat ſibi ſtatim reſilit.in ſecundo aūt ſi iam allecta dimittat ſibi forſitā ꝓſeqretur illud ad qđ allecta eſt:ꝛ iō nō ſic eſt inuoluntaria coactio p blāditias ſicut illa q̄ eſt p minas ꝛ terrores.ꝛ rō eſt q: freqnter voluntas concordat appetitui ſenſitiuo:q̄ ab aliquo magis cōueniēti patiens magis ꝛ magis inclinat:ꝛ,econuerſo patiēs ab aliq̄ diſconueniente magis ꝛ magis fugit.29.di.q̄rti,q vnica.l.G

¶In inſtāti ꝯceptiōis nāe fuiſſet ſctificatio marie nō a culpa q̄ tūc infuit:q: nulla fuit : ſed a culpa q̄ tūc infuiſſ3 niſi tūc gr̄a illi aie fuiſſet īfuſa . Et ſi arguatur ꝙ ibi fuit libido falſu3 eſt đ ꝯceptione nārū.l3 poſſet ꝯcedi fuiſſe in cōceptione ꝛ mixtiōe ſeminū.Et dato ꝙ in ꝯceptiōe ſeminū.fuiſſet creatio aie tñ non fuiſſet aliqđ icōueniēs gr̄a3 tūc fuiſſe īfuſam aie pp quā aīa nō ꝯtraxiſſet aliꝗ īfectionē a carne ne cū libidine ſemiata:ſicut em̄ poſt ꝑmū iſtās baptiſmi potuit manere infectio corpis ꝯtracta p ꝓpagationē cū gr̄a in anima mundata:ita pōt eſſe in primo inſtāti:ſi de⁹ tūc creauit gr̄am in anima Marie.3.diſtinctione tertij.q.1.I

¶In istāti resurrectiōis sic fiet corpa gloriosa ⁊ habebūt dotez agilitatis:sic p dotē illā rapientur obuiaz xpo. Et si portabunt ab angelis vel rapient i nubib' nō sequet aliq̄ imꝑfectio vł violētia in corporib' hoc em̄ fiet ad reuerētiā nō ad supplēdā idigētiā vel impfectionē ↄtutis moti ue i eis.49.di.q̄rti.q.14.J.M

¶In entib' iferiorib' q̄dlibet idiuiduū ꝑticipat naturā spē i:⁊ tn̄ illa natura pōt eē in vno singulari p̄im' termin' ꝓductiōis: ⁊ in alio singulari principiuz ꝓducendi. Si aūt ibi presuppona tur materia hoc nō est ꝑꝑ nām illam ꝑticipatā ſʒ q: forma illa q̄ est ps nature ꝑticipate est forma materialis.1.di.q̄rti.q.1.L

¶In obiecto vt volito est relō alia ad volūtatē diuinā q̄ illa: q̄ i eo est vt itellecto ad itellectū diuinū ⁊ ista alia relō nō ē relō realis:nec tn̄ est rōnis loquēdo stricte de relatiōe rōnis.s.intellect':nec ista diuisio ē sufficiēs q̄ ois relatio aut est realis aut rōnis,accipiēdo relationē rōis stricte:q: ois potētia q̄ pōt hr̄e actū circa obiectum existēs vel nō existens ⁊ illud obiectuz pōt actu suo cōparare ad aliud ad qđ tale obiectū non cōparat ex natura rei:pōt in obiecto vt obiectū est:causare relōnē ipi' ad aliō q̄ q̄dē relatio nō est realis q: nō est ex natura obiecti in se nec tn̄ est stricte ra tionis:q: nō semp illa potētia ↄparās est rō tn̄ siue potētia rōcinatiua pōt em̄ volūtas vtēs aliq̄ bono ad finem causare in obiecto illo relatiōnē ad illū finē.et nec est illa realis relatio:q: nō est i aliq̄ ex natura rei:ſʒ ex cōparatiōe voluntatis ↄferētis potest em̄ vti deo ad creaturā nec est illa relatio rōnis:quia potētia ista causans istā cōparationē nō est rō sine intellect':sine imaginatio dicatur talis virtus collatiua sine quecunq̄ alia certū est em̄ q̄ volūtas est talis potētia collatiua ⁊ comparatiua:ita bn̄ sicut potētia intellectiua: ⁊ iō certuz est q̄ vtraq̄ istaꝝ potētiarū potest obiectum suū cōparare.⁊in obiecto suo causare relationem nō realem : q: sic esset ibi in tali ex natura rei sine oī cōparatione:nec relationē ratiōis stricte sumptā ꝓ relatione causata ab intellectu : ſʒ eā q̄nq̄ cōcomitet relato rōnis causata ab intellectu: sed voluntas diuina:⁊etiā volūtas ois:q̄cq̄d sit de imaginatione:de qua nō nūc.pōt comparare seipaʒ ad obiectū in esse volito ab eterno ⁊ ecōuerso ⁊ sic potest i obiecto causare relationem rationis ad ipsam.45.dis. primi.q.vnica.C

¶In matrimonio nō tenet filius obedire patri qđ autez adducit de mr̄imonio spūalʒ nō est simile:q: nō tātā auctoritatē hʒ pater corporalis sup filiū ad mr̄imoniū carnale:quātā hʒ pater spūalis sup filium respectu mr̄imonij spūalis ⁊ rō congrua est: q: hic efficit ↄhēs melioris ↄditionis:non sic autem ibi.29.di. quarti.q.vnica.D

¶In lege euāgelica nō inenit a xpo alia ꝓhibitio in cōtractu matrimonij gr̄a affinitatis seu ꝓpinq̄tatis vltra ꝓhibitionē legis nature nec etiam explicite cōfirmauit ꝓhibitionē sup hoc factā in lege Mosayca.ſʒ ecclesia illegitimauit ꝑsonas aliq̄s

in gradu remotiori: postea i q̃r to gradu ꝛ rõ illegitimationis fuit ꝑpter pacẽ ꝛ amicitiam ser uandã in ecclesia. vsq; eñ ad q̃r tũ gradũ manet amicitia rõne cõsanguinitatis. ꝛ ex tunc incipiunt esse quasi extranei ꝛ amore cõtepescere. ꝛ iõ congruũ est tũc per vinculũ coniugale tepescentez amicitiã renocare. 4o. dist. quarti. q. vnica. E

¶ In lege veteri erãt moralia sine legalia indicialia ꝛ cerimonialia: ꝛ quãtum ad quodlibet istorũ põt intelligi verbũ christi Nõ veni soluere ꝛc. q2 decalog⁹ simpliciter manet: sed pfectius exponit q̃ Iudei intelligãt. vt pȝ Mat. 5. Audistis q2 dictũ est antiquis. nõ occides. Ego autẽ dico vobis. Quicũq; dixerit fratri suo racha ꝛc. ꝛ nõ mechaberis ꝛc. Ego aũt dico vobis. Quicũq; viderit mulierẽ ad concupiscendũ eã ꝛc. Iudicialia aũt manẽt: nõ in se: sed: in equipollenti quãtũ ad finẽ. Finis eñ iudicialiũ erat pacifica cohabitatio hoim. mores aũt euangelici plus valẽt ad pacificã cõuersationem q̃ lex tallionis: magis eñ seruatur pax si non pcutias percutiẽtẽ q̃ si oculus ꝓ oculo ꝛ dens pro dente reddatur. vnde breuiter nullum iudiciale illius legis: q2 illius legis ligat nunc: licet tñ bene principibus nũc statuere aliqua que erãt in lege Moysi. ꝛ illa ligãt auctoritate principis nũc statuẽtis nõ auctoritate legis veteris. sicut ꝫ vni regi in regno suo statuere legẽ q̃ est in alio regno. sed illa nõ ligat ibi: q2 lex est alteri⁹ regni: ꝫ q2 instituta hic ab isto rege. Cerimonialia aũt nõ manent in se: sed in suis significatis: q2 vmbra transiũt ꝛ veritas successit. Oẽs eñ ille purificationes significabãt purificationẽ a pctõ: ꝛ ille oblatiões figurabant oblationẽ pfectã xpi. et actus quosdã latrie: fidei: spei: ꝛ charitatis in deuz: ꝛ hec sunt cõpleta: hostia illa iã oblata. et per eã pctis purgatis: ꝛ mentibus in cultũ dei directis. Dico ergo ꝙ nõ venit soluere legem vel circũcisionem quãtũ ad fructũ ad quẽ erat instituta immo perfecti eã copiosius remediuz ꝛ longe perfectius instituendo 4. dist. quarti. q. 4. O

¶ In lege nature fuisset vinculum cõiugũ indissolubile: et tñ tunc nõ fuisset proprie sacramẽtum annexũ cõtractui mrimonij: ꝛ xp̃s potuisset istã indissolubilitatez pcepisse in mrimonio sue legis: ꝫ nullũ sacrm adiunxisset illi cõtractui: potuisset ẽt sacramentũ adiũgere cõtractui ex quo tñ cõtractu nõ vellet nasci vinculum indissolubile: si voluisset repudiũ Mosaycum approbare. est ergo ista indissolubilitas a dño superiori determinãte contractũ debere fieri pro semp. ꝛ obligationem debere se qui semper nisi ipsemet in aliquo casu dispẽset: ad hoc etiam consonat rõ naturalis recta. 31. dist. quarti. q. vnica. D

¶ In mrimonio rato etiã si cõtrahẽs intẽdat non ꝯsentire in carnalẽ copulã: ꝫ statim ad religionẽ aduolare ante cõsummationẽ: nõ est accõmodatio: ꝫ ꝑmutatio ptãtis non ad tps: sed ꝓ vsu ꝑpetuo: aliodn nõ eẽt vere matrimonium noue legis: ꝛ ex datione ista oritur vinculuz

indissolubile nisi p morte natu ralē alterius cōiugū: vel per re uocationē seu relaxatione illi⁹ qui statuit hoc esse sic indissolu bile christus aūt qui istā indis-solubilitatē induxit Math. 19. reprobans p lege sua repudiū Mosaycū ipe relaxauit istā in-dissolubilitatē: qn alter coniu-gū cōuertit ad religionē vn ec-clesia nūq attentasset post mri monia rata nō cōsumata licen-tiare alterū ad religionem alte ro manente in seculo nisi chri-stus hoc instituisset. 31. dist. qrti. q. vnica. C

¶ In mēoria paterna: vt pcedit qsi intelligētiā: lapis nō hz esse intelligibile nō em est pri⁹ intel ligibile q intellectū: sz tm eēn-tia diuina pri⁹ est actu intelligi bilis: t ipsa quasi facit ola alia intellecta nec pri⁹ intelligibilia q itellecta: qz tūc pm aliquā di stinctionē pcederēt intelligere qd est falsum igit tm sunt vir-tualiter in mēoria qz eēntia est ibi formaliter. Si dicat q ipsa pri⁹ relūceāt vt intelligibilia q actu intelligantur hoc negādū est de relucere actu: solūmodo verū est de virtualiter relucere qsi eēntia diuina actu relucet. 1. di. secūdi. q. 1. G

¶ In motu locali ē successio ex duplici cā: videlz ex diuisibilita te mobilis: t ex diuisibilitate spatij. qrū vtraq cā si eēt p se et precisa eēt sufficiēs rō successio nis. Nā quodlibet mobile pri⁹ ptrāsit vnā partē spatij q aliā: et ita eēt successio ex parte spa-tij cōparādo idē mobile ad di-uersas partes eius quodcunq etiā idē in spatio prius pertrā-sit mobile pm primā partē sui mobilis: q pm scdam: t ita esset successio ex parte mobilis com-parādo ad quodcūq idē in spa tio: ita etiam posset assignari in motu alteratiōis: t forte in mo-tu augmētatiōis negat igitur phs t bn q indiuisibile quātuz est ex se possit moueri vel moue re ita q ex eius parte possit ac-cipi cōtinuitas motus ita q sit mobile habēs in se rōnē cōple-tā mobilis cōtinui: qz nō hz in se q cōtinue moueat: nō tn ē il-lud cui repugnat continue mo ueri vel mouere accipiendo ab alio cōtinuitatē motus. 2. dist. secundi. q. 9. A

¶ In mutatione nāli vbi ē ma-teria t forma agens: t cōpositū ex materia t forma sunt respe-ctus multi: puta respect⁹ agen tis ad compositū pductū t ecō-uerso respectus compositi pdu cti ad agēs: respect⁹ materie ad formā t econuerso t vtrinsq re spect⁹ ad totū t econuerso et re spect⁹ cōpositi t forme presentz ad oppositū precedēs: t nō solū ista absoluta. s. compositū t for-mā precesserūt sua opposita. sz etiā illos respectus materie ad formā t econuerso: t forme ad cōpositū t ecōuerso precesserūt opposita sua t iō pōt esse respe-ctus olm istoz respectuum ad opposita sua: nec hoc tm sz etiā oēs isti respect⁹ sunt ab agente t iō pōt eē respect⁹ istoz respe-ctuum ad agens: ita q de istis multis respectib⁹ accipiendo il los: q sunt ad pposltū: materia habet respectū ad formā sicut pfectibile: t illud qd pficit ad p fectionē et ista coeua sunt exi-stētie cōpositi iste etiā respect⁹ est ab agēte effectiue inducēte

formā.et perficiente materiam hac perfectione formali: ita q in respectu isto qui est materie ad formam vt receptiui ad perfectionē siue vt perfectibilis ad pfectionē fundat respect⁹ passiui ad agens. Iste etiam respectus succedit suo opposito: qr materia non prius fuit formata: istos tres respectus videtur dicere mutatio passiua.s.respectum materie ad formā. vt receptiui ad perfectionē siue vt pfectibilis ad pfectionē: et respectum passiui: siue producti ad agens siue producens: et respectum posterioris ad oppositum precedens. duo aūt istorum respectuum scz primus et tertius vident vniuersalr cōcurrere ad mutationē absolute non comparando eam ad agēs: et isti exprimunt per illā rōnē mutationis: qua dr aliquid mutari: qr aliqd aliter se hz nunc q prius: si hēe exprimat respectum materie ad formā: siue perfectibilis ad perfectionē fm quā sic se hz: hoc est q actuat illa perfectione: sed aliter q prius. ecce alius respect⁹ fundatus in alio respectu materie ad formam siue perfectibilis ad perfectionē. Et si addat q mutari est aliqd aliter se hēe nunc q prius ab aliquo mutāte. ecce tertius respectus. Ad propositū: ergo pōt dici q mutatio accepta proprie non est eadē forme: qr mutatio tunc maneret manente forma: nec est eadem respectu māe ad formā nec ecōuerso: qr tūc semper maneret dū manet cōpositū. sed est ordo māe ad formam: vt nouus.i.imediatus ad talē ordinē: et neuter istorū ordinum est dependentia essentialis ad aliquid ad qd depēdeat habēs illum ordinē et ideo neuter est idem absoluto.1.distinc.secundi.q.5.infra.S

¶In natura humana i xpo est vnitas aliq realis minor vnitate numerali: et silr vnitas realis in Maria: et ista vnitas est fundamentū mutue equalitatis in christo et maria: si ponant fuisse equales in natura humana.8. dist.tertij.q.vnica.J.I

¶In natura rei ē summa capacitas vel minima aū oēm formā receptā: nec illa augeт vel minuit quācūq formam recipiat: qr posse hēe gratiā fm Augu. pmo de pdestinatione sanctorū. c.4.inest homini a natura ita q ista potētialitas fundat i nā aie.vt ē talis eētia ita q nihil eā mutat.13. dist.tertij.q.4.J.L

¶In nobis nō est tm vnic⁹ act⁹ intelligendi: accipiendo actum de genere qualitatis, neq vnicus actus gignendi: accipiēdo actū pro actione de gñe actionis: qr si esset tantū vnicus act⁹ iste. et tantū vnicus ille: et ille et iste essent idem: tunc voluntas nra nullā causalitatem hēret in rōne actus intelligendi: qui est de gñe qualitatis: neq in rōne act⁹ gignēdi: q est de gñe actionis. in diuis igit cū nō sit in pre nisi vnic⁹ act⁹ intelligēdi: respectu illi⁹ actus volūtas pris nō habebit aliquā rōnē principij vel cāe cū etiā non sit nisi vnic⁹ actus dicēdi respectu illius voluntas nō habebit rōnem principij: qr voluntas sicut operando: ita et producēdo vel principiando sequit aliquo mō intellectū. actus igit dicēdi precepit

oēm principiationē volūtatis. Pt tñ volūtas vt cōplacēs: nō vt pncipiās: hēe actū respectu illius genitionis: ex hoc ꝙ volūtas: vt operans in pr̄e nō p̄supponit genitionē. sed tm̄mō itellectionē illā: q̄ pr̄ formatr̄ itelligit i nobis aūt vere sunt auctes Aug. ꝙ volūtas mouet aciē ad actū cognoscēdi ⁊ tꝫ eā l; cognitionē: q: posito primo actu n̄ro siue de gn̄e q̄litatis siue de gn̄e actiōis possum⁹ hr̄e alios act⁹ posteriores ex iperio volūtatis in pr̄e aūt volūtas nō admonet intelligētiā pr̄is vt formandā a memoria pr̄is q: in pr̄e non est nisi vnica intellectio formatr̄ q̄ p̄cedit aliquo mō productionē verbi. neqꝫ admonet memoriā ipsi obiecto vt gignatur verbū. 6. dist. primi. q. 1. J. L

¶ In nobis nō pōt esse silitudo imaginis ad p̄thotipū. notitia eñ genita in imagie creata accidēs quoddā est cui nō cōmunicat̄ fecunditas illa ad p̄ducēdū amorē qua formatr̄ eē aliqd productiuum dilectionis. accidens eñ tale nō est natum esse formatr̄ intelligēs neqꝫ volens ⁊ ideo memoria gignēs notitiā actualē accipiendo memoriam vt est perfecte gignēs nō potest cōicare genito illā p̄fectā fecūditatē quā prius habuit: q: nō cōicat sibi eandē naturā: sed p̄ducit eā equiuoce in alia nā. pr̄ aūt generās filiū cōicat ei eandē naturā: ⁊ eandē fecunditatē spirādi amorē: q̄ nō intelligit̄ in gn̄atione filij hr̄e terminū adequatū. ⁊ ideo fili⁹ eādē fecūditatē hn̄s. pōt p̄ducere sicut pr̄. pꝫ igit̄ rō: quare non pōt ista p̄ductio saluari in partib⁹ imaginis create sicut in p̄sonis trinitatis: q: nō pōt esse eadē fecunditas in duab⁹ primis partib⁹ imaginis pōt esse aūtē et est. in duabus p̄sonis respectu tertie. Silr̄ si notitia genita eēt alicuius productiua aliquo mō hoc nō esset nisi per modū nature ⁊ nō libere. Est tñ hic aliq̄s ordo inter secundā partē imaginis ⁊ tertiā quia tertia presupponit secundam naturaliter lꝫ nō sit ab ea. 3. dist. primi. q. 9. J

¶ In notitia p̄ducta nō ē aliq̄s respectus ad creabile qui non sit in notitia cōmuni tribus p̄sonis. 8. q. q. J. 3

¶ In nulla natura ponēdū ē ꝙ derogat ei⁹ dignitati nisi sit euidēs ex aliquo cōueniēti tali nature ꝙ pōt accipi a ph̄o. 2. de generа. semp inquimus naturam desiderate id qd̄ melius est et sicut in toto vniuerso ita in q̄libet parte magis ponēdū est id qd̄ melius est sibi. si nō euidenter appareat sibi illud nō cōuenire. 45. dist. quarti. q. 2. S. B t.c. 39 Idē. 8 phys. t.c. 56

¶ In nulla scia tradit̄ ita distincta cognitio de aliquo alio. qd̄ nō est subiectū eius primū sicut tradit̄ in illa que esset de illo vt de subiecto ei⁹ primo. q: in nulla scia tradit̄ ita distincta cognitio de non per se subiecto. sicut de per se eius subiecto. tunc eñ non esset ratio quare illud subiectum esset magis subiectum eius q̄ aliud. 3. q. prolo. J. F

¶ In nullo ordine essentiali ex p̄pria rōne prioris ⁊ posterioris opꝫ ipsa cōmultiplicari sed potest stare multiplicatio posterioris sine multiplicatiōe prioris: sed nō econuerso. silr̄ qncūqꝫ aliqua duo cōparant̄ ad aliq̄

tertiū qđ est illimitatū: eo mō quo illa duo non sunt illimitata non opꝫ condistingui in eis. ¶ Exēplū. aīa intellectiua comparat ad ptes: q: quodāmō est illimitata eo mō quo ptes nō sunt illimitate nō opꝫ animā distingui in distinctis partib⁹. 26. di. primi. q. vnica. P

¶ In nutritiōe est iuxta positio alicui⁹ q: ptib⁹ minimis q̄ pro pħle nō nutriunt. ſꝫ nō est iuxta positio illi qđ ꝓprie nutrit cui⁹ i. alia pars fluxit. et postea alia ps noua restaurat. ſꝫ illi fit que dā ingħatio. i. itrinseca gñatio partis noue loco partis antiq̄ que fluxit. 44. di. quarti. q. 1. L

¶ In octo btitudinib⁹ due exp̄munt virtutes appetitiue theologice et tres morales. fortitudo in se et tēperantia in duab⁹ spēb⁹ ⁊ iustitia in trib⁹ spēbus. due aūt virtutes intellectuales vna acq̄sita vt prudētia et alia infusa vt fides q̄ nō exprimūtur in se nec i suis spēb⁹ satis dant intelligi p appetitiuas quia nō est volūtas optie disposita sine virtute corespōdēte in intellectu. 34. di. tertij. q. vnica. J. M

¶ In oib⁹ diuidētib⁹ ens. nobilius diuidēs ens est perfectio. s. simplr. si em̄ ens diuidat p volūtarium ⁊ nō voluntariū simplr perfectius diuidēs est voluntarium. ergo est perfectio simplr. 32. di. tertij. q. vnica. J. B

¶ In oī gñe est inuenire mediū eiusdē rōnis cū extremis vt ptꝫ ex. 10. met. ⁊ mediū dr cōponi ex

t. c. 53. extremis vt rubor ex albo ⁊ nigro. et ista cōpositio non est nisi ꝯueniētia nālis mediꝫ cū extremis. que non est extremi ad extremū. non ita ꝙ media q̄litas hēat extrema partes sui imo est ita simplex sicut extremū. et iō sicut q̄litates extreme dr̄ manere vel hēe esse in medio. ⁊ nō dr ꝙ extremū sit in extremo. ita dico de forma mixti ꝙ in mixto dr̄ manere forme subales elemētoꝝ pp naturalē ꝯueniētiaꝫ q̄ est forme mixti cū elemētis q̄ nō est vnius elemēti ad aliud. Itē Arist. vult ꝙ forma gñati si ue mixti est actualioꝛ et perfectioꝛ forma elementi. ita ꝙ forma elemēti iferioꝛ ⁊ potētialioꝛ est. iō dr̄ elemēta virtualr manere in mixto. sicut imperfecta et inferioꝛa manēt in supioꝛib⁹ in quib⁹ nō manēt nisi virtualr. vñ Aristo. postq̄ dixit q̄ elementa manēt in mixto. subdit. saluat

t. c. 84. em̄ virtus eoꝝ. 1. de gene. in fi. 15. di. secundi. q. vnica. B

¶ In oib⁹ doctris ordinatis tā speculatiuis q̄ practicis et hoc tā actiuis q̄ factiuis supioꝛ aliq̄d nouit eo mō quo illđ nō pōt esse notū inferioꝛi. pꝫ. 1. met. pri mo ethi. ⁊ p exēpla manifesta: q: in speculatiuis supioꝛ nouit pp q̄d. sed inferioꝛ tm̄: q: in practicis aut actiuis supioꝛ nouit finē supioꝛē sub ꝓpria rōne ⁊ illū intēdit. Inferioꝛ aūt non. sed tm̄ ꝓpriū finē. Consilr in artib⁹ loquēdo de finib⁹ artiū subordinatarū. ⁊ iō veritates supn̄as speculatiuas nō possum⁹ naturalr nosse. sed tm̄ ex reuelatiōe vt deū eē trinū. et vlr quascūq̄ veritates immediatas de deo. hoc li. prio q̄ōne. 1. plogi. ⁊ dist. 42. q. 1. Cōsilr in practicis non possum⁹ scire deū sub ꝓpria rōne eē finē creature itellectualis nisi p reuelationē. Consimilr si posset inueniri aliq̄ ars ita ex-

tellens cuius finis pprius non esset nālr cognoscibilis: oporte ret de fine eius hřе cognitionē p reuelationē. In virtutib⁹ aūt aliq̄ sūt possibiles nature hu mane ordinabiles ad finē sub ratiōe superiori q̄ cognitio hu ius status se extendat vt pote q oia sunt dimittēda pter xp̄m: ꝛ pro xp̄o platis in oibus licitis obediendū ꝛ hmōi. In talibus ergo regulas directiuas opor tet eē cognitas ex reuelatiōe: ꝛ tales sunt vlr oēs regule virtu tū euangelicarū vt paupertatis: castitatis ꝛ hmōi q2 pncipia vel 9clusiones practice quib⁹ inni tuntur iste virtutes vt regulis non pñt naturalr esse nota. nec pp hoc ille min⁹ sunt virtutes: immo excellentiores v̄tutes: tū q2 illa vera sunt excellētiora ve ra: pro q̄ato ad ea nō attingit lumē naturale viatoris: tum q2 illa vera sunt certiora q̄ multa alia ad que attingit lumē natu rale viatoris: q2 vera ab illa ve ritate q̄ nec fallere pōt nec falli. vñ hñti fidē q de⁹ inspirauit to tam sacrā scripturā: ꝛ q ipse est veritas infallibilis certi⁹ dz eē q̄cq̄d ab ipso in scriptura est re uelatū q̄ illud ad qđ quicunq̄ intellr pōt naturali lumine at tingere. 14. dist. quarti. q. 3. D

¶ In oi ordie agētiū pcipue vbi pncipiū actiuū de se non est in perfectū est status ad aliqđ pn cipiū actiuū simplr perfectū q s. agens agit ex plenitudine per fectionis. ꝛ dr agens ex liberali tate fm Auic. 6. met. c. vltimo. Nullū aūt agens agit liberalr pp hoc: q ex actione sua expe ctat pfici: sicut eñ in actib⁹ hu manis liberalis est ille: qui agit nō expectās redditionē: ita sim plr agēs dr liberale: eo q nullo mō perficit a pductiōe vel pdu cto. 2. di. primi. q. 7. L. E.

¶ In oib⁹ relatiuis eq̄parātie cōe fm se acceptū: vt cōe est: nō refertur: q2 ex quo vt cōe est: ab strahit ab oibus relatiuis siue termis relationū q2 relatio rea lis nō est nisi distincti ad distin ctū: sed si vt sic referret: oporte ret ibi dare terminū sibi relatū distinctū. Et iō non referret ad aliqd eiusdem rōnis cū relato: sed referret ad aliqd alteri⁹ rō nis. refert igitur tale relatiuū tm̄ pro suo inferiori: sicut simi le nō refert pro simili in cōi ad simile: sed pro aliquo inferiori qđ pōt distingui a simili. ad qđ refert. ita et est de differēti. non eñ refert ad differēs in cōi: q̄si ad primū correlatiuū quasi ef sent duo extrema prima relatio nis ꝛ vtrūq̄ cōmunissimum ad omne differēs sed differens est differēs ab hoc differenti. Et si obijcias q relatiuū dat primo intelligere suū correlatiuū cōe. Rñdeo nō est tale correlatiuū eius: vt cōe: nisi ip̄m vt sumpt̄ pro aliquo inferiori: pro quo di stingui pōt a correlatiuo. Exē plū hui⁹ est in rebus: q2 si tota natura ignis eēt in vno indiui duo: illud indiuiduū nō posset gñare: q2 si sic: tūc gñaret aliū ignem: in quo esset tota natura ignis: ꝛ eēnt quasi due species ignis: qđ est ipossibile. ꝛ tñ nūc in vno indiuiduo natura ignis est rō generādi: q2 hz vnitatem sufficientē pro principio actiuo ꝛ distictionē sufficiētē. Ita hec similitudo bene est ratio alicui referēdi vel terminādi relatio-

nē. sed nec refert nec terminat nisi accipiat pro distincto l quo sit: ita q̄ nec vnitas nec distinctio est per accidens: sed vtrūq̄ per se respectu talis relationis sicut dictum est in .q. de circū in cessione personarum. 21. di. primi q. vnica. J. D

¶In oī statu seruabūtur. ɀ seruari debēt ista p̄cepta in btitudine q̄dē erit sūma obseruatio il loꝝ affirmatiuoꝝ: nisi forte illi⁹ solius de honoratione parētū: nō quin tunc ibi sit volūtas honorādi: sed quia non erit necessitas impēdendi actum huius: saltē put honor ille extenditur ad sustētationē necessariā: quia ibi nullus indigebit auxilio: in statu aūt innocētie ɀ ante legē scriptā tenebant̄ oēs ad ista: qꝛ erāt scripta interi⁹ in corde vel forte p aliquā doctrinā exterio rē datā a deo: quā discebāt parētes ɀ deriuabāt in filios: nec oportuit ea scribi in libro qꝛ potuerūt illa faciliter memorie cō mēdare ɀ retinere: qꝛ populus illi⁹ tpis erat lōgioris vite ɀ fuit melioris dispōnis in naturalibus q̄ populus tpis posterioris. quo tpe infirmitas populi requirebat legē dari ɀ scribi. 17 dist. tertij. q. vnica. H

¶In periurio est q̄nq̄ duplex petm̄. s. mēdaciū tā q̄ mal̄e ɀ assumptio nominis dei in vanū: hoc est nō solū includit mentiri sed etiā irreuerētiā. ɀ primum pertinet ad secundā tabulā sed secūdū formaliter ad primā qꝛ irreuerentia prohibetur ibi. 39. dist. tertij. q. vnica. H

¶In potestate ecclie fuit determinare qb⁹ v̄bis prime vel tertie p̄sone ɀ indicatiui vel optatiui modi exprimerentur, suscipiens ɀ actus in baptismo ɀ ecclesia latina elegit exprimere suscipiētē in scd̄a p̄sona et actum indicatiue ɀ rōnabiliter vt notaret ministrū vere conferre sacramētū. Ecclesia aūt greca elegit aliter ɀ rōnabilr̄ pro tpe vt dictū est vt auferret̄ scisma gloriantiū de baptizantibus ministris. 3. dist. quarti. q. 2. Q

¶In pluribꝰ h̄z voluntas actū volēdi. sed nō necessario, aliquē actū sed pōt se suspendere ab oī actu ostēsa btitudine. aliter eīn simplices q̄n apprehēdūt aliq̄d qd̄ pertinet ad finē vltimū. de q̄ nesciūt an sit de rōne finis vltimi tenerent̄ ad volēdum illud. vnde vnūq̄dq̄ obiectū pōt volūtas velle ɀ nolle ɀ a q̄libet actu in particulari potest se suspendere hoc vel illo. ɀ hoc potest q̄libet experiri in seipso cum quis offert sibi aliquod bonū ɀ etiā offendit bonum vt bonū considerandum ɀ volendū potest se ab hoc auertere. ɀ nullum actū volūtatis circa hoc elicere. 49. distin. quarti. q. 10. G

¶In punitione volūtaria conuenit multa p̄siderare. Primo q̄dē velle punire qd̄ est velle imperatiuū seu efficax p̄iūgēs cāas primas ipsius punitiōis passiue. Et scd̄o nolle peccasse vel displicere qd̄ est cā partialis prima pene. licet non intendat penā illā. Et tertio velle acceptare punitionē illā passiuā iā inflictam. Quarto patienter ferre punitionē. Et hec quatuor sic breuiter explicāt. Uindicare cō missum. Detestari cōmissū. Acceptare penā inflictā. Patiēter ferre penā inflictam. His qua-

tuor correspōdēt alia quattuor ex pte termini volitionis in qb⁹ est idem materiale.s.puniri: formalia aūt quattuor supaddita scʒ volitū a volūtate cāute: a volūtate detestāte: a volūtate acceptēte: ⁊ a volūtate patienter ferente.14.dist.quarti.q.1.R

¶In quacūqȝ nutritiōe vsqȝ ad terminū augmentatiōis aliqd pcise cōuertit ppter nutritionē s.vt restauret illud qd fluxit: aliqd aūt ppter augmētationē .s. vt acqrat quātitas debita ēt si nihil fluxisset: ⁊ primū quidem non est de principali intentiōe nature. simplr eñ natura magis cōseruaret ad eē toti⁹ ptem q̄ fluxit si posset cōseruare q̄ loco eius aliquā imperfectiorem restauret: sʒ scdm est de pricipali intentiōe nature volentis attingere quātitatē pfectā: ita qd secūdū intentū ē ppter pfectionē acquirendā. primū aūt quasi occasionū propter vitandam imperfectionem.44.dist.quarti.q.1.J.M

¶In quātocūqȝ gradu habit⁹ nō posset supplere totā vicē potentie: qr ⁊ si cālitas eius sit diminuta: ⁊ causalitas potētie diminuta: tñ alteri⁹ rōnis est causalitas habit⁹ q̄ causalitas potentie. qr ex ratiōe sui habitus ex causa scda qua.s.potētia pōt vti. ⁊ ita si in infinitum augeretur nūqȝ posset fieri principiuʒ vtens: sicut virtus generatiua patris quantuncunqȝ augeret nō posset fieri virtus solis. Nō igit eiusdē rōis est cālitas habitus cum causalitate potentie: vt illa intēsa possit ascēdere ad istā. sed semper sunt alterius rationis: qr tñ hic cū illa causans causat actū pfectiorē q̄ si solus causaret ab vna illarū.17.dist. primi.q.2.J.V

¶In quocunqȝ est formalis rō agendi ⁊ prius natura q̄ actio eius sit elicita actu vel terminus pduct⁹ illud est ei rō ⁊ pricipiū agēdi si aūt posterius: hʒ non agit illo formaliter: similr nec si simul natura cū termino habeat: qr tūc filius generaret se.1.dist.tertij q.5.B

¶In quocūqȝ pficit maxie potētia cognita in illo maxie pficitur appetitiua illi cognitiue correspōdēs.6.di.scdi.q.2.J.E

¶In quocūqȝ ope nature manifestat summe potētia ⁊ sapiētia diuina: qr pducit ea de nihilo: ⁊ hec sunt q̄ pertinēt ad hierarchiā totius vniuersi quantū ad eē nature: sed mia ⁊ iustitia q̄ pertinēt ad hierarchiā naturarū intellectualiuʒ quantū ad eē morale nō summe manifestatur in quocūqȝ ope gratie: imo vr q̄ summa misericordia non manifestatur nisi sine meritis summa gfa ⁊ gloria daretur.13 dist.tertij.q.4.J.M

¶In sabbato sancto circa noctis initiū missarū solēnia sunt celebranda. ⁊ rō est: qr illa pars diei artificialis q̄ est post nonā sabbati sancti computatur cuʒ nocte precedente diem dominicam. vnde in benedictione cerei dicitur hec nox est ⁊c. ⁊ etiaʒ in oratione dicitur. deus q̄ hāc sacratissimam noctem ⁊c. terminus autem celebrationis.s. hora nona colligitur ex consuetudine ecclesiarum. et ille terminus maxime attingitur in diebus ieiuniorum quando regulariter in ecclesijs collegiatis con-

tisconsuevit circa horā nonam
missa de ieiunio celebrari. Istā
aūt circunstātiā tpis cōcomita
tur quoddā necessariū ad faciē
dū tractū tpis in celebratione
misse ordinata quacunqꝫ hora
diei artificialis fiat.s.legere in=
troitū:oratiōes ꝛ epistolā:sicut
in missalibus ꝭm vsum ecclesie
Romane notāt: sine qbus pre=
missis nullus ordinate cōficit.
nec forte absolute quis pōt con
ficere:vt.ꝫ tactū: est dist.8.nisi
premitteret. ad minus illa ver=
ba p que significaret se ꝓferre
verba cōsecrationis in persona
christi non in psona sacerdotis
et celebrātē opꝫ habere aliquē
respōdentē in psona totiꝰ eccle
sie:vt denotet esse mediator in
ter deū ꝛ ecclesiam:offerens sa=
crificium deo pro ecclesia que
sibi. assistit in offerendo.13. dis.
quarti.q.2.ȷ.M

¶In sacramētis ē aliqd necessa
riū simplr.s.ex pte sacri: quo.s.
nō existente oino nō est sacrm.
aliqd est necessariū aliqliter.s.
ex pte ministri: sine q minister
dispēsando sacramentū nō pōt
vitare pctm.3. dist. qrti.q.2. C

¶In singlarib ē ordo ꝭm ordi
nē vniuersaliū , priꝰ em qdcūqꝫ
vniuersale pōt intelligi descen
dere in ꝓpriū singulare:qꝫ con
trahat p differentiā aliquā ad
aliqd inferius tāqꝫ ad speciē vt
sic habeamus ordinē istoꝝ sin=
gularium:hoc ens: hec substā=
tia: hoc corpus: et sic deinceps
vsqꝫ ad sort.ē hoc.ptꝫ p Auicen.
1. Physice sue.qđ prius videmꝰ
a remotis corpus qꝫ aīal:ꝛ ani=
mal qꝫ hoīem ꝛc.qđ nō est intel
ligendū de vniuersali: qꝛ visus
nō videt vlē:sꝫ de singulari vni

uersalioris. 8. dist . qrti.q.2. O

¶In statu inocētie erāt dona
ordiata:ita qꝫ iustitia origialis
potuit esse sine grā nō ecōuerso
et tūc ꝑuatio poris includebat
virtualr ꝑuationē posterioris:
cuicūqꝫ igit tūc restituta fuisset
gratia sine iustitia originali : si
hoc factū fuisset:non habuisset
ipe pfectū statū innocētie. sꝫ ꝓ
statu isto nō habēt talē ordinē
sꝫ grā pōt inesse sine tale iusti=
tia : ꝛ ipa simplr ē donū excellē.
tiꝰ qꝫ talis iustitia. ipa igit grā
inexistēs simplr restituit homi
nē in statu isto ad pfectionē su
pernaturalē sibi possibileꝫ: sed
hoc sine iustitia: licꝫ ꝫ absolute
nō ꝫdicant:vn nō repugnāt ca=
rētia iustitie originalis absolu
te loquendo ꝛ grā ꝓ statu isto:
repugnāt tn inquātū illa caren
tia est culpa auertens a fine vl=
timo:qꝛ conuersio opposita illi
pro statu isto nata est inesse fi=
lio Ade per gratiā sine isto do
no.32.dist.scđi.q.vnica.ȷ.F

¶In statu innocētie qn mrimo
niū fuit ꝑcise i offm:fuisset licita
bigamia:qꝛ fuisset tunc necessi=
tas qđ vir cōmutaret corpꝰ suū
ꝓ pluribꝰ ad plures ꝓles pro=
creādas : qꝛ p simplicē cōmuta
tionē vnius cū vna fuisset suffi
ciēs ꝓcreatio:ꝛ nec vir nec mu=
lier fuisset tunc sterilis.33.dist.
quarti.q.1.ȷ.A

¶In substātijs cōis i eadē re
simplici possint eē pfectiōes mlt
te substantiales formalr distin
cte . ꝛ ibi vna rō formalis possit
abstrahi ab alia: remanēte ad=
huc ꝯcretiōe vtriusqꝫ formalita
tis ad sua ꝓpria supposita .ver
bi grā. lꝫ hec sit vera suba intel
lectiua est volitiua: vbi ē ꝑdica

tio ꝯcretiua vni⁹ pfectionis de altera: tñ hec negat intellect⁹ ē volũtas. qꝛ illa significāt perfectiones illas vt abstractas a se inuicē: ꝛ ꝑm ꝓprias formalitates: tñ adhuc sic abstracta ꝯcernũt ꝓpria supposita: vt hic itellect⁹ ē itellect⁹: ꝛ hec volũtas ē volũtas. accipiēdo tñ substãtiã siue simplicē siue cõpositã ꝑcise ꝑm rõnē suã formalē q̃ditati nã: tñ ē abstractio a supposito ꝓprie nature: qꝛ cõiter nõ sunt nate cõcernere aliq̃d alteri⁹ nature. iõ ibi ista abstractio ē maxima. abstrahēdo em̃ naturam hũanã a suppositis: q̃ sunt illi⁹ nature: sicut abstrahit cũ ꝯcipitur hũanitas: nõ remanet vlterius abstractio alia. ꝛ iõ illd vt sic cõceptũ ꝑcise est ipsummet: qꝛ cuilibet aliȷ extraneũ. sicut dicit Auicē. 5. meta. qd eq̃nitas est tm̃ eq̃nitas ꝛ nihil alid. Sꝫ in accidentib⁹ quãto plura pñt cõcernere: tãto plures pñt fieri abstractiões: cõcernũt em̃ accidētia supposita alteri⁹ nature: et lꝫ ab his abstrahãtur cõcernũt tñ indiuidua ꝓprie nature: sicut albũ cõcernit lignũ. ꝛ licet ab hoc abstrahatur albedo: tñ adhuc cõcernit albedinē hãc ꝛ illa q̃ sunt idiuidua sua. sꝫ vlteri⁹ est abstractio q̃ditatis supposito q̃lis dicta ē fieri i substãtijs: ꝛ illã circũloq̃mur ꝑ hoc qd dicim⁹ q̃ditas albedinis. et illa nõ cõcernit aliqd suppositũ nec eiusdē nature: nec alteri⁹. In relationib⁹ etiã (que plura cõcernũt) adhuc plures pñt esse abstractiones. ꝯcernit em̃ relatio suũ ꝓpriũ indiuiduũ: fundamētũ: ꝛ subiectũ: et licet abstrahat a posteriori: nõ tamen a priori. 5. dist. primi. q. 1. ſ. B

¶ In tota lege Moysyca nõ fiebat ista. cõfessio de q̃ loq̃mur: sꝫ de pctis occultis tm̃ deo fiebat confessio: de q̃busdã tñ defectibus publicis et obseruantis legaliũ fiebat confessio: vt vniuscuiusq; : qñ. s. obtulit ꝓ tali delicto sacrificiũ. Et g̃nalis cõfessio sacerdotis pro populo erat ista. iniuste egim⁹: peccauim⁹ ꝛ hmõi. Et isto mõ publica cõfessio sacerdotis erat q̃dã dispositio ad petēdã miam dei populo. sicut ꝛ mõ in ecclesia nõ confessione ista de qua loquimur: confitemur nos peccasse ꝛ petimus miam ꝛ nobis ꝛ toti populo. 17. dist. quarti. q. vnica. D

¶ In tota natura nihil ē i susceptiuo qd sit dispositio necessitãs ad formã: qꝛ cum qualibet tali stat potētia cõtradictionis cũ ista necessario cõcomitet susceptiuũ qd est precise susceptiuũ. talis em̃ repugnat necessitati. Sed illud verbũ vsitatum de dispositione q̃ est necessitãs dꝫ sic intelligi: ꝙ dispositio nõ sit rõ necessitatis. sꝫ ꝙ ipa posita agēs necessario inducat formã ad quã est dispositio vel necessitate. simplr: sicut qñ est mere naturale: vel necessitate ꝑm q̃d: vt qñ agēs est volũtariũ et disposuit sic agere: et hoc vltimo mõ forma corporeitatis est dispositio necessitãs ad aĩam non ꝙ ex ista vel virtute ei⁹ sequat aĩatio: sꝫ qꝛ ipa posita agēs necessitate cõditionata sue dispositiõis inducit formã ad quam est. 43. dist. quarti. q. 3. P

¶ In via fuerũt due more angelorũ. Prima in qua fuerunt vniformes in gratia: si volum⁹ di

cere q mali habuerũt gratiam vel vniformes saltẽ in natura. Scda mora i qua adhuc in via existẽtes fuerunt difformes:ita scz q isti vltimate meruerunt:et isti vltimate demeruerũt. Tertia mora fuit distinctio finalis vnius ab alio necessario proba bile est etiam q in scda mora in qua fuerũt difformes in via fue runt multe morales: qz mali pec cauerunt multis speciebus pec cati.s.supbia:odio et inuidia: et isti actus ordinate et nõ in eodẽ instãti fuerũt eliciti:vt ptz dist. 5.in princi.et est ibi auctoritas Aug. Hoc iterũ patet per illud Apoc. Fiebat preliũ magnũ in celo. Et dz ibi q Michael fecit victoriã: q̃ victoria cedebat in laudẽ bonorũ.hoc non fuit nisi qz pctm̃ malorũ angelorũ fuit in cẽtinũ tẽtationis in bonis q̃ tẽ tationẽ istã vicerunt.cũ igit an gelus bon9 nõ fuit prescius fu turorũ:prius fuit elicitũ pctm̃ a malo angelo antequã p ipm esset tẽtatio boni.et ideo in scda mo ra fuerũt multe morales elicite a malis.5.di.secundi.q.2.M

¶In vita mortali cã naturalis semp agit effectũ suũ nisi p con trariũ impediat: et si suspendat actio ista aliter q̃ per oppositũ miraculũ est.et tale dicitur de9 nõ posse de lege cõmuni.In vi ta aũt imortali nõ talis erit ne cessitas respectu effect9 natura lis:qz deus pro statu isto dispo suit rebus coagere: et actiones pprias eis sinere hr̃e sm Aug. 7.de ciui.dei.c.30.in statu aũt illo nõ coaget eis ad corruptio nez mutuã: et ad multos alios effectus:et ideo non est miracu lũ si tunc non habent effectus suos maxime imperfectos. 49. dist.quarti.q.12.E

¶In vniuocis agẽtib9 verũ est qd tale est passuz in potẽtia q̃le est agẽs in actu. et io ipossibile est qd idẽ sit i actu formalr̃ tale et in potẽtia tale simul:tñ i actio ne equiuoca nunq̃ opz hoc esse verum:quia ibi agens opz esse nobilius et virtualiter tale.25. di.secundi.q.vnica.j.E

¶In vniuersis operib9 dei nõ fuit aliquod op9 mere grẽ: nisi sola incarnatio filij dei. et hoc si ad illaz nulla merita pcesserũt: qd vtiq verũ est in ordinatiõe diuina de illa incarnatione: qz si tpe cõceptionis precesserunt aliq̃ merita Marie: tñ nõ erant bona absolute respectu incar natiõis: sed forte acceleratiõis vt ipleret illa incarnatio pordi nata.2.dist.quarti.q.1.j.M

¶In vnoquoq ordine cãe opz ponere respectu vnius effectus vnam per se causam:et vnam p se rationem causandi: ita intel lect9 in suo ordine causalitatis est vnus:et habet vnam forma lem rõnem causandi:et species vel obiectum in suo ordine cau sandi est vna causa:et hz vnam rõnẽ causandi:sed nõ opz tota lem causaz prout cõplectit om nes causas partiales hr̃e vnaz rõnẽ causandi:nisi vnitate ordi nis:qz si cũ vnitate ordinis con currat vnitas per accidẽs: hoc accidit.sed vnitas ordinis est p se.Exemplum sol in suo ordine causandi habet vnam rationez causandi respectu prolis: et pa ter in suo ordine causandi est vna causa vnius rationis: sed causa totalis que complectitur patrem et solem: non habet

aliquā vnā rōnē formalem cau sandi sicut nō est vna cā: nisi vni tate ordinis. q̄si ꝯtingat causas sic ordinatas preter vnitatem ordinis hr̄e vnitatē p accñs in quātū. s. vna accidit alteri hoc non cōuenit eis per se inquantum sunt cause sic ordinate. 3. di. primi. q. 7. M

Lapis vr̄ in essentia diuina: nō vt in speculo in quo relu ceat vt obm̄ presens: sed ipsa essentia se solam ꝛ soli suo intellectui se rep̄sentat ante actū intelligēdi: sed lapis videt̄ in essentia diuina: vt ob3 secundariū in primo obō nō q̄dem motiuo ad intellectionē secundi: sicut mouet intellectum proprium: ꝛ sicut intellectū nostrum mouet principiū ad conclusionē sed ordine primi obiecti ꝛ scḋi terminātis q̄dā alio. s. voluntate mouēte ad ista duo obā ordine quodā actū intellectus terminantia. 14. q. q. I. Cc

¶ Latria pt̄ equoce accipi. vno modo pro cultu siue reuerētia exhibita deo i actu interiori ratiōe summi domini vel summi boni: vel pro reuerentia exhibita deo actu exteriori: vel pro habitu inclināte ad talem actum ꝛ ille habitus cū sit cōsonus rōni recte virtus est ꝛ nō theologica: q2 non h3 pro obiecto immediato bonū increatū. sed honorem deferendū dn̄o increatorē. ergo virtus moralis potissime continetur sub iustitia qua redditur superiori q̄ sibi debetur 9. di. tertij. q. vnica. B

¶ Lex diuina est propter bonū cōe holm quib⁹ data est ꝛ punitio cuiuscūq3 cōtra legē peccantis. ꝛ hoc s̄m legē est ꝑpter obseruationē legis. ꝛ vlterius propter bonū cōe illoꝝ quib⁹ data est lex. tandē vero ꝑpter ipsum legislatorē: ꝛ hoc iō hic. nō autē in lege posita ab hoīe: q2 hic bonū legislatoris est simpl'r meli⁹ bono cōitatis. nō aūt ibi actus aūt amicitie q̄ iperaret aliquaz punitionē amati vt amati non imperaret illā nisi. p̄cise ꝑpter correctionē amati. ꝛ l3 illa esset via corrigēdi. tñ si alia esset via facilius corrigendi amicitia vt amicitia magis imperaret illā aliā viā. 14. di. quarti. q. 2. I. E

¶ Lex illa s̄m quā pn̄ia virtus est vindicatiua dictat culpā debere ordinari: ꝛ p penā intrinsecam tristitie ꝛ p penā extrinsecā duplicē verecundie. s. et afflictionis siue laboris corporalis sicut colligitur ex diuersis scripturis q̄ ꝯtinent legē illā: ergo illa pena siue puniri qd̄ respondet culpe integrat̄ ex tribus penis. Et ꝯsimiliter cā ꝑrima isti⁹ pene op3 q̄ integret ex causis ꝑprijs istarū penarū. Cā autez ꝑpria tristitie interioris est detestatio pcti cōmissi a se siue displicētia de pctō: ꝛ hec includit duas causas partiales. s. ꝯsiderationem pcti cōmissi ꝛ nolitionem eius. ꝛ inter istas principalior est cā nolitio: ipsa etiā posita necessario ponit aliā: nō ecōuerso. Iste ergo actus q̄ est ꝑpria cā ꝑrima tristitie dr̄ cōtritio. scḋs actus q̄ est cā ꝑroxima erubescētie vel verecūdie dr̄ cōfessio vbi pctm̄ occultum ꝑpalatur hoī: tertia causa ꝑrima vel propria tertie pene est, op⁹ aliquod laboriosum vel penale. Sicut ergo pena perfecta correspōdens culpe s̄m iustitiā vin-

dicatiuā hꝫ tres penales ꝑtiales q̄ sunt ꝑtes vni⁹ punitionis perfecte.eo modo quo tres restitutiones essent partes vnius restitutionis ꝑfecte illi q̄ fuisset tripl'r dānificat⁹:ita tres actus ad quos sequunt̄ iste tres pene sunt partes vnius cause sufficiētis proxime respectu pene cōdigne.16.dist.quarti.q.1.D

¶Lex diuina absolute ꝓhibuit nō ꝑmittas hoiem occidi.ꝛ nulli lꝫ inferiori in lege superioris dispēsare:ergo nulla lex positiua cōstitnēs hoiem occidendū iusta est.si in illis casib⁹ statuat quos deus non excipit: excipit aūt m'ltos vt pꝫ i Exo.s.blasphemū:homicidā.adulterū:ꝛ multos alios:nullus ergo ꝺm iustā legem occidit nec lex positiua iuste infligit homicidiū si nō excipit̄ ille casus a deo prohibente homicidiū.Et si obijcias:ergo lex est iniusta q̄ ꝑcipit furem occidi:qꝛ de⁹ nō excepit ab illo ꝑcepto negatiuo:non occides. peccatum furti: imo manifeste ondit se velle excipere furē:nec velle eū plecti morte:qꝛ infligit furi aliā penā. R̄ndeo cōstat ꝙ deus in lege Moysi vel euāgelica explicite nō excipit peccatū furti ab illo ꝑcepto:nō occides. vt.s.ꝓpter hoc peccatum liceat hominē occidere:ꝛ iō nisi reuocauerit aliqua reuocatiōe spāli qd̄ non hr̄ ex scriptura.nec de bulla sup hoc descendēte de celo audiuimus:nō video ꝙ lex aliqua iusta possit statuere hominē occidi ꝓ furto solo dico autē solo:qꝛ si est fur ex cū hoc inuasor presumit̄ homicida qꝛ vult occidere:ꝛ hic parat⁹ est si aliqs sibi resistat:hoc pꝫ ꝑ illud Exo. 22.de fure nocturno et diurno: fur nocturnus ipune occidit̄:q̄ aūt intrantē de die ad furandū occidit homicidiū reus ē.cā diuersitatis est hec:qꝛ ꝓsumit̄ ꝙ q̄ de nocte furat̄ occideret sibi resistentē si posset:non aūt qui de die intrat.15.di.quarti.q.3.ꝭ.G

¶Lex euāgelica q̄ est ꝑfectissima nō debuit ꝑcipitāter iponi. sꝫ hoies ꝑmo ad illā allici cadētē adhuc sub consilio:vt postea exercitatis posset sub ꝑcepto iponi scd̄o qꝛ lex vet⁹ nō erat mala sicut est idolatria.ꝛ iō nō debuit subito repelli.in hoc enim fuisset repulsa q̄si mala:sed debuit synagoga cū honore sepeliri:vt ostēderet̄ fuisse bona pro tpe suo.Impositio autē baptismi ꝑ modū precepti euacuatio fuit circūcisionis saltē q̄ātum ad necessitatē.Debuit autē aliq̄n sed ꝓmulgatio ꝑ modū precepti:qꝛ al'r nunq̄ h̄ret lex ista firmitatē vel necessitatē saltem quātū ad illud sacramētū.3.di. quarti.q.4.D

¶Lex ē de vniuersalib⁹ casib⁹: de casu aūt ꝑticulari nō ē lex:sꝫ iudiciū ꝺm legē:qd̄ ē cōclusio legis:vt ꝙ iste homicida moriat̄. 44.dist.primi.q.vnica.ꝭ.D

¶Lex vniuersaliter ꝓmulgata oēs obligat:vniuersal'r dico illā ꝓmulgari in cui⁹ ꝓmulgatione nō est aliqua acceptio ꝑsone siue cuiuscūq; exceptio persone: vel circūscriptio circūstātie.Tale fuit ꝑceptū de baptismo suscipiendo et hoc rationabiliter qꝛ cōgruū fuit oēs de lege xp̄iana habere vnū signū in quo cōuenirēt inter se:ꝛ distinguerentur ab alijs:vt dictū est in.q.de institutione sacri in cōi:ꝛ maxi-

me illud signū p qđ igrederent obseruātiā hui⁹ legis:p ei⁹ eē susceptionē ascribūtur illi legi et dicunt de familia christi.4. dist.quarti.q.6.infra.B

¶Legēdo leges iperiales codicis multa inueniunt satis consona multis iudiciis legis moysayce.Et.lʒ deus dederit aliqua valde dura q̄ nō opʒ in euāgelio seruare:tñ multa dedit rōnalia valde etiā pro statu quocūq3 in hac vita mortali. Et ideo si ista statuant a legislatore obseruanda pro quocunq3 tpe iuste statuunt.Et hoc mō si statueretur ab aliq̄ blasphemū adulterū idolatrā debere occidi multo iustius ordinat q̄ q̄ fur suspendat:sʒ ptʒ ad quid aspiciūt plus principes. q: ad cōmodū tpale q̄ ad honorem dei:et per hoc plus puniūt ꝛ reprimere volunt peccata in proximum q̄ in deū.vt pʒ.15.dist.quarti.q.3.C

¶Legislator nō dʒ ea ꝑtermittere q̄ ſm se sunt cōgrua in lege ordiata.lʒ aliq̄s ex illis accipiat occasionē delinquēdi:alioquin nūq̄ de⁹ debuisset instituisse penitentiā aliquā in aliqua lege. q: quilibet pōt ex hoc accipere occasionē delinquēdi quā non acciperet si nō posset postea penitere:nūc aūt ad legem simplr ordinatā pro statu isto nature lapse requirit q̄ penitētia possit esse fructuosa et qua rōne in quocūq3 instanti sanitatis pari rōne et in extremis:imo magis est necessariū pro multis imperfectis q̄ tunc possit valere.Dico igit q̄ istud nō ē occasio data a lege:sʒ tñ accepta ab imperfectis:ſm se aūt est occasio seruādi legē ꝑpter amorē legislatoris qui tante misericordie est erga miseros:vt nunquam eis claudat sinū misericordie sue. 20.di.quarti.q.vnica.infra.F

¶Licet absolute ex natura intellectus et volūtatis sit cognitio prior.tñ q̄ cognitio ꝯformis sit prior:hoc est sit ex obiecto et ordine potētiarū ꝛ rōne potentie sic practicantis.s.volūtatis: q̄.sit aliquo modo regulabilis aliunde.nā si obiectū determinat intellectū ad cognitionem rectitudinis:prius naturalr q̄ volūtas velit.et volūtas sit aliquo mō regulabilis aliūde : nō tñ apprehensio ꝑcedit praxim sed apprehēsio conformis: hoc aūt accidit q̄ñcūq3 determinata rectitudo praxis est cognoscibile necessariū siue vt principiū per intellectū:siue vt conclusio per scientiā.Quādo aūt rectitudo determinata cōtingēter cōuenit praxi.tūc nō est obiectum aliqđ determinās intellectum ad cognitionē rectitudinis determinate:anteq̄ voluntas velit.et hoc loquēdo de intellectu ꝛ volūtate in cōi.nā illud cōtingens nō determinatur ad alterā partē añ omnē actū volūtatis:cōparādo tñ in spāli ad intellectū hunc ꝛ voluntatē hanc istā praxim:pōt ꝑcedere cognitio conformis quā precedit primo cognitio determinatiua rectitudinis ꝛ quā nō:non potest aūt precedere in oī intelligente:sed in illo solo:cuius volūtas nō est primo determinans rectitudinē illi praxi. Exēplū predictorū : rectitudo huius praxis amare deū recta ē et necessaria et includit virtualr in rōne dei hanc praxim in quocūq3 nō tñ

nata est p̄cedere simpl'r appre-hēsio:sȝ et cōformis apprehen-sio:cui.s.praxis est cōformanda vt sit recta. Ex obiecto igit̄ qđ est primo ex se determinatiuū intellectus ad notitiam rectitu dinis determinate ipsius pra-xis:ꝛ ex ordine intellectus ꝛ vo luntatis in operando hr̄ hec no titia prior praxi et conformis:et ita in qualibet alia: cui cōuenit necessario rectitudo determina ta:sȝ rectitudo huius praxis. s. colere deuȝ in sacrificio altaris est ꝯtingēs qn̄q; eni͂ est actus re ctus:vt mō:qn̄q; nō:vt in veteri testamēto: iō nō est aliqđ obie-ctū determinatiuū intellect⁹ad notitiā huiusrectitudinis ante oēm actū volūtatis ꝛ iō nec ista precedit vt cōformis: oēm actū volūtatis:alicui⁹ tn̄ p̄cedit pu-ta illius solius:q̄ nō primo de-terminat rectitudineȝ huic pra xi qualis est voluntas humana hec eni͂ rectitudo determinatur a voluntate diuina acceptante nunc talem cultum ꝛ alias non 4.q.prol.s.D

¶Licet absolute sine ꝯdictione possit esse mediuȝ in spē hūana inter filium regni ꝛ filum perdi tionis.s.hō in puris naturalib⁹ tn̄ s̄m legē sapiētie diuine post lapsum nullū est medium inter gratū q̄ est fili⁹ regni ꝛ peccato rē:q̄ est fili⁹ carceris:nec pōt eē loquēdo de potentia ordinata. i.cōformi legib⁹ a sapiētia ꝛ vo luntate diuina determinatis ꝛ iō nullum liberat nec sic libera re.pōt a culpa nisi cui data gra-tiam.1.di.quarti.q.6.D

¶Licet absolutū posset cōuer-ti in respectiuū ꝛ ecōuerso tn̄ nō sequit̄ ꝙ respect⁹ esset sine fun-damēto ꝛ termino:q2 terminus p ꝯuersionē acciperet eē eo mō quo pōt hr̄e eē respect⁹ aūt non pt hr̄e eē sine fundamēto ꝛ ter-mino. Nec seq̄tur si terminus a quo p̄fuit sine istis ergo termi-nus ad quē pōt eē sine istis: si cut nec in aliis vbi termin⁹ vn⁹ req̄rit aliq̄ ad sui eē q̄ nō requi-rit ali⁹ dico ꝙ ꝙ si in respectiuū conuerteret absolutū ille respe ctus req̄ret fundamētum ꝛ ter-minum ꝛ hr̄et ea vel antiqua q̄ p̄cesserunt cōuersionē vel noua Exēplū in aliis. Nō sequitur la pis pōt cōuerti in sciam ꝛ econ-uerso lapis nō informat aliquē intellectum ergo nec scia quod cunq; eni͂ in aliqđ ꝯuertat̄ semp termin⁹ hēbit suū ꝓpriū modū existēdi sicut termin⁹ a quo con uersionis habuit ante conuer-sionē suū propriū modū existen di.11.dist.quarti.q.2.F

¶Licet a cāis eētialr̄ ordiat̄ȝ q̄rū vna ē vniuoca altera eq̄uo-ca posset eē effect⁹ vni⁹ rōis sic̄ exēplificat̄ de calore tn̄ qn̄ cāe ef ficiētes ꝓrie eiusdē ordisad effe ctū cāūt aliq̄ iꝯtū ipe cāe sūt di stincte maxie si vtraq; sit vniuo-ca effectui sine vniuocatōe ꝯple ta sine diminuta nō pt a cāis ta lib⁹ distinctis eē effect⁹ vni⁹rōis vniuocationē ꝯpletā dico qn̄ ē sititudo i forma ꝛ in mō essendi forme diminutā qn̄ est sititudo i forma lȝ hēat aliū modū eēndi q̄uo dom⁹ ex̄ est a domo i mēte vn̄ ꝛ gn̄ationem istā vocat aliq̄ mō phs vniuocā.7.met. Quia igr̄ obiectū est cā ꝓxima respcū t.c.30. notitie vniuoca licet diminute seq̄tur ꝙ distictio formalis ob-iectoꝝ cū causent notitias inꝙ tum ipsa distincta necio con-

cludat distinctionē formalē no tiriarum.4.q prolo.j.G.

CLicet aliqs ↄceptus cōis pos sit haberi q dicat in qd de gnatione diuina ⁊ spiratiōe diuina immo forte q dicat in qd de paternitate diuina ⁊ creata: tñ nulla realitas pōt eē in diuinis aliq mō disticta ex parte rei: a q sumat iste cōcept⁹ dictus in qd: q realitas sit determinabilis per aliā realitatē: sicut cōcept⁹ cōis est determinabilis l itellectu p aliū ↄceptū ⁊ impossibilitas huius. ⁊ nō satis tacta est dico igit q paternitas ⁊ filiatio nō sunt duo primo diuersa quantuȝ ad intellectum: quid possit intellectus abstrahere ab eis aliqueȝ cōceptū realē cōem: sed sunt primo diuersa quātū ad realitatē ⁊ realitatem: ita q nullū vnum gradū realitatis includūt q sit quasi potētialis ⁊ determinabilis p ppriās differētias: vel, q̄si per ppriās sicut albedo ⁊ nigredo includūt realitatem aliquā eiusdem rōnis determinabileȝ per ppriās differentias specificas earum siue realitates a quibus sumuntur earuȝ differētie specifice. ⁊ ideo illa ppositio q primo distinctiua sunt primo diuersa tantū dȝ intelligi de ipsis realitatib⁹: q primo constituūt quātū ad nō conueniētiā in aliqua realitate vna formali q̄ formaliter includāt ambo.26. di. primi.q.vnica.j.Y

CLicet aliqd essentiale sit principiū pductionis: alicui⁹ ad extra: nō tñ est principium statim applicabile ad actū: nisi vt itelligit l trib⁹: q sicut dictū est distin.12.pmi. illud qd est principiū actuū ordinatoꝝ nō intelligitur esse in potētia pma ad actū remotū: nisi vt est sua actu priori sicut aia nunq intelligit esse in potētia pma ad actum volēdi: nisi vt est actu itelligēs q qn est in potētia pma volēdi aliquid actu intelligit illud: q nihil est volitū nisi cognituȝ: et illa lȝ qdlibet eētiale ad se precedat aliquo mō notionale tñ nō opȝ oē essentiale sub oī respectu ad extra posse precedere quodcunq notionale.1. dist. secundi.q.1.j.M

CLicet angel⁹ pri⁹ videret intellectionē alteri⁹ angeli q̄ haberet auditionē ab eo: nō tñ frustra eēt auditio: q eēt p se pfectio cōicata angelo ab alio angelo liberaliter: ⁊ ad hoc potissime est locutio in intelligentib⁹ vt liberaliter ⁊ libere cōicent sibiinuicem cōceptus suos si aūt cogitatio huius videret in hoc iste liberaliter nō cōicat suū cōceptū alteri si eū hȝ iste in ista visione sicut nō intelligēs ⁊ nō volens: q ista cogitatio est nāliter visibilis nāliter aūt actiuū ⁊ motiuum ad sui visionē simili modo ageret: si nō esset in intelligente ⁊ volēte. Siīr etiā auditio qn pcedit excitat ad itellectionē visionis angeli loquentis. ita q lȝ illa visio posset esse sine excitatione nō tñ est sine.9 di. secūdi.q.2.j.M

CLicet appetit⁹ nālis naturaliter inclinet ad summā perfectionē iustitia tñ distributiua l deo q ordinat oīa propter seipsam: ordinat sic hoīes ad beatitudinē vt hec pfectio detur pter meritū nō pter appetitū naturalē: ⁊ q inequalia pñt eē merita in eadem specie hoīm p

ꝯſus et pfectio pōt eſſe ineqlis. 50.diſt.quarti.q.6 ſ.B

¶Licet apoſtoli in actibꝰ vł v̄bis q̄ dixerunt vt hoīes potuerunt errare:tn̄ nullus apl's vel ꝓpheta inquātū ſcriptor alicuius partis ſcripture aliquo mō errauit:qꝛ ſm Augu.in epiſtola ad Hiero.et ponit in canone diſtin.9.Si ad ſcripturas diuinas admiſſum fuerit aliqđ mēdaciū quātūcūqꝫ paruū ſeu officioſum nihil remanet in ea ſoli de veritatis: qua conuincatur aduerſarius quicqđ eni contra ipm allegatū fuerit reſpōdebit illud mēdaciter eſſe dictū iocoſe vel officioſe:vt eſt illud aliud qđ concedit ita eſſe dictū vn̄ dicit ibidē Augu.His ſolis libris ſcriptoꝝ q̄ canonici nominātur hāc didici ferre reuerentiam:ꝙ nullū eoꝝ in ſcribendo erraſſe firmiſſime credā.3.diſtin.quarti.q.4.L

¶Licet beati erūt in determinata approximatiōe ad chriſtū: tn̄ nō minuet eoꝝ beatitudo accidētalis cū aliquātulū recedūt qꝛ recedunt ſm libitū ſuū:ſicut modo aliqui habēt ꝓpinquitatē ad rē in camera vel extra; in aula.49.diſt.q̄rti.q.14.ſ.M

¶Licet bonū qđ impetrat v̄tute ſacrificij nō impetret virtute meriti pſonalis ſacerdotis:ſed virtute meriti eccleſie in cuius pſona fit oblatio: ⁊ ob cui gratiā oblatio acceptat:⁊ iō quoad hoc.ſ.tale bonum ſic impetrandū ſacerdos licet ſit mere organū :tn̄ rōne ordinis hꝫ gradum notabilē in eccleſia:ꝓpter quez ſibi ꝯuenit offerre.⁊ oblationis virtutē determinare et in hoc nō eſt preciſe organū ſed miniſter ⁊ diſpēſator.20.q.ṡli.I

¶Licet cognoſcibilitas ſequat ꝓportionaliter entitatē: nō tn̄ ita eſt de cognoſci:niſi cōparando ad illū intellectū: qui cognoſcit q̄dlibet ſm gradum ſue cognoſcibilitatis:ita dico ꝙ ſi entitas participata concludat de neceſſitate cognoſcibilitatē participatā:et ita participatum habeat cognoſcibilitatē p cognoſcibile imparticipatū: nō tn̄ habet cognoſci p cognoſcibile im participatū:vt cognitum:ſed vt cauſam dantem ſibi eſſe.3.diſt. primi.q.3.ſ.I

¶Licet cognitio ſit ſm moduz cognoſcētis:⁊ nō ſit ſupra nām cognoſcentis:eſt tn̄ obiecti habentis modum cognoſcibilis ⁊ modū nature vltra modū nature cognoſcētis aliter eni nunꝙ perfectius cognoſceret ab imperfectiori naturaliter.46.diſ.q̄rti q.11.ſ.B

¶Licet cōcedat potētiā.ſ.obiectiuā precedere actū:nō tamen ipſa eſt in aliquo actu reali: licet ſit in aliquo eſſe cognito ſm ꝙ cōceditur eſſe cognitū: nō tn̄ eſt formaliter eſſe cognitū.1.di; ſecundi.q.2.ſ.G

¶Licet de aliq̄bꝰ ſanctis patribus preſumatur quod in cōtrahendo bigamiam non peccauerint:quia vtraqꝫ ratio cōtrahendi ibi concurrit.ſ. neceſſitas ꝓpter quam iuſte erat ſic contrahendū:⁊ auctoritas diuina approbans ⁊ precipiens tamen ſi aliqui ſine iſtis cauſis vel altera earum contraxerint non eſt mihi inconueniens ꝙ mortaliter peccauerint:quia non reputo eos fuiſſe tunc confirmatos: 33.diſt.quarti.q.1.D

Licet dānati debēt magis velle nō esse q̄ȝ in peccato permanere: credo tamen ꝙ appetunt non esse nō propter culpam fugiendā. sunt enim obstinati: sȝ propter penā quā sustinēt. Ratio est: nō esse nō est maximum malū: nec ex se odibile: sed miseria est per se malum ⁊ per se odibile. ergo quilibet ipsam naturaliter refugit: nec ab hac fuga retrahitur. tale aūt non est non esse. 50. dist. quarti. q. 2. F

¶ Licet deus priuet entia scđa actionibꝰ suis preueniēdo causalitatē eoꝝ: ⁊ causando effectꝰ quos illa possent causare: tamē non oportet ꝙ priuet illa suis entitatibus. manent enim ⁊ nō causant suos effectus: quia alia causa immediate causat illos. possent tamen illos causare. sicut manet iste ignis: ⁊ tamē nō causat ignē i hoc ligno si aliud agens fortiꝰ preueniat in igniēdo posset tamen causare: q2 formam que est principium igniēdi habet. 7. q. quoli. j. O

¶ Licet deꝰ voluit me sedere ꝓ a. ⁊ non sedere pro. b. tamē priꝰ naturalr volita sunt ab eo ipsa obiecta q̄ȝ ipsa nunc mensurantia: et in illo priori oportet querere non contradictionem istorum volitoꝝ. alioquin per ipsa nunc posteriora eis adiecta nō videtur posse tolli illa contradictio respectu huiꝰ: ita hic: si eñi vellet angelum esse ꝓ hoc nūc: ⁊ non esse pro hoc nunc: primo querenda est possibilitas quo modo vellet angelum esse ⁊ nō esse. 2. dist. scđi. q. 1. J. F

¶ Licet deus posset velle nos obligare sibi vt q̄cq̄d sumus et possumus teneamur deo: tamē ex maxima misericordia sua cōsiderans nostram fragilitatem ⁊ difficultatem ad bonum noluit nos regulariter obligare nisi ad decalogum: ⁊ ita potuisset tunc ordinasse obligare hominem ad decalogum. scȝ christo non incarnato. Posset ergo tūc homo aliqua opera supererogationis exercere: que alias sibi essent indebita: ⁊ tūc saluaretur tota ratio satisfactionis. de potētia tamē ordinata deus nō disposuit alicui peccatori dare prīmā gratiā: nisi in virtute meriti illius q̄ erat sine peccato scilicet christi: quia sicut tactū est supra: non disposuit sibi recōciliare inimicum nisi per obsequium magis gratū q̄ȝ offensa eius erat sibi displicēs. et tale obsequiū eius est passio christi vel meritū eius: ⁊ sicut non disposuit dare gratiam peccatori sine passione sine qua gratia nulla potest esse satisfactio omnino: q2 nec equiualens aliquo modo: nec simpliciter: nec in diuina acceptatione. iō multo magis de potentia ordinata nō est possibile satisfieri deo de peccato nisi in virtute passiōis christi. 15. dist. quarti. q. 1. D

¶ Licet de potentia absoluta posset deus causare gratiā que est principalis effectus baptismi ⁊ etiam illos alios effectus proprios assignatos charactéri: scȝ assimilare ⁊c. sine tali forma absoluta que ponitur character tamen de potentia ordinata tenetur ꝙ causat illos effectus mediāte ista forma: ⁊ congrue. 6. dist. quarti. q. 9. L

¶ Licet de virtutibꝰ disperatis videretur ꝙ earū essent actus

distincti specie saltē inesse mo ris tñ quando vna est superior et alia inferior non oportet ꝙ bonitas quam habet actus ab vna sit distincta absolute specie a bonitate quā hꝫ ab alia.sed videt̄ magis ꝙ virtus superior tribuat bonitatē vlteriorē que sit quasi cōpletiua bonitatis illius quā tribuit īferior.Et hoc modo charitas dicit̄ esse forma aliarū virtutū q: bonitas meritoria que cōpetit actui aliquo modo a charitate est cōpletiua bonitatis cuiuscunqꝫ alterius in actu.17.q.q.3

¶Licet entitas actualis mobilis nō sit mobilis ratio recipiēdi motū:sed magis vrest ens in potentia.est tamē actus necessario requisitus ad hoc ꝙ moueat.et sic loquit̄ philosophus dicens.qꝺ mouet̄ est.nō ꝙ hec sit conditio nobilis per se:sed ꝑ accidēs.requisita tamē necessario ad motum.per se autem cōditio mobilis est esse in potentia:bene tamē potest esse aliqd cōueniens alicui per accidens et tamē necessario per accidens inquā:quia non includit̄ in ratione forme illius.necessario tñ requisitū ad illud:q: sine illo illud non esset sicut priuatio est principium per accidēs nature primo physi.Ad probandū igitur ꝙ generatio non sit motus sufficit Aristoteli ꝙ subiectum generationis nō necessario est ens actu:sed est ens in potētia. subiecto autē motus sine ei ꝙ mouet̄ necessario coniungitur qꝺ est ens actu:lꝫ per accidens. 12.dist.secundi.q.1.J.3 5.phi. t.c.8.

¶Licet entitati absolute sit idē realr̄ veritas et bonitas.⁊ huic entitati hec veritas ⁊ hec bonitas.nō tñ formaliter ⁊ quiditatiue q: veritas et bonitas sunt quasi passiones entis.4.met. t.c.5. Ita ēt est de realitate a qua accipit̄ differentia ⁊ sir̄ de quiditate:⁊ entitate indiuidnali:⁊ de aliis multis:de quibus frequēter tactum est de ista differētia ex parte rei:qua hec realit anō est formaliter illa lꝫ sit idētice illa.Nec etiam est contradictio scd̄m dicentē respectū vestigialem esse ratitudinē fundamēti aliquid esse idem fundamento: qꝺ concessum est in scd̄o lib.de relatione creature ad deum:et tamen non sic idem:qꝺ sit ratitudo fundamenti.8.dist.tertii. q.vnica.J.E q.5.

¶Licet forma ꝯ quā inclinat̄ receptiuum nō inducat̄ nisi per agēs ꝑ se violētans passum: tñ per se ratio violenti est ex habitudine passi ad formā q: passo ⁊ forma manētibꝰ in sua rōne: puta ꝙ forma sit receptibilis tñ contra inclinationē passi quomodocūqꝫ variat̄ agēs:passum violēter recipit.hoc ēt apparet q: nō tm̄ in induci.sed etiam in ꝑmanere dicit̄ ꝙ aliqua forma violēter ꝑmanet in passo ⁊ diu alique autem natualr̄ ita ꝙ circūscribēdo agens qꝺ scꝫ non hꝫ actionem post inductionem forme ibi est naturalitas vel violētia precise comparando formaꝫ ad receptiuum. Concedo ergo ꝙ in descriptione violenti ponitur agens tanꝙ extrinsecū.sed non tanꝙ per se complens nec tanꝙ per se cōstituens rationē violēti.sed tātūmō complet̄ per illud:passo vim nō cōferēte:⁊ tñ modo moueret violentum post

oēm actionē agentis: si sicut lapis posset quiescere sursum sine continua actione detinētis. Addit tñ principium in descriptione violēti tanq̄ cā extrinseca. 43. dist. quarti. q. 4. D

¶ Licet essentia diuia in q̄libet psona sit oino primū quasi fundamentū cuiuslibet pfectionis essentialis. prima tñ psona appropriate hꝫ memoriā: ꝛ virtute illius principij productiui producit prima pductiōe adequata secundā personā: ꝛ scda persona quasi adequata principio pductiuo pducit: vt notitia actualis: ꝛ spiritus sanctus quasi adequat⁹ suo principio pductiuo producit: vt amor actualis. 13. dist. primi. q. vnica. A

¶ Licet fides acq̄sita sufficiat ad assensum ꝛ certitudinē act⁹ put credere opponit opinari: tñ nō est ita pfecte certus: sicut cum fide infusa: nec esset actus ita intensus: nec sufficit inesse primo: q꞉ fides acquisita nō sufficit animā ita pfecte sicut infusa. oportet igitur ponere vtrāq꞉ fidē. 23. dist. tertij. q. vnica. J. R

¶ Licet gloriosi⁹ fuisset habēti actū meruisse illū q̄ nō meruisse: nō tñ simplr est gloiosi⁹: q꞉ decēs est pp alios btōs ꝛ pter pfectionē illi⁹ status q̄ illic inueniant oēs gradus pncipales in actib⁹ beatificis vt actualis btitudo xpi sit maior beatitudine oim creaturarū. nā ibi sunt aliqui bti: q̄ nunq̄ fuerūt inimici actualr peccato actuali vt multi innocētes: ꝛ multi alij q̄ aliqñ fuerut inimici: vt mortalr peccantes ꝛ postea penitētes. Est ibi etiā beata virgo mr dei: que nunq̄ fuit inimica actualr rōne peccati actualis nec rōne originalis: fuisset tñ nisi fuisset preseruata. igit decens fuit q̄ esset btitudo alicuius psone sine omerito pcedēte: nec ideo aia xpi fuit inglorior: q꞉ si actus potuisset cadere sub merito aia illa potuisset mereri illū nisi fuisset preuenta actu btifico. Et sic puenire ex liberalitate dātis est maioris nobilitatis. sicut si mihi daret illud qd habeo in fine totius laboris meritorij nunc: ꝛ illud magis est ad decorē status beatoꝝ: vt dictū est. 18. dist. tertij. q. vnica. J. G

¶ Licet idē sit q̄d nois. et q̄d rei in habētib⁹ q̄d rei. tñ prius cognoscit aliq̄d esse q̄d nois q̄ q̄d rei. primū em cognoscit cognoscendo illud nomē esse intelligibile ꝛ significabile. scdm cognoscendo istud esse alicuius possibilis esse in effectu. ꝛ ex ratione eius possibili concipi et signari potest cōcludi aliq̄d posse subesse illi cōceptui et p consequēs illam rationē exprimere verum quid est. 1. dist. quarti. q. 2. L

¶ Licet spēs in intellectu angeli sit rō distīcte cognoscēdi essentiam diuiā: nō tñ est rō distincte cognoscēdi modū isti⁹ essentie in suppositis: sicut etiā i nobis distincte cognosci pōt aliq̄ quiditas creata: licet nō cognoscatur in quibus suppositis sit vel qualiter sit in eis. 3. dist. secundi. q. 9. J. M

¶ Licet dictū apostoli: de⁹ vult oēs homies saluos fieri: posset exponi de distributione accommodata pro oibus: q̄ salui fiēt. tñ multo melius posset exponi de voluntate antecedente sic. i. vult oēs homies saluare et sal-

nos fieri quātū.s.est ex pte sui. et volūtate sua antecedente: ꝓ quanto dedit eis dona natura lia et leges rectas: et adiutoria cōia sufficientia ad salutē sicut de rege statuēte bonas leges ⁊ ꝑfigēte ministros ad custodiaꝫ istarū legum: posset dici ꝙ vult oēs subditos suos pacifice viue re ⁊ quiete: ⁊ tñ si videret aliquē tribulari iniuste nō statiꝫ opor teret ꝙ rex intromitteret se ad faciendum illuꝫ quiete viuere: nisi deuolueret cā ad ipm̄ p q̄ri moniā de facto. ꝰ vult q̄dc iste quelibet pacifice viuere et q̄ete antecedēter: nō tñ vult quēcūqꝫ immediate ita viuere. Ita dico i ꝓposito ꝙ ⁊ si deꝰ nō hēat vo lūtatē beneplaciti ad istū saluā dum: tñ vult isti illa adiutoria cōia antecedētia ad salutē oim: q̄bꝰ iste ēt p̄t sufficiēter bñ viue re ⁊ saluari pp̄ q̄ dici pōt ꝙ q̄ꝫtū est ex parte sui vult oēs saluos fieri. 46. di. p̄mi. q. vnica. J. B

¶ Licet in Michaele visiōe obi siue intellectionē ipsiꝰ obi pos set seq̄ locutio Gabrielis de eo dē: tñ tūc nō causat cognitionē alicuiꝰ nō priꝰ noti nec tūc ē lo cutio ita necīa: sicut qñ p̄cedit vtrāqꝫ visionē illam: qñ eīm Ga briel nouit aliq̄d i gn̄e ꝓp̄o vel reuelatū: qđ nō nouit michael i pticulari: pōt iste in intellectu ipsiꝰ cāre ꝯceptū q̄ ꝓprie dr̄ au ditio: quo cāto pōt Michael cō uertere se ad intellm̄ Gabrielis vidēdū ⁊ in eo videbit illa intel lectio quā Gabriel hꝫ: et etiā in ista intellectiōe videbit aliquo mō obiectū ipsiꝰ intellectionis ⁊ si illud obiectū nō possit vlte rius videri nec in se nec in v̄bo vltia ꝑfectio quā pōt Michael de hoc cognito hr̄e est videre il lud in intellectu Gabrielis. 9. dist. secundi. q. 2. J. H

¶ Lꝫ intellꝰs distrahat ab intel ligēdo qñ occupat sensus circa sua sensibilia alia a suo intelli gibili qđ tūc intelligit: qꝛ sic po tētie se inuicē ipediūt: nec mu tuo se iuuāt in actibꝰ: tñ qñ sen sus occupātur circa singulare sensibile: cuiꝰ vl'e p spēm intelli git: vt vcꝫ qñ sensus sentit illud obm̄ qđ phātasiatur: et intelle ctus intelligēs nō distrahit: tūc intellꝰs maxime confortatur: qꝛ tūc potētie circa idem obm̄ sibi administrāt eiꝰ p̄ntiā: vt a qua libet ꝯm eiꝰ ꝓportionē apprehē dat. hoc ptꝫ in exēplo. qñ volu mus colere xp̄m ⁊ passionē eiꝰ cōpati: faciliꝰ eā cōtēplamur i ꝗ̄ imaginē crucifixi frequentiꝰ in tuemur ⁊ ex tali intuitiōe talis spēs in phātasia gn̄at: ⁊ hoc to tū est mō pp̄ ordinē nālē poten tiarū primarū in agendo lꝫ hoc nō sit vl'r necessariū respectu oiꝫ intelligibiliū vt pꝫ de ꝓphetis. qꝛ ꝓphete vero erāt distracti p sensibilia: nec eos sensibilia m̄lt tū iuuabāt ad ꝓphetiā qꝛ non erāt eis ꝯueniētia. nā talia pa rū faciunt ad reuelationē: q̄ est de his: que nec oculꝰ vidit. nec auris audiuit ⁊c. q̄ hoibꝰ enar rare nō licet ꝯm apl'm corin. 13. sꝫ erat aliqđ sensibile eis p̄ns i imaginatione: qꝛ vt cōiter oēs ꝓphete erāt multū imaginarij pꝫ p Augu. 12. sup Gen̄. q̄re ⁊c. 16. dist. primi. q. vnica. J. D

¶ Lꝫ intellꝰs nāli necessitate vi deat obm̄ p̄sens ꝓportionatuꝫ tñ volūtas non naturali necessi tate fruit illo obiecto viso neqꝫ ēt illa necessitas vidēdi est sim

pliciter necessitas: sed tm̄modo necessitas si obiectum phs moueat: ꝛ istud est sic mere ꝯtingēs quia obiectum istud volūtarie ꝛ cōtingēter mouet quēcūq; intellectū creatū. sed et volūtas cōtingenter fruitur illo viso ꝯtingēter et copulat intelligētiam cum memoria si tamē ibi habet actum. 49. di. quarti. q. 6. D

¶ Lʒ intellectus diuinus nō sequatur res sicut effectus cām tñ cōcomitātia est ibi q; sicut res pōt non esse ita intellectus diuinus pōt non scire. ꝛ iō nunq̄ sequit̄ q; intellectus diuinus cognoscat reʒ aliter q̄ est. Et iō nunq̄ pñt simul stare illa que requirūtur ad deceptionē sed sicut res scita pōt esse: ita deus pōt eā scire: ꝛ sicut res scita potest non esse: ita deus potest eā non scire. et si nō erit: non sciet. 39. di. primi. q. 1. R

¶ Lʒ in toto vniuerso pncipaliter ordo attēditur fm distinctionē sperū in qb; est imparitas ptinēs ad ordinē. tñ q: fm Aug. de ciui. li. 19. c. 13. Ordo est parium impariūq; rerum vnicuiq; loca sua distribuēs: congrua dispō: ab illo aūt agente q̄ principaliter intēdit ordinem vniuersi: sicut principale bonū itrinsecū sibi: nō tm̄ intēdit̄ ista imparitas q̄ est vnum requisitū ad ordinem s. specierū sed etiā paritas indiuiduoꝝ in eadeʒ specie: que est aliud ꝯcurrens ad ordinē. et similiter indiuidua intēdunt̄ ab ipso primo put ipm̄ intēdit aliquid aliud a se nō vt finem: sed vt aliquid aliud ad finem. vñ ꝓpter bonitatē suā cōicandam: ꝛ propter suā beatitudinē plura in eadē specie ꝓduxit. in principalib; aūt entibus est a deo in tentum indiuiduum principaliter. 3. di. secundi. q. 7. I. G

¶ Lʒ in pmo pfecto ꝯcurrāt simul multe pfectiōes qliter cūq; multe non curo mō tñ aliquid forte pōt esse sibi ꝓpinquius fm vnā pfectionē et nō fm aliā: vt pote deus est: simpliciter necesse est: et hec necessitas est in ipso pfecto simpliciter. Quanto q̄ aliqd est magis necessarium tāto erit ꝓpinquius deo ꝛ sic celū est deo ꝓpinquius quocunq; corruptibili. ꝓpter hoc aūt deus est natura itellectualis simpliciter perfecta. huic fm hoc magis appropinquat solū creatura mere intellectualis lʒ finita cuiusmodi est nā angelica. post hāc nā intellectus nři lʒ nō mere itellectualis ꝛ finita: post hāc nā sensitiua q̄ magis appropinqt intellectuali q̄ nō sensitiua. In hoc q̄ ordine ꝓpinquius est deo musca q̄ celuʒ. posset q̄ inferri ex primo ordine q; celuʒ est ꝓpinquius deo. ꝛ p ꝯñs pfectius musca. Ex scdo aūt ordine q; musca est pfectior celo: et ita opposita. Dico ergo q; qñcunq; in primo concurrunt perfectiones qualitercunq; distincte vel disperate illud est simpliciter perfectius qd est sibi ꝓpinquius fm illud qd hʒ rōnē pfectioris. sicut fm phm. 3. thopi. non sequitur simiā esse meliorē equo lʒ sit similior homini q: non est homini similior in conditionibus nobilioribus simpliciter conditio auteʒ nobilior simpliciter in primo est intellectualitas q̄ necessitas essendi eo mō intelligēdo magis quo est ibi distinctio. Et iō homo est simpliciter nobilior celo nec mireris talem ordinē diuersum assignari ad primū sʒ diuersas

Speculatio mirabilis ipsius intellectualitas quam tur sub tilissime dif ficulta tes in via phi. Ca. 4

perfectiones qr quelibet perfectio pôt esse principium vnius hierarchie naturalis vel scdm philosophos vni⁹ cathene auree: ita ꝭm diuersas perfectiones simplr in prius participatas ordinate a diuersis possunt attêdi diuerse cathene auree. Ad ꝓpositũ dico ꝙ in substantia vt est primũ entium est duplex ordo prioritatis: vn⁹ in substando aliis ꝙ includit recipere alia ⁊ perfici ab eis ali⁹ actualitatis intensiue ⁊ secunda perfectio est simpliciter maior ꝙ̄ pͥma qr prima cõuenit potentiali vel saltê requirit illud cui conuenit esse potentiale. Quãtitas aũt ꝓpinquior est substãtie ꝭm primam rationem qr immediatior ꝭm rationê receptiui. Qualitas aũt ꝭm aliam ipsa eñ est pncipiũ agêdi nõ sic quantitas ⁊ ꝭm hoc apparet minor actualitas ei⁹.12.di.q̄rti.q.2.E

¶ Licet ista nã accepta p hanc gñationê nõ possit hr̃e idez esse numero qđ accepit nõ fundando istam eandê relationem numero non tñ ipsa relatio est sibi cõsubstantialis quia posset absolute eadẽ existentia fuisse numero habita sine ista relatione puta si accepta fuisset immediate a creãte vel ab aliquo generante.g.di.tertij.q.vnica.E

¶ Licet nãe dependêtes sint alterius rõnis ⁊ ita dependentie eaꝝ inquantum a fundamento possunt hr̃e distinctionem sunt aliquo mõ alterius rationis: tñ idem terminus ⁊ ꝭm eandê rationez ex parte eius potest esse omniũ istarum dependentiarũ similr si natura angelica assumeret ipsa esset alterius rationis a natura humana: ⁊ sic esset alia ⁊ alia dependentia hui⁹ nature ⁊ illius ⁊ tamen vtraqꝫ posset dependere ad eundez terminum vt ad personam verbi.2.di.tertij.q.1.D

¶ Licet nõ habeat aĩa xp̃i summã iclinationê ad summã grãz quãtũ est ex parte fundamenti inclinationis tamen hꝫ inclinationem ad summã gratiaz qua posset summe coniungi obiecto ⁊ ita licet posset quietari p quã cũqꝫ gratiam sicut ⁊ quecunqꝫ anima non tamen summe quietaret sine summa gratia qr nec summe coniungeretur obiecto in quo est perfecta quies: nisi haberet summam gratiam.14. dist.tertij.q.4.M

¶ Licet nõ posset angel⁹ ex puris nãlibus habere cognitionê dei intuitiuã: tñ nõ videtur negandũ quin possit nãlr hr̃e cognitionê eius abstractiuã: hoc modo intelligendo ꝙ spẽs aliq̃ distincte representet istã essentiã: licet non representet eã: vt in se pñtialr existêtem bene quidem possibile est habere cognitionê distinctã lꝫ abstractiuam nã abstractiua distinguit in cõfusaz ⁊ distinctã penes rationê aliam ⁊ aliã cognoscendi ⁊ istã talê speciê representantê essentiã diuinã intellectui angelico non videt incõueniens ponere intellectui angeli inditam esse a principio: ita ꝙ licet ipsa non sit nãlis intellectui hoc modoqꝫ iste intelľs possit ex naturalib⁹ suis eam acqrere: neqꝫ ẽt ꝙ possit eam habere ex actione alicuius obiecti agẽtis naturalr: qr non põt eam habere presentialitate alicuius obiecti finiti

monētis:nisi eēntie diuīe tm̄: q̄ nihil aliđ a se cāt naturalr̄ naturali cātione. tñ sic perfectiones date angelo in sua prima creatione:lȝ non necessario sequant nām eius: dicerent nāles distinguendo ꝯ mere super naturales.s. gratie ⁊ glorie. ita ista perfectio data itellectui angelico:qua essentia diuina esset ei pñs distincte: lȝ abstractiue: pōt dici nālis ⁊ ad cognitioneȝ naturalē angeli pertinet. ita ꝙ quicquid cognoscit angelus de deo virtute huiꝰ speciei aliquo mō cognoscit nāliter ⁊ aliq̄ mō nō naturaliter:nālr inq̄tū ista nō est p̄ncipiū gratuiti actꝰ nec gloriosi:non nālr aūt quātū ad istam non posset pertingere ex naturalibꝰ neq̄ aliqua actione naturali.3.di.scđi.q.9.D

¶Licet aliqđ nō possit accipere esse:nisi a cā supnaturali tñ ē cognoscibile nālr:q: quātūcūq̄ aliqđ supnaturaliter ponat in esse postq̄ tñ positum est inesse est quoddā ens naturale ⁊ proportionatū potētie naturaliter cognoscenti vel cognitiue.10.dist.quarti.q.8.R

¶Licet nullū q̄tū existat: nisi ipsum sit quale: tñ existēs priꝰ naturalr̄ est quātū q̄ quale.et fm̄ hoc prius naturalr̄ est mathematicū q̄ quale:hoc est tale quale primo consideratur a mathematico p se ⁊ p̄mo:⁊ hoc intelligit phs.4.phy.c. de vacuo vbi vult ꝙ si corpꝰ cubū ponat in aere vl̄ aqua.lȝ nullā habeat passionē naturalem tm̄:tñ facit distare latera corporis cōtinentis quātū est ipsum corpus ibi positū.ita ꝙ quātum est ipsum corpus tm̄ facit distare. et hoc non conuenit sibi inquātum est naturale tm̄:sed inquātum est quātū precise:⁊ ita mathematicum.2.dist.secūdi.q.9.J.C

¶Licet oē esse extrīē poīa forte sit mutabile ponēdo creationē fm̄ itellcm̄ Auic.ēt ab eterno eē mutationē: tñ inesse intellecto siue volito qđ est esse fm̄ qđ:nō opȝ ꝙ oīs possibilitas que repugnat necessitati ex se formaliter cōcludat mutabilitatē: q: istud esse nō est esse reale.sed reducit ad esse alicuius reale fm̄ se necessariū:ꝓpter cuiꝰ alteri necessitatem nō pōt esse hic mutabilitas:a tñ illius alterius necessitas ex se nō cōuenit huic formaliter.⁊ ideo istud nō est ex se formaliter necessariū: q: nō habet esse extremi ꝙ respicit realiter nec tñ est mutabile:q: fm̄ illud esse diminutū respicit extremū imutabile.⁊ mutatio in aliquo inquātū respicit aliud non pōt esse sine mutatione,in illo.39.dist.primi.q.1.J.U

¶Licet passuȝ recipiat aliquā formā aliquo modo supnaturalem ⁊ in hoc posset supnaturalitas dicere moduȝ habitudinis passi ad formā tñ nūq̄ dicit supnaturale nisi q: recipit eā a tali agēte.cuius probatio est: quia si formā natulr̄ sui pfectiuā reciperet a tali agēte:adhuc reciperet eam supernaturaliter.nō quidem propter habitudinem ad formam:quia sic naturaliter recipit:sed propter habitudinē ad agens a quo recipit.43.dis.quarti.q.4.E

¶Licet phs imaginet illū resti cū hr̄e pedes ⁊ caput in polis ⁊ brachia ꝓtēsa ⁊ extensa ad oriētem ⁊ occidentē:fm̄ veritatē tamen

men si primū celū ponat mobile et nō quiescēs nullus pūctus est in celo magis oriēs q̄ alius sz qlibet pūctus est oriēs successiue: nullus punctus est magis capax motus q̄ alius s̄m virtutem. et iō nō ē in celo ex natura rei dextrū et sinistrū: sicut in aiali. pars eñ dextra q̄ est in aiali magis capax est virtutis anime q̄ pars sinistra. in nulla autem parte pōt poni angelus primo ex hoc q primo illaz partē moueat. 2. dist. scdi. q. 6. B

¶ L3. phs. 5. phyl. neget motū ad relationē ppie dictā q̄ pti-
L.c.10. net ad quartū genus non autē ad quēcunq respectū pertinentez ad aliqd sex generū: imo concedit ibi motum esse in vbi qui cōiter non dr esse motus ad formam absolutā: qr vbi vt vr nō est forma absoluta: sz respectus corporis ɔtenti ad locū ɔtinentem. Ratio aūt differentie relationis ab aliis respectib⁹ in nō terminando motū vr esse: qr ex quo relatio necessario cōsequit extrema posita nunq̄ pōt ipsa acquiri p se: sz tantūmō per accidens alio .s. absoluto acquisito in altero relatorū. et talia q̄ non acquirunt nisi p accidēs .s. alio acquisito negat phs in .5. phy. per se terminare motus. respectus aūt nō necessario ɔhs extrema pōt habere ppriā nouitatem absq nouitate vnius vel alterius extremi. et iō pōt habere ppriā acquisitionē. nam ita vr esse de vbi: qr pōt deus cōseruare idē locabile et eundē locū: et tñ non manebit eadē circunscriptio: qr corpus ē absens ab illo loco. et hoc etiā pōt natura facere. ponēdo aliud corp⁹ pre sens illi loco. nō igit ista extrema locum et locabile necessario consequit ipsum vbi. et ideo potest est nouū nouitate ppria et acquiri corpori nullo absoluto acquisito nec corpori nec ipsi loco. 11. q. q. J. L

¶ Licet pmū efficiēs habeat in se potentiā effectiuā eminētiorez potētia cuiuscūq alterius cause effectiue habeat etiam in se eminēter potentiā effectiuā cuiuscunq alteri⁹ cause. sicut deductū est dis. 2. et p hoc pbatū est cum hre potentiā infinitā: et istud sit quasi vltimū ad qd rō naturalis potuit attingere de deo cognoscendū: tñ ex hoc non vr posse cōcludi omnipotentia s̄m istum intellectū: qr et si verū sit. nō tñ est manifestū naturali rōne q hns causalitatē eminēter in se. et causalitatē cause scd'e eminentius q̄ illa cā scd'a habeat respectu sui effectus: posset imediate in effectū imediatū cause scd'e. ordo eñ causarum superior et inferior hoc non cōcludit: qr et si sol haberet in se causalitatē eminentiorem q̄ habeat bos vel aliud animal nou tamē concederet solez imediate posse generare bouē. sicut pōt mediate cum boue generare et hoc maxime ponerent phi: qr nō posuerunt causam secundam necessario concurrentē pter aliquā perfectionē addendam effectui: sz quasi magis pter imperfectionē addendaz: qr causalitas prime cause imediate perfecta est. ideo posuerunt eaz nō posse imediate esse causam alicui⁹ imperfecti effectus: et iō opz causam agentem aliā ɔcurrere imperfectiorē: vt

M

Illa prima nō pduceret fm vltimuz potentie sue:sz cum illa cā agēte scōa effectū diminutuz / et imperfectū pduceret:hoc est nō ita perfectum effectū pduceret mediāte causa scōa imperfecta sicut si imediate pduceret. 42. dist. primi. q. vnica. 3. B

¶ Lz qñqз ɔtritio sit tam intensa qđ sufficiat p tota pena: vel satisfaciat: tñ preceptuz de aliqua pena infligēda nō est irrōnale:qr regulr cōtritio nō ē nisi satisfactio partialis: et precepta generalia dant ppter remediū generale:et fm illas ɔditiones que inueniunt in hoibus vt in pluribus. 15. dist. quarti. q. 1. R

¶ Licet qñqз i eodē cōcurrāt rōnes boni cōmodi et honesti: vt i fruitione dei in patria: imo generaliter omne honestū sit commodū:lз non ecōuerso: tñ summum cōmodū est beatitudo: et esset cōmodum lз p impossibile non esset honestū summū etiaз honestū est charitas et esset honestū lз per impossibile nō esset cōmodum. Ꝗ in natura intellectuali est duplex punitio p priuationez duplicis boni. prima vocatur malum iniustitie siue culpe: et pōt dici obstinatio in peccato. secunda vocatur pena dāni vel dānum vel damnatio. 46. di. quarti. q. 4. A

¶ Lz quecūqз ɔtradictoria sint eque incōpossibilia inter se: nō tñ eque distātia. plus enī distat deus a nō deo ꝙ albuз a nō albo: qr extremū positiuū est maius in cōparationeꝗ ad negationem. 1. dist. quarti. q. 1. D

¶ Licet quātitas accidētalis dicat aliquid additū nature subiecti: et ideo ipsa nō possit manere sub rōne sua formali: et trāsire in essentiaз fm identitatē: tñ magnitudo virtutis omni ente trāsit in illud cuius est p idētitatem etiā in creatura. probo: si enī angelus hз aliquaз magnitudineз ṽtutis: de qua dicit Augu. 6. de tri. c. 7. in his enim que nō mole magna sunt: hoc ē maius esse qđ melius. si ista magnitudo perfectionalis non sit idem essentie: circūscribatur ab ipsa essentia. ipsa essentia remanēte: quero quem gradū pefectionis tenet in ente vel in entibus. nihil enīз est nisi aliquem gradum determinatū perfectionis habeat inter entia. Ꝗ adhuc manet in ipsa essentia magnitudo virtutis: qua dr sic vel sic perfectum ens. ista igitur quātitas in omnibus trāsit p identitatem: et cuз hoc manet in oībus fm rōnem ppriam: inquātum est fundamentū equalitatis vel inequalitatis pfectionalis in entibus. nam per istā vnū ens ē equale vel inequale alteri fm perfectionem: qr ratio talis quātitatis est dicere modū intrinsecū illius perfectionis cuius est. et ex hoc qđ dicit moduз manet: ex hoc auteз ꝙ dicit intrinsecuз per identitatē transit in essentiaз cuius est. 31. distin. primi. q. vnica. 3. B.

¶ Lz relatiua sint simul natura pnt simultas dicit nō posse esse sine se inuicem. tñ cum hoc stat prioritas originis q̄ nihil aliud dicit nisi a quo est alius. 13. di. quarti. q. 1. S

¶ Licet respectꝰ ɔñs naturā vł terminare taleз respectū sit cōe tribus. et ideo oīs causalitas respectu creature ɔueniatꝗ tribus

non tñ opꝫ ꝙ ille respectus qui non ꝯsequit̃ entitatẽ q̃ditatiuã sed personalẽ sit cõis trib⁹. naꝫ oīs entitas ꝑsonalis idepẽdẽs põt sufficiẽter termiare istã depẽdẽtiã. talis est entitas ꝓpria cuiuscũqꝫ ꝑsone. ẽt vt distinguit̃ ab alia. 1. di. tertij. q. 1. J. B

¶ Lꝫ sapia eẽt nobilior habit⁹ acquisit⁹. nõ tñ sequit̃ ꝙ dispo nat ad nobiliorem actũ: loquẽdo de actu supernaturali cuius modi est btitudo. 49. di. quarti q. 4. infra. R

¶ Lꝫ sine discursu statim angeli habeant btitudinẽ naturaleꝫ tñ nõ opꝫ ꝙ statim habeant habita ista gr̃a supnaturali: q: diceret̃ ꝙ est q̃dã dispositio in fieri tm̃ nõ in facto esse remanẽs requisita ad beatitudinẽ super naturalẽ. ⁊ hmõi dispositio est actus meritori⁹ respectu beatitudinis simpl'r: iõ non simul in sunt angelo. In naturali autẽ btitudine non est hmõi disposi tio requisita. 5. di. scbi. q. 2. Q

¶ Lꝫ sit aliq̃ ordo causarũ ꝑn cipaliũ ⁊ min⁹ ꝑcipaliũ quarꝫ neutra mouet aliã. sicut se hñt obm ⁊ potẽtia cognitiua respectu act⁹ cognoscẽdi ex dis. 3. primi. lib. Aliq̃ aũt sit ordo ita ꝙ principale mouet minus principale vel ad actũ scõm vel primũ ita tñ ꝙ iste due cãe sunt ꝑtiales ⁊ integrent per se vnã cãm totalẽ sicut manus ⁊ bacul⁹ respectu motus pile. vel sicut sol ⁊ pater respectu filij: tñ in causis totalibus respectu suorum effectuũ immediatoꝝ põt etiã esse ordo essentialis: ita ꝙ cã secũda sit cã totalis imediata respectu sui effect⁹. sicut cã prima respectu sui effect⁹: ⁊ tñ essentialr' sic scda q: ꝑm suã causationẽ sicut ꝑm suũ esse essentialr' depẽdet a prima: nõ tñ ita ꝙ ista dependẽtia sit imediata effect⁹ sui ad ipsam ⁊ ad causam priorẽ. 37. dis. secundi. q. vnica. J. O

¶ Lꝫ spẽs essentie diuine repre sentet distincti⁹ essentiã diuinã ꝙ angelus: tñ angelus est magis imago ꝓut imago est aliq̃d simile magis in natura habẽs actus similes illis actib⁹ q̃ ponunt̃ i trinitate cui ex hoc ꝙ hꝫ tales actus conuenit esse capax isti⁹ cui⁹ est imago: ⁊ hoc ꝑ ista media. s. similitudinẽ naturalẽ in actibus cõuenit imagini dei prout Aug. loquitur de ea ꝙ sit capax eius ⁊ particeps esse pos sit. 3. di. secundi. q. 9. J. M

¶ Licet suba materialis nõ sit ex se diuisa in partes eiusdẽ rõnis tñ ipsa nõ est de se indiuisibilis in partes tales: q: si esset de se indiuisibilis. hoc est repugnaret ei diuisio: nõ posset reci pere q̃ñtitatẽ: qua formalr' di uiditur in tales partes: qđ ptꝫ naꝫ anima q̃ de se indiuisibilis hoc mõ non põt recipere quan titatem: sicut nec partes. 3. dist. secundi. q. 6. B

¶ Lꝫ sub ente sic in cõi ꝯtineat̃ sensibile: nõ tñ ipm i cõi ẽ sensibile hoc est obm sensus: sed tñ intelligibile adequatum intellectui. q: nõ opꝫ relatiuũ ꝓpriũ inferioris esse ꝓpriũ superioris tale dicit hoc ꝙ est sensibile. qđ ꝯuenit qualitati alicui. et omni ⁊ soli. sꝫ itelligibile. ⁊ si ꝯueniat alicui enti. ita ꝙ non sensibile. non tamen omni et soli. immo nulli soli. nisi enti in communi non vt est hoc aliquid vt quoddam intelligibile singulare sed

vt est cōe ad oē itelligibile: hoc ſm modū aliquē cōitatis ꝑdi ctum.3.diſt.p̄mi.q.3.D

¶L3 tenēdū ſit ꝑ ꝟo q̄cq̄d tra didit auctoritas:nō tñ eſt negā dū eſſe verū q̄cq̄d ipa non tradi dit:multa inquit ille x̄pi ſecreta rius Joā.opera ⁊ ſigna fecit Je ſus: q̄ non ſunt ſcripta in libro hoc.Jo.vlt.certe nec alicubi q2 addidit exiſtimo mundum non poſſe capere libros.26. diſt. p̄i mi.q.vnica.ſ.J

¶L3 trinitas ꝑſonarū nō oſtē dat finē appetibiliorē ꝙ ſi eſſet nō trinus:q2 eſt finis inquantū vnus deus:nō inquātū trinus: nō tñ voluntatē ignorantē trini tatem contingit errare in amā do vel deſiderādo finem deſide rādo frui vna ꝑſona ſola. Simi liter ignorantem deum feciſſe mundū ↄtingit errare:nō repē dendo amorem:qualem grati tudo req̄reret ꝑpter tantā cōi cationem bonitatis ſue ad vtili tatem noſtrā factā:ita ignoran do articulos pertinentes ad no ſtrā reparationē cōtingit igno rantem errare etiam non repē dendo amorem debitū pro tan to beneficio.⁊ ita de alijs theo logicis.4.q.prolo.ſ.M

¶Licet totū non req̄rat ꝙ diui dat in ptes alteri⁹ rōnis tñ non req̄rit eas eē diſtincte rōnis: q2 inquātū ſunt partes quāti non ſunt alterius rōnis.licet em̄ ca put cor ⁊ manus ſunt ptes quā titatiue et alterius rōnis nō tñ ſunt alterius rōnis inquantu3 ſunt p̄ciſe partes quāti. eo er go mō quo veru3 eſt licet a pħo non poſſet accipi:ꝙ quātū diui dat in partes eiuſdē rōnis:ōino non eſt ad ꝓpoſitum quia non diuidit in partes in quib⁹ inclu dat rō diuiſi.ſed in ptes q̄ inſue runt diuiſo:⁊ habēt rōnē vnam non illius.ſed alicuius cōis illi toti ⁊ ipſis ſpēs autē diuidit in partes eiuſde3 rōnis quarū q̄li bet includit rōnem diuiſi.et nō aliquid aliud alterius rōnis cō mune diuiſo ⁊ diuidentibus.3. diſt.ſecundi.q.4.ſ.J

¶Licet ꝟbū ꝓducatur in diui nis ꝑ primū actum intellectus loquendo de primo actu produ ctiuo q̄ tñ non dr̄ proprie actus intelligendi.l3 ſit actus intelle ctus:nō tñ primo actu opatiuo q̄ ꝓprie dr̄ actus intelligendi: ſed prior eſt origine actu intel ligēdi vt eſt intelligentie pater ne ⁊ iſto vt ſic priori itelligit pa ter eſſentia3 ꝓpriā diſtincte non tm̄ in verbo ꝓducto.1.q.q.ſ.U

¶Linea perfecti⁹ cognoſcitur in verbo ꝙ per motionē ſuſp̄ ſius.4.q.prolo.ſ.E

¶Linea mathematica non eſt aliō realr a linea naturali.licet mathematic⁹ nō tradat ſciētiā vt hui⁹ exn̄tis ſ3 de linea ſm ſe. ſic etiā naturalis nō tradit ſciē tiā de hac roſa exiſtente ſed de roſa ſm ſe: nec ēt eſt neceſſariū ad conſiderationē mathemati ci ꝙ linea ſit in materia ſed ſo lum facit ꝙ ſit de conſideratiōe eius ꝙ poſſibilis ſit in natura eſſe prout tñ ↄſiſtit realiter non eſt niſi illa q̄ perficit re3 natura lem ſic em̄ vere ſunt in naturali bus ⁊ ꝑ tāto dicit pħs ꝙ abſtra hētiū nō ē mēdaciū nō dicit di uidētiū ↄſiderat em̄ mathemā ticus qδ eſt in ſuba nō conſide rando ſubiectū.Sequitur ergo 2.phi. ſi linea naturalis pt̄ diſtingui a t.c.10. naturali ſine diſtincto ſitu ꝙ

nitr linea mathematica a linea mathematica cum sint realiter idē.49.dist.quarti.q.16.ā. D
¶ Locus iudicij gñalis pbabiliter existimatur terra pmissionis siue vallis vel ps iosaphat determiata ibi vel tāta ps quāta sufficiet p reprobis si qdē electi nō erūt in terra.s3 rapiētur xpo obuiā in aere: ꝛ p ɔñs respectu ipius ptis terre itelligēda ē hora.S3 qd tūc dr eē media nocte accipit a Mat.25.ꝛ ab aplo. 1.thes.5. Dies aūt dñi sicut fur ita i nocte veniet ꝙ nō vr intelligendū ad lram. qꝛ ꝛ si dñs posset se mãifestare singulis tñ magis pbabile est ad ɔfusionez reprobor qvidebunt ꝛ ab inuicē ꝛ a bonis vt sint in loco illuminator ꝛ p ɔñs tūc in loco resurrectionis ꝛ iudicij nō erūt tenebre me die noctis. ea ergo horā forteꝗ xps resurrexit ea in cōparatiōe ad illā regionē resuscitabuntur mortui vel ea hora qua ad iudicatus est a pilato vel ea qua expirauit in cruce si qdem de hoc certū nō habemus ex scriptura ꝛ quodcūꝗ illor ponat exponēdū ē illō media nocte p incertitudine.43.dist.quarti.q.5.O
¶ Locus ē imobilis p se ꝛ p accidens localiter est tñ corruptibilis moto subiecto localiter: qꝛ tūc amplius nō manet in eo illa relatio: ꝛ tñ nō est corruptibilis in se ꝛ fm equalentiā. qꝛ necessario succedit illi corpori in quo est alia rō loci aliud corpus in quo est alia rō loci numero a pcedēti ꝛ tñ eadē pcedenti fm equiualentiā per cōparationez ad motū localem.2.disti.secundi.q.6.I.F
¶ Locutio pōt eē de aliquo habitualiter noto audiēti: quia sicut nos possumus pfecte loqꝫ de eo qd pfecte sciremus cōicādo conceptus nostros alijs: licet sciremus illos eosdem alias scire ita possibile videt in angelis locutionē esse de habitualiter noto vtriꝗ sed tūc nō gignit spēs ab angelo alia ab illa ꝗ habet qꝛ tunc essent due in eodē respectu eiusdē obiecti. nec ēt prehabita illa intēdit qꝛ ponamus ꝙ prehabeat perfectissima. Similiter locutiōes vt plurimū sunt de cōplexis ptinētib' ad actualem existentiā rerū: tales aūt cōplexiones nō sunt euidentes ex terminis. l3 ergo aliqs habeat species extremor nō pp̄ter hoc ꝙ intellectus suus min' capax alicuius intellectionis siue cognitiōis complexe de illis extremis: ꝗ v3 est determinate ab altera parte contradictionis vt de existētia rei vel non existētia potest ergo tūc causari aliqs act' cognoscendi tale complexum sine causatione alicuius speciei. 9.dist.secundi.q.2.E
¶ Loquendo pp̄rie de potētia sc3 ante actū subiectum immediatorū oppositor nunꝗ est in potentijs oppositis simul. quia tunc careret vtroꝗ actu simul ꝛ ita nō essent opposita immediata circa illud subiectum ꝛ de illis verum est ꝙ potētia ad vnū non est sine actu alterius. nō ꝙ ille actus sit receptiuus illius potētie. immo subiectū tñ recipit illā potētiā. sicut ꝛ eius actū si eēt actus.a.prior sit potentia ad.b.qꝛ nō receptiui. igit rpo.b. qꝛ in eodē est prius natura potentia actu.9.meta.b. aūt pari rōne prius est potētia ad.a.ꝛ ta

ipso.a.et ita idē prius et posterius eodē: sed potentiā ad vnū necessario cōcomitatur alterius actus per pterimediationē actuū ad vnū subiectū.1.dist.secūdi.q.3.J.G

¶Loquēdo de desiderio mere naturali potest pbari de mēte phi quod tale insit hoi. si autē accipias desideriū naturale pro actu elicito sm rectā rōnem hoc nō vidit phs nec potuit videre aliū statum sm rōnē naturalē in quo videret clarius nec vltra appetijt nec sciuit quod sm rectā rōnem est plus desiderādū quam hic cognoscit.49.dist.quarti.q.8.J.A

¶Lumē facit quodāmō potentia colores actu colores quia facit eos actu visibiles sic itelligēdo quod licet natura absoluta coloris que est in gñe qlitatis maneat eadē in tenebris tamen vt sic nō est visibilis intelligendo de potētia propinqua: quia qn oportet duas causas cōcurrere ad agēdū vna earum.s. secunda nō est in potētia propinqua nisi alia.s.prius cōcurrēte. Ad hoc aūt quod color agat i visum requiritur alia cā concurrens ad agendū.s.lumē ideo tunc solum est color visibilis in potētia propinqua qn est actu illuminatus hoc modo phātasma nō pōt gignere spēm intelligibilē: nisi cōcurrente actione itellectus agētis. Ille igitur intellectus facit omni actu itelligibilia: et hoc in potētia propinqua: quia relucentia in speciebus intelligibilibus que prius fuerunt in potentia remota: quia tantum relucētia in repraesentatiuo materiali et repraesentante ea sub ratione singularis.15.q.q.R

¶Lumē requirit sed nō aliud lumē ab ipso obiecto qn obiectum supplet sufficienter vicem luminis quod eni in intellectione naturali lumē sit aliud ab obiecto hoc est ex imperfectione obiecti. vnde in talibus similibus ex pluralitate impfectis nō tenet similitudo ad concludendum in perfectis: quia que sunt dispersa in inferioribus qn sunt vnita in superioribus et maxime in supremo 14.dist.tertij.q.1.J.F

¶Lumē fidei infuse. quia est pticipatio quedā luminis diuini nō pōt inclinare intellectū: nisi in aliquod determinate verū et certitudo illa in actu est ex quadā cōparatione ad quoddā extrinsecū infallibile cui actus ille cōformatur. non est aūt ex ipsa intrinseca perfectiōe actus: quia eque perfectus esset quantū ad quodlibet intrinsecum sibi eque intē se eliceretur praecise sm fidem acquisitam.17.q.q.M

¶Luna causat motū in mari qui vocatur fluxus et refluxus: et ex hoc supponunt astrologi per experimentū quod luna habet dominiū sup humida: sicut sol sup sicca sup quancunque eni regionem qn eleuatur luna aqua maris ascēdit directe tanquam versus causam suam. ita quod aqua maris in illo loco qui directe supponitur cētro lune est altior quam in quocūque alio loco. Iste autem locus habetur per lineam ductam a cētro terre ab orbem lune illa eni linea necessario transibit per locū illum qui est eminentior i aqua et vocatur tumor aque.14.dist.secundi.q.3.J.A

¶Lux increata est principiū entiū speculabiliū et vltimus finis rerum practicarum ab ipsa sumuntur pncipia tam speculabilia quam

practica ꝛ ideo cognitio omniũ tam speculabilium ꝙ practicabilium per principia sumpta a luce eterna: vt cognita est perfectior ꝛ purior cognitione sumpta per principia in genere proprio: sicut dictũ est in questione q.3. de theologie subiecto ꝛ est eminētior alia quacũꝙ. Et hoc modo cognito omniũ pertinet ad theologum. cognoscere enim triangulum habere tres vt est quedam participatio dei ꝛ habens talem ordinē in vniuerso ꝙ quasi exprimit perfectionem dei hoc est nobiliori modo cognoscere triãgulũ habere tres ꝙ per rationem trianguli ꝛ ita cognoscere ꝙ temperate viuendum sit propter beatitudinem vltimam consequēdam que est attingendo dei essentiam in se: est perfectius cognoscere istud cognoscibile practicum ꝙ per principium aliquod in genere moris. puta per hoc: ꝙ honeste vivendum sit: ꝛ isto modo loquitur Augustinus de luce increata vt cognita. 15. de trinita. cap. 27. vbi seipsum alloquens ait Nempe ergo multa vera vidisti eaꝙ discreuisti ab illa luce qua tibi lucente vidisti: attolle oculos ad ipsam lucem: et eos in eam fige. si potes. Sic enim videbis quid distet natiuitas verbi dei a processione doni dei et paulopost. Hec et alia similiter certa oculis tuis interioribus lux ista mõstrauit. que igitur est causa. cur acie fixa ipsaz videre non possis? nisi vtiꝙ infirmitas. 3. distinctione. primi. q. 4. U.

Magis ꝯgruũ est ad significãdũ pfectio rem gratiã ꝛ manifestius signãdum nouum signũ imponi. ꝙ antiquum remanere. antiquũ enĩ ex prima impositione nullo modo potuit aliud signare ꝙ primo ipsum aũt primũ seu idē sensibile poni in secũda lege ad aliud signandum ꝙ primo. vel alio modo signandum nõ erat ita congruum sicut aliud imponi vt patet etiã in signis practicis institutis a nobis. quod rationabilius est ad significãduz perfectiorem effectum nostruz: ꝛ manifestius imponere nouũ signum ꝙ antiquum remanere aut aliud prius impositum de nouo imponere. 1. dist. quarti. q. 3. infra. R

¶ Magis diuersa dicũtur q̃ minus in eodē sunt conuenientia: sed nõ ꝑpter hoc magis repugnãt sicut album ꝛ nigrũ in pluribus cõueniunt ꝙ album ꝛ homo: ꝛ tñ magis repugnãt album ꝛ nigrum ꝙ album ꝛ homo: ꝛ hoc modo maior diuersitas extremorum non est causa falsitatis eorum sed repugnãtia vel incõpossibilitas extremorum habētium aliquam illaruz quatuor oppositionum formaliter. 7. distin. tertij. q. 1. F

¶ Magis est de lege nature ꝙ deus illud qđ imprimit nature qđ nõ repugnat peccato. nec formaliter nec tãꝙ cause demeritorie perpetuo remaneat in aia ꝙ ꝙ qcũꝙ ꝛ quecũꝙ sint habiles ad cõtrahēdũ matrimoniũ ꝛ ideo inhabilitatio aliqua personarum ad istũ actũ nõ est ita cõtra legem nature. sicut charactere alicui impressum delere. 25. dist. quarti. q. infra. J

¶ Magis nãle ē coagere corpi

beati ad ꝯseruationē eius ꝯtra cōtrariū corrumpēs ꝙ coagere cōtrario i corrūpēdo: qꝛ cū supe rioꝛ pfectius agit cum scḋa pfe ctioꝛi. ⁊ lȝ hoc nūc esset miracu lū de corpore alicuius iusti: qꝛ nūc est tps mutationis ⁊ actio nis mutue in corporibus tñ tūc erit status quietis ⁊ immutatio nis in corporibus ⁊ pro tūc erit naturale siue ꝯsuetum ḃm com munē cursum ꝙ agat ad quie tē sicut nūc ad motum. 49. dis. quarti. q. 13. F

¶ Magis ponit a phis ꝙ intel lectus est potētia distincta a po tētia sensitiua ꝓpter intellectio nē vniuersalis ⁊ ꝓpter composi tionē ⁊ diuisionē: ⁊ ꝓpter syllo gizationem quā propter cogni tionē singlaris: si posset intelli gere singlare. 3. di. primi. q. 6. A

¶ Magis ꝓportionatū est obie ctū intellectui separato essentia rei intelligibilis: vel opatio in trinseca ꝙ aliqḋ sensibile qꝛ in tellectui puro purū intelligibi le est magis ꝓportionatū itelli gibile dūtamē sit finitū. 45. di. quarti. q. 4. J. B

¶ Magis sunt diuersa substā tia ⁊ accidēs q̄ sunt diuersa gña generalissima ꝙ substātia sensi bilis ⁊ intelligibilis q̄ sunt eius dē generis gñalissimi pñt enim substātiam ⁊ accñs esse cāe agē tes respectu eiusdē effectus etiā simplicis vt caloris ⁊ ad actio nē illā que ꝯsequitur omne ens necesse est sensibile opari sicut ⁊ intelligibile sensibile eñ est quoddā ens talis autē actio est imutare itellm ⁊ iō accidit sen sibili illa differētia generis quā hȝ ad intelligibile inꝙtum sen sibili cōuenit immutare intelle ctum qꝛ illud nō cōpetit sibi pre cise inꝙtum nō est intelligibile sed competeret sibi si esset intel ligibile nec pōt aliqḋ ita differ re genere ab intelligibili quasi sit in genere desperato qꝛ quod cunqꝫ ens ꝙtuncunqꝫ sensibile est tñ intelligibile quicquid eñ pōt virtus inferior p se ⁊ non ꝓ mo hoc pōt virtus supioꝛ per se ⁊ pmo qñ ergo dꝛ ꝙ ita diuer sa genere sicut sunt intelligibi le ⁊ sensibile nō pñt causare idē nec concurrere ad eandē actio nem falsum est de illa actione i qua sensibile est quoddam in tellibile. 9. di. scḋi. q. 2. J. K

¶ Magister vr sentire ꝙ oino nullū sit meritū pdestinationis vel reprobatiōis ⁊ vr inniti an ctoritati apostoli pdicte ⁊ dicto Aug. de predestinatione sancto rū nō inquit qꝛ nos futuros esse tales sciuit nos eligit sed vt esse mus tales p illā electionē. ⁊ ma gister adducit auctoritatē. Au gu. ꝫ se. 83. q. q. 68. dicentis cui vult inquit miseret ⁊ quez vult indurat lȝ hic volūtas dei inin sta esse non pōt venit eñ de oc cultissimis meritis qꝛ etsi ipsi peccatores ꝓpter generale pec catū vnā massam fecerint. non tñ inter eos nullo est diuersitas precedit eñ aliq̄ in peccatorib⁹ quo ꝙuis nondū sint iustifica ti digni tñ efficiuntur iustifica tione ⁊ itē precedit in aliis pec catoribus quo digni sunt obsti natione. Rñdet magister ꝙ istā auctoritatē vr retractasse in sirt retractādo illud qḋ dicit super epistolā ad Ro. ⁊ hoc ꝯfirmat p hoc ꝙ quedam que subdiderat in eadē qōne retractat sicut ap paret pmo rectracrationū secū

do ⁊ illa videnť ꝯsonare cū ista snia. ex quo videť etiā ꝙ illam sniam retractauerit. 41. dist. primi. q. vnica. supra. A

¶ Magna crudelitas fuit in prima inductione seruitutis. quia hoiez arbitrio liberū. ⁊ dn̄m suorum actuū ad virtuose agendū. facit quasi brutū ⁊ libero arbitrio nō vtētē nec potentē agere virtuose. 36. dist. quarti. q. 1. D

¶ Maior distinctio. i. maior nō cōueniētia. hoc est i paucioribꝰ cōuenientia. pōt esse principiorū ꝙ principiatorum: sicut differentie specifice. que sunt principia specierū. nō cōueniūt in genere: in quo cōueniunt ipse species: ⁊ ita etiā est de differētijs indiuidualibꝰ ⁊ indiuiduis respectu nature specifice. et iō est falsum ꝙ quāta est distictio vel differētia formaliū cōstituētiū tanta sit differētia cōstitutoꝝ. 7. di. primi. q. vnica. J. Q

¶ Maiores in ecclesia tenenť ad credēdū magꝭ explicite ⁊ ad veritatē scripture magis intelligēdā ꝙ simplices. sed nō in hoc qđ obligauerūt se i baptismo. sꝫ in hoc ꝙ curā aiarū suscipiunt ex quo eñ sunt in statu altiori ꝙ simplices. iō obligāt se ad illuminandū alios: ⁊ per ꝯñs ad veritatē scripture capiēdam et explicite credēdā. oēs igitur tenenť ꝓ quolibet statu ad fidem mediatoris post lapsum hoīs. quia nullꝰ saluatur nisi sit mēbꝛū ecclesie post lapsum. qđ nō est nisi in fide mediatoris. 25. dist. tertij. q. 1. F

¶ Maiꝰ bonū ē quosdā vsqꝫ in finē malos ꝑ penitētiā saluari ꝙ malum sit peccatū ex istiꝰ occasione factū. qꝛ per istā penitētiam multi finaliter attingunt ad terminū predestinationis diuine per illā aūt occasionē diuinam nulli cadūt ab isto. ⁊ si aliquādo peccāt tamē nō peccato quo finaliter dānenť. 20. disti. quarti. q. vnica. G

¶ Manifestū est qđ oēm actum volūtatis mee pōt intellectus meus nosce: sꝫ intellectꝰ alius pfectior creatus pōt in illud obiectū in qđ pōt intellectꝰ meus si nō impediat determinatꝰ ordo ad alia intelligibilia. nec defectus ꝓportionate pñtie intellectus aūt separatus eque perfectꝰ est sicut intellectus coniunctus vel pfectior. ⁊ nō determinať ex aliquo ordine. ad non cognoscendū opationes alterius intellectꝰ vel volūtatis nec presentia requisita necessario deficit: qꝛ pōt esse sine illapsu. alioquin angelus nullā posset hr̄e pñtiam debitā respectu alteriꝰ a se. cum nulli illabať. qꝛ hoc repugnat creature. 45. dist. quarti. q. 4. B

¶ Maleficiatus respectu vniꝰ nō ꝓpter hic est maleficiatꝰ respectu oim. sic eñ est maleficiatus sicut ministri diaboli ꝓcurant eū ꝑ maleficiū diaboli. sicut aliqua maga vult istū ppetuo impediri respectu istius nō tñ respectu alterius. puta si nollet ꝙ istā duceret sꝫ se vel aliā. alter aūt. s. hñs impedimētum naturale perpetuū. ⁊ hoc respectu cuiuslibet oꝫ manere sine spe ꝯiugij. ⁊ tutū esset sibi intrare religionē: qꝛ si post cōtrahat de facto ⁊ carnalr copuleť. cogetur redire ad priorē. qꝛ apparet sniam diuorţ processisse ex errore. ⁊ ita nullum fuisse coram

deo et matrimoniũ primũ verũ fuisse: q2 impedimentum ꝙ putabat perpetuum non erat. Sꝫ quõ innotescit ꝑpetuitas istius impedimẽti/habet extra de frigidis laudabilẽ dꝫ eñ per triennium cõmorari ꝛ dare operam illi actui: si aũt postea reclamat debẽt iurare cũ septima manu idest vir ꝛ vxor de scia et septeꝫ vicini ꝓximi de fidelitate: si vir reclamat accusationi vxoris credit viro qui caput est mulieris ibidẽ.c.1.Si vir accusat incumbit sibi ꝓbatio modo predicto. 34.di.quarti.q.vnica.E

¶Malus angelꝰ põt inordinate velle: nec opꝫ qd possit illd ꝙ sic vult: bonus tñ ordiate vult: ꝛ ita si vult statiꝫ esse in aliquo vbi nõ tñ vult ꝙ potẽtia ꝓpria sit ibi: quia hoc esset inordinate velle si talis potẽtia sibi nõ conueniat sꝫ vult ꝙ potẽtia dei statim sit ibi ꝛ verisile est qd deus cõdescendat volũtati eius: si talis sit: vt faciat eũ in tali vbi: nũq̃ aũt potentia ꝓpria põt alicubi eẽ: nisi eo mõ: quo ꝯuenit sue potentie.2.dist.scdi.q.11.E

¶Malũ peccati ꝯsistit in auersione a fine.ꝫ ꝛ bonũ reductiuũ consistit in conuersione ad finẽ. Ita aũt perfecte cõuertit in deũ actus cõuersionis sicut auertit actus peccati sicut aũt nõ est in scdo actu realr bonitas itẽsiue infinita: ita nec in actu peccati malitia intẽsiue infinita: q2 nõ est maior malitia q̃ bonum qd priuat non priuat autẽ bonum ab actu nisi qd natum esset inesse actui: actui autem cũ sit qd finitum nõ est natum inesse bonum nisi finitũ nõ est ergo precise ifinitas ꝛ malitia in peccato ꝛ bonitas in actu opposito ꝓpter infinitatẽ ipsius obiecti a quo pctm̃ auertit: ꝛ ad: qd actꝰ bonus cõuertit ꝛ hoc nõ est nisi infinitas ꝑticipata: vel magis ꝑm dici in ipo actu ꝓpter infinitatẽ realẽ et simplr in ipso obiecto.14.di.quarti.q.1.3

¶Maria marie indiguit xp̃o vt redẽptore q2 ipa cõtraxisset originale peccatũ ex rõne ꝓpagationis cõis: nisi fuisset preuenta per gratiam mediatoris ꝛ sicut alij indiguerunt xp̃o vt per eius meritũ remitteret eis peccatum iam contractum: ita illa magis indiguit mediatore preueniente peccatum ne esset ab ipsa aliquando contrahenduꝫ: ꝛ ne ipsa contraheret.3.dist. tertij.q.1.J.D

¶Materia absolute vt nã non est rõ distinctionis nec indiuiduationis quicquid eñ est natura in quocunq̃ genere totalis vel ꝑtialis non est de se hoc ꝛ ideo inquirendum est ꝑ qd sit hoc.3.dist.scdi.q.6.J.Q

¶Materia ꝑm se hꝫ eẽ i loco diffinitiue: sicut quecũq̃ substãtia limitata ipsa aũt vt sub q̃titate hꝫ esse in loco circũscriptiue q2 ꝫ manet diffinitiue vbi priꝰ fuit substantia: ideo ibi recipit formam. ꝛ ideo substantia genita ibi est vbi prefuit substantia corrupta ꝛ vbi diffinitiue ẽ substantia ibi circunscriptiue est ipsamet vt quãta ꝛ idõ sequitur ꝙ genitũ vt hñs q̃titatem ibi est circũscriptiue vbi fuit corruptũ circunscriptiue. Non tñ intelligendum est ꝙ aliquando fuerit alicubi substãtia hic vel ibi diffinitiue ꝛ non circũscriptiue q2 nũq̃ fuit sine q̃titate que erat

rō circūscribēndi: sed tñ non ponendo aliquā q̄titatem manere eandē: qđ credo esse verius. non opꝫ ponere aliquid idez circūscriptiue manens esse rōnem essendi in eodē loco ingenito et corrupto: sꝫ sufficit materia remanens in loco diffinitiue vbi fuit corruptū. 11. di. q̄rti. q. 2. E

¶ Materia. i. subiectū nō coincidit i idē numero cū efficiēte qđ dicit̄ ꝓprie efficiens distinctum contra agens. sic enim efficere trāsit in materiam extrinsecā sicut ꝛ factio. sꝫ nō sic trāsit actio agentis proprie loquendo de agente. cuius. s. actio est tm̄ ad intra. 25. di. scđi. q. vnica. j. k

¶ Matrimoniū simplr̄ est obligatio ꝑpetua: sed matrimoniū ꝫm quid pōt esse obligatio ad aliquod tempus lꝫ nō ꝑpetua: ꝛ sic concedo q̄ in lege mosayca non fuit aliqđ matrimoniū simpliciter nisi aliqui forte vltra perfectionem legis voluissent se obligare perpetuo: quod nō oportebat inquantum contrahebāt cōiugiū in illa lege. 33. di. quarti. q. 3. C

¶ Maximū bonum tribuit sibi fortis politicus in exercendo illum magnū actū virtutis. ꝛ hoc bono priuaret se immo vitiose viueret si illo actu tunc pretermisso saluaret suū esse per quātūcunq̄ esse. melius est aūt simpliciter maximū bonū ꝛ momētaneū q̄ remissum bonū virtutis vel via vitiosa per magnum tp̄s. vñ ex illo probatur euidenter q̄ bonū cōe ꝫm rectā rōnem est magis diligendū q̄ bonum ꝓprium: qꝛ totum bonum proprium debet hō exponere etiaꝫ destructiōi simpliciter si nesciat alām immortalem ꝓpter saluationem boni cōis. ꝛ illud magis diligitur simpliciter ꝓpter cuius saltem esse alterius contēnitur vel negligitur: 43. di. q̄rti q. 2. P

¶ Maximū meritū fuit angelorū volendo finē vltimum motu intrinseco quando mali auersi erāt a fine isto superbiēdo non aūt ad magnū premiū requirit̄ multitudo meritoꝝ: sed multo magis requirit̄ vnū meritū intēsum q̄ centū milia remissa. et i eis fuit motus meriti valde intensus ꝑ ista morula qua mere bant: intantum forte q̄ nullus homo ꝫm cōem legē posset habere ita insensum actum meriti sicut ipsi habuerūt. 5. disti. secundi. q. 1. j. C

¶ Melius est ignorantē se scire ignorare. q̄ ꝓpter sophismata opinari se scire. 1. disti. secundi. q. 3. j. A

¶ Memoria ꝛ intelligētia sunt vna potētia: ꝛ respectu eiusdez obiecti: ꝛ in eodē instāti. 27. dist. primi. q. 3. j. A

¶ Memoria in ꝑte sensitiua est sufficiēs ad operandū sine intellectu vt in brutis. sed ecōuerso memoria intellectiua non sufficit ad operandum sine memoria sensitiua: sicut nec possumꝰ sine phātasmate intelligere. iō nō diceret Arist. holem bñ ꝛ male memoratiuū: qꝛ intellectus eius bene vel male ꝯseruet speciem alicuius preintellecti. sed qꝛ memoria eiꝰ sensitiua que cōcurrit cū intellectiua etiā ad recordationeꝫ intellectiuā est bñ vel male retētiua. forte eñ memoria itellectiua quācūq̄ semꝑ cōseruat speciē. sꝫ non potest in

suū actū:qz spēs sensibilis deleta est a memoria sensitiua:sine q̄ illa in intellectu nō sufficit ad operandū.45.di. quarti.q.3.D
¶Memoria i pr̄e est principiuz operatiuuz pr̄is: quo.s.vt actu primo pr̄ formalr̄ intelligit:vt i actu scdo.est ēt eadez memoria patri principiuz ꝓductiuū quo pr̄ existēs in actu primo ꝓducit vr̄ in actu scdo notitiā genitā ⁊ actus pmus prior est prioritate originis,actu scdo nō fundatur igit̄ actus ꝓductiuus sup actū essentialē q̄ cōsistit in actu scdo vz qui est operatio quasi sup rōnem formalē eliciēdi illū actuz scdm : sz quodāmodo preexigit illum actū:qz actus pmus q̄ est operatiuus ⁊ ꝓductiuus est rō perficiēdi suppositū in actu secundo:q̄ est operatio suppositi: in quo est quodaz ordine prius anteq̄ intelligat̄ produci illud qd̄ producit̄.operans em̄ ⁊ producens per idē:principiū prius est operans q̄ producens.Exēplum si lucere poneret̄ aliqua operatio in luminoso ⁊ illuminare poneret̄ ꝓductio luminis a luminoso.lux in luminoso eēt principiū quo ⁊ respectu operationis.q̄ est lucere:⁊ respectu ꝓductionis q̄ est illuminare : nec tn̄ lucere qd̄ est operatio esset rō formalis illuminatiōis q̄ est ꝓductio:sed esset ibi ordo quasi effectuū ordinatoꝝ ad eandem causam cōem amboꝝ:a qua immediatius ꝓcedit vnus effect⁹ q̄ alius.ita in ꝓposito ad eūdē a:tum primū : qui est memoria patris,ordinē quendā intelligūtur habere intelligere:qd̄ ē operatio patris:⁊ dicere qd̄ est producere patris respectu notitie genite:nō talem tn̄ ordinē:q̄ intelligere patris sit cā.vel principium elicitiuū dicere verbi:sed q̄ imediatius intelligere sit q̄si productū a memoria patris:q̄ dicere:vel q̄ verbū sit ꝓductuz ab eodē:non igit̄ est ibi talis ordo in rōne obiecti presuppositi: vel rōne principij formalis agēdi:sz est tm̄ ordo prior quasi producti ad ꝓductū respectu eiusdem principij cōis ad quasi productum ⁊ vere productū:⁊ si arguatur per illud scdi de anima. de distinctione potentiarū per actus pōt dici q̄ quasi producere.⁊ ꝓducere sunt actus eiusdē rōnis.si em̄ illud qd̄ nō ꝓducit̄: sed quasi producit̄ esset realr̄ distinctū a ꝓducēte:esset vere productū. igit̄ q̄ mō sine ꝓductiōe insit tn̄ virtute principij : qd̄ eēt productiuū eius si posset distingui:⁊ pro tanto dicat̄ quasi productum nō variat formalr̄ actū ab illo quo produceret̄ : si esset ꝓducibile.2.dist.primi.q.7.j.O
¶Memoriā nō itelligere:nō cōcludit ipsaz nō esse actiuā respectu intellectionis :vt termini ꝑ actionē eius producti. verbum etiā non est terminus ꝓductus per intellectionē.sz per actionē aliquam productiuam de genere actionis.15.q.q.j.Ab
¶Memoria sensitiua loquēdo de totali potētia nō manet i anima separata : sicut nec aliqua potētia sensitiua.dixi aūt totali qz etsi anima sit illud qd̄ est formale in potētia sensitiua:tamē potētia sensitiua formaliter includit formā quandā totius cōpositi ex corpore sic mixto:⁊ anima perficiēte proportionaliter ad actū correspōdentē i ali toti

⁊ per ꝯñs cum recordari sensiti ue sit totius: illud nō pōt cōpe- tere anime separate. Breuiter ꝙ omniū eoꝝ quoꝝ recordatur cōiuncta pōt recordari separata: qꝛ quorūcūqꝫ fuit memoria sen sitiua eorū fuit intellectiua ꝑ cognitionē intuitiuā ꝯcomitā- tē oēm pfectā sensitiuā pceptā sed non oī recordatione pōt re- cordari separata qua potuit con iuncta.45.di.quarti.q.3.ſ.M

¶ Memoria sic in pr̄e hꝫ dictio nē in patre adequatā ꝙ impos sibile est principiū dictiuū exce dere hāc dictionē sicut impossi bile est in diuinis dictionē esse nisi hāc: qꝛ de se est hec: qꝛ quic quid in diuinis nō ꝑexigit plu- ralitatē alterius rōnis illud de se est. hoc dicto in diuinis non necessario preexigit pluralitatē alterius rōnis. ꝙ de se est hec: ⁊ per ꝯñs principiū eius hꝫ hanc dictionē omnino adequatā sibi non potest ergo esse principiuꝫ in filio.2.q.q.O

¶ Mendaciū Joseph ꝯ̄ fratres non fuit nisi iocosum: qꝺ ptꝫ ex euētu: in fine em̄ apuit fratrib⁹ veritatē: ⁊ interim dum terruit eos puniuit eos ꝺm ꝙ merue- rant puniri. illa em̄ ꝓditio qua vendiderunt eum in egyptum bene meruit non tm̄ illo timore sed maiori pena puniri.38.dist. tertij.q.vnica.ſ.B

¶ Mēsurari importat respectū ad intellectū cui fit certitudo: ⁊ ad mensurā ꝑ quam fit certitu- do. pma nō est realis: sicut nec scibilis ad scientiā: scōa est cau- sari nō in esse: sꝫ in cognosci ad causam in cognosci ⁊ hec est re- latio realis quātuꝫ est ex parte depēdētie causati ad causam ꝙ depēdentia est rōne extremoꝝ ⁊ non tm̄ per actum intell'ꝰ cō parantis hoc ad illud. tamē qꝛ ista habitudo dependentie nō quidē ipsius cognitiōis ad cau sam cognitionis ꝙ bene est rea lis: sed depēdentie obiecti vt co gniti ad obiectum vt per qꝺ co gnoscit̄ est inter extrema nō vt habētia esse reale: sꝫ tm̄ vt habē tia esse cognituꝫ. ideo ista habi tudo non est simpl'r realis. nec tm̄ est ita pure relatio rationis sicut est illa ꝙ est vl'is ad singu- lare vel illa que est ꝯ̄dictorij ad cōtradictoriū: qꝛ aristoteles nō dicit relationē in tertio mō esse mensurati ad mensuraꝫ sed esse mēsurabilis hoc ē apti nati mē surari ad mensurā hoc est aptā natam mēsurare qꝺ sic pōt in- telligi sicut em̄ ex dictis ptꝫ mē surari actual'r est actualiter de pendere in cognosci ita mensu rabile dicit aptitudinalē vel po tentialē dependentiā in cogno sci vel dicit dependentiā in co- gnoscibilitate. vnūqꝺqꝫ antē se hꝫ ad cognoscibilitateꝫ sicut se hꝫ ad entitatē: igit̄ per mēsura- bile intelligit̄ illud substratum rōne cuius hoc est mensurabile et illud est entitas causata vel participata: vt sic in tertio mō relatiuoꝝ per hoc qꝺ est aliqd dici vt mēsurabile ad mensurā intelligit̄ dici tanꝗ dependens in entitate ad illud a quo parti cipat entitateꝫ vt sic sit relatio simpl'r realis ex parte mensura bilis in hoc tertio mō: quia illꝺ intelligitur eus per participa- tionem vel imitationem respe- ctu alterius.13.q.q.M

¶ Mensura in genere sube est aliqua substātia illius generis

prima: cui conuenit vnitas: nõ est aũt prim⁹ motor mẽsura in trinseca illi⁹ generis: sicut nec alioꝝ: quaten⁹ tñ etiã est mẽsura extrinseca oĩm aliquo mõ est immediati⁹ mẽsura substãtiaꝝ que sunt pfectiora entia q̃ accidẽtiũ q̃ sunt remotiora ab ipsa nullius tñ gñis est mensura intrinseca. 8. di. primi. q. 3. ʃ. F

¶ Merita facta ĩ vita nõ pñt acceptari ꝓ instãti mortis vt p ea deleaẽ mortale: q2 de⁹ disposuit mortale nõ delendũ nisi p susceptionẽ voluntariã sacri vel per aliquã dispositionẽ tanq̃ meritum de ↄgruo tũc vel vsq₃ tunc inherẽtem qñ pctm̃ deletur: nõ sic est in eo qui decedit in mortali. 21. di. quarti. q. 1. M

¶ Meritũ xp̃i ꝓuidebaẽ ab eterno: ⁊ vt sic ꝓuisum acceptũ fuit vt aliq̃d boni ↄferreẽ electis rõne illius anteq̃ exhibereẽ: vt. s. eis qui p̃cesserunt exhibitionẽ passionis eius dimittereẽ originale ⁊ ↄferretur gratia. Exẽplũ de hoc Ansel. 2. cur deus hõ. c. 16: Esto q̃ multi offenderint vnũ regẽ ⁊ ꝓ offensa exulãt: venit vnus innocẽs de sanguine illoꝝ ⁊ ꝓmittit facere vnũ op⁹ ꝓ rege placitũ ei certo die statuto: vt rex remittat eis offensam et reconcilietur eis. rex acceptãdo seruitiũ promissum remittit offensam: ⁊ si aliqui eorum deliquerit si satisfacere et penitere voluerit. ꝓmittit ei iterũ offensam illã remittere. ꝓtestãdo tñ q̃ nullus eorũ q̃ fuerũt inimici intrabunt palatiũ suũ quousq₃ seruitiũ innocẽtis ꝓmissum impleatur. Sic hic passio xp̃i hõis innocẽtis ab eterno preuisa vt exhibẽda in certo tpe: fuit multum accepta trinitati: ⁊ pro ista oĩbus credẽtib⁹ illã exhibẽdaꝫ in tpe remisit offensam quã cõtraxerãt ex adam: et quam postea cõmiserant si penitere voluerint. nõ tñ acceptauit eaꝫ tñ: vt aliq̃s ingrederetur palatiũ suũ eternũ: anq̃ passio exhibereẽ in effectu isto: mõ remisit patrib⁹ offensam ĩ circũcisiõe sicut nob̃ in baptismo: s₃ null⁹ est ingressus in palatiũ añ passionẽ exhibitam. 19. di. tertij. q. vnica. D

¶ Meritũ est aliq̃d acceptatuꝫ vel acceptãdũ in alio: ꝓ quo ab acceptãte est aliq̃d retribuẽduꝫ illi in quo est quasi debituꝫ illi pro illo merito vel alteri ꝓ quo meruit: nõ eñ meritũ dicit semper actũ qui fit in ptãte ei⁹: cui fit retributio sed hoc solũ est qñ aliquis mereẽ sibijpsi: qñ auteꝫ vnus mereẽ alteri p orõnes vel alias afflictiones acceptas deo q̃uis illa sint in ptãte merẽtis: nõ tñ sunt in ptãte eius ꝓ quo facit: ⁊ tũc meritũ formalr̃ dicit ordinẽ alicui⁹ actus laudabilis in merẽte ad acceptantẽ q̃ acceptãs acceptat vt retribuat ei ꝓ quo acceptaẽ. ⁊ ex hoc sequitur q̃ vnus põt mereri ꝓ alio: q2 tñ inde nihil ẽ acceptãdũ nõ acceptatũ iõ in descriptiõe meriti nõ opꝫ addere acceptãdũ ĩ ordie ad deũ. de⁹ igiẽ acceptãs bonũ fcm̃ vel bonũ velle alicui⁹ tribuit sibi si idigeat si tñ sit ita pfectus q̃ nõ indigeat pfectiõe sicut xp̃s retribuit alijs ꝓ q̃bus meretur. 18. di. tertij. q. vnica. A

¶ Minister ẽ agẽs q̃dã dispositiuũ. ⁊ actio sua ẽ actio instrũalis respectu actiõis principalis agentis eo mõ aliqualr̃: quo sectio ẽ ad formã scãni: q2 ad illã

sequit regulr illa forma ex ordine agētis principalis sic in proposito platio verbor posset dici actio instrālis respectu cōuersionis seu confectionis corporis xpi qr ad illā plationem sequit regulr ista cōuersio vel ꝯfectio: ꝛ sic actiōe alicuius creature vt agētis instrāliter cōficit corpus xpi nō quidē vt attingentis terminū sicut aliqua instra, habēt actionē instrālem attingentem terminū: vt dictū est sed eo mō quo agens preuiū ꝺz agere instraliter ad formā principalem quā nō attingit: ꝛ actio eius ꝺz instrumētalis: qr dispositiua et preuia.13.di.quarti.q.1.Ff

⁋Ministrare sacrz eucharistie nō est sacrm qr sacrm illud non cōsistit i visu: sz ministrare sacrz baptismi est ipm sacrm ꝛ rō diuersitatis est qr sacrm baptismi cōsistit in vsu essentialr ꝛnon in aqua eucharistia aūt est quod dam pmanens distinctū ab vsu sacramēti: qūis galids posset esse in vsu sacramēti permanentia minister et suscipiens illum vsum nō tñ pōt hoc in sacramēto quod essentialiter cōsistit in vsu.6.dis.quarti.q.4.B

⁋Minus vr esse possibile filiū dei esse realr filiū hois ꝙ filium hois per gratiā posse esse filium dei.ꝛ iō si hoc est possibile multo magis ꝛ istud non tñ necesse est ꝙ si filius dei est filius hois ꝙ ille idem filius hois sit filius dei per gratiā forte em negaretur de eodem determinate: imo nec conceditur ꝙ xps sit filius dei adoptiuus sed sequit ꝙ aliquis alius posset esse filius dei per gratiā: qr ad aliquem indeterminate fiebat illa cōparatio non ad istum vel illum determinate.2.dis.tertij.q.1.J.G

⁋Miseria ē essentialr culpa nō pena vel tristitia: ꝛ fm quid est quecūqz pena miseria culpa āt fit p actum nō p passionē: sz tūc p oppositū essentialissime beatitudo ē in actu volūtatis: ꝛ sic dico ꝙ bonū ꝯmodū nō est beatitudo: sz perfectio aliqua ꝯns beatitudinē sicut p oppositum pena est pfectio aliqua ipsius: miserie: vñ miseria est maxia pena ꝛ quasi perficit a pena: culpa aūt alidd boni recipit p penam.49.di.quarti.q.7.J.D

⁋Modus ꝗtitatiuus non est passio ꝗti sicut risibile hominis immo est accidēs p accidē eius. s. respectus extrinsecꝰ adueniēs partibus quāti ad ptes alteriꝰ quanti.10.di.quarti.q.1.J.Q

⁋Modus substātie est per se cē naturaliter: hoc est in essendo non inclinari naturali aptitudine ad aliud vt ad subiectum nō sic aūt accidēs separatum.1.di. tertij.q.1.D

⁋Motio intellectꝰ nri a quiditatibus intelligibilibus reducitur ad ipsum intellectū diuinū per cuius esse simplr ista obiecta hnt esse fm quid. s. esse obiectiuū: fm qd esse mouēt intellectum nostrū ad cognoscēdū veritates sinceras ꝛ pp motionez earū ꝺz intellectus ille mouere sicut ista hnt suum esse fm quid pter simplr esse filius.36. dis. primi.q.vnica.B

⁋Motio oīno pma in entibꝰ est necessario naturalis: qr oi motioni volūtatis est alia presupposita ꝛ si aliqua motio in entibus est non naturalis: maxime motio voluntatis est non natu-

ralis. Itē aliqua motio pōt itel ligi esse ad terminū simplr infi nitū. aliq̄ aūt ad terminū finitū vel ad infinitū includētē finitū. ⁊ illa que est ad terminū ifinitū simplr est prior. q2 nō pōt infini tum p̄exigere finitū. Sicut igit loq̄ possum⁹. l3 improprie acci piēdo motionem extēsiue. assi gnari pōt ordo motionū in en tibus. ⁊ sic loquēdo oīno primū mobile motione naturali exten siue loquēdo est intellectus di uinus. ⁊ ideo primum motiuū motiōe naturali est essentia di uina vt est primū obiectū intel lect⁹ sui. igit oīno pria motio ē nālis motio itell'us diuini a suo obiecto. ⁊ cum nāle moueus mo ueat mobile inq̄tū pōt. illō aūt obm pōt mouere ad intellectio nē actualē sui. ⁊ hoc in intelligē tia ingenita illi⁹ psone in q̄ pri mo ē eēntia ad actualē notitiā sui genitā. ad vtrāq3 naturalr mouebit. l3 ordine quodā. q2 ꝙ est alicui principiū opandi opa tione imanēte. ⁊ pducēdi pdu ctū distinctū quodāmō est pri⁹ principiū opandi. Si dicas ꝙ p ductio imanēt in diuinis sicut opatio. Rñdeo pductio nō ima net q̄tū ad terminū. opatio aūt oīno imanet. Silr eēntia est na turale motiuū ad intelligendū q̄dcūq3 intelligibile simplex. s3 nō nisi pri⁹ illa eēntia sit i oib⁹ suis suppositis. non q̄dē ꝙ sine hoc eēt defect⁹ p̄ncipij actiui. s3 ex pte termini reqrit ordo. Sic igit cōpleta est actio mere na turalis. ⁊ ad terminū oīno pri mū. s. ifinitū vbi motio oīno pri ma est elicere vel quasi elicere itellectionē in itelligētia prna. ⁊ huic prima est gignere v̄bū

Hanc sequit actio que nata est esse ad terminū oīno primū. pu ta ad essentiā primā cōicandaz q̄ l3 nō sit naturalis tñ est oīno necessaria. ⁊ hoc est motio volū tatis. ⁊ h̄ quasi est duplex. s. ad amare simplex ⁊ etiā ad amorē procedentē ⁊ hec duplex motio volūtatis correspondet duplici motioni naturali que dicta est esse in itellectu ad itelligere ⁊ di cere. Cōtra. actio naturalis in eodē p̄cedit actionē nō natura lē. nūc aūt p te actiōe naturali intellectus diuin⁹ itelligit crea bile. igit ista actio p̄cedit omnē actionē volūtatis. ⁊ ita spiratio nem spūssancti. Rñdeo maior est vera loquēdo in eodē ordine ex parte termini. h̄ aūt est alius ordo ex pte primi termini ⁊ scdi ⁊ iō naturalis in vno ordine se quit nō naturalē in alio ordine prima eñ distinctio ordinū atrē dit ex pte terminoꝝ. scda ex pte principioꝝ q̄tum ad modū pn cipiādi. Contra ordo principio rum est prior ordine terminorū sicut ⁊ principiū termino. nā p principiū terminus pducitur vel cōicat. Rñdeo añcedens ve rū ē de termino totali q̄ simplr capit esse nō aūt de termino for mali q̄ solūmō capit esse fm q̄d. Cōpleto aūt toto isto pcessu ori ginis respectu primi termini. s. essentie diuine cōicande. sequit ordo ali⁹ respectu termini scdi eēntie. s. creabilis ⁊ q̄dē essentia ipsa diuina in isto secūdo ordi ne mouet prio ad intellectionē simplicē oīs itelligibilis. et hec intelligentia vt iam est in trib⁹ suppositis. non autem mouet ad distinctā notitiā veritatꝫ cu iuscūq3 complexionis. q2 si mo ueret

ueret determinate adq̀ cognoscē
dam alterā partē in futuris con
tingētibus: cū naturale mouēs
necessario moueat sequit̄ ꝙ in-
tell'ꝰ diuinus necessario intelli
geret hāc ꝑtē cōtradictionis fo-

Cā notabilis paucis manifesta ꝓbantibus atq̀ theologis.

re verā: ⁊ ita vl' posset errare: vl'
opposito nō posset euenire ⁊ tūc
nō esset cōtingens ſʒ necessariū
illud qđ ponit̄ esse cōtingēs. Si
queraf cum idē videaf esse ordo
cuiuscunq̀ intelligibilis ad pri
mū intelligibile q̄re primuʒ nō
eque necessario mouet ad cogni
tionem cuiuscūq̀? Rn̄deo natu
raliter moueret ⁊ per ꝯn̄s neces
sario ad cognitionē cuiuscūq̀ ꝙ
est possibile naturalr̄ ⁊ necessa-
rio cognosci hmōi est qđcunq̀
obm simplex ⁊ etiā qđcunq̀ cō-
plexū veꝝ necessariū: nō aūt ta-
le est aliqđ cōplexū de exn̄tia cō
tingētis qꝛ nō est natū eē deter
minatū ad ꝟitatē. Et si q̄ras q̄-
re non necessario mouet ad talē
cognitionē de cōplexo habendā
q̄si posset hr̄i de eo. Rn̄deo aut
moueret ad cognoscendum sub
disiunctione hoc fore vel nō fo-
re: ⁊ hic cognitio nō est determi
nata de altera parte. Aut si mo
ueret determiata ad cognoscen
dum alteram partē illa necessa
rio esset determinata. Cōpleto
igit̄ toto ordinē motionis neces
sarie sequit̄ motio cōtingēs illa
nō pōt esse ꝑ ꝓncipiū natur alis
motionis: qꝛ illiꝰ nō est nisi ne-
cessario mouere igit̄ opʒ illius
motiōis ꝓncipiū ponere volūta
tē. Et fit hmōi motio ꝯtingens
ordinate pꝰ ad intra: qꝛ nisi ip̄a
volūtas determinet in se ad vo
lendū alterā partē nunq̀ deter
minabit aliquid ad extra ꝓmo
igit̄ determinat se ad volenduʒ
hoc fore determinate scđo ⁊ hoc
intell'ꝰ videns istam determi-
nationē volūtat' infallibilē no-
uit hoc esse futurum e conuerso
igit̄ est in motione necessaria ⁊
cōtingēte: qꝛ in necessaria ꝓmū
principiū est naturale ⁊ iō prio
naturalr̄ determinaf ad ꝓpriā
actiōnē. In ꝯtingēte aūt p̄mū
principiū est libeꝝ cuius actio-
nem in primo ordine sequit̄ na-
turalis. Cōpleta ꝟo motione cō
tingente ad intra sequit̄ motio
ad extra. Illa igit̄ tota est cōtin
gēs ⁊ ꝑ ꝯn̄s imediate ipsiꝰ volū
tatis vt principij. 14. q. q. Q
¶ Motus celi hʒ aliq̄ꝫ primita-
tē ad alios vtpote ꝟiformitatis
⁊ velocitatis: ſʒ nō primitatem
causalitatis nisi inq̄ꝫtū adducit
generās qđ est ꝑ accn̄s sicut mo
tus ignis ad lignū hr̄et ꝓmita-
tem ad cōbustionē ligni: sine ta
li aūt primo bn̄ pōt eē posteriꝰ:
si aliquis suppleat vicē talis ꝓ-
mi. 49. di. quarti. q. 13. G
¶ Motus nālis vel inclinatio-
volūtatis in finē nō est actꝰ eli-
citus si tn̄ volūtas in primo in-
stanti habeat actū elicitū nō vi
deo quin possit tūc peccare: nul
lus tn̄ actus elicitus volūtatis
est naturalis nisi ꝓ tanto qꝛ est
cōformis inclinatiōi naturali, q̄
nō est actus elicitus: ſʒ oīs actꝰ
voluntatis elicitus est mere li-
ber. 23. di. scđi. q. vnica. H
¶ Motus nālis volūtatis nō ē
aliq̀s actus elicitus: sed solū di
cit inclinationē naturalē volun
tatis in bonū ⁊ illud nihil reale
aliud a volūtate dicit: ſʒ si est re
latio est idē volūtati ꝑ identita
tem realē nec separari pōt sine
ꝯdictione: ⁊ iō in demonibꝰ ma
net ille motus sic rectissimus

sicut & natura q: nõ est realiter aliud a volũtate lꝫ nõ sit idem sibi formal'r. vñ ille motus nõ ẽ nisi habitus motus. i. natura i esse primo: si aũt accipias motuꝫ naturalem ꝑ actu elicito cõformi tali inclinationi certe ille põt eẽ malus & imoderatus stãte natura integra nec act⁹ malus minuit iclinationẽ natura leꝫ sicut nec naturã: vñ angel⁹ põt esse pfectus in naturalib⁹ quo ad esse primum & peccare actu scdo elicito et inordinato 18. dist. tertij. q. vnica. M

¶ Mot⁹ nõ distiguũt penes terminos nisi q: forme fluẽtes sũt eiusdẽ ratiõis cum formis terminãtib⁹. 13. di. pmi. q. vnica. B

¶ Mot⁹ grauis nõ ẽ naturalis i se ex hoc qð hꝫ pncipiũ actiuũ in se: sꝫ solũ ex hoc ꝙ mobile hꝫ pncipiũ intrisecũ passiuũ naturaliter iclinãs ad motũ. qð pꝫ p diffinitioneꝫ nature. 2. physi. q: est pncipiũ motus eius in q est p se & nõ per accidens. nihil eñ est pncipiũ natural'r mouẽdi alicui nisi inquantũ est p se. et pmo in eo qð moueẽ non est aũt p se. et pmo in aliq qð moueẽ nisi inquantũ est passiuum ergo nõ est aliqd natura vl' pncipiũ naturale alicuius nisi q: ẽ principiũ passiuũ in moto. Hoc etiaꝫ pꝫ q: ideo aliqd mouetur natural'r q: moueẽ sicut aptuꝫ natum est ipm moueri: ita ꝙ lꝫ principiũ actiuũ sit principium mouendi: nõ tamẽ ꝑpter illud principium actiuũ moueẽ naturaliter: sꝫ ꝑpter principiũ passiuum ꝑpter qð illic mouetur. 2. dist. secundi. q. 10. J. E.

¶ Moriẽs i pctõ veniali simul cũ mortali nõ puniret eternal'r ꝑ veniali. ex quo eñ fm plenã iustitiã punitiuã semel imposite est pena tẽporalis isti ꝑ peccato de quo vere penituit: nũq̄ isti pro illo debebitur nisi pena tẽporalis: & illa soluta: nulla est alia. 15. dist. quarti. q. 1. Q.

¶ Moriẽs i pctõ mortali nihil haberet retardatiuũ a pena cõdigna. sꝫ moriens in charitate: debitor tñ pene ꝑ peccatis cõmissis quoꝝ penitentiã non fecit hꝫ aliqd retardatiuũ a glia: q: nullus duꝫ ẽ debitor alicui⁹ pene põt glorificari: quia gloria sicut nec penaꝫ secum patiẽ: sic nec debitum pene: q: nec simul nec posterius persoluende. 20. dist. quarti. q. vnica. D.

¶ Mortuũ nõ priuat pmuꝫ esse christi: sꝫ esse simpliciter qð est viuere. ita etiaꝫ generari dicit acquisitionẽ esse simpl'r: sed nõ necessario primi esse: vnde vere conceditẽ xp̄s mortuus sicut genitus tpaliter: nõ tñ cõceditur annihilatus q: sicut nõ dꝫ creatus: ita non dꝫ annihilatus: ꝙ eñ opponiẽ creationi: dicit annihilationem primi esse. 11. dist. tertij. q. 1. J. E.

¶ Multa vult de⁹ volũtate signi que prohibuit voluntate bene placiti: & noluit omnia fieri que precepit: sicut noluit Isaac imolari: quod tñ precepit: eius aũt qð vult deus volũtate beneplaciti oppositum aliquã do precepit: & hoc est signuꝫ voluntatis duplicis: & duplicitas est quãdo aliquis est finis precepti cõsonus recte ratiõi: sicut ibi fuit manifestatio precepti Abrae sicut patet Genes. 22. Tentauit deus Abraam. 37. dist. secundi. q. vnica. Bb.

¶Multe sūt forme dātes eē: q̄ nō sunt actiue. et ita nullo mō dant actū scdm.ꝛ talis est pⁿnitas sicut ꝛ filiatio. Que autē sit ratio quare q̄dā forme sunt actiue. ꝛ q̄dā non difficile est assignare rōnē cōem: q: aliq̄ forme subales sunt actiue. alique aūt forme subales nō sunt actiue. ꝛ alique qualitates nō sunt actiue: ꝛ tñ plᵒ ꝯueniūt qualitates et qualitates in aliquo ꝯceptu cōi q̄ qualitates ꝛ subē. Silr̄ alique forme subales: ꝛ imꝑfectiores sunt actiue: sicut elemētares ꝛ ꝑfectiores nō sunt actiue: sicut mixtorū: sicut forma lapidis ꝛ alioꝝ inanimatoꝝ. alique etiā mixtoꝝ ꝑfectoꝝ sunt cōicatiue sicut animatorū alique tñ ꝑfectiores nō sunt cōicatiue sicut forme corpoꝝ celestiūꝛ forme angelice. nō igit̄ videt̄ ratio quare alique forme in cōi sunt actiue ꝛ alique nō sicut in spāli nō videt̄ aliqua rō: quare calor est calefactiuus: nisi q: calor est calor: ꝛ ita videtur ꝙ hec sit immediata. calor est caloris effectiuus. ita etiā videt̄ ꝙ oēs forme de genere quantitatis: ꝛ oēs relationes de quibus est mō sermo: non sunt actiue: ꝛ de omnibus talibus non valet. sī dant actum primum: ergo ꝛ secundū 7. di. primi. q. 1. U

¶Multoꝝ habituū spē differētium pōt esse aliquod obiectuꝫ cōe: sicut ab obiectis eoꝝ potest abstrahi obiectū cōe: et hoc mō in scientijs assignatur obiectuꝫ cōe: a quo nō est habitus vnus ꝑm speciem: sed tantum ꝑm genus. 3. q. prolo. J. D

¶Multomagis odit āgelᵒ ꝑpe tuā detentionē intelligētie sue in intēsa cōsideratione ignis q̄ detētionē formalē sui locatr̄ diffinitiue ab igne: q: in opposito ꝑmi. s. libero vsu intelligētie sue ꝑ iperio volūtatis circa q̄dcūq̄ obm multomagis ꝯsistit perfectio eiᵒ: ꝛ multomagis desideratur q̄ in libero vsu ꝑtātis sue motiue q̄tū ad vbi diffinitiue. illa aūt detētio in ꝯsideratione intēsissima ignis ipedit primaꝫ libertatē: q: ꝑ hoc ipedit intellectus eiᵒ ꝑfecte ꝯsiderare alia ꝯsiderabilia: sꝫ detētio diffinitiua ab igne nō ipedit nisi scdm. s. liberū vsum potentie motiue vt nō possit se facere p̄ñtē cuicūq̄ corpori. 44. di. quarti. q. 2. L

¶Mutatiōes alie a gñatiōe ex rōne sua formali sunt ipfectiores gñatiōe: q: termini eaꝝ iducti sunt ipfectiores: ꝛ iō ex rōne terminoꝝ inductoꝝ iperfectoꝝ hñt maiores iperfectiōes q̄ termini gñatiōis: tñ alie mutationes q̄tū ad illō qō ꝑ̄supponūt: nō req̄rūt tātā imperfectionē i subiecto. quātā req̄rit gñatio ꝛ hoc vt est mutatio: q: gñatio requirit in subiecto entitatem in potētia ꝛ hoc ad eē simplr̄. alie mutatiōes nō: ꝛ ꝑꝑ hoc gñatio nō transfert ad diuina ꝑm illud qō ꝑ̄supponit gñatio: puta subiectū mutabile: qō est ipfectionis: q: vt est mutatio nō est i diuinis sꝫ trāsfert ad diuina inq̄tuꝫ gñatio est productio sub rōne qua est ꝑductio termini. q: terminus eius est perfectio ter minis aliarū mutationū. et sic bñ pōt per gñationē accipi eēntia tāq̄ terminᵒ perfectissimus in diuinis: lꝫ nō possit ꝑ aliquā aliā mutationeꝫ accipi aliquis aliᵒ terminᵒ aliarū mutationū:

q: hoc ɔcluderet ɔpositionē ꝛ iperfectionē q: terminus cuiusli bet alteri⁹ mutatiōis eēt accñs componibile cuȝ subiecto.2.di. p̄mi.q.7.I.R

¶Mutatio nō dȝ eē creatio vel anihilatio nisi ex p se termiɜ ei⁹ nō autē ex ɔcomitātib⁹ p se ter minos sicut gñatio non est p se creatio ꝑpter hoc ꝙ termin⁹ p se a quo nō est nihil ſȝ p̄uatio ꝛ cōsiłr est de p se termīo ad quē corruptiōis.iō magis adhuc di stiguit p se corruptio ab annihi latiōe p suum p se terminū q: il le non est nihil siue negatio ab soluta ſȝ est negatio inapto na to siue p̄uatio ꝛ p tāto ēt forma posset dici non annihilari.q: ei succedit ꝑ termīo nō nihil ſȝ p̄ uatio illi⁹ forme adhuc si vtraq; istarum rōnū deficeret. puta si de⁹ subito ɔuerteret totū igneȝ in totā aquā nō manēte eodeȝ subiecto cōi adhuc nō esset an nihilatio q: termin⁹.ad quē de structiōis ignis ꝛ si nō sit ꝑprie p̄uatio forme ignis: tñ nō est ne gatio extra genus sed est nega tio vt icludit in forma opposita positiua.negatio aūt in genere nō pōt esse terminus ad quem annihilationis. sicut nec talis negatio potest terminus a quo creationis.10.q.q.M

Natura creata est hec aliq̄ positiuo ſi eodē formaliter entitati nature q: repugnātia ad diuidi nō ɔpe tit nature create nisi p aliquaȝ entitatē positiuā non sic auteȝ vltra entitatē illa positiua sin gularitatis opȝ ponere aliquā aliā positiuā personalitatis. 1. dist.tertij.1.I.L

¶Nā creata nō pōt cōicari ni si cōicatiōe vni⁹ rōnis a ſuppo sito illi⁹ nature ꝛ rō est q: effect⁹ nō excedit cām effectus aūt cōi catus tali supppsito est natura ergo opȝ ꝙ p̄ncipiū cōicandi sit naturea q: nihil ꝑfectius ip̄a na tura est in tali supposito cōicā te nec aliq̄d eque perfectuȝ na ture.natura aūt est p̄ncipiū cōi catiuū vnius rōnis ergo suppo sito agenti virtute nature cōpe tit cōmunicatio tm̄ vnius rōnis Oppositū est in ꝑductiōe ꝑso narnȝ in natura diuina q: sup positū istius nature pōt hr̄e p̄n cipia alterius rōnis in ꝑducen do quorum vtrumq; sit eque ꝑ fectum cuȝ natura ꝛ ideo vtrūq; potest esse principium cōicandi naturam ꝛ ita hic potest esse du plex communicatio ab illis sup positis que sunt huius nature. Si instet hic ꝙ duplex est princi piū operādi in nobis.f. itellect⁹ ꝛ volūtas eque ꝑfectū ip̄i natu re q: ideȝ forme s̄m vnā opinio nem de potentijs aīe.16.di.scdi Rñdeo. Ulterius rō est eius qd̄ supponit hic de duplici p̄ncipio cōicandi naturā in diuinis non aūt in creaturis ꝛ pōt esse talis. Licet in nobis sit duplex p̄nci pium opatiuū voluntas ꝛ intelle ct⁹ ꝛ ambo sint ꝑfecta ꝛ possint habere ꝑfectas opationes sibi adequatas in rōne operatiōis non tñ habent operationes ade quatas sibi in esse: hoc est ſȝ per intellectū nostruȝ possimus ha bere intellectionē ita ꝑfectā.si cut aliqua pōt nature nostre cō petere: non tñ itellectio ista erit perfectuȝ ens vt natura q: intel lectio adequata intellectui vt potētie vel obiecto in rōne ope rationis non est adequata intel

lectui vel obiecto in esse intellectus igit̃ ⁊ volũtas in creatura ⁊ si sint p̃ncipia ꝑducendi operationes adequatas sibi in rõne opationis. nõ tñ inesse ⁊ per ꝯñs multomagis nec realr̃ adequatas nature cui⁹ sunt intell's ⁊ volũtas ita põt argui de q̃bus cũcꝫ p̃ncipijs ꝑductiuis i creaturis quoꝝ distinctio stat in eodem supposito alicuius nature indiuiduis aũt q: p̃ncipium operatiuum non tm̃ equat̃ nature in rõne p̃ncipij opatiui s; ẽt in essendo opatio ẽt equat̃ principio opatiuo ⁊ hoc in essendo et ꝑ ꝯñs equat̃ nature. similiter ergo q: p̃ncipiũ ꝑductiuũ equat̃ nature in essendo ⁊ iõ per ip̃m potest cõicari terminus formalis ꝑductionis adequatus sibi et nature in essendo. 2. disti. primi. q. 7. U

¶ Natura determiat̃ ad vnum nõ q̃dẽ ad vnũ ꝑducibile vnum inquã numero siue singulare s; determinat̃ ad vnũ determinatũ modũ ꝑducẽdi: q: nõ est ibi principium indeterminatu; respectu oppositorum sicut est voluntas. 2. q. q. F

¶ Natura diuina q̃uis h̃ri nõ possit in vna ꝑsona plurib⁹ productiõib⁹: q: tũc vtraqꝫ ꝑductio ne h̃ret nãm ⁊ neutra h̃ret. tñ vna ꝑsona põt plurib⁹ ꝑductionib⁹ cõicare nãm ⁊ plures ꝑsone p̃ñt vna ꝑductione ꝑducere ꝑsonã ⁊ iõ si passiua sit tm̃ i vno non sequit̃ ꝙ ẽt actiua sit eñ in vno. 11. dist. primi. q. 1. F

¶ Natura ẽ p̃us nãl'r q̃ hec natura ⁊ vnitas ꝓpria ꝯñs natura;(vt natura) p̃or est naturalr̃ vnitate ei⁹ vt hec natura ⁊ hec ita rõne est de ea ꝯsideratio metaphisica ⁊ assignat̃ diffinitio ei⁹ ⁊ sunt ꝓpositiones p se primo mõ in eodẽ ergo qđ est idẽ numero est aliqua entitas quã cõsequit̃ minor vnitas q̃ sit vnitas nũeralis ⁊ est realis ⁊ illđ cui⁹ ẽ vnitas talis format̃r non est de se vnũ vnitate nũerali ꝯcedo ꝙ ꝙ vnitas realis nõ est alicui⁹ entitatis existẽtis i duob⁹ idiuiduis sed in vno. 3. dist. scđi. q. 6. J. D

¶ Natura hũana est possibilis sicut effect⁹ ẽ possibilis respcũ cause sed nõ sicut pfectibile ab ipo verbo q: verbũ nulli⁹ põt eẽ forma ⁊ ecõuerso ẽt natura nõ est forma verbi. iõ nõ dat esse p informationẽ sed p vnionẽ sicut eñ ex ista vnione verbũ hac natura est homo. ita hac natura est existẽs existẽtia huius nature. 6. dist. tertij. q. 1. J. F

¶ Natura humana põt terminare creationẽ gñaliter dictã ⁊ terminauit eã. vt ipa vere dicat̃ creatura nec tñ propter ipsam xp̃s d: creatura q: esse ꝓprium vel primũ huius nature nõ est eẽ primũ xp̃i ⁊ iõ esse primũ huius nature sequit̃ eẽ primũ xp̃i q: eẽ verbi ⁊ aliud eẽ primũ nõ põt xp̃s habere. Et si dicatur ꝙ ista mutatio. s. creatio nõ mag; ponit primũ esse termini acqri q̃ aliqua alia mutatio. dico ꝙ hoc est falsum. q: istã specificationẽ addit creatio vltra alias mutatiões ea vt sicut aliqđ nõ esset creatura si eẽt tm̃ a scđa causa ꝑ eo ꝙ creari dicit respectum ad primũ efficiẽs. ⁊ tñ potest dici genitum respectu cause scđe. similiter l; per gñationẽ acqratur aliqđ esse simpl'r. si tñ illud nõ sit primum esse geniti. ⁊ etiã primũ esse geniti sequat̃ nõ esse

rale genitum nō ꝺ creatura.et
iō nō sequit̃ xp̄s est genit⁹ ꝓut
p̄dicatum cōuenit ei rōne natu
re humane: ergo est creat⁹ nec
ēt in alijs sequit̃ formal̃r:ignis
est genit⁹ ergo est creatura gn̄a
liter nisi gratia materie quia eē
simpl̃r terminans gn̄ationem
ignis est primū eē ipsius qꝺ ꝺ
genitum.11.dist.tertij.q.1.S.E
¶ Natura nō intēdit hoc statiꝫ
nō esse qꝺ ꝓducit nec ēt natura
p gn̄atione aliqd ꝓducit q̄n in=
ter gn̄ationē ꝛ corruptionē que
sunt i instātibus tp̄is ꝯtinui sit
tp̄s mediū ꝛ iō generatio ꝛ cor=
ruptio nō possunt cōtinuari si=
bi inuicē ppetuo ſ; intentionē
ph̄i.4.phy. tn̄ nō ē incōueniēs
aliqd esse nō in tp̄e ꝯtinuo ꝛ sta
tim nō esse sicut apparet de mu
tatione ꝛ instanti q̄ non habent
esse nisi raptim ꝛ statiꝫ nō sunt
2.dist.secundi.q.4.S.H
¶ Natura nō pōt simul depen=
dere ad plura supposita termi=
nātia:q: vniuersal̃r in dependē
tijs cause ꝛ cāti l; vna cā possit
terminare depēdentias pluriū
causatoꝝ.nō tn̄ plures cause in
eodē genere et ordine cause pn̄t
terminare depēdentiā vni⁹cāti
q: pluralitas prioꝝ arguit plu
ralitatē posterioꝝ nō econuer=
so.1.dist.tertij.q.4.E
¶ Natura supma potis in vni=
uerso nō est facta nec fiet vt te=
net ꝓbabiliter nec oīs gradus
btitudinis possibiles in natura
beatificabili erunt in regno ce=
loꝝ.46.dist. quarti.q.4.J.R
¶ Natura vna est rō formalis
essendi in vna spē:s; dimēsio nō
est rō formalis ꝓxima essendi in
loco s; tm̄ rō fundamētalis.illa
tn̄ pōt esse vna l; respectus sint
diuersi sicut albedo pōt eē vna
l; similitudines diuerse sint s; nō
nisi p vnā similitudinē siue consti=
tuit̃ formal̃r i specie sil̃is si aūt
species similis nō posset plurifi
cari in eodē nec similitudo.10.
dist.quarti.q.2.J.N
¶ Natura vl̃is est sola illa q̄ ex
rōne q̄ditatis ē nā ſm Aui.me= Ca.2.
ta.nō ꝯcernēdo rōnē vl̃is vl̃ pti
cularis:sed nata in se recipe rō
nē vtriusq; singularitatis p esse
terminatū in supposito vl̃is ꝓo
p hoc ꝙ est nata cadere in cōsi=
deratiōe intellect⁹vt vna ſm rō
nem tn̄ applicabilis p p̄dicatio
nē pluribꝰ in quibꝰ est multipli
cata.25.dist.primi.q. vnica.J.G
¶ Naturalitas aliq̄n ptinet ad
p̄ncipiū actiuū ꝛ tūc opponunt̃
sibi liberū vno mō:ꝛ alio mō su=
pnaturale.nā agēs naturalē vl̃
natural̃r ꝺ qꝺ opponit̃ libero:
q: agit necessitate nāli sed volū
tariū vel liberū qꝺ seipm̄ deter=
minat ad agēdū ꝛ illo mō sequi t.c.49
tur ph̄s.2.phy.diuidēs naturā
cōtra agēs a ꝓposito.ꝛ.9.me.c. t.c.5.ꝛ
2.ꝛ.4.de potētijs actiuis irrō= 10.
nalibus ꝛ actiuis rōnalib⁹ siue
liberis.Alio mō ex pte p̄ncipij
actiui naturale ꝺ qꝺ h; natu=
ralē ordinē actiui ad passum.et
supnaturale qꝺ excedit oēm ta
lē ordinē naturalē ꝛ illo mō q̄d=
cūq; agēs causatū ꝺ naturale
ꝛ solū agens increatū ꝺ supna
turale.Ex pte autē passi oppo=
nit̃ naturale vno modo violēto
prout naturaliter ꝺ moueri vel
pati qꝺ patit̃ ſm ꝓpriā inclina
tionē passi violēter ꝓo qꝺ pati=
tur cōtra inclinationē passi ꝛ ex
hoc sequit̃ ꝙ naturale ꝛ violen=
tum non sunt opposita contra=
ria immediata imo est inter ea

mediū qñ.s.possum neutro mō se hȝ neq̄ iclinat̄ ad illud qđ recipit neq̄ ad oppositū sicut superficies ad albedinē vel nigredinē vel ad mediū. Sequit̄ etiā ꝙ nō pōt esse violētia in primo passo.s.materia pria: qꝛ nō inclinat̄ cōtra aliqđ cuiꝰ est absolute receptiuū et hec distinctio illoꝝ oppositoꝝ ⁊ mediȷ accipit̄ in passo vt ꝯparat̄ ad formā ad quā transmutat̄ vt aūt passum comparat̄ ad agens a quo recipit formā dꝫ naturaliter moueri qñ mouet̄ ab agēte naturalr̄ sibi correspōdēte. supernaturaliter aūt moueri qñ ab agēte supra totū ordinē agētis naturaliter ꝓportionato isti sic ꝙ habemus naturale duplr̄ vt ptinet ad actiuū qꝛ vt distinguit̄ contra liberū ⁊ supnaturale ⁊ naturale vel naturaliter duplr̄ vt ptinet ad passum qꝛ vt distinguitur cōtra neutraliter ⁊ ꝯtra violētū. 43. dist. quarti. q. 4. ſ. A

¶ Naturalitas ⁊ supernaturalitas nō sunt cōditiones nisi p cōparationē ad agēs: talis aūt cōparatio nō variat aliqđ quātum ad esse in genere: qꝛ aliqđ ponit̄ in gñe ꝫm suā ꝓpriā quiditatē formalē circūscripta relatione ad agens: nec valet dictū

t.c.26 phi. 10. met. ꝙ corruptibile ⁊ incorruptibile differūt plusq̄ genere qꝛ loquitur de genare physico. sic eñ nulla duo sunt eiusdem generis: nisi sint trāsmutabilia adinuicē sed idē genus logicū bene potest cōtinere multa que nō pertinent ad idem genus physicum: vt ptꝫ de substātia corpa ⁊ incorporea ⁊ de qualitate corporali et spirituali. 6. dist. quarti. q. 10. M

¶ Naturaliter actiuo approximato naturaliter passiuo non impeditis p cām supnaturalez impediētē: actiuū naturaliter agit in passiuū: ⁊ passiuū naturaliter patit̄: ⁊ si impediat̄ eius actio p cām supnaturalem. hoc erit p miraculū nouū: sicut ptꝫ de igne triū pueroꝝ in Daniel. 21. dist. tertȷ. q. vnica. B

¶ Naturaliter intelligimꝰ primo illa q̄ pmo occurrūt ex phātasmatibꝰ. sicut dictū est i q̄one secūda huiꝰ distinctionis. nihil igit̄ possumꝰ potētia ꝓpinqua intelligere añ intellectionē alicuius imaginabilis iō nō possumus intelligere intelltm ante itelligere alterius intelligibilis ergo nec intellectus pōt itelligi a nobis añ intelligere alteriꝰ intelligibilis ergo nō est intelligibilis añ itellectionē alicuius alterius sicut pmū añs: est verum sic ⁊ ꝯñs: iō sic itelligēdū est ipm non esse aliqđ coꝝ: q̄ sunt añ intelligere. s. intelligibiliū: nō qꝛ añq̄ intelligat nihil sit in actu sed qꝛ nō est aliqđ qđ possit potētia ꝓpiqua intelligi a nobis añ intelligere alterius ꝓpter intellectionē nostrā naturalē icipientē a phātasmatibus. 3. dist. primi. q. 7. ſ. 3.

¶ Necessariū est terminū visionis eē exñs: inq̄tū exñs: non tñ opꝫ ꝙ subsistētia. i. incōicabilis existētia sit de ratiōe termini visionis essentia autez diuina est de se hec et actu existens licet non includat de sua ratione incommunicabilem subsistentiā: et ideo ipsa vt hec potest terminare visionem. absq̄ hoc quod videantur persone. Exemplum album videt̄ intuitiue inquātū

exñs et pñs visui ꝑm exñtiã suã nõ opʒ tñ albũ videri tanq̃ subsistens vel inq̃tum habet rõnẽ suppositi q̃ nõ habet rationem suppositi nec suppositũ in quo est videt.1.di.primi.q.2.L

¶ Necesse est ad actũ amãdi.s ne ad actũ amorisamatũ eẽ precognitũ hoc dicit beatus Aug. 15.de tri.c.27.sed nõ opʒ ipsam dilectionẽ esse precognitam,puta si offerẽ mihi aliq̃s bonũ honestũ nõ opʒ q̃ anteq̃ posseʒ habere illũ actũ amãdi circa illud q̃ ꝑcognoscam illũ actũ. Ita in ꝑductione spũs sancti opʒ eẽn tiã diuinã cuius amor spiratur esse precognitã patri et filio ad hoc vt spirent sed nõ opʒ in isto instã:i originis cõcedere spiritũ sanctũ q̃ est amor spirat⁹ eẽ precognitũ patri ꝛ filio licet in istã ti eternitatis sit tota trinitas nota cuilibet ꝑsone in trinitate. q̃z distinguẽdo iter instãtiã originis nõ distinguiẽ inter durationẽ ꝛ durationẽ sʒ tñ a q̃ qs sit.10.dist.primi.q.vnica.R

¶ Necessitas moriẽdi fuit i xp̃o q̃z corp⁹ sibi dimissum ꝑ priuationẽ redũdãtie glorie fuit aiale ꝛ iõ nõ subi pleno dñio aie ad ꝓhibendũ passionẽ in corpe ideo fuit in corpe ei⁹ corruptio ꝛ restauratio ꝑ sumptionẽ alimẽti. sʒ non potuit fieri restauratio. ita pfecta q̃ corpus semꝑ maneret nisi aia ꝑfectum dñium habuisset supra corp⁹.16.di. tertij q.2.I.B

¶ Negatio in gñe differt a negatiõe extra gen⁹ ꝛ a priuatiõe q̃z ꝑuatio reqrit subiectũ actũ vl ꝑm se est ꝑuatio ꝑm se vl ꝑm genus si est priuatio ꝑm genus sicut talpa dr ceca.5. meta.c.de priuatione. Negatio vero extra genus absolute nihil requirit. q̃z equaliter dr de ente ꝛ de nõ ente. Negatio aũt in gñe quasi mediat q̃z requirit subiectũ de quo dicaẽ nõ tñ aptitudineʒ ad formã talẽ forte negationẽ importat diuersitas de quo alrs q̃z negat idẽtitatẽ vel notat nõ idẽtitatẽ talẽ in ente.23.dist.primi q.vnica.D

¶ Negatio pt ꝑ tot media propter q̃d de aliq̃ ꝯcludi quot pñt eẽ in ipo cãe repugnãtie ad affirmationẽ oppositãꝛ si aliquid vnũ sit cã adequata repugnantie illud erit mediũ adequatum ad ostendendũ talem negationem.7.q.q.q.N n

¶ Negatio obligatiõis q̃ nõ est nisi negatio entis rõnis cã est gr̃e nec ecõuerso q̃z sola voluntas diuina ex sua iustitia determinat illam obligationẽ sed ex misericordia nõ obligationem 16.di.quarti.q.2.R

¶ Nihil acceptaẽ vt meritoriũ nisi sit libere in ptãte operãtis: immo illud q̃d est cõe ad meritũ ꝛ demeritũ q̃d põt intelligi ꝑ hoc q̃d est iputabile.reqrit istaʒ habitudinẽ advolũtatẽ vt i ptãte sua hñtẽ actũ nihil em̃ imputaẽ alicui nec vt ꝑmiabile nec vt punibile nisi sit in ptãte ei⁹ nec ꝑ pñs vt laudabile vel vituperabile laus em̃ quodãmõ ꝑmiũ ẽ vituperiũ quidẽ pena.17.q.q.D q.3.

¶ Nihil alicui⁹ gñerꝭ dr de deo sicut dictũ est dist.8.pmi.ꝛ sicut absoluta ita relõnes q̃ formaliẽ dicunẽ de deo nõ sunt alicuius generis sʒ transcẽdẽtia ꝛ passiones entis in cõi q̃z quicq̃d ꝯuenit enti inq̃tum est indifferens ad finitũ et infinitũ couenit ei

prius[que] diuidat[ur] in genere & ita est tra[n]sce[n]de[n]s.1.di.se[cun]di.q.5.F

¶ Nihil aliud e[st] finis scie: [quam] attingere p[er] actu[m] p[ro]priu[m] obiectu[m] illius scie no[n] q[uod] inducat aliquam forma[m] p[er] actu[m] suu[m] in obiectu[m]: q[uia] scia no[n] est aliqua qualitas facti ua.3.q.p[ro]lo.J.R

¶ Nihil colocat[ur] in g[e]n[er]e p[er] p[ro]prietates metaphoricas: alioquin [christu]s eet vere in g[e]n[er]e substa[n]tie in aiate: q[uia] d[icitu]r petra: & esset in g[e]n[er]e aialis irro[n]alis: q[uia] leo d[icitu]r meta phorice: & in g[e]n[er]e qualitatis: q[uia] deus lux. Ego sum lux mu[n]di &c. sed ex metaphoricis colligenda est p[ro]pria [con]ditio rei in se: & [secundu]m illa[m] colloca[n]da; est in g[e]n[er]e & spe[cie] sic eni[m] posset spe[cie]s intelligibilis poni in q[ua]rta spe[cie] qualitatis q[uia] co[n]figurat a[n]i[m]am ipsi obiecto cognito.6.di.quarti.q.10.J.M

¶ Nihil credim[us] de deo q[uo]d ali[quam] imperfectione[m] importat immo quic[quid] credimus veru[m] esse magis attestat[ur] p[er]fectioni diuine [quam] ei[us] oppositu[m] p[atet] de trinitate p[er]sona[rum] & incarnatio[n]e [ver]bi .et huiusmodi nihil eni[m] credim[us] incredibile q[uia] tunc incredibile eet mundu[m] ea credere sicut deducit Aug. de ciui.dei.22.c.5.mundum t[ame]n ea credere non est incredibile q[uia] hoc videmus.2.q. p[ro]lo.J.B

¶ Nihil d[icitu]r [ver]e [com]petere alicui [secundu]m a.si.a.sit ro[ratio] tra[n]sce[n]de[n]s & hoc siue sit ro[ratio] for[m]alis siue fundame[n]talis vn[de] hec est falsa.for.[secundu]m colorem est alb[us] hec au[tem] est [ver]a for.[secundu]m albedine[m] est albus nu[n]c au[tem] ee[ss]e[n]tia est ro[ratio] fundame[n]talis paternitatis est t[ame]n tra[n]sce[n]de[n]s s[ed] equalitas ro[ratio] fundame[n]talis non transcendens s[ed] adequata: & ideo [secundu]m logica[m] Aug. p[ro]prie locutus est, vt hec sit vera aliquo mo[do] p[ate]r [secundu]m essentiam est equalis q[ua]n[do] ista no[n] est vera [secundu]m essentia[m] est pater immo ista est vera [secundu]m memoriam est pater q[uia] ista ro[ratio] fundamentalis est adequata relationi illi.6 q.q.J.G

¶ Nihil est in mente o[per]atio.s.q[ue]cu[m]q[ue] intellectus vel voluntatis vl[e] quecu[m]q[ue] p[ro]prietas vel co[n]ditio realis hui[us] vel isti[us] quin totum ita pateat angelo proportionaliter p[rese]nti no[n] i[m]pedito vel a[n]i[m]e non impedite p[ro]portionali[te]r p[rese]nti: sic[ut] a[n]i[m]e co[n]iuncte appet albedo p[rese]ns p[er] sensus illud ergo dictu[m] q[uod] sol[us] deus nouit abscondita cordiu[m] verum est vniuersaliter & ex p[ro]pria p[er]fectione: ita q[uod] impossibile est q[uod] p[er] aliq[ui]d impedie[n]s sibi lateat nouit etia[m] vt iudex v[niuersa]lis o[mn]i[u]m taliu[m] occultoru[m] illo mo[do] quo nec angeli boni nec mali nec a[n]i[m]e separate noueru[n]t immo de facto beati multos tales motus non noueru[n]t p[ro]pter defectu[m] p[rese]ntie, de bite mali au[tem] multa talis etiam p[rese]ntia p[ro]portionali[te]r no[n] nouerunt nec impedie[n]te p[ro]pter cui[us] impedimentu[m] non p[rese]nt multa: que t[ame]n non impediti naturali[te]r possent. 45.di.quarti.q.4.J

¶ Nihil est maius in ro[ati]o[n]e obiecti obiecto p[ro]portionato a[n]i[m]e: ali[quo]d t[ame]n est maius: hoc est maiori mo[do] attingibile: [quod] posset ab a[n]i[m]a attingi sed ista maioritas no[n] est in obiecto: sed in actu: q[uo]d declaro in exe[m]plo. Si ponat[ur] aliq[uo]d albu[m] visibile [secundu]m dece[m] gradus: ponat[ur] visus capie[n]s istam albedine[m]: vel illud album [secundu]m vnu[m] gradum: & alius visus ponat[ur] perfectior isto [secundu]m decem gradus iste visus p[er]fecte capiet istud albu[m] [quan]tum ad o[mn]es gradus visibili-

tatis ei⁹: ita q̄ videbit ipm quã tum est visibile ex pte obiecti: & tñ si fuerit tertiꝰ visus acutior isto scdo. pfectius videbit idem albũ vñ non erit ibi excessus ex pte graduũ obiecti: sʒ tm̄ ex pte act⁹ vidẽdi. 1. di. primi. q. j. j. G

¶ Nihil est termin⁹ actiõis ꝓprie. s. de gñe actiõis quin p illã actionẽ accipiat esse & hoc saltẽ fm illud fm qd̄ est formalis terminus actionis illi⁹ vñ ẽt filius dei q̃ est termin⁹ actiue gñationis patris per illã gñationẽ accipit esse & psonam eẽ & deũ esse alioquin si nullum esse accipit p illã nõ vr̄ esse itelligibile quõ sit ibi aliqd terminãs gñationẽ que est actio de gñe actionis q̄ ꝓ tanto dico ad excludendum opationes que dicunt̄ equiuoce actiones: illaꝝ qdem terminũ nõ opʒ accipe esse: qꝛ nõ sunt actiones de gñe actionis: sʒ sũt termini: vt dictũ est dis. 3. primi lib. 11. dist. quarti. q. 3. M

¶ Nihil finitũ ꝯcinet ꝯ3 pfectã cõtinentiã formalẽ & virtualem opposita formalr̄: qꝛ q̄ꝫcunqꝫ cõcedat̄ in deo: pfectissima cõtinentia oim perfectionũ fm idẽtitatẽ eoꝝ que sunt in eo nõ tñ põt continere opposita formalr̄ absolutã in se: lʒ in se possit habere talia opposita virtualr̄ et relatiua formalr̄ sʒ ex hoc ꝯcludit̄ infinitas fundamẽti. 1. dist. scdi. q. 5. B

¶ Nihil hʒ diffinitionẽ pmo nisi substãtia que non diffinit̄ per aliqd additũ neqꝫ sicut correlatiuũ addit̄ in diffinitione correlatiui: ne sicut subiectũ in diffinitione accidentis talia em̄ hñt diffinitionẽ sʒ non primo. 3. di. quarti. q. 1. B

¶ Nihil ponit̄ in ꝯcreto in diffinitione accidẽtis ꝯcreti nisi illd̄ de quo accidẽs p̄dicatur in concreto. 3. di. quarti q. 1. F

¶ Nihil nisi sua rõne ifiniti formaliter põt qetare itellm̄ ita q̄ si nõ inqꝫtum infinitũ formalr̄ apprehenderet̄ sʒ infinitas tm̄ cõcomitaret̄ nõ plus quietaret potentiã apprehẽsiuã q̄ꝫ aliud intelligibile: accidit em̄ sibi infinitas vt cõparat̄ ad potentiã illã sicut non plus quietare visum triangulus vt alb⁹ q̄ꝫ vt niger si triangulus solũ inqꝫtum triãgulus cõparetur ad potentiã illã & nõ apprehendat̄ p se illud cõcomitans sic̄r essentia nõ quietat nisi vt est essentia visa exñs in trib⁹ suppositis hoc ãt nõ cõuenit sibi nisi rõne infinitatis. 14. di. tertij. q. 2. E

¶ Nihil põt intellect⁹ recte dictare in qd̄ dictatũ nõ possit voluntas nãlis naturaliter tẽdere alr̄s volũtas esset naturalr̄ mala vel saltẽ nõ libera ad tendendũ in qdlibet fm illã rõnẽ boni fm quẽ ostendit̄ sibi ab intellectu. Et hoc est q̄ arguit̄ in spãli de angelis qꝛ i statu inocẽtie nõ fuerũt nõ recti qꝛ tũc ñ potuerũt hr̄e actũ nõ rectũ potuerũt aũt hr̄e aliquẽ actũ elicitum et supponendũ est q̄ habuerũt et hoc rectũ & nõ potuit esse aliqs actus rect⁹ diligẽdo se sup oia 27. di. tertij. q. vnica. j. G

¶ Nihil põt agere in qcũqꝫ ordine agẽdi nisi ꝓpria virtute sicut em̄ dictum est supra q̄ nisi habeat formam actiuã & intrinsecam non potest omnino agere ita etiã nisi habeat ꝓpriam virtutem intrinsecam qꝛ illa forma est virtus quod si prius nõ

habuit formā vel virtutē. & nūc agit in aliquo ordie. opz q nūc de novo hēat formā & virtutem in illo ordine. eadē eñ natura manēs absq omni mutatione nullo mō est nūc activa nūc nō activa. sed tñ agens depēdens ab alio dr agere i v̄tute alteri⁹ qz virtus agētis dependētis nō sufficit sine illa virtute aqua dependet. magis tñ dr instrm̄ agere in virtute alterius q̄ cā scda qz plus depēdet ab agente superiori illud qd nō habet formā activā inesse quieto sed tm̄ recipit in actuali motione q̄ illud qd hz formā activā inesse quieto. Causam ēt scdam. i. que hz formā activā inesse quieto agere in virtute alterius nō est recipere tunc aliqd ab illo altero. sz tm̄ hr̄e ordinē inferiorē ad illud alterū agens in suo ordine sit. sz instrm̄. i. recipiēs formam activā in motione agere in virtute alteri⁹ est tūc actualē accipere formā ab eo p quā agit. et ex hoc pz q cāe prime i causam scdaz ppredictā qñ simul agūt non est influenti a nova. que sit creatio alicui⁹ inherentis cause scde. sed influētia ibi est determinatus ordo istarū causaꝝ in agēdo effectū cōem. Instrm̄ autē qñ agit recipit influentiā pprie ab eo cui⁹ est instrm̄ qz motionē actualē & in motione formam per quā agit in suo ordine. 1. dist. quarti. q. 1. R

¶ Nihil phiberet formā mixti eq̄ imediate pficere materia primā. sicut formā elementi. & hoc loquēdo de immediatione pfectionis. s. q pficiat materiā nō mediāte alia forma. sz nō pficit immediate imediatione transmutatiōis. natura eñ servat ordinē in trāsmutādo. qz vna forma pcedit aliam in materia q̄tum ad fieri & transmutari. Nā prius est materia suā forma seminis q̄ sanguinis & sanguinis q̄ carnis & carnis q̄ hois ita q observatur ordo formarū in trāsmutādo. sz nō in essendo et pficiendo. & sic dico de formis elementorū respectu forme mixti forma eñ mixti nō pficit materiam mediāte forma elemēti. sz sit ordo in trāsmutari. qz prius materia trāsmutat i formā elementi q̄ mixti. ita q nō inducit forma mixti nisi pcesserit forma elementi. 15. dist. scdi. q. vnica. I

¶ Nihil sufficiēter cōtinet cōtinentia virtuali ipm notitiā nisi contineat obiectū cognoscibile tanq̄ ppriū representativū ei⁹ scz formale vel eius representativū virtuale. spēs aūt propria obiecti. et si sit respectu eius diminuta in entitate. tñ continet ipsum primo mō tanq̄. s. repñsentativū per ipsam formalr. sz qñ nō est repñsentativū formale obiecti opz q virtualr cōtineat tale representativū ppriū. & qñ est representativū sicut obiectum cognitū. tūc oportet q cōtineat aliud obiectū. qd per ipm debet cognosci. 14. q. q. Ee

¶ Nimis durum esset dicere q pater tenetur parvulū suū perpetuo dānari permittere. cum possit habere aliquem qui eum baptizet cum salvetur a quocū q baptizetur. etiam si paganus baptizaret secūdum illud de consec. distinctione. 4. capi. Romanus. 5. distinctio. quarti. q. 2. J. C

¶ Nimis duꝝ eēt dicere q q̄tiēs

figurat aqua aliter et aliter in alio et alia, vase totius haberet nouā quantitatē simpl'r manē tibus partibus eiusdem in se et in toto figura q̄ non dicit vltra quantitatē nisi relationē prius ad se inuicem: vel terminorū includentium partes: hec autē relatio maturi potest partib' manentibus eisdem et in se. et in toto. 12. dist. quarti. q. 4. F

¶ Nisi cognitis ideis sapiēs nemo eē pōt. quātū. s. ad oēm plenitudinē sapiētie. lz ei deus pn cipal'r sit sapiēs sapiētia eēntie sue vt obiecti. tñ nō omni mō si nō saperet creaturā: q̄ creatura vt intellecta ab ipso: est idea: et ita nō intellectis ideis sapiens oino esse non pōt. ponit aūt esse sapiēs pfectissime in primo instanti: sz nō sapiens oino in primo instanti absq̄ scdo. Si autē idee ponerent quedā relatiōes rōnis in deo nō vr formal'r esse sapiēs in intellectione earū: qz etiā ibi essent vt rōnes intelligēdi anteq̄ ipse intelligerent. sil'r alia auctoritas Aug. harū visione fit anima btissima. Si idee ponunt esse q̄ditates vt cognite tūc exponēda ē de beatitudine q̄ pōt haberi in creaturis: vt in obiectis: qz certū est q nō est pfectissima beatitudo in creatura absolute fm ipm. 5. cōfessionum. Beatus est qui te et illa nouit: nec pp illa beatior: sed est intelligendū beatissima: hoc est te tali beatitudine possibili beato: nō quidē in eis formal'r: sed in obiecto cuius cognitio psupponit istis: et quasi cōcomitāter in istis: in q̄bus aliqua beatitudo ē: lz nō prima. Et si Aug. aliq̄ñ loquat aliter de ideis quasi sint rōnes cognoscēdi aliq̄d: cū tñ hic nō dicat, ipsas esse nisi rōnes fm q̄s formant: q̄ formant pōt inq̄ exponi illud dictū eius si alibi dicat: nō q li: fm: notet ratione formalē intelligēdi: sed fm quas. vt sunt obiecta nō prima: nec mouētia intellectū: sed obiecta secundaria terminantia itellectū. 35. di. pmi. q. vni. R

¶ Nobis ē necessari' habit': qz intellect' nr intelligēs ex sensibilibus nihil potest habere vñ determinate assentiat tali veritati. et ideo reqrit habit' inclinans ad assentiēdū: sed ali' intellect' respiciēs totū ens. et p ɔñs istud ens ituitiue bene potest habere assensum de hoc ex rationib' extremorū visis intuitiue. et ideo sibi non est necessaria fides. 10. dist. q̄rti. q. 8. I. N

¶ Nobilissima sciētia ē circa nobilissimū gen': vel vt primū obiectum. vel vt cōsideratū in illa sciētia pfectissimo mō. quo pōt cōsiderari in aliqua sciētia naturaliter acq̄sita. de' ergo et si nō est subiectū primū in metaphysica est tñ ɔsideratū in illo sciētia nobilissimo modo: quo pōt in aliq̄ sciētia cōsiderari natura liter acquisita. 3. q. prol. I. T.

¶ Nobilitatis est in inferiori attingere suum supius fm phm. 7. polit. vnde sensitiua hois est nobilior qz ordinat ad itellectiuā q̄ sensitiua bruti: nobilitatis igit ē in sciētia ordinari ad actū nobilioris potētie. sz phs nō ponit aliquā sciam esse cōformem praxi volūtatis circa finez: quia nō ponit volūtatē circa finē habere praxim: sed quādā motionē simplicē naturalē. ideo nullam posuit posse esse nobiliorez

per cõformitatẽ ad finẽ. si tñ po
suisset aliquã praxim circa finẽ
non negasset (vt vr) scientiã pra
cticã respectu istius praxis esse
nobiliorẽ speculatiua scia circa
idẽ: puta si aliqua esset specula
tiua circa illa: circa que est sciẽ-
tia moralis: non diceret istã spe
culatiuã esse nobiliorez morali
scia. nos aũt ponam⁹ esse veraz
praxiz circa finẽ: cui nata est eẽ
cognitio cõformis. ⁊ ideo poni-
mus cagnitionẽ practicã circa
finem nobiliorem esse omni spe
culatiua. 4. q. prol. j. Bb

¶ Nolitio ꝯditionata vr sufficere
ad tristãdũ de sic nolito eue-
niente: sic ille tristis eijcit mer-
ces: nec ibi velle oppositũ facit
tm̃ gaudiũ sicut nolle conditio
natũ facit tristitiã. talis q̃dẽ vo
litio ⁊ nolitio cõditionata suffi
cit etiã ad pctm̃ mortale ad q̃le
forte fuit angelorũ nõ prius de
ceptorũ q̃ȝ peccarent ⁊ ad meri
tũ: quale est in miserante ex cor
de primo non potẽte tñ subue
nire in ope. igit sufficit ad pas-
siones ꝯsequẽtes velle et nolle.
maxime qñ actus volũtatis cõ-
ditionatus est intensus. 15. dis.
tertij. q. vnica. j F

¶ Nomẽ cõcretũ de ꝑ se signifi
cato nõ iportat hoc: qđ est hñs
siue hñe: sed tm̃ de modo signifi
candi: in quo distinguit ab ab-
stracto solũ: ꝯcretum eñ impor
tat ipam formã: qꝛ albũ solã q̃li
tatem sigt: vnde importat hoc
qđ est habens: qꝛ concernit sup
positũ habẽs suũ significatum:
tñ idem significat concretum ⁊
abstractũ: lȝ modus significan-
di sit alius. 4. di. primi. q. 1. j. E

¶ Nomẽ q̃dcunq; est signũ fini
tũ etiã si imponat a deo sibi ſȝ
rõnẽ immẽsitatis sue. ꝙ ad hoc
vt sit alicui intellectui signũ nõ
opȝ ꝙ illud habeat intellectio-
nem infinitã: põt igit deus quo
cunq; noie noiari ab intellectu
finito: immo plus: nõ põt de⁹ se
noiare aliquo noie ita excedẽte
nomen quo noiabilis est a btõ:
quãtũcũq; cõprehẽsio dei exce-
dat apprehẽsionẽ beati: nec mi
rũ: qꝛ nec necessario in nobis est
ꝓportio nois ad nomẽ in signi
ficãdo sicut intellectiõis ad in-
tellectũ imponẽtis vel disponẽ
tis: ⁊ iõ nomẽ ab vtrolibet iposi
tum põt esse signũ ambobus. ꝙ
ita hoc nomẽ impositum a deo
cõprehendẽte põt esse cõe sibi ⁊
btõ. 22. dist. primi. q. vnica. j. C

¶ Nominantẽ obm sub aliq̃ rõ
ne non opȝ cõprehendere illud
sub illa rõne: sȝ sufficit ꝙ distin
cte apphendat illud dici. Intel
lectus creatus põt sic apprehẽ-
dere deũ sub rõne immẽsitatis:
qꝛ adã imposuit noia ꝓpria di-
uersis spẽb⁹ aialiuȝ. gen. 2. ⁊ tñ
nõ ꝯprehẽdit illas: qꝛ tũc eq̃ ꝑfe
cte nouisset eas sicut aia xpi ꝙ
nõ tenet. 22. di. pmi. q. vni. j. C

¶ Nota h̃ ꝑ ordinẽ q̃s sit act⁹ i-
putabilis ad laudẽ vl vituperiũ
actus virtuosus ẽm virtutẽ mo
ralẽ actus charitatiuus et act⁹
meritorius. primus dicit respe
ctum ad potentiã libere elicien
tem actũ. secũdus addit, respe-
ctũ ad virtutẽ inclinantẽ vel ve
rius ad regulã virtutis. s. ratio
nẽ rectã vt dictantẽ. tertius di-
cit respectũ ad charitatẽ iclinã
tẽ. quartus ad volũtatẽ diuinã
spãliter acceptantẽ. tertius di-
cit bonitatẽ aliquã vltra scðm.
⁊ peractaȝ ad quartũ. nõ ex na-
tura rei. sȝ ex dispositiõe volũta

tis acceptantis.17.q.q.j.P

¶ Notitia i pre de creatura nõ se hz sicut notitia artis vlis respectu notitie eiusdẽ in vbo.pz hoc ex pdictis qz se hñt sicut notitie memorie z intelligẽtie z lz pma sit qsi habitualis z scda qsi actualis:tñ vtraqz est eque vlis vel particularis.8.q.q.E

¶ Notitia pncipijs ẽ imutabilis a vitate in falsitatẽ nõ aliter qz simplr ẽ corruptibilis. sic spẽs intelligibilis ẽ delebilis vt phãtasma lz imutabilis a vera repñtatiõe in falsam.Silr obm lz sit corruptibile tñ ẽ imutabile a vera entitate in falsaz.zið est ɔformatiuũ notitie sibi seu causatiuũ notitie vitatis seu i essendo qz entitas vera imutabilis i falsam vtualr ɔtinet notitiã verã imutabilr ɔformẽ entitati sue. Nota ẽt ẽm Aug.verũ necessariũ vel imutabile ẽ supra mẽtẽ. Intellige in rõne vitatis euidẽtis:qz hãc de se causat imediate nõ aũt ẽm eius euidẽtia subest mẽti vt possit sibi appere v a vel falsa:sicut verũ pbabile mẽti subest:vt ipsa possit facere illud appere verũ vel falsum qñ ẽdo rõnes hincinde p quas pbetur z improbet. Sic intelligẽdũ est q mẽs nõ indicat de vo immutabili:sed de alijs: qz dictatio q hoc sit verũ:hec est act⁹ iudicãdi z est i ptãte mẽtis ,respectu pbabilis:nõ aũt respcũ necessarij:nec tñ minus pfecte assẽrit de necessario:q ipz sit verũ z hec assertio apud Aristotelez põt dici iudiciũ.Sic ptz quõ de ɔclone necessaria mẽs indicat: qz nõ est statim euidẽs ex se.Jõ nõ determinat euidẽtiã suiipsi⁹ mẽti põt etiã mẽs rõnes sophysticas adducere ɔ eã.per quas dissentiat.nõ sic ɔ primũ motũ. 4.met.põt in mẽte venire.Sed Aug.vult intm ee in ptãte indicãtis:qd nõ necessario determinet ab alio.3.di.primi.q.4.D

¶ Notũ est hoiem posse ɔseqi finẽ suũ in aliquo indiuiduo:z.p ɔñs btitudinẽ in illo gradu in quo notũ est beatitudinem esse finẽ hois. Et cuz dicas hoc esse impossibile inuita ista:dz q illa impossibilitas nõ est nota p rõnez naturalẽ.Cum adducis infortunia infirmitatez corporis: impfectionẽ virtutis z scientie. Rñdetur q hec oĩa repugnant pfecte felicitati : qualẽ notũ est cõpetere intelligẽtie:lz nõ qualem notũ est posse cõpetere hoi. 43.di.quarti.q.2.Cc

¶ Nouitas pt esse i pductiõe diuina pp nouitatẽ pducti. lz nõ sit nouitas in ipso pducẽte : qz in pductiõe prima nouitas est ex parte pducti:lz circa velle nõ põt esse nouitas vel mutatio ex parte voliti:nisi esset aliq nouitas ex pte actus volẽdi:qz act⁹ volendi idem z eodẽ mõ se hñs nõ põt esse alicui⁹ nouiter voliti:volitũ eñi nõ hz esse volitum nisi per actũ volẽdi: z ita nõ est nouũ in esse volito nisi p nouũ actũ volẽdi.sic igit vr aliqualr sequi q si deus possit aliqd contingẽter causare:põt etiã cõtingenter causare aliqd nouuz: qz nõ est rõ quare nõ possit causare nõ sempiternũ ɔtigẽter:sicut põt ɔtingẽter causare sempiternũ:ex quo nõ causat necessario: q eñi oporteret causatũ eẽ sempiternũ vr seq ex necessitate causatiõis:vl ex imutabilitate ipi⁹ causantis:quorũ neutrũ infert

sempiternitatē.igit potis ē no- uitas inferm.1. di.scōi.q.2.J.A

¶ Nulla causatio alicuius cāe pōt saluare ɔtingētiā:nisi pma cā ponat immediate ɔtingēter causare:⁊ hoc ponēdo in prima causa pfectā causalitatē.sicut catholici ponūt.,primū aūt est causans per intellectū ⁊ volun tatē.39.di.p:imi.q.1.D

¶ Nulla cognitio abstractiua alicui⁹ obiecti pfectioꝛ ē cogni- tione intuitiua: qꝛ cognitio ab- stractiua p spēm pōt esse de re nō existēte in se presentialiter:⁊ ita non pfectissime cognoscitur nec attingit.9.dist.scōi.q.2.D

¶ Nulla creata natura pōt na turā intellectuale vel aliqd na turale in ipsa corrūpere: ⁊ pos- set diminuere posset aliqñ de- struere totalr illā.18.q.q.J.Ba

¶ Nulla creatura ē pfecte sim plex quin aliquo mō sit cōposi- ta vel cōponibilis. Et quo mō cōposita declaro sic qꝛ hꝫ entita tē cū priuatiōe alicui⁹ gradus entitatis:nulla em̄ creatura hꝫ entitatē ſm totā pfectionē:que nata esse entitatis i se: iō caret aliqua pfectione q̄ est nata cō- petere entitati in se ⁊ iō priuat: sicut talpa dr esse ceca: qꝛ nata est habere visum ſm rōnē aīa- lis.nō ſm rōneꝫ talpe.ſm phm 5.meta.c.de priuatiōe:cōponit igitur nō ex re ⁊ re positiuis:ſꝫ ex re positiua ⁊ priuatione.i.ex entitate aliqua quā hꝫ: ⁊ ex ca rentia alicuius gradus pfectio nis entitatis.cuius ipsum non est capax:tñ ipm ens est capax: sicut talpā ſm se nō est nata vi- dere:ſꝫ ſm ꝙ animal nata est vi dere:nec tñ ista cōpositio ex po sitiuo et priuatio est in essentia rei.quia priuatio nō est de essen tia alicui⁹ positiui. Ad istā etiā sequit cōpositio actus ⁊ poten tie obiectiue:qcqd em̄ est ens:⁊ caret aliqua perfectione entis: est simplr possibile ⁊ terminus potentie simplr:cui⁹ terminus nō pōt esse ens infinitū qd ē ne cesse esse.8.dist.p:imi.q.2.B

¶ Nulla est cā intrinseca in vo lūtate.Michaelis nunc beati p quā excludat potētia ad peccā dū p alias in sensu diuisionis: nō aūt causa intrinseca phibēs istā potētiā omnino reduci ad actū:sed per causam extrinsecā est impossibilis potentia illa p pinqua ad peccādū:vꝫ p volun tatē dei ꝯuenientē illā volūtatē vt semp cōtinuet actum fruen- di:⁊ ita nunq̄ posset potentiaꝫ suam remotam nō fruendi vel peccandi reducere ad actū:siq; dē nunq̄ cā scōa preuēta a cau sa superioꝛi agēte ad vnū oppo situm pōt potentia p:opinqua exire in aliud oppositum. 49. dist.quarti.q.6.J.G

¶ Nulla est ɔnexio causat ⁊ cāe scōe simplr necessar:a:nec aliq cā scōa causat necessario simpli citer:sed tm̄ ſm qd.prima pars apparet:quia quelibet depēdet ab habitudine p:ime cause ad causatū.Silr nulla cā scōa cau sat nisi p:ia cā causante causa- tuꝫ ei⁹:⁊ hoc prius naturalr q̄ ipsa cā p:ima causat.pma aūt nō causat:nisi ɔtingēter. ꝫ scōa simplr cōtingēter causat:qꝛ de pēdet ab ipsa causatiōe p:imi:q̄ simplr cōtingens est.scōa pars s.de necessitate ſm quid ptꝫ:qꝛ multe cause naturales:quārū est ex parte earum non possunt non causare effectus:⁊ ideo ne-

cessitas est sm qd: q̄tum.s.est ex pte eap:ꝛnō simpliciter:sicut ignis:q̄tuz ex parte sui nō pōt non calefacere.tñ pōt absolute nō calefacere deo nō cooperāte sicut pfecte apparuit de trib⁹ pueris in camino.8.distin.pri=mi.q.5.Bb

¶Nulla dispositio inducta ab agēte naturali i materiā, est dispositio necessitās simplr ad aie infusionē:sȝ q̄cūq; sit illa cuȝ se teneat a pte materie in rōne re ceptiui ꝛ i potētia ad formā est in potētia ɔtradictiōis ad ipāȝ aiam intellectiuā. alr dispō ali qua inducta in materiā ab agē te naturali necessitaret deū ad causandū aiam ꝛ informādum corpus.qđ falsum est:lȝ phs ha beret hoc dicere.q: ipse posuit deū naturalr agere ex necessita te nature oē qđ agit.ꝛideo sicut aere exñte summe calido ꝛ sum me disposito ad formā ignis.se quit necessario q ignis igniat aerē corrūpēdo formā aeris:ita posuit phs qđ corpore organi=co exñte disposito per actioneȝ agētis naturalis deus necessa rio creat aiam in corpe animan do ipȝ.sȝ sicut phs erranit i illo principio ponēdo deuȝ causare oia extra se ex necessitate natu=re.sic theologi negātes ipsuȝ in illo principio debēt ɔñr negare in quolibet qđ sequit ex princi=pio illo.s.qđ agēs naturale pos sit simplr necessitare materiam ad animationem passiuam.sed quelibet dispositio inducta in materia ab agēte naturali ē in potētia ɔtradictiōis ad aiatio=nē ꝛ formā respcū dei.q: de⁹ vo lūtarie ꝛ ɔtingēter causat q̄dđ extra se cāt.16.dist.tertij.q.2.G.

¶Nulla distātia est ita parua qn sufficiat ad cōtradictionem quātūcūq; eēn modicū aliqđ re cedat ab vno ɔtradictorioꝝ sta tim est sub altero.nec est distā=tia aliqua tā magna etiā si pos set esse in infinitū maior maxia quin ad illā ꝛ ei⁹ extrema se ex tēdat ɔdictio.1.dist.q̄rti.q.1.G

¶Nulla forma hȝ vim ɔstituē di aliqđ formalr nisi tale q̄le na tū est esse tali forma sicut albe=do nō hȝ vim ɔstituēdi aliquid nisi albū ꝛ que includunt in al bo.26.dist.primi q.vnica.J

¶Nulla forma pōt auferre pri uationē a susceptiuo.qđ.s.natū est recipere alia formā nisi emi nēter ɔtineat formā ipsam: q: manēte i aliqua aptitudine ad recipiēdū non pōt tolli carētia nisi ponatur illud:nec aliter tol litur nisi sicut illud tollitur nisi forma ergo celi cū nō includat in se formas inferiorū simplr:sȝ nec eminēter eo mō quo ens in finitū icludit oīa alia:seqtur q nō tollet a sua materia puatio=nes illarū formarū.si tñ sua ma teria est capax illarū:vñ illa via ponendi celū incorruptibile vr irrationalis.q: per illā viā non tollit corruptibilitas q̄tum ex principijs intrinsecis:lȝ saluet q non possit corrūpi ab agente naturali.quia illa forma ita cō tinet alias q nō potest per ali=quod agens naturale expelli. 49.dist.quarti.q.6.C

¶Nulla forma potest esse i ani ma alia ab anima: quam non possit deus de potentia absolu ta delere:sicut posterius a prio ri quia in hoc nulla pōt inueni ri contradictio.sed character si ponatur hoc modo est indele

bilis.nec

bilis.nec põt deleri hoc mõ: qr
nec ℣tute alicui⁹ creature ptz:
qr est forma supnaturalis: nec
põt ℣tute diuina deleri de po-
tẽtia ei⁹ ordinata: qr ordinauit
nullã formã supnaturalẽ dele-
re nisi ꝓpter aliqđ demeritum
inherẽs anime. respectu autem
characteris delẽdi nulla põt ẽẽ
causa demeritoria: cũ eñ impri
mitur in actu peccandi morta-
liter: nihil põt demereri ipsum
tolli. 6. dist. quarti. q. 9. N

¶ Nulla est forma substãtialis
informãs materiã quin illã cõ-
sequãtur: vel ipsa reqrat quali
tates ꝯtes ꝛ in certo gradu in
quo si nõ maneãt nec forma il-
la informabit materiã: ꝛ ꝓpter
hoc lz itellectiua nõ habeat ꝓ-
priã repugnãtiã ad aliquã for
mã naturalẽ: tñ informãdo ma
teriã reqrit q̃litates aliqs ꝛ in
gradu aliq̃ pfecto: in quo si nõ
maneãt ipsa nõ iformabit ma-
teriã. illic aũt sunt qualitates
ꝯtes formã priorẽ: sed non ne-
cessario requisite ad esse forme
prioris in tãto gradu in quãto
reqrunt ad esse intellectiue in
materia. 11. dist. q̃rti. q. 3. I

¶ Nulla istaꝝ ꝓpositionũ est
p se nota necesse esse est. vel ope
rans actu est: qr nõ ẽ p se nõtũ
ptes q̃ sũt i subo vniri actualr:
ꝙ si arguat qr oppositũ p̃dicari
repugnat subiecto: dico ꝙ non
sequit ex hoc ꝓpositionẽ esse p
se notã: nisi illa repugnãtia sit
euidẽs: ꝛ etiã cũ hoc sit euidẽs
vtrũqꝫ extremũ hre ꝯceptũ sim
plr simplicẽ vel ꝯceptus ptium
vniri si non sit cõceptus simplr
simplex. 2. di. primi. q. 2. I. D

¶ Nulla maior est analogia q̃
sit creature ad deũ i rõne essen-
di ꝛ tñ sic esse primo ꝛ p̃ncipalr
cõuenit deo: qđ tñ realr ꝛ vni-
uoce ꝯuenit creature. sic est de
bonitate ꝛ sapiẽtia ꝛ hmõi gra
dus etiã sunt in pfectionib⁹
specieꝝ: ꝛ p attributionẽ se hñt
ad aliquã pfectionẽ: ꝛ tñ nõ ẽ to
ta pfectio i vna nec etiã tota en
titas in suba ita ꝙ accidẽs non
sit ens: nec habeat formalẽ enti
tatẽ q̃uis p attributionẽ se ha
beat ad suaz. 12. di. scdi. q. 1. I. G

¶ Nulla pfectio scdã est in na-
tura itellectuali p quã imedia-
tius attingat bonũ pfectũ q̃ p
operationẽ q̃ ẽm se vr ẽẽ: nõ sui
gra sz gra obiecti. perfectio aũt
prima non attingit nisi mediã
te perfectione secunda. 49. di.
quarti. q. 2. I. D h

¶ Nulla pfectio simplr in deo
depẽdet a creatura: nec etiã ne
cessario simplr coexigit creatu-
rã in quocũqꝫ esse: ꝛ iõ deũ scire
b. put intelligit nõ tñ scire ab-
solute. sed etiã put trãsit super
ipm b. nõ ẽ pfectio simplr. sz pfe
ctio simplr cũ addito: qđ neces-
sario cõcomitat pfectionẽ sim-
pliciter. 39. dist. primi. q. 1. I. F

¶ Nulla psona ꝯstituit in esse
psonali p aliquẽ respectum ad
creaturã nec aliqua ꝓprietas p-
sonalis dicit respectũ ad crea-
turã: imo q̃cq̃d est intrinsecũ in
diuinis siue absolutũ siue respe
ctiuũ in quocũqꝫ esse reali siue
intelligibili abstrahit ab omni
respectu ad creaturã: ꝛ est pri⁹
quocũqꝫ esse creature: ita ꝙ si p
impossibile vel incompossibile
nihil aliud a deo posset esse in
aliquo ẽẽ nihilominus esset in
deo q̃cquid sibi ꝯuenit ad intra
ẽm qđcũqꝫ esse ẽẽntiale vel pso
nale qr prius intelligit tota tri-

nitas in esse psonali sm qdcūqꝫ esse ꝙ creatura intelligatur sꝫ aliqd esse. qꝛ qdcunqꝫ esse attribuit creature sine reale sine diminutū illud ē a tota trinitate: ꝛ id creatura sm qdcunqꝫ esse eius necessario est posterioꝛ oi esse ad intra: ꝛ id nihil intrinsecum in diuinis includit necessario: respectū ad creaturā: que ē posterioꝛ. 18. di. pmi. q. vnica. E

¶ Nulla potētia hꝫ obiectū adequatū nō abstractū nisi diuinus intelle. qꝛ nulla res est in q̄ contineant oia perceptibilia a potētia nisi essentia diuina. 24. di. scdi. q. vnica. J. E

¶ Nulla potētia habituabil' pt habere actū ita pfectū sine habitu sicut cū habitu. imo quanto potentia est pfectioꝛ tāto minus pōt habere actuꝫ pportionabilē sue pfectioni: si careat oi habitu: qꝛ ex quo est stris pportio geometrica duaꝝ potentiarum inequaliū ad habitus proportionalr pfectiuos erit aliq̄ pportio arithmetica: ꝛ ita simplr magis deficit potentia pfectioꝛ. si nō perficiat per habitū ꝙ potētia imperfectioꝛ. 17. dis. primi. q. 2. J. O.

¶ Nullaꝫ realitatē siue absolutā siue relatiuam hꝫ paf aliquo mō p pductionē quā ante non habuit. et id quācunqꝫ realitatem nō hꝫ in primo signo originis. inquantū. s. pintelligit ordine originis filio. illam nūq̄ habebit. 3. dis. primi. q. 9. G

¶ Nulla relatiua prio referunt ad inicē. itaqꝫ relatū vt relatum primo terminet relationē. pꝫ in creaturis: qꝛ relatū vt relatum reqrit illud ad qd refert. ad sui esse: ꝛ ad sui diffinitioneꝫ. ergo illud ad quod refert est aliquo mō prius relato. vt relatū. si igr ecōuerso ipm vt terminans refertur. ꝑ pari rōne reqrit illud ad qd refert pter sui esse. ꝛ sui diffinitionē. ꝑ circulus eēt in necessario coexigendo: ꝛ hoc ita ꝙ vtrūqꝫ exigeret alteꝝ. sicut pus essentialr se vt diffiniēs se: sed circulū eē in prioritate essentiali est impossibile. ꝑ impossibile est relatiuū vt relatiuū sine sm illud esse quo dependet a correlatiuo: vt ad terminuꝫ: esse terminū depēdentie alteri⁹ correlatiui. 28. dist. primi. q. 3. E.

¶ Nulla stella hꝫ ppum motū localē idest ꝙ nō mouetur motu alio ꝙ motu orbis in quo locatur. si em ipsa partem illaꝫ orbis in qua est relinqueret aliquando et ad aliquā aliaꝫ partem moueret. vel sibi nihil succederet: ꝛ ita esset vacuum: vel aliquid aliud sibi succederet: ꝛ ita corpus celeste esset rarefactibile ꝛ cōdensabile: vel posset scindi. ꝛ recedente corpore scindente rursum continuari. vel si nullum istoꝝ cōcedatur: sequitur ꝙ stella mota semp sit simul cum alio corpore mouente. hec est intentio Aristo. 2. de celo et mundo. Si natura dedisset virtutem progressiuaꝫ ꝛc. 14. dist. secundi. q. 2. B.

¶ Nulla ꝟtus supnaturalis pt probari inesse: neqꝫ ex actu aliquo neqꝫ ex aliqua conditione alicuius actus: sed nec forte in vniuersali pōt probari per rōnem naturalē aliquam virtutē supernaturalē inesse anime. 4. dist. quarti. q. 2. B.

¶ Nulla ꝟt⁹ iīusa pōt corrūpi i nobis p aliquē actū nr̄m quasi

p naturā repugnātie: sȝ solum p cām demeritoriā. aīa eīm peccans demereš q gr̄a nō ꝯserueš in ea. ⁊ sic in scd̄o instanti nature pp tale demeritū: q̄si p̄cedēs deus nō ꝯseruat grām. ⁊ sic annihilatur. 1. di. quarti. q. 1. Qq

¶ Nulle priuatiōes sunt opposite in eodē: nisi sint priuatiōes formaꝝ oppositaꝝ imediatarū circa idē de necessitate sequentiū ⁊ si sic sit: tūc dico q p̄uationes sic sunt icōpo𝔯es. Sic eīm se hn̄t forme oppositeq si susceptiuū hȝ vnā: caret alia ⁊ ecōuerso alias eēt ꝯdictio: si forme ꝯseq̄renš susceptiuū de necessitate ⁊ tn̄ posset esse sine eis. Sed circa mām nulle forme sic sūt simpl'r imediate: lȝ aliq̄ sint imediate respectu agētis naturalis: qd̄ n̄ agit nisi in quāto: et p ꝯn̄s simpliciter ⁊ imediate nō p̄t attingere ad nudā essentiā materie. nec ēt de⁹ posset facere materiā sine for̄a s̄m Arist. Sȝ hoc fuit p tanto: q: ipse posuit necessariā ꝯnexionē cāꝝ ita q impossibile est s̄m eū primas cāsagere sine scd̄is: siue causam omnino primā sine scd̄a causa: sȝ si hoc negasset habuisset ponere s̄m ea q̄ posuit de materia q potuisset eam deus fecisse sine forma. 12. dist. secundi. q. 2. ſ. F

¶ Nulli alij ab aptis erāt sacerdotes: quia illi soli tunc potuerūt sufficere: vel si alij erāt: detulerunt apostolis in isto actu p̄pter manifestationem sp̄ūsc̄ti euidentē q̄ fiebat in collatione istius sacramenti. vt cū maiori reuerētia ⁊ deuotione susciperetur propter excellentiam ministrorum. 7. di. quarti. q. 1. E

¶ Nulli creature p̄t esse notū p rōnē naturalē illd̄ qd̄ ꝯtingēter depēdet a sola volūtate diuina cuiusmodi est ꝯtinuatio btitudinis iā collate ꝙ tn̄mō est illa certitudo i intell'u bti ex reuelatiōe sibi facta a deo: an autē sic fiat certitudo damnatis de sua dānatiōe ꝯtinuāda nō est eque certū. 49. di. quarti. q. 6. ſ. P

¶ Nullibi est ita perfecta idētitas sicut in p̄sonis diuinis. illa eīm q̄ est eiusdē suppositi ad se nō est relatio realis. illa autē q̄ est increaturis alteri⁹ ad alteꝝ nō est p̄fecta: quia nō est ibi nisi diminuta vnitas. 6. q. q. ſ. Ll

¶ Nulli simpl'r repugnat eē cōmunicabile nec tanq̄ communicabile dependere nisi sibi sit simpliciter p̄prium aliqd̄ positiuum qd̄ sit rō repugnantie cōicabilitatis ⁊ depēdentie tn̄ cōicari ⁊ dependere potest s̄m qd repugnare alicui per solam negationē: quia dum negatio illa inest: affirmatio nō pōt inesse: sȝ non propter hoc est simpliciter impossibile affirmationē inesse nisi illud cui talisnegatio inest esset necessaria ratio q talis negatio consequeretur: ⁊ tunc negatio esset simpliciter propria: alias non esset nisi secundū qd propria. Simili enim modo propria est alicui negatio sicut ipsi repugnat opposita affirmatio. sola p̄sona diuina hȝ incōmunicabilitatem p̄mo mō: q: entitatem aliquam intrinsecaȝ simpliciter propriam: per quaȝ sibi repugnat posse cōicari. natura aūt creata licet in se subsistat: non tn̄ aliquid hȝ intrinsecum per qd̄ impossibile sit eandē dependere: ⁊ ideo sola persona diuina habet propriam per

sonalitatẽ completã naturã ꝟo creata personata in se nõ hꝫ:qꝛ non hꝫ repugnãtiã ad posse dependere:sed tñ ad actu dependere ꝛ hoc ꝑm qd.s.dũ sibi inest negatio dependentie actualis 19.q.q.Y.

¶ Nullo mõ ꝯcedẽdũ ẽ iherẽtiã eẽ de eẽntia albedis:ꝛ qõ mota de hoc ab aliqb⁹ vꝫ eẽ trufatica ꝛ sine itelꝭu. ꝛ si ei aliquã euidẽtiaꝫ haberet ꝗrere: an illa relo sit eadẽ albedini non tñ pp hoc an sit de eẽntia ei⁹:qꝛ nihil ẽ de essentia alicui⁹nisi qꝺ ꝑtinet intrinsece ad ꝗditatẽ ei⁹ :respect⁹ aũt aliqs lꝫ sit idẽ fundamento sicut dictũ est de respectu creature ad deũ nõ tñ est de ꝗditate eius: qꝛ tũc nulla essentia creature esset absoluta. 12. distinc. quarti.q.1.F

¶ Nullo ꝓcepto astrigiꝛ ds actualr oẽm actũ suũ ordinare in deũ vel virtualiter.17.q.q.E

¶ Nullũ bonũ recõpẽsat de⁹ꝫ iustitiã retributiuã nisi pp aliqꝺ meritũ cui corrñdet:illꝺ bonũ ꝛ iõ illꝺ meritũ qꝺ dꝛ eẽ i celebratõe misse vt missa est nõ põt esse meritũ abstractũ sicut idea platonis . ergo opꝫ ꝙ sit realr aliqꝺ meritũ vel ergo totius ecclesie vel alicuius mẽbri. nõ est aũt toti⁹ eccꝉie nisi qꝛ alicuius ptis.nõ est aũt ptis male ꝛ mortue in toto sicut esset ptis viue ꝛ exñtis ꝛ opantis in charitate. ergo in missa:nõ est tñ meritũ cuiuscunꝗ qñ est mali sicut qñ est boni ꝛ p ꝯñs de⁹ ꝑm iustitiã retributiuã non hꝫ alicui in ecclesia nec toti eccꝉie recompẽsare tñ bonũ ꝓ ista sicut pro illa 13.dist.quarti.q.2.Q

¶ Nullũ creatũ ẽ ps dei:cũ de⁹ sit simplicissimus:sꝫ oẽ finitũ cũ sit minus:illa entitate ĩfinita cõformiter põt dici ps:lꝫ nõ sit ꝑꝫ aliquã ꝓportionẽ determiataꝫ. qꝛ excediꝛ in ĩfinitũꝛ hoc modo. oẽ aliꝺ ens ab ente ĩfinito dꝛ ens p ꝑticipationẽ;qꝛ capit per. tem illius entitatis ꝗ est ibi totaliter ꝛ perfecte.5.q.q.Aa.

¶ Nullũ membrũ opꝫ dare;qñ ꝗriꝛ vtrũ beat⁹videat deũvelle aut nolle exaudire vel saluare pctõrẽ orãtẽ : nedũ salute finali illius ꝗ orat:sꝫ nec de exauditione illi⁹ orõnis.quã nũc offert. non eñ sequiꝛ deus reuelat petro Joãnem nũc petere. a.p merita petri.ergo reuelatur petro. Joãnẽ saluãdũvel nõ saluãdũ. nec ẽt sequiꝛ . ergo sibi reuelat Joãnẽ exaudiẽdũ vel non exaudiẽdũ in ista petitiõe.tñ esto qꝺ reuelareꝛ sibi istũ exaudiẽdũvꝉ non exaudiẽdũ in ista petitiõe non sequiꝛ ergo frustra orat.qꝛ sicut de⁹vult illũ saluareꝛ exaudire:ita vult p determiata media vt pote p orõnem talis beati ipm ꝯsequi. si antẽ reueleꝛ petro determiate ꝙ deus nollet illam orationẽ exaudire petrus non esset ibi mediator in orando.si vero nõ reuelaꝛ sibi ꝙvelit nec ꝙ nolit petr⁹ orat expectãs vt orationeꝫ suã ꝯsequaꝛ determiata reuelatio exauditiõis vꝉ saltẽ determinaꝛ effectus exauditiõis quãtũ ad ipm petenteꝫ. 45.dist.quarti.q.4.G.

¶ Nullũ peccatum mortale qꝺ inest post baptismum potest deleri sine penitẽtia: qꝛ illa est secunda tabula post naufragiuꝫ. 4.dist.quarti.q.5.J.C.

¶ Nullũ relatiuũ prio referꝛ ad correlatiuum vt ad terminuꝫ in

creaturis pbo relatiuũ inquã-tũ relatiuũ pmo diffinit p termi nũ ad quẽ refert. ergo termin⁹ vt termin⁹ prior est diffinitiõe relatiuo vt relatiuũ. ɔñtia p3. 7. met. vbi ɔparat accidẽs ad sub
t.c.4. stantiã. 7 p phm. 9. meta. vbi cõ
t.c.13. parat potentiã ad actũ. si econ-uerso: terminus inquãtũ termi nus refert ad relatũ inquãtum fuit relatũ: ergo inquãtũ termi nus h3 illud qđ fuit relatũ ad ipm p diffiniẽte 7 p ɔñs p prio re fm. diffinitionẽ ergo pr eẽt prior filio fm diffinitionẽ 7 ecõuerso. Impossibile est aũt circulũ esse in prioritate essentiali quacũqȝ ergo impossibile est patrẽ pmo referri ad filiũ inquãtũ fili⁹ pri-mo refert ad patrẽ. ergo refert pmo ad illud absolutũ qđ est p ximũ fundamẽtũ relatiõis 7 illđ absolutũ est prius patre vt pr ẽ: 7 ecõuerso filius vt filius refer-tur ad absolutũ: qđ est primũ fundamẽtũ pr̃nitatis 7 illđ ab-solutũ prius est filiatiõe et filio inquãtũ fili⁹. nec fm hoc est cir-culus aliqs. s. q pr̃e inquãtum pater pri⁹ sit. a. qđ est absolutũ et primũ fundamẽtũ filiatiõis. 7 q filiatione inquantũ filiatio est prius sit. b. qđ est fundamẽtũ primũ relationis paternitatis. non eñ ex hoc sequit nisi q ista duo absoluta sunt priora istis duabus relationib⁹ 7 hoc verũ est imo ambo absoluta sunt pro ra vtraqȝ relatione. q2 quelibet relatio nõ tñ pre exigit funda-mentũ sed ẽt terminũ vt termi-nus est. si igit qñ sunt relatiões mutue. termini mutuo referun tur: accidit q ibi termin⁹ inquã tum terminus est et ecõtra refe rat. possibile est igit aliqđ refer ri ad absolutum 7 ita videt hoc rõnabile ponere in deo: q maxi me habet rationem absoluti vt creature sunt ad eum. 30. dist. primi. q. 2. infra. G

¶ Nullũ supnaturale põt rõne naturali ostẽdi ineẽ viatori vel necessario requiri ad pfectionẽ eius. nec ẽt hñs põt cognoscere illud sibi inesse. igit impoĩe est hoc pbare ɔtra phm rõne natu rali. Si autẽ arguit ex creditis nõ est via cõtra phm q2 pmissas creditã nõ cõcederet. Un rõnes facte contra eũ alterã pmissarũ hñt creditam vel probatam ex creditis. 7 ideo nõ sunt sibi nisi psuasiones theologice ex credi-tis ad creditum. 1. q. prol. B

¶ Nullũ vniuersale i creaturis est realiter vnũ. hoc eñ ponẽdo esset ponere q aliq natura crea ta non diuisa pdicaret de mul-tis indiuiduis pdicatione dicẽ-te hoc est de hoc sicut dz pr est deus et filius est idẽ deus: th in creaturis est aliqđ cõe vnũ vni tate reali minori vnitate nume rali 7 illud qđẽ cõe nõ est ita cõe q sit pdicabile de multis l3 sit ita commune q non repugnet sibi esse in alio q̃ in eo in quo est. 3. dist. secundi. q. 1. R

¶ Null⁹ act⁹ est sufficiẽter bo-nus moraliter ex rõne agentis vel obiecti: nisi amare deũ. qđ nõ põt esse cõtra rectã rationẽ. imo necessario est fm rectã rõ-nẽ qđ talis actus tendat in tale obiectũ. hoc autẽ est. q2 obiectũ est finis vltimus fm se volen-dus et a quolibet ordinato ad finẽ illo mõ quo põt finẽ ama-re. 26. distinc. quarti. q. vnica. C

¶ Nullus act⁹ est pfecte bon⁹ ex gñe tñ siue ex solo obiecto.

nisi amare deū nec malus ex ge nere sine ex solo obo. nisi odire deū ꝛ neutrū actū opꝫ specifica re. nec est circunstantionabilis: q꞉ ex gn̄e hꝫ iste act⁹ ꝙ est ama re deū ꝙ sit bon⁹ et odire qꝺ sit mal⁹ vn̄ loquēdo de amore ami citie deus nō pōt nimis amari nec aliqs potest deū bene odire 26. dist. quarti. q. vnica. J. C

¶ Nullus beatificat̄ remanēs obligat⁹ ad penā soluendā: q꞉ vel simul soluēdā cū gloria qꝺ est impossibile: q꞉ ad minus ꝭm dispositionē diuinā gl̄ia illa et pena quecūq̧ repugnat vl̄ post glorificationē soluendā: qꝺ sil̄r est impossibile q꞉ de⁹ disposuit illā gloriā in quocūq̧ finalē eē: ita ꝙ nō sequet̄ aliqua pena: ergo opꝫ ante glorificationē remitti vel deleri istā obligationem ad penā quādoq̧ sustinēdam. 14. dist. quarti. q. 1. J. J

¶ Nullus cōceptus quē habemus de deo ꝓprius sibi et non cōueniens creature est simpl̄r simplex. vel saltē nullus. quem nos distincte ꝑcipimus esse ꝓprium deo est simpliciter simplex. 2. dist. primi. q. 2. J. C

¶ Nullus dolor simpl̄r repugnat q̄litati mixti simpl̄r reqsite ad vitā qꝺ pꝫ satis q꞉ intētio cātiua doloris magꝫ videret̄ re pugnare sꝫ illa nō repugnat sicut nec vnū ꝯtrariū in esse reali ꝛ aliud i esse intētionali. Appa ret ēt ꝑ Au. 21. de ci. c. 3. Non tō mori poterūt illa corpa q꞉ dole būt ꝛ subdit. Cur corpa ꝙ aīali bus dolorē possunt inferre mor tem vero iferre nō possunt: nisi q꞉ nō est ꝯn̄s: vt mortem faciat qꝺ dolorē facit. nō est ergo necessariū future mortis argumē tum. 44. dist. quarti. q. 3. E

¶ Nullus est cui de⁹ pauca do nat q꞉ pauca cōmisit q̄n sit eidē aliud beneficiū datū magis ꝙ̄ donare. i. remittere plura. s. pre seruare eū ab alijs in ꝙ̄ cadere potuisset ꝛ cecidisset nisi ꝑserua tus a deo fuisset et hoc cōsonat glo. Aug. sup illud. Et cōmissa et nō cōmissa donant̄ q꞉ nullus est ꝙ aliqua cōmittat quin ali⁹ posset eadē cōmittere nisi ꝑser uaret̄ igit̄ ille cui dimittit̄ tenet̄ plus diligere supple ex cā re missionis: sed ali⁹ tenet̄ dilige re ex alia causa: q꞉ nō habuit di mittenda qꝺ sine ꝑseruatione diuina esse nō potest: ꝛ hec cau sa requirit simpliciter maiorē gratitudinem. 22. dist. quarti. q. vnica. J. O

¶ Nullus ē gradus i alteratio ne ad quē necessario sequat̄ cor ruptio forme substātialis alte rabilis: sꝫ ille ꝙ est ꝓxim⁹ i vno alterabili pōt esse non ꝓximus in alio alterabili loquēdo respe ctu corrūpētis vel generātis in trinseci imediate se habētis ipī alterāti. Esto eī ꝙ gradus ali qs quasi ꝓximus illi ꝙ est incō possibilis forme aq̄ iduceret̄ in aquā ab aliquo agēte statim se queret̄ corruptio ipsius aque si in illo agente esset forma ꝑ quā posset corrūpere aquā. si autem nō sit in illo forma corruptiua aque nō corrumperet̄ forma aq̄ ab illo agēte sꝫ forte ab aliquo agente vniuersali inducēti istā formā ad quā materia est dispo sita. 12. dist. quarti. q. 3. Q

¶ Nullus habit⁹ eleuās potē tiā pōt hr̄e obiectū ꝙ transcen dat ꝓmū obiectū potētie q꞉ tūc ille habit⁹ nō esset illi⁹ potētie

sꝫ vel esset in se potētia vel face ret potētiā esse aliā ab ista sicut haberet aliō obiectum primum 14.q.q.ſ.O

¶ Nullus metus pōt inducere aliquē ad pctm̄ mortale ſm rectā rōnē qꝛ nō pōt eē maius ma lum qđ imminet ꝙ sit istud pec catum:qꝛ nulla pena solū peior est ꝙ culpa mortalis.29.di.qr-ti.q.vnica.C

¶ Null⁹ phs ponit necessitatē agēdi extra cōpetere substātijs separatis quasi illa ꝑducta ꝓfi cerēt aliquo mō ipsas substan-tias ꝑducentes:sꝫ qꝛ ex plenitu dine ꝑfectiōis illaꝝ substātiaꝝ est ꝙ necessario se diffundāt ad alias.48.dist.quarti.q.2.B

¶ Nullus ꝓcessus l ordiatis ac cidētialr pōt ꝓcedere in infini-tum vel ꝑ cōtinuā diuersitatez nisi in virtute alicuius essentia liter supioris tota illa diuersita te.49.dist.quarti.q.2.ſ.Q

¶ Nullus tenet ad aliqđ prece ptū diuinū nisi ꝑ aliquē idoneū ⁊ auctēticū sibi ꝓmulget vl fa-ma ꝟidica ⁊ testimonio bonoꝝ cui dꝫ qlibet rōnabiliter crede-re ⁊ hoc intelligo de lege positi-ua q̄ nō est nota iterius l corde nō ergo ꝑ sola istā instōnē ꝓce-dentē ꝓmulgationē obligat po pulus necessario ad baptismū ⁊ hoc maxime de isto ꝓcepto:qꝛ erat tātūmodo positiuū illđ au tē positiuū qđ ꝓcessit de circūci sione nō debuit statim dimitti: eē quo certum fuit ꝙ a deo fue rat institutū nisi etiā certitudo fieret illđ secundum fuisse datū a deo hec autem certitudo de scđo non poterat haberi sine ꝓ mulgatione auctentica.3.dist. quarti.q.4.C

¶ Nullus viator nec ꝯprehēsor ordiate pōt frui vna ꝑsona non fruēdo alia hoc est nisi habitua liter fruat alia hoc ē ꝙ sit l pri ma dispositiōe fruēdi alia si di-stincte illa cōcipiat ab illo et iō nō stat fruitio vni⁹ ꝑsone cum odio alteri⁹ ꝑsone:qꝛ sicut dicit saluator in Joan.c.15. Qui me odit et patrem meū odit.1.dist. primi.q.2.ſ.H

¶ Nūer⁹ est talis mod⁹ signifi candi grammaticaliter quales sunt alij modi grāmaticales q̄ ꝓcise dn̄t modū concipiēdi rem absqꝫ aliquo reali correspōdēti tali modo ꝯcipiendi nec dn̄t ali quid in re:a quo moueri possit intellectus ad talē modum acci piendū sꝫ numerusvere icludit rē substractam vn̄ sequit hoies currūt:ergo plres hoies; cu... sed nō est sic de alijs ꝯsignifica-tiuis nois vel verbi : qꝛ ... seq-tur deus est generis masculini: ergo deus est masculus: qꝛ ad masculinitatē sufficit aliqđ l re. a quo iste modus cōcipiēdi pos sit accipi puta actiuitas.2.dist. primi.q.3.ſ.C

¶ Numer⁹ min... potētialiter seu materialr acept⁹ est pars maioris.pars aūt hꝫ rōnem ma terie vt habet.5.met.ptes indt toti⁹ vt ex quo cause sunt:⁊ idē ibidem hoꝝ autem hec quidez quasi subiectum vt partes nu-merus vero minor actualiter ⁊ formaliter accept⁹ nō est pars maioris:nec ab ipso sic accepto dependet maior in essendo.7. q.q.Mh T.c.3.

¶ Nūquā esse essentie separat realiter ab esse existentie:tamē non potest aliqđ creari id est ꝑ-duci ad esse simpliciter de nihi

lo.i.nullo mõ ente nec simplici-
ter nec ꝺm quid. nihil em̃ creat
ꝙ nõ pri⁹ habuit esse intellectũ
vel volitũ ⁊ inesse itellecto fuit
possibile formal'r ⁊ tũc fuit q̃si
in potẽtia propinqua vt posset
esse obiectũ oipotentie ⁊ poni.l
esse simpliciter põt t͞n aliq̃d ꝓdu
ci.lȝ nõ creari de simpl'r;nihilo.
idest nõ aliquo ꝺm esse essentie
nec ꝺm eẽ existẽtie nec ꝺm aliqđ
eẽ ꝺm q̃d q꞉ creatura ꝓducit in
esse itelligibili nõ de aliquo eẽ
nec simpl'r nec ꝺm q̃d nec possi-
bili ex ꝑte sui l isto esse: istud t͞n
ꝓduci non est creari q꞉ non ter-
minat ad esse simpl'r sȝ ꝺm q̃d.1
dist.secundi.q.2.C

¶ Nunꝗ est gen⁹ sine aliq̃ ꝑtia
li realitate in spẽ q̃ nõ põt eẽ in
vere simplici.8.di.primi.q.3.L

¶ Nunꝗ in q̃tuor primis li.le-
gis inuenit deũ diuortiũ ꝑcepis-
se moysi nec aliȷ̃ iõ istud magis
ꝑcise moysi est imputãdũ sicut
oia que sunt in Deutero.et non
alibi ꝗ illa que alibi locut⁹ est
deus ad moysen.⁊ hec rõ est cõ-
grua q꞉ laxatiões ꝑtinentes ad
industriã humanã deus nõ ita
voluit ponere in scriptura tan-
ꝗ a se ꝓlatas sed sicut a seruis
suis.vñ ⁊ subleuationẽ laboris
moysi qui tota die sedebat ad
iudicandũ ppl'm deus non per
se immediate expressit sȝ iethro
cognatus moysi tãꝗ ad huma
nam industriã ꝑtinens expres-
sit.33.dist.quarti.q.vnica.J.C

¶ Nunꝗ est trãsit⁹ a ꝯtradicto
rio ad cõtradictoriũ sine mута-
tione pȝ ex diffinitiõe mutatio-
nis.si em̃ nulla mutatio eẽt in
aliq̃ nõ eẽt rõ quare magis vnũ
ꝯdictoriorũ posset modo eẽ ve-
rũ ꝗ reliquũ nec quare magis
vnũ falsum ꝗ aliud ⁊ ita vl' am-
bo simul falsa vel ambo simul
vera.30.dist.primi.q.2.J.P

¶ Nunꝗ est visio circa aliquid
sub rõne coloris ꝑcise ita ꝙ non
sub rõne hui⁹ vel illius coloris:
puta albi vel nigri nisi illud vi-
deat a remotis vel imꝑfecte.vi-
sio aũt alicuius sub rõne colo-
ris precise nõ est ꝑfectissima sed
imꝑfectissima:ꝙ si dicat ꝑfectis-
sima operatio potentie est cir-
ca ꝑmũ abiectũ ei⁹.Dico ꝙ verꝫ
est non primũ adequatione:sed
primũ ꝑfectione qđ vȝ est perfe
ctissimũ ꝯtentorũ sub primo ob
iecto adequato ⁊ iõ dicit ph's.
10.ethi.ꝙ delectatio perfectissi-
ma est in oꝑatione circa opti-
mũ oim eorum que sunt sub po
tentia hoc est circa optimũ con
tentũ sub obiecto adequato il-
lius potentie.3.di.primi.q.2.X

¶ Nunꝗ ꝑ ingeniũ ad verã fe-
licitatẽ humane nature ph's po
tuit pertingere nec affirmatiue
nec negatiue.non negatiue: q꞉
falsum demonstrari nõ põt.nõ
affirmatiue q꞉ sensibilia adhoc
sufficiẽter nõ ꝑducunt vñ tanꝗ
dubius nũc videbat sentire qđ
nõ esset vera felicitas cui posset
succedere miseria nũc ꝙ nõ pos
set eẽ alia felicitas hois:q꞉ nesci
uit de felicitate alteri⁹ vite ab
illa:⁊ illa nõ est felicitas inamis
sibilis:iõ nõ opȝ in hoc eius au
ctoritati inniti.49.distin.quar
ti.q.6.U

¶ Nõ cecidit aliqua spẽs ange
lica tota lȝ forte de qualibet spe
cie ceciderit aliq̃s.20.di.tertiȷ̃.q
vnica.E

¶ Nõ ꝯgruũt eedem circunstã
tie actui : vt actus est diuersoꝝ
agentiũ.non em̃ voluntati crea

te cognit ita intelle velle aliqd obiectu bonu sicut voluntati increate et intellio actus respectu obiecti in agete creato et increato est differes multu in eis. et saltem quicqd sit de coformitate voluntatis create et icreate i oibus circustantiis non sufficit cofor mitas in bonitate actus et obiecti: qz pot esse difformitas in aliis circustantiis: que necessario requirunt ad bonitate act' voluntatis. 48. dist. primi. q. vnica. J. A

¶ No credo q merita mortificata oino nihil faciat i acceptatione diuina ad prima gratiaz dandam huic lapso: qz si fm strictam iustitia iste inimicus dei non sit dignus de ppinquo ad aliqua gram et gloria tn excellens misericordia dei pter precedentia merita lz mortificata citius dat gram ad resurgedu: vnde sicut credo q pfectior grauius cadit pter maiore ingratitudine ita credo q ceteris paribus citius resurgit pter dei benignitatem merita pdicta ad hoc aliqualr acceptante: vnde aliqn audiui de viro prius valde pfecto et postea pfundissime lapso cum pter facinora sua esset morti adiudicat' misericordissime visitato pfectissima penitetia sibi subito inspirata est.

Nota bile de cume gum. Istud bn dz alicere quemlibet ad semp meritorie agendu pro viribus: qz sine mansurus sine lapsurus sit: no erut ista in obliuione totalr coram deo. 22. di. quarti. q. 1. K

¶ No credo q beati psolent ab solute de penis danator: quia nec de' q est iudex iferes pena cosolat absolute: vt pz p Esaiaz Heu me psolabor sup inimicos meos. obiectu em circa qd ordinat est natura nuda et illa non ordinat ad pena nisi pter rone mali. no ergo gaudet de eis nisi pter iustitia iudicis si est immo qz est nolita ab eis aliud aut vt culpa est nolitu ab eis. Aliter tn est i eis velle q in deo qz deus est iudex voluntarie inferens sz in eis no est nisi velle coplacetie inqtum est determinatu a iusta volutate diuina: et si placeret deo: vellent liberatione eoru: vel salte no displiceret eis si placeret deo: et sic pz q no acceptant pena vt primo odm: sz vt est a iustitia diuina i flicta eis. 50. di. quarti. q. 3. J. D

¶ No credo semp cam scdam q vocat qnq instrumetu recipere motione spalem a ca prima sed tm hre subordinatione aliqua forme sue actiue ad forma actiua alteri': per qua subordinationem ca priori exeunte in actu in suo ordie causandi: scda nata est exire in actuz in suo ordine causandi: et sic scda dz mouens motu: lz no recipiat motione a prima per qua moueat sz qz in motione sua dependet ab alia prius naturalr actu mouente. 13. di. quarti. q. 1. J. Cc

¶ No dz qs facere ptra pceptum manens pceptum sz si reuocet tunc licite pot eligere illud sine peccato: et de' pot facere de no licito licitum: et de precepto no preceptu. 50. di. qrti. q. 2. J. E

¶ No dicebat xps i triduo corpus qz no fuit idiuiduu corpis nec corporeus qz no habuit totaz natura sibi vnita cuius corpus natum erat esse pars: et sic denoiare totum et hns naturaz

totam vt totũ denoiatur a pte. Sed nunqd pōt aliquo mō denoiari ab illis.s.aia ⁊ corpe? Dico ꝙ sic: si eēnt noia imposita: sicut si accñs dependeret ab aliquo: sicut a supposito tm̃: nō sicut a subiecto: vt si aliqd supportaret vł sustētaret ip̄z accñs ita tñ qđ nō informaret ab accidēte: adhuc posset denoiari ab illo: si esset nomē impositū: non posset tñ dici albus nisi iforma ret posset tñ dici hr̃e albedinez. ita xp̄s in triduo vel v̄bum potuit dici hr̃e aiam ⁊ corpus: sed nec fuit aia nec corpus nec aiatum nec corporeū: ꝓpter dictas cās: pōt ēt denoiari a toto illo qđ resultat ex ptibus illis vz: ex corpe ⁊ aia: tñ cū determinatione distrahēte.s.ꝙ fuit hō mortuus.22.di.tertū.q.vnica.S.R

¶ Nō dr̄ alidd fieri raro vł vt i pluribꝰ: qꝛ ip̄m in se ꝯtingat frequēter vel raro. frequētius enī lapis cadēs frāgit caput: ꝗ̄ luna eclipset: sꝫ ista differentia dz intelligi per cōparationē alicuius effectus ad suā cāz: ⁊ dr̄ ille effectus eueniēs in maiori pte ꝗ̄ hꝫ cām determinatā ad suum euentū: que vt i pluribus ꝓducit effectū. Raro dr̄ euenire: qñ non hꝫ certā cām determinatā ad suū euentū: sꝫ tm̄ ꝓuenit ex aliqua cā ordinata ad aliū effectū impedita tñ ab illo effectu: ad quē ordinat: et tñ ex tali impeditione ꝓuenit istud raro. accipit ēt raro vel vt in pluribus: ꝓut disiūgit inter opposita ꝯdictoria non ꝓut inter disperata disiungit.2.di.primi.q.7.J.S

¶ Nō dicebat adā imortalis añ culpā ꝑ aliqua intrinseca: que postea fuissent corrupta ꝑ pcm̃ sꝫ per gratuita sibi collata. videmus enī aliqñ ꝙ ex parua culpa subtrahunt maxima bñficia lꝫ ꝓ illa nō infligat maxima pena: imo modica: et iō pōt dici ꝙ mors que debet peccato ade: lꝫ sit pena gñalior ⁊ magis extensa ꝗ̄ alia quecūq̄ pena homini ꝑ quocūq̄ pctō data: nō tñ ē maior pena ꝗ̄ illa q̄ debet peccato mortali. nā lꝫ adā ꝑ pcm̃ suū amiserit iustitiā originalez ꝓ se ⁊ ꝓ tota sua posteritate nō seqtur ex hoc ꝙ mors ꝯsecuta ꝑ subtractionē illiꝰ iustitie sit grauior pena: sicut nec dehereditatio que seqꝛ deheredatum et posteritatē totā est grauior pena ꝗ̄ decapitatio vnius hoīs ꝗ̄ nō seqꝛ decapitatio alicuius: de posteritate: nec exulatio alicuius quā seqꝛ tota posteritas est maior pena ꝗ̄ illa de capitatio.21.dist.scōi.q.2.L

¶ Nō distinguunt in diuinis ꝓductiōes ꝑ modū nature ⁊ volūtatis: nisi: qꝛ principiū quo ꝓducēs ꝓducit aliter ⁊ alr se hꝫ ad ꝓductionē ⁊ ꝓductum: qꝛ hec naturalr: hec libere.6.di.primi q.vnica.J.M

¶ Non distingo ꝗ̄tū ad rōnem peccati mortalis inter raritatē ⁊ frequentiā periurij: sꝫ inter deliberationē et indeliberationē: ita qđ deliberatio cōcurrēs reddit pcm̃ mortale grauiꝰ: et hoc siue semel: siue quotienscūq̄: et indeliberatio excusat etiaꝫ siue semel siue quotiēscunq̄.39.di. tertū.q.vnica.C

¶ Nō dubito quin v̄a sit ꝓphetia xp̄i quā recitat xp̄s. Joan.5. Ego veni in noie patris mei et nō accepistis me si aliꝰ venerit in noie suo illū suscipietis ergo

ad minus ex verbo xpi erūt per⸗
uertendi: quia adherebūt illi pes⸗
simo antixpo: de quo est sermo
xpi pdictus. et si dicas q visa de
structione antixpi illi q sibi ad⸗
heserant cōuertent. dico q pro
tā paucis et sic tarde ꝯuertēdis
non oporteret tot iudeos in tot
ptibus mūdi tātis tpibus susti
nere in lege sua psistere: quia fina
lis fruct9 de eis eccl'ie est et erit
modicus vn sufficeret aliquos
paucos in aliq insula sequestra
tos pmitti legē suā seruare. de
qbus tandē illa pphetia Esaie
implere. 4. di. quarti. q. 9. J. A

¶ Non est actus purus. q caret
aliquo gradu actualitatis. sicut
non est lux pura. q caret aliquo
gradu lucis licz cū illa luce impu
ra nō misceat aliqua alia enti⸗
tas positiua: sed tm̄ carentia p⸗
fectioris gradus lucis. 8. disti.
primi. q. 2. Z. E

¶ Non est admirandū si sollici
tudinē tantā ponit eccl'ia i ordi
nādo m̄rimonia: quia cōitas xpia
norū vtit matrimonio. p cuius
vsuz multiplicat pple xpianus
et iō sic ordinari dz vt in eius ꝯ⸗
ctu et vsu vitent ea que obuiant
charitati siue in deū siue in pri
mū: et seruāda sunt q cōgruunt
honestati. vt sic honestū matri⸗
moniū xpianū cōgrue significet
illā benedictā cōiunctionē xpi
et eccl'ie de qua dicit apl's. sacra
mentū aūt hoc magnū est. dico
aūt in xpo et eccl'ia q coniunctio
nūc est per fidē et aliqualē dile⸗
ctionē: sed in patria erit p visio⸗
nem et perfectā fruitionē spon⸗
se nō habētis maculā neqz ru⸗
gam ad sponsum. speciosuz pre
filijs hominū. 42. dist. quarti.
q. vnica. infra. N

¶ Nō est aliqs articul9 arctan⸗
dus ad intellectū difficilē nisi
ille intellect9 sit verus: sz si ve⸗
rus est: et pbat euidēter esse ve⸗
rū. opz fm illū intellectū tenere
articulū qn inquirit in spāli: quia
nullus ali9 intellect9 spālis ve⸗
rus est. 11. dist. quarti. q. 3. J. F

¶ Non est ꝯdictio albedinē eē
sine cōparatione ad supficiē. est
aūt ꝯdictio silitudinē esse sine
cōparatione ad fundamentū. et
iō illa cōparatio nō est eadē al⸗
bedini. ista aūt est eadē silitudi
ni. nihil aūt aliud est silitudinē
esse q̄ habitudinē hui9 ad hoc:
nec tn̄ dico q rel'o ad quodcūqz
cōparet seipsa cōparat: quia pt cō
parari rel'one rōnis que nō est
ipsa: sz et forte pōt cōparari re⸗
latione q nō est ipsamet sed que
est real'r alia a se. sicut pportio⸗
nabilitas fundat in pportione.
sed hoc dico q rel'o seipsa et non
alia cōparatione cōparat. si tn̄
cōparet ad qdcūqz sine quo est
ꝯtradictio ipsam esse. 3. q. q. J. P

¶ Non est consil'is ordo iter pa
trē generātē et spirantē. sicut est
iter patrē spirantē et filiū spirā⸗
tē. vn non est intelligendū q pr̄
spirat anq̄ fili9 spiret. sicut pri9
origine pr̄ generat q̄ spiret p⸗
pter ordinē principiorū in pdu
cēdo: quia tūc fili9 nō spiraret quē
admodū spūsctūs nō pt gnare
filiū iā p intellectū gnari. Sed ē
iste ordo. q in patre est primo
vtraqz fecūditas a se. scdo est in
pr̄e actus prime fecunditatis. et
tūc in filio ē scda fecūditas. ter⸗
tio est actus scde fecūditatis si⸗
mul a pr̄e et filio habētibus tūc
simul illā fecunditatē adhuc tn̄
cū aliquo ordine: quia ille actus
est patris a se. filij autem non

a se:sed a pre.sicut neci scdo si=
gno e illa fecuditas filij a se.sed
pris e a: se.nō e ꝙ ordo originis
inter spirationē pris et filij: qā
spiret pater in aliquo signo ori
ginis: in quo nō spiret filius: sʒ
i eodē signo originis simul spi=
rāt: est tñ ibi ordo spirātium in
spirando: qꝛ pater in illo tertio
signo originis spirat a se: filius
aūt nō a se.12.di.primi.q.2.I.B
¶ Nō erit corpꝰ gloriosum sub=
tile p carentiā alicuiꝰ ptis ma=
terie.sed p possibilitatē existēdi
cū alio corpore ſm libitū volū=
tatis aie sue: nō tñ ex se effecti=
ue.sʒ p aliā causam.s.volūtatē
diuinā.49.dist.quarti.q.16.L
¶ Non est dandū diuisionē fie=
ri alicuiꝰ cōtinui in aliq̄ imedia
to.sed in aliquo mediato: nō tñ
determinato siue signato siue
signabili: sed indeterminato: qꝛ
q̄dcunq; determinatū mediatū
accipiat posset diuisio stare ſm
illud signū sic cū diuisione ſm
istud signū: repugnabit tñ diui
sioni isti diuisio ſm aliud signū
mediatū ſm aliquid.s.qd nō est
in cōtinuo determinato ad hoc
indiuisibile.3. dist.scdi.q.4.I.R
¶ Nō est data ptās corpi glio=
so coexistēdi corpi alteri glioso
sʒ sibi possit dari.qꝛ dos subtili=
tatis est qd ad imperiū volūtatis
sue sit cū alio ꝑpter pfectionem
aliquā: qd aūt sit cū glioso nō re
q̄rit dos subtilitatꝫ: nec pfectio
aliqua.49.di.quarti.q.16.I.M
¶ Nō est de essentia motꝰ ꝙ sit
talis vel talis entis: nec muta=
tiōis ꝙ sit alicuius atr se hñtis:
sicut nec de eēntia albedinis ꝙ
sit alicuius hñtis albedinē: sed
sicut forma aliqua in eē quieto
essentiatr est in se talis: sʒ nulliꝰ
sit: vt informabilis: ita motus
essentiatr est actualitas quedā
potentialis.vt ita dicā.ꝛ muta=
tio est quedā aliter habitio: sʒ
nullius denominati ab hoc vel
ab illa.12.dist.quarti.q.4.L
¶ Non est de intētione Arist. ꝙ
deꝰ absolute necessario causet
q̄cquid imediate causat: hoc est
sine cā media agēte.sicut dicet
de aia intellectiua i qōne de bo
na fortuna.21.q.q.sed ſm ipsuʒ
deus necessario agit q̄cq̄d pōt
agere imediate: hoc est sine ei
medio siue agente ad ipm: siue
ad aliqd preuium disponēs ad
illud: ꝛ sine omni medio causa=
to siue preuio ad illud: illud ꝙ
ꝙ sine oī medio causato preuio
siue causante preuio pōt agere:
hoc necessario agit.7.q.q.R
¶ Non est de rōne causarū ordi
natarū agētiū: ꝙ.s.vna agat in
virtute alteriꝰ: sʒ sufficit ꝙ vna
principalius agat q̄ alia.9.di.
secundi.q.2.I.S
¶ Nō e cātū de se ens vel magꝫ
nō est a se ens: ita ꝙ causato nō
opꝫ ꝙ cōpetat aliq̄ nō entitas:
sʒ negatio modi eēndi q̄ est a se
esse.ꝛ ista negatio e cōpossibilis
necessario: sʒ negatio entitatis
nō sit cōpossibilis ei.7.q.q.L.
¶ Non est eadē diuisio in pnci=
piū nāle ꝛ liberū: ꝛ i pncipiū ne=
cessario actiuū ꝛ cōtingēter.ali=
qd eīm nāle pōt cōtingēter age=
re: qꝛ pt impediri.igit pari rōne
pōt e aliqd liberū stāte liberta
te necessario agere.16.q.q.I.D
¶ Non est eq̄lis btitudo ꝑpter
eq̄litatē in nālibꝰ: nec pp eq̄lita
tē boni actus elicti: sʒ ſm qd est
maior conatus in hoc q̄ in illo:
ſm hoc est maius meritū ꝛ ma=
ius pmiū: ꝛ iō sʒ volūtates pec=

cantiū ꝛ actus fuerint eq̄les nō tñ eque fuit in eis culpa: q2 nō fuit in quolibet eq̄lis conatus in pctō: q̄re nec equalis pena in puniendo.50.di.quarti.q.6.R.
¶ Nō ē equoca ꝓductio si p2ici piū ꝓductiuū nō ē eiusdē rōnis cū termino formali ꝓducto: loquēdo de termino formali p2io ꝓducto ꝛ de ꝑncipio p2io ꝓductiuo. s3 req̄rit ꝙ illud qđ ē ꝑncipiū ꝓductiuū: nō cōicet eiusdē rōnis genito: ꝛ qđ illud: qđ ē termin⁹ formalis in ꝓducto: nō sit eiusdē rōnis in ꝓducēte. opposita aūt istoꝝ sunt in diuinis ꝑsonis: q2 memoria est formalr̄ i notitia genita actuali: et notitia ē formalr̄ i ꝑsona ḡnante l3 neutrū illoꝝ sit p2ia rō agēdi: ꝛ p2ima rō terminādi productionē.15.di.p2imi.q. vnica.X.
¶ Nō expectam⁹ cognitionē de deo qualis posset haberi de eo: ipso p impossibile nō exñte vel nō p̄nte per essentiā: s3 expectamus intuitiuā que ē3 facie ad faciē: q2 sicut sensitiua est facialis.s. rei ꝑm ꝙ est presentialiter existens. ita ꝛ illa quā expectamus.3.di.secundi.q.9.J.C.
¶ Nō ē hōestū fidelē ꝯhere m̄rimoniū cum aliquo vbi deficiat bonū ꝓlis cōpletū: qđ ē educatio ad cultū veri dei: nec honestum est fidelē ꝯhero cui ꝯctui nō sit annexū sacr̄m fidei xp̄ianę. ꝛ etiā vbi nō sit bonū sacri.i. indissolubilitas: q2 coniugium xp̄ianoꝝ natum lest habere hec bona.39.di.quarti.q.1.J.E.
¶ Nō ē idē esse īfamē ꝛ infamatū. infamat⁹ est q̄ de crimine aliquo publice accusatur. Infamis aūt nō ē pp talē impositionem criminis: s3 vel p crimē publicū publice cōmissū. vt forte si publice piurauit vel q̄dcunq3 aliud crimē publice cōmisit pp qđ ius determinat aliquē fore infamē: vel q2 a iudice coram q̄ probat crimē eius indicat infamis. ita ꝙ ois infamis ē publice notatus de crimīe qđ ius punit pena infamie: s3 q̄nq3 nō in iudicio de hoc cōuictus: ꝛ tūc ē īfamis tñ a iure ꝛ nō a iudice. q̄nq3 aūt est cōuictus ꝛ tali pena a iudice punitus: et tunc est vtroq3 mō infamis: ꝛ a iure ꝛ a iudice.25.dist.quarti.q.1.C.
¶ Nō ē idē hr̄e plura merita in acceptatiōe diuina reseruata i ordine ad ꝑmiū ꝓ eis reddēdū ꝛ hr̄e maiorē grām intēsiue. vl'r eñ cuicūq3 merito debet nō tñ aliqđ premiū accidētale: s3 etiā premiū essentiale. pt3: q2 siquis istud solum haberet sine oī alio merito beatificaret nō ꝑcise in illo gradu in quo pp grām solā sine meritis beatificaret sicut puulus nūc baptizatus: gloria eñ cuiuscūq3 hñtis meritū p2opriū excedit gl'iā3 talis: & qđcūq3 meritū sequēs alia merita iā habita req̄rit ꝓp2iū gradū gl'ie essentialis sibi corr̄ndentē3: nec tñ p q̄dcūq3 meritū augeṭ ḡra3 gr̄a: nec hn̄s plura merita ē ꝑp in maiori gr̄a.l.s. igiṭ sufficiat sola gr̄a ad aliquā gloriā. tñ meritis corr̄ndet aliq̄s grad⁹ glorie saltē: l3 maiori gr̄e sine meritis corr̄ndeat maior gloria quā minori gr̄e: tñ in quocunq3 gradu eodē ponat gr̄a merito adiūcto l3 p illud nō statim intendatur gr̄a: tñ corr̄ndet sibi gradus gl'ie vltra illū gradum q̄ r̄ñderet ꝑcise illi gratie ꝛ pp hoc dico qđ resurgēs plura merita

h3 in acceptatiõe dei ꝙ habuit qñ cecidit et ꝑ ꝯñs ad maiorem gloriã ex ea pte ordinat sed nõ opꝫ eũ in maiori grã resurgere qꝛ ſm eiꝰ dispositionẽ l detestã do pctm̃ cõmissum intẽse vel re misse dat sibi nũc maior vel mi nor grã.22.di.q̃rti.q.vnica.I.G

¶ Nõ est idẽ quo aliq̃ ꝯueniũt formaľr ⁊ quo differũt realiter: lꝫ idem possit esse distinctũ rea liter:⁊ conueniẽs formaľr.mul tum eñ refert esse distinctum.⁊ esse quo aliq̃d primo distingui tur.3.dist.secundi.q.6.D

¶ Nõ est incõueniẽs aliquã al terationẽ totã esse simul: qñ.s. agẽs respicit,totũ passuꝫ tanq̃ terminũ indiuisibilẽ ⁊ formã ſꝫ vltimũ gradũ ſm quẽ ipsam to tam inducit tanq̃ indiuisibilẽ: tũc mutatiõe indiuisibili indu citur forma pfecte in passo diui sibili.sꝫ ſm talẽ formã nõ ẽ mo tus sꝫ tm̃ mutatio vna vel forte plures habite aut ordine dura tiõis aut nature:sicut dicit pħs qꝺ si magnũ fuerit habituꝫ ab habito patiť.2.di.scdi.q.11.S.G

¶ Nõ est icõueniẽs aliquã rela tionẽ disponere ad formã abso lutã loquẽdo de dispositiõe nõ respectu agẽtis naturalis nec q̃ sit rõ receptiui.sꝫ de dispositiõe ꝯueniente respectu agẽtis sup naturalis.hoc est per quã hñs illã est cõuenienter natũ pati a tali agẽte:qꝛ ⁊ isto mõ põt rela tio eẽ dispositio respectu cuiuſ cũq̃ agentis volũtarij:sicut ali quis volũtarie hꝫ filiũ ꝑ conue niẽti obiecto siue passo alicuiꝰ actionis:aliuin aũt nõ sine tali relatione hꝫ ꝑ ꝯuenienti passo lꝫ equalis sit in oĩbus absolu tis filio.6.di.quarti.q.10.Q

¶ Nõ est inconueniẽs cãm par tialem equiuocã esse minus no bilem suo effectu: ⁊ maxime de partiali secũdaria: lꝫ cã totalis equiuoca vel partialis ꝑncipa lis sit nobilior suo effectu.49. dist.quarti.q.2.G

¶ Nõ est incõueniẽs cõcedere nãm intellectualẽ beatificari ꝑ accñs hoc est nõ primo siue nõ imediate:⁊ hoc loquẽdo de pri mitate siue immediatione ꝑ rõ nem:lꝫ sit incõueniẽs dicere ꝙ beatificetur ꝑ accidens loquen do de accidẽte reali aliquo me diante.49.di.quarti.q.2.I.P

¶ Nõ est incõueniẽs concedere creationẽ dei esse relationem rõ nis cũ necesse sit dicere creatio nem creature non esse passionẽ de genere passionis:sed relatio nem ꝑprie dictam:ꝙ si dicas: ꝙ deum velle creaturã esse:est re ferri:non sequitur.Creare enĩꝫ significat relationem passionis et ꝯnotat actum essentialẽ diui num intrinsecũ nõ tantũ abso lute:sed vt transit sup obiectũ: extra deum aũt velle creaturaꝫ esse:principaľr dicit actuꝫ diui num:lꝫ cõnotet transitum eius super obiectũ: modo nõ seq̃tur qꝺ principaliter dicit relationẽ est relatio: ergo illud qꝺ quasi fundamẽtaliter ꝯnotat relatio nem est relatio: vnde in forma arguẽdi est figura dictionis:qꝛ mutatur ad aliq̃d in ad se:sicut si argueret sic:simile esse est re ferri sꝫ albũ esse est sĩile esse.ꝙ al bum esse est referri.nihil valet. 13.dist.quarti.q.1.R

¶ Nõ est incõueniẽs eẽ circulũ vbi causa superior nõ est simpli citer necessaria:sed ꝯtingenter cõcurrit cum inferiori: ⁊ potest

effect⁹ inferioris esse sine illa: & hoc modo volūtas nō est. causa necessaria intellectionis: q2 est causa libera. in causis aūt naturalibus & necessarijs ordinatis simpliciter illa ppositio est vera. 42. dist. secūdi. q. 4. B

¶ Nō est incōueniēs omne causatū quātūcūq3 sit pfectū dūmodo tñ nō habeat in essentia sua omnem perfectionē: esse capax vel potentiale respectu alicuius perfectionis: lz illa absolute minor sit sua natura. sicut angelus hz intellectione: q̄ est perfectio potētie intellectiue: & tñ intellectio est simplr ignobilior sine imperfectior natura angelica: & ita pōt ꝯcedi de vbi vel presentia corporali cum angelo ꝙ sit aliqua pfectio angeli: sicut aliquis actus & perfectio: sed lōge ignobilior illa natura cui inest. 2. dis. secūdi. q. 9. B

¶ Nō est incōueniēs potentiā esse naturalr ordinatā ad obiectū: ad qd̄ non pōt naturalr attingere: sicut quelibet ex se sola ordinat ad ppriū actū: & tñ pōt ex se sola attingere. 1. q. prol. Y

¶ Nō est incōueniēs ꝙ corpus gloriosum possit cōuertere corpus nō gloriosuz in ipsuz: sicut esse simul pōt cū corpore nō glorioso: nec pter hoc est corruptibile: q2 pōt aliud conuertere in se. posset em̄ deus facere corp⁹ gloriosuz i minima quātitate: & illud augere per comestionem: nec tñ aliquid corrūperetur de nutrito et aucto. in corporibus aūt talibus assumptis non est nutritio: sed tm̄ additio vel appositio. 8. dist. scdi. q. vnica. G

¶ Nō est icōueniēs ꝙ minima substātia in pfectione naturali excedat accidēs quodcūq3: licet aliquod accidēs vt in perfectione supnaturali: hoc est in cōiūgēdo obiecto supnaturali excedat substātiā. tale em̄ accidens nō & ex se pfecti⁹: sed ex hoc qd̄ cōiungit immediate cū obiecto perfecto. 13. dist. tertij. q. 4. J. J

¶ Nō est in essentijs creaturarꝝ pter ordinē ipsarū: alia ratio representādi q̄ ratio vestigij: s3 q2 in aliqua natura cōcurrunt multa representātia vnitatem & trinitatē. ideo illa natura talis hz rōnē imaginis sicut natura intellectualis: talis aūt concursus nō est in aliqua natura inferiori natura intellectuali: & ideo oēs nature alie inferiores habent precise rōnem vestigij. 3. dist. primi. q. 5. O

¶ Nō est incōpossibilitas motuū nisi pter incōpossibilitatē formarꝝ fm̄ quas sunt mot⁹. et iō si duo vbi nō sunt formaliter incōpossibilia: nec vt habēt esse in motu: nec vt habent esse in fluxu: nec duo mot⁹ ad duo vbi in eodem simul erunt incōpossibiles. 2. dist. scdi. q. 7. S. D

¶ Nō est in potestate intellect⁹ moderari assensum suū veris q̄ apprehendit: nā quātum ostenditur veritas principiorū ex terminis vel cōclusionū ex principijs tm̄ op3 assentire pter carētiā libertatis: sed volūtas pōt in se & in potētijs iferiorib⁹ moderari ne ista iclinatio oīno dominetur in eliciendo actuz vel saltē ne act⁹ eliciat. pōt em̄ auertere intellectū ne speculet talia speculabilia circa q̄ inclinaret: & tenetur auertere si speculatio sit peccatū materialiter intellectui & formalr voluntati. sic ex

alia pte volūtas respcᵘ finis vltimi tenent moderari inclinationē sui ad ipm (ne imoderate velit aliq̄ pdictoꝝ modoꝝ . 6 . di. scdi q. 2. k

¶ Nō est i ptāte āgeli mali illō nolle vel nō nolle sic tanget de ptinuatiōe mali actᵘi eis: cuius cā forte est actio cōtinua cāe superioris agētis ad aliqd vniforme in eis pp demeritū pcedens ad qd vniforme seqt vniformiter afflictio eoꝝ ꝛ pp hoc nō pt aliqs remissiᵘ nolle q̄ mō nollit: qꝛ sicut nō est i ptāte eiᵘ actus: ita nec modᵘ actᵘ: ꝛ sicut cā superior vniformiter agit ad nolle: pp q̄ cā iferior nō pt difformiter agere ab ipsa: ita vniformiter agit ad intēsionem huiᵘ nolle. 44. di. q̄rti. q. 2. M

¶ Nō est maior sumptᵘ ponendus i missiōe rei icerte q̄ valeat illō qd mittit sꝫ expectāda ē psēcia psone si qñq; credat hri. Si tñ nō credat hri nec nūciᵘ interueniat sine nimijs sumptibus tradēdū est parētibus. q si non adsint dādū est pauperibᵘ: vltr eñ dādo elemosynā pauperibᵘ pro aliquo dat ei bonū spūale: ꝛ in hoc fit sibi restitutio potius qñ nō pōt sibi reddi bonū tēporale. 15. dist. quarti. q. 2. S. Hh

¶ Nō ē maior limitatio ad esse alicubi locatr q̄ sacratr pparādo ad potētiā dei. qcqd ei pt fieri p cām scdam actiuā pt deᵘ facere imediate. 10. di. q̄rti. q. 2. R

¶ Nō est materia per se rō corruptibilitatis inq̄tū ē i potētia ad formā aliā ab ea quā hꝫ sed inq̄tū est in potētia ad pnatiōnē forē quā hꝫ. Silr phs nō ponit mām nisi pter potētialitatē ad mutationē. in celo aūt nō est potētialitas mutatiōis nisi ad vbi: ꝛ iō non pōt ibi esse vera materia. 14. dist. scdi. q. 1. J. B

¶ Nō est motᵘ nec mutatio ad relationē pzio vel scdo mō se hñtē. ꝛ p pñs nec vltr ad reloñē de gñe relonis vt ipē ibi loquit de relone pdicamētali. Illa eñ est relo itrinsecus adueniēs. i. necessario pñs fundamentū intrinsecus puta q̄titatem vl q̄litatē vel substantiā que intrinsecus inest nō absoluta necessitate sꝫ posito termino ad quem est relo: qꝛ ista nō aduenit nisi pter nouitatē alicuiᵘ absoluti in altero extremo: et semper est sub pzimo ꝛ scdo mō relationū dictarum: sꝫ ad relonem tertio mō se hñtem: qꝛ illa est extrinsecus adueniēs. i. non necessario pñs fundamentū intrinsecū: puta qualitatē vel q̄titatē vel substantiā. sꝫ absq; nouitate alicuius absoluti in illo in quo est vl in termino ptingēter cōsequit: hñ pōt esse mutatio ꝛ alique tales relones forte ptinent ad illa sex principia que dñr extrinsecus aduenietia. vñ sꝫ phm in 5. phy. motᵘ est ad vbi: ꝛ tñ vbi nullā formā absolutā dicit: sed tñ respcñ i corpe circūscripto ad locū circūscribentē: ꝛ iste respectᵘ ptinet ad modū pdictuꝫ. 1. dist. tertij. q. 1. J. R

¶ Nō ē necīum ponere aliquē habitū in patria creatū in ipsa aīa q fit principiū vidēdi vel tenēdi obiectū saltē aliū nisi charitatē qꝛ habitus nō ponit i potētia nisi ad facilitandū ꝛ habilitandū potentiā: ad eliciendū actū vel saltē in intellectualibᵘ vt obiectū sit pñs intellectui vt intellectus possit prompte operari circa

tari circa illud qđ non posset si obiectū eēt in quolibet actu de nouo adipiscēdū.s3 ibi obiectū semp erit pñs ⁊ semp agēs i potētia ⁊ potētia erit summe facilitata ⁊ inclinata.quā si succedāt aliq actus repugnātes illis qui nūc hñtur:vt videre ⁊ tenere succedāt credere ⁊ sperare. illi act⁹ succedentes nō hñt ꝓprie incōpossibilitatē ad habitus fidei ⁊ spei.qđ ꝓbat:q2 Paulus in raptu habuit saltē actū visiōis.et tñ nō erat i eo euacuatus habitus fidei.igit ille actus nō repugnat habitui fidei. ñ ẽ euacuat fides ⁊ spes q2 succedat eis.aliquid incōpossibile:sed q2 essent supflui. 31.di. tertij.q.vnica.B.

¶ Nō ē necesse posita exñtia corporis xp̄i hic ⁊ ibi.ꝙ illa q̄ isunt corpori sub vna exñtētia insint sibi sub alia : loquēdo ēt de formis absolutis.neq3 sequit3 ꝯdictio.s. ꝙ sit quātū ⁊ nō quantū: imo ē quātū hic: s3 nō quātitate q̄ sit hic.s3 quātitate q̄ est in celo.10.di.quarti.q.4.I.M.

¶ Nō ē necītas siue ꝑpetuitas necessaria in beatitudine ex habitib⁹ determinātib⁹ potētias ad actus:s3 tantūmō ex habitu glorie est necessitas ſm quid:q2 habitus est naturalr inclinatiuus : nec ex charitate talis necessitas est in volūtate:q2 talis libere pōt vti charitate vel non vti: s3 ex sola volūtate diuina q̄ sicut ꝑficit naturā intēsiue ita cōseruat ea3 in tali perfectione ꝑpetuo.49.dist.quarti.q.6.E.

¶ Nō ē necesse puulos hře virtutes morales i ꝑria : s3 sufficit ꝙ bñ disponant circa appetibilia p charitatē:charitas em̄ dispōit circa oia volibilia īvna rōne volibilis:⁊ ꝙ nō op3 ꝙ habeāt oēm scientiā in gñe ꝓprio s3 sufficit hře ea in ṽbo q̄ est notitia pfecta:vel si habebūt eas: pōt dici ꝙ infundent eis in instāti beatitudinis.nō ē em̄ magis necesse illa q̄ pertinent ad viatorē: si aliqs esset futur⁹ viator dari sibi in baptismo q̄ ea q̄ pertinēt ad statū cōprehēsoris dari sibi in instāti btītudinis:imo magis rōnabile est hoc q̄ illud:vel pōt dici ꝙ si ille ptinent ad aliquā pfectione cōprehēsoris:⁊ nō dent in instāti beatitudinis : poterūt eas acquirere p actus suos . sicut em̄ non apparet rō:quare non poterūt addiscere aliqua scibilia in gñe proprio q̄ primitus nō nouerūt:ita nō apparet rō :.quare non poterunt ex bonis electionib⁹ circa appetibilia ad finē nō tantū vt sunt volēda ꝓpter deum in se : s3 vt sunt volenda inquantū cōmoda sibi acqrere sibi vnu3 habitum inclinantē ad electione3 taliū appetibilium sub propria rōne:⁊ ita virtute3 morale3.36. dist.tertij.q.vnica.P.

¶ Nō ē necessariū simplr ministrū exprimi aliquo verbo in baptismo neq3 pro noie cuiuscūq3 persone: q2 nō est in verbis xp̄i. 3.dist.quarti.q.2.E.

¶ Nō ē notū rōne naturali infinitam potentiā esse oipotentiā ⁊ hoc totū intelligēdo de omipotentia imediata respectu cuiuscunq3 possibilis.7.qq.Ra.

¶ Nō ē par fruitio i beatis: nec par gaudiū ; nec etiā par amor cōcupiscētie:nec ēt par delectatio sequēs: s3 em̄ sit de paribus nō tñ pari affectu. ⁊ hoc mō intelligit Aug.extēsiue:nō intend

fine:qꝛ qlibet gaudebit de quo libet:ꝛ de oibus de qbus alius gaudebit.50.di.quarti.q.6.L.

¶ Nō est ꝓuisio dei de peccato futuro p hoc solū:ꝙ scit se permissurū hunc peccare finalr: et sic finalr dānandum:sed cū hoc requirit ꝙ sciat se coopeaturū istī in actu peccādi vel non icooperatuꝝ ad actū illum cuius omissio erit peccatū omissionis concomitat tñ vtrāqꝫ istaꝝ permissionū deum ꝓuidere se non velle ꝓhibere hunc peccare: et ita pꝫ quō permissio diuina sit actus volūtatis ꝛ quō non.47 dist.p̄rimi.q.vnica.E

¶ Nō est ꝓoritas naturalis intellectionis ad volitionē:quasi cōformatiui ad ipm cōformandū sine directiui ad dirigēdum aliquid:qꝛ posita notitia quacū ꝙ rectitudinis ipsius p̄raxis ꝙ nis ista ex se possit conformare potentiam cōformabilē seu rectificabilē aliūde:non tñ volun tatē diuinā respectu sui p̄rimi obiecti q̄ ex se sola rectificatur respectu istius obiecti:ita ꝙ vl talis naturalr tēdit in illud: vl si libere nullo mō est de se quasi indifferens ad rectitudinē:ꝛ quasi aliūde aliquo mō habēs: eam ita ꝙ notitia determinatiua rectitudinis nō est necessario p̄rior volitione quasi volitio illam requirat vt recte eliciat sꝫ tm̄ p̄re exigit ostensionē obiecti:et istam notitiā ex se directiuam nō p̄re exigitvt directiuā sꝫ tm̄ vt ostensiuā:ita ꝙ si posset ꝓcedere volitionē sola ostensio obiecti ꝛ sequi notitia rectitudinis necessarie ipsius p̄raxis sicut dicer de p̄raxi circa cōtingentia:eque recte eliceret volitio tunc sicut nunc: nullo ꝗ mō intellectio est in deo p̄rior:vt cōformatiua seu regulatiua volitionis.4.q.p̄rol.R

¶ Nō est ꝓbabile ꝙ in intellectu angelico sint concreate oēs spēs singulariū omniū possibilium sibi cognoscere: qꝛ cum talia sint infinita haberēt species infinitas actu : qdlibet eñ indiuiduum pōt angelus cognoscere.3.dist.scdi.q.11.J.E

¶ Nō est simile de magis ꝛ minus in aliq ordie ꝛ de supremo in illo ordine quo ad omne extrinsecum operās circa illa illi ordinis:pōt eñ operatio alicuius necessario requirere supremū vt sit perfectissima:ꝛ tñ non necessario hꝫ ordinē ad alia ordinata in illo ordine.Exemplū in coloribus non pōt esse perfectissima visio nisi pfectissimi coloris:ꝛ tñ non opꝫ necessario ꝙ sit perfectior visio circa colorē ꝓpinquiorem:et rō est:qꝛ ratio quietationis ex parte perfectissimi coloris est ratio totalis ei⁹ que in alio est diminute: ꝛ ideo licet in bonis volitis vnum aliqualiter excellat alterū:in nullo tñ est ratio quietādi:lꝫ potētia naturalr sit libera.licꝫ ergo solum infinitū bonū quietet voluntatem:ꝛ hoc inquātū infinitum bonū: non tñ opꝫ quodlibet bonuꝫ finitū ꝫm gradū suū in bonitate magis ꝛ minus qetare:qꝛ isti gradus sunt accidētales per comparationē ad extrinsecum quietandum.27.dis. tertij.q.vnica.S

¶ Nō est sitis incōpossibilitas dimēsionū i replēdo locū: ꝛ eēntiaꝝ in sīr eēndo nō eñ vna entitas sic replet totā nām entita

eis: quin cũ ista alia entitas possit stare. 2. di. primi. q. 2. ſ. Dd

¶ Non est similis ordo potẽtiarũ inter se q̃ sunt eiusdẽ gñis cuiusmodi sunt potẽtie cognitiue ordinate. & potẽtiarum q̃ sunt alteri⁹ gñis: cuiusmodi sunt potẽtie cognitiue et appetitiue eis correspõdentes: & iõ diuerse cognitiue ordinate hñt diuersas rõnes quibus obiecta sunt eis p̃sentia non sic aũt cognitiue & appetitiue sibi correspõdentes 3. di. secundi. q. 10. ſ. M

¶ Nõ est similis veritas i illis de futuro sicut in illis de p̃nti & de preterito. In p̃ntibus em̃ & preteritis est veritas determinata ita q̃ alterũ extremũ est positũ et vt intelligitur positũ non est in potestate cause vt ponat vel non ponatur quia licet in potestate cause: vt prior naturaliter est effectu: sit ponere effectũ vel non ponere: non tamen vt effectus intelligitur iam posit⁹ ines se. talis aũt non est determinatio ex parte futuri: q: lz alicui intellectui sit vna pars vera determinate: & ẽt vna ps sit vera in se determinate: lz eã nullus intellectus apprehenderet: nõ tñ ita: quin in potestate cause sit pro illo instanti ponere oppositũ: & ista ideterminatio sufficit ad conciliandũ & negotiandum: si aũt neutra ps eẽt futura non oporteret negociari vel cõsiliari. ergo q̃ altera pars sit futura: dũ tamen reliqua possit euenire: non prohibetur consiliationem & negociationez. 39. dist. primi. q. 1. P

¶ Nõ erit tñ miraculũ dolorez quẽcũq̧ eẽ sine morte sicut q̃litatẽ realẽ simplr̃ ɔ̃riã qualitati mixti eẽ cũ vita: ibi em̃ eẽt q̃si repugnãtia formalis inter q̃litatẽ inductã a ɔ̃trario qualitatẽ requisitã ad vitã. vel si scđa nõ opponeret esset miraculũ vitã eẽ sine illa q̃litate mixta: sz hoc nõ reqrit aliqđ miraculũ nisi q̃ dolor suspendat ab effectu suo vt i plurib⁹. s. ne ad ip̃az sequat distemperatio mixtionis repugnans vite. ip̃m ergo quo ad talẽ effectũ suspẽdi non opz ponere nouum miraculũ: sed reduci ad idẽ ad quod reducit suspensio actionis ɔ̃rior: ũ ad intra ne corrũpant: vz vt pp statũ finalẽ ad quẽ reducti sunt deus suspẽdat cãs ab effectib⁹: vt in pluribus q̃ si seqreť destrueret illud cõpositũ. 44. di. q̃rti. q. 3. F

¶ Nõ erit tp̃s post resurrectõez q: non erit aliqs vnus motus prim⁹ vniformis: nec beati tũc vniformiter mouebũtur: sed velociter & agiliter ƀz merita sua. 49. dist. quarti. q. 14. R

¶ Nõ est verũ dicere de creatura q̃ creatur p̃prie nisi in p̃mo instãti: q: non nisi in illo habet immediatum ordinem ad nõ esse precedens: nec est verum dicere q̃ conseruetur nisi post primum instans: quia non nisi tũc habet immediatum ordinẽ ad seipsum quasi prehabitum. 12. q. q. infra. F

¶ Nõ est verũ subam singularẽ cõicabilez dependere ad suppositũ sube: sed est ibi vera identitas singularis cõicabilis & suppositi: sed p̃ tanto quod dependet ad singulare cõicabile vltimate dependet ad incõicabile: q: cõicabile est alicui incõicabili rõ essendi: et qđ dependet ad illđ quod est alicui ratio essen-

di depẽdet vlteri⁹ ad illud cui ipз eſt rõ eſſendi. Icõicabile aũt nõ ſic eſt rõ eẽndi alicui ⁊ iõ qδ depẽdet ad ipm nõ opз vlteri⁹ depẽdere ad aliquid quaſi hñs eſſe ꝑ ipm. Nõ igit̃ vltimate ter minat̃ depẽdentia accidẽtis vt cõicabilis niſi ad ſuppoſitũ ſubẽ vt incõicabiliter ſubſiſtẽs ⁊ ſub ſtentans ipm ⁊ eſt iſta ad aliqd extra totũ gen⁹ depẽdẽtie talis que eſt incõicari. qꝛ eſt ad incõi cabile. 19. q. q. P

¶ Nõ eſt vna ſpẽs in ſenſu ima ginatione ⁊ itell'ũ ſз alia ⁊ alia. nec ex hoc ſolũ qδ eſt in ſbo im materialiori rep̃ſentat vniuerſa li⁹: qꝛ ſi ꝑ impoſſibile illa ſpẽs q̃ eſt in ſenſu eſſet in phãtaſia ⁊ illa q̃ eſt in phãtaſia eſſet in in tellectu nõ rep̃ñtaret ꝑfectius neq̧ ſm q̃ditatẽ. neq̧ ſm itẽtio nez. ſ. qδ eſſet rõ pluriũ. nõ igit̃ ex ſola immaterialitate vel ma iori actualitate recipiẽtis ꝑt cõ cludi maior actualitas ſpẽi rece pte in rep̃ñtando. ſз hoc tñ erit ex natura ipſi⁹ ſpẽi: in ſe th̃ iſte ꝯditiões ſpecierũ receptarũ ꝓ-

cõ. 4. portionant̃ receptiuis. iuxta il lud Auerrois. 3. de aïa receptũз eſt in recipiẽte ꝑ modũ recipiẽ tis: ſз abſolute ſicut nulla eſſen tia recipiẽs ẽ vniuerſalis reſpe ctu oim eſſentiaꝝ nec ẽt ꝑfecte ꝯtinẽs oẽs aliã eſſentiã a ſe: ita nec aliqd receptũ in ea põt eſſe rõ vniuerſalis rep̃ñtãdi oĩa alia perfecte ſз talis vniuerſalis re preſentatio cõpetere põt eſſen tie diuine infinite ⁊ eminẽter ⁊ nulli alteri eſſentie. 3. diſtinc. ſe cundi. q. 10. N

¶ Nõ eſt vꝛr verũ ꝙ ĩꝑfecti⁹ nõ põt corrũpere ꝑfecti⁹. loquẽdo de ſpẽ ad ſpẽm ſз imꝑfecti⁹ acti

uum ſm genus nõ põt corrũpe re ꝑfecti⁹ ens ſm gen⁹ qꝛ nõ ꝑt inducere niſi imperfecti⁹ ſm gen⁹: ⁊ iſtδ imꝑfecti⁹ nõ põt eſſe ſuc cedẽs corruptiõi ꝑfectioris ſm genus. Nõ eñ põt accidẽs eſſe ꝓprie ſuccedẽs corruptiõi ſubẽ qꝛ ſi illud ſolũз ſuccederet: ſub a vt ſbã eſſet quaſi annihilata ſз imperfectius eiuſdẽ gñis nõ eſt ita qꝛ imperfecti⁹ in hoc qδ põt inducere aliquid ſimile ſibi põt inducere aliquid quod põt ſuc cedere ipſi corrupto eiuſdẽ ge neris. 12. diſt. quarti. q. 3. x

¶ Nõ fruſtra angelus cuſtodit hoiem qꝛ põt circa itell'm ei⁹ do cẽdo ꝑ ſigna ſenſibilia efficaci⁹ aliqd facere ꝙ hõ et forte aliqd operãdo circa phãtaſiã: ⁊ forte circa itell'm poſſibilẽ dato ẽt qδ nullũ iſtoꝝ poſſit eſſe adhuc nõ fruſtra eſſet cuſtodia eoꝝ qꝛ cu ſtodiũt nos a multĩs ĩpugnatio nib⁹ demonũ: ſm qδ dicit hier: in homel'. ſuꝑ illud Matth. 18. Angeli eoꝝ ſemꝑ vidẽt ⁊c. neq̧ ẽt tuta poſſet eſſe vita mortaliũ. 11. diſt. ſecundi. q. vnica. ſ. E

¶ Nõ fuit defectus circũciſiõis ꝙ nõ apuit ianuã: ſз qꝛ cucurrit tpe quo ꝑciũ paſſiõis nõ fuit ſo lutũ nã poſt ſolutũ ꝑciũ: potuit alicui aperiri ianua qui nõ fuiſ ſet baptizatus ſed ſolũ circunci ſus et in gratia. baptizato vero defuncto ante paſſionem non potuiſſet ianua pro tunc. 1. diſt. quarti. q. 6. N

¶ Nõ fuit nectum apud Ari. cõ nexio cãtiõis ⁊ nouitatis: ſicut nec apud illos theologos q̃ dñt deuз poſſe ꝓduxiſſe aliquid ab eterno eſt tñ oẽ cauſatũ poſſibi le hoc eſt ob ſm potẽtie cãtiue: ſз iſta poſſibilitas licet repugnet

necessitati a se non tñ ꝺm Arist. repugnat necessitati formali. 7.q.q.j.LL

¶ Nõ hñs fidẽ de fine vltio nõ intẽdit ordiare istũ ꝑ baptismũ ad illũ finẽ vltimũ credẽs tñ eũ posse ꝑ baptismũ ascribi secte xpianoꝝ siue credat sectã illam valere siue nõ pt itẽdere ascribere istũ illi secte vel gñalius põt intẽdere facere ꝑ actũ istũ circa hũc qꝺ xpiani intendunt facere circa tales. Exẽplũ possem enĩ ego credẽs iudeos ꝑ circũcisionẽ distingui ab alijs intendere hũc ꝑuulũ secte iudeoꝝ ⁊ facere circa eum qꝺ iudei faciũt circa suos circũcisos ẽt si nõ crederẽ circũcisionẽ illã valere ad salutẽ hoc etiã mõ aliqua ꝟba qbꝰ vtunt̃ magi vł mage icantãtes posset aliqs bone fidei proferre circa materiã illã circa quã alij vtunt̃ intẽdens in gñali facere illa ad illũ finẽ: ad quẽ illi ꝓferunt. 6.dist. quarti.q.5.j.G

¶ Non hñs pecunias cui tñ in phãtasmate ꝑsentant̃ pecunie añq̃ alicuiꝰ actꝰ electio sit principium effectiuũ vel ordinet̃ ad aliqd imperandũ: si eligat illas liberaliter distribuere si haberet q̃tũ ad actũ ⁊ habitũ ꝟtutis nõ requirit̃ vlterioꝛ ꝓsecutio qꝛ obiecto pñtato in phantasmate circa qꝺ põt esse actus liberalitatis cõplete habetur electio ex qua generat̃ liberalitas vel que elicitur ex liberalitate ⁊ non requirtur vlterioꝛ prosecutio exterius nec ordo ad exterius si materia actus exterioris deficiat. 4.q.prolo.j.R

¶ Nõ hr̃ mõ cognitio de aia vł de aliqua eius potentia ita distincta qꝺ ex ipa possit cognosci quod aliqꝺ obm tale sibi correspõdeat sʒ ex ipo actu quẽ experimur cõcludimus potentiã ⁊ naturã cuius iste actꝰ est illud respicere ꝓ obiecto qꝺ ꝑcipimꝰ attingi per actum ita qꝺ obiectum potentie nõ cõcluditur ex cognitione potẽtie sed ex cognitiõe actus quẽ experimur. Sed de obiecto supnaturali neutrã cognitionem possumus habere ideo ibi deficit vtraq̃ via cognoscendi finem propriũ illius nature.q.1.prolo.j.E

¶ Non iõ in somno vident̃ vera: qꝛ aia recedit a corpe in operãdo: vt ab obiecto tũc enĩ quãto somnus esset ꝓfundioꝛ tãto magis talia viderent̃ hoc autẽ falsum est qꝛ somnia nõ accidũt in somno profundissimo sed in somno tenui tũc enim epilẽtici regłr viderẽt vera a spiritibus illis. vnde istud fundamẽtũ vr̃ esse acceptũ ex fictionibus machometi q̃ dr̃ fuisse epilẽticus: ⁊ ⁊ ad cooperiendũ mẽdaciter miseriam suã dixit se oportere caderę qñ angelus loquebat̃ sibi et ꝺm illam fictionẽ eius Auic. reuerenter loquens de lege sua fingit.in.9.me. tales abstractiones a sensu vt fiat reuelatio ab angelis. Nos aũt xpiani nõ dicimus aliquẽ i somno vel extasi aliqua videre nisi sit ibi aliqua cã positiua vt pote q̃ deus tũc intellectũ immutet de congruo aũt magis tũc disponit̃ ꝑ amotionem impedimẽti: qꝛ.s.nõ est distractus circa alia obiecta et vehemẽs occupatio circa aliud obiectum impedit intẽse opari circa istud: immo magis vr̃ miraculũ q̃ in somno reuelet̃ veritas q̃ in vigilia in itellectu nõ

nimis intẽto circa sensibilia: qꝛ naturale est ꝙ in vigilia hõ habeat vsum rõnis: in somno aũt non. 45. dist. quarti. q. 2. ſ. B

¶ Nõ itelligo ens rõnis qḋ est in intellectu obiectiue: qꝛ sic oẽ vꝫe est in aia nec illud qḋ ẽ tm̃ in itellectu subiectiue: qꝛ sic intellectio ꝛ scientia sunt in aia q̃ tñ sunt forme reales ꝛ in genere qualitatis: sed itelligo ens in aia tãꝙ secũdo cõsideratum nõ tãꝙ pmo cõsideratũ. (ad qḋ cõsiderandũ mouet pmo aia a re extra) sed tanꝙ ens in pmo cõsiderato inꝙtũ cõsideratũ ꝛ tale: vt in summa sit dicere nõ est nisi rẽ rõnis: qꝛ nihil hꝫ pcise esse in cõsiderato vt cõsiderato nisi cõparatio qua consideratũ cõparat ad alind p actũ cõsiderantis. 1. dist. quarti. q. 2. B

¶ Nõ itelligo strictã obligationẽ p cõuentionẽ legalẽ siue, per cõmutationẽ, spiritualis vt orationis pro tpali vt elemosyna q̃ data est: quia illa vr̃ simoniaca. Nec vꝫ dicere ꝙ sacerdos cõmutaret p aliquo tpali suũ laborẽ corporalẽ: qꝛ nõ est verisimile ꝙ aliqs vellet sibi tm̃ dare p labore corpali in illo actu. Sed elemosyna liberaliter offert cũ mẽdicatione orõnis ꝛ recipiẽs elemosynã tenet ẜm iustitiã exaudire mẽdicantẽ orationẽ suã: et tunc ẜm iustitiã liberaliter tamen. s. sine cõuentione ꝛ cõmutatione obligat se ad orandum pro benefactore. 20. q. q. C

¶ Non lꝫ alicui statũ solẽnẽ tenere de bonis alienis nec tñ vꝫ reip. istius status solẽnis quẽ tenet per non restitutionẽ ꝙtũ valet fidelitas eius et iustitia cõis. 15. dist. quarti. q. 2. Ph

¶ Nõ ita se hꝫ cõitas ꝛ singularitas ad naturã sicut esse in intellectu et esse verũ extra aiam: qꝛ cõitas cõuenit nature extra intellectũ ꝛ siĩr singularitas et cõitas cõuenit ex se nature: singularitas aũt conuenit nature p aliqd in re cõtrahẽs ipsam sꝫ vlitas nõ ꝯuenit rei ex se ꝛ ideo cõcedo ꝙ querẽda est cã vniuersalitatis nõ tñ querẽda est causa cõitatis alia ab ipa natura. ꝛ posita cõitate i ipsa natura ẜm ppriã entitatẽ ꝛ vnitatẽ necessario opꝫ q̃rere cãm singularitatis: q superaddit aliqd illi nature cuius est. 3. di. sc̃di. q. 1. D

¶ Nõ magis est realis collatio obiecti voliti p actũ voluntatis ad aliud ꝙ cõparatio obiecti itellecti ad aliud per actum intellectus. 16. dist. quarti. q. 2. F

¶ Nõ negaret phs equalitatẽ esse idiuiduoꝝ eiusdẽ speciei in quolibet genere ꝛ inequalitatẽ specieꝝ ꝛ p ꝯñs cũ ẜm ipm equale ꝛ inequale nõ dicant nisi ẜm quãtitatẽ: quãtitas aliquo mõ cõuenit oĩ enti cuiuscũꝙ generis ꝛ p ꝯñs lꝫ magnũ ꝛ paruum ẜm eum sint passiones proprie quãtitatꝭ tñ trãslatiue accepta sunt trãscẽdẽtia ꝛ passiões totiꝰ entis. Aug. aũt. 6. de tri. c. 8. istã magnitudinem quã phs dicit translatiue dictã dicit esse magnitudinẽ nõ molis sed bonitatis ꝛ perfectiõis. In his inquit q̃nõ mole magna sunt idẽ ẽ maius esse qḋ meliꝰ esse. 6. q. q. D 3. met. t. cõ. 2. 8. me. t. c. 10. et. 10. met. t. c. 2. et inde.

¶ Non omne ens oĩ enti ĩ quo est: est essentiale vel accidẽtale: est enim mediũ inter essentiale et accidẽtale vt cõtrahens sicut differẽtia contrahit genus: quẽ nec est essentiale: nec accidẽta-

le accipiẽdo hoc mõ ⁊ sic in diui
nis nihil est accidẽtale:sed pre=
ter essentiã est aliquid nõ essen
tiale.Si aũt accipiaꝛ accidenta
le primo modo quicqd nõ est de
rõne eius formali sed extraneũ
lz nõ ꝑprie sic dicatur accidẽta
le.sic differentia esset accidenta
lis respectu generis ⁊ hoc mo=
do accipit phs accidẽtale ꝑ ex=
traneo in fallacia accidẽtis pri
mo elenchorum.sic põt dici ac=
cidẽtale alicui quicqd est ei ex=
traneum:vt illud comparatur
ad aliquod tertium : ⁊ isto mo=
do nõ est incõueniens distincti
ua personarũ accidere essentie:
quia sunt extra rõnez eius.2.di
stin.primi.q.7.Ll

¶ Nõ omne qd sucedit ꝟtutibꝰ
theologicis in via vel actibus
earum est de essentia beatitudi
nis:sed tm̃ vnicus actus ꝑfectis
simus.ideo esto ꝙ tẽtio sit actꝰ
volũtatis succedens actui spei
nõ sequitur ꝙ in ipsa consistat
beatitudo:sed sufficit ꝙ ipsa cõ
comitetur beatitudinẽ.49.di
stin.quarti.q.5.I.F

¶ Nõ omne vltimũ sz optimũ
est finis vt dr scdo phy.tale aũt
vt finis intrinsecus est oꝑatio.
tñ delectatio est ordine nature
posteriꝰ q̃ tñ nõ est talis ꝙ oꝑa
tio ordineꝛ ad ipsam sicut ad fi
nem:nec est ꝑfectius operatiõe
49.dist.quarti.q.7.I.B

¶ Non ois actus bonus est pri
mo bonus a circũstãtia finis vt
finis:ĩmo est aliqs bonus a cir
cũstantia obiecti:puta vbi finis
est obiectũ⁊ ibi circũstãtia finis
vt obiecti:primo tribuit rectitu
dinem actui:ille enim actus ex
obiecto solo est simpliciter bo=
nus vt amare deũ sine alijs cir
cũstãrijs est simpliciter bonũ.
falsum est igiꝛ ꝙ a fine vt finis
est prout.s.distinguiꝛ cõtra ob=
iectum accipiaꝛ primo bonitas
actus moralis.Immo secundo
illud est falsum : qꝛ actus circa
ens ad finem : licet habeat pro
vna circũstãtia finẽ tñ ab obie=
cto est aliqua bonitas prior a
qua actus dicitur bonus ex ge
nere.4.q.prolo.Ff

¶ Nõ ois cognoscẽs existẽtiam
alicuiꝰ cognoscit ipsam intuiti
ue:qꝛ põt ipsam cognoscere ab
stractiue:nã beatus cognitionẽ
intuitiuã singulariũ nõ põt hr̃e
in verbo vbi tñ cognitionẽ exi=
stẽtie hz:⁊ ideo ad cognitionem
intuitiuã rei necessario ꝯcurrit
obiectũ reale vel ipsa res vt pre
sens.3.dist.secũdi.q.11.I.F

¶ Nõ ois cõparatio obiecti per
volũtatẽ ad aliud obiectũ est cõ
paratio q̃ est vsus:sed tm̃ qñ cõ
paraꝛ vt minus bonum ordina
tum ad aliud tãꝙ maius bonũ
cõsequendum per illud.16.dist.
tertij.q.vnica.I.E

¶ Nõ ois differẽtia formarũ est
formalis: loquẽdo ꝑprie de for
mali ꝓut vz differẽtia formalis
est differẽtia ꝭz formas:sicut nõ
ois differẽtia hoiz est differẽtia
in humanitate cuiꝰ rõ assignaꝛ
realiter.⁊ logice.Realiter sic pñt
hoies habere humanitatẽ ⁊ dif
ferre lz non ꝑ humanitatẽ:⁊ ita
in hũanitate nõ differũt:ita pñt
pure forme differre:⁊ tñ nõ per
formalitatẽ differũt : ⁊ ita neqꝫ
formaliter : qꝛ idem est differre
formaliter proprie loquẽdo qd
differre in forma vel per formã.
Logice sic:qꝛ sicut terminꝰ dif=
ferentie intelligendus ꝑ nega=
tionẽ inclusam in dr̃ia respectu

stitus negatiõis põt accipi ꝯfu se ⁊ distributiue ita ꝙ illud qd denotaꝫ esse rõ formalis differẽtie: quale est illud qd cõstruiꝫ cũ differre: in quo vel ꝭm qd denotaꝫ ꝙ posset ꝯfundi a negatione: nõ aũt ad negationẽ inferioris sequiꝫ negatio superioris: ꝫ est destructio añcedẽtis. 17. dist. primi. q. 2. J. Ex

❡ Nõ ois distinctio obiectorũ formaliũ facit distinctionẽ potẽtiarũ nã manifestũ est ꝙ nõ opꝫ tot esse visus quot sunt colores nec tot eẽ auditus quot sunt soni: imo phs. 2. de aia ex rõne talis mixtionis in tali organo: puta visus ꝯcludit illã potentiam puta visũ esse isti⁹ obiecti ⁊ nõ alteri⁹ ⁊ ꝓ tanto sequiꝫ ꝙ distinctio obiectorũ facit distinctionẽ potentiarũ: qꝛ tale obiectũ limitatũ ⁊ distinctũ nõ ꝑcipitur: nisi a tali potentia ⁊ nũꝙ ab alia que qdem potẽtia est limitata ad tale obm rõne talis mixtionis organi. Sꝫ aliud est de potẽtijs nõ organicis que sunt abstractissime ⁊ sunt totius entis vñ ibi nõ hꝫ veritatẽ ꝓpositio illa. ꝙ distinctio obiectorũ facit distinctionẽ potẽtiarũ: sꝫ solum est vera in organicis potentijs que nõ sunt abstractiue. 24. distinctio. scdi. q. vnica. F

❡ Nõ ois exiſtẽtia alicuius nõ pria est ei⁹ ꝭm qd si illud nõ est natũ dare exiſtẽtiã ꝭm qd: qualis est ois nã substãtialis qualitercũꝙ se hẽat ad illd cui dat esse. 6. dist. tertiũ. q. 1. J. D

❡ Nõ ois forma ꝭm quã est innouatio vl' variatio mẽsuratur tpe vl' instãti tpis: sꝫ solũ illa ꝭꝫ quã mutabile alr se habuit successiue ꝙ nũc se hꝫ indiuisibilr hoc est cui⁹ termino ad quẽ diuisibilr habito: necessario ꝓsupponiꝫ terminus a quo indiuisibiliter ⁊ in termino habitus et hoc vel ꝭm quẽ fuit motus mẽsuratus tpe vl' vt necessario cõcomitans motũ mensuratũ tpe 1. dist. scdi. q. 4. F

❡ Nõ opꝫ ad distictionẽ rõnis: ꝙ intell's hẽat illa sicut obiecta distincta sed sufficit ꝙ in primo obiecto ꝯcipiat aliquid. 1. dist. primi. q. 2. F

❡ Nõ opꝫ celebrantẽ ꝓ multis tũc de eis actu cogitare sꝫ sufficit ꝙ añ recollegerit illos ꝓ qb⁹ intẽdit specialr orare ⁊ intẽtionẽ suã talẽ deo obtulerit extũc eciã si tñ in cõi eorũ memoriam hẽat hoc sufficit: qꝛ deus oblationẽ ⁊ deuotionẽ suã ꝓ illis acceptat ꝓ qbus ordinauit prius se velle offerre ⁊ in isto casu verũ est ꝙ ꝓpter multitudinẽ atẽtio actualis ad singulos minuiꝫ qꝛ nõ est ad eos nisi in cõi sꝫ deuotionẽ q̃ est mot⁹ mẽtis i deũ nõ opꝫ minui. 20. qq. J. D

❡ Nõ opꝫ i motu beatorũ ex pte aie nisi ꝙ virtus motiua fiat ꝑfectior ⁊ ꝙ resistentia accidentalis ex pte corpis tollaꝫ ⁊ vtrũꝙ põt fieri sine supnaturali addito qꝛ ꝙ modo i aia virtus nõ sit sufficiẽs ad motũ hoc est vel qꝛ est impedita a corpe vel qꝛ in se est diminuta: ⁊ cũ est separata aut vnita corpi glorioso intẽdiꝫ sicut virtus beati visiua intendiꝫ resumpto corpe glorioso qꝛ vt videꝫ tũc poterit sine difficultate visibile qdcunꝙ videre inspiciendo. põt ergo potentia motiua in aia tñ intẽdi ad gradũ ꝑfectum qd sufficiat ad mouendũ corpus illud sine fatiga

tione:nec tñ erit noua potẽtia sicut nec virtus visiua intensa i beato ⁊ nõ beato est alia poten tia visiua.49. di.q̃rti.q.14.D
¶ Nõ opȝ errãtẽ circa vnũ arti culũ errare circa oẽs q: hereses nõ sunt necessario connexe.23. dis.tertij.q.vnica.B
¶ Nõ opȝ instr̃m ad effectũ p̃n cipalẽ disponere nisi sit instr̃m in actione que disponit ad effe- ctũ illũ qd nõ est vniuersalr̃ ne cessariũ sed solũ qñ sunt plures actiões ordinate quarũ vna ad aliã disponit:absolute aũt põt esse instr̃m in p̃cipali actione lȝ nõ ꝯcurrat in aliqua alia pre cedente.1.dist.quarti.q.1.E
¶ Nõ oportuit legislatorẽ sta- tim circa natiuitatẽ suã legem ferre. Et iõ in p̃ncipio sui t̃pis lex por adhuc durauit vñ ⁊ illa q̃ fuerũt legis nãe fuerũt obser uãda circa Moysen vsq; ad t̃ps datiõis legis in mõte synai. ita hic:⁊ eodẽ mõ põt dici de agni paschalis comestione in cena: q: in morte x̃pi causalr̃ expira- uit lex vetus:lȝ nõ ꝑ tũc: sȝ pro t̃pe publicatiõis hui' cãe et le- gis euãgelice ⁊ iõ vsq; ad mor- tẽ potuit x̃ps licite illa cerimo- nialia s̃uare.3.dis.q̃rti.q.4.Q
¶ Non opȝ ordinationẽ eccl̃ie fundari sup nãlẽ rõnẽ necessa- riã:sȝ sufficit ꝙ sup ꝓbabilem . 39.dist.quarti.q.1.s.F
¶ Non opȝ oẽ qd fit mutari vt sit tale sȝ tm̃ accidit hoc in illis q̃ prius fuerũt in potẽtia ad il- lud s̃ȝ ꝙ fiũt in actu ꝑ informa tionẽ quõ nõ fit verbũ hõ sȝ tm̃ ꝑ vnionẽ ꝑsonalẽ.7.dist. tertij. q.2.s.D
¶ Nõ opȝ principia scibilis:eẽ principia in se ipsi' subiecti : q: entis inq̃ntum ens ꝙ ponit sub iectũ metaphysice: nulla sunt p̃ncipia:q: tũc essent cuiuslibet entis:sȝ opȝ cuiuslibet subiecti esse p̃ncipia ꝑ que demõstrent ei' passiones de eo ex q̃bus p̃n cipijs tanq̃ ex medijs demon- strationis formant p̃ncipia cõ- plexa.sicut ꝓpositiões ꝑ se no- te hoc modo cuiuslibet subiecti p̃nt esse p̃ncipia q̃tũcunq; im- principati respectu suarũ pas- sionũ.3.q.ꝓlo.S
¶ Nõ opȝ ꝙ medium sit capax actionis s̃m eãdẽ rõnẽ cũ extre mo in quo ꝑfecte d: esse altera tio:sȝ s̃m aliã rõnẽ huius actio nis alterius rõnis.puta sub rõ ne luminis bñ est capax celum. ois eñ ps celi q̃ põt esse sub.7. pyramidibus põt esse tenebro- sa.ptȝ de luna ⁊ alijs q̃ patiunt tenebras ⁊ hmõi. ⁊ pȝ ꝑ exẽplũ cõmune de pisce qui per rhete mediũ facit stuporẽ.qui tñ stu- por nõ est in rhete.14. distin.se cundi.q.3.R
¶ Nõ opȝ ꝙ oẽ violẽtũ aliqñ corrũpat nisi naturalr̃ loquẽdo 19.dist.scdi.q.vnica.G
¶ Non opȝ ꝙ ola ordinata s̃m rõnẽ causandi sint ordinata in vno genere cãe.cã eñ efficiens ordinat ad finalẽ q̃ ẽ cã alteri' generis q̃ mouet metaphorice. 25.dist.scdi.q.vnica.U
¶ Nõ opȝ ꝙ res sicut se hȝ ad entitatẽ sic se hẽat ad cognosci. nisi itelligat cognosci ab illo in tellectu q̃ respicit intelligibilia oia s̃m gradũ ꝓprium cogno- scibilitatis eorũ.qualis non est noster intell's sȝ maxime cogno scit sensibilia.3. di.p̃mi.q.2.s.U
¶ Nõ opȝ ꝙ volũtas seruet illũ ordinẽ in actibus suis:qualem

nata sunt volibilia hec ex natu ra sua: nec e assensus filio h:nc inde: q2 necessitas est in intelle cto: ex euidetia obiecti necessa rio causante assensum in intel lectu: no aut bonitas aliqua ob iecti causat necessario assensu3 volutatis: s3 volutas libere as sentit cuilibet bono: 7 ita libere assentit maiori bono sicut mi nori.1.dist.primi.q.4.

¶ No op3 si itellect9 possit na turalr itelligere aliqd coe: q possit intelligere quodcuq3 conten tu sub illo: q2 itellectio alicuius ptcti mlto excellctior est intelle ctioe 9fusa talis cois.1.q.plo.X

¶ No op3 tata esse distinctione vel incopossibilitate pductionu actiuaru: quata est pductionu passiuaru: quia impossibile est ide duabus pductionibus op positis pduci 7 accipere esse: no autem est incopossibile ide dua bus pductionibus actiuis coi care esse distinctis personis.11. dist.primi.q.2.J.D

¶ No op3 volutati: vt est princi piu coicadi natura: aliquo mo spali assistedi ponere naturam coassistere: sic em natura posset esse principiu coicandi natura: 7 no voluntas: nisi poneret ali qua pfectio minor volutatis q natur e. nulla est aut talis impr fectio: quia simpliciter ita est p fecta volutas infinita sicut na tura infinita.10. distin.primi.q. vnica.infra.D

¶ Non oportuit satisfactionem pro peccato primi hominis ex cedere totam creaturam forma liter in magnitudine 7 pfectio ne, sufficeisset em obtulisse deo maius bonum quam fuerit ma lum illius hominis peccantis: vn si Adam per gram datam et charitatem habuisset vnu3 vel multos actus diligendi deum pper se ex maiori conatu lib. ar. q fuit conatus in peccador. talis dilectio sufficeisset p pecca to suo remittendo. 7 fuisset satis factum: 7 tunc propositio illa est falsa q debuit offerre deo ali quid maius omni pro eo q pec care non debuerat: sed sicut p amore creature vt obiecti dili gibilis non debuit peccare: ita satisfaciedo debuit offerre deo aliqnid maius attingendo per actu obiectiue q sit creatura: sc3 amore attingentem deu p pter se 7 ille amor obiectiue vt terminat in deum excedit amo rem creature: sicut deus creatu ra: vn sicut peccauit per amore ignobilioris obiecti in infinitu ita debuit satisfacere per amo rem nobilioris in infinitum et hoc sufficeisset salte de possibil. Dico igit q amor quem offerre d3 satisfaciendo debet excedere amorem cuiuscuq3 creature q veru3 est 7 diligere magis obie ctum nobilius satisfaciendo q dilexerit ignobilius peccando tn ille act9 quo 9uertor ad deu3 p amore in sua formali rone no est maior oi creatura: nec etiam amor xpi creat9 quo dilexit deu fuit talis.20. di.tertij.q.vnic.B

¶ No peccabat obstetrices nisi venialr: q2 medaciu ea p erat pe nitus officiosum 7 mot9 pieta tis si fuissent ibi alia requisita ad meritu: fuisset meritori9 vite eterne: 7 etia alicuius boni tpa lis: q2 de9 p tpe illo remunera uit cultores suos bono tpali. 38.dist.tertij.q.vnica.J.G

¶ No pensat deus xpu in eius

sacrificio:sed ex quanto deferat affectu vñ si iudeus obtulisset patri xp̄m volentē vel non volentē non fuisset illa oblatio ita accepta a p̄re:sicut qñ xp̄s sponte se obtulit.imo non fuisset accepta iuxta illud ecclesiastici.34.Qui offert sacrificiū ex substātia paupis quasi q̄ victimat filiū ī cōspectu p̄ris.20.q.q.j.O

¶Nō plus repugnat intellectui infinitas visionū q̄ specierū intelligibiliū:qꝛ et si visiones sint aliquo mō pfectiores specieb⁹:nō tñ requirunt aliā rationem receptiui.14.dist.tertij.q.2.J.L

¶Nō pōt vna psona creare nisi alia creet:dico q̄ nō sequitur.ergo vna nō pōt finire actū fruitionis:nisi alia finiat:bñ eñ sequtur q̄ vna psona ex nā rei nō est finis:nisi alia psona sit finis:sꝫ nō sequit̄ de fine actus vt est elicitus a potētia:qꝛ finis act⁹ vt eliciti:est ad quē potētia eliciēs ordinat actū et ꝓpter quē elicit ip̄m.sꝫ finis ex natura rei est bonum:ad q̄d actus ex natura sui natus est ordinari:nō quidē in rōne obiecti:q̄d attingit̄ p actū sꝫ sicut oēs nature create in suo gradu ad finē vltimū ordinantur.1.dist.pꝛimi.q.2.M

¶Nō pōt de⁹ se nolare aliquo noie:ita excedente nomen:quo nolabilis est a beato:q̄r tūc cunc̄ꝙ cōpꝛehensio dei excedit appꝛehensionē beati:nec mirū:qꝛ nec necessario in nobis ē ꝓportio nois ad nomē in significādo sicut intellectiōis ad intelctm imponētis vel disponētis:ꝛ iō nomē ab vtroꝫ impositū pōt eē signū ambobus.ꝫ ita hoc nomē impositū a deo cōpꝛehendente pōt eē cōe sibi et beato:qꝛ tñ finite significat.nec p ꝯñs infinitā intellectionē in vtēte reqrit:22.dist.pꝛimi.q.vnica.J.C

¶Nō pōt dici q̄ fides īfusa h̄eat vnitatē ex obiecto pꝛimo.s.deo qꝛ de⁹ nō mouet in rōne obiecti ad cognitionē oīum credibiliū.nec in deo vt in obiecto cōcipiuntur oīa credibilia et ex illo deduci p̄nt.lꝫ cōtineat oīa vt cā effectiua oīum.iō opꝫ dicere q̄ h̄eat vnitatē vł ab vnitate reuelātis credibilia:qꝛ oīa respiciūtur a fide vt reuelata a deo.et hec formalis rō est vna in oīb⁹ s̄m opi.supꝛa dictā.vel q̄ h̄eat vnitatē in se formalr ex seipsa:quāuis illā effectiue h̄eat a deo ꝛ non h̄eat vnitatē ex aliquo vt obiecto.sicut sciētie causate ab obiecto.25.dist.tertij.q.2.J.C

¶Nō possumus mō vti specie intelligibili sine phantasmate sicut in patria:qꝛ tūc poterim⁹ nō ꝓpter nouā pfectionē.sꝫ qꝛ nō est ibi ille ordo illarū potentiarū in operando qui nunc est.45.dist.quarti.q.3.Ꝫ.M

¶Nō pōt poni aliq̄ forma ī beato solū ad decorē ꝛ pulchꝛitudinē et que nō ordinet̄ ad actionē ꝛ p ꝯñs cū nihil requirat̄ ꝓpter receptionē beatitudinis vt ostēsum ē.sequit̄ q̄ si sit aliqua forma supernaturalis ꝛ sp̄ualis in aīa beati pꝛioꝛ operationib⁹ q̄ illa requirit̄ ꝓpter operationē eliciendam.et tūc vlterius.aut requirit̄ ꝓpter obiectū aut pꝛopter potentiam.et cum duplex potentia cōcurrat in operatione in beato:scilicet intellectus ꝛ volūtas:ꝓpter vtrāꝙ potest talis forma poni.si autem ponatur pꝛopter hec tres formas supnaturales p̄cedentes ope-

rationē ponerent tres formē su pnaturales pcedētes.vna corrñdens obiecto.s.spēs intelligibilis in memoria.scda ex pte intellcs q dr lumē glorie.tertia ex parte volūtatis q dr charitas.si aūt obiectū in se phs sufficit ad actionē visionis causande:quātum ad illud qd requirit ex pte obiecti:tunc nō requirit spēs.si autē intellcs sit mere passiuus habēs se solū in rōne susceptiui ad actū visionis cū nō requirat ppter receptionē solā aliq formā ex parte intellcs tūc nō requiritur lumē glorie.si etiā voluntas sit mere potētia passiua respectu fruitiōis.tūc ex parte volūtatis nō requirit charitas.vñ ponētes volūtatē mere passiuā respectu fruitionis tollūt charitatem:qz ex parte volūtatis nō reqrit aliqua forma ad recipiēdum fruitionē qz ipsa fm se est summe disposita ad recipiendū eā:sz qz fm scripturā z fidē habemus ponere charitatē: saltē necesse ē eā ponere in beato pp operationē eliciendā:lumē aūt glorie ad visionē nō vr mihi necesse poni:qz qd dr de lumie naturali corporali q requirit non solū ppter obiectū:sz pp oculū: vr mihi esse quedā metaphora. quāto eni obiectū est magis in se lux tāto minus pp ipm reqrit de lumine.nec requirit pp receptionē vt dictū est.vnde minus vr mihi necesse ponere lumē q spēm:qz si spēs ponit hoc est:vt memoria sit pfecta ex parte intellectus.49.di. quarti.q.ii.G

¶ Nō pt qs ordinate velle se nō esse:qz ordinata volūtas nō est volēdo aliqd et nō volēdo illud qd necessario sequit ad ipsum: siue sit ibi intrinsecum siue nō: sed de volūtate nō ordinata nō oportet.6.dist.scdi.q.i.I.M

¶ Nō pōt vna psona velle aliq entia esse alia psona nō volēte: et ita nō ponerent in eē ab vna persona:alia psona nō volēte:z ea i esse nō ponēte.Sed sicut in eodē instāti nature intelligunt tres persone habere principiū sufficiens ponendi ea in esse.ita in eodē instanti intelligunt hre actum quo ponunt ista in esse. 20.dist.primi.q.vnica.I.G

¶ Nō possum9 scire de itellectu creato:q ordinat ad hunc finē: vt hunc.qz nō possumus cognoscere respectū fundatū in natura intellectuali ad istā essentiā tanq ad finē ppriū: qz nec extremū ad qd est respectus:ideo nec rōnē imaginis respectu illi9 nature in se:sicut sancti loquūtur de imagine.4.q.prolo.Cc

¶ Nō pducit res aliqua in esse possibili p omnipotentiā:sz per intellectū:quo producit in esse intelligibili.z qñ est in eē intelligibili nō repugnat sibi esse nec est ex se formalr necessariū:igit est possibile.Silr sicut argutū ē dist.36.primi.ꝯ illud esse essentie.si illud esse esset verū esse:pductio in illo eē vere esset creatio:qz ad aliquid esse simplr de nihilo.igit illa pductio est:est simplr alia a pductiōe rei in eē possibili:qz si res nō sit possibilis anteq sit in esse eēntie:z pducit in isto esse.igit aliqd producit in aliquo esse aliqua productione:nō est possibile ex parte sui.i.dist.secundi.q.2.B

¶ Non pprie dr aliquā psonā esse de substātia absolute:sz addendo cū substātia aliquā pso=

nam originantē: verie vz q aliqua psona originata est de sba illius persone. ita q hic: fili9 est de essentia diuina. nō est ita cōcedenda: sicut hic filius est de suba patris. qz per scđam exprimitur cōsubstātialitas ꝛ originatio: ꝑpter genitiuū ɔstructū cum casuali prepositionis: per primā autē non notatur aliqd originans. 5. di. primi. q. 2. U

¶ Nō ꝑpter hoc solūz iputaret pctm volūtati create: quia ipsa per accidēs causat defectū: sed qz ipsa tenet agere recte inquātum effectus est sub ptāte sua: nō agit recte: nō sic aūt tenetur volūtas diuina: ꝛ ex hoc ipsa in se peccare non pōt: neqꝫ ēt ipsa pōt nō causando primo deficere respectu rectitudinis debite in actu: ita qđ tūc fiat debita qñ nō est ex defectu volūtatis create. 37. dist. scđi. q. vnica. Bb

¶ Nō qcūqꝫ forma satiat appetitū materie totalr extēsiue. tot eñ sunt appetitus materie ad formas: quot sūt forme receptibiles in materia. nulla igit vna forma potest per se satiare oēs appetitus materie ad formas: sed vna satiat perfectissime scꝫ forma perfectissima. illa tñ non satiat oēs appetitus materie: nisi in illa vna forma oēs forme includerent: et ꝑꝑ hoc silr dico q vnū obiectū potest includere oīa obiecta aliquo mō: et ideo illud solū obm perfecte quietat potētiā: quātū pōt quietare: nō tñ est oīno silr de quiete int9 et extra: qz qdcūqꝫ receptiuū quietatur itra aliquo finito recepto sꝫ extra siue terminatiue nō opꝫ q finito quietet: qz ad perfecti9 extra pōt ordinari: ꝙ possit i se recipere formalr: quia finitū nō recipit formā: nisi finitaꝫ: tñ bñ hꝫ obiectū infinitū: q si arguat qz quelibet forma quietat materiā suā qz aliter sui: quacunqꝫ quiesceret violēter. Dico q qes violēta nunqꝫ est: nisi quiescēs determinate inclinet ad oppositū: sicut exemplificat de graui respectu deorsum vel descēsus ꝛ quiete eius super trabē: materia aūt prima ad nullam formā determinate inclinatur: et ideo sub quacūqꝫ quiescit nōviolenter: sꝫ naturalr quiescit ꝑꝑ indeterminatā inclinationē ad quācunqꝫ. 1. dist. primi. q. 2. J. D

¶ Nō quicūqꝫ act9 penitēdi sufficit ad deletionem peccati: sed opꝫ q sit act9 ordinatus ꝛ maxime ex circūstātia finis q̄ prima est inter circūstātias actus moralis. Judas autē non penituit cum ista circūstantia. i. ex dilectiōe dei. 14. di. quarti. q. 1. J. y

¶ Nō repugnat alicui enti eē ꝑfecto in se manere: lꝫ alteri nō cōicet suam perfectionem. hoc apparet de cā efficiēte cui non repugnat quātūcunqꝫ manere sine effectu suo: ꝛ iō anima manet eque perfecta in esse suo ꝓprio siue ɔiuncta siue separata tñ in hoc hꝫ differentiā: qz separata non cōmunicat suum esse alteri. 43. dist. quarti. q. 2. J. R

¶ Nō repugnat imobilitati statꝰ paruulorꝫ q̄ sunt i limbo: cū hoc ēt nō repugnet imobilitati status btōrū: q de nouo intelligant aliqua facta cōtingētia. igit a sili nō repugnat firmitati status eorꝫ q̄ est in videndo verbū q de nouo intelligant aliqđ verū necessariū: qđ prius nō intellexerunt ꝛ ex vno vero neces-

sario intelligere aliud verũ necessariũ: ⁊ ita pħt addiscere aliqua vera necessaria de necessarijs in gñe ꝓprio: ita igiꝭ ⁊ isti cuz nõ habeãt ita pfectã cognitionez vt nullã pħt recipere nec sit verisiꝭe ponere in eis impedimẽtũ pp qḋ istã nõ pħt acqrere vꝭ ꝓbabile ꝯcedere ꝙ oim naturaꝭr cognoscibiliũ pħt naturaꝭr cognitionẽ hꝭre excellenti⁹ ꝗ̃ aliqui phi habuerũt ꝓ statu isto: ⁊ ita aliqualẽ beatitudinẽ naturalẽ de deo cognito invꝭi poterũt attingere. Sed si q̃raꝭ de cognitiõe beatitudinis in pticulari vtrũ illã habeãt vel de ea tristenꝭ. Rñdeo sicut dictũ fuit in prima.q.pmi.ista cognitio nõ ẽ possibilis hoi nisi supnaturaꝭr eleueꝭ.vel igꝭ nõ dabiꝭ illis illa cognitio supnaturalis in particulari: qꝛ esset eis ad tristitiam quã nõ demeruerunt hꝭre: sicut demeruit paganus. pp qḋ demeritũ sibi cedit cognitio btitudinis in pticulari ad penã grauissimã.vt.s.tristeꝭ desperãs se posse ad istã ꝯuenire vel si istã cognitionẽ in pticulari habuerint nõ tristabunꝭ: qꝛ erũt ꝯtẽti de statu suo sciẽtes deũ ꝺ se ita disposuisse nec suo actu: ꝭ aliqñ demeruisse.33.di.scdi.q.vni. B.

¶ Nõ reqriꝭ aliqḋ esse formã informantẽ aliqḋ vt ipm sit tale ꝑ ipm: qꝛ forma nõ ẽ forma informãs totũ qḋ tñ dꝛ formaꝭr tale ꝑ ipsam.si igiꝭ veriori idẽtitate esset aliq̃ forma idẽ alicui ꝗ̃ sit idẽtitas ei⁹ ad informatũ vel ad totũ cuius est ps: sufficeret illa idẽtitas ad hoc ꝙ illud taliꝭ forma cẽt tale.8.di.pmi.q.4.I. K

¶ Nõ reqriꝭ aliq̃ successio act⁹ ad actũ: neqꝫ actus vt tẽdit sup obiectũ ad actũ vt tendit super aliud obꝫ: qꝛ in eternitate tẽdit sup vtrũqꝫ: sꝫ nec successio vni⁹ obiecti ad alterũ in se extra: qꝛ nõ requiriꝭ ad istã dei volitiõez existẽtia rei extra: sicut nec tpale ad eternũ: sꝫ requiriꝭ ibi aliq̃ successio eoꝝ q̃ sunt obiecta in esse obiectiuo nec hoc est idẽ sic hꝭre ordinẽ et hꝭre ordinẽ in obijci: qꝛ prius vt prius: et posteri⁹ vt posterius pħt simul intelligi ita qḋ in obijci ipsi intellectui nõ hꝫ ordinẽ: ⁊ tñ ordo est ipsoꝝ vt sunt obiecta.s.in eẽ eoꝝ obiectiuo nec ex isto ordine obiectorum in eẽ obiectiuo sequiꝭ aliq̃ mutatio: qꝛ oppositũ non succedit opposito neqꝫ in cognosci: neqꝫ in eẽ.16.di.quarti.q.2. L.

¶ Nõ reqriꝭ nouũ miraculũ ad actionẽ agẽtis naturalis ꝗ̃diu agẽs illud hꝫ passum: sꝫ qñ nõ hꝫ passum nõ põt agere nisi per miraculũ detur sibi passum: sed sicut a natura dari non põt: ita passuz requisitũ ad gñationem nõ ẽ in eucharistia: nec põt esse vel fieri ꝑ agẽs naturale de aliquo qḋ sit hic. et iõ opꝫ ad hoc ꝙ agens naturale possit agere hac actione: ꝙ ꝑ miraculuz redeat sibi passum ꝓportionatuz nec tñ dico ꝙ qñ redit de facto ꝟm quartã ꝯclõnez ꝙ agẽs naturale ibi generet: sꝫ solus de⁹ creat ibi subam ꝯpositã primo: sꝫ si vlterior debeat sequi gñatio alicui⁹ de illa substãtia: põt agẽs naturale ibi agere ad formã substãtialẽ: qꝛ hꝫ passuz sibi ꝯueniẽs.12.di.quarti.q.6. M

¶ Nõ requirũꝭ ad itellectionẽ duo principia ꝑ se inquantũ diuersa in gñe diuersitate absoluta hñ, eñ requirunꝭ due cause

litates ad intellectionē;quantū vna causalitas sit ex pte itellʼs & alia ex pte obiecti:sʒ qñqʒ iste due causalitates pñt cōcurrere in vna natura sicut qñ intellʼs intelligit se:nam altera causalitas est cōis toti enti:illa.s.q̄ est ex pte obiecti:reliqua aūt est determinata ad determinataʒ naturā.s.intellectualē:et sic in natura intellectuali cōcurrit ista causalitas cōis cū illa speciali. nō ergo redrunt per se ad causandū inc̄ptū differētes genere diuersitate absoluta & concedo qꝛ ꝯm veritatem in eodem pōt cōcurrere vtraqʒ causalitas: nā vbi est illa entitas quā consedt cālitas obi & illa entitas quā cōsedt cālitas itelʼs idē pt eē tota hic cā ꝯm vtrāqʒ cālitatē respcū itellectiōis.9.di.scdi.q.2.S.R

¶ Nō semp ad hoc ꝙ voluntas auertat itelʼm ab vno & ꝯuerat ad aliō:opʒ ꝙ cognitio vl cogitatio sit comparatiua:qꝛ vnum obiectum pōt cognosci p se sine cōpatiōe ad aliud: & ab intellectiōe illiꝰ pōt voluntas auertere itellectū.42.dis.scdi.q.4.E

¶ Nō semp ꝑfectissimū ē cā respectu iperfectoꝝ cōparādo imperfecta ad qđcūqʒ tertiū sicut perfectū albū nō est cā visibilitatis oibus visibilibꝰ aut si est cā:nō tñ ꝓcisa & adequata: et si maxime motiuū:nō tñ ꝓcisum & adequatū.3.dist.pzimi.q.3.I

¶ Nō sedt creās: ꝗ ꝓncipiās:& generās ꝗ ꝓncipiās: accipiēdo principiās ꝓ aliquo ꝯceptuvnt uoco simplr:qꝛ principians qđ infert ad hoc qđ est creās:vt de deo:dicit tm relationē rōnis: principians aūt qđ infertur ex generāte dicit relationē realem 92.dist.pzimi.q.vnica.D

¶ Nō sedt cogitatio nō est priꝰ cognita ꝗ nec volita nā sufficit ꝙ actus cogitationis sit pñs in rōne actusnō in rōne obiecti cōsiderati:nec recte nec reflexe ad hoc ꝙ volūtas velit illā aut cōplaceat sibi in illa vl ad hoc ꝙ alidd sit volitū sufficit eius cogitationē actualr intellectui inherere.42.di.scdi.q.4.J.M

¶ Nō sedt obiectū cognitūʒ hʒ eē diminutū obiectū aūt extra hʒ esse simplr & reale ꝗ illud intra non pōt esse principiū producēdi cognitū extra:tñ ista rō bene cōcludit:si cognitio sit minus nobilis ꝗ̄ forma extra ergo cognoscēs per illam cognitionē non pōt ꝓducere cognitum extra.1.dist.quarti.q.1.T

¶ Nō sedt forme differūt ꝗ formalr differūt vel differūt in forma sicut non sequit hoies plures differūt igit in humanitate differunt:aliud em est alidd distingui:& aliud ipm esse primaʒ rōnem distinguendi vel distinctionis:qꝛ cum hoc ꝙ ipsum sit distinctum stat ꝙ ipsum nō sit ratio distinguendi cuʒ hoc aūt ꝙ ipsum sit prima rō distinguēdi nō stat ipm nō esse distinctū. 3.dist.secundi.q.7.D

¶ Nō sedt manet forma eadeʒ in indiuiduo ꝑfecto & imperfecto:ꝗ ipsa mutat subiectiue qꝛ nō manet sicut materia sub forma:sʒ sicut natura & indiuiduo supra quā qdlibet.indiuiduum alidd addit:& rōdefectus ꝯtrie est:qꝛ illud qđ est subiectū vniꝰ indiuidui nature ē ēt subiectuʒ alteriꝰ indiuidui: & illud ēt est pōle & mutabile ab indiuiduo i indiuiduū ipsa aūt forma sicut

vnius indiuidui nõ est subiectũ ita nec alterius.⁊ p ↄ̃ns nec mutabilis de vno ad aliud.17.dis. primi.q.4.ſ.Tt

¶ Nõ sequit̃.non possum velle esse miserũ.ergo de necessitate nolo esse miserũ.qꝛ nolle ẽ act⁹ positiuus nolẽtis sicut ⁊ velle. ⁊ ita liberũ vnũ sicut aliud.qꝛ neutrum elicio necessario circa quodcũꝗ obiectũ. ⁊ iõ possum nõ elicere nolle circa malũ: sicut velle circa bonũ.tñ sicut circa malũ ostẽsum nõ possum elicere actũ volũtatis nisi nolle sic circa bonũ oblatũ nõ possuꝫ elicere actũ volũtatis nisi velle.⁊ iõ bñ sequit̃ nõ possum velle eẽ miserũ.ɡ nõ possuꝫ odire beatitudinẽ:ſꝫ ex hoc nõ sequit̃.ergo necessario volo beatitudinẽ.qꝛ nullũ velle necessario elicit̃ a volũtate.49.dis.quarti.q.10.ſ.E

¶ Nõ sit̃r se hñt mala ad punitionẽ ⁊ bona ad remuneratiõnẽ.ꝗ ad hoc qꝺ mala pñt puniri tpaliter ⁊ sufficiẽter si pena eterna sit cõmutata in tpalẽ:sed bona merita ñ pñt pmiari sufficiẽter.p talẽ tpalẽ cõmutationem. nec p ↄ̃ns nisi ipm pmiũ eternũ in se sit collatũ: qꝺ nũꝗ fit via tori.⁊ iõ semp remanet ius sibi saluũ ad gloriã quã acqsiuit p illa merita.22.di.q̃r.q.vnica.D

¶ Nõ sit̃ erãt mali demeritorie ⁊ culpabilit̃r.dãnati. qꝛ nõ simul erãt ipsi in via ⁊ i termino.sicut nec boni. ⁊ lꝫ mõ sint in culpa: nõ tñ demerẽt̃ vt viatores eliciẽdo actũ quẽ elicere imputet̃ eis ad demeritũ.5.di.scdi.q.1.ſ.L

¶ Non solũ attrit⁹ p aliqꝺ tp̃s vsꝗ ad certũ instãs i vltio instãti recipit grãꝫ delẽtẽ pctm̃.tãꝗ p virtutẽ meriti de cõgruo: sed nõ hñs talẽ actũ ꝙ sufficiat ad meritũ de ↄgruo:ſꝫ tñ hñs volũtatẽ suscipiẽdi sacr̃m eccłie:⁊ sine obice peccati mortalis actualiter sibi facto vel in volũtate inherẽtis recipit nõ ex merito:sed ex pacto diuino effectũ istius sacramẽti.vt sic parũ attrit⁹ etiã attritiõe ꝙ hꝫ rõnẽ meriti ad remissionẽ peccati.volens tñ recipere sacr̃m pnie:sicut dispensat̃ in eccłia ⁊ sine obice in volũtate peccati mortalis in actu in vltimo instãti illi⁹ ꝓlationis ꝟborũ in quo.s.est vis sacr̃i isti⁹ recipiat effectũ sacr̃i.s.grãm penitẽtialem nõ quidẽ ex merito:qꝛ dispõ interior nõ erat sufficiẽs p modũ meriti:ſꝫ ex pacto dei assistentis sacr̃o suo ad effectũ illũ ad quẽ istituit sacr̃m.alioqn nõ appareret quõ sacrꝫ pnie eẽt secũda tabula si nũꝗ p ipm vt sacramẽtũ ẽ posset recupari scda gr̃a amissa.ſꝫ tñ p attritionem tãꝗ p preuiã dispõnem ⁊ p conditionẽ tãꝗ p dispõnẽ completiuã.14.dist.quarti.q.4.E

¶ Nõ solũ cũ vxore:ſꝫ cũ ↄcubina vel meretrice ↄ̃hit̃ affinitas ↄsanguineoꝝ ipsius viri:imo in incestu:nõ sufficit ad affinitatẽ ꝓprie dictã ꝙ sit vxor: ſꝫ reqrit̃ carnalꝭ ↄiũctio:vt hr̃.35.q.vi.fraternitatꝭ.vbi dꝛ de ↄiugib⁹ ꝙ si vna caro fuerit nõ p̃t eẽ ꝙ aliqs sit ꝓpinqu⁹ vni eoꝝ qn ptineat alteri.in ꝗ dat̃ itelligi affinitatẽ nõ ↄ̃hi nisi mediãte cõmixtione carnali.extẽdẽdo tñ affinitateꝫ dꝫ ↄ̃hi nõ solũ cũ vxore carnaliter cognita.ſꝫ etiã cũ nõ cognita.⁊ qꝺ plus est cũ illa cum qua pcise ↄ̃hunt̃ spõsalia.Ubi est aduertendũ ꝙ istud vinculũ ↄtractũ ad aliquã ꝓpter cõiũctionẽ eius ẽ

eius cū aliquo cōsanguineo: et hoc siue cōiūctionē mr̄imonialē siue cōcubinariā: dicit̄ cōmuniter publice honestatis iusticia. 41. dist. quarti. q. vnica. B

¶ Nō solū i relationib⁹ realib⁹ non pōt esse eadē relatio realis in vtroq₃ extremo: s₃ alia ꝛ alia. Imo hoc verū est in relationib⁹ ꝑm ronē: ꝙuis em̄ relatiões rationis sint diminute entitatis respectu relationū realium: tn̄ in sua entitate habent oppositionē ꝛ distinctionē correspōdentē sue entitati: vt pꝫ in exēplo satis cōuenienti: relatio em̄ cause vt dr̄ de deo est tm̄ rōnis: et tn̄ ipsa causa suo modo oppositionē ꝛ incōpossibilitatē tantā habet ad causatum sicut paternitas ad filiū. 6. q. quoli. Bb

¶ Nō solū pctā s₃ circūstātias pctōꝝ notabiliter aggrauātes includit p̄ceptū. iuxta illō Augu. pri⁹ cōsideret qualitatē criminis in loco: in tp̄e: in ꝑseuerātia: in varietate ꝑsone ꝛc. sal tē illas dico aggrauātes et necessario cōfitēdas q̄ spāli ꝓhibitiōe ꝓhibent̄: verbi grā. alienū accipe est illicitū. s₃ spāli ꝓhibitiōe ꝓhibet̄ accipi de loco scrō: et iō spāle pctm̄. s. sacrilegū per hāc circūstātiā cōstituit̄. Silr̄ ē illicitū non suā cognoscere: s₃ si qua ꝓpinqua sit spāli ꝓhibitione ꝓhibet̄. ꝛ iō spāle pctm̄. s. incestus ꝑ hāc circūstātiā cōstituit̄. frequētia etiā nō ē dubiū qȝ est circūstātia simplr̄ ponēs aliud pctm̄: q₂ qualibet vice cōmittit̄ nouū pctm̄: ꝛ de similib⁹ simile habeatur iudiciū. Multe autē sunt circūstātie: ex qb⁹ pctm̄ est aliq̄ mō grauius: q₂ si minor tētatio et hoc vel ex ꝑte obiecti: vel ex ꝑte ꝑsone peccātis de qbus nō est ita certū ꝙ oporteat illas ↄfiteri tn̄ tutuꝫ et vtile est hoc fieri. De aliis vero q̄ nihil ad. b. puta sine q̄ esset tāta grauitas cū alia circūstātia impertinēte fatuū est cōfiteri: vtpote si aliquis peccat cū aliqua q̄ vocatur Berta vel Lucia ꝛ huiusmodi. 17. dist. quarti. q. 1. N

¶ Non sufficit sola volūtas ad meritorie volēdū: s₃ reqrit̄ grā tāꝙ ꝑncipiū cooperās: nec ista volūtas est ꝑtiale ꝑncipiū ꝑncipale vel sufficiēs ad ponēdū ꝑtiale ꝑncipiū. s. gratiā iesē: ꝙuis em̄ grā iā habita volūtas vtēs sit ꝑncipale agēs respectu act⁹: tn̄ grā nō habita ipā nō est sufficiēs ad ponēdū gratiā iesse: q₂ grā nō pōt inesse nisi a solo deo creāte ꝛ ita angel⁹ non hꝫ totale ꝑncipiū actiuū ad agēdū talē actū: nec ē ꝑncipale partiale ꝑncipiū actiuū in cui⁹ ptāte sit producere reliquū ꝑncipiū actiuū ꝑtiale inesse: ꝛ amouere ipedimētū vsus sui ꝛ sui cōprincipii ad eliciēdū actū ꝛ effectū cōmunē eoꝝ. Exēplū isti⁹ eēt. si qs habēs visum eēt in tenebris: l₃ tūc habeat ꝑncipiū ꝑtiale act⁹ vidēdi: ꝛ ꝑncipale ꝑncipiū vidēdi: qn̄ ↄcurrūt lumē ꝛ potētia visiua: nō tn̄ hꝫ tūc totale principiū: nec principiū ꝑncipale sufficiēs ad ponēdū illud qȝ reqrit̄ ad effectū istoꝝ duoꝝ ꝑncipiorū ꝑtialiū: nec etiā posset amouere ipedimenta: ꝛ iō l₃ iste habeat potētiā visiuā ꝑ quāto hꝫ principiū diminutū respectu visiōis: nō tn̄ in ptāte ei⁹ eēt videre. Ita dico ꝙ in potestate angeli nō est meritorie velle: q₂ nō est in potestate eius hr̄e grauā

nec per ꝯñs vti grã: nec etiã vti voluntate sua cũ gratia ista ad actũ suũ eliciẽdũ: et oẽs he negatiue sunt vere: qꝛ nõ est i potestate eiꝰ hr̃e formã: qua vtat nec amouere impedimento. 7. dist. secũdi. q. vnica. H

¶ Nõ sufficit ad vnitatẽ ꝑuationis vnitas subiecti et habitus oppositi sed requirit̃ vnitas cõtinuitatis eiusdem in subiecto eo mõ quo põt hr̃e esse in subiecto pꝫ hoc per simile: qꝛ ad vnitatẽ negationis nõ sufficit vnitas affirmationis: nã nõ sor. qḋ est negatio vnius numero affirmationis põt esse non solũ plura numero: sed in pluribꝰ specie et genere: et tot eẽ quot sunt entia que nõ sunt sortes: ita et priuatio põt eẽ eiusdẽ forme et tñ nõ eadẽ: põt esse in eodẽ subiecto plurificata: si sit interruptio: sicut ⁊ habitus eiꝰ est plurificatus si cũ interruptione inesset illi subiecto siue eñ positiuũ siue priuatiuũ in vel negatiuũ ideꝫ numero reparare hoc 22. dist. quarti. q. vnica. V

¶ Nõ sunt ꝑsone equales ꝑꝫ sapiẽtiã nisi vt habẽtes vnã magnitudinẽ: ⁊ iõ si ꝑm quãcunqꝫ ꝑfectionẽ essentialẽ sunt equales: semꝑ proxima rõ equalitatis est magnitudo illiꝰ ꝑfectionis: ⁊ iõ ꝑ solã magnitudinẽ intelligit ipse quãcũqꝫ ꝑfectionẽ essentiale: quãtũ .s. ad illud qḋ est fundamentũ equalitatis: qꝛ nulla fundat nisi sub rõne magnitudinis. 6. q. quoli. C

¶ Nõ sunt opposita i diuinis: i mo: nec in creaturis transire et manere si recte intelligat̃: trãsire ꝓpter realẽ idẽtitatẽ: ⁊ manere ꝓpter ꝓpriã q̇ditatẽ: nec seq̇tur: manet. ergo manet realiter distinctũ: sꝫ sicut aliq̇d manet qꝛ sua ꝓpria q̇ditas nõ est destructa: siue ꝑ corruptionẽ siue per resolutionẽ in separatã potentiã: siue ꝑ cõfusionẽ; sicut ꝑmo mõ trãsit ignis i aquã scḋo mõ si ꝑ potentiã diuinã resolueret̃ ignis i materiã ꝑmã ꝑm se manẽtẽ tertio mõ si ex eo ⁊ aq̇ generaretur mixtũ neutriꝰ actualitate manẽte: nullo istoꝝ modo rũ trãsit aliq̇d in diuinis: ⁊ solũ modo sic trãsire infert nõ manere. Non ergo seq̇tur oppositũ manet: hoc est in ꝓpria et ꝑfecta ⁊ plena actualitate: ergo manet realiter distinctũ. 6. q. quoli. M

¶ Nõ sunt i deo ꝟtutes ꝑm illḋ imꝑfectiõis qḋ est i eis: sꝫ ablato eo qḋ est imꝑfectionis: sicut pꝫ in exẽplo adducto de tẽperãtia: illud eñ req̇rit in natura tẽperata posse esse aliquã delectationẽ imoderatẽ ⁊ hoc est imꝑfectiõis: ⁊ ꝓpter hoc magis ꝓprie ponimꝰ ibi iustitiã qꝫ tẽperãtiã: qꝛ illa non ita requirit aliquẽ excessum in passionẽ vel aliquã talẽ imꝑfectionẽ sicut req̇rit tẽperãtia vtrũ tñ iustitia vt ibi est sit virtꝰ quãtũ ad illã rõneꝫ qꝫ sit distincta formalr̃ a volũtate ⁊ quasi regula eiꝰ vel tãtũmodo sit volũtas sub ratione ꝑme regule seipaꝫ determinantis: dubiũ est: qꝛ si scḋam ponat̃ magis soluitur ratio: qꝛ tũc nõ est ibi sub ratione virtutis moralis. 49. dist. quarti. q. 1. M

¶ Nõ tm̃ ad creaturã relatio nõ includit̃ in rõne eẽntiali alicuius ꝑsone: sꝫ nec aliqua mõ potest ꝑtinere ad aliqua: quin vniformiter ꝑtineat ad totaꝫ trinitatẽ: qꝛ tota trinitas vniformi-

ter se hʒ ad oẽ aliō a se ꝑm esse: siue ꝑm esse i re: siue ꝑm eẽ intelligibile. 27. di. ꝓmi. q. 3. J. L.

¶ Nō tm̄ itellect⁹ patit̃ ab obiecto reali imprimēte speciē realē: sʒ ab illo obiecto: vt in specie intelligibili: patit̃ passiōe intentionali: et illa passio ē receptio intellectiōis: q̃ est ab intelligibili iquātū intelligibile ē relucēs in specie intelligibili: ⁊ istō pati est itelligere. qđ si arguas ꝙ tūc intellectio nō est mot⁹ rei ad aīaʒ: dico ꝙ nō seqtur: qꝛ impressio speciei est qđā mot⁹ rei ad aīam: quaten⁹ res hʒ esse in illa spē: intellectio etiā sequēs speciē impressaʒ est mot⁹ rei ad aīam: q̃ten⁹ ꝑ itellectionē obiectū hʒ eē i aīa actualr̃ cognitū: qđ pri⁹ tm̄ habuit eē habitualiter cognitū. 3. di. ꝓmi. q. 6. J. L.

¶ Nō tm̄ realr̃ ⁊ vere dꝛ xp̄s sic fili⁹ Marie: sicut de⁹ realr̃ ⁊ vere dꝛ dn̄s creature. sʒ reali ꝑfiatione passiua accepit illā naturā actualr̃ existētē ꝓpter qđ se quit̃ ipm̄. reali filiatiōe eē filiū. 8. dist. tertij. q. vnica. J. G.

¶ Nō tenet̃ aliqs necessario habere falsaʒ opionionē de suo superiori: sʒ inonitio ei⁹ vel prece ꝓtūꝑōt in se esse irrationabile et infructuosum: et rōnabiliter et vtiliter tunc laborādū est ad ei⁹ reuocationē ⁊ ad correptionē vel amotionē talis ꝑlati fatue precipiētis. ⁊ tunc nō tenet̃ subdit⁹ reputare preceptū eius tāq̃ rōnabile et fructuosum. sʒ pōt oppositū reputare sicut est et sic contēnere nō approbādo 3. dist. quarti. q. 4. F.

¶ Nō tenet̃ hō nec tētiōe necessitatis ꝯ quam sit pctm̄ mortale. nec tētione minori ꝯ quā sit peccatū veniale. referre semper actū suū in deū actualiter vel virtualiter: qꝛ deus nō obligauit nos ad hoc: neq̃ videt̃ eē in istis actib⁹ sufficiens rō bonitatis: vt sint meritorij: qꝛ nō vr̄ minor relatio sufficere ad meritū q̃ relatio virtualis q̃lis non est hic. Sūt ergo multi act⁹ indiferētes nō tm̄ ꝑm esse qđ habēt in specie nature: sʒ etiā ꝑm esse qđ habēt in eē morali. ⁊ sunt ēt indifferētes ad bonū meritoriū et malū demeritoriū: qꝛ vnū indiuiduū pōt eē tale et aliō tale. multi etiā singulares act⁹ eliciti sunt indifferentes: q̃ nec sunt tales neq̃ tales: ⁊ nō solū act⁹ nō humani de qb⁹ non est sermo sicut mouere barbā: lanare festucā: ⁊ hm̄ōi q̃ ꝓcedūt ex sola imaginatiōe non ex libero arbitrio impellentē: sed etiā de actibus libere elicitis. 41. disti. secundi. q. vnica. C.

¶ Nō video quin esse i alio ente sit inferius: q̃ esse in se: et quin sit magis imꝑfectionis dependere q̃ nō depēdere: ⁊ ideo dico ꝙ omne esse cuiuscūq̃ alterius generis substātia. s. accidētis: est imꝑfectius quocunq̃ qđ est pars substātie sicut ē materia. 12. dist. scđi. q. 2. J. E.

¶ Nō videret̃ aliqđ nisi eēt medium: nō ꝙ de per se rōne coloris visibilis sit aliqđ causare in medio: ad hoc ꝙ videat̃: sed qꝛ species visibilis ⁊ visio sunt effect⁹ ordinati eiusdē obiecti vt coloris: ita ꝙ species pri⁹ nata est gigni q̃ visio: sicut act⁹ primus q̃ actus secūdus. s. prius est species in medio vel organo ꝓpinquiori q̃ in medio vel organo distātiori: sicut in vniuersa

liter forma eiusdez rõnis prius cãtur in ppinquiori q̃ in remotiori.9.di.secundi.q.2.f.C

¶ Nõ vr q aliqua rõ intrinseca quare naturali repugnet quin semp quocũqz p se existente possit aliqd minus eo p se existere lz rõ extrinseca forte impeditiua talis p se existentie assignet contrarietas corrumpentis, 2, dist.secundi.q.9.G

¶ Nõ vr 9dictio:qd in pmo instãti pena insit vel infuisset nature angeli potuit et imediate dari a deo p illo pmo instãti sicut z beatitudo. dicẽte Aug.3. de lib.arbi.si de9 ab initio fecisset hoiem in pena:nõ eẽt pter hoc vituperãdus de9 nec iniustus:sed si ab initio nõ fuisset i pena:z postea fecisset eũ in pena sine suo demerito vituperãdus esset.5.di.secũdi.q.2.f.B

¶ Nõ vr intelligere rõnẽ actionis q ponit eã ita absolutaz q simpliciter nullũ respectum habeat ad pductum vel passum: immo nec actio in diuinis est quin sp p eã aliqdvel aliqs accipiat esse.13.di.quarti:q.1.f.B

¶ Nõ vr necessariũ ad relones realẽ q illd absolutũ qd est fundamẽtũ vnius relonis ex se inclinet ad reliquũ: sed q ipm sit tale q posito termino ad ipsuz et ad terminũ sequat talis habitudo ex natura extremorum ita q quecũqz relatio 9sequitur ad extrema ex nã rei sine consideratione intellectus est realis et tũc dico q oẽ agẽs creatũ tale est q posito aliquo effectu p ipsum ad ipsuz vt ad fundamẽtum et ad productiuũ:vt ad terminum 9sequitur habitudo eorum:rõ agẽt quare relatio realis actualr 9sequi r:non est nisi q: hoc est hoc:et illd ẽ illd. sicut rõ quare albedine: et albedine positis sequitur relatio realis actualis: vt siltudo nõ est nisi hec albedo:z illa albedo z binarium z ternarium posita in esse quare sequitur maioritas z minoritas realisnõ est alia rõ:nisi q hic est binari9:z ille ternari9: sed tñ rõ potentialitatis in fundamẽto et termino:qre.s. possit sequi habitudo realis posset assignari generalis: quecũqz eñ possunt esse partes alicui9 toti9 sunt possibilia ad formam illi9 toti9 z sicut etiã si pñt esse pres alicuius toti9 vni9 p se possunt esse possibilia ad formam illam qua illd est p se vnũ: sicut p3 de partibus corporis organici respectu ale intellectiue et etiã si pñt esse partes alicui9 vni9 vnitate ordinis:pñt esse possibilia ad formã illi9 a qua illud totuz est vnũ fm ordinẽ:z gñalr p3 p positio de potẽtialitate partiũ fm phm.5.met.vbi vult q partes sunt sicut materia respectu toti9 oia aũt creata:q: limitata nata sunt eẽ pres toti9 vniuersi qd est vnũ vnitate ordinis:sicut p3.12.met.z iõ quodlibet illorũ est potẽtiale ad istã formã q̃ est ordo : vt .s. habeat ordinem ad aliã partẽ:z hoc vel fm eminẽtiam q̃ est in naturis diuersis i vniuerso:vel fm equalitatẽ : q: ordo est pariũ dispariũqz reruz dispositio: fm Aug.de ciui.dei. vel fm actionẽ et passionẽ :siue fm cãlitatẽ:et iõ qdcũqz agens creatũ producẽs effectũ ita potẽtiale est:q: ad ipm: et ad effectũ pductũ potest consequi ordo inter ea:non sic inter agens

illimitatū et ei⁹ effectū: qȝ illud agēs nō est potētiale: nec ad formam absolutā: nec ad relationem propter eius infinitatem. 30. distinc. primi. q. 2. Q

¶ Nō vr̄ necessitas ponēdi virtutes morales infusas. sed acq̄sitas tantū in his q̄ habent eas acq̄sitas vl̄ habere possunt: nec etiā in alijs q. s. nō possunt eas acquirere ꝓpter defectū vsus li be. arb. qȝ nō est maior rō: quare isti debeant habere. ⁊ nō illi. 36. dist. tertij. q. vnica. P

¶ Nō vr̄ ꝙ aia possit attingere ad itellectionē alicui⁹ obiecti: et mediāte sensu: quin ad intelligēdū idē obiectū possit angel⁹ attingere sine sensu. 15. q. q. j. C

¶ Non vr̄ ꝙ illud ꝙ fundat̄ in aliquo possit hr̄e rōnem aliquā necessitatis vlteriorē vltra illō in quo fundat̄ nec ēt ꝙ fundatū posset habere duplicē rōnem necessitatis: ⁊ illud in quo fundat̄ tantū vnicā: qȝ tūc circūscripta p̄ impossibile vel possibile illa vnica ratiōe necessitatis in fundamento adhuc remaneret alia rō necessitatis in fundato: et ita illud fundatū remaneret necessarium. ⁊ tñ nō remaneret necessitas fundamēti. 16. q. q. P

¶ Nō vr̄ ꝓbabile ꝯdicere ph̄is in illo ꝓmo noto de beatitudine ꝙ cōsistat in opatione vel nō licet eñ errauerint vel poti⁹ nō attingerint in quo obiecto vel magis sub qua rōne sit beatitudo: tñ istud primū notū in quo sit ꝑfectio finalis creature rōnalis an. s. in potētia vel eēntia quorū distinctionē habem⁹ ab eis: an ēt in operatiōe vel habitu q̄ sitr̄ habem⁹ ab eis nō ē verisimile eos latuisse. 49. distin. quarti. q. 2. infra. H

¶ Nō vr̄ rōnabile ꝙ vna forma naturalis quātū ad inclinationē suā naturalē subsit volūtati create: si eñ graue manēs actu graue moueret̄ sursū a deo et si graue sit in perfecta potētia obediētiali ad deū nō tamē videt̄ moueri passiue naturalr̄ ex parte sua. ⁊ quicq̄d fit ibi nō videtur ꝙ aliqua forma naturalis inclinatione sua naturali subsit oino in oī actu suo volūtati create. ita ꝙ ad hoc naturaliter inclinetur ad qḋ voluntas creata vult eā inclinari. 3. dist. secundi. q. 10. E

Obiectū circa qḋ ꝑfici pōt viator: nō pōt eē nisi de⁹ vel creatura: sed circa deū sufficiēter ꝑficit̄ trib⁹ virtutib⁹ theologicis. et hoc ꝑfectissime quātū ꝑfici pōt si illi tres habitus sint perfectissimi in suo genere: circa creaturam vero non loquēdo de speculatiuis: intellectus ꝑfectissime ꝑficitur p̄ prudētiam: si prudentia sit perfectissima: ipsa eñ est de oī agibili: ⁊ quātū ad oēm conditionē agibilis perfectissima notitia. Similiter quātum ad appetitū perfectissime perficit̄ tribus virtutibus moralib⁹ si sint perfectissime: qȝ tam circa aliū et appetibile alteri ꝗ̄ circa se ⁊ appetibile sibi ⁊ hoc vel primo ⁊ directe: vel secūdario ꝓpt̄ illa prima: et hoc intelligēdo de istis quatuor virtutibus cardinalib⁹ ꝙ nō sint in aliquo vnus habitus numero. q̄ sit sibi vniuersalis tēperantia vel vl̄is iustitia: hoc est circa oīa sed ꝙ singule spēs iustitie insint in suis proprijs singularib⁹. Per tres

aűt virtutes theologicas suffi-cienter perficitur viator circa deű imediate:qr circa ipsum vt immediate cognoscendű in via sufficiéter pficit fides:qr de deo in via nő pőt haberi nisi cognitio fidei:sicut dictű est supra in tertio.di.24.Circa autē ipsum vt diligibilē in se sufficiéter pficit charitas:et vt appetibilē vt cõmodű mihi sufficiéter perficit spes:sicut pz in questionib⁹ superiorib⁹ de fide spe et charitate sed nõ cõuenit viatorē habere circa deum actus ordinatos alios ꝙ intelligere diligere ipsum in se et appetere eű mihi vt bonű meű. Cõsimiliter circa omne aliud bonű a deo vt circa obiectum sufficiéter perficitur viator habitib⁹intellectualib⁹: & appetiuis.Sed isti habit⁹ intellectiui perficiētes intellectű sunt virtutes intellectuales:et ille sufficiēter perficiűt viatorē quãtű possibile ē:r ad cõsiderãdű:et ad syllogizandű practice habit⁹ēt vt appetiui sunt virtutes appetitiue:q̃ virtutes sufficiēter perficiunt viatorē ad appetēdű vel ad diligēdű: siue in ordine ad se:siue ad aliud. Igit hõ perfectus tribus virtutibus theologicis et virtutib⁹ intellectualib⁹ speculatiuis et practicis r virtutib⁹ moralibus ordinantib⁹ ad se:et ad alterű perficit quãtű pőt cõpetere viatori.r ideo non vr aliq̃ necessitas ponēdi aliquos alios habitus ab istis q̃ sunt virtutes theologice intellectuales et morales. 34.dist.tertij.q.vnica.C

CObiectű fruitionis opz ꝙ sit aliqua bonitas q̃ditatiua:r nõ pfectio suppositi: quia pfectio suppositi:vt distinguit cõtra pfectionē quiditatiuã:nec est formalis rõ agēdi nec est formalis rõ termini alicuius actionis.pfectio aűt q̃ditatiua non est nisi pfectio abstracta a supposito.q̃ de se respicit omne suppositum indifferēter.et ideo bonitas vt terminat actű fruendi opz ꝙ sit tm perfectio quiditatiua. vnitas aűt pőt esse r pfectio q̃ditatiua:r rõ suppositi:qr non dicit rationē de se pncipij actus nec rationē formalē termini alicuius actus est igit bonű nõ quocűqz modo sumptű : sed bonum quiditatiue sumptű terminus fruitionis:qr est perfectio quiditatiua.que.s.est ratio essentialis:r nõ rõ suppositi.sed vnitas vno mõ est rõ eēntialis.alio mõ ratio suppositi.scdo modo non est ratio formalis nec terminus formalis act⁹ fruitiõis.Ideo dico ꝙ eius prima diuisione diuidit in ens quiditatiue:r in ens habēs q̃ditatē:qđ est ens subsistens.Nűc aűt:quicq̃d est pfectio formalis est ens quiditatiue et entitas quiditatiua.nam pfectio formalis est:q̃ in quolibet ente meli⁹ est esse.ꝙ nõ esse sz nihil ē tale nisi sit entitas q̃ditatiua put abstrahit a subsistere.Ens aűt subsistēs hñs q̃ditatē est cõtrahēs illã pfectionē.Et nõ est formalr illa perfectio q̃ditatiua.Nűc aűt est ita: ꝙ vnű qđ cõuertit cű ente est tã ens quiditatiue qđ ens subsistens et ideo est tã essentiale ꝙ notionale:sed bonű(vt hic loqmur de eo) vt dicit formalē rationē terminãdi actum volitionis : est entitas quiditatiua.1. distinc.primi,q.2.R

¶Obiectū hz aliq̄ cālitatē par tialē respcū intellectiōis: et hoc inq̄tū est actu intelligibile: et intellect⁹ hz suā cālitatē respectu eiusdē act⁹ fm quam cōcurrit cū obiecto ad talē actionem pfecte pducendā: ita q̄ ista duo q̄si sunt i se pfecta et vnita sunt vna cā integra respectu intellectionis. 3. di. scdi. q. 8. C

¶Obiectū inq̄tuz motiuū ⁊ in quātū prio terminatiuū: ⁊ per ɔñs vt dupl'r necessario requisitū vel coexactū ad actū est eque illimitatū ⁊ iō nihil aliud est sic obiectū: tñ aliud est obiectū secūdario terminās nec opz obiectū illimitatū eē precise terminās q̄uocūq̄ actū: sic precise est mouēs et rō actus: qz aliqd pōt seq terminū pmū: ⁊ esse terminus scdo: nihil aūt pōt esse scdario mouēs ad actū: rō est qz oē mouens aliq̄aliter p̄cedit actū nō autez q̄uocūq̄ terminās precedit nec coexigitur ad actū: sed scdario terminās seqtur actum sicut mēsuratū ⁊ cātū: sicut intellectio in nobis sequitur obiectū. 35. di. q. vnica. s. M

¶Obiectū nāle hoc est naturaliter attingibile adequatū intellectui nostro ⁊ si p statu isto sit quiditas rei materialis vel forte adhuc spālius q̄ditas rei sensibilis intelligendo non de sensibili pprie solū: sed ēt de incluso eēntial'r vel virtual'r in sensibili: tñ obiectū adequatū intellectui nostro ex natura potentie nō est aliqd spālius obiecto intellectus angelici: qz q̄cqd pt intelligi ab vno ⁊ ab alio ⁊ hoc saltē cōcedere dz theologus q̄ ponit istū statū nō eē naturalē nec istā impotētiā intelligendi respectu multoꝝ intelligibiliū eē naturalē sz penalem. Juxta illd. 15. d tri. 27. certa lqūit oculis tuis interiorib⁹ lux illa mōstrauit illa. s. eterna de qua ibi locut⁹ ē: ⁊ subdit q̄ igr cā est cur acte fixa lucē ipsam videre non possis: nisi vtiq̄ infirmitas et q̄s eā tibi fecit: nisi iniq̄tas ⁊ de hoc supra ibidē. O tu aīa mea vbi te sentis eē: vbi iaces sequitur āgnoscis recte te eē in hoc stabulo quo samaritan⁹ ille pduxit illū quē reperit multis a latronib⁹ inflictis vulnerib⁹ semiuiuū relictū. Tñ phs q̄ statū istū diceret simpl'r naturalem hmōi: nec aliū exptus erat: nec rōe cogēte ɔclusit diceret forte illd eē obiectū adequatū itellectus humani simpl'r ex natura talis potētie q̄ ρcepit sibi esse adeq̄tū p statu isto. 14. q. q. P

¶Obiectū volitū a diuina voluntate nō mutaꝛ in isto eē: qz nō potest eē successiue sub oppositis ɔtingēter tñ est isto esse: ⁊ hec contingentia est a parte voluntatis producentis ipsum in tali esse: et ista contingentia voluntatis potest esse sine mutatione voluntatis. 39. dist. primi. q. 1. s. T

¶Obiectum nō est presens intellectui possibili in cognitione abstractiua ante actum elicitū nisi per aliquod representatiuū quod voco speciem. 3. di. primi. q. 6. s. E

¶Obiectū primū idest adequatum intellectus angelici nō est essentia sua: sed totū ens comprehendens sub se spēs intelligibiles ⁊ sensibiles: lz aūt eēntia sua sit actu itelligibilis: nō tamē singulare sensibile loquē

do de intelligibili intellectione abstractiua tali quali cognosci tur vte.9.dist.scdi.q.2.I.N

¶Obiectū p̄mū habit⁹ cōtinet sub p̄° obiecto potētie:vel saltē nō excedit: q: si habit⁹ respicit aliqd obiectū:qd non cōtinetur sub p̄mo obiecto potētie:s3 excedit:tūc ille habit⁹ nō eēt habit⁹ illi⁹ potētie:sed faceret eā nō esse illā potentiā:sed aliā.3. dist.primi.q.3.B

¶Obiectū p̄mū potētie assigna tur illd qd adequat potētie in rōne potētie:nō aūt qd adequa tur potētie:in aliq̄ statu: quem admodū primū obiectu3 visus non ponit illud qd adequat vi sui existēti i medio illuminato lumine cādele p̄cise: sed qd natū est adequari visui ex se: quā tū est ex natura sui:nūc aūt vt probatū est prius cōtra primā opinionē ad questionē de p̄mo obiecto intellect⁹: hoc est adequato:q̄ ponit q̄ditatē rei materialis esse primum obiectū: nihil pōt adequari intellectui nostro ex natura potētie in ratione primi obiecti nisi cōmunissimū:tñ pro statu isto ei adequat in ratione motiui quiditas rei sensibilis: et ideo pro statu isto nō naturaliter intelliget alia q̄ nō cōtinētur sub illo primo motiuo.3.dist.primi.q.3.F

¶Obiectū primū prius nāliter est p̄sens potētie respicienti tale obiectū vt primū q̄3 secundariū obiectū sit presens:ꝛ hoc maxime verū est qñ solū primū obiectū ex natura rei ꝛ ex se est obiectū:et secūdariū obiectū non ex se est obiectū illius potētie: sed fit per actū istius potētie in tali esse hoc modo primū obiectū intellectus diuini ꝛ voluntatis diuine est sola essentia diuina. et oīa alia sunt tñ scdaria obiecta ꝛ producta aliquo mō in tali eē obiecti p̄ actū intellect⁹ diuini.pri⁹ igit naturalr est essentia diuina p̄sens itellectui suo (vt p̄mū obiectū) q̄3 aliqd aliud: sed intellectus diuinus habēs essentiā obiectū sibi p̄sens non tñ est potētia opatiua circa illud:sed potētia p̄ductiua notitie adeq̄te illi intellectui vt p̄n cipio productiuo: ꝛ illi essentie cuius est vt obiecti igit tūc est productiua verbi infiniti ꝛ per consequēs verbi geniti in nā diuina.Similiter volūtas habēs essentiā illā actu intellectam vt obiectū sibi presens:non tñ est potētia opatiua qua .s. formaliter habēs eā amet ipsum obiectū:sed etiā potentia p̄ductiua amoris adequati infiniti: ꝛ per cōsequēs p̄sone spirate in natura diuina:prius ergo naturaliter q̄3 intellectus ꝛ volūtas diuina habeāt vel respiciant aliquod aliud obiectū secūdariū: habet cōpleta rō p̄ductiōis p̄sonarū diuinarū intrinsecarū: ꝛ per cōseq̄nēs ille p̄sone pri⁹ p̄ ducūtur q̄3 aliquod aliud obiectū presentetur:ꝛ p̄ ɔñs multomagis pri⁹ q̄3 aliqd aliud obiectū causet.1.dist.scdi.q.1.I.D

¶Obiectū p̄portionatū potentie supiori est cōe ad obiectū p̄portionatū potētie inferiori: et ita ens ſm q abstrahēs a sensibili ꝛ insensibili est vere p̄prium obiectū intellect⁹:quia intellectus tā q̄3 potentia superior potest habere actū tā circa sensibile q̄3 circa insensibile.vnde ista abstractio q̄ videtur esse nō ape

propriatio: est sufficiēter appropriatio respectu potentie superioris: et est circa vtrunq3 obiectū per se qualis est intellect⁹. 3. dist. primi. q. 3. ſ. C

¶ Obiectū qdcūq3 si moueat ad aliquā notitiā: tunc ſm vltimū virtutis motiue mouet ad propriā et pfectā notitiā sui: igitur nec pōt mouere ad notitiā simpliciter pfectiorē illa: nec p consequēs ad notitiā ppriā perfectioris obiecti. 14. q. qli. ſ. D d

¶ Obiectū respectu potētie h3 pmo presentiā realē. s. approximationē talē: vt possit gignere speciē talē in intellectu: que est forma intellectus. Scdo p istā speciē genitā: que est imago gignētis: est obiectū presens sub rōne cognoscibilis siue repñsentati. prima presentia precedit secūdā naturaliter: q2 pcedit naturaliter impressionē speciei p quā est formaliter scda presentia. 3. dist. primi. q. 6. ſ. J

¶ Obiectū primū theologie in deo facit oia alia actu cognita in intellectu suo: ita q in primo signo nature est essentia diuina primo cognita in itellectu suo: z in scdo signo nature qditates virtualr cōtinētes veritates ppias. in tertio autē signo sunt iste veritates virtualiter cōtētē in illis quiditatibus sibi note. et non est ordo scdi ad tertium ſm causalitatē quasi ille qditates causent aliqd in intellectu eius: sed est tātū ordo effectuū eēntialiter ordinatoꝝ respectu eiusdem cause: puta q essentia sua quasi prius natura causat illas qditates sibi notas q̄ veritates de eis fiant note. Exemplum. si sol illuminaret aliquā partē ppinquā sibi: z alia pars remotior non esset illuminabilis nisi a sole pper eius opacitatē sol illuminaret partē aliā remotā nō aūt pars illuminata primo esset causa illuminationis secūde: eēt tñ ordo inter partē ppinquā z remotā: sicut ordo effectuū eiusdē cause: et tñ nō esset ordo cause ad effectum q2 pars illuminata nihil agit i partē opacā remotā. Ita in proposito hec essentia dei in intellectu suo facit alias quiditates actu notas z quasi posteri⁹ naliter facit veritates illas i istis contētas notas intellectui illi: tñ ille qditates finite nullā virtutē habēt respectu itellect⁹ diuini immutādi: q2 intellect⁹ diuinus nō est nat⁹ pfici ab illis quiditatib⁹: q2 ille est infinit⁹ z ille qditates finite: et infinitū a finito nullo mō pficit: ita q si i tertio instāti nature diuina natura non moueret ad vlteriorē notitiā veritatū nūq3 intellect⁹ intelligeret eas: q2 a nullo alio motiuo illam notitiā posset habere. 3. q. prolo. X

¶ Obiectū vt est in memoria pducit seipsum vt est i itelligētia vel est rō pducendi seipm vt est in intelligētia. q aūt obiectum habeat esse vtrobiq3 ſm qd vel ab eis differēs hoc est imperfectionis: q2 si memoria esset pfecta z itelligētia pfecta: obiectū esset simpl'r vtrobiq3 idē vtriq3. 2. dist. primi. q. 7. P

¶ Oblatio nō ptinet ad rōnē cōsecratiōis: nec necessario reqrit q offerat. offert eīn hostia non cōsecrata: et tūc est sacrificiū nō sacr̄m: l3 non vt ibi sit sacrificiū nisi aptitudinaliter. Esto etiā

q verū sit q opz quēlibet consi ciētē cōsicere in fide ecclesie bn̄ tn̄ pōt nō solū scismatic⁹ sz etiā heretic⁹ qđ plus esse. ponc q sit heretic⁹ circa eucharistiā habe re intētionē ecclesie i ɔficiēdo.ꝛ hoc intētiōe in vniuersali inten dēdo sic facere q xp̄i instituit fa ciēdū.ꝛ q ecclesia facit lз nō in tēdat in spāli:qꝛ credit euchari stiā nihil valere:sicut dr.2.prio rū.Contingit scire omnē mulā esse sterilē ꝛ dubitare de hac.13. dist.quarti.q.2.D

¶Obligatio ad penā p culpa cōmissa nō est aliqđ reale in aīa post actū pteritū:sed est tn̄ relō rōnis in obiecto volito vt voli tum est.16.dist.quarti.q.2.š.E

¶Oē accidēs forte posset deno minare subiectū suū in q est: si esset denominās:vel nomē im positum qđ significaret denola tionē cōuenietē forme respectu talis subiecti.Hoc mō nō est de nolatiuū ipositū a spēb⁹ colorū: qꝛ denolatiua iposita a colorib⁹ denomināt subiectū hn̄s colo res sm eē reale. si aūt eēt deno minatiuū ipositū qđ denolaret subiectū hn̄e formā sm esse intē tionale:nō sm esse reale:bn̄ pos set mediū denolari a tali nomi ne albi:ꝛ tale est impositū a lu mine:ꝛ forte magis hic q̄ in co lorib⁹ pter maiorē pfectionē ꝛ euidētiā hui⁹ intētiōis q̄ alia rum intentionum visibiliū.13. distin.secūdi.q.vnica.J

¶Oē agēs naturale vel ē oīno primū:vel si est posteri⁹ erit ab aliq̄ priori naturalr determina tū ad agēdū.volūtas aūt nūq̄ pōt eē agēs oīno pmū:sz nec pt esse determinata nāt ab aliq̄ agēte superiori: qꝛ ipsamet est tale actiuū q seipsam determi nat in agēdo:sic intelligendo q si voluntas aliqđ necessario ve lit:puta.a.nō tn̄ illud velle cau sat naturalr a causante volūta tē:etiā si naturalr causaret vo lūtatē:sz posito actu pmo q vo lūtas est volūtas si ipsa sibi re linqueret:ꝛ si posset cōtingēter habere vel nō habere hoc velle: tn̄ seipsaз determinaret ad hoc velle.16.q.quolі.j.T

¶Oēs cerimonie tā veteris le gis q̄ noue reducēde sūt ad ali quod preceptū decalogi: ꝛ pos sunt ad illud reduci. Audi Isrl deus tuus vnus est vel ad illud Memēto vt diē sabbati sanctifi ces siue enim p primum siue p scdm pceptū dicamus deū pce pisse se honorādū vt deū sequi tur q ille cerimonie quibus se vult coli cadāt sub illo pcepto sicut ɔclusio sub premissis.17. dist.quarti.q.vnica.j.X

¶Oēs conclusiones mathe. de mōstrāt relatiōes: de subiectis qđ apparet pmo ex auctoritate phi.13.Meta.c.1.in fi.Boni aūt maxime spēs ꝛ ordo ꝛ commen suratio ꝛ determinatū q maxie ostēdunt mathe.scie:qꝛ illa ars est in pportiōne ꝛ mēsuris aliq̄ rū adinuicē.Scdo pз hoc p ex periētiā discurrēdo p conclusio nes mathe.in quib⁹ oībus cōi ter predicatuз est aliqua passio relatiua.sicut pз icipiēdo a pri ma cōclusione geometrice: vbi ondit equalitas laterū de trian gulo vel de linea recta hoc pre dicatū posset esse basim:vel la tus triāguli equi lateri.ꝛ ita in oibus aliis:puta q triangulus hз tres angulos eqles duobus rectis passio demōstrata de tri

bus angulis triãguli est ista.s. equalitas duob⁹rectis:ꝛ ita est in aliis:ꝛ.dist.scdi.q.4.j.C
¶Oē cōponibile caret pfectiōe illi⁹ cū q̄ cōponit ita ꝙ illō aliō cōponibile nō h3 in se oēm pfectionē:ꝛ olmodā idētitatē cū illo:qꝛ tūc nō posset cū illo cōponi.nullū autē infinitū caret eo: cū quo pōt aliquo mō esse idē: imo oē tale h3 in se fm perfectā idētitatē:qꝛ alias posset intelligi perfectius: puta si haberet illud in se:sicut cōpositū habet: ꝛ istud infinitū nō h3.ꝫ ratiōnē aūt infiniti est simplr:ꝙ ipsum possit intelligi perfecti⁹vel aliquid pfectius eo.Et ex hoc sequit vlterius ꝙ sit oino incōpositum:qꝛ si sit cōpositum aut ex finitis aut ex infinitis.si ex infinitis.nullū tale est cōponibile. si ex finitis ipm nō erit infinitū: qꝛ finita nō reddūt aliqd infinitū in perfectione sicut mō loquimur de infinito in perfectione. 8.dist.primi.q.1.j.G
¶Oē creabile prius erat poñe creari ex pte sui.s3 ista possibilitas nō fundat in aliquo eē simpliciter. sed in esse cognito.ita ꝙ esse cognitū cōcomitat possibilitas ad eē simplr:l3 formalr eē cognitū nō sit eē poñe.qꝛ esse cognitū est esse in actu l3 fm qd esse poñe est esse in potentia ad esse simplr:ꝛ non in actu:nec tn̄ eē in potētia est eē simplr s3 est fallacia fm qd ad simplr.sicut nec futurū eē est esse simplr nec esse preteritū est esse simplr:sicut em̄ preterijsse in esse simplr nō infert esse simplr:sic nec futurū esse in esse simplr infert eē simplr.igitur nec multo magis posse esse simplr infert esse simpliciter:qꝛ posset esse vꝭ esse remotius ab esse simpliciter q̄ fore.1.dist.secundi.q.2.G
¶Oē depēdēs depēdet ad aliqd oino ꝛ simplr indepēdēs.nā q̄ em̄ depēdētia alicui⁹sufficiēter terminaꝭ nisi ad aliqd oino indepēdens.et iō qn̄ duo eque dependent:neutrū est natū terminare alterū.sed vtrūq3 depēdet ad tertium independens.et ideo adiectiuum est depēdens ad substantiuū.qn̄ igitur adiectiuū additꝭ substātiuo saltē inuenit independēs ad qō terminaꝭ eius depēdentia:qn̄ autem duo adiectiua addunꝭ sibi mutuo.neutrū ad alterū depēdet: qꝛ neutrū terminaꝭ ad alterū: sicut neutrū terminat dependētiā alterius.sed depēdet ad aliqō tertiū.qō terminat sufficiēter depēdētiā eoꝝ amboꝝ.ꝛ ꝑpter hoc qn̄ termin⁹ numeralis additꝭ substantiuo:sicut si dicaꝭ duo spiratores:statim termin⁹ numeralis adiectiu⁹ h3 substātiuū terminās:ꝛ qꝛ adiectiuum determinat illud qō ei⁹ depēdētiā termiat.iō denotat significatū sui substantiui numerari qn̄ aūt additꝭ adiectiuo:vt cum dr̄ duo spirātes vtrūq3 est depēdēs.ꝛ iō neutrū determinat alterū:sicut neutrum determinat depēdētiā alteri⁹.sed ambo depēdēt ad tertiū:qō termiat eorū depēdentiā:et determinaꝭ ꝑ ipsa.Et hoc in ꝓposito est aliq vel persone quasi dicat tres aliqui vel:tres persone creantes: qꝛ l3 vsitate adiectiuū masculinū nō sit substātiuū:sed tn̄ neutrū sit substātiuū:tn̄ in diuinis qn̄ adiectiuū masculinū poniꝭ per se:tūc intelligiꝭ ibi esse sub-

stantiuũ vt q̄s vel ꝑsona:vt cū dr pr̄ ꝛ fili⁹ nō sunt vnus.sicut dicūt auctoritates:lz sit vnus deus:q꞉ vnus absolute positus significat adiectiue:ꝛ intelligit̄ ꝑe suũ substantiuũ.s.quis.vnde significat̄ ꝙ pater et fili⁹ sint vnus quis:vel vnus aliq̄s : vel vna persona.qd̄ est falsum.12. dist.pⁱmi.q.vnica.J.E

¶Oē ens finitū ad se ꝯsideratū sub rōne absoluta potest pertinere essentiatr ad aliqd̄ genus absolutū si est ꝑ se vnū:nullus em̄ modus concipiendi:cū quo stare pōt vnitas ꝑ se conceptus qui cōceptus sit absolutus tollit quin illud sic conceptū pertineat ad genus absolutū:q꞉ illud sic conceptū includit aliq̄d absolutū dictū de se in quid.et aliqd̄ inequale ꝑ qd̄ distinguit̄ ab aliis cōceptibus absolutis: vt genus ꝛ differentiā extra intellectum.1.dist.sc̄di.q.5.E

¶Omne itelligere i nobis exp̄ssum est per actū dicendi:ꝛ ꝑ oē dicere exprimit̄ aliquod intelligere:et ꝑ aliud dicere aliud intelligere:ideo si vnicū est intelligere vnicū est dicere.sed ista ꝓpositio oīno nō hz ratiōnē veritatis in deo:q꞉ nō omne itelligere diuinū est per aliqd̄ dicere:imo intelligere paternū respectu cuiuscūq꞉ obiecti non est per aliqd̄ dicere.et ideo posset pr̄ quātū ad hoc habere intelligere vnicū respectu omniū obiectoꝝ:lz haberet singula dicere respectu singuloꝝ obiectoꝝ si singula obiecta haberēt ꝓpria verba.2.q.q.E

¶Omne itelligere ſm se acceptū ꝯuenit itellectui cōiter:ꝛ oē velle volūtati:ꝛ sīr oē nolle ſm se acceptū:q꞉ ita libere hz nolle sicut velle.ꝛ etiā illi cōparando hāc potētiā operatio vnius nō est discōueniēs aliꝗ.nihil ꝙ inuenitur ibi qd̄ sit positiuū disconueniens tali nature nisi passio distincta contra operationē vel opatio discōueniens : nō quidē ſm se:sed q꞉ nolita:imo generaliter omne nolitum positum tñ in effectu causat tristitiam.46. dist.quarti.q.4.J.B

¶Omne mobile alteratiōe vel latione ꝑ aliquā formā ꝓsuppositam illi motui est in loco:quia quātitas ꝓcedit necessario vtrū ꝙ istoꝝ motuū.Quod aūt generat̄ hoc est subiicit̄ generationi neq꞉ ꝑ illud ꝑ qd̄ subiicit̄ generationi neq꞉ per formā aliquā quā hz per generationē per se est in loco:q꞉ ꝛ si subiectū generationis actu esset habens formā substātialē ꝛ ēt hñs quātitatē aliquā que est ratio locādi tñ non haberet quātitatē vt est subiectū generatiōis:q꞉ quātitas nō est rō recipiēdi terminū istⁱ⁹ mutationis.ꝛ ita vl̄r subiectū gñatiōis:vt est ꝑ se subiectū non includit aliq̄d qd̄ sit ꝑ se rō essendi in loco:quia non est nisi tñ substātia licet eā cōcomitet̄ quātitas:sed illa nō est ꝑ se aliquid eius inquātum subiicitur generationi.11.di.q̄rti.q.3.J.E

¶Omne notionale ē relatiuū ad itra:ꝛ ecōuerso.eētiale aūt nō est relatiuū ad intra:q꞉ tunc esset cōe.ꝛ non cōe.1.q.q.J.E

¶Oēs phi cōiter i diffōne hoīs posuerūt rōnale tāq꞉ ei⁹ dr̄iam ꝓpriā.ꝑ rōnale itelligētes animā intellectiuā eē partē essentialē eius.nec breuiter inuenit̄ aliq̄s phs notabilis qui hoc ne-

set:lʒ ille maledict⁹ Auer. in fi
ctiõe sua.3.de aĩa.q̃ tñ nõ est in
telligibilis nec sibi nec aliĳ: po-
nat intelł'm eẽ quãdã subam se
paratã mediãtib⁹ phãtasmati
bus nobis ꝯiũgibilẽ: quã ꝯiun
ctionẽ nec ipẽ nec aliq̃s sequar
ei⁹ adhuc potuit explicare: nec
ꝑ illã ꝯiũctionẽ saluare hoiem
itelligere. nã ſm ipm hõ formał'r
nõ esset nisi q̃ddã aĩal irrõnale
excellẽs ꝑ quãdã tñ animã irr-
rõnalẽ ⁊ sensitiuã excellentiorẽ
aliĳs aĩab⁹.43.di.q̃rti.q.2.ſ.B

¶Oẽ ꝑ se agẽs agit ꝓpter finẽ:
quẽ cognoscit vel inquãtũ diri-
git a cognoscente finẽ: et ita oẽ
ꝑncipiũ ꝑ se actiuũ qḋ nõ est co
gnitiuũ vr dirigi in actione sua
a ꝑncipio cognitiuo ⁊ iõ planũ
est ꝙ illa tertia potẽtia executi
ua si eẽt: eẽt subordinata i agẽ-
do intellectui et volũtati: et sic
nõ posset ꝑ ipsam aliq̃d produ-
ci sine actu voluntatis vel intel
lectus.1.di.quarti.q.1.Aa

¶Oẽ ꝑ se itelligibile aut inclu
dit essentiał'r rõnẽ entis: vel ꝯti
net virtuał'r vel essentiał'r in in
cludente essentiał'r rõnẽ entis:
oia em̃ genera ⁊ spẽs: et indiui-
dua ⁊ oẽs ꝑtes essentiales gene
rum ⁊ ens increatum includũt
ens q̃ditatiue: oẽs drĩe vltime
includunt in aliq̃b⁹ istoꝝ essen
tialiter vel q̃ditatiue: oẽs pas
siones entis includunt in ente
et in suis iferiorib⁹ virtuał'r. igi
tur illa q̃b⁹ ens nõ est vniuocũ
in q̃d: includunt in illis quibus
ens est sic vniuocum. ⁊ ita pʒ ꝙ
ens hʒ primitatẽ cõitatis ad pri
ma intelligibilia: hoc est ad cõ-
ceptus q̃ditatiuos generũ spe-
cierũ indiuiduoꝝ ⁊ partiũ eẽn-
tialiũ oim istoꝝ: ⁊ entis increa-
ti: ⁊ hʒ primitatẽ virtualitatis
ad intelligibilia inclusa in pri-
mis intelligibilibus: hoc est ad
ꝯcept⁹ qualitatiuos differẽtia-
rum vltimarum: et passionum
propriarum.3.di.primi.q.3.I.

¶Oẽs passiões demõstrate in
tota sciẽtia mathematica vł'r de
mõstrant de accidentib⁹: ⁊ ꝑ se:
scḋo mõ dicunt de eis. Pʒ inci-
piendo a prima ꝯclusione aris-
metice vel geometrice, vsq; in
finẽ: intãtũ ꝙ quelibet scibilis
passio eq̃ sciret de eo de q̃ scit: si
nulla esset suba corporea in vni
uerso: nõ enim minus triangu
lus hẽt tres angulos ⁊c. ⁊ si in
nulla suba esset triãgularitas
nec minus possent tres linee es
se latera trianguli equilateri: ⁊
sic nulla esset suba subiecta eis.
12.di.quarti.q.2.ſ.G

¶Oẽs pr̃es prius nã erãt pre-
destinati q̃z passio xp̃i esset p̃ui-
sa: voluit enim deus prius. oẽs
electos habere gratiã et gł'iam
q̃z p̃uiderit eos casuros et pri⁹
lapsuros q̃z preordinaret medi
cinam ꝯtra lapsum. et iõ passio
vt preuisa post preuisionem la-
psus potuit esse rõ remittẽdi of
fensam ⁊ cõferendi gratiam re-
conciliantem: non autẽ potuit
esse ratio predestinationis.19.
di.tertĳ.q.vnica.E

¶Oẽm realitatẽ tã absolutã q̃z
relatiuam quã pater hẽ põt: a
se hʒ in primo signo origis.12.
di.primi.q.vnica.ſ.R

¶Oia mixta p̃nt habere ratio-
nes seminales: q̃r a gñante reci
piũt qualitates que sunt vie ad
formas vlteriores et perfectio-
res. In cadauere em̃ bouis põt
induci qualitas aliqua a corpo
re celesti que est via ad formam

apis:⁊ est filius illi q̄ dat a generāte vniuoco:⁊ est rō seminalis pōt ēt rō seminalis esse i nō vere mixtis.sicut i mixtis ꝑ iuxta positionē.corpa eñ celestia nō semp generāt de vere mixtis:sꝫ de mixtis ꝑ iuxta positionem:⁊ tale mixtū pōt hr̄e qualitateꝫ q̄ est via ad formā perfectiorem. 18.di.scdi.q.vnica.R

¶ Oia ꝓcepta scde tabule expli cāt illud preceptū.Diliges ꝓximum.q: specificant illa in quibus nō debeo odire inimicum. nam non occidere includit nō odire sibi iniuste viam corporalem:nō furari nō mechari includūt nō odire sibi bonū fortune vel fame.⁊ sic de alijs.30.distin. tertij.q.vnica.J.G

¶ Oia alia sacra ab eucharistia ↄsistunt in vsu ⁊ in fieri: ita qḋ idē est ibi sacr̄m:⁊ perceptio sacramēti.sicut baptism⁹ est pceptio baptismi: nec ꝑmanet aliqd qḋ sit sacr̄m cessante vsu tali vel perceptione: sed hoc sacr̄m est quoddā permanens etiā ante vsum:et hoc congruum erat q: xp̄s permanenter voluit esse nobiscū.ergo i aliquo signo vel sacro permanente. vnde vsus huius sacri non est sacr̄m. vsus eñ verboꝝ sacramentaliuꝫ est quedā via ad sacr̄m:q: in termino ꝓlationis verboꝝ incipit eē sacr̄m:sed vsus ⁊ perceptio isti⁹ sacri est q̄dā dispositio sacr̄alis seu via qua hoc sacr̄m applicet̄ mēbro ecclesie.⁊ bene possibile est i vtroqꝫ vsu si digne fiat gratiam conferri vtenti:sed hoc nō est forma:e ⁊ primū significatū eucharistie sed quidā actus sacr̄ales in quibus bene pōt gratia recipi si digne fiant: magis th̄ in pceptione ꝙ in cōsecratione:q: actus perceptiōis sigt nutritioneꝫ spūalem q̄ est per grē collationē.8.di.quarti.q.1.E

¶ Omia sacra noue legis hn̄t a passiōe xp̄i vt exhibita efficaciā: nō quidē in actu exteriori sꝫ interiori exhibitā. ab instanti eñ cōceptiōis xp̄s habuit meritūꝫ passiōis.⁊ in illo interiori actu ↄsistit principalior rō meriti. et iō qcqd istituit tp̄e vite sue potuit etiā hr̄e tūc efficaciā a passione volita pfecte ab ipso xp̄o: in qua volitiōe erat principalis oblatio: et principalis oblatio grata fctā deo.2.di.q̄rti.q.1.L

¶ Oia sacra hn̄t efficaciā a passiōe xp̄i exhibita vel p̄uisa. et iō si status innocētie stetisset passio xp̄i nec fuisset exhibita nec preuisa.26.di.quarti.q.1.R

¶ Oia ser trāscēdētia denolant se mutuo.⁊ iō eq̄lis pfectiōis est eē essentialr̄ verū:sicut est eē essentialr̄ bonū.nisi ꝓbet̄ ꝙ rō veri est nobilior rōne boni:⁊ econuerso.49.di.quarti.q.4.J.R

¶ Ois act⁹ intelligēdi vel naturalr̄ ꝓexigit intell̄m cui⁹ est habentē ꝓpriuꝫ actuale esse intellectus:vel saltēꝫ coexigit:ita ꝙ nullo mō tale esse actuale proꝑiū intell̄s vt intellect⁹ nec aliquid per se inclusum in tali esse actuali per actū intelligēdi ipē intellectui attribuit̄:q: ois actus est posterior:⁊ ideo preexigit suum prius.1.q.q.J.R

¶ Ois actualis relōnis terminus est aliqḋ ens actu. in quocūqꝫ igit̄ instāti nāe cā refertur actu ad effectū:tūc est in termino eē actuale.pōt aūt illud absolutū terminās esse sine respectu ad ip̄m.igit̄ ita est simul cū

isto respectu qd est prius natu-raľr eo. ꝛ ideo nō pōt esse aliq̄ relo in cā naturaľr anteq̄ absolutū sit ad qd dꝫ esse. ista relatio. Et ita intelligo ꝙ in primo instāti est. a. sub rōne absoluti in scđo est. b. sub rōne absoluti hñs esse p. a. in tertio. b. refert ad. a. sub rōne absoluti: si est relatio non mutua. vel. a. ꝛ. b. referūtur relationib⁹ mutuis. ita ergo in primo instāti intelľs est in actu p essentiā: vt est mere absoluta tā quā in actu primo sufficiēti ad pducēdū quodlibet in actu intelligibili. In scđo instāti pducit lapidē in esse intellecto ita ꝙ termin⁹ iste est: ꝛ hꝫ respectum ad intellectionē diuinā. nullus autem est respectus econuerso in intellectu diuino: qꝛ respect⁹ eius non est mutuus. 35. distin. primi. q. vnica. S. M

¶ Omni cognoscēti agēti ppť finē necessaria est triplex cognitio. pmo qūo ꝛ qualr finis acq̄rať. scđo cognito oim: q̄ sunt necessaria ad finē. tertio est necessariū cognoscere ꝙ oia illa sufficiāt ad talē finē. Primū ptꝫ qꝛ si nesciat qūo finis acq̄rať nesciet qualr ad ɔsecutionē illi⁹ se disponat. Secūdum pbať: qꝛ si nesciat oia necessaria ad ipsum finem ppter ignorātiā alicuius necessarij poterit a fine deficere. Et etiā quātū ad tertiū si nesciat ista necessaria sufficere dubitādo se ignorare aliqđ necessariū nō efficaciter pseqūť illud qđ est necessariū. 1. q. prolo. C

¶ Oib⁹ ɔctib⁹ mŕimonij p̄cedētib⁹ legē euāgelicā nō fuit annexū sacrꝫ pprie dictū: nec fuisset annexū cōtractui in statu innocētie si semꝑ in illo mansisset sicut dictū est. S. dist. 26. nec tā tūc defecisset aliq̄d de pfectione pertinēte ad cōtractum mŕimonij. 39. dist. quarti. q. 1. J. A

¶ Ois creatura pōt tēdere i nihil: ꝛ in nō eē eo ꝙ de nihilo est ꝛ sua actio siľr tēdit in nō esse ꝛ hmōi tēdētia surgit necessario ex natura rei: sed ex hoc nō pōt poni defectus culpabilis. 23. distin. scđi. q. vnica. C

¶ Ois dispō necessitans ad formā q̄ nō est rō receptiui pōt dici quodāmō cā actiua sine causa instŕalis respectu forme. ipm aūt sacrꝫ siue susceptio sacri est talis dispō ꝛ immediata nō causans aliā mediā inter se ꝛ grāꝫ ꝛ iō ipsa pōt dici quodāmō causa actiua vel instŕalis respectu gratie. 1. dist. quarti. q. 5. J. D

¶ Ois diligēs se ex charitate diligit se in ordine ad bonū infinitum: qꝛ diligit sibi actum illum vel habitū quo tēdit in illud bonū ꝛ in hac dilectione tendit in alterū qꝛ in deū tanq̄ in principale obm act⁹: ꝛ tñ ad se hꝫ charitatē lꝫ nō vt ad obiectū finale: sed proximū ordinatū ad obiectūm vltimū qđ est ab eo distinctū. 29. dist. tertij. q. vnica. B

¶ Omnis entitas quiditatiua siue partialis siue totalis alicuius gñis est de se indifferens: vt entitas quiditatiua ad hāc entitatem ꝛ illā ita ꝙ vt entitas q̄ditatiua est naturaľr prior ista entitate. vt est hec ꝛ vt prior est naturaliter sicut non conuenit sibi esse hanc: ita non repugnat sibi ex ratione sua suum oppositum. et sicut compositum nō includit suam entitatem: qua est hoc: inquantum natura: ita nec materia inquātum natura

includit entitatem:q̄ est hec mā nec forma inquātū nā includit suā.ergo ista entitas nō est mā vel forma nec cōpositū inquantum quodlibet istoꝝ est natura. sed est vltima realitas entis qđ est mā: vel qđ est forma vel qđ est cōpositū:ita ꝙ q̄libet cōe:ꝛ tñ determinabile adhuc pōt di stingui quātūcūqꝫ sit vna res in plures realitates formalr distinctas.quaꝝ hec formalr non est illa:sed hec est formaliter entitas singularis:ꝛ illa est entitas nature formalr:nec pñt istedue realitates esse res ꝛ res sic pñt esse realitas vñ accipit̄ gen⁹:et realitas vnde accipitur differētia:ex quibus realitas specifica accipit̄:sed semꝑ in eodē siue parte siue toto sunt realitates eiusdē rei formaliter distincte. 3.dist.secūdi.q.6.R

¶Omnis intētio scđa est relatio rōnis nō q̄cūqꝫ:sed ꝑtinens ad extremū:vel actuꝫ intellect⁹ cōponētis vel diuidētis:vel saltē cōferentis vnū ad alterū.hoc pꝫ q: intētio scđa ꝑm oēs causatur ꝑ actū intellectus negociantis circa rē ꝑime intētionis:q̄ nō potest causare circa obiectū: nisi tantum relationē rōnis.23. dist.ꝑimi.q.vnica.J.A

¶Omnis obligatio ad restōnē reducit̄ ad auferre vel detinere ꝛ hoc vel vt causa ꝑncipalis vel proxima vel coadiuuās vel inducēs vel nō impediēs qñ eius esset ad bonū reipu.ꝛ sine periculo persone impedire.15. dist. quarti.q.2.J.Bb

¶Omnis memoria ꝑfecta pōt hr̄e intelligentiā adequatā sibi quo ad hoc ꝙ ipsa ꝑm actū suū ꝑimū ꝛ totalem pōt producere effectū sibi adequatū.qđ pꝫ:qꝛ etiā memoria īfinita patris potest esse principium producēdi notitiam actualem infinitam. 3.dist.scđi.q.10.J.C

¶Oīs nā q̄ nō est de se act⁹ purus pōt ꝑm illam realitatē : ꝑm quā est nā eē potētialis ad realitatē illā qua est hec natura:ꝛ sicut de se nō includit aliquam entitatē q̄si singularē:ita nō repugnāt sibi quotcūqꝫ tales entitates.ꝛ ita pōt in quotcūqꝫ talibus inueniri:in eo tñ qđ est necesse esse ex se est determinatio in natura ad esse hoc:qꝛ tātū est quātū pōt esse qꝛ quicquid pōt esse ī natura est ibi:ita ꝙ determinatio non pōt esse ꝑ aliquod extrinsecū ad singularitatem:sꝫ possibilitas sit ī natura ꝑ se ad infinitatē.secus est in oī natura potentiali vbi potest esse multitudo.3.dist.scđi.q.7.B

¶Oīs natura intellectualis immediate ordinat̄ ad attingēdū finē ordine tñ quodā:ita tamen ꝙ vna est ꝑfectior alia.ꝛ oēs tñ immediate non ordinate:ita ꝙ vna sit alterius mediū quo attingat vltimū finem.omnis eñ intellectus hꝫ pro obiecto totū ens:ꝛ sic nō quietatur in quacūqꝫ substātia vel ente:sed solum in ente optimo:sicut pꝫ de visu. clarius enim ꝛ perfectius videt aquila solem q̄ꝫ homo:tamē immediate vtrūqꝫ videt solē.49. dist.quarti.q.8.J.E

¶Omnis ordinate volēs post volitionē finis imediate vult illud qđ est imediat⁹ vel ꝑimi⁹ fini.deus ergo cū sit volēs ordinate ꝑimo vult seipsum vel bonitatem suam tanq̄ꝫ finem.scđo vult bonū creature rationalis

vltimatum

vltimatū qđ est cōicatio creatu re:siue cōicatio btifica siue bonitatis creature tali. et postea vult gratiā q̄ ordinat̄ ad btitu dinē hui⁹: vel ad fruitionē ei⁹. ⁊ posteri⁹ vult istū beatum vel beatificabilē esse nasciturū a ta li parente.20.dist.scđi.q.2.A.

¶ Oīs pena est inuolūtaria ꝑ3 se cōparādo ad volūtatē sequē tē affectionē cōmodi.tñ pōt esse volūtaria volūtate antecedēte. sc3 volūtarie applicatione cau sarū ad q̄s sequit̄:pōt etia3 esse volūtaria volūtate iusta acce ptāte:⁊ hoc volūtate sequente affectionem iustitie:q2 sic acce ptat q̄cq̄d h3 ordinē ad ꝑ se volē dū iuste.14.dist.q̄rti.q.1.J. Q.

¶ Oīpotētia ad oē pote ꝑducē dū nō pōt cōferri creature: vel alicui nisi illud habeat in se for mā vnam vel plures in qua vel in q̄b⁹ radicet̄ potētia oīm pos sibiliū possibiliter fiendorū:hec aūt forma nō pōt esse accidēta lis:nec vna:nec multe: q2 acci dēs ꝫm se nō h3 in se nec habe re pōt manēs accidens ꝑducti uā virtutē oīm substātiarū:vel alicui⁹ dico de se:igit̄ op3 ꝙ il la oīpotētia inesset ei ꝑ aliquā formā substātialē virtualiter ⁊ ꝑfecte cōtinētē oēm formā ⁊ oē ens possibile fieri:⁊ iō talis po tētia nō pōt cōferri aīe xp̄i ma nēte aīa:nec angelo:q2 aīa ma nens aīa:vel angelus manens angelus nō pōt infrigidare: et ideo repugnat sibi talis forma virtualiter cōtinēs oīa: sed pos se cognoscere oīa cognoscibilia cum hoc nō sit ꝑducere ipsa in esse:nō requirit nisi potētiā in tellectiuā: ⁊ habit⁹ vel species quoꝝ aīa est capax.ideo inten dendo in scibilia non causando ea:sed tātū cognoscēdo nō req̄ ritur tāta ꝑfectio in fundamen to quo absolute cognoscit:sicut requiritur i fundamēto oīpotē tie quo pōt oīa possibilia causa re.16.dist.tertij.q.2.ā.E.

¶ Oīpotens sicut suo velle pōt ꝑducere omne possibile:ita suo nolle pōt impedire vl̄ destruere omne possibile:si iā habet esse. 2. dist.primi.q.3.J.B.

¶ Omnipotēs pōt in omne illud qđ est terminus potētie simpli citer.⁊ hoc producendo illud in eo in quo natū est ꝑduci:si na tū est produci in aliquo:vel pro ducēdo ip̄m in se subsistēs si nō est natū produci in aliquo.non autē oportet ꝙ posset ꝑducere omne tale formaliter i se : sicut pōt ꝑducere cursum aīalis in aīali:vt in hoīe vel asino: i quo nat⁹ est esse cursus. sed hoc nō pōt ꝑducere in se: nec pōt for maliter currere:q2 tunc ꝑ illud verbū neutrū significaret:ꝙ ta lis forma esset in ip̄so formali ter:l3 igit̄ fili⁹ nō possit formali ter generare: vt ḡnatio sit in ipso:nec possit principiare ḡna tionē in seipso:tñ si istud sit ter minus oīpotētie op3 dicere ꝙ fi lius possit principiare genera tionē in eo in quo nata est esse. nullo aūt modo filius pōt prin cipiare generationem in se.nec in illo in quo nō est nata eē: tñ vt est omnipotēs pōt actionem illā causare in eo qđ pōt eā re cipere:sicut nō esset oīpotens si nō posset causare intellectionē in itellectu potēte recipere eā. generare aūt nō potest aliquo modo esse a filio:nec vt in filio: nec in alio: igit̄ si generare est

terminus omnipotentie simpliciter:filius nõ erit omnipotēs: 20.dist.pmi.q.vnica. infra. C

C Oipotētie passiue l'ente opz ponere aliā actiuā correspōdētem:z ita si passiue noue nõ correspondet alia actiua creatura correspondebit sibi immediate diuina.43. dist.quarti.q.2.O.

C Omnis rōnabil'r volēs vult primo finē.z secundo illud quo immediate attingit finē.z tertio alia que remotius sunt ordinata ad attingēdum finem.cū igit deus rationabilissime velit licet nõ diuersis actib⁹:sed tantum vno inq̄tū illo diuersimode tendit super obiecta ordinate.primo vult finez:z in hoc est actus suus perfectus z voluntas eius beata.scdo vult illa q̄ immediate ordinātur in ipsum predestinando scz electos que immediate attingunt ipsum:z hocquasi reflectendo volendo alios diligere idem obiectū secū sicut prius dictū fuit de charitate dist.28.huius.qui enim amat se primo ordinate:z p consequēs nõ inordinate zelando vel inuidēdo isto modo.secūdo vult habere alios diligentes:z hoc est velle alios habere amorē suū in se:z hoc est pdestinare eos si velit eis hoc bonū finaliter.tertio vult illa que sunt necessaria ad attingēdū hūc finē. scz bona gratie.quarto vult ppter illos alia q̄ sunt remotiora.puta hunc modum sensibilē vt seruiat eis. vt sic verum sit illud.2.Phy. Homo quodāmodo est finis omnium sensibiliū. scz qz ppter ipm volitum a deo quasi in scdo signo nature sunt omnia sensibilia volita quasi in quarto signo:illud etiam qd est propinquus fini vltimo cōsueuit dici finis eorū q̄ sunt remotiora:sine igitur qz de⁹ vult mūdū sensibilē in ordine ad hominē predestinatū:siue qz quodāmodo vult immediatius hominē amare se q̄ mūdū sensibilez esse.hō erit finis mūdi sensibilis.patet igit inequalitas volibiliū quātū ad ipsa volita:non vt volitio est ipsius volūtatis: sed vt trāsit super obiecta modo predicto.nec tñ illa inequalitas est propter bonitatē psup positā in obiectis quibuscūq̄ alijs a se: que sit quasi ratio sic vel sic volendi.sed rō est in ipsa voluntate diuina: qz sicut ipsa acceptat alia in gradu:ita sunt bona in tali gradu z nõ ecōuerso.vel si detur q in eis vt ostensa sunt ab intellectu:ostēdit aliquis gradus bonitatis eētialis sm quē rōnabiliter dz complacere volūtati.hoc saltem est certū q cōplacētia eorum quātuz ad actualē existētiā est mere ex volūtate diuina absq̄ alia rōne determinante ex parte eorū. 32.dist.tertij.q.vnica. infra.G

C Ois relatio rōnis q̄ est in obiecto ex hoc qd cōparat p intellectū ad aliud est in eo precise: vt est ens diminutū habēs esse in intellectu: vt cognitū in cognoscente.z posset esse in eo si p impossibile illud nõ haberet eē essentie neq̄ existentie:dum tamē haberet simili modo esse in intellectu comparante.35. dist. primi.q. vnica.E

C Ois substātia p se existēs est ppria ei⁹ cui⁹ est: hoc est vel ex seipsa:vel ex propria p aliquod cōtrahēs facta ppria quo con-

trahēte posito nō pōt inesse alteri:lʒ non repugnet ei ex se in esse alij.3.dist.secundi.q.1.L

¶Ois veritas theologica vel ē de primo subo:puta q̄ inest deo p rationē dei:vel quasi de parte subiectiua primi subiecti.puta que est propria alicui persone: aut de aliquo qđ attribuit ad primū subiectū vel quasi ptē subiecti: vtputa de creatura quantū ad respectū queʒ hʒ ad deū vel de⁹:ꝛ de natura assumpta quantū ad respectū quem habet ad verbum substentificans.3.q.prolo.P

¶Ois vnio vł est p informatione vel p aggregationem vel est vnio ordis.ꝛ ne sit altercatio de pfectiōib⁹ essentialib⁹ vel de ppietatib⁹ notionalib⁹ vł alijs que dicūtur vnita in deo intelligo de vnione que est realiter distinctorum.19.q.quoli.J.A

¶Opa illi⁹ qui moritur in charitate ꝛ si post mortē nō referātur ab ipso ad veniale in q̄ moritur dimittēdū.nec etiam ipse habeat aliquē actū nouū meritoriū per quē deleatur veniale th̄ illa opera prius facta pñt esse a deo relata ad remissionem istius venialis post mortem.et hoc isto modo qꝛ causa impedibilis dū est impedita nō ponit effectū.dū vero est nō impedita ponit.sed merita istius morientis in charitate essent cā sufficiēs deletionis venialiū istius: vel relata ab ipso vel a deo acceptāte illa in ordine ad istud. sunt aūt impedita dū iste viuit si semp actu manet in peccato veniali. post mortē ƀo nō sunt impedita:qꝛ tūc non contrahit actū pcti venialis: ꝛ ideo p illa delebūtur venialia post hāc vitam.21.dist.quarti.q.1.J.E

¶Operatio hʒ duas conditiones quibus cōuenit cū actione Prima est φ semper est in fieri. nō dico successiuo:quia operatio est indiuisibilis.sʒ sic in fieri φ in cōtinua depēdentia ad causam eādē ꝛ ƀm idē:sicut depēdētia rei cōseruate ad causam cōseruātem . Scđa cōditio est:φ operatio transit in obiectū sicut in terminū:licet nō accipiat esse per ipsam:qꝛ presupositū in suo esse: ꝛ ꝑpter istas duas cōditiones potest operatio dici actio:sicut ꝑpter istas significatur grammatice per verbum actiuum:ꝛ propter easdeʒ dicitur operatio actus secūdus 13.q.quoli.Dd

¶Operatio hʒ obm quasi presappositū.ꝑductio autē hʒ terminū productum per ipsam.6. dist.primi.q.vnica.B

¶Opatio inquātū operatio est non productiua:quia operationes vt opationes:sunt fines ꝛ perfectiones operantis.productio aūt vt productio est:nō est perfectio producentis: sed habet terminum productuʒ extra essentiam producentis:vel saltem non includitur formaliter in persona producentis. Quare igitur actus secundus quo pater intelligit vel operat formaliter non producit? Respondeo:qꝛ illud itelligere ex ratione sua est operari patris:et nō est producere productione autem sine dictione ꝑducit . sicut aliquid calefactione calefacit formaliter :cuius non est alia causa prior . Quod si arguas idem esse principiū istorū duo

rum actuū.nō altercando modo de intellectu agente ꝛ possibili:pōt cōcedi;ꝙ ex plenitudine perfectionis pōt competere alicui:ꝙ operetꝛ ꝓducat aliqd aliud a se.magistn hoc patebit qñ dicetur ꝙ dicere non est aliquis actus intelligendi formaliter.est tñ aliquis actus intellectus:nulꝰ aūt actus intelligēdi formalr est ꝓductiuꝰ: sꝫ aliquis alius actus formaliter naturalr ꝑcedēs: vel subsequens pōt esse ꝓductiuus: qualis est actꝰ dicēdi.2.di.primi.q.7.Q

¶Operatio mixti nō est eiusdē spēi cū aliqua operatiōe elemēti:nec trāsmutatio. nam forma elemēti et forma mixti habent sufficiētē entitatē.vt vna sit terminꝰ vnius gñationis:ꝛ alia alteriꝰ:vel vt hec sit terminꝰ a q̄ corruptionis ꝛ ille terminꝰ ad quē gñationis: ergo sicut nihil potest esse simul sub forma aeris ꝛ ignis sic nec sub istis ꝛ mixti.Nec etiā qualitas mixti hoc cogit:puta frigiditas carnis:qꝛ illa non est frigiditas aque vel terre.15.di.scdi.q.vnic.j.B

¶Opatio nō ꝓportionata non est delectabilis:qualis est sensatio obi excellētis:nec mirum qꝛ opatio non est delectabilis nisi qꝛ est circa obm delectabile, et iō qñ obiectuꝫ est discōuenienꝭ tunc est contristansvel dolorifi cans.44.di.quarti.q.3.j.D

¶Opatio q̄ est vltima ꝑfectio nature operantis necessario hꝫ annexā relationē puta si loquamur de operatiōe beatifica hominis vel angeli, ista necessario est existētis vt existētis:qꝛ si sit cognitio est intuitiua: si sit volitio est necessario ꝯcomitās intuitionem.13.q.q.j.P

¶Opꝫ actū intellectꝰ esse in potestate voluntatis. ita ꝙ possit intellectuꝫ auertere ab vno intelligibili ad aliud intelligibile ꝯuertēdo:alias intellectus staret semper in cognitiōe obiecti perfectissimi habitualr sibi noti.probatio.Agēs ꝑfectius circa idē passum fortius agit ꝛ impedit minus ꝛ imperfectū: ptꝫ de igne ꝛ aqua q̄ si agant circa idē:ignis totalr impediet aquā in sua actione ita ꝙ non habebit effectū suū:sed obiecta intelligibilia respectu intellectiōis sunt cāe naturales actiue.ꝛ intellectꝰ agēs ꝛ possibilis si ponātur agere ad intellectionem igit minꝰ ꝑfectū intelligibile ꝑsente magis ꝑfecto intelligibili mouente.nunq̄ moueret neq̄ auerteret intellectus ab illo magis ꝑfecto ꝛ efficacissimo intelligibili.42.di.scdi.q.4.j.C

¶Opꝫ ad vnitatē per se cōpositi materiam recipere formam ꝛ subesse forme: non ꝙ tunc materie detur aliqua actualitas noua: quando non est sub forma.12.di.secundi.q.2.j.G

¶Opꝫ apprehensionē esse ẜm rōnē rectā non erroneā: alioqn si ad apprehēsionē erroneā statim oēs appetāt esse actu elicito.nō seqtur illō esse cōsonū inclinatiōi nature:imo magis oppositū.Nō est aūt manifestū ꝑ rōnē naturalem ꝙ rō ostēdens homini semꝑ esse tanq̄ appetibile sit rō non erronea:qꝛ prius oporteret ostēdere ꝙ istud posset cōpetere hoi. Breuiter ẜ oē medium ex desiderio naturali ad probandū aīe immortalitatē vr̄ eē inefficax:qꝛ ad efficaciā

eius opз ostēdere vel potētiam naturalē esse in natura ad istō vel ꝙ apprehēsio quā statim se quitꝰ istō desideriū si est actꝰ elicitus sit apprehēsio recta et nō erronea: ꝛ hoꝝ pmū est idē cū ꝯclusione q̄ concluditur ex desiderio naturali. scdm aūt difficilius vel minus notū illa conclusione q̄ est ꝙ anima sit immortalis. 43. di. quarti. q. 2. §. Y

¶Opз pctōrē qui est impotens ad faciedū penitētiā alia pena puniri pro peccato: sed hoc non dз sibi imponi hic: qꝛ nō pōt illā hic implere: nec pōt sibi imponi ꝙ tāto tpe stet in purgatorio: qꝛ iste sacerdos non hз auctoritatem sibi infligendi illaз penam: sed proponenda est sibi pena correspōdens peccatis tali modo. si sanus esses talis penitētia eēt tibi imponēda: quā si cōualueris studeas adimplere: sed nūc es in manu domini cōfide de misericordia eius: qꝛ ꝛ si te puniat: tn̄ misericorditer vel in casu vbi nō potest ꝓtrahi multus sermo non oportet aliquam penam sibi specificare sed tātum eum instruere de iustitia dei misericordis. 20. dist. quarti. q. vnica. §. G

¶Opз loquētē loqui ꝛ respondere ad intētionē querētis. ita ꝙ si ei rn̄dēdo dicat aliquas verba que sunt falsa si dirigantur ad audientem. vera aūt si dirigantur ad deum: non loquitur veraciter. quia in casu illo nō licet alloqui deum. 38. distin. tertij. q. vnica. P

¶Opз obiectū magis cointelligi actui vt terminū attingentie vnionis in actu q̄ vt terminum depēdentie vel mēsurabilis ista aūt attingentia est relō rōnis in actu abstractiuo: sз qꝛ sub rōne illiꝰ relonis attingentie cōiter intelligitꝰ. ꝛ hoc attingētie actualis. lз illa non sit actualitas realis: sз actualitas relationis rōnis. ideo cōiter operatio significatꝰ sub tali relone actuali. ꝛ opз obiectū cointelligi vt terminās talē relationeз actualē. 13. q. q. Mn

¶Ordinatio ad penā vt est discōueniēs ipsi aie ɓꝛ eius macula sicut ꝑ oppositū pulchritudo vt aūt est obligatio formaliter ad illaз penā ɓꝛ reatus. ꝛ vt est actꝰ volūtatis diuina in qua ē tota ista realitas ꝑ quē actū ordinatur ad talē penā ɓꝛ offensa nihil eīm est offendi vel irasci in deo q̄ in velle vindicare ista pena. ꝛ licet deus dicatur figuratiue iratus vel offensus. tn̄ accipiēdo istā rōnem irasci ꝓ velle vindicare exclusa passiōe cōcomitāte istius velle deus formaliter est iratus vel offensus: qꝛ formaliter est volens vindicare pctm̄ commissum cōtra legem suam. 14. di. quarti. q. 1. P

¶Ordinatū est: vt cā pꝰ q̄ nata est hr̄e aliquā cām scdam non possit in effectū summū illaruз causarū sine tali actione cause secunde. Silr ordinatum est vt nulla volūtas summe perficiatur actu scdo summo etiā vt recipiēs: nisi habeat summū actū primū. ꝛ ita nec pōe est de potētia ordinata ꝙ summe fruatꝰ sine summa gratia. 13. dis. quarti. q. 4. §. Q

¶Ordo est q̄dā relō: non auteз ois relō est ordo: qꝛ nō relō cōmunis fundata super vnum vt relationes equiparantie; sed

sole relationes disquiperantie dicũt ordinē:arguēdo igitur a negatione ordinis ad negationē relationis/est arguere ac si primo negaret antecedēs et,postea consequēs.30.di.pri.q.2.E

¶Ordo ē i ɔtingētib⁹ ꝙ aliqua est pᵃ ⁊ imediata.alioqn vel esset ꝓcessus in infinitū in cōtingētib⁹ vel aliqđ ɔtingēs sequeret ex cā necessaria:quoꝝ vtrūꝙ est ipoſe.3.dist.primi.q.4.G

¶Ordo ē ꝓpinqtū.q: ɔsanguinitas est mere carnalis ꝓpinqtas.affinitas ꝓpe surgit ex copula carnali mere publice honestatis. iustitia ex ꝓpinqtate carnali ɔctu mrimoniali ⁊ sposaliū. Spiritualis cognatio ex ꝓpinqtate carnali ⁊ susceptiōe vel datione sacri baptismi vel ɔfirmatiōis legalis ex carnali ⁊ alio vinculo sm legē p adoptionē.s.p applicationē.autē spālē ad cultū diuinū.ecclesia illegitimauit eū q̄ solēniter vouit cōtinentiā:⁊ eū qui suscepit ordinē sacrū de primo dictū est dis.38. de scđo dist.27.illud aūt deuoto solemni si tñ ibi fiat traditio potestatis corporis ad castitatē seruādā ipsi ecclesie vel prelato:in cui⁹ manu vouet et per hoc nō hꝫ potestatem sui corporis ad actū ɔiugalē tunc pōt reduci istđ impedimētū ad naturā ɔtractus sicut illđ de alligato ad aliud matrimoniuꝫ. 42. di.quarti.q.vnica.infra.R

¶Ordo est i deo q̄druplicis necessitatis prima qua de⁹ necessario viuit . scđa qua necessario intelligit.tertia qua necessario spirat.quarta qua necessario diligit se.16.q.q.O

¶Ordo in ecc̄lia nō est nisi gra dus dispōnēs administrādum in determinato gradu ecclesiastico : et ille pōt cōpetere alicui anteꝗ̄ solutis impedimētis sit in potētia ꝓpinqua ad exercēdū illū actū nec,ibi requirit cōsensus ad impressionē caracteris sicut nec in minoribus ordinib⁹:istđ tñ nō posse tertio mō est in muliere:qđ nō est tenēdū tāꝗ̄ pcise p ecclesiā determinatum:sed hr̄ hoc a christo.nō eñ ecclesia p̄sumpsisset totuꝫ sexū muliebrem priuasse sine culpa sua actu q̄ posset sibi licite competere q̄ esset ordinatus ad salutem mulieris ⁊ aliorum in ecclesia per,eā:q: hoc esse videret maxime in iustitie nō solū in solo sexu:sed,etiā in paucis personis.25.di.quarti.q.2.B

¶Ordo origis stat cū pfectiōe: ordo aūt inequalitatis nō stat cū,perfectione:nō igit ois ordo est pfectionis : sed aliquis stat cū perfectione in eadē natura: et aliquis nō.19.di.pri.q.1.L

Quarti.

Panis nō fuit corp⁹nec est nec erit:⁊ ecōuerso:corpusnō fuit nec est nec erit panis:⁊ rō oīm istoꝝ est: q: esse notat vnionē extremoꝝ essentialē vel accidētalē ꝓ illo tēpore qđ assignat:sed pro nulla differentia tpis hñt hec extrema vnionē essentialē nec accñtalē.sꝫ pro oī instanti vel dispe rationē.puta qñ extrema sunt entia positiua vel maiorem repugnātiā.s.entis ad nō ens ꝓ illo instāti ꝓ quo vnū est:⁊ aliđ non est.11.di.quarti.q.5.B

¶Pars sꝫ spēꝫ hꝫ certā ꝑiodū ⁊ determinatā in qua pōt ɔuertere in se partē nutrimenti appositā ⁊ in qua non hoc autem

potest quandiu pōt agere suffi cienter in nutrimentum: ꝛ quia oē agēs physicū agēdo repatit ꝛ repatiēdo debilitatur: ita tā dē q̄ nō pōt amplius conuertere nec resistere corrūpenti: ꝛ tunc hmōi pars ꝭm spēm incipit eē ꝭm materiam ꝛ fluere in partē ꝭm materiā desinendo esse ꝭm spēm: hic ꝫ ē cā corruptōis. s. deꝑditio paulatina illaꝝ partiū. 19. di. scdi. q. vnica. infra. A

¶ Partes hōgenee sufficientes ad quantitatē eius debitā resurgent in illa ꝑte organica. ꝛ hec ille q̄ prius fuerunt de veritate nature illius ꝑtis prius in ꝗ duratione si fuerunt equalr de veritate alterius ꝛ quantū ad puritatē ꝛ ꝗtū ad intentionē natu re si aūt, l aliq̄ alio ꝑncipalius altero illoꝝ modoꝝ in alio resur gent. 44. di. quar. q. 1. S

¶ Passio xp̄i exhibita plus me ret de grā credētibus eā iam exhibitā ꝗ ipsa vt exhibēda meruerit illis q̄ crediderunt illam vt exhibendā ꝛ ideo sacramenta nostra q̄ habēt efficaciam in virtute passionis xp̄i exhibite plus cōferūt de gratia ꝗ sacra mēta veteris legis ꝑter hec hēmus plura adiutoria gratie q: plura sacramenta: nā illi preter matrimoniuꝫ si tñ fuit illis sacramentum (de quo tangetur i xp̄o) nullus habuerūt sacramē tum nisi circūcisionem ꝛ hoc vt remediū contra originale. 40. di. tertiū. q. vnica. F

¶ Passio christi fuit bonū finitū ēt accepta ꝭm totā rōnē meriti i ea q: nō erat bonū increatum nec per cōsequens accepta tur a deo infinite ex parte obiecti. q: non fuit deus beatus volēdo illā passionē sicutamā do suam essentiam: si ergo infinitas in peccato prohiberet satisfactionem possibilem etiam prohiberet eam posita passiōe xp̄i. 15. dist. quarti. q. 1. infra. C

¶ Passio dicit respectū passi ad agēs extrinsecus aduenietem hoc est non necessario cōsequētem extrema posita: talis autē pōt esse ꝛ si passum nunꝗ prece dat duratione formā quā recipit q: quācūꝗ simul secum habeat formam pōt tñ eam recipere ab alio ꝛ tunc breuiter in inductiōe forme coeue ipsi passo bene ē passio sine mutatiōe. Exēplū huius ꝭm Aug. 2. confes. quodam modo prioritatis creat materia priusꝗ formam illo ꝑori materia nō hꝫ respcm̄ ad deum nisi producti ad ꝓducens ꝛ ille respectus nō ē extrinsecus aduenies: immo necessario ꝯñs naturā fundamēti ex. 1. di. secundi in secundo instanti nature recipit formā a deo et ille respectus non est eius vt producti ad deū producētē: sꝫ est eius vt informati ad deum vt informantē siue vt imprimentē formā ꝛ ille scđs respectus extrinsecus aduenit materie: q: posset perpetuo materia manere deo ꝯseruante sine illo respectu receptionis a deo: forma ergo illa simul duratione. cōcreata est in materia: sed posterius natura inducitur vel imprimitur in materiā passionis de genere passiōis: sꝫ sine ol mūtatōe: q: nunꝗ materia a priuatiōe forme illius trāsit ad formā: nec breuiter alr se hꝫ ꝭm eā: q: aliter ꝛ aliter presupponunt entitatem. 43. dist. quarti. q. 5. ifra. P

¶ Passiones penales et maxime mors quã e ex actu virtutis accepta et impata est laudabilior quã actus virtutis circa delectabile separatim: vñ actus virtutis circa tristabile est magis meritorius quã actus virtutis circa delectabile: et passiões voluntarie concomitãtes actũ virtutis simul accepte sunt magis meritorie quã actus tãtũ. vñ saluator de Paulo dixit. Oñdã ei quanta oporteat eũ pati. nõ dixit quanta oportuit eum agere: qd quã xpus voluit sic pati processit ex amore intenso finis et nři quo dilexit nos propter deũ 20. dist. tertii. q. vnica. §. E

¶ Pater aliq̃ mõ prius origine itelligit quã filius sit generatus: nõ tñ quod itellectio actualis pris sit rõ signẽdi filiũ: sed memoriã in patre. 12. dist. primi. q. vnica. §. I

¶ Pater eternus quietat i eẽntia sua vt est in se. nõ ergo sequitur. ergo nõ põt quietari in essentia: vt est in filio vel spũscto. Imo quietatur in eẽntia sua: vt cõicata est eis: et hoc eadẽ quietatione: qua quietatur in essentia: vt est in se. qd eñ quietatur primo i aliq̃ obiecto: quietatur in illo in quocunque est fm illũ modũ: ita hic: si beatus prius fruatur eẽntia postea psona nõ quietatur vlteriori quietatione: quã prius quietatur: sz eadẽ quietatiõe inquãtũ obiectũ quietãs terminat: vt in aliquo et prius non terminabat: vt in illo. 1. dist. primi. q. 2. F

¶ Pater formalr ẽ memoria itelligẽtis et volũtas. Augu. 15. de trini. c. 7. siue. 15. de paruis. In illa trinitate qs audeat dicere patrem: nec seipm: nec filiũ: nec spiritũsanctũ intelligere nisi p filiũ: vel diligere nisi p spiritũsanctum per se aũt meminisset tãtummodo vel sui vel filij vel spũssancti. sequitur. Quis hec in illa trinitate vel opinari vel affirmare psumat? si eñ solus ibi filius intelligat vt intelligẽtia sit et sibi et patri et spũisancto ad illã absurditatẽ reditur quod pater nõ sit sapiẽs de se: sed de filio. &c. hec ille. Intelligit igitur quod pater formalr est memoria sibi intelligẽtia sibi et voluntas sibi et in hoc est dissimilitudo inter psonas et partes imaginis i nobis fm ipm. quod si arguas ppriũ actus intelligẽtie est verbũ: nego. immo de rõne verbi est. quod sit notitia genita. Dices sufficit quod sit notitia declaratiua: nego intelligẽdo p declaratiuũ relationẽ rõnis vt est intellibilis ad intellectum. talis eñ relatio est notitie declaratiue actualis pris. qua pr formaliter intelligit ad notitiã habitualẽ pris vt ẽ memoria: ita quod obiectũ psens itellectui patris declaratur eque pfecte p notitiã actualẽ patris sicut per notitiã actualẽ que est filius: et tñ notitia actualis patris non est verbũ: quia nihil põt esse formaliter in patre nisi nõ genitũ. 2. dist. primi. q. 7. §. P

¶ Pater quãtũ ad itellectũ ẽ formaliter beatus intellectione et quãtũ ad voluntatẽ volitione 6. dist. quarti. q. vnica. C

¶ Pater eadẽ fecũdiate imediate spirat spiritũsanctũ: sz inquãtũ dat filio illã virtutẽ spirãdi: que filius spirat: põt dici imediate spirare: nec est hic difformitas aliqua pfectionis et impfectionis siue aliqd: qd ponat diuersitatẽ in actu: sed tñ alius modus habẽdi eandem virtutem: quia

pater a se: filius non se: sed a patre. 12. dist. primi. q. 2. D

¶ Paṫ ꝛ fili⁹ sũt eq̃les ſm essentiã: vt ly: ſm notat fundamẽtũ ꝓpriũ equalitatis: q꞉ iste relatiões cões fundãtur sup aliq̃d qḋ est cõe: vt ẽ cõe: nihil aũt cõe vnũ est ĩ ꝑsonis: nisi eẽntia vel eẽntiale. 31. di. ꝑmi q. vnica. H

¶ Pater ꝛ fili⁹ nectũṫ in spũsancto: sicut in cõi ꝓducto: et q̃ sic nectũtur in cõi ꝓducto: lꝫ sint distincta alioq̃n nõ cõnecterentur: tñ nõ habẽt cõe ꝓductũ inquãtũ distincta: sed inquantuꝫ vnũ: vnde ꝓductum vnũ est ab eis inq̃ꝫtum sunt vnũ ꝓducẽs. 12. dist. primi. q. vnica. 3.

¶ Paṫ ꝛ fili⁹ spirãt spiritũsanctũ inq̃ꝫtũ sũt oĩno vnũ: ꝛ nõ inq̃ꝫtum sunt vnũ in essentia: nec inq̃ꝫtuꝫ vnũ in ꝑsona: sꝫ inq̃ꝫtũ sunt vnum in vi spiratiua: et si inferaṫ ergo pater cẽt duo ꝑncipia ꝓductiua ꝓpter duplicez fecũditatẽ ĩ eo. Nego ꝯñam. q꞉ ad hoc ꝙ dicaṫ plura ꝓducẽtia req̃riṫ numeratio suppositorũ. nõ em̃ dr̃ aliq̃s plures scientes: licꝫ habeat plures sciẽtias: sed oporteret esse plura supposita ad hoc ꝙ sequeretur: q꞉ adiectiuũ est in adiacẽtia eẽntiali ad suppositũ: qḋ terminat ei⁹ depẽdẽtiã: ꝛ iḋ nõ põt plurificari: nisi substãtiuũ: q꞉ sistit ei⁹ dependẽtiã plurificeṫ hic aũt in ꝓposito suppositũ q꞉ sistit depẽdentiã adiectiui nõ põt plurificari et iḋ adiectiua sibi adiacentia nõ pñt plurificari nisi ꝓpositio sit falsa. 12. dist. primi. q. 1. Cc

¶ Pater ꝛ fili⁹ spirãt formaliter volũtate inq̃ꝫtũ vna est: nõ aũt ipa relatio cõcordie patris ad filiũ: ꝛ ecõuerso est. formalis ratio spirãdi. q꞉ nõ videtur ꝙ pater ꝛ filius inquãtũ habent respectum originis ad spiritũsanctũ habeãt mutuã relationem adinuicẽ: tũc em̃ nõ haberẽt tãtum mutuã relationẽ originis paternitatis et filiationis: hoc inquã dicẽdo ꝙ licet habentes vnã volũtatẽ cõcordẽt in ea formaliter: tñ cõcordia nõ est per se ratio sed volũtas vna: ꝛ ꝙ fecũditas plena sit ita in vna sicut in duabus: ideo tñ duo spirãt: q꞉ preintelligitur illa fecũditas vna esse in duob⁹ anteq̃ꝫ habeat terminum. 32. dist. primi. q. 2. infra. F

¶ Pater inq̃ꝫtũ habet essentiaꝫ sibi presentẽ sub rõne actu intelligibilis qḋ cõuenit p̃ri inquãtũ est memoria: hoc modo pater gignit. nõ aũt inquantũ intelligens: ꝛ ideo memoria magis representat patrẽ q̃ꝫ filium non quo ad hoc ꝙ sola memoria sit in patre. ꝛ sola intelligẽtia sit in filio: sꝫ quo ad hoc qḋ pater gignit filiũ inquantũ pater habet rõnẽ memorie. nõ autẽ vt pater habet rationem intelligentie vel volũtatis. 3. dist. primi. q. 9. N

¶ Paṫ lꝫ habeat eãdẽ notitiaꝫ tñ ex ea vi qua producit est memoria: ꝛ nõ ꝓducit inquantum actualis notitia. Notitie enim actuali vnde actualis cõuenit declarare. ꝛ ideo declarare magis cõuenit cũ ꝓprio filĳ q̃ꝫ cuꝫ ꝓprio aliarũ ꝑsonarũ. ꝛ ita magis sibi appropriatur. vere tamẽ est in omni alia persona q꞉ quelibet habet actualẽ declarationẽ ĩquãtũ est actualis notitia: ꝛ eque declaratiua realiter sicut est illa notitia actua-

lis que est verbū. declarat igit formaliter pater oia seipso: sicut filiꝰ formaliter declarat oia seipso: et spūssanctus formaliter oīa a seipso declarat. declarāt etiam pater ꝛ filius spūsancto principiatiue: licet isti modi accipiēdi declarare formaliter ꝛ principiatiue non sint ita vsitati: sicut illi quibꝰ verbū dicitur declarare formaliter: ꝛ pater principiatiue verbo. ꝛ ratio maioris visitationis istorū ꝟborum est propter appropriationem notitie actualis ad verbū 32. dist. primi. q. 2. infra. B

¶ Pater nō possꝫ ꝓducere creaturas nisi prius productis filio et spūsancto. Et ratio huiꝰ est: qꝛ quādo ab eodē vnū simpliciter necessario ꝓducitur: ꝛ aliud contingēter: nō potest producere illud ad qđ cōtingēter se habet: nisi prius producto illo ad qđ necessario se habet: ꝛ maxime qñ eadē est necessitas ꝓducti ꝛ ꝓducētis productum aūt extrinsecū cōtingēter producit Intrinsecū ꝟo necessario: sic ꝙ ipm est necessariū eadē necessitate qua ꝛ producēs. nō pōt ergo ichoari ordo ꝓductorū extrinsecꝰ termiato ordine ꝓductorū intra. 8. q. quoli. infra. J

¶ Patrē originare filiū: est patrē habere filiū ꝑ correlatiuo ñ quocūꝙ: sed tali correlatiuo: et quia talis correlatio est relatio originis: ideo vnuꝫ extremum potest eē prius origine altero: licet sint simul natura. 26. dist. primi. q. vnica. infra. T

¶ Patri pōt fieri reuerentia actualiter: lꝫ actualr nō, fiat. s. ꝛ sic possibile est ꝙ actualiter quis peccet in vnā personā nō peccando in aliā actualiter: sed tñ virtualiter necesse est ipm cogitare de omīb: cū facit reuerētiaꝫ vel irreuerētiā vni: ꝛ ita virtualiter facere idē oi: ꝛ si eliciat aliquā opi. erroneā circa vnā personā virtualiter elicit circa omnes: qꝛ earū est vna bonitas et vna sapientia. nō tñ est necesse si actualiter peccet in vnam ꝙ peccet actualiter in aliaꝫ. Sed isto modo nō accipitur pctm̄ in spiritūsanctū: vt. s. aliqs peccet in ipm ꝛ nō in aliā personā: sed dicit pctm̄ in spiritūsanctū non ꝓprie sed appropriate: vt quia pctm̄ aliquod est ꝯ appropriatū spūisctō: sm ꝙ dicimꝰ ꝙ bonitas est appropriata spūisctō: iō pctm̄ ex certa malitia dr esse pctm̄ in spm̄sctm̄ patri aūt appropriatur potētia: ideo peccatū ex infirmitate dr appropriatū cōtra patrē. sapiētia aūt appropriatur: filio: ideo peccatuꝫ ex ignorātia dr esse cōtra filiuꝫ 43. dist. secūdi. q. 1. infra. C

¶ Pater prius origine hꝫ actū fecūditatis itellectꝰ ꝙ volūtatis in illo priori cōicat filio fecūditas eadē: que est in patre: qꝛ in illo signo originis in quo filius ꝓducit ꝑ fecūditatē intellectus cōicatur sibi a patre quicquid ei nō repugnat: ꝛ ita fecūditas volūtatis: igit in alio signo originis: qñ ꝓducit ꝑsona ꝑ actū fecūditatis scđe. s. volūtatis: ꝓducit a patre et filio omnino: vt ab vno pncipio propter vnā fecūditatē principij productiui in eis. 12. di. pmi. q. 1. B

¶ Pater ꝓducit lapidē pꝰ origine ꝙ filiꝰ: hoc est a se ꝛ filiꝰ nō a se: ꝛ tñ filiꝰ eadē ꝓductiōe ꝓducit lapidē: ꝛ i eodē istāti nature

cum in eodē instāti nature pñt assignari oēs. gradus ordinis originis. et iō nō sequit q sit bis pductus: nisi prius naturalr et in priori instāti nāe pduceret a prē q a filio. qd nō est verū. naz in illo instāti nature in quo pr pducit lapidē in tali esse filius hz eādē naturā. et per ɔñs omnem fecunditatem pductiuaz que sibi nō repugnat et ita virtutē pducēdi lapidē et ante illud instans ordine nature non pintelligit lapis pductus inec cognito. Et si dicas saltez prius origine pintelligit pductus a patre q a filio. igit non potest pduci a posteriori origine. igit nec a filio qz filius non pōt producere filium qz ante originez vis generatiua vt in patre. hz terminum adequatum sibi. Respondeo et dico q non est ita in originatione sm quid sicut in originatione simplr originatio em simplr ponit originatuz in esse simplr. et ideo qd in eē reali pcedit originationem simplr pcedit et originatum simplr. et ideo non pōt esse ab ipso originato. et inde est q verbū nō potest pducere aliud verbū: sz in originatione sm qd originans nō pducit originatū in aliquo esse simplr. et iō pōt stare cum hoc q pductio eius pcedat sic aliqd originatum q tñ simplr nō pcedat illud originatum. i. dist. scdi. q. i. 8. 3

¶ Paternitas est de se formalr icōmunicabilis: nō tñ iste cōceptus: qui sm dicta alias: potest abstrahi a paternitate diuina et creata. sed ista realitas que est in diuinis: que nō est formalr essentia ipsa est formalr incommunicabilis: et non quasi p determinationē extrinsecā: puta: qz diuina: ratio. n. em incōmunicabilitatis eius est ista: qz sicut essentia est actus vltimus. et iō non pōt per aliquid determinari respectu cuius sit ipsa quasi potentiale: ita quicqd est in ea est vltimū in vltima actualitate: sibi possibili. ita qd in illo instāti nāe in quo sapiētia pullulat in essentia: ipsa pullulat sm vltimā determinationē: quam pōt hre. vñ et ista realitas: q est sapiētia formalr est nō dterminabilis. et silr quicqd pōt eē incōicabile in pmo instāti nāe in quo pullulat in nā pullulat: vt incōicabile. et nō prius vt cōicabile qz tunc esset determinabile per aliqd per qd fieret incōicabile: et si dicas q tunc pñitas nō est incōicabilis: nisi qz est in essentia diuia. hec em realitas non hz vt ex se sit vltimate determinata nisi qz est in essentia diuina. Dico q quasi originaliter vel fundamentalr qcqd est intrinsecuz in diuinis est ab essentia: qz sm Dam. li. i. c. i2. est pelagus quoddā infinite subē. sed tñ illa alia habent formaliter rōnes suas et seipsis sunt pmo talia formalr. ita q sapientia lz ab essentia quasi fundamētalr et originalr hēat. q sit pfectio simplr. et tñ formalr perfectio simplr et in se formalr. infinita ita q in eodē instāti nāe in quo sapiētia iam actu est in essentia. si circūscriberet per impossibile ipsa essentia. et remaneat intellus sapientie erit itellectus pfectionis simplr infinite. Ita in illo instanti nature in quo intelligit paternitas in es-

sentia ipsa seipsa est incōicabilis formalr circūscripta tunc p impossibile ipsa essentia: nec videt esse contradictio q aliquid quasi originalr vel causaliter hēat ab aliquo hoc: qz sibi conuenit formaliter. sicut calidum formaliter cōtrariat frigido: sz causaliter sit ab igne: cui ignis nō ɔtrariat formalr. ita est in alijs q illa entitas qua constituitur aliqd in esse specifico ex se formalr est indiuisibilis in plures species: ēt dato p impossibile q esset icausata: lz modo istam indiuisionez habeat causaliter vnde est causaliter. 26. distin. primi. q. vnica. infra. U.

¶ Paternitas in diuinis qz diuina est icōicabilis. ita q li qz: sit circūstātia pricipij originis siue fundamētalis nō aūt contrahentis siue determinantis eo modo quo cōtrahitur albuz cū dicit homo albus vel albedo humana. hec eñ albedo preintelligit in se existens. z vt sic esset indeterminata z determinabilis vt sit hois. z ad hoc determinat cum dicit albedo humana non aūt q albedo oriat ex natura hominis z in illo instanti ipsa de se sit determinata. ita p oppositū in ꝓposito: qz sicut cū nō causaret effectū: nisi daret sibi esse ɔueniens effectui: nec ꝓducere istum effectū nisi produceret aliquid: qd natū esset habere talē effectum puta nulla causa causaret triāgulū formalr: nisi ꝓduceret aliqd qd necessario haberet tres zc. z si posset producere aliqd qd non necessario haberet tres nō ꝓduceret istum effectum sz alium. nec est alia ratio huius nisi qz formalis ratio trianguli est vt sit triangulus. ita dico q deitas nō est ratio fundamētalis alicuius realitatis intrinsece: nisi ipsa oriret talis: vt in primo instanti in quo est: sit determinata vltima determinatione. si igitur ꝓduceret aliqd determinabile p aliquā realitatē. quasi sibi aduenientez: iam productio non esset ad intrinsecum in diuinis si ēt produceret aliquid cōmunicabile non ꝓduceret proprietatē personalem sz aliquid aliquo modo aliud ab illa. 26. distin. primi. q. vnica. infra. y.

¶ Peccare est libere agere z ꝓ statu vie: resurgere ār. i. immunē fieri a peccato nō requirit libere agere etiā in via: qz vel ꝑm ꝑmaz opinionē nō est nisi soluere penā z hoc est pati eam. vel ꝑm scdaz nō est nisi per merita prius habita in via z pro tunc acceptata culpā nunc dimitti. 12. di. quarti. q. 1. infra. G

¶ Peccabilitas z ipeccabilitas essentialr dicūt ordinē ad aliud vt ad obiectū: sicut gaudium z tristitia z ideo dico q nō est cōtradictio: q voluntas ordinate sit cōiuncta fini vltimo: z sic cū hoc posset hre alium actū inordinatum circa aliud: qd est ad finē: qz posset hre actū inordinatū circa illud qd est ad finez sed q ita nō sit in patria. hoc ē ex ordinatione diuina q quilibet beatus sit in termino. qñ p beatitudinē cōiungit fini vltio vnde dico q non repugnat impeccabilitas circa illud qd est ad finem: sicut non repugnant cognitio principij z error conclusiōis: z multo min9 hic vnde

ꝙ dānatus nō recipiat gratiā: hoc nō est q: nō h3 potentiam ⁊ sibi formaliter repugnet s3 hoc est ex ordinatione diuina: quia est in termino suo.15.dist. tertij q.vnica.infra.r

¶ Peccator in peccatis exñs eo mō quo dictū est in ꝑcedēti.q. articu.1.peccatu3 manere post actū pōt ex naturalib⁹ cum cōi influentia cōsiderare pctm̄ cōmissum vt offensiuum dei: ⁊ vt ꝯ legē diuinam ⁊ vt auersiuum a deo: ⁊ vt impeditiuū pmij: ⁊ vt inductiuum supplicij: et sub multis talib⁹ rōnib⁹ ⁊ pōt volūtas ipsum sub aliqua illarū rationū: vel sub multis illud peccatum sic consideratū detestari ⁊ ille motus potest cōtinuari ⁊ intendi ante infusionē gratie pōt etiā ista detestatio esse totaliter circūstātionata circūstantijs moralibus debitis. non est eñ v̄isimile ꝙ necesse sit ꝓpter peccatū istud remanēs: actum quencunq circa pctm̄ commissum esse defectiuū in aliqua circūstantia morali. Iste autē motus dicitur attritio: ⁊ est disposi tio siue meritu3 de congruo ad deletionē peccati mortalis: q̄ sequitur in vltimo instāti alicui⁹ tpis in quo tpe ista attritio durauit. nec est certū si deus tale3 attritionē volebat esse dispositionē ad iustificationē: nisi sit ꝑfecte moral'r circūstantionata. saltem si est aliqua circunstantia inordinate circunstantionata: non est dispositio ad iustitiā q: tunc est actualiter offendēs 14.dist.quarti.q.2.S.M

¶ Pctā inquantu3 aggrauant pñt exprimi sufficiēter in cōfessione absq expressione illorum pctōꝝ prius dimissorū in spāli s.dicendo de multis ⁊ magnis pctis alias penitui. et credo ꝙ de⁹ mihi remiserat. ⁊ ideo nunc fui magis ingratus in peccando.22.di.quarti.q.1.S.R.

¶ Pctm̄ formaliter nō est nisi i volūtate. sed material'r pōt esse in alijs actib⁹ non tamē nisi vt imperant a volūtate. vnde prima cogitatio vt patet. S. non inducit peccatum: sed totiens h3 homo primas cogitatiōes quotiens sibi occurrūt diuersa obiecta et quotiens surgit a sumno.42.dist.scdi.q.4.M.

¶ Peccatum in spiritum sctm̄ est irremissibile nō simpliciter: vnde ꝭm magistrū in litera hoc peccatum non remittetur hic nec in futuro quādo nō habet presentiam comitem. s3 hoc nō conuenit cuilibet peccato mortali. Uerūtamen hoc peccatum dicit irremissibile eo mō quo nullum aliud peccatū dicit irremissibile dupliciter. Pmo mō q: nullū peccatū aliud opponitur directe principio remissionis in remittēre nisi istud: quia hoc solum directe aufert a deo misericordiā que est principiu3 remittendi peccata: ⁊ nō dat sibi nisi iustitiā. ⁊ hoc h3 inquantum est cu3 desperatione: talis eñ diffidit ⁊ desperat de misericordia dei scdo q: corrumpit dispositionē ad remissione3 in eo cui d3 remitti: q: principium dispositiuū ad remissionē peccati in peccatore est aliqualis displicentia de peccato cum conuersione ad deū hoc autē peccatu3 inquantū h3 ꝓpositum de non penitendo in tali obstinato tollit omne tale dispositiuum.43.

dist.secundi.q.1.E

¶ Pctm̄ in primo instanti tpis nō est mutatio:sʒ passio de gñe passiōis:quia mutatio est a priuatione in habitum vel econuerso.q̄ non se cōpatiunt in eodē instāti durationis nec prius fuit duratiōe iste habitus cuius priuatio est pctm̄ in voluntate angeli.si peccauit in primo instanti.ideo non est mutatio: sʒ est passio de genere passiōis. 5. dist.secundi.q.2.J

¶ Pctm̄ veniale non prohibet gratiā infundi nec ēt actū meritorium simul hr̄e:tum q: ala pluribus actibus nō pōt simul eque esse perfecte intenta: nec actus aūt bonus cū quo cōcurrit veniale est minus intēsus:et ideo minus meritori⁹ q̄ foret sine illo veniali.et iō sequitur q̄ adultus si nō ponit obicē pcti mortalis et in susceptione baptismi consentit:aliquē motuʒ hʒ disponēte quo caret paruulus: nō obstante q̄ ille habeat veniale peccatum simul. 4.di. quarti.q.7.S.F

¶ Pctm̄ mortale nō distinguit a veniali in hoc q̄ vnum est respectu finis vt mortale:et aliud eorum que sunt ad finem vt veniale:sed vtrūq; pōt esse et circa ea que sunt ad finē et circa finē. sed in hoc distinguūtur:q: peccatū mortale est deordiatio opposita ordinationi:sine qua finis non potest sequi aliquo mō que quidem ordinatio hʒ precepptū contra qd deordinatio fit:et ideo omnis deordinatio cadēs sub precepto auertit a fine necessario: sed alia est ordinatio que potest esse respectu finis sequendi que non est necessaria. sed vtilis que non est de precepto:sed potius de cōsilio:et deordinatio opposita huic est pctm̄ veniale:nec facit cadere a fine necessario.sed facit q̄ actus nō procedat meliori modo quo potest.21.dist.secundi.q.1.J.B

¶ Pctm̄ non dicitur infinitum nisi q: separat ab infinito non q̄ formaliter malitia sit infinita quia talis et tāta est quanta est bonitas que nata fuisset in esse illi actui.si s̄m debitas circunstantias fuisset elicitus sed hic non fuisset infinita.nec possibile fuisset esse infinita nisi p̄ tanto quia:coniungit. infinito. hoc patet de fidē ad petrum circa medium. et ideo pena durat quia peccatū in eis durat. vnde dicit. Permanente in eis iniuste affectionis malo permanet in eis iuste retributiōis dānatio.A qua nos custodire dignetur qui est benedictus in secula seculorum.50.distin. quarti.q.6.T

¶ Pctm̄ nō potest effectiue corrumpere gratiā sed tantuʒ demeritorie.ita q̄ prius volūtas auertit se naturaliter q̄ deus cesset naturalr̄ conseruare gratiam.necesse est aūt omnem priuationem esse alicuius positiui formaliter.cum quo impossibile est ipsam stare.non est igitur peccatum formaliter priuatio gratie quā nō ex incōpossibilitate destruit sʒ vt demeritū 37.dist.secundi.q.vnica.F

¶ Pctm̄ non remittitur nisi ad minus debitū pene eterne commutetur in debitum, pene temporalis.qua cōmutatiōe facta nunq̄ regulariter remittitur illa culpa nisi illa pena soluatur

in se vel in pena equivalenti. et per consequens remisso peccato mortali in se primo. et in pena soluta post nihil iuris remanet per quod ab isto sit exigendum: pena aliqua pro illo peccato. sed post meritum aliquod vita eterna dignum nunquam dignitas ista ad bonum eternum commutatur secundum iustitiam in bonum temporale. igitur nunquam expirat illud ius quousque bonum eternum sit solutum: sed illud non solvitur inviatore dum est viator. ergo semper manet illud ius tamen extinctum per peccatum mortale: quia tunc non competit sibi executio iuris sui. non est igitur simile de remuneratione meritorum mortificatorum: et de reditione peccatorum remissorum non solum propter dei misericordiam quod utique verum est: sed etiam propter istam iustitiam commutantem ibi eternum in tempo rale: non autem hic. 22. di. quarti. q. unica. infra. ℱ

¶ Peccatum occidentium christum potuit redimi. tamen Ans. dicit. 15. c. 2. quod non potuerunt eum scienter occidisse. hoc tamen non credo sed credo quod licet sciuissent eum deum per unionem adhuc potuissent eum occidisse. et si hoc fecissent: adhuc eorum peccatum fuisset remediabile per passionem christi: quia plus dilexit deus illam passionem acceptando: quam odisset eorum malum. unde non potuerunt habere actum tam difformem in malitia: sicut fuit bonus bonitate morali actus voluntatis quo christus voluit pati: quia actus ille habuit bonitatem non solum ex potentia volitiva: sed ex summa charitate qua voluit mori. et aliquo modo ex illa persona. sed actus aliorum malus non habuit tantam malitiam ex habitu precedente deordinato. Et quod apostolus dicit quod si cognouisset nunquam dominum glorie crucifixissent. loquitur non de iudeis: sed de principibus mundi. s. de demonibus quia si sciuissent eum esse verum deum non instigassent homines ad eius mortem. et hoc propter bonum secuturum ex morte. s. redemptionem hominis. quod bonum nolebant accidere: unde primo quando ignorauerunt hoc instigauerunt iudeos ad mortem postquam vero scierunt ipsum esse verum deum. persuaserunt contrarium. unde uxor pilati misit ad eum dicens. Nihil tibi et iusto illi. multa enim passa sum ista nocte in visu propter eum. bene tamen voluissent ipsum mori sine redemptione humani generis. si fieri potuisset. 20. di. tertij. q. unica. ℱ

¶ Peccatum potest aggravari ex circumstantia accidentali propter excellentiam persone et dignitatem. quia ex hoc magis debet peccare peccatum. Item propter fortitudinem et possibilitatem resistendi. ideo dicit magister in litera quod quia Adam exteriori tentatione pulsatus cecidit. tanto gravius plectendus erat quanto leviori impulsu erat prostratus: tentatio enim carnis difficilius vincitur: quia de nostro contra nos roboratur: quia igitur adam fuit circumspectior et nobilior et fortior muliere ad resistendum ideo per accidens suum peccatum fuit maius. tradita enim fuit Ade iustitia originalis tanquam digniori et circumspectiori et fortiori. ita quod si eam perderet pro se et to-

ta sua posterioritate perderet. non sic aût fuit tradita mulieri ideo Ade peccatum accidêtalr fuit grauius peccato Eue for maliter tamê per se mere ꝛ precise in se peccatum eue fuit grauius. 21. distinctio. secundi.q. vnica.infra.F.

¶Pena dânatorum est multiplex quedã est pena dãni:carêtia.s.visiõis diuine.Alia est tristitia de ipsa pena. Tertia tristitia de culpa:nõ vt est ostensiua dei:sed est vt cã pene.Quarta est tristitia de igne continête perpetuo . Quinta de igne immutâte ꝛ retinête intellectũ dãnatorũ in perpetua considera tione sua.tertia tristitia scilicet de culpa inquãtum est peccatũ est vermis conscientie.50.disti. quarti.q.3.B.

¶Pena dicit ordinare culpam quo deꝰ non vult culpã auferre nõ potest melius siue ordinatiꝰ anima culpabilis esse ꝙ ꝙ sit in pena:que non est tantuz ma lum formaliter quãtum est cul pa:quia naturam manentê sub culpa ordinat.37.dist.secundi. q.vnica.I.Cc.

¶Pena illius.s.qui decipit in cõtractu est vt veraciter illũ impleat : qð fallaciter simulabat: qꝛ tenetur reddere isti illud pro quo reddêdo ista cõmutauit:et ideo in foro conscientie cogendus est vt veraciter cũ illa contrahat.Si autem iam veraciter contraxit cum alia:ꝛ per consequens non possit cum ista : peniteat de peccato illo et de impossibili:ꝛ procuret illi restitutionê equiualentis quãtum potest: vt.s.reddatur illi mulieri per ipsum corpus alterius viri potentis equiualentis corpori suo quã tum ad cõtractum istũ: vel saltem satisfaciat ei in alijs ꝼm arbitrium boni viri . In foro aût contêtioso si probaretur contractus exterior dolose factus ab isto cogetur seruare illum tanꝙ veruz. Sed si cum se cũda contraxit tempore intermedio adhuc ecclesia precipiet vt adhereat prime : sed in foro cõscientie dicetur oppositũz:qꝛ secunda est vera vxor eius.prima non.ꝛ iste dꝫ seruare sententiã ecclesie seruãdo veritatê legis diuine:ꝛ imputent sibi ꝙ tãta pena manet sup ipm ꝓpter talê fraudê quã fecit:qꝛ etiam iste contractus est obligatorius ad aliqua bona.puta ad finê seruãdam ꝛ indissolubilitatê ꝛ prolê suscipiêdã ꝛ educandam si eue nit:que tria bona sũt matrimonij:ꝛ generaliter in omni cõtractu contrahens sub conditione opposita illi contractui nihil facit:ꝛ ideo contra rationê istius cõtractus est conditio opposita repugnãs alicui bono matrimonij:ꝛ ita sunt tria impedimêta ex triplici conditione opposita cõtractui cõtra tria bona matrimonij.ꝛ de istis dictũ est dis. 31.42.dist.quarti.q.1.F.

¶Pena ministrantis in quocũ ꝗꝫ impedimêto canonico videt esse irregularitas : vt ptꝫ extra de clerico excõicato vel deposito in diuersis captis.et hoc maxime si ministrans sciat talem penã sibi inflictã . Sed hic põt distingui de ignorãtia iuris vel facti. Ignorantia iuris non excusat:qꝛ tenetur ille qui se expo nit ad tm actum scire iura ꝼm que põt exercere tantum ꝛ talê actum:

hctũ : et ideo talis ignorãtia iu
ris nõ excusat : sed forte magis
aggrauat. ignorantia aũt facti
excusat:.vt habetur in eodem ti
tulo.c.apostolice.;et hoc nisi fa=
ma veridica et publica sibi ma=
nifestet : ꝙ sit tali pena impedi
tus.13.dist.quarti.q.2.G

¶ Pena ordinans pctm̃ ſm se
potest esse vna vnius: sed ordi=
nans in ordine ad illum quem
offendit culpa multiplex est ſm
voluntatem illius in compara
tione ad quem ordinat.14.di=
stin.quarti.q.3.G

¶ Pena potest intelligi vel qđ=
cunqꝫ incõmodum siue discõue
niens. et illud potest esse in ho
mine in parte sensitiua : vel in=
corpore cõiũcto actui aie sensi=
tiue. vel potest esse primũ discõ
ueniens qđ est tristitia que est
ex parte intellectiua q̄ proprie
et primo est pena : de qua dicit
Augu.de ciui.li.14.c.15.ꝙ tri=
stitia est dissensio animi ad his
rebus q̄ nobis nolẽtibus acci=
derũt.14.dist.quarti.q.1.J.O

¶ Pena ꝓprie nõ correspondet
peccato veniali ;sed cõmittens
veniale est debitor feruentioris
actus voluntatis ꝙ̃ prius : qui
feruor ;consumeret peccatũ ve=
niale. de hoc lib.4. dist.21.c.2.
nec obsuisset innocẽtie Ade ha
buisse penam debitam veniali
preter mortem. 21.distin.secun
di.q.1.infra.E

¶ Pena ꝯmis erit i dãnatis q̄=
dã tristitia et cõtinuus remor=
sus conscientie: ⁊ ista pena erit
eis equalis. sicut tristitia qua
nollẽt isti mala pati est eis ine
qualis : inquãtum tollit ab eis
bonum cõmodi. sic enim habe=
bunt remorsum maiorẽ vel mi
norem ſm proportionẽ culpe:si
cut de peccato grauiori infligi
tur eis grauior pena.50.distin.
quarti.q.6.Q

¶ Penitẽtia absolute põt inasci
ex naturalibus hoĩs: ſꝫ nõ fru
ctifera:hoc est ferẽs fructũ : im
mo vt fructuosa est in vltimo
instãti.14.dist.quarti.q.2.Y

¶ Penitẽtia ẽ absolutio.i. qđã
sentẽtia diffinitiua absoluens
reuꝫ : nõ tamẽ sentẽtia iudicis
principalis : sed iudicis secũda
rij vel cõmissarij. Potest eñ qs
ex cõmissiõe cognoscere in cau=
sa. et ita ex cõmissione sentẽtia
re: vel pro cõdemnatione rei si
indignus est : vel pro eius ab=
solutione si dignus sit. Con=
gruit etiã qđ ista absolutio ex=
terior fiat a sacerdote : quia cõ
gruit extrema per mediũ redu=
ci in extremum. et ita in hierar
chia ecclesiastica extremos. s.
peccatores reduci in deũ ꝑ hie
rarchã.i. sacerdoteꝫ sicut est in
ecclesia triũphante. Congruit
etiã ꝙ a iurisditione habẽte:q2
sententia a non suo iudice lata
nulla est.14.dist.q̃rti.q.4.J.A

¶ Penitẽtia est habit⁹ inclinãs
ad faciliter vindicandum in se
reum ⁊ ꝙ in se : hoc est materia
le quia formalis ratio virtutis
esset eadem si committeretur si
bi vindicare in alium reũ. Bea
tus aũt ẽt inocẽtes possunt ha=
bere habitũ prompte vindican
di in alium reum. ergo et in se.
si tamẽ reatus inesset.et sic po=
test concedi ꝙ in statu innocen
tie ⁊ in beatitudine manet ista
virtus. nec mirũ cũ in deo ma=
neat iustitia vindicatiua : licet
non seipsum : q2 nõ potest esse
reus.14.dist.quarti.q.2.F

¶ Penitētia ē sacrm generale. & ideo ab illo null⁹ excludit nec de facto: nec de iure. alia autē sacra q̄ includūt aliqd excellentie bene possunt alicui negari propter delictum hoc exigens. 25. dist. quarti. q. 1. J. J

¶ Penitēs q̄tiēscūq3 digne penitet: obligat se saltem voto ad nō peccandū in posterū: q2 sine tali proposito non est digna penitentia: et preter hoc est astrictus ad non peccare eadē lege qua innocens. 22. distinc. quarti. q. 1. D

¶ Penitere reqrit ꝯcognitionē distinctā ei⁹ de quo penitet ſm istū intellect⁹: vbi dico ꝙ ista se habent p ordinē imperare causarū proximarum partialiū tristitie coniunctionē: et ipse cause partiales: coniūcte que sunt effectus proximus illius imperij. et vltra sequitur effectus remotus huius imperij. ipa scil3 tristitia postea pōt sequi cōplacētia tristitie que est actus volūtatis habens tristitiā ꝓ obiecto: & tādem gaudium de tristitia ſm illud Aug. Peccator de pctō doleat: et de dolore gaudeat. Patet distinctio illoꝝ primi quidē. s. imperij a causis ꝓximis tristitie sicut cause principalis et remote a causa secundaria et propinqua. scdi a tertio sicut cause ab effectu: et actionis a passione. tertij a quarto sicut obiecti ab actiōe. quarti a quinto sicut obiecti a passione appetitiua de illo obiecto 14. dist. quarti. q. 2. infra. B.

¶ Per accidēs ē: ꝙ i eodē cōcurrāt ratio efficiētis et rō finis. tn̄ de facto vna est ratio formalis ipsius finis: sicut vna est ratio formalis ipsius efficiētis. sed in illa vna ratione potest potētia quietari: licet non quietetur in rōnibus ꝑsonalib⁹: q̄ sunt in illo fine. 1. dist. primi. q. 2. J. L

¶ Per actionē de genere actionis aliqd termin⁹ accipit eē simpliciter. si ꝑducitur vel aliquo modo esse: per intellectionē autē obiectū: intellectū nullo modo accipit esse: immo presupponitur olno ipsi intellectioni. Et hoc ideo: q2 iste operationes q̄ dicūtur actiōes sunt vltimi termini nō aūt gratia alioꝝ terminoꝝ. 11. dist. quarti. q. 2. D

¶ Per actū redēptōis christ⁹ nō meruit ꝑncipale dn̄iū respectu hoīs. Probatio: nā inquātū redēptor habuit rationem cause meritorie pro nobis. causa aūt que tantū est meritoria nō pōt esse principalis: non em̄ causat nisi ab aliqua causa ꝑncipaliori acceptatur que ꝓpter istō acceptū principaliter causat. ergo esto ꝙ trinitati ꝓpter redēptionē teneremur tanq̄ dn̄o supremo quodā nouo iure vltra illud dominiū qd habet ex creatione qd verū esset si tantū bonū esset nobis redēptio vt accepta a trinitate quātū creatiōi. adhuc nō sequitur ꝙ christo ſm natura3 humanā rōne redēptionis obligamur vt supremo dn̄o. 48. distin. quarti. q. 1. B

¶ Per actū desiderij q̄ ē absentis non est assecutio finis: sed ꝑ aliū actū. s. qui est amor rei presentis est assecutio p̄mo loquendo de primitate perfectionis: licet per actū intellectus sit aliqualis assecutio prior prioritate generationis. nunc autē ſm phm̄. 9. meta. posteriora gene- t. c. 15.

ratione sunt priora perfectiõe: qđ verum est de priori qđ est simpliciter imediat⁹ vltimo: qđ vltimũ est simplr pfectũ: ita est in btitudine.49.di.qrti.q.4.D

¶ Per baptismũ recipit baptizat⁹ i collegiũ eccl'ie militãtis. receptio aũt alicui⁹ in collegiũ pertinet ad presidẽtẽ: ꝛ habẽtẽ auctoritatẽ in collegio. Et ideo quãto aliquis haberet maiorẽ auctoritatẽ in ecclesia tãto magis pertineret ad eũ recipere et introducere in ecclesiã: ꝛ ꝑ ꝯns baptizare: vñ magis cõpeteret epõ ꝙ̃ simplici sacerdoti si sufficere possent epi. sꝫ propter paucitatẽ epõrum et pluralitatem baptizandorum regulariter cõceditur omnibus sacerdotibus 6.dist.quarti.q.1.D

¶ Per eãdẽ realitatẽ pri⁹ est volũtas receptiua ꝛ actus effectiua eiusdẽ: nec per aliã rationeꝫ realẽ elicit ꝛ recipit nisi ꝑ aliam rõneꝫ causatã ab intellectu nostro.25.dist.scdi.q.vnica.L.

¶ Per hoc ꝙ iste in familia xp̃i in gradu excellẽtiori cõstituit ꝑ characterẽ sacerdotalẽ: disponitur de cõgruo ad habendũ ptãtẽ sup corpus xp̃i mysticũ ligandi ꝛ soluendi. ꝛ tũc character sacerdotalis ẽ dispositio ad istas claues: saltẽ collatio vnius non separatur a collatione alterius qꝛ (sicut dictuꝫ est) qđ xp̃s in eodẽ verbo Jo.20. cõtulit ambas ecclesie ita et epũs in eodẽ signo sensibili ꝛ verbo cõfert ambas: vnã quasi excellẽtẽ et explicite. et aliam quasi implicite. cuius vsus est antecedens ad vsum istius. Et ex hoc ptꝫ ꝙ aliqualiter pñt dici vna clauis vnitate ordinis: qꝛ ad actũ vnũ vltimũ scꝫ apertionis ordinantur. ꝛ adillum vna subordinat alteri qꝛ remotior ab illo effectu.19.dist. quarti.q.vnica.J.G

¶ Per radiũ reflexũ videt res i se: nõ aũt aliqua species impressa speculo reflectente. Tũ qꝛ radius egredit a corpore radioso et effunditur in speculũ et inde reflectit in eodẽ. Eodẽ mõ etiã per radiũ fractũ videt ipsa res multiplicãs se ꝛ nõ species aliqua ipsi⁹ rei vise. et sicut ista lumina pmaria multiplicatiõe diffusa sunt immediate spẽs lucis gignẽtis: forte ita imediate gignũtur ab ea: loquẽdo de immediatiõe ad cãm: nõ excludendo ordinẽ effectuũ ordinatoruꝫ respectu eiusdeꝫ cause. Sꝫ pter ista est aliud lumen secũdariũ. qđ dr lumen accidẽtale qle est: vbi est vmbra. In hoc eñi distinguit vmbra i actu a tenebra: qꝛ tenebra est ꝑuatio luminis taꝫ pmarij ꝙ̃ scdarijvmbra est ꝑuatio luminis pmarij. Istud autẽ secundariũ lumẽ: lꝫ qñqꝫ diffundat ꝑ reflexionẽ: nõ tñ a corpore polito: qꝛ reflexio a tali corpore est ignitio radij pmarij: qꝛ est immediata species ipsius lucis gignẽtis: nõ aũt sic istud lumẽ scdariũ: immo gignit ab ipso lumine primario: ita ꝙ si per impossibile reflexio remaneret in lumine radij imprimẽtis gigneret sperice: vel hemisperice istud lumẽ secũdariũ: nõ sic aũt gigneretur lumen reflexũ a radio pmario qualis est reflexio a corpore polito. est ğ oẽ lumen species: sꝫ lumẽ pmariũ est species lucis gignẽtis. lumẽ secundariũ species luminis primarij 13.dist.secundi.q.vnica.E.

¶ Per se ordinē itelligo: q̄ est ex p se rōnib' extremoꝝ ⁊ hoc accipiēdo p se rōnē essentialē sine q̄ditatiuā nō determinādo illud cui' est rō ad esse in re vel in intellectu. sicut dē illud qd indifferēter potest habere vtrūqꝫ esse: vt hꝫ rōnē quiditatiuā intelligibilē non determinando ad hoc vel illud esse. 1. q. q. ʃ. P

¶ Perfectior cognitio ⁊ imediatior est de primo ente. cognoscere ipsum: vt primum ens vel vt necesse esse: q̄ȝ cognoscere ipsuȝ vt primū mouēs. 3. q. plo. ʃ. V

¶ Perfectior intellect' simplr est qui limpidius cognoscit: nihil aūt deperit sibi si per aliud ⁊ aliud cognoscat ⁊ tñ limpidi' cognoscat: si eñ per idē cognosceret ⁊ nō limpidius nō perfectius cognosceret: qd est falsuȝ: in ista enim limpiditate est per se propinquitas: nō aūt in paucitate rationū cognoscendi: qꝛ absolute hoc nō est in rōne alicui' nature create q̄ vna sit plurium. 3. dist. secundi. q. 10. ʃ. M

¶ Perfectio sacri ꝯsistit in perfecte significādo vere quantum ad cognitionē ⁊ in gratiā perfectam causando. ergo sacramenta noue legis debuerūt esse perfectissima p̄lo mō: qꝛ est lex veritatis. scd̄o modo qꝛ est lex gratie. vnde Joan. 1. gratia et veritas per Jesum christum facta est. 2. di. quarti. q. 1. B

¶ Perfectio sicut ⁊ entitas eq̄uoce ꝯuenit entitati q̄ditatiue et hypostatice: tñ proprie perfectio nō vꝫ conuenire nisi entitati quiditatiue: qꝛ entitas hypostatica nō est ẜm quā aliq̄d formalr p̄ficit: sed ẜm quaȝ recipit perfectionem: vel saltem determinatur ad perfectionem receptam. 19. q. q. ʃ. R

¶ Perfectio simplr est talis: q̄ in quocūqꝫ supposito absolute ꝯsiderato ẜm rōnē suppositi non determinādo naturā i q̄ vel cuius sit suppositū: melius est ipsꝫ q̄ȝ nō ipsꝫ: hoc est q̄ȝ quodcūqꝫ īcōpossibile ipsi. 5. qq. M

¶ Perfectiōeȝ simplr. i. q̄ sorte posset esse infinita nō dicit nisi aliq̄d quod pōt esse essentiale i diuinis ⁊ ad se: ⁊ tale aliquo modo p̄intelligit' relonib' originis cuiusmodi sunt sapientia bonitas ⁊c. equalitas aūt nō preintelligitur relationibus originis: nec pōt esse ad se. pater eñ nō est equalis sibi sed filio: ⁊ iō equalitas hoc modo non dicit perfectionē simpliciter: dicit tñ perfectioneȝ: q̄ȝ in omni natura cōparando ad aliquid eiusdem nature: melior est suo opposito qꝛ oppositū eius de necessitate dicit imperfectionē non eñ est inequalitas in eadē natura: nisi alterum indiuiduum imperfecte habeat illam naturā. 19. dist. primi. q. 1. J

¶ Perfectio simplr nō includit aliq̄d p se cui repugnat p se rō p̄fectiōis simplr: qꝛ tūc nō esset in quolibet melius: cū includat aliquid cui repugnat rō perfectionis simpliciter. 1. q. q. ʃ. G

¶ Perfectissima cā meritoria g̃re quā trinitas disponit dare generi humano fuit xp̄s complens cursum suum in hac vita nobiscū: cā meritoria iuste inclinat deum ad conferendum bonū illi p quo talis cā meret': cā ēt illa exhibita plus impetrat q̄ȝ promissa. ergo per passioneȝ xp̄i exhibitā ⁊ ꝯfirmatiuam le-

gis noue: congruum fuit maxima adintoria ad gratiā hominibus cōferri pro tpe illius legis obseruāde. 2. distin. quarti. q. 1. infra. B

¶ Perfectissima & vltia rō imaginis ē: qn̄ ista cōcurrūt in mēte respectu dei vt obiecti: q: tunc aia nō h3 tm̄ similitudinē expssiuam: quātū ad pdicta ex rōne eorū in se: sed ea etiā rōne qua actus ipsi cōformantur obiecto: est enim: actus vere similitudo obiecti. sicut dictū est in precedenti qōne: & iō qn̄ isti actus sic sunt in mēte q nō tm̄ habēt cōsubstantialitatē: & similitudinē distinctionē et originē: sed etiā hñt vlteriorē assimilationē ad deū ex rōne obiecti circa quod sunt: est pfectior similitudo: minus aūt perfecta qn̄ aia habet se pro obiecto: q: l3 tūc non habeat similitudo ab ipso deo immediate tanq̄ ab ipso obiecto primo: hr̄ tm̄ aliqualr inquātū in mente: vt in imagine cognoscitur deus. 3. dist. primi. q. 9. R

¶ Perfectissima virtus in eadē specie manēs est heroica: et sic methaphorice loquunt aliqui q pficit modo inhumano: q: s. nō est cōiter hois ad illum gradu3: l3 eiusdē speciei attingere. & si arguatur p oppositū de bestialitate posset silr dici q esset excessus in eadē spē vitij. Sed melius pōt dici alterius spēi q: circa aliud obiectū: s3 et hoc nō sequit propositū: q: circa multa cōtingit errare et vitiose agere: sed circa tantum vnū. s. perfecte circūstantionatū cōtingit recte agere rectius et rectissime: licet igit bestialitas sit alius habit⁹ a cōi vitio humano qui ē circa aliud obiectū: nō sequit heroicā esse alterius speciei a virtute humana: q: circa idem obiectū ordinat: sed excellētius: nec est manifestū hanc excellentiā nō posse esse per aliū gradū eiusdē speciei. 34. di. tertij. q. vnica. R

¶ Perfecti quātū ad disceptatione pcedentē snīam nō iudicabuntur: sed nec ipsi nec alij indicio pertinente ad eos vt priuatas personas: s3 in eo qd dicit: venite benedicti patris mei pcipite regnū oēs filij regni iudicabunt iudicio generali vt heredes illius regni. Similr infideles quantū ad disceptationē preniā non iudicabunt iudicio generali sed in illo. Ite maledicti &c. Et ipsi alij quib⁹ prolata ē disceptatio iudicabunt in cōi vt mēbra carceris: & tunc accrescet aliquod gaudium vnicuiq3 electo vltra illud qd habēt i iudicio prticulari: q: quilibet gau debit de integritate sue ciuitatis et accrescet aliqd suppliciū cuilibet dānato vltra suppliciū partiale sibi taxatū: q: integritas vel repletio carceris vnumquēq3 incarceratum angustat. 47. dist. quarti. q. 1. Z

¶ Perfectissimo pōt aliqd eē propinquius in vno ordine & aliud in alio ordie sicut substātie immediatior est quantitas in vno ordine: q̄ qualitas: tm̄ qualitas est perfectius: et p 9ns propinquius in alio ordine. illud autē est simplr pfectius qd in ordine nobiliori vel ẜm conditionem nobiliorē est propinquius pfectissimo sicut bonū est propinquius enti in ordine cōicandi perfectiones siue finaliter terminādi & cōplendi perfectionē

alterius.49.di.quarti.q.4.R

¶ Perpetu⁹ vsus rõnis ẽ maius bonũ ꝙ act⁹ virtutis.ꝛ ideo ꝙ ꝑ aliquẽ actum priuaret se sic vsu rõnis peccaret mortaliter: imo mortalissime: sed carentia vsus rõnis ꝑ momẽto nõ est tm̃ malum sicut actus opposit⁹ actui virtutis: nec per quodcũꝗ priuãs vsu rõnis ad tẽpus est peccatũ.nã nimia tormẽta ita impediũt vsum rõnis sicut voluptas: ꝛ tñ martyres sciẽter se exponẽtes talibus tormentis nõ peccauerũt sed meruerunt.32. dist.quarti.q.vnica.P

¶ Perpetuitas aliquoꝝ vel corruptio: vel annihilatio aliquorũ variat mẽsurã formalr: dũmodo existẽtia sit eiusdẽ rõnis dum manet.2.di.scdi.q.4.J.A

¶ Presentatiuũ in se mutabile pt representatũ aliqd sub rõne imutabilis: qꝛ eẽntia dei sub rõne imutabilis repñsentaꝫ intellectui creato ꝑ aliqd oĩno muta bile: siue illud sit spẽs siue act⁹. 3.distin.primi.q.4.J.R

¶ Per sacrm̃ cõfirmationis instituiꝫ aliqd in determiato gradu ecclesie.s.in gradu bellatoris.ꝛ sacrm̃ instituẽs in gradu determinato nõ iteraꝫ: et iuxta hoc adduciꝫ cõgruentia: qꝛ imprimit effectũ indelebilẽ.s.characterẽ.7.dist.quarti.q.4.J.A

¶ Periculũ ẽ hñe freqũeter iuramẽtũ in ore qꝛ in multis sermonib⁹ sine iuramẽto aliqs nõ peccaret: vbi addito iuramẽto peccat: ꝛ grauiter si fiat ex deliberatione: propter quod vtile est documẽtum illud Matth.5. Sit sermo vester: est,est: nõ nõ. 39.dist.tertij.q.vnica.J.P

¶ Per ꝓprietates eẽntiales cõcludunꝫ de ꝑsonis hñtib⁹ illas ꝓprietates ꝑsonales ꝓpter qd: vtpote per memoriã pfectã ꝓpter quid concludiꝫ de persona habẽte talẽ memoriã a se ꝙ sibi cõuenit dicere verbũ perfectũ. et per volũtatẽ perfectã cõcluditur ꝙ habenti eã a se cõuenit spirare: queẽadmodũ ꝯcluderet si memoria differret.a.dicere. et voluntas a spirare.6.q.q.Cc

¶ Per veniale null⁹ ꝑiclitaret extra nauẽ ecclesie: qꝛ peccatum veniale stat cũ ꝑfecta charitate q̃ est nauis saluãs: ꝛ ideo ex prima institutiõe pñie vt secunde tabule nõ opꝫ aliquẽ ad eã cõfugare pro remedio cõtra veniale sed tm̃ contra mortale. 17.dist.quarti.q.1.J.M

¶ Persona diuina põt eẽ ꝓpri⁹ termin⁹ alicui⁹ depẽdentie: nõ aũt dependẽtie q̃ est causati ad causam: nec breuiter cuiuscunꝗ terminati ad aliqd rõne perfectionis formalis in ipso: sꝫ tm̃ illius q̃ est nature vt cõicabilis ad incõicabile sustẽtans ipsam igitur talis depẽdentia ẽ possibilis i aliqua natura: qꝛ nõ põt eẽ possibilitas terminãdi depẽdentiã nisi in aliquo sit possibilitas depẽdendi: sed hoc nõ magis repugnat nature humane ꝙ alteri.19.q.q.J.Cc

¶ Persona in creaturis nõ dicit dignitatẽ nisi materialiter. s.rõne itellectualis nature quã cõnotat: nõ aũt formalr rõne in cõicabilitatis: quã superaddit. Quomodo aũt negatio aliqua dicatur esse dignitatis.dictum fuit.dist.28.primi lib.de ingenito.5.dist.tertij.q.2.E

¶ Persona nõ cõponiꝫ ex essentia et ꝓprietate: sicut ex q̃si po-

teriali et quasi actuali: immo essentia habet magis rationem actus si igitur ista proprietas intelligatur posterior aliquo modo essentia non tamen est perfectio eius: ibi enim est idem ordo originis et perfectionis: et ideo prius origine est prius perfectione. 16. distin. primi. q. vnica. I. M

¶ Persona quelibet diuina habuit perfectum esse diuinum et persona se antequam fuit aliqua creatura: quia ex se est necesse esse. Creatura vero in nullo est nec intra nec extra est necesse esse: neque in esse existentie: nec in esse essentie. s. diminuto siue intellecto ratione huius est: quia necessitas est conditio existentis: et tale esse abstrahit ab existentia etiam hoc esset magis inconueniens quam si esset necesse esse in esse reali. Sed quod est ex se necesse esse prius est quam illud: quod est possibile vel non necesse esse. ergo in illo priori est persona tertia siue eius processio: et non respectus eiusdem ad creaturam: quia non est intelligere aliquam relationem esse ad creaturam: nisi creatura esset vel intelligatur esse: quia relatio requirit terminum sic cum ipsa esse. 18. di. primi. q. vnica. C

¶ Permissio extra vel signum est quod effectus fit: quod tamen est contra preceptum diuinum. et istud est permissio quod est signum voluntatis diuine. Huic autem non correspondet aliquid in ipsa voluntate diuina: nisi non velle prohibere illud fieri siue non velle: quod est negatio actus diuini positiui: et per consequens non est actus positiuus. Et si dicatur quod vult sine re hoc potest intelligi non quod habeat velle rectum circa illud quod permittit secundum actum reflexum. Offertur enim voluntati sue hunc peccaturum vel peccare. primo voluntas eius circa hunc non habet velle: velle enim ipsum habere peccatum non potest secundo potest intelligere voluntatem suam non volentem hoc: et tunc potest velle voluntatem suam non velle hoc: et ita dicitur volens sinere et voluntarie permittere: si ex alia parte presentato sibi iuda: primo deus habet non velle sibi gloriam: et non primo nolle: secundum illam vltimam positionem. di. 41. et potest tunc secundo se reflectere super istam negationem actus: et velle eam et ita volens siue voluntarie non eligit iudam finaliter peccaturum: et non nolitionem glorie: sed non volitionem glorie. 47. dis. primi. q. vnica. C

¶ Portio inferior in christo dicebatur esse in termino ex hoc quod portio superior coniungebatur deo perfecte: scilicet quod affectione iustitie non potuit velle nisi ordinatum et iustum: et ideo non potuit peccare: sed tamen non fuit secundum partem inferiorem ex coniunctione cum deo in termino: sic quod habuit impassibilitatem: nec habuit omne quod habere potuit secundum affectionem commodi: quia ex miraculo non habuit summum bonum sibi coniunctum quantum potuit coniungi: sicut est in simpliciter beatis et in christo modo de facto in patria: quia igitur sic fuit: potuit aliquid accidere sibi contra affectionem commodi: quod tamen acceptaui: et ita mereri potuit: et preter hoc etiam portio inferior meruit eliciendo operationes circa creata: vt diligendo matrem et alios bonos in deum et malos propter deum. 18. distinctione tertij. q. vnica. D

¶ Portio superior intēdit regu lis eternis ⁊ superiorib⁹ cōtēplā dis. Inferior aūt intēdit tēpora libus agēdis ſm regulas eter nas vñ portio ſupior intēdit fi ni pino a q̄ accepit reglas agē dor. 24. diſt. ſcdi. q. vnica. B

¶ Portio superior, ſm regulas eternas nihil aduerſuz vr̄ iudi care eſſe eligibile inquātum in ipſo eſt quin oppoſitū eſſet eli gibilius: ſi illud iuſtitia non ve taret alioquin quare alligati ⁊ iūcti fini vltimo: vt beati nihil eligunt aduerſum. 15. diſt. ter tij. q. vnica. J. R

¶ Potētia actiua q̄ nō eſt imp fectiōis: imo pfectionis in crea tura aliqua nō eſt negāda a ſu periori creatura que eſt ſupior quātū ad hoc: ſed angelus eſt ſuperior hoie in intellectualita te: intellectus etiam agens qui eſt potentia actiua in hoie non eſt impfectionis in ipſo: immo perfectionis: et ideo non debet negari angelo qui eſt creatura ſuperior. 3. diſt. ſcdi. q. 11. B

¶ Potētia actiua Marie nāli ter nō fuiſſet reducta ad actū: niſi cauſa actiua determinata naturali. ſ. vi actiua patris na turalis: et iō fuit generatio mi raculoſa quātū ad modū pcedē di in illa generatione: quia vel erat oino ſubita: qualis nō eſt proceſſus naturalis in genera tione hois: vl ſi fuit ſucceſſiua: illi motus qui preceſſerūt gña tionē: in ita breui tpe fuerūt: in quāto nō ſunt nati fieri natura liter: ſed ex parte ipſius poten tie actiue Marie erat naturali tas: q2 iſta potētia ei erat natu ralis ſm quā erat naturaliter fecūda: ⁊ potuiſſet concepiſſe a patre naturali. ⁊ naturalr egiſ ſe ad pductionē plis: et pp ter iſtā potētiā actiuā naturalem qua operabat pōt dici natura lis mr xp̄i: ⁊ tñ pp ter modū exe quēdi actū hui⁹ potētie dupli cē nō naturalē: pōt dici non na turaliter: ſ3 miraculoſe genuiſ ſe. 4. diſt. tertij. q. vnica. G

¶ Potētia actiua cui ſtatim cor reſpōdet paſſiua ⁊ nō eſt ipedi bilis: ipa eſt ſemp potētia ppin qua ad agēdū: ſed ſi eſt aliqua cui nō correſpondet paſſiuū in natura ſtatim vel habito paſſi uo ipa eſt impedibilis dum eſt actu ipedita nō eſt potētia pro pinqua: ſed remota vt habet a pho. 9. met. c. 4. vbi vult q̄ acti uū ⁊ paſſiuū habētia complete potentiā actiuā ⁊ paſſiuam ſta tim agūt: nec op3 addere nullo exteriori phibēte: q2 hoc inclu dit in rōne potētie qḣ nō eſt ve rū niſi de potētia: vt dicit poten tiam propinquā actui. 19. diſt. quarti. q. vnica. H t. c. 24.

¶ Potētia 5dictionis nō neceſ ſario eſt potentia ante actū: nā cuilibet cōtingēti ppoſitiōi de futuro correſpōdet ſua de pre ſenti cōtingēs: ſimiliter ſic iſta: tu ſedes: eſt vera cōtingens de preſenti ſicut fuit illa ſibi corre ſpōdēs cōtingens de futuro. tu ſedebis: ſed de preſenti eſt ma gis determinata. iſta aūt de fu turo minus vnde Ariſto. pmo periermenias in ſi. dicit in ppo ſitionib⁹ de pſenti eſt eſſe veri tatē determinatā ⁊ nō neceſſa riā. 5. diſt. ſecundi. q. 2. C

¶ Potētia ⁊ obm nō op3 aſſimi lari in modo eſſendi: ſe habent eñ vt motiuū ⁊ mobile: ⁊ ita ſe habēt vt diſſimilia: q2 vt actus.

et potẽtia sunt tñ proportiona-
ta:qꝛ ista ꝓportio reqrit dissimi
litudinem ꝓportionatoꝝ:sicut
cõiter dꝛ in oĩ ꝓportione.patet
etiã de materia et forma parte
et toto:causa et causato:ꝛ cete-
ris ꝓportionabilib⁹.igiť ex mõ
essendi talis potẽtie nõ põt con
cludi similis modus essendi in
obiecto.3.dist.primi.q.5.C.ꝛ.9.
dist.secundi.q.2.A

¶Potẽtiã ita ꝑfecte cõprehẽde
re essentiã alterius sicut ꝓpriã
est impossibile:ꝓcipue qñ natu
ra ꝓpria nõ includit eminenter
naturã alterius: nec dependet
essentialr ab illa altera: nec est
einsdẽ spẽi cũ illa.7.q.qli.I.Ff

¶Potẽta illa in qua manet for
ma dꝫ intelligi ꝓncipiũ potẽtia
le: nõ aũt respect⁹.corrupta eñ
forma nõ ampli⁹ manet respe-
ctus potẽtie ad formam:qꝛ non
est respect⁹ potẽtie ad oĩno ꝓte
ritũ:sicut nec ad oĩno impossibi
le:sꝫ ipm ꝓncipiũ potẽtiale ma
net.ꝛ in hoc totũ manet per se
ꝭm aliqd ei⁹:ꝛ forma q̄ erat: ali-
quid totius manet ꝑ accidens
ꝭm aliqd sui.11.dis.qrti.q.4.M

¶Potentia motiua xp̄i q̄ est or
ganica ꝛ corpalis:lꝫ sit in corpe
xp̄i vt hic:tñ non põt esse princi
piũ actus sui in corpore vt hic:
qꝛ reqrit partẽ extra partẽ tan-
tum in toto: sed cõparatiõe in ad
locũ ad hoc vt ꝑ vnã partẽ mo-
tã localiter moueat aliã.poten
tia aũt alia motiua nõ organi-
ca põt in actũ suũ hic sicut in ce
lo.ꝛ ꝑ ꝯñs ꝭm illã põt mouere
corp⁹ aliud sibi approximatũ:
sicut angelus posset:sed tñ non
põt mouere corpus suũ vt hic:
qꝛ vt sic illud corpus nõ subest
alicui potentie motiue nisi diui

ne immediate vt dictum est su-
pra.10.dist.quarti.q.7.I.D

¶Potẽtia motiua nõ organica
nõ est frustra: lꝫ vsus ei⁹ nõ pos
sit mõ haberi cui⁹ tñ vsus erit ꝑ
petuo in beatitudine:qꝛ nõ tñ
poterit tũc btũs mouere corp⁹
suũ ꝓgressiue.i.primo mouẽdo
vnã partẽ:ꝛ ꝑ illã aliã:et sic to-
tũ:sed poterit statim ꝛimediate
mouere totũ corp⁹ ꝭm vbi sine
tali ordine motus partiuꝫ.hãc
potẽtiã motiuã nõ organicam
suppono esse in aĩa xp̄i:qꝛ etiaꝫ
erit in aĩa cuiuslibet beati non
tñ quãtũ ad habitũ:sed quan-
tũ ad actũ vel vsus possibilita-
tem:hac etiã poterit vti imedia
te mouẽdo aliqđ corp⁹ ꝭm se to
tũ sicut angelusposset mouere;
hac etiam forte vsus est chri-
stus i vita ista:vt qñ elapsusest
de manib⁹ Judeorũ:q̄ ducẽtes
eũ ad mõtẽ super quẽ erat ciui-
tas eoꝝ sita:voluerũt ipꝫ preci-
pitare:qñ etiã elapsus ẽ de ma
nib⁹ parẽtũ ꝛ mãsit in hierusa
lem.10.dist.quarti.q.7.E

¶Potentia nãlis absolute nõ
est in scđa specie qualitatis:sed
facilitas ad vtẽdũ illa potẽtia:
vñ posse leuare festucã vel ba-
culũ nõ est in scđa specie:sed fa
cilitas leuãdi:vnde hmõi agili
tas dꝛ hic potẽtia naturalis:et
pꝫ hoc ꝑ exẽpla phi.c.de qlita-
te:de pugilatore ꝛ cursore.ꝛ iđ
potẽtia curãdi absoluta nõ est
in scđa specie:sed agilitas illi⁹
potẽtie siue in vtẽdo illa poten
tia:siue potẽtia q̄ ad illaꝫ agili-
tatẽ.16.di.scđi.q.vnica.I.P

¶Potẽtia ordiata dei nõ respi-
cit act⁹ ꝑticulares diuersos:de
qb⁹ nõ sunt leges vniuersales:
sꝫ respicit leges vł regulas vni-

uersales opabiliu3: talis est lex de dānatis: nō aūt de malis dū sunt in via: licet finaliter remaneāt mali. Exēplū huius si qs statuisset q̄ ois homicida occiderēt: nō posset de potētia ordinata fm illū ordinē iam positū saluare istū homicidā: si tñ ipse posset aliū occidere: non ppter aliquā talē legē vniuersalē illū posset saluare siue nō occidere etiā de potētia ordinata. ita via tor qui nō saluabitur pōt saluari: quia ɔtra hoc non est aliqua lex vniuersalis iā statuta: q̄lis est cōtra saluationē dānati. 7. dist. secundi. q. vnica. M

¶ Potētia ordinata dei sicut tactū fuit in. 1. li. dis. 44. est illa q̄ ɔformis est i agēdo regulis predeterminatis a diuina potētia vel magis a diuina voluntate: quarum ad creaturā rōnalem btificandā vel puniēdā sunt regule iustitie ordinate he regule ex scriptura colligūtur inter q̄s ē illa auctoritas ecclīastes. 11. Ubicūq3 ceciderit lignu3 ibi erit. hoc est in cuiuscūq3 creature rōnalis amore pmāserit in illo pmanebit. 7 Esa. Ignis eoꝝ nō extinguet. 7 vmis eoꝝ non morieē. 7 Math. 25. Ibunt hi in suppliciū eternū: iusti aūt ī vitā eternā. 7. dist. pmi. q. vnica. J. L

¶ Potētia ordiata nō dicit nisi fm ordinē legis vniuersalis: nō aūt fm ordinē legis recte de aliquo particulari: qd apparet ex hoc: q3 possibile est deum saluare aliquē: q tamē morieē in petō mortali finaliter 7 dānabitur. nō aūt cōcedit ipm posse saluare Judā ia3 dānatū: nec tñ hoc est ipossibile de potētia absoluta dei: q3 nō icludit cōtradictionem igit istud. s. saluare Juda3 eo mō est impossibile q̄uo possibile est saluare istū ergo istū pt saluare de potētia ordinata qd verꝝ est: 7 illū nō: nō q̄dē ordinatione pticulari: q̄ est q̄si de isto agibili et opabili pticulari tm: s3 ordine vlī: q3 si saluaret istum staret statutū modo cum legibꝰ rectis q̄s recte prefixit de saluatione 7 dānatione singuloꝝ: staret eñ cum ista q̄ ois finaliter malus dānabiē: que est lex prefixa de dānandis: q3 iste adhuc non est finaliter pctōr: sed pōt esse nō pctōr: maxime dū est in via: q3 pōt deus eu3 gratia sua preuenire: sic si rex preueniret aliquē ne faceret homicidiu3 si nō dānat cū nō facit cōtra legē suā vniuersalē de homicida nō aūt staret cū illa pticulari lege q̄ Judā saluaret. Judā eñ potest prescire saluādū de potētia ordinata: sed nō isto mō ordinata sed absoluta isto mō: sed alio modo ordinata fm aliquē aliū ordinē: q3 fm ordinē alium tūc possibilē instituī. Potentia igiē absoluta potest iudam saluare. potētia vero ordinata pōt istu3 paccatorem saluare: licet nunq̄ saluabiē: s3 lapidē nec pōt btificare potētia absoluta: nec ordinata. Et s3 hoc pt3 respectu cuius dr potētia absoluta in deo: sc3 inquātū pōt cōtra legē vniuersalē: et nō cōtra legē pticularē. 44. di. pmi. q. vnica. E

¶ Potētia passiua nō ē frustra in natura: licet p agens naturale nō possit principaliter reduci ad actū tamē pōt per tale agēs dispositio ad ipsum induci 7 potest per aliquod aliud agēs i ꝗ natura. i. in tota coordinatione

entium puta per agens super-naturale complete reduci ad actum.1.q.prolo.J.Q.
¶ Potētia operatiua nō potest eadem existēs esse organica: q2 potentia operatiua ⁊ organica est illa cuius operatio per se et primo recipitur in toto composito ex organo et illa potentia: et operatio que sic primo recipitur in toto contradictio est ꝙ recipiatur in parte primo: vt ꝙ visio recipiatur in anima separata: ⁊ ꝙ anima separata dicatur videns. vnde quādo totum est immediatū susceptiuum alicuius forme non vna pars mediante alia tunc impossibile est ꝙ illa forma recipiatur in altera parte. nō autem sic est quando totum recipit mediante vna parte vt corpus recipit albedinem mediāte superficie.49.di. quarti.q.14.D
¶ Potētia prima causatiua effectiua se sola effectiue causat excludendo omnē aliam causam eiusdem generis ⁊ alterius generis in rōne cause materialis: et ratio est q2 causalitas cause materialis nō dicit perfectionē simpliciter: ⁊ ideo licet reductio fiat ad aliqđ primum in illo genere illud tamē non est simpl'r primum: sed totū illud genus reducit' ad aliqđ primū in alio genere: qđ nō includit imperfectionē. puta ad aliqđ in genere efficientis.5.dist.primi.q.2.C
¶ Potentiale qđ contrahit' per actuale informat' ab illo actuali et per hoc informatur ab illa vnitate consequēte illam actualitatē siue illum actum. ⁊ ita est vnū vnitate ꝓpria illius actualis. sed denominatiue. ē sic vnū. non autem est de se sic vnū nec primo nec per partē essentialē: color ergo in albedine est vnū specie: sʒ nō de se nec per se nec primo. sed denominatiue tantum.3.dist.secundi.q.6.J.E
¶ Potētia receptiua cōparatur ad actū quē recipit vel ad agēs a quo recipit primo modo ipsa est potētia naturalis vel violēta: vel neutra: naturalis si natura lis: inclinet': violēta si sit contra inclinationē naturalē: neutra si neq3 iclinat' ad istā formā neq3 ad oppositā. In hac autē cōparatione nulla est supernaturalitas. sed cōparando receptiuum ad agens: a quo recipit formā tunc est naturalitas qñ receptiuum cōparatur ad tale agēs: qđ natum est naturaliter imprimere talem formā in tali passo. Supernaturalitas autē: quādo cōparatur ad tale agēs quod nō est naturaliter impressiuum illius forme illud passum.1.q.prolo.L
¶ Pōt ee cōcept' aliqs cōis abs ꝙ ordine realitatū intra: quarū vna sit cōtractiua vel determinatiua alterius. paternitas tñ .i. illa realitas nō est de se hec fundamētal'r: sʒ ab eēntia. ⁊ ab ipsa eadē essentia ē paternitas incōicabilis: q2 nō prius hic: et quasi cōicabilis et postea quasi facta incōicabilis per aliud determinās sed sine oi ordine singularitatis ad incōmunicabilitatem in ista realitate orit' realitas summe determinata i primo instanti nature in quo orit'. Nec illa propositio est vera: ꝙ omnis quiditas est cōicabilis: sʒ tm̄ qditas: q̄ ē pfectio simpliciter: aut diuisibilis. pma enim

cõicat i vnitate nature. scdo cõmunicat cum sui diuisione. hec quiditas nõ est pfectio simplr: nec diuisibilis: qz est in natura perfecta simplr. Nec illa ppositio est vera q relões opposite sunt eque incõicabiles ex se immo spiratio actiua oõit cõicabilis duobus nec vnq potest fieri incõicabilis per aliqd determinans: spiratio autẽ passiua ex se formatr in eodẽ instãti: in quo est in diuinis est icõicabilis. 26. dist. pmi. q. vnica. Y

¶ Põt voluntas seipsam potẽs moderari imoderate btitudinẽ velle que sibi cõgruit triplr: vel quãtum ad intẽsionẽ. puta volendo eã maiori conatu q sibi cõueniat: vel quãtum ad accelerationẽ puta volendo eã sibi citius q sibi cõueniat: vel quãtum ad causam. puta volendo sibi eam aliter q sibi congruat: puta sine meritis: vel forte modis alijs de quib' oibus nõ opz hic curare. aliquo istorũ modorũ est pbabile q excesserit volũtas angeli. s. vel plus appetendo sibi beatitudinẽ inquãtum est bonum sibi q amando illud bonũ in se: vel plus appetendo illud bonũ vt obiectũ beatificũ esse bonũ suũ tanq sibi bonũ. q appetendo illud inesse alij: vt deo suo: et in hoc est summa peruersitas voluntatis que est vti fruendis: z frui vtendis fm Aug. 83. q. q. 30. Uel scdo modo potuit appetere hre statim eã cum tamen deus velit eũ illam habere post morulam vie. Uel tertio mõ appetendo eã ex nãlibus hñi nõ habẽdo eã gratiose: cũ tamẽ deus velit eam haberi ex meritis. debuit ergo libera volũtas moderari affectionem quãtum ad istas circũstantias quas recta rõ habuit ostendere: qz beatitudo debuit minus appeti sibi q deo: et debuit appeti pro tempore: pro quo deus voluit. z ex meritis pro quibus deus voluit eam debere appeti. ergo si aliquo istorum modorum sequebat affectionẽ commodi non moderando eam per iustitiam: hoc est per infusam si habuit vel acquisitam vel innatam siue naturalem que est ipsamet libertas peccauit. 6. distin. secũdi. q. 2. J. M

¶ Potest deus non scire. a. sicut põt nõ velle. a. pter cõtingentiam que primo est in volũtate ad obiecta secũdaria. et ex hoc cõcomitanter in intellectu. 39. distin. primi. q. 1. J. Y

¶ Potest de' trãsmutare aliqd passum sicut natura põt. et ita transmutatio passiua est passio proprie: et actiua est actio correspondẽs generi actionis non tantum relatio. et tunc oportet dicere q genus actiõis aliquo modo fm predicationẽ proportionalem possit ad deum transferri. sed non ad intra. 13. distin. quarti. q. 1. J. O

¶ Põt de mõstro inqsitio haberi vel ex partib' corporis: puta si sint duo capita: vel due spine dorsi: vel principale indiciũ de cordib': sed illud nõ põt esse faciliter euidens dũ viuit. sed nec signũ de duobus capitib' esset oino certũ: qz possibile esset aliquã cellulã in matrice esse pforatam per totũ pterq in parte superiori: et tũc cõcurrerẽt partes seminis cadentes in diuersis incastraturis matricis pro-

tota parte inferiori. et tunc distinguerent in parte suprema et ibi formarent duo capita: cum tamen reliqua materia non sufficeret nisi pro formatione unius personae. Breviter evidentissimum signum distinguendi est per actum intellectus et voluntatis: si enim sunt duae animae non est necessarium unam scire quicquid scit alia: et velle quicquid vult alia tamen raro vel nunquam accidit quod sint duae animae quando sint duo capita vel duae partes principales capitis licet non econverso: et si quo modo possit deprehendi diversitas intellectuum in intelligendo: puta quod per aliquod signum deprehenderetur idem sciri et nesciri vel posset deprehendi diversitas volutatum. puta quod esset ibi velle et nolle de eodem absque dubitatione tenendum esset quod essent ibi duae animae. Sed istud non potest iudicari nisi de monstro adulto: quale ponitur fuisse in francia: habens duo capita: quorum unum expressit nolle de eo de quo aliud expressit velle: unum enim voluit continere et sobrie vivere et aliud lascivire et epulari: et cum unum per os suum excederet reliquum clamabat se gravari. 6. di. quarti. q. 2. 3 ¶ Potest intelligi adequatio simpliciter entitatis ad entitatem vel adequatio secundum proportionem repraesentantis ad repraesentatum absolute vel tertio modo per adequationem secundum proportionem non absolute: sed per comparationem ad actum talem: sicut materia dicitur adequari formae secundum proportionem licet non secundum entitatem: pro eo quod eorum entitates sunt inequales: tamen ista est ita perfectibilis sicut illa est perfectiva. hoc est quod tamen ista repraesentat quantum illa est repraesentabilis: puta quod istud repraesentat obiectum ita perfecte sicut ipsum apprehenditur a potentia per talem actum per quem repraesentatur. primo modo vero nullum per se repraesentans (quod est ratio repraesentandi et non cognitum) adequatur illi quod repraesentat: sed deficit sicut patet de albedine et specie. alibi secundo modo aliqua ratio repraesentat per adequationem sicut species perfectissima albi repraesentat illud album et ipsa est ratio quasi comprehensive videndi album illud. tertio modo quecunque albi species etiam in oculo cecutiente: licet non ita perfecte repraesentet album sicut esset repraesentabile: tamen perfecte repraesentat illud per comparationem ad actum sequentem quia ita perfecte repraesentat sicut requiritur ad habendum talem actum circa obiectum. Ad propositum igitur dico quod nulla species per adequationem potest repraesentare essentiam divinam secundo modo nec etiam primo modo: quia illa essentia que comprehensibilis est ab intellectu suo non potest comprehendi nisi per essentiam: ut per rationem. sed tertio modo comparando ad intellectum creatum: aliquo modo potest habere speciem que scilicet ita perfecte illam essentiam repraesentat sicut actus talis intellectus attingit. 3. di. secundi. q. 9. 3

¶ Potest in parentibus unius esse maior motus quam alterius pro suo parvulo: vel in aliquibus aliis ministrantibus: vel assistentibus baptismo propter quorum merita deus uni parvulo potest conferre maiorem gratiam quam alteri: sed hoc non virtute baptismi sed meriti. et hoc modo forte parentes beati Nicolai orationibus suis meruerunt sibi maiorem gratiam: que erat in

co et paruulo pncipiū tā mirabilis effectus: vt duob⁹ diebus in hebdomada vnica tm̄ lactatione cōtentus maneret et quo ad hoc magis optādū est puer baptizari a bono sacerdote: q̄ a malo: quia orationes sacerdotis boni quas multas facit ante ꝛ post baptismū magis exaudiūtur ꝛ valēt illi ꝓ quo fiūt q̄ orōnes mali. 4. di. q̄rti. q. 7. D
¶ Pōt qs ordinate velle primo mortē corporalem sub conditione. puta si credat eū finaliter futurū malū. ꝛ tūc sibi pōt optare mortē vel vt det locum sanctis quos impedit. vel ne addat peccata pctis ꝓpter q̄ post mortē acrius puniatˀ et ille due cause colligunṫ ex legēda beate Anastasie q̄ scripsit Grisogono de viro suo publio. vt si deus preuideret eū in infidelitate mãsurū iuberet eū dare locum sanctis. hoc quo ad primū. Et sequitur quo ad scđm. q: meli⁹ est ei animã exalare q̄ dei filiū blasphemare. et ita nec in isto casu nec in duob⁹ p̄cedētibus de iudice et tyrãno pōt quis absolute velle proximo mortē corporalē: immo magis quãtū i se est dꝫ nolle. 30. di. tertij. q. vnica. C
¶ Posset de⁹ coagere igni ad inducēdū calorē realē in corp⁹: nō tm̄ quiesset formalr repugnans quãtitati illius mixtiōis vel cōplexionis: ꝛ tūc posset poni miraculū in hoc ꝙ nō coagit in totū effectū in quem agit ignis. Posset etiaꝫ deus coagere igni ad illū summū calorem incōpossibilem: et tūc destrueretur illa mixtio ꝓportionata: nec tm̄ destrueretˀ vita deo miraculose cōseruante caꝫ. Quod si ponatur calorē induci in summo ꝛ tamē equalitatē illam mixti stare in eodē: videtˀ ꝙ formaliter repugnãtia sit sicut si mediū ꝛ extremū simr fierent in eodem. Et an hoc sit possibile deo nō hic: sed alibi: tamen nō est ita notum sicut alterum duorum predictorum. 44. di. quarti. q. 3. J. G
¶ Posset volūtas i puris naturalib⁹ hr̄e actuꝫ circa tale obm ostensum. s. essentiã diuinam sine nude sine p actum fidei. sed iste actus circa obiectum ostensum a fide non esset meritorius q: non esset ꝑm inclinationē illius habit⁹: ꝑm quē solus deus disponit acceptare actum nec etiã i patria esset beatitudo q: nō esset ita perfectus: sicut posset haberi a tali potētia: si esset perfecta proportionaliter habitu supernaturali. 17. distin. primi. q. 2. J. O
¶ Posset negari ꝙ ãgel⁹ sequatur omnē suã pfectionē naturalē sine discursu: nō est enim necesse ꝙ simul cognoscat principiū ꝛ oēs cōclusiones virtualr ꝯtentas in principio: lꝫ non ponat annū vel diē: vel nō tm̄ tpe quãtū intellect⁹ noster pro statu isto. Uel esto ꝙ nō discurrat si vn⁹ actus meritori⁹ sufficit in vno instanti tm̄ ad hoc ꝙ angelus sequatˀ suã btitudinem supnaturalē. q̄re ergo angeli mali nō habuerūt btitudinē ex quo oēs in illo primo instanti eliciebãt vnū actū meritoriū ꝑm illū doct. nō em̄ videtˀ cōgruum ꝑm iustitiã cōmutatiuam ꝙ viatores eliciãt actus equales ꝓ toto statu vie. et ꝙ vnus premietˀ in termino ꝛ alius non. Jō dico ꝙ vnū op⁹ supnãle ꝛ vn⁹ actus

meritorius nō est sufficiēter in
ductiu⁹ ex cōgruo beatitudinis
supnālis: si enim dispō natura
lis est ꝙ operādo hoc post hoc
acq̄rat beatitudo nālis: multo
magis requiritur in gr̄a que est
dispositio respectu beatitudis
supernaturalis operatio huius
post hoc in acquirendo beatitu
dinem supernaturalem.5. dist.
secundi.q.2.R

¶ Posse peccare nō est libertas
nec ps libertatis. Dico.ꝙ verū
est ꝙ posse p̄cise in peccatuz qđ
est carētia vł priuatio debite cir
cunstantie non est libertas vel
libertatis pars: tñ posse in actū
cui annexa est deformitas ē bñ
pars libertatis non simpliciter
sed create.23.distin. secundi.q.
vnica.F

¶ Possibile eēt illud: idē corp⁹
fuisse formatū de sanguinibus:
virginis: et hoc sub modo essen
di naturali non obstante ꝙ eu
charistia precessisset vera: sed il
la formatio nō fuisset tunc ince
ptio corpis nisi ẜm qd sicut mō
cōuersio panis in corp⁹ non est
inceptio corporis nisi ẜm quid
⁊ tota ratio est: qꝛ qđ sic incipit
prehabet esse simplr.10.distinc.
quarti.q.4.I.F

c.17 ¶ Possibile logicū differt a pos
sibili reali sic̄ pz p phm.5.met.c
de potētia qꝛ possibile logicum
ēst modus cōpositionis: forma
te ab intellectu: ilius q̄dē cuius
termini non includunt contra
dictionem et ita hoc mō possibi
lis est hec ꝓpositio: deum posse
pducere ⁊ deū esse deū: sz possi
bile reale est: quod accipitur ab
aliq̄ potētia in re: sicut a poten
tia inherentie alcui: vel termi
nata ad illud sicut ad terminū.

⁊ pp hoc filius nō est possibilis
possibilitate reali nec possibili
tate inherētie alicui: nec termi
nata ad ipm qꝛ possibilitas siue
actiua siue passiua est ad aliud
in natura: sicut pz p diffinitio
nes potentie actiue ⁊ passiue.5. T.c.8
⁊.9.met.q̄ꝫ est principiuz trans
mutandi aliud vel ab alio inq̄ꝫ
tum aliud tamen filius est ter
minus potentie ꝓductiue: que
abstrahit a rōne potētie effecti
ue ⁊ si illa potentia dicatur sim
pliciter potētia termin⁹ illi⁹ po
tentie pot dici simplr possibile
sed possibilitas illa non repu
gnat formalr necessario: sz pos
sibilitas de q̄ phi loquuntur de
potētia actiua et passiua ꝓprie
repugnat necessitati ex se.2.di.
primi.q.7.I.3

¶ Possibile est recidiuātē pec
care plurib⁹ peccatis vel q̄si plu
ribus si ex deliberatione agat
ꝫ legem cōem ⁊ contra legē gra
titudinis ⁊ cōtra legē promissi
sed cōiter non sic peccat: qꝛ pec
cans cōiter nō appetit nisi dele
ctationē sz inordinate ⁊ vellet il
li delectationi nō esse annexas
tot ꝓhibitiones ⁊ isto modo oī
peccato cōiungit inobediētia ⁊
cōtēptus ⁊ odiū dei ⁊ ingratitu
do: ⁊ hmōi non ꝙ peccator hēat
tunc actū elicitū ptinētē ad sin
gula istoꝝ sed implicite inquan
tū vult aliq̄d ad qđ quodāmō
cōcomitant hec oīa Concedo ḡ
ꝙ possibile est peccare recidiuā
tem vnico peccato ꝙ si inferas:
ergo posset eque grauiter pec
casse primo qñ cecidit ab inno
centia cōcedo est quātū est ex p
te libidinis ⁊ inordinatiōis for
malis in peccato sed nō quātuz
est ex parte istius circunstantie

ingratitudinis et multiplicioris obligationis. peccasset tamen tunc grauius quantum ad aliam circunstantiam: quia magis ingratus est cadendo ab innocentia quam a penitentia. 22. dist. quarti. q. 1. P

¶ Possibile esset deo secundum etiam strictum rigorem iustitie taxare penam intensam secundum quod sufficienter responderet culpe: et si nam esset statim annihilanda quod pena eterna sic infligitur non est: quia eternitas sit per se de ratione pene incorrectum equaliter punitiua: sed accidit propter eternitatem persone punite et culpe remanentis: et istud magis saluat quod secundum modum delicti erit et plagarum modus: loquendo de intensione que per se requiritur in pena. extensio infinita sibi accidit ex causis predictis. 46. di. quarti. q. 4. Q

¶ Possibile est totaliter deleri a memoria beati peccatum quod ipse commisit nec in hoc derogatur beato: immo videtur pertinere ad beatitudinem accidentalem eius: si enim innocens gaudebit de innocentia speciali gaudio: ut tactum est. 3. di. 1. sed ille non possit gaudere de innocentia: quia tunc esset eius falsum gaudium: tamen pot nocentia de eius memoria deleri: ut de illa non habeat aliquam materiam tristitie: potest etiam deus stante memoria habituali peccati commissi: preseruare beatum ne unquam exeat in actum considerandi se illud commisisse. et hoc iterum sufficeret ad excludendum occasionem primam tristitie: sed non remotam nec priuatio talis notitie habitualis vel actualis faceret enim in aliquo imperfectum: quia secundum philosophum quorundam obliuisci: ut turpium melius est: quam reminisci: quod maxime verum est loquendo de illo qui turpe commisit cui penale est reminisci. 45. di. quarti. q. 3. P

¶ Possibile est virtute diuine ponere corpus maius in ubi et conseruare ibi corpus quod prius: et tunc duo corpora simul. Sed tunc esset nouum miraculum ultra subitam positionem corporis maioris hic. Si autem simul cum hac positione corporis hoc expellat aliud non est nisi unum miraculum. quando autem corpus genitum est minus corpore corrupto aliud est. tunc enim vel deus immediate mouebit omnem aerem circunstantem ut contingat minoris corporis superficiem vel potest non mouere: quia hoc non est necesse simpliciter ad hoc quod corpus minus sit hic: quia potest deus dimittere naturam sibi: et cum natura non possit mouere aerem in instanti ut applicetur lateribus illius corporis minoris. erit ibi. vacuum ad tempus quousque. l. natura possit aerem circunstantem contiguare corpori illi. Ex quo patet ponendo quod deus subito faciat corpus minus. quod non includit contradictionem et diminuit aerem circunstantem sibi ad actionem nature vacuum erit per tempus. non ergo vacuum esse in uniuerso includit contradictionem. immo si natura faceret in instanti minus ex maiore videretur posse concludi vacuum esse per tempus sine diuino miraculo. 43. dist. quarti. 5. D

¶ Positio que ponitur predicamentum a quibusdam aliud addit: presupposito enim ordine partium in toto positio dicit ultra hoc ordinem partium ad locum siue ad partes loci vel locantis. hoc est dictu quod partes coextendantur partibus loci sicut totum dicitur primo commensurari toti loco in quo habet ubi: ita quod positio predicamentum presupponit

nit positionē differētiā quātita tis et specificat ubi: p modū an tē quantitatiuū siue dimēsiuū: quocūq modo nominetur. 10. dist. quarti. q. 1. §. M

¶ Post egressū Jacob et ingres sum Esau: Isaac stupore vehe mēti et ultra q̄ dici possit admi rās expauit: en quis ergo etc. et tūc subiūxit. Benedixi et eritq bñdict⁹. ubi ex textu dat intelli gi q fuerit raptus in illa admi ratione vehemēti: et in ea vidit Jacob esse iuste benedicēdū: et ita lz illā bñdictionē primo ab hoie et humana cautela extor tā dedisset: tñ postea in extasi a spūsctō approbatā pnunciauit tāq firma subiūgens. eritq be nedictus. 30. dist. quarti. q. 1. F

¶ Possum⁹ distinguere potētiā qua aia pōt hoc apprehēdere: et qua inclinat in hoc vt in pfe ctiuū extrinsecum. q̄ inclinatio nata est terminari: apprehēsio ne sola pcedēte: et ita sicut sen sui p se attribuimus apprehen dere: et ita videt q sic inclinari: ita. s. q terminatio talis iclina tionis sequēs apphēsionē cōue niat appetitui sensitiuo. Nā p pter nihil aliud ponim⁹ appeti tū sensitiuū q̄ pter talem in clinationē et eius terminationē siue delectationē cōsequētē ap prehēsionem: et ita cum eiusdē potentie sit forma terminans: cuius erat inclinari: delectatio erit in appetitu qui inclinaba tur. 15. dist. tertij. q. vnica. D

¶ Possunt eē plures satisfactio nes vel totales vel ptiales cor respōdere vni peccato: totales quidē q: nō est peccatū qd non possit remitti per solā cōtritio nē: et tūc illa sola est totalis sa tisfactio. Potest etiā idē remit ti p cōtritionē remissam et alias penas supplentes impfectionē cōtritionis. Cōtritio aūt inten sa ex vna parte et ipamet remis sa cum alijs penis ex alia parte differūt etiā specie: licet sine eq ualentes in acceptione diuina. 15. dist. quarti. q. 1. P.

¶ Posita fide acqsita credibili psente: pōt intellectus p habitū infusum credere: dūmodo volū tas nō cōtra moueat: nec plus requirit: et esto q reqratur mo tio positiua volūtatis etiā suf ficit volūtas ad sic mouendū in puris naturalib⁹: q: posito ve ro supnaturali presente intelle ctui posset volūtas mouere in tellectū ad intelligēdum illud: dūmodo in intellectu esset ha bitus inclinans intellectū in il lud. 15. dist. tertij. q. 2. §. B

¶ Philosophi dicerēt q accidēs nō pōt esse sine subiecto: nō qui dē q: ponerēt subiectū de essen tia accidētis. immo ex eis cōsti tuitur ens p accidēs: nec q: de essentia accidentis absoluti po nerent inherentiā vel respectū quēcūq ad subiectū: q: cōtradi ctio est q in per se rōne absolu ti includatur aliqs respect⁹: q: tūc esset absolutū et non absolu tum: sed tātūmodo q: ponerēt ordinē causarū simplr necessa riū: ita q prima causa non po test causare causarū cause secū de sine scda causa: subiectū aū tē habet aliquā causalitatē re spectu accidentis loquendo de ordine naturali causarū: et iō si ne ista causa in ordine sue cau salitatis posita negarent acci dēs esse sine subiecto. et pro tā to dicitur. 1. Phys. q intellect⁹.

querens segregatione passionū
a subiectis erit querēs impossi
bilia:sed non impossibile quasi
includat aliquid repugnās pri
me rationi seu quiditati accidē
tis absoluti.nā tali impossibili
posito nulla pōt seruari regu=
la disputationis maxime quā=
tū ad illa cōsequētia : quoꝝ op=
posita includūtur in anteceden
te. patet enim ꝙ tūc tali impos
sibili posito statim concedenda
sunt contradictoria .12.distinc.
quarti.q.1.infra.E

¶Philosophi multas cōtradi
ctiones latētes ꝯcesserūt: sic ne
gauerūt cōiter esse aliquod pri
mū principiū cōtingenter cau=
sans . sed dixerūt ꝑmā causam
esse necessario causantē : ⁊ tñ di
xerūt cōtingētiam esse in enti=
bus ⁊ aliqua cōtingit fieri . sed
cōtradictionē includit aliquid
cōtingenter fieri in entibus : et
primaꝫ causam necessario cau=
sare: sicut deductū est dis.8. pri
mi. et dist.2.et.39.eiusdē. et ali
quātulū in questione preceden
te.1.dist.secundi.q.3.E

¶Philosophi nō posuerūt infinita
tē possibilē in causis essentiali=
ter ordinatis : sed tātūmodo in
accidētaliter ordinatis:sicut pꝫ
per Auicē . 6.meta.c.5.vbi loq̄=
tur de infinitate indiuiduoꝝ in
specie.Et ad ꝓpositū meli⁹ ostē
dēdū est sciēdū : que sunt cause
essentialiter ordinate : ⁊ q̄ acci=
dētaliter ordinate. Ubi notan=
dū qđ aliud est loqui de causis
per se ⁊ ꝑ accidēs:⁊ aliud est lo=
qui de causis essentialiter : siue
accidētaliter ordinatis:nam in
primo tm̄ est cōparatio vni⁹ ad
vnū cause, videlꝫ ad causatū:et
est causa per se: que ꝫm naturā
propriā : ⁊ nō ꝫm aliq̄d sibi acci
dēs causat: ⁊ causa per accidēs
ecōuerso.In secundo est cōpara
tio duarū causaruꝫ inter se : in=
quātū ab eis est aliquid causa=
tū . Et differūt cause per se siue
essentialiter ordinate a causis
ꝑ accidens:siue accidētaliter or
dinatis in tribus. Prima diffe=
rētia est ꝙ in causis ꝑ se ordina
tis causa scđa : inquātū causat
dependet a prima . in causis ve
ro ꝑ accidēs nō : lꝫ in esse vel in
aliquo alio depēdeat . Scđa est
qđ in se in per se et essentialiter
ordinatis est causalitas alteri⁹
rōnis:⁊ alteri⁹ ordinis:q: supe=
rior est ꝑfectior.in accidētaliter
aūt ordinatis nō . hec sequit̃ ex
prima : nā nulla causa a causa
eiusdē rōnis depēdet essentiali
ter in causando. q: in causatio=
ne alicui⁹ sufficit vnū vnius rō=
nis. Tertia est ꝙ oēs cause per
se et eētialiter ordinate simul
necessario req̄rūtur ad causan=
dū alioq̄n aliqua per se causali=
tas deesset effectui . in accidēta
liter aūt ordinatis nō sic est : q:
nō req̄ritur simultas earū cau=
sando.2.dist.primi.q.2.F.I

¶Philosoph⁹ nō posuit ista int̃
se repugnare causatū ⁊ forma=
liter necessariū . cū dicat.2.me=
ta.sempiternoꝝ principia sem=
per esse verissima necesse est : q:
sunt aliis cā veritatis. Sempi=
terna ergo que ipse posuit for=
maliter necessaria cōcessit prin
cipia habere.7.q.quoli.KK

¶Philosoph⁹ parū locut⁹ est de
volūtate vt distinguit̃ cōtra in=
tellectū : sed cōiter in rōne prin
cipii actiui cōiūxit intellectum
ad volūtatē . ⁊ ideo in .2. Phyſi. T. cō.
vbi distinguit ista ꝑncipia acti 49.

na in naturā ⁊ intellectum: nō dʒ intelligi: vt intellect⁹ distinguit ɔtra voluntatē: vt patebit statim. sic em̄ cōcurrit cū voluntate ɔstituendo idē principium respectu artificialiuʒ. Hoc patebit rn̄dendo ad instātiā phi de
l.c.10. 9. meta. Ad quā dico ꝙ intellectus cōparaṫ ad suā naturā: et ad suā ꝓpriā operationē: cuius est principiū elicitiuū et ꝓducti nū aliquo modo. et cōparaṫ ad operationes aliarū potētiaruʒ respectu quarū est potētia directiua vel regulatiua. si primo modo accipiaṫ: dico ꝙ est mere natura ⁊ in eliciēdo: ⁊ in ꝓducēdo. quēcūqꝫ em̄ actū intelligendi ꝓducit cuʒ obiecto presente: in memoria mere naturaliṫ producit. et quācūqꝫ operationem operaṫ mere naturaliter operatur. voluntas aūt respectu operationis ꝓprie vt ꝓductiua: habet oppositū modū ꝓducendi. et hoc satis apparet p phm̄. 9.
l.c.17 meta. c. 4. vbi tractat quō potētia rōnalis ⁊ irrationalis reducūtur ad actū. et arguit ꝙ potētia rōnalis que ex se est ad opposita nō pōt ex se exire i actuʒ. tunc em̄ simul exiret in opposita: q̄ simul est oppositorū: et ex hoc ɔcludit ꝙ preter illā potentiā rōnalē opꝫ ponere aliam potentiā rōnalē determinatiuā p quā determinetur: ⁊ illa determinata pōt exire in actū. Et ex hoc sequiṫ ꝙ intellect⁹ si est oppositorꝫ: sic est oppositorum: p modū nature: ꝙ quantuʒ est de se necessario est oppositorū: nec pōt se determinare ad alterū: illorꝫ: sed requirit alterum determinās qd̄ libere pōt exire in alterū oppositorꝫ hoc est appetitus: f̄m eūdē vel ꝑheresis. Exēplū. sol habet virtutē ꝓducendi opposita. s. liquefactionē ⁊ coagulationē. vn̄ si essent duo passa approximata quorꝫ alterum esset liquefactibile et alterū coagulabile: sol de necessitate nature haberet elicere illos duos actus in illis. ⁊ si idem esset approximatū: qd̄ simul natū esset recipere opposita ista. sol de necessitate simul ꝓduceret opposita vel neutrū est: ergo potētia solis mere naturalis lʒ oppositorꝫ: q̄ est illorꝫ mere ex se ita ꝙ nō pōt determinare se ad alterꝫ tantū. talis potentia est intellect⁹ vt intellect⁹ ē ꝑcise respectu oppositorꝫ intellectorꝫ: ⁊ nō est ibi aliqua determinatio ad alterū tm̄ illorꝫ: et nō ad reliquuʒ nisi quatenus volūtas ɔcurrit. Phs aūt cōiter loqtur de intellectu f̄m ꝙ cum voluntate cōstituit vnū principiuʒ respectu artificialiū: ⁊ nō vt est naturaliter elicitiuus sue operationis: ⁊ iō est quod aliqñ ɔ naturā distinguit intellectū aliqñ artē aliqñ propositum: idem intelligēs ꝑ omnia. 2. dist. primi. q. 7. j. x

¶ Phs. 1. Topi. distinxit predicata propter distinctionem problematuʒ: q̄ diuersa problemata habent diuersum moduʒ terminandi ex diuersitate predicatorum non ergo enumerat ibi omnia predicata: q̄ nō differentiam specificā: licet differētiam generalem collocauerit sub genere: et tamen differentia specifica habet propriā rōneʒ predicati. Species etiā habet ꝓpriā rationeʒ predicati aliam a diffinitione: alioquin male poneret ¶ Porphyri⁹ qnqꝫ vniuersalia. ca. 4.

Nō igit insufficienter distinxit ibi Arist. predicata: qꝛ distinxit oia de quib⁹ problemata querēda requirūt specialē artē termināndi: quā ibi intendebat tradere: trāscēdētia etiā nō sunt talia predicata: quia nō fiunt de eis specialia problemata: ꝓblema em̄ psupponit aliquid certū et querit dubiū ex. 7. meta. c. vlti. Ens aūt ꝛ res imprimuntur in aia prima impressiōe. ꝯm Auic. 1. met. c. 5. ꝛ iō de ꝯceptibus illis communissimis nō sunt problemata per se terminabilia. Non igitur oportuit ea numerari inter predicata problematum. 8. dist. primi. q. 3. ſ. S

¶ Phs contra Anaxagoram satis hꝫ si per ablationem a toto minoretur totuꝫ: ita ꝙ nō sempꝫ possit de eo eq̄le abstrahi: oportebit em̄ Anaxagoram dicere:
1. Phi. t. c. 8. et. 39. sicut imponit sibi phs ꝙ facta segregatione a carne cuiuscūqꝫ generabilis de carne. adhuc remaneret caro tāta: vt ex ea posset vlterius segregari seu generari quodcūqꝫ generabile: ꝛ hoc est impossibile. qꝛ quantūcūqꝫ caro potest in infinitū diuidi ꝛ minorari saltē nō remaneret tāta: vt posset ex ea quodcunqꝫ generabile generari: quia generabile quodcūqꝫ requirit quantitatē determinatā illius ex quo generaꝫ. maxime si generatio sit tm̄ segregatio vel motus localis seu lationis. ꝙ imponitur Anaxagore: ꝛ vltra quātitatem illā omnem: ex qua generaꝫ minuereꝫ caro per continuā segregationē alioꝝ ex ipsa. non ergo ꝓpter intētionē p̄hi ibi opꝫ ponere minimū in naturalib⁹ etiā ꝫparatū per se existēs nec in toto. 2. di. secundi. q. 9. ſ. W

¶ Phs. 8. met. querit quare aliquid est vnuꝫ. ꝛ dicit ꝙ simplex est vnū qꝛ statim est id quod est t. c. 15. Sꝫ in cōpositis est dare aliquā rōnē ꝛ nesciuit phs aliam dare nisi qꝛ hoc est actus ꝛ illud potētia. ita ꝙ hoc est potētia eētialiter receptiua ꝯꝫ totū gen⁹ suū ꝛ illud act⁹ essentialr perficiēs aliud. ꝛ iō ex his fit vnū per se. s. ex materia ꝛ forma. nō sic est de subiecto ꝛ accidente: qꝛ em̄ tam materia ꝙ̄ forma sunt cause intrinsece entis cōpositi: ideo faciūt per se vnum. albedo vero ꝛ hō nō sunt cause intrinsece: qꝛ hō in vltima actualitate sua pꝫ esse sine albedine: ꝛ iō nec per se hꝫ potētialitatē ad albedinē: et ideo tm̄ faciūt vnū per accidēs. Aliq̄ vna etiā cōstituunt vnū tantuꝫ aggregatiōe: iō pōt esse vnū aggregatione: aliqua etiā sunt vnum vnitate ordinis: qꝛ. s. ordinanꝫ ad vnū. 12. di. scdi. q. 1. D

¶ Plato posuit ideas q̄ditates rerū ꝑ se quidē existētes ꝯm Arist. et male. ꝯm Aug. in mente diuina ꝛ bene. vn̄ aliq̄ loquitur de mūdo intelligibili ꝯm eū: sicut igitur ponerenꝫ idee ꝯm illam impositionē Aristo. quiditates rerū ita ponūtur ꝯm Pla. vt vꝫ quiditates habētes esse cognitum in intellectu diuino. 35. di stin. primi. q. vnica. ſ. Z

¶ Pluribꝰ sacerdotib⁹ si ꝉ nō est ꝯfitendū necessario vt meli⁹ idicent qd si fiat nō est sacꝛalis confessio maxime autē videtur ꝙ nō sit ꝯfitendū per interpretē q̄ñ timetur ipsum nō esse secretariū idoneum: et si in tali casu iste hꝫ impossibilitatē confitendi hoi idoneo. Cōfiteaꝫ deo cuꝫ

proposito cõfitendi hõi oportu-
nitate oblata.17.dist.quarti.q.
vnica.infra.Y
¶ Plus appetit volũtas pfectio
nẽ sui fine vltimo ꝙ pfectionẽ
intellectus ⁊ hoc recte loquẽdo
de appetere libero sicut natura
liter plus appetit appetitu na-
turali.49.di.quarti.q.4.I.B
¶ Plus distat visio dei ab itelle
ctione cuiuslibet obiecti:etiam
quãtum ad perceptionẽ intelle
ctus iudicantis: ꝙ distet intel-
lectio principij complexi ab in-
tellectione cuiuscũq; non prin-
cipij.2.q.prolo.I.C
¶ Plus tenet excõicat⁹ vitare
aliũ:ꝙ ali⁹ vitare eũ:q2 istõ pre
ceptum de vitãdo excõicato: nõ
imponit alicui nisi ꝑpter ipm
nec imponit sibi nisi ꝑpter se.
5.dist.quarti.q.2.I.B
¶ Plus cõiungit proles parẽti
ꝙ proles proli.⁊ iõ magis est cõ
tra legẽ nature cõiungi in pri-
mo gradu in linea recta ꝙ in
transuersali.semꝑ eñ fuit con-
tra matrimoniũ illa cõiunctio.
⁊ magis filij ad matrẽ ꝙ patris
ad filiã:q2 maior irreuerẽtia est
vnde.8.de aialib⁹ dicit Aristo.
de equo qui velat⁹ cognouerat
matrẽ suã:ꝙ postea discooper-
tus oculis vidẽs hoc se ꝑcipita
uit.⁊ alibi legit de elephante ꝗ
ingeniatus vt matrẽ suam co-
gnosceret:post hoc ingeniatorẽ
occidit.ex quo patet ꝙ hoc est
cõtra legem nature.etiã vt cõ-
petit brutis per propagationẽ:
⁊ iõ primus gradus descẽdens:
⁊ potissime matris ad filiũ ma-
xime impedit matrimoniũ.40.
dist.quarti.q.vnica.I.C
¶ Practicũ dicit duplicẽ respe-
ctũ notitie aptitudinalẽ ad pra
xim vt ad terminũ. Speculãti-
uum aũt priuat illũ respectũ du
plicẽ:nec respect⁹: nec priuatio
ei⁹ est de essentia absoluti s3 est
quasi diuisio generis ꝑ ꝓprias
passiones specierũ.sicut si diui-
dat numerus ꝑ par:et ipar:vel
linea ꝑ rectũ et curuum. Alicui
aũt notitie conuenit practicũ ꝑ
se scdo mõ.ex cã intrinseca pre-
dicati in subiecto alicui specula
tiuum.4.q.prolo.D
¶ Praxi ꝯuenit posterioritas et
cognitiõi ꝑoritas.ex rõne potẽ-
tiarũ ordinatarꝫ naturalr i agẽ
do.s.intellectus ⁊ volũtatis sed
nõ semꝑ ista itellectio prior est
practica.s3 tñ qñ est determina
tiua rectitudis respectu ipsius
praxis.⁊ hoc vel formalr.vł vir
tualr.qñ aũt in appꝑhẽsione pre
uia nulla est determinatio for-
malis vel virtualis de rectitu-
dine praxis.l3 ibi sit prioritas
tñ tũc deficit cõformitas.q2 ipa
nõ est cui debeat praxis confor
mari vt sit recta.q2 nihil deter-
minate oñdit de rectitudie pra-
xis. Qñ ẽt in apprehẽsione pre-
uia est determinatio de rectitu
dine praxis s3 potẽtia:cuius est
praxis nõ ẽ aliquo mõ determi
nabilis aliũde.tũc illa cognitio
l3 determinatiua.nõ ẽ cõforma
tiua praxis ⁊ iõ nõ hꝫ cõformi-
tatẽ priorẽ in rõne regule diri-
gẽtis nec sic est plene practica.
4.q.prolo.infra.H
¶ Precepta moralia sunt de le-
ge nature.⁊ p ꝯñs illud ꝑceptũ.
Diliges dñm deũ ẽ de lege na-
ture.⁊ ita naturalr notũ est hũc
actũ esse rectũ.Ex hoc sequit ꝙ
ad ipm pt eẽ aliq virt⁹ inclinãs
et hec theologica.q2 ẽ circa ob-
iectũ theologicũ.s.deũ imedia-

te nec hoc tm̃.sed initiŕ imediate prie regule humanorũ actuũ ⁊ infundi pt a deo.⁊ sic nata est pficere supremã portionẽ aïe:q̃ non pfectissime pficiŕ.nisi imediate a deo.hec virt⁹ distincta ẽ a fide.q2 act⁹ ei⁹ nõ ẽ credere:si miŕr a spe:q2 actus ei⁹ nõ ẽ cõcupiscere bonũ amanti inquãtũ est cõmodũ amãtis:s3 tẽdere in obiectũ ẽm se.et si p impote circũscriberet ab eo commoditas eius ad amẽtẽ:hãc virtutẽ affectiuã perficientẽ voluntatẽ inquantũ h3 affectionẽ iustitie voco charitatẽ.27.dist.tertij.q.vnica.infra.B

¶Preceptũ de ↄfessiõe faciẽda ẽ valde rõnabile p multitudie: q2 et si aliqua psona possit hr̃e aliqd remedium speciale:tñ de isto remedio qd cõitati est possibili⁹ ⁊ certi⁹ rõnabiŕr daŕ pceptũ ẽt in oib⁹ in cõitate.vt dictũ est.š.de baptismo q3 l3 aliqs habeat baptismũ flamis sine baptismo fluminis:tñ q2 baptismus fluminis ẽ remediũ facile et certũ pceptũ de hoc p tota cõitate est valde rõnale:⁊ ita ad minus habebo q rationaŕr fuisset datũ pceptũ generaŕr de cõfessione faciẽda.17.di.quarti.q.1.D

¶Preceptũ diuinũ ẽ ẽm regulã supiorẽ:q2 ẽm volũtatẽ diuinã:qd est de nõ cõmittẽdo culpã:l3 nolle nõ eẽ est ẽm inclinatiõẽ naturalẽ que est inferior ergo potius d3 non nolle se annihilari a deo q̃ culpã suã vel peccatũ esse.et dico nisi reuocetur preceptum q2 nõ vr̃ q circa creaturã sit aliqd peccatũ mortale ex genere:sed tantũ ex pcepto diuino vt cognoscere alienã:occidere hominẽ3:q2 illa ex se si deus reuocaret pceptũ non essent pctã.50.di.quarti.q.2.E

¶Precisa cã cuiuscũq3 potẽtie habẽdi speciẽ psentẽ repñtãtẽ obiectũ suũ est.q2 ipsa est cognitiua:et natura dedit sibi:vt possit habere obiectũ prius naturaŕr sibi pñs q̃ cognoscat:s3 potẽtie organice dedit vt obiectum sit presens nõ in potentia ipsa s3 in organo:hoc ẽ in parte corporis quã perficit potentia organica.et illa presentia sufficit q2 totũ cõpositũ ex pte corporis sic mixta ⁊ ex potẽtia h3 speciẽ.⁊ huic toti sufficienter obiectum est pñs qñ spẽs est in illa pte corporis:cũ igiŕ intellectui nihil perfectionis auferatur.in quãtũ potẽtia cognitiua est ex hoc q nõ est organic⁹.imo magis addiŕ sibi perfectio sequiŕ q sibi possit esse obiectũ psens ante actũ sicut alijs potẽtijs.3.distin.primi.q.6.M

¶Predestinatio hui⁹ nõ trãsit in preteritũ:l3 eñ ipsa coexisterit pteritis q̃ transierunt:nõ tñ ipsa preterijt si alia preterierũt: que coextiterũt sibi vnde sicut dictum fuit dist.9.verba diuersorum temporum dicta de deo prout verisimile cõpetunt sibi nõ cõsignificãt partes tẽporis mẽsurãtis actũ illũ.sed cõsignificãt nũc eternitatis quasi mẽsurãs illũ actũ inquantũ coexistens illis plurib⁹ ptib⁹ tpis:et ideo idẽ est deũ pdestinare ⁊ predestinasse ⁊ predestinaturũ esse et ita cõtingẽs vnũ sicut aliud: q2 nihil est nisi nũc eternitatis mensurans illũ actũ qd nec est presens nec preteritũ nec futurum sed coexistens oibus istis.40.dist.primi.q.vnica.3.D

¶ Predicatū ꝯuenit alicui toti primo: vt ꝑ ẜo distinguit̃ ꝯtra illud qḋ est ẜm partē. vt ḋr. 5. phy. in pncipio qḋ nō cōuenit ei precise q: parti illiꝰ ꝯuenit: ⁊ ꝑ oppositū nihil ḋr cōuenire alicui toti ẜm partē: nisi ꝙ ꝯuenit parti. ⁊ ꝑ partē ḋr de toto: sicut pꝫ ꝑ phm. 5. phy. in eiꝰ exēplo. Sanatur hō q: thorax eius sanat̃. nā formalr sanari dr̃ de thorace ꝑ ẜo: ⁊ ꝯ̃ns ꝑ hoc de toto: cuiꝰ totiꝰ thorax ē pars. tale āt predicatū primo inherēs alicui toti aliqñ nulli pti ipsius totiꝰ inest: aliqñ aūt cuilibet pti inest. Exēplū primi triāgulus ꝑ ẜo hꝫ tres angulos ⁊c. ⁊ tñ nulla pars triāguli loquēdo de ptibꝰ integralibꝰ hꝫ hoc ꝑdicatū. s. habere tres. Silr̃ hō primo est risibilis: ⁊ tñ nulli pti eius ꝑ ẜo inest hec passio. ⁊ cōpositū generatur ꝑ ẜo, lꝫ nulla ps eiꝰ generet̃ primo, loquēdo de isto mō eiꝰ. ꝙ est gñari. ⁊ ita vīr in oībꝰ subiectis etherogeneis ⁊ passionibꝰ eoꝝ ⁊ ratio ē ista: quia natura talis
t. c. 11. subiecti adeq̄ta ē tali predicato quā adequationē notat talis ꝑ̄mitas: sicut pꝫ ex diffinitione vlis. 1. poste. ⁊ natura illiꝰ totiꝰ adequati in nulla pte saluat̃. et
T. c. 1. ideo eiꝰ passio nulli pti ꝯuenit.
⁊. 2. Exēplū scḋi est. si ignis sit ꝑ ẜo calidus: q̄lꝫ pars ignis est ꝑ̄mo calida. Ita etiā phs. 7. physi. arguit ꝙ nullū corpꝰ pōt a se moueri ꝑ ẜo: q: tūc q̄esceret ad q̄etē ptis: nō em̄ primo mouet nisi motꝰ inesset cuilibet pti eiꝰ si eī alicui eiꝰ pti nō inesset motꝰ tūc toti primo nō inesset: ⁊ ita ē vīr in subiectis homogeneis ⁊ passionibus eoꝝ: quia natura ista cui primo, i. adeq̄te ꝯuenit talis passio ipsa est eiusdē rōnis i parte ⁊ in toto: igit̃ ꝑdicatū adequatum tali nature ꝯuenit cuilibet in quo est ipsa natura: ⁊ ita cōuenit parti: nō igit̃ ꝑpter rōnē primitatis opꝫ ꝑdicatū: qḋ ꝯuenit toti nature cōuenire parti: immo nūq̄ ꝑpter hoc opꝫ ꝙ cōueniat parti: sed p̄cise qñ natura totiꝰ est eadē in toto tali ⁊ in parte eiꝰ. 19. dist. primi. q. 2. B

¶ Predominiū elemēti i mixto attēdit̃ ẜm ꝯueniētiā in qualitate naturali q̄ qualitas est principiū motꝰ: vt grauitas mouēdi deorsum: nō ꝙ elementū sit ẜm substātiā: vñ ẜm diuersam mixtionē elemētoꝝ ꝯcurrētiū in generatione illa aliqñ mixtū magis ꝯuenit in forma cū vno elemēto q̄ cū alio: ⁊ sic in qualitate sibi q̄ est qualitas mixti ⁊ non elemēti: ⁊ ideo habet similē modum cōsequētem ⁊ similē actionem. 15. dist. scḋi. q. vnica. G

¶ Preter actū desiderij q̄ est respectu nō habiti: quo viator iustus appetit deū actu cōcupiscētie: hꝫ iustus aliū actū amicitie volēdo deo in se bene esse. ⁊ hic actꝰ amicitie est fruitio: nō aūt ille: q̄ est desiderij: ⁊ iste scḋs ꝑprie ē charitatis: nō aūt primꝰ: q̄ ē desiderij. 1. di. primi. q. 5.

¶ Preter maiorē efficaciā sacramētoꝝ ⁊ pluralitatē eoꝝ habemus doctrinā magis explicatiuam ⁊ declaratiuā veritatis: q̄ antiqui habuerūt ⁊ exēpla sanctoꝝ plura ⁊ efficaciora ad imitādū ⁊ quarto plura merita sanctoꝝ q̄ forte nō tm̄ sibi: sꝫ etiam nobis meruerūt. ⁊ nos etiā meremur inuocādo auxilium eoꝝ ⁊ intercessionem apud deū. 40. di. tertij. q. vnica. G

¶ Preter illã viã quã põt angelus docere p signa sensibilia excellẽti⁹ q̃ hõ:⁊ preter quãcũq̃ viã circa virtutẽ phãtasticam. Ubi nõ est aliq̃ via multũ certa: nisi vltima de amotiõe ipedimẽti aliq̃d posset opari circa itellectũ possibilẽ nõ immedtate causando speciẽ itelligibilẽ vt totalis cã:ſʒ vt cõpartialis p itellectũ suũ agẽtẽ coagẽtẽ itellectui agẽti hois:ita q̃ illi duo itellectus agẽtes angeli ⁊ hois: qui sunt eiusdẽ rationis possent cũ phantasmate efficaci⁹ opari: q̃ solus intellectus agẽs hois:et ita pducere speciẽ intelligibilẽ perfectiorẽ:⁊ distinctius representãtem quiditatẽ.11.distin.secundi.q.vnica.E

¶ Presumens(vt p̃sumptio est prima spẽs supbie)nõ vult bonũ suũ preeminere bonis alioꝝ ſm aliquã supioritatẽ:nec etiã vult preeminere illud ſm famã sicut est de illo q̃ appetit laudẽ: ſʒ vult illd magnũ eẽ ſm se magnũ:⁊ ita magnũ q̃ sine alicui⁹ alteri⁹ aduẽtu vult illud eẽ maius oibus aliis:q̃ nõ ita diligit. hoc mõ põt ꝓcedi imoderata dilectio sui:q̃ ẽ radix ciuitatis diaboli:ẽ p̃sumptio:q: q̃libet imoderate se diligẽs vult se esse tm̃ bonũ quãtũ posset ꝓportionari actui quo se diligit:⁊ hoc mõ põt exponi Augu.14.de ci.dei. ⁊ bñ:q̃ sibi placens imoderate est supbus:⁊ hoc p̃ma spẽ supbie ⁊ hoc nõ appetẽdo excellentiã:q̃ est q̃dã relatio:sed appetẽdo excellẽtiã.i.magnitudinẽ in se;ex qua magnitudine seq̃tur eius excellentia ad alios.6. dist.secundi.q.2.O

¶ Presumptio nõ est pctm̃ intellect⁹ quasi intellectus presumptuosi indicaret vel ostenderet se esse tm̃ quãtũ non est:sed est peccatũ volũtatis immoderate appetẽtis bonũ suũ eẽ tm̃ quãtum nõ est:ex hoc seq̃tur excecatio intellect⁹.6.dist.scdi.q.2.P

¶ Prima bonitas moralis:id põt dici ex gñe:q: est quasi materialis respectu ois boni vlterioris in genere moris. Nã act⁹ trãsiens sup obiectũ est quasi formabilis p quãcũq̃ aliam circũstantiã moralẽ:⁊ ita quasi potẽtiale nõ oino extra gen⁹ moris sicut fuit ipe actus in genere nature:sed in genere moris: q: iã hʒ aliquid de illo genere: puta obiectũ cõueniens actui. 7.dist.scdi.q.vnica.I.E

¶ Prima cogitatio nõ est in potestate volũtatis:sed sic cõplacere cogitationi ⁊ sic acceptare ⁊ tenere intellectũ ibi: bene est in potestate volũtatis.42.dist. secundi.q.4.infra.M

¶ Prima distinctio entis vᵉ est in ens extra aiam:⁊ ens in aia. ⁊ illud extra animã põt distingui in actum ⁊ potẽtiã eẽntie ⁊ existentie:⁊ quodcũq̃ istoꝝ esse extra aiam põt hr̃e esse in aia.⁊ illud esse in aia aliud est ab oi esse extra aiam:⁊ ideo de nullo ente nec de aliquo esse seq̃tur:si hʒ eẽ diminutũ in aia q̃ ꝓpter hoc nõ habeat esse simpliciter: q: illud esse est ſm q̃d absolute. q̃d tamen accipitur simpliciter inquãtũ cõparatur ad aiam:vt fundamẽtũ illius esse est in aia 36.dist.primi.q.vnica.F

¶ Prima extrema ꝓportionis actiui ⁊ passiui sunt vniuersalissima abstracta a q̃cũq̃ actiuo ⁊ a quocunq̃ passiuo.et ista pro-

portio inest particularibus sub vtroq extremo per ratione cōmunem et per consequēs extremis.9.dist.secūdi.q.2.s.B

¶ Prima libertas volūtatis q est ad oppositos hz necessario aliq imperfectione annexā: quia potētialitatē passiuā volūtatis et mutabilitatez tertia libertas ad act⁹ oppositos effect⁹ nō est prima:q2 si p ipossibile nihil effi ceret extra: adhuc inquantum volūtas posset libere tēdere in obiecta.Media aūt rō libertatis q est ad opposita obiecta ipsa est sine imperfectiōe:imo est necessaria ad pfectionē:q2 ois potētia pfecta pōt tēdere in oē illd qd est natum esse obiectū talis potētie:ergo volūtas perfecta pōt tēdere in oē illud qd natuz est esse volibile. libertas igitur prima sine imperfectione incūtuz est libertas est ad opposita obiecta in que tendit cui vt sic accidit vt oppositos effect⁹ producat.39.dist.primi.q.1.E

¶ Prime intellectiōes sunt ab obiectis forti⁹ mouentibus fm phātasmata magis ipressa cessantib⁹ ipedimētis et sic pma intellectio hz causam naturalem motiuā in nobis: q2 tñ nō est a ratione deliberāte:nō est iputabilis hoi nisi interpretatiue: q2 in potestate hois fuit facere obiectū fortius mouēs ex frequēti 9sideratione ex qua forti⁹ imprimat phārasma tale i memoriā et p 9ns forti⁹ mouet et prius cessante impedimēto prima ergo intellectio nō est in potestate nostra:sed prima indifferētia qua pōt qs se determinare ad volēdū vel nō volendū : hoc est a volūtate non ab intellectu:q2 intellect⁹ ab obiecto naturalr mouet:et iō si volūtas naturalr moueret ab itellectu naturalr moto:volūtas naturalr moueretur.et sic homo esset vnum bonum brutū.volūtas igit nō mouetur necessitate naturali: sed habita pria intellectione in potestate ei⁹ est cōuertere intellectū ad cōsiderādū hoc vel illud et hoc vel illud velle vel nolle:et sic prima volitio oino est a nobis nec ē ita a casu sicut prima intellectio.21.q.q.infra.M

¶ Prime potētie actiue nō correspōdet aliq potētia passiua:sicut pz de potētia creādi:et hoc loquēdo proprie de potētia passiua:vt i quā:vel de q:aliqd proprie producit:potētie tñ actiue correspōdet aliqua passiua quā ipsi vocant potentiam obiectiuā:que est potētia pducibilis. et hoc modo cōcedo : si pater est fecūdus actiue q filius est producibilis:sed ex hoc non sequit aliqua potētia quasi materie:sicut nec sequit in creatione.5.distin.primi.q.2.T

¶ Primitas entis sumit fm distinctionē rōnū formaliū in effectu et fm originē nō fm pfectionem.1.dist. quarti.q.1.s.C

¶ Primi termini cuiuslibet mutationis sunt priuatio et forma et ecōuerso cōcomitātes aūt qui iungunt terminis predictis. vniuersalr ergo concedo q priuatio et forma fuiit incōpossibiles:sz cōcomitātia possunt esse cōpossibilia.verbi gratia in mutationib⁹ substātialib⁹ si ponatur vnica forma in animato:corpus organicū pcedit animationem q est terminus ad quē:sed nō est per se termin⁹ a quo cor=

pus organicū:sed ipsa inanima
tio q: mutatio est inter illā ina
nimationē ⁊ aiationē:licet aūt
inaiatio ⁊ aiatio sint simul incō
possibilia:nō tñ corpus organi
cū ⁊ aiatio. Eodē modo in cor-
ruptiōe si manet eadem forma
corporis que prius fuit termi-
nus a quo ꝑ se.s.forma:cuiꝰ pri
uatio succedit ille nō manet: sꝫ
terminus concomitās istā ꝑ se
terminū a quo:manet. Eodem
modo in augmentatione si po-
natur tota quātitas preexistēs
manere manet totus terminꝰ a
quo positiuus:ꝙ est cōcomitās
priuationē ꝙ est ꝑ se terminus:
a quo:⁊ ecōuerso in diminutio-
ne manet quātitas positiua ali
qua ꝙ prius:sed nō idē ꝑ se ter-
minus a quo. Similiter in alte
ratione ſm intēsionē ⁊ remissio
nē:et eodē modo dico de motu
locali ꝙ nō est ꝯdictio ꝙ motus
acquisitiuus sit sine deperditi-
uo ⁊ tunc cū termino ad quē nō
manet ꝑ se terminꝰ a quo: ꝙ est
priuatio: sed manet ille termi-
nus ꝙ est quasi ꝑ accidēs: ⁊ q̄si
cōcomitās cōiter ꝑ se terminū.
10.dist.quarti.q.2.O

¶ Primitas motus celestis ad
alios motꝰ nō est ꝓmitas cause
vel alicuius a ꝗ depēdent essen-
tialiter alij motus:sed tātūmo
do cuiusdā ꝑfectionis in ꝗbus-
dā cōditionibus motus ꝗ sunt
regularitas et velocitas: patet
eñ ꝙ essentialiter nō dependet
actio corporis celestis in aliqͦ
inferius ex motu illiꝰ corporis:
q: ſm phm.2.de gene.nihil fa-
cit latio ad gñationē:nisi q: ad
ducit gñans.48.di.q̄rti.q.2.L

¶ Primo sunt beati eq̄les i incē-
rēdo equalitate quātitatis:nō
equalitate ꝓportionis: que at-
tenditur ſm maiorē conatū vel
minorē ideo charitas inequali
ter inequalitate ꝓportionis tri
buitur eis:beatitudo tñ equali
ter equalitate quantitatis.50.
dist.quarti.q.6.G

¶ Primꝰ actus cōformis recte
rationi natus generare virtutē
potest haberi anteꝗ̄ aliꝗd vir-
tutis habeatur:quia est gene-
ratiuus primi gradus virtutis
16.dist.quarti.q.1.I.A

¶ Primus terminꝰ cōuersiōis
nec est materia:sola nec mate-
ria sub quātitate:quia tunc nō
esset trāssubstātiatio sed trans-
quātitatio:nec materia sub mo
do quātitatiuo:nec cōpositum
ex materia ⁊ aīa intellectiua:sꝫ
cōpositum ex materia ⁊ forma
quadā priori intellectiua que
mansit eadē realiter cū christo
viuo ⁊ in corpore mortuo:⁊que
mansit tanꝗ̄ formale rei primo
cōtēte sub eucharistia semꝑ ex
quo fuit eucharistia instituta.
11.dist.quarti.q.3.L l

¶ Primū appetibile in se est cā
oīm appetibiliū:non tñ in ordi
ne ad potētiā nisi sit potētia ta
lis que nō pōt nisi ordinate vel
le vel tēdere in obiectum talia
aūt nō est voluntas vt est libe-
ra.49.dist.quarti.q.10.O

¶ Primū causatū ab aīa nō p̄t
poni actus intelligēdi:q: primꝰ
terminus actionis intellectus
agētꝭ est vniuersale in actu vni
uersale aūt in actu p̄cedit actū
intelligēdi:quia obiectū sub ra
tione obiecti precedit actū. Nō
arguitur hic ꝙ phātasma cum
intellectu agente nō possit cau
sare intellectionē. Sed nō intē-
tionē vniuersalis:nisi priꝰ spe-

Nota clē in illa sola est actu,vle et acqui sa tu vle pcedit natura intellectio pis. nem sui.ꝛ vle est primus terminus eius.3.dist.primi.q.5.D

Primū olno i diuinis ē essentia vt eētia:q̄ fm Dam.est pelagus pp cōprehēsionē oīm pfectionū diuinaꝝ.ista est infinita nō tm̄ intēsiue in se:sꝫ ēt virtualr pmo ꝛ p se continens oīa intrinseca:q̄dcūqꝫ aūt aliud cōtinet p idētitatē alia:sed nō primo oīa:qꝛ nec a se:sed virtute essentie:a qua ēt hꝫ suā infinitatē. Ūr ergo ꝙ essentia hꝫ infinitatē ꝛ formalr:ꝛ ppriā et primam:qꝛ a se:qꝛ respectu oīm dꝛ pelag⁹:qꝛ oēm pfectissime cōtinet entitatē intrinsecā:vt possibile est eā cōtineri i vno formaliter. Ab hac aūt prima: sicut lꝫ loq.emanāt oīa ordinate.pmo q̄dē intrinseca essentialia q̄ nō dicunt respectum ad extra.scdo notionalia.tertio ꝛ vltimo creata siue extrinseca.ꝛ q̄dlibet emanans recipit illud pfectiōis ab ea:cui⁹ est capax si sibi nō repugnat:ꝛ illius recepti cā q̄si effectiua:ꝛ pmaria est infinitas essentie.cā autē siue rō formalis est ipa entitas ppria cuiuslibet emanātis.eētiale ğ recipit ab ea ifinitatē formalē:qꝛ talis essentia sufficit in rōne pncipij:et fundamēti ad dādū talē quātitatē:ꝛ talis quātitas virtualis ipsi nō repugnat:sicut nec cōicabilitas.ipsi aūt relationi psonali cōpetit p essentiā eē ad alterū: nec cōpetit sibi infinitas intēsiue ppria:qꝛ ipsa nō est capax talis quantitatis:sicut nec cōicabilitatis. Etiā in gñe pncipij formalis est status.hoc em̄ accipit infinitatē:illud nō:quia hoc est hoc.et illud ē illud.sicut hoc accipit cōicabilitatē: illud incōicabilitatē:qꝛ hoc est hoc et illud est illud.repugnantia em̄ formalis ꝛ nō repugnātia pmo reducit formalr ad rationē ei⁹ cui dꝛ esse repugnātia. Tandē ab essentia creature recipiunt entitatē finitā:qꝛ talis sola eis cōpetit.5.q.quol.y

Primū obiectū solūmodo includit notitiā cōformē volitioni recte:qꝛ vtute ei⁹ nihil de ipo cognoscit:qđ nō sit:vel rectitudo volitionis alicui⁹:vel virtualiter includēs notitiā talis rectitudinis:ꝛ iō de ipso nulla pt esse scia speculatiua:necessario em̄ notitia ei⁹:ꝛ cuiuscūqꝫ itrinseci:p ipm cogniti cōformis est praxi aptitudinalr:et por:si cognitū est necessariū:ꝙ si instaret de illis veritatib⁹: q̄ vident marie theologice:ꝛ,non metap. vt de⁹ est trin⁹ et pr̄ generat filium. Dico ꝙ iste sunt practice: pma em̄ icludit virtualr notitiā rectitudinis dilectionis tendētis in tres psonas ita ꝙ si actus eliceret circa vnā solā excludēdo alias:sicut infidelis eliceret esset act⁹ nō rect⁹:scda includit notitiā rectitudinis:fm ꝙ act⁹ est circa duas psonas:quarum vna est sic ab alia.4.q.plo.S.O

Primum obiectū circa quod aliquis meretur primo:est ipse deus fm ꝙ affectione iustitie vult deo bonū vt esse et bene eē scilicet iustum sapiētem ꝛc.sed voluntas,affectione cōmodi respicit proprium bonum et aliquādo inordinate nisi reguleť: et ordineť affectione iustitie:iō meritum cōsistit primo in affectione iustitie vt moderaǂ ꝛ or=

dinat affectionem cōmodi circa ppriū bonū:sȝ sicut pmū demeritū angelorū fuit iordinat⁹ motus ⁊ desideriū btitudinis circa deū:ita meritū est ordinat⁹ motus circa deū volēdo sibi bonū: et post volēdo cū debitis circūstantijs sibi cōiungi ipm in se ⁊ in alijs.⁊ iō oē amatū affectiōe cōmodi si nō ordinet ⁊ moderetur affectione iustitie:est demeritū:qꝛ est imoderat⁹appetitus ppriȷ boni:vel indifferēs si posset esse indifferēs de quo nō mō forte eēt pōt ſm ꝙ ꝑuenit affectionē iustitie.iō in affectiōe cōmodi nisi referat ad vltimū finē affectione iustitie nō cōsistit meritū.Sed alij beati a xp̄o qꝛ ſm totā volūtatē cōiuncti sunt vltimo fini.s.deo affectione iustitie perfectissime:⁊ habēt summum cōmodū cōiunctū sibi qd appetunt affectione cōmodi scȝ cōiunctionē summi boni.iō nō possunt habere actū oppositū affectioni cōmodi:vt libere velint aliquid qd nō sit eis cōmodum.nullū enim est obiectū in patria quod possint velle qd sit eis incōmodū qd affectione cōmodi nolūt.Sed xp̄s ſm aliqd fuit viator et passibilis ſm partē sensitiuā ⁊ portionē inferiorem volūtatis.ideo multa habuit obiecta ꝑsentia sensibus:⁊ portioni inferiori circa que potuit libere velle contra affectionē cōmodi:que semꝑ est ad cōuenientens illi cuius est:ideo ieiunando:vigilādo:orādo:et multis alijs talibus potuit mereri vel exercendo talia exterius vel volendo interius talia propter deum.18.distinctione tertij.q.vnica.R

¶ Principiū auroꝛe incipit ſm auctores in lib.de crepusculis.qñ sol est sub orizonte ad.10.vel 8.gradus:quoꝝ ascēsus nō cōtinet spaciū vltra medietatem hore equalis ⁊ quintam vnius hore.13.dist.quarti.q.2.J.R.

¶ Principiū eque ꝑfectū in vno supposito sicut in duob⁹: eque est principiū agēdi in vno:sicut in duobus:qꝛ ad actionē nō videtur requiri:nisi principiū ꝑfectū quo ⁊ quod scilicet suppositum agens perfectum.12.di.primi.q.vnica.R

¶ Principiū productiuū eiusdē rōnis nō determinat se ad certā pluralitatē ꝓductionū eiusdem rationis.nec a supposito ꝓducēte pōt determinari:qꝛ in tot productiones pōt suppositū ad quot se extēdit ꝑncipium ꝓductiuum qd est in supposito.si ergo nō est determinatio a pte ꝑncipij formalis ꝓductiui: nec etiā a parte ꝓducētis.2.q.q.R

¶ Principiū spē distinguēs vel est ꝑ se principiū illius in se ⁊ ꝑ ꝯñs dans sibi aliquā entitatem realē q̄ sit eius in se.vel saltē est ꝑncipiū eius ſm illud ſm qd distinguitur speciē.vel si est ꝑncipiū dispositiue distinguēs opȝ ꝙ per se disponat ad hoc ꝙ ſm ordinē essentialem causarū hoc vt distinctū causet:nullū istorū competit actui ꝑ habitum charitatis.17.q.q.P

¶ Principalius agēs cōiter est equocū ⁊ eminētius hȝ in se ꝑfectionē effectus ꝙ̄ causa vniuoca ⁊ ideo nō magis assimilatur sibi formalr.qꝛ hoc esset imperfectionis in cā sic assimilari effectui sed assimilat magis: hoc est dat magis formam effe

tiui per quā sibi assimilat̄ equi
uoce ꝙ det agens particulare⁊
ista assimilatio actiua est ex ꝑ-
fectione cause:licet non sit ma-
gis assimilatio formal̄r. siľr cā
perfectioꝛ magis assimilat effe
ctū ei cui est assimilabilis ꝙ im
perfectioꝛ.magis em̄ causat ef-
fectū qualis est causabilis⁊ assi
milabilis. assimilabilis aūt est
effect⁹ formal̄r cause appꝛopin
que. iō ipsa cā remotioꝛ magis
assimilat effectiue ipm̄ effectu3
cause ꝑrime:ꝙ ipsamet cā ꝑri
ma sibi. Qd̄ em̄ formal̄r fili⁹ est
silis pr̄i hoc magis ē a cā remo
ta assimilante filiū patri effecti
ue ꝙ ab ista cā ꝓpinqua:quia q̄
plus dat formam qua assimila
tur plus dat effectiue assimila-
tionem.3.di.pꝛimi.q.8.F

¶ Priuatiões distigūunt̄ sicut
habit⁹ nati essent distingui:pu
ta surditas ⁊ cecitas suo modo
differunt specie priuatiua sicut
auditus ⁊ visus specie positiua
et hec cecitas ⁊ illa numero pri
uatione sicut hic visus ⁊ ille dif
ferunt numero positiue.18.q.
quoli.infra.Y

¶ Pri⁹ act⁹ volūtatis elicit⁹:q̄
est electio:ē actio bona:ꝙ act⁹
exterioꝛ imperat⁹ ab electione
bona sit bonus.4.q.pꝛol.J.R

¶ Prius nā ꝙ aliqd̄ ꝓuidebat̄
circa pctōꝛem siue de pctō siue
de pena:deus ꝓelegit ad illā cu
riam celestē oēs quo voluit ħfe
angelos ⁊ hoies in certis et de
terminatis gradib⁹:⁊ null⁹ est
ꝓdestinatus tn̄:qꝛ alius pꝛeni-
sus est casurus vt sic nullū opoꝛ
teat gaudere de lapsu alterius.
7.dist.tertij.q.3.J.B

¶ Prius natural̄r cōicat̄ nā di-
uina trib⁹ suppositis diuinis ꝙ
creatura possit immediate ꝓdu
ci.⁊ iō in illo pmo instāti i quo
creatura est imediate ꝓducibi-
lis:cālitas illa vna est in tribus
ꝑsonis respectu creaturarū pro
ducendarū. Et h̄ est snia Augu.
5.de tri.c.14.ꝙ sicut pr̄ et filius
ad.s.s.sunt vnum pꝛincipiū. sic
oēs tres sunt vnum pꝛincipiu3
creature ad ipsam ꝓducendam
1.di.secundi.q.1.J.F

¶ Prius pōt esse rō repugnādi
alicui ne insint sibi qn̄ si inesset
posterius. sicut repugnat homi
ni esse rudibilē ⁊ illud quo foꝛ-
maliter hō est. homo est rō illi⁹
repugnantie ⁊ tn̄ rudibile si in-
esset esset posterius. homine si-
cut passio est posterioꝛ suo obie
cto.9.q.q.P

¶ Pri⁹ pullulāt in essentia relo
nes originis ꝙ cōes ⁊ iste prio
pullulātes distiguūt ⁊ ꝯstituūt
ꝑsonas nō aūt ille cōes qꝛ sunt
qsi aduētitie ꝑsonis sicut ponit̄
ꝙ spiratio actiua nullam perso
na3 cōstituit qꝛ intelligit̄ quasi
aduenire patri ⁊ filio iam cōsti
tutus inesse ꝑsonali. prima em̄
ibi pullulātia que pn̄t ꝑsonali-
ter distinguere distinguūt per-
sonaliter ⁊ cōstituunt.31.di.pri
mi.q.vnica.J.W

¶ Pri⁹ ꝓm ꝯn̄a3 nō semꝑ ē pri⁹
ꝓ3 cālitatē. Exēplū sequit̄ ignis
igit̄ calidus:⁊ nō ecōuerso. igit̄
calidū est prius ꝓm ꝯsequentiā
et tn̄ ignis est prius ꝓm causali
tatē ipso caloꝛe:⁊ ita cōcedo: ꝙ
distinguere est prius in gn̄atio
ne ꝙ assimilare.i.cōmunius qꝛ
multa distinguūt:q̄ non assimi
lant. sed distinguere nō est per-
fectius in generatione ꝙ assi-
milare:qꝛ ꝯuēnit gn̄ationi etiā
imꝑfectissime inquantum est a

forma:vt hec. Assimilare ꝓo cõ
uenit sibi inquantum est a for=
ma absolute:ꝛ perfectior est rõ
forme ꝗ rõ singularitatis.7.di
stin.primi.q.vnica.j.R.
¶ Prioritas nature vl'r icludit
in priori posse esse sine posterio
ri sine ꝯtradictione ex.5.met.c.
de priori.3.di.scdi.q.4.D
¶ Prioritas q̃ includit ea posse
esse sine se inuicē absq̧ ꝯdictio
ne non est ordo in causis vt cau
sant effectū cõem sꝫ simul cãnt:
sicut enim loquēdo de diuersis
gñib⁹ causarū non pri⁹ natura
materia materiat ꝗ efficiat:ꝗsi
sine ꝯtradictiõe possit esse mate
riatū ꝛ non effectū.vel ecõuerso
sꝫ tm̃ pri⁹ nã hoc est perfectius
vna cã causat ꝗ alia.ita in eo=
dē gñe cãe diuerse cãe ordinate
lꝫ habeãt ordinē ſm pfecti⁹ ꝛ i=
pfecti⁹ cãre:nõ tñ hñt prioritatē
nãe q̃ dicat posse eē sine se inui=
cem respectu tertij:imo sicut in
vno instanti nãe materia mate
riat ꝛ efficiēs efficit:ita due cãe
efficiētes ordinate in vno instã
ti nãe cãnt effectuꝫ cõem.ita ꝙ
neutra tũc cãt sine altera.sed ꝙ
effect⁹ nõ rectus causet:hoc nõ
est tũc ꝑꝑ cãm priorē:que quan
tum est ex se recte cãret. si scda
cãret: sed ꝑꝑ defectū cãe scde q̃
in ptãte sua hꝫ concausare cãe
prime vel nõ cõcausare:ꝛ si non
ꝯcausat illi:vt tenet:nõ est recti
tudo in effectu cõi ambarum.
37.dist.scdi.q.vnica.V
¶ Primū pctm̃ nõ fuit maximū
sicut eñ in bonis ꝓcedit a ma=
gis bonis ad min⁹ bona.s.a di=
lectione finis ad dilectioneꝫ eo
rum que sunt ad finē:ita ecõtra
in malis a minus malo ꝓcedit
ad magis malum. iuxta illud
Aug.14.de ciui.dei.c.vlt.amor
sui vsq̧ ad contemptum dei.6.
dist.secundi.q.2.T
¶ Probabile est ꝙ xp̃s act⁹ sin=
gulorꝫ ordinum in seipso exer
cuit:ꝛ etiã ꝙ antiquit⁹ ꝓfigura
bant in quibusdã gradib⁹ cor=
rñdētibus eis in lege mosayca
sed ordines ab antiquo institu
ti tunc qñ multiplicatus est nu
mer⁹ fidelium collati sunt mini
stris quos pri⁹ nõ oportuit con
ferri alicui:qꝛ nõ fuit pri⁹ neces
sariū ei⁹ ministeriuꝫ. Nec est rõ
q̃re mõ in ecclesia nõ sunt in sin
gulis ordinib⁹ determinati mi
nistri:qꝛ et si mõ est multiplica
ta multitudo fideliuꝫ:tñ est im=
mutata letitia deuotiõis.vnde
multi semel vix in anno volunt
cõicari:ꝛ ideo circa eucharistiaꝫ
dispensandã nõ opꝫ mõ tot mi
nistros assistere. Et ꝑpter hoc
quatuor ordines nõ sacri simul
cõferuntur ita ꝙ nullus est de=
putatus ad ministrandū in gra
du inferiori quasi ille sit sibi ꝓ=
prius:et alius alij.24.di. quar
ti.q.vnica.j.R
¶ Productio rerū in eē cognito
est alteri⁹ rõnis ab oi eē simplr
et nõ est relõnis tm̃:sꝫ ēt funda
mēti absoluti:nõ qdē ſm eē es=
sentie vel exñtie:qd est verū esse
sed ſꝫ eē diminutū:qd est eē eē
ſm qd etiã entis absoluti.qd tñ
ens absolutū ſm istud eē dimi=
nutuꝫ cõcomitat relatio rõnis.
Exēplū huius si Cesar esset an
nihilatus:ꝛ tñ esset statua cesa=
ris:cesar esset representat⁹ per
statuã. illud esse representatuꝫ
est alterius rõnis ab omni esse
simplr sine essentie sine existen
tie.nec est eē diminutū cesaris
q̃si aliqd cesaris habeat hoc eē

⁊ aliqd nō sicut ethiops est diminute albus: qꝛ aliqd eius est vere albū ⁊ aliqd nō sed totius cesaris ⁊ eē eius a cā sua est verū eē exñtie ⁊ eēntie cui⁹ totius ẜm totale eē suū est istud eē ẜm quid. et in ipso ẜm istud esse ẜm qd pōt eē aliqua relatio ad statuā et lꝫ posset poni calūnia in exēplo non tñ ita in ꝓposito de intellectione et obiecto qn obiectū totū ẜm ēt totale eē suum diminutū eē habeat in intellectu: ⁊ si velis querere aliqđ esse verū huius obiecti vt sic nullū est querere nisi ẜm quid nisi dicaꝝ ꝙ istud eē ẜm qd reducitur ad aliqđ esse simpliciter qđ est esse ipsius intellectionis: lꝫ istđ esse simpliciter non est esse formaliter eius: qđ dicitur esse ẜm quid: sed est eius: terminatiue vel principiatiue: ita ꝙ ad istud verū esse illud esse ẜm quid reducitur: ita ꝙ: sine isto vero esse istius nō esset illius esse ẜm qd. ex hoc aūt apparet quoddā dictū superius di. 3. de cognitione in regulis eternis vꝫ ꝙ motio intellectus nostri a quiditatibus intelligibilib⁹ reducitur ad ipsum intellectū diuinū: p cuius esse simpl'r ista obiecta hñt esse ẜm qd. s. esse obiectiuum: ẜm ꝙ esse mouēt intellectū nostrum ad cognoscendū veritates sinceras: et ꝓpter motionē earum dicit intell'ts ille mouere sicut ista habēt suū esse ẜm qd ꝓpter simpl'r esse illius. 36. distin. primi. q. vnica. R

¶ Productio qꝛ est alicuius termini primi. i. adequati includētis aliquid in ratione formalis termini ipsius productionis et aliquid in ratione subsistentie in tali termino: iō ꝯdictio est respectu ꝓductiōis h̄ separari. s. terminū formalē et rōnēꝫ subsistētie inquātū. s. ꝓductione. hñt eē lꝫ absolute ꝑoritas eēt vni⁹ ad alterū ēt quātū ad separari sine cōtradictione considerādo ipsa absolute nō inquātū p productionē habēt eē: lꝫ ēt esset ibi prioritas pfectionis: q̄ alterum eēt altero pfecti⁹ qꝛ nā pfectior est rōe subsistētie etiā in creaturis: et ex hoc sequiꝝ ꝙ nā est terminus formalis productionis: qꝛ nulla entitas simpliciter perfectior formali termino productionis pōt esse per ꝓductionē 5. dist. primi. q. 2. R

¶ Productio nō includit formaliter essentiā diuinā. ꝑsona aūt includit formal'r eam: qꝛ persona non est tantum proprietas siue relatio: sed hypostasis subsistens in natura diuina: sicut for. nō tm̄ includit ꝓprietatē indiuidualē: sed ēt naturā humanaꝫ: lꝫ enim primi termini sint eiusdē rōnis cū ꝓductionibus: quātū ad hoc: ꝙ primi termini includūt relōnes: ⁊ ꝓductiōes sint relōnes: nō tm̄ sunt eiusdeꝫ rōnis quasi adequate: qꝛ primi termini nō tm̄ includūt relōnes lꝫ ēt absolutū: ⁊ tūc nō opꝫ eos tm̄ distingui: sicut ꝓductiones distinguunꝝ qꝛ que includunt aliqua distinctiua: nō opꝫ tantū distingui sicut illa vt dictum est. s. distin. 8. qꝛ dr̄e sunt primo diuerse: non tñ includentia eas sunt primo diuersa. 13. dis. primi. q. vnica. s. R

¶ Promulgatio fcā de ꝯsilio diuino obligat ad nō ꝯtrēnēdū q̄ ei cōsilū cōtēnit: ꝯtēnit cōsulentē inquātū consulēt ⁊ ideo nolēs

seruare ꝯsiliū diuinū euangeliꝯ cū quasi ꝯtēnens illud tanꝗ irrōnabile ⁊ infructuosū peccat mortalr̄ vnde videāt mordētes paupertatem euāgelicā ne forte (cū nolint seruare qꝛ nō est necessariū) ꝯtemnāt qꝛ tales ꝯtennentes vel paruipendētes ꝯtennūt xp̄m qui hanc suasit obseruari tanꝗ meritoriā et vtilē ad vitā eternā vt habet̄ in. 6. lib. de verb. sig. Promulgatio autē p modū precepti obligat nō solū ad nō ꝯtennendū sed etiā ad obseruandū si est affirmatiuū vel cauēdū si est negatiuū. 3. di. quarti. q. 4. E

¶ Proportio obiecti ad potentiā ē ꝓportio motiui ad mobile vel actiui ad passiuum ꝓportio subiecti ad habitū est sic ꝓportio cāe ad effectū. Qñcūqꝫ autē aliqđ agēs agit i aliqđ passum ꝑt qđlibet agēs eiusdē rōis in qđlibet passum eiusdem rōnis agere ꝗ pzia extrema ꝓportionis actiui ad passiuū sunt cōia ad oia ꝑ se extrema illi⁹ ꝓportionis nā inter illa cōissima est adequatio qꝛ in ꝗcūqꝫ est ratio vnius illud respicit qđlibet: in quo est rō alterius sed pm̄a extrema proportionis cāe ad effectum non sunt cōissima qꝛ inter illa nō est adequatio: non eñ sequit̄: si commune pōt causare habitū: ꝙ speciale possit: ⁊ econuerso. non eñ quodlibet cōtentum sub illo cōi respicit habitū illum: vt effectum eius: sed tantum aliquod primum obiectū cōtentiuū: qđ virtualr̄ cōtinet oia ad ꝗ habitus se extendit. 3. q. prol. D

¶ Proportio illa ꝓductiōis ad terminum formalē est: ꝙ ꝑ ipā cōmunicat̄ terminus formalis sed non requirit̄ talis ꝓportio ꝙ ꝓductio sit vnius rōis: si terminus formalis sit vni⁹ rōnis qꝛ productiones possunt distingui per ratiōes suas formales aliter ꝗ ex terminis formalib⁹ sicut ꝁ ex principijs formalib⁹. Exemplū huius est: qꝛ qñqꝫ forma eadē pōt acquiri mutationibus alterius rōnis: sicut idē vbi per motum localem super magnitudinē rectam ⁊ circularē: qꝛ motus ita sunt alteri⁹ rationis ꝙ non sunt comparabiles ꝑm ph̄m. 7. phy. ita esset si eadē sanitas posset iduci imediate ab arte ⁊ immediate natura. 7. di. primi. q. vnica. I. R T. c. 3.

¶ Propositio ista. s. ꝓdestinat⁹ pōt dānari distinguēda est ꝑm cōpositionē ⁊ diuisionē ⁊ in sensu cōpositionis per se extremū est homo vel ꝑsona ꝓdestinata sub ista determinatione ꝓdestinatū: ⁊ iste sensus falsus est. In sensu autē diuisionis sunt due cathegorice. ⁊ enunciatur de ꝑsona aliqua beatificabili i vna cathegorica eē predestinatū: ⁊ i alia posse dānari ⁊ ista duo sūt vera de eodem subiecto: nec ita vera ꝙ simul possint eē opposita nec etiā ꝙ vnum possit succedere alteri: qꝛ in eternitate est vtrūqꝫ: sed vera simul inquātū volitio diuina cōsiderat̄ vt pōt naturalr̄ trāsitu ipsius sup illū obiectū: qđ est gloria isti in illo priori nālr̄ nō repugnat sibi eē oppositi obiecti: immo posset eq̄liter eē oppositi licet non simul ambo᷑. 40. di. pm̄i. q. vnica. B

¶ Propositio seu ꝯcept⁹ est fundamētū respectu ṽitatis ꝗ ē relatio accidētalis qꝛ ꝑt iesse ⁊ nō inesse

inesse: sicut pōt esse cōformis et difformis rei. sorte em̄ sedēte vera est oratio q̄ dicit sortē sedere vt dr in p̄dicamētis: ergo prior est naturalr̄ ꝯcept⁹ orōnis vt in se talis ꝙ̄ vt verus: adhuc etiā prior duratione est ipsa oratio: vt variabilis in fieri ꝙ̄ cōcept⁹ eius causatus per eam eo modo quo tēpus dr esse prius suo vltimo instanti terminante. 8. dist. quarti. q. 2. J. U

❡ Propositiones nō dicūtur ꝑ se note: qr extrema hn̄t maiorē necessitatē in se: vel maiorē entitatē in re extra intellectū: sed qr extrema: vt sunt extrema talis ꝓpositionis: ostēdūt euidenter cōplexionē esse cōformē rōnib⁹ terminoꝝ ꝛ habitudini eoꝝ: et hoc qualecūqꝫ esse termini habeāt siue in re siue in itellectu. euidētia em̄ hui⁹ cōformitatis est euidētia veritatis in ꝓpositione qđ est ꝓpositionē esse ꝑ se notam. 2. dist. primi. q. 2. J. F

❡ Propria rō rerū ꝙ̄tuꝫ ad gn̄a vel quasi gn̄a nō facit totū esse ens ꝑ accn̄s: sꝫ habitudo rei ad rem puta nō idētitas simplr̄. ꝛ iō in diuinis ꝙ̄ꝙ̄ ꝓpria rō relatiōis que manet ibi nō īcludat formalr̄ rōnē essentie: tn̄ vnū in re verissime est idē alij propter quā idētitatē non est habitudo realitatis ad realitatē qualis requirit eoꝝ q̄ ꝯstituūt ens ꝑ accidēs. 26. dist. p̄mi. q. vnica. J. 3.

❡ Propria volūtas est cā cadēdi īmoderate fruēdo aliquo bono creato. i. aliquo qđ est in potestate ipsi⁹ volūtatis. ita ꝙ ip̄a volūtas talis sicut ex se pōt frui ꝛ nō frui ita moderate pōt frui ꝛ nō frui aliq̄ bono sibi cōueniēte: ꝛ ita pōt illud pctm̄ p̄mū esse immediate ꝛ primo a sola volūtate. 37. dis. scđi. q. vnica. J. M.

❡ Proprietas nature diuine: est qđ sit cōicabilis trib⁹: sꝫ effect⁹ nō ostēdūt istā ꝓprietatē: qr nō sunt ab ipso inquātum trinis: ꝛ si ab effectib⁹ arguat̄ ad cām magis ducunt in oppositum et in errorē: qr in nullo effectu inuenitur vna natura numero: nisi in vno supposito. ꝓprietas etiā istius nature ad extra est causare contingēter: ꝛ ad oppositum huius magis deducunt effect⁹ in errorē: sicut ptꝫ ꝑ opiniones philosophoꝝ ponētium primo necessario causare. De ꝓprietatibus etiā aliarū substātiarum ptꝫ hoc idem: qr effectus magis ducūt in sempiternitatē: ꝛ eternitatē: ꝛ necessitatē eaꝝ: ꝙ̄ incōtingētiā ꝛ nouitatē. silr̄ vident̄ phi ex motibus ꝯcludere: ꝙ numerus istarū substātiarū separatarū sit ꝭm numerū motuum celestiū. silr̄ ꝙ ille substātie sunt naturalr̄ beate ꝛ impeccabiles: sicut phi posuerunt qui omnia absurdissima sunt. 1. q. ꝓlo. G

❡ Proprietates relatiue īfiniti entis ad creaturas: aut sunt ꝓprietates causalitatis aut eminentie. Causalitatis duplicis: aut efficiētis aut finis qđ addit̄ de cā exemplari: nō est aliud genus cause ab efficiente, qr tunc essent. 5. genera causaruꝫ: vnde causa exemplaris est quoddam efficiēs: qr agens ꝑ intellectum distinctū cōtra agens ꝑ naturā 2. dist. primi. q. 2. J. G

❡ Proprie loquēdo de prioritate essentiali q̄. s. est rōne essentie vt distiguit̄ ꝯ entitatē hypostaticā sic vna est prioritas triū ꝑsonarū: sed extēdēdo prioritatē

essentialem ad prioritatē per se ⁊ hoc respectu cuiuscūq entitatis siue quiditatiue siue hypostatice pōt entitas psonalis in diuinis dici prior essentialr: vel magis pprie p se prior quocūq causato. Et illo scđo mō accipiendo prioritatē necesse est vt omē dependentiā terminās sit prius eo qđ depēdet. nō aūt primo mō accipiēdo prioritatē: nisi tm̄ qñ est dependentia causati ad causaȝ vel aliqua sibi depēdētia: puta causati posterioris ad causatū prius. vel causerui ad aliaȝ causam: vel mensurati ad mensurā.19.q.q.J.

¶ Prope bōa fortuna vr̄ eē illorum q̄ sunt in ptāte nr̄a. sicut ⁊ absolute fortuna. ⁊ hoc sic intelligēdo ꝙ lȝ fortuitū non sit p se siue primo in ptāte voluntatis: qꝛ nō euenit ex intentiōe eius. tñ est in ptāte eius p accidēs. ⁊ quasi scđario vt annexū per se intento respectu aūt illoꝝ que nec sic nec sic sunt in nostra ptāte: ⁊ pñs accidūt nobis nō inquantū agentibꝰ a pposito nō est pprie fortuna ſȝ casus sicut pȝ.2.physi.21.q.q.E.

¶ Propriū suppm̄ nature đr tale ꝑm illam nō pp dependētiaȝ ſȝ magis pp per se identitatem: ſȝ ad suppositū non ppriū non pōt esse p se idētitas ſȝ illud qđ pōt ibi esse quasi supplēs vicem idētitatis est pfecta depēdentia nature ⁊ perfecta sustentatio ex parte suppositi siue terminatio depēdentie. tale aūt suppositū qꝛ est p se suppositū alteriꝰ nature. ⁊ istius nature depēdētis nō est p se suppositū: ⁊ per se est prius eo qđ nō est per se: sequit̄ ꝙ prius habeat naturā ppriaȝ ꝙ̄ istam dependentē que ē sibi tanꝙ̄ natura adueētitia vel natura scđa.19.q.q.J.Cc.

¶ Pro quāto ē i eccl'ia. duplex forꝰ.s. publicus ⁊ pᵱuatus p tanto ē duplex iudiciū: ⁊ quātū ad aliquas regulas iustitie opȝ eē cōueniētiā hic ⁊ ibi. sicut vtraq diffinitio hic ⁊ ibi est actus iustitie. Et p tāto pōt sacr̄m penitētie dici sacr̄m iudiciale vel iudiciū sacr̄ale. Et ex hoc ꝙ sacr̄ale est firmius qꝛ rōnabilius ꝙ̄ aliqđ iudiciū publicum. Et ex hoc pȝ rō quare non est necesse esse ita pcisa ꝟba in isto sacro sicut in baptismo vel eucharistia. qꝛ sufficit ꝙ exprimat̄ actus sentētie absoluētis sicut ⁊ in iudicio publico nō opȝ esse limitata ꝟba.14.dist.quarti.q.4.B.

¶ Proxima ratio cōstituēdi speciē cuiusmodi ē differētia vltia est prima ratio recipiendi propriam passionē. non eīn recipit homo risibilitateȝ rōne animalis sed rōne qua rationalis.25. dist.scđi.q.vnica.J.

¶ Pro tāto virtutes dicūt̄ eē informes sine charitate. ⁊ formate per charitatem p quāto charitas ordinat ipsas ⁊ eoꝝ fines in finē vltimū: in qua ordinatione est vltima caꝝ pfectio: lȝ extrinseca.36.di.tertij.q.vnica.O.

¶ Pro tēpore vero legis euāgelice cultꝰ ille exhibendus deo in sanctificatione sabbati determinatur exibēdus die dñico: ⁊ etiā determinatur quantū ad actuȝ illum ꝑm quē dȝ exhiberi: puta in oblatione illius summi sacrificij.s. eucharistie ꝙ̄ debȝ sacerdos offerre pro se ⁊ pro pp'o: et in illa oblatione populus etiaȝ offert spiritualr.s. qui tenet̄ au-

dire missam totā die dñico. Fm illud de ꝯse.di.j.missas.ꝛ si aliqua necessitas excuset ab executione hui⁹ act⁹ quē determinauit ecclesia: necesse est iplere illū in aliquo equiualēte: vt saltē die illo spāliter deputato cultui diuino aliquis actus habeatur relat⁹ immediate in deū ad ei⁹ reuerētiā. vtrū autē aliquo alio tpe teneat quis ad actū huius pcepti. s. ad actum adorationis preterꝗ in tempore illo determinato primo in lege nature: ꝛ postea in lege mosayca in sabbato: ꝛiam in tempore euāgelij in die dominico: dubium est. tñ hoc est certum ꝙ istis dieb⁹ sal tem videtur adoratio aliqua ne cessario exhibenda. 9. dist. tertij q. vnica. J. C

Quadruplr pōt angelus itelligere. a. pter. visionem ipsi⁹ in verbo. vꝫ. intuitiue in se. itui tiue in intellu alteri⁹ angeli co gnoscētis illud. ꝛ abstractiue p spēm. habitualē. ꝯcreatā vel acqsitā: ꝛ nulla istarū intellectio nū est auditio. qꝛ nulla ē p se ex pressa ab intelligēte inquātū in telligēs est imo accidit ꝙ obin mouēs sit intelligens: eque em̄ moueret si nō esset intelligēs et in oibus istis si aliquis intellꝰs causet: est intellꝰs ipsius intelli gētis nō alteri⁹: ꝛ ipm obiectuꝫ ꝯcurrit ibi cū intellu vt causa p tialis sicut fuit dictuꝫ di. tertia primi li. Quarto mō pōt iste co gnoscere. a. ita ꝙ intellectio fiat in eo p intellꝰm aliū exprimētē ꝛ intellꝰs istius nullā habeat cā litatē respectu act⁹: sꝫ tm̄ sit pas siu⁹. Ista autē sola cognitio est auditio. ꝛ est expressa ab intelli gente inquantū intelligēs est. Pꝫ ergo differētia auditionis ab illa triplici cognitione. q̄ cōi ter pōt dici visio qꝛ in auditiōe intellꝰs audiētis tm̄ est passiu⁹: et quicquid est in eo: ita ꝙ si hꝫ spēm habitualeꝫ ipsius auditi illa species etiā non agit ad au ditionē. quicquid etiā est sibi p sens vt est sibi psens: nihil agit ad eam. nā si intuitiue esset idē singulare sibi presens quod est presens loquenti illud vt psens sibi non gigneret in eo auditio nem: sed soluꝫ gigneret in eo vi sionē solūmodo ergo intellꝰs lo quentis vel q̄ sunt in ipso. vt in ipso vel pntia sibi vt sibi: sunt actiua respectu auditiōis: ꝛ hoc non vt proximi effectus: nā pri⁹ causant ista presentia loquenti intellectionem actualem in loquente ꝙ causent illā auditionē in audiente. 9. di. scd̄i. q. 2. F.

C Qualitas actiua aliqua i sba exñs nō pōt esse p se principiuꝫ actiuū respectu alicui⁹ q̄litatis repugnātis substātie corrūpēde: sed tm̄ pōt esse pncipiuꝫ cān di qualitatem in tali gradu ad quē sequatur corruptio substā tie hntis illam qualitatem: sed ibi sequet istū gradū qualitatis corruptio substantie: hmōi aūt nō: quia ibi est quoddam agēs coniunctum isti accidēti: quod potest corrumpere subaꝫ hanc ꝛ aliam generare. hic non. 12. di stin. quarti. q. 3. R

C Qualitas corrūpit in nihil sꝫ in qualitatem aliam cōtrariaꝫ vel alterius gradus in eadem specie: nec sequitur ꝙ agēs na turale faciat accidēs sine subo quia qualitas noua habet ideꝫ subiectum quod et prior quali-

tas habuit vl' saltē quātū est de se hře posset si aūt loquaris de corruptiōe quātitatis cui nō pt assignari aliqđ aliđ ꝑus subiectum illa nō corrūpit actiōe naturalis agētis sine subiecto vel ꝑexistēte. de quo dictum est in q. precedēti vt de nouo creato. de quo dicetur in.q.sequēti. 12. dist.quarti.q.5.§.C.

¶ Qualitas vtpote sapiētia magis cōuenit cū pfectiōe simpliciter.⁊ similiter intelligere⁊ velle ꝙ aliqua ꝙtitas vel' q: vna est rō formalis sapiētie diuine ⁊ sapientie create q̄ est qualitas ꝫ vnā opinionē tactam pimo li.

q.4. dist.8. vel si nō saltē ꝙtum ad oēm ꝓpinꝗtatē in analogia maior est ꝓpinquitas sapiētie create ad sapientiā diuinā ꝙ alicuius quātitatis ad deū vel aliqđ eius. vñ sicut possibile est pfectionē simpliciter esse in creatura.s. cum limitatiōe qualitas q̄ est sapiētia est pfectio simpliciter habētis eā: nulla aūt quātitas est pfectio simpliciter,nec ēt sicut possibile est creaturaꝫ habere pfectioneꝫ simplr. 12. dist. quarti.q.2.§.D.

¶ Qualiscunꝙ sit causalitas fidei infuse respectu act⁹ credēdi tñ nō facit actū illū esse certiorē intellectui habēti actū ꝙ si ipa fides infusa nō causaret certitudo eñ nata est inesse intellectui de actu suo excludēs non tm̄ deceptionē sꝫ ēt dubitationē⁊ hoc nō est nisi itellectus pcipiat illđ a quo actus hꝫ ꝙ sit certus· q: si nihil pōt pcipere vnde sit certus. videtur ꝙ possit dubitare intellectus autem non percipit illud principium certificās.17. q.q.§.D.

¶ Quāuis abſitia nō sit formalis rō in obiecto fidei vel spei tñ actus fidei⁊ spei est talis p se ꝙ necessario ꝯcomitat ipm iperfectio ⁊ iō fides determiate iclinat ad actū talis spei ad quē nō pt esse determinatio in patria.charitas autē⁊ si nunc sit determinata ad actū circa illđ ꝙ latet ⁊ ꝑ consequēs circa imperfectuꝫ. non tamen inclinat ad actum sic imperfectum sed ad actū cui accidit imperfectio.31. disti.tertū.q.vnica.§.G.

¶ Quānis aliq̄ aq̄ artificialis videat subtilior ꝙ elemētaris q: magis penetratiua ista tñ subtilitas nō est subtilitas simplicitatis sꝫ virtutis actiue⁊ hoc mō vinū est subtile vl' subtili⁹ aqua subtilitas autē ꝯueniens aque elemētari est subtilitas simplicitatis eo modo quo elementū est simplicius mixto.3. distinc. quarti.q.3.G.

¶ Quāuis aliq̄ rō possit expmere qcquid ꝯuenit ad entitatē individui:nō tñ illa rō erit pfecta diffinitio q: non expmit ꝙ quid erat esse et ꝑm ꝑhm pılo thopi. c.4.
Diffinitio est exprimēs ⁊c. et iō cōcede ꝙ singulare nō est diffinibile diffinitiōe alia a diffōne spēi ⁊ tñ est ꝑ se ens addens aliquā entitatē entitati speciei sed illa p se entitas quā addit non est entitas quiditatiua.3.dis.secundi.q.6.§.D.

¶ Quāuis aliqs haberet hic eq̄lem charitatē sicut in patria nō ꝓpter hoc esset hic beatus: q: nō posset habere aqualē actum sicut tūc habebit ⁊ i actu ꝯsistit btiudo. nec sequit si habit⁹ est eque pfectus hic ⁊ ibi igr̃ ⁊ act⁹ similiter q: act⁹ diligēdi deū de

pēder sic a cā ptiali nō solū a voluntate & charitate: sʒ ēt ab obiecto presente p actualē intellectione sicut dictū est dist. 25. secundi & hoc sm determinatā pfectionē sm q est determinate presens. si magis: magis. si minus minus in via de cōi lege nō pōt esse obiectū presens sicut in patria ēt pñtia speciei eiusdem. Nec ex hoc sequit q actus non possit esse ita pfectus & si habit' sit eqlis qz habitus nō erit totale pncipiū illi' actus sʒ ptiale & eo mō quo ipse habit' est pncipiū semp equalr se hʒ ad actū semp em quātū est ex se dat actui suo q sit qddā amare dei in quātū est summū bonū. nec habitus dat sibi q sit dei vt psens vel absens. nec dat sibi pfectionem quā hʒ ex obiecto sic vel sic psente: 31. dist. tertij. q. vnica. G

¶ Quāuis alidd nō sit idē formalr alicui tñ stat q sibi simplr sit idē sibi: imo hoc ē necessariū ppter pfectā simplicitatē diuinā q sequit ex pfecta infinitate illius essentie ppter quā simplicitatē & ifinitatē nō pt illa essentia eē in aliquo cū aliqua realitate in eodē: nisi illa realitas sit pfecte eadē sibi & istud dictū est cōfirmatū p cōmune dictū antiquoꝝ. q cōcesserūt multas pdicationes esse veras in diuinis p idētitatē nō formaliter. qd nō videt intelligibile nisi p hoc q predicatū erat vere idē cū subiecto & ex hoc erat ppositio affirmatiua vera p idētitatē & tñ pdicatum nō erat idem formaliter cū subiecto & ppter hoc nō erat ibi predicatio formalis. Et q sit distinctio identitatis formalis ab idētitate simplr tactū est di. 8. q. de attributis & alias frequēter: et ideo nūc transeo. 34. dist. primi. q. vnica.

¶ Quāuis cognitio relatiui requirat cognitionē correlatiui: nō tñ opʒ cognoscētē et fruentē vno relatino cognoscere et frui suo correlatiuo. qz possibile est frui deo inquātum creator non fruēdo creatura qua terminat illā relationē. 1. di. pmi. q. 2. B

¶ Quāuis xpi passio et meritū ipsius totū sit formalr finitū: qz tñ cōiunxit p gratiam et gloriā obiecto ifinito: ideo potuit delere peccati reatū sine peccatum auertēs a bono infinito. 19. di. tertij. q. vnica. F

¶ Quāuis cōiter prius illuminent angeli ꝙ hoies de fiēdis. hoc tñ nō est necessariū. sed pōt deus aliter ordiare vt prius reuelet alidd hominib' p infusionem fidei & credēdoꝝ reuelationē ꝙ angelis. iō nō valet pñtia. angeli nō cognouerūt incarnationē ante xpi aduentū. igit nec hoies crediderūt eā. et qd dicis q angel' est pspicatioris intellectus: nihil est ad propositū: qz pcedit de cognitis naturalr. tñ angelus q annūciauit eam nouit ipsam anteꝙ esset completa. 25. dist. tertij. q. 1. R

¶ Quāuis xps inquātū de' sit alidd & inquātū homo sit alidd: non tñ sequit q inquātū homo sit idē alidd qd est de' nec aliud alidd qz pprie accipiēdo inquātum vt. s. notat illud qd sequit eē rōnem inherētie pdicati est fallacia cōsequētis arguēdo ab inherētia predicati superioris ad inherētiā pdicati iferioris cū inquantū vnde nō opʒ illud qd est ratio inherentie superioris

pus organicū:sed ipsa inanimatio q: mutatio est inter illā inanimationē ꝛ aiationē:licet aūt inaiatio ꝛ aiatio sint simul incōpossibilia:nō tñ corpus organicū ꝛ aiatio. Eodē modo in corruptiōe si manet eadem forma corporis que prius fuit terminus a quo p se.s.forma:cui⁹ priuatio succedit ille nō manet: sꝫ terminus concomitās istā p se terminū a quo:manet. Eodem modo in augmentatione si ponatur tota quātitas preexistēs manere manet totus termin⁹ a quo positiuus:q̄ est cōcomitās priuationē q̄ est p se terminus: a quo:ꝛ ecōuerso in diminutione manet quātitas positiua aliqua q̄ prius:sed nō idē p se terminus a quo. Similiter in alteratione ꝯm intēsionē ꝛ remissionē:et eodē modo dico de motu locali q nō est ꝯdictio q motus acquisitiuus sit sine deperditiuo ꝛ tunc cū termino ad quē nō manet p se termin⁹ a quo: q̄ est priuatio: sed manet ille terminus q̄ est quasi p accidēs: ꝛ q̄si cōcomitās cōiter p se terminū. 10.dist.quarti.q.2.O

¶ Primitas motus celestis ad alios mot⁹ nō est p̄mitas cause vł alicuius a q̄ depēdent essentialiter alij motus:sed tātūmodo cuiusdā pfectionis in q̄busdā cōditionibus motus q̄ sunt regularitas et velocitas: patet eñ q essentialiter nō dependet actio corporis celestis in aliq̄d inferius ex motu illi⁹ corporis: q: ꝯm ph̄m.2.de gene.nihil facit latio ad gñationē:nisi q: adducit gñans.48.di.q̄rti.q. 2.L

¶ Primo sunt beati eq̄les i mercēdo equalitate quātitatis:nō equalitate pportionis: que attenditur ꝯm maiorē conatū vel minorē ideo charitas inequaliter inequalitate pportionis tribuitur eis:beatitudo tñ equaliter equalitate quantitatis.50.dist.quarti.q.6.G

¶ Prim⁹ actus cōformis recte rationi natus generare virtutē potest haberi anteq̄ aliq̄d virtutis habeatur:quia est generatiuus primi gradus virtutis. 16.dist.quarti.q.1.I.B

¶ Primus termin⁹ cōuersiōis nec est materia:sola nec materia sub quātitate:quia tunc nō esset trāssubstātiatio sed transquātitatio:nec materia sub modo quātitatiuo:nec cōpositum ex materia ꝛ aīa intellectiua:sꝫ cōpositum ex materia ꝛ forma quadā priori intellectiua que mansit eadē realiter cū christo viuo ꝛ in corpore mortuo:ꝛque mansit tanq̄ formale rei primo cōtēte sub eucharistia semp ex quo fuit eucharistia instituta. 11.dist.quarti.q.3.L l

¶ Primū appetibile in se est cā oīm appetibiliū:non tñ in ordine ad potētiā nisi sit potētia talis que nō pōt nisi ordinate vel le vel tēdere in obiectum talis aūt nō est voluntas vt est libera.49.dist.quarti.q.10.O

¶ Primū causatū ab aīa nō pōt poni actus intelligēdi:q: prim⁹ terminus actionis intellectus agētꝭ est vniuersale in actu vniuersale aūt in actu p̄cedit actū intelligēdi:quia obiectū sub ratione obiecti precedit actū. Nō arguitur hic q phātasma cum intellectu agente nō possit causare intellectionē. Sed nō intētionē vniuersalis:nisi pri⁹ spe-

Nota clē in illa sola est actu/vl'e et acqui sa tū vl'e pcedit natura intellectio pis. nem sui.⁊ vl'e est primus terminus eius.3.dist.primi.q.6.D

¶ Primū oino i diuinis ē essentia vl'eētia:q̄ fm Dam.est pelagus pp cōprehēsionē olm pfectionū diuinaꝝ.ista est infinita nō tm̄ intēsiue in se:sȝ ēt virtualr pmo ⁊ p se continens oia intrinseca:q̄dcūq₃ aūt aliud cōtinet p idētitatē alia:sed nō primo oia:q: nec a se: sed virtute essentie:a qua ēt hȝ suā infinitatē.Vn̄ ergo ꝙ essentia hȝ infinitatē ⁊ formalr:⁊ ppriā et primam:q: a se:q: respectu olm dr pelag⁹:q: oēm pfectissime cōtinet entitatē intrinsecā:vt possibile est eā cōtineri i vno formaliter.Ab hac aūt prima : sicut lȝ loq̄.emanāt oia ordinate.pmo q̄dē intrinseca essentialia q̄ nō dicunt respectum ad extra.scdo notionalia.tertio ⁊ vltimo creata siue extrinseca.⁊ q̄dlibet emanans recipit illud pfectiōis ab ea:cui⁹est capax si sibi nō repugnat:⁊ illius recepti cā q̄si effectiua:⁊ pmaria est infinitas essentie.cā autē siue rō formalis est ipa entitas ppria cuiuslibet emanātis.eēntiale ḡ recipit ab ea ifinitatē formalē:q: talis essentia sufficit in rōne pncipij:et fundamēti ad dādū talē quātitatē:⁊ talis quātitas virtualis ipsi nō repugnat:sicut nec cōicabilitas.ipsi aūt relationi psonali cōpetit p essentiā eē ad alterū : nec cōpetit sibi infinitas intēsiue ppria:q: ipsa nō est capax talis quantitatis:sicut nec cōicabilitatis.Etiā in gn̄e pncipij formalis est status.hoc em̄ accipit infinitatē:illud nō:quia hoc est hoc.et illud ē illud.sicut hoc accipit cōicabilitatē: illud incōicabilitatē:q: hoc est hoc et illud est illud.repugnantia em̄ formalis ⁊ nō repugnātia pmo reducit formatr ad ratione ei⁹ cui dr esse repugnātia. Tandē ab essentia creature recipiunt entitatē finitā:q: talis sola eis cōpetit.5.q.quol.y

¶ Primū obiectū solūmodo includit notitiā cōformē volitioni recte:q: ꝟtute ei⁹nihil de ipo cognoscit:qd nō sit:vel rectitudo volitionis alicui⁹:vel virtualiter includēs notitiā talis rectitudinis:⁊ iō de ipso nulla pt esse scia speculatiua:necessario em̄ notitia ei⁹:⁊ cuiuscūq₃ itrinseci:p ipm coguiti cōformis est praxi aptitudinalr:et por:si cognitū est necessariū:ꝙ si instarel de illis veritatib⁹ : q̄ videnl marie theologice:⁊ non metap. vt de⁹ est trin⁹ et pr̄ generat filium.Dico ꝙ iste sunt practice: pma em̄ icludit virtualr notitiā rectitudinis dilectionis tendētis in tres psonas ita ꝙ si actus eliceret circa vnā solā excludēdo alias:sicut infidelis eliceret esset act⁹ nō rect⁹:scda includit notitiā rectitudinis:fm ꝙ act⁹ est circa duas psonas:quarum vna est sic ab alia.4.q.plo.J.O

¶ Primum obiectū circa quod aliquis meretur primo:est ipse deus fm ꝙ affectione iustitie vult deo bonū vt esse et bene eē scilicet iustum sapiētem ⁊c.sed voluntas.affectione cōmodi respicit proprium bonum et aliquādo inordinate nisi reguletr et ordinetr affectione iustitie:iō meritum cōsistit primo in affectione iustitie vt moderatr ⁊ or=

dinat affectionem cōmodi circa ꝓpriū bonū:ſʒ ſicut pͥmū deme ritū angelorū fuit īordinatꝰ mo tus ⁊ deſideriū btitudinis circa deū:ita meritū eſt ordinatꝰ mo= tus circa deū volēdo ſibi bonū: et poſt volēdo cū debitis circū= ſtantijs ſibi cōiungi ipm in ſe ⁊ in alijs.⁊ iō oē amatū affectiōe cōmodi ſi nō ordinet ⁊ modere= tur affectione iuſtitie:eſt deme= ritū:qꝛ eſt īmoderatꝰ appetitus ꝓpꝛij boni:vel indifferēs ſi poſ= ſet eſſe indifferēs de quo nō mō forte eſt pōt ſm ꝙ ꝓuenit affe= ctionē iuſtitie.iō in affectiōe cō= modi niſi referat ad vltimū fi= nē affectione iuſtitie nō cōſiſtit meritū.Sed alij beati a xp̄o qꝛ ſm totā volūtatē cōiuncti ſunt vltimo ſint.ſ.deo affectione iu= ſtitie perfectiſſime:⁊ habēt ſum mum cōmodū cōiunctū ſibi qꝺ appetunt affectione cōmodi ſcꝫ coiunctionē ſummi boni.iō nō poſſunt habere actū oppoſitū affectioni cōmodi:vt libere ve= lint aliquid qꝺ nō ſit eis cōmo= dum.nullū enim eſt obiectū in patria quod poſſint velle qꝺ ſit eis incōmodū qꝺ affectione cō= modi nolūt.Sed xp̄s ſm aliqͣ fuit viatoꝛ et paſſibilis ſm par= tē ſenſitiuā ⁊ portionē inferio= rem volūtatis.ideo multa ha= buit obiecta ꝓſentia ſenſibus:⁊ portioni inferiori circa que po= tuit libere velle contra affectio= nē cōmodi:que ſemꝑ eſt ad cō= uenientes illi cuius eſt:ideo ieiu nando:vigilādo:orādo:et mul= tis alijs talibus potuit mereri vel exercendo talia exterius vel volendo interius talia propter deum.18.diſtinctione tertij.q. vnica.B

¶ Principiū auroꝛe incipit ſm auctores in lib.de crepuſculis. qn̄ ſol eſt ſub oꝛizonte ad.10.vel 8.gradus:quoꝝ aſcēſus nō cō= tinet ſpaciū vltra medietatem hoꝛe equalis ⁊ quintam vnius hoꝛe.13.diſt.quarti.q.2.ſ.N.

¶ Principiū eque ꝑfectū in vno ſuppoſito ſicut in duobꝰ: eque eſt principiū agēdi in vno:ſicut in duobus:qꝛ ad actionē nō vi= detur requiri:niſi principiū ꝑ= fectū quo ⁊ quod ſcilicet ſuppo ſitum agens perfectum.12.di. pꝛimi.q.vnica.R

¶ Principiū productiuū eiuſdē rōnis nō determinat ſe ad cer= tā pluralitatē ꝓductionū eiuſ= dem rationis. nec a ſuppoſito ꝓducēte pōt determinari:qꝛ in tot pꝛoductiones pōt ſuppoſitū ad quot ſe extēdit ꝓncipium ꝓ= ductiuum qꝺ eſt in ſuppoſito.ſi ergo nō eſt determinatio a pte ꝓncipij formalis ꝓductiui: nec etiā a parte ꝓducētis.2.q.q.R

¶ Principiū ſpē diſtinguēs vel eſt ꝑ ſe principiū illius in ſe ⁊ ꝑ ꝯñs dans ſibi aliquā entitatem realē q̄ ſit eius in ſe.vel ſaltē eſt ꝓncipiū eius ſm illud ſm qꝺ di ſtinguitur ſpeciē.vel ſi eſt ꝓnci= piū diſpoſitiue diſtinguēs opꝫ ꝙ per ſe diſponat ad hoc ꝙ ſm ordinē eſſentialem cauſarū hoc vt diſtinctū cauſet:nullū iſtoꝝ competit actui ꝑ habitum cha= ritatis.17.q.q.P

¶ Principalius agēs cōiter eſt equocū ⁊ eminētius hꝫ in ſe ꝑ= fectionē effectus ꝙ̄ cauſa vni= uoca ⁊ ideo nō magis aſſimila= tur ſibi formalr.qꝛ hoc eſſet im= perfectionis in cā ſic aſſimila= ri effectui ſed aſſimilat magis: hoc eſt dat magis formam effe=

etiui per quā sibi assimilat̄ equi
uoce ꝙ det agens particulare: ꝛ
ista assimilatio actiua est ex ꝑ
fectione cause: licet non sit ma-
gis assimilatio formal'r. sic cā
perfectior magis assimilat effe
ctū ei cui est assimilabilis ꝙ im
perfectior. magis em̄ causat ef-
fectū qualis est causabilior assi
milabilis. assimilabilis aūt est
effect⁹ formal'r cause appropin
que. iō ipsa cā remotior magis
assimilat effectiue ipm̄ effectuȝ
cause prime: ꝙ ipsamet cā pri
ma sibi. Qd̄ em̄ formal'r fili⁹ est
sitis p̄ri hoc magis ē a cā remo
ta assimilante filiū patri effecti
ue ꝙ ab ista cā ꝓpinqua: quia q̄
plus dat formam qua assimila
tur plus dat effectiue assimila-
tionem. 3. di. primi. q. 8. F

¶ Priuatiões distiguunt̄ sicut
habit⁹ nati essent distingui: pu
ta surditas ꝛ cecitas suo modo
differunt specie priuatiua sicut
auditus ꝛ visus specie positiua
et hec cecitas ꝛ illa numero pri
uatione sicut hic visus ꝛ ille dif
ferunt numero positiue. 18. q.
quoli. infra. Y

¶ Pri⁹ act⁹ volūtatis elicit⁹: q̄
est electio: ē actio bona: ꝙ act⁹
exterior imperat⁹ ab electione
bona sit bonus. 4. q. ꝓl. J. R

¶ Prius nā ꝙ aliqd̄ ꝓuidebat̄
circa pctōrem siue de pctō siue
de pena: deus ꝓelegit ad illā cu
riam celestē oēs quo voluit h̄re
angelos ꝛ hoīes in certis et de
terminatis gradib⁹: ꝛ null⁹ est
ꝓdestinatus tn̄: q: alius preui-
sus est casurus vt sic nullū opor
teat gaudere de lapsu alterius.
7. dist. tertij. q. 3. J. B

¶ Prius natural'r cōicat̄ nā di-
uina trib⁹ suppositis diuinis ꝙ
creatura possit immediate ꝓdu
ci. ꝛ iō in illo ꝑmo instāti i quo
creatura est imediate ꝓducibi-
lis: cāsitas illa vna est in tribus
ꝑsonis respectu creaturarū pro
ducendarū. Et h̄ est snīa Augu.
5. de tri. c. 14. ꝙ sicut p̄r et filius
ad. s. s. sunt vnum principiū. sic
oēs tres sunt vnum principiuȝ
creature ad ipsam ꝓducendam
1. di. secundi. q. 1. J. F

¶ Prius pōt esse rō repugnādi
alicui ne insint sibi qn̄ si inesset
posterius. sicut repugnat homi
ni esse rudibilē ꝛ illud quo for-
maliter hō est. homo est rō illi⁹
repugnantie ꝛ tn̄ rudibile si in-
esset esset posterius. homine si-
cut passio est posterior suo obie
cto. 9. q. q. P

¶ Pri⁹ pullulāt in essentia relo
nes originis ꝙ cōes ꝛ iste prio
pullulātes distiguūt ꝛ ꝯstituūt
ꝑsonas nō aūt ille cōes q: sunt
qsi aduētitie ꝑsonis sicut ponit̄
ꝙ spiratio actiua nullam perso
naȝ cōstituit q: intelligit̄ quasi
aduenire patri ꝛ filio iam cōsti
tutis inesse ꝑsonali. prima em̄
ibi pullulātia que pn̄t ꝑsonali-
ter distinguere distinguūt per-
sonaliter ꝛ cōstituunt. 31. di. pri
mi. q. vnica. J. X

¶ Pri⁹ ꝺm ꝯnāȝ nō semp ē pri⁹
ꝺȝ cāsalitatē. Exēplū sequit̄ ignis
igit̄ calidus. ꝛ nō ecōuerso. igit̄
calidū est prius ꝺm ꝯsequentiā
et tn̄ ignis est prius ꝺm causali
tatē ipso calore: ꝛ ita cōcedo: ꝙ
distinguere est prius in gn̄atio
ne ꝙ assimilare. i. cōmunius q:
multa distinguūt: q̄ non assimi
lant. sed distinguere nō est per-
fectius in generatione ꝙ assi-
milare: q: ꝯuēnit gn̄ationi etiā
imꝑfectissime inquantum est a

forma:vt hec. Assimilare ꝓ cō uenit sibi inquantum est a forma absolute:⁊ perfectior est rō forme ꝙ rō singularitatis.7.di stin.primi.q.vnica.§.R.

¶ Prioritas nature vl'r icludit in priori posse esse sine posterio ri sine ꝯtradictione ex.5.met.c. de priori.3.di.scdi.q.4.D

¶ Prioritas q̄ includit ea posse esse sine se inuicē absq̄ ꝯdictio ne non est ordo in causis vt cau sant effectū cōem ſ3 simul cāūt: sicut enim loquēdo de diuersis gñib⁹ causarū non pri⁹ natura materia materiat ꝙ efficiat:q̄si sine ꝯtradictiōe possit esse mate riatū ⁊ non effectū.vel ecōuerso ſ3 tm̄ pri⁹ nāᷓ hoc est perfectius vna cā causat ꝙ alia . ita in eo dē gñe cāe diuerse cāe ordinate l3 habeāt ordinē ꝭm pfecti⁹ ⁊ ī pfecti⁹ cāre:nō tñ hñt prioritatē nāe q̄ dicat posse eē sine se inui cem respectu tertij:imo sicut in vno instanti nāe materia mate riat ⁊ efficiēs efficit:ita due cāe efficiētes ordinate in vno instā ti nāe cāñt effectu3 cōem. ita ꝙ neutra tūc cāt sine altera.sed ꝙ effect⁹ nō rectus causet:hoc nō est tūc ꝑꝑ cām priorē:que quan tum est ex se recte cāret . si scða cāret: sed ꝑꝑ defectū cāe scðe q̄ in ꝑtāte sua h3 concausare cāe prime vel nō cōcausare:⁊ si non ꝯcausat illi:vt tenet:nō est recti tudo in effectu cōi ambarum. 37.dist.scði.q.vnica.V

¶ Primū pctm̄ nō fuit maximū sicut eñi in bonis ꝓcedit a ma gis bonis ad min⁹ bona.s.a di lectione finis ad dilectione3 eo rum que sunt ad finē:ita ecōtra in malis a minus malo ꝓcedit ad magis malum . iuxta illud Aug.14.de ciui.dei.c.vlt.amor sui vsq̄ ad contemptum dei.6. dist.secundi.q.2.T

¶ Probabile est ꝙ xp̄s act⁹ sin gulorū3 ordinum in seipso exer cuit:⁊ etiā ꝙ antiquit⁹ ꝑfigura bant in quibusdā gradib⁹ cor rñdētibus eis in lege mosayca sed ordines ab antiquo institu ti tunc qñ multiplicatus est nu mer⁹ fidelium collati sunt mini stris quos pri⁹ nō oportuit con ferri alicui:q2 nō fuit pri⁹ neces sariū ei⁹ ministeriu3. Hec est rō q̄re mō in ecclesia nō sunt in sin gulis ordinib⁹ determinati mi nistri:q2 et si mō est multiplica ta multitudo fideliu3:tñ est im mutata letitia deuotiōis. vnde multi semel vir in anno volunt cōicari:⁊ ideo circa eucharistia3 dispensandā nō op3 mō tot mi nistros assistere . Et ꝑpter hoc quatuor ordines nō sacri simul cōferuntur ita ꝙ nullus est de putatus ad ministrandū in gra du inferiori quasi ille sit sibi ꝓ prius:et alius alij.24.di. quar ti.q.vnica.§.R

¶ Productio rerū in eē cognito est alteri⁹ rōnis ab oi eē simpl'r et nō est re'onis tm̄:ſ3 ēt funda mēti absoluti:nō q̄dē ꝭm eē es sentie vel exñtie:qð est verū esse sed ꝭ3 eē diminutū:qð est eē eē ꝭm q̄d etiā entis absoluti.qð tñ ens absolutū ꝭm istud eē dimi nutu3 cōcomitat relatio rōnis. Exēplū huius si Cesar esset an nihilatus:⁊ tñ esset statua cesa ris:cesar esset representat⁹ per statuā.. illud esse representatu3 est alterius rōnis ab omni esse simpl'r siue essentie siue cxisten tie.nec est eē diminutū cesaris q̄si aliq̄d cesaris habeat hoc eē

⁊ aliqd nō sicut ethiops est diminute albus: q2 aliqd eius est vere albū ⁊ aliqd nō sed totius cesaris ⁊ eē eius a cā sua est verū eē existie ⁊ eētie cui⁹ totius ꝭm totale eē suū est istud eē ꝭm quid. et in ipso ꝭm istud esse ꝭm qd pōt eē aliqua relatio ad statuā et l3 posset poni calūnia in exēplo non tñ ita in ꝓposito de intellectione et obiecto qn obiectū totū ꝭm ēt totale eē suum diminutū eē habeat in intellectu: ⁊ si velis querere aliqd esse verū huius obiecti vt sic nullū est querere nisi ꝭm quid nisi dicaꝭ ꝙ istud eē ꝭm qd reducitur ad aliqd esse simpliciter qd est esse ipsius intellectionis: s3 istd esse simpliciter non est esse formaliter eius: qd dicitur esse ꝭm quid: sed est eius: terminatiue vel pricipiatiue: ita ꝙ ad istud verū esse illud esse ꝭm quid reducitur: ita ꝙ: sine isto vero esse istius nō esset illius esse ꝭm qd. ex hoc aūt apparet quoddā dictū superius di.3. de cognitione in regulis eternis v3 ꝙ motio intellectus nostri a quiditatibus intelligibilib⁹ reducitur ad ipsum intellectū diuinū: p cuius esse simplr ista obiecta hñt esse ꝭm qd. s. esse obiectiuum: ꝭm ꝙ esse mouēt intellectū nostrum ad cognoscendu3 veritates sinceras: et ꝓpter motionē earum dicit intelts ille mouere sicut ista habēt suū esse ꝭm qd ꝓpter simplr esse illius. 36. distin. primi. q. vnica. R

¶ Productio q2 est alicuius termini primi. i. adequati includētis aliquid in ratione formalis termini ipsius productionis et aliquid in ratione subsistentie in tali termino: iō ꝯdictio est respectu ꝓductiōis h separari. s. terminū formalē et rōne3 subsistētie inquātū. s. ꝓductione. hñt eē l3 absolute ꝓoritas eēt vni⁹ ad alterū ēt quātū ad separari sine cōtradictione considerādo ipsa absolute nō inquātū p productionē habēt eē: l3 ēt esset ibi prioritas ꝑfectionis: q̄ alterum eēt altero ꝑfecti⁹ q2 nā ꝑfectior est rōe subsistētie etiā in creaturis: et ex hoc sequiꝭ ꝙ nā est terminus formalis productionis: q2 nulla entitas simpliciter perfectior formali termino productionis pōt esse per ꝓductionē. 5. dist. primi. q. 2. R

¶ Productio nō includit formaliter essentiā diuinā. ꝑsona aūt includit formalr eam: q2 persona non est tantum proprietas siue relatio: sed hypostasis subsistens in natura diuina: sicut for. nō tm̄ includit ꝓprietatē indiuidualē: sed ēt naturā humana3: l3 enim primi termini sint eiusdē rōnis cū ꝓductionibus: quātū ad hoc: ꝙ primi termini includūt relones: ⁊ ꝓductiōes sint relones: nō tñ sunt eiusde3 rōnis quasi adequate: q2 primi termini nō tm̄ includūt relones l3 ēt absolutū: ⁊ tūc nō op3 eos tm̄ distingui: sicut ꝓductiones distinguunꝭ q2 que includunt aliqua distinctiua: nō op3 tantū distingui sicut illa vt dictum est. ꝭ. distin. 8. q2 ꝺꝯie sunt primo diuerse: non tñ includentia eas sunt primo diuersa. 13. dis. primi. q. vnica. I. R

¶ Promulgatio fcā de ꝯsilio diuino obligat ad nō ꝯtēnēdū q̄ ei cōsiliū cōtēnit: ꝯtēnit cōsulentē inquātū consulētē ⁊ ideo nolēs

seruare ꝯsiliū diuinū euangeliꝯ cū quasi ꝯtēnens illud tanq̄ irrōnabile ꝛ infructuosū peccat mortalr̄ vnde videāt mordētes pauptatem euāgelicā ne forte (cū nolint seruare qꝛ nō est necessariū) ꝯtennāt qꝛ tales ꝯtennentes vel paruipendētes ꝯtennūt xp̄m qui hanc suasit obseruari tanq̄ meritoriā et vtilē ad vitaȝ eternā vt habet̄ in.6. lib. de verb.sig. Promulgatio autē p modū precepti obligat nō solū ad nō ꝯtennendū sed etiā ad obseruandū si est affirmatiuuȝ vel cauēdū.si est negatiuū.3.di. quarti.q.4.E

¶ Proportio obiecti ad potentiā ē ꝓportio motiui ad mobile vel actiui ad passiuum ꝓportio subiecti ad habitū est sic ꝓportio cāe ad effectū. Quicūq̄ autē aliqđ agēs agit i aliqđ passiuū ꝑt qđlibet agēs einsdē rōis in qđlibet passium eiusdem rōnis agere ꝙ ꝑ͂a extrema ꝓportionis actiui ad passiuū sunt cōia ad oia ꝙ se extrema illi⁹ ꝓportionis nā inter illa cōissima est adequatio qꝛ in q̄cūq̄ est ratio vnius illud respicit qđlibet: in quo est rō alterius sed ꝑ͂ma extrema proportionis cāe ad effectum non sunt cōissima qꝛ inter illa nō est adequatio:non em̄ sequit̄: si commune pōt causare habitū:ꝙ speciale possit:ꝛ econuerso.non em̄ quodlibet cōtentum sub illo cōi respicit habitū illum:vt effectum eius:sed tantum aliquod primum obiectuȝ cōtentiuuȝ:qđ virtualr̄ cōtinet oia ad q̄ habitus se extendit.3. q.prol.D

¶ Proportio illa ꝑductiōis ad terminum formalē est:ꝙ ꝑ ip̄aȝ cōmunicat̄ terminus formalis sed non requirit̄ talis ꝓportio ꝙ ꝑductio sit vnius rōis:si terminus formalis sit vni⁹ rōnis qꝛ productiones possunt distingui per ratiōes suas formales aliter q̄ ex terminis formalib⁹ sicut ꝑ ex principijs formalib⁹. Exemplū huius est:qꝛ q̄cq̄ forma eadē pōt acquiri mutationibus alterius rōnis:sicut idē vbi per motum localem super magnitudinē rectam ꝛ circularē:q̄ motus ita sunt alteri⁹ rationis ꝙ non sunt comparabiles ꝑm p̄hm.7.phy ita esset si eadē sanitas posset iduci imediate ab arte ꝛ immediate natura.7. di. ꝑmi.q.vnica.I.R T.c.3.

¶ Propositio ista.s. ꝑdestinat⁹ pōt dānari distinguēda est ꝑm cōpositionē ꝛ diuisionē ꝛ in sensu cōpositionis per se extremū est homo vel ꝑsona ꝑdestinata sub ista determinatione ꝑdestinatū:ꝛ iste sensus falsus est. In sensu autē diuisionis sunt due cathegorice.ꝛ enunciatur de ꝑsona aliqua beatificabili i vna cathegorica eē predestinatū:ꝛ i alia posse dānari ꝛ ista duo sūt vera de eodem subiecto:nec ita vera ꝙ simul possint eē opposita nec etiā ꝙ vnum possit succedere alteri : qꝛ in eternitate est vtrūq̄:sed vera simul inq̄ātuȝ volitio diuina cōsiderat̄ vt ꝑor naturalr̄ trāsitu ipsius sup illū obiectū:qđ est gloria isti in illo priori nālr̄ nō repugnat sibi eē oppositi obiecti:immo posset eq̄liter eē oppositi licet non simul amboꝝ.40.di.ꝑmi.q.vnica.B

¶ Propositio seu ꝯcept⁹ est fundamētū respectu ꝟitatis q̄ ē relatio accidētalis qꝛ ꝑt iesse ꝛ nō inesse

Inesse: sicut pōt esse cōformis et difformis rei. sorte eñ sedēte vera est oratio q̄ dicit sortē sedere vt dr in pdicamētis. ergo prior est naturalr ↄcept⁹ eōnis vt in se talis ꝙ vt verus: adhuc etiā prior duratione est ipsa oratio: vt variabilis in fieri ꝙ cōcept⁹ eius causatus per eam eo modo quo tēpus dr esse prius suo vltimo instanti terminante. 8. dist. quarti. q. 2. J. U

¶ Propositiones nō dicūtur p se note: qr extrema hāt maiorē necessitatē in se: vel maiorē entitatē in re extra intellectū: sed qr extrema: vt sunt extrema talis ppositionis: ostēdūt euidenter cōplexionē esse cōformē rōnib⁹ terminoꝝ ꝛ habitudini eoꝝ: et hoc qualecūqꝫ esse termini habeāt siue in re siue in itellectu. euidētia eñ hui⁹ cōformitatis est euidētia veritatis in ppositione qđ est ppositionē esse p se notam. 2. dist. primi. q. 2. J. F

¶ Propria rō rerū ꝙtuꝫ ad gña vel quasi gña nō facit totū esse ens p accñs: sꝫ habitudo rei ad rem puta nō idētitas simplr. ꝛ sō in diuinis ꝙꝙ ppria rō relatiōis que manet ibi nō icludat formalr rōnē essentie: tñ vnū in re verissime est idē alij propter quā idētitatē non est habitudo realitatis ad realitatē qualis requirit eoꝝ q̄ ↄstituūt ens p accidēs. 26. dist. pmi. q. vnica. J. 3.

¶ Propria volūtas est cā cadēdi imoderate fruēdo aliquo bono creato. i. aliquo qđ est in potestate ipsi⁹ volūtatis. ita ꝙ ipa volūtas talis sicut ex se pōt frui ꝛ nō frui ita moderate pōt frui ꝛ nō frui aliq̄ bono sibi cōueniēte: ꝛ ita pōt illud pctm̄ pmū esse immediate ꝛ primo a sola volūtate. 37. dist. scdi. q. vnica. J. D'

¶ Proprietas nature diuine: est qđ sit cōicabilis trib⁹: sꝫ effect⁹ nō ostēdūt istā pprietatē: qr nō sunt ab ipso inquātum trinis: ꝛ si ab effectib⁹ arguat ad cām magis ducunt in oppositum et in errorē: qr in nullo effectu iuenitur vna natura numero: nisi in vno supposito. pprietas etiā istius nature ad extra est causare contingēter: ꝛ ad oppositum huius magis deducunt effect⁹ in errorē: sicut ptꝫ p opiniones philosophoꝝ ponētium primo necessario causare. De pprietatibus etiā aliarū substātiarum ptꝫ hoc idem: qr effectus magis ducūt in sempiternitatē: ꝛ eternitatē: ꝛ necessitatē eaꝝ: ꝙ incōtingētiā ꝛ nouitatē. sicr videnē phi ex motibus ↄcludere: ꝙ numerus istarū substātiarū separatarū sit sm numerū motuum celestiū. sicr ꝙ ille substātie sunt naturalr beate ꝛ impeccabiles: sicut phi posuerunt qui omnia absurdissima sunt. 1. q. plo. G

¶ Proprietates relatiue ifiniti entis ad creaturas: aut sunt pprietates causalitatis aut eminentie. Causalitatis duplicis: aut efficiētis aut finis qđ addit de cā exemplari: nō est aliud genus cause ab efficiente, qr tunc essent. 5. genera causaruꝫ: vnde causa exemplaris est quoddam efficiēs: qr agens p intellectum distinctū cōtra agens p naturā 2. dist. primi. q. 2. J. G

¶ Proprie loquēdo de prioritāte essentiali q. s. est rōne essentie vt distiguit ↄ entitatē hypostaticā sic vna est prioritas triū psonarū: sed extēdēdo prioritatē

essentialem ad prioritatē per se ⁊ hoc respectu cuiuscūq; entitatis siue quiditatiue siue hypostatice pōt entitas psonalis in diuinis dici prior essentialr: vel magis pprie p se prior quocūq; causato. Et isto scđo mō accipiendo prioritatē necesse est vt omē dependentiā terminās sit prius eo qđ depēdet. nō aūt primo mō accipiēdo prioritatē: nisi tm̄ qñ est dependentia causati ad causaȝ vel aliqua sīlis depēdētia: puta causati posterioris ad causatū prius. vel causevniꝰ ad aliaȝ causam: vel mensurati ad mensurā. 19. q. q. 3.

¶ Prope bōa fortuna vr ee illorum q̄ sunt in ptāte nr̄a. sicut ⁊ absolute fortuna. ⁊ hoc sic intelligēdo q ꝫ fortuitū non sit p se siue primo in ptāte voluntatis: qꝛ nō euenit ex intentiōe eius. tn̄ est in ptāte eius p accidēs. ⁊ quasi scđario vt annexū per se intento respectu aūt illoꝝ que nec sic nec sic sunt in nostra ptāte: ⁊ p ꝯñs accidūt nobis nō inquantū agentibꝰ a pposito nō est pprie fortuna ꝫ casus sicut pꝫ. 2. physi. 21. q. q. E.

¶ Propriū suppm̄ nature dr̄ tale fm̄ illam nō pp dependētiaȝ ꝫ magis pp per se identitatem: ꝫ ad suppositū non ppriū non pōt esse p se idētitas ꝫ illud qđ pōt ibi esse quasi supplēs vicem idētitatis est pfecta depēdentia nature ⁊ perfecta sustentatio ex parte suppositi siue terminatio depēdentie. tale aūt suppositū qꝛ est p se suppositū alteriꝰ nature. ⁊ istius nature depēdētis nō est p se suppositū: ⁊ per se est prius eo qđ nō est per se: sequit̄ q prius habeat naturā ppriaȝ q̄ istam dependentē que ē sibi tanq̄ natura adnētitia vel natura scđa. 19. q. q. J. Cc.

¶ Pro quāto ē i ecclīa. duplex forꝰ. s. publicus ⁊ puatus p tanto ē duplex iudiciū: ⁊ quātū ad aliquas regulas iustitie opꝫ eē cōueniētiā hic ⁊ ibi. sicut vtraq; diffinitio hic ⁊ ibi est actus iustitie. Et p tāto pōt sacrm penitētie dici sacrm iudiciale vel iudiciū sacrale. Et ex hoc q sacrale est firmius qꝛ rōnabilius q̄ aliqđ iudiciū publicum. Et ex hoc pꝫ rō quare non ē necesse esse ita pcisa vba in isto sacro sicut in baptismo vel eucharistia. qꝛ sufficit q exprimat̄ actus sentētie absoluētis sicut ⁊ in iudicio publico nō opꝫ esse limitata vba. 14. dist. quarti. q. 4. B.

¶ Proxima ratio cōstituēdi speciē cuiusmodi ē differētia vltia est prima ratio recipiendi propriam passionē. non em̄ recipit homo risibilitateȝ rōne animalis sed rōne qua rationalis. 25. dist. scđi. q. vnica. 3.

¶ Pro tāto virtutes dicūt̄ eē informes sine charitate. ⁊ formate per charitatem p quāto charitas ordinat ipsas ⁊ eoꝝ fines in finē vltimū: in qua ordinatione est vltima caꝝ pfectio: ꝫ extrinseca. 36. di. tertij. q. vnica. O.

¶ Pro tēpore vero legis euāgelice cultꝰ ille exhibendus deo in sanctificatione sabbati determinatur exhibēdus die dn̄ico: ⁊ etiā determinatur quantū ad actuȝ illum fm̄ quē dꝫ exhiberi: puta in oblatione illius summi sacrificij. s. eucharistie q̄ debꝫ sacerdos offerre pro se ⁊ pro pp̄lo: et in illa oblatione populus etiaȝ offert spiritualr. s. qui tenet̄ au-

dire missam totā die dñico. Fm illud de 9se.dis.j.missas.⁊ si aliqua necessitas excuset ab execu tione hui⁹ act⁹ quē determinauit ecclesia: necesse est iplere illū in aliquo equiualēte: vt saltē die illo spāliter deputato cultui diuino aliquis actus habeatur relat⁹ immediate in deū ad ei⁹ reuerētiā. vtrū autē aliquo alio tpe teneat quis ad actū huius pcepti.s.ad actum adorationis preterq̄ in tempore illo determinato primo in lege nature: ⁊ postea in lege mosayca in: sabbato: ⁊iam in tempore euāgelij in die dominico: dubium est. tñ hoc est certum q̄ istis dieb⁹ saltem videtur adoratio aliqua necessario exhibenda. 9. dist. tertij q. vnica. ſ. ℭ

Quadrupl'r pōt angelus itelligere. a. pter. visionem ipsi⁹ in verbo. vꝫ. intuitiue in se. ituitiue in intell'u alteri⁹ angeli cognoscētis illud. ⁊ abstractiue p spēm. habitualē. 9creatā vel acq̄sitā: ⁊ nulla istaruꝫ intellectio nū est auditio. q: nulla ē p se expressa ab intelligēte inquātū intelligēs est imo accidit q̄ obiūmonēs sit intelligens: eque eñ moueret si nō esset intelligēs et in oibus istis si aliquis intell's causet: est intell's ipsius intelligētis nō alteri⁹: ⁊ ipm obiectuꝫ 9currit ibi cū intell'u vt causa p tialis sicut fuit dictuꝫ di. tertia primi li. Quarto mō pōt iste cognoscere. a. ita q̄ intellectio fiat in eo p intell'm aliū exprimētē ⁊ intell's istius nullā habeat cā litatē respectu act⁹: sꝫ tñ sit passiu⁹. Ista autē sola cognitio est auditio. ⁊ est expressa ab intelligente inquantū intelligēs est. Ptꝫ ergo differētia auditionis ab illa triplici cognitione. q̄ cōiter pōt dici visio q: in auditiōe intell's audiētis tñ est passiu⁹: et quicquid est in eo: ita q̄ si hꝫ spēm habitualeꝫ ipsius auditi illa species etiā non agit ad auditionē. quicquid etiā est sibi p̄sens vt est sibi p̄sens: nihil agit ad eam. nā si intuitiue esset idē singulare sibi presens quod est presens loquenti illud vt p̄sens sibi non gigneret in eo auditionem: sed soluꝫ gigneret in eo visionē solūmodo ergo intell's loquentis vel q̄ sunt in ipso. vt in ipso vel pñtia sibi vt sibi: sunt actiua respectu auditiōis: ⁊ hoc non vt proximi effectus: nā pri⁹ causant ista presentia loquenti intellectionem actualem in loquente q̄ causent illā auditionē in audiente. 9. di. scdi. q. 2. F.

ℭ Qualitas actiua aliqua i sba erñs nō pōt esse p se principiuꝫ actiuū respectu alicui⁹ q̄litatis repugnātis substātie corrūpēde: sed tñ pōt esse pncipiuꝫ cāndi qualitatem in tali gradu ad quē sequatur corruptio substātie hñtis illam qualitatem: sed ibi sequet istū gradū qualitatis corruptio substantie: hmōi aūt nō: quia ibi: est quoddam agēs coniunctum isti accidēti: quod potest corrumpere subaꝫ hanc ⁊ aliam generare. hic non. 12. dist. quarti. q. 3. R

ℭ Qualitas corrūpit in nihil sꝫ in qualitatem aliam cōtrariaꝫ vel alterius gradus in eadem specie: nec sequitur q̄ agēs naturale faciat accidēs sine subo quia qualitas noua habet ideꝫ subiectum quod et prior qualis

tas habuit vl' saltē quātū est de se hr̄e posset si aūt loquaris de corruptiōe quātitatis cui nō pt̄ assignari aliqḋ aliḋ ꝑus subiectum illa nō corrūpit̄ actiōe naturalis agētis sine subiecto vel ꝑexistēte. de quo dictum est in q. precedēti vl' de nouo creato. de quo dicetur in.q.sequēti. 12. dist.quarti.q.5.§.C.

¶Qualitas vtpote sapiētia magis cōuenit cū ꝑfectiōe simpliciter.⁊ similiter intelligere⁊velle ꝙ aliqua ꝙtitas vel' q: vna est rō formalis sapiētie diuine ⁊ sapientie create q̄ est qualitas ꝫ vnā opinionē tactam primo li.
q.4. dist.8. vel si nō saltē ꝙtum ad oēm ꝓpinqtatē in analogia maior est ꝓpinquitas sapiētie create ad sapientiā diuinā ꝙ alicuius quātitatis ad deū vel aliqd eius. vn̄ sicut possibile est ꝑfectionē simpliciter esse in creatura.s. cum limitatiōe qualitas q̄ est sapiētia est ꝑfectio simpliciter habētis eā: nulla aūt quātitas est ꝑfectio simpliciter.nec ēt sicut possibile est creaturaꝫ habere ꝑfectioneꝫ simplr. 12.dist. quarti.q.2.§.D.

¶Qualiscunq̄ sit causalitas fidei infuse respectu act⁹ credēdi tñ nō facit actū illū esse certiorē intellectui habēti actū ꝙ si ipa fides infusa nō causaret certitudo eī nata est inesse intellectui de actu suo excludēs non tm̄ deceptionē s; ēt dubitationē⁊ hoc nō est nisi itellectus ꝑcipiat illḋ a quo actus ej h; ꝙ sit certus q: si nihil pōt ꝑcipere vnde sit certus. videtur ꝙ possit dubitare intellectus autem non percipit illud principium certificās.17. q.q.§.D.

¶Quāuis absētia nō sit informis rō in obiecto fidei vel spei tñ actus fidei⁊ spei est talis ꝑ se ꝙ necessario ꝯcomitat̄ ipm̄ iꝑfectio ⁊ iō fides determiate iclinat ad actū talis spei ad quē nō pt̄ esse determinatio in patria.charitas autē⁊ si nunc sit determinata ad actū circa illḋ ꝙ latet ⁊ ꝑ consequēs circa imperfectuꝫ. non tamen inclinat ad actum sic imperfectum sed ad actū cui accidit imperfectio.31. disti.tertij.q.vnica.§.G.

¶Quāuis aliq̄ aq̄ artificialis vīdeat̄ subtilior ꝙ elemētaris q: magis penetratiua ista tñ subtilitas nō est subtilitas simplicitatis s; virtutis actiue⁊ hoc mō vinū est subtile vl' subtili⁹ aqua subtilitas autē ꝯueniens aque elemētari est subtilitas simplicitatis eo modo quo elementū est simplicius mixto.3. distinc. quarti.q.3.G.

¶Quāuis aliq̄ rō possit exꝑmere q̄cquid ꝯuenit ad entitatē in diuidui:nō tñ illa rō erit ꝑfecta diffinitio q: non exꝑmit ꝙ quid erat esse et ꝑm ꝑhm ꝑrio thopi.
Diffinitio est exprimēs ⁊c. et iō cōcede ꝙ singulare nō est diffinibile diffinitiōe alia a diffōne spēi ⁊ tñ est ꝑ se ens addens aliquā entitatē entitati speciei sed illa ꝑ se entitas quā addit non est entitas quidditatiua.3.dis.secundi.q.6.§.D. c.4.

¶Quāuis aliq̄s haberet hic eq̄lem charitatē sicut in patria nō ꝓpter hoc esset hic beatus: q: nō posset habere aqualē actum sicut tūc habebit ⁊ i actu ꝯsistit btiudo. nec sequit̄ si habit⁹ est eque ꝑfectus hic ⁊ ibi igr̄ ⁊ act⁹ similiter q: act⁹ diligēdi deū de

pēdet sic a cā ptiali nō solū a voluntate & charitate: sꝫ ēt ab obiecto presente ꝑ actualē intellectione sicut dictū est dist.25.secundi & hoc ꝓm determinatā ꝑfectionē ꝓm ꝙ est determinate presens. si magis: magis. si minus minus in via de cōi lege nō pōt esse obiectū presens sicut in patria ēt ꝑntia speciei eiusdem. Nec ex hoc sequit ꝙ actus non possit esse ita pfectus & si habit⁹ sit eq̄lis q2 habitus nō erit tota le ꝑncipiū illi⁹ actus sꝫ ptiale & eo mō quo ipse habit⁹ est ꝑncipiū semp equalr se hꝫ ad actū semp em̄ quātū est ex se dat actui suo ꝙ sit q̄ddā amare dei in quātū est summū bonū. nec habitus dat sibi ꝙ sit dei vt p̄sens vel absens. nec dat sibi pfectionem quā hꝫ ex obiecto sic vel sic p̄sente: 31. dist. tertij. q. vnica. G

¶ Quāuis aliq̄d nō sit idē formalr alicui tñ stat ꝙ sit & simplr sit idē sibi: imo hoc ē necessariū ꝓpter pfectā simplicitatē diuinā q̄ sequit ex pfecta infinitate illius essentie ꝓpter quā simplicitatē & īfinitatē nō pt illa essentia cē in aliquo cū aliqua realitate in eodē: nisi illa realitas sit pfecte eadē sibi & istud dictū est cōfirmatū ꝑ cōmune dictū antiquoꝝ. q̄ cōcesserūt multas p̄dicationes esse veras in diuinis ꝑ idētitatē nō formaliter. qđ nō videt intelligibile nisi ꝑ hoc ꝙ predicatū erat vere idē cū subiecto & ex hoc erat ꝓpositio affirmatiua vera ꝑ idētitatē & tñ p̄dicatum nō erat idem formaliter cū subiecto & ꝓpter hoc nō erat ibi predicatio formalis. Et q̄ sit distinctio identitatis formalis ab idētitate simplr tactū est di. 8. q. de attributis & alias frequēter: et ideo nūc transeo. 34. dist. primi. q. vnica.

¶ Quāuis cognitio relatiui requirat cognitionē correlatiui: nō tñ opꝫ cognoscētē et fruentē vno relatiuo cognoscere et frui suo correlatiuo. q2 possibile est frui deo inquātum creator non fruēdo creatura qua terminat illā relationē. 1. di. pmi. q. 2. I. B

¶ Quāuis xp̄i passio et meritū ipsius totū sit formalr finitū: q2 tñ cōiunxit ꝑ gratiam et gloriā obiecto īfinito: ideo potuit delere peccati reatū siue peccatum auertēs a bono infinito. 19. di. tertij. q. vnica. I. F

¶ Quāuis cōiter prius illuminent angeli q̄ hoīes de fiēdis. hoc tñ nō est necessariū. sed pōt deus aliter ordiare vt prius reuelet aliq̄d hominib⁹ ꝑ infusionem fidei & credēdoꝝ reuelationē q̄ angelis. iō nō valet ꝑntia. angeli nō cognouerūt incarnationē ante xp̄i aduentū. igit nec hoīes crediderūt eā. et qđ dicis ꝙ angel⁹ est ꝑspicatioris intellectus: nihil est ad propositū: q2 ꝓcedit de cognitiis naturalr. tñ angelus q̄ annūciauit eam nouit ipsam anteq̄ esset completa. 25. dist. tertij. q. 1. K

¶ Quāuis xp̄s inquātū de⁹ sit aliq̄d & inquātū homo sit aliqd: non tñ sequit ꝙ inquātū homo sit idē aliq̄d qđ est de⁹ nec aliud aliq̄d q2 ꝓprie accipiēdo inquātum vt. s. notat illud qđ sequit eē rōnem inherētie p̄dicati est fallacia cōseqnētis arguēdo ab inherētia predicati superioris ad inherētiā p̄dicati īferioris cū inquantū vnde nō opꝫ illud qđ est ratio inherentie superioris

esse ratione inherentie inferioris: nunc aut esse ide aliquid qd est homo: est inferius ad esse alidd dictu de verbo et similiter ee ide alidd qd est deus est inferius ad esse aliquid dictu de homine et ideo lz inquatu homo sit aliquid: no tn sequit. ergo inquatum homo est ide aliquid quod est deus. Similiter ex alia parte: licet inquatum deus sit aliquid: no tn inquatum deus est ide aliquid: quod est homo. 6. distin. tertij. q. 2. B

¶ Quauis de⁹ coicauerit angelo species quiditatu non opz tn dicere, quod coicauerit species oim singulariu itelligibiliu ab angelo: no em est verisimile qd possibile esset alidd singulare fieri cuius no posset angel⁹ habere distinctam notitia et tn si mudus duraret in infinitu sicut est possibile durare essent infinita singularia. quorum qdlibet posset angelus distincte cognoscere: et tn no heret simul infinitas spes cocreatas ergo posset spem alicuius de nouo acquirere. Dato et qz ta spes singulariu qz qditatum comunicauerit de⁹ intellectui angeli. adhuc tn p illas no pot hre oem cognitione ibi possibile: qz no intuitiua ista enim no pot hri p spem obiecti q manere potest obiecto absente hoc aut est contra rone cognitionis intuitiue qd sit de re no actualr existete et pntialr et io falsuz est: qd nihil pot angelus cognoscere nisi p spem innata. et dato qz esset vera adhuc posset esse locutio angeli de coplexis: quoru in complexoru hz species innatas qz iste spes non essent sufficientes cause cognoscedi coplexionem vnionis otingetis de ipsis extremis: qz talis cotinges non cognoscit esse vera ex terminis. 9. dist. secundi. q. 2. J. M

¶ Quauis eentia diuia sit indeterminata no tn ideterminatione q est cu poteialitate quada ad odictoria q est impfectionis et isto mo materia est ideterminata ad formas et genus ad spes. et de ista veru est qz no sufficit ad determiata cognitione. Sz alia est indeterminatio et illimitatio actiua et actualitatis et talis est sufficies ro et causandi et cognoscedi: sic eentia diuina est ideterminata pter illimitatione sue pfectiois illo aut ideterminatu qd pter sua illimitatione e pfecti⁹ qz determinatu determinatione opposita bene pot esse ro determiate cognitiois sicut esset vnius tm sic aute essentia diuina se habet ad oia cognoscibilia. 50. dist. quarti. q. 3. F

¶ Quauis finis sit oditio pncipalior ptines ad bonitate act⁹ no tn est sufficies simplr loquedo etia de bonitate meriti q addit sup bonitate morale illa est pncipalr ex fine: qz supposita coplete bonitate morali supadditur bonitas meritoria ex relatione debita istius act⁹ in fine: que relatio debita fit inquatu elicit a charitate et quo ad hoc pnt auctoritates de fine exponi qz s. bonitas meritoria est ex fine. 40. di. secundi. q. vnica. J. B

¶ Quauis gratificare. i. gratu reddere significet actiue no tn est agere sicut nec albedine facere parietem album est agere: sed in formare pariete. 26. dist. secundi. q. vnica. J. B

¶ Quauis habit⁹ psupposit⁹ sit

a cā supnaturali immediate:tñ iste positus in esse est cā naturalis:respectus sui actus ꝛ iō act⁹ q̄ producit̄ p talē habitū nō est ꝓprie supnaturalis ita enī nāl'r potest se hr̄e ad actū suum forma q̄ supnaturalr̄ ꝓducit̄ sicut se hꝫ ad actū suū forma q̄ est mere naturalis ita ꝙ dr̄ia in ꝓductione formaꝝ nō causat nec cōcludit distinctionē earum in cōparatione ad suos effectus.17. dist.pzimi.q.2.j.Pp

¶Quare aliq̄ entitas originatur in eēntia cōicabili:ꝛ aliqua incōicabilis huius nō est rō formalis alia nisi qꝛ hec entitas ē hec ꝛ illa entitas est illa ꝛ hec entitas qꝛ hec est cōicabilis et illa qꝛ illa est icōicabilis ita ꝙ ista origiari nō posset nisi icōicabilis formalr̄ orirer̄ nec illa nisi formalr̄.cōmunicabilis orirer̄.Ratio aūt isti⁹ extrinseca q̄si fundamētalis vl' origialis est qꝛ essentia est radicalr̄ isinita ex qua oriri possunt intrinsece nō tm̄ pfectōes simpl'r ꝛ cōicabiles sꝫ et̄ ꝓprietates psonales icōicabiles q̄libet tn̄ qn̄ originat̄ originat̄ in summa determiatiōe sibi possibili.26. disti.pzimi.q. vnica.j.E

¶Quāuis idē absolutū qḋ est potētia sit i p̄re ꝛ filio nō tn̄ sub rōne potētie q̄tū ad actū notionalē est in vtroqꝫ qꝛ non est sub rōne prioris ad illū actū ꝛ potētia siue pncipiū reqrit ordinem prioritatis ad terminū.20.dist. pzimi.q.vnica.j.F

¶Quāuis idētitas eiusdē suppositi ad se in creaturis sit reł'o rōnis tm̄ q̄tū ad fundamētum tn̄ nūqꝫ est vera ꝛ pfecta identitas nisi in deo tm̄ nā sortis ad se non est pfecta idētitas: qꝛ rōnis tn̄ ꝛita omnis talis est ens ẜm q̄d nec sortis ad platonē est pfecta idētitas qꝛ nō fundat̄ in pfecta vnitate hic aūt p̄ris ad filiū idētitas est pfecta q̄tuꝫ ad fundamētū qꝛ patris ad filium est pfecta vnitas ꝛ pfecta realis idētitas qꝛ realis distictio est ꝛ sufficiens extremorꝫ.31.dist. pzimi.q.vnica.j.E

¶Quāuis illumiatiōes sint ordinate nō tn̄ ẜm ordinē nāꝝ sꝫ gratiaꝝ ꝛ iō p̄mo huic aīe xp̄i ꝛ ab hac illuminātur angeli.14. dist. tertij.q.2.P

¶Quāuis in xp̄o sint due volūtates nō tn̄ duo volētes:qꝛ concretū nō numerat̄ absqꝫ numeratione suppositi: sicut ptꝫ de hn̄te duas scientias q̄ non dicit̄ duo scientes ita in proposito si sint plura esse quorum vtrunqꝫ erit esse simpl'r suppositi:non sequitur suppositū esse duo entia 6.dist.tertij.q.1.E

¶Quāuis in nobis posset distigui volūtas vt est receptiua et vt est opatiua ꝛ vt ꝓductiua ipsa ei ē ꝓductiua actuū ꝛ ip̄a est q̄ habēs opat̄ formalr̄ volēdo ipsa est receptiua volitiōis sue:tn̄ libertas vr̄ eē ei⁹ inq̄tū ē opatiua inq̄tū.s.habēs eā formalr̄: potest ea tendere in obiectum. Ita igit̄ ponitur libertas in voluntate diuina per se ꝛ primo i quātum est potētia operatiua licet ipsa non sit receptiua nec productiua volitionis sue:ꝛ tn̄ potest saluari in eo aliqua libertas inq̄tū ꝓductiua est:licet ei productio inesse exn̄tie nō concomitetur necessario opationē eius quia operatio est in eternitate ꝛ productio esse existentie

est in tpe tñ opationem ei⁹ necessario ꝯcomitatur ꝓductio in esse volito ⁊,tunc nõ põt potentia illa volũtatis diuine primo ꝗdem esse vt ꝓductiua sed ꝑm ꝗd.s.in esse volito: et ista ꝓductio ꝯcomitatur eã vt opatiua. 39.dist.primi.q.1.W

¶Quãuis intelligere p̄ris ꝑcedat velle:velle tñ parris ꝑcedit discere:ita ꝙ ꝑus p̄r est ꝑfeci⁹ in se ⁊ beatus per intelligere ⁊ velle ꝙ̃ ista alteri ꝑsone cõicet per ꝓductionem:q:ꝗd nõ cõuenit ei,in primo instanti:quo est pater:nunꝙ̃ ꝯuenit:eo ꝙ nulla ꝑfectio põt sibi addi:ex productiõe cuiuscũꝙ persone:q:nulla ꝑsona;h3 nisi ꝙ:est,sibi cõicatũ ab illo velle:igit̃ sicut intelligere ꝑcedit dicere:sic spirare se quit̃ dicere aliquo mõ.s.ordine originis.6.di.primi.q.vni.j.R

¶Quãuis in ꝑtãte volentis sit velle hoc vel illd nõ tñ est i ꝑtãte eius ꝗd sit volendu3: ⁊ maxime ꝗd sit summe volendu3 hic eñ precedit oẽm determinationẽ cuiuscũꝙ volũtatis:ergo ad ꝗd cunꝙ cõparetur semp remanet illd ꝓpter se volendũ ⁊ hinc est ꝙ est huic volendũ,q: huic volibile.49.dist.quarti.q.2.S

¶Quãuis ista sit aliꝗ mõ ꝓbabilis corruptio vni⁹ est gñatio alterius ꝙ ꝓ tanto verũ est: q: nullũ agẽs naturale ꝑ se intendit corrũpere aliꝗd sed ꝑ accñs corrũpit illud ꝗd est incõpossibile gñato ꝗd per se intendit tñ ex illo nõ sequit̃ ꝑpetuitas generatiõis:q: vltima corruptio põt ꝯcomitari vltimã gñationẽ puta qñ oĩa mixta resoluentur in elemẽta:⁊ tũc erit status ta3 gñationis ꝙ̃ corruptionis l3 il la vltima corruptio nõ sit annihilatio q: est ad materiam ꝑhs tñ supponit cũ ista ꝓpõne vnã aliã ꝓpositionẽ.s.ꝙ tale gñabile est iterũ corruptibile ⁊ꝙ eius gñatio alteri⁹ sit corruptio: ꝗd nõ est verũ:s3 arguẽdo in preteritis op3 accipe istã gñatio vni⁹ est corruptio alteri⁹:et ista non est ita vera ex per se intentione agẽtis naturalis sicut illa precedens accidit eñ ꝙ gñaus corrũpat,ꝓpter incõpossibilitatem termini corrũpendi cũ termino quẽ intẽdit:,q: nõ põt ꝓducere formã quã intẽdit: nisi in materia ꝑexistente:⁊ illa materia preexistens cõiter,est sub forma incõpossibili forme quã intẽdit ⁊ iõ op3 ipm corrũpere cõpositu3 ꝑexistens:vt generet illud ꝙ intendit:⁊ dato ꝙ ex hoc sequeret̃ ꝙ nulla eẽt gñatio nisi qñ; producit̃ totu3 non,op3 tñ ꝙ pars ei⁹ ꝑexistat sub forma incõpossibili:et iõ talẽ ꝓductionẽ alicuius entis nõ op3 esse destructionẽ alicui⁹ alterius entis,: s3 tñ destructionẽ nihil siue non entis precise:⁊tũc nõ op3 illã ꝑmã ꝓductionẽ ꝑcessisse aliã:q: terminus a quo hui⁹ ꝓductionis nõ fuit termin⁹ ad quẽ alteri⁹ ꝓductionis:q: nihil nulla ꝓductiõe ꝓducebat̃.1.di.scdi.q.3.L

¶Quãuis malũ in Adã fuerit cã mali:tñ nõ fuit cã ꝯfirmationis in malo inꝑle q: tũc vnusꝗs ꝙ natus fuisset obstinat⁹ in malo ergo sitr nec iustitia cã cõfirmationis iustitie fuisset in ꝑle. 20.di.scdi.q.1.j.E

¶Quãuis metaphysic⁹ cognoscẽs distincte quiditatẽ linee vl̃ totius ꝑfectus cognosceret aliꝗd principiũ imediatũ de linea

vel de toto: q geometra tn̄ cō=
fuse cognoscens lineā: vel totū:
tn̄ geometre est illa propositio
immediata p se nota nec pbat
per istā metaphysici: sz ex cōce=
ptu cōfuso terminoꝝ fit comple
xio euidēter va: sz tn̄ metaphy=
sicus eandē p se notaz pfectius
cognoscit: z hoc magis eēt eui=
dēs: si tn̄ per diuersa motiua:
vel media cognosceret linea a
diuersis: z eque distincte ex pte
obiecti: lz nō eque clare z ppter
hoc principium immediatuz de
linea potest eē euidens intelle=
ctui moto a linea z clariꝰ euidēs
itellectui moto a vbo ad notitiā
linee: sicut linea clarius: vt tn̄
principiū vno mō cognitū non
demōstrat se alio mō notū: sed
vtroqꝫ mō est p se notū: lz clariꝰ
sic. vel sic. 3. q. plo. f. E

¶ Quamuis mortale z veniale
sint eiusdē rōnis in gn̄e nature
vel forte in malitia moris vt ge
nus virtutis distinguit ꝫ gra=
tuitū z pctm̄: nō em̄ idē ē eē vir
tuosum vl' vitiosum moraliter
z iustū z peccatorē theologice. I
mo qn̄qꝫ vitiosus est iustior et
magis vtuosus magis pecca=
tor. sz tn̄ nō sunt ista eiusdē ge
neris vel rōnis in rōne offense
diuine et iō nec vniformiter re
mittunt. 21. dist. quarti. q. 1. f. D

¶ Quāuis obiectū distinctum
specie ꝯcludat distictionē actus
spē nō ꝗdē formalr: qz obz nō ē
forma alicuiꝰ actꝰ sz cāl'r qz cā es=
sentialr por necessario reqsita i
q̄tum distincta cōcludit distin
ctionem in causato non tn̄ vni
tas obiecti specifica ꝯcludit vni
tatē actus specifice qz idem ob
iectum est obiectum oīs intelle
ctus beati z etiā omnis volun

tatis beate nec tamen volitio
est eiusdem speciei cum intelle
ctione possunt enim isti actus
formaliter distingui: licet non
habeāt obiecta formalr distin=
cta z pn̄t etia distingui causalr
aliunde q̄ ab obiectis qz ab ip
sis potētus tanq̄ a causis suis
essentialibus et ita dato q ab
obiecto indistincto s̄m speciez
haberent indistinctionē: tn̄ ab
alia cā ptiali distinguerent spe
cie nec phs. 2. de an̄ia: dicit q
actus hn̄t vnitatē ab vnitate ob
iecti: sed distinctionē et hoc nisi
esset aliqd obiectū ita adequa=
tum actui qd nō excederet nec
posset excedi sicut est respectu
actus sui. 14. dis. tertij. q. 2. f. E

¶ Quāuis pctm̄ sit a volūtate
creata nō tn̄ est a deo qz deꝰ nō
primo deficit: sz q̄tuz est ex pte
sui oīno nō deficit: sz tn̄ est de=
fectus in actione ppter defice=
re cāe scde in agendo: nec etiaz
pōt deus prius deficere ita qd
defectus in effectu sit pctm̄: qz
si ipse primo nō ageret carētia
rectitudinis in actu nō esset de
bita. 37. dis. scdi. q. vnica. f. B a

¶ Quāuis phs distiguat in pdi
camentis substantiā primā a se
cunda tn̄ ad ppositū essentia di
uina hz rōnem vtriusqꝫ substā=
tie q̄tum ad aliquid: substātie
ꝗdē scde quo ad hec q ipsa est
cōis: nō tn̄ quo ad hoc q ipsa sit
vniuersalis: hoc est diuisibilis
vl' plurificabilis est em̄ cōis cō
munitate reali s̄m Dam. c. 4.
ibi est cōitas substātie non so=
lū rōnis sicut est in natura crea
ta hz aūt rōnem substantie pri
me q̄tum ad hoc q est esse hoc
siue singulare: qz essentia: de se
est hoc non dico quo ad hoc q

est esse incōicabile: q: hoc esset
imperfectionis.non restat autē
alia rō substantie qualitercūqꝫ
accepte in diuinis querenda vl
tra rōnem essentie nisi rō incōi=
cabilitatis.ista autē in diuinis
nō pōt esse ꝑ se rō substātie ꝗtū
ad cōem opinionē ſm quam lo
quuntur cōiter in istis qōnibus
qm̄ nō mouet̄ de hoc qō ad hoc
q: qcqd est ibi nō tm̄ substātia:
sed ēt ad se cōicabile ē.3.q.q.O
¶Quāuis ꝑ aliquā appropria
tionē bonitas sit fundamētum
finis tm̄ diuinitas est radicale.⁊
primū fundamētū ipsius:bene
aūt sequit̄ si nō est finis vltim⁹
ꝙ nō est bonū:q: ⁊ si nullū ē ꝑfe
ctū bonū:nullū est bonū: nullū
aūt bonū est simpl'r ꝑfectū: qd
ordinat̄ ad aliud (q: ꝙ est tale
hꝫ bonitatē diminutā. Si ergo
quodlibet ordinat̄ ad aliud ni=
hil est bonū)nō opꝫ aūt bonita
tem esse ꝓpriā rōnem finis:sed
essentia magis erit ꝓpria ⁊ fun
damentalis rō.3.q.prolo.j.U
¶Quāuis ꝑ idētitatē relōnes
trāseāt in essentiā siue substan
tiā:tm̄ nō ita sicut pdicata essen
tialia: q: oīa essentialia magis
dicūt ꝑfectiones simpl'r qditā=
tiuas rō aūt ꝑsonalis nō dicit ꝑ
fectionē qditatiuā.⁊ iō oīa eēn=
tialia magis reducunt̄ ad vnū
modū pdicādi inter se:ꝗ ꝑsona
lia reducant̄ ad vnū modū pre=
dicādi cū eis.Et ſm hoc pn̄t di=
ci duo modi pdicādi manere in
diuinis:nō tm̄ ꝓpt̄ modos ꝯci=
piēdi ipsa pdicata:sꝫ aliquo mō
ꝓpter realitatē eoꝝ: q̄ pdicant̄
de ꝑsonis.8.dist.primi.q.4.Bb
¶Quāuis ꝑsona diuina rōne
essentie ꝯtineat ꝟtualr' quācūqꝫ
entitatē creatā.tm̄ nō vr̄ virtua
liter ꝯtinere rōne ꝓprietatis ꝑ=
sonalis aliquā entitatē creatā;
q: pari rōne ꝯtineret quālibet.
⁊ ita ꝓprietas ꝑsonalis esset for
maliter infinita.19.q.q.J.Q
¶Quāuis sacerdos ꝓferēdo se
mel ꝟba plures hostias ꝯsecret
sit'.tm̄ sunt ibi plures ꝯsecratio=
nes passiue. ⁊ etiā posset ꝯcedi
ꝙ essent plures eucharistie si=
cut plures hostie.sic'r plura vi=
na ꝯsecrata sicut plura vina.6.
dist.quarti.q.2.W
¶Quāuis sint due ꝑtes imagi
nis ex ꝑte intellect⁹ ⁊ vna ex ꝑte
volūtatis hoc nō est:q: intelle=
ctus duplici actu elicito attin=
gat obiectū volūtatis.memoria
eīn ⁊ si habeat actionem de gñe
actiōis.nō tm̄ hꝫ actionē de gñe
qualitatis qua attingat deū: sꝫ
sola intelligētia hꝫ huius actio
nem q̄ est opatio circa tale obie
ctū ⁊ ꝑ tāto in intellectu est.rō
parētis cui cōpetit actio de gñe
actiōis ⁊ ꝓduci que duo repre=
sentant in diuinis patrē ⁊ filiū
in volūtate aūt non est talis rō
originādi natural'r sed libere.⁊
inq̄tum hꝫ rōnem originantis
pōt poni volūtatē ꝯcurrere cū
memoria sicut dictū est di.3.pri
mi lib.q.vlti.Dico igit̄ breuiter
ꝙ isti habitus nō correspōdent
ꝑtib⁹ imaginis.sꝫ tm̄ sunt due
potētie quarū est attingere deū
immediate ꝑ actus elicitos.ta=
les aūt sunt intellectus.q̄ vt in
distinctus ꝑ vnicū actū elicitū
immediate attingit deū creden
do.⁊ volūtas vt hn̄s rōnē affe=
ctionis iustitie ⁊ cōmodi aman
do ⁊ sperando.26.dist..tertij.q.
vnica.j.M
¶Quāuis subiectū sustētet ꝓ=
prie accñs.nō tm̄ hꝫ ꝑmitatē effi

cientie respectu ei⁹. nec aliquā causalitatē in q̄tū p̄cise susten=tificat illud. 1. di. tertij. q. 4. J. A

¶ Quāuis verū sit deū cōicasse angelo spēs omniū quiditatū. tñ si non essent ille spēs cōicate sine cōcreate. nō eēt incōueniēs angelos acq̄rere illas. q: illud qđ est perfectionis in inferiori intellectu nō est negandum ab intellectu superiori et p̄fectiori. p̄fectionis aūt in intellectu nr̄o est q̄ hēat aliq̄d quo actiue pos sit acq̄rere spēs omniū q̄ditatū ita q̄ lȝ posse recipe tales spēs sit imp̄fectionis. tñ actiue posse eas acq̄rere p̄fectionis est sup=plētis imp̄fectionē. quales sunt cōmuniter perfectiones creatu rarum. 9. dist. scđi. q. 2. M

¶ Quāuis vnitas totius quāti ex ptibus sit cōtinuitas ptis cū pte tñ vnitas siue idētitas ptis ad seipsam nō est ꝯtinuitas ei⁹ ad aliā partē. si ergo iterruptio ponat nō cōtinuitatē posterio=ris ad prius nō sequit̄ q̄ tollat idētitatē illius ad seipsam. 43. dist. quarti. q. 1. J. D

¶ Quāuis idē. et diuersum q̄ cō=sequunt̄ aliq̄d in q̄tū quid fun=dentur in substātia. et equale in vnitate q̄titatis stricte accepte et sīle in vnitate qualitatis. tñ alio mō accipiēdo in omni gñe inuenit̄ qđ accipiēdo rē illi⁹ ge=neris p̄cisissime et inuenit̄ qua=le accipiēdo formā i illo gñe in rōne forme et inuenit̄ q̄titas vir tualr et sic in omni gñe inuenit̄ idē sīle et equale. hoc mō eñ pñt hñtes rōnes vnius speciei di ci sīles ƀm vnitatē vni⁹ rōnis sicut hñtes vnā formā substan=tialē ƀm spēm. pñt dici sīles ƀm substantiam. 6. distin. quarti. q. 10. infra. D

¶ Quāuis vtraq̄ istarū specie=rū intermediarū tam. s. fortitu=do q̄ tēperātia possint subdiui di. tñ in cōnumeratione virtu=tū cardinaliū remanēt indiuise ƀm hoc igit̄ in cōnumeratione oim virtutū sunt tres theologi=ce et q̄tuor cardinales. De theo=logicis habetur ab apostolo. j. Corin. 13. de moralibus Sap. 8. Iste numerus septēnarius sim pliciter p̄ficit viatorē. ita q̄ ƀm gradus istarū in spē sua est ipse p̄fectus. ƀm enim q̄ iste sunt in tensiores et remissiores. ƀm hoc est magis vel minus p̄fectus. et si sint intēsissime q̄tum pñt esse in via. est homo simplr perfect⁹ q̄tum potest esse in via non cu=rando modo de ista perfectione que habetur per virtutes specu latiuas acquisitas. que pri⁹ ex=cluse sunt. Per istas quippe se=ptem virtutes intelligendo de eis et de speciebus earum ne=cessarijs de quibus postea: dice tur si sint in se perfectissime est homo simplr perfectissimus. et circa deum in se. et circa omnia alia a deo vt intelligibilia ratio ne practica. et vt appetibilia vel sibi vel alteri. et hoc in ordine ad se in que possunt virtutes acquisite ex se. vel in ordine ad finem vltimū in quem possunt virtutes acquisite cum chari=tate. 34. distinctio. tertij. q. vni=ca. J

¶ Quāuis viri et mulieres in numero saluādorū tūc fuissent equales tamen nunc in partici pationem glorie sunt inequa=les numero quia aliqua perso=na est mortua mulier. q̄ tamen resurget vir. Et videtur q̄ illud

Pro= babi= liter i= telli= ge. deceñs sit:q: ille serus nõ reqrit nisi pp imperfectionẽ. Jõ nõ opz istã psonã resurgere i illo sexu. q: tũc oĩs imperfectio tollet ex= cepta beata virgine q̃ gaudium immensum ⁊ gloriã habebit: ex sexu illo muliebri pp̄ter spãlez rationẽ.20.dist.scdr.q.2.j B

¶Quãcũq₃ causalitatẽ tribui= mus speciei vel ptialẽ actiuã: vel tñ rõnẽ pñsentantis obiectũ istã perfectionẽ eodẽ mõ habe= ret si esset separata: sicut si con= iuncta.vñ ꝗ si separata eẽt pñs intellectui: nõ per inherẽtiam: s₃ p simplicẽ pñtia₃ posset eodẽ mõ sufficere ad causandũ intel= lectionem in intellectu: sicut qñ inheret: ⁊ hoc cõcedo. q: dixi su= pra ꝙ intellect⁹ nihil pfectiõis pertinẽtis ad ipm recipit a spẽ vt isormãte: s₃ tñ mõ opz spẽm vt aliã causam partialẽ. effect⁹ cõcurrere cum intellectu: sed ꝙ aliqñ cã partialis alteri coinhe reat. hoc est oĩno accidẽtale: q: eque pfecte posset causare effe= ctum sine inherẽtia pp̄ter ordi nem essentialẽ.s. subordinatio= nis virtutis actiue ad virtutẽ actiuã: cui accidit ordo subiecti ⁊ accidẽtis: ⁊ ita breuiter dico ꝙ charitas in pma imediate cau= sabit intellectionẽ intuitiuã sui in intellectu: et tñ nõ erit pñsens intellectui inherẽdo sed volũta ti: ⁊ tñ ista presentia sufficit ad hoc ꝙ ipsa vt causa partialis cõ currat cũ alia causa.12.distinc. quarti.q.3.j. ff

¶Quãdiu aliqs h₃ vsu₃ liberi arbitrij põt peccare peccato in= teriori l₃ nõ exteriori saltẽ cõpla cendo in peccatis iam prius cõ missis. ⁊ ita põt peccarũ tũc di= mittere p displicentiã de eis: l₃ necesse sit non peccare peccato exteriori: sed etiã istud intantũ põt esse si sibi pro tũc volũtariũ vt habeat tunc volũtatem ꝙ si posset tũc peccare pctõ exterio= ri fugeret hoc oĩno: ⁊ nõ tñ dis= plicentiã: sed aliã penitẽtiã ex= teriorem hr̃e de peccatis prius cõmissis saltẽ in voto si supui= uat.20.dist.quarti.q.vnica. F

¶Quãcũq₃ passionẽ ad formã substãtie: vel quãtitatis: vel q̃= litatis reciperet idem corpus a duobus agẽtib⁹ sibi in isto eo= dem vbi approximatis: ⁊ illam et nõ aliam reciperet ab eisdem sibi in diuersis locis vel vbi ap proximatis. Exemplũ. si hic cir ca lignũ approximerur ignis et aqua qualẽ transmutationẽ fa ciẽt circa illud lignũ in hoc vbi eandẽ et nõ aliam facient circa idem lignũ si habeat duo vbi. ⁊ in vno approximet sibi ignis et in alio aqua.10.q.q. R

¶Quãdiu manet quãtitas sa= tis facile est ẽm cõem opi. salua re passum respectu agẽtis natu ralis: ⁊ hoc bñ possibile ẽ respe= ctu qualitatũ ꝯriarũ. q: nõ oĩs alteratio inter ꝯria reqrit quã= titatẽ mutari. ⁊ tñ in tali altera tione ad qualitatẽ cum qua nõ posset stare spẽs panis, desinit esse eucharistia q: de⁹ instituit nõ conseruare eucharistiã hoc est accidẽtia sine subiecto: in q̃= bus sit corpus xp̄i nisi quandiu manẽt ibi qualitates nate ꝯfi= cere substãtias iam cõuersas. ꝗ simplr saluat eucharistiã posse desinere esse actione agẽtis na turalis: nec ibi est aliqd mira= culũ nouũ: q: eadẽ volũtate an tiqua qua deus voluit euchari stiam esse in ecclesia. voluit etiã

illam nõ manere nisi quandiu qualitates apte nate perficere substãtias iam conuersas manent.12.dist.quarti.q.5.B.

¶ Quando accidẽs est habens grad⁹ ↄueniens subiecto ⁊ nõ determinat subiectũ ad aliquã gradum certũ habendũ non vr quare non possit sibi quicunq̃ gradus inesse. q: nõ inuenitur cõtradictio: ⁊vbicũq̃ nõ inuenitur ↄdictio illud ponit absolute possibile.11.di. tertij.q.1.f.F.

¶ Quãdo accidẽs inest substãtie sũt ibi due habitudies: vna forme ad informabile. ⁊ illi⁹ extremũ ẽ subã vt receptiua talis forme.⁊vt potẽtialis saltẽ potẽtialitate fm qd. Alia ẽ habitudo accñtis vt depẽdẽtis ad substantiãvt ad quã depẽdet.⁊illi⁹ extremũ est substãtia vt essentialr prioꝛ accñte naturalr posterioꝛi. Prima habitudo non põt esse alicui⁹ nature ad vbum: q: illa reqreret imꝑfectionẽ in vbo .q: aliquã potentialitatem. Scđa põt eẽ. q: illa nõ requirit in verbo: nisi p se prioꝛitatem q̃ nõ repugnat sibi respcũ cuiuscũq̃ nature create.19.q.q.M.

¶ Qñq̃ ex charitate siue ex ↄtẽplatiõe dei statim inest q̃si quedam detestatio peccati.⁊sequit tristitia maxima: nullo adhuc posito actu iustitie respectu, illius tristitie: qñq̃ aũt prio inest actus iustitie ⁊ intensus in se: ⁊ tñ cause ꝓxime.s. intelľs in ↄsiderãdo et volũtas in detestãdo nõ efficaciter mouent ex illo imperio iustitie. forte q: carẽt habitibus q̃ essent principia perfectionis i actibus suis. Et lʒ iste moueant qñq̃: nõ tñ sequit tristitia.qđ etsi posset esse pp̃ multas causas: pp̃ hoc est qñq̃. q: sicut intelľs cõfoꝛmat parti sensitiue in nobis ẽ ita ⁊ appetit⁹ intellectiu⁹ appetitui sensitiuo q̃tuʒ ad faciliter cõdelectari ⁊ tristari. Cuius ĝ oppetitus sensitiuus nõ est natus tristari vel dolere eius volũtas nõ faciliter tristatur.17.di.quarti.q.2.S.

¶ Quãdoq̃ accipit experientia de ↄclusiõe: puta q lũa frequẽter eclipsat. ⁊ tũc supposita cõclusione: q: ita ẽ inquirit cã talis ↄclusionis p viã diuisionis: ⁊ qñq̃ deuenit ex ↄclusione experta ad p̃ncipia nota ex terminis.⁊ tunc ex tali p̃ncipio noto ex terminis põt cõclusio. prius tñ p experienitaʒ nota: certius cognosci q̃ in primo gñe cognitionis: q: vt deducta ex principio p se noto.,sicut illud ẽ per se notũ: q opacũ interpositũ inter luminosũ ⁊ pspicuũ impedit luminis multiplicationẽ ad tale pspicuũ.⁊ si inuentũ fuerit p diuisionẽ: q terra est tale coꝛpus interpositũ inter solẽ ⁊ lunam sciet certissime demonstratione pp̃ qđ: ⁊ nõ tñ p experientiam: sicut sciebat illa cõclusio ante inuentionẽ p̃ncipij. Qñq̃ aũt est experientia de p̃ncipio: ita q nõ ↄtingit amplius p viã diuisiõis vlteri⁹ inuenire principiũ notũ ex terminis: sʒ statur i aliquo vero vt in plurib⁹ cuius extrema expertũ est frequenter vniri. puta q herba talis spẽi ẽ calida: nec inuenit aliqđ mediũ aliud prius: p qđ demonstretur passio de subiecto pp̃ qđ: sʒ stat in isto: sicut in prio noto pp̃ experientiã tunc lʒ incertitudo ⁊ fallibilitas remoueant p illam ꝓpositionẽ effectus vt in pluri

bus alicui⁹ cause non libere est naturalis effectus eci⁹:tñ iste est vltim⁹ gradus cognitiõis sciẽtifice. forte ibi nõ hr̃ necessaria cognitio actualis vniõis extremoꝝ:ʒ aptitudinalis.si em̃ passio eẽt res alia absoluta a subõ posset sine ɔ̃dictione separari a subiecto.ꝛ expertus nõ hr̃et cognitionẽ q2 ita est.ʒ q2 aptũ natũ est ita eẽ.3.di.p2imi.q.4.J.E

¶ Qñ actus repugnat actui ʒ possibilitas ad illũ actũ stet cũ illo ꝛ magis cũ possibilitate ad illũ tñ possibilitas ad istum nõ stat cũ necessitate illi⁹: q2 si ille est necessari⁹ iste ẽ impossibilis q2 repugnans necessario est impossibile.49.dis.quarti.q.13.R

¶ Qñcũq3 aliq̃ sunt simul quocũq3 est vnũ p2i⁹ ꝛ reliquũ.falsa est: nisi intelligat̃ de simultate eiusdẽ rõnis cũ illa p2io2itate ꝛ posterio2itate.sicut ista ẽ falsa: si aliq̃ sunt simul tpe:quicq̃d est p2ius natura vno ꝛ reliquo.Sʒ ista ẽ vera:si ista sunt simul tpe quicq̃d est p2ius tpe vno ꝛ altero.28.dist.p2imi.q.3.J.L

¶ Qñ aliq̃d est de se esse:et non tm̃ capax illius esse:tũc etiã est de se hñs quãlibet cõditionem necessario requisitã ad esse.ens aũt vt ɔuenit deo.s.ens p̄ essentiã est ipm̃ esse infinitũ: ꝛ nõ aliquid:cui tm̃ cõuenit ipm̃ esse:et iõ ex se est hoc:ꝛ ex se infinituʒ: vt quasi per p2ius intelligat̃ aliquo mõ infinitas eẽ modus entitatis p̄ essentiã:q̃ ipm̃ intelligatur esse hoc:et iõ nõ opʒ querere:quõ hoc ens sit infinitum: quasi p2ius cõueniat sibi singularitas q̃ infinitas.ꝛ ita est vtr in his q̃ possunt esse entia p̄ essentiam:nõ per participationẽ tale p2imo determinatur ex se: vt sit tale per essentiam:ꝛ vt sit infinituʒ tale.ꝛ vt sit hoc de se. 8.dist.p2imi.q.3.J.Bb

¶ Qñ aliquis reminiscit̃ opʒ q̃ habeat aliq̃d apud se manens per q̃d illud esse sciat cui⁹ p2ius meminit ꝛ post oblit⁹ est.vt argumentũ p̄cedit de seruo fugitiuo.Jstud aũt manens nõ põt poni in parte sensitiua:q2 illud est deletũ:saltẽ nõ remanet pfecte nec sufficiẽter ad actũ reco2dandi.ꝗ p̄babile est q̃ illud sit spẽs in intellectu manẽs perfecte:ꝛ sic recuperata specie i memo2ia sensitiua que aliqualiter decidit per collationẽ ad speciẽ intelligibilẽ manentẽ cognoscitur illud obiectũ reco2datũ esse illud q̃d fuit p2ius memo2aliter notum:sic igitur quantũ ad p2imitatẽ vel radicem seu sufficiẽtiam ex se ad actũ nõ solum est memo2ia in parte intellectiua: ʒ in sensitiua etiã i nobis.45. dist.quarti.q.3.J.M

¶ Qñ angel⁹ peccauit scđo peccato adhuc fuit in via:et p̄ ɔ̃ns qñ peccauit scđo pctõ potuit penitere de p2imo pctõ: et ita p2imum pctm̃ ex se nõ fuit irremediabile:quia si penituisset inuenisset veniam ꝛ miserico2diam. tñ ex quo i illo pctõ deuenit ad terminum omnia pctã eius facta sunt irremediabilia.oẽ eniʒ peccatum alicuius peccato2is perdurans vsq3 ad terminũ vie est irremediabile ꝛ qualiter ista irremediabilitas sit tantum ex lege dei nulli habenti gratiam cum fuerit in termino dicetur. dis.7. nego igitur q̃ assumitur ibi tm̃ esse vnũ pctm̃.vnde incepit malitia demonis ab imode

rato amore sui: qd non erat maximũ peccatũ & consumebatur in odio dei: qd est maximũ peccatuz qd sequebatur ex hoc: qz nõ potuit hre volita manẽte deo: et ideo ex inordinato appetitu prius potuit deũ velle nõ esse: & ita odire. 6. dist. scdi. q. 2. S

¶ Quãdo cã est illimitata ex pfectione sua ad plures effectus i se ex se ẽ determinatissima de terminatione excludẽte ɔtradictionez vel indifferentiã ad cõtradictoria ad qdcunqz illorum pluriũ probo qz si eẽt tm illius esset determinata ad illud: sed qd extẽdi se etiã ad aliud causandũ nihil diminuit de virtute sua respectu illi⁹ nec impedit determinationem sui respectu illius. 50. dist. quarti. q. 3. j. A

¶ Quãdo cõceptus vlis abstrahit a singulari: qnto est vniuersalior: tanto difficilius põt intellectus diu sistere in tali conceptu: qz qñcunqz intelligimus vle: phãtasiamur eius singulare: & illud vle diutius & facilius possumus intelligere qp est simi lius singulari relucẽti in phantasmate & qz vlissima sũt remotiora ab ipso singulari: ĩõ difficilius est stare i ɔceptu illorũ vlissimorũ. Cõcipiendo ḡ deum in conceptu vlissimo: noli querere quid hoc est noli descendere in aliquẽ conceptum particularẽ: in quo ille vniuersalior salnatur qui particularior propinquior est phantasmati: descendendo enĩ ad talem qui magis relucet in phãtasmate occurrenti statim amittitur illa serenitas veritatis: vel sinceritas veritatis in qua intelligebatur deus: qz statim intelligitur veritas ɔcta: q nõ cõuenit deo: cui cõueniebat veritas in cõi concepta nõ contracta. 3. dist. primi. q. 3. R

¶ Quãdo deus assistit vt gnalis cã ad aliquẽ effectũ causandũ. si nã disponit non dr miraculose cõferri: nec illud collatũ dicitur esse supernaturale sz magis nãle vt pz de corpore organizato & infusione anime. 24. di. tertij. q. vnica. C

¶ Quãdo de⁹ ɔseruat creaturã termin⁹ illius cõseruationis non est aliqd nouũ: sz idez & sm idem esse quod pri⁹ habuit nõ ergo requirit conseruatio actio vel passio nouitatem in termino. 10. q. q. j. L

¶ Quãdo dignior psona satisfacit p indigniori nõ opz qp in illo sit pena & satisfactio in quo ali⁹ delinquit: sed minor posset sufficere in digniori ad satisfaciẽdũ & ideo quia xps dignior persona fuit qz Adam iõ ipsum non oportuit pati sm portionem superiorem volũtatis: sed sufficiebat pati in appetitu sensitiuo i feriori: vñ passio in solo sensu christi satisfecit ad delendum peccatum Ade. 15. dist. tertij. q. vnica. j. Aa

¶ Qñ erat necessitas multiplicãdi gen⁹ humanũ ad cultũ diuinũ puta qz pauci erant cultores dei: necessitas fuit vt multi plicarentur cultores dei quantuz possent: qz in sola successiõe eoruz mãsit fides & cultus diuin⁹ ḡ p tunc rõnabile fuit dispensare: vt vnus cõmutaret corpus suum pro pluribus corporibus mulierũ ad maiorẽ multiplicationez cultorũ dei: que sine hoc nõ fieret sic aũt fuit dispensatũ vt presumitur de Abraam & qui-

buſdam aliis patribus.53.diſti. quarti.q.1.C

¶Qñ forma pducit ſimul cum ſuſceptiuo nõ eſt pprie mutatio ad illã formã: qꝛ ſuſceptiuũ nõ prius fuit ſub priuatione ꝙ forma nec prius fuit aptum natũ hr̃e formã ꝙ habeat eã. ſed tñ eſt mutatio ad ſuſceptiuũ eius cum igit aia intellectiua inducat ſil cũ eſſe corpis ẽt in nobis. ad aiaꝫ pprie nõ eſt mutatio:ſꝫ tñ ad eſſe corpis organici ꝛ illiꝰ mutationionis ſubiectũ eſt materia que fuit ſub forma ſanguinis.2.diſt.tertij.q.3.E

¶Qñ in creaturis.aliqd ꝯtinet p idẽtitatẽ ſiue vnitiue plura. non eſt hoc ex pfectione illiꝰ contenti ſed ex perfectione cõtinẽtis: ſicut ſi aĩa intellectiua ſin aliquos ꝯtineat aĩam vegetatiuam ꝛ formam ſubſtãtie. nõ eſt hoc ex pfectione forme ſubſtantie:qꝛ ipa nõ ꝯtinet oẽs formas alias.ſꝫ ex pfectione aĩe intellectiue.ſilr ſi hoc ens ꝯtineat ꝙlibet paſſionẽ entis.vt veritatẽ ꝛ bonitatẽ ꝛ vnitatẽ. nõ eſt tamẽ iſta ꝯtinẽtia ex pfectione cõtẽti. ſed ex pfectione ꝯtinẽtis.quẽadmodũ ꝛ in diuinis ꝙ relo ſit eadem fundamẽto non eſt ex pfectione relonis q̃ſi ipſa cõtineat eſſentiã p idẽtitatẽ.ſꝫ ex infinitate formali eſſentie .ppter quã ipſa hꝫ in ſe relõnẽ per idẽtitatem.1.diſt.ſcdi.q.4.O

¶Qñ intelligit aliqua realitas cũ mõ intrinſeco ſuo.ille ꝯceptꝰ non eſt ita ſimplr ſimplex.quin poſſit cõcipi illa realitas abſqꝫ mõ illo.ſꝫ tũc eſt cõceptꝰ impfectus illiꝰ rei põt ẽt ꝯcipi ſub illo mõ ꝛ tũc ẽ ꝯceptus pfectus illiꝰ rei.Exemplũ ſi eſſet albedo ſub decimo gradu intẽſiõis:quãtũcũqꝫ eſſet ſimplex oĩno in re.poſſet tñ cõcipi ſub rõne albedinis tante.ꝛ tũc pfecte cõciperet cõceptu adequato illi rei.vel poſſet ꝯcipi pciſe ſub rõne albedinis.ꝛ tũc ꝯciperet cõceptu imp fecto ꝛ deficiente a perfectione rei.conceptus aũt imperfectus poſſet eẽ cõis illi albedini ꝛ alij ꝛ ꝯceptus pfectus ppꝛius eſſet. requirit igit diſtinctio iter illud a quo accipit ꝯceptus cõis ꝛ illud a quo accipit ꝯceptus proprius non vt diſtinctio realitatis ꝛ realitatis.ſed vt diſtinctio realitatis ꝛ modi proprij et intrinſeci eiuſdeꝫ:q̃ diſtinctio ſufficit ad habẽdum pfectum cõceptum vel imperfectũ de eodem quorũ impfectus ſit cõis.ꝛ pfectus ſit propriꝰ.ſꝫ ꝯceptꝰ generis ꝛ drie reqrunt diſtinctioneꝫ realitatũ nõ tñ eiuſdẽ realitatꝫ pfecte ꝛ impfecte ꝯcepte. Iſtud põt ſic declarari.ſi ponamꝰ aliquẽ intelltm pfecte moueri a colore ad intelligẽdũ realitatẽ coloris ꝛ realitatem drie.ꝙtũcũqꝫ hẽat pfectũ ꝯceptũ adequatuꝫ pme realitati nõ tñ hꝫ i hoc ꝯceptũ realitatis a quo accipit differẽtia:nec econuerſo.ſed hꝫ ibi duo obiecta formalia:que nata ſunt terminare conceptus proprios diſtinctos. Si aũt tñ eẽt diſtinctio in re ſicut realitatis ꝛ ſui modi intrinſeci nõ poſſet intellectꝰ hr̃e propriũ ꝯceptũ illiꝰ realitatis.ꝛ nõ hr̃e ꝯceptũ illiꝰ modi intrinſeci rei:ſaltẽ vt modi.ſub quo ꝯciperet:ſꝫ ille modus nõ ꝯciperet:ſicut de ſingularitate ꝯcepta: et mõ ſub quo ȝ ꝯcipi:vt pꝫ alibi. Sed in illo perfecto cõceptu haberet vnuꝫ

obiectū adequatum illi.scʒ rem sub modo.g.di.pumi.q.3.§.Y

¶Quādo obiectū nō est debite approximatū nō mouet ad cognoscēdū se sub pfectissima rōe: sed sub alia impfecta.⁊ tūc intellectus sequens sensum talis obiecti oportet:ꝙ sit talis obiecti vlis cuius sensus erat sub rōne singularis:sed qñ obiectū est in debita ꝓportione:vt possit mouere sensum sub rōne sua ꝓpria ⁊ perfecta:tūc intellect⁹ sequēs sensum talē habet notitiā talis nature prius sub rōne specifica cōfuse ꝗ̄ sub rōne generis confuse.No ꝙ rō realis impfectior: a qua sumitur genus sit ratio mouendi.quādo plus distat et pfectior a qua sumit̄ differētia sit ratio mouendi qñ minus distat:imo ratio actiua efficacior est ratio agendi a distantiori. Sed forma specifica est impfectior ratio assimilādi a magna distantia ⁊ est rō perfectior assimilādi a distantia ꝓportionata.3.distin.pmi.q.2.§.O

¶Quādo opposita cōparantur ad idem ꝺm ordinē nature:non simul ambo insunt sʒ tñ alterū inest.reliquum antē qđ dr pri⁹ natura nō inest:qꝛ in eodem instanti oppositū inest.sed dr pri⁹ natura:quia tūc inesset quātuʒ est ex parte subiecti: nisi alidd extrinsecū impediret. Exēplū si materia comparatur ad formā ⁊ ad priuationē prius naturalr est materia nō habēs formā ꝗ̄ habens:nō ꝙ in illo instanti in quo habet formā realiter nō habeat eam. qꝛ tunc ꝯtradictoria essent simul:sed qꝛ tūc materia quātum ex se dimissa sibi nō haberet formā si aliud habēs non daret. Similiter subiectum est prius naturalr vtroqꝫ opposito qꝛ pri⁹ naturalr est vnūquodqꝫ illud:qđ est in se ꝗ̄ sit vel non sit aliquid:qđ est sub aliquo: et ita licet materia pri⁹ naturalr sit priuata ꝗ̄ formata:nō tamē sequit̄ ꝙ ipsa aliqñ sit non sub forma. Silr licet prius natura materia sit alidd in se ꝗ̄ priuata vel formata:non tñ sequit̄ ꝙ ipsa aliqñ sit in se:ita ꝙ nec sub priuatione nec sub forma:quia hoc mō non est aliud esse prius nisi ꝙ ꝺm propriā rationē eius: qua dicit̄ pri⁹ neutrum illorum includit.3.dist.tertij.q.1.E

¶Quādo ordo nature est inter positiuū sicut inter subiectum ⁊ accidēs materiā ⁊ formā:qđ ē prius natura pōt esse prius in essendo.sʒ qñ est tñ inter opposita priuatiue prioritas p cōparationē ad tertiū non est,nisi.qꝛ hoc inesset si aliud nō ipediret. vel est prioritas in intellectu.qꝛ scʒ istud pri⁹ intelligitur vt priuatum.3.dist.tertij.q.1.G

¶Quādo pfectio act⁹ est a duobus.s.a potētia ⁊ obiecto qñ variat̄ ꝓpria rō istoꝝ vel alterius eoꝝ in se vel cōiūctione cū reliq cā:vel ꝑ approximationē ad reliquā cām qꝛ min⁹ pfecte agūt cāe ꝑtiales respectu effect⁹ qñ nō sūt sufficiēter approximate ꝯiūcte variabit̄ tūc pfectio hui⁹ actus.31.dist.tertij.q.vnica.§.C

¶Quādo res nō est:nō est idētitas ei⁹ realis:sed tunc si est in intellectu est idētitas vt est obiectum intellectuʒ ⁊ necessaria ꝺm quid:quia in tali esse extrema nō possunt eē sine idētitate tamen illa potest non esse sicut extrema possunt nō esse:intelle

cta.igiť ꝓpositio ē necessaria in intellectu nr̃o ſm q̃d q2 imuta-bilis in falsam. ſ3 ſimplr̃ neceſ-ſaria nõ niſi in intellectu diui-no. Sicut nec extrema hñt idē-titatem ſimplr̃ neceſſario in ali quo eſſe niſi in illo eē intellectu 3.diſt. pͥmi.q.4.R

¶Quando ſpēs gigniť ab aliq̃ ſicut a totali cauſa repreſentat ipſum ſub illa ratione ſub qua gignitur loquendo de rõne gi-gnēdi: ⁊ etiã repreſentat ipſum cõcomitanter ſub rõne gignen-tis: aut ſaltē non ſub rõne op-poſita rationi gignētis: ⁊ ideo ſpecies in ſenſu nõ repreſentat obiectum ſub rõne vniuerſalis que eſt conditio oppoſita rõni gignentis ſingularis.3.diſtinc. pͥmi.q.6.J.

¶Quando volũtas ex libertate ſua abſq3 paſſione in appetitu ſenſitiuo et errore in rõne pec-cat: ibi eñ eſt pleniſſima rõ pec cati: q2 nihil aliud a voluntate alliciēs eam ad malũ ſ3 ex pura libertate ſine alia occaſione ex trinſeca eligit ſibi malum velle nõ tñ ex malitia ita q̃ volũtas ſic peccans tendat in malũ in-quantũ malũ.43.di.ſcḋi.q.2.B

¶Quãdo ſunt aliq̃ duo eque vo libilia ⁊ ordinabilia ad aliquē ſinē: ⁊ ex parte ſui hñt rõnē illã ꝑꝑ quã ſunt volēda ab aliqua volũtate volũtas preacceptãs vnũ illoꝝ alteri ad illũ ſinē pec cat ſm acceptationē pſonarũ: talis eſt aũt oĩs volũtas creata q2 reſpectu illius bonitas ama bilis eſt rõ recte amãdi: non ſic volũtas increata reſpectu ali-cuius boni alterius ab eſſentia ſua.nullum enim aliud bonum (q2 bonu3) ideo amatur ab illa voluntate: ſ3 econuerſo. ⁊ ideo non poteſt acceptare ꝑſonas q2 nõ eſt in eis bonitas: que ſit ſibi ratio amandi.41.diſt. pͥ-mi.q.vnica.J.E

¶Quando ſunt aliq̃ duo extre ma oppoſita: quãto aliquid re-cedit ab vno oppoſitorũ: tanto accedit ad aliud modo actua-liſſimam rationē practici h3 cõ ſideratio que nata eſt immedia te eſſe conformis formalr̃ praxi eliciēde: ⁊ quanto aliq̃d magis recedit ab iſto: tanto magis ac-cedit ad ſpeculatiuũ: ⁊ ideo ha bitus vniuerſalis: qui non eſt imediate natus eſſe conformis praxi eliciēde: poteſt dici ſpecu latiuus reſpectu alicuius habi tus: qui imediate natus eſt eſſe conformis praxi eliciende. Ita põt dici ars ſpeculatiua reſpe-ctu habitus expti: q2 ars tãq̃ꝫ vlior habitus nõ eſt ita imedia te directiua: ſicut apparet pͥ-mo meta. Artifex freq̄uēter er-rabit: expertus aũt non ita er-rabit. Ita poteſt diſtingui me-dicina in ſpeculatiuã: que.ſ.eſt de vniuerſalioribus cauſis ⁊ cu ris: que cognitio eſt remotior a praxi elicienda: ⁊ in practicam que eſt de particularibus ⁊ pro pinquioribus praxi ⁊ immedia tius conformibus praxi: tñ ſm veritatē illa vlior (q̃ eſt in com-paratione ḋ2 ſpeculatiua) ē ſim pliciter practica: q2 virtualiter includit illam particularē for-maliter conformem praxi.4.q. prolo.F.f In pͥ-he.

¶Qñ ſunt aliq̃ potētie ordiate naturalitas potētie ſupioris eſt maior q̃ꝫ potentie inferioris. vt p3 de ſenſu tactꝰ q̃ naturalr̃ ſm ꝓpriã inclinationē delectareť

in sensibili vel tangibili. et sitr gust⁹q̄ tñ in btis non hȝt hmōi actus vt gustādi ꝛ comedendi: nec tñ sunt ibi violēter sine actibus suis: qꝛ sequunť inclinatione appetit⁹ sup̄ioris vt volūtatis. sic ēt est cū grauc ascēdit ne fiat vacuū. ꝛ ē sicut i maiori mū do ita in minori. vñ naturalius est corpi p̄fici ab aīa: ꝛ ꝙ fiat cō ueniēs perfectibile ei⁹: ꝛ ꝙ moueať motu ꝯpetēti aīe: ꝙ̄ ꝙ moueať motu ꝓp̄io ad cētrum. et ideo ɓm inclinationē nature superioris quiesceret naturaliter sed ɓꝫ quid in naturaliter. 49. di. quarti. q. 14. J. R

¶ Qñ ɓm respectu p̄dicati nō hȝ vnū ꝯceptum sed duplicē includit opꝫ rōneȝ illius subiecti esse in se verā: ꝛ nō includere repugnātiā alioqn si ad verificationē ꝓpōnis sufficeret p̄dicatū eē de intellc̄u subi ꝛ nō reqreret ꝙ rō subiecti includentis duos ꝯceptus esset in se vera: tūc eēt hec vera: maius deo est: qꝛ eē ē de intelle[illegible] subiecti sed qꝛ hoc subm maius deo includit in se repugnantiā iō nō est veruȝ de aliquo: nec aliq̄d de ip̄o. igr̄ opꝫ ꝙ rō subiecti nō hñtis ꝯceptuȝ vnū sit vera in se an̄ꝙ̄ verificeť de aliquo vel aliquid de ipso et si sit impossibiliter vera: aliq̄d impossibiliter verificať de eo: sicut rō hui⁹ subiecti maius deo est impossibiliter vera: ideo impossibiliter verificať de aliquo vel aliquid de ip̄o. ꝛ si possibilr̄ possibilr̄. ꝛ si actu actu. cū igitur hoc nomen xp̄s significet suppositū existens in duab⁹ naturis. ꝛ in triduo non existebat in nā hūana tota: quāuis p̄tes nature eēnt. sibi vnite. iō hec ꝓpō Christ⁹ fuit hō in triduo: est falsa: qꝛ rō subiecti ꝓ tūc erat in se falsa: et iō non pōt hō verificari de eo vt hec sit vera. Christ⁹ est hō: qꝛ rō subiecti. s. xp̄i non fuit in se vera quia non includebat suum significatum. 22. di. tertij q. vnica. J. M

¶ Qñ vnum generatur ꝛ aliud corrūpiť: tūc cōcurrūt ibi cōiter due mutationes: ꝛ quatuor termini: due forme ꝛ due priuationes: tamen circūscripta altera mutatione ꝛ terminis eius: nihil min⁹ esset reliqua mutatio. 27. dist. p̄mi. q. 3. C

¶ Quātitas ꝛ maius vel min⁹ in quātitate nō loquēdo de respectu quē importat maius: sꝫ de absoluto qd̄ supponit tanꝙ̄ p̄mū fundamentū nō sunt essentialiter distincta: nec eo mō quo opꝫ subiectū motus distingui a termino. Et ideo ꝯcedo ꝙ nō transmutatur aliqua forma alicuius gn̄is ad magis ꝛ min⁹ intra genus: sꝫ tota forma q̄ est maior siue in quātitate siue in qualitate vbi non dicit ens per accn̄s: est terminus a quo: ꝛ tota forma q̄ est minor ē termin⁹ ad quē vel econuerso. ꝛ tamen illa tota forma q̄ est maior potuit esse illa resque est minor sicut aliquid eius. 12. dist. quarti q. 4. infra. B

¶ Quātitas separata nō hȝ aliquem modum positiuum sube sed tm̄ negatiuū istū. s. nō inesse actu subiecto sꝫ iste modus negatiuus non sufficit ad hoc vt possit eē subm magis ꝙ̄ p̄ius. immo cui⁹ potuit p̄i⁹ esse imediatū subiectū eius p̄cise pōt esse nunc potest tñ concedi illa ꝓpositio ꝙ alicuius trāsmuta-

ridis pōt quātitas esse fōm: sed nō trāsmutationis ad subaз:qꝛ ibi requirit ꝙ fōm sit principiū substantie composite. vt materia.12.dist.quarti.q.6.G

¶Quātitatē positā ꝛ terminuз bñ sequit eq̄litas vel ineq̄litas q̄ dicit respectū intrinsecꝰ adueniētē ſз nō necessario ꝯsequitur aliq̄s respectꝰ extrinsecus adueniēs talis est cōmēsuratio vt h̄ loqmur vel magis ꝓprie coextēsio. Nā si loquaris de ꝯmēsuratiōe ſm eq̄litatē vel inequalitatē:qꝛ.s.hoc sit maiꝰ vel minꝰ istā concedo in ꝓposito qꝛ corpꝰ xp̄i est maius hostia ſз nō istā ꝯmēsurationē q̄ dꝛ ꝓprie coextēsio q̄ ꝓprie dicit simultatē partis cū parte.10.dist.quarti.q.1.J.P

¶Quātitas v̄tualis nō ꝯuenit nisi entitati q̄ditatiue vt.s.distiguit ab entitate hypostatica et p ꝯñs nec finitas nec infinitas. Ista aūt entitas lз sit in se quodāmō q̄ditatiua tñ vt est talis est tantū hypostatica.5.q.q.Cc

¶Quāto aliq̄ sūt magis distincta ꝛ diuersa formalr. tāto sunt magis disposita ad faciēdū p se vnum:qꝛ in illa ꝯstitutiōe nō requirit similitudo in natura sed ꝓportio ꝯueniens q̄ pōt esse inter ꝑmo diuersa. Dico igr̄ ꝙ nō est ꝯtradictio ꝙ materia sit terminꝰ creatiōis ꝛ ps cōpositiꝛ ꝙ ipsa habeat aliquod esse cuз sit aliqua essentia. ꝙ enim aliqua essentia sit extra causam suā. et ꝙ non habeat aliquod esse: quo sit essentia est mihi cōtradictio 12.dist.secundi.q.1.F

¶Quātū ad gloriā ꝯsequēdā ꝛ ad gratiā h̄ndā nō est distictio in lege xp̄i īter feminā ꝛ masculū:qꝛ tantā gratiā habere ꝛ tātam gloriā attingere pōt illa sicut iste sed quantū ad gradum excellentē habēdū in ecclīa bene decet esse distinctionē inter virū ꝛ mulierem in lege christi quia hoc consonat legi nature. 25.dist.quarti.q.2.F

¶Quātūcūq; aliqua p īpossibile separent: si eis sepatis aliq̄d cōpetat vni ꝛ non alteri hoc nō pōt esse nisi per aliquam distinctionē formalem rōnis istius a rōne illiꝰ.8.dist.primi.q.4.P

¶Quātūcūq; aliqua sint correlatiua tñ circa extrema sūt duo actus intellectus sicut pз de accidente ꝛ subiecto qui eñ intelligit accidēs non ꝓpter hoc intelligit subiectū eandeз intellectionē licet actusꝰ cōparandi sit vnus.43.di.secundi.q.1.J.B

¶Quantūcūq; obā distinguātur primo penes necessariumꝛ ꝯtingens vel penes eternū vel tpale si tñ vnū illoꝝ possit accipi vt principiū cognoscēdi alterū talis distinctio obiectoꝝ nō requirit distinctionē potētiarū Sic aūt est de obiectis portiōis sꝑioris rōnis ꝛ inferioris.24. di.secundi.q.vnica.J.F

¶Quātūcūq; iste pfectōes sint vnitiue in essentia ex quo tñ nō sunt q̄ditatiue idē essentie non sequit in abstracto ꝙ hoc sit illud sicut aīal est de rōne q̄ditatiua hoīs ꝛ tñ nō seq̄tur ꝙ vnuз abstractiue p̄dicet de alio. hec eñ est falsa humanitas est aīalitas. Accipiēdo aūt ꝯcretiue sic vnum p̄dicat de alio: vt homo est animal sic etiā potest dici ꝙ intellectiuum est volitiuuз.16. di.secundi.q.vnica.J.O

¶Quātūcūq; āgeli sint pñtes vel vnꝰ ꝓpinquior alius remo-

rioꝛ ſicut memoꝛia nō gigneret in intelligentia Michaelis niſi ex imperio volūtatis ſue ita nō gignit in intellectu vnius et nō in alterius niſi ex determinatione ipſius loquētis.9.diſtin. ſecundi.q.2.J.Z

¶ Quare cōpoſitū ē p ſe vnū nō eſt reddēda alia cā.niſi q: hȝ talem foꝛmā qua eſt p ſe ens:iō p ſe vnū ⁊ ita de cōpoſito non eſt alia cā reddēda ⁊ iō ſicut ens p ſe pōt eſſe ſimplex ⁊ cōpoſitū ſic nec repugnat ſue p ſe paſſiōi.ſ. vnitati q ſit ſimplex vel cōpoſita.12.diſt.ſecundi.q.1.J.C

¶ Quare ſit ſic iſtitutū q baptiſmus fiat in aq̄ ſunt aperte congruētie.q: aqua eſt frigida fluida lucida neceſſaria ⁊ cōis ⁊ he oēs ꝓprietates cōueniūt illi humoꝛi in quo dȝ fieri baptiſmus q̄ eſt ad repꝛimēdū eſtū cōcupiſcētie:ab flectēdū rigoꝛē inobediētie.ad illuſtrandū claritatē fidei:ad introducendū in viā ſalutis ⁊ hoc eſt cōe oib⁹:ſicut lex iſta.cuius hoc ſacramētum eſt initiatiuū cōis eſt omnibus ad ſalutem.3.diſt.quarti.q.3.C

¶ Quatuoꝛ cōditiōes attribuimus habēti habitū pᷓmo q operat̄ delectabilr̄ faciliter:expedite ⁊ pꝛōpte.17.diſ.pꝛimi.q.2.B

¶ Quecūqȝ differentia indiuidualis vel gradus addit⁹ quiditati nō eſt nata eſſe pars quiditatis.17.diſtinctione.pꝛimi.q. 3.intra.Xx

¶ Quecūqȝ entitas ſignata in re vel eſt foꝛmalr̄ abſoluta vel foꝛmalr̄ ad alterū:q: bene poſſibile ē ab aliqb⁹ abſtrahi ꝯceptū indifferentē nec abſolutum nec relatiuū:⁊ tn̄ quodcūqȝ ſignatū exiſtēs extra aiam neceſſario et determiate eſt hoc vel illū ita q indifferētia cōceptus abſtrahibilis a pluribꝰ nō concludit indifferentiā ſingularis exiſtētis ad hoc vel illud.4.q.q.X

¶ Quecūqȝ cōtinent̄ in ſcriptura p tpe pꝛo quo ſunt obſeruāda ⁊ tn̄ non ſunt nota ex terminis nec demonſtrabilia ex talibus notis nec ſtatim cōſona talibus veris euidēter ſunt mere de iure poſitiuo diuino cuiuſmodi ſunt oēs cermonie iudeorū p tpe illius legis ⁊ xpianoꝝ pꝛo tpe legis noſtre nec eñ eſt notum ex terminis nec demonſtratū:nec euidenter cōſonū talibus q deus ſit colēdus in immolationibus beſtiarū veteris legis ⁊ hoc pꝛo quocūqȝ tpe:nec q ſit colēdus in cerimonijs noſtris puta in oblatione euchariſtie vel cantu pſalmoꝛū: licet iſta ſic ſint conſona legi nature q non repugnēt.17.diſt.quarti.q.vnica.B Ius diuinum poſitiuum.

¶ Quecūqȝ natura cōtingenter reſpicit quālibet foꝛmā alicuꝰ generis ſimplr̄ ſe hȝ cōtingenter ad totum genus. Intelligo eñ ſimpliciter quaſi nō eſt neceſſario ex cauſa intrinſeca:hec videt̄ ſatis manifeſta.q: ſi eſſet vna natura ⁊ a cauſa intrinſeca determinaret ſibi tale genꝰ neceſſario determiaret ſibi aliquā ſpeciē illius generis.q: vna natura nō hȝ intrinſece ad oppoſita diſiuncta neceſſitateȝ quin habeat neceſſitatē ad aliquod vnū illoꝝ ⁊ p hoc ſoluit̄ inſtantia que poſſet fieri ſic.q: numerus ē par:vel impar:neceſſario nec tn̄ neceſſario alterū illoꝝ inſtat̄ eñ de aliquo cōi reſpectu paſſionis diſiuncte,ſed q̄libet

speciale necessario se hz ad alterũ sicut ad genus nec ista instãtia etiã est ad ppositum:qz hic nõ est aliqđ subiectũ qđ cõtingenter se habeat ad quãcunqz formã toti⁹ generis. Etsi instes qz superficies necessario est colorata et tñ ptingẽter se hz ad quẽlibet colorem nõ est instãtia:qz hec non est necessitas ad intra: nõ em̃ posset inueniri itrinseca rõ p quã esset cõtradictio ex pte superficiei si esset sine colore sicut cõtingẽtia ẽ respectu cuiuscũqz coloris.10.dist.quarti.q.1.N

¶Quecũqz potentia passiua in spẽ est ad perfectionẽ totã eandem in specie absolute in quocũqz indiuiduo ppter dispositionẽ tñ vt puta ppter merita vt disposita sic põt esse inequalis respectu perfectionis in diuersis indiuiduis in eadẽ specie.50.dist.quarti.q.3.D

¶Quecũqz potẽtia est extẽsa p accidẽs ceteris parib⁹ maior est et efficacior in maiori magnitudine lz non sit maior.i.formalr intẽsior qz paruus ignis potest plus habere intẽsiue de calore qz magnus si sit multũ rarus et ali⁹ densus.8.dist.primi.q.1.E

¶Quecũqz qditas in abstracto ptinẽs ad quodcũqz genus habet creaturam pro superiori denominatiue: sicut et hoc quod est esse effectũ sed nõ omne concretũ cuiuscunqz generis habet creatũ p superiori sed tm̃ illud cõcretũ cuius principiũ esse est esse illi⁹ denominatiui.i.cuius principium esse est creatum.11.dist.tertij.q.1.D

¶Quecũqz separi põt in esse põt deus separare in fieri et iõ virtutes quãtũ est ex se nõ necessario cõnectunt in infusione sed ex liberalitate diuina cõnectunt:qz deus totũ hoiem pficit:ita qz sicut corpaliter nullũ sanauit nisi pfecte ita etiã spũaliter nõ sanat hoiez nisi pfecte sanat. Perfecta aũt sanitas ẽ vt quãtũ ad intellectũ hz fidem et quãtũ ad voluntatem spem et charitatem 36.dist.tertij.q.vnica.R

¶Quecũqz sunt pora essentialr ipso vbi vniformiter insunt corpori quãuis habẽt diuersa vbi nec variabunt variato ipo vbi. qđ ẽo posteri⁹ vel simul natura variabunt ẽm varietatẽ ipsius vbi.hoc pz qz pri⁹ essentialiter nõ variat ppter variationẽ posterioris.sed posterius bene variat ad varietatẽ prioris qđ etiã sunt simul natura cũ aliquo variant cũ illo scđa propositio est. Sicut passum existẽs i vno vbi reciperet formã a duobus agẽtibus sibi ibidẽ approximatis. sic ipm in duobus locis existẽs patiet ab eisdẽ sibi in illis duobus vbi approximatis:et hoc intelligo de passione qđ est ad formã absolutã.hoc pz qz ad hoc qz patiens patiat ab agẽte recipiendo istã formã non opz nisi qz sit in potẽtia passiua:et agẽs habeat formã actiuã:et sint debite approximata : siue in hoc vbi siue in illo sit approximatio nihil differt quantum ad actionem que est ad formã absolutã sed passio posita in duobus vbi ipsum habet eandem potentiã passiuã ad formã absolutam:et actiuum hz eandẽ potẽtiã actiuam et eodẽ modo potest approximari sibi vt est in isto vbi sicut in alio ergo eodẽmõ patiet quãtũ ad oẽz formã absolutã a quo

doctrina singularis.

cũq3 actiuo sibi approximato si
ue in isto vbi siue in alio sicut si
tñ esset in vno vbi ⁊ esset agens
sibi approximatũ. Addidi autẽ
ſm formã absolutã quia nõ op3
ꝙ eadẽ patiaẽ loquẽdo de respe
ctis q̃ sunt simul natura cũ vbi
vel posteriora q: illa possunt va
riari sicut ⁊ vbi ex ꝑma ꝑpositio
ne verũtamẽ ibi etiã posset cõce
di ista scõa ꝑpositio vt patebit
in respõdẽdo ad istãtias in spe-
ciali. tertia ꝑpositio est. Sicut
corpus in vno vbi existẽs se ha-
beret in rõne actiui ad diuersa
sibi approximata in illo vbi sic
ipsum vt existẽs in duobus vbi
se h3 ad eadẽ sibi in illis vbi ap
proximata hoc p3 ex ꝓbatione
p̄cedẽtis. 10. di. quarti. q. 2. H

¶ Quecũq3 virt⁹ inclinat ad cõ
placẽdum in bono honesto icli
nat etiã ad detestandũ ⁊ ad dis-
plicendũ de malo inhonesto op
posito. vtpote castitas de aliq̃
inordinato cõtra castitatem in-
clinat ad displicentiã ⁊ humili
tas de actu inordinato supbie ⁊
sic de ceteris quelibet tñ incli-
nans ad talem displicentiã est
virt⁹ appetitiua q: nihil est ꝑn
cipiũ odiendi sicut nec amandi
nisi virtus appetitiua. 14. dist.
quarti. q. 2. J

¶ Quedã est datio nõ liberalis
expectãs redditionẽ futuram q̃
dã est exigens dationẽ presen-
tem cõcomitãtẽ que ꝓprie com
mutatio est. ꝑma bñ tenet etiã
si postea nõ sequaẽ redditio ex-
pectata q: in presenti fit trãsla
tio solũ sub spe redditiõis futu
re secũda nũq3 est nisi sit statim
redditio cõcomitãs: q: cõtract⁹
cõmutatiu⁹ est cõditionalis ⁊ si
nõ exꝑssa ꝯditiõe: tñ vniuersalr

ex natura ꝯtractus subintelle-
cta ⁊ cõtractus ꝯditionatus nõ
est stante conditione. 30. distin.
quarti. q. 1. E

¶ Quedã p̄dicatiões i diuinis
sunt vere nõ solũ in cõcreto: sed
etiã in abstracto q̃ nõ sunt op-
positi de opposito q̃dã vere i cõ
creto l3 nõ in abstracto: q: nõ lo
quimur de illis q̃ neutro modo
sunt vere vbi. s. extrema sunt op
posita. q: nec pater ẽ filius nec
paternitas est filiatio. Ubi aũt
extrema nõ sunt opposita s3 cõ-
possibilia in eodẽ supposito ibi
semꝑ ad min⁹ est p̄dicatio vera
in cõcreto: sicut pr̃ est spirãs pr̃
est ingenit⁹ nõ aũt in abstracto
sic pr̃nitas est spiratio: ⁊ tñ hec
est vera. deitas est paternitas
deitas est spiratio hoc nõ ẽ nisi
q: diuinitas est formaliter infi
nita non aũt pr̃nitas nec spira
tio. et ideo abstrahẽdo a suppo
sito deitatẽ cũ semꝑ maneat in
ipsa ratio infinitatis semꝑ ma-
net ratio idẽtitatis simpliciter
ad paternitatem ⁊ ad spiratio-
nem ⁊ ideo manet ratio verita
tis affirmatiue p̄dicatiõis in ab
stracto sed pr̃nitatẽ q̃ nõ est for
maliter infinita abstrahendo a
supposito nõ manet ratio iden
titatis eius ad spirationẽ acti-
uã q̃ etiã nõ est infinita: q: neu-
trum extremũ ſm ꝓpriã rõnem
sui h3 infinitatẽ: ⁊ ideo licet hec
sit vera. pater spirat. quia eidẽ
supposito conuenit vtrunq3 ta
men abstractione ab illo suppo
sito facta q: neutrum eorum est
infinitũ nõ est vera predicatio
in abstracto pr̃nitas ẽ spiratio:
Per oppositu3 consimilis ratio
est. quandocũq3 aliquod essen-
tiale predicatur de aliquo essen

Predicatio conditionis.

tiali vel psonale de essentiali vt essentiale de psonali: vt pote hec est vera sapientia est paternitas: sapiētia est spiratio ⁊ econuerso: qꝛ abstrahēdo a supposito adhuc manet alterꝝ extremū infinitū. s. sapiētia: ⁊ iō remanet adhuc rō idētitatis extremi ad extremū facta tali abstractione ⁊ p ꝯñs rō veritatis in p̄dicatione affirmatiua. Patet ergo generalr ista ꝓpositio ꝙ nūꝙ est negēda p̄dicatio in diuinis per idētitatē abstracti de abstracto nisi qꝛ neutrum extremū est formaliter infinitū: sicut hec est neganda paternitas est spiratio. 5. q. q. C

¶ Quedā sunt ita simplr ꝺ substantia fidei ꝙ oēs ēt simplices post tps aliquātulum vsus rōnis tenent isto explicite credere sic̄ sunt articuli de īcarnatione: vt xp̄s est natus ⁊ mortuus de quo sunt solennitates speciales in ecc̄ia: ⁊ quos pōt populus concipere: qꝛ sunt de xp̄o hoīe. Alia sunt explicite requisita de substantia fidei obseruanda a maiorib⁹ ecc̄ie: vt pote ꝙ deus est trinus ⁊ hmōi ꝑtinentia spūalia ⁊ imaginabilia: ⁊ illa distinctio pōt haberi ab Augu. 14. de tri. c. j. Alia sunt que nec necessario sunt explicite credēda ab istis: nec ab illis: qꝛ nō adhuc illoꝝ veritas est declarata ⁊ determinata p ecclesiā cuiusmodi sunt multe ꝯclusiones necessario icluse in articulis creditis: sꝫ anꝙ sunt p ecclesiā declarate ⁊ explicate nō opꝫ quēcunꝙ eas credere opꝫ tñ circa eas sobrie opinari: vt .s. homo sit paratus eas tenere ꝓ tpe ꝓ quo veritas fuerit declarata. hoc mō dico ꝙ baptismū eē sacramētū noue legis necessariū ad salutē statim erat de veritate fidei xp̄iane: qꝛ exp̄sse habitū est in euāgeliis: sꝫ ꝙ ab heretico poterat ꝯferri non sic statim exp̄ssum fuit: immo nec tpe Cypriani declaratū ꝓpter qđ circa illā veritatē baptismi declarandā multū laborauit Augu. in libris suis: vt de vnico baptismo ⁊ ꝫ donatistas vñ si Cyprian⁹ ita sensit. s. apud hereticos non esse baptismuꝫ: ꝙ tñ promptus esset sentire aīo circa hoc: . qđ ecclesia determinauit in nullo errauit: nisi forte venialr peccando: qꝛ nimis asseruit illđ ad qđ nec auctoritatē nec rōnē cogentē habuit. 5. dist. quarti. q. 1. C

¶ Quedā sunt rōnes scđi modi icōpossibiles in eodē supposito que. s. dñt ordinē essentialē vel ordinē originis: quedā autē eiusdē modi nō sunt incompossibiles: que. s. dñt accidentalē ordinē: vt mouēs ⁊ motū non eīn depēdet motū a mouēte: nisi p accidēs: quo. s. ad illū actū queꝫ recipit ab eo. s. mouere ⁊ iō lꝫ voluntas possit mouere se: nullum tñ idem suppositū pōt ꝓducere se ⁊ ideo rōnes ꝓducentis: et ꝓducti sufficienter distinguūt realr supposita. 26. dist. primi. q. vnica. j. Dd

¶ Quelibet cognitio sciētifica respectu sui obiecti est eq̄ certa fm ꝓportioneꝫ: qꝛ vtraꝙ resoluitur in sua principia immediata: sꝫ nō eque certa fm q̄titatē qꝛ hec sunt cognoscibilia certiora illis: sicut obiecta de quibus ponit p s scientias practicas sunt minus pfecte cognoscibilia i se: q̄ꝫ de q̄bus ponit aliquā

speculatiuā: iō aliqua speculatiua ſm phm poniť certioꝛ omni practica ſm q̄titatem: nos aūt ponimus cognoſcibile opabile: hoc eſt attingibile p operationem que eſt vere praxis: in ſe eſſe maxime cognoſcibile: et iō ponim⁹ ſciam de ipo: nec ſm q̄titatē certitudinis: ſicut nec ſm pportionē ab aliqua alia excedi. 4. q. plo. J. Cc

¶Quelibet creatura pter cām cognitiōis ſue: q̄ eſt eſſentia diuina: h3 aliā cām illius cognitiōis. ſ. eſſentiā ppriam: que nata eſt gignere notitiā ſui nunq̄ tñ p motionē ſuā ita pfecte cognoſciť res: ſicut p eſſentiā diuinā non igiť ſequiť: ab effectu ad cām arguēdo ſi pfectiſſime: pfectiſſime ergo ſi ſimplr: ſimpliciter: q2 illud qđ pfectiſſime ſumptū pōt eſſe cā pciſa pfectiſſime in gñe ſumpt3 tñ ſimplr nō eſt cā pciſa effectus in gñe. 3 diſ. p2imi. q. 2. J. U

¶Quelibet eſſentia creata: inq̄tū talis eſſentia creata eſt ſm determinatū exēplar: ⁊ iō quelibet repñtat deū ſub rōne veſtigij. nā aūt intellectualis inq̄tū habet in ſe eſſentiam vnam et opationes multas inter quas ē oꝛdo originis repñtat trinitatem rōne omnium iſtoꝝ ꝯcurrētium in tali natura ita ꝙ natura itellectualis nō eodē mō eſt veſtigiū ⁊ imago. 3. diſt. p2imi. q 5. N

¶Quelibet eſſentia creata inq̄tū hec eſſentia pducta ſm talē ideā nō repñtat deum ſub rōne trini. ſ3 ſub rōne vni⁹: q2 nō cauſať nec ideať a deo ſub rōe tri. ſed ſub rōne vnius: ſ3 tñ aliqua natura rōne eſſentie ſue: ⁊ multoꝛum ꝯcurrentium in ea: tāq̄ vnum totū aggreg ·tū pōt eſſe repñtatiuum trinitatis ⁊ eoꝛu3 que appꝛehendunť in trinitate tale qđ eſt mens accepta in ſe ⁊ cū opibus ſuis q2 ibi eſt vnitas ⁊ diſtinctio ⁊ oꝛdo originis tale aūt etiā q̄tum ad talem concurſum nihil eſt: qđ ſit inferius mēte ſicut patuit in pte ſenſitiua. 3 diſt. p2imi. q. 9. W

¶Quelibet opatio ſenſitiua ē pmo cōpoſiti ex mā ⁊ foꝛma ſicut ppꝛij receptiui ſicut p3 in p2incipio de ſenſu ⁊ ſenſato nō eñ ipſa aīa eſt immediate receptiua viſionis: ſed ipm oꝛganū qđ eſt compoſitū ex aīa ⁊ determinata pte coꝛpoꝛis eſt pꝛima rō recipiendi viſionē nec eſt aīa nec aliquid aīe nec illa foꝛma mixtionis que eſt in determinata pte coꝛpis: ſ3 foꝛma toti⁹ oꝛgani eo mō quo humanitas eſt foꝛma totius hoīs eſt pꝛorima rō recipiēdi viſionē. Ex hoc pt3 ꝙ ſi oꝛganū dicať illa pars totius aīalis in qua tanq̄ in pꝛimo receptiuo recipiť ſenſatio. oꝛganū diceť eē aliqđ cōpoſitū ex aīa vt eſt principiū talis opeᵲatiōis ⁊ ex pte coꝛpꝛis ſic mixta ⁊ tūc p3 quare ocul⁹ cecus non niſi ſm qđ: q2 nō eſt niſi altera pars cōpoſiti qđ natū eſſet dici oculus carēs alia pte qua ꝯplete oculus eſt oculus. 9. q. q. G

¶Quelibet pſona ſicut eſt creatrix ſic eſt artifex ⁊ cū ſit ſimplex in q̄ nō differt hñs ⁊ illđ qđ habet quilibet eſt ars: ⁊ ars eque pticularis ⁊ eque actualis. tñ appꝛopꝛiare ꝟbum dꝛ ars ſicut ſapiā ſine notitia p tāto: q2 ex modo ſue pceſſionis cōpetit ſibi ꝙ ſit notitia actualis pꝛoce-

dens de memoria paterna de-clarãs omne intelligibile qđ in memoria illa cõtinetur. Hoc pz p Aug.7.de tri.c.1.ita dr filius sapiẽtia patris. quẽadmodũ dr lumẽ pr̃is:ꝛ qualr hoc sit statiz subdit.i.quẽadmodũ lumen de lumine:ꝛ vtrũqꝫ idẽ lumẽ sicut intelligit sapiẽtia de sapientia ꝛ vtraqꝫ vna sapientia.cõsimiliter dico ars de arte ꝛ vtraqꝫ vna ars.8.q.q.U

¶Quelibet potẽtia apprehensiua:vt apprehẽsiua est:in potentia ad apprehendere primo primitate pfectionis:lꝫ non primo primitate gñationis:ꝛ qñqꝫ primo primitate gñationis:qñ scꝫ obiectũ in se est pñs tali potentie: vt actu cognoscibile ab ea: tũc eñ nõ opꝫ añ actum in potẽtia aliquid aliud fieri:in quo ipsum obiectũ sit pñs.sed primuꝫ ꝙ fit ab eo est actus:qñ autẽ obiectũ non est natũ in se esse pñs sub rõne actus cognoscibilis a tali potẽtia:tũc quelibet potentia apprehẽsiua est in potentia ad apprehensionem ꝛ ad illud: in quo cognoscibile erit pñs ꝛ prius ordine originis est in potentia ad habẽdũ istã presentiã ꝙ̃ ad habẽdũ actũ:ꝛ ita est i cognitiõe sensibiliũ:sensibilia eñ nõ sunt nata in se esse pñtia intellectui sub rõne actu intelligibiliũ:lꝫ tñ in specie intelligibili pñt sic esse pñtia ꝛ hoc ꝙ̃tũ ad intellectionẽ abstractiuã:de qua est sermo in proposito.ꝛ iõ potẽtia apprehensiua respectu taliũ est in potẽtia ad duplicem actũ:ꝛ ab agente approximato prius ordine originis recipiet priorẽ actũ ꝙ̃ posteriorẽ:nec tñ intelligo ita istos act⁹ esse ordinatos:ꝙ prior sit rõ recipiendi respectu posterioris:sicut.s.supficies est rõ recipiẽdi albedinẽ: tũc eñ intellectus respectu nullius intelligibilis recipere posset actum scđm ꝗ est intellectio: nisi prius haberet actũ primũ: vt speciẽ eiusdẽ obiecti:lꝫ intelligo.ꝙ intellect⁹ de se est rõ immediata recipiẽdi vtrũqꝫ actũ.ipsi actus tñ inter se sunt ordinati: qñ obiectũ nõ est natũ esse pñs in se:qꝛ tũc opꝫ prius naturalr esse illũ actũ: quo obiectum est pñs vt intelligibile:ꝙ̃ illũ ꝗ elicitur circa obiectũ intelligibile vt pñs.3.di.primi.q.6.j.O

¶Quelibet substãtia eiusdem speciei pcedit qlitatẽ quãlibet: eo mõ ꝗ substãtia sm totũ gen⁹ suũ pcedit qlitatẽ sm gen⁹ suũ scꝫ diffinitiõe:cognitione ꝛ tpe: hoc est separabilitate ꝙ̃tũ in se est ꝛ sic tripl'r substantia geniti pcedit qlitatẽ generãtis.lꝫ non tpe.i.tpali vel actuali duratiõe extra cãm.1.di.quarti.q.1.j.Jt

¶Quelibet v̾tus cognitiua hꝫ suã ppriã appetitiuã:nec põt pfecte cõiungi cũ cõuenienti nisi sm vtrãqꝫ cõiungat.ꝛ ꝓpter ppinquitatẽ accipiunt tanꝙ̃ vna potentia.sunt eñ inseparabili⁹ cõiuncta ꝙ̃ opatio ꝛ delectatio quas phs.10.eth.dicit nõ posse abinuicẽ separi.ꝛ iõ nõ videtur eadem.vnde tales predicatiões sunt causales:vt sit sensus delectatio est coniunctio cuiuslibet virtutis cũ suo cõuenienti:quia causat ex obiecto ꝯueniẽti sensui.15.di.tertij.q.vnica.j.D

¶Quicũqꝫ accepisset iustitiam originalẽ in se formalr vel volũtate ꝯñte fuisset debitor pro se ꝛ pro tota sua posteritate ꝓ quo

accepisset virtualr.⁊ ita.si Adã nõ peccasset sed cayn.tamẽ filij cayn ↄtrxissent pcm̃ originale nõ ab adã sȝ a cayn.nũc aũt null⁹ accepit formalr nisi adã.et ideo oẽs alij habuerũt eandẽ rõnem debiti habẽdi iustitiã.et eandẽ rõnẽ carẽtie ipsi⁹.q: p actũ alterius.⁊ iõ mõ a nullo parẽte pri mo cõtrah:r ita.vt p ipm posset intẽdi.sicut nec p ipm posset p se causari.32.di.scdi.q.vnica.D

¶Quicqd est extra rõnem p se ipsi⁹ nature specifice.⁊ nõ est p se ↄñs naturã illã est tali nature accidẽs.⁊ hoc mõ qcqd ponit indiuiduãs est accñs.nõ tñ est ppie accidens sicut alij intelligunt.3.dist.scdi.q.4.J.O

¶Quicqd est naturalr mouẽs intellectũ nr̃m p statu isto siue intellect⁹ agẽs.siue phãtasma.siue species rei intelligibilis.hȝ p effectu adequato causare in nobis cõceptũ illi⁹ quiditatis.et eorũ q̃ cõtinent in tali quiditate essentialiter vel virtualiter.8.distin.primi.q.3.J.F

¶Quicqd est potẽs agere ẽ aliquod ens habẽs actũ primũ.et prior est ibi ſm naturã rõ actus primi ſm se q̃ in cõparatiõe ad actũ scdm.cuius põt esse principiũ.ita q́ lȝ illud quo tale ens est principium actus scdi nõ sit aliud a natura sua nõ tñ prima entitas sua ẽ natura sua.vt est principiũ talis actus scdi.sȝ natura sua.vt in se est hec.et ita prima distinctio entis nõ est p naturã suã inq̃tũ est principiũ talis opatiõis.sȝ p naturã suã.vt hec natura.lȝ p idẽtitatẽ ipsa sit principiũ talis actus secũdi.1.distin.secũdi.q.6.B

¶Quicqd generat ipsa volitio, generat naturalr.vnde habit⁹ appetitiui ḋtute actuũ appetitus ita generant naturaliter ex eis.sicut habit⁹ intellectiui generant naturalr ex intellectionibus.13.dist.primi.q. vnica.D

¶Quicquid hȝ ordinẽ ad aliqd hȝ similẽ ordinẽ ad q̇dlibet aliḋ ad qḋ illud hȝ ordinẽ talẽ.ista ppositio ẽ vera in ordine essentiali nõ intelligẽdo conditionẽ spãlẽ ordinis ita mediationẽ vl imediationẽ propinquitatẽ vel remotionẽ.19.di.primi.q.2.J

¶Quicũq3 intellect⁹ nõ p̃t hr̃e aliquã cognitionẽ dictatiuã de operãdo naturalr priorẽ dictãtẽ illã praxim quã respicit talis cognitio.nec põt hr̃e cognitionẽ principiorũ ex q̇b⁹ iferat talẽ cognitionẽ dictatiuã operãdorũ.nec põt hr̃e cognitionẽ quiditatiuã terminorũ in q̇bus includunt talia p̃ncipia.talis intellectus nõ videt posse habere cognitionẽ practicã ppriissime sumptã ſm illas duas cõditiones p̃dictas.sc3 conformitatem ad obiectum et prioritatem.sed intellectus diuinus cõparãdo cognitionẽ ei⁹ ad actũ volũtatis eius.nõ prehabet cognitionem dictatiuam aliquã de aliquo faciendo.nec cognitionem alicuius principij nec quiditatiuã termini icludentẽ principiũ practicũ.⁊ ideo nõ hȝ aliquã cognitionẽ cõformem.⁊ tali praxi priorẽ.q: si añ actũ voluntatis diuine posset intellectus diuinus aliquam talẽ cognitionem habere haberet eam mere naturaliter ⁊ necessario.quia omnis cognitio precedens ibi actũ voluntatis est mere naturalis.et per essentiam vt ipsa est

ratio mere naturalis intelligẽdi.de necessitate ergo cognosceret hoc esse faciẽdũ.et tũc volũtas:cui offert nõ posset nõ velle istud q: tũc posset esse nõ recta. q: voluntas potẽs discordare a rõne practica põt eẽ nõ recta de necessitate.ergo volũtas diuina vellet hoc operandũ.⁊ p cõsequẽs oĩa q: qua ratione esset de vno eadẽ ratione et de alio. 38.dist.primi.q.vnica.B

¶Quicqd intellect⁹ causat sine actiõe obiecti circa obiectũ pcise:hoc est virtute ppria intellectus.⁊ hoc loquẽdo de obiecto vt habet esse cognitũ in intellectu pcise.⁊ de intellectu vt cõsiderãs est.illud est pcise relatio rationis.2.dist.primi.q.7.Gg

¶Quicqd nõ põt fieri a deo in vno die.q: includit ƺdictionem hoc nõ posset fieri infinito pterito si fuisset ppter eandẽ rõnẽ in ista eñ die sunt ifinita instãtia.imo in vna hora vnl⁹ diei:in quoꝝ qlibet posset creare aiam. sicut i vno die toti⁹ tpis ifiniti si esset:nõ eñ opƺ eũ qescere a die in diẽ vt creet vnã animã post aliã.⁊ ita si infinitis instãtibus huius diei.nõ põt creare infinitas aias.q: hoc nõ est factibile: nec in infinitis dieb⁹ totius preteriti posset ifinitas aias creasse:⁊ si dicas istãtia huius diei nõ fuisse in actu.sicut sunt infiniti dies pteriti. Hoc nõ sufficit q: sicut instãtia infinita infinitorũ dierũ i qb⁹ creasset fuissent in potentia parte(sicut indiuisibile est in cõtinuo)⁊ nõ in actu: q: nullũ illoꝝ fuisset in actu terminus tẽporis:ita est etiã de infinitis instantibus huius diei. igitur equalẽ infinitatẽ videntᵉ habere instantia vnius diei vel vnius hore cũ infinitis instantibus infinitorum dierum.⁊ ita videtᵉ sequi ppositũ.Concederent tamẽ aliqui philosophi nõ esse impossibile infinitatem esse in accidẽtaliter ordinatis.sicut patet per Auicen.6.meta.c.de causis.1.distinc.secũdi.q.3.I

¶Quicqd nõ repugnat priori naturalr nisi p illud qδ est posterius naturaliter simpliciter nõ repugnat sibi q: ƺdictio simplr nõ est alicui⁹ ad prius p hoc ꝙ illud habet cõtradictionem ad posterius natura.2.q.q.G

¶Quicqd põt realiter esse idẽ simpliciter pfecto:ipm non põt esse aliquo modo imperfectũ:et tamen nõ oportet ꝙ quodcũqꝫ tale ſm rationẽ suam formalẽ sit simplr perfectũ.19.q.q.L

¶Quicũqꝫ p tota mora vie manet in merito:necessario in termino erit beatus.⁊ hoc patet ex euangelio Matth.24.vbi dicitᵉ qui perseuerauerit vsqꝫ ad finẽ hic saluus erit in vltimo enim instãti vie in quo debuit recipere beatitudinẽ nõ potuit ponere obicem:aliter illud instans non fuisset terminus.5.distinc. secundi.q.2.S.N

¶Quicqd repugnat alicui formalr.ex se repugnat ei:et qδ nõ repugnat formalr.ex se non repugnãt.nec est hoc fingendũ ꝙ hoi nõ repugnat:q: ẽ ens in potẽtia.⁊ chimere repugnat:q: nõ est ens in potentia:imo magis econuerso:q: hoi nõ repugnat: iõ possibile est potẽtia logica.et q: chimere repugnat.iõ est impossibile ipossibilitate opposita:⁊ istã possibilitatẽ consequitᵉ possibilitas obiectiua.⁊hoc sup

posita oipotentia dei: q̄ respicit omne possibile. dūmodo sit aliud a se: tñ illa possibilitas logica absolute ratiōe sui posset stare: lʒ p impossibile nulla potētia eaʒ respiceret. Prima igiẗ oino ratio ⁊ non reducibilis ad aliam: quare hoi non repugnat esse est: qꝛ hō formalr est homo: ⁊ hoc sine in re realr sine in intellectu ꝯceptibiliter. Et prima rō quare chimere repugnat eē: ē chimera inꝙtū chimera. Aliter igẗ inest hec negatio nihileitas hoi in eternitate: ⁊ chimere ⁊ tñ nō pp hoc ē vnū magis nihil altero. 36. di. p̄mi. q. vni. M.

¶ Quicūꝗ sensus i vna pte scripture nō ē lr̃alis. in alia parte ē lr̃alis. ⁊ iō lʒ aliqua ps scripture habeat diuersos sensus. tñ tota scriptura habet omnes sen sus istos pro sensu litterali. 3. q. prolo. J. S

¶ Qui debēt angelos eē creatores alicuiꝰ nature sunt oēs filij patris sui diaboli. Dam. c. 18. Itē Augu. 12. de ciui. c. 24. loquēs de angelis. Tam nec eos dicimꝰ creatores animalium: ꝗ nec agricolas frugū. Itē. 3. de tri. c. 9. ⁊ 14. Ita nō possumus dicere angelos creatores fuisse sicut nec possumꝰ dicere hoies esse segetū creatores. Et post: c. 10. vel. c. 16. Non est creator nisi qui principalr ista format: penes quē primitus sunt olum qua sunt mēsure numeri. ⁊ pōdera. 1. dist. quarti. q. 1. A.

¶ Quid simplex nō ē pūctualiẗ simplex: quasi vnicā solam pfectionē in se ꝯtinens. sʒ hec essentia ē simplex ⁊ illimitata: qꝛ illimitata non tantuʒ intensiue in vna rōne sʒ in omnibus: q̄ sunt principia propriaꝶ operationū dei: sicut natura creata est quodāmodo illimitata: qꝛ identice est qꝺlibet principiū tale operandi: cum hac tñ illimitatione essentie diuine quasi extensiua stat simplicitas: imo ex infinitate sequitur simplicitas: qꝛ infinitum nulli est componibile: vt pars parti: sed tamē potest esse realiter idem lʒ non formaliter cuilibet infinito. 26. dist. primi. q. vnica. J. Dd.

¶ Quilibet filiꝰ Ade naturaliẗ est debitor iustitie originalis. ⁊ ex demerito Ade caret ea: et iō omnis talis hʒ vnde contrahat peccatū originale: sʒ si alicui in primo instāti creationis anime detur gr̃a: ille lʒ careat iustitia originali. nunꝗ tñ est debitor eius. qꝛ merito alterius p̄ueniētis peccatuʒ datur sibi gratia q̄ equiualet illi iustitie quātū ad acceptationē diuinā: imo excedit: ꝙ quantuʒ est ex se quilibet haberet peccatū originale. nisi alius preueniret merendo. 3. distin. tertij. q. 1. D.

¶ Quilibet habitꝰ itellectualis hʒ vnitateʒ ex vnitate sui p̄imi obiecti in quo habitus virtualiter contineẗ sicut in sua causa partiali: sicut geometria diciẗ vnus habitus ex vnitate linee: in qua linea omnia alia que deducunẗ in scientia illa virtualr continenẗ mediatiue vel immediatiue ꝑm ꝙ se habēt ad illaʒ tñ si alia explicita in sciētia consideranẗ sub ꝓprijs rōnibus in se: non autē vt continenẗ in aliquo vno primo subiecto: forte tot sunt habitus quot ꝯclusiones distincte specie sunt demōstrate. 25. dist. tertij. q. 2. C.

¶ Quilibet ministrans sacr̃m pnie maxime dꝫ cauere ne indiscrete ministret sacr̃m pnie p̃cipue in illo casu: vbi ex indiscretione sua non poterit explicite penitere absq͂. hoc q̄ pdat confessionem alterius sibi confessi. 21. dist. quarti. q. 2. §. M

¶ Quilibet pũct⁹ i terra p̃t itelligi eẽ ad oriẽtẽ in cõparatione ad celũ vel respectu diuersorũ situũ terre p̃terq͂ respectu duorũ poloꝝ q̄ sunt imobiles. vñ p esse ad orientẽ nõ habet aliqua determinatio terre certa ꝛ p̃cisa in qua. s. parte terre sit paradisus. 17. dist. secundi. q. 2. §. B

¶ Quilibet q̃ticunq͂ extrane⁹: cui ego possũ suuire l necessitate est habẽdus vt prim⁹. et hoc est qđ dicit ibi Salua. Vade et tu fac silr. i. habe p primo oẽm cui põt bene facere. ẽt si sit tibi extraneus: nõ igit bñ faciẽs est tñ prim⁹. sed ẽt ois potens bñ pati a nobis ꝛ hoc siue passiõe exteriori siue bona dilectione passiua q̄ est mot⁹ iterior: ꝛ hoc mõ bti qb⁹ nõ possum⁹ bñ facere pñt bñ diligi et eẽ primi. de⁹ aũt lꝫ bene diligat nõ tñ ex dilectiõe alicui⁹ põt addi sibi aliqđ bonũ. ꝛ iõ nõ cõprehẽdit sub p primo. 30. dist. tertij. q. vnica. G

¶ Quilibet s̃ꝫ rectã rõnẽ tenet seruare p̃ceptũ diuinũ quãdiu nõ est reuocatũ. et p ↄñs nõ facere pctm̃ in quocunq͂ casu: qꝛ q̄dcunq͂ pctm̃ est pctm̃: qꝛ est ↄ p̃ceptũ diuinũ. ergo in quocũq͂ pctõ qs trãsgredit p̃ceptũ diuinum. 50. di. quarti. q. 2. §. D

¶ Qui sciẽter exponit se piculo salutis sue peccat mortalr̃. ꝛ iõ iste si aliquo actu elicito determinat sibi nũq͂ penitere nisi in extremis: illo actu elicito exponit se periculo tali: ꝛ peccat mortaliter. sed etiam de illo pctõ si sic peccauit possibile est ip̄m penitere i extremis sicut ꝛ de alijs 20. di. quarti. q. vnica. E

¶ Quilibet simplex tenet cauere nõ solũ oẽm errorẽ ↄ̃ꝛiũ articulis numeratis: sed etiã oẽ qđ est contrariũ veritati scripture scꝫ canonis biblie: qꝛ nõ posset aliqs pertinaciter adherere cõtrario alicuius veritatis in biblia quin iudicaretur heretic⁹. 25. dist. tertij. q. 1. §. D

¶ Quilibet tenet magis vitare pctm̃ mortale in seipso q̄ querere salutẽ proximi: qꝛ ordinata charitas magis est ad seipsum. 5. di. quarti. q. 3. B

¶ Quilibet viator tenet eẽ mẽbrũ ecclesie militãtis: nõ tñ in sciẽtia diuina: sed etiã quantũ ad notitiã alioꝝ mẽbroꝝ q̃tũ in se est: quia tenetur cum alijs mẽbris cõmunicare in his que pertinent ad obseruantiam legis: ꝛ eos non scandalizare. 4. di. quarti. q. 7. §. B

¶ Qđcunq͂ gratificabile capax ẽ i potẽtia obediẽtiali quãtecunq͂ gratie: qꝛ respectu hui⁹ accidentis p accidẽs: ꝛ tñ conuenientis nõ hꝫ vnde determinet ad certũ gradũ neq͂ istud inducitur p aliquã alterationẽ passi vel ab agente naturali. sed tñ s̃m q̄ absolute subiectũ est capax et deus potest imprimere. 14. distin. tertij. q. 4. Z

¶ Qđcunq͂ trãscẽdens p abstractionẽ a creatura cognita põt i sua indifferẽtia intelligi: ꝛ tunc cõcipitur de⁹ quasi cõfuse sicut animali intellecto homo intelligitur. Sed si tale transcẽdens

in cõi intelligit sub rõne alieni⁹ specialioris pfectõis: puta sum mũ vel primũ vel infimũ:iã habet cõcept⁹ sic deo ppri⁹ ꝙ nul li alij conuenit. Cõsimiliter abstrahẽdo a numero pprie accepto q.s.est q̃titas d.screta: ratione pprie discretionis: habe ri pt cocept⁹ ei⁹ qd est trinitas. Et ad istũ modũ acqrẽdi cogni tionẽ simplicẽ istoꝝ terminoꝝ de⁹ ꝛ trinus sufficit natura ale etiã in hoc statu.14.q.q.E

¶Quodlibet creatũ in eẽ q̃ditatiuo est limitatũ:ꝛ q̃libet pfectio ei⁹ sibi essentialis: ꝛ ideo a nulla tali sumit attributũ pari em ratiõe a q̃libet essentia creata assumeret atributũ:sꝫ ab illo qd est perfectio accidentalis crature siue in bene esse ei⁹ sumitur attributũ:qd dicit perfectionẽ simpl'r l subiecta substãtia:qꝛ lꝫ vt natura quedam habeat gradũ limitatũ:tñ vt perficiẽs aliud in bñ esse eius nullã limitationẽ importat:ꝛ sic attri butũ sic ẽt in deo nõ notat pfectionẽ primã:sꝫ quasi accidẽtalem in bñ eẽ vñ Augu.15.de tri. c.5. Si dicim⁹ sapiẽs speciosus potẽs:spiritus:hoꝝ qd nouissimũ posu::vr̃ significare substãtiam:cetera vero huius sube q̃litates.8.dist.primi.q.4.B

¶Quodlibet ens hꝫ itrinsecũ si bi gradũ sue pfectiõis:in q̃ est finitũ:si est finitum vel infinitũ si est infinitũ.2.di.primi.q.2.Cc

¶Quodlibet verbũ illoꝝ est p se necessariũ ad formã:sꝫ si subtrahatur aliqua syllaba p sincopã nõ pp hoc destruit forma non em voluit deus.oĩno deter minate holem ad ỽba in sacramentis vltra illum moduꝫ quo verba sufficiunt ad exprimẽdũ conceptũ:sꝫ cum sincopa bñ intelligit audiẽs cõceptum loquẽtis hoc aũt magis cauendũ est verbis sacramẽtalib⁹ q̃ in alijs verbis ppter reuerentiã sacramenti:nec tñ auderem dicere ꝙ non vitans eam peccet mortaliter:si nõ vitat nõ ex contemptu sꝫ ex quadã infirmitate vel consideratione humana q̃ non precauet omnibus quantũ posset. 3.dist.quarti.q.2.N

¶Quod hꝫ a se potẽtia actiuã hꝫ a se entitatẽ: qd autẽ hꝫ a se aliq̃d hꝫ illud in tota plenitudine q̃ sibi põt cõpetere nihil em habetur limitate in aliquo nisi habeatur ab aliquo agente determinãte illud ad certum gradum:qꝛ si vnũ ens habeat a se plenitudinem entitatis ꝛ aliud ens nõ haberet a se talem plenitudinem:sꝫ entitatẽ limitatã omnino nulla esset ratio quare illud plus haberet plenitudinẽ entitatis q̃ istud:sꝫ videtur esse casus qui nõ põt esse in his que sunt a se.7.q.q.Y

¶Qd nõ includit aliquã q̃ditatem in gñe nec aliqua quiditas in genere includit ipsum: illud nõ est in genere nec p se nec per accidẽs nõ per se pꝫ qꝛ sola illa sunt in genere que per se includunt quiditatem:vt indiuidua vel q̃ sunt ipsa quiditas: vt hõ vel humanitas:nec p accidens vel per reductionẽ: qꝛ qd est sic in genere includit in aliquo qd est per se in genere.22.dist.tertij.q.vnica.B

¶Qũo phs si cõcedat graue sic moueri effectiue a se: lꝫ nõ p cognitionẽ nec etiã ꝙ q̃litas ei⁹ sit ab eo inquãtũ hꝫ principiuꝫ

actiuũ habebit principale ꝓpositũ suũ ꝙ ista necessario moueñtur ab alio. qđ ipse intẽdit principalr ꝓbare? Dico ꝙ satis hꝫ hoc ex distinctione potẽtie. ista eñ nõ reducũt seipsa de potẽtia scđa ad actũ scđm nisi prius reducta fuerint de potẽtia prima ad actũ primũ. vel saltẽ possent reduci ad actũ primũ. ꝙ dico ꝓ totis elemẽtis. q̃ tota ꝫm ipsuꝫ sunt ingenerabilia ꝛ incorruptibilia. ꝛ tñ qꝛ sunt eiusdeꝫ rõnis cũ partib⁹ suis nõ repugnat eis reduci de potẽtia ꝓma ad actũ primũ. sicut partes eorũ reducũtur sequitur ergo ꝙ oñe graue ꝛ leue. lꝫ moueat se effectiue de potẽtia scđa ad actum scđm tñ mobile est vel moueť ab aliquo alio extrinseco a potẽtia prima ad actum primũ: nõ eñ opꝫ qđ sit omne qđ mouet. ab alio moueť. ꝙ in oi motu moueatur ab alio. et sufficit philosopho primũ. qꝛ ꝑ hoc deueniet ad aliqđ aliud ab oibus istis. qđ nec in vno motu nec in quocũqꝫ poterit moueri ab alio. sꝫ est diuino mouens immobile. Silr ẽt põt dici ꝙ in isto motu ꝛ si moueãtur a se effectiue. nõ tñ mouẽtur a se sicut a primis mouẽtibus. ex quo nõ mouẽt se ꝑ cognitionẽ. sequiť ꝙ presupponãt aliqđ sic mouẽs ꝑ cognitionẽ. ꝛ ita lꝫ moueãt se effectiue nõ tñ sic. qn moueanť ab alio. lꝫ non sicut a cã proxima. 2. di. scđi. q. 10. G.

7. phy sico. t. c. primi.

Quot sunt ꝑfectiones i deo simpliciter. tot sunt ẽt magnitudines. et tot equalitates. sicut tñ ille oẽs sunt simplr vna res. ita ꝛ equalitates ꝫm eas sunt simpliciter vna res. Ex hoc pꝫ qũo magister bñ assignat distin. 19. equalitatẽ perfectã in trib⁹ ꝫm Aug. de fide ad Petrũ. c. 1. f. magnitudine. ptãte. ꝛ eternitate. ꝑ magnitudinẽ qđeꝫ intelligitur fundamẽtũ ois equalitatis ad intra ꝫm quãcũqꝫ ꝑfectionẽ simpliciter in omnibus attributis. accipiẽdo magnitudinẽ nõ pro aliquo attributo distincto. sꝫ vt est cõe magnitudini cuiuslibet attributi: ꝛ per ptãtem notanť ꝑsone esse equales ad obiecta extra. ꝛ hoc sequiť ad primum: qꝛ equaqualitatẽ valoris in forma in se seqniť equalitas vigoris rõne actiui ad extra. Et per eternitatẽ notať equalitas esse in eis quasi ꝫm durationẽ. Eq̃litas aũt ꝫm quãtitatem discretam nõ queritur ibi. Q̃titatib⁹ aũt ꝯtinuis in creaturis. q̃ sunt q̃titas permanens ꝛ successiua correspondet ibi magnitudo et eternitas. potestas autem siue potentia non est tertia quantitas: sed respectus magnitudinis ad extra. 31. distin. primi. q. vnica. F. G.

Ratio Aristo. probat. 7. phy. in principio ꝙ totũ non mouetur a se primo hoc est moueri. quod est passio homogenea non inest toti homogeneo primo hoc est ꝫm causalitatem precisam inquantum illa passio accipitur vt homogenea. hoc est vt eiusdẽ ratiõis toti quãto. ꝛ parti quanti: quia sic nõ remoueretur a toto licet remoueretur a parte. quod falsum est propter primitatem totalitatis. que infertur hic ex ratione causalitatis precise tamẽ non probat quin totum potest moueri a se primo loquendo de illa motione totali. cui⁹ partes sunt

sunt motiões partiū: et de primitate causalitatis pcise: et cū hoc stat qd moueat primo alia primitate. s. totalitatis, accipiēdo moueri in cōi: put. s. cōuenit toti: et cuilibet parti totius. ita qd alio mō opz accipere pdicatuz: qd dz inesse toti hoc primitate et illa. 2. dist. scdi. q. 10. §. D.

¶ Ratio beatitudinis quā phs reputauit specialē: q. s. cōsistit in speculatiōe altissimar causarū perfectissima possibili homini est valde rō vlis. in speciali aūt descendēdo ipse nō vr processisse vltra speculatiōnē perfectissimā in vita ista. vnde inquisita ista beatitudine hois subdit. Oportet et corpus sanū esse et cibum et famulatū esse: nō tñ estimandū multis et magnis indigere felicem. ḡ felicitas illa specialis: quā nos ponimus qr ponimus speculationē hoi possibili lez: lōge perfectior est quacūq possibili sibi in vita ista. non, est naturalr nota esse finis noster: nec naturalr notū eaz naturalr appeti a nobis tanq finem. 43. dist. quarti. q. 2. §. Bb.

¶ Ratio de necesse eē dz sic itelligi: qcquid est ex se necesse esse hz ex se esse actualissimuz ita q per nihil qualecunq aliud a se expectat aliquā actualitatē essendi: et iō ex se est indiuisibile: qr si posset diuidi. tūc ab illis p que diuideretur expectaret aliquam actualitatē essendi quaz haberet in illis diuisis: et oporteret illa distinguētia necesse esse q essent formaliter necessitates essendi: qr essent vltime actualitates: et necessitates in illis diuersis necesse esse. sine quibus illa non haberent actuali'simā entitatem: qr indiuisibile non hz actualissimā entitatē sine existētiam actualissimā: antequ intelligatur in aliquibus illorum: in que diuidit. Et p hoc tenet illa ratio superius posita i qōne de vnitate dei ex rōne necesse esse que tacta fuit qōne prima hui' secūde distin. q necesse esse non diuiditur in plura. quia. a. et. b. si nō essent formaliter necessitates essendi anteq etiam intelligerent in aliquo. illorū: in quibus necesse esse diuidit: cuz sint vltime actualitates sine quib' illa actualitas cōis nō esset necesse esse. requireret aliquo mō aliquid aliud a se: per qd esset. Sed hoc non cōcludit de diuersis personis in eadē entitate necessaria. naz illa entitas ex se necessaria non expectat aliquam actualitatē ab ipsis distinguētibus personas: qr non diuiditur per illa distinguentia personas et ita distinguētia personas nō sunt quasi vltime actualitates quibus talia entia existūt. 2. di. primi. q. 7. § Dm.

¶ Ratio finis nō ppe rō fruibilis sed rō illius boni absoluti: cui cōuenit ratio finis. lz igitur deus nō sit finis sui: tñ respectu voluntatis sue est illud obiectū absolutum cui nata est competere ratio finis. qr est summum bonum nō tñ potest sibi cōpetere ratio finis respectu sui. sicut nec respectu sui est finis. sed respectu omnium finibilium. qualia sunt bona ordiabilia ad aliō 1. dist. primi. q. 5.

¶ Ratio habitus accidit speciei put species ē in itellectu: a quo non de facili delet: et ideo hz rationē habitus: qr rōnem forme

permanētis: s3 hoc non v3 in qd de hac qualitate sicut habitus non v3 in qd de spē eadem eni3 essentia absoluta in gñe qualitatis pōt esse habitus & disposi tio sitr habitus est vte ad tale3 spēm intelligibile3 firmā: q3 licet omnis talis firmata sit habit9 non tamē econuerso immo nec omnis habitus intellectualis est einsdē speciei cum specie intelligibili einsdē obiecti. 3. dist. secundi. q. 10. J. F

¶ Ratio nālis ostendit nature intellectuali esse alidd summe diligendū: q3 in oibus actibus & obiectis essentialitr ordinatis est alidd supremum: & ita aliq̄ dilectio suprema & ita supremū obiectū sic diligibile ratio aūt nālis nō ostēdit aliud a bono infinito esse summe diligendum. 27. dist. tertij. q. vnica. G

¶ Ratione nāli cōcluditur necessitas habitus intellectualis perficientis intellectū circa spe culabilia & habitus perficient3 intellectum circa operabilia: et ita habet habitus intellectualis speculatiuus & practicus cō similiter rōne naturali concludit necessitas habitus pficientis appetitū circa ea q̄ sunt appetibilia in ordine ad se & vlterius circa appetibilia in ordie ad alterū: & ita hr̄ prima distinctio virtutis appetitiue ordinā tis talem potentia3 in actibus ad se & ad alterum. 33. dist. tertij. q. vnica. G

¶ Ratio sapiētie est infinita: et rō bonitatis & iō hec ratio est illa p identitatē: q3 oppositū non stat cum infinitate alterius extremi tñ hec ratio nō est, formaliter illa: non eñ sequit est vere idem alteri. ergo formalr idem eidem est eñ vera identitas. a. & b. absq3 hoc q9. a. includat formaliter rationē ipsius. b. 8. dist. primi. q. 4. J. Y

¶ Ratio vnionis nō reqrit distā tiā vnibiliū nisi pter potētialitatem in vno extremo & actualitatem in altero extrema sicut p3 de subiecto & accidente q̄ se habēt adinuicē sicut potentia & actus. Ista rō nō concludit de istis marie distantibus. s. vbo & nā creata: q3 neq3 verbū est formaliter act9 nature create neq3 nā creata est formaliter potentia respectu vbi neq3 econuerso q3 tūc ex eis naturalr natu3 eēt fieri vnum. 1. dist. tertij. q. 1. J. D

¶ Rationabile est deū assistere suo signo practico ad causandū significatū ex determinatiōe voluntatis sue pcedente oēm cōditionē ministri. vt sicut illa determinatio sua. q. tribuit signo esse certū signū est ab ipō imme diate olno & primo ita & assistētia pñs illam determinatione3 ad cooperandū sit imediate ab ipso. 5. dist. quarti. q. 1. J. B

¶ Rationabile est qn ab eodem agēte causant in eodē subiecto due forme ordinate hoc est non ex equo quantū ad causationē nec eque pfecte q9 sit vna dispo sitio ad aliā & hoc nō perfectior ad imperfectiorē sed econuerso 6. dist. quarti. q. 9. R

¶ Rationabilius est theologo discordāti a phō in pncipio pp qd t3 aliquā cclusionem cnter discordare in cōclusione q3 errare cum eo in conclusione et discordare ab eo in pncipio: ppt qd ipse errauit ita eñ cōcordare cum eo: nec est philosophari

nec theologice sentire: q: talis non hʒ rõnē q̃ valeat apd phʒ. q: nec phs ɔcederet cõclusionē nisi pter principiũ illud. nec ad ɔclusionē suã hʒ principium theologicũ .q: pcise ad ea ē pncipiũ phicũ. qd ipe negat.3. di. scdi.q.7.J.C

Realis entitas q̃ ē i deo nõ sit prima rõ eēndi simplr rõnabilr a scia vocaꝛ essentia. vñ Aug.7. de tri.c.1. in fine qd est sapiētie sapere.ꝛ qd est potētie posse. et eternitati eternũ esse. et institie iustũ esse. hoc est eēntie ipm eē. ꝛ infra. c.4. vel.13. ab ee qd est eē appellaꝛ eēntia. pp qd deus ipe cui ppriissime et verissime ɔuenit esse verissime dr eēntia. ꝛ hoc pio dicente Augu. ibidē ca.5. vel.13. Manifestũ est deuʒ abusiue vocari substãtiã. vt nomine vsitatiori itelligaꝛ eēntia qd vere ac ppie dr ita vt fortas se solũ deũ oporteat dici essentiã. Est em̃ vere solus q: incommutabilis. idq; nomen suũ suo famulo ennunciauit moysi cum dixit. ego sum q̃ sum. ʒ tñ siue essentia dicaꝛ qd ppie dr siue substãtia qd abusiue dr vtrũq; ad se dr non relatiue ad aliqd. hec ille.1.q.q.J.B

Recta rõ indicat oẽs actus hũanos debere esse recte circũstãtionatos rectitudie sibi debita s. participata. loquendo de actibus potētiaꝝ iferioꝝ: ʒ actus potētie motiue subest volũtati. ergo dʒ esse circũstãtionatus et rectus rectitudie sibi debita. vt ꝙ transeat sup materiaʒ debitaʒ vt ordineꝛ ad debituʒ finē vt. s. edificet primuʒ: et ꝙ notificet illud qd est in conceptu mētis: aliter enim esset mēdaciũ ex defectu igiꝛ alicuius circũstãtie quã debet imperare volũtas est peccatuʒ et malitia formaliter in volũtate ꝛ materialiter in sermone.42.di.scdi.q.4.J.M

Relatio aliq̃ finita necessario est ad terminũ: vel obiectũ infinitũ: q: qd est ad finē in quãtuʒ tale: est finitũ etiã acceptũ vt est omno primũ fini cũ oibus. s. que sufficiũt ad imediate attingendũ finē vltimũ. ꝛ tñ relo finis: ad quē est illud immediate non fundatur nisi in infinito et hoc freq̃nter accidit in relationibus pportionaliũ ꝛ nõ similiũ quia ibi prima extrema sunt maxie dissimilia. Ita dico in pposito. ꝙ inter potētiã ꝛ obiectũ nõ est relatio similitudinis sed pportionis. ꝛ iõ bñ põt capacitas. in natura esse finita: sicut ꝛ natura est finita: et tñ eē ad obiectũ infinitũ sicut ad suum correlatiuum.1. distin. primi.q.1.3. F.

Relo ꝛ absolutũ nõ pñt hře tales conceptus quorum vnus sit per se determinabilis. alius per se determinans quia si aliquis cõceptus abstractus sit indifferēs põt contrahi per conceptũ absolutũ quousq; sit determinatissimus sub gñe absoluto consimiliter de conceptu relati sub genere relatiuo. neuter igiꝛ est per se cõtractiuus vel determinatiuus alterius: quia vterq; sine altero natus est hře cõceptũ determinatissimũ in ppria coordinatiõe.13.q.q.J.Y.

Relatio dei ad creaturam siue actualis siue habitualis siue aptitudinalis est ens rõnis.18. dist. primi.q. vnica. D

Relones distincte q̃rcũq; i re sic ꝙ nõ sint omno vnica formalr

realis nō pdicanť de se inuicē i abstracto lʒ sint in eodē suppo- sito hec eñ ē falsa pͣnitas siue spiratio actiua est spiratio acti- ua siue inascibilitas.4.q.q.J.O

¶Relatioib⁹ ex pte pducentiū vel pductiui corñdēt reťones ex pte pductoꝝ ⁊ tot sed nō seq tur si reťones pducti distiguūt sic vt sint in distinctis supposi tis:ergo ⁊ relationes pducētis cuius rō assignať qꝛ relationes producti possunt distingui pro pter distinctas rōnes pducēdi: que sunt in pducente. lʒ sit idē suppositū producēs sicut pdu- ctio artificialis ⁊ naturalis di- stinguunť p pͥncipia pductiua scʒ p artem ⁊ naturā:lʒ ista cō- currant in eodē supposito rela- tiones aūt producti nō possunt ita concurrere in eodem suppo sito ⁊ vna psona sed sunt distin cte personaliter: quia pductuʒ est p se subsistens ⁊ suppositūʒ. Alia rō pʒ ex supiori rōne in so lutione qōnis qꝛ nō pōt idē pro duci duabus pductioibus tota libus licet idem possit pducere duabus pductioib⁹ totalib⁹ et ideo relationes pducti nō plu rificātur in eodē licet relatioes producētis possint plurificari. 2.di.primi.q.7.Bb

¶Reťones in creaturis sunt ac cidētia loquēdo de relationib⁹ creaturarū ad illa ad q̄ depēdēt essentialiter ad quecunq; autē essentialiťr depēdet. a. ipsa depē dentia eius essentialis nō est si bi accidēs:hoc est non est aliud realiťr et tūc illud quod adducit de.5.tri.c.5 . ꝙ in rebus creatis illud qd nō ŝm subam dr restat ⁊c.exponēdum est ŝm accidens dici: qd nō per se predicatur in qd ⁊ cū hoc est et mutabile: nō tñ manēte fundamēto sʒ p mu tationē fundamenti.⁊ pͥa con ditio deficit in pdicatis essentia libus:vel potius in substātiali bus dictis de creaturis.secūda cōditio deficit in relationibus diuinis.sed ambe cōcurrentes sufficiūt ⁊ ita pōt exponi vltima auctoritas. de.16.c.qꝛ illa sunt accidētia in his ad que dicitur deus hoc est sunt simpliťr muta bilia:nō tñ amissibilia:⁊sunt di cta accidētaliťr:hoc est nō essen- tialiter de substātijs: ⁊ vna ɔdi tio deficit in relationibus diui nis.1.dist.secundi.q.4.J.P

¶Reťo hʒ ppͥū suum inesse si cut dicit Aui.3.meta.et tñ nō se quiť cōpositio istius generis ex aliquibus essentialiťr iclusis: qꝛ etiā quantitas hʒ suū inesse qd non est de rōne sui generis for- maliter ⁊ tñ non est cōposita cō positione respiciente naturam generis hoc aūt iō est qꝛ passio inest rei cui⁹ est ⁊ nō est de p se in itellectu illi⁹ qd tñ magis vř esse verū de passione ꝙ̄ relatio- ne.1.dist.secundi.q.5.J.G

¶Reťo hʒ suā distinctioneʒ in suas spēs:sicut aliud genus hʒ distinctionem in spēs suas ⁊ tñ illa non innotescit nisi per fun- damenta propter modicā enti- tatem suam:quam hʒ in funda mentis suis ita etiā est in alijs accidētibus que habēt maiorē entitatē ⁊ realitatē ꝙ aliqñ di- stinctio sit per extrinseca et per illa cognoscitur distinctio itrin seca que est in eis.est tamen for malis intrinseca:sed non inno- tescit nisi per extrinseca.1. disti. secundi.q.5.J.D

¶Reťo nāe ad pͥmū efficiēs ē

ei cõsubstãtialis: qꝛ nõ posset ea dem natura esse: nisi haberet relationem ad primũ efficiẽs sed ad scdm efficiẽs est relo tm accidẽtalis qꝛ posset natura manere eadem sine habitudine ad quodcũqꝫ efficiẽs secundũ ꝛ de ista materia dictũ est diffuse pri

q.5. ma dist.2.li. Quomodo relatio creature ad deũ efficientẽ est eadem creature ꝛ quomodo non est eadẽ: qꝛ eadem vere: ꝛ realiter nõ eadem formaliter.8.dist. tertij.q.vnica.f.E.

¶Relatio non est in essentia sicut forma in materia sꝫ si psona est ibi relatiua tũc relatio est in essentia. sicut ꝓprietas suppositi est in natura. Esse aũt in aliquo vt suppositũ vel rõ suppositi in natura nihil infert de esse I forma: vt i materia lꝫ qñ natura est imperfecta ꝓprietas individualis aliquo modo informet naturã.5.dist.ꝑmi.q.2.f.S

¶Relatio q̃ quãtũ est ex parte fundamẽti esset actualis ꝛ propter nõ entitatẽ termini est possibilis ipsa denominat frequẽter fundamentũ vel subiectum quasi actualiter inesset. Exẽplũ cõcedit ꝙ aia separata non est tm inclinabilis ad corpus: sꝫ ꝙ inclinat ad corpus ꝛ tñ non est ibi actualis inclinatio quia terminus nõ est in actu. sed ꝑ tanto actualiter denominat. quia quãtũ est ex parte anime actualiter inesset.13.q.q.M

¶Relatio q̃ est accidẽs in creaturis ꝓpriã hꝫ accidẽtalitatem quia illa est ꝑ se res ꝛ nõ est illa res in qua fundat nec est res ꝑ se ens sicut substãtia. ita oꝫ dare ꝙ ipsamet ꝑ se sit res hñs ꝓpriã accidẽtalitatem. que nõ sit accidẽtalitas entis ad se sꝫ accidẽtalitas entis ad alterũ sicut eñ nõ est eadẽ entitas ad se et ad alteꝝ sic nec eadẽ accidẽtalitas accidẽtis entis ad se ꝛ accidentis entis ad alterũ.3.q.q.P

¶Relatio rõnis cum ente reali nũqꝫ facit vnũ ꝑ se qđ patet. qꝛ multominus facit vnũ cũ ente reali ens rõnis qꝫ passio cũ subiecto passio eñ cõsequit subiectum ex rõne subiecti. nullũ aũt ens rõnis cõsequit ens reale ex rõne sui.8.dist. primi.q.4.f.M

¶Relatio rõnis põt bñ fundari in relatiõe rõnis. sicut ista est vera loquẽdo de intẽtionibꝰ secũdis: genus est spẽs. hec intẽtio genus cõcipit sub intẽtione vniuersalior qꝫ spẽs qđ est vniuersale ꝛ cõcipit sicut differens specie ab hac intẽtione spẽs et ab hac q̃ est differẽtia et non hꝫ sub se ꝑ se inferiora nisi numera differẽtia. Nã hec intẽtio generis in colore ꝛ illa in aiali nõ differũt nisi numero solũ. Fundat ergo hec itẽsio q̃ est spẽs in hac intẽtione q̃ est genus. et rõ huius possibilitatis in relationibus rõnis est ista. qꝛ oẽ illud põt esse fundamẽtũ relationis rõnis qđ ipsa rõ põt cõparare ad alia possum aũt relationẽ rationis intelligere et eã ad aliã cõparare. ergo illa scđa relo fundat in relatiõe ꝑma relatio aũt equalitatis que fundat in potestate est tm relatio rationis sicut illud in fundamẽto est tm relatio rationis.6.q.q.f.X

¶Relatio rõnis põt esse noua in aliquo absqꝫ omni nouitate absoluti in ipo sufficit eñ noua cõparatio absoluti ad alterũ ꝑ actũ intellectus hoc mõ potest

deus dici dominus de nouo sine nouo absoluto in ipso.1.dist. quarti.q.5.§.R

¶Relõni rõnis repugnat pfectio simplr:qz est ens diminutū minꝰ hñs de entitate q̄ q̄dcūq3 reale:qz tñ in ꝯsideratiõe itellectus est habēs suū esse.q.q.§.D

¶Relationes reales sunt in triplici dña q̄dā sunt relõnes que hñt depēdentiā eētialē vt cause ad causatū alie sunt relões originis q̄ tñ nō hñt depēdētiā inter se:vt pñitas et filiatio in diuinis. Alie hñt depēdētiā accidentialē mutuo vt mouens z motum:motum eñ nō depēdet essentialr a mouēte:qz nō depēdet nisi rõne illius accidētis qd recipit q̄cq̄d eñ est de essentia moti p̄supponit̄ moꝛtui prime due relatiões repugnāt in eadē natura vel psona siue supposito secūde repugnāt in eadē psona vel supposito:qz nullū suppositum p̄ducit se:sed nō repugnāt:tñ in eadē natura si illa ē illimitata sicut p3 qd in natura diuina est p̄ducēs et p̄ductū:s3 relatiões tertio mō dicte nō repugnāt in eodē siue natura siue supposito:qz idē pōt acq̄rere sibi z efficere in se pfectionē suā accidētalē z sic accidētaliter dependere a se vñ:dico qd non repugnant ex rõne relationū oppositarū vt opposite sunt.s. qd nō possint fundari in eodē.s3 qz habent dependentiā essentialem.2.dist.primi.q.7.§.D.z.25. distinctione secūdi.q.vnica.XD. z.3.dist.primi.q.7.G.z.30. dist. primi.q.2.§.D

¶Relõ se ipsa refert̄ ad fundamentū nō eñ pōt esse absq3 fundamēto nec absq3 se sine cōtradictiōe ipō eñ existēte z fundamēto simul ambo sunt extrema illiꝰ relõnis q̄ est eius ad fundamentū ergo ipa nō est absq3 cōtradictione siue relatione eiꝰ ad fundamentū z ita sine cōtradictione nō pōt esse sine fundamēto z ita relatio illa.qua ad fundamentum refertur erit eadem sibi.1.dist.secundi.q.5.D

¶Relatiua tertij modi dicunt̄ ad aliq̄d qz alia sunt eoꝛū ita q̄ est p se differētia duoꝛū p̄moꝛū modoꝛū a tertio qz in p̄mis duobus modis ē relatio mutua.in tertio aūt nō est relatio mutua s3 alterū p̄cise refert̄ ad reliquū. s3 reliquū nō refert̄ s3 tñ aliq̄d est eiꝰ oēs aūt relationes creature ad deū ptinēt ad tertiū modum relatiuoꝝ igit̄ qualescūq3 sint ille q̄ sunt in vno extremo: non op3 alterū extremū ẜm aliquā relationē in eo terminare illas relationes.s3 pōt terminare p̄cise sub rõne absoluti z istd etiā p̄bat̄ ex intētiõe phi.9.me. t.c.13. c.7.vbi p̄bat q̄ actus est prioꝛ potētia diffinitione:qz potētia diffinit̄ p actū.si aūt actus refert̄ ad potentiā:tūc etiā econuerso actus diffiniret̄ p potentiam sicut dicit Poꝛ.c.de specie q̄ in relatiuibus mutuis necesse est in vtroq3 diffinitiõibꝰ vtrisq3 vti.30.di.primi.q.2.§.F

¶Relõ trāsit ẜm idētitatē z manet ẜm foꝛmalitatē et qz nō op3 verā idētitatē eē foꝛmalē qz foꝛmalis rō huius trāseūtis nō est foꝛmalr rō illiꝰ essentie in quā trāsit iō huic rõni foꝛmali cōpetit qd est huic p̄priū est autē ei p̄priū distingui realr ab oī relatiõe tā opposita q̄ disperata ei incōpossibili z iō cū hoc qd vere

 353

trāsit vere manet quātū sufficit ad distinctionē realē tā ab opposita relatiōe q̄ etiā a relatiōe disparata sibi incōpossibili.11. dist.primi.q.2.§.D

¶ Rem pduci inesse itelligibili nō est rē pduci in esse simplr tūc esset nō esset p illā potētiā qua deus dr̄ oipotēs.ꝛ ideo p illam potētiam que est oipotentia nō est res alia a deo primo possibilis.43.di. primi.q. vnica.§.B.ꝛ 36.dist.eiusdem.q.

¶ Remissio dei nō est p mutationē volūtatis ei⁹: qꝛ volūtas ei⁹ ꝛ in se ꝛ in actu volēdi tā absoluta q̄ inq̄tū trāsit super obiectū pmanet vniformis ꝛ p ꝯns si in eternitate vult aliquē puniēdū esse p aliquo tpe vult illū semp puniēdū p illo tpe nisi alıqd in creatura mutet nō sic autem de voluntate hoīs irati q̄ mutatur quātum ad actum volendi ꝛ nolendi.14.dist.quarti.q.1.Y

¶ Repugnātia mortalitatis ad beatitudinē nō est formalis repugnātia tūc em̄ in xp̄o nō potuissent fuisse simul qđ nō est verū qualis ergo est ista repugnātia inter illa duo.dicēdū q̄ non oīs oppositio est formalis:sed q̄dā virtualis vt si aliqua forma nata est facere aliquē effectum effectus oppositus illi effectui opponit causę effectus virtualiter. Exēplū ignis nō solum repugnat forme grauis͡ʒ effectui eius qđ est ferri deorsum. Causa em̄ virtualiter ꝯtinet effectū oppositū illi effectui ꝛ naturalr sequeret nisi esset impediēs.repugnat ergo vt in plurib⁹ mortalitas beatitudinis nō formaliter:s͡ʒ qꝛ effect⁹ vnius repugnat effectui alterius.ꝛ p ꝯns causa illius effectus.Beatitudo enim est causa immortalitatis in anima mortalitas igitur repugnat beatitudini quia repugnat ei⁹ effectui. 49. distinctione quarti.q.12.B

¶ Requirit cōtract⁹ virtualis in actione nō mathematic⁹ cōtactus aūt virtualis est q̄ aliquid in isto possit esse termin⁹ virtutis in illo qđ nihil est aliđ q̄ illud habere vtutē causatiuā alicui⁹ in illo: ꝛ isto mō de⁹ si nō esset citra orbem lune pn̄s esset centro terre: sicut dictum est in lib.primo dist.37.44.di. quarti.q.2.Q

¶ Rectitudo naturalis est libertas innata ipsi volūtati in qua necessariū est volūtatem fieri a deo:nec illa per peccatum corrumpitur.ꝛ ita iustitia originalis si ponat rectitudo naturalis volūtatis erit ipsa libertas eius:sed ista nō habet illos effectus q̄ attribuuntur iustitie originali q̄ si isti effect⁹ attribuātur vni qualitati medie iter naturam ꝛ virtutē infusam illam qualitatem mediam non est necesse ponere: quia quecūq̄ apparent incōueniētia de voluntate saluabuntur sine ea.29.distin.secundi.q.vnica.D

¶ Res creata q̄ nō manet nisi p instāns creationis annihilatio eius nō est in instanti:sed in tēpore habito instanti creationis siquidem post instans nō est aliquid in tpe indiuisibiliter immediatū:sed diuisibiliter tali.s.immediatione qua cōtinuū terminatū est imediatū suo termino ꝛ hoc mō mot⁹ est immediatus vltimo quietis:qꝛ post illud statim ē mot⁹ sicut diuisibile post

indiuisibile qđ est principium eius.12.q.q.j.J

¶Res sensibilis extra causat phātasma ꝯfusum: ⁊ vnū p accidēs i v̄tute phātastica represen tās.s.rē ſm q̄titatē:figurā:colorē ⁊ alia accidentia sensibilia.et sicut phātasma representat tm̄ cōfuse ⁊ p accidēs ita multi ꝑcipiūt tm̄ ens p accidēs: veritates aūt pure p̄cise sunt tales ex ꝓpria rōne terminoꝝ:inq̄tum illi termini abstrahunť ab oib⁹ p accidēs ꝯiunctis cū eis. Non eñ hec ꝓpositio. Omne totū est mai⁹ sua ꝑte.p̄mo vera est:vt totum est in lapide vel ligno: sed vt totū abstrahiť ab oib⁹ quib⁹ cōiūgiť p acc̄ns: ⁊ iō intellectus q̄ nūq̄ intelligit totalitatē nisi in cōceptu p acc̄ns:puta in totalitate lapidis vel ligni: nūq̄ intelligit sincerā veritatē hui⁹ p̄ncipij q: nūq̄ intelligit precisam rōnē termini p quā est veritas: paucoꝝ igiť est ꝯtingere ad rōnes eternas: q: paucoꝝ est habere intellectiōes p se: ⁊ multorum est habere cōcept⁹ tales p acc̄ns:sȝ isti nō dicunť distigui ab alijs per specialē illustrationē:sȝ p meliora naturalia:q: habēt intellectū magis abstrahētē: ⁊ ꝑspicaciorē vel ꝓpter maiorē inq̄sitionē:p quā eq̄ igenios⁹ ꝑuenit ad cognoscēdū illas q̄ditates:q̄s ali⁹ nō inquirēs nō cognouit. Et isto mō itelligiť illđ Aug. de vidēte in monte ⁊ vidēte iferi⁹ aerē nebulosum: ⁊ superi⁹ aerē sincerū.9.de tri.c.6.qui eñ tm̄ intelligit se p ꝯcept⁹ per accidēs:ipse est q̄si in valle posi tus circūdat⁹ aere nebuloso.sȝ qui separat q̄ditas intelligēdo precise eas ꝯceptu per se:que tamen relucēt in phātasmate cū multis alijs accidētib⁹ adiūctȝ ipse hȝ phātasma inferi⁹.s.aerē nebulosum: ⁊ ipse est in monte inq̄tū cognoscit illā veritatem ⁊ videt verū supra:vt istam veritatem superiorē in virtute intellectus increati q̄ est lux eterna.3.dis.primi.q.4.T

¶Respectu cuiuscūq̄ animati pōt poni q̄ habeat duo agentia vt quasi duo.q̄libet eñ forma vite est excellentior simplr̄ q̄cūq̄ forma mixtiōis. ⁊ ita quodcūq̄ inducēs formā vite opȝ esse ꝑfectius seipso vel alio vt p̄cise inducit formaȝ mixtionis. ⁊ ita lȝ ab eodē generet corp⁹ mixtū in planta vel bruto ⁊ inducať aīa: tamē ibi idē est quasi duo agentia:q: habēs in se rōnē ꝑfectioris ⁊ imperfectioris agentis.11. dist.quarti.q.3.j.Aa

¶Respect⁹ est essentialiter habitudo iter duo extrema: ⁊ ideo sicut tollere terminū ad quē est respect⁹:est tollere vel destruere respectū:ita tollere illud cui⁹ est respect⁹ est tollere respectū ⁊ destruere rōnē respectiuā:non ergo q: accidēs respectiuū ē accidēs.iō req̄rit subiectū vel fundamētū:sȝ q: respect⁹ ē respect⁹ iō req̄rit cui⁹ sit: ⁊ ad qđ sit etiā in diuinis.12.di.quarti.q.1.j.D

¶Respect⁹ extrinsec⁹ adueniēs pōt fundari sup fundamētū ex cui⁹ p̄ncipijs nullo modo egrediatur nec fundamentum eius primū opȝ determinari ad illū aliquo modo ex rōne sua ꝓpria: q: tūc nō esset respectus extrinsecus adueniens sed tātūmodo determinatur ad illum ab ipso agente.6.di.quarti.q.10.J

¶Respect⁹ finis nō ē illđ: a q̄ p̄n

cipia sumunt in aliqua scia: sed illud absolutū in quo fundatur respect⁹ z illō est eēntia hec.4. q.p̄olo.J.O

¶ Respect⁹ nō pōt magis intri︎sece aduenire fundamēto ꝙ ꝙ necessario sequat ip̄z posito ter mino: q: oīno nō pōt in esse fun damento circūscripto termino: q: tūc nō esset respect⁹ sȝ forma absoluta.6.di.quarti.q.10.B

¶ Respectu nulli⁹ est cā finalis aliq̄ nisi respectu cui⁹ est cā effi ciens: quia causalitas cause fi= nalis ē mouere efficiēs ad agē= duȝ dei igit ineffectibilis nihil est cā finalis: sȝ illud p̄imū di= ctū vulgatuȝ debet intelligi ꝙ de⁹ agit pp finē effect⁹: nō pp fi nem sui: q: nō est agēs sui.1.di. p̄imi.q.5.in solutione.1.q̄onis

¶ Respectus q̄ est p̄sentia sim= plex magis p̄p̄ie reducit ad ge nus vbi iter oīa gn̄a respectuū extrinsecus aduenientium: q: in pluribus cū illo respectu con uenit: z si forte non sit proprie in illo genere. sequit ꝙ decē ge= nera nō sufficiēter euacuarēt to tū ens q̄ð nō est inconueniens eo mō quo philosophi loquun= tur de rōnib⁹ eoꝝ: ū: q: non repu gnat sub ente inuenire aliqueȝ respectū: puta angeli ad lapidē qui nō hȝ aliquā rōnem respe= ctus in genere vt ipsi loquunt: nō tamē sequit ex hoc plura ge nera esse ꝙ decē: sȝ ꝙ rōnes eo= rum vel ratio alicui⁹ eorum nō assignat sub ratione cōmuni si cut posset assignari.10 . distin. quarti.q.1.J.R

¶ Respub nō oīa mala dȝ puni re sed q̄ cū hoc ꝙ sunt puniēda pōt ista potestas iuste punire ta lia aūt sūt q̄ corā iudice seculari sufficienter possunt p̄bari. Et ideo nō ledit respu. si diuinū iu diciū excedat iudiciū ei⁹ vt aliq̄ reseruent diuino iudicio super que nō pōt eē iustū iudiciuȝ rei pu. q: hō videt ea que patent. deus aūt intuetur cor.15. dist. quarti.q.4.J.F

¶ Restrigēdo diffinitiōeȝ ad q̄d p̄p̄ie dictū extra animā diffi= nitio sacramēti nō exprimit q̄d sacramēti: et ideo non pōt esse diffinitio eo mō quo est rō entȝ cōpleti extra animā sed eo mo= do quo diffinitio exprimit vnū cōceptū per se in intellectu siue ille conceptus sit rei extra siue rōnis: bene pōt diffiniri. z tn̄ et nō aliter diffiniunt oēs intētio nes logicales nō enim signant quiditates extra animā: sed tā= tūmodo cōceptus in anima: sed per se vnus z sic habere diffini tionē sufficit ad scientiaȝ p̄p̄ie dictam alioquin logica nō esset scientia in talib⁹ diffinitionib⁹ etiā inuenit gen⁹ differētia z p̄ p̄rium eo mō q̄ logicus loquit de genere differentia z p̄p̄io. q: inuenit p̄dicatū in quid z in quale essentiale z in quale acci dentale ꝯuertibile: z sic in rōne predicta ponit signum vt gen⁹ ex institutiōe: z efficax vt diffe= rentia sensibile vero vt funda= mentū relationis: gr̄a vero vel effectus dei gratuitus vt corre latiuum.1.di.quarti.q.2.J

¶ Resurrectio eoꝝ q̄ inuenient mortui in aduētu iudicis prece det duratiōe resurrectioneȝ illo rū q̄ inuenient viui: sicut illi vi= ui sȝ v̄ba apostolica p̄i⁹ rapiē tur obuiā: z ibi vt p̄babile ē sm Au. morient z subito post resur gēt: z sic postea resurrectio eoꝝ

seqnet resurrectionem illorum qui erunt mortui vt dicit Aug. Si sanctos q̄ reperient christo veniente viuentes eiq obuiam rapientur crediderim⁹ in eodem raptu de mortalib⁹ corporibus exituros ⁊ ad eadē mox immortalia redituros: nullas in ṽbis apostoli patiemur angustias. hoc expresse etiā videntur verba apostoli dicere. Mortui qui in xp̄o sunt resurgēt primi deinde nos ⁊c. vbi s̄m Augu. apostol⁹ in se ac etiā in illos q̄ secū viuebant trāsfigurabat psonas illorum q̄ inuenient viui. 43. dist. q̄r. q. 5. L

¶ Resuscitatio corpoꝝ ⁊ iudiciū possunt competere xp̄o homini vt imperanti licet imperio sub auctētico: q2 respectu illoꝝ pōt habere dn̄ium minus p̄ncipale saltem accipiēdo resurrectionē p illis p̄ambulis q̄ fiūt ministerio angeloꝝ: q2 xp̄s habet imperium efficax respectu potestatꝫ angeloꝝ similiter habebit iperium efficax illi⁹ sententie ferende etiā ipse s̄m naturam humanā 48. dist. quarti. q. 1. G

Sacerdos intendēs facere qđ facit ecclesia legēs distincte verba canonis a principio vsq ad finē vere cōficit nec est tutū alicui se reputare valde peritum de scientia sua: ⁊ dicere volo vti precise istis verbis pro consecratione sanguinis: sed securior est simplicitas: volo ista verba proferre sub ea intētione sub qua xp̄s instituit ea esse p̄ferēda: vt q̄ ex xp̄i institutione sunt de forma dico vt de forā ⁊ que ad reuerentiam. 8. dist. quarti. q. 2. E

¶ Sacerdos ita dimittit peccatū in penitētia sicut i baptismo ⁊ ita absoluit sicut baptizat: q2 vtrobiq simpliciter verum est q ministrat sacramentum: effectum aūt sacramēti ministratr causat: q2 aliqđ causat ad quod s̄m dispōnē seu pactionem dei regulariter sequit̄ effect⁹ sacramēti. 14. di. quarti. q. 4. R

¶ Sacerdos priusq̄ cōsecret tenet laborare vt si extra peccatū mortale si aūt contingat q post cōsecrationem ante tamē cōicationē occurrat sibi memoria peccati mortalis olim cōmissi: de q̄ nō p̄cessit penitētia interior vel exterior tenet̄ tūc habere pniaꝫ interiorē antequā p̄cipiat: ⁊ differre penitētiā exteriorē donec occurrat opportunitas cōfitendi. 9. distin. quarti. q. vnica. E

¶ Sacrꝫ ex ṽtute opis opati cōfert grāꝫ: ita q nō reqrit̄ ibi bonus mot⁹ iterior q̄ mereat̄ grāꝫ sꝫ sufficit q suscipiēs nō ponat obiecem sꝫ in illis actib⁹ veterꝫ legis nō conferebat̄ grā ex hoc solo q effect⁹ nō poneret obicē sed tm̄ cōferebat̄ ex ṽtute boni mot⁹ iterioris tanq̄ meriti. 1. distinctione. quarti. q. 6. R

¶ Sacrm̄ p̄ncipale legis euāgelice p qđ. s. intrat̄ in ei⁹ obseruātiam debuit esse nouū ⁊ p̄priuꝫ illi legi: vt p̄us dictū est in. q. de institutione sacri in cōi. distin. j. Debuit etiam istud sacrm̄ esse euidēs i significatiōe: q2 ista est lex veritatis euacuās vmbraꝫ. Et debuit esse copiosum in grē collatōe q2 hec est lex grē. Jo. j. Grāꝫ ṽitas per iesuꝫ xp̄m facta est. Debuit etiā esse facile: q2 iugū xp̄i suaue est ⁊ on⁹ ei⁹ leue. Matth. 7. Iteꝫ debuit esse cōe: q2 deus ad legem Moysi elegit vnum populum tm̄ sed ad no-

nam legē totū mundū. In oēm terrā exiuit ꝛc. hec q̄ttuoꝛ inueniunt in vno. scilʒ in ablutione cum verbis: q2 hoc euidēter significat mūdationē aīe que est effectus pncipalis ꝛ dat gratiā copiose. vñ in psalmo dicitur aq̄ refectionis. Super aquā refectionis. educauit me. Est et facilis. q2 nullo mō periculosa sicut fuit circūcisio ꝛ cōis omni sexui ꝛ etati. 3. di. quarti. q. 4. 3. B

¶ Sacrm̄ nō hʒ aliqua v̄ba pro forma. q2 tūc nō esset sacramētum pmanēs cū v̄ba nō pñt eē nisi in successiōe. th̄ ipa cōsecratio sacri cōsistit in fieri ꝛ iō. req̄rit aliquā formā v̄boꝝ sed illa nō est forma sacri sʒ cōsecrationis sacri. ꝛ pro, tāto illa pñt dici verba sacr̄alia. q2 ad sacrm̄ ptinētia. tā q̄ forā cōsecratiōis ei⁹ q̄ cōsecratio est inceptio sacr̄alis. sed non dr̄ sic sacr̄alia sicut verba baptismi. illa eñ sunt sacr̄alia q2 forma sacri. Si aūt olno q̄ras q̄ sit forma hui⁹ sacri: dico: q̄ ipe speciesvisibiles sunt materia. i. proximū fundamētū relationis significatiōis. et ipsa significatio ē ibi for̄ale sicut in alijs sacris. Et si queras qd̄ est in hoc fundamēto tanq̄ materia. alind tā q̄ forā. Respondeo q̄ nō est hic alind tā q̄ materia ꝛ aliud tā q̄ forā sicut ē in alijs cuius rō est. q2 istud est permanens. ꝛ ideo nō pñt aliqua verba ad eius essentiā pertinere. in quocū q̄ autem sacr̄o distinguit materia ꝛ forma signū visibile dr̄ esse materia. v̄ba vero forma. 8. dist. quarti. q. 1. G

¶ Sacrm̄ vt est bonū mr̄imoniū non accipit p sacr̄o noue legis. q2 illud ē sensibile. ista autē indissolubilitas est qd̄ spiritua le in mētib⁹ cōtrahentiū. sacrm̄ etiā mr̄imonij statim transit. q2 cōsistit in fieri. ista autē indissolubilitas manet ꝛ est in eē quieto. non in fieri. sacramentū etiā est dispositio ad grām indigne suscipiētibus. nō autem ista indissolubilitas. hoc eñ est intrinsecū bonū oīs matrimonij noue legis. ita q̄ impossibile est esse matrimoniū formalr̄ sine illo. qd̄ est forma eius. sed alia duo bona nō sunt intrinseca matrimonio nec necessaria ibi formaliter: sed sunt ibi in obligatiōe. et virtualiter bonū quidē fidei seruāde in actu reddendo coniugi qd̄ suum est. et non dando alteri alienū. est eñ necessario in obligatione: et quātū ad negatiuā saltem est ibi obligatio semp. et ad semp. quātum autē ad affirmatiuā dicet insequēti di. ꝛ ideo non seruans fidē peccat mortaliter. 31. dist. quarti. q. vnica. B

¶ Sacrū ministeriū reqrit mūditiā mentis ꝛ carnis. pspicacitatē intellectus. ꝛ fauorē affect⁹ ad q̄ oīa disponit continētia. et ad eorum opposita frequentia carnalis act⁹. nec in hoc dʒ aliquis dicere ecclesiā sibi preiudicare in suo iure. q2 ecclesia cōiter non cogit aliqnem ad susceptionem ordinis sacri. et satis publicauit. q2 post talem ordinem susceptū suscipiens est inhabilis ad cōtrahēdum. igitur volūtarie incurrit talem inhabilitatē. 37. dist. quarti. q. vnica. infra. B

¶ Salomō sic pessim⁹ ꝛ ingratissim⁹ hō deo suo. nō solū i hoc peccauit. q2 alienigenas duxit cō-

tra legē ēt de gentibus spāliter phibitis sicut in multitudine mulierū siquidē habuit fm vnā lrāz.700.vxores quasi reginas ₇.300.concubinas cū tm̄ diceret lex specialiter de rege Deuter. nō habebit vxores plurimas q̄ alliciāt animum eius.qđ forte specialiter dixit Moyses pper malitiā istius puisaz vt si nō cō pescerēt saltē pfunderet ne alij etiā eū imitarent ₇ qđ peius est copulatus est eis amore ardentissimo in tm̄ vt faceret eis idola ₇ tēpla ad colēdū deos suos vñ nō sine cā subiūxit Moyses vt supra q̄ alliciāt animū ei⁹ et hec oīa aggrauat singularis ingratitudo sapiētie eminētis sibi subito adeo cōcesse:ita q̄ ista auctoritas non requirit responsionem sed solam detestationē. 39.dist.quarti.q.1.G

¶Sancti patres in limbo purgati fuerūt a peccato originali ₇ tm̄ clausa fuit ianua vsq₃ ad solutionē pene debite ita eñ determinauerat de⁹:q̄ lʒ accepta ret passionem xpi puisam ad remittendū culpā originalē omni credenti et credituro illā passionem nō tm̄ remittebat penā illi peccato debitā.s.carentiā visionis diuine propter passionē preuisam sed pter ipsam exhibitā ₇ ideo sicut illis patrib⁹ nō patuit ianua quousq₃ passio xpi fuit exhibita: ita probabile est q̄ nec beate virgini.3. distinc. tertij.q.1.D

¶Sancti i patria nō habebūt situm in celo nisi erectū nō aūt sessionis nam inclinatio partiū videt repugnare agilitati sed erectio siue statio videtur esse situs cōueniēs corpori inquātū est instrumentū anime:q: tunc magis aptum est ₇ promptum ad operationem vnde et iacere magis videt esse situs naturalis corpori humano q̄ sedere qđ includit curuitatē partium. 49.dist.quarti.q.14.L

¶Sapiētia nō est spēs generis vt trāsfert ad diuia nec fm illā rationē transfert:sed fm rōnem sapiētie vt est transcendēs.quō aūt tale pōt esse trāscendēs dictum est superius in sol.principali arti.3.Dubiū tm̄ est de hac sapientia:q̄ est in nobis.vtrū sit indiuiduū sapiētie trāscēdētis vel qualitatis?an alterius tm̄? q̄ nō vtriusq₃ videt:q: nihil idē cōtinet sub diuersis pdicatis dictis in qđ de eo nō subalternis. sapiētia aūt trāscendēs ₇ qualitas nō subalterna sunt.ergo ₇c. Itē sapiētia trāscendēs est passio entis.ergo ens non dʒ de ea in quid nec econuerso ex .dist.3. igit nec aliquid:in quo includt sapiētia transcendens includit ens in quid:q: tūc illud eēt ens p accidens includeret eñ essentialiter rōnē subiecti ₇ passiōis que non faciūt aliquid vnū p se sed tm̄ p accidēs.Si hec argumenta valent vnū videt dandū s.q̄ sapiētia in nobis vel sit tm̄ indiuiduum sapientie transcēdentis:vel tantū generis qualitatis.Nō videt dādū secundū: q: tūc nō esset in nobis pfectio simplr:qđ videt contra Augu. 15.de trini.c.4.Oīs circa nos creatura clamat ₇c.Si primū detur.ergo nō oīs habitus formaliter est i genere qualitatis. sed oēs sunt transcēdentes:qui importauit pfectionē simpliciter.8.dist.primi.q.3.Ee

¶Sapia est in re ex natura rei & bonitas est i re ex natura. rei sapiētia aūt i re formalr: nō est bonitas in re: qd pbat. q: si infinita sapiētia esset formalr īfinita bōitas & sapia in cōi esset formaliter bonitas in cōi. īfinitas em non destruit formaliter rōnē illi⁹: cui additur: in quocūq gradu intelligatur esse aliqua pfectio: q tn̄ gradus est gradus illius perfectionis: nō tollit rō formalis istius pfectiōis pter istum gradū. & ita si nō includit formalr: vt in cōi: nec vt īfinitū infinitū. Qd aūt nō īcludat formalr vt in cōi. hoc declaro. quia includere formalr est includere aliqd in rōne sua essentiali: ita q si diffinitio includentis assignaret: inclusū esset diffinitio: vl ps diffinitiōis. Sicut aūt diffinitio bonitatis in cōi nō hz sapientiā in se: ita nec infinita īfinitā. Est igit aliqua non identitas formalis sapie et bonitatis inquātū eaꝝ eēnt distincte diffinitiōes. si eēnt diffinibiles diffinitio aūt nō tm̄ indicat rōnez causatā ab intellu: sz quiditatē rei. g nō est idētitas formalis ex parte rei. Et intelligo sic: q intellectus cōponens istam. sapiē tia nō est bonitas formalr: non causat actu suo collatiuo veritatē isti⁹ cōpositionis: sed in obiecto inuenit extrema: ex quoruz ꝯpositiōe fit act⁹ verus. Et istd argumentū de nō formali idētitate: dixerunt antiqui doctores ponētes in diuinis aliquā esse predicationē verā per idētitatē q tn̄ nō esset formalis. ita ꝯcedo per identitatez veritatē esse bonitatem in re: nō tn̄ formaliter veritatem esse bonitatem. 8. di. pmi. q. 4. J. Q

¶Sapia lz abstrahat a sapiente: qd est operās: tn̄ adhuc sigt potentiā operatiuā vel principiū operatiuū & iō nō abstrahit summa abstractiōe: q: potētia operatiua aliquo mō concernit aliqd & pp talē ꝯcretionē aliqlē aliqliter ꝯcedit q sapiētia ē nata: nullo aūt modo q eēntia sit nata. 5. dist. pmi. q. 1. J. F

¶Scia dei q est in deo qdā pfectio absoluta est in eo ex natura rei sed ipsa non dr ars nisi ex respectu ad alia obiecta vel aliquoꝝ obiectoꝝ ad ipsam. lz ergo deus pducat creaturas vt artifex: hoc tn̄ non est vt in scia fundat respectus rōnis q sit rō qua pōt producere: sed tm̄ vt ille habitus absolutus qui dr esse ars inest ipsi deo. 8. disti. tertij. q. vnica. J. D

¶Scia est obiecti fm q abstrahit ab exn̄tia actuali: alioquin sciētia posset qnq esse & qnq nō esse & ita nō esset perpetua: sed corrupta re corrumperetur sciē tia illius rei quod falsum est. 3. dist. secundi. q. 9. J. B

¶Sciētiā esse vni⁹ partis: & ita q non possit esse alterius ponit imperfectionem in ea. similiter & in voluntate ponere eam esse vnius: ita q possit esse alterius obiecti: volibilis ponit in ea imperfectionē: tamē sciētiam esse vnius ita q nō sit alteri⁹: & voluntatē sitr: nullā imperfectionē ponit sicut & potētia est vni⁹ oppositi i actu determiate. qd pducit & non alteri⁹. Dissimile tamen est de potentia: et scientia: & voluntate p hoc q potentia videtur dici esse vnius oppositi tm̄: q: tātum possit in illud

et sciētia ⁊ volūtas. nō ita ꝙ tñ sciat vel velit illud. ſ3 si accipia tur simili modo ex vtraqꝫ parte equalis ē determinatio ex vtra qꝫ parte: q2 qđ libet istoꝝ ē actu vnius oppositi. nō amboꝝ: qđ libet etiā istoꝝ pōt esse vtrinsqꝫ ſ3 potentiā esse alicuius: hoc vꝫ significare potentialem habitu dinem eius ad illud.

¶ Sciētiā vel volūtatē3 esse eis vꝫ significare actualē habitudi nem ad idē: nihil tñ mali seqꝛ si sīꝫ mō accipiatur hic et inde: q2 tunc sicut ad scientiā scire: et ad voluntatē velle: ita ad potē tiam ꝑducere: nō aūt posse pro ducere: ⁊ sicut ad potentiā pos se ꝑducere: ita ad scientia3 pos se scire. et ad voluntatem posse velle. 39. dist. primi. q. 1. ſ. Q.

¶ Scia nō reqrit ordinē: deter minatū ad scibilia nec ordinem prioris nec ordinē posterioris: q2 pōt esse sine respectu prioris: vt obiecti: sine posterioris potē tia aūt requirit determinatum ordinē ad terminū vt prioris ad posterius: ⁊ iō sciētia de necessi tate extendit se ad omne ens: q2 omne ens est scibile: potentia aūt nō extēdit se (vt ad obiectū) ad omne ens. ſ3 tñ ad ens possi bile. qđ qūocunqꝫ sumendo pos sibile natū est esse posterius. Et ideo non est ad illud qđ non est natū esse posterius: ⁊ iō non ad illud: qđ est natum esse in perso na infinita ide3 illi persone. 20. dist. primi. q. vnica. G.

¶ Sciētia ꝑ quā anima reduciꝫ de potentia essentiali ad accidē talem est species intelligibilis ipsius obiecti. ⁊ de illa concedo ꝙ ipsa est principium actiuū re spectu considerationis. sed illa species nō est habitus: de quo loquimur: q̄ est qualitas dereli cta ex actibus frequenter elici tus. ista eñ species precedit na turaliter primū actum elicitum circa obiectu3 circa qđ est. Et. l3 ista spēs posset esse radicata in intellectu. ⁊ cum fuerit radica ta posset dici habitus. nō tñ est iste habitus qui generatur ex actibus freqūētibꝰ. sicut dictu3 est. ideo oīa verba q̄ loquuntur de specie tanqꝫ de habitu. non ꝓcedunt ad intellectum huius qōnis. nec etiam illa: que acci piunt scientiam pro ista specie. Distinctio istoꝝ habituū. s. ha bitus qui est species intelligibi lis. ⁊ habitus intellectui ꝓprie dicti patebit in. 2. lib. dist. tertia 17. dist. primi. q. 2. y.

¶ Sciētia realiꝫ referꝫ ad scibi le nō tñ vt consideraꝫ ab itelle ctu. 30. dist. primi. q. 2. G.

¶ Sciētia speculatiua: q2 nō ꝑfi cit hoīem ad bene operandū iō non cōnumeraꝫ inter virtutes cardinales. minus eñ est neces saria hoī ad recte viuendū hu mane qꝫ prudētia. ⁊ ētiqꝫ fides ad recte viuendū in pollitia ec clie. 34. dist. tertij. q. vnica. ſ. E.

¶ Sciētia stricte accipēdo ꝓ ha bitu acquisito ex speculationi bus: non est ꝓprie quo specula mur. sed queda inclinatio ad fa ciliter ⁊ delectabiliter speculā dum. illud aūt quo vt principio actiuo ex parte obiecti specula mur: est species intelligibili. 17. dist. primi. q. 2. ſ. y.

¶ Scđm Arist. ꝑmo ethi. vna hy rūdo nō facit ꝟ. sic vnus actus ⁊ siꝫr vnus euētus effectus for tuniti nō facit hoīe3 dici bene for tunatum ſ3 quādo accidit ei vt

In pluribus.21.q.q.J.F

¶ Scdo baptizās ignorās illū esse baptizatum prius:nō est irregularis non eī tenetur quicunq; sacerdos facere strictam inquisitionē an vetula baptizauit paruulū in domo:nunc aūt nō magis videt̄ ille, puniēdus: qui scdo baptizat:ꝛ ignoranter q̄ qui scdo baptizat:immo minus:qꝛ ille videtur querere salutē suam ne sit in dubio neq; eī auctoritas hui⁹ ca. qui bis videtur satis certa.nullus enim pōt īfligere irregularitatē toti ecclesie nisi caput totius ecclīe 6.dist.quarti.q.8.J.B

¶ Secūdū cōmunē pcessum et ordinē reuelant̄ maiora dei mysteria superioribus prinsq; inferioribus ꝛ ita superiores mittūtur ad inferiores loquendo ꝛ illuminando eos interius: ꝛ alij inferiores mittuntur exterius ad illa reuelata nuncianda hominibus vel explēda ꝛ ita non pēs cōiter mittunt̄ extra.10.di. secundi.q.1.A

¶ Secandū eandē rōnē formalem respicit spēs obiectū ꝛ tētio sicut eadē ratio formalis est tēdendi in illud ꝛ quiescēdi in eo sed differentia est:qꝛ illud obiectum est diuersimode approximatū.qꝛ absens vel approximatum imperfecte desiderat̄ presens aūt vel pfecte approximatum amat̄:sicut in naturalibus ignis magis ꝛ minus approximatus causat calorē remissum ꝛ intēsum:nō tñ calor in igne est minus ratio actiui in causando vel calefaciēdo hoc vel illd.26. dist.tertij.q.vnica.J.C

¶ Scdm ordinē substātiarū attenditur ordo q̄litatū,substātijs eī nobilioribus correspondēt qualitates nobiliores:nō autē sic corrndet ordo quātitatū:non eī semꝑ nobilior substātia est maior in quātitate maxima eī corpora in genere corruptibiliū sunt elemēta:ꝛ tñ sunt imperfectissima illud aūt videtur perfectius qd proportionaliter correspondet in sua pfectione perfectiori.12.dist.quarti.q.2.D

¶ Secūde rōne ex vi sue pductionis competit qd est notitia declaratiua:qꝛ est producta per actum meritorie exprimētis talem notitiam ꝛ ideo appropriate dicunt̄ de ea que pertinēt ad perfectionē cognitionis actualis:magis tñ proprie dicitur sapientia:sicut loquit̄ apostolus: q̄ ars sicut loquit̄ Augu.qꝛ ex productione sua magis est notitia declaratiua eternorum q̄ factibilium.1.q.q.U

¶ Secūdū veritatē illa diuisio qualitatis in quatuor spēs non est proprie generis in spēs sed est tm̄ ꝑm quosdā modos diuersos conuenientes diuersis qualitatibus:ꝛ forte eidem qualitati in se ꝑm essentiā possent cōpetere plures modi qui ponūtur in diuersis qualitatibus.6.dis. quarti.q.10.M

¶ Securitati vr̄ opponi timor: timor aūt vt̄ est de malo infligēdo vel de inflicto cōtinuando: precedēte tñ apprehensione talis mali.nec opꝫ q̄ illa apprehēsio sit dubia: vnde longe distat dubitatio ꝛ timor: non solū qꝛ dubitatio ptinet ad intellectū. timor ad appetitū:sed etiā qꝛ timor in appetitu non necessario preexigit apprehensionē dubiā mali.49.dist.quarti.q.6.P

¶Semp fuit miraculū vsq ad mortē in xpo qd sit fuerūt beatitudo & mortalitas ppter repugnantiaz effectuū & sicut hmōi dolor ptis sensitiue redūdabat vsq ad superiorē ptē aie: ita illd fuit miraculū ɔtra effectū btitudinis. 49. di. q̄rti. q. 12. G

¶Sēsibilia cōia solū faciūt ad modū imutandi ipsum sensum vel si cū sensibili pprio causet ppriam spēm: cōe sensibile (alioquin qūo pprie sentiret?) non tñ pōt istā causare sine sensibili pprio cōcomitante: nō quidem quin istud sit prius: q̄ qualitas sensibilis prio: & ita fm se possibile saparari ab illa sz nō prius in agēdum in sensum: & sic inq̄tum hmōi non est separabile a sensibili pprio: & forte ratio est: qz sensus est primo potentia receptiua sui obiecti pprij: et iō a nullo alio pōt recipere alium actū nisi prius nāliter sit in isto actu. 12. dist. q̄rti. q. 3. Cc

¶Sensibilia pñt immutare intellm p statu isto nō aūt mere itelligibilia nō qz illa nō sūt actiua nec qz itellect⁹ noster nō est passiuus respectu eoꝝ absolute sed qz p statu isto impedit̄ ne patiat̄ vl̄ recipiat a talibus immediate: amoto aūt tali impedimento tunc recipiet sicut erit i beatitudine tūc em̄ loquet̄ angelus homini beato et homo beatus alij homini beato sicut dictū est pri⁹ angelū loq̄ intellectualiter angelo: qz tūc fm promissum salua in Mat. erim⁹ sicut angeli dei: & ex hoc ptz q̄re doctor nō pt cāre sciam in discipulo non ppter defectū ꝟtutis actiue in scientia docentis: sed ppter capacitatē itellect⁹ discipuli p statu isto: p q̄ hz impedimētū ne sic immutet̄: qz p statu isto determinat̄ ad phantasmata sicut ad ipm imutantia sicut dictum est. 11. distinctione. secūdi. q. vnica. F

¶Sensus non discernit i aere spirit⁹ seu vapores ab aere. & tñ spirit⁹ vel vapores in aere non sunt eiusdē speciei cuz aere. 12. distinc. quarti. q. 4. I. B

¶Sensitiua et vegetatiua in hoīe eadē aīa est cū intellectiua ex. 2. lib. dist. 1. q. 6. & di. 16. & di. 11. ar. 2. q. 1. 44. dist. q̄rti. q. 1. A

¶Septē sunt pene canonice: vz delz: depositio: degradatio: infamia: irregularitas: excōicatio interdictum: & suspensio. 25. di. quarti. questione. 1. I. B

¶Sermo audibilis est signū rememoratiuū respectu ɔceptus ita q facta imutatiōe sensus ab ipo fmone & vlteri⁹ itellecta nā eius inq̄tū talis nā est intellectus cognoscens ipsum esse impositum ad significandum taalem nām ex collatiōe eius ad illud aliud intelligit illud aliud. nō ita q sermo per aliquaz formā causet cōceptum de aliqua re: sed sermo est p̄uius ad cōceptū de re q̄ causat̄ p ppriā speciē rei vel phantasma in anima qd patet: qz quantūcūq sermo pferret̄ si audiens nō haberet in se speciem rei plate null⁹ cōcept⁹ causaret̄ in eo de illa re. vnde per voces nō itelligimus res nisi quarū habem⁹ species sed q actuat̄ eas cōsideremus hoc est pp collationē signi ad signatū. 1. dist. q̄rti. q. 5. C

¶Si absolute pmittat̄ q̄cunq angel⁹ mal⁹ vti sua potētia cognitiua nāli pōt intelligere q̄dcunq

cunctis intelligibile causatum: et per consequens posset intelligere cogitationes cordium et mysteria gratie. ex quo posita sunt in effectu: sed sicut dicit magister lib. 2. dist. 7. multa possent ex natura sua que non permittuntur eis. et ita supponitur quod non permittitur angelo malo videre secretum cordis. et hoc modo et non alio possit videre corpus christi in eucharistia. sic ergo supponitur quod non permittuntur videre mysteria gratie. et sic exponenda est auctoritas Ambrosii de mysterio incarnationis non absolute quin quilibet angelus malus posset videre vel cognoscere integritatem marie tam in mente quam in carne eque sicut potest cognoscere tactum digiti ad digitum vel aliam intellectionem naturalem alicuius intellectus sed non fuit permissus propter certas causas ne impediretur redemptio nostra. si enim cognovissent nunquam dominum glorie crucifixissent. i. nunquam me redimi eius morte procurassent. 10. dist. quarti. q. 8. M

¶ Si accipiatur posse peccare pro fundamento illius respectus: quod quidem fundamentum est principium actus. cui annexa est deformitas potest esse pars libertatis huius: non dico libertatis absolute que abstrahit a creata et increata: sed est pars libertatis create. unde deformitas actus magis convenit libero arbitrio inquantum creatum quam inquantum liberum. 23. dist. secundi. q. unica. J. F.

¶ Si accipiatur actus prout distinguitur contra potentiam secundum quod s. actum et potentiam totum ens dividitur. sic actus non convertitur cum forma secundum hoc enim omne quod est extra causam suam est in actu. et secundum hoc etiam privationes dicuntur esse actu. unde cecitas dicitur esse actualiter in oculo carente visu sicut dicitur in. 4. et. 7. met. Si autem loquaris de actu secundum quod loquitur philosophus. 7. meta. s. secundum quod est actus receptus et actuans et distinguens. sic distinguitur contra receptivum et materia est receptivum illo modo. et non est actus. 12. di. scdi. q. 2. J. F. t. c. 5. 4. et 27. t. c. 23. et. 49.

¶ Si Adam fuisset damnatus pro illo peccato transgressionis non fuisset ita graviter punitus sicut multi alii peccatores. 21. di. secundi. q. 2. H.

¶ Si Adam habuisset alimentum nostrum fuisset mortuus senio. hoc de ratione alimenti patet: quia non quodlibet habet generari ex quolibet sicut ex termino. sed determinatum ex determinato. et ideo ex alimento puriori et meliori generatur melior sanguis: et ex sanguine puriori generatur caro solidior et permanentior. unde ex alimento corruptior et impuro generatur caro valde fluida. igitur impuritas alimenti Jesu christi respectu alimenti Ade fuisset in Jesu christo sicut in nobis causa extrinseca corruptiva: quia non fuisset ex parte alimenti ita perfecta restauratio sicut deperditio. Sed posito quod habuisset esum ligni vite fuisset ne corpus eius incorruptibile? Dico quod non: sed habuisset causam intrinsecam moriendi quia omnis virtus naturalis relicta sibi non preservata per aliquod donum collatum agendo in aliud naturale repatitur, et debilitatur: et tantum agere posset quod debilitabitur, intantum quod non posset sufficienter agere ad conservationem sui individui: ut patet de virtute nutritiva in nobis: que longa actione in alimenta et ex conversione divina tandem debilitatur ita ut non possit plus conver

tere: talis fuisset nutritiua xpi sibi derelicta. ideo tādē debilitata: nō potuisset amplius restaurare. igitur debilitas virtutis: impuritas alimenti extrinseci fuissent sufficiēs cā sue mortis naturalis. 16. di. tertij. q. 2. B

¶ Si Adā hodie viueret nō posset ducere aliquā vxorē. forte ēt post multiplicationē hūani generis si stetissent in innocentia fuisset phibitio in qbusdā gradibus vltra primū: sed in pncipio nō potuit fieri: qz nō erāt alie femine q̄ sorores. In lege mosayca erat phibitio q̄tū ad quosdā gradus vlteriores. vt pz leuit. 18. i lege aūt euāgelica fuit aliqn phibitio vsqz ad septimum gradū. pz p magrz in lra. sz sub Innocētio tertio restricta ē vsqz ad quartū gradū īclusiue extra de ɔsan. non debet. phibitio copule ɔiugalis q̄rtū ɔsanguinitatis gradū decetero nō excedat. assignat rōnē qm i vlterioribus gradibus iā nō pt absqz graui dispendio obseruari. post approbat ratificat p futuro. cū g in quiēs iā vsqz ad quartū gradū phibitio ɔiugalis copule sit requisita. f. p nos hoc in cōsilio. et infra. ita eā volumus eē ppetuā nō obstātibus ɔstōnibus sup hoc dudū editis vel ab alijs vl a nobis. i eodē. c. reuocat oēs phibitiones de cōiugio ɔhendo in tertio q̄rto gnē ɔsanguinitatis. de sobole suscepta ex scdis nnptijs cognatiōi viri prioris de nō copulādo: q̄ phibitioes multas difficultates inducebāt (et vt dicit) aliqn periculū animarum 40. dist. quarti. q. vnica. D

¶ Si ad pleitatē ppositiōis sufficit q subiectū includat in suo intellectu cām ihērētie pdicati ad subiectū nō reqrat q subiectū dicat cōceptū vnū: posset concedi q hec: xps est hō: semper fuit vera. Sz magis credo q requirit hoc plus. f. q subiectū habeat ɔceptū vnū. vel si nō: sz includat cōceptus plures opz q ratio eius sit in se vera anteq̄ aliqd verificetur de eo. 22. dist. tertij. q. vnica. f. D

¶ Si aliqs intellectus nō possit intelligere geometricalia i posset aūt alicui credere de geometricalibus: geometria esset sibi fides: nō sciētia: eēt tn in se sciētia. qz obiectū geometrie natū est facere de se sciētiā in intellectu pportionato. 3. q. plo. f. B

¶ Si aliqd est idē essentialiter essentie illd est actū i deo mere ex natura rei: hoc siue sit idē essentialiter idētitate adeq̄ta sicut in creaturis est illud idē qd intelligit p diffinitionē ei qd intelligit p diffinitū siue sit idem tanq̄ inclusum essentialiter in illo qūo illud qd itelligit p ptē diffinitiōis posset dici idē ei qd intelligitur p diffinitū. 1. q. q. 3

¶ Si aliqs itēdit i pncipio misse celebrare missaz: si postea est distractus: nō hz actualē intētionē: qn est distractus: ptz qz non intelligit tūc illud i actu. g nec vult illud in actu: nec hz tātum intētionē habitualē: qz talē habet dormiens. hz ergo se medio modo: hanc eius dispositionē dico intētionē virtualē: quia. f. virtute alicuius intētiōis prius habite actualiter facit oia que facit ex illa tanq̄ ex radice: ita quod illa intentio actualis fuit principiuz ordinatū ad omnes istos actus: hz in se virtualr in-

tentionē ppriā cuilibet istorū actuū: sicut intētio finis hʒ in se virtualiter intentionem pro ppriā cuiuscunq; ordinati ad finē. ꝛ p tāto manēte intētiōe cū iuscūq; ad finē ordinati manet ista itētio actualis pria ꝟtualr in oibus istis: hoc mō intēdēs ire ad sanctū Jacobum ex intentione huius finis ordinat multa alia necessaria ad illū finem exequēs aūt illa ordinata non semp cogitat d̄ sancto Jacobo nec de reuerentia eius: dico tamen q̄d semper merek. qꝛ vel hʒ intentionē eorū que sunt ad finem illū. cuius est prima illa intentio vel hʒ actus aliquos sequentes ex illis intentionibus: lʒ cū illis actibus ꝯcurrant aliqui actus distrahentes ꝛ ab intentiōe illa prima. et ab intentionib⁹ ppriis eoꝝ q̄ sunt ad illum finē: sicut declaratū est secundo libro dist. 41. et in. 3. dis. 15. vbi dictū est ꝙ forte martyres in actu sustinēdi martyriū non habuerūt intentionē: nisi istā virtualē: qꝛ imensitas penarū absorbebat fortevsum rōnis ista tamen ppessio penarū erat quidam effectus deriuatus ex intentione seruandi fidem dei ꝛ iō dū durabat passio: durabat semper ista intentio virtualiter sicut in effectu. 6. distin. quarti q. 6. J. A

¶Si alids extraxerit de religione aliquem iam obligatū ad religionē obligatione pfessionis tenek agere ad restitutionē: vt s. ille redeat ad religionē. Sed si aliquem dispositū ad intrandū retraxit ne intraret: qꝛ inter est inter habere et ppe esse: nō tenek ad tantā restitutionē religiōi ad quantā si fuisset in religione. sed tenek ad aliquā restitutionē: puta ad aliqualē inductionē alteri⁹ aliqualr equiualentis ad ingressum illi⁹ religionis. ꝛ hoc intelligendū est si illū retraxit intentiōe dānificādi religionē. si aūt intentione cōsulendi vtilitati proprie sine fraude non tenek religioni: sed in primo casu ꝛ in scdo tenetur psone quam retraxit: vt in persuasionib⁹. ꝛ aliis bonis spūalibus ad equiualentiam bonis illis in quibus illuʒ retrahēdo damnificauit. 15. di. q̄rti. q. 3. R.

¶Si aliq̄d posset eē ꝭm sel potentia passiua determinate ad aliq̄d gen⁹ physicū: ꝛ nō est determinate in potentia passiua ad aliquā spēm illius gn̄is: tūc ab eodem reducik illud ad actum illius gn̄is: ꝛ speciei: sicut si supficies. vn̄ superficies sit ex se determinata ad colorē ꝛ non sit ex se determinata ad albedinē vel nigredinē. t̄n ab eodē agēte reducik ad actū coloris ꝛ alicuius colores qꝛ non est colorata: nisi qꝛ sic est colorata: ita dico hic ꝙ lʒ angel⁹ sit in potētia ad vbi in cōi ꝛ nō ex se determinat⁹ ad hoc vbi vel illud t̄n ab eodem agente reducitur ad hoc vt sit actualiter in loco et in hoc loco vel illo. illud aūt quo primo potest esse in loco est a deo producente ipsum super creaturā corpalē continentem. sed ex tunc potest reducere seipsum ad actū istum. 2. disti. secundi. q. 6. M.

¶Si aliq̄ mō gn̄atio est pri⁹ paternitate in creaturis. nō t̄n ēvt fundamētū: sed ipsa potētia generatiua siue nature que gene

rat est fundamētum.s3 est p̄uia vt dispositiua sine qua non exi stente paternitas nō inest ita q̄ ibi est distinctio sicut est iter di spositionem preuia3 ⁊ terminū cōpletum. Patet ergo q̄ ista rō distinctiōis nō manet i diuinis q2 ibi nō est generatio nisi com pleta ⁊ necessario secum ponēs terminu3 inesse nec est paterni tas ꝯñs communicationem sed ꝑpetue cōicationis.4.q.q.S

❡Si ante passionē aliq̄s iude⁹ ad p̄dicationē xp̄i vel petri par uulum suū baptizasset ⁊ nō cir cuncidisset. si paruulus fuisset mortuus saluatus fuisset: quia recepit gratiam in baptismo a prima enim institutiōe baptis- mus contulit gratiam.3.distin. quarti.q.4.j. F

❡Si arguat̄ mēsuratu3 nō pōt esse sine mēsura. Rn̄deo hoc ve rū est de mēsura rei in eē q̄ditati- tino:⁊ rō est q2 mēsuratum tale depēdet a mēsura tali ex.5.meta.c.de ad aliq̄d q2 refert̄ ad ip sum⁊ nō econuerso sicut scibile est mensura sciētie q2 sciētia de pendet ad ip̄m nō est aūt veru3 de mēsura accidētali q̄ ꝑ appli- cationē vel coextēsionē mensu- rat:sicut vlna mēsurat pānū p3 eñ q̄ quātitas panni nō depē- det a quātitate vlne:⁊ hoc solo modo motus primus acceptus ꝯm suā extēsionē successiuā cu3 relatione mēsuratiōis ad alios mot⁹ est mēsura eoꝝ per appli cationē vel coextensionem:non aūt ꝑ determiatione depēdētie eēntialis eoꝝ.48.di.q̄rti.q.2.J

❡Si articuli distinguant̄ quā tu3 ad ipsa credita:sic sunt.14. articuli. Si aūt distinguantur ꝯm numerum illoꝝ q̄ primo ar ticulos distinxerūt sic sunt.12. ꝯm numerum.12. apostoloru3. Si primo mō tenet̄:aut articu- li fidei sunt de deo tantū aut de deo rōne nature assumpte. Si primo mō hoc cōuenit tripl'r:q2 aut de deo rōne nature vl' essen tie.⁊ sic h̄r hic articulus. Credo in vnum deū. Aut rōne ꝑsona- rū ⁊ sic sunt tres articuli ꝯm q̄ sunt tres ꝑsone. Prim⁹. Patre3 omnipotentem. secūdus. Et in Jesum xp̄m filium eius vnicu3 dum nostru3 tertius. Credo in s.s. aut rōne effect⁹ dei. ⁊ sic sunt 3. articuli de deo. prim⁹ quātu3 ad creationem. Creatorem celi et terre. scōs quantum ad grati ficationem. Remissionem pctō rum. tertius quantū ad glorifi- cationē. Carnis resurrectione3 ⁊ vitā eternā. ⁊ sic habent̄.7. de deo rōne dei t\m. Aliqui t\m iclu dunt opus creationis in primo articulo q̄d pertinet ad vnitatē essentie. ⁊ vltimū opus diuidūt in duos articulos.s. Carnis re- surrectionē. dicentes vnu3 arti culum. et vitā eternā aliū. Sed prima di. est melior q2 apostol⁹ ponit vnū articulū de creatiōe ꝑ se ad Heb.11. Fide itelligim⁹ aptata eē secula v̄bo dei vt ex inuisibilibus visibilia fierent. Articuli ꝑtinentes ad deū rōne nature assumpte sunt ēt.7. Pri mus ꝑtinet ad ꝯceptionē q̄ con cept⁹ est de.s.s. scōs ad natiuita tē nat⁹ ē ex Maria v̄gine terti⁹ ad passionē passus sub pōtio pi lato. quartus ad descēsionē ad inferos. descēdit ad iferna. q̄nt⁹ ad resurrectōe3. tertia die resur rexit a mortuis sext⁹ ad descēsio ne3 ascēdit ad celos ⁊c. septim⁹ ad iudiciū ide vētur⁹ ē iudicare

vivos et mortuos.25.di.3.q.1.C
¶Si bltudo accipiat p aliqua pfectione pmanête vt pmanês quãtucũq intẽsa ppetuitas nõ includit in rõne ei⁹:qz quecũq pfectio pmanês et quãtacunq eadẽ et equalis põt esse p instãs vel cũ aliquo breui tpe.q et quã ta potest esse toto tpe.eque em perfecta est albedo vnius diei sicut vnius anni.1.ethic.49.di. quarti.q.6.M
¶Si beata vgo fuisset in cõceptione filii in summa plenitudi ne gre ad quã de⁹ disposuit eã puenturã si postea fuisset bapti zata nullã ibi gratiã recepisset de nouo:tñ baptismus nõ fuisset in signũ falsum vel incertũ: quia gratiã significaret:vel tũc fieri vel prius datã tunc inesse. 1.dist.quarti.q.6.J.M
¶Si beat⁹ dimitteret sibi posset in actũ peccati venialis sed nõ eẽt sibi venialis rõne pcepti qd hz de semp eliciẽdo illũ actũ beatificũ.et nõ diuersificãdo nõ solũ ad oppositũ sed nec ad disperatum.et pter preceptũ de semp operãdo optima esset sibi qcũq de ordinatio talis morta le pctm̃.21.dist.secũdi.q.1.J.D
¶Si bonus angel⁹ baptizaret in corpe assumpto cũ oĩbus pdi ctis cõditionibus tũc supponẽ dum esset verũ esse eius baptismum:qz nõ fieret nisi de pcepto dei:nec esset ille baptizatus ab angelo iter rebaptizãdus sicut Michael phibuit episcopo dedicare ecclesiã suã i monte gargano asserens eã a se dedicatã fuisse. Si etiã malus angel⁹ in corpore assumpto baptizet et cõ stat q esset de pcepto dei talis habẽdus esset pro baptizato:qz opz malum angelũ etiã inuitũ obedire deo.Sed non esset sine certa reuelatione super hoc ha bita credendum q malus ange lus vere baptizaret.Tum quia deus nõ ministrat sacra per exclusos finalr a salute. Tum qz si nõ esset arctatus de precepto diuino ad oppositũ supponendum est semper ipm fraudulẽter agere.nec cõplete facere ea q essent necessaria ad salutẽ ba ptizati pter inimicitiã quã hz ad salutẽ hoĩm ex inuidia pcedentem.6.dist.quarti.q.1.B
¶Si bonũ reddendũ vtute sacrificij nõ debeat sacerdoti pro se:debet tñ eccl'ie sm ei⁹ distri butionẽ:qz ipe ex ordine suo est nũcius sponse ad sponsum offe rens petitiões spãliter pro determinatis psonis:et ita dispẽsa torie vel dispositiue determinans eis illud qd pro talibus petitionib⁹ reddet.20.q.q.J.J
¶Si cã vltima determinatiõe ad aliqd determinata nõ poneret effectũ in esse.hoc nõ videre tur nisi pter impotentiã ei⁹ vt puta qz non sufficeret ex se:vel qz esset impedita ab aliqua alio vel propter mutabilitatẽ eius anteq intelligatur effectus po ni in esse.46.dist.primi.q.vnica.infra.A
¶Si cause intermedie actiue sint diuerse dispositiõis in agẽdo vel passiue diuerse dispositionis in recipiẽdo põt esse diuersitas effectuũ dato q in cã pma nulla sit mutabilitas vel nouitas aliquo mõ.21.q.q.Q
¶Si cecus miraculose illuminat tñ illuminat⁹ naturalr videt:qz hz formã creatã qua naturalr põt vti ad oparationẽ illã.

Jta si def itellectui isupnaturaliter aliqs habit⁹quo dato tāq̄ p formā sufficiētem intellectus pōt videre deū et cū ipse habit⁹ sit aliquid creatū ⁊ naturalr̄ p̄ficiēs intellectū sequeref q̄ per aliquā formā creatam possibile esset naturalr̄ videre deū: ꝫ nō sequif negādo talē dispositionē vel lumē p̄cedens: siue dicaf lumē siue habitus non curo: q: in quocūq̄ instāti p̄ori naturaliter in ipsa visione nulla est cā naturalr̄ prior ipā visione vsq̄ eā ad illud instās nature quo intellect⁹ videt nō hꝫ intellect⁹ vñ posset in istā visionē: sed tñ p̄cedit naturalr̄ ip̄e intellectus in se ⁊ obiectū qd̄ potest elicere ipsam visionē: q: nō est motiuū naturaliter p̄portionatū huic passo nec natū naturalr̄ mouere ipsum. 14. dist. tertij. q. 2. J. C

¶Si celū nūq̄ attereref q̄tū ad substātiā tñ attereref q̄tū ad efficaciā vel influētiā in ista iferiora generādo et corrūpēdo: quia post iudiciū cessabit ista influētia ⁊ quo ad hoc intelligi potest illud Cor. 7. preteribit figura hui⁹ mūdi. vel posset dici q̄ loquif de illo celo de quo loquif petr⁹ in canonica sua celi calore soluenf qd̄ nō itelligif nisi de celo elemētari. 43. di. q̄r. q. 1. D

¶Si certū est oēs velle beatitudinē hoc nō est actu amicitie volendo. s. actu beatifico illud. s. beatificari siue bīn̄ esse: ꝫ actu cōcupiscētie volēdo illud bonū sibi vt sufficiēs sibi bonū: q: nō est certū volūtates inordinatas hr̄e dilectionē ordinatā primi obiecti in se: sed oēs volūtates siue ordiate siue inordiate hn̄t voluntatē cōcupiscentie volendo sibi bonum actus aūt cōcupiscentie non potest esse actus fruitionis: q: omnis cōcupiscēs concupiscit aliū quē amat amore amicitie: et ita actus cōcupiscentie non est actus fruitionis sed solus actus amicitie. 1. dist. primi. q. 4.

¶Si cognitio domus sit nobilior domo extra tñ cognitio angeli in alio angelo nō est nobilior ipso angelo in se. q: accidēs nō est nobilius substātia. 1. dist. quarti. q. 1. J. R

¶Si corpora dānata erūt sine motu locali ita q̄ nō mouebunf de loco ad locum: tūc afflictiua erūt inequalia: ⁊ hoc est rōnabilius q̄ sint lequalia q̄ equalia: q: sic sunt pauciora miracula in dānatiōe eorū si eñ est afflictiuū equale: ⁊ tñ vnus min⁹ et alius magis punif. erit ibi p̄pe tuū miraculū. si aūt sunt mobiles: ⁊ trāfferanf de loco ad locū: tunc possunt transferri de vno afflictiuo i vno gradu ad aliud afflictiuū i alio gradu s̄m illud Job. Trāsibūt ab aquis niuiū ad calorē nimiū. Uel si erit eq̄le pōt dici q̄ est eis itrinsecū afflictiuū eorū vel p̄petuo cōtinuatiuū sicut cōcederetur modo de demonibus. 50. di. q̄rti. q. 6. J. R

¶Si ꝺ igne possit generari aer ⁊ aqua non p̄pter hoc sequif q̄ ignis in rōne termini a quo sit ens p accidēs: q: ista potētialitas ⁊ illa nō cōstituūt p se terminum a quo. ita etiā ex p̄te subiecti si habeat potētiā aliā ⁊ aliā nō sequif si ille potētie inter se accidunt. ergo habens illas est ens per accidens. 11. dist. quarti. q. 3. J. X

¶Si ꝺpēdereſ pugnaret alicui

creature repugnaret ei necessario p aliqd positiuu sz nulli pot repugnare qz ois entitas creata nō solū depēdet ad increatū vt ad causam sz ēt pōt depende re hac speciali depēdentia.1.di. tertij.q.1.J.D

¶Si de' cōcreasset anime nre spēs oim intelligibiliu3 adhuc esset in ea intellectus agens qz est pfectio naturalis eius: ⁊ ēt intellectus possibilis cōsimilr etiā ptz in xpo quilibet omnia viderit in verbo ab instanti sue natiuitatis in vtero:th fuit i eo intellectus agens:et possibilis: alias non fuisset pfectus ⁊eodē mō si vidisset oia in gñe ppio habuisse intellectū agētē ⁊ pos sibilem:ideo sitr posito qd ange lus spēs oim receperit ab instā ti sue creatiōis: ⁊ nō possit non esse in actu cum sit preuent' ab agente supiori th est pfectionis naturalis sue qd habeat poten tiā:qua possit in opatione sua3 si nō esset preuētus a superiori agēte.3.di.secūdi.q.11.J.B.

¶Si de' dicat formalr creator relōne rōnis vl ēt nulla relatio ne sed denominatione reducta ad genus relationis inquātū.s. terminat relōne3 in creatura si cut dictū fuit di.30. pmi.th nō ē creatiuus per relōnem rōnis ⁊ hoc intelligēdo nō de eo qd for maliter importat p hoc nomen creatiuus:sed de fundamento. sicut alıqd dr calefactiuum ca lore vt fundamento potētie ca lefactiue ⁊ nō relōne fundata i calore:⁊ rō adhoc posset tangi. qz nulla relatio rōnis potest eē formalis ratio qua aliquid pōt producere ens reale:qz ens ra tionis non est in aliq nisi vt th habet,esse in intellectu sicut co gnitum in cognoscēte hoc autē est diminutum respectu eē exi stentie realis:⁊ ideo fm illud eē non pōt esse causa alicuius secū dum aliquod esse realis existen tie quod est esse perfectius ne q3 producit naturaliter neq3 ar tificialiter.8.distinctio.tertij.q. vnica.J.G

¶Si de' imediate subtrahēdo manutenentiā suā annihilaret grām sine defectu voluntatis i operādo ista carentia non esset peccatū qz non esset carentia iu stitie debite voluntas eni nō est debitrix istius iustitie nisi inq̄s tum in potestate eius est cōser uare eam:ne scilicet demerito rie corrumpat eam: licet igitur maius malum sit priuatio gra tie q̄ priuatio iustitie actualis tamen ista potest esse a deo.non agente idest non conseruante: sed non primo non agente sed ideo nō agente qz voluntas de meruit illud pter quod deus subtrahit ɔseruationis sue ma nutenentiam,a'gratia:sz respe ctu illius priuationis rectitudi nis actualis:si est primum pec catum non est aliquod peccatū precedens vel demeritum:pro pter:quod de' posset se subtrā here vt illa rectitudo non insit: quātum est ex parte dei igitur nec pūatio grē est peccatu3 nisi inq̄tum est iustitie debite:qua volūtas demeritorie se puauit: l3 a deo non causante sit ista an nihilatio grē licet si ista annihi latio esset nō pter aliquā obli quitatem in voluntate priore ista non esset peccatum.37. di secundi.q.vnica.X

¶Si de' n cāt libere rectitudie3

360

que deberet esse in actu volūtatis create: et hoc ppter libertatē voluntatis sue nō aūt propter defectum volūtatis create non volūtarie cooperātis: nō est tūc cā peccati in voluntate creata: qz nō est ibi carentie iustitie debite nō eni est iustitia debita a volūtate creata nisi inqūtum in ptāte eius est recte agere ita q nulla itelligit subtractio cause prioris pp cuius defectū nō possit volūtas recte agere si igit deus esset prima causa nō agēs rectitudinem: actus nō rectus nō eēt pctm. 37. di. secūdi. q. vnica. X

¶Si deus posset hr̄e actū post tēpus nec hr̄et vnum actū stantē in eternitate posset recordari: et sic scriptura cōcedit eū3 recordari: i trenis: recordare dñe qd accidit nobis: inquantum. s. ille actus q in se nō est post tēpus ↄsiderat vt coexn̄s priori tpi: et nūc isti: et sic qsi post tēpus ange li aūt qz non oēs intellectiones habēt ppetuas possunt absolute recordari fatuum est eni dicere q lucifer nō recordatur se peccasse: nec boni angeli recordant tales actus itelligibiles habuisse. vel etiā aliqs exteriores circa corpus. 45. di. qrti. q. 3. s. M

¶Si deus voluntarie nō agit in aliq instāti nō necessario ppter hoc oportet eū3 expectare tempus vt in instāti determinato illius tēporis agat sed potest agere in tēpore in cuius pmo instāti nō egit: veru3 est igit q deus potest agere in instanti quicqd immediate agit sed non est necesse ipsum agere in instanti. 3. di. tertij. q. 1. B

¶Si de peccato ageret videret illicitū cōtrahere post votū pua tum cōtinētie quia simplr peccat mortalr in ↄtrahēdo cu3 intentiōe consentiēdi et cōsumādi actū carnalē: et ideo non pōt licite contrahere nisi cum intētione nō consentiēdi et p ↄn̄s intrādi religionē qn̄ ēt cōsumat videtur peccare mortalr quia cōtra votū suum ↄtinētie: et l3 fm aliquos post primum actū nō peccet mortalr in reddēdo: qz ad illud iam est obligatus vinculo fortiori peccat tamen mortalr petendo: quia nihil h3 iuris in hoc cū renūciauerit tali iuri in voto. 38. dist. qr. q. vnica. s. C

¶Si deordinat sensus in actu suo: p ↄn̄s deordinat intellectus: vtputa in freneticis et lunaticis in quibus est imaginatio cōfusa et etiā quo ad hoc potest esse causa deordinatiōis in volūtate pōt eni appetitū sensitiuū alterare vt magis iclinet ad hoc q ad illud et quia in viatore volūtas rationalis inclinat ad psequēdum qd efficaciter appetitur ab appetitu sensitiuo ideo hoc mō inclināt voluntatē planete et alia corpora celestia in nullo tamē necessitat absolute volūtas pp hoc: s3 ex sua libertate pōt cōtrahire. et ppter istā pnitatē ad sequēdum appetitū sensitiuū cōtra dictamē rōnis: quam cānt corpora celestia accidit frequenter astrologos vere prenosticare de moribus hoim puta q erūt luxuriosi vl p hmōi cōstellatiōes natiuitatis nō q ita eueniat necessario q nō posset aliter eēt de his q depēdet a volūtate rationali. si homo vellet magis sequi per volūtatem legem rōnis q sensus: s3 cogitationes hominu3 prone sunt ad

malū Geñ.8.⁊ ecclesiastes.j.p-
uersi difficile corrigūtur. ⁊ stul-
toꝝ ifinit⁹ est numer⁹.14. dist.
secundi.q.3.J.M
¶Si dicat aliqd derelictū ab
actu manere:illud nō est forma
liter pctm̄:q: pt stare in iustifi-
cato sicut habit⁹ vitiosus vł di-
spositio ad illū manet in iustifi-
cato subito:pꝫ q: in pncipio p-
nus est ad sequēdū illā inclina-
tionē habit⁹ vitiosi:ſꝫ pugnādo
ꝯ eā bn̄ meret ⁊ acquirit sibi ha
bitū in cōtrariū vñ magni pec-
catores nō statim qñ sunt iusti-
ficati habent illā paceꝫ quā ha
bent perfecti ⁊ exercitati in vir-
tutibus. Quicūqꝫ etiā habitus
velꝫ dispositio vitiosa derelinqre
tur ex actib⁹ desineret esse post
fluxuꝫ tēporis nisi firmaret per
frequētes actus:sicut vniuersa
liter ois dispositio ad habitū de
sinit esse cessantib⁹ actibus pfi-
cientibus habitū:ſꝫ illud a quo
peccator dr̄ peccator post actuꝫ
nō desinit esse p quātūcūqꝫ tem
pus lꝫ actus sites nō adijciant
semper enim in infinitum est
peccator postqꝫ cōmisit.14.dis.
quarti.q.1.D
¶Si eēnt due magnitudines q̄
ruꝫ neutra aliā excederet habe
rent vltra rōnē quātitatis fun-
dātis equalitatē vnitatē lꝫ di-
minuta ⁊ ſm quid qñ aūt est in
duobus suppositis eadem ma-
gnitudo numero tunc cum di-
stinctione extremorū est ibi vni
tas simplr̄ habet ergo simplr̄
extremoꝝ distictio ⁊ simplr̄ vni
tas forme ſm quā referuntur:⁊
ita verius est ibi illud qd̄ requi
rit ad relationē cōem q̄ si non
esset vnitas forme in extremis
nisi ſm quid nā relatio cōis hoc

habet generale cū alijs q relā-
tio requirit distinctioneꝫ extre-
moꝝ:ſꝫ hoc habet speciale q re
qrit vnitatē fūdamēti.6.q.q.Ee
¶Si ens pōt habere cōceptuꝫ
vł rationē cōeꝫ ad ens creatū ⁊
increatuꝫ est obiectū adequatū
intellectus nō q p abstractionē
illam sit obiectū intellectus:ſꝫ
q: a quolibet intelligibili po-
test abstrahi vna talis rō vel cō
ceptus:⁊ tūc nō distinguerētur
portio supior ⁊ inferior nec ēt i-
tellectus ⁊ volūtas formalr̄ per
obiecta si aūt ens nō posset hr̄e
talē cōceptū cōeꝫ si debeat assi-
gnari potentie nō organice que
se extēdit ad oē ens:aliqd obie-
ctum adequatum ⁊ primū illud
nō erit nisi essentia diuina in se
cōtinēs oēs ratiōes alioꝝ entiū
⁊ ad quā oia alia entia habent
attributionem: sed hoc falsum
est vt probatū est in primo li. f.
q essentia diuina nō pōt eē ob-
iectū primū ⁊ adequatū intelle-
ctus creati:ſꝫ solum intellectus
dei cui est proportionata et re-
spectu creati intellect⁹ est ipro-
portionata. Et si essentia diui-
na nō ponat esse obiectū primū
intellect⁹ creati cū ſm cōiter lo
quētes creato et increato nihil
posset esse cōe vniuocum sequi-
tur q potētia non organica nō
habebit vnū obiectū vni⁹ rōnis
⁊ adeqtū.24.di.ſcdi.q.vni.J.F
¶Si eē creaturaꝝ eēt respect⁹
ad summū bonū:nō soluꝫ esset
cōtradictio subtrahere pmū bo
nū:⁊ loq de esse creaturaꝝ:ſꝫ ēt
nō eēt itelligibile:q: nō est itelli
gibile ponere respectū subtra-
hēdo terminū respectus igit in
telligit Boeti⁹ de hebdo.q esse
creaturaꝝ sit absolutū:sed boni

tas apud eũ dicit quedã fluxũ a p̄rio bono:ꝛ veꝝ est ꝙ iste termi nus:fluxus:dicit respectũ:ꝛ iõ nõ põt cõpetere rei absolute: si ergo res ſm esse suũ nõ essent a primo bono:nõ essent bone inquantũ sunt:qꝛ inquantũ sunt nõ influerẽt a p̄rio bono: essent tamẽ bone per accidẽs si ſꝫ esse aliud fluerẽt a p̄rio bono sicut lapis si nõ esset ſm se a volũtate p̄mi boni:sꝫ tñ ſm duritiẽ:inquãtũ dur⁹ esset bon⁹:qꝛ a volũtate primi boni esset inquantũ durus:sꝫ nõ inq̄ꝫtũ lapis vł inquantũ ens ptꝫ igitur ꝙ accipit bonũ ꝓ respectu fluxus a p̄rio bono:ꝛ hoc etiã mõ bonitas in aliis entib⁹ a deo nõ est nisi: qꝛ sunt a volũtate primi boni: sed ista nõ est pfectio absoluta ꝛ intrinseca creature ꝛ iõ bonitas ſm aliã rõnẽ absolutã nõ dicit respectũ ad creatorẽ:sꝫ bonitas vt accipit ibi dicat.3.distinctiõe primi.q.5.J.L

¶Si essent due psone i mõstro essent sigillatim baptizãde vel simul baptizarent sub hac forma ego baptizo vos ꝙuis minister peccaret sine necessitate q̃ nõ posset de facili inueniri talis s.ꝙ nõ posset expectari sigillata baptizatio eorum essent tamen duo baptismi.9.dist.quarti. q. 2.infra.L

¶Si forma accidẽtalis creet vt ponit de grã ꝛ charitate bñ põt aliqđ subiectũ precedere qđ disponat ad illũ terminũ sicut hic p̄cedit aĩa: ꝛ lꝫ in tali subiecto non possit esse aliqua dispositio simplr necessitãs:tñ põt esse dispositio necessitãs ſm qđ et hoc est ex diuina dispõe: ꝛ sic põt ex poni magister ꝙ de⁹ posset dare talem potestatem: ministro vt ipse aliquã dispõnem causaret in aĩa q̃ esset necessitãs ad grãꝫ hoc mõ ꝙ de⁹ disposuisset vniuersalr sic disposito dare grãm sic etiã organisatio corporis est dispositio ad aĩam intellectiuã necessitãs:ꝛ hec potestas est superior ꝙ̃ aliqua alia que sit iam data ministro ecclesie nihil eñ operat minister in aĩa mediate vel immediate:ad qđ simplr necessario conferatur gratia:sicut in alia pte de animatione.1.di. quarti.q1.J.S.Mm

¶Si forma cõmunicaret nõ eadẽ numero:nec adeq̃ta ipsa ponere principiũ cõmunicãdi igit si mõ pfectius cõicet ipsa vł aliqđ pfectiuserit p̄ncipiũ cõicãdi illo mõ.7.di.p̄mi.q.vnica.M

¶Si fuissꝫ miraculũ ꝙ glĩa aĩe xp̄i nõ redũdabat in corpus:ne cessitas fuit ꝙ ptes corpis fluerẽt p sudorẽ.ꝛ alias cõsumptiones qꝛ actiuo ꝛ passiuo natura lib⁹ approximatis necesse est se qui cõsumptionẽ si alteruꝫ habeat dñiũ:sed in corpe xp̄i fuerunt calidum ꝛ humidum ꝛ aliqđ dñium vni⁹ sup alteꝝ virt⁹ nutritiua non sufficiebat ex alimẽtis restaurare deꝑditum ex mutua actione:ideo necessario fuit fluxũ partiũ ꝛ corruptio. 16.dist.tertij.q.2.J C

¶Si fuisset ꝓpagatio in statu inocẽtie:nõ fuisset peccatũ originale cõtractũ:ꝛ ꝓna ad cõcupiscendũ imoderate delectabilia sicut exemplificat. c.5. de naui fracto gubernaculo: ꝛ de equo fracto freno q̃ dimittit sibi ꝛ ex hoc exequtur motũ iordiatũ quẽ cohiberet illud frenũ.Sic ad ꝓpositũ p hoc soluit scḋa. q. qua

querit qd sit peccatū originale. Est eñ formalr carētia iustitie origlalis debite ꝛ nō qlitercūqꝫ debite sꝫ debite:qꝛ accepte l pri mo parēte ꝛ i ipo amisse ꝛ iō Adā nō hūit peccatū originale:qꝛ illud debitū non fuit ad ipm tradnctū p aliquē parentē sed ipse in se accepit illā iustitiā et actu suo amisit.32. di.scđi.q.vni.j.B

Si hostia cōsecrata a xpo in cena in pixide fuisset in triduo seruata pmansisset ibi eadē res pmo cōtenta.illud aūt in qđ pri mo fiebat cōuersio nec fuit materia prima nec accidētia nec cōpositū ex materia ꝛ accidēte.ergo cōpositū aliqd ex materia et forma substātiali.illud ergo pmāsisset i triduo sꝫ tūc ñ erat cōpositū ex materia et aīa intellectiua:qꝛ xps vere fuit mortuus in cruce ꝛ ita aīa itellectiua ĥe fuit sepata:sꝫ nō pōt eē simul separata ꝛ vnita eidē corpi.ex dis. 10.11.dist.quarti.q.3.infra.P

Si sacerdos nullo mō vellet baptizare nisi p actu baptizādi recipiat preciū.ꝛ sic sit pfecte simoniac⁹:qꝛ vēdēs sacrm ;nullo mō recipiēdus est baptism⁹ ab eo neqꝫ pro adulto.qꝛ peccaret mortalr ꝛ nō obligat ad recipiēdū sacrm:qñ nō pōt recipere sine peccato mortali.neqꝫ p paruulo suo.Esto etiā ꝙ null⁹ esset q̃ vellet baptizare in puincia.ꝛ si,arguas tūc exponit paruulum suū periculo damnationis.Rñdeo baptizet ipse si possit:vtpote si nō est mac⁹ vel mutus vel si ñ possit inuenire aliquē in baptizādo paruulū suū nisi emēdo baptismū3,dꝫ dimittere paruulū mori sine baptismo.qꝛ nō sunt faciēda mala:vt inde ve niant bona ad Ro.ꝛ qlibet magis dꝫ diligere se ipꝫ ꝙ primū: ꝛ per ꝯñs magis in seipso vitare peccatū mortale ꝙ in alio dāñatiōeꝫ:tñ ille casus:de difficili vel nunqꝫ cōtingeret:quin sine simonia cōmittēda ex pte baptizātis vel offerētis paruulū baptizādū possit baptism⁹ haberi si eñ ille sacerdos vellet vēdere aquā suam:ꝛ nullo mō aliter cōcederet eam potest ipsa emi. Esto ēt ꝙ sit cōsecrata:sꝫ nullo mō habēdo oculū ad cōsecratiōnē:qꝛ tñ valeret quātū nō cōsecrata.sic eñ lꝫ vēdere calicē cōsecratū:nullo mō oculū habēdo ad emēdū vel vēdendū cōsecrationē.si autē sacerdos nitat vēdere actū baptizationis pōt ille qui offert paruulꝫ emere: nō intēdens actū illū emere inquantū est sacramentale:sed la borē sacerdotis in illo actu: sicut cōducunt hodie sacerdotes ad celebrādū missas : nō vt ipsi vendāt ꝛ alij emāt actū celebrationis inquātū est sacrale qđ ab sit:sed ipsi vendūt laborē:ꝛ alij emunt eum:qꝛ opꝫ vnumquēqꝫ de suo labore taliter qualiter victare et vitā acquirere.5.dist: quarti.q.2.D

Si in martyribus expositis maximis tormētis intellectus habuit vsum suum hoc fuit ex speciali gratia creatorus.15.dis. tertij.q.vnica.j.D

Si instrumētū ponat pprie actiuū ad aliquē terminū neces se ē ipm hre formā aliquā itrinsecā actiuā vł in eē q̄eto añ oēm motiōeꝫ alteri⁹agētꝫ vł ifieri qñ totalr mouet a supiore agēte.si eñ neutro mō hēat formā actiuā nłlo mō,ppe aget.cū eñ act⁹

primus sit principiū actus scdi: qd nullum actū primū hʒ in se actiuū in suo ordine. in nullum actum scdm pōt in illo ordine. alioquin qdlibet posset poni. instrumentū respectu cuiuslibet: et posset dici q deus p muscam vt per instrumentū crearet angelum: qd nihil est. si em̄ alicui nature repugnat qd sit principium actiuū aliquarū actionū: nō est possibile q per potentiā quācūq sit principiū illarū. z si em̄ posset deus absolute creare frigus. non tñ posset per calorē. ita q calor sit in aliquo ordine cā actiua respectu frigoris vl in aliquo alio exēplo vbi ;talis eēt repugnātia ad agendū. Ex hoc p3 q instrm̄ si ponat ꝓprie agere ad effectū vel hʒ in se formā actiuā in eē quieto añ motionē sicut cā scda vel saltē in motiōe actuali recipit formaʒ actiuam qua agit in suo ordine agēdi. et hoc vel ad terminū principalē vel ad aliquā dispositionē preuiam vt sic vl'iter sit ista ꝓpositio vera. omne instrm̄ qd est ꝓprie actiuū. vel agit ad aliquā dispositionem preuiā termino principali. vel per aliquā formā intrinsecā attingit terminū principalē. lʒ in virtute principalis agētis: z hoc siue illa forma intrinseca precedit motionē: siue tñ insit sibi. dum actualr mouetur. 1. dist. quarti. q. 1. ʃ. Dd

¶Si in triduo eucharistia cōsecrata fuisset: fuisset ibi vera res eucharistie: et tñ non fuisset ibi aīa. 10. dist. quarti. q. 4. B

¶Si maleficiū est tēporale nō impedit matrimoniū nisi tēporaliter. presumit aūt perpetuū si per triēniū perseuerat. 34. di. quarti. q. vnica. G

¶Si māsisset status innocētie beata virgo z multi posteriores fuissent beatiores ꝙ multi precedentes vel ꝙ vllus precedētium. 19. dist. secundi. q. 1. ʃ. B

¶Si natura ista maneat ;eadē natura semper est capax beatitudinis z miserie. et p cōsequēs non est contradictio q cessante beatitudine q̄ est sibi accidens per accidens insit miseria. 49. dist. quarti. q. 6. ʃ. C

¶Si natura deponeret a vbo nullū absolutū in ea corrūperetur: z ita nō habuit aliqd absolutū qd esset necessaria rō actu depēdendi. sed absolutum fuit proximū susceptiuū dependentie: z sine illa manere pōt sicut sine respectu nō necessario cōsequēte potest manere fundamētum absolutum. 19. q. q. ʃ. Ff

¶Si nihil sit effectꝰ fortuitꝰ nisi illd ad qd causalitas celi ;pōt se extēdere tūc nō est necessariū cām inqrere nisi celū z mouens celū. et hoc vr ꝓbabile: qr nihil fortuitū vr in hoīe nisi illud ad qd causalitas celi se extēdit mediate vel imediate. lʒ primū nō credo eē verū: qr aliqd ē in hoīe ad qd causalitas celi nō pōt se extēdere sicut ē volitio: nisi occasionaliter mouēdo appetitum sensitiuū ꝓm cuius iclinationē apta ē volūtas inclinari: celū ꝙ qr non pōt volitionē attingere: nec etiā causas ad eius causationē cōiungere: ideo aliqd est in hoīe ad qd celi causalitas nō pōt attingere. Et si diceretur: z forte verū est q nullus effectus fortuitus ē in volūtate z cōiunctus volitioni p accidēs: sed tñ causalitas celi ad oīa alia se ex=

tendit:⁊ sic nõ opȝ aliã causam extrinsecã ponere nisi celũ ⁊ intelligentiã mouentẽ celũ ⁊ deũ mouentẽ mediate. ita ꝙ si Aristo. vr̃ dicere ꝙ tale principium sit deus: dȝ glosari verũ est mediate. Si autẽ aliquis effectus fortuitus ponatur inuoluntate cum celũ nõ possit talẽ effectuȝ attingere nec causas ad causandum ipm̃ ꝯiungere: nec aliqua intelligentia creata tũc opȝ aliquos effectus fortuitos in deũ reducere: qui oĩa ꝓuidet ⁊ cõiũgit cãs medias ad effect⁹ tales fortuitos causandos. 21. q. q. O

¶Si aliqs nõ est sacerdos ⁊ attẽtat facere vt sacerdos nõ solũ peccat mortal'r ⁊ nihil facit sed irregularis ẽ. vt hr̃ extra de clerico nõ ordinato ministrãte. c. j. et. 2. et vl'r quicũqꝫ exequẽs vel attẽtans actũ alicuius ordinis quem nõ hȝ irregularis est. 13. dist. quarti. q. 2. j. F

¶Si nõ erãt obligati ad legeȝ moysi nisi filij israel: alij gẽtiles potuerũt iuste viuere seruando legẽ nature. ⁊ tũc ipsi facti sunt sibijpsis lex. i. ꝑ legẽ nature scriptam i cordib⁹ eoꝝ interi⁹ dixerũt se recte viuẽdo: sicut iudei ꝑ legẽ scriptã: sȝ isti nõ bñ vixerũt sine omni grã: qꝛ gratia potuit esse in eis supposita hypotesi absqꝫ obseruatiõe legis mosayce. 28. dist. scdi. q. vnica. j. B

¶Si nullũ fuisset meritũ i ꝓle respectu iustitie: sed in parente solum illud non fuisset tm̃ sicut meritũ xp̃i q̃ fuit secũdus Adaȝ et tñ gratia q̃ confert per meritũ xp̃i in baptismo vel in alijs sacr̃is non ꝯfirmat recipientẽ. ẽ multominus suffecisset meritũ cuiuscunqꝫ parentis vel prolis ad cõfirmanduȝ in iustitia. 20. dist. secundi. q. 1. E

¶Si oblatio sacri inqꝫtũ oblatio sacri habeat efficaciã ꝓ illo pro quo offert necesse est ꝯcedere ꝙ oblatio facta a malo equalem habeat efficaciã sicut illa q̃ est facta a bono. Sed si multa alia ꝯcurrẽtia in missa ꝑ modũ oronis multũ faciant ad efficaciam misse. qḋ vr̃ probabile: qꝛ deuotio in vna alia orone non multo minus distat apud deũ a deuotione in quibusdã pertinentibus ad missam. ⁊ deuotio acceptat̃ ſm merita illi⁹ cui⁹ est deuotio. seqt̃ur ꝙ missa melioris erit melior. ⁊ tñ sacr̃m vtrobiqꝫ est eq̃le. 13. di. q̃rti. q. 2. j. P

¶Si oẽs respect⁹ haberẽt vnã rõnẽ cõeȝ quiditatiuã respect⁹ nõ poneret̃ nisi vnum gen⁹ respectiuũ ⁊ ita nõ nisi q̃tuor ꝑdicamenta. Si ẽ dȝ saluari; illa famosa diuisio ꝑdicamentorũ: qꝛ ſm Auic. 3. met. cogimur obseruare illã diuisionẽ ꝑdicamẽtoꝝ famosaȝ qua dicunt̃ esse. x. ꝗ̃ha lissima. cogimur inquaȝ ꝓpter phoꝝ antiquã auctoritatẽ: cui nõ dȝ facile ꝯtradici: necesse est dicere ꝙ respectus habeat sufficiẽtes rõnes formales sufficientes inquã ad distinctionẽ generũ. hec aũt differẽtia sufficiens ad istud q̃ ꝓbabilius colligitur ex dictis auctoꝝ est respec: ⁹ extrinsec⁹ ⁊ intrinsec⁹ adueniẽs: vt ille dicat̃ itrinsec⁹ adueniẽs qui necessario consequit̃ ambo extrema in actu posita: vel qḋ idẽ ẽ: necessario ꝯsequit̃ suũ fundamẽtũ termino nõ excluso sed posito extrinsec⁹ aũt est qui nõ cõsequit̃ necessario extrema ẽt ambo sit in actu posita. Et tũc

illa sex pncipia de quibus agit auctor sex principiorum. p tanto nō sunt spes relationis. qr relatio dicit respectū intrinsecus aduenientē. illa aūt dn̄t respectum extrinsecus adueniens actio. ḡ erit respectus extrinsecus adueniens. 13. dist. quarti. q. 1. C.

¶ Si pctōr oino nullā penitentiā velit recipere a sacerdote impositā. dicit tn̄ se hr̄e displicētiā de pctō cōmisso: ꝛ firmū ppositū nō recidiuādi. absoluendus ē ꝛ nō est respuēdus ne cadat in desperationē: ꝛ nūciāda est sibi pena q̄ esset p pctis faciēda: et qd eā in se vel in equalēti absqꝫ impositiōe studeat adimplere. aliodn soluet ad plenū l purgatorio. hec mia satis cōsonat illi pphetie. Esa. 42. de xp̄o quam Matth. 12. c. recitat. arundinem quassatā nō confringet: ꝛ lignū fumigās nō extinguet. arundo quassata est pctōr quassatus tētationib⁹ ꝛ peccatis. lignū fumigās est lignū nimis humidū ex pctis. tn̄ aliqd hn̄s de igne charitatis: ꝛ hic extinguit̄ si p duritiā sacerdotis ad nimis difficile obliget̄. s3 nō extinguit̄ si predicat̄ sibi qd op3 eum hmōi vel alibi penā soluere: ꝛ qd studeat hic tantā penā soluere: quanta pctis ꝺebet̄: ne alibi acrior exigatur. 13. dist. quarti. q. 1. M.

¶ Si oēs tres psone agerēt fm vltimū potētie sue ad assūptiōem illi⁹ nature: nō possent agere ad assumptionē eius a trib⁹ q̄ eēnt tres termini triū assumptionū. s3 ad assumptionē eius ab aliq̄ vna q̄ termiet. ita q̄ l3 tres agāt vna tn̄ terminat eā. Et cū q̄ris: a q̄ igit̄ sumet̄. dico q̄ ab illa ad quā tres vniūt eā actiue. ꝛ si dicas q̄ pn̄t simul agere q̄liter ad psons ad vniēdū eā sibi. nego: qr impoīe ē vt simul vniat̄ plurib⁹ qr impossibile est totalr depēdere dependentia eiusdem rōnis ad plures psonas: cū sit nata terminari ad vnā psonā: ꝛ ad incōpossiblia non possunt persone simul agere. 1. di. tertij. q. 2. C.

¶ Si psona diuina ē absoluta solutū terminat depēdētiā illi⁹ nature. Si aūt ē relatiua dico q̄ ꝛ si relatiua inq̄tum tale non possit terminare depēdētiā causati ad cām: pōt tn̄ terminare depēdentiā q̄ est alteri⁹ rōnis: illā s. q̄ est nature ad suppositū inquantū suppositū. ad terminandum eīm illā depēdentiā sufficit quecūqꝫ entitas q̄ pōt eē ppria rō suppositi ꝛ talis ponit̄ entitas relatiua. 1. dis. tertij. q. 1. M.

¶ Si p cōicatōem idiomatū opatiōes hūane vere dicant̄ de v̄bo tn̄ actus pprij v̄bi in natura diuina nō erāt in ptāte illi⁹ hōis vt ipse inq̄tum hō posset mereri actib⁹ illis: non enim xp̄s in hoc nobis meruit q̄ fili⁹ dei q̄ erat in carne creauit alas cū pr̄e et s. s. Et ita ad ppositū nō merebitur volūtas mea. q. s. s. quocūqꝫ cōiunctus ei causet in ea actum diligēdi. 17. di. primi. q. 2. J. Qq.

¶ Si poīe eēt q̄ calor ignis idem ceret in spēbus consecratis fm gradū repugnātē pani q̄ adeēt: ꝛ tn̄ quātitas oino eadem q̄ pri⁹ maneret corrumperet̄ eucharistia. qr eucharistia nō cōsistit in sola quātitate. s3 in alijs accidētibus necessario ꝯtib⁹ subas cōuersas. Et p ꝯn̄s in inductiōe illius caloris incōpossibilis rediret suba de facto p potentiam diuinā. 21. dist. quarti. q. 6. S. F.

¶ Si potētie sensitiue nō sunt i pedire spēs sensibiles veraciter repn̄tāt rem: sʒ in somno potentie sensuum exterioꝝ sunt ligate ideo virtus imaginatiua conseruans spēs sensibiles ſm diuersitatem fluxus humoꝝ capitis appꝛehendit eas tanq̄ res: quaruʒ sunt similitudines: qꝛ vim reruʒ hn̄t ſm ph̄m de motibus aialium. 3. dist. pꝛimi. q. 4. J. Y

¶ Si priuatio q est termin⁹ a q̄ nō pōt redire eadē: nec termin⁹ ad quē: ⁊ hoc loquendo de ꝑciso termino a quo ⁊ respectu agentis naturalis: nūc aūt nō est cā quare illa nō redit eadē: nisi qꝛ positiuū cū quo cōiungit nō redit idē: si em̄ foꝛma ſm oꝛdinem gn̄atiōis imediate ꝑcedēs aliaʒ in materia pōt redire nō apparet q̄re nō possunt etiā redire ꝑuatio ꝯcomitās illa ꝫ ꝓpositio de ꝑdicamētis intelligit in oꝛdine naturalis gn̄atiōis ſm descēsuʒ: q: post priuationē ibi nō redit habit⁹: qꝛ ſi redit foꝛmā imediate ꝑcedēs illū habitū ſʒ oꝛdinē gn̄atiōis. 43. di. q̄rti. q. 3. S. F

¶ Si qlibet dānatus: ⁊ ꝑcise demones possent stare cū q̄eta cognitiōe sua ⁊ dilectione sua perpetua: ⁊ non determinarent ab hoc vel ab alio reputarēt se beatos beatitudine naturali: ⁊ iō i cognitiōe sua maxime quiescerent: ⁊ credo ꝙ qꝛ ab hoc impediunt ꝙ est eis maxima pena: ⁊ iō dico ꝙ nullus eoꝝ pōt stare absolute in cognitiōe ⁊ ꝯsideratione sua: sʒ tm̄ vt est terminus cuiusdam alterius. s. inferni vel carcēris vel priuationis tāti boni cōmodi: sicut infirmus considerat se: non tn̄ delectat: qꝛ non cōsiderat se nisi vt est terminus concupite sanitatis qua caret: quā si obtinere nō pōt amplius tristat ⁊ punitur: ⁊ tunc dico ꝙ diligēs se ad habendū aliquid qđ nunq̄ poterit habere, illa dilectio est cā merozis et tristitie. 50. dist. quarti. q. 6. P

¶ Si qs nāli rōne sciēs deū esse bonū eliciat actū fruitionis circa ipm̄ ⁊ alter credēs ipm̄ eē bonū diligat ipʒ nec ꝑmus actus requirit ꝑ se ad hn̄duʒ dilectiones vt scietific⁹: nec scđs vt creditiuus: sed vterq̄ requirit sub quadam rōne cōi. s. vt ostēsiuus obiecti diligibilis. 17. q. q. J. M

¶ Si qs multū indiget re sua ⁊ ꝑ magnā instantiā inducat ab alio vt vendat vel permutet ꝑ re alia cum possit se preseruare indēnem ⁊ ex venditiōe vel permutatiōe ista multū dānificat pōt carius vēdere q̄ si alʻs: sine tali dānificatione vēderet vel ꝑmutaret: sʒ si emens magnū cōmoduʒ consequat ex illa re sibi vēdita vel permutata nō pōt carius vendi vel permutari. Naʒ ꝑꝑ maius cōmodū eius qđ ꝯsequitur: nec res mea est in se pretiosioꝛ nec mihi melioꝛ: ⁊ iō non dʒ mihi maius ꝑciū appoꝛtare Secus autē est qn̄ dānificoꝛ: qꝛ tūc mihi est preciosioꝛ lʒ non in se. 15. dist. quarti. q. 2. J. M

¶ Si qs hʒ intellectū exponēdi moꝛrat ad edificationeʒ ille hʒ explicacioꝛē itellectū q̄ qui scit sensum litere tantum: sed nunquaʒ in tali expositione vel explicatione poterit aliqd demonstrare ex euidentia rei. 24. dist. tertij. q. vnica. F

¶ Si qs ꝯtrxisset spōsalia cū iuramēto ⁊ postea voluisset ṽginitatē videret ꝯsulēdū illi vt ꝯsumaret

spōsalia ꝯhendo de facto vt ser naret fidē iuramēti ⁊ tñ vt ser-uaret votū statim aħ ꝯsūmatio nē deberet anhelare ad religio nē. ꝙ isti lȝ dare ptātē sui corꝑis ꝯiugij vere ꝯhendo mrimoniū ratū: ⁊ tñ cū intētiōe nūꝗ dādi vsuȝ quātū est ex pte sui: ēt sine hoc qđ sciat illū nunꝗ petiturū talē vsum. ꝙ multo magis lȝ sic ꝯhere si sciret nūꝗ pdictū coiu gē petiturū. 30. dist. qrti. q. 2. C

¶ Si rō aliq̄ resurrectionē ostē-dit opȝ ꝙ accipiat ex aliquo qđ est ꝓpriū hois: ita ꝙ nō ꝯueniat alijs corruptibilibꝰ: hoc aūt nō est mā etiā incorruptibilis: nec forma aliq̄ destructibilis: q: ⁊ si talis sit in hoīe ⁊ excellentior ol forma bruti: tñ ex illa nō potest sumi rō sufficiēs ad ꝓbandum resurrectionē totiꝰ: ergo opȝ ꝙ accipiat a forma specifica ho-minis vel ab oꝑatione cōuenie te homini ꝺm illam formā. 43. dist. quarti. q. 2. S. B

¶ Si relatio formalr ē entitas ad se. igit nō est relatio. ipā etiā ex hoc ꝙ est relatio: est oppositi necessario vt termini ita ꝙ ꝯpa rat eā ad essentiā: nō includēdo habitudinē ad oppositū: est nō ꝯparare relationē ad essentiaȝ. ⁊ ex hoc qđ est oppositi necessa rio distinguit realiter ab illo: ⁊ tñ non opȝ essentiā realr distin gui: q: essentiam nō formaliter est relo distincta. Nec opȝ ibi esse cōpositionē: q: lȝ relatio ma neat sic: ꝙ nō ē formaliter essen tia. tamen relatio ꝓpter infini-tatem essentie: trāsit in eam ꝺm perfectā idētitatē ad eā manet igitur formaliter relo: q: rō eiꝰ ꝺm ꝙ est formalr relo: nō est rō essentie: ⁊ trāsit ꝑp ꝑfectā iden-titatē ad essentiā: lȝ nō idētitā-tē formalē: ⁊ illđ manere sic suf ficit ad distinctionē formalē et realē sine aliq̄ distinctiōe essen tie: ⁊ ex hoc ꝙ essentia ista sim-plex est: ista distinctio nō erit in formātiū: sed subsistentiū. ⁊ ex hoc ꝙ illa essentia est infinita: istud manere formaliter ē sine cōpositione. In speciali aūt pe nit vlteriꝰ: ꝙ nō qcūꝗ relones etiā reales ꝯstituūt ꝑsonas di-uinas: nec eas distinguūt: sed relatiōes originis: quia ille pri mo pullulāt in essentia diuina: quia primo in essentia diuina est duplex fecūditas: inquātuȝ est intellectus infinitus: ⁊ vo-luntas infinita: ⁊ mediantibus istis statim pullulant relatio-nes originis pertinentes ad cō municabilitatem nature: que natura: vel essentia diuina cōi-catur: ꝺm istā duplicē fecūdita tē iā dictam: quibus iam prein tellectis pullulant cōes relatio nes semp ꝑsupponentes istas: ⁊ iō tales relatiōes cōes ⁊ si sint reales: nō tñ distigūūt: nec cōsti tuūt ꝑsonas. 26. di. 1. q. vni. S. B

¶ Si res ipse de qbꝰ scriptura tractat essent clare apphense et intuitiue: generarēt notitiā cer tam absꝗ omni dubitatione. et hec notitia: q: euidēs est dicere tur scientia: sed deus absꝗ mo tione obiecti pōt sic causare no titiam certā absꝗ ol dubitatio ne. ita ꝙ hñs talē notitiā reue-latam a deo nō possit dubitare de veritate illiꝰ cuiusmodi no-titiā credit ꝓphetas habuisse. ⁊ multos alios sanctos in scri-ptura. ⁊ tales habuerūt habitū prebētē magnū assensum: ita ꝙ illo: stāte nō potuerūt nō assen

tire veritati. illa tamen certitudo nō fuit euidēs ex euidentia rei: q2 tūc cōtradictio esset φ huiusmodi notitia ꝛ fides simł sta rēt. fuit tamē certitudo illa firma: sicut est certitudo scientialis: que causał ex principijs notis ex euidētia terminoꝝ: sʒ nō causabał a talib⁹ principijs sed aliūde. iō sciētia nō potuit dici ex euidentia rei: fuit tamen maioꝛ certitudo ꝙ certitudo fidei q2 fides nō excludit oēm dubitationē: sed aliq̄ dubitatio pōt stare cum fide. 24. distin. tertij. q. vnica. G

¶ Si senex eēt oīno īpotēs: dicerē φ nō ꝯheret mrimoniū sʒ aliqua posset consentire in eū ad cohabitādū sicut frater et soroꝛ et ita forte multe mulieres magis desponsant diuitias ꝙ psonas. 34. di. quarti. q. vnica. B

¶ Si sint plura intelligibila p̄sentia intellectui illud cui⁹ species fortius imprimitur sensui: et est efficacioꝛ in repręsentando illud in ipso efficacı⁹ mouet intellectum ad sui cōsideratio nē. 45. dist. quarti. q. 1. D

¶ Si subaʒ abstrahas a creata ꝛ increata: nō accipitur ibi substātia vt est cōcept⁹ gñis generalissimi: q2 increata repugnat substātie hoc mō: q2 substantia hoc mō includit limitationem. Sʒ accipił ibi suba p ente in se et nō ente in alio, cui⁹ ꝯceptus prioꝛ est ꝛ cōioꝛ cōceptu substā tie vt ē gen⁹. 8. di. p̄mi. q. 3. ꝫ. y

¶ Si tota substātia ignis ı spe ra sua destrueref: ꝛ manerēt ibi oīa accidētia ignis gutta aque ibi posita: nunq̄ destruereł ab illis: q2 nō possent aliquā aliā substantiā generare: nec corruptio isti⁹ pōt esse nisi in substātiā: q2 nō est in nihil: nec in materiā nudā: nec in accidētia: maxime virtute agētis naturalis: q2 nō pōt natura aliq̄d annihilare: nec in materiā p̄mā resoluere: nec accidentia facere sine subiecto. Ne tñ nimis absurdū dicał hoc ꝛ cōtra sensum. Dico φ si accidētia aliqua actiua essent sine subiecto: suba quanta et qualis approximata eis corrūpereł. sed non ab eis. imo ab agēte vniuersali causato. s. celo ad qđ est fuga naturaliū: precipue cū forma hmōi inducenda sit ımpfecta: q̄ totaliter ē in virtute actiua celi: et p ꝯñs nullo particulari agēte īpediēte. imo magis disponēte pōt forma illa a celo induci: sicut inducit q̄sdā formas impfectas in materia corruptibilium: ꝛ si esset aliqua forma ad quā inducēdam celū nō sufficeret: opoꝛteret fugere ad p̄mā causam simplr: q2 hmōi induceret illam formā ad quam agēs naturale disponit: nec hoc est fugere ad miraculū: q2 regulariter oēm īpotētiā totius nature create de⁹ supplet: vt patʒ in alatione corporis organici: vbi non ponił miraculū ita hmōi tota natura creata nō sufficeret ad gñationē istā: nec ad corruptionē. et ideo natura disponente ad eā vltimate dispositione deus regulariter supplereт in potentiam nature. 12. dist. quarti. q. 3. P

¶ Si substātia pducił ı euchari stia hoc nō pōt esse actiōe nature: q2 non hʒ passiuū de q̄ pducat substātiā. si ḡ tūc substātia pducał hoc est actiōe dei q̄ disposuit nulꝗ̄ accidens esse sine

subiecto: nisi i eucharistia manente. et iō illa destructa deus pducit substātiā cōpositā q̄ nata ē affici illis accidētib⁹ causatis per agens naturale: nec illa substātia noua reqrit̄ pp actionē nature: imo actionē illā sequtur ordine nature: nec necio: q2 de⁹ posset nō pducere substantiā illā: sed seqtur ordine dispositionis diuine. 10. q. quoli. R

¶ Si superficies eēt creata sub albedine nō min⁹ eēt de se receptiua albedinis: q2 potentia receptiua non op3 q̄d p̄cedat duratione actū ad quē est: s3 tm̄ natura: ita itellect⁹ angeli: l3 creatus eēt sub oib⁹ specieb⁹ itelligibiliū: eēt tñ vere possibilis: et vere in potētia ad actū pmū: l3 illū nunq̄ duratione p̄cederet: nec i nobis etiā negaret̄ itellectus possibilis: si creat⁹ fuisset sub specieb⁹ itelligibilib⁹: q2 simultas duratiōis nō aufert rōnē passiui. eodē etiā mō ex alia parte dato q̄d angel⁹ nō idigeret abstrahere aliquas spēs: s3 haberet oēs tales concreatas: nō min⁹ haberet potēuā abstrahēdi: q2 potētia actiua q̄ est pfectionis in natura inferiori non d3 negari i natura supiori: l3 cā supior p̄uenerit actionē iferioris illi⁹ potētie actiue. sicut nō negaret̄ i nobis intellect⁹ agēs dato q̄d agēs noster nō pōt habere actū aliquē abstrahēdi nō rōne sui: s3 q2 preueniret̄ ab aliquo agēte supiori pducēte effectū qui posset p eū pduci. 9. distin. secundi. q. 2. O

¶ Si vacuū posset cedere: ⁊ mot⁹ posset eē i eo: dico q̄ ex diuisibilitate spatij mot⁹ haberet diuisibilitatē ⁊ successionē sic modo ex diuisibilitate spatij pleni mot⁹ h3 p se successionē eēntialē. sed vltra istā successionē pōt addi⁹ velocitas vel tarditas rōne aditiōis accidētalis ipi⁹ medij iquātū ē pmotiuū vel ipeditiuū ipi⁹ mot⁹: siue rōne subtilitatis p quā pmouet: aut saltē nō ipedit: aut rōne dēsitat̄ oppositi: tūc igit̄ fieret motus successiu⁹ i vacuo: ⁊ eēt pportionabilis motui in pleno: et hoc loquēdo de successiōe eēntiali nō de velocitate et tarditate super addita: q2 oino nullā velocitatē aut tarditate3 supadditā haberet mobile in vacuo. hēt aūt aliquā in pleno: s3 nihil ad aliquid nō est pportio p̄cise. & h3 phs ex hoc ꝯ aduersariū dicentē motū eē in vacuo q̄ null⁹ motus hñs aliquā velocitatē vel tarditatē accidētalē supadditā eēntiali pōt eē in vacuo: ⁊ iō negat phs talē accidētale3 successionē posse eē i motu. ⁊ hoc non est icōueniēs: si poneret p̄cise eē motū in vacuo: s3 eēt si cum hoc poneret vacuū esse mediū pmotiuū i motu: vel mediū necessariū in motu: ex pte cui⁹ sumeretur velocitas vel tarditas mot⁹. Eodē etiā mō illud q̄d infert in scda rōne nō est ipossibile aduersario dicēti p̄cise motū eē i vacuo: q2 mediū plenū pōt equari medio vacuo: iquātū est rō vel cā successiōis essentialis in motu: et si aliquod plenū acciperet̄ in tali pportiōe in qua li accipit phs ad motū datū: illud eēt oino neutrū nullā qualitate3 accidentalē dās nec mediū plenū: nec mediū vacuum. Quid ergo h3 phs ꝯtra aduersariū ex illa rōne? dico q̄ h3 tm̄

q vacuū nullam qualitatē acci dētalē hz vltra successionē eēn tialē: quia si sic posset aliqd me diū plenū dari equale: et tunc p mediū plenū et vacuū fieret mo tus in tāto tpe: quantū tps cor respōderet illi cōditioni accidē tali mot⁹: qd est impossibile: qr fm hoc media essent improportionabilia. 2. dist. scdi. q. 9. Bb

T. cō. 71. ¶ Si vacuū poneret: graue nō moueret i ipo fm ph3. 4. phy. qr vacuū nō posset credere graui: et dimensiones separate non possent esse simul: tn̄ si poneret vacuū posset cedere et ee spatiū: et nō q latera pleni eēnt sit: qr tūc nō esset vacuū. dico tunc q mot⁹ grauis eēt successiue in vacuo: qr prior ps vacui pri⁹ cederet: et totū graue prius trāsiret hanc partem spatij q illam: et per se successio est in motu locali ex spatio inquantum quanto 2. dist. secundi. q. 9. B

¶ Si viator nō pōt cōpleta deliberatiōe recordari pctm̄ suū cōmissum: quin detestet vel displiceat: alioquin peccat ad minus omittēdo: quāto magis ad hoc tenet btūs. Nō enim cōis magis ligat btm̄ q viatorē q̄ est perfecta dei dilectio: q̄ semper impellit ad odiendum illud qd est 3 deū qn̄ actu cognoscitur vel cogitatur. 45. din. quarti. q. 3. J. O

¶ Si videam⁹ dñiam iter negātionē nudā actus et negationem aptitudinis: et negationē q̄ reqrit repugnātiā. Primā est i graui existēte sursum respectu vbi in centro. Scda est in superficie nigra respectu albedinis si est i potentia neutra ad ipsam. Tertia est in hoie respectu irrationalis. et licet negatio sit vnius rationis in se: tn̄ distinguitur comparādo ad aliud cui inest respectu tertij: ita hic negatio potentie dependendi nulli creato cōuenit negatio aptitudinis lest cuilibet nature psonabili in se etiam qn̄ actu depēdet: qr actū supnaturalē nō cōcomitat aptitudo in natura: cū sit tm̄ in potētia obediētiali ad ipm negatio actus inest anime separate nec scda negatio sola: nec tertia negatio sola sufficit ad personari in se: sed ambo simul cum prima que non potest haberi hic. 1. dist. tertij. q. 1. D

¶ Si vna potētia obediētialis est in natura qua ptvniri trib⁹: hoc est cuicūq trium disiunctim: illa vna reducta est ad actum p hoc q verbū eā sustētat. si autē sint tres potētie: concedo q per hoc q vna reducta est ad actus nō reducitur alia. et pōt reduci illa alia: sed nō cum actu alteri⁹ potētie pter incōpossibilitatē actuū: sicut potentia ad albedinē nō pōt reduci ad actū cū nigredine: et ita natura nunc personata a verbo si dimitteret ab eo posset assumi a patre: sed stāte actuali assumptione a verbo: licet sit in potentia assumptionis a patre nō potest tamen reduci illa potētia ad actū pter incōpossibilitatē illi⁹ actus ad istum. 1. dist. tertij. q. 2. J. C

¶ Si volūtas abstinet delectabiliter a cōdelectando potentie inferiori: totus homo delectabiliter abstinet a delectabili appetitus sensitiui inferioris: nō aūt totus homo cū tristitia abstinet si vis illa inferior abstinet cum tristitia. hoc enim cōuenit homini simplr quod ei cōuenit

ſm potẽtiam ſuperiorẽ: nec ꝓp hoc ab eo negat: et ſi non cõueniat ei ſm potẽtiam inferiorem 26.di.ſecũdi.q.vnica.ſ.A

¶Sicut ab aliq̃ abſoluto et reſpectiuo loquendo q̃ditatiue: põt abſtrahi aliqͩ cõe q̃ditatiue ita etiã ab incõicabili tali et tali: abſtrahit aliqͩ cõe qͩ nec eſt de ſe incõicabile abſolutuꝫ nec incõicabile relatiuum: tale q̃d deſcribit Ricar. ⁊ Boe. hoc addito ꝙ illͩ ſit in natura intellectuali. ita qͩ ſicut deſcriptio ſuperioris non dꝫ includere ꝓpriaꝫ rõnẽ alicuius inferioris. ita deſcriptio ꝑſone q̃ ſit in cõicabilis in natura itellectuali: non dꝫ includere aliq̃d ꝓprie pertinens ad incõicabile abſolutũ: nec proprie ad incõicabile relatiuũ ſꝫ dꝫ eſſe indifferẽs ad vtrũqꝫ: ⁊ ita deſcribit vterqꝫ ꝑſonam. Concedo igit ꝙ nec in diffinitione ꝑſone aſſignata a Ricar. nec Boe. ponit aliqͩ relatiuum. ⁊ ita dico ꝙ nec ponit. vñ diffinitũ exprimat eẽ abſolutũ ſꝫ eſt indifferẽs ad vtrũqꝫ ita qͩ ſicut in aliq̃ natura nõ inuenit rõ illa in cõi aſſignata niſi i abſoluto: ⁊ in rõne abſoluti ſicut i creatura: ita ẽt in natura diuina nõ inuenit niſi in relatiuo. 26.di.primi.q.vnica.Bb

¶Sicut ablatio gratie eſt pena pcti: ꝓ eo ꝙ exñte pmo defectu in volũtate nõ agente ad rectitudinẽ debitã deus ex merito huius defectus ſubſtrahit manutenẽtiã ſuã ne gratia conſeruetur. ita ex demerito huiusde fect⁹ volũtatis deus põt ſe ſubſtrahere a volũtate ne agat ad rectitudinem in ſcđo actu. ſicut ageret ſi nullũ p̃ceſſiſſet demeritum. et ita ex hac ſubtractione eſt carẽtia rectitudinis in ſcđo actu. et iſta rectitudo erat debita: qꝛ licet nõ eſſet in ptãte volũtatis nũc dare rectitudinẽ: fuit tñ in poteſtate ei⁹ prius ante. ſ. primum peccatuꝫ dare: qꝛ priuauit ſe illa aſſiſtentia diuina. qua deus paratus erat erat cooperari ſibi ad rectitudinem: ⁊ ideo imputatur ſibi ad peccatũ ſicut etiã imputatur ꝙ non gratuite agit in ſcđo actu poſt gratiã corruptã: qꝛ lꝫ tũc non h̃eat gratiam nec poſſit ex ſe habere in h̃ac tñ impotẽtiã ex ſe incidit potuit eñ cuſtodiſſe eã. ⁊ dabatur ſibi ad hoc poſſe: vt cuſtodiret eam. 37.di.ſcđi.q.vnic.ſ.Cc

¶Sicut accidit alicui eẽ p̃ciſuꝫ ita accidit ſic ſuã vnitatẽ eẽ cõnumeralẽ: qñ eñ ſuũ eſſe eſt p̃ciſum ſua ꝓpria vnitas eſt cõnumeralis qñ ꝟo nõ: ſꝫ eſt in alio p̃ciſe vt aliq̃d ei⁹: tũc ſua ſm ſe vnitas ꝓpria nõ eſt cõnumerabilis: ſed aliq̃d vnitatis ꝯnumerabilis. Ita ꝙ illͩ qͩ dꝫ vnitatẽ eſſe ꝓprie ꝯnumeralẽ reqrit: ipſam eſſe p̃ciſam: qꝛ numer⁹ eſt diſtinctorum. 17.di.primi.q.3.Uu

¶Sicut actus finitus põt h̃re obm ex parte ſui infinituꝫ. et tñ actus immediati⁹ attingit obiectũ q̃ ſpẽs ita ſpẽs p̃t repñtare obm infinitũ ſub rõne infinita. nõ tñ ipſa eſt adequata in eſſendo nec in cognoſcendo ſimplr: qꝛ ipſa nõ eſt principiũ cõprehẽdendi. 3.di.ſecundi.q.9.L

¶Sicut act⁹ intellectus ꝯſiderando principiũ in ſe nõ poteſt eſſe falſus ita nec actus voluntatis amando finẽ in ſe põt eſſe malus. et iſte actus eſt actus amicitie non actus concupiſcẽ-

tie tñ sicut actus intellect⁹ pos-
set esse falsus attribuẽdo veri-
tatẽ prime cause alicui pncipio
creato cui nõ cõuenit illa veri-
tas.ita act⁹ voluntatis põt esse
malus cõcupiscẽdo bonitatem
vltimi finis alicui aliĳ ab vltio
fine eo mõ q̃ nõ congruit alicui
aliĳ.6.dist.secundi.q.2.R

¶Sicut agẽs p se intẽdit iduce
re formã.nec intendit remotio-
nẽ ɔ̃riĳ nisi p accñs:ita habitus
p se dirigit.per accidẽs aũt ex-
cludit errorẽ.τ si habitus est p-
fectus nõ cõpatit secũ errorem
imo si cõpatit est imperfectus
beati igit lȝ non possint errare:
nõ sequit q nõ habeant habitũ
ẽt directiuũ:qꝛ eo p impossibile
circũscripto:errare possent: sed
eo posito pter pfectionẽ eius
excludit ois error.4.q.plo.j.R

¶Sicut alietas ponit suum si-
gnificatũ circa suũ determina-
bile denotãs ipm disponi alie-
tate:τ distingui in extremis q̃-
bus ẽ cõe:ita p oppositũ:idẽti-
tas ponit suũ significatũ circa
suũ determiabile cõe extremis
denotãs ipsuȝ nõ distingui nec
diuidi in eis.τ iõ hec ẽ vera de⁹
pater genuit eũdem deũ qꝛ filiũ
q̃ est idẽ de⁹.sed nõ sequit.ergo
genuit se deũ:qꝛ pronomẽ reci-
procũ denotat actũ terminari
ad idẽ suppositũ a quo pcedit
ille act⁹ aliter nõ esset recipro-
cum.4.dist.primi.q.1.j.D

¶Sicut aliud est vniuocũ p̃di-
catũ:aliud de vniuoce p̃dicari
stricte loquendo vniuocũ enim
predicatũ ẽ cuius cõceptus est
in se vnus.et hoc modo albuin
dictũ de ligno τ de lapide ẽ pre-
dicatũ vniuocũ.vniuoce autem
p̃dicat illud cui⁹ rõ est ita vna
vt predicat:q rõ eius includit
in rõne subiecti τ hoc modo de-
nominatiuũ non predicat vni-
uoce.q̃uo loquit phs in p̃dica-
mẽtis:ita aliud est p̃dicatũ esse
q̃d et aliud in q̃d predicari. In
oi em genere est inuenire quid.
ex pmo theopicorũ:nec tñ quod C.7.
libet cuiuscũq generis predica
tur in quid et de quocunq.sed
tantũ de suo inferiori in cuius
ratiõe essentiali includitur.7.
dist.tertiĳ.q.1.C

¶Sicut aĩa nõ est accepta deo
nisi ornet τ perficiat p charita-
tẽ quo ad volũtatẽ sic non acce-
ptatur a deo nisi perficiat ha-
bitu supernaturali quo ad in-
tellectum.et sicut potentie ille
sunt naturalr ordinate in acti-
bus suis qꝛ intelligere precedit
velle sic in perfectionib⁹: quia
prius natura pficit intellectus
supernaturalr q̃ volũtas.lȝ si-
mul duratione.ista aũt super-
naturalis pfectio qua aĩa deter
minate assentit vero et credit
verũ est fides infusa.sicut igit
necessariũ fuit hoibus ante xp̃i
aduentũ habere charitatẽ sic et
habere fidẽ.non q sit contradi-
ctio ea separari:qꝛ separantur
mõ in via manet em mõ fides
informis sine charitate:τ in pa
tria manebit charitas sine fi-
de.sed qꝛ de⁹ de lege ordinata.
quã statuit nõ pficit aĩaȝ nisi p-
ficiat eã s̃m totũ.iõ nõ pficit vo
lũtatẽ charitate:nisi pficiat in-
tellectũ fide.25.dist.tertiĳ.q.1.A

¶Sicut baptism⁹ fluminis nõ
habẽti prius gratiã cõfert:τ ha
bẽti auget τ frequẽter in adul-
tis precedit baptismus flamis
baptismũ fluminis si tñ nõ pre-
cederet vt in paruulis conferre

tur p baptismū pma gra ita frequēter hic adulti per attritionē rāq per meritū de cōgruo iustificanē anteq confiteanē fm illas auctoritates Augustini et Cassiodori:r tūc in susceptione sacramenti augetur eis gratia. Sed esto q nō habuerint sufficiētē attritionē p modū meriti ad iustificationē:et p ɔñs i peccato eristētes.r tñ aliqualr attriti cōfitentur in vltimo instāti recipiūt gratiā virtute sacramenti.19.di.quarti.q. vnica.D

¶ Sicut habens lumē glorie et charitatē ɔsumatā nō pōt peccare:nō qr ista formaliter repugnent peccato sicut nec act⁹ primus repugnat opposito actus scdi cōtingēter causabilis:s3 qr de potētia ordinata de⁹ nō pōt nō coagere ad actus scdos ppe tue visionis r fruitionis:q act⁹ repugnāt peccato:sic de⁹ nature vnite sibi psonaliter non pōt de potentia ordinata non dare summā charitatem.et vlterius summā fruitionē que excludit peccatū:et sic ex hac vnione est impeccabilis nō formalr s3 virtualiter dispositiue dispositione remota:s3 necessario respectu dei agētis:sicut est necessarium aliquē beatum nō peccare.2.dist.tertij.q.1.D

¶ Sicut bonis cōgruit vbi i corpore nobilissimo circunscriptiue.s.corporib⁹beatorū r diffinitiue angelis bonis.tñ cū libertate ad aliud vbi p libito qr glorie est posse vti potētia sua motiua ad qdcūq vbi.qr nō repugnat glorie sic iustum est reprobos locari in corpore vilissimo quod est terra.r ad illud limitari vt priuentur potētia motiua qua si possent male vterentur propter malitiam voluntatis. 46.dist.quarti.q.4.D

¶ Sicut cā materialis r formalis fm totū gen⁹ suū necessario requirūt se inuicē i causando rē in esse:nūq eñ forma est cā formalis alicui⁹:nisi materia in simul sit cā materialis eiusdē. sic totū gen⁹ efficiētis cause qd includit oē efficiēs limitatum h3 necessariā cōcomitātiā cū materia quātū ad fieri.sicut eñ forma et materia sunt cāe inesse. sic efficiēs r materia in fieri.impossibile est ergo aliqd efficiēs limitatū agere ad effectū pducendū nisi simul cōcurrat materia quasi principiū ex quo reqsitū in fieri in quo recipiaē forma q est termin⁹formalis actionis. r ex qua vt ex pte cōstituiē cōpositū:qd ē pmo pductū de⁹ autē nō reqrit in actione sua materiā cōcausantē:qr est supra totū gen⁹ cause efficiētis:qr est agēs illimitatū.1.dist.quarti.q.1.J.E

¶ Sicut charitas in actu recto h3 p pmo obiecto deū vt in se. ita etiā in quocūq actu reflexo est quodāmō pncipiū tēdēdi in deū vt in se:principiū eñ actus recti ē principiū oim actuū reflexoꝝ tendentiū in finē vltimū sub eadē rōne:sicut ergo ex charitate diligo deū in se.ita ex charitate diligo me diligere deū in se quotiēscūq igiē reflecto nūq habeo obiectū vt cōmodū mihi: sed tantū bonū infinitū vt in se bonū.r ille est actus pfecte meritorius in desiderando beatitudini nō vt cōmodū sibi:sed vt est perfectus amor dei vt in se boni.cōcedo igiē q eodem quo amo concupisco bonū amato-

fed nõ cõcupisco quodcũq3 bonũ:sed bonũ cõmodi: qḋ principaliter terminatur ad illud bonũ qḋ ex charitate diligo in se. hoc est q cuicũq3 amato cõcupisco amare deũ ꝓpter se.i.inq̃tum est bonum in se nõ inquãtum bonum huic.26.distin.tertij.q.vnica.R

¶Sicut xp̃s hõ inocẽs nõ debitor: satisfecit sic si placuisset deo potuit vnus bon⁹ angelus satisfecisse:offerẽdo aliquid placitũ dño ꝓ nobis q ipse acceptasset ꝓ oib⁹ peccatis: q2 tm̃ v3 oẽ creatũ oblatũ ꝓ quãto deus acceptat illud z non plus.20.dist. tertij.q.vnica.§.B

¶Sicut cognitio ỽbi est mere supnaturalis:ita q non subest causalitati alicui⁹ cãe causate: sic nec ẽt visio alicui⁹ in ỽbo:tñ superior mõ p̃dicto illuminando inferiorẽ potest dispositiue agere:vt videat aliq̃d in verbo nã illa auditio disponit vt audiens cõuertat se ad intellectũ loquentis:z ibi videat illud de quo loquitur loquens.z ista visio ẽ aliquo mõ pfectior illa auditione:z vlterius disponit ad hoc:vt angel⁹ vidẽs pri⁹ in angelo videat idẽ in verbo:quia si desideret illḋ qḋ ibi videt sicut in speculo imperfecto videre in speculo perfecto videbit gaudẽs z tũc pfecte illuminatur perfecti⁹ quidem a verbo:dispositiue aũt ab angelo superiore. 9. dist.secundi.q.2.§.R

¶Sicut dãnatoꝝ corpora patiẽtur ab eterno igne:s3 nõ dissoluent.ita isti carebunt perpetua visione dei supernaturalissi ne oĩ tali passiõe exteriori nullã etiam passionẽ interiorẽ patiẽtur per quam possint consumi: ita q ex dispositione diuina corpora illa erũt impassibilia.licet nõ ex dote impassibilitatis:ita q nec ab extra nec ab intra patientur.33.di.secũdi q.vnica.D

¶Sicut de rõne generis generalissimi nõ est in se hr̃e plures sub se spẽs:s3 nõ hr̃e aliud supueniẽs gen⁹ sicut hoc predicamẽtũ qñ: q2 nõ h3 supueniens gen⁹ est generalissimũ: l3 paucas habeat spẽs aut nullas ita trãscẽdẽs quodcũq3 nullũ h3 genus sub quo contineat. Sed q ipsum sit cõe ad multa inferiora hoc accidit hoc p3 ex alio: q2 ens nõ tm̃ h3 passiones cõuertibiles simplices sicut vnũ verũ bonũ zc.Sed h3 aliquas passiones vbi opposita distinguunt cõtra se:sicut necesse eẽ vel posse actus vel potẽtia z hui⁹. Sicut aũt passiones ꝯuertibiles sunt trãscẽdẽtes: q2 cõsequunt ens nõ inquãtũ determinat ad aliquod genus:ita z passiones disiũcte sunt trãscẽdẽtes:z vtrũq3 mẽbrũ illi⁹ disiuncti est trãscendẽs: q2 neutrũ determinat suũ determinabile ad certũ genus: z tamẽ vnũ mẽbrũ illi⁹ disiũcti est speciale: formaliter nõ conueniẽs nisi vni enti.sicut necesse esse in ista diuisione: nec esse vel possibile: z similiter infinitum in ista diuisione finitũ vel infinitũ zc.Ita etiã potest sapiẽtia esse trãscẽdẽs z quodcunq3 aliud:quod est commune z deo z creature licet aliquod tale dicatur de solo deo: et de nulla creatura.aliquod autem de deo z creatura aliqua.Nõ op3 ergo trãscẽdẽs vt trãscendẽs dici de q̃cũq3 ente:nisi sit conuertibile

 268

cum primo transcendente.s. cū ente.8.dist.primi.q.3.J.O

¶Sicut de⁹ pōt oē bonū aliud a se diligere: nō tm̄ suppositū: sꝫ nām: ita etiā pōt aliū a se pre ordinare vel preoptare bonum illi conueniēs: ⁊ ita pōt nature huic preoptare bonū illi conueniēs: ⁊ ita pōt illi ꝓoptare vnionē istā in ordine ad gloriā ⁊ nō persone: verū est tñ ꝙ in oibus alijs ab isto ꝑdestinatio respicit personā: q2 in nullo alio ꝓordinauit de⁹ bonū nature: nisi ꝓordinādo bonū ꝑsone. Et rō hui⁹ est: q2 nulla natura ꝑdestinabilis est non ꝑsonata ꝑsonalitate creata: nisi ista et iō nec sic pōt preordinari sibi bonū nisi isti. 7.dist.tertij.q.3.J.B

¶Sicut diuerse forme ꝑficientes idē ꝑfectibile ordine quodā nate sunt mediati⁹ ⁊ imediati⁹ informare illud vel ꝑficere ita si eadē forma cōtineat in se virtualiter ꝑfectionē illarū formarū ordinatarū quasi cōsimili ordine nature ꝑficiet illud ꝑfectibile: sicut si forma corꝑis substātie ⁊c. essent alie forme i aliquo ꝑ prius informaret forma substantie: ⁊ deinde forma corporis ⁊c. ita si vna forma includat virtualiter oēs illas: ipsa quasi prius ꝑficiet materiā sub rōne substātie: ꝙ̄ sub rōne corporis. et semꝑ in illa via ḡnatiōis imperfecti⁹ erit prius: q2 ꝓcedit a potētia ad actū ergo sicut concept⁹ plures cōmuniores ⁊ minus cōes: habituales vel ꝟtuales: nati sunt ꝑficere intellectū via ḡnatiōis vel originis ita ꝙ imꝑfectior est semꝑ prius: ita si vnus cōceptus virtualr̄ includat oēs istos prius ꝑficiet sub rōne cōcept⁹ prioris: ⁊ vniuersalioris ꝙ̄ sub rōne ꝯcept⁹ particularis.3.dist.primi.q.2.R

¶Sicut dotatus hꝫ ius in illo qđ assignaṫ sibi ꝓ dote: ita hic beat⁹ ex meritꝫ hꝫ ius in ista diuina custodia sibi impēdēda: et istud ius ꝯseruatiōis corporis ab oī corruptiuo per diuinā custodiā est dos in btō ⁊ ꝭm corpus: q2 est ad tutelā corporis. 49.dist.quarti.q.13.E

¶Sicut eē ex obiecto speculatiuū est eē ꝑ se speculatiuū: ita esse practicū ex obiecto sufficiēter determināte itellectū ad notitiā rectitudinis est. sufficiēter ergo ante oēm volitionē est eē per se practicū: ⁊ sic opponūtur ista duo practicū ⁊ speculatiuū vt ista: nō extēsibile ad praxim et extēsibile ad praxim: sed esse practicū aliunde ꝙ̄ ex obiecto: puta a causa extrīseca: vt a volūtate determinante intellectū ad notitiā praxis: est eē accidētaliter practicum: et ita cōcedo theologiam contingētium esse practicā nobis. licet in se sit speculatiua.4.prolo.s.U

¶Sicut ens cōpositū in re cōponiṫ ex actu: ⁊ potētia in re. ita cōceptus cōpositus ꝑ se vn⁹ cōponitur ex cōceptu potētiali et actuali: siue ex conceptu determinabili ⁊ determinante sicut igiṫ resolutio entiū cōpositoꝝ stat vltimo ad simpl'r simplicia scꝫ ad actū vltimū ⁊ potētiā vltimā ꝙ̄ sunt ꝑmo diuersa: ita ꝙ nihil vnius includit aliqđ alterius: alioquin hoc non esset primo actus: nec illud primo esset potentia qđ em̄ includit aliqđ potētialitatis: nō ꝑmo est act⁹. ita opꝫ in cōceptib⁹ omnē cōce-

ptū nō simplr simplicē:ꝛ tñ ꝑ se vnū resolui in cōceptū determinabilē ꝛ determinantem: ita ꝙ ista resolutio fiet ad cōceptus simplr simplices.s.ad cōceptuz determinabilē tātū:ita ꝙ nihil determināς includat: ꝛ ad conceptū determinātē:q.s.nō icludit aquē cōceptū determinabilem.ille cōceptus tñ determinabilis est conceptus entis: et determināς tñ est cōceptus vltime differentie.ergo isti erunt ꝑmo diuersi ita ꝙ vnū nihil includit alteri⁹.3.di.ꝑmi.q.3.B.G

¶Sicut ens ꝛ vnū diuidūt i simplex ꝛ cōpositū: ita esse ꝛ vnū eē distinguūt in esse tale ꝛ tale:ergo esse ꝑ se vnum non determinat sibi eē simplex ꝑcise sicut nec aliquod diuisum determinat sibi ꝑcise alterū diuidentiū.isto modo toti⁹ cōpositi est vnū esse:ꝛ tñ includit multa eē partialia sicut totū est vnū ens: et tñ multas entitates partiales habet. Nescio eñ istā fictionez ꝙ esse est quid supueniēs essentie non cōpositū.Si essentia est cōposita: hoc modo esse totius compositi includit esse omniuz partiū:ꝛ includit multa eē partialia multarū partium vel formarū:sicut totū ens ex multis formis includit illas actualitates partiales.Si tamē oino fiat vis in verbo cōcedo ꝙ formale esse totius cōpositi est ꝑncipaliter ꝑ vnā formaz.ꝛ illa forma est qua totū compositū est hoc ens.ista autem est vltima adueniens oibus ꝑcedētib⁹:ꝛ hoc modo totū cōpositū diuidit in duas partes essentiales: i actū ꝓpriū.s.vltimā formā qua est illud qđ est.ꝛ ꝓpriā potētiā illius actus que includit materiā primā cū oib⁹ formis ꝑcedētibus.Et isto modo concedo ꝙ esse illud totale est cōpletiue ab vna forma q̄ dat toti illud qđ ē: sz ex hoc nō sequit ꝙ in toto includatur ꝑcise vna forma:vel quin in toto includant plures forme non tanꝙ specifice cōstituentes illud cōpositū:sz tanꝙ quedā inclusa in potētiali isti⁹ cōpositi. Exēplū hui⁹ est in composito ex partib⁹ integralibus quāto eñ animatū est ꝑfectius tanto requirit plura organa:ꝛ ꝓbabile est ꝙ distincta specie per formas substantiales:ꝛ tñ ipsum est verius vnum:verius inquā.i.perfectius:sed non verius vnū.i. indiuisibilius.in cōpositis enim frequentius inuenitur cū maiori cōpositione verior vnitas et entitas ꝙ̄ in partibus cum minori compositione.11.di.quarti.q.3.Bb

¶Sicut ē duplex cōfusum.s.totū vniuersale:ꝛ totū essentiale. ita vtrūqꝫ in suo ordine est ꝑmū:sed simpliciter ꝑmū est illud qđ est ꝑmū in ordine confuse cognoscēdi:qꝛ ꝓcessus naturalis ab imꝑfecto ad ꝑfectuz est per mediū.Cōfuse autem cognoscere est quasi mediū inter ignorare et distincte cognoscere:ꝛ ideo confuse cognoscere est ante quodcūqꝫ distincte intelligere. Et qđ dicit de puero: concedo ꝙ species ꝑintelligit ante singulare: qꝛ dixi ꝙ species est ꝑmū intelligibile: sed rō non concludit de genere sed de specie.prius eñ naturaliter actualiter concipitur albedo ꝙ̄ color in ordine cognitionis confuse: qꝛ color sub rōne coloris nō co-

gnoscit:nisi sua maiori abstra-
ctione: q̄ sit abstractio albedi-
nis ab hac albedine ⁊ illa ab-
stractio autem maior est diffici
lior:quia est a minus sensibili-
bus.3.dist.primi.q.2.O

¶Sicut ex iperio volūtatis bn̄
eligētis gnerat in itellectus be
ne dictante circa media ad illū
finē bn̄ electū pquirēdū habit⁹
q̄ est prudētia:ita l volūtate ma
le eligēte habit⁹ acq̄situs ex di-
ctamine circa ea q̄ ordinant ad
malū finē electū est error : ⁊ ha-
bitus directe opposit⁹ habitui
prudētie:⁊ pōt vocari imprudē-
tia vel stultitia : nō tn̄ pratiue
sed positiue ⁊ contrarie:q: sicut
prudēs h3 habitū quo recte eli-
git ordinata ad finē debitū : ita
imprudēs vl stult⁹ h3 habitū q̄
pōpte eligit ordinata ad finez
pstitutū a voluntate mala:⁊ ta-
lis habit⁹ gnāt ex i perio volun
tat; male eligētis. Pro tāto igi
tur verū est φ volūtas mala ex
cecat:nō q̄dē faciēdo errare cir
ca aliq̄ cōplexa:s3 faciēdo intel-
lectū hr̄e habitū cōsiderādi ali-
qua media ordinata ad malum
finē:⁊ totus ille habitus est er-
ror in agibilibus:licet nō sit er-
ror deceptiuus quātū ad consi
derationē siue speculationem.
36.dist.tertij.q.vnica.H

¶Sicut fides acq̄sita assentit vl
credit dicto alicui⁹:q: credit ve
racitati asserētis illud eē verū:
sic fides isusa assentit alicui re-
uelato:q: credit deo vel veraci-
tati dei asserētis illud. Et q: qd
de⁹ asserit supnaturalr reuelat
iō fides assentiēs tali reuelato:
q: assentit veracitati reuelātis:
est habitus supnaturalis reue-
lat autē credibilia qn̄ infundit
habitū:Et hoc modo dicēdo fi-
des non h3 certitudinē ex obie-
cto:s3 ex veracitate testis.s. dei.
Et hoc mō facile est videre quō
fides est cū enigmate ⁊ obscuri
tate:q: hn̄s fidē nō credit arti-
culū esse verū ex euidētia obie-
cti:sed pter hoc φ assentit ve-
racitati infundētis habitū:⁊ in
hoc reuelātis credebilia.23.di.
tertij.q.vnica.D

¶Sicut forma celi nō pōt pdu
ci nisi a solo deo:⁊ tn̄ nō d3 crea
ri:q: deus non alia pductione
pduxit formā celi q̄ totū celu3.
⁊ ideo nō prius natura fuit for-
ma celi terminus creationis q̄
celū ita diceret phs φ passio exi
stēte disposito crearet ⁊ pduce-
ret de⁹ de necessitate aiam non
creatione q̄ terminaret ad for-
mā:sed ad cōpositū vn̄ nō conce
deret aiam creari.nō ei est ima-
ginatus sicut nos.s.φ actio dei
in primo instanti nature vel tē-
poris terminet ad esse ipi⁹ aie:
et postea in scdo instanti infun
dat corpori: s3 poneret actionē
dei terminari ad eē toti⁹ l pmo
istāti nature.17.di.scdi.q.1.B

¶Sicut fuit dictū dist.5.et.6.
tā bon⁹ q̄ mal⁹ angel⁹ habuit
tps vie ita φ nō tn̄ p istās fuit
viator:sed habuit malus ange-
lus diuersa pctā ordinata:puta
ex actu amandi si eliciebat actū
concupiscēdi sibi summū com-
modū:et ex illo actu excellentie
q̄ voluit hr̄e illud cōmodū non
sub regula volūtatis supioris
s3 ꝯ eā:et tādē actū odiēdi deu3
q̄ resistit sibi i illo appetēdo : et
nō hūit oēs istos act⁹ distictos
sit ꝯ qn̄ demerebatur scdo pctō
adhuc fuit i via ⁊ tn̄ peccauerat
iā pmo pctō ex pma electione ꝯ

non qualiscūq₃ imobilis apphēsio vel qdcūq₃ pmū petm̄ vel plena imersio i obm fecit ipm ipenitē tē qñcūq₃:eni aliquo istorū peccatorꝝ peccavit sistebat in via:ꝛ nō fuit idē peccatū cū petō pcedenti.7.dist.scdi.q.vnica.C

¶Sicut ipetrat beat⁹ aliis nō sibi ita causat meritū aliis ꝛ nō sibi.oratio em̄ sua ē dispō de cōgruo vt pp eā de⁹ cōcedat illud qd impetrat illi cui petit:et ista est meritū non istius pro se.sed pro illo cui reddit:qd huic merito quasi phemio primo correspondet.45.di.quarti.q.4.L.R

¶Sicut ipossibile est albū,ꝛ nigrū stare simul:qꝛ sunt cōtraria formaliter impossibile est simul stare albū:ꝛ illud qd est pcisa cā nigredinis ita necessaria:qꝛ nō pōt esse sine ea absq₃ contradictione.3.dist.primi.q.4.D

¶Sicut in creaturis ē duplex similitudo.s.eētialis ſm dfiaꝫ specificā:et accidētalis ſm aliquā qualitatē accidētalē.lꝫ prima negeť in pposito:qꝛ de⁹ nō hꝫ aliquā dfiam specificā tñ:qꝛ si illud qd est dfia specifica in creatura eēt tota eētia indiuidui:nihil min⁹ eēt forma respectu indiuidui.iō nihil min⁹ eēt respect⁹ silitudinis tunc q̄ mō. Jō vř ibi pprie posse concedi silitudo ſꝫ eētiā:nō inquātū qd.s₃ inquātū est act⁹ et q̄si forma:qua psone sunt deus ꝛ etiā silitudo ſꝫ attributa oīa q̄ sunt quasi pprietates hui⁹ nature. sicut dicit Dam̄.c.5.nō naturā sed q̄ circa naturā sunt dicunt: ꝛ tūc sicut et natura rei est fundamētū equalitatis:et distictio realis extremorū et ista relatio est ibi sine opere intellect⁹;ita est de similitudine.31.dist.primi.q.vnica.L.D

¶Sicut in deo intelect⁹ nō est formalr volūtas,nec ecōuerso. lꝫ vnū verissima idētitate sit idē alteri:ita iustitia nō est formaliter.vel qditatiue idē misericordie vel ecōuerso ꝛ pp̄ter hāc nō idētitatē formalē pōt istud esse pncipiū primū alicui⁹ effectus extra:cuius reliquū nō est principiū formale.eodē mō sicut si hoc et illud essent due res:qꝛ eē principiū formale competit alicui vt est tale formaliter.46. distin.quarti.q.3.L.C

¶Sicut in genere cāe efficiētis aliqua cāta diuersimode se hñt ad causalitatē effectiuā extrinsecā.qꝛ aliqua hñt tm̄ vnā cām immediatā affectiuā:vt anime rōnales ꝛ angeli.s.ipsum deum creantē.aliqua habent cās effectiuas subordinatas pme cāe: ꝛ etiā habent ordinem in genere suo ſm mediatius ꝛ imediatius.Silr etiā ꝛ in genere cause finalis.qꝛ aliqua hñt multas cās finales subordiatas vni fini vltimo:aliqua pauciores.eodē mō de causis intrinsecis.qꝛ aliqua entia hñt causalitatē intrinsecā p cās inexistētes māꝫ. s.ꝛ formam.vt entia materialia cōposita ꝛ aliqua entia simplicē entitatē nō causatā causalitate intrinseca et diuersis cāis. māli ꝛ formali realr distinctis. vt angeli ſm cōiorē doctrinā. sicut igiť homo includit materiā ꝛ formā tanq̄ causas intrinsecas sui sic quiditas hois includit materiā ꝛ formā.22.dist. tertij.q.vnica.D

¶Sicut intellect⁹ bñ determinať ad vidēdū nobilissimū ob-

lectū essentiā.s.diuinā ꝛ conco-
mitat̄ volūtas ad fruendū illo
obiecto:stāte tñ libertate cōsi-
derandi alia obiecta et amādi:
quoꝛū cōsideratio ꝛ dilectio nō
īpedit istō bonū:sic intell'ꝰ ma-
li determinat̄ ad intēse cōside-
rādū aliqđ obīn discōueniēs.q꞉
nolitū ꝛ impfectū q꞉ corporale:
et volūtas ad nolēdū aliqđ po-
sitū inesse.qđ est cōtristatiuū et
aufert̄ libertas cōsiderādi ꝛ vo
lendi alia per que cōsiderata:ꝛ
volita posset illa punitio dimi-
nui:et rō tā in beato ꝙ in istis:
est:q꞉ p intell'm ꝛ volūtatē ꝑci-
se meruerūt:et ille sunt nobilis-
sime potētie nature itellectua-
lis:in quarū ꝑ ꝯns ꝑfectiōe vel
impfectione ꝑcise consistit ꝑfe-
ctio vel impfectio talis nature.
In quattuoꝛ alijs penis.s.tristi
tijs satis apparet iustitia.q꞉ cō
sumatio pene requirit tristitiā
st aūt de hominibꝰ dānatis post
iudiciū loco scōe detētionis po-
nat̄ ardere in igne.ꝛ in loco q̄r-
te tristitie ponat̄ doloꝛ i appeti
tu sensitiuo tunc est ibi iustitia
ex correspondētia illius acerbi
tatis ad delectationem inoꝛdi-
natam quā habuit in peccato.
46.dist.quarti.q.4.J.D
¶Sicut in intellectu sunt duo
actus assentiēdi alicui vero cō-
plexo.vnus quo assentit̄ alicui
vo cōplexo pp se:sicut ꝑncipio.
aliꝰ aūt quo assentit̄ alicui ve-
ro nō pp se:s3 ꝑpter aliud verū
sicut cōclusiōi ꝑpter principiū
ita in volūtate sunt duo actus
assentiendi bono:vnus quo as-
sentit̄ alicui bono ꝑpter se.aliꝰ
quo assentit̄ bono ꝑpter aliud
bonū:ad qđ illū bonū refertur:
sicut conclusioni assentit̄ ꝑpter
pꝛincipiū.cōclusio eñ veritatē
suā h3 a pꝛincipio.Jsta similit̄
do accipi pōt a ꝑho.6.eth.vbi
dicit̄.Qđ in mēte est affirmatio
et negatio.hoc ē i appetitu est
ꝑsecutio et fuga.et ita vltra:si-
cut in mēte est duplex affirma-
tio ꝑpter se:et ꝑpter aliud.ita
in appetitu est duplex ꝑsecutio
vel adhesio ꝑpter se ꝛ pp aliud.
Est tamē hic duplex differētia
Pꝛima q꞉ illi duo assensus in-
tellectus distinguunt̄ ex natu-
ra obiectoꝝ.sunt eñ alteri pp
euidentiā alterā huius vel il-
lius veri:et ideo hñt distincta
obiecta sibi correspondentia et
ipsos causantia.hic autē hmōi
assensus nō sunt distincti ex di-
stinctione obiectoꝝ:s3 ex distin
cto actu potētie libere sic vel sic
acceptātis obiectū eius:q꞉ (si-
cut dictū est pꝛius) in ptāte eiꝰ
est sic vel sic agere referēdo vel
nō referendo.et iō nō corrñdent
istis actibꝰ ꝑpꝛia obiecta distin
cta.s3 qđcūq3 bonū volibile pōt
volūtas hr̄e obiectum ꝫm hūc
actū vel ꝫm illū.scōa dr̄ia est q꞉
illi duo assensus intellectꝰ suffi
cienter diuidūt assensum intel-
lectus in cōi:nec inter ipsos est
aliqđ mediū:q꞉ nulla est euidē-
tia media ex ꝑte obiecti:a qua
possit accipi aliqua alia veritas
ꝙ veritas ꝑncipij vel ꝯclusiōis.
Pꝛeter autem istos duos assen-
sus volūtatis est aliquis alius
assensus mediꝰ:q꞉ volūtati pōt
ostēdi aliqđ obiectū bonū abso
lute appꝛehēdsum:nō sub rōne
ꝑpter se boni:nec ꝑpter aliud
bonū.volūtas autem circa tale
sic ostensum potest hr̄e aliquē
actū.et nō necessario inoꝛdina-
tū.ergo pōt hr̄e aliquē actum

volēdi illud absolute absq3 relatione ad aliud: aut absq3 fruitione ꝓpter se. ⁊ ulteri⁹ pōt iperare intellectui: vt inquirat quale illud bonū sit: ⁊ qualr volendu3: ⁊ tūc illi pōt assentire sic vel sic. Et tota rō dr̄ie hinc et inde est libertas volūtatis: ⁊ necessitas nālis ex ꝑte intellectus. Ex his vltra act⁹ assensus bono ꝓ se est actus perfect⁹. actū aūt perfectu3 ꝯsequit̄ delectatio ex. 10. ethi. ergo actū volendi bonū ꝓpter se consequitur aliqua delectatio. Habem⁹ igit̄ ad ꝓpositū quatuor distincta. actū imperfectum volēdi bonū ꝓpter aliud q̄ vocatur vsus ⁊ actū perfectū volendi bonū ꝓpter se: qui vocatur fruitio ⁊ actum neutru3: et delectationem sequētē actū. 1. dist. primi. q. 3. B

¶ Sicut i pollitijs legislator respicit in se simplr̄ iustū qđ est iustū boni publici: s̄m quid ante3 respicit alia iusta ꝑtialia: semꝑ quidē in proportione ad hoc iustū. et iō in q̄busdā casib⁹ iustū est nō seruare leges iustas respicientes aliq̄ iusta partialia. qn̄ s. obseruatio eaꝝ vergeret in detrimentū iusti publici. s. bn̄ esse reipublice. ita de⁹ simplr̄ determinat̄ ad iustū publicū cōitatis nō vt cōitatē aggregationis sicut in ciuitate sed cōitate eminētis ꝯtinētie qđ est iustū cōdecens bonitatē suā. oē aūt aliud iustū est ꝑticulare ⁊ nūc hoc iustū nūc illud iustū s̄m q̄ ordinatur vel ꝯuenit huic iusto: dico q̄ q̄ pōt velle petrū dānari ⁊ iuste velle: q2 illud particulare iustū s. petrum saluari nō necessario requirit̄ ad iustū publicū quin oppositū ei⁹ possit ordinari ad illud idē. s. ad ꝯdecentiā diuine bonitatis. Est enim illud finis q̄ nullum ens ad finem est determinate necessario requirēs. 46. dist. quarti. q. 1. J. K

¶ Sicut ista est imediata ⁊ necessaria volūtas diuīa vult volūtatē diuinā ⁊ bōitas diuia vult bonitatē diuinā: nec est alia rō: nisi q2 hec est talis volūtas: ⁊ illa tal̄ bōitas: sic volūtas diuia ꝯtingēter vult bonitatē seu existētiā alteri⁹. et hoc q2 est talis volūtas ⁊ illđ est tale bonū nisi addam⁹ gn̄alr̄ vnū breue. q̄ volūtas infinita nec̄io h3 actū circa obm̄ infinitū. q2 hoc est perfectiōis: ⁊ pari rōne nō necessario h3 actū circa obm̄ finitū: q2 hoc esset imꝑfectiōis. nā imꝑfectionis est necessaria determinari ad posteri⁹. ⁊ ꝑfectionis requisite est sic determinari ad pri⁹ ⁊ ꝑfectionis ꝯcomitantis ad illđ qđ est simul natura. 16. q. q. M

¶ Sicut medicīa ē duplex: curatiua ⁊ preseruatiua: sic pena duplr̄ ē medicīa corrigibili īfligit̄ vt curet: incorrigibili vt p̄seruet nō ipm̄ s3 alios: q2 ad bonū cōitatis est q̄ determinent̄ ꝑ legislatorē aliq̄ pene. ⁊ qđ iste īfligāt̄ delinquentib⁹: ⁊ nō tm̄ in determinatiōe s3 ēt in inflictiōe sunt medicine p̄seruatiue illis q̄ sūt in statu p̄seruatōis. q̄ aūt punitio neutro mō sit medicina non repugnat iustitie. p3 in penis ciuilib⁹ determinatis ꝓ magnis culpis. 46. di. quarti. q. 4. J. Q

¶ Sicut memoria ꝑfecta i supposito ꝯueniēte est ꝓncipiū ipꝑfectū ꝓducēdi v̄bū ꝑfectū. sic vr̄ q̄ volūtas ꝑfecta in supposito vl̄ suppositis ꝯueniētib⁹ sit ꝑfectū ꝓncipiū ꝓducēdi amorē ꝑfectū

sicut igit memoria in patre est principiũ gignẽdi filiũ: sic volũ tas in patre ꝛ filio est principiũ spirãdi spũsctm̃. nec videtur vltra rõnẽ perfecte memorie vel perfecte volũtatis coassistentia alicuius esse necessaria. sic ꝙ illo non assistente non posset volun tas in actum spirandi ꝛ memoria in actũ dicendi. 16. q. q. .ʃ. P

¶ Sicut meritũ nõ respicit nec ↄsistit tm̃ in ipso actu elicito. sꝫ in conditionib⁹ aliquo mõ ꝑsone siue suppositi eliciẽtis. sic acceptatio diuina nõ solum respicit actũ: sed cõditiones accidentales suppositi elicientis. 18. distin. tertij. q. vnica. .ʃ. D

¶ Sicut nõ esse ab eterno non fuit malũ sic nec post est malũ nec aliqͣs vnq̃ ↄtẽdit cũ deo: qꝛ nõ fuit nat⁹ anteq̃ fuit nat⁹: sꝫ pena ꝛ miseria est simplr̃ malũ et iõ simplr̃ nolenda qꝛ est ↄ appetitũ naturalẽ. nec esse est ꝑ se obm̃ cõmodi. Vñ si daretur mihi optio. ego eligerẽ poti⁹ nõ eẽ simplr̃ q̃ in tali et tãta miseria esse. 50. di. quarti. q. 2. .ʃ. F

¶ Sicut nõ est necesse intellr̃m simul cõsiderare hoc pctm̃ et illud. ꝛ ita nõ est necesse voluntatẽ simul penitere de hoc et illo. ꝛ hoc accipiẽdo penitere ꝑ quocũq̃ illoꝝ quatuor significatoꝝ positoꝝ di. ꝑcedẽti. q. 1. Sed tñ dũ ↄsiderat vnũ et penitet de illo saltē habitualr̃ satisfacit de alio. hoc est aĩo ꝓ̃pt⁹ est si cogitaret aliud ad satisfaciẽdum de eo. 15. di. quarti. q. 1. .ʃ. R

¶ Sicut nõ est ꝑfecta memoria respectu alicui⁹ itelligibilis nisi illud obm̃ sit p̃ns in rõne actu intelligibilis quãtũ põt esse presens vt intelligibile illi. Ita nõ est ꝑfecta ꝑles talis memorie nisi sit actualis notitia tanta illius obi quãta põt cõpetere tali intellectui respectu talis obiecti. Et illã voco adequatã intellectui respectu talis obiecti. 2. distin. primi. q. 7. .ʃ. B

¶ Sicut nõ oĩs relõ vñ relõ est eadẽ fundamento. lꝫ aliq̃ sit talis q̃. s. est prima in fundamẽto ad terminũ sine quo impoĩe est fundamẽtũ eẽ aliquo mõ sicut dictũ est dis. 1. scdi de relatiõib⁹ creature ad deũ. Ita nec vñ relatio repugnat sibi ꝙ ꝑles eius dẽ rõnis sunt in eodẽ sꝫ aliqͣb⁹ specialibus relationibus repugnat. puta depẽdẽtijs essentialib⁹. talis eñ si est vna ad terminũ totalr̃ terminantē nõ relinquit fundamẽtũ depẽdẽs depẽdẽtia simili ad q̃dcũq̃ aliud: qꝛ tunc non esset dependentia terminata. 1. dist. tertij. q. 2. .ʃ. A q. 5.

¶ Sicut non oĩs intellectio est simplr̃ perfectio angelici intellectus: sed visio verbi et non visio quiditatū siue ꝑ species habituales siue intuitiue. sic nec oĩs cognitio singulariū alia a visiõe verbi ꝛ a cognitiõe quiditatum eque perficit intellectū angelicũ quasi secundario. sed visio veri reuelati perficit in esse scdo. non autem sic cognitio singularis in genere ꝓprio. 9. dist. secundi. q. 2. .ʃ. R

¶ Sicut nõ stant sir̃ in sensu cõpositionis angelũ ↄseruari ꝛ annihilari ita nec creari ꝛ conseruari stant simul i sensu compositionis: sed in sensu diuisionis stat circa angelũ esse quandoq̃ creationẽ siue ↄseruationem: et non ꝙ nũq̃ possit non esse: ꝛ sic possit esse annihilatio. Sicut di-

39. di. ctū est in materia de pdestina-
primi. tione z pscientia dei q in sensu
diuisiōis est potētia ad vnum
oppositū manēte alto: non tñ q
sit potētia ad illud oppositum
simul esse cū alio opposito ma-
nente. 2. di. scōi. q. 1. J. F

¶ Sicut oē aliud a deo iō est bo
nū: q2 a deo volitū z nō ecōuer-
so: sic meritū xpi tñ bonū erat
p quāto acceptabat. z iō meri-
tū q2 acceptatū nō aūt ecōuerso
q2 meritū est bonū iō accepta-
tū: z tñ potuit acceptari passi-
ue quātu3 tota trinitas potuit
z voluit acceptare actiue: sed ex
formali rōne sue quam habuit
nō patuit acceptari in infinitū
z pro infinitis: sed pro finitis: tñ
ex circūstātia suppositi z de cō-
gruo rōe suppositi habuit quā
dā rōnē extrinsecā: qre deus po
tuit acceptare illud in infinitū
s. extēsiue p infinitis. si aūt illō
meritū fuisset alteri⁹ psone: tūc
nec rōne operis: nec rōne ope-
rātis fuisset cōgruitas accepta
tionis illius p infinitis: p quā
tis aūt z pro quot deus voluit
passionē illā sine bonū velle ac
ceptare pro tot sufficit: sed quā
tū est de se formali rōne rei acce
ptabilis in se non fuit accepta
bilis pro infinitis sicut nec in se
fuit formaliter infinita. 19. dist.
tertij. q. vnica. J. B

¶ Sic possumus inuenire mul
tos gradus in vnitate. In primo
eñ minima vnitas est vnitas
aggregatiōis. In scōo gradu ē
vnitas ordinis: q aliqd addit su
pra vnitatē aggregationis. In
tertio est vnitas p accidēs. vbi
vltra ordinē est informatio: lz
accidētalis vni⁹ ab eterno eo p
q sunt sic vnū. In qrto ē vnitas
p se cōpositi ex pncipijs eēntia-
lib⁹ p se actu z p se potētia. In
qnto est vnitas simplicitatis q
est vere idētitas: quicqd eñ est
ibi est realr idē cuilibet z nō tñ
est vnū illi vnitate vnionis: si-
cut in alijs modis. ita adhuc vl
tra oēs est idētitas formalis.
Uoco aūt idētitatē formalē vbi
illud qō dr. sic idē includit illō
cui sic ē idē in rōne sua formali.
z p ɔñs p se primo mō. in pposito
aūt essentia nō includit in rōne
sua formali ppríetatē suppositi
nec ecōuerso: z ideo pōt ɔcedi q
ante oēm actū intellēs est reali
tas essentie que est cōicabilis z
z realitas suppositi q suppositū
est incōicabile: z ante actū intel
lectus hec realitas formalr nō
est illa: vel nō est eadē formalr
illi: sicut pri⁹ expositū est qd est
formalr esse idē. Nunqd igitur
d3 cōcedi aliqua distinctio. Re-
spondeo melius est vti ista ne-
gatiua: hoc nō est formalr idē
ꝙ hoc est sic. z sic distinctū. Sed
nōne sequit. a. z. b. nō sunt idez
formaliter: ergo sūt formaliter
distincta. Respondeo q nō op3
sequi: q2 formalitas in antece-
dente negat: z in cōsequēte af-
firmat. Breuiter igit dico omit
tēdo illa verba de distinctione
rōnis: z de distintione virtuali:
non quia sint male dicta: sed q2
nō op3 ciavti. dico q in essentia
diuina ante actum intellectus
est entitas. a. z est entitas. b. z
hec nō est formaliter illa: ita q
intellect⁹ patern⁹ ɔsiderās. a. z
ɔsiderās. b. h3 ex natura rei. vñ
ista cōpositio sit vera. a. non est
formaliter. b. nō autē precise ex
aliquo actu intellectus circa.
a. z. b. Ista differentia manife-

stat p exepla p'io si ponat albedo spes simplex no habes in se duas naturas. est tn in albedine aliqd realr. vn hz rone coloris et aliqd vnde hz rone dfie. et hec realitas formaliter no est illa realitas. nec econuerso formaliter: imo vna est extra realitate alteri' formaliter loquedo sicut si eent due res: lz mo p idetitate iste due realitates sint vna res. Hoc exeplu lz aliqlr sit sile ad ppositu quatu ad hoc. s. q ídetitas realis no necessario concludit idetitatem formalem cuiuslibet: qd est in subiecto eode ad quodlibet: qd e in ipso no tn est oio sile: qz aliq compositio est in albedine lz no rei et rei. tn talis qualis no cocedit in deo pter no idetitate formale. vbi antez no idetitas formalis aliquor in eode reqrat aliqua copositione et potetialitate. et vbi no dicetur
q. 4. di. 8. q. de attributis. et in qone illa. an de' sit in genere. q. 3. 2. dist. primi. q. 7. Hh

¶ Sicut pot triplr considerari quodcuq ens: ita et sup ipz potest fudari triplex relatio coiter supta: qz idetitas sup quodcuq ens inquatu est qd. et equalitas vel inequalitas sup quodcuq ens inquantu hz magnitudine aliqua perfectiois: que dicitur quatitas virtutis de qua dicit Aug. 6. de tri. c. 7. q in his que non magna mole sunt idem est melius esse qd maius esse. Similitudo aut vel dissimilitudo potest fundari super quodcuq ens inquatuz est qualitas qda de hoc mo qualitatis loquitur phs. 5. meta. c. de qualitate. q vn' modus qlitatis e dfia substantie. i. dfia essentialis. et hoc modo indiuidua eiusde speciei sunt essentialiter similia: inqtu hnt eade dfaz specifica. que est vt qualitas eetialis ipsor. Et hoc modo coiter et no stricte accipiendo istas relationes coes T. c. 11
dicit phs. 10. meta. q oe ens oi enti coparatu est ide vel diuersum. ita q omne ens omni enti coparatu est equale vel inequale: sicut igitur fundamentu idetitatis: equalitatis et similitudinis hoc modo coiter sumpta ru est ens in coi coparatum ad quodcuq ens in coi. ita et ille relationes sunt transcedetes. lz non ecouertibiles cu disiunctione tamen diuidentes ens sicut diuidit in necessariu et possibile 19. di. primi. q. 1. B

¶ Sicut primu substantiale in primo instati in quo aliquis angelus est beat' est determinatu nec ex tuc crescit qz act' boni se quunt. no sunt meritorii lz sint boni: ita et in angelo danato in p'io instati sue danationis determinat ad certa pena: q non crescit intesiue. nec tn erut mali actus ei' quos elicit impuniti: sicut nec boni angeli boni act' erut irremunerati: illi qde boni act' includunt in pmo actu. qz pcedut ex pfectione act' beatifici. sed quatu ad accidetale premiu qd phit hre quilibet actus est sibi pmiu. ita etiam isti mali act' quos elicit danat' includuntur in prima pena sibi certitudinalr determinata. et quilibet sicut posset hre pena accidetale et propriam hz seipsum pro pena. Jussisti dne inquit Aug. libro cofessionu. et ita est vt sit sibi pena omnis peccator potissima enim et maxia pena est priuatio

tio maximi boni: qualis est for maľr in actu malo malitia culpe pctōrē auertente a deo. crescet ergo pena eoꝝ in infinitū extensiue sicut ⁊ malitia: ⁊ neutrum intēsiue. Et si obijcias ꝙ ſm malū est act⁹ demeritorius ergo corrñdet sibi ꝑpria pena. Rñdeo. ⁊ si cōcedi possit eē culpa: nō tñ ꝑprie demeritoria: qꝛ nō elicit a viatore: cui⁹ soli⁹ est mereri ⁊ demereri: ꝗ magis ꝑprie pōt dici esse actus dānatorius siue damnati: sicut ex alia parte act⁹ beati: lꝫ sit acceptabilis deo. nō tñ ꝑprie est meritori⁹: sꝫ magis act⁹ beatific⁹ vel act⁹ beati: vel ex btitudine ꝓcedēs. 7. dist. scōi. q. vnica. ꝺ. 3

¶ Sicut pri⁹ corpus i se finit ꝙ̄ finiatur p aliud corpus: ita forma finita in se pri⁹ finit: qꝛ ē talis natura in entibus: que finit ꝙ̄ finiat p materiā: nā scōa finitas presupponit p̄mā: ⁊ nō causat eā. 2. dist. p̄imi. q. 2. Cc.

¶ Sicut ꝗdā denoiatiōe extrinseca actus beatificus Michaelis dr infinitus: qꝛ cōiungit termino ad quē infinito: in se formaliter tñ actus est finitus. sic pctm̄ mortale: qꝛ auertit a termino a quo infinito sortit quādā denoiationē extrinsecā. grauius eñ pctm̄ est pctm̄ in deū ꝙ̄ in aliū: et in regē terrenū ꝙ̄ in militē suū: nūꝙ̄ tñ pōt eē ꝙ sit formaľr infinitū malū. Exēplū. si ponat p impossibile infinitū corrūpi: diceret ꝙ illa corruptio esset infinita nō quidem intēsiue ⁊ formaliter: sed ratione termini a quo corruptionis qꝛ corruptio inciperet ab infinito. sic in ꝓposito: qꝛ pctm̄ auertit ab īfinito ⁊c. Uñ breuiter dico ꝓbabiliter opinādo ꝙ tāto amore intēsiue pōt aliquis sanctus ferri in summū bonū diligēdo: quāta inordinatiōe intēsiua auertebat: ⁊ quātū vnum abduxit a termino a quo tātū aliud cōiūgit ei: et maxime hoc est verum de amore anime chri sti. 19. tertij. q. vnica. ꝺ. G

¶ Sic q̄libet eēntia creata: lꝫ ipsa sit ꝗditas ⁊ quāta: ita ꝙ semper est in certo gradu pfectiōis et qualitatis eēntialis sicut tāget dist. 31. prius tñ est ꝗditas: ꝙ̄ quanta vel qualis pu⁹ est in indiuiduo rō idētitatis ad aliđ indiuiduū: ꝙ̄ equalitatis et similitudinis: ita etiā est pri⁹ supposito rō agēdi: si ē forma actiua: ꝙ̄ rō equalitatis vel similitudinis: nō eñ posteri⁹ cōsequitur ip̄m rō actiui ꝙ̄ eē rōnē idētitatis. In diuinis ꝗ cū cōicare sit actio: cui⁹ formale principiū est essentia: vt ꝗđ: quodāmodo prius in ea erūt relationes ptinētes ad cōicationē: ꝙ̄ alie eq̄litatis vel similitudinis: q̄ fundātur in ipsa rōne quantitatis virtualis: ⁊ qualitatis essentialis. 26. dist. p̄imi. q. vnica. Cc

¶ Sic q̄libꝫ forma seipā ē talis forma: nec est alia rō intrinseca quare ē talis forma: ita etiā relatio aliqua seipsa est formaliter realis: ⁊ aliq̄ seipsa formaľr est tm̄ relatio rōnis. tñ hui⁹ vel illi⁹ aliq̄ꝫ sunt cause extrinsece effectiue vel materiales. aliq̄ꝫ etiā aliqua causata, vel aliqua signa posteriora sunt ex q̄bus p̄nt hec inferri demonstratione quia. dico tūc ꝙ idētitas: quia idētitas est relatio rōnis: nec ē alia rō formalis ꝑpter ꝗđ. paternitas etiā: qꝛ paternitas est

relatio realis: nec etiã ẽ alia rõ formalis propter qd.tñ qꝛ relatio realis ẽ nata hr̃e causas extrinsecas causantes eã cõiter loquendo in creaturis. sequitur ibi ꝙ relatio q̃ nõ hꝫ tales causas nõ ẽ realis:sicut ad destructionẽ cause: sequitur destructio causati. siliter relatio aliqua realis: si nõ hꝫ talẽ distinctionẽ causarũ priorẽ: saltẽ causat distinctionẽ et tũc ex remotione tã cause ꝙ̃ causati:quorꝫ alterũ correspondet relatiõi reali põt ꝯcludi aliquã relationẽ nõ esse realẽ: ita ꝙ sequeṫ.hic relatio non preexigit extrema distincta: nec facit ea esse distincta. igiṫ nõ est relatio realis. ꝛ vñ ꝓmisse sunt vere opꝫ q̃rere media probantia. Sed cõsequẽtia est bona: sicut ex destructiõe cause: sequitur destructio causati: et ex remotiõe causati seqṫ remotio cause demonstratione: qꝛ aut saltẽ alterum eorꝫ opꝫ cõcurrere relationem:ita ꝙ vbicũqꝫ vtrũqꝫ remoueṫ seqtur cõsequẽtia ꝑ extrinseca.s. remotio relatiõis realis ¶Cũ dꝛ vlterius. ergo inferre relationẽ nõ esse realẽ: qꝛ non est iter extrema realiter distincta est inferre:nõ est realis: qꝛ non est realis. dico qd nõ:qꝛ lꝫ nõ sequaṫ: ideo non distinguit extrema: qꝛ non est relatio realis q̃si arguendo a cã ad causatũ:tñ sequiṫ.nõ distinguit. ergo nõ est realis sicut a causato ad cãm.⁊ hoc addito isto qd nõ preexigit distincta extrema: qꝛ tũc cõcurrũt ibi et negatio cause relationis realis: ꝛ negatio signi ex q̃bus cõcurrẽtib⁹ ꝑfecte infertur negatio relatiõis realis:sꝫ quãdoqꝫ distinctiõe precedẽte relationes reales: q̃nqꝫ nõ: sed tãtũ formaliṫ causata ꝑ ipas relationes:ꝛ hoc nõ tñ est verũ i diuinis:sꝫ etiã i creaturis: ꝛ relationib⁹ accidẽtalibus.volũtas eñ mouet se ꝛ moueṫ a se ꝛ non tñ est relatio realis volũtatis ad volitionẽ: sed etiã volũtatis vt actiua ẽ ad seipsam vt passiua. et vlr effect⁹ depẽdẽs a ꝑncipio actiuo ꝛ passiuo necessario req̃rit relationẽ realẽ. Et cũ dꝛ: volũtas:q̃ est fundamẽtum istarũ relationũ oppositarũ mouẽtis et moti: etiã denolaṫ ab vtraqꝫ earũ.dico ꝙ opꝫ ꝓcedere ad inferẽdũ cõclusionẽ: ꝙ nec extrema sunt disticta distinctiõe precedẽte relationẽ.s. distinctione ptinẽte ad gen⁹ relatiõis. sicut nec sequtur.dicuntur de eodẽ. ergo nõ sunt reales.i. non sunt ex natura rei sine actu itellectus. vñ bñ põt ꝯcedi. si tñ illa sint ꝓbata:qd ẽ ꝯña bona. sꝫ opꝫ vltimo deuenire ad hoc. ꝓmisso eo qd est de distinctiõe extremorꝫ statim eñ seqtur. si relatio non cõsequiṫ ex natura rei: nõ ẽ realis: oporteret exponere antecedẽs qd extrema nec distingvũtur distinctiõe ꝑcedẽte relationẽ.26.dist.ꝓmi.q.vnica.ꝭ.S ¶Sic q̃rere q̃re ex actu ꝛ potentia fit vnũ nulla est q̃stio ex. 8. meta.c. vlti. Nã nulla ẽ rõ nisi t.c.15. qꝛ hoc ẽ ꝑ se act⁹ ꝛ illud ꝑ se potentia: ita quare ex isto actu et ista potẽtia fit ꝑ se vnũ siue i rebus siue in ꝯceptib⁹ nõ est alia cã nisi qꝛ hoc ẽ potẽtiale respectu hui⁹: ꝛ illud actuale. ꝛ hui⁹ vlteri⁹ nulla ẽ rõ nisi qꝛ hoc est hoc. ꝛ illud est illud. ꝛ eodẽ mõ de vno ꝑ accñs: qꝛ hoc est hoc: et illd ẽ illd.iõ hoc ẽ act⁹ ꝑ acci-

dẽs.ꝛ illõ potẽtia ꝑ accñs.et iõ ex hoc et illo fit vnũ ꝑ accñs.im mediatioꝛ eñ est ista. caloꝛ ꝯsti tuit calidũ:et hũanitas hoiem. et ꝑ ꝯñs caloꝛ ens ꝑ accidẽs cõ stituit:ꝛ humanitas ens ꝑ se:ꝙ ista calidum calefacit.et tñ scda est immediata cuius q̃rere me-
t.c.9. dium est indisciplinati.4 .Me-
et.26 ta.11.dist.quarti.q.3.Gg

¶Sicut q̃ditas creata est quo aliq̃d est ensq̃ditatiue:ꝛhoc nõ est imꝑfectiõis.cõpetit eñ q̃di- tati ex rõne q̃ditatis. scdo ipsa q̃ditas puta humanitas:qꝛ est imꝑfecte actualitatis.iõ diuisi- bilis est ꝑ illud qđ ꝯhit ipaꝫ ad indiuiduũ:puta ꝑ ꝓprietatẽ in diuidualẽ.quecũq̧ sit dicaꝛ.a.ꝛ recipit ab.a.aliquã actualitatẽ sicut ꝛ vnitatẽ siue indiuisibili tatẽ:quã hꝫ in indiuiduo ꝛ non hꝫ ex se:ita ꝙ illud ꝯhens:vt.a. nõ tm̃ est formalr̃ i soꝛ.quo soꝛ. formalr̃ est soꝛ.sꝫ est aliquo mõ formale respectu nature:ꝛnatu ra est aliquo mõ potẽtiale respe ctu ei⁹:vñ natura ꝯtrahiꝛ ꝛ de- terminaꝛ ꝑ ipm̃.a. tertio huma nitas in soꝛ.est aliq̃s actus:ꝛ p̃- cise accipiẽdo humanitatẽ:ꝛ.a. distinguẽdo ꝯ se humanitasest ꝑfectioꝛ act⁹ ꝙ sit ipm̃.a.lꝫ.a.sit magis ꝓpri⁹ act⁹ et aliquo: mõ act⁹ nature inq̃tũ determiat naturã:ita applicando hec tria ad diuina relinquaꝛ illud qđ ẽ imꝑfectiõis.Quo ad primũ dei tas de se est:qua de⁹ est de⁹:ꝛ q̃ subsistẽs siue ꝑsona:cui⁹ ꝓpriũ est.a.est formalr̃ de⁹:qꝛ esse quo hoc mõ nõ est imperfectiõis in creatura:sed cõpetit q̃ditati vn de q̃ditas est. Quo ad scdm est dissimile:qꝛ deitas ipsa ꝑ ꝓprie tatẽ ꝑsonalẽ nõ determinatur: nec contrahitur:nec aliquo mo do actuatur:qꝛ hoc erat imꝑfe ctionis et potentialitatis in na tura creata.similiter deitas de se est hec.et ita sicut hꝫ vltimaꝫ vnitatẽ de se:ita et actualitatẽ. est igiꝛ ꝓprietas personalis:ita ꝓprius actusꝑsone:ꝙ tñ non est actus ipsi⁹ nature diuie ali- quo modo perficiens vel infor- mans eã.Quo ad tertiũ est ali- quo modo simile: qꝛ relatio : et si sit proprius actus persone:et essentia nõ sit ꝓprius actusper sone:sed aliq̃sactus:tñ essentia est formalr̃ actus infinit⁹.rela- tio aũt nõ est actus infinit⁹ ex ratione sua formali. ergo rela- tio:licet sit proprius actus ꝑsõ- ne:nõ tñ actuat essentiã: cuius cõtrariũ est in creaturis:vbi.a. qđ est in soꝛ.act⁹:actuat aliquo modo naturaꝫ:que est act⁹ per fectioꝛ.5.dist.primi.q.2.I

¶Sicut relatio rõnis est mod⁹ obiecti in primoactu intellect⁹ et tamen nõ est in se nihil in ge nere intelligibiliuꝫ:sed est in se aliquid vere intelligibile: licet non ita primũ vel equẽ primũ: sicut illud cuius est modus: et ita non intelligitur nisi in actu reflexo. et ideo non ita perfecte sicut illud cuius est modus. ita etiam relatio realis licet sit mo dus sui fundamenti: ꝛ nõ eque primo cum eo : nec eque perfe- ctum cum eo:tamẽ in se estres aliqua:quia quod in se nihil est nullius est modus realis : non enim est aliquod nomen gene- ralius ꝙ ens vel res.ꝺm Auic. 1.meta.c.5.et ideo cui non con- uenit esse ens vel res ei non cõ uenit aliquod esse reale.1.disti. secundi.q.5.B

¶ Sicut repugnātia repugnāt ex suis ꝓprijs rōnib⁹: ita nō repugnātia siue cōpossibilitas est ex ꝓprijs rōnibus cōpossibiliū. Ad vidēdū aūt istā ꝯpossibilitatē vidēda est rō extremoꝝ. s. nature ⁊ suppositi. vbi notādū ꝙ natura nō se hꝫ ad suppositum sicut vle ad singulare: q: in accidentib⁹ inuenit̄ singularitas sine rōne suppositi: in sub̄a etiaꝫ nostra eñ natura athoma assūpta est a verbo ſm Dam. nō tñ suppositū nostre nature: neqꝫ se hꝫ natura ad suppositum sicut quo ad qđ: nā cuicunqꝫ quo rñdet ꝓpriuꝫ qđ vel qs. ⁊ ita sicut natura est quo: ita hꝫ ꝓpriū qđ vel qs. qđ nō ꝯtrahitur ad suppositū. ⁊ sicut suppositū est qđ vel qs ita hꝫ suuꝫ quo ꝓprium: quo subsistit: ⁊ tñ suppositū, cōcomitāter de necessitate est singulare: ⁊ etiā nō pōt esse quo respectu alteri⁹: q: est subsistens nō potēs esse actus alicui⁹ subsistentis: ꝯsistit ergo rō suppositi ĩ duplici ĩ cōicabilitate. Ubi sciēdum ꝙ cōicabile dr̄ alidd vel ꝑ idētitateꝫ: ita ꝙ illud cui cōicat̄ sit ip̄m. vel informationē ita ꝙ illud cui cōicatur sit ipso nō ip̄ꝫ primo mōvle cōicatur singulari. ⁊ scđo mō forma materie: natura igit̄ quecūqꝫ ⁊ quātū est ex se ⁊ de rōne nature ē cōicabilis vtroqꝫ mōꝺꝫ plurib⁹ suppositis quoꝝ quodlibꝫ sit ip̄m ⁊ etiā vt quo tanq̄ forma qua singulare vel suppositū sit ens quiditatiue vel h̄ns naturam. suppositū autē est incōicabile duplici incommunicabilitate sibi opposita. 2. dist. primi. q. 7. Cc

¶ Sicut sequēti rōnē naturalē nō sunt ponēda plura: nisi q̄ rō naturalis concludit: ita sequenti fidē non sunt ponenda plura q̄ veritas fidei requirat. 1. dist. quarti. q. 5. B

¶ Sicut simpl'r perfectū idē numero est cōicabile plurib⁹ suppositis eiusdē rōnis: ita ꝙ nō repugnat sibi ex hoc ꝙ est pfectio simpl'r: sed ꝯuenit sibi ꝙ ip̄sum sit in plurib⁹ suppositis eiusdē rationis: ita ex perfectiōe eius sibi potest competere quod plura eiusdeꝫ rationis possunt esse in eo: sicut supposita in natura: et ꝑ ꝯn̄s sunt ĩ eo plures ꝓprietates hypostatice eiusdē rationis: sed nō pōt ita esse de alijs: de quib⁹ exēplificatur. puta de patre et verbo: eo ꝙ perfectio diuina requirit ꝙ quelibet productio habeat terminū adequatum nō aūt ita reqrit ꝙ aliqua ꝓprietas hypostatica sit adeq̄ta illi nature in ꝯstituendo suppositū. 26. di. primi. q. vnic. P

¶ Sicut si angel⁹ posset in ĩfinitū esse in maiori et maiori loco cōcluderetur infinitas virtutis sue ita concluderetur infinitas virtutis sue si posset esse in infinitum in minori ⁊ minori. Si tamen posset esse in pūcto vel nō: nō videtur ratio necessaria nec ad vnam partem nec ad aliam. quia licet angel⁹ sit indiuisibilis: non hꝫ tñ indiuisibilitatem limitatam sicut punctus. ⁊ ideo nō opꝫ ipsuꝫ esse in pūcto sicut in loco. 2. di. secundi. q. 6. R

¶ Sicut scia subalternata nō esset scia: nisi sua p̄ncipia possent reduci in p̄ncipia p̄ma nota ex euidentia terminoꝛuꝫ. sic nō est huic sciētia nisi iste possit eius principia reducere in principia prima ex quib⁹ demōstrant̄: qđ

nunꝗ̄ pōt:nisi sciat subalternātem.ꝛ sicut nō essent principia subalternate:nisi eēnt cōclusiones demonstrate in scia subalternāte:ita nec eēnt isti principia nisi eēnt demōstrata sibi in sciētia subalternante.ita ꝙ aliqͦs sciat ꝑspectivā nisi sciat geometriā nihil ē dictu.pōt tn̄ hr̄e opinionē vel fidē de traditis in ꝑspectiua sine hoc ꝙ sciat geometriā qꝛ de eisdē pōt esse fides opinio et sciētia:sed non simul. 24.dist.tertij.q.vnica.infra.H

¶Sicut subiectū alterabile lꝫ in tota alteratiōe sit sub qualitate:tn̄ nō ē ꝓprie dicēdū ꝙ quale sit subiectū alteratiōis:qꝛ illa q̄litas accidit illi qđ est subiectū alterationis.ita augmentabile.lꝫ semꝑ dū augmētaꝛ sit quātū:tn̄ ex quo variaꝛ ꝭm quātitatē sicut alterabile ꝭm qualitatē quātitas nō ratio nec ꝑ se cōditio subiecti augmētatiōis. Quid ergo est subiectū augmētationis? Dico qđ sicut subiectū ꝑ se alterationis est ens in actu ꝭm formas priores qualitate:nō tn̄ ens in actu ꝭm qualitatē.ita ꝑ se subiectā augmentationis ē aliq̄d ens in actu ꝭm aliquā formā priorē quātitatē: nō autē ꝑ se est ens in actu ꝭm quātitatē:forma autē prior non est nisi substantialis.ergo ꝑ se subiectū augmētationis ꝛ diminutiōis nō ē nisi substantia tm̄. Quomodo ergo subiectum qđ ibi moueꝛ ē in loco. Rn̄deo vl'r cuiuscūqꝫ motus subiectū ē in loco vel ꝑ formā prius acquisitā imobili qđ moueꝛ tali motu vel ꝑ ipsam formā ꝭm quā mobile fuit vel moueꝛ: et primum mēbrū verū ē de alterato ꝛ lato. scđm mēbrū verū est de augmētato ꝛ diminuto.sed qđ subijciꝛ generationi neutro modo ē in loco. Nec eñ presupponiꝛ isti mutationi in subiecto aliq̄d ꝙ sit rō locādi:nec illđ ꝭm qđ subiectum fluit est ratio locādi.11. dist.quarti.q.3.Ff

¶Sicut theologia beatorū hꝫ terminū.ita ꝛ nostra ex volūtate dei reuelātis:termin⁹ aūt prefixus a volūtate diuina quātū ad reuelationē generalē est eorū q̄ sunt in sacra scriptura: qꝛ sicut hꝛ in Apoca.vltimo. Qui apposuerit ad hec: apponet et deus plagas:q̄ apponunꝛ in libro isto.igiꝛ theologia nostra de facto nō ē nisi de his q̄ cōtinenꝛ in scriptura.et de his que pñt elici ex ipsis.3.q.ꝓlo.J.Aa

¶Sicut virt⁹ generatiua hꝫ generare distinctū ꝭm eē ꝛ ꝭm locū ēt separatū.sic nutritiua hꝫ generare idē et vnitū:qꝛ nutritio est aggeneratio vni⁹ ad aliđ ꝑ idētitatē ꝛ vnitatē cū eo:ꝛ dico qđ gn̄atio noue partis vnite corpori fuit naturalis:ꝛ ꝙ caro generata esset pars corꝑis preexistētis naturale ē vtiqꝫ:sed qđ pars ista vniaꝛ verbo fuit miraculū.nō quidē nouū:sed eodem antiquo quo ꝑmo corpus totū vniꝛ verbo:vniꝛ oīs pars illius toti⁹:ꝛ oē illud qđ ē actu ps ei⁹: sꝫ tn̄ virtus naturalis fecit aliqđ ꝑambulū ad antiquū miraculū:qꝛ fecit ꝙ aliq̄d esset actu pars corporis qđ prius nō fuit: sed hoc antiquo miraculo facto illa ps ē vnita verbo vniōe totius et effectiue a verbo et a tota trinitate.16.di.tert.q.2.J.D

¶Sicut vnio nō ē nihil sꝫ alicuius ad aliq̄d ꝑ ꝯñs est entis ad

ens.ita est habētis eē ad habēs eē:q: nō capio: φ aliqd sit ens extra cām suā:q̄ habeat eē ꝓpriū.ergo sicut ens est ꝑ se cōponibile cū ente sicut ꝑ se receptiuū cū ꝑ se recepto.ita et hn̄s esse ꝓpriū cū habēre esse ꝓpriū nec ē vnio accidētalis:q: istō ē ꝑ se perfectibile:et illud ꝑ se ꝑfectioꝛ.q: si hr̄e eē tolleret ꝑ se rōnē perfectibilis.ergo nō posset aliqd esse per se defectibile nisi nō ens.43.di.quarti.q.1.C

¶Sicut vtr libertas stat cū apprehēsione ꝑuia:ita summa libertas stat cū summa apprehēsione ꝑuia apprehēsio aūt praxis ꝑfectissima includit notitiā cōformitatis:qn̄ ipsa necessario cōuenit praxi.Cū vlteriꝰ addit φ determinata sit aliunde hoc negādū ē loquēdo de determinatione:q̄ fit ꝑ agens sufficiēs:ꝫ em̄ nō possit dissentire a notitia rectificatiua praxis ⁊ prioꝛi praxi:hoc tn̄ nō ē:quasi intellectus ꝑ notitiā sit cā sufficienter actiue determinās ipsaꝫ ad actū sed ex ꝑfectione volūtatis est:φ ipsa tm̄ nata ē cōformiter agere potētie prioꝛ in agendo: qn̄ illa prioꝛ prius perfecte agit circa obiectū:hoc est tm̄ nouit prius quātū posset nosse:qd dico ꝑ cōtingentibꝰ.quoꝝ intellectus diuinꝰ nō hꝫ oēm notitiā sibi cōpossibilē ante oēm actū volūtatis:iō circa illa nō opꝫ φ cōformiter agat potentie prioꝛi in agēdo:q: ipa nō prius cōformiter nouit tale obiectū:ſꝫ sem per aľr accidit circa cognoscibilia necessaria ex se:q: ista perfectissimā sui notitiā hn̄t absqꝫ actu volūtatis.4.q.ꝓl.J.Q

¶Sicut volūtas vt ē pncipiū operatiuū:aliquo mō posteriꝰ operaſ q̄ intellectꝰ.ita vt ē ꝑncipiū ꝓductiuū:aliquo mō posterius ꝓducit q̄ intellectus.et ita non erit cā supioꝛ neqꝫ prioꝛ in ꝓductione:q̄ est ꝓpꝛe intellectus.6.dist.pꝛimi.q.vnica.L

¶Sicut volūtate eterna deꝰ voluit coꝛpꝰ illud vniri verbo qd fuit miraculū.ita ēt voluit φ illud coꝛpus inanimatū non putrefieret:ēt si resurrectio fuisset ꝓlongata.et ēt ne in illo triduo inchoareſ.bene enim fuisset ibi aliqua inchoatio resolutionis nō obstantibus illis vnguētis nisi fuisset nouū miraculū.21.dist.tertij.q.vnica.infra.E

¶Silitudo nō tn̄ fundaſ super qualitatē vt est genꝰ distinctū:ſꝫ ēt generaliter inueniſ in oībus foꝛmis rō eiꝰ:hoc em̄ modo mētaliter crucifixus pōt dici similis xp̄o crucifixo coꝛporaliter.6.dist.quarti.q.10.J.Q

¶Siľitudo q̄ ē exēplati ad exēplar nō est de pꝛimo mō:q: non est similitudo vniuocationis:ſꝫ imitationis:immo pertinet ad tertiū modū sicut manifeste pꝫ ꝑ ph̄m.5.met.q̄ i tertio mō ponit relationē scientie ad scibile. ⁊ vľr mēsurati ad mēsurā.Exēplar autē hꝫ relationē mensure respectu mēsurati vel exēplati. 3.dist.pꝛimi.q.5.C t.c.20.

¶Simoniaci oꝛdinatio ē irrita q̄tum ad executionē:tn̄ oꝛdinē recipit.⁊ ideo nō indiget nisi vt eius suspēsio relaxeſ.25.distin. quarti.q.1.infra.J

¶Singulares ꝓpōnes de possibili absolute sumpte nō inferūt foꝛmaľr vlēm de possibili:ſꝫ est fallacia figure dictionis a pluribus determinatis ad vnam.

possunt enim singulares ex vi sermonis vnire predicatū subiecto pro aliquo nunc vlis autem vni predicatū subiecto pro quo libet eius vlr: ⁊ ideo proceditur ex forma significādi a pluribus determinatis ad vnum. 2. dist. secundi. q. 9. R

¶Singulare nō hꝫ ꝓprias passiões q̄ sint de ipso scibiles: ⁊ iō nec de ipō est ꝓprie sciētia ⁊ ita nec habit⁹ aliqs loquēdo de illo habitu quo scibilia sunt presentia intellectu q̄ apđ phm dicuntur ꝓprie scibilia. s. cōtinentia passiones demonstratas de eis vt subiectis: tñ habitus q̄ est facilitas considerandi derelicta ex actib⁹ bñ pōt eē alius de singulari ꝙ vniuersali pōt em̄ intellectus distincte cognitiuus singularꝫ hoc ꝯsiderare frequenter ⁊ nō frequenter considerare illā naturam in vli: ⁊ in illo fieret qualitas habilitās ad actus cōsiles cōsiderādis hoc: nō aūt vlr inclinās ad considerandū naturā in vli: ⁊ si ergo sit alius habitus sequēs act⁹ magis singularis ꝙ vniuersalis. q̄. s. est q̄litas habilitās ad considerādū respectu obiecti: nō tñ est alius habit⁹ scientialis eo mō q̄ phs loquit̄ ibi de habitu sciētiali. 9. dist. secundi. q. 2. X

¶Singularitas alicui⁹ nō impedit qn ab eo qđ singulare est possit abstrahi aliqs conceptus cōis: ⁊ lꝫ q̄cq̄d est ibi in re sit singulare ex se meristēdo: ita ꝙ nihil cōtrahat aliud ibi ad singularitatē: tñ illō idē pōt cōcipi vt hoc in re: vel quodāmō indistincte: ⁊ ita vt singulare vel vt commune. 3. di. primi. q. 2. Z

¶Singularitas nō impedit: qn res intelligat̄ alr de⁹ nō posset seipsum intelligere nec ēt limitatio: q: sic quiditas āgelica nō esset p se ab ipso intelligibilis nec est ibi materialitas aut alia cōditio ipediēs. 3. di. se. q. 8. J. B

¶Simplices adorāt in fide ecclesie ⁊ hoc sufficit eis ad salutē. Maiores aūt distincte adorant cōtētū nō signū cōtinens ⁊ hoc siue signū ꝯtinens. sit accñs tm̄ sine substātia panis cuꝫ accñte 11. dist. quarti. q. 3. J. A

¶Simplicitas est simplr perfectionis ꝫm qđ excludit componibilitateꝫ vel cōpositionem ex actu ⁊ potentia: vel ex perfectione ⁊ imperfectione non tamen sequitur ꝙ omnis creatura simplex sit perfectior creatura non simplici: quia aliquid quod est simpliciter perfectionis potest repugnare alicui nature limitate et illa non esset simpliciter et perfecte talis natura si haberet illud quod repugnat sibi sicut canis non esset simpliciter canis perfectus si esset sapiens: quia repugnat sibi sapientia similiter alicui nature limitate potest repugnare aliqua perfectio simpliciter ⁊ aliqua non: et tunc non sequitur illam naturam non esse perfectiorem cui competit talis perfectio ꝙ cui repugnat maxime quando illi cui ista repugnat conuenit alia ꝑfectio simpliciter que forte est simpliciter ꝑfectior illa alia repugnante. Exemplum actualitas est perfectio simplr et simplicitas est perfectio simpliciter composito autē cōuenit maior actualitas: lꝫ nō maior simplicitas: materie autē licet cōueniat simplicitas non tñ tāta actuali

tas quãta cõpetit cõposito: simpliciter autẽ actualitas est pfectior simplr: ita simplr pfecti⁹ põt eẽ illud: cui cõuenit actualitas sine simplicitate q̃ illd cui cõuenit simplicitas sine actualitate. 8. dist. primi. q. 1. S. H

¶ Simplicitas excusat eos ne i hoc peccẽt: & humilitas eoꝝ est meritoria eis ꝓ quãto volũt illud qd ptinet ad sacrm penitentie supplere sicut phr: sz viro discreto q bene sciret ad qd est confessio instituta: nec forte vtile foret: nec sine forte necessariũ talem confessionẽ facere. 17. dist. quarti. q. vnica. j. T

¶ Simplr in eodẽ gñe sunt pfectiora posteriora ꝓorib⁹: et hoc posteriora gñatiõe: vt si plures forme substantiales sunt in eodẽ supposito vltima est pfecrissima: sed si accipiat in alio gñe prius & posteri⁹ frequẽter sunt impfectiora & posteriora non tñ semp vt post vltimã formã substãtialẽ sequunt accidentia que tamen sunt imperfectiora. 46. dist. quarti. q. 7. C

¶ Simplr innocẽs a mortali et veniali tenet simplr nõ confiteri. vñ si beata virgo fuisset confessa Petro post ascensionẽ peccasset cõfitẽdo: sed si est tm̃ innocens a mortali põt confiteri venialia & põt nõ cõfiteri: vt dictũ est. 3. arti. S. de que. nec est incredibile multos eẽ tales in ecclesia q p annũ viuant sine mortali: imo p dei gratiã multi multo maiori tẽpore sine pctõ mortali se custodiunt & multa opera pfectionis exercẽt: de quorũ meritis thesaur⁹ ecclesie ꝯgregat. 17. dist. quarti. q. vnica. j. Z

¶ Simplr maius beneficiũ diuinũ est cõseruare innocẽtiã q̃ cõcedere post pctm̃ penitẽtiaz. vñ maius beneficiũ cõtulit de⁹ sue matri q̃ Magdalene: vnde singularis gloria & ornat⁹ est in beatis de nũq̃ cecidisse in peccatũ. 22. dist. quarti. q. vnica. N

¶ Simplr pfectius & eminẽti⁹ coniũgit gra fini sub rõne finis q̃ iustitia originalis: et iõ in baptismo cũ reddit. gratia simplr dimittit illud pctm̃ eminẽti⁹ q̃ remitteret p ꝓpriũ positiuũ: et lz remaneat carẽtia illius positiui: nõ tñ est culpa: q: illud positiuũ non est debitũ: soluitur. eñ debitũ habẽdi istud donũ & cõmutatur i debitũ habẽdi aliud donũ. 32. dist. scdi. q. vnica. j. F

¶ Simplr pfectũ est oino independẽs: q: sicut est ꝓmũ pfectione: ita gñatione. 9. meta. omnẽ potẽtiã ꝑcedit act⁹ tpe: q: & si sit circulus in prioritate actus ad potentiam: & ecõuerso tñ status est ad eũ q est semp mouẽs primũ. 49. dist. quarti. q. 4. j. N

¶ Simplr reqritur confessio: q: sacerdos nõ absoluit reuz arbitrarie nisi pri⁹ re⁹ sibi fuerit accusat⁹ in foro illo. Non est etiã vtilis illa absolutio nisi ꝑcedat in cofitẽte aliqua ꝯtritio vel attritio partes illius distinctiõis patent ex dictis. S. Sufficit eñ ꝙ aliqua displicẽtia: lz iformis precedat: & tũc ille capax est absolutionis sacramentalis & p illã fit ꝯtritio. satisfactio autẽ dz seq sacramẽtũ penitẽtie ad hoc vt habeat efficaciã: et hoc in re vel in voto: nisi iudex posset perpẽdere illas penas alias precedẽtes sufficere ad totalis pene solutionem ista eñ sententia sacerdotis sic absoluit ꝙ tamẽ li-

gat absoluit q̄dē a debito pene eterne: sꝫ ligat ad solutionē pene tēporalis nisi sit sufficienter iā soluta ipsa etiā vel nullo mō absoluit vel saltem non efficaciter: nisi ille reus sit in se debito mō dispositus: quia sacr̄m est signū absolutiōis iterioris q̄ interior nō concomitat̄ nisi sit debita dispositio in mēte interi⁹ ab soluēdi.16.di.quarti.q.1.J.E

¶Simulationē Jehu nōopꝫ excusare: qꝛ p̄ter illā simulationē: q̄ forte posset excusari: adduxit mēdacia di. sacrificiū mihi magnū est Baal: qꝺ mēdaciū licet ꝫm intentionē suā esset quodāmodo officiosuꝫ: qꝛ destructiuū cultus Baal: tamē ex rōne sua erat perniciosum nō solū qꝛ procuratiuū mortis illoꝝ: sed etiaꝫ prouocatiuū: quantū erat ex se ad cultū Baal. Et lꝫ ipse cōmēdet inquantū detestabat̄ ꝛ ꝓsequebat̄ cultū Baal: vituperat̄ tamē: qꝛ nō recessit a cultu Hieroboam: nec fuit verus cultor dei Israel.38.dist.tertij.q.vnica infra.L

¶Simultas reqrit̄ qualis i baptismo reqrit̄ in actib⁹ hūanis noluit eīn christ⁹.nos obligare ad tam subtilē simultatē q̄ vix posset hō ꝑcipere vel seruare in dicatur aūt simultas iter factū: hois ꝛ verbū qn̄ incipit vnū an teq̄ totaliter finiat aliud: ꝛ hoc indifferēter: siue istud prius finiet q̄ aliud: vel econuerso. verbi grā si quis dicat illā orationē facias hoc: et fricet barbā siue incipiat actū suū ante ꝓlationē: siue ecōuerso dū tn̄ vnuꝫ nō finiat̄ cōplete ante inceptionē alterius dicet̄: ille simul dicit hoc: et fecit hoc. Ita dico ꝙ siue sacerdos pri⁹ imergat vna immersione vbi moris terre est ter imergere: et postea incipiat verba cū scda immersione: siue pri⁹ incipiat verba dicere: et dicto. Ego te baptizo imergat cū illis verbis sequētibus est sufficiēs simultas: dum tn̄ ꝓlatio nō finiat̄ ante inceptionē ablutionis: nec ablutio finiatur ante inceptionē prolationis: talis simultas est sufficiēs ad baptismū.6.di.quarti.q.3.J.B

¶Simultas relatiuoꝝ q̄ dicuntur esse simul natura est ista .s. non posse esse sine seinuicē sine cōtradictiōe: si sint relatiua mutua nā vna relatio nō p̄ōt eē sine termino: qꝛ si posset esse sine eo esset ens ad se: pari rōne nec relatio alia sibi correspondens p̄ōt eē sine isto termino: qꝛ tunc esset ad se igit̄ iste due relationes qn̄ sunt mutue non p̄nt esse sine seinuicē absq; contradictione: omne autē prius natura potest esse sine contradictione sine posteriori: ita ꝙ si ponatur hoc esse sine illo nō est contradictio sicut patet ꝑ ph̄m.5.meta. c.de priore. Isto mō concedo ꝑsonaꝫ primā ꝛ scdam nō posse eē sine seinuicē absq; contradictione: ꝛ nō ē cōtradictio ex aliq̄ extrinseco: sed ex formali ratione istarū personarum: ꝛ tn̄ cum hoc stat prioritas originis ꝙ vna sit ab altera. Qꝺ declaratur primo: qꝛ si sor. sit p̄r platonis: sor. non intellectus vt subiectū paternitatis: sꝫ vt sub paternitate ꝛ plato intellectus vt sub filiatione ista sunt simul natura: quia sic intelligunt vt correlatiua: ꝛ tn̄ vt sic sor. est pri⁹ origine q̄ plato: qꝛ sic intelligit̄ sub paternitate:

que est formaliter prioritas ori-
ginis ergo videt q codē: q aliqd
est pri⁹ origine in creaturis est
simul natura cum eodē eo mō
quo simultas nature reqrit ad
correlatiua. 28. dist. pmi. q. 3. F
¶ Siue ad trāssubstātiationē
vni⁹ ad aliud, nō reqratur nisi q
vterq termin⁹ sit substātia & sit
plene in obediētia agētis qtum
ad totale eē & quantū ad totale
nō eē: siue sm aliquos plus req
ratur. s. mutua conuertibilitas
sm naturā pter. s. pncipiū po
tentiale transmutabile a forma
vni⁹ ad forma alteri⁹: sz nō vni-
ca trāsmutatiōe: sz p multas et
hoc ab agente naturali vtrūq
istorū saluat in pposito: qz tam
panis q corp⁹ xpi totaliter est
in ptāte dei quātū ad totale eē
et totale nō esse hnt, etiā mate-
riā eiusdē rōnis pp quā quātū
est ex parte vtriusq posset fieri
trāsit⁹ p naturā ab vno l aliud
sz p multa media: sz etiā cōside-
rādo corp⁹ illud inqtū est nunc
immortale & impassibile nō posset
illud per naturā cōuerti in pa-
nē: sz hoc nō est: qz careat mate-
ria receptiua forme panis: sz qz
materia ei⁹ inseparabiliter con
tinet a forma sua. s. aia impassi-
bili. 11. dist. quarti. q. 3. D
¶ Siue idea accipit p obiecto
cognito sue siue p rōne cogno-
scēdi falsū est q mā nō habeat
ideā in deo: immo quocūq mō
idea accipiat. Dico q materia
ipa hz ideā sicut eni materia est
qd creabile distictū a forma: sic
est qddā ideale qd hz ideā disti
ctam: siue etiā idea ponatur rō
imitandi essentiā diuinā in ta
li gradu: adhuc hz ideā qz aliū
gradū imitādi hz materia eēn-
tiā diuinā q forma vel aliud qd-
cūq. 12. dist. scdi. q. 2. B
¶ Siue pctā mortalia distiguā
tur p habit⁹ malos oppositos
bonis: quales sunt septem habi
tus boni quatuor scz morales: &
tres theologici: siue qd magis
videt p actus bonos qles sunt
act⁹ decē pceptorū: siue sic: siue
sic nō esset illa diuisio septēna-
ria pctōrū capitaliū sufficiēs: qz
primo mō deberēt eē septē pec-
cata capitalia alia ab istis: siqui
dē infidelitas & desperatio sunt
pprie opposita illi septēnario: &
nō sunt cōtenta sub aliq istorū
septē scdo mō deberēt esse decē
capitalia sm transgressionē de
calogi. hec ergo diuisio nō opz
q teneat sufficiēs in oibus ma
lis actibus: siue quo ad oēs ma
los act⁹: qz iste nō sunt pme ra-
dices: nec forte pncipalia pctā:
sz forte multū cōes ad alia pec-
cata sicut occasiones peccandi.
7. dist. secūdi. q. 2. I. Q
¶ Sola differētia formalis est
specifica: non q ois dria forma-
lis sit specifica. 3. dis. scdi. q. 7. F
¶ Sola identitas eēntie nō est
sola rō habēdi ifinitatē formalr
sz est rō sufficiēs ol ei cui forma
liter nō repugnat infinitas for-
malr aūt repugnat relationi p-
sonali & nulli eēntiali: & si qras
qre cōpossibilis est ifinitas huic
& non huic pōt qri in oppositū
quare huic repugnat incōicabi
litas: & huic nō: qd oēs cōcedūt
& est eadē rnsio: qz in rōne prin-
cipij formalis: qz. s. formalr hoc
est hoc: & illud est illud formalr.
Quia autem in rōne principij
fundamentalis ipsa essentia est
vnū principiū illimitatū: a quo
multa sunt ordinate nata pce-

dere.ꝛ q̄dlibet in primo instāti: in quo quasi emanat vel ꝑcedit in esse:suā hȝ entitatē:hoc talē et illud talē:et huic sua entitas est rō repugnātie alicuiꝰ cuius tñ illi nō est rō repugnantie entitas sua.5.q.q.J.Y

¶Sola rełone noua q̄ ē in creatura ad deū:ipse denominatur dñs.nō quidem ꝙ in creaturis sint due rełones opposite:quarū altera ip̄e denomineť:ȝ vna tm̄ que est ad ip̄m.vt ad absolutum:ꝛ propter hoc ꝙ sic absolutū est terminus illiꝰ relationis: denominať quasi esset in eo noua rełō corñdens quēadmodū opus factū ab hoīe dicitur humanū.nō ꝓpter aliqd humanitatis.qđ sit formalr in opere:ȝ ꝓp humanitatē q̄ est formalr in hoīe.ad quē opus hȝ hitudinē: ꝛ hec vr̄ intētio magistri expsse in lr̄a cōcludētis ex verbis Augusti.ait em̄ sic. Appellatio qua creatura relatiue ad creatorem dr:relatiua est:et relationē notat q̄ est in ipsa creatura.appellatio aūt ista q̄ creator dicit ad creaturā relatio qdā est:ȝ nullā relationē cōnotat q̄ sit i creatore.ꝛ hoc idē vr̄ Aug.dicere.5. de trini.c.16.ꝼm ꝙ magister adducit eū.ꝙ tēporaliter incipit dici dñs ꝙ antea nō dicebatur manifestū est relatiue dici:non tñ ꝼm accidēs dei ꝙ ei aliqd acciderit:sed plane ꝼm accidens eius ad qđ incipit dici dñs relatiue.30.dist.primi.q.2.J.J

¶Solꝰ animꝰ sine oī pacto verbali vel alio signo equalēti ostēdēte debitori ꝙ mutuās nō mutuaret sine spe lucri nō facit illū recipiētē vltra sortē sine pacto hr̄e alienū ꝛ ideo nec teneri ad restōnē.15.dist.q̄rti.q.2.J.O

¶Solus cōtractꝰ corporis ab aqua que est quasi ablutio formalis nō est instituta tanq̄ signum vel pars signi.sed ipa lotio effectiue facta ab aliq̄ abluēte.3.dist.quarti.q.3.B

¶Solius dei est annihilare:qr annihilare.i.nō est agere.positiue.sed nō agere.i.nō cōseruare. solius aūt dei est cōseruare totā creaturā ꝛ totalr et breuiter sicut quelibet creatura requirit secū cām concausantē in fieri.s. ꝑncipiū potētiale:ita sup illud nō pōt destruēdo sicut nec ꝑducēdo.ꝛ per ꝯ̄s necessario aliqd relinquit.sicut necessario p̄supponit.sicut aūt creatio ꝓprie dicta est ꝑductio de nihilo.i.non de aliquo ꝙ sit pars primi producti ꝛ receptiuum forme inducte. ita annihilatio est destructio in nihil vtroq̧ modo.1.dist. quarti.q.1.Pp

¶Solus ille effectus produciť ꝼm rationē seminalē:ad cuius productionē vis actiua creata concurrit vt totalis cā. nec sic erat in generatione xp̄i.qr et si Maria per vim naturalē egerit non tñ totalis causa erat causa naturalis : sed principalior erat spiritus sanctus.4.distin. tertij.q.vnica.L

¶Solus sacerdos pōt dimittere pctā ꝑ modū iudicis vel arbitrij:quo remittunť in pn̄ia:sed in baptismo virtute sacri absq̧ arbitrio vel iudicio remittunť. 6.dist.quarti.q.1.D

¶Spēs ē illa scia q̄ reducit intellectū de potētia essentiali ad accidentalē ꝼm Ari.8.phy.ꝛ se- t.c.32
cundo de aīa. Non aūt illa que t.c.2
proprie dicitur scia:que est ha-

bilitas quedā derelicta ab actibus nā ante istā ad p̄mū actuz cōsiderandi reqrit̄ q̄ sit iam reductus intell'S de potētia essentiali ad accidētalē: alioquin nō operaret̄ tūc magis q̄ pri⁹: vn̄ in cognitione: spēs in qua relucet quiditas vz scia non tm̄ virtualiter q: totā cōtinet: sed formal'r pōt dici habit⁹ cognitiu⁹: q: est qualitas mās̄iua in intellectu disponēs ip̄m ad actum et ex hoc h̄r argumentū pro specie itelligibili: q: nō vr̄ quō aliqua scia tota dici possit vna rōne primi obiecti nisi quaten⁹ illa scia cōtinet̄ virtual'r in illo p̄mo obiecto intelligibili. non eīm tota illa sciētia dicitur vna ab obiecto: quaten⁹ relucet in ph̄ātasmate: quia illa non esset vnitas alicuius habit⁹ intellectualis: sed alicuius imaginabilis. 3. dist. in. primi. q. 6. O

¶ Spēsq̄ est similitudo obiecti et p quā intell'S assimilat̄ cognitioni producte: est aliqua ratio agendi. sed nō totalis ratio: nec etiā ratio p̄ncipalis: sed qn̄ due cause cōcurrunt sufficit in propinquiore similitudo formalis: et in remotiore virtualis siue similitudo equiuoca et ita intellectus quasi cā superior equiuoce et virtualiter assimilat̄ cognitioni et intellectioni. species aūt quasi causa propinquior quasi vniuoce et formal'r assimilat̄ ei. 3. dist. primi. q. 7. j. Aa

¶ Spēs rei mālis ē pfectio angeli in esse intelligibili: nō q̄dē substātialis vel eēntialis sz accidētalis: et talis nō semp excedit suū perfectibile simpl'r: imo oē accñs est simpl'r min⁹ ens q̄ t. c. 4. substātia. ex. 7. met. Et si dicat̄ qualiter pōt esse pfectio accidētalis nature ita pfecte. si est inferior: infima natura. s. substantie corporalis. Dico q̄ nō est oīno inferior illa natura: q: nō est effect⁹ eius vt cāe totalis: sz est effectus ei⁹ et intell'S angeli tāquā aliquorū integrātiū vnam cām totalē. possibile aūt est effectū alicui⁹ cāe partialis excedere suā cām partialē: q: alīqd pfectiōis pōt h̄re ab alia cā ptiali pp quā pfectionē pōt excedere illā cām partialē: ita q̄ spēs albedinis in intell'u angeli est pfectio intellectus ei⁹ nō quidē perfectioris entitatis entitate que est albedo s̄m q̄ est genita ab albedine: q: vt sic deficit aliquo mō ab entitate simpliciter: q: est accidēs genitū ab albedine: sed q: est etiā genita ab intellectu angeli est perfectio vitalis: et quodāmodo perfectior ipsa albedine. sz iste excessus pfectionis nō est nisi s̄m quid. 3. dist. secūdi. q. 10. j. Z

¶ Species s̄m se h̄z realitatem correspondentē sibi potētialem ad propriā realitatē indiuidui. essentia aūt diuia nullo mō est potētialis ad relationē. 8. dist. primi. q. 3. Dd

¶ Spēs īfusa rep̄sentat obiectū vt abstrahit̄ ab actuali exñtia: q: eodē modo representat siue obiectū existat siue nō existat: et p cōsequēs nō est rō cognoscēdi existens vt existens. Tum quia veritates cognoscibiles cognitione intuitiua de existētib⁹ vt existentia sunt. s. veritates contingētes nō possunt cognosci p spēs quascūq̄ inatas: q: ex cognitione terminoꝝ non pōt cognosci veritas cōplexoꝝ cōtin-

gentiū de illis terminis: q: illarū cōplexionū veritas nō includit in terminis sicut in speciebꝰ et terminis cap icludit veritas necessaria compleri scientialis opꝫ igit ppter veritates cōtingentes q̄ sunt de exñtibꝰ vt existētia sunt cognoscenda hēc aliqua obiecta in se p̄sentia vt possint in se intuitiue cognosci ꝛ videri. ꝛ hoc nō pōt fieri in pprio gñe nisi ipsis rebꝰ in se ſm suaꝫ exñtiā p̄ntibus: et ita illa cognitio itiutiua in gñe pprio actualis vel habitualis non pōt dari illi aīe de oibus: et quo ad hoc necesse est dicere ꝙ aīa xp̄i pfecit: sicut et alia anima quia alia et alia obiecta alio ꝛ alio mō cognouit. 14. dist. tertij. q. 3. ꝗ. B.

¶ Spēs i intellectu est cā p̄ntie obiecti sub rōne cognoscibilis saltē in cognitiōe abstractiua: et cū pbat q: prius est obiectuꝫ p̄ns ꝙ spēs ibi: hoc est veruꝫ de p̄ntia reali q̄ agens est p̄ns passo. ꝛ intelligo sic qd̄ i p̄io signo nature est obiectum in se vel in phantasmate p̄sens intellectui agenti in scđo signo nature: in quo illa sunt p̄sentia itellectui possibili: vt agētia passo: gignitur spēs in intellectu possibili ꝛ tūc in tertio per speciē est obiectum presens sub rōne cognoscibilis. 3. dist. primi. q. 6. ꝗ. R

¶ Spēs pp suā finitatē i entitate ꝛ i eēndo plꝰ ꝯuenit cū eēntia creata ꝙ cuꝫ eēntia diuia: nō tñ plus ꝯuenit cū ea ꝯueniētia pportiōis q̄ est repñtātis ad repñtatū. 3. di. scđi. q. 9. ꝗ. L.

¶ Speculatiuū ꝛ practicū sunt differentie accidentales intellectus licet sint essentiales habituum ꝛ actuū. 4. q. prolo. ꝗ. Ee

¶ Spēs nō inclinat ad actū tēdendi in bonū cōmodū absolute sed ad actum imꝑfectū ex absentia obiecti ita ꝙ illa imperfectio nō accidat actui inquātū ē huiꝰ habitꝰ: sꝫ sit de rōne eius. charitas aūt sit principiū ꝛ habitꝰ tēdēdi in deū vt est bonū i ita ꝙ actui vt est eiꝰ accidat pfectio ꝛ imperfectio ex p̄sentia vel absentia obiecti: sed ad actū pfectū inclinat ex presentia obiecti ꝛ ad actū imꝑfectū ex absentia. 50. di. tertij. q. vnica. ꝗ. F

¶ Spes pōt imponi ꝛ iposita ē ad signdū talē passionē impressam appetitui sensitiuo ex delectabili p̄nte nō in se sed in phātasia. qd̄ si eēt i se p̄sonatū esset iprimere delectationeꝫ: sicut ex alia pte malū p̄ns in imaginatiōe iprimit timorē. p̄ns i se imprimit dolorē. hoc mō concedo ꝙ spes nō est virtꝰ moralis nec theologica. tñ idē nomen pōt significare habitū p̄dictū cuiꝰ est inclinare in talē actū: q̄ est desiderare bonū ifinitū eē mihi bonū a deo liberalr conferente ex meritis que habeo vel mihi spero. 26. di. tertij. q. vnica. W

¶ Spirator sigt vim spirādi. vt concernit suppositū: ꝛ quia vna est vis in p̄re et filio: et terminꝰ numeralis appositus alicui determinabili ponit suū significatum circa illud iō nō vr̄ ꝯcedendū de vi sermonis ꝙ pr̄ et filius sint duo spiratores: q: tunc vis spiratiua videret in eis numerari. 12. di. primi. q. vnica. x

¶ Spiratio actiua nō est de rōne filij: inquantum persona: sed filio iam posito est quasi pprietas aduenitia. 11. dist. primi. q. 1. ꝗ. A. ꝛ. q. 2. ꝗ. B

¶ Spūs ꝛ ſi extēſiue nō diuida tur: tñ numeratr ſpūs a ſpiritu diſtinguit: ſunt enim ſingulorum corporū animatorū ſinguli aīe et ille hābēt bonitatē naturalē magis extenſiue ꝙ vna ex eis: imo equiualentē bonitati magis intēſe ſm illud. 7. tri. 6. vel 24. plus aliquid ſunt duo homines ꝙ vn⁹ hō: ꝛ p hoc diſtinguit pluralitas i diuinis a pluralitate in creaturis. qꝛ pl⁹ aliquid ſunt ħ duo ꝙ vnū. non ſic ibi. vñ ſubdit. nō maior eſt pr ꝛ filius ſimul ꝙ ſolus pater boni tates etiā plures ſpirituū ſunt maioris valoris: ꝛ ideo reqrunt plura bona vel vnū maius bonum ꝓpter quod retribuantur nō em̄ qui orando meret viuificare vnū mortuū eadē rōne eq̄ meret viuificationē quorūcūqꝫ mortuorum. ita dico ꝙ bonū ſpirituale cōicatur ſine diuiſiōe quātitatiua ſm extēſionē tñ cōicat cū diſtinctione. ſ. aliud alteri. et ita requirit diſtinctū meritū ꝓpter quod reddatur: ꝛ hoc dico equale intenſiue. 20. q. q. E

¶ Spūs ſctūs dedit Marie vim generatiuā hoc eſt potentiā generādi ꝓpinquā ſm illam vim naturalē: qua ipſa erat nāl̄r fecūda. ſed ſuſceptiuā dedit ei inquantū erat generatiua verbi. ſicut em̄ natura ad quā vt ad formalē terminū erat iſta gñatio tm̄ erat in potentia obediētiali: vt vniretur verbo: ita illa mr̄ tm̄ habuit potentiā obediētialē vt eſſet mater verbi: p hoc enim erat mater verbi: qꝛ verbū ſubſiſtebat in natura illa ſibi vnita. 4. di. tertij. q. vnica. E

¶ Spūs ſctūs ex vi princ ipiationis ſue neqꝫ primo: neqꝫ concomitāter eſt amor creature: qꝛ creatura tm̄ ꝯtingenter amat a deo: lꝫ aūt ex vi ꝓductionis ſue primo ſit amor eſſentie: tñ cōcomitāter pōt dici amor filij: qꝛ ille pſone ſunt in natura primo amata ex neceſſitate illi⁹ nature. ꝛ ita poſſet ꝯcedi ꝙ pater nō diligit creaturā ſpū ſancto eo mō quo filiū: quia nō producit amorē qui ex vi ꝓductionis ſue ſit amor creature: immo cōpleta ꝓductione neceſſaria illius amoris: adhuc eſt ꝯtingētia: vt iſte amor ſit creature. ꝛ hoc eſt i ptāte nō tm̄ ꝓducētis hūc amorem: ſed etiā iſtius amoris ꝓducti: quia ita ꝯtingēter amat. ſ. ſ. creaturam: ſicut pater ꝛ filius. 32. diſt. primi. q. 2. ſ. G

¶ Spūs ſctūs ꝓcedit quō dat⁹ nō quō natus. i. per modū voluntatis libere: nō p modū nature: et ideo opꝫ exponere Ricar. ꝙ ipſe intelligat concomitanter. 6. di. primi. q. vnica. ſ. M

¶ Spūs ſanctus ex vi ꝓductionis ſue: nō quidē ꝓprie: ſed appropriate eſt amor omnis amati neceſſario: et iō hꝫ aliquā relationē rōnis formaliter ad ſic amatū. ꝓducēs aūt ipm pōt denolari ab eadē habitudine q̄ſi ꝑncipiatiue: ꝛ iſta habitudo vt ꝑncipiatiue denoīans importat p hoc vbū diligere: qñ dicunt pr ꝛ fili⁹ diligere ſe. ſ. ſ. hoc quippe eſt patrē ꝛ filiū ꝓducere amorē qui eſt patris ꝛ filij. ſicut patrē dicere ſe verbo eſt ꝓducere verbum quod eſt declarans ipſum patrem. 32. di. primi. q. 2. ſ. E

¶ Spūs ſicut cū nullo corpore hꝫ naturalē ꝯuenientiā: qꝛ tūc illud eſſet naturale ſaluatiuū eius: ita ad nullum corpus hꝫ

naturalē discōuenientiā. ꝓpter quā detineri ibi sit nature sue discōueniēs. vñ si michael cuicūꝗ corpori esset ex precepto diuino ꝯiunctus localr̄ diffinitiue etiā ꝑpetuo. ⁊ hoc apprehēderet nullo mō apprehēderet vt discōueniēs nec vt materiā tristitie. ergo ad habēdū tristitiaꝫ de igne detinēte opꝫ vt ineniat̄ ꝑmo rō noliti. sic angelus malus hꝫ nolle detineri perpetuo ab igne. ⁊ specialr̄ sub ista rōne ex snīa diuina vel volūtate diuina illic effectiue detinēte: et ad istud nolle inclinat affectio cōmodi ꝫm quem appetit liberuꝫ visum potentie vt sicut natura sua est indifferēs ad quodcūꝗ corpus sic posset se facere ꝑsentē cuicūꝗ corpi. ꝓmonet aūt superbia ꝓpter quā appetit vti ꝓpria potestate. Cōsumat inuidia ꝓpter quā nūꝗ vellet determinate esse ꝓpter snīam vel actionem diuinā. Istud nolle ꝓcedit detētio ⁊ apprehēsio detētiōis. Isto autē nolle lꝫ inordinate posito in volūtate ei⁹ sequit̄ apprehēsio certa de euētu istius noliti. ⁊ ex hoc tertio vel quinto computando ista duo que precedūt nolle sequitur tristitia. 44. dis. quarti. q. 2. C

¶ Stabilitū est legib⁹ sapiētie ꝙ intellect⁹ noster nō itelligat pro statu isto nisi illa: quoꝝ species relucēt in phantasmate. et hoc siue ꝓpter penā originalis peccati: siue ꝓpter naturalē cōcordiā potētiarū aie in operando: ꝫm ꝙ videmus ꝙ potentia superior operat̄ circa idē: circa qꝺ inferior sı̄ vtraꝗ habeat operationem perfectam ⁊ de facto ita est in nobis. ꝙ quodcunꝗ vniuersale intelligimus: eius singulare actu phantasiamur. ista tn̄ cōcordia que est de facto pro statu isto non est ex natura nostri intellectus: vnde intellectus est: nec etiam vnde in corpore est. tunc enī in corpore glorioso necessario haberet similē concordiam: qꝺ falsum est. vndecūꝗ igitur sit iste status: siue ex mera volūtate dei: siue ex mera iustitia punitiua: siue ex infirmitate: quā cām Augustin⁹ innuit. 15. de trini. c. vlti. que cā inquit. cur ipsam lucē acie fixa videre nō possis nisi vtiꝗ infirmitas. ⁊ qs eā tibi fecit: nisi vtiꝗ iniqtas: siue in ꝙ hec sit tota causa: siue aliqua alia: saltē nō est primū obiectū intellect⁹: vnde potenta est quiditas rei materialis: sed est aliquid cōe ad omnia itelligibilia: licet primū obiectum adequatū sibi in mouendo pro statu isto sit quiditas rei sensibilis. 3. dis. primi. q. 3. G. ⁊ 14. q. q.

¶ Stelle iō dn̄r fixe: qꝛ semp inter se eque sunt distātes: ⁊ eundē sitū ⁊ figurā seruātes. ⁊ ideo respectu omniū illarū fixarum nō opꝫ ponere nisi vnū celum: nec ille septē erratice iter se semper eque distāt. Ista duo de inequali distātia planetarū inter se ⁊ alias que dicuntur fixe supponantur ꝫm considerationem astronomorum. possibile est enī de locis planetarum certificari per instrumenta: de quoꝝ vna scꝫ armilla tractat Ptolomeus in almag. dist. 5. c. 2. 14. dis. secūdi. q. 2. §. A

¶ Stāte ꝑmo malo scđm malū additū lꝫ sit deteri⁹ isti. nō tamē simplr̄: qꝛ nō in cōparatione ad

vniuersum cuius ordo requirit malū istud manēs ꝑ malū aliō ordinari. Exēplū. meli⁹ fuisset ceco nato de quo Joānes loqui tur a principio vidisse: nō tñ me lius in ordine ad manifestatio nem diuine sapientie ⁊ bonita tis.46.di.quarti.q.4.O

¶Stāte illo statu innocētie: si de⁹ nō trāstulisset hoīes.modo quo dictū est: si fuissent mortui mors nō fuisset plus pena i ho minib⁹ ꝙ̄ i brutis ⁊ fuisset cōdi tio vel passio ꝯñs talē nām sic ꝑ mixtionē cōpositā sicut modo. 19.dist.secūdi.q.vnica.D

¶Stricte accipiēdo relonē ra tionis.s.ꝑ habitudine cāta i ob iecto ꝑ actū ptis rōnalis ꝑ essen tiā.s.intellect⁹ illa cōpatio obie cti voliti nō est relatio rōnis q2 comparatio ista imediate cau sat ꝑ volūtatē sicut ipa imedia te hꝫ actū cōpatiuū.⁊ tunc sequit ꝙ sic stricte accipiēdo relationē rōnis non ois relatio est realis vel rōnis.sed est tertia.s.relatio volūtatis cōparantis. Alio mō pōt itelligi relatio rōnis ꝑ qua cūqꝫ cōpatione facta ꝑ actū par tis rōnalis siue ꝑ essentiā: siue ꝑ participationē. ⁊ sic ista pōt dici relatio rōnis.17.q.q.j.C.et 45.dist.primi.q.vnica.B

¶Subiectū cōe vtriqꝫ termino nō est necessariū nisi ad trāsmu tationē ꝓprie dictā.excludēdo eñ subiectū ⁊ accipiēdo precise duos terminos alicui⁹ trāsmu tatiōis magis reqrit in eis op positio ꝙ̄ aliqd idem cōe: immo idē in aliqbus ꝓhibet ipsa esse ꝑ se terminos alicui⁹ trāsit⁹: vt ptꝫ in his q̄ sunt eiusdē speciei. & cū in isto trāsitu nō sit ꝓprie mutatio nec subiectū manēs: sed tñ sunt duo termini trāsit⁹ nihil cōe ꝑ se dabit: vel auferet aliquam rōnē ab isto trāsitu.er go si ille trāsitus esset annihila tio excluso quocūqꝫ cōi: erit et modo.11.di.quarti.q.4.J.A

¶Subiectū respectu ꝓprie pas sionis nō est tñ cā mālis sꝫ effe ctiua. aliter nō esset necessitas inherētie passionis ad subiectū q2 causalitas materie siue potē tie passiue est cōtradictionis ex 9.meta.que nō est necessitatis: t.c.17. sed cōtingentis inherentie.igi tur nō est necesse efficiens ⁊ effe ctū distingui subiecto.25. disti. secundi.q.vnica.C

¶Subiectū scīe ꝯm veritatē nō ptinet ad gen⁹ cāe mālis: sꝫ ad genus cāe efficiētis.dr tñ subie ctū sciētie materia: ꝑ quādam similitudinē ad factionē: vbi si mul cōcurrunt rō obiecti circa qđ ⁊ rō mãe susceptiue quia fa ctio est act⁹ trāsiēs extra: nō sic est de actu ꝓprio scie: tñ intelli git trāsire: q2 nō terminat in se sꝫ ad aliud: circa qđ est lꝫ nō re cipiat in illo circa qđ est: sꝫ ma net in sciēte: ⁊ ꝓpter hāc ꝓprie tatē materie.s.esse circa ꝙ sub iectuꝫ dicitur materia respectu scie ⁊ actus eius.3.q.prolo.R

¶Substātia actu exñs nō mu tata aliq̄ trāsmutatione suball nō pōt fieri de hac nō hec: quia ista singularitas nō pōt inesse alia ⁊ alia eidem substātie ma nenti eidē nō substātialiter mu tate.3.dist.secundi.q.4.A.

¶Substātia potest ꝯuerti i ac cidēs: ⁊ ens absolutū in ens re spectiuū: nō tñ sequit ꝙ substā tia inherebit manēs substātia q2 vterqꝫ terminus cōuersionis habebit propriū modū essendi

sibi

sibi correspōdētē:ita q̄ termin⁹ a quo si fuerit substātia habuit modū per se essendi terminus aūt ad quē istius cōuersionis si fuerit accīns habebit ꝓpriū modū sibi correspōdentē scʒ esse in alio : nō ẽ substātia existit i alio sed substātie ꝑ se enti tanq̄ termino a quo succedit ens in alio tāq̄ terminus ad quē.10.q.q.E

¶Substātia q̄ mō est gen⁹ gñalissimū:vt accipit̄ ꝓ oib⁹ speciebus inferiorib⁹ : cōtinet virtualiter oīa accn̄a : ita q̄ si de⁹ sola indiuidua substātiaꝝ causaret illa haberēt in se ꝟtutē vñ causarēt oīa accn̄a . Et tñ nō ꝓpter hoc negant̄ substātie create eē in gñe:q̄ ꝯtinēt virtualr̄ accidētia ꝑ modū sui : nō ꝑ modū accidentiū.igit̄ ex hoc solo:q̄ deus cōtinet ꝑfectiōes oim̄ generum nō sequit̄ ipʒ nō esse in genere. Quia sic cōtinere nō excludit; finitatem.illa eñ ꝯtinere virtualiter nō ẽ esse infinitū:sed ex absoluta infinitate dei hoc sequit̄. 8.dist.primi.q.3. P

¶Substātia singularis est incōicabilis prout incōicabile opponit̄ vlī q̄d est cōicabile pluribus sed nō ꝓut incōicabile excludit oēm cōicabilitatē tā cōis q̄̄ forme ⁊ hoc tā forme partialis q̄ d₃ cōicari materie informate q̄̄ forme totalis.puta q̄ditatis vel nature q̄ d₃ cōicari supposito ꝑticipāti.sic inq̄̄ incōicabile nō cōuenit oī singulari.sed solū illi q̄d non est alicui forma altero duorū modoꝝ . ⁊ tale est illud q̄d est vltimatū habēs formaʒ vel ens per formam:ita q̄ nihil hʒ ipsum tāq̄̄ formā siue principium quo essendi : ⁊ tale est suppositum.19.q.q.O

¶Substātia vt qualis nō corrūpit substātiā nec inducit qualitatē i gradu incōpossibili substantie corrūpēde:sed vt suba ꝑ se corrūpit substātiā.⁊ per accidēs qualitatē eius.vt substātia generat substātiā.⁊ vltim⁹ gradus ꝓpinquus substātie generāde q̄ primus est incōpossibilis substētie corrūpēde ẽ ab ipo genito.12.dist.quarti.q.3.J.V

¶Substātie hoc nō accepte.I. q̄ditates rerū cōparant̄ in numeris s̄m quatuor ꝓprietates: quaꝝ vna est ista : q̄ quodlibet additū variat spēm:et intelligo sic q̄ de vna spē faciat aliā : vel de nō spē faciat speciē: q̄libet et dr̄ia addita diffinitioni vt indicat q̄ditatē spēʒ aliā a preexistēte cōstituit:aut si preexistēs fuerit ratio gñis determinat ad rōnem spēi:q̄ nō habebat ante additionē dr̄ie.Exēplū de intellectiua anima addita sensitiue. Dico igit̄ q̄ additū q̄ditati accepte s̄m rōnem q̄ditatis alterat speciē altero dictoꝝ modoꝝ : sʒ q̄d addit̄ quiditati nō vt quiditas est:nō mutat:gradus auteʒ indiuidualis quicunq̄ : sicut ⁊ dr̄ia indiuidualis ħēs ad esse hoc:siue vnitas vel pluralitas indiuidualis:⁊ breuiter quecūq̄ cōditio indiuidualis addita nature specifice nō addit̄ sibi q̄̄tū ad rōnem q̄ditatiuā . ita q̄ s̄m istam rōnem determinet eā.⁊ ꝓpter hoc nō mutat speciē q̄ditatis cui addit̄.nihil eñ pōt neq̄ aliquā speciē preexistētem mutare i aliā speciē:neq̄ de nō specie in aliquā speciem:nisi ipsuʒ additum sit ratio spēi:⁊ tale nō est aliqua ꝯditio indiuidualis. 17.dist.primi.q.3.J.Ex

¶Sufficit deo qđ ꝗs volūtarie soluat penā debitā ad punitionem peccati cōmissi: qꝛ etiaȝ ꝙ minꝰ apparet sufficit satis passio. pȝ in actibꝰ humanis. si eni alicui offense in regē correſpōdeat precise ſm legē absciſſio manꝰ: ſi iſti etiaȝ inuito abſcindit manus ſatis patit: ⁊ in tn̄ ſufficit regi: qđ ſm legeȝ ⁊ iuſtitiā non dȝ ab eo penā vlteriorē exigere ⁊ tn̄ nō recipit euȝ in gratiā vel amicitiaȝ. multomagis ꝙ poſſet ſufficere pro punitione culpe ſi aliqs ſibi penam debitā inflige ret: lȝ nō eſſet i gratia vel amici tia ipſius iudicis offenſi. 15. di ſtin. quarti. q. 1. P.

¶Sūma bonitas pōt ſtare cū li berali cōicatione: lȝ non ſit illa equalis oibus. pōt eñ ſumme bonus ex libertate libere cōica re: ⁊ vt oſtēdat ſe nō neceſſario liberalem: ſȝ liberalē libere cōi catiuū. pōt eñ ſic liberalis aliq̄ bus duobus apprehēſis equa libus velle bonū non equaliter cōicare: nec in hoc fit iniuſtitia aliqua: qꝛ nihil ē ibi debitū. 41. diſt. p̄mi. q. vnica. E.

¶Sūma nā creata ſi eſſet non haberet influētiā in alias natu ras: ſicut nec mō ſuperior ſpēs i vniuerſo neceſſario influit in inferioreȝ: ſummū aūt in gratia influit ſcđm eſſe gratie in infe riora ⁊ ideo dȝ maior neceſſitas vt ponat aliqđ habens gratiaȝ ſummā ꝙ aliqua ſumma natu ra. ſi tamē ſicut deus ſupplet in fluentiaȝ nature ſuperioris ſi q̄ eſſet in inferiorē. qꝛ influit īme diate in omnia. ita poſſet imme diate ſupplere influentiā ſum mi grati: qꝛ ipſa influit gratiaȝ in oēs. 13. diſt. tertij. q. 4. J. N.

¶Sumere ē magꝭ cōe ⁊ neceſſa riū ꝙ cōficere. ⁊ magis neceſſa rium lȝ ſit in ſe aliqn̄ nobilius pluribus: tn̄ qñqȝ cōpetit ꝙ mi nus nobile qđ ē minoris nobili tatis. ⁊ nō ē maior ſiue cōior ne ceſſitas. ita eſt hic: qꝛ xp̄s exp̄ſſe docuit ſe velle ſumi in euchari ſtiā a q̄libet xp̄iano. Jo. 6. Niſi māducaueris carnē filij hoīs. ⁊ ibi loquit oibus. ſȝ ꝯſecrationē ſiue diſpēſationeȝ noluit ita eſſe cōeȝ qꝛ nō fuit ita neceſſariū vt eēt cōis. p̄nt. n. pauciores diſpē ſare ꝙ ſuſcipe. 13. diſ. q̄rti. q. 2. R

¶Superior angelꝰ hȝ pfectioreȝ entitatē ꝙ inferior. nō tn̄ inclu dit totā entitateȝ inferioris. ita ꝙ inferior nō differat ab eo niſi per negationem. nō eñ ſpēs in vniuerſo diſtinguunt per nega tiones. lȝ ꝑ ꝓp̄ias rōnes. verū tn̄ eſſentia diuina q̄ infinita ē in cludit eminēter oēs pfectiōes. ⁊ iō nulla ſuperior ē ſufficiens rō cognoſcēdi inferiorē ſȝ ſola eēn tia diuina. 3. diſt. ſcđi. q. 10. M.

¶Supnaturalia nō ꝓducūt in eſſe per aliquā mutationem de aliquo ſȝ tantū per creationem 17. diſt. p̄mi. q. 2. Cc.

¶Suppoſitū pōit ꝑ ſe ſuppoſi tuȝ q̄ditatis accepte ſm forma lem rōnem. non aūt ꝑp idētita tem realē ⁊ nō formaleȝ ipſius ad aliam tunc eñ ꝑ ſe ſuppoſi tum entis eſſet ꝑ ſe ſuppoſitum vnius. ꝓpter verā identitatem vnius ad ens. itaqȝ ſuppoſituȝ per ſe vnū eſt tm̄ ꝑ ſe ſuppoſitū quiditatis ꝑ ſe vnius formalr. ⁊ ꝑ ꝯñs nullius formalr diſtin cte ab illa: ⁊ ꝑ ꝯñs nullā naturā formalr diſtinctā includet ꝑ ſe primo: qꝛ non eſſet ratio quare non eſſet ꝑ ſe ſuppoſitum illius

quiditatis distiete quã p se pri= mo modo: includeret. Si instet hmõi de attributis nõ ẽ site: qr nullũ attributũ cõstituit per se suppositũ deitatis s3 quasi pas sio fm Dam. lib. i. c. 4. r. 9. 26. dist. primi. q. vnica. M

¶ Supmũ in iferiori est infimũ in superiori vbi non repugnat supiori illud qđ ponit supremũ in inferiori. hic autẽ repugnat qr in nobis habit⁹ sciẽtie est pfe ctio supplẽs ipfectionẽ intelle nri. p quãto nr nõ est sũme ha bilitat⁹ de se: ẽt qñ h3 rõnẽ acti= uã p quã obiectu3 est pñs suffi ciẽter. adhuc eñ deficit talis in clinatio summa q̃ reqrit ad ac tũ pfectissimũ: ista pfectio l3 in nobis suppleat impfectionẽ: an gelo tñ repugnat: qr non põt in eo esse impfectio q̃ suppleatur per istã pfectionẽ: ita posset di ci in multis alijs: qr si supremũ in elemento sit gñare sibi simi le non op3 q̃ sit infimũ in quoli bet mixto primo: qr aliqua mix ta nõ generant sibi site: qr repu gnat eis talis pfectio supplens impfectionẽ i inferiori: ita ẽt in iferiori pt repugnare qđ est infi mũ i supiori: r tũc nõ v3 ecõuer so. s. q̃ infima supiorꝝ sint supre ma inferiorꝝ. 3. di. scđi. q. 10. L

¶ Supmus angel⁹ p solũ impe riũ volũtatis sue nõ põt impe= dire actionẽ alicuius cãe natu= ralis: cãe eñ corpales non obe= diũt angelis ad nutũ quãtum ad actionẽ: r alteratiõnẽ earu3 49. dist. quarti. q. 13. C

¶ Susceptio eucharistie nõ est sacrm sicut tangit in mã de eu charistia: s3 est comestio seu pce ptio sacralis. baptism⁹ autẽ est sacrm. 6. dist. quarti. q. 4. B

¶ Susceptio sacri est dispõ ne= cessitãs ad effectũ signatũ p sa= crm nõ qđe p aliquã formã itri secã p quã necessario caret ter= minũ: vel aliqua3 dispositionẽ pzeuiã: s3 tm p assistẽnã dei cãn tis illum effectu3: nõ necessario absolute. s3 necessitate recipien te potẽtia3 ordinatã. disposuit eñ vtr. r de hoc ecclesia certifi= cauit q̃ suscipiẽti tale sacrm ip se cõferret effectũ signatu3. nec obstat q̃ susceptio sacri est ali= quid circa corpus ipsi⁹ suscipiẽ tis: gra aũt causatur in anima: qr sufficit q̃ dispositio et forma sint in eode supposito. et maxi= me qñ dispositio non est dispoſi tio ex parte rei: sed in ordine ad agens voluntarie causans ter= minum. 1. di. quarti. q. 5. J. F

¶ Susceptio sacri ordis nõ req̃ rit nisi serũ debitũ r ministrum debitũ r intentionẽ debitam in scipiente r ministrante. et ideo ꝯfertur coniugato: l3 suscipien do peccet. sed mrimoniũ requi= rit habilitatẽ in psonis ad ꝯtra hẽdũ. et sic p ordinẽ sacrũ susce ptũ est oino inhabilis ad illud mrimoniũ ꝯtrahẽdũ. vñ ecõuer so nõ est impedimẽtũ mrimonij ad ordinem qualem est ordinis ad matrimonium. 37. dis. quar ti. q. vnica. C

Talis est ꝯnexio istaru3 potẽtiaꝝ. s. phãta sie r intelle p statu isto: q̃ nihil itelligim⁹ i vli: nisi cui⁹ singula re phãtasiamur. nec est aliđ cõ= uersio ad phãtasmata: nisi q̃ in telligẽs vle imaginat singlare ei⁹. nec intelle videt qđ qđ est i phãtasmatib⁹: sic i rõne vidẽdi: s3 intelligẽs qđ qđ est relucens in specie intelligibili videt illđ

in suo singulari viso per virtutē
phantasticam in phantasmate
3. dist. primi. q. 6. S. M
¶ Tāta est distantia dei a crea
tura ēt suprema posset fore quan
tus est de⁹. ⁊ iō si poneret supre
ma creatura possibilis adhuc
deus distaret ab illa in infinitū
q2 est infinitus. 1. di. q̄rti. q. 1. F
¶ Tā q̄ditas ꝙ forma hyposta
tica ēt in creaturis: lȝ sit forma
suppositi nō tñ forma īformās:
sed ibi q̄si pars. hic autē q̄si vna
rō formalis ꝯcurrēs cū alia for
maliter ad idem simplex sed ha
bens in se plures formales ra
tiones. 5. dist. primi. q. 2. M
¶ Tā in sensu ꝙ in itellectu po
sito eodē repñtante: maior attē
tio vel conat⁹ facit actū ꝑfectio
rem. Idē eñ hñs eādē spēm in
telligibilē vł phātasma: ꝑfecti⁹
intelligit illud ad cuius intelle
ctionē magis conat: et min⁹ q̄ñ
minus. Ita ēt in sensu eodē ob
iecto pñte ⁊ in eodē lumine: et ī
eadē distātia ꝑfectius videt ali
quid ꝑ maiorē attētionē invidē
do. Pꝫ ēt ex hoc ꝙ magis q̄ñꝗ
ledit visus ꝓpter maiorē atten
tionē. immo ceteris parib⁹ vn⁹
oculus magis attentus posset
multū offendi in visione alicui⁹
in qua minus alius offendit: si
cut patet per experientiā. 2. di
stin. primi. q. 7. P
¶ Tps nō est in motu celi sicut
vna q̄ntitas in alia q̄ntitate
quia nō opꝫ ponere duas tales
q̄ntitates in eodē sbo ꝑmanē
te quarū vna sit quasi subiectū
et alia quasi passio ꝙ tps vltra
motū vt motus includit ꝓpriā
successionē nō addit nisi rōnem
mēsure formalr: ⁊ fundamētalr
rōnes illas q̄ req̄runt ad mēsu
rādum q̄ sunt vniformitas siue
regularitas ⁊ velocitas q2 mēsu
ra est q̄d certissimū ꝗtū ad pri
mū. s. regularitatē vel vniformi
tatē ⁊ minimū q̄ntū ad scd3. s.
velocitatē tūc aūt post iudiciū
nō manebit aliqs mot⁹ velocis
sim⁹ vel saltē nō vniformis vel
reglaris. ⁊ iō tūc in nullo motu
fundabit rō mēsure ad oēs aliū
motum: ⁊ iō tps non erit eo mō
quo nunc ponitur passio primi
motus. 48. dist. quarti. q. 2. P
¶ Tpe negationis petri sacrm
penitētie nō fuit istitutū sȝ post
resurrectionē q̄ñ xps dixit disci
pulis suis. Accipite. s. s. quoꝝ re
miseritis ⁊c. Et iō non tenebat
ꝑ tūc ad ꝯfessionē nec post insti
tutionē sacri adhuc tenebat: q2
iā ante resurrectionē ꝑ aliud re
mediū fuit pctm̄ suum deletū.
17. dist. quarti. q. vnica. X
¶ Tps pueritie regulariter po
nit in masculo tps quatuorde
cim an. femine. 12. sed tñ aliquā
do malitia supplet etatē: ⁊ com
pleto ꝯuenit tps regulare ⁊ tūc
ex quo hꝫ ptāte istā ⁊ discretio
nē sufficiētē ad debitū ꝯsensum
pōt ꝯtrahere q2 hꝫ q̄d det ⁊ con
sensum sufficientē ⁊ signa. 36.
dist. quarti. q. vnica. B
¶ Theologi cōcipiūt cōiter per
characterē q̄ddā spūale īpressū
a deo suscipiēti sacrꝫ nō iterabi
le. Ex ista rōne nois sequūt ali
que proprietates characteris:
quarū due sunt cōes sibi ⁊ cuili
bet forme. s. ꝙ ē forma assimila
tiua aliꝫ hñti: et ꝙ est forma di
stinctiua a nō hñte ⁊ aliꝫ spāles
quarū vna est ꝙ est signū reme
morativū sacri suscepti: alia ꝙ
est signū ꝯformatiuū xpo cuius
sacrm suscipit ⁊ ēt obligatoriū

ei eo modo quo suscipiẽs sacramentũ obligaṫ ꝑ eius susceptionem.6.dist.quarti.q.9.B

¶Terminus alterationis est forma ꝛ simil'r mutatiõis nõ tñ ꝓductiõis vbi est intelligẽdũ ꝙ mutatio est ꝑ se mutabilis alteratio alterabilis:ꝛmotus mobilis:illud aũt dꝫ ꝓprie alterari mutari:qꝺ de nõ tali fit tale puta de nõ albo albũm.de nõ noscente noscens:forma ergo q̃ fit tale ꝓprie est terminus mutationis nõ tñ mutaṫ:sed tñ mutabile mutaṫ.productio aũt ꝓprie est solius termini cui ꝑ productionẽ acquiriṫ esse.cuꝫ ergo forma q̃ est mutatiõis terminꝰ nõ habeat esse ꝓprie lꝫ sit illud quo cõpositũ hꝫ esse:iõ ipsa nõ dꝫ ꝓduci nec esse terminus ꝓductiõis sed tñ cõpositũ siue illud cõpositũ sit ens ꝑ se siue ꝑ accidẽs.ꝛ hmõi differẽtia pꝫ qꝛ de termino mutatiõis vel de forma non dꝫ qꝺ muteṫ vel alteretur.sed est terminus mutatiõis tantũ de termino autẽ generationis.et productionis diciṫ qꝺ est generatus ꝛ productus siue generatur.et producitur.3.dist. primi.q.6.Y

¶Terminus annihilatiõis est purũ nihil hoc est ꝙ nihil termini a quo manet in termino ad quẽ nec negatio in aliquo apto nato q̃ dꝫ priuatio terminat eã opposite cõditiões istis cõditionibus sunt in corruptiõe vt corruptio est.nec tertio ꝙ negatio in aliquo positiuo disperato terminat eã.sed simpliciter negatio extra genus.s.extra oẽ positiuum siue subiectum qꝺ dicaṫ priuatũ ꝺm illã negationẽ siue disperatũ qꝺ includat illã negationẽ.Et istud vltimũ reqri potest ostendi nã nõ solũ materia aeris corrupti manet ꝛ hꝫ ꝓnationẽ forme prioris.sed negatio forme aeris saluatur in forma ignis q̃ de nouo icludiṫ.ꝛ negatio illa vt est in forma ignis nõ est ibi vt in subiecto apto nato. Sed sic est tñ in materia communi.Sed est ibi vt in aliquo disperato ꝛ lꝫ circũscribaṫ negatio illa.vt in materia cõi.q̃ mõ terminat corruptionẽ et ꝓpter quã corruptio modo nõ est annihilatio si tñ terminaret aliquã desitionẽ negatio ista vt in disperato ad huc nõ annihilleṫ aer.Ad ꝓpositũ ꝛ si in eucharistia nõ sint ille due rationes de quibꝰ patet ꝙ ꝓpter eas corruptio nõ est annihilatio.s.qꝛ aliquid corrupti manet.ꝛ qꝛ negatio terminãs eã manet in apto nato.est tñ ibi tertia ratio.s.qꝺ negatio terminãs est in aliquo positiuo subiecto licet desperato.11.dist.quarti.q.4.D

¶Terminus motus localis nõ est nisi vbi.ꝛ si ille terminus est imꝑfectior termino cuiuscunq; alterius motus ꝛ ideo nullũ est corpus ita imperfectũ qꝺ nõ hꝫ in virtute sua istum terminum. 49.dist.quarti.q.14.J.B

¶Timor est spẽs tẽperãtie idẽ eñ ẽ oĩno timor qꝺ humilitas. lꝫ alio nomineṫ:sicut patere pt ꝑ Au.sup illud Matth.5.beati pauperes ispiritu.freqũẽter eñ numeranṫ nõ noĩbus ꝓpriĳs:et ideo scriptura freqũẽter cõmendat timorẽ vñ illꝺ prouer.initiũ sapiẽtie ẽ timor dñi.Nihil aliꝺ est nisi humilitas.q̃ est ꝓncipiũ virtutũ.et cũ inter dona poniṫ pietas.hec est q̃ apud saluatorẽ

vocat mia ꝛ ista est spẽs iustitie exprimunt ergo iter dona quatuor virtutes cardinales due quidem vt prudẽtia ꝑ cõsiliũ fortitudo ꝓprie noĩe suo due autem alie nõ sub rõne illarũ specierũ intermediarũ:q̃ enumerant in illo alio septenario:sꝫ i quibusdã speciebus earũ puta tẽperãtia in timore.et iustitia in pietate due infuse exprimunt ibi charitas quidẽ ꝑ spm̃ sapiẽtie vlr em̃ qñ in scriptura cõmẽdat sapiẽtia vt beat⁹ vir q̃ in sapiẽtia morabit et huiusmodi ibi sapiẽtia est charitas:est em̃ habit⁹ quo sapit habẽti illud obiectũ qḋ ẽ in se sapiẽdũ:quo.s.placet mihi bonũ eius in se:ꝛ illud volo mihi per alia duo dona intellectũ:ꝛ sciam exprimit fides īfusa.ita ꝙ illa duo non circũloquuntur duos habitus.sed vnũ tm̃ ẽm ꝑfectũ et imperfectũ et vnus põt dari sine alio sed nõ econuerso: põt em̃ intellect⁹ dici fides imperfecta que est notitia articulorũ primoꝝ:ꝛ scia fides ꝑfecta q̃ est explicita notitia de articulis sicut inscibilib⁹ naturalib⁹ intellect⁹ dꝫ esse ꝑncipiĳ et sciẽtia cõclusionis.Spes aũt explicite nõ enumerat hic:sed datur intelligi ꝑ charitatẽ q̃ est sapiẽtia.Sapientia em̃ est qua sapit mihi deus in se.ꝛ qua sapit mihi vt bonũ nam qui sapit:et saporem in se approbat ꝛ sibi appetit.34.distinctione tertĳ.q.vnica.ſ.O

¶Tota natura intellectualis nata est sic habere illud bonũ ẽm ꝑfectã opationẽ:ꝛ imperfecta ẽ nisi sic habeat natura aũt nõ intellectualis tanꝙ inferiorũ non est nata sic habere illud remanet imperfecta nõ priuatiue sed negatiue hoc ex imperfectione nature.49.distinctione quarti.q.2.ſ.Wh

¶Tota natura actiua est alligata cuidã ordini formarum in trãsmutatiõe ita ꝙ tota natura nõ posset immediate post acetũ inducere vinũ.solus aũt de⁹ in agẽdo nõ limitat ad illũ ordinẽ et maxime est ille ordo necessarius respectu agẽtis naturalis qñ ꝓceditur ab imperfecto ad perfectũ:q: illud nõ põt pluribus sed paucioribus modis ꝓduci.43.dist.quarti.q.3.M

¶Totalis quietatio nature loquẽdo de totalitate extẽsiua requirit ꝙ q̃cq̃d ẽ in natura q̃etabile q̃etet ꝛ hmõi btitudo hoĩs nõ est sine resumptiõe ꝛ reunione aie ad corpus q: aliq̃s appetitus est in ipsa aia ad corpus tãꝙ ad ꝓpriũ ꝑfectibile vel saltẽ econuerso in materia sicut in ꝓprio ꝑfectibili ad formã illã.s. aiam sed inter illas q̃etationes vna est q̃etatio simplr ipsi⁹ nature q̃.s.est q̃etatio simplr nobilissima in illa natura inquantũ q̃etabilis est.49.di.q̃rti.q.5.F

¶Totale ꝑncipiũ icludẽs naturã vt obiectũ ꝛ itellectũ vt potẽtiã habentẽ obiectũ sibi pñs est ꝑncipiũ ꝓductiuũ qḋ est natura ꝛ ꝑncipiũ cõpletũ ꝓducẽdi ꝑ modũ nature.Si em̃ essentia vt obiectũ nõ hꝫet rõnẽ ꝑncipĳ in ꝓductione verbi:quare magis diceret verbũ eẽntie ꝙ̃ lapidis si:ex sola infinitate itellectus vt principĳ ꝓductiui posset ꝓduci verbũ infinitũ quocũꝙ alio obiecto pñte.2.dist.primi.q.7.ſ.O

¶Tota scia naturalr acquisita ẽ nũc de passionib⁹ abstractiue

per intellectum cognitis: ita q̄ nō tm̄ subiectū intuitiue cognitum sed etiā abstractiue est illō in quo cognoscit passio.3.dist. secundi.q.6.G

¶Totū vniuersale qō diuidit i indiuidua ⁊ i ptes subiectiuas predicat de qualibet illaꝝ ptiū subiectiuaꝝ ita, q̄ quelibet ps subiectiua est ipsum partes autē quātitatiue in quas fit diuisio totius cōtinui nūq̄ recipiūt predicationē totius diuisi in ipsas: ⁊ lʒ concurrāt diuisio toti⁹ homogenei in partes quātitatiuas: ⁊ diuisio spēi siue diuisio totius vl'is in partes subiectiuas q̄ ptes sunt indiuidua nō tñ sūt vnius totius diuisi: qꝛ totū quātum diuidit diuisione quātitatiua. ⁊ nō predicat de aliq̄ pte diuidēte sicut nec quātum ethero geneū de suo diuidente vl'r eñ nulla pars quātitatiua est totū illud cuius est pars: sed cū hoc cōcomitat q̄ sunt plura indiuidua habētia idē cōe qō cōe diuidit in ipa alia diuisiōe ⁊ illō cōe nō erat illud q̄tū qō diuidebat diuisiōe quātitatiua est igitur aliud totū diuisum hac diuisione ⁊ illa: ⁊ tñ in easdē partes per accñs sed formal'r ptes alterius rōnis respectu huius toti⁹ ⁊ illius qꝛ respectu huius integrales ⁊ respectu illi⁹ subiectiuas. Et ꝓpter istū cōcursum duaruꝫ diuisionū duorum totoꝝ in partes in quibus cōcurrit diuersa ratio partis putauerunt aliqui q̄ ista duo tota diuiderentur in partes eiusdem rōnis.3.dist.secundi.q.4.ſ.G

¶Trāsmutatio tā actiua q̄ passiua est necessario ad aliquē terminū accipiēte esse illā trāsmutatione qꝛ ſm terminū formalē passum se hʒ aliter nunc q̄ prius operatio aūt nō est ad aliquem terminū accipiētē esse per ipaꝫ immo eo mō quo hʒ terminum ad quem nec est productiua termini ad quem nec eductiua de potentia passi nec inductiua in passum: sed presupponit terminum oīs aūt actio de gñe actionis vel est ꝓductiua termini vl' eductiua vel iductiua immo eo ipso quo actio talis ponit in diuinis puta generatio vel spiratio p ipsam aliq̄s terminus accipit esse.s. suppositum genituꝫ vel spiratum.13.q.q.Bb

¶Trāsmutabile ſm suū eē simpliciter cōcurrit cū agēte cōcausa nec accipit simpl'r eē ab ipso sʒ tm̄ accipit eē ſm formam q̄ inducitur. Respectus etiam producti ⁊ inducti patet q̄ sunt aliȷ ⁊ si vterq̄ sit dependētis a ꝓducente: qꝛ illō p̄mo dependet qō primo accipit esse ⁊ hoc est productum illud secundario vel p accidens dependet qō secundario accipit esse ⁊ hoc est eductū vel inductū. Istoꝝ trium respectuū ex pte agētis duo p̄mi nō sunt extrinsec⁹ adueniētes: qꝛ vel agens non hʒ relationē realem ad ꝓductum vel inductum sicut est de deo ꝓducente creaturam vel aliquid in creaturis vel si non habet necessario consequitur fundamentum posito termino hoc est manifestius de respectu consequente in producto vel educto q̄.s.nō est extrinsecus adueniens quia necessario sequitur fundamentum posito termino. Ille autem respectus qui ad passum est extrinsecus adueniēs qꝛ hō possibile est

actiuũ ⁊ passiuũ esse ⁊ et approximata ⁊ tamẽ nõ habere istum respectũ ꝙ agẽs sit illud a quo transmutatur nec illud ab ipso trãsmutetur vtpote si est aliqđ impediẽs actionẽ ergo actio cũ sit respectus extrinsecus adueniens vt prius est deductũ: erit habitudo agẽtis ad passuꝫ trãsmutatũ.13.dist.quarti.q.1.J.G

¶Tres cõditiões ponunt̃ ptinere ad ꝟtutẽ theologicã ꝑma est respicere deũ ꝓ pᵒ obiecto. secũda habere pro regula :ꝑmã regulam humanoꝝ actuum nõ aũt regulã acq̃sitã tertia immediate infundi a deo sicut a causa efficiẽte hic distiguunt̃ : sicut alia est ratio obiecti alia regule alia efficiẽtis.Si oẽs tres req̃rantur ad virtutẽ theologicam patet ꝙ fides ⁊ charitas acquisite nõ sunt ꝟtutes theologice: nec spes acquisita : q: deficiunt in tertia conditione si prima suf ficiat vel etiam prima cũ secunda istic spes acq̃sita potest poni virtus theologica : quia est circa deũ immediate:vt circa obiectum desiderãdo ipm:vt bonuꝫ speranti ⁊ si non speret illud in se fore:iñ sperat.i.desiderat illđ sibi ⁊ nõ aliud. Similiter secunda conditio concurrit ibi:q: habẽs spem acquisitam innitit̃ immediate prime ꝟitati: vt prime regule nostroꝝ actuũ.Non eñi desiderat qđ prudentia acquisita dictat desiderandum: sed qđ veritas prima supnaturaliter ostendit esse desiderandũ. 26. dist.tertij.q.vnica.F

¶Tres ꝑsone sunt vnũ : q: illđ vnũ qđ est nã predicatur de eis simul:⁊ de qualibet earũ.si aũt haberent:aliquid vnum :qđ nõ predicaretur de eis puta si tres homines haberent vnam animam intellectiuam ẜm fictionẽ Auerrois non dicerentur aliq̃d vnum:sed habentes vnum.Ita in proposito christus non dicitur duo:lꝫ habeat in se duo vel duas naturas: humanã.s.⁊ diuinam sicut nec cõpositum per se dicit̃ duo:lꝫ habeat in se duo scꝫ materiam ⁊ formam.6.dist. tertij.a.2.E

¶Tres ꝟtutes morales acquisite.scꝫ fortitudo.temperantia et iustitia sunt genera itermedia. nam prima concupiscibilia videntur esse duo.s.honor ⁊ voluptas vel delectatio stricte sumpta aliter ponit̃ ꝙ primo bonũ est conueniens ⁊ hoc vel honestum vel delectabile siue etiam vtile.Sed vtile non potest esse primo motiuũ ad cõcupiscẽduꝫ q: nõ concupiscit̃ nisi in ordine ad aliud.Idem cõcludit illđ prime Joan.scđo . Omne qđ est in mundo ⁊c̃.Nã cõcupicẽtia oculoꝝ:que.s.respicit diuitias:non potest esse prima loq̃ndo de diuitijs inquãtum sunt bonũ vtile ⁊ nõ delectabile ꝙ si loq̃mur de diuitijs inq̃tũ sunt pulchre hoc est inquãtum sunt bonũ delectabile:sic possunt primo cõcupisci sicut aliud pulchrũ visibile ita ꝙ prima cõcupiscibilia vt dictũ est a natura rationali sũt honor ⁊ delectatio stricte sumpta.Igitur prime species tꝑãtie que moderant̃ circa cõcupiscibilia erunt due:q: que moderat̃ circa honores dicit̃ humilitas:que circa voluptates retinet nomẽ generis:⁊ qđ possunt esse voluptates distincte : circa quas volũtas moderat̃ tot pos

sunt eē species illius tēperātie que moderatur ipsas voluptates puta altera circa gustabilia altera circa tāgibilia:nec soluʒ de voluptatib⁹ sensitiuis qb⁹de lectaꝛ volūtas ꝯiuncta: sʒ ēt de voluptatib⁹ ꝓp:ijs ipsi volūtati:vt volūtas est. Ūh volūtas an geli pōt appetere bonū delectabile:lʒ nō habeat appetitū sensitiuū cōiunctū. Et ꝙ ille tempe rātie distinguanꝛ p:obaꝛ quia circa aliq̄ potest esse summa delectatio: circa alia nulla pōt em̄ eē aliqs tēperatus simpr circa venerea:vt volēs vti tm̄ sua:vel simplr nolēs vti:ꝛ intēperatus circa gustabilia volens comedere nō comedēda:vel nolens cōmedere comedēda pōt ēt aliqs eēꝭtēꝑat⁹ circa sensibilia ꝛ intenꝑat⁹ circa speculabilia: puta si volūtas sua delecteꝛ in hoc ꝙ intellectus summe speculaꝛ intelligibilia:quoꝛum speculatio nō est multū vtilis ꝭm se:hec delectatio est imoderata ꝛ moderanda.34.di.tertij.q.vnica.R

¶ Tria cōcurrūt.s. extraneitas ex gñatione naturali:ꝛ gr̄a que est gratuita volūtas ipsius adoptantis ꝛ bonū ad qđ ꝓordinatur ex ista gr̄a.s.hereditas ad q̄ habet ius succedēdi ex adoptione.10.dist.tertij.q.vnica.B

¶ Tria sacramēta.s.eucharistia ad nutritionē spiritualē matrimoniū ad ꝓcreationē coꝛpalem penitētia ad recōciliationē annualē ī nullo certo gradu cōstituunt in ecclesia immo possunt esse cōmunes oī membꝛo ecclesie in quocūqꝫ gradu. Sed pm⁹ grad⁹ in ecclesia ꝛ q̄dē vniuersalissim⁹ est recipi in familiā chꝛisti qđ fit in baptismo secundus spālis in militiā ad defensionē fidei xp̄iane ꝙ fit in cōfirmatione tertius cōstituit in patrē ꝛ pastoꝛeʒ ad introducendū alios in ecclesiam ꝛ ad dirigendum ꝛ ad instruendū eos qđ fit in oꝛdine.6.di.quarti.q.10.R

¶ Trinitas est q̄si quoddā totū numerale saltem in ꝯceptu intellect⁹ nostri ꝑsona aūt est ibi quasi ps huius totius ita etiaꝫ appꝛopꝛiatū ꝑsone inq̄ntū appꝛopꝛiatū est ibi quasi pars eiusdem:qꝛ accipiꝛ ꝓ illo cui appꝛopꝛiaꝛ nec tm̄ hoc: sed ēt appꝛopꝛiabile:lʒ nō acceptū vt appꝛopꝛiatū adhuc est ibi quasi pars eiusdē:qꝛ eius ratio vt est: ꝛ vt cōcipiꝛ complete saluaꝛ in vna ꝑsona ꝛ ꝑ ꝯ̄ns ratio eius nō ponit trinitatem sed ponit cōcomitāter vnitatem alicui⁹ ꝑsone in qua sit:lʒ igitur creatura cōiter non repꝛesentet nec ꝑsonam vt persona que est in intellectu nostro quasi ps trinitatis nec appꝛopꝛiatum vt appꝛopꝛiatum. Nō em̄ sic cognoscit appꝛopꝛiatū nisi cognoscaꝛ illō cui appꝛopꝛiaꝛ repꝛsentat tm̄ appꝛopꝛiabile in quo saluaꝛ quasi ratio partis mō pꝛedicto respectu trinitatis.3.dist.pꝛimi.q.52.J.F

¶ Tribus ꝟtutib⁹ theologicis ī via succedūt tres ꝑfectiōes in beato siue ꝟtutes siue act⁹ non curo:sʒ nō opꝫ illa succedentia eē de eēntia beatitudinis sicut accipim⁹beatitudinē ꝓ summa ꝑfectione beatificabilis nature ipam sūme obiecto ꝑfectissimo ꝯiūgēte.49.di.quarti.q.6.J.U

¶ Tristitia sequiꝛ vt effect⁹ nāllis nolitionem actualē alicui⁹ ꝛ cōsideratonē actualeʒ illi⁹nolitī:lʒ iste due cause m̄ltipliciter

possint cōcurrere: qꝛ ex tot cau-sis et quot pōt esse talis cōside-rō actualis in intellectu ꝛ talis actualis nolitio in volūtate tñ nihil vnū pt eē cū tristitie loquē do de nāli causatione: nisi pos-sit eē cū cōcursus istoꝝ duoꝝ q̄ sunt cause prime nāliter neces-sarie.14.di.q̄rti.q.1.C

C Cruciatica ē illa qō an liceat tollere maleficiū intētiōe curā-di maleficiatū nō ei solū lʒ sʒ est meritoriū destruere opa diabo-li: nec in hoc est aliq̄ infidelitas qꝛ destruens nō acqescit opib⁹ malignis: sʒ credit demonē pos-se ꝛ velle fatigare dū tale signū durat: ꝛ destructio talis signi i-ponet finem tali vexationi. 34. dist.quarti.q.vnica.C

C Tumor aque semꝑ est in dire-cto lune vbicunq̄ sit luna ꝛ ille tumor circuit totā terrā in tāto tpe quāto luna circuit suū orbē ꝑ motū firmamēti.f.25.fere ho-ris: qꝛ luna ab ortu eius vsq̄ ad ei⁹ iteratū ortū cōsumit plus tē-poris q̄ sit dies naturalis hēs. 24.horas per spatiū tpis i quo oriunt.15.grad⁹ equnoctionales qꝛ in vna reuolutiōe firmamēti tñ ptrāsit luna de spatio motu suo ꝓprio q̄ est ad orientē con-tra motū firmamēti: sʒ eleuatio 15.graduū equinotionalis facit vnā horā ideo ferūt q̄ luna per currit orbē suū in.25 .horis mi-nus duob⁹ gradib⁹: ꝛ tumor aq̄ in totidem horis circuit totū oc ceanū regulariter ꝛ si tñ irregu-lariter accidat flux⁹ i maribus mediterraneis ꝛ fluuiis ratio est qꝛ inundatio alioꝝ mariū venit in isto tumore occeani in dire-cto alicui⁹ regionis: et tumore occeani in directo motus lune: pars aūt aque eiusdē tumescen tis in occeano fluit ad locum et alueos humiles vicinos ꝑꝑ na turam grauitatis aque ꝛ fluūt tūc maria mediterranea. Rece-dente aūt luna ab illo aspectu vel situ recedit tumor predict⁹ et per ɔñs in loco oceani vbi ꝑ⁹ fuit aqua eminentior q̄ in ma-ri ꝛ in fluminib⁹ mediterraneis iam per recessum illius tumo-ris fit aqua ibidē hūilior terra. iō aq̄ inūdātes ad loca illoꝝ flu nioꝝ ꝑꝑ loci hūilitatē ex eadem lege nature fluūt ad occeanū .ꝛ hec est cā in gñali flux⁹ ꝛ reflux⁹ marꝫ. Sʒ mare mediterraneum magnū qō decurrit ab occiden-te in orientē diuidēs Italiā ab Egypto: et ab aliis regionibus Aphrice ꝛ Asie non fluit ex illa cā ita sensibilr: qꝛ occean⁹ igre-dit mare illud ꝑ angustū utroi tū ex pte occidentis versus his-paniā q̄ vocat angustia maris: regulr tñ nō accidit in aliis ma ribus sicut in occeano qꝛ maria quanto ꝓpinquiora sunt occeano tāto citius fluūt sicut maria se-ptētrionalia ꝑcipue mare inter nouegiā ꝛ scotiā ꝛiter hyberniā ꝛ hispaniā maria aūt distantia tardius.14.di.secūdi.q.3.C

Ubi accidentia sunt instrā substātie generātis nō attingūt terminū principalē: sʒ tñ quādā dispositionē ꝑuiā: vi pʒ de q̄litatib⁹ alteratiuis ele-mētoꝝ que nō attingūt formaʒ substātialē aliodn qualitas es-set principium actiuū immedia te in materiaʒ receptiuā forme substātialꝫ: qō est incōueniēs cū nō possit recipi nisi in sba ɔpos ta i essendo nec ergo potest age re accidēs: nisi i substātiaʒ ɔpo-

sitā.ꝛ ita nō in materiā ꝑmā vel purā ꝑ hoc appet ad illō qꝺ dꝛ scōo de aīa de caloꝛe.caloꝛ enim dꝛ instrumētū aīe in generādo carnē aīatā pꝛo quāto est pncipiū alterādi in alteratione pꝛeuia ad gnātionē.nō aūt qꝛ ī instāti gnātiōis attigat foꝛmā carnis tāq̄ terminū:sicut nec attigit materiā substātialē carnis tanq̄ passum.1.di.q̄rti.q.1.J.O

¶Ubi ad idē cōcurrūt cā vniuoca et equoca.equoca ē pfectioꝛ. ſʒ ꝙ nō possit sine vniuoca:hoc est aliq̄lis impfectiōis ī ipa equoca.pʒ deꝰ eīn pōt sine cā vniuoca:sʒ sol nō pōt ī aīal pfectū: sʒ possʒ impfectū.ergo quecūq̄ equoca sola sine vniuoca pōt in effectū.ipā ē simplr pfectioꝛ q̄ illa equoca q̄ posset ↄcurrere cū vniuoca ad idē causandū:ꝛ per ↄn̄s equocatio talis hʒ duplicē p̄eminētiā causalitatis sup effectum:vnā quā hʒ vlr equiuoca cōcurrens cū vniuoca:ꝛ aliā qꝛ hʒ illā perfectionē:quā vniuoca h̄ret in cāndo q̄ cārēt multe cāe equoce lʒ longe pfectioꝛes vniuocis.12.dist.q̄rti.q.3.J.D

¶Ubi est aliqd de se hoc:ꝛtn̄ nō est incōicabile:nō pōt intelligi aliq̄ determinatio vlterioꝛ nisi ad incōicabile.essentia autē diuina est de se hec:et tn̄ cōicabilis.si ergo dʒ itelligi aliqua determinatio ad suppositū:cum suppositū sit incōicabile.opoꝛtet ꝙ hoc sit ꝑ aliqd qꝺ est ꝑmo incōicabile.tale non pōt esse qꝺ est ad se:qꝛ quicqd est ibi ad se ꝺm istud suppositūʒ est pfectio simpliciter:et sic cōmunicabile: et ita opʒ cōstitutiuū suppositi differre a natura gn̄e:nō qualitercūq̄:sed ea differētia que est inter rem ad se et rem ad alterum 1.q.q.J.X

¶Ubi natura pꝛimi nō est eadē cū natura scōi.Ibi negatio pncipiati statim sequit̄ naturam pꝛimi ꝺn̄q̄ intelligat̄ oꝛdo ad secundū.Sed vbi est eadē natura pꝛimi ꝛ scōi.negatio pꝛincipiati nō sequit̄ naturā:sed aliquid pꝛopꝛiū illi.illud hic nō pōt esse ꝺm cōem opinionē nisi relatio. 18.dist.pꝛimi.q.2.M

¶Ubi quodlibet pluriū req̄rit aliquā pfectionē ꝑpꝛiā foꝛmaliter vel virtualr in cā:potēs in plura est pfectius:q̄ potens in paucioꝛa.qꝛ ad minꝰ plures pfectiones foꝛmales : que foꝛent pꝛopꝛie illis pluribus : habent̄ virtualr in tali.et qꝺ plures pfectiones virtualr hʒ est pfectiꝰ simplr ꝛ qꝺ infinitas est infinitū.sed si sine simul siue successiue posset causa in plura.quoꝛū nō quodlibet requireret ꝑpꝛiā pfectionē foꝛmalē.vel virtualē in illa causa.nō ibi ex pluralitate posset cōcludi maioꝛ pfectio. 2.dist.pꝛimi.q.2.J.Z

¶Ubicūq̄ pōt deꝰ facere substantiā naturalē nō sub mō suo naturali vel sub mō sibi opposito:potest eā facere sub mō suo naturali seu cōueniēti sue nature pꝛobatio.qꝛ in faciēdo pꝛimū est duplex miraculū vnū.vero tantū est in faciendo secūdum. 10.distin.quarti.q.2.E

¶Uelle cōcupiscētie ꝑsupponit velle amicitie.nullus eīn cōcupiscit nisi magis amet illud cui cōcupiscit bonū concupitum q̄ amet ipsum cōcupitum ꝛ pꝛius aliquo modo.ergo pꝛius amat quis se amoꝛe amicitie q̄ aliquod bonum sibi:ꝛ in isto pꝛio-

ri pōt vel potuit esse inordinata volitio amicitie:plus.s.amādo se ꝙ̄ iuste debuisset amare ſm rectā rōnē:sed ista volitio inordinata potuit eē in primo instāti creatiōis angeli:q: in primo instanti potuit sibi ostēdi bonū diligibile sibi:⁊ eque primo vel prius natura potuit amare se in se.& potuit inordinate amare se in primo instāti.prius etiā natura pōt obiectum bonū esse cognitū in se et etiā amabile in se ꝙ̄ vt relucet in habitu:q: nō quietat amātem nisi vt in se.5.dist.secundi.q.2.F

¶Uenialia delentur totaliter quātū ad culpā ⁊ penā:quādoq̄ sine aliquo opere spāli sicut per actū feruentē contemplationis in deū quēadmodū gutta cōsumitur a flamma vehemēti.17.dist.quarti.q.vnica.J.R

¶Uerbū cuilibet alij beato est speculū rep̄sentās determinata obiecta vltra q̄ non pōt velle ordinate videre alia:sȝ huic est speculū repraesentās oīa:et ideo ipsa potest ordinate velle videre oīa quotcūq̄ infinitorū ad q̄ est in potētia propinqua ad videndum sicut si essent sibi presentia per ꝓpriū habitū vel per aliquem actū primū cognitiuū qui posset dici habitus.14.dist.tertij.q.2.J.Q

¶Uerba cuiuscūq̄ tpis dicunt de deo vere siue significēt actus personales:siue eētiales:sicut patet p Aug.sup Joan.homil.99.super illud Joan.16.nō eñ loquet a semetipso:sed quecūq̄ audiet loquetur.audiet inquit Aug.de spū:qd vtiq̄ audiuit:et audit:q: spūsctū audire est a patre filioq̄ procedere.et p ꝯñs qd audiet audiuit:⁊ audit sicut quod scit.sciuit:⁊ sciet.igit vult ipse dicere:ꝙ verba omniū temporū vere dicunt de deo.⁊illud: apparet p illud:qd adducit magister in littera dist.8.c.2.Sed quid significāt ista verba diuersorum temporū:cum dicunt de deo.Rñdeo magis proprie pñt dici cōsignificare nunc eternitatem ꝙ̄ differentias tēporis nō tñ illud nūc absolute:q: non esset variatio:tunc diuersorū modorum tpis significādi:sed inq̄tū coexistit partibus tpis vt dicit deus genuit cōsignificat nunc eternitatis:vt sic sit sensus de⁹ hȝ actū gñationis in nūc eternitatis:inquātū illud nūc coexistebat preterito.deus generat: hoc est hȝ actū in nūc eternitatis:inq̄tum nūc eternitatis coexistit pñti.et ex hoc patet ꝙ cū illud nunc vere coexistat cuiliȝ differētie tpis vere dicimus de deo differentias olm temporū. Expressius tñ ſm beatū Gregoriū significat diuine gñationis veritas p hūc sermonē.semper natus est ꝙ̄ per illum sermonē semper nascitur.q: per li natus significat natiuitas:vt perfecta sed cū li semp significat vt perfecta cū omni parte tpis coexistere.et ita non tm̄ significat oī parti tpis coexistere sicut significatur per istā semp gignitur: sed significatur etiā omni parti tpis coexistere sub rōne pfecta. et in hoc vr̄ expssissime significari veritas huius ꝓcessionis.9.dist.primi.q.vnica.J.D

¶Uerbū diuinū a patre exprimit.⁊ hec expssio est relatio originis.huic eñ expresso cōcatur ex vi ꝓductionis sue notitia in-

finita q̄ ex hoc.est declaratiua
oīs declarabilis. hʒ igiť relatio
neʒ realē ad exprimentē: a quo
gigniť: sʒ aliam.s.declarātis hʒ
non tm̄ ad ipsum: sʒ qꝛ est infi-
nitum hʒ respectuʒ declaratiui
ad se ⁊ ad ipm̄ ⁊ ad oīa alia: et
ista est tm̄ relatio rōnis: qꝛ non
tm̄ est ad creaturā. sʒ ad seipm̄
Et si nulla relatio realis ē ipsi⁹
ad creaturā.ex di.30. multo ma
gis igiť nō eiusdē ad se est rela
tio realis: sʒ istud declarare cō-
petit formalr̄ verbo. ꝓducenti
autē cōpetit principiatiue. sicut
in nobis cōpetebat memorie ef
fectiue: ⁊ tunc verbū formalr̄ de
clarat oē declarabile. pater aūt
verbo declarat non formalr̄: sʒ
pncipiatiue inq̄tuʒ sibi cōicat
notitiā actualem infinitā: qua
verbum actualiter declarat.32.
distin.primi.q.2.B.

¶ Verbū nō ē infinitū ſm rōnē
ꝑsonalitatis sue ſm quā susten
tat naturā assumptā. igiť nō re
quiriť illimitatio vel infinitas ĩ
illo supposito qđ sic sustentifi-
cat. assumptū pʒ: qꝛ tunc aliqua
perfectio infinita formalr̄ deef-
set patri que est in filio.1.distin.
tertij.q.4.j.A.

¶ Verbuʒ nullā causalitatē hʒ
suꝑ actū volūtatis create ĩ chri
sto quā nō habeat tota trinitas
iđ volūtas creata in christo nō
priuať dominio respectu suorū
actuum plus ꝓpter vnioneʒ ad
verbum q̄ si nō vniretur ei.37.
dist.tertij.q.vnica.E.

¶ Vere penitēs ꝓ mo ⁊ partē pe
nitentie imposite explēs: ⁊ ante
totā expletā recidiuans in mor
tale ⁊ in illo mortali decedens
pro parte penitētie residua ex-
plenda soluet penā in inferno:
sed nō nisi temporalē qꝛ ex quo
in remissione peccatoruʒ priori
cōmutabatur debitū pene eter
ne in debitum pene tēporalis:
nunq̄ iste est debitor ꝓ illis nisi
pene tēporalis: ⁊ per ꝯñs pena
totali soluta erit liber ab istis:
non tñ in inferno est redemptio
illius.s. peccati pro quo iste est
damnatus. qꝛ ꝓ illo debitū pe-
ne eterne nunq̄ fuit cōmutatū
in debitū pene tēporalis. ⁊ ideo
semꝑ manet illud debitū si nun
q̄ pot esse illa pena tota soluta
21.dist.quarti.q.1.j.D.

¶ Verior ē idētitas substantie
create ad suum suppositū q̄ na
ture diuine ad suum: hoc nō se-
quitur. si intelligať ex parte rei:
qꝛ licet entitas indiuidualis in
creaturis ꝑ se determinat natu
ram: ⁊ faciat ꝑ se vnum cuʒ ea.
tamē illud vnuʒ est cōpositum
aliqua cōpositione etiaʒ reali.
relatio aūt lʒ nō per se determi-
net naturam diuinā: tñ ita vere
est idem ei: ꝙ nulla fit ibi cōpo-
sitio. et ideo realr̄ siue meta.lo-
quēdo multo ē verior identitas
suppositi diuini: ⁊ in se. ⁊ ad na-
turam: q̄ suppositi creati in se
vel ad suam naturam: logice tñ
loquēdo bene pōt cōcedi ꝙ sub
stātia creata formalr̄ dꝛ de suo
supposito. qꝛ per se primo mō:
non sic deus de patre: qꝛ pater
non hʒ ita per se vnum ꝯceptū
in itellectu sicut sor. Si inferas
igiť predicatio hec verior est q̄
illa negari pōt ꝯñtia: qꝛ aliqua
predicatio nō formalis: vel non
per se potest eē verior q̄ illa for
malis: ⁊ per se si quidem maior
est identitas extremorū in.re: in
quorum cōceptu est minus for
malis inclusio vł inherētia.26.

dist.primi.q.vnica.Ba.
¶ Uerisimile est q multa noia sunt in sacra scriptura distincte diuinā eētiā significātia. sicut iudei dicūt de nole dei qđ vocāt tetragramaton? Et videt de⁹ dicere exod. tertio hec dices filijs israel: qui est misit me ad vos: hoc nomen mihi est ineternum Et ca. 6. Ego dñs qui apparui Abraam ꝛc. nomē meū adonai non indicaui eis. 22. distin. primi. q. vnica. B.
¶ Uerissime illud est nihil qđ icludit ꝯdictionē ꝛ solū illud: qꝛ illud excludit oīe esse extra intellectū ꝛ in intellectu qđ eñ est sic includēs cōtradictionē sicut nō pōt esse extra animā ita non pōt esse aliquid intelligibile vel aliqđ in ens in aia. qꝛ nūq̄ ꝯtra dictoriū cū ꝯtradictorio ꝯstituit vnū intelligibile: neq; sicut obiectum cum obiecto. neq; sicut modus cum obiecto. 3. q. q. j. A.
¶ Ueritas principij practici necessarij nō depēdet a voluntate magis q̄ speculatiui: nec cōclusiōes necessario illate ex tali pn cipio. 4. q. prol. J. G
¶ Ueritas pncipij vr in rōnib⁹ terminoꝝ. ille aūt rōnes terminoꝝ vt actu intelligibiles ꝛ vniuersales relucent intellectui p actionē lucis intellect⁹ agētis. Sic igit videt veritatem principioꝝ in luce intellectus agētis nō tāq̄ imediata causante illā visionē. sed mediate scȝ causando rōnes terminoꝝ in esse intelligibili per quas postea causatur actus videndi veritatē principiorum. 15. q. q. S
¶ Ueritates enūciate ꝯtigēter de christo in nullo subiecto ꝯtinentur virtualr: sicut subiectuȝ dicitur cōtinere passionē: qꝛ tūc inessent necessario: tñ habēt aliquod subiectū de quo imediate enunciant ꝛ primo illud est verbum. naȝ veritates theologice de incarnatiōe: passione: natiuitate ꝛc. sunt iste verbū est factū homo: verbū est hō natus: verbum est hō passus. 3. q. prol. Q.
¶ Ueritas intelct⁹ nō depēdet: nisi a solo obiecto: qđ obiectū si ita se habeat sicut intelligit: verus est intellectus. bonitas aūt voluntatis nō dependet a solo obiecto: sȝ ab alijs omnibus circunstantijs: et potissime a fine. 48. dist. primi. q. vnica. B
¶ Ueritates necessarie de pre: ꝛ de spiritu sancto: ꝛ de trinitate impossibile est ꝯtineri virtualiter primo in christo: quia si verbum incarnatum non fuisset: ille veritates necessarie nihil minus fuissent. 3. q. prol. J. O
¶ Uerū non dicit in quid de oībus p se intelligibilibus: qꝛ nō dicitur in qđ de ente. nec de aliquo per se inferiori ad ens. 3. distin. primi. q. 3. B
¶ Ueꝝ est q psona est simplex: sicut essentia. persona tñ includit aliqua: quoꝝ vnum non est formalr alterū. non ita includit essentia. ꝛ ideo se tota distinguitur: lȝ persona nō se tota distinguatur ꝓpter essentiam: q̄ communis est sufficit eñ talis identitas nō formalis in aliquo ad hoc vt vno distinguatur filius: et nō altero. 26. distin. primi. q. vnica. J. Dd
¶ Uerū est q btitudo esset pfectior si gaudiū esset de essentia eius: sed hoc nō pōt esse vt si sapiētia esset de natura hominis esset perfectior q̄ mō. sed passio

non pōt esse de natura beatitudinis: quia de essentia eius est φ cōiungat obiecto beatifico: sed hoc nō pōt facere passio. 49 dist. quarti. q. 7. §. C

¶ Uerū est beatitudinē nō solum in vniuersali: sed etiam in speciali appeti naturaliter ab homine sicut inferius patebit di. 49. sed nō est notū naturali rōne φ ipsa in particulari que sc3 ꝯsistit in illo quo nos credimus illam ꝯsistere appetitur naturaliter ab hōie: oporteret eñ esse notum per rationem naturalem: φ ille actus nobis est cōueniens tanꝗ finis. 43. distin. quarti. q. 2. Bb

¶ Uiator habēs cōceptū simplicem ꝛ perfectissimū ad quē attingit homo ex naturalibus nō trāscendit cognitionem perfectissimā simplicem de deo possibilem metaphysico. Cognitio enim fidei nō tribuit ꝯceptum simplicem de deo. sed tm̄mōdo inclinat ad assentiendū quibusdam complexis: que nō habēt euidentiā ex terminis simplicibus apprehensis. ꝛ per ꝯñs per fidem non habetur conceptio simplex transcēdens omnē conceptum simplicem apud metaphysicum. 7. q. q. R

¶ Uiator velle concupiscentie vult sibi bonum: ꝛ velle amicitie vult deo bene esse. prim⁹ appetitus respectu boni habendi fit amor complacentie boni habiti sibi: ꝛ ita amor fruentis: nō tamen quo fruitur formaliter: sed eius qui fruitur alio amore illo eodē obiecto in se qd amat sibi illo amore: secūdus appetitus. i. imꝑfectus amor fit amor perfect⁹ fruētis. i. quo fruitur.

49. dist. quarti. q. 5. B

¶ Uidetur intelligibiliū naturaliter a nobis intellectoꝝ species in intellectu esse quasi instrumētū ipsius intellectus nō motū ab intellectu vt agat q̄si s. aliquid recipiat ab itellectu. sed quo intellect⁹ vtitur ad suā actionē vt puta qñ intellectus agit species illa tāꝗ minus ꝓncipale agens coagit ad idem vt ad effectum cōmunem. 3. distin. primi. q. 8. §. C

¶ Uidetur manifeste falsum φ aliquod creatum vt distinguit cōtra eternū mensuretur eternitate ꝛ nō euo: quia siue euum includit successionē siue possibilitatem ad deficiēdū videt̄ cōpetere cuicūꝗ creato: quod nō est ꝓprie tēporale. eternū enim sicut est totū simul actu ita caret potentia non essendi. 49. distin. quarti. q. 6. §. R

¶ Uidetur φ quilibet sacerdos prius tempore accipiat potestatem ꝯfitendi ꝗ absoluēdi. 19. distin. quarti. q. vnica. §. E

¶ Uidetur solus ille intellect⁹ cōprehendere aliquod intelligibile cuius tanta est perfectio in intellectualitate ꝗta est perfectio vel intelligibilitas intelligibilis. ꝛ ideo ibi est cōmēsuratio ꝛ adequatio. et propter hoc neutrum est respectu alterius excedēs. ꝛ ita vtrūꝗ quasi finitū est alteri. q: simpl'r adequatum sicut ꝓpter equalitatē personarum diuinarū posset dici vna persona finita alteri: q: nō excedens eam. ꝛ tñ simpl'r non est finita: q: ergo nullus intellectus creatus pōt habere tātā intellectualitatem neꝗ in actu primo neꝗ in actu scdo quan-

ta est intelligibilitas dei vt obiecti: imo in infinitū excedit. ideo nullus talis intellectus creat⁹. et si videat quodcūq visibile ex parte dei: pōt ipsum cōprehendere. qz nō est cōmēsuratio hinc inde. 14. dist. tertij. q. 2. F

¶ Uidet hoc rōnabile. q ex quo in ptāte ecclesie fuit determinare istā formā ad illa vba. baptizo te sicut dictū est supra dist. 5. q. 2. nō vr q ipa voluerit aliquē ita precise ad illā formā arctare vt per hoc alicui precluderetur via salutis. nūc aūt in casu pdicto alicui illoꝝ pcluderet salus si nō posset aliqs sine pctō mortali vti ista forma baptizo vos nā si in quocūq casu esset peccatum mortale nullus deberet eos sic baptizare. nullus em dz salutem alterius procurare peccando in se mortaliter. 6. dist. quarti. q. 2. D

¶ Uidebim⁹ in pria tres. inqtū tres: hoc est rō formalis trinitatis videbit. Sed ipa trinitas nō erit rō formalis videndi. vel cā inherētie predicati ad subiectū s. fruitiōis vel visiōis: sz vnitas essentie. q si arguat p credere: qz credim⁹ deū trinū inqnātuz trin⁹ dico q nō est sile. q eētia diuina nō causat in nobis imediate actū credēdi: sicut causabit imediate actū vidēdi: et hoc est pp imfectionē intellectiōis nostre p statu isto: qz intelligimus psonas distinctas ex creaturis. et distinctis actib⁹: et ita qtū ad cognitionē nostrā pōt mo trinitas esse rō formalis cognoscēdi: tūc aūt erit pcise cognita et non rō formalis cognoscendi: qz tunc videbit p rōnē essentie in se: vt p rōnē obiecti. 1. dist. primi. q. 2. L

¶ Uilis seruit⁹ nō pōt esse iuste inducta nisi dupl'r. vno mō: qz aliqs voluntarie se subiecit tali seruituti: sz talis subiectio, esset fatua: imo forte cōtra legē nature q homo libertatē suā a se abdicet. postq tamen facta est necesse est seruare: qz hoc ē iustū. Alio mō si aliquis iuste dominans cōitati vidēs aliquos ita viciosos qd libertas eoꝝ nocet eis et reip. pōt iuste punire eos pena seruitutis sicut et iuste posset eos occidere in certis casib⁹ propter bonum reipublice. 36. distin. quarti. q. 1. B

¶ Uiolētū vno mō opponit naturali sicut violētū ē lapidi sursum esse: qz naturale est sibi esse deorsum et illo mō loquēdo passio xpi fuit violenta aleyt; nāt'r inclinat ad pficiēdum corpus. Alio mō violētū opponit volūtario et illo mō sicut dictū est supra eo modo quo passio nolita fuit ab anima fuit violēta: et sic nō merebat patiēdo. Sz eo mō quo fuit volita et accepta a volūtate fuit meritoria et nō violenta et hec patent in pede questionis. distin. 15. precedente. 16. di. tertij. q. 2. D

¶ Uirgo et mater nō opponunt aliqua oppositione formali nec vt priuatiua nec vt ɔtraria. virginitas em priuat tm actionem cause superioris naturalis. nō aūt virtutē actiuā matris. maternitas aūt non necessario ponit actionē illi⁹ cause supioris: sz tm illam cōiter cōcomitat illa actio: sed si; alius suppleat actionem illam totam cause naturalis pōt esse maternitas sm suam rōnem. et tm cuz priuatione actionis

actionis cause naturalis supio ris. ⁊ ita cū virginitate. ⁊ ita fuit hic. Exēplū obiectū creatū natum est cōcausare cū intellectu meo intellectionē. intellectū igi tur ꝯcipere notitiā cōiter reqrit obiectū creatū mouere intellectū. sed non requirit hoc ex p se rōne sua. si enim deus suppleat actionē obiecti mouēdo intellectū. pōt intellect⁹ eādē notitiā cōcipere quā cōciperet obiecto mouēte. ⁊ ita si in intellectu cōcipiēte non moueri ab obiecto creato designaret per nomē virginitatis vel incorruptibilitatis vel impassibilitatis. non repugnaret aliquo mō formalr intellectu cōcipere ⁊ virginem esse. ita est hic. Si obijcias de parere: quia clausa non pōt parere. Respōdeo. ibi fuit miraculū: quod corpus simul fuerit cū alio corpore ⁊ forte nouum miraculum aliud ab illo quo virgo cōcepit sine actione cause naturalis superioris. sꝫ de partu satis cōiter concedit tanq̄ non difficile quod ibi illa mater operabat quicquid alie matres: sicut in fouēdo ⁊ ꝯseruādo ⁊ nutriendo fetum in vtero. Et tñ ibi forte posset fieri difficultas specialis quod nulla esset vis actiua in matre potens mouere corpus ꝓlis localiter ad excūdum. ⁊ maxime ad essendū simul cum alio corpore qꝛ nulla virtus creata pōt mouere localiter corp⁹ ad aliquod vbi nisi expellat aliud corpus saltē loqnēdo de corpe nō glorioso. 4. di. tertij. q. vnica. B

¶ Uirtutes acqsite morales pficiūt in ordine ad quoddā lumē qd pōt dici prudētia q̄ nō pficit in ordine ad aliud lumen nisi intellect⁹ agētꝭ. prudētia. tñ est virtus sic in gratuitis vtutes supnaturales pficiūt in ordine ad vtutē q̄ est charitas. ⁊ illa vlteri⁹ in ordine ad finē supnaturalem. 27. dist. scdi. q. vnica. B

¶ Uirtus diuina ⁊ si possit successiue agere ⁊ successiue inducere formā sicut virtus creata ⁊ forma substātialis posset successiue induci: qd aliqui negāt: tñ magis congruit quod illa vtus formam inducibilē in instāti inducat in instāti: qꝛ nūq̄ est successio necessaria nisi pp aliquē defectū agētis. Nā oēs ille cause resistētie tacte a Cōmē. 4. phy. ca. de vacuo. mobilis ad motorē ⁊ mobilis ad mediū ⁊ medij ad mortem reducuntur finaliter. sicut alꝫ tetigi ad imperfectionem virtutis agētis ꝓpter quā imperfectionē pōt sibi mobile resistere nō absolute: sꝫ vt respicit terminos ⁊ mediū per quod trāsferendū est a termino in terminum: nunc aūt illa virt⁹ nullā pōt hr̄e imperfectionem. hec aūt forma inducibilis est in instanti. ptꝫ: qꝛ potest perficere in instanti: ⁊ ideo dꝫ induci in instanti. 43. dist. quarti. q. 5. B

¶ Uirtute intellect⁹ agētis de phātasmate in phātasia gignit species intelligibilis in intellectu. vel aliqua rō in qua actu relucet intelligibile: q̄ breuiter loquēdo dicat spēs intelligibilis ⁊ istam gignitionē realē rep̄sentatiui de rep̄tatiuo dꝫ cōcomitari quedā gignitio metaphorica obiecti de obiecto. s. intelligibilis de imaginabili: qd lō rōnabiliter dꝫ: qꝛ tale esse obiectiuū hꝫ obiectū in rep̄sentari quale hꝫ representatiuū corrñdens: ⁊

ideo translatione reali facta in representatiuo qñ de corporali signiē spirituale.s. de repñtatiuo singulari signiē representatiuum vl'e consimilis dr: vel intelligitur trãslatio in obiectis de corporali ad spũale. vel de singulari ad vniuersale: et hoc est intellectui agenti proprium siue ad intellectionē actiue con currat siue non.15.q.q.N.

¶Uirt⁹ols ꝛ malitia ad aliqua sunt actus.igiē eē bonos vel v'tuosos importat relationez vel multas relationes: ſꝫ tñ hꝫ modum denominãdi vel p̄dicandi qualitatis sicut sanuꝫ vel pulchruꝫ: ꝛ cōiter ita est de quarta specie qualitatis.18.q.q.J.

¶Uirt⁹ sacrificij nō adequaē valori eius q̄ continetur in sacrificio ſꝫ correspōdet alicui merito in ecclesia.nō etiã adequatur merito passionis xp̄i: ſꝫ pro tanto ad illud plus accedat ꝑ quãto illam passionē specialius represeutat.ꝛ ita v'tute illius specialius deum placat ꝛ bonũ impetrat quantũ ad meritum cōmune.20.q.q.J.X.

¶Uirt⁹ theologica est ꝓprie media nō ex parte obiecti ſꝫ ex ꝑte excessus qui pōt esse in actu. v'tus quidē moralis hꝫ excessum ꝛ defectum non tm̄ rōne modi actus.ſꝫ etiã rōne obiecti in qδ tendit actus. nō sic theologica: qꝛ obiectũ in qδ tēdit est infinitum. Sed in hoc potest tēdere actu imoderato. aut in maius aut in minus:virtus aũt moderatur et medio modo tendat in illud. Et hoc mō pōt concedi fides esse media inter leuitatem quã qs nimis firmiter assentit ei qδ non est credendum: iuxta illud. Qui cito credit leuis ē corde. ꝛ inter pertinaciã. q̄ qs nimis resistit credēdi nolens alicui assentire nisi ꝑ rōnem naturalē ostēdaē. sic etiã nimis amore pōt qs tendere in aliqδ diligibile ꝛ nimis remisse.ſꝫ non in nimis bonũ nec in nimis veruꝫ possit aliqs amãdo ꝛ credendo tendere in deum. Temperãtia vero moralis requirit medium vtroqꝫ mō: qꝛ pōt in obiectum excedēs ꝛ deficiēs ꝛ tendere pōt actu deficiēte ꝛ excedente.ꝛ ille scδs modus est cōis virtuti morali ꝛ theologice. prim⁹ non. 36.di.terrij.q.vnica.J.M.

¶Uirtualiē ꝯtinēs cognitionē conformē est virtualr̄ cōforme ꝛ ita cognitio eius est practica qꝛ conclusiones practice habēt principia practica. prima autē cognitio illi:q̄ est de fine:est cognitio fruitionis finis:ꝛ ista nata ē esse ꝯformis formalr̄. prari fruitionis.4.q.prol.J.O

¶Uis ꝓductiua illimitata aliq̄ mō ad aliquos effectus suos ē equiuoca. ꝛ iō est simplr̄ nobilior ꝛ superior quolibet suo effectu ꝓpter qδ vnitas eius nō dependet ab vnitate effectus: sed effectus depēdet a cã ista:ꝛ effectus pñt esse plures: hac cã existēte vna:qꝛ in posteriorib⁹ pōt esse pluralitas cũ vnitate naturalr̄ prioris. In operationibus aũt q̄ non sunt ꝓductiones obiectũ hꝫ ibi rōnem prioris naturalr̄ respectu eius: qδ ē prima rō operãdi loquendo in creaturis: ꝛ vnitas posterioris naturalr̄ depēdet ab vnitate ꝓris. Silr̄ etiã talē formã ꝓductiuã nō opꝫ habere necessario passũ adequatuꝫ sibi: tam ſm̄ inten-

sionē & ſm extenſionem: ita q̄ poſſet agere actione adequata. 3.diſt.ſecundi.q.10.ſ.D

Uiſio in vbo eſt pfectiſſima il luminatio: ⁊ ideo intellect⁹ ha bēs illā d̄: perfecte luminoſus vel illuminatus, quantūcunq̄ nō habeat illā cognitionē: que reſpectu iſtius d̄z ſe habere ad lumē ſicut tenebra: ⁊ iō nec ca rētia cuiuſlibet alterius intelle ctionis in hāte iſtā d̄z facere in tellectum tenebroſuz. pōt tñ cō cedi q̄ ſicut in potentia ſunt ad aliquid qd̄ eſt lumē: ita ſunt in potētia ad aliqd qd̄ eſt tenebro ſum.9.diſt.ſecundi.q.2.M

Uiſio eſſentie diuine ſi ꝓcede ret dānatis: lz non eſſet eterna actū tñ aptitudine quātū eſſet ex parte actus vel potētie apta eſſe: vt eſſet eterna. ḡ vita eter na.ſed ſi ex hoc inferas. ḡ beati tudo non ſequitur.Jmmo ſi tu dicis xp̄m dicere: q̄ i hoc eſt bti tudo vt cognoſcant te ⁊c. tu nō accipis tex.euāgelij. ſed quādā gloſam ſpecialiorem intellect⁹ litere.ſi ergo vis preciſe ponde rare verbuz ſine omni gloſa ſol uo q̄ eſt vita eterna.ſi autē per alias gloſas vis arguere q̄ lo quatur de beatitudine.ergo lz mihi ſic addere gloſam non di ſtrahentem: vt cognoſcant te amando ⁊ fruendo.48.diſtinc. quarti.q.1.ſ.C.

Uinctia nō viuentib⁹ p̄dicta ſenſu nō ſentientibus:intelligē tia nō intelligentib⁹:imortalia mortalib⁹.impotētib⁹potentia iniuſtis iuſta:bona malis:incor ruptibilia corruptibilib⁹. imu tabilia mutabilib⁹: inuiſibilia viſibilib⁹. incorpalia corpalib⁹ beata miſeris p̄ferenda. Uidea mus. Ac per hoc qm̄ reb⁹ crea tis creatorē ſine dubitatiōe pre ponim⁹.opz eum ⁊ ſumme viue re.⁊ cūcta ſentire atq̄ intellige re.13.di.primi.q.vnica.ſ. L. ⁊.1. q.q.ſ.G.8.diſt.primi.q.3.ſ.F

Uita creata in xp̄o nō fuit bo nū infinitū formalr nec ſumme diligenda. vnde trinitas voluit eā non eſſe in morte.ex quo vo luit mortem. ſz auerti a deo in vno eſt grauius & auerti ab eo in alio. ⁊ tāto grauius quanto conuerſio ad illum eſſet melior ceteris paribus.diligendo au tem illaz naturam humanaz in xp̄o que erat optima creatura quātū ad plenitudinē gr̄e.ſum ma cōuerſio potuit eſſe in deuz que fit per actum vtendi creatu ra:quia illa creatura erat maxi me cōiuncta fini.et maxime re feribilis in deū vt in finez.ergo auerſio a deo circa iſtud odīm odiēdo.ſ. illā vitā in eo quē de⁊ noluit odire erat peſſima auer ſio.⁊ ita occiſio illius hominis erat grauiſſimū peccatū quan tum erat ex parte obiecti.9. di. tertij.q.vnica.H

Ultimū ꝯtrahēs naturā ſiue ad ſingularitatē ſiue ad incōica bilitatem in creaturis eſt eiuſ dem gn̄is cū natura ꝯtracta. et per ꝯn̄s ip̄m ſm rōnē ſuā forma lem pertinet ad genus ſub̄e. in deo nō eſt ſic vt dictū eſt prius, quia vt dictum eſt prius ad icu cōicabilitatē ꝯtrahere non pōt aliquid pertinens ad gen⁹ ſub̄e vel quaſi genus ſubſtātie in di uinis.quia quodlibet tale com municabile.3.q.q.R

Ultiate terminare duo dt.ſ. ter minare: ⁊ ſic terminare q̄ nihil vlterius terminet. rō igit termi

nādi est aliqđ positiuū s3 rō isti° ꝙ terminatio sit vltiata ē illa negatio q2.s.terminās nō est cōicabile si ei eēt cōicabile tūc adhuc vlteri° terminaret dependētiā il lud cui ip3 cōicaret.19.q.q.Q

¶ Ultra ius positiuū diuinū ꝙ ptinet in scriptura diuia ecclia statuit multa ꝑpter obseruantiā honestiorē in moribus ꝓpter reuerentiā maiorē in suscipiēdis dispēsandis sacramētis 17.dist.quarti.q.vnica.C.

¶ Una est adoratio habitualis triū ꝑsonaꝝ q2 qcūꝗ adorat vnā habitualr se subijcit toti trinitati sed nō op3 ꝙ actualr cogitet ꝺ alia ꝑsona qñ adorat vnā ꝑsonā sicut p3 de orāte vnā ꝑsonā oratione q nō dirigit actualiter ad aliā:sicut pt3 de illo hymno Ueni creator spiritus ꝛc. et de multis orōnib°i ecclia istitutis vñ orones ecclesie freqūeter dirigunt patri:ꝛ in fine inducit filius sicut mediator. ergo dū aliqs refert actualr itētionē suam ad orādū pře3 : nō op3 ꝙ actualiter tunc cogitet de filio vel de spiritu sctō nisi habitualr qūsꝗ post iducat filiū icogitatiōe sua tāꝗ.s.mediatorem. Et sicut est eadē adoratio habitualis nō tñ actualis ita est eadē fruitio habitualis:s3 nō necessario eadē actualis .1.distinctione.primi. q.2.S.M.

¶ Una fuit factio realis actiua toti° trinitatis cui correspondebat factio passiua realis qua.s. homo factus est de°q̄ fuit vnio passiua nature humane ad ꝟbū et hec passio fuit in natura hūana:ꝛ termin°eius erat ꝟbū alia fuit factio passiua ꝺm dici cōcomitās istā factionē realem actiuā qua.s.verbum factū est hō ꝛ termin° huius vř fuisse natura humana nō tñ erat ali°termin° huius ꝛ illius realis: q2 nō erat alia factio passiua realis eade3 cū factiōe tā actiua ꝙ passiua verbū sic vniebat. Dico ergo ꝙ passio correspondēs isti actioni fuit in natura humana vnita.q̄ nō fuit termin°illi° factiōis passiue s3 subiectum l3 significet vt terminus in ista ꝓpositiōe ꝟbū factū est homo. ꝛ ita posset dici de mutatiōe ꝙ.s.mutatio q̄ fuit hic fuit in natura humana:non in verbo ita ꝙ nō fuit hic factio sine omni mutatiōe nec tñ op3 mutationē fuisse in quolibet ꝙ ꝺr factū tale sed tm̄ in illo propter cuius passionē aliqđ ꝺr factum tale : ꝛ illud fuit hic tantum natura humana.7.Distin. tertij.q.2.S.B.

¶ Una in eīo reqrit vnā rōne3 intelligendi obiectiuā formalē ꝛ vnū obiectū pmum q2 si plura sint obiecta pma numerabunt intellectiones s3 numerū illoꝝ obiectoꝝ sicut mēsurata numerant mēsuris numeratis ꝑpter depēdētiā actualē ergo isti°itellectōis vnice oporteret dare vnū obiectum cognitū vnā rōnem intelligendi formalem.1.distin. quarti.q.1.S.X

¶ Una pmitas obiecti ꝺr eē pmitas adequatiōis.qñ.s.potentia non excedit illđ obiectū quomodo colorarū vel luminosum ꝺr esse pmum obiectu3 visus. Alio modo pmum pōt dici virtute cuius omne aliđ intelligit vel cognoscit a tali intellectu quomodo lux est pmum obiectū visus. tertio modo pmum pōt dici primitate ꝑfectionis qđ in se conti

net tanq̄ in summo ꝑfectionē oīm obiectorū ⁊ virtutē ꝑficiēdi potentiā. ⁊ hoc modo obiectum beatificū est ꝓmū: q꜡ est illud in quo summe ꝑficit̄ ⁊ quietat̄ ⁊ satiatur intellectus. 5. q. q. K

¶ Unaqueqꜫ ps carnis hꜫ certā periodū in toto ⁊ tāto maiorem quāto purior tāto minorē quāto ipurior. tādiu eñ pōt esse suū cōseruare in toto quādiu pōt ꝑ qualitates suas resistere corrūpenti. Hec aūt periodus maior ē in ꝑte ꝑus genita q̄ posteri⁹ ⁊ in priori ꝑte ꝑiodi q̄cunqꜫ eadē ps est efficacior ad agēdū q̄ in posteriori. Et intelligēda ē illa dr̄ia ceteris paribus hoc est si pars carnis genita fuerit ex tali nutrimēto qd̄ fuit natū cōuerti in carnē eq̄ purā sicut ex quo genita ē illa caro siq̄dē alteratiōe ꝓportionata posita ex vno alimēto nata ē caro purior gn̄ari q̄ ex alio. 44. dist. q̄rti. q. 1. F

¶ Una spēs spālissima p̄t includere multas alias spēs virtualr̄ siue passiones eaꝝ siue ꝑ modū cause siue ꝑ aliū ordinē essentialem ⁊ tūc habit⁹ ille q̄ est formaliter illius obiecti ꝓmi includētis alia est virtualiter alioꝝ obiectorū lꜫ nō formalr̄ et ꝓmo est igit̄ ille habit⁹ vnus ab vnitate ꝓmi obiecti virtualiter cōtinētis oia q̄ continent̄ in illo nō est aūt proprius cuicunqꜫ virtualr̄ cōtento in ꝓmo obiecto sed qui essent proprij illis essent distincti sicut illa obiecta sunt distincta. 3. dist. primi. q. 7. Ee

¶ Unica et sola est vni⁹ ab vno ꝑfecta origo. ⁊ hoc intelligendo originē actiuā vnicā a parte originantis ⁊ vnicā passiuā a parte originati licet hec et illa sint quodāmodo due. 4. q. q. J. M

¶ Unio aīe ad corpus nō est finaliter ꝓpter ꝑfectionē corꝑis nec solā ꝑfectionē aīe. Sed ꝓpter ꝑfectionē toti⁹ cōsistētis ex istis partib⁹ ⁊ ideo lꜫ nulla ꝑfectio possit accrescere huic parti vel illi que nō posset haberi sine tali vniōe tñ nō fit frustra vnio: q꜡ ꝑfectio toti⁹ q̄ ꝓncipalr̄ intēdit̄ a natura non posset hr̄i nisi illo mō. 45. dist. quarti. q. 2. J. F

¶ Unio est simplr̄ necessario req̄sita ad entitatē totalē. ⁊ nō vr̄ aliq̄d esse idē numero nisi illud sit idē numero qd̄ necessario requirit̄ ad ip̄m. Jō verius videt̄ ꝙ in resurrectione vnio redibit eadem. ⁊ hoc si accipiat̄ pro illa relōne ꝑtiū vnitaꝝ adinuicē nō aūt ꝓ ipsa passione q̄ nō manet nisi in instāti resuscitatiōis illa eñ potest poni alia sicut et illa mutatio est alia a generatione: ⁊ si arguitur ꝙ illa vnio fuit interrupta dico ꝙ interruptū pōt redire idē numero ⁊ nō tm̄ absolutum: sed respectus si extrema eius redeāt eadē numero. Credo eñ beatam Mariā habuisse eandē relōnē ad filiū post passionē quā habuit añ xp̄i passionē: ⁊ tñ fuit iterrupta: ⁊ in morte xp̄i ꝓpter destructionē termini: ⁊ in morte Marie ꝓpter destructionē fundamēti. ⁊ si dicas ꝙ cōtradicere videt̄ illa responsio sibiip̄si. q꜡ negat vnionē passionē redire eandē: et tñ illa est necessaria ad fieri totius et ꝑm istud dictū non potest aliq̄d redire idē nisi illud redeat idem quod est necessarium ad esse eius. Respondeo esto ꝙ vnio vt est passio sit necessaria ad fieri totius sequit̄ ꝙ non est idē fieri

ipsius totius nisi sit eadē vnio: et cōcedo. ⁊ tunc vel neutrū erit idē qđ est ꝓbabile q: illa vnio: vt dictum est nō erit eadem cū generatione hominis vel vtrū-qꝫ poterit esse idem: quia nō est ibi cōtradictio. 43. distin. quarti. q. 1. R

¶ Unius actionis ꝑ se est vna cā actiua cōcedo in vno ordine sed in alio ordine principiandi bene potest esse alia ⁊ alia causa ⁊ hoc siue hec ⁊ illa cōstituāt vnū per accidēs siue nō sed tñ vnū vnitate ordinis. Et licet sit ibi vnitas per accidēs adhuc tñ semper saluaꝛ vnitas ordinis principijs ad principiū. 17. dist. primi. q. 2. ᴊ. T

¶ Unius potentie tñ est vnus actus loquēdo de hoc actu tñ vel illo tñ vnius tñ potētie pōt bñ esse duplex actꝰ quorū vnus sit de genere actiōis: aliꝰ de genere qualitatis sicut intellectꝰ noster pro actiōe de gñe actionis hꝫ gignere verbū hꝫ tamen aliū actū de genere qualitatis s. illam notitiā genitā ita in proposito intellectus diuinus hꝫ vnū actū correspondentē intellectiōi nostre: que est qualitas: quo. s. actu intellectꝰ patris formaliter intelligit hꝫ etiā actū correspondentē actui de genere actionis: qui. s. exprimit verbū. 6. dist. primi. q. vnica. E

¶ Unitas repñtat summāvnitatē primi ꝑncipij a quo est origo: ⁊ quo ad hoc ait. In illa trinitate sūma origo est rerū oim Species in creatura repñsentat summā pulchritudinem in deo vñ ⁊ subdit ⁊ summa pulchritudo Ordo siue operatio in creatura representat operationem perfectissimam in deo ⁊ quo ad hoc subdit: ⁊ beatitudo est summa delectatio. Possunt et alia multa in creaturis assignari q̄ velut similia representāt in diuinis aliqua appropriata psonis puta vnū verum bonū vnū in creatura representat vnitatē appropriatā patri verū veritatē appropriatā filio. Bonū: bonitatem appropriatam spiritui sancto. Et iste oēs perfectiones substantie sunt absolute: et representant absolutas dei perfectiones personis appropriatas. 3. distin. primi. q. 5. 8. E

¶ Unitas cōpositi necessario ē ex rōne actꝰ ⁊ potētie sicut assignat phs. 7. ⁊ 8. met. c. vlti. sed persona in diuinis nō est cōposita nec quasi cōposita: sed est simplex simplex et ita vere simplex sicut est essentia ipsa fm se cōsiderata nullā habens cōpositionē: nec quasi cōpositionem in se: ⁊ tñ formalis rō essentie diuine nō est formalis rō relonis nec econuerso sicut dictū est supra di. 2. q. 1. de tri. in solutione qōnis. Qualiter autē stat ꝙ rō relationis in re non sit formaliter eadē rōni essentie: ⁊ tñ in eodem cōcurrentes nō cōstituunt cōpositū vel cōpositionē hoc est q: ista rō est eadē ꝑfecte illi propter eīn infinitatē vnius rōnis quicqd pōt esse cū ea est idē ꝑfecte sibi perfectio eīn est idētitatis excludit oēm cōpositionē: et quasi cōpositionē q̄ idētitas est ꝓpter infinitatē et tñ infinitas non tollit formaliter rōnes quin hec formaliter non sit illa nō est igitur ex istis quasi compositū: ⁊ iō nihil est ex eis quasi cōpositū ex actu ⁊ potentia sed

est vnum simplicissimũ et istis q: vna rō est pfecte immo perfectissime eadē alteri: et tñ non est formaliter eadē non eñ sequit sunt perfecte eadem etiã identitate simplicitatis ergo sunt formaliter eadē sicut tactũ est dist. 2. in. q. p̄realle. et tanget inferius q.3.et. 4. dist. 8. et eadem perfecta identitas excludit omnem aggregationem: quia idem non aggregatur cum seipso. 5. disti. primi. q. 2. s. L

¶ Unitas materie (est passio immediata ita q vnitas eius nāliter precedit rōnem quancunq generationis rō enim generantis precedit generans tale. s. naturale qđ. s. requirit extra materiã suã aliã de qua generat et requirit istã quãtitatē sicut cõcomitantē distinctionē materie a materia. 3. distinctio. secundi. q. 4. L

¶ Unitas sciētie assignat penes obiectũ q: illud est penes quod scie distingunnt nõ penes intellectuz q: intellectus vnus est respectu oim sciētiaꝝ et hoc modo distinguendo scientias illa est vna que est vnius subiecti p̄mi quatenus obiectũ p̄mum hz cõtinere sciētiã illã virtualiter: sz hoc nõ est nisi vt cã partialis p̄ter eñ hec intellectus est alia cã partialis continens illam non est igit aliđ reducere sciētiã ad obiectum p̄rimum: q̃ in altera causa partiali hābēte in suo ordinem essentialem reducere ad p̄rimum ibi simplr et ab ipo assignare vnitatē effectus: inquantum effectus est ab eo: sed cum hoc stat q multo pfectius cōtineatur in reliqua causa partiali. 3. distinctione. primi. q. 8. su

p̄ra. G

¶ Uniuersale in actu est illđ qđ hz vnitatē indifferētē ɓm q̃ ipsum idē est in potētia p̄xima vt dicat de quolibet supposito: q: primo posterioꝝ vle est qđ est vnum in multis: et de multis nihil eñ ɓm quãlibet vnitatez in re est tale: qđ ɓm ipam vnitatez p̄recisaz sit in potentia p̄roxima ad quodlibet supposit vdicat de quolibet supposito p̄redicatione dicente hoc est hoc: q: lz alicui existēti in re nõ repugnet esse in alia singularitate ab illa in qua est: non tñ illud vere dici potest de quodlibet inferiori qđlibet est ipm hoc est ei solũ possibile de obiecto eodem indifferenti actu considerato ab intellectu: quod quidē vt intellectuz habet vnitatem etiam numeralem obiecti ɓm q̃ ipsum idem est p̄redicabile de omni singulari dicendo quod hoc est hoc. ex hoc apparet improbatio illius dicti q intellectus agens facit vniuersalitatem in rebus p hoc q denudat ipsuz quod quid est in phantasmate existens. Nam vbicunq est antecq̃ in intellectu possibili habeat esse obiectiue siue in re: siue in phantasmate: siue habeat esse certum siue deductum per rationem et si sic non per aliquod lumen sed semper sit talis natura ex se cui nõ repugnet esse in alio non tamē est tale cui potentia p̄roxima cõuenit dici de quolibet sed tantum est in potentia p̄roxima vt est in intellectu possibili est ergo in re. commune quod nõ est de se hoc: et per consequens ei de se non repugnat esse nõ hoc sed tale cõmune non est vniuer

sale in actu: qꝛ deficit ei illa in-
differentie ſm quã completiue
vniuerſale eſt vniuerſale ſꝫ ꝗ.
ſ. ipſm idẽ aliq̃ identitate eſt pre
dicabile de q̈libet individuo ita
ꝙ q̈libet ſit ipſm. 3. di. 2. q. 1. P
¶ Uniuerſale in creaturis diui
dit in ſuis ſingularib⁹: hoc aũt
qḋ eſt diuidi: imꝑfectiõis eſt iõ
nõ cõpetit ei: qḋ cõe in deo: imo
eẽntia diuina: que de ſe eſt cõis
ꝑſonis: eſt de ſe hec ideo igitur
eſt cognitio alicui⁹ vlis abſtra-
cta a ſingularib⁹ cõfuſa ꝛ imꝑ-
fecta: qꝛ obiectũ eſt cõfuſum di
uiſum in illis: que in ipſo cõfu-
ſe ↄcipiunt hec ãt cognitio eẽn
tie diuine diſtincta eſt: qꝛ eſt ob
iecti: ꝙ eſt de ſe hoc: ꝛ tñ nõ opꝫ
in illo diſtincte concepto ꝑſonã
diſtincte concipi: qꝛ illud nõ eſt
prim⁹ termin⁹ viſionis vel frui
tionis. 1. diſt. primi. q. 2. J. D
¶ Uniuerſali⁹ nũq̃ apprehẽdit
quantũ ad ſuã indifferentiã to
tã: qñ apprehendit in ſuo infe-
riori: tota eñ indifferentia vni-
uerſalioris eſt ſm ꝙ ipſm: vt con
ceptũ: eſt idem cuilibet inferio-
ri nũq̃ aũt cõmuni⁹: vt cõceptũ
tñ in inferiori aliq̃ eſt idẽ cuili-
bet inferiori ſuo ſꝫ preciſe illi: in
quo cõcipit ergo q̈cũq̃ vniuer
ſale cõceptũ in ſingulari: vel cõ
muni⁹ l minus cõi nõ ↄcipit ſm
totam ſuã indifferẽtiã: pot aũt i
tellectus cõcipere illud ſꝫ totã
ſuã indifferẽtiã ergo nõ cõcipit
ꝑciſe cõius in min⁹: cõi vel vte l
ſingulari: ꝛ ita nõ preciſe conci-
pitur vniuerſale in phantaſma
te: phantaſma enim nõ: eſt pro-
prie: niſi ipſi⁹ ſingularis: ꝛ hoc
inquantum eſt ſingulare ſpeci
ei ſpecialiſſime: ꝛ hoc ſi phantaſ
ma ſit ſibi impreſſum ab aliquo
debite propinquato. 3. diſt. pri-
mi. q. 6. J. E
¶ Uniuerſalr in poteſtatib⁹ or-
dinatis ptãs inferior non obli-
gat in his que ſunt contra ſupe
riorẽ ſicut docet Augu. de vbis
dñi homel. 6. ꝛ ponitur. c. vltí.
ſcḋi. li. ſi illud iubet poteſtas ꝙ
nõ debes facere: hic ſane cõtem
ne poteſtatem timẽdo poteſta-
tem maiorẽ. 4. di. q̃rti. q. 4. Z. A
¶ Utr in q̈libet aiato neceſſe eſt
ponere illam formam qua cor-
pus eſt corpus aliã ab illa qua
eſt aiatum non autem loquor
de illa que eſt corpus: hoc eſt in
diuiduum corporis qḋ eſt gen⁹
Nã q̈cunq̃ indiuiduum ſua
forma tali eſt corpus: vt corpus
eſt genus: ꝛ habens corporeita
tem ſed loquor de corpore vt eſt
altera pars compoſiti per hoc
enim nõ eſt indiuiduũ nec ſpẽs
in genere corꝑis nec in gñe ſub
ſtãtie. qḋ eſt ſupius: ſꝫ tantũmõ
per reductionem: vnde corpus
quod eſt altera pars monens
quidem in eſſe ſuo proprio ſine
aia habet per ↄñs formam qua
eſt corpus iſto modo ꝛ non ha-
bet animam ꝛ ita illa forma ne
ceſſario eſt alia ab aia ſed non
eſt aliquod indiuiduum ſub ge
nere corporis niſi tñ per redu-
ctionẽ vt pars ſicut nec anima
ſeparata eſt per ſe interius ad
ſubſtantiam ſed tñ per redu-
ctionem. 11. di. q̃rti. q. 3. Ph
¶ Utr ordiare volẽs pri⁹ vr vel-
le hoc quod eſt fini propinqui⁹
et ita deus ſicut prius vult glo-
riam alicui ꝙ gratiam: ita etiã
inter predeſtinatos quib⁹ vult
gloriã ordinate prius videtur
velle gloriam illi quẽ vult eſſe
proximum fini: ita huic anime

christi vult gloriam pri⁹ ꝙ ali cui alteri velit gloriam ꝛ prius cuilibet alteri vult gratiã ꝛ gloriaꝫ ꝙ preuideat opposita istorum habituũ.s. gratie ꝛ glorie. s.peccatũ ꝛ dãnationẽ ergo a p̄mo a pri⁹ vult anime christi gloriam ꝙ preuideat adam casuꝝ. Oẽs autem auctoritates possũt exponi sic.s. ꝙ christus non venisset vt redemptor nisi homo cecidisset: neqꝫ forte vt passibilis: quia non fuit aliqua necessitas vt illa anima in principio gloriosa cui deus p̄optauit non tantũ summã gloriam: sed etiã coeuam illi anime ꝙ vnita fuisset corpori passibili: nisi redemptio fuisset faciẽda. Sed nec redẽptio fuisset facienda nisi homo peccasset: sed non ꝓpter solaꝫ istã cãm videt̃ deus p̄destinauisse illã animã ad tãtã gloriã cum illa redemptio sine gloria anime redimende nõ sit tantum bonum: quantum est illa gloria anime christi. nec est verisimile tam summum bonum in entib⁹ esse tantũ occasionatũ.s. ꝓpter minus bonum: nec est verisimile deum prius preordinasse adam ad tãtũ bonũ ꝙ christũ qđ tñ sequeret̃: immo vlteri⁹ sequeret̃ absurdius.s. ꝙ deus predestinando adã ad gloriã prius p̄uidisset ipꝫ casurũ in peccatũ ꝙ predestinasset christũ ad gloriam. si p̄destinatio illius aie tãtum esset pro redẽptione alioꝝ qꝛ redemptio nõ fuisset nisi casus ꝛ delictum precessisset. 7. distin. tertij. q. 3. B

Nota pũctũ difficilem

¶ Uniuersaliter pena canonica nõ icurrit̃ nisi a latore canonis inferat̃ vbi ergo nõ inuenit̃ ex vi verboꝝ inflicta: tũc simpliciter est dicendũ ꝙ nulla est nõ enim verba constitutionum penaliũ sunt amplianda: sed restringenda iuxta illam maximam iuris. 6. dist. quarti. q. 8. C

¶ Uniuersaliter q̃cunqꝫ natura non est de se hec: sed determinabilis ad essendũ hec siue determinet̃ per aliam rem: quod est impossibile in quocunqꝫ: siue ꝑ aliam realitatem non est simpliciter simplex. 3. distinctio. secundi. q. 6. L

¶ Uniuersaliter q̃cq̃d deus dat aliter daret illđ cõsequẽter quãtũ ẽ ex se nisi eẽt ĩpedimẽtũ: dãdo ãt volũtatẽ liberã dedit aliter opa recta q̃ sunt in ptãte voluntatis: ꝛ ideo quãtum est ex parte sui dedit rectitudinem omni actui voluntatis ꝛ voluntati ex ꝯsti daret si ipsa voluntas quẽcũqꝫ actũ elicitum recte ageret ex parte sui. Et igit̃ defectus in effectu duarũ causarũ non propter defectũ cause supioris sed inferioris: non quia cã superior causet rectitudinẽ in effectu et inferior obliquitatẽ: sed qꝛ cã superior quantũ est de se causa redderet causa inferior ẽm suã causalitatẽ causaret ꝛ iõ rectitudinem non cãri est pp hoc qꝛ cã scđa quãtũ ad se ptinet: nõ causat. 37. di. scđi. q. vnica. J. T

¶ Uniuersum eẽ meli⁹ reqrit ꝙ aliqua mala sint in eo qđ accipitur ab Augu. in Ench. c. 2. ops meli⁹ iudicauit sincere mala fieri. qꝛ potens est de illis maiora bona elicere Idẽ. c. 2. mala eñi nẽter situata eminẽtius comendant bona: et istud specialiter deducitur in ꝓpositꝫ: quia sumendo culpas: ꝛ puniendo eas apparet in effectibus diuinis

iustitia que nō appareret si nulla culpa cōmitteretur:hoc dicit Aug.de ciui.li.21.c.12. dispartitur gen⁹humanū vt in quibusdā demōstret qd valeat misericors grā i ceteris alijs iusta vindicta.neqꝫ em̄ vtrūqꝫ demōstraret̃ i oib⁹.46. dist. q̄rti.q.4.i.3
¶Uno mō p̄dicatū denoīatiuū est mediū īter p̄dicatū vniuocū ⁊ equiuocū.Alio mō vniuocum ⁊equiuocū sunt imediata apud logicū.Primū verū est:accipiendo p̄dicatū vniuocū ⁊ qd vniuoce p̄dicat̃.hoc est.s.ꝙ rō ei⁹ sit rō subiecti.⁊ isto mō denominatiuum nō est vniuocū.Secūdum ēt verū est:intelligēdo de vnitate rōnis ei⁹ qd p̄dicat̃.sic vniuocū est:cui⁹.rō ē i se vna siue illa rō sit rō subiecti: siue denominet subiectū:siue p accidens dicat̃ de subiecto : equiuocū autē est cuius rō ē alia:quōcūqꝫ illa ratio se habeat ad subiectum. Exēplū aial est vniuocū non t̄m vt dicit̃ de speciebus suis sed vt determinatur p dr̄ias:quia habet vnū conceptum determinabilem per se:⁊ t̄n non dicit̃ de differētijs vniuoce:hoc est i q̄d ita ꝙ rō ei⁹ sit rō differentiarū: quomodo vniuoce dicit̃ de speciebus.8.dist.primi.q.3.P
¶Uno modo proprijssime accipiēdo imputabile illud potest dici imputabile qd est imediate in potestate volūtatis:⁊ sic solū velle est iputabile.q: ipsuꝫ solū est imediate i ptāte libera volūtatis . Alio mō iputabile pōt dici quicquid est simpliciter in potestate volūtatis.licet nō immediate.⁊ sic actus alteri⁹ potentie quem voluntas mediāte actu suo volendi potest iperare vt eliciat̃ vel impedire ne eliciatur est imputabile volūtati : q: tota coordinatio vsqꝫ ad illum actum etiā includēdo istū actū est in potestate volūtatꝭ. Et est dr̄ia duplex iter iputabile primo mō ⁊ scdo mō:vna q: ad imputabile.primomō nō reqrit̃ nisi ip̄a potentia voluntatis.⁊ illud qd requirit̃ ꝓpter actū ei⁹cuiusmodi est intelligere.⁊ rō est:q: illd est imediate effect⁹ volūtatis.⁊ de hoc potest accipi illud primo retrac.9.Nihil est tam in potestate volūtatis q̄ ipsa volūtas. intellige volūtas nō quātū ad suū esse:quātum ad actum suū proprium.Ad actū aūt imputabilē secūdo modo requiritur potētia alia a volūtate exequens illū actū.Ex hoc seqt̃ alia differētia.ꝙ vno mō est maior cōtingētia siue indifferētia respectu actus primo mō imputabilis. q:.s.nō requirit̃ ad illū nisi volūtas supposita ostensione sufficiēti intellectus.vnde p alia posteriora quecūqꝫ impediri non potest ne eliciat:sꝫ ad actū scđo mō imputabilē requirit̃ alia potentia per cui⁹ impotētiā impedit potētia ad actum illum. nō igitur ex sola indifferētia volūtatis est cōtingentia eius sicut contingentia primi actus.cum igitur contingentia cuiuslibet alterius cause vel potentie in agendo magis recedat a rōne contingentie simpliciter q̄ contingentia voluntatis in causando seqtur ꝙ simpliciter maior est ꝯtingētia respectu act⁹ volūtatis primo mō imputabilis q̄ alterius.pro quāto t̄n actus secūdo mō iputabilis dependet a pluribus:ex quorum quocūqꝫ

vel defectu eius potest accidere ne ille effect⁹ eueniat: pōt dici effectus ille magis cōtingēs. vel magis ꝓprie multiplicius contingens.18.q.q.j.O

¶ Uno mō dicit aliqd per se obiectum.qđ tñ in sua formali rōne nō includit rationē formalē primi obiecti ꝑ quā mouet potentiam: sicut patet de sensibili cōmuni qđ est per se obiectū visus: sicut magnitudo et figura: licet sint per se obiectum potētie visiue: nō tñ icludūt rationē formalē primā motiuam visus sine qua non est videre sicut est color et lux. Alio modo sumitur obiectū solū primū adequatiōe: ꝛ hoc icludit i se vel sub se multa ꝑ se obiecta: que tñ essentialiter includūt rōnē ṗmi obiecti: et addūt respectu primi obiecti aliquas differentias perficientes: ſm quē modum albedo et nigredo se habent ad colorē: et isto mō quodlibet moueret potentiā sub rōne primi obiecti cōmunis inquantum includitur in eo. et ēt sub rōne propria quo ad hoc quod addit perfectionē pertinentem ad illius genus. ꝛ hoc modo ens est obiectum cōmune adequatum. et hoc potētie intellectiue: ens dico in cōi ꝛ ꝗlibet ens spāle quacūqꝫ dr̄ia entis ꝯtractū sub eadē rōne mouet. siue hoc sit rō indiuidui siue rō speciei.3.di.secūdi.q.11.E

¶ Uno modo dicit obiectū primum illud qđ habet per se rationē mouēdi potentiā. ꝛ per se illud. qđ nē hꝫ ꝙ moueat sꝫ tñ cū alio mouet et hoc mō loquit ph̄us secūdo de aīa. de sensibili ṗmo quale est sensibile ꝓpriū. ꝛ de sensibili ꝑ se quale est sensibile cōe. Alio modo dicit qñqꝫ obiectū primū adequatū. et hoc potētie vel actui. et cōtentū sub primo adequato potentie dicit per se obiectū. inclusum aūt in primo adequato actui dicit per se obiectū actus. lꝫ igit obiectū per se nō ṗmo eo mō quo loquitur de eo Aristo.2.de anima. nō possit mouere nisi virtute primi obiecti. vel cū primo obiecto. loquēdo aūt de obiecto per se nō adeqnato potentie. sed cōtento sub primo obiecto adequato. illud pōt mouere potentiā sub ꝓpria rōne. etiā inquātū addit aliquid supra primum obiectū. 9.dist. secundi.q.2.T

¶ Unū elemētū pōt esse ꝑ potētiam diuinā quasi rō seminalis respectu mixti ita ꝙ ex vno elemento pōt deus causare mixtū sicut de aqua fecit pisces. Gen. primo. Ex dictis patet quō intelligendū est illud Augu.3.de trini.c.9.q. in elementis mundi huius ponēde sunt rōnes seminales. qꝛ pn̄t sic contēperari vel per simplicē mixtionē vel ꝑ illā que est per iuxta positionem ꝙ causabit ex eis quedam qualitas vel forma q̄ erit via ad aliqđ ꝑfectius. ꝛ ex hoc pōt Augu. hr̄e itentū suū.3.đ tri. vbi ondit quō magi Pharaonis fecerunt ranas nā rōnes semiales istorū sunt in elemētis ꝯtēperatis ad inuicē q̄ ꝯtēperātia nō ē nisi q̄dā iuxta positio elemētorū: cū elemēto ſm ꝓportionatā quātitatē ꝛ q̄litatē. Et qꝛ mal⁹ angel⁹ nouit illā quātitatē ꝛ ꝓportionē ꝛ corpora huius mūdi talia obediūt ei ad nutū quātū ad motū localem. ꝛ ideo pōt cōiungere. ꝛ potuit elemēta actiua; passiuis ſm

t.c.6.

debitū contēperamentū et apponere illa directe corporib⁹ celestibus habētibusinfluere fm hmōi ɔtēperamētū.et sic gñare ranas.18.dist.scdi.q.vnica.L
¶Unū esse mediū p qđ manifestius distinguit quātum ad cognitionem nr̄am q̄ forma adueniens enti in actu sit substātialis et q̄ accidētalis.Quādiu eñ pcedit in substātialibus semp posterior est pfectior priorib⁹: qñ aūt venit ad accidētales sequēs ē impfectior vltima perisitente.q̄ aūt sit pfectior hoc nobis innotescere nō pōt nisi a posteriori ⁊ illud ē rōnabile ⁊ in se et in nobis.in se quidē:q: in eodem gñe nō aduenit forma forme nisi vt pfectius cōstituat in illo gñe in alio autē quicqđ aduenit.s.vt accidēs impfecti⁹ est quacūq; p̄supposita forma substātiali.pʒ ḡ rn̄sio ad formā argumenti:q: ista opinio non destruit.distinctionē inter formā substātialē ⁊ acchtalē.nec in se. ista eñ ē Imediata.q: hec ē hec ⁊ illa est illa.Nec quantū ad cognitionē nr̄am p media illa p q̄ possum⁹ cognoscere distinctionem istā sicut a posteriori: nec mirū:si distinguendo hanc formam ab illa fm intellectū nostrum opʒ vti posteriorib⁹ hac forma et illa:q: nec alio mō cognoscimus quasi in aliquo formas substātiales nisi a posterioribus.11.dist.quarti.q.3.Ba
¶Unū euū succedit alteri euo. ⁊ existētia euiterni succedit suo' opposito:⁊ vnū ē post alterp:sed ex hoc nō cōcludit aliqua successio in aliqua vna exñtia euiterni alicuius.2.dist.scdi.q.1.J.F
¶Unū oppositū pōt eē relatio rōnis ⁊ alterū relatio realis:vel saltē negatio vel p̄uatio realis alicui⁹ relatiōis.sicut idē perfecta idētitate dicit relationē rōnis.5.met.c.de eodē.⁊ tñ diuersum qđ negat istam idētitatem conuenit rei absq; actu rōnis ⁊ intellectus.et rō est.q: lʒ aliqđ nō cōuenit rei:nisi ex opere vel actu itellect⁹:tñ pōt repugnare rei ex se sine actu itellect⁹ sicut sorti vniuersalitas repugnat.q̄ tamē nō cōuenit homini: nisi p actum intellectus operantis et negociātis circa hominem.25. dist.primi.q.vnica.3
¶Unusquisq; citra deū plus diligit se q̄ aliū.et ad hoc tenet.q: post deū minus tenet odire se q̄ aliquē aliū ⁊ magis diligere se q̄ aliquē aliū.quia si nō tunc nō teneret magis vitare peccatum in se q̄ in quacūq; creatura:qđ ē falsum.In nullo eñ tñ dʒ fugere peccatū sicut in se.et p tanto magis tenet sibi diligere deū amore cōmodi q̄ beate virgini.50.dist.quarti.q.6.M Ordo dilig bilitatis.
¶Uoco pulueres corpa quecūq; in qb⁹ cū vltimate.facta resolutio.puta si in tantā ptē ignis ⁊ in tantā partē aque et in tātā partē terre.et ista pars ignis sit imediate iuxta globū lunare su per punctū quēcūq; terre:⁊ alia pars sit directe in extremitate opposita diametralr in spera ignis:⁊ tertia pars sit in infimo vel medio vel supremo aque et hmōi.hec oīa ⁊ si hmōi sint mille millia intelligunt cū dicunt pulueres vel cineres. Cum eñ dixit xp̄s.A summis celorū et a quattuor vētis.nō intellexit ip̄e pulueres quos vsitate accipimus in sepulchris vsq; ad tan-

tam distantiā esse dispersos :q3
intellexit gn̄aliter in quecunq3
tota vel partes facta sit resolu-
tio illa colligent̄ : et ex illis col-
lectis.i.ex materia in eis q̄ fuit
pri⁹ materia corporis corrupti
reparabitur iterū idem corpus
43.dist.quarti.q.5.M

¶ Uolitio qn̄ elicit̄ a volēte non
reqrit nisi vnā itellectionē:si sit
volitio vnica:intellectionē.Di-
co vnicā distinctā:q2 plures in-
tellectiōes distincte simul non
p̄nt eē in intellectu: ⁊ si possent
esse tn̄ vna sufficeret ad vnā vo
litionē eliciendā:ita posset esse
vna intellectio distincta:etiā si
deliberatio non p̄cederet : sicut
si multe p̄cessissent. ꝙ delibera-
tio respiciēs plures intellectio
nes nō requiritur advnam voli
tionem:sed in vna sola volitiōe
potest esse obliquitas et pecca-
tum.5.dist.secundi.q.2.D

¶ Uoluntate antiqua pōt fieri
nouus effectus sine mutatione
voluntatis.sicut ego volitione
mea eadem ꝯtinuata: qua volo
aliq̄d iam fieri: faciā illud tunc
pro qn̄ volo illud facere.ita de⁹
in eternitate voluit aliq̄d aliud
a se esse ꝓ aliquo tēpore:et tunc
illud creauit pro quādo voluit
illud esse.8.dist.primi.q.5.∫.Y

¶ Uolūtas h3 duplicē actū amā
di.s.amore amicitie:⁊ actū cōcu
piscendi aliquid amato : et ꝫm
vtrūq3 actum h3 totum ens pro
obiecto : ita ꝙ sicut q̄dcūq3 ens
pōt ipse amare amore amicitie
ita q̄dcunq3 ens pōt concupisce
re ipsi amato . igit̄ cp3 angelus
potuerit se amare amore amici
tie:potuit sibi cōcupiscere om̄e
bonum cōcupiscibile.⁊ ita cum
equalitas dei sit bonū quoddā
concupiscibile ꝫm se sibi potuit
illud bonum cōcupiscere.6. di.
secundi.q.1.B

¶ Uolūtas h3 duas affectiōes:
et vtraq3 attingit deū imediate
s.affectionē iustitie qua p actu3
amicitie tēdit in deū imediate
vt est bonū in se.et affectionem
cōmodi qua p actū cōcupiscen-
tie tēdit in deū imediate vt est
bonu3 huic:et vterq3 actus pōt
esse ordinatus ⁊ habere habitū
inclinātē ad ip̄m etiā theologi-
cum:q2 respicientē deū imedia
te ꝓ obiecto.non sic ex parte in
telle̅s:q2 nō est nisi vna potentia
nata habere actū scd̄m attingē
tem deū.s.intelligētia.⁊ illa.suf
ficiēter perficit̄ vno habitu ten
dente in verū cui assentiendum
est ꝓpter reuelatione3.26. dis.
tertij.q.vnica.∫.M

¶ Uolūtas ꝯtingēter vult fine3
tā in vl'i q̄3 in p̱ticulari:q̄uis vt
in plurib⁹ velit vtrūq3 qn̄ nō du
bitat intelle̅s in quo sit in parti
culari:sicut de quolibet fideli q̄
credēs in fruitiōe trinitatis esse
beatitudinē appetit illu3 finē:
l3 nō velit media ad illū finem:
q2 nō efficaciter vult:iō nō vult
virtuose viuere.ꝙ aūt̄ in pluri
bus volūtas velit beatitudinē.
hoc est : q2 vt ꝯueniēs appetit⁹
liber sequit̄ inclinationē appe-
tit⁹ naturalis.impossibile em̄ ē
per aliquē habitū voluntatem
magis habilitari vel inclinari
ad aliq̄d volendū q̄3 p appetitū
naturalē. cum ꝙ volūtas possit
tn̄ habilitari p habitū alique3
ꝙ vt in plurib⁹ sequat̄ inclina-
tionē illi⁹:immo delectabiliter
operet̄ ꝫm eius inclinationē. ꝙ
multo magis vt in pluribus vult
illud ad q̄d inclinat̄ naturalr̄:⁊

ideo iustus nō etiā cū quocūqȝ habitu cum difficultate eligit mortē.⁊ est sibi materia patientie:qꝛ ꝯ appetitū naturalē: cū ꝙ oēs appetitu naturali appetant beatitudinē (vt dictū est) sequit ꝙ volūtas vt in pluribꝰ velit btitudinē:sed est ne actus ille illicitus quo vult beatitudinem naturalis? Dico ꝙ nō pro prie:qꝛ nō est inclinatio naturalis ad beatitudinē que dr velle naturale volūtatis vt natura ē. pōt tñ dici naturalis:qꝛ conformis est inclinationi naturali. 49.dist.quarti.q.10.ꝟ.D

¶Volūtas creata nō pōt īpedire ordinationē voluntatis diuine.nam impedire esset si staret ꝓpositū volūtatis diuine:⁊ oppositū euenire ꝑ volūtatē creatam.hoc aūt est impossibile: qꝛ sicut volūtas creata pōt mereri dānationē:ita etiā pōt cōcomitanter sequi ꝙ volūtas diuina nō preordinauerit ipm ad gl'iā vñ dictū est dist.ꝑcedente in solutione primi argumēti ad secūdam.q.ꝙ deꝰ nō pōt falli: qꝛ nō pōt stare intellectio eius respectu actus cū opposito illius:ita nō potest impediri volūtas eiꝰ: qꝛ nō pōt stare ordinatio sui cū opposito eius quod ordinauit. 40.dist.primi.q.vnica.ꝟ.D

¶Volūtas dei ꝯtingenter se hȝ admouere celū et non mouere. ꝑla cā ꝯtingēter se habēte ad effectum effectus est simpl'r cōtingens:⁊ pōt simpl'r nō esse ex hoc ꝙ illa causa pōt in suo ordine simpl'r nō causare:⁊ illa non causante nulla alia causabit. 48.dist.quarti.q.2.E

¶Volūtas diuina ꝑ instanti ꝑ quo iste peccat:⁊ ꝑ toto tꝑe habito vsqȝ ad instās.b.vult illud esse puniendū:nō prout puniēdum est participiū futuri tpis passiui:sȝ ꝑut est nomen.i.vult illum esse dignū puniri: qd nihil aliud est nisi velle punire istū pro tunc: ⁊ hoc volitione conditionata.vȝ si fiat in termino: vt si p istāti.b.peniteat vult istum pro tunc.⁊ pro toto tꝑe habito vsqȝ ad instās noui peccati non esse puniendū:qd est velle istū cōditionaliter nō punire si fiat in termino.hmōi ꝙ nō ē trāsitꝰ aliqs ab vno opposito in aliud oppositū:sed hmōi est circa idē obiectū velle cōditionatū affirmationis ꝑ vno instāti: ⁊ velle conditionatū negatiōis ꝑ alio instanti.16.dist.quarti.q.2.R

¶Volūtas diuina determinās fore aliqd ostēsū ab intellectu facit cōplexionē talē esse verā: et iō intelligibilē ⁊ ex hoc istud est pñs intellectui in rōne obiecti: ⁊ sicut voluntas pōt facere istud volitū ⁊ nō facere.ita posset esse verū ⁊ nō verū:⁊ ita pōt cognosci et nō cognosci ab isto intellectu naturali:non quidē ꝑpter aliquā ꝯtingentiā ꝙ quidem sit prius in isto agēte naturali:sȝ ꝑpter ꝯtingentiā ex pte obiecti:qd ꝯtingenter est verū ꝑpter actum volūtatis verificātis.39.dist.primi.q.1.T

¶Volūtas diuina nō est regl'a volūtatis mee vel volūtatis create ꝙtū ad rectitudinē quo ad ipm volitū vt.s. volūtas creata ꝯcordans volūtati illi in ꝑvolito sit recta: sȝ est regula inquantū est volens volūtatē creatam sic vel sic velle: ⁊ hoc volendo volūtate signi ⁊ antecedēte:⁊ nō aūt semꝑ volūtate bñplaciti ⁊ ꝯñte

37.dist.scdi.q.vnica.S.Cc

¶ Volūtas diuina pōt tēdere i oē bonū substratū illi dformita ti lz nō illā rōnem malitie concomitantē:& si cōcedat q omne volibile ab vna volūtate sit volibile ab alia:qz ois volūtas hz obiectū eque cōe. Non tn̄ illud qd est ordinate volitum ab vna volūtate est ordinate volitū ab alia: qz ordinatū velle nō est ex solo obiecto:sed ex conueniētia actus & obiecti circa illā potentiam pōt eni cōuenire vni volū tati aliquis actus circa aliquod obiectum q̄ non cōuenit alteri. 43.dist.scdi.q.2.S.B

¶ Volūtas diuina sub rōne mere absoluta terminat respectuz voliti ad ipām:qd qd est voluntas diuina pducit in eē volito & i eternitate sicut intell'is pducit in esse cognitio vel intellecto et sili mō dicendū est de esse voliti sicut dictū est de esse cogniti. di.36.45.dist.primi.q.vnica.B

¶ Voluntas hūana est rectificabilis respectu pprie opatiōis & nō est de se recta:tuz qz est inde terminata:& determinabilis nō minus q̄ intellectus: a quo nō negatur habitus tum qz ei' est principalitas in operando ope ratiōes humanas:qz libera est & opationes hūane requirūt in principali agēte virtutem rōne cuius hr̄ laus:tum qz nata est p prie delectari in sua operatione:& ita habere habituz quo delectabil'r operet: tū qz volūtas magis pōt p habitus moderare passiōes debito mō:q̄ appetitus sensitiuus si eos haberet. 33.dist.tertū.q.vnica.J.B

¶ Volūtas in cōi est pfectio simpliciter pp qd ponit formal'r in deo & voluntas sub ista rōne nō est prima cā etiam ↄtingens respectu peccati: qz tunc qlibet inferius sub ipsa haberet talez rōnem causalitatis & ita voluntas diuina:sz volūtas ↄcta per differentiā aliquā ad voluntatē creatā quā circūloquimur per hoc qd est limitatum:est prima cā defectiua.& p hoc cā p accidens respectu peccati:& iō accidental'r etiā ex parte cause accipiendo voluntatē in cōi pro cā: qz p quanto intelligit ista dria superaddi accidit sibi per accidens esse cām respectu peccati sicut si diceret q aial nō est per se cā intelligēdi sz p accidēs:qz aial pfectissimū intelligit:nō q perfectissimū sit ppria rō intelligendi:qz animali simpl'r accidit:sed rōnale qd aiali accidit vt dria generi:quod rōnale circuz loquimur p hoc qd est pfectissimum ita in pposito illā driam specificā:q̄ voluntas in cōi ↄhitur ad voluntatē creatam que ↄctio vel differentia nos mō latet circūloquimur p hoc qd est esse limitatū vel defectibile vel ex nihilo & isti toti attribuūtur actus isti tanq̄ cause magis pprie q̄ voluntati de se:qd verū est si intelligatur de hoc contracto.s.de ista voluntate in specie ei tm̄ conuenit non tantum per accidēs sicut volūtati in cōi sed quasi cause ppinque:ita q cuilibet tali voluntati potest conuenire & nulli aliū.37.dist.secundi.q.vnica.R

¶ Volūtas infinita cōtinet i se eminēter p identitatē totā perfectionem habitus & iō nullam perfectionem minorē dat actui qz nō intelligitur informari ha

bitu:sed potentia finita non in cludit per identitatem habitum pro portionalē sibi: ⁊ iō pōt defi cere a pfectione sibi cōueniente in agendo: si nō perficiatur ha bitu.17.dist.pͥmi.q.2.§.pp

¶ Uolūtas in nobis vt est pars imaginis repꝛesentat volūtatē in deo nō ꝗtū ad istū actum co pulandi: q̄ est volūtatis nostre: sed ꝗtū ad aliū actū: inquātū.s. volūtas nostra est pͥncipiū ꝓdu cēdi actū circa idē obiectum: qđ fuit memoꝛie ⁊ intelligētie nr̄e qꝛ volūtas in diuinis est pꝛinci piū producēdi amorē adequa tū essentie diuine: q̄ est obiectū pꝛimū memoꝛie diuine intelli- gētie ⁊ volūtatis. ⁊ ille amoꝛ ꝓ ductus est sp̄us sanctus cui coꝛ respondet in nobis dilectio ꝓ- ducta: que dilectio frequenter ab Augu. vocatur volūtas: sed voluntas pꝛopꝛie in nobis: que est potētia: nō coꝛrespondet spi ritui.s.sꝫ vi spiratiue: que est in patre ⁊ fi. ⁊ hoc ꝓm illum actum quo volūtas in nobis est pꝛinci piū ꝓducēdi amorē obiecti in- tellecti: nō aūt pꝛimo inquātuꝫ hꝫ ꝓducere amorē notitie geni te. nullo aūt mō inquātū est cā superioꝛ notitie genite. sic q̄dē vis spiratiua est pͥncipiū ꝓdu- cēdi sp̄m sanctū in diuinis: q̄ est amoꝛ essentie diuine: ⁊ ēt amoꝛ notitie genite. licet forte ꝓm ali quē oꝛdinē: sed non est vis illa spiratiua aliquo mō pꝛincipiū productiuū notitie genite: qꝛ ⁊ si pater in pꝛimo signo oꝛiginis sit volēs. ⁊ in scđo gignat: tñ vo lūtas pr̄is nō hꝫ rōnem pͥncipij respectu illiꝰ gignitiōis ꝓbi. sic igit̄ ptꝫ: q̄uo pr̄ volēs gn̄at filiū ⁊ tñ non volūtate: vt pꝛincipio formali elicitiuo gn̄ationis.6. dist.pꝛimi.q.vnica.F

¶ Uolūtas inquātum potētia actiua que pōt elicere suā voli tionē est alia formalis rō a potē tia vel rōne recipiēdi suam voli tionē ipaꝫ pficiētē vn̄ li inquā- tū aliud reduplicat formalē rō- nē aliā solū qn̄ mouēs ⁊ motuꝫ sunt indistincta subo sꝫ qn̄ sunt distincta subo reduplicat rē aliā ⁊ rōnē aliā.25.di.scđi.q.vni.§.U

¶ Uolūtas in suo oꝛdie causan di hoc causat. ⁊ hoc est ꝓpͥum huiꝰ cause: ꝙ aūt vterius cōtin gentia ex pte eiꝰ sit oīmode con tingētia ex pte effectus inferio ris: hoc reqͥrit cōtingentiā oīm alioꝛū cōcurrētiū ad effectū. re- pugnat aūt libertati eiꝰ ꝙ ꝯtin gentia que necessario est ex pte ipsius nō ponat cōtingētiā sim pliciter quātum est ex parte oīm inferioꝛū: qꝛ tollit ipam esse cāꝫ in oꝛdine superioꝛi: sed nō repu gnat sibi ꝙ ꝯtingētia eiꝰ nō po nat ꝯtingētiā ex pte effectꝰ sim pliciter: quantū est ex parte cāe supioꝛis: qꝛ cā supioꝛ non deter minat̄ ab ipsa: non est ergo sim pliciter cōtra naturam eius ꝙ determinet̄ a causa supioꝛi hoc est ꝙ nō pōt cōtra naturam eiꝰ oppositum agere: sicut esset cō- tra naturam eius determinari ab habitu siue a natura inferio ri.49.dist.quarti.q.6.R

¶ Uolūtas libera debitrix est vt oēm actū suū eliciat cōfoꝛmiter regule superioꝛi.s.ꝓm diuinum pꝛeceptum. ⁊ ideo qn̄ agit dis- coꝛditer ab illa regula caret iu- stitia actuali debita. hec est iu- stitia que deberet inesse actui ⁊ nō inest. ⁊ hec carētia inquātū est actꝰ volūtatis deficiēt̄ sicut

dicetur

diceretur in alia solutione: est formaliter peccatum actuale. 37. dist. secundi. q. vnica. §. B

¶ Voluntas meritorie desiderans habet duos actus vnum sperandi elicitum a spe aliud vero imperantem illum elicitum a charitate: nec est inconueniens in actibus subordinatis plures inesse vni. imo forte est necessarium scientem conclusionem dum actu speculatur scientifice intelligere sicut principium et amantem ordinate illud quod est ad finem vtendo simul frui fine. 26. dist. tertij. q. vnica. §. L

¶ Voluntas naturalis vt necessario tendit in volitum non habet actum elicitum circa illud: sed ipsa est tamen inclinatio quaedam in tali natura ad perfectionem sibi maxime conuenientem: et ista inclinatio necessario est in natura licet actus conformis huic inclinationi et nature non necessario eliciatur. actus enim non elicitur siue conformis qui dicatur naturalis siue difformis qui dicatur contra naturam nisi a voluntate libera. quod quantumcumque velit oppositum eius ad quod est inclinatio nihil minus est necessaria illa inclinatio ad illud ad quod inclinat quia stat stante natura. 39. dist. secundi. q. 2. §. C. et 6. dist. eiusdem. q. 2. §. I

¶ Voluntas naturalis vt sic non est voluntas neque potentia: sed tamen dicit inclinationem potentie ad recipiendum perfectionem: non ad agendum. et ideo vt sic est imperfecta nisi sit sub illius perfectione ad quam illa tendentia inclinat potentiam: vnde naturalis voluntas non tendit: sed est ipsa tendentia qua voluntas absolute tendit: et hic passiue ad recipiendum: sed est alia tendentia in eadem potentia vt libere et actiue agat et tendat eliciendo actum ita quod in vna potentia est duplex tendentia actiua et passiua. 17. dist. tertij. q. vnica. §. F

¶ Voluntas non magis necessario vult aliud a se esse in esse quiditatiuo quam velit aliud a se esse in esse existentie: quia eadem est ratio vtrobique: et ita de alijs medijs. 36. di. primi. q. vnica. §. A

¶ Voluntas non potest ordinate velle habere obiectum beatificum maiori actu quam correspondente meritis suis. talis non est maximus: cuius est capax: semper tamen est maior illo: quem posset habere existens in puris naturalibus. 17. dist. primi. q. 2. §. P

¶ Voluntas non potest per actum volendi imparare penam nisi prius imperando causam pene: quia passiones non sunt in potestate voluntatis nisi mediantibus actibus. 16. di. quarti. q. 1. §. A

¶ Voluntas quia coniuncta est appetitui sensitiuo nata est condelectari sibi: et ideo peccans occasionaliter ex inclinatione appetitus sensitiui ad suum delectabile peccat ex passione: quod dicitur peccatum ex infirmitate siue ex impotentia: et est appropriate in patrem cui attribuitur potentia. ipsa etiam agit per cognitionem intellectualem: et ideo ratione errante ipsa recte non vult et peccatum eius ex errore rationis dicitur peccatum ex ignorantia. et est contra filium cui attribuitur sapientia. tertium etiam esset peccatum ipsius secundum se ex libertate sua non ex condelectando appetitui sensitiuo neque ex errore rationis: et istud est recte ex malitia et appropriate contra spiritum sanctum cui appropriatur bonitas. 43. dist. secundi. q. 2. §. A

¶ Voluntas huius speciei quae est in nobis includit libertatem que est perfectio simpliciter: sed non eam solam: sed cum limitatione que limitatio non est perfectio simpliciter: ratione primi non conuenit sibi peccare posse: nec est fundamentum primum huius ordinis ad deficere actualiter: sed ratione secundi. 44. dist. secundi. q. vnica. §. C

¶ Voluntas sit vere efficacior vt est cum

meritoria ꝙ vt ē cā elicitiua vel imperatiua: imo minus efficax: qꝛ vt meritoria est tm̄ cā dispositiua habilitans ꝛ disponēs ad actionē principalis agentis. vt aūt est elicitiua vel imperatiua est causa ꝑncipalis. 20.q.q. D.

¶ Uolūtas nō necessitat simplr ab obiecto. sꝫ inter ipsam ꝛ obiectuꝫ est aliqua necessitas. ꝯtie sicut si volo necessario volo. et ita si stat nolitio alicuius obiecti et illud nolitū euenit videt necessario sequi tristitiaꝫ posse fieri in voluntate. 15. distin. tertij. q. vnica. ī. D.

¶ Uolūtas pōt appetere nō eē: nō vt sit causa sicut ē causa peccati: sed vt volūtarie sustineret ipsum nō esse si insligeret sibi: ꝛ sic nō est q̄si velle simplr: sed q̄si nō nolle: ꝛ talis volūtas est semꝑ quādo duo mala ponuntur maius ꝛ minus malū: quia quādo sunt duo mala in eligendo minus malū est fugere maius malū: quia ibi vnum habet rationem boni respectu alteriꝰ 50. dist. quarti. q. 2. D.

¶ Uolūtas pōt habere actū meritoriū circa aliqđ obiectū ꝙ nō est in ptāte sua: immo qđ est necessariū et impoꝛe aliter se hr̄e sicut pōt amare deū amore amicitie volēdo sibi bonū puta ipꝫ esse iustū: sapientē: ꝛ hmōi: ꝛ tn̄ velit nolit volūtas: deus est iustus ꝛ sapiens: sic ergo mereri potuit volūtas xp̄i de passione xp̄i. quāuis nō fuerit in eius voluntate impedire eā: complacēdo. s. illi passioni ꝛ acceptando ipsaꝫ propter bonū consequēs ex ipsa: qꝛ accepta fuit deo. 19. distinc. tertij. q. 2. ī. G.

¶ Uolūtas q̄ est potētia libere agens nō necessario vult cōmodū sicut nec necessario vult iustum actu elicito. tn̄ si ista vna potētia cōsideraꝛ vt hꝫ actionē cōmodi tantū: ꝛ nō vt habet affectionē iustitie. i. qn̄ est appetitus nō liber nō esset in eius potestate sic nō velle cōmodū: qꝛ sic precise esset appetitꝰ naturalis nature intellectualis non liber sicut appetitus bruti est appetitus naturalis nature sensitiue. 36. distin. secūdi. q. 2. ī. B.

¶ Uolūtas ꝰm diuersos habitꝰ pōt vti seipsa quasi circulariter hoc modo ex dilectiōe dei in se que est actus charitatis potest imperare actū voluntatis vindicatiuuꝫ peccati. ꝛ econuerso ex actu imperatiuo vindicandi potest imperare actū dilectiōis dei in se ad quē sequatur nolitio vel displicētia de aliquo peccato cōmisso. ꝛ sic tristitia de illo pctō. ꝯ charitas pōt vti actu penitētie: ꝛ etiā actu cuiuscūq̄ ꝟtutis ī volūtate vel in intellc̄tu ꝛ pnia etiaꝫ pōt vti charitate: ꝛ quacūq̄. ꝟtute ī intellectu ꝛ volūtate q̄ pōt eē ꝑncipiū ꝯsiderationis ꝛ nolitiōis obi de quo vult causare tristitiā. Dico ꝯ ꝙ illa ē supioꝛ simplr cui magis ex obiecto ꝯuenit impare. sꝫ charitati ex obiecto. s. fine vltimo magꝫ cōuenit vti quacūq̄ alia ꝟtute ꝙ ecōuerso. sicut semꝑ in actibꝰ ꝛ ptātibus ordinatis hn̄s fineꝫ superioꝛē regulr vtitur inferioribus oībus. Sic apparet de ꝑmo actu penitēdi siue de prima significatiōe huiꝰ vocabuli penitere q̇d sit. qꝛ velle impatiuū. ꝛ cuius effectus. qꝛ tristitie: ꝛ ꝑ que quasi ꝑ instr̄a: qꝛ ꝑ causas proximas tristitie. s. considera-

tionē actualē ꝛ nolitionē actualem alicuius obiecti. Et circa ꝙ obiectū qꝛ circa pctm̄ cōmissum ꝛ a quo: qꝛ a ministro hn̄te commissionem puniēdi a legislatore. Et propter quē finem: qꝛ ꝑpter obseruationē legis ꝛ vlterius ꝑpter bonū cōe ac ꝑ hoc ꝙ ille pōt esse act⁹ virtutis specialis: qꝛ cuiusdā specialis iustitie. Et cuius subiecti: qꝛ voluntatis ꝛ quā cōparationē hēat ad alias virtutes: theologicas et acquisitas. 14. dist. q̄rti. q. 2. H

¶ Uolūtas sola hꝫ indifferētiā ad ꝯtradictoria. ꝛ talē ꝙ ipa est sui determinatiua ad alterū eorū. ex. ix. meta. c. 4. aliter simul ageret ꝯtraria. ꝑpter hoc igit̄ ꝙ act⁹ ei⁹ sic indifferēter est in ei⁹ ptāte. lꝫ nō nisi supposita intellectione. ideo ꝑ se est imputabilis agenti. 18. q. q. j. M t.c.10.

¶ Uolūtati vt est act⁹ prim⁹ ēt qn̄ ꝑducit hoc velle: non repugnat oppositū velle. tū qꝛ cā cōtingēs est respectu sui effect⁹. ꝛ iō nō repugnat sibi oppositū in rōne effect⁹ tū qꝛ vt subiectū ē. ꝯtingēter se hꝫ ad istū actum vt informat̄: qꝛ subo nō repugnat oppositū sui accn̄tis ꝑ accn̄s. libertatē igit̄ volūtatis nr̄e inq̄ntū, est ad oppositos act⁹ cōcomitat̄ potētia tā ad opposita successiue q̄ȝ ad opposita ꝑ eodem instāti. hoc est ꝙ alterutrū possit ponere inesse sine altero: et ista potētia scḋa ē causa realis act⁹ pri⁹ naturaliter q̄ȝ in logica: sꝫ q̄rta potētia nō ꝯcomitat̄ istā. s. ad opposita simul: qꝛ illa nulla est. 39. di. primi. q. 1. G

¶ Uolūtas vt volūtas libera ē. sꝫ vt nolēs nō ē formalr̄ libera: qꝛ hꝫ formā determiatā ad vnū q̄ est ipsa nolitio: lꝫ aūt liberum vt liberꝫ nō imediate patiat̄ ab alio: tn̄ vt determinatū ad vnū oppositoꝝ qḋ est sibi forma naturalis pōt ꝑ illā formā determiate se hr̄e ad vnū oppositū et non ad vtrūq̄ ꝛ ita pati. 15. dist. tertij. q. vnica. j. O

¶ Uotū ḋr solēne nō qꝛ publicū sꝫ qꝛ in se hꝫ aliq̄d annexū vt in publicuꝫ dꝫ venire ꝛ ꝑ quod vouēs ponit̄ sub alteri⁹ hominis potestate: sic est p̄cise in susceptione sacri ordinis ꝑ quē suscipiens constituit̄ minister ecclesie ꝛ aliter q̄ȝ p̄us sub ep̄i potestate qꝛ episcop⁹ pōt eū cogere ad statū clericalē seruādū et ad vitādū ea que repugnāt statui clericali. Un̄ si predictū ordinē susciperet in secreto adhuc esset solēne ꝑpter rationē iam dictā sicut etiam ꝓfessio religiōis facta in manu eius qui p̄t recipere hꝫ in se aliq̄d annexuꝫ vn̄ debeat inpublicū venire: qꝛ opꝫ talem vitā secularem dimittere ꝛ cū alijs in claustro sui ordinis cōuersari. ꝛ ideo est solēne ēt si fieret in oculto. 38. dist. quarti. q. vnica. j. B

¶ Uouēs voto p̄uato dat corp⁹ suū deo q̄ȝtū ad actū voti: igitur nō posset postea dare corp⁹ suū cōiugi ad actū cōtrarium non enim minus transfert aliq̄s a se quod imediate dat deo q̄ȝ quod dat sibi mediante hoīe vicario. 38. di. q̄rti. q. vnica. j. C

¶ Uox significatiua solum est signū rememoratiuū ad placitū vn̄ vox tātū immutat sensum auditus. nec hꝫ causare in sensu. vel in ph̄ātasia vel in intellectu nisi cōceptū vocis ex se. auditu tn̄ immutato a voce significati-

na imutat phātasia ⁊ memoria ⁊ rememorat rei .cui tale nomē fuit,ipositū.⁊ sic excitat intellectum ad ɔsiderationē illius rei: cui⁹ prius habuit notitiā:alr enī nihil moneret nisi re si cui iponitur:prius fuerit sibi nota:⁊ q ad rē illā significandā iponebat: ⁊ sic reducit intelltm ad actualem intellectionē rei prius note habitualr.⁊ isto mō pōt eē materialiter malitia i voce vt est instrm volūtatis.42.di.scdi.q.4.J.O

¶Usqꝫ ad diē pēthecostes apli nō pdicauerūt publice iuxta illud vbū xpi.Uos aūt sedete i illa ciuitate donec induemini vtute ex alto . Sꝫ i die pēthecostes misso spū sancto solēniter predicauerūt ⁊ apposita sunt illo die circiter tria milia et baptizati sunt.act.2.Inde aūt ad alias ciuitates sm ordinē cuilibet loco vel genti erat tps scdꝫ qñ ibi publice ⁊ solēniter predicabat lex euāgelica ita q tps nō incepit simul apud quēcūqꝫ: sed de syon exibat lex ⁊ verbū dñi de hierusalē iuxta pphetiā Esaie.⁊ quibusdā incepit tps scdm ad mensem post pēthecostē ⁊ aliquib⁹ ad annū aliqb⁹ ad decē annos. ⁊ sic deinceps sicut eis predicabatur.3.dist.quarti.q.4.J.M

¶Usus clauiū extēdit se ad culpam remittendā ⁊ ad debitum pene eterne:sꝫ instrumētaliter. 19.dist.quarti.q.vnica.M

¶Utili⁹ est viatori gfaꝫ augeri ⁊ ex ɔñti merita:ꝙ mortuo solā penā remitti:vbi nō augeatur gfa nec crescūt merita:vr ēt qs magis obligatus fratri suo existēti in charitate ꝙ peccatori q nec deū diligit nec a deo diligit sicut iustus:⁊ debeo magis diligere eum quē deus diligit ⁊ q deum diligit ꝙ illū qui ɔtrario modo se habet.20.q.q.M

¶Ut homicida moriat ⁊ rōnabilr nō solū hoc ɔpetit legi moysayce:sꝫ etiā legi naturali ⁊ approbatū ⁊ ɔformatū est in lege euāgelica a christo Matth.26. Ols qui gladio occidit gladio peribit:⁊ per ɔñs vbicunqꝫ lex talis de vita pro vita reddendo statuta est iuste pꝫ hō patienter soluere istam penā ꝙ si alicubi nō sit statuta nullus dꝫ eaꝫ sibi inferre:qꝛ nullus dꝫ esse homicida sui sine spāli precepto dei: sꝫ expedit ibiqꝫ exponat viā suā in causa iusta vtpote ɔtra inimicos ecclie p restitutione facienda illi cuius vitā abstulit . Qui si nec tantā restitutionē velit facere non pōt oīno esse imunis a restitutiōe:sicut quidā fatui faciunt q absoluūt homicidas nō eis ostendētes restitutionē necessario incūbentē quasi facili⁹ possit transire homicida ꝙ (vt ita dicā) canicida vel bouicida: qꝛ si occidisset quis bonē primi sui vel canē non absolueret sine restōne tenet ꝙ ad restitutioneꝫ spūaleꝫ equalentē vite quā abstulit:sicut pōt esse equiualētia in talibus nec hoc solū sed si interfectus sustentabat aliquos patreꝫ vel matrē vel ppinquos tenet interfector oībus illis ad tātā restitiōnē quantā illis abstulit per interfectionē illi⁹ .15. dist.quarti.q.3.F

¶Explicit preclarū Scoticarū Speculationum Epithoma de mēte Doctoris Subtilis editū ab eximio Doctore Antonio de Fantis Taruisino.

¶ Digressio Doctrinalis ⁊ supradictoꝝ Series.

Expeditis q̄ ad gn̄alis Indicis itegritatē ꝑtinere videbank: vt imēsuz ⁊ oigenū Philosophie Pelagꝰ q̄libz ēt minima phasello q̄spiā nauigare ꝑtēt breuissimaqꝫ tp̄is itercapedine secretiora Scotice discipline monumēta ex oī scibiliū manerie ꝑcaleat: siue eoruz fuerit q̄ ad Peripateticoꝝ studia: siue ad sacra Theologoꝝ mysteria ꝑtineāt nō inutile eē duxi gn̄ali hac ꝓcedendi Digressiōe supradictoꝝ Seriē Studiosis apire q̄ alacriori aīo ⁊ attētiori Ingenio resolutas. Scotice sapiētie methodos asseq̄rēk. Nā quū gn̄alē idicē octo Sectiōibꝰ distributū p̄ma fauēte cā edideri: nō ab re Sectiōes ita disponēdas eē duxi. nā i p̄mo Indicis Portiōe p̄mā terminari q̄ōnē si est facile itelliges vbi quascūqꝫ mās a Doctore Subtili determinatas breuissimo ꝯpendio ꝑcipes. si quando tibi occurrerit inuestigāda materia: ⁊ in p̄ma sectione minime ꝯpereris: tunc nullā de ea Doctorē subtilē fecisse ꝑscrutationē cōprehēdes. Ipsuz igr̄ si est in p̄ma sectiōe terminari posuimꝰ: cui cū q̄d est succedere asserat Arist. 2. poste. idcirco in sc̄da Sectiōe quid senserit Doctor subtilis circa ꝑtractatas ⁊ disputatas materias annotauimꝰ: diuersa (vt diximꝰ) annotatiōe vbi vnusq̄sqꝫ studiosus siue v̄iorē siue saltē ꝓbabiliorē Doctorꝫ. itētionē labore minimo facile ꝯsequek: dicimꝰ ꝓbabiliorē. q2 in difficilibus aliq̄n rōnibus thopicis enitēdū est v̄itatē ōndere. Pleraqꝫ ēt cū sint ꝓblemata quoꝝ alterā ꝑtē grauissimū est posse ꝯcludere imo sepiꝰ (vt neutra) mētibꝰ occurrūt Auctore Pho p̄o thopicoꝝ: idcirco nec mirerꝫ Problematicas Doctoris aliq̄n Cōclōnes lectitare. His igr̄ ordie ꝑipatetico expeditis: ⁊ si est: ⁊ ad est mox ip̄m ꝓp q̄d assignādū duximus: vt ip̄m q2 est. s. eē veꝝ terminek: q̄ vz cā: qbusqꝫ disciplinarū Methodis decisas in sc̄da Sectiōe ꝯclōnes exp̄sserit: veꝝ quū sciētiaꝝ principia bifariā siue auctore Pho primo poste. incōplexa vz ⁊ ꝯplexa incōplexa Diffinitiōes ꝯplexa v̄o Propositiōes ⁊ proloquia: iccirco vtrūqꝫ p̄ncipioꝝ genus in sequētibꝰ indicis sectiōibꝰ exp̄ssimus. In tertia nāqꝫ Portiōe vniuersas scibiliū diffinitiones ex oībꝰ Sētētiaꝝ voluminibꝰ Doctoris intelliges: q̄bꝰ annotatis oigenas etiā entiū Diuisiones adiūximus: vt oīs cauillantiū ambiguitas e medio tollerek: ⁊ clarior Scotica Peritia redderek addēdas deide ꝯpleroꝝ p̄ncipioꝝ Sectiones merito cēsuimus certissima nāqꝫ Disciplinaꝝ oīz Theoremata: oibusqꝫ ꝯcedēda ꝓloquia tanq̄ erudiēdorū Regulas in quincta Sectiōe digessimꝰ: annectētes i sexta famosas Propositiones in scoticis Gymnasijs affirmādas vt vniuersas Doctoris Subtilis ꝯclōnes efficacissimis corroborari p̄ncipijs studiosi ꝑciperēt nihilqꝫ a Doctore Subtili ꝑtractari nisi validissimis rōnibꝰ approbatū fuerit q̄bꝰ ordie ꝑipatetico dispositis vt dixim̄ duplicē Tabule sectionē supaddēdā eē putauimus septimā vz aduersantiū ꝓpositionū tam sacroꝝ Orthodoxe fidei interp̄tū q̄ Aristotelis ⁊ Peripateticoꝝ Philosophātiū

expositarum:ne Scotica subtilitas ꝛ irrefragabilis. Ueritas latenti eorum intelligētia obnubilari videret. In octaua demū sectiōe copiosum Epithoma Scoticarum Speculationū copia refertū collocauim⁹ vbi admirabiles. Doctoris digressiōes oib⁹ i disciplinis resolutissime ꝯsequeris neqꝫ te admirari velim si eādē Sētētiam plurib⁹ i locis dispositā reperis artificiosa nāqꝫ est adeo Scoti cōtēplatio vt mltiplici semꝑ itelligētie narratiōe ꝛ subtilior mō hoc in loco mō in illo Speculatiōe rei ꝟitatē enucleet ꝛ ꝑscrutetur q̄bus abūdare fructuosum magis est ꝛ eligibile ꝙ crebris hincinde positis allegationib⁹ in scribēdo deficere. idqꝫ fieri curauimus iuxta certiorē Doctoris Subtilis ad litterā opinionē: cōgerentes vnāquāqꝫ indicis Sectionē vt absqꝫ vllis ꝓteruenientiū cauilis nō minus operi nr̄o fides adhibeat ꝙ si vniuersa Doctoris Uolumina quisqꝫ lectitauerit: fecisse satis arbitrātes intentatū Scotice Subtilitatis pelag⁹ absqꝫ Ingeniorum naufragio nauigādū Studiosis exposuisse idqꝫ demū cognoscas velim ꝓ vniuersis opishuius allegationib⁹ adductis aliqñ ꝑ litteras alphabeticas annotari materias ꝛ loca scibiliū in marginib⁹: aliqñ vero infra litteras nam paucis ꝑlectis lr̄e lineis intentū consequeris iuxta characteres vniuscuiusqꝫ Distinctionis ꝛ Questionis in margine designatos ꝛ in cōmixtis librorum Distinctionibus ꝛ Questionib⁹ puta. 17. ꝛ. 39. primi. ꝓ faciliori annotatorum Inuentione lr̄as aduertito: qꝛ clariori Litteratorum eruditioni inuigilauim⁹: quod ne Crabronū ꝛ nebulonū susurratio ꝯcitetur explicatum ꝓutes qui cum elucubratas aliorum vigilias liuore ꝑsequant̄ nullos ꝟtutum fructus degustare possunt. Inmortalesqꝫ primo rerum oim Opifici gr̄as agimus q̄ nos ad calcem tanti Laboris deduxit ꝓ cōi studiosorū vtilitate: eorum presertim q̄ ad excelsa ꝟtutū fastigia subtilioribus Intelligētie methodis ꝑuenire studēt: abiectis cōmunibus Philosophātiū ambagibus quarū contēplatio est ingeniorum lassitudo ꝛ humane felicitatis obstaculum. Uale.

¶ Explicit Tabula generalis ac Mare magnū Scotice Subtilitatis ab Excellentissimo Doctore Domino Antonio de Fantis Taruisino editum: summaqꝫ cum diligentia Lugduni impressum per Joānem Crespin Anno salutiferi partus Quingentesimo Trigesimo supra Millesimo Pridie Idus Januarij.

*